

مجله سبز

دانشگاه علوم پزشکی شیراز - معاونت آموزشی
فصلنامه مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
حیطه تخصصی آموزش در علوم پزشکی
شماره ششم، اردیبهشت ماه ۱۳۸۸

ویژه نامه خلاصه مقالات دهمین کنگره کشوری آموزش علوم پزشکی
شیراز - ۱۵ لغایت ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۳۸۸

برگزار کنندگان :

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

با همکاری

معاونت آموزشی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

انجمن آموزش علوم پزشکی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی شیراز - معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

معرفی مجله

موضوع: آموزش در علوم پزشکی

صاحب امتیاز: مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شیراز

مدیر مسئول: دکتر جواد کجوری

سر دبیر علمی: دکتر میترا امینی

مدیر اجرایی و مسئول وب سایت: زهرا کریمیان

شورای علمی: دکتر سید ضیاء الدین تابعی، دکتر محمد باقر خسروی، دکتر محمد رحیم کدیور، دکتر جواد کجوری، دکتر مهدی صابری فیروزی، دکتر علی اکبر نکویان، دکتر میترا امینی، دکتر محمدرضا دهقانی، لیلا بذرافکن، دکتر محمد مهدی ثاقب، دکتر محمدحسین کاوه، دکتر محبوبه صابر، زهرا کریمیان، فرهاد لطفی.

همکاران این شماره

ویواستاران: فرهاد لطفی، مرضیه ده بزرگیان، نورالهدی فخرزاد مریم فخرزاد، هاجر شیعه، لطف الله موصلی، اسماعیل قائد شرف، فاطمه میر، آذر میر.

طراحی و صفحه آرایی: فرهاد لطفی، زهرا کریمیان

طراح جلد مجله و پوستر کنگره: زهرا صفاری

چاپ: آریستا

فراخوان مقاله

نشریه سبز پذیرای مقالات مروری، تحلیلی، پژوهشی، انتقادی و تجارب ارزشمند آموزشی کلیه اساتید و دست اندرکاران حوزه آموزش و پژوهش می باشد. موضوع مقالات در زمینه های مختلف آموزش علوم پزشکی و تعلیم و تربیت می باشد. جهت ارسال مقاله به مرکز لطفا مطالب خود را با ذکر منابع استفاده شده و با فونت B Nazanin تهیه نموده و نسخه پرینت شده به انضمام فلاپی حاوی مقاله و یا از طریق ایمیل نشریه به این مرکز ارسال فرمایید.

سبز! رنگ تازگی، رویش، رشد، توسعه و رنگ سلامتی است. امید داریم در مسیر توسعه آموزش علوم پزشکی، اندیشه های سبزتان یاریگر ما باشد.

ویژه نامه

ویژه نامه خلاصه مقالات دهمین کنگره آموزش علوم پزشکی

استاد توانمند شیراز - ۱۵ لغایت ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۳۸۸

نشانی نشریه

شیراز، خیابان کریمخان زند، دانشکده پزشکی، ساختمان شماره ۳، طبقه هفتم، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

تلفاکس دفتر نشریه ۰۷۱۱ - ۲۳۳۳۰۶۴

پست الکترونیکی مجله: edc_shiraz@sums.ac.ir

نشانی وب سایت مجله: edc.sums.ac.ir

تلفاکس کنگره: ۰۷۱۱ - ۲۳۴۹۳۳۸

نشانی وب سایت کنگره: shirazcong.sums.ac.ir

پست الکترونیکی کنگره: shirazcong@sums.ac.ir

برگزار کنندگان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان
و آموزش پزشکی

انجمن آموزش علوم پزشکی
جمهوری اسلامی ایران

@hpe24
کانال آموزش پزشکی

خلاصه مقالات

دهمین کنگره کشوری آموزش علوم پزشکی

استاد توانمند

و کنگره دانشجویی

دانشجو، آموزش و اخلاق حرفه ای

۱۵ تا ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۳۸۸ - شیراز

سخنرانی و پوستر

مسئولین

رئیس کنگره: دکتر محمد هادی ایمانیه
نائب رئیس کنگره: دکتر محمد باقر خسروی
دبیر علمی کنگره: دکتر جواد کجوری
دبیر اجرایی کنگره: دکتر محمدرضا دهقانی

برگزار کنندگان کنگره

دهمین کنگره کشوری آموزش علوم پزشکی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان
و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

شعبه آموزش علوم پزشکی
جمهوری اسلامی ایران

پیام جناب آقای دکتر کامران باقری لنکرانی
مقام محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

امروزه ارتقای شاخص‌های سلامت یکی از مهمترین نشانگرهای توسعه‌یافتگی جوامع است. خوشبختانه در سال‌های اخیر کشور ما در زمینه شاخص‌های سلامت و فناوری مرتبط با علوم پزشکی، پیشرفت‌های قابل توجه و ارزشمندی داشته‌است. این مهم، محصول تلاش شبانه‌روزی اساتید، پزشکان و متخصصانی است که خود در محیط پویای دانشگاه‌های علوم پزشکی تربیت شده‌اند. در این راستا نقش دانشگاه‌ها در مسیر توسعه علم برای نیل به جایگاه اول علمی منطقه که در سند چشم انداز تعیین گردیده پررنگ و حیاتی خواهد بود. به نظر می‌رسد همچنانکه نشانه‌های اولیه حرکت در این جهت در دانشگاه‌ها مشهود می‌باشد، لزوم تغییر نقش دانشگاه‌های علوم پزشکی از مکانی برای تربیت ارائه‌دهندگان خدمات سلامت به مکانی برای تربیت نیروی انسانی نخبه و علم پرور محسوس می‌باشد. در این خصوص نقش اساتید توانمند انکارناپذیر است. اساتیدی که با تمام قوا و با صرف وقت کافی "آموزش علوم پزشکی را با هدف ارتقاء سطح سلامت" و در افقی وسیعتر از آموزش درمانگران می‌بینند. آموزش پزشکی که توان ایفای نقش‌های متنوع از محقق و پژوهشگر در عرصه‌های ناشناخته علم گرفته تا ارائه خدمات سلامت در دورافتاده‌ترین نقاط کشور عزیزمان را داشته‌باشند. با عنایت به برگزاری دهمین گنگره آموزش پزشکی در شیراز امید است از این پس شاهد پیشرفت‌های گسترده در زمینه آموزش پزشکی و توانمندی اساتید حوزه علوم پزشکی، در سطح کشور باشیم.

پیام جناب آقای دکتر بهرام عین‌اللهی

مقام محترم معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

در پرتو تاکیدات و ارشادات مقام معظم رهبری، اکنون همه می‌دانیم که افزایش توان علمی همچون فریضه‌ای بر جامعه‌ی دانشگاهی ما واجب است. دانش توأم با ایمان است که به ما عزت و اقتدار می‌دهد و "غرور ملی و غیرت دینی" را برای ما به ارمغان خواهد آورد. اساتید و دانشجویان اصلی‌ترین پایه‌های بنای علم‌اند و توانمندی آن‌هاست که شکوه علمی میهن اسلامی را رقم می‌زند. دانشجویان به عنوان بدنه‌ی جوان و خلاق، با هدایت و حمایت اساتید کوشا و متدین است که می‌توانند بر اساس تجارب گذشته، پا به "راه‌های نارفته" بگذارند.

سنجش دانشگاه‌ها در دوران کنونی بر اساس مهارت و توانمندی فارغ‌التحصیلان آن است و این در صورتی محقق می‌گردد که استاد توانمند و با انگیزه، حضور و کوشش کافی در امر آموزش و تدریس داشته باشد. امروزه ارزش استاد به دانشجوی‌پروری‌ست و به فرموده‌ی رهبر عظیم‌الشان انقلاب اسلامی بایستی بتوانیم روحیه‌ی پرسش‌گری و تحقیق و پیگیری و پیوسته‌خواهی و قانع‌نشدن را در دانشجو تقویت کنیم. نظام آموزشی باید طوری طراحی شود که جوان ما به تحقیق و تعمیق علم علاقه‌مند شود. اساتید باید خودباوری را ترویج کنند. پویایی دانشجویان بستگی به پویایی اساتید دارد همچنین اساتید باید بتوانند با نگاهی جامع و هدفمند، در عین سامان‌دهی و پیشبرد پژوهش‌ها و تحقیقات کلان‌نگر، فاصله‌ی میان آموزش و نیاز جامعه را نیز کم کنند.

خداوند منان را شاکریم که بار دیگر این توفیق را داریم که اعضای هیئت علمی و صاحب‌نظران عرصه آموزش علوم پزشکی را گرد هم آوریم تا با نگاهی چند وجهی، "استاد توانمند" را بشناسیم. این شناخت، راه ارتقاء و توان علمی و اعتقادی را در جامعه دانشگاهی بالا خواهد برد و آموزش علوم پزشکی را به ایده‌آل نزدیک خواهد کرد. در پایان از تمامی همکاران در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز و معاونت آموزشی وزارت بهداشت سپاسگزارم که در این مدت کوشیدند تا این کنگره عظیم، پر بار و منظم و سودمند برگزار شود.

پیام جناب آقای دکتر محمد هادی ایمانیه
ریاست دانشگاه علوم پزشکی شیراز و ریاست کنگره

ن والقلم و ما یسطرون

قرآن کریم رسالت بعثت پیامبران را تزکیه و تعلیم معرفی می کند و اهمیت آموزش و تعلیم را بر ما عیان می سازد. نقش دانشگاه های علوم پزشکی در آموزش جوانان مستعد و تربیت متخصصین برای نظام سلامت مقدمه ضروری توسعه پایدار کشور است. ضروری است سیاستگذاری ها و برنامه ریزی های ما در امر آموزش پزشکی بر مبنای شواهد علمی به دست آمده از تحقیقات و مطالعات، تنظیم و سنجش شوند. دهمین کنگره کشوری آموزش پزشکی در ادامه کنگره های قبلی این هدف را وجهه همت خویش ساخته است و تلاش گردید به ترسیم ابعاد مختلف استاد توانمند بعنوان رکن اساسی آموزش بپردازد.

مقدم شما دانش پژوهان و اساتید فرزانه علوم پزشکی کشور را در دهمین کنگره کشوری آموزش پزشکی شیراز شهر فرهنگ و ادب گرامی داشته و با تأسی به لسان الغیب حافظ شیرازی، سلامی چو بوی خوش آشنایی تقدیم تان می کنیم و امیدواریم دستاوردهای علمی کنگره، ارمغان سفرتان باشد.

از زحمات بی دریغ مقام محترم وزارت و معاونت محترم آموزشی و تلاش های بی شائبه مسئولین، اعضاء محترم هیأت علمی و کارشناسان مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی شیراز که با همت بلند و تلاش مستمر به برنامه ریزی، سازماندهی و اجرای این نشست علمی اقدام نموده اند صمیمانه سپاسگزاری می کنم و تلاش سال های اخیر این مرکز را در ارتقاء آموزش در دانشگاه ارج می نهیم. امیدوارم خداوند متعال ما را در ایفای رسالتی که بر عهده ما گذاشته است موفق بدارد.

پیام جناب آقای دکتر جواد کجوری

دبیر علمی دهمین کنگره کشوری آموزش علوم پزشکی

سالها دل طلب جام جم از ما می کرد و آنچه خود داشت زیگانه تمنا می کرد

برای اجرای یک کارگاه کشوری به یکی از دانشگاه ها رفته بودیم. کارگاه در مورد روشهای آموزش جهت اساتید علوم پایه بود. گرم بحث راجع به ویژگیهای اساتید نمونه بودیم که یکی از حضار پرسید: " چگونه می توان یک استاد توانمند بود در حالی که ... ". لحظه ای به فکر فرو رفتم و در ذهن خود یکی از اساتید قدیمی و الگوی خویش را بررسی کردم. آن دوست عزیز کاملا درست می گفت، موانع موجود برای یک استاد خوب بودن خیلی از داشتن انگیزه جهت یک استاد نمونه بودن قویتر و بیشتر است. واقعا چگونه می توان در محیط شلوغ و پر دغدغه جامعه دانشگاهی: هم پژوهشگر، هم درمانگر، هم مدیر، هم معلم و هم الگو بود؟؟. من جواب این سوال را نمی دانم! ولی احتمالا استاد الگوی شما آن را می داند!. یک لحظه با خود خلوت کنیم و به استاد الگوی خود ببینیم. فاصله ما تا او چقدر است؟، آیا می توانیم راهکاری بیابیم تا این فاصله را کمتر کند؟ یا اصلا آیا کم کردن این فاصله ارزش صرف وقت دارد؟.

زندگی صحنه یکنای هنرمندی ماست

هر کسی نغمه ی خود خواند و از صحنه رود

صحنه پیوسته بجاست

خرم آن نغمه که مردم بسپارند

به یاد ...

برای شما سفر علمی پر باری را آرزو می کنم و در این بهار زیبای شیراز چه دعایی کنم بهتر از این:

خنده ات از ته دل گریه ات از سر شوق

به تو ای یار عزیز

که در این رونق پر مهر بهار

به سراپرده دل مهمانی

به سلامی که پر از عطر گل است

خیر مقدم بادت

سلام

همراه با سیزی دشت و دمن همیشه بهار فارس و به دلنوازی شکوفه های زیبای انتظار و به گرمی مهر و محبت مردم ادیب و میهمان نواز شیراز، پایتخت ادبی و فرهنگی کشور، ماهها به انتظار نشستیم تا در بهاری دل انگیز پذیرای قدوم شما عزیزان و اندیشمندان عرصه آموزش پزشکی کشور باشیم. در این مدت بیش از ۱۲۰۰ مقاله به دبیر خانه کنگره ارسال گردید که حکایت از استقبال و توجه بی نظیر صاحب نظران و بزرگان علوم پزشکی کشور به مقوله آموزش سلامت بود. از این تعداد به داوری کمیته علمی کنگره ۸۱۰ مقاله مورد پذیرش قرار گرفت. ما امید داریم تا در این همایش در سایه تبادل آراء و اندیشه های شما بزرگان گامی هرچند کوچک در راه اعتلای آموزش کشور برداریم. اکنون یک دهه از برگزاری اولین کنگره آموزش پزشکی کشوری می گذرد. مروری بر ده سال تلاش، حاکی از دغدغه ارتقای سلامت جامعه و کیفیت آموزش علوم پزشکی در بین همه صاحب نظران است. در این ده سال هر بار میهمان یکی از دانشگاه های کشور بودیم و از دریچه ای، به موضوعات و مباحث مهم در زمینه های ارزشیابی، برنامه ریزی، ادغام نظام سلامت، مدیریت تغییر، آموزش بالینی، روشهای آموزش و... پرداخته شد. و این بار، دانشگاه علوم پزشکی شیراز افتخار میزبانی شما عزیزان را دارد تا از نگاهی نو به یکی از ارکان مهم تعلیم و تربیت یعنی **استاد توانمند** بپردازد. در طول زندگی، هر یک از ما به نوعی تاثیر یک معلم، استاد و الگو را درک کرده ایم. برخی از ما در موقعیت یک استاد، هدایت و آموزش دانشجویان را برعهده داشته ایم و همه ما نیز روزگاری در محضر استادی آموخته ایم. در ورای خاطرات مدرسه، یا در دوران دانشجویی، بی شک معلمان و اساتیدی بوده اند که هرگز یاد و خاطره آنها از ضمیر ذهن ما پاک نخواهند شد. تقارن هفته استاد و محوریت دهمین کنگره آموزش علوم پزشکی کشور را با موضوع "استاد توانمند" به فال نیک می گیریم، بر همه اساتید و معلمان که آموخته های امروزمان را مرهون توانمندی آنها هستیم درود می فرستیم و بسیار مفتخریم که پذیرای قدوم اساتید گرانقدری هستیم که آینده نظام سلامت به پشتوانه علم و هنر و اخلاق نیکوی آنها رقم می خورد. سفری پر بار و خاطره ای خوش از شیراز را برای شما آرزو می کنیم و امید داریم به توانمندی خود، کاستی های ما را در این همایش ببخشید.

با آرزوی سفری پر بار

کمیته برنامه ریزی و هماهنگی کنگره

اعضای کمیته علمی دهمین کنگره کشوری آموزش علوم پزشکی

دکتر مهین دیانت	دکتر کامران باقری لنکرانی
دکتر سید منصور رضوی	دکتر بهرام عین اللهی
دکتر زهره سهرابی	دکتر نادر ممتاز منش
دکتر محمد شریف زاده	دکتر سید حسین امامی رضوی
دکتر بهزاد شمس	دکتر امیر حسین امامی
فرنگیس شوقی شفق آریا	دکتر ابوالقاسم امینی
دکتر محمد حسن شیخها	دکتر میترا امینی
دکتر امیر حسین ضیایی	دکتر محمد هادی ایمانیه
دکتر فریدون عزیزی	لیلا بذرافکن
دکتر مهستی علیزاده	دکتر نعمت بیلان
دکتر اکبر فاضل	دکتر عبدالرضا پازوکی
دکتر محمد حسین کاوه	دکتر سید محمد پور حسینی
دکتر جواد کجوری	دکتر محمد مهدی ثاقب
دکتر محمد رحیم کدیور	دکتر سید ضیاء الدین تابعی
دکتر حسین کشاورز	دکتر علی جعفریان
دکتر ابوالفتح لامعی	دکتر طاهره چنگیز
دکتر محمد علی محقق	دکتر حمید رضا جمشیدی
دکتر عباس مکارم	دکتر غلامرضا حسن زاده
دکتر الهه ملک‌ان راد	دکتر سید جلیل حسینی
دکتر زهرا موسوی	دکتر علی اکبر حقدوست
دکتر سید جلیل میر محمدی	دکتر محمد باقر خسروی
دکتر علی نفر	دکتر مرتضی خوانین زاده
دکتر محمد واسعی	دکتر اکبر درخشان
دکتر کوروش وحید شاهی	دکتر علیرضا دلاوری
دکتر شهرام یزدانی	دکتر محمد رضا دهقانی

اعضای کمیته برنامه ریزی و هماهنگی کنگره

دکتر جواد کجوری دبیر علمی کنگره

دکتر میترا امینی	دکتر محبوبه صابر
لیلا بذرافکن	دکتر غلامرضا صفایی اردکانی
لادن پروانه حقیقی	زهرا کریمیان
دکتر محمد رضا دهقانی	فرهاد لطفی

لطف الله موصلی

اعضای کمیته اجرایی کنگره

دکتر محمد رضا دهقانی دبیر اجرایی کنگره

دکتر میترا امینی	حمید طاهری شیرازی
زهرا اسماعیل زاده	شعله عباس نیا
لیلا بذرافکن	کریم عباسی
شهره برزگر	رحمت الله عربزاده
شراره بهادری	مریم فخرزاد
ماریا جلالی	هدی فخرزاد
دکتر محمد حبیبی	امیر مهدی فرشاد
لادن پروانه حقیقی	دکتر هدایت الله فقیه
رویا خلیلی	دکتر علی اکبر فقیهی
مرضیه ده بزرگیان	اسماعیل قائد شرف
پروین رضوان	حسین کاظمی
هاشم زارع مهدیه	زهرا کریمیان
صدیقه شایق	فرهاد لطفی
فریدون سلیمانی	علیرضا محیط
هاجر شیعه	لطف الله موصلی
دکتر محبوبه صابر	آذر میر
زهرا صفاری	فاطمه میر
دکتر غلامرضا صفایی اردکانی	صمد نعمت الهی

همکاران کمیته اجرایی

ایمان غازیانی	نسیرین رفیعی نژاد	اکبر اجرایی
ساناز قاسمی	معصومه سعیدیان	زهرا انصاری
مریم کاویان	ربابه سلطانی	نیره بمانی حقیقی
نوید کهن دل	حسین شکرانه	محمد مراد جعفری
گلناز نعمت افزا	عباس صادق فرد	سارا خزائی
قاسم یوسفی	حمید صالحی	فرح دانش پژوه
	غلامحسین عباسی	سید محسن رضویان

همکاران کمیته دانشجویی

عاطفه دهقانی	مهسا اخوان
محمد رضا روح زمین	کیما امیرزاده
ژابیز صلح جو	روژین بدیعی
پویا فرهادی	نیما پور حبیبی
سحر قدسی بوشهری	محمد حاتمی
مهسا محمدیان	شیرین حبیبی خراسانی
سمیرا معصومی	نازیلا حسن آبادی
امین میر احمدی زاده	محمد حسینی
عطیه وثاقتی	زینب خادم الحسینی
آزاده یزدی زاده	میترا خادم الحسینی

با تشکر از حمایت و همکاری بی دریغ

جناب آقای دکتر کامران باقری لنکرانی
مقام محترم وزیر بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

جناب آقای دکتر بهرام عین اللهی
مقام محترم معاونت آموزشی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی

جناب آقای دکتر نادر ممتاز منش
ریاست محترم مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت

و با سپاس و تقدیر از

آستان مقدس حضرت احمد ابن موسی - شاه چراغ (ع)

نماینده محترم ولی فقیه و امام جمعه شیراز

نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه

استاندار محترم فارس

ریاست محترم دانشکده پزشکی

مدیریت محترم و کارکنان روابط عمومی دانشگاه

مجموعه معاونت پشتیبانی دانشگاه

مجموعه معاونت پژوهشی دانشگاه

مجموعه معاونت دانشجویی دانشگاه

مجموعه معاونت فرهنگی دانشگاه

مدیریت و کارکنان مرکز آموزش مداوم دانشگاه

مدیریت و کارکنان حراست دانشگاه

مدیریت و کارکنان فناوری اطلاعات دانشگاه

دانشگاه شیراز

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران - مرکز فارس

دفتر هواپیمایی جمهوری اسلامی

هفته نامه عصر ارتباط

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری فارس

و

همه عزیزانی که به هر نحو ما را در برگزاری این کنگره یاری دادند

فهرست خلاصه مقالات سخنرانی

- ۳.....تجارب استفاده از آزمون CPMP در ارزیابی کیفی دستیاران رشته جراحی عمومی
- ۴.....کدامیک از اعضای هیات علمی گروه های بالینی دانشکده پزشکی در عرصه آموزش توانمندتر هستند؟
- ۵.....همتایان جنس مخالف، بازدارنده یا تسهیل کننده یادگیری، بررسی دیدگاه و تجربیات دانشجویان
- ۶.....بررسی تاثیر همسان سازی گروه های کوچک در کارآمدتر کردن روش Snow Ball Group
- ۷.....بررسی موانع فعالیت های تحقیقاتی در دانشگاه از دیدگاه اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ۸.....ارزیابی مقایسه ای و رتبه بندی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه های علوم پزشکی کشور
- ۹.....بررسی دروس پایه و تخصصی دوره کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی و ارائه الگوی پیشنهادی
- ۱۰.....بررسی میزان آگاهی و استفاده اعضای هیات علمی دانشکده دندانپزشکی شیراز از دندانپزشکی مبتنی بر شواهد
- ۱۱.....استاد فرزانه
- ۱۲.....سبک های تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
- ۱۳.....مهمترین توانمندی های اساتید پزشکی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
- ۱۴.....دیدگاه اینترن های دانشکده پزشکی شیراز در مورد نقش دروس علوم پایه پزشکی در یادگیری دروس فیزیوپاتولوژی و بالینی

فهرست خلاصه مقالات پوستر

حیطه ۱. استاد توانمند و اخلاق حرفه ای

- ۱۷.....تاثیر رفتار شغلی مدرس بر میزان یادگیری دانشجویان پزشکی
- ۱۷.....بررسی نقش کلیدی اخلاق در نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی
- ۱۸.....تناقض درس و رفتار، معضل آموزش اخلاق پزشکی
- ۱۸.....جایگاه اساتید در کوریکولوم پنهان
- ۱۹.....نگاهی به اصول اخلاق حرفه ای از دیدگاه پزشک حکیم و استاد توانمند، محمد حسین عقیلی شیرازی
- ۱۹.....بررسی مهارت های ارتباطی اعضاء هیات علمی در یکی از دانشگاه های تپ ۲
- ۲۰.....بررسی نقش معلم پزشکی در تعلیم و تربیت در دانشگاه های علوم پزشکی از دیدگاه اعضاء هیات علمی ۱۳۸۶-۱۳۸۷
- ۲۱.....بررسی رابطه بین عوامل روانشناختی توانمندسازی اساتید با کیفیت آموزشی و رعایت اخلاق تدریس
- ۲۱.....بررسی رابطه میزان خودکارآمدی اساتید با توانمندی آنها
- ۲۲.....صفات و ویژگی های مطلوب یک استاد از دیدگاه اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۲۲.....آیا اساتید علوم پزشکی از نقش های خود، آگاهی دارند؟
- ۲۳.....مقایسه دیدگاه دانشجویان و اساتید در مورد مهم ترین ویژگی های استاد خوب
- ۲۴.....استاد خلاق
- ۲۴.....معیارهای تعیین استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان رشته های بهداشتی در دانشکده بهداشت مشهد ۱۳۸۷
- ۲۵.....سبکها، عادات و مهارت های کاری مدرسین توانمند چیست؟
- ۲۵.....بررسی نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در مورد معیارهای یک استاد خوب (۱۳۸۷)

- ۲۶..... بررسی سبک مدیریتی اساتید دارای مناصب مدیریتی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد.....
- ۲۶..... نقش ها و شایستگی های استاد در اورژانس
- ۲۷..... ویژگی های یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی یاسوج ۱۳۸۶.....
- ۲۷..... ویژگی های استاد توانمند از دیدگاه دانش آموختگان رشته داروسازی.....
- ۲۸..... تحلیل کیفی خودسنجی رعایت اخلاق حرفه‌ای در بین اساتید بالینی بخش‌های اصلی (دو بخش روانپزشکی و پوست)
- ۲۸..... نگاهی بر اخلاق پزشکی.....
- ۲۹..... بررسی تاثیر اجرای آموزش مبتنی بر اهداف آموزش تخصصی و تربیتی بصورت همزمان در
- ۲۹..... بررسی دیدگاه‌های اساتید دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در مورد ویژگی‌های یک استاد خوب.....
- ۳۰..... بررسی ویژگی‌های یک مدرس اثربخش از دیدگاه مدرسین و دانشجویان دانشکده‌های پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کرمان
- ۳۰..... ارزیابی توانمندی روانشناختی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی فسا.....
- ۳۱..... توانمندی اعضای هیات علمی در ارائه درس اخلاق پزشکی در طی دوره بالینی: چالش ها و راهکارها
- ۳۱..... بررسی علل مرتبط با دستیابی پرستاران و ماماهاى تازه‌کار به صلاحیتهای حرفه‌ای در طی دوران تحصیل - ۱۳۸۷.....
- ۳۲..... ارزیابی میزان رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای توسط اساتید از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان
- ۳۳..... نقش استاد بعنوان الگو برای آموزش تعهد حرفه ای
- ۳۴..... مقایسه میزان اخلاق حرفه‌ای و الگو بودن در اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی و غیر جغرافیایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز.....
- ۳۴..... بررسی مهارت‌های ارتباطی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز.....
- ۳۵..... تعیین حداقل توانمندی‌های غیر تخصصی اعضای هیئت علمی برای ایفای نقش معلمی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد - ۱۳۸۷.....
- ۳۵..... بررسی اخلاق حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد از دیدگاه دانشجویان و همکاران - ۱۳۸۷.....
- ۳۶..... نگرش و رفتار کارورزان پزشکی در مورد اخلاق حرفه ای
- ۳۶..... چالش های آموزش اخلاق پزشکی در تحصیل پزشکی.....
- ۳۷..... پیشرفت حرفه‌ای و نقشهای ۱۲ گانه معلم: دیدگاه و اظهار عملکرد اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- ۱۳۸۷.....
- ۳۸..... خود ارزیابی اساتید دانشگاه علوم پزشکی کاشان از رعایت اخلاق حرفه‌ای.....
- ۳۸..... بررسی میزان آگاهی دستیاران داخلی دانشگاه علوم پزشکی شیراز از اخلاق حرفه ای
- ۳۹..... نقد و بررسی استاد و موازین اخلاق حرفه ای؛ چالشها و راهکارها.....
- ۴۰..... سنجش عملکرد اخلاق حرفه ای دانشجویان پرستاری از دیدگاه پرستاران شاغل در دانشگاه علوم پزشکی شیراز.....
- ۴۰..... استاد الهام بخش: آموزش پزشکی در متون کهن پزشکی ایرانی اسلامی قرن سوم تا ششم هجری
- بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه نسبت به آموزش توسط اعضای هیات علمی در مرکز
- ۴۱..... مهارت‌های بالینی در سال ۱۳۸۷.....

حیطه ۲. استاد توانمند و نظام آموزشی درمانی

- ۴۳..... بررسی نگرش مدیران آموزشی دانشکده پزشکی شیراز در خصوص کیفیت برنامه آموزشی و درسی بر اساس استانداردهای WFME و.....
- ۴۳..... بررسی موانع بکارگیری وسایل کمک آموزشی در فرآیند آموزش از دیدگاه اعضای هیات علمی و مدرسین دانشگاه علوم پزشکی ایلام.....
- ۴۴..... بررسی مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه
- ۴۵..... استاد در فضای مجازی آموزشی و درمانی: یک رویکرد جدید نیازمند ارزیابی

- ۴۵..... بررسی میزان موفقیت آموزش مباحث علوم پایه مرتبط با رشته تخصصی دستیاران قلب و عروق.....
- ۴۶..... کیفیت محیط یادگیری دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان از دیدگاه فراگیران بر اساس مدل DREEM.....
- ۴۶..... بررسی میزان استفاده از روشهای نوین آموزشی و موانع استفاده از روشهای فوق توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان - ۱۳۸۷.....
- ۴۷..... بررسی نگرش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در باره تدوین و روشهای ارتقاء کیفیت طرح درس.....
- ۴۷..... مقایسه دو روش آرایش ترمی آموزش تئوری و آموزش بالینی فعلی و جدید در دانشکده پرستاری مامایی جندی شاپور اهواز.....
- ۴۸..... بررسی موانع درون سازمانی موثر بر فعالیت های تحقیقاتی در دانشگاه از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز.....
- ۴۸..... وضعیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران.....
- ۴۹..... مطالعه اولیه بکارگیری سیستم تله‌مدیسین در توانمند سازی اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین.....
- ۴۹..... بررسی روش‌های آموزشی استفاده شده در یادگیری درس آزمایشگاه بافت شناسی.....
- ۵۰..... ارزیابی تاثیر کارگاه‌های آموزش زایمان طبیعی و احیاء نوزاد در عملکرد اینترنتها در بخش زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی قزوین.....
- ۵۱..... بررسی نگرش مدیران آموزشی دانشکده پزشکی شیراز در خصوص کیفیت حوزه سنجش دانشجویان بر اساس استانداردهای WFME و.....
- ۵۲..... توانمندی تدریس بالینی اساتید در عرصه راند آموزشی بخش‌های اصلی از دیدگاه اساتید و کارورزان دانشگاه علوم پزشکی همدان.....
- ۵۳..... بررسی نگرش مدیران آموزشی دانشکده پزشکی شیراز در خصوص کیفیت حوزه ارزیابی و نوسازی مستمر بر اساس استانداردهای WFME و.....
- ۵۳..... Microteaching و ارتقاء مهارت معلمی در دانشجویان پرستاری.....
- ۵۴..... بررسی میزان رضایتمندی کارآموزان و کارورزان از کیفیت آموزش درگروه‌های داخلی، جراحی و بیهوشی دانشکده پزشکی اصفهان.....
- ۵۴..... تجهیزات پزشکی، آموزش درمانگاهی، دانشجویان پزشکی.....
- ۵۵..... آموزش درمانگاهی: بررسی دیدگاه اساتید و دانشجویان در واحد درمانگاه جراحی.....
- ۵۵..... برنامه‌ریزی آموزشی " دوره کلاترال اورژانس های کودکان " برای رزیدنتهای طب اورژانس: ارائه یک Teaching Scholarly.....
- ۵۶..... اهمیت تدوین طرح درس از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در سال ۱۳۸۷.....
- ۵۷..... خودارزیابی اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل در زمینه یادگیری الکترونیکی (E- Learning).....
- ۵۷..... ارزیابی طرح درس های ارائه شده توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد.....
- ۵۸..... بررسی رابطه بین فرهنگ سازمانی و توانمندی اساتید در دانشگاه علوم پزشکی تبریز (بر اساس مدل دنیسون).....
- ۵۸..... بررسی سرفصلهای core, noncore گروه داخلی از نظر اساتید و دستیاران.....
- ۵۹..... بررسی کیفی و کمی اسلایدهای استفاده شده در آموزش علوم پایه.....
- ۵۹..... کاربرد وسایل و منابع آموزشی توسط اساتید درمانگاه‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.....
- ۶۰..... مقایسه تاثیر دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی بر آگاهی پرستاران در خصوص آنفلوآنزای پرندگان.....
- ۶۰..... طرح بازنگری کوریکولوم دوره عمومی دندانپزشکی: بررسی محتوای آموزشی مناسب برای دوره دندانپزشکی عمومی.....
- ۶۱..... تاثیر آموزش به روش ایفای نقش در آموزش مهارتهای مشاوره و غربالگری متقاضیان آی یو دی.....
- ۶۱..... تاثیر آموزش به روش شبیه سازی و مرسوم بر اضطراب امتحان در دانشجویان حین اجرای آزمون عینی ساختارمند بالینی.....
- ۶۲..... آموزش از طریق وب: نگرش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قم.....
- ۶۲..... طراحی نرم‌افزار آموزش برای رشته اطلاق عمل فرایندی بهتر از استاد توانا.....
- ۶۳..... استاد و مدیریت زمان در تدریس.....
- ۶۳..... پایگاه اینترنتی آموزشی و پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی فسا www.ParaMed.ir.....
- ۶۴..... راند بالینی به روش learning Guided discovery بر اساس تئوری‌های هتاگوژیک.....
- ۶۴..... نقش اعضای هیأت علمی در بازنگری برنامه آموزشی تخصص پزشکی اجتماعی.....
- ۶۵..... «روش‌ها و فنون آموزشی انتخابی جهت آموزش بهتر از دیدگاه کارکنان حوزه معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز».....

- ۶۵..... بررسی موانع اجرای طرح درس از دیدگاه اساتید و ارائه راهکارهای اصلاحی جهت آموزش مهارت‌های بالینی
- ۶۶..... عوامل موثر در ارتقاء سطح آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی زنجان
- ۶۶..... اساتید توانمند عرصه‌های آموزشی و مهارت دسترسی به منابع الکترونیکی
- ۶۷..... بررسی اثربخشی کلاسهای عملی دروس فیزیولوژی، فیزیک پزشکی، میکروب شناسی و بیوشیمی در یادگیری مطالب درسی تئوری
- ۶۷..... بررسی کیفیت برگزاری گزارش صبحگاهی در بیمارستان شهید صدوقی و بیمارستان افشار یزد در سال ۱۳۸۷
- ۶۸..... ادغام عمودی درس بیوشیمی بالینی دانشجویان دوره دکتری Ph.D بیوشیمی
- ۶۸..... بررسی نظرات پرستاران شاغل در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی همدان در مورد کاربرد آموزش بالینی . . .
- ۶۹..... بررسی گزارش وضعیت بیماران بستری در هنگام خاتمه کار در بخش داخلی توسط کارآموزان در مرکز آموزشی و درمانی امام رضا(ع) تبریز
- ۶۹..... تأثیر مثبت آموزش فیزیولوژی با تأکید بر مثال‌های بالینی بر نگرش دانشجویان پزشکی به دروس علوم پایه
- ۶۹..... بررسی میزان دستیابی به اهداف ادغام آموزش پزشکی با خدمات بهداشتی درمانی از دیدگاه اعضای هیأت علمی علوم پزشکی کرمانشاه ۸۶
- ۷۰..... بازنگری کوریکولوم دندانپزشکی : بررسی نظرات کارشناسان مسئول بهداشت دهان و دندان دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور
- ۷۰..... کفایت واحدها و کارایی دروس و توانمندی اساتید
- ۷۱..... بررسی توانمندی استادان در برگزاری و هدایت جلسات بحث گزارش صبحگاهی بیمارستان‌های هرمزگان
- ۷۲..... ارزیابی ۱۲ ساله از طرح‌های تحقیقاتی مصوب اساتید دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
- ۷۲..... بررسی مقایسه‌ای فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان
- ۷۲..... بررسی آگاهی و نگرش هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در مورد طراحی درس بر اساس مدل تضمین آموزش در سال ۱۳۸۷
- ۷۳..... بررسی رفتارهای آموزشی اساتید بالینی
- ۷۴..... بررسی نقش استاد توانمند در آموزش دندانپزشکی به صورت تئوری و عملی
- ۷۴..... بررسی میزان استفاده از وسایل کمک آموزشی در زمان تدریس توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸۴
- ۷۵..... بازخورد موثر، ابزاری برای استاد توانمند: بررسی نگرش و عملکرد اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان
- ۷۵..... تعیین مشکلات و نیازهای آموزشی رشته دندانپزشکی بر اساس مستندات پزشکی قانونی، نظام پزشکی دادرسی جرائم پزشکی و نظارت بر درمان
- ۷۶..... بررسی میزان آشنایی و کاربرد الگوهای نوین تدریس در بین اساتید علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی (منطقه ۴)
- ۷۶..... اساتید دوره علوم پایه درباره عملکرد خود برای درهم تنیدگی برنامه درسی چه قضاوتی دارند؟
- ۷۷..... بررسی نگرش دانشجویان و اعضای هیئت علمی در مورد کیفیت آموزش بالینی مورد بخش‌های ماژور دانشگاه علوم پزشکی مازندران - ۸۵
- ۷۷..... مشکلات آموزشی دانشکده پزشکی کرمانشاه از دیدگاه اساتید
- ۷۸..... بررسی و مقایسه سطح بکارگیری حیطه‌های مختلف آموزش بالینی بر اساس خودسنجی مدرسین بالینی دانشکده پرستاری و مامایی مشهد - ۸۷
- ۷۸..... نظام استاد راهنما: چالش‌ها و پیشنهادات
- ۷۹..... بررسی دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان نسبت به کارهای تحقیقاتی دانشجویی
- ۷۹..... توانمندی از نگاه اساتید: یک پژوهش کیفی
- ۸۰..... نقش اساتید مشاور در حل مشکلات حین تحصیل دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمان
- ۸۰..... تدریس اثربخش؛ رویکردی براساس ارزیابی تدریس توسط دانشجویان
- ۸۱..... مقایسه توانمندی، خلاقیت و تولید علم اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی و تمام وقت غیر جغرافیایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- ۸۱..... بازنگری کوریکولوم دندانپزشکی: بررسی توانمندی دانش‌آموختگان دندانپزشکی از نظر اعضای هیأت علمی دانشکده های دندانپزشکی کشور
- ۸۲..... کدامیک از اعضای هیات علمی گروه های بالینی دانشکده پزشکی در عرصه آموزش توانمندتر هستند؟ تمام وقت یا پاره وقت
- ۸۳..... ویژگی‌ها و صلاحیت‌های مدرس مامایی توانمند
- ۸۴..... بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه و فیزیوپاتولوژی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند درباره یک استاد توانمند

- ۸۴ نقش مربی بالینی در فرآیند آموزش.....
- ۸۵ استفاده از دوره‌های آموزشی مبتنی بر وب بعنوان دوره‌های تکمیلی.....
- ۸۵ استاد توانمند در دانشکده مجازی.....
- ۸۶ استاد توانمند و محیط‌های مؤثر بالینی : بررسی فاکتورهای مؤثر بر مهارت‌های بالینی دانشجویان.....
- ۸۶ بررسی توانمندی اساتید دانشکده پزشکی تبریز در طراحی آزمون‌های چهار گزینه ای در سال ۸۷.....
- ۸۷ مهمترین توانمندی های اساتید پزشکی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین (۱۳۸۵).....
- ۸۷ معیار های استاد توانمند از دیدگاه اسلام.....
- ۸۸ ارزیابی مقایسه ای تاثیر شیوه های بحث گروهی و سخنرانی برنامه ریزی شده به روش دانشجوی مدار در ارزشیابی پایان ترم به روش MCQ.....
- ۸۸ بررسی مقایسه ای بین کاربرد کتاب (بیماری و پرستاری قلب وعروق) با کاربرد جزوه حاوی نکات اساسی(قلب وعروق)
- ۸۹ استفاده از پورت فولیو به عنوان گامی به سوی تفکر بازتابی: ارائه یک تجربه از گروه پرستاری.....
- ۸۹ الگوی پیشنهادی جهت ارزشیابی آموزشهای پودمانی.....
- ۹۰ طراحی آموزشی (Instructional Design) سامانه یادگیری الکترونیکی در دانشگاه علوم پزشکی تهران.....
- ۹۰ آموزش درمانگاهی: "درمانگاه" دانشگاه دوم دانشجوی پزشکی.....
- ۹۱ بررسی میزان تاثیر گذراندن بخش بیهوشی بر روی میزان آگاهی و عملکرد کارورزان دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در مورد احیاء قلبی ریوی.....
- ۹۱ بررسی محیط آموزشی بخش‌های بالینی اصلی بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ایران بر اساس مدل DREEM: دیدگاه استادان.....
- ۹۲ ادغام عمودی در برخی از دروس پایه در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز.....
- ۹۲ طرح بلوک پیش کارورزی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اهواز.....
- ۹۲ ادغام افقی در دوره فیزیوپاتولوژی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اهواز.....
- ۹۳ استاد توانمند و رویکردهای جدید آموزشی.....

حیطه ۳. استاد توانمند، آموزش و ارتقاء مستمر حرفه ای

- ۹۵ متدولوژی بررسی اولویت‌های آموزشی اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی اصفهان.....
- ۹۵ مطالعه تطبیقی کارگاه‌های برگزار شده در مرکز مطالعات و توسعه علوم پزشکی دانشگاه کرمان با نیازهای آموزشی اساتید.....
- ۹۵ راهکارهای ارتقا کیفیت آموزش از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال ۱۳۸۷.....
- ۹۶ ارزیابی تأثیر کارگاه آموزشی «چگونه گزارش صبحگاهی و ژورنال کلاب موفق‌تری داشته باشیم» در تصمیم برای بهبود
- ۹۷ بررسی تأثیر آموزش اساتید قبل از برگزاری آزمون بر کیفیت آزمون‌های دروس تئوری دانشجویان مقطع علوم پایه در
- ۹۷ ارزشیابی برنامه‌های مدون از دیدگاه مشمولین آموزش مداوم استان یزد.....
- ۹۸ میزان رضایتمندی پزشکان، دندانپزشکان و داروسازان از برنامه‌های آموزش مداوم در رابطه با نیازهای شغلی آنان.....
- ۹۸ بررسی تاثیر برنامه‌های آموزش مداوم بر میزان آگاهی پزشکان عمومی یزد.....
- ۹۹ ارزیابی نیازهای آموزشی اعضا هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۳۸۷.....
- ۹۹ نیازسنجی مباحث آموزش علوم پزشکی از دیدگاه اساتید دانشکده دندانپزشکی مشهد در سال ۱۳۸۷.....
- ۱۰۰ سبک‌های تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان(۱۳۸۷).....
- ۱۰۰ رویکرد عمومی (General Approach) بستر توانمندسازی اساتید در بخش‌های فوق تخصصی.....
- ۱۰۱ بررسی توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی اساتید دانشگاه آزاد در سال ۸۶.....
- ۱۰۱ بررسی تأثیر کارگاه‌های آموزشی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی یزد بر توانمندسازی اعضا هیأت علمی.....

- ۱۰۲..... بکارگیری الگوی مربیگری بالینی به عنوان راهکاری برای ارتقاء کیفیت مراقبت پرستاری
- ۱۰۲..... بررسی عوامل موثر بر توانمندسازی اساتید در دانشگاه علوم پزشکی تبریز از نظر خود اساتید
- ۱۰۳..... بررسی تاثیر مراکز اطلاع رسانی دانشگاه علوم پزشکی تبریز بر توانمندی اساتید از دیدگاه اعضاء هیأت علمی
- ۱۰۳..... ارتقای مستمر حرفه‌ای از طریق ارزیابی درونی
- ۱۰۴..... بررسی میزان تمایل اساتید دانشگاه علوم پزشکی ارتش به فعالیت در زمینه توسعه توانایی‌های فردی
- ۱۰۴..... بررسی فرآیند آموزشی بخش چشم پزشکی در مقطع دستیاری با توجه به نظرات افراد ذینفع در ارتقاء مستمر حرفه‌ای اساتید
- ۱۰۵..... تأثیر برگزاری دوره‌های اخلاق حرفه‌ای در توانمندسازی اساتید و ارتقاء سطح کیفی آموزش
- ۱۰۵..... تشکیل هسته‌های تخصصی در آموزش پزشکی عمومی ، یک ضرورت فراموش شده
- ۱۰۶..... دیدگاه پیراپزشکان شاغل در استان گلستان نسبت به برنامه‌های آموزش مداوم
- ۱۰۶..... بررسی میزان رضایتمندی اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از کیفیت برنامه‌های آموزشی برگزار شده در . . .
- ۱۰۷..... ارزیابی نسخه‌نویسی، راهکاری برای شناخت نیازها و تدوین برنامه‌های آموزشی
- ۱۰۷..... نقش اینترنت در سازماندهی به تشکل مدرسان در امر آموزش زبان خارجی
- ۱۰۸..... بررسی رابطه میان توانمند سازی اساتید دانشکده اساتید دانشکده های بهداشت و علوم پیراپزشکی مشهد بانگیزه انجام وظیفه -۱۳۸۷
- ۱۰۸..... توانمندسازی اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل در زمینه‌ی مهارت‌های برقراری ارتباط مؤثر سازمان متبوع
- ۱۰۹..... بررسی توانمندی اعضاء هیئت علمی در کاربرد شیوه های آموزش الکترونیکی (E-learning) در آموزش پزشکی
- ۱۱۰..... بررسی تاثیر آموزش کارگاهی، بر دانش اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در زمینه ارزیابی دانشجو با روش OSCE
- ۱۱۰..... مهارت اعضاء هیات علمی و نیاز آموزشی آنان در مورد روشهای تدریس بالینی در دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
- ۱۱۱..... مروری بر ویژگیهای استاد بالینی توانمند
- ۱۱۲..... بررسی میزان بکارگیری اصول آموزش بزرگسالان در کارگاههای آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی کشور
- ۱۱۲..... بررسی نظرات اعضاء هیات علمی دانشگاههای علوم پزشکی در خصوص کارگاههای کشوری آموزش پزشکی EDC وزارت بهداشت
- نقش توانمندی استفاده از منابع الکترونیک در توسعه فردی از نظر اعضاء هیات علمی و مشکلات استفاده از این منابع در میان اعضاء
- ۱۱۳..... هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- ۱۱۳..... میزان مطالعه کتب و مجلات تخصصی و عمومی در میان اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- ۱۱۴..... مشکلات اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در استفاده از فرصت‌های مطالعاتی
- ۱۱۴..... بررسی عوامل زمینه‌ای در یادگیری زبان انگلیسی و میزان رضایتمندی اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد از کلاس‌های زبان . . .
- ۱۱۵..... بررسی وضعیت آموزشی گروه پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز از دیدگاه اعضاء هیات علمی
- ۱۱۵..... آموزش طب سرپائی، طرحی نو و احیاء ضرورتی فراموش شده
- ۱۱۶..... بررسی نقش حضور مستقیم اساتید و افزایش ساعات آموزشی در ارتقای کیفیت آموزش نشانه‌شناسی بالینی
- ۱۱۶..... بررسی نظرات دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد در زمینه میزان تاثیر ابزارهای آموزشی در بهبود وضعیت آموزشی
- ۱۱۷..... دیدگاه دانشجویان پزشکی مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راجع به عوامل موثر بر میزان تسلط علمی استاد
- ۱۱۷..... بررسی دیدگاه اعضاء هیات علمی در خصوص نحوه توانمندسازی ایشان در ایفای نقش معلمی
- ۱۱۸..... دیدگاه دانشجویان مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راجع به آموزش اساتید بالینی در گزارش صبحگاهی
- ۱۱۸..... ارتقای سطح فراگیری دانشجویان پزشکی از طریق آموزش همزمان مطالب پایه و بالینی
- ۱۱۹..... بررسی کیفی چالش‌های برنامه‌ریزی درسی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز از دیدگاه اساتید
- ۱۱۹..... بررسی نظرات دستیاران سال اول دانشکده پزشکی شیراز در مورد چگونگی برگزاری راند صبحگاهی
- ۱۲۰..... توانمندسازی آموزشی فرهنگی اعضاء هیات علمی دانشکده دندانپزشکی مشهد

- ۱۲۰.....مقایسه دیدگاه دانشجویان و اساتید دانشکده پزشکی مشهد در خصوص معیارهای استاد توانمند آموزشی
- ۱۲۱.....مقایسه ادراک دستیاران تخصصی قلب و اساتید از روایی آزمون OSCE دستیاری سال ۱۳۸۶
- ۱۲۱.....نقش استاد در آموزش مهارت‌های ابزاری به دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی و آزاد تبریز در بخش مهارت‌های بالینی
- ۱۲۲.....کیفیت وضعیت آموزش درمانگاهی در مرکز آموزشی درمانی امام رضا-تبریز
- ۱۲۲.....بررسی کیفیت آموزش اعضا هیات علمی بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد از دیدگاه دانشجویان در سال ۱۳۸۷
- ۱۲۳.....استاد توانمند و مدیریت زمان در درمانگاههای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
- ۱۲۳.....بررسی توانمندی آموزشی اساتید بخشهای بالینی اصلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در عرصه گزارشهای صبحگاهی
- ۱۲۴.....بررسی نقش اساتید توانمند در آموزش مهارت‌های بالینی در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
- ۱۲۵.....بررسی میزان موفقیت برنامه تماس زودرس با بیمار جهت دانشجویان سال اول پزشکی عمومی در دانشکده پزشکی شیراز
- ۱۲۵.....برنامه integration در دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ۱۲۶.....عوامل موثر بر توانمندی استاد در ارائه سخنرانی در کلاس درس
- ۱۲۶.....بررسی نظرات اعضای هیات علمی در خصوص محیط آموزشی "دوره یک ماهه آموزش اساتید"
- ۱۲۷.....بررسی وضعیت توانمندسازی اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی کشور در حیطه آموزش پزشکی در سال ۱۳۸۶
- ۱۲۷.....بررسی عملکرد اعضای هیات علمی در زمینه چاپ مقاله با موضوع آموزش پزشکی طی سالهای ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی کاشان
- ۱۲۸.....بررسی میزان آگاهی و استفاده اساتید دانشکده دندانپزشکی شیراز از دندانپزشکی مبتنی بر شواهد
- ۱۲۸.....امکان‌سنجی نقش مدرس برای پزشکان عمومی
- ۱۲۹.....بررسی میزان آگاهی پزشکان و بیماران نسبت به حقوق بیمار و رعایت آن در بیمارستانهای آموزشی قزوین - ۸۷

حیطه ۴. استاد توانمند، همکاران و فراگیران

- ۱۳۱.....بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی کارورز بالینی نسبت به ارتباط با بیماران بستری در بیمارستان‌های آموزشی شهر ارومیه
- ۱۳۲.....دیدگاه دانشجویان پزشکی از توانمندی اساتید در دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس
- ۱۳۳.....نظرات دانشجویان درباره توانایی اساتید راهنما در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
- ۱۳۳.....استاد توانمند و کیفیت آموزش
- ۱۳۳.....بررسی رابطه شیوه تدریس اساتید دانشگاه علوم پزشکی تبریز با وضعیت تفکر انتقادی دانشجویان
- ۱۳۴.....بررسی رابطه شیوه تدریس اساتید دانشگاه علوم پزشکی تبریز با وضعیت تفکر خلاق دانشجویان
- بررسی میزان همکاری و هماهنگی متقابل میان مربیان هیات علمی و پرستاران شاغل در راستای ارتقاء کارآموزی بالینی و عوامل موثر بر آن در بیمارستان‌های دولتی شهر قم سال ۱۳۸۶
- ۱۳۴.....عوامل موثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد از دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی قم ۱۳۸۷
- ۱۳۵.....بررسی نگرش اساتید نسبت به مشاوره و راهنمایی تحصیلی و نظر آنها در مورد وظایف مشاوره در سال ۸۶-۸۵
- ۱۳۶.....پژوهش کیفی بر مفهوم توانمندی استاد از نگاه دانشجو
- ۱۳۶.....مربی بالینی توانمند کیست؟ پژوهشی کیفی از دیدگاه دانشجویان
- چگونه یک استاد موفق باشیم - بررسی مقایسه‌ای دیدگاه دانشجویان گروه‌های مختلف دکترای حرفه‌ای و کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
- ۱۳۷.....دیدگاه دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در مورد چگونگی کسب موفقیت یک استاد
- ۱۳۷.....بررسی عوامل مرتبط با موفقیت در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

- ۱۳۸.....مقایسه دیدگاه دانشجویان کارورز پزشکی با پزشکان عمومی شاغل در ارتباط ویژگی‌های یک استاد مطلوب
- ۱۳۹.....نقش استاد در فرآیند اجتماعی شدن فراگیران در حرفه خود: یک مطالعه کیفی
- ۱۳۹.....شناسایی دانشجویان در معرض خطر افت تحصیلی در مقاطع و دوره‌های علوم پزشکی
- ۱۴۰.....مقایسه تاثیر دو روش متفاوت اساتید راهنما بر یادگیری و عملکرد دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان
- ۱۴۰.....تعیین سبک رهبری مدیران گروه‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اهواز در سال ۱۳۸۷
- ۱۴۱.....توانمندی اساتید راهنما در دانشکده‌های پرستاری و مامایی با تاکید بر شناسایی عوامل خطر بروز تکرار درس
- ۱۴۲.....تجارب و درک دانشجویان مامایی، از نقش شاغلین بخش درمان در آموزش بالین
- ۱۴۲.....مستمع، صاحب سخن را بر سر ذوق آورد: بررسی تجربیات اساتید از داشتن دانشجوی خوب
- ۱۴۳.....یادگیری از هم‌تایان در محیط‌های بالینی
- ۱۴۳.....استاد مشاور: راهکاری برای پرورش دانشجویان آکادمیک در دانشگاه های علوم پزشکی
- ۱۴۴.....تبیین دانشجوی خوب از دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان
- بررسی نظرات اعضای هیأت علمی از کیفیت حضور اساتید راهنما در روند تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل درسال
تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵.....
- ۱۴۴.....
- ۱۴۵.....بررسی عوامل موثر انگیزشی در دانشجویان از دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی اهواز
- ۱۴۵.....شناسایی ابعاد صلاحیتی «استاد راهنما» از دیدگاه دانشجویان پرستاری: تحقیق کیفی
- ۱۴۶.....بررسی وضعیت موجود ارتباط پزشک با بیمار از دیدگاه بیماران بستری در یکی از بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان ۸۷.....
- ۱۴۶.....بهره‌وری در آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامایی
- ۱۴۷.....سرپرستی پایان نامه (استاد راهنما) و تاثیر آن بر تجربیات پژوهشی دانشجویان
- ۱۴۸.....بررسی عوامل موثر بر تجربه پژوهشی ناشی از فرآیند انجام پایان نامه دانشجویان دکترای حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- ۱۴۸.....بررسی نگرش دانشجویان به اساتید و رابطه آن با افت تحصیل دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- ۱۴۹.....تعارضات آموزشی در محیط های پزشکی
- ۱۵۰.....کتابدار؛ مربی استاد توانمند
- ۱۵۰.....عوامل تنش‌زای آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
- ۱۵۱.....استاد راهنمای توانمند و ایجاد انگیزه
- ۱۵۱.....بررسی عوامل مؤثر در ایجاد روحیه پژوهش و توانمندسازی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی لرستان در نیمسال اول ۸۷-۸۸.....
- ۱۵۲.....بررسی ملاکهای آموزشی یک استاد از دیدگاه دانشجویان دختر و پسر دانشگاههای شهر مشهد
- ۱۵۲.....بررسی رویکرداعضای هیئت علمی بالینی در ارائه بازخورد به دانشجویان در دانشکده پزشکی گرگان
- ۱۵۳.....بررسی نظرات دانشجویان در خصوص عملکرد اساتید راهنمای تحصیلی دانشکده‌های پرستاری و مامایی، بهداشت و پیراپزشکی ارومیه
- ۱۵۳.....بررسی عملکرد اساتید راهنمای تحصیلی دانشکده های پرستاری و مامایی، بهداشت و پیراپزشکی ارومیه
- ۱۵۴.....خصوصیات یک مدرس خوب از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان
- ۱۵۵.....بررسی رابطه استاد و دانشجو از دیدگاه دانشجویان دانشکده علوم پیراپزشکی و بهداشت مشهد در سال ۱۳۸۶.....
- ۱۵۵.....ارزیابی کیفیت مشاوره اساتید راهنما توسط دانشجویان پزشکی
- ۱۵۶.....مهمترین ویژگیهای فردی استاد توانمند از نظر دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سمنان، ۱۳۸۷.....
- ۱۵۶.....عوامل مرتبط با ارزشیابی دانشجویان از استاد در دانشگاه علوم پزشکی کرمان
- ۱۵۶.....اهمیت روابط استاد و دانشجو در محیط آموزشی
- ۱۵۷.....استاد توانمند و ارتباط با دانشجو

- ۱۵۷..... بررسی نقاط ضعف و قوت کلاس‌های آموزش صبحگاهی از دیدگاه دستیاران گروه داخلی دانشگاه علوم پزشکی تبریز.....
- ۱۵۸..... دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در خصوص ارائه خدمات مشاوره‌ای و راهنمایی تحصیلی اساتید مشاور
- ۱۵۸..... مهارت‌های تفکر انتقادی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر.....
- بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان از ارائه راهنمایی اساتید راهنما در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان از نیمسال دوم
- ۱۵۹..... ۸۶- تا نیمسال دوم ۸۶- ۸۷.....
- ۱۵۹..... تاثیر استاد راهنما بر فرآیند تحصیلی در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان ۱۳۸۷.....
- ۱۶۰..... بررسی خصوصیات رفتاری اساتید بالینی توانمند از دیدگاه دانشجویان.....
- بررسی میزان توانمندی اساتید پرستاری در محیط‌های بالینی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۶.....
- ۱۶۱..... بررسی معیارهای تعیین استاد توانمند از دیدگاه فارغ‌التحصیلان رشته‌های بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مشهد ۱۳۸۷.....
- توانمند سازی و ارتقاء مربیان اعضای هیات علمی دانشگاهها ، راهی بسوی ارتقاء کیفیت آموزش.....
- ۱۶۱.....
- توانمند سازی و ارتقاء مربیان اعضای هیات علمی دانشگاهها ، راهی بسوی ارتقاء کیفیت آموزش.....
- ۱۶۲.....
- دانشجویان پزشکی به دنبال چه معیارهایی برای یک استاد الگو هستند؟.....
- ۱۶۳.....
- تعیین اهمیت معیارهای الگو بودن اساتید از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی تبریز.....
- ۱۶۳.....
- معیارهای یک استاد توانمند از دیدگاه فراگیران - دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد ۱۳۸۶ - دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد.....
- ۱۶۴.....
- بررسی ویژگیهای استاد نمونه از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین سال ۱۳۸۷.....
- ۱۶۴.....
- نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر نسبت به مشاوره و راهنمایی تحصیلی - ۱۳۸۷.....
- ۱۶۵.....
- بررسی دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان در خصوص ویژگی‌های یک استاد خوب دانشگاهی.....
- ۱۶۵.....
- توانمند سازی اعضاء هیات علمی، مربیان و کارشناسان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران.....
- ۱۶۶.....
- بررسی خصوصیات اساتید توانمند از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد (۱۳۸۷).....
- ۱۶۶.....
- نظرات دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص استاد توانمند سال ۱۳۸۷.....
- ۱۶۷.....
- تاثیر بکارگیری مدل همکار آموزش بالینی بر رضایت دانشجویان پرستاری.....
- ۱۶۷.....
- نقش اساتید در ایجاد رضایتمندی از رشته تحصیلی در دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز.....
- ۱۶۸.....
- نقش اساتید در ایجاد رضایتمندی از رشته تحصیلی در دانشجویان داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تبریز.....
- ۱۶۸.....
- دیدگاه دانشجویان دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص استاد توانمند و اخلاق حرفه‌ای سال ۱۳۸۷.....
- ۱۶۸.....
- بررسی دیدگاه دانشجویان ممتاز، متوسط و ضعیف دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راجع به کیفیت آموزش اساتید.....
- ۱۶۹.....
- معیار های یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان.....
- ۱۶۹.....
- بررسی ویژگیهای استاد خوب از دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی اردبیل.....
- ۱۷۰.....
- بررسی نظرات دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در زمینه کفایت آموزش‌های داده شده در سه بخش اطفال، داخلی و زنان.....
- ۱۷۰.....
- استاد توانمند و ارتباط با دانشجو.....
- ۱۷۱.....
- مقایسه دیدگاه دانشجویان کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز و دانشگاه آزاد اسلامی اهواز نسبت به ویژگی‌های استاد توانمند.....
- ۱۷۱.....
- ارتباط میانگین معدل فراگیران و دیدگاه آنها نسبت به ویژگی‌های استاد توانمند.....
- ۱۷۲.....
- هدفمند بودن، نشاط آور است: بررسی تجربیات دانشجویان علوم پزشکی گلستان.....
- ۱۷۲.....
- راهنمایی و مشاوره تحصیلی ، بعنوان یک نقش استاد توانمند - چالش های موجود و راهکارهای پیشنهادی.....
- ۱۷۳.....
- رویکرد فراگیر- محور در آموزش سرپایی کارورزان رشته پزشکی: مسؤلیتی برای اساتید.....
- ۱۷۳.....
- بررسی میزان اثرات آموزش در کنار بستر بیمار بر دانشجویان پزشکی دوره بالینی دانشگاه علوم پزشکی شیراز.....
- ۱۷۴.....
- بررسی نظرات دانشجویان پزشکی در رابطه با عمده ترین فایده و مشکل دوره آموزشی بیهوشی (کارآموزی).....
- ۱۷۵.....

- ۱۷۵..... بررسی نظرات دانشجویان پزشکی در رابطه با میزان تاثیر کنفرانسهای تئوری در ارتقای دانش نظری و ایجاد انگیزه . . .
- ۱۷۶..... آموزش پزشکی و ارتقای حرفه ای دانشجویان پزشکی
- ۱۷۶..... عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ۱۷۷..... بررسی نیاز های دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ۱۷۸..... بررسی وضعیت سلامت روان در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه آزاد شیراز

حیطه ۵. استاد توانمند و فاکتورهای انگیزشی

- ۱۸۰..... بررسی دیدگاههای اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد مشکلات سیستمی پژوهش در دانشگاه
- ۱۸۰..... بررسی وضعیت پژوهشی گروه پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز دیدگاه اعضاء هیأت علمی
- ۱۸۱..... بررسی مهارت جستجو و استخراج اطلاعات شبکه در بین اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایلام و رابطه آن . . .
- ۱۸۱..... بررسی نظرات اعضاء هیأت علمی در مورد مشکلات آموزشی و پژوهشی در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۳۸۶)
- ۱۸۲..... بررسی نظرات اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در مورد عوامل انگیزشی مؤثر بر عملکرد آموزشی
- ۱۸۳..... بررسی رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در سال ۱۳۸۷
- ۱۸۴..... فاکتورهای مؤثر بر عملکرد استاد
- ۱۸۴..... کاربرد الگوی تفکر و ارائه راه حل سازگارانہ- مبتکرانه بر مبنای تئوری ابتکار-سازگاری کرتون در سازمانهای آموزشی
- ۱۸۵..... بررسی دیدگاههای اعضاء هیأت علمی گروه پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی اهواز در خصوص مشکلات موجود در پژوهش
- ۱۸۵..... عوامل تنیدگی آور آموزش پرستاری در مریبان و دانشجویان در عرصه دانشکده پرستاری و مامایی و راهبردهای مقابله با آن
- ۱۸۶..... بررسی نظرات مریبان و دانشجویان سال آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کردستان در خصوص مشکلات آموزش بالینی ۸۷ - ۸۶
- ۱۸۶..... ایجاد انگیزه توسط استاد با افزایش حس تعلق پذیری دانشجویان پرستاری به گروه درمانی
- ۱۸۷..... استاد توانمند و عوامل انگیزشی در فرآیند تدریس از دیدگاه دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تبریز سال ۱۳۸۷
- ۱۸۷..... بررسی سطح انگیزه شغلی اعضاء هیأت علمی و عوامل مؤثر بر افزایش آن، دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ۱۸۸..... «بررسی نظرات اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در خصوص میزان دستیابی به اهداف آموزشی و . . .
- ۱۸۹..... بررسی عوامل انگیزشی تاثیرگذار بر عملکرد آموزشی از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشکده بهداشت و پیراپزشکی قزوین
- ۱۸۹..... بررسی اثر فاکتورهای انگیزشی یک استاد توانمند بر توزیع پایان نامه ها در گروه های آموزشی
- ۱۹۰..... بررسی رابطه اعتماد به نفس و توانمندی روانشناختی اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی فسا
- ۱۹۱..... علل گرایش اعضاء هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز به کار در مراکز خصوصی
- ۱۹۱..... رضایتمندی اعضاء هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی از وضعیت شغلی خود در دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- ۱۹۲..... بررسی میزان پذیرش اجتماعی در اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
- ۱۹۲..... بررسی تیپ های شخصیتی در اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
- ۱۹۳..... نگرش و رفتار دستیاران تخصصی در مورد اخلاق حرفه ای
- ۱۹۳..... بررسی فاکتورهای مؤثر بر شرکت دانشجویان پزشکی در کلاس های درسی
- ۱۹۴..... عوامل مؤثر بر ایجاد انگیزش شغلی اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
- ۱۹۴..... دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند درباره عوامل انگیزشی مؤثر بر عملکرد آموزشی و پژوهشی اساتید
- ۱۹۵..... ارتباط شیوه تدریس استاد با میزان انگیزه دانشجو برای یادگیری در دانشگاه علوم پزشکی تبریز ۱۳۸۷

- ۱۹۵..... بررسی عوامل مؤثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد جهت ارتقاء سطح یادگیری، از دیدگاه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه بوشهر.....
- ۱۹۶..... اولویت عوامل ایجادکننده انگیزه در ارتقاء توان آموزشی اعضاء هیأت علمی از دیدگاه اساتید دانشکده پزشکی.....
- ۱۹۶..... دیدگاه دانشجویان در مورد تاثیر همجنس بودن استاد راهنما با دانشجو در فرآیند تحصیلی.....
- ۱۹۷..... تأثیر ویژگی‌های اساتید بر رغبت یادگیری دانشجویان فیزیوپاتولوژی در کارگاه‌های سمپولوژی بخش مهارت‌های بالینی.....
- ۱۹۷..... بررسی تاثیر آموزش بر ارتقاء سطح مهارت‌های ارتباطی اعضاء هیأت علمی با بیماران در مراکز درمانی آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اراک.....
- ۱۹۸..... میزان تاثیر گذاری آموزش اصول مدیریتی در فعالیتهای دانشگاهی اعضاء هیأت علمی.....
- ۱۹۸..... مداخله : آموزش، استاد راهنمای توانمند.....
- ۱۹۹..... بررسی عوامل مرتبط با استاد در ایجاد انگیزش در یادگیری دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۷.....
- ۱۹۹..... بررسی تاثیر آموزش به روش یادگیری بر اساس حل مشکل و سخنرانی بر یادگیری، نگرش و عملکرد دانشجویان دندانپزشکی.....
- ۲۰۰..... انتظارات و نظرات دانشجویان پزشکی در مورد اساتید راهنما در دانشکده پزشکی تبریز.....
- ۲۰۰..... طراحی یک برنامه کامپیوتری برای ارزشیابی اساتید و گروههای مختلف آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد.....
- ۲۰۱..... بررسی عوامل پیشبرنده و کاهنده یادگیری در بخش آموزش مهارت‌های بالینی (CSC) از دیدگاه اساتید و دانشجویان.....
- ۲۰۱..... توانمند سازی اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین در استفاده از سامانه مدیریت آموزشی تحت وب.....
- ۲۰۲..... بررسی فاکتورهای انگیزشی دانشجویان علوم پزشکی برای انجام فعالیتهای پژوهشی.....
- ۲۰۲..... ارتباط نظم و ترتیب استاد با میزان انگیزه دانشجو برای یادگیری در دانشگاه علوم پزشکی تبریز ۱۳۸۷.....
- ۲۰۳..... بررسی تاثیر جنسیت، شرایط اقتصادی اجتماعی و برخی فاکتورهای انگیزشی در انتخاب رشته تخصصی توسط دانشجویان پزشکی.....
- ۲۰۳..... بررسی عوامل انگیزشی و تاثیر گذار در آموزش دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند.....
- ۲۰۴..... توانمندی اساتید در زمینه آموزش مبتنی بر وب در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ۱۳۸۶.....
- ۲۰۴..... تعیین نقش آموزش مجدد اساتید و دانشجویان در بهبود وضعیت ثبت داده‌های پزشکی پرونده‌ها.....
- ۲۰۵..... همبستگی بین میزان دانش، صلاحیت، مهارت‌های بالینی و کارایی دستیاران تخصصی بالینی دانشکده پزشکی تبریز و
- ۲۰۵..... نقش اعضاء هیات علمی در کمیته‌ها و شوراهای حوزه معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز.....
- ۲۰۶..... بررسی میزان سندرم برنات در بین اساتید دانشگاه علوم پزشکی تبریز و رابطه آن با توانمندی اساتید.....
- ۲۰۶..... رضایت شغلی اعضاء هیات علمی و عوامل مؤثر بر آن.....
- ۲۰۷..... نگرش اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان در مورد طرح درس.....

حیطه ۶. استاد توانمند و ارزشیابی و ارتقاء

- ۲۰۹..... بررسی میزان همبستگی دیدگاههای مختلف ارزیابان در ارزشیابی اساتید دانشگاه علوم پزشکی اردبیل.....
- ۲۰۹..... ارزشیابی توانمندی استاد توسط دانشجو (از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان).....
- ۲۱۰..... اولویت‌های ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم ۱۳۸۷.....
- ۲۱۰..... مقایسه نتایج خودارزیابی اساتید با ارزیابی دانشجویان از آنان.....
- ۲۱۱..... ارزشیابی فعالیتهای اعضاء هیأت علمی جهت ترفیع پایه سالانه دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان.....
- ۲۱۱..... بررسی روند ارزشیابی گروههای آموزشی دانشکده دندانپزشکی.....
- ۲۱۲..... ارزیابی عملکرد اساتید از نظر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد.....
- ۲۱۲..... مدیریت ارائه درس بصورت مکانیزه.....

- ۲۱۳....."داستان ارزشیابی استاد، همیشه جای بحث دارد": دانشجو سالاری و بده و بستان‌های ارزشیابی.....
- ۲۱۴.....بهبود کیفیت در آموزش عالی با خود ارزشیابی طبق مدل رونیستین در دانشگاه علوم پزشکی.....
- ۲۱۴.....توانمند سازی اساتید گروه آموزشی زنان با استفاده از بازخورد حاصل از نتایج ارزیابی درونی در دانشگاه علوم پزشکی اراک - ۱۳۸۷.....
- ۲۱۵.....بررسی ارزیابی کیفیت آموزش اساتید دانشکده پزشکی مشهد از دیدگاه همکار هیأت علمی و مدیر گروه.....
- ۲۱۵.....دیدگاه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان نسبت به ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان.....
- ۲۱۶.....بررسی دیدگاه و تجربیات اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان نسبت به فرایند ارزشیابی استاد.....
- ۲۱۶.....آیا بازخورد دانشجویان به اصلاح عملکرد آموزشی منجر می‌شود؟: بررسی تجربیات اساتید.....
- ۲۱۷.....ضرورت اصلاح فرایند ارزشیابی استاد: شناسایی عملکرد آکادمیک و ارزش گذاری عینی.....
- ۲۱۷.....توانمندی آموزش اساتید از دیدگاه دانشجویان در آموزش بالینی.....
- ۲۱۸.....اولویتهای ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان مقطع کارآموزی.....
- ۲۱۸.....دیدگاه دانشجویان در مورد اولویتهای ارزشیابی اساتید.....
- ۲۱۹.....بررسی وضعیت آموزش بالینی بخش قلب در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند بازخوردی برای استاد.....
- ۲۱۹.....ارزیابی درونی روشی برای توانمند سازی اساتید.....
- ۲۲۰.....ارزیابی کیفیت حوزه اعضای هیات علمی دوره پزشکی عمومی براساس استانداردهای ملی و جهانی در دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله(عج).....
- ۲۲۱.....ارزیابی توانمندیهای اعضاء هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از دیدگاه ارزشیابان مختلف.....
- ۲۲۱.....ارزشیابی کیفیت فرایند تدریس از نقطه نظر دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در سال ۱۳۸۶.....
- ۲۲۲.....بررسی میزان دستیابی به اهداف ارزیابی درونی گروه هوشبری دانشکده پیراپزشکی کرمانشاه سال ۱۳۸۷.....
- ۲۲۲.....خودارزیابی اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ارتش از توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی خویش در مقایسه با ارزیابی مسئولین.....
- ۲۲۳.....بررسی نمرات کسب شده ارزشیابی آموزش بالینی اعضاء هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از دیدگاه دانشجویان.....
- ۲۲۴.....ارزیابی دانشجویان پزشکی از نحوه تدریس اعضاء هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال تحصیلی ۸۶-۸۷.....
- ۲۲۴.....مطالعه مقایسه‌ای روند ارزیابی نحوه تدریس اعضاء هیأت علمی و مدرسین توسط دانشجویان در یک دوره ۵ ساله در دانشکده پیراپزشکی تهران.....
- ۲۲۵.....بررسی دیدگاه اعضاء هیأت علمی و مدرسین در مورد روش ارزشیابی دانشجویان از نحوه تدریس در دانشکده پیراپزشکی تهران.....
- ۲۲۵.....بررسی میزان دستیابی به اهداف ارزیابی درونی گروه تکنولوژی رادیولوژی دانشکده پیراپزشکی کرمانشاه سال ۱۳۸۶.....
- ۲۲۶.....ارزشیابی عملکرد مدیریتی و آموزشی اعضاء هیأت علمی گروه ارتوپدی توسط همکاران، دستیاران و فراگیران بهمن ۱۳۸۶.....
- ۲۲۶.....ارزشیابی درونی گروه بیوشیمی و نقش آن در ارتقای کیفیت آموزشی اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز - اسفند ۱۳۸۶.....
- ۲۲۷.....مقایسه خودارزشیابی و ارزشیابی توسط مربی در کارآموزی بارداری و زایمان دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد.....
- ۲۲۷.....بررسی دیدگاه دستیاران بالینی دانشگاه علوم پزشکی در زمینه کیفیت آموزشی اعضاء هیأت علمی در سال ۱۳۸۶.....
- ۲۲۸.....ارزشیابی کیفی آموزش تدریس نظری و بالینی دانشکده پرستاری و مامایی زاهدان.....
- ۲۲۸.....دستیاران نسبت به اساتید و برنامه‌های آموزشی خود چه دیدگاهی دارند؟.....
- ۲۲۹.....بررسی نگرش اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی فسا در خصوص ارزشیابی آموزشی آنان.....
- ۲۲۹.....بررسی ارتباط و نگرش دانشجویان علوم پزشکی و پیرا پزشکی در رابطه با اولویتهای ارزشیابی اساتید - تهران - ۱۳۸۷.....
- ۲۳۰.....تاثیر ارزیابی از طریق پورتفولیو بر تغییرات رفتاری.....
- ۲۳۰.....ارزیابی کیفیت آموزشی اعضاء هیأت علمی دانشکده پزشکی شیراز از دیدگاه فراگیران بالینی در سال ۱۳۸۶.....
- ۲۳۱.....بررسی حیطه های موجود در فرمهای ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی زنجان در سال تحصیلی ۱۳۸۷-۱۳۸۶.....
- ۲۳۱.....معرفی نرم افزار تهیه فرم های ارزشیابی استاد.....

- بانک گزینه‌های ارزشیابی استاد، ابزاری مناسب برای طراحی فرم‌های متنوع ارزشیابی تدریس اعضای هیأت علمی..... ۲۳۲
- ارزیابی فعالیت‌های آموزشی - پژوهشی اعضای هیأت علمی گروه علوم تربیتی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید باهنر کرمان..... ۲۳۲
- بررسی و مقایسه دیدگاه اساتید و دانشجویان پزشکی کرمانشاه در مورد اولویت‌های ارزشیابی توانمندی استاد در تدریس دروس نظری سال ۸۷..... ۲۳۳
- دیدگاه دانشجویان نسبت به ارزشیابی استاد در دروس نظری..... ۲۳۴
- نظرات دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص استاد توانمند سال ۱۳۸۷..... ۲۳۴
- ارزیابی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام در خصوص عملکرد آموزشی اساتید در سال ۱۳۸۷..... ۲۳۵
- نظرات اعضای هیأت علمی دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص استاد توانمند سال ۱۳۸۷..... ۲۳۵
- ارزیابی شاخص‌های استاد توانمند از دید دانشجویان کارشناسی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جهرم در سال ۱۳۸۷..... ۲۳۶
- بررسی نظرات اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز نسبت به سیستم ارزشیابی جاری اساتید..... ۲۳۶
- ارزیابی کیفیت آموزش و تاثیر آن بر ارتقای آموزش در دانشکده بهداشت زاهدان..... ۲۳۶
- بررسی تأثیر دو سال ارزشیابی دانشجویی از اساتید در بهبود تدریس ایشان در دانشگاه علوم پزشکی ایران..... ۲۳۷
- بررسی میزان همخوانی ارزشیابی نحوه آموزش اساتید مقطع بالینی از دیدگاه دانشجو و خود استاد در دانشکده پزشکی ساری ۸۷-۸۶..... ۲۳۸
- مقایسه ارزشیابی دو نیمسال مشابه اساتید ارائه دهنده‌ی دروس اختصاصی دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تبریز..... ۲۳۸
- تعیین مهمترین اولویت‌های ارزشیابی اساتید در دروس تئوری و کارآموزی از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سمنان، ۸۷..... ۲۳۸
- بررسی نظرات دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی ایلام در رابطه با میزان اهمیت ارزیابی آیتم‌های مربوط به ویژگی‌های شخصیتی اساتید در فرم سنجش اساتید در سال تحصیلی ۸۷-۸۶..... ۲۳۹
- بررسی نظرات دانشجویان پزشکی مقطع علوم بالینی دانشگاه علوم پزشکی ایلام در رابطه با میزان اهمیت ارزیابی آیتم‌های مربوط به توانایی‌های علمی و عملی اساتید در فرم سنجش اساتید در سال تحصیلی ۸۷-۸۶..... ۲۳۹
- تدوین آیین نامه ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی..... ۲۴۰
- بررسی کیفیت ابزارهای ارزیابی اعضای هیأت علمی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز..... ۲۴۱
- اقدام پژوهی در جهت ارتقای جایگاه ارزشیابی تکوینی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز..... ۲۴۲
- ارزیابی کیفی دوره یک‌ماهه درمانگاه آموزشی بیماری‌های داخلی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز..... ۲۴۳
- تدوین استانداردهای ارزشیابی اعضای هیأت علمی پرستاری با اقتباس از استانداردهای بین‌المللی..... ۲۴۳
- بررسی تاثیر عامل زمان اجرای ارزشیابی بر نمره ارزشیابی استاد..... ۲۴۴
- بررسی دیدگاه دانشجویان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد در مورد ارزشیابی اساتید..... ۲۴۴
- استاد پژوهشگر؛ چالشها و راهکارها..... ۲۴۵
- ارزشیابی طرح تغییر در کوریکولوم آموزشی دانشجویان پزشکی با افزودن درس مهارت‌های بالینی..... ۲۴۵
- ویژگی‌های مطلوب مربی به‌عنوان ارزشیاب در آموزش بالینی: مطالعه کیفی تجارب و درک دانشجویان و مربیان بالینی پرستاری..... ۲۴۶
- ارزیابی توانمندی اساتید در نیل به اهداف برگزاری جلسات گزارش صبحگاهی از دیدگاه دستیاران..... ۲۴۷
- بررسی ارزشیابی دانشجویان از نحوه تدریس اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) در مقطع علوم پایه در نیمسال دوم ۸۷-۸۶..... ۲۴۷
- دیدگاه اساتید نسبت به مشاوره و راهنمایی تحصیلی دانشجویان..... ۲۴۸
- ارزیابی سطح آگاهی و نگرش اساتید بالینی و اینترنت‌های دانشگاه علوم پزشکی جهرم در زمینه انتقال خبر بد در سال ۱۳۸۷..... ۲۴۸
- بررسی مقایسه‌ای خودارزیابی اساتید و ارزشیابی توسط دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی فسا..... ۲۴۸
- توانمندسازی اساتید و دانشجویان با ارزیابی درونی گروه داخلی و جراحی دانشکده پرستاری و مامایی بیرجند..... ۲۴۹

- ۲۵۰.....مقایسه نتایج ارزشیابی کیفیت آموزش اعضای هیات علمی از دیدگاه فراگیران و مسئولین
- ۲۵۰.....بررسی و نقد فرایند ارزشیابی استاد : چالشها و راهکارهای موجود
- ۲۵۱.....بهبود روشهای ارزشیابی و ارتقاء کیفیت با انجام ارزیابی درونی
- ۲۵۲.....ارتباط حیطه نظم و رعایت مقررات در ارزشیابی استاد توسط دانشجو با برخی مشخصات فردی اجتماعی اعضا هیات علمی . . .
- ارتباط حیطه شیوه تدریس در ارزشیابی استاد توسط دانشجو با برخی مشخصات فردی اجتماعی اعضا هیات علمی غیر بالینی دانشکده
- ۲۵۲.....پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- ۲۵۳.....ارتباط حیطه تسلط علمی در ارزیابی استاد توسط دانشجو با برخی مشخصات فردی اجتماعی اعضای هیات علمی غیر بالینی دانشکده پزشکی تبریز
- ۲۵۳.....ارزیابی درونی گروه بیوشیمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی بابل
- ۲۵۴.....بررسی عوامل تأثیر گذار در نتایج ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان
- ۲۵۴.....مقایسه ارزشیابی اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی و غیر جغرافیایی توسط دستیاران و دانشجویان پزشکی تبریز
- ۲۵۵.....بررسی رضایتمندی اعضای هیات علمی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی بوشهر از کیفیت زندگی کاری خود - ۱۳۸۷
- ۲۵۵.....بررسی تفاوت نظرات اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی یزد در مورد یک استاد خوب دانشگاهی
- ۲۵۶.....ارزشیابی و تاثیر آن بر ارتقای کیفی آموزش دانشکده پیراپزشکی زاهدان
- ۲۵۷.....بازنگری برنامه های آموزش مداوم ویژه پزشکان عمومی
- ۲۵۷.....اهمیت بازخورد بر توانمندی آموزش اساتید
- ۲۵۸.....بررسی نگرش اساتید و دانشجویان پزشکی در مورد ارزیابی اساتید توسط دانشجویان، ساری، ۱۳۸۶
- ۲۵۸.....بررسی میزان اهمیت مهارت‌های اساتید در ارزشیابی ایشان از دیدگاه دانشجویان
- ۲۵۹.....بررسی دیدگاه اعضای هیات علمی در مورد روند ارزشیابی آنان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - ۱۳۸۷
- ۲۵۹.....اولویتهای ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان مقطع کارآموزی
- ۲۶۰.....ارزشیابی برنامه آموزشی دستکاری داخلی
- ۲۶۰.....بررسی کیفیت آموزش درمانگاهی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ۱۳۸۵
- ۲۶۱.....بررسی و مقایسه دیدگاه اساتید و دانشجویان پزشکی کرمانشاه در مورد اولویتهای ارزشیابی توانمندی استاد در تدریس دروس بالینی سال ۱۳۸۷
- ۲۶۲.....ارزشیابی کیفیت آموزش و تاثیر آن بر ارتقای آموزش دانشکده دندانپزشکی زاهدان
- ۲۶۲.....ارزشیابی‌های تک بعدی اساتید توسط دستیاران و نقش آن در دادن پس‌خوراند مناسب توسط اساتید به دستیاران در ارزشیابی مستمر . . .
- ۲۶۳.....بررسی عملکرد اعضای هیات علمی بالینی در ارائه بازخورد به دانشجویان در دانشکده پزشکی گرگان
- ۲۶۳.....بررسی تاثیر تدریس دروس تئوری و عملی توسط یک مدرس بر نمره ارزشیابی مدرسین این درس
- ۲۶۴.....ویژگی‌های دانشجویان و فرایند ارزشیابی استاد در دروس نظری
- ۲۶۵.....بررسی نظرات انترن‌های دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد ارزشیابی تکوینی در بخش‌های داخلی، جراحی، کودکان، زنان و زایمان
- ۲۶۵.....استفاده از روش ارزیابی توسط خود و هم‌تایان در ارزشیابی کارهای گروهی دانشجویان پرستاری . . .
- ۲۶۶.....بررسی مقایسه ای نتایج ارزشیابی دانشجویان از مربیان پرستاری در محیط‌های مختلف بالینی در طی دو سال متوالی ۸۶-۸۷
- ۲۶۶.....آیا نمره ارزشیابی اساتید با تعداد دانشجویان کلاس و ترم تحصیلی آنها ارتباط دارد
- ۲۶۷.....آیا نمره ارزشیابی اساتید در دانشجویان از قبل معین شده است؟
- ۲۶۷.....آیا نمره ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان بعد از فارغ التحصیلی ثابت است؟
- ۲۶۸.....ارزشیابی کیفیت آموزشی اساتید دانشکده پزشکی زاهدان
- ۲۶۸.....طراحی سیستم ارزشیابی کمی فعالیت های اعضای هیات علمی دانشگاه (Metrics System)

بررسی دیدگاه های مدیران گروه های آموزشی دانشگاه در مورد سیستم ارزیابی کمی عملکرد اعضای هیات علمی با استفاده از روش بحث

- ۲۶۹..... در گروه کوچک (Focus group).....
- ۲۶۹..... بررسی وضعیت نظام ارزشیابی اعضای هیات علمی در دانشگاه های علوم پزشکی کشور در سال ۱۳۸۶.....
- ۲۷۰..... فرایند ارزشیابی آموزشی استاد؛ رویکردی بر اساس ارزیابی اولویت بندی ارزشیابی توسط اساتید؛ چالشها و راهکارها.....
- ۲۷۰..... مقایسه ارزشیابی عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی توسط دانشجویان با خود ارزیابی آنها در دانشکده پزشکی بندرعباس.....
- ۲۷۱..... بررسی مقایسه ای نتایج ارزشیابی دانشجویان از مربیان مامانی در محیط های مختلف بالینی سال ۸۷-۸۶.....
- ۲۷۱..... ارزیابی پایانی و شاخص های روان سنجی آزمون های آموزشی کتبی چند گزینه ای دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان.....
- ۲۷۲..... بررسی رویه ارزشیابی یادگیری کارورزان در درمانگاه های سرپایی کودکان؛ مسئولیتی برای اساتید.....
- ۲۷۳..... کاربرد شیوه نوین ارزشیابی تکوینی دانشجویان (postgraduate) به وسیله میز گرد.....
- ۲۷۳..... بررسی نتایج خود ارزیابی دانشجویان پزشکی در رابطه با کسب مهارت های عملی در پایان دوره بیهوشی (کارآموزی).....

سایر موضوعات

- ۲۷۶..... مقایسه دیدگاه دانشجویان پرستاری در رابطه با سه وسیله کمک آموزشی (وایت برد، اورهد و پاورپوینت).....
- ۲۷۶..... بررسی میزان تحقق اهداف آموزشی در دانشجویان پرستاری.....
- ۲۷۷..... نظرات کارآموزان در مورد استفاده از دفترچه ثبت روزانه (log book).....
- ۲۷۷..... بررسی مقایسه ای نتایج آنالیز آزمون های چندگزینه ای دو نیمسال ۸۷-۸۶ دانشکده پرستاری.....
- ۲۷۷..... الگوی پیشنهادی جهت ارزشیابی آموزش های پودمانی.....
- ۲۷۸..... تحلیل محتوایی در مجلات آموزش پزشکی به هدف درک زمینه تحقیقات در آموزش پزشکی.....
- ۲۷۸..... مقایسه نتایج حاصل از روش های ارزیابی EMQ, MEQ MCQ جهت یافتن عادلانه ترین نوع آزمون کتبی در دانشجویان دانشکده پزشکی.....
- ۲۷۹..... مقایسه توانایی تفکر انتقادی دانشجویان ترم های اول و آخر کارشناسی پرستاری و پرستاران بالینی دانشگاه علوم پزشکی جهرم سال ۱۳۸۶.....
- ۲۷۹..... کوئیز ابزاری برای ارزیابی تکوینی.....
- ۲۸۰..... تدوین ابزار ارزیابی درونی حوزه برنامه درسی و حوزه ارزشیابی به عنوان بخشی از برنامه آموزشی پزشکی عمومی کشور.....
- ۲۸۱..... تاثیر مشاوره تلفنی بعد از زایمان.....
- ۲۸۱..... Scheme ابزاری نوین در سازماندهی اطلاعات بالینی مباحث زنان و زایمان.....
- ۲۸۲..... آماده سازی شمای (SCHEME) آموزشی در مورد شکایت بالینی ناباروری به عنوان یک تقسیم بندی سبب شناسانه و راهنمای تشخیصی.....
- ۲۸۳..... ارزیابی دانشجویان پرستاری و مامایی زنجان از بکارگیری صحیح وسایل کمک آموزشی توسط اساتید سال ۱۳۸۷.....
- ۲۸۳..... بررسی آگاهی اینترنتی های دانشکده دندانپزشکی مشهد در مورد فوریت های پزشکی در مطب دندانپزشکی در سال ۱۳۸۸-۱۳۸۷.....
- ۲۸۴..... بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مشهد نسبت به آموزش های مجازی سازمانی که پژوهش در آن انجام شده.....
- ۲۸۴..... تجارب استفاده از آزمون CPMP در ارزیابی کیفی دستیاران رشته جراحی عمومی.....
- ۲۸۵..... همتایان جنس مخالف به عنوان بازدارنده و تسهیل کننده یادگیری: بررسی دیدگاه و تجربیات دانشجویان.....
- ۲۸۵..... بررسی تاثیر همسان سازی گروه های کوچک در کارآمدتر کردن روش Snow Ball Group.....
- بررسی میزان آمادگی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مشهد برای حضور در دوره های آموزش مجازی سازمان متبوعی که پژوهش در آن انجام شده است: مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد.....
- ۲۸۶.....
- ۲۸۶..... بررسی تفکر انتقادی در دانشجویان دانشکده پزشکی شیراز.....

- ۲۸۷..... بررسی میزان موفقیت اولین مدرسه تابستانی بین‌رشته‌ای کشوری شیراز در دستیابی به اهداف آموزشی این دوره
- ۲۸۷..... بررسی تنوع و تعداد اعمال جراحی در بخشهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران با استفاده از تحلیل محتوای لاگ بوک دستیاران سال آخر جراحی عمومی
- ۲۸۸..... آموزش نگارش شرح عمل در برنامه دستیاری جراحی عمومی
- ۲۸۸..... بررسی مشکلات آموزشی دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۳۸۶)
- ۲۸۹..... بررسی مقایسه‌ای تغییرات سبک های یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانشجویان ممتاز و غیرممتاز دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۳۸۶)
- ۲۸۹..... بررسی میزان گرایش به تفکر انتقادی و ارتباط آن با عزت نفس در دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری
- ۲۹۰..... OSCE بر بام Bloom
- ۲۹۰..... دیدگاه دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه تبریز درباره کارآموزی در عرصه
- ۲۹۱..... حرف پزشکی به دانشجویان خوب نیاز دارند: بررسی دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی گلستان از دانشجوی خوب
- ۲۹۱..... بررسی توانایی‌های یادگیری "خود راهبر" در دانشجویان پزشکی
- ۲۹۲..... دانشجویان و یادگیری از طریق همتایان: بررسی تجربیات دانشجویان علوم پزشکی گلستان
- ۲۹۲..... بررسی نحوه گذراندن اوقات فراغت دانشجویان دانشگاه‌های استان گلستان در سال ۱۳۸۶
- ۲۹۳..... بررسی عوامل استرس‌زا در آموزش بالینی دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری و مامائی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد
- ۲۹۳..... بررسی معیارهای انتخاب رشته تخصصی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال تحصیلی ۸۶-۸۷
- ۲۹۴..... اشتباهات شایع در تدوین طرح درس
- ۲۹۴..... بررسی میزان افت تحصیلی استعدادهای درخشان دانشگاه علوم پزشکی مشهد
- ۲۹۵..... بررسی فاکتورهای ایجادکننده انگیزه مطالعه و یادگیری در دانشجویان مقطع علوم پایه رشته پزشکی و مقایسه این فاکتورها در سه گروه آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد
- ۲۹۵..... بررسی نگرش و اهداف دانشجویان پزشکی هنگام ورود به این رشته و مقایسه آن با نگرش و هدفهای دانشجویان هنگام فارغ التحصیلی
- ۲۹۶..... تصمیم گیری بالینی در پرستاری
- ۲۹۷..... ارزیابی وضعیت ثبت اطلاعات خلاصه پرونده‌های بیمارستان‌های آموزشی شهرستان بندرعباس طی سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۶
- ۲۹۷..... بررسی نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل در مورد تداخلات و دستکاری‌های پژوهشی درامر انجام، نگارش و تدوین پایان‌نامه
- ۲۹۸..... بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام نسبت به ارزیابی اساتید توسط دانشجویان
- ۲۹۸..... بررسی میزان تأثیر کارگاههای روش‌های نوین ارزیابی در دستیاران دانشگاه علوم پزشکی یزد
- ۲۹۹..... بررسی میزان توانایی دانشجویان سال آخر پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در صلاحیتهای عمومی پزشکی در سال ۱۳۸۷
- ۲۹۹..... بررسی عملکرد اعضای هیأت علمی در زمینه چاپ مقاله با موضوع آموزش پزشکی طی سالهای ۷۷ تا ۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی کاشان
- ۳۰۰..... بررسی خود ارزیابی مهارت‌های عملی کارورزان پزشکی
- ۳۰۰..... بررسی رضایتمندی کارآموزان و کارورزان بالینی رشته پزشکی دانشگاه آزاد نجف آباد اصفهان از فرایندهای آموزشی در عرصه‌های مختلف (درون بیمارستانی و درون جامعه) در سال ۱۳۸۶
- ۳۰۱..... بررسی نیازها و مهارت های تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات ICT در دانشجویان رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - ۸۵
- ۳۰۱..... بررسی میزان رضایت کارآموزان و کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از ارزشیابی مهارت‌های بالینی با استفاده از آزمون بالینی با ساختار عینی (OSCE) به عنوان یک رویکرد نوین آموزشی
- ۳۰۲..... تجزیه و تحلیل سئوالات تشریحی آزمون‌های درس آمار زیستی
- ۳۰۳..... سنجش نظرات دانشجویان رشته های پرستاری و مامایی در رابطه با دوره های آموزش بالینی
- ۳۰۳..... دیدگاه دانشجویان درباره کیفیت آموزش دوره کارآموزی پزشکی اجتماعی دانشکده پزشکی ساری

- ۳۰۴.....وضعیت آموزشی مهارت‌های بالینی دانشجویان در عرصه پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ایلام در سال های ۸۷-۸۵.....
- ۳۰۴.....نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام نسبت به آینده شغلی خود.....
- ۳۰۵.....بررسی معیارهای رفاه حرفه‌ای از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی یزد در سال ۱۳۸۷.....
- ۳۰۵.....بررسی میزان آموزش و تسلط دانشجویان پزشکی به مهارت های برقراری ارتباط میان پزشک و بیمار از دیدگاه خودشان و نگرش آنان در مورد لزوم آموزش این مهارتها در دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۸۷.....
- ۳۰۶.....بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی ترم اول در خصوص مواجهه زود هنگام بالینی.....
- ۳۰۶.....جامعه محوری در آموزش بالینی: جایگاه کنونی و چشم انداز آینده.....
- ۳۰۷.....استراتژی انتخابگری چگونه در برنامه‌های درسی محقق می‌شود: ساخت ابزار ارزشیابی.....
- ۳۰۷.....بررسی آگاهی و نگرش دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ایلام نسبت به آینده شغلی و ادامه تحصیل در این رشته در سال ۱۳۸۷.....
- ۳۰۸.....بررسی میزان رضایت‌مندی کارورزان از نحوه آموزش بالینی دستیاران داخلی، اطفال، جراحی و زنان در بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه قزوین.....
- ۳۰۸.....ارزشیابی آزمون‌های پایان نیمسال دروس مختلف دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین سال تحصیلی ۸۷-۸۶.....
- ۳۰۹.....بررسی ارتباط خودکارآمدی بر توانمند سازی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی فسا ۱۳۸۷.....
- ۳۰۹.....نحوه ارزشیابی دانشجویان توسط اعضای هیأت علمی و کادر آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد در سال ۸۷-۸۶.....
- ۳۱۰.....بررسی ارتباط پیشرفت تحصیلی و کیفیت زندگی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی یزد در سال ۱۳۸۷.....
- ۳۱۰.....موفقیت تحصیلی دانشجویان بورسیه و عوامل مؤثر بر آن: مرور سیستماتیک مستندات بین‌المللی.....
- ۳۱۱.....ارزشیابی دانشجویان توسط هم‌گروهان خود با هدایت اساتید.....
- ۳۱۲.....مفهوم موفقیت تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن از دیدگاه دانشجویان بورسیه: مطالعه کیفی.....
- ۳۱۲.....آینده فارغ التحصیلان چگونه است؟.....
- ۳۱۳.....وضعیت شغلی دانش‌آموختگان رشته پزشکی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ دانشگاه علوم پزشکی کرمان.....
- ۳۱۳.....عوامل تنش‌زای محیط بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی حضرت زینب (س) یاسوج ۱۳۸۷.....
- ۳۱۴.....مهمترین عوامل مؤثر بر انتخاب پزشک از نظر مردم شهر یاسوج.....
- ۳۱۴.....ارزیابی آگاهی و علاقه دانشجویان هوشبری دانشگاه علوم پزشکی یاسوج از رشته تحصیلی خود قبل از انتخاب آن در کنکور- ۱۳۸۵.....
- ۳۱۵.....استفاده از تجربیات آموزشی دانشجویان سال آخر هوشبری و اتاق عمل در آموزش بالینی دانشجویان جدیدالورود.....
- ۳۱۶.....عنوان فرآیند : اختصاص یک واحد از کارآموزی در عرصه به کارآموزی در اتفاقات و بانک خون.....
- ۳۱۶.....برگزاری کارآموزی در عرصه در بیمارستانهای خارج از مرکز استان.....
- ۳۱۷.....بررسی وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و عوامل مرتبط با آن در سال تحصیلی ۸۷-۸۶.....
- ۳۱۷.....کدهای اخلاق پزشکی: نگرش و عملکرد دانشجویان مامایی.....
- ۳۱۸.....بررسی روند و چگونگی تولید و ارائه محتوای الکترونیکی دروس در سامانه آموزش الکترونیک دانشگاه علوم پزشکی مشهد در طول یکسال اخیر.....
- ۳۱۸.....بررسی نگرش دانشجویان سال اول و دوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان نسبت به وضعیت فعلی و آینده شغلی شان.....
- ۳۱۹.....بررسی دیدگاه دانشجویان پرستاری از محیط‌های یادگیری بالینی.....
- ۳۱۹.....ارزشیابی آزمون‌های دروس علوم پایه ارائه شده دانشکده پزشکی شهرکرد در سال ۱۳۸۷.....
- ۳۲۰.....نقش کوئیز در درس بیوشیمی جهت ارزیابی و آمادگی دانشجویان پزشکی عمومی.....
- ۳۲۱.....ارزیابی تاثیر الصاق فرم استاندارد، طرز نوشتن مشاوره‌های پزشکی در بخش داخلی مرکز آموزشی و درمانی امام رضا (ع) تبریز.....
- ۳۲۱.....ارزیابی کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان در سال ۱۳۸۴.....
- ۳۲۲.....بررسی تاثیر آموزش CPR در تغییر عملکرد دانشجویان سال آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال ۱۳۸۷.....

- ۳۲۲..... بررسی موقعیت حرفه‌ای، تحصیلی و فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی دانش‌آموختگان رشته مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین.....
- ۳۲۳..... روند بازنگری برنامه‌های درسی رشته‌های علوم پزشکی در کشور.....
- ۳۲۳..... نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام نسبت به رشته تحصیلی خود.....
- ۳۲۴..... آسیب‌شناسی آموزش پزشکی عمومی از دیدگاه دانشجویان مقاطع علوم پایه و پیش‌بالینی دانشکده پزشکی تبریز.....
- ۳۲۴..... ارزیابی کارآموزی در عرصه، راهی جهت توانمندسازی استاد و دانشجو.....
- ۳۲۵..... ارزیابی نظرات دانشجویان در خصوص اجرای اولین مرحله از دوره مواجهه بالینی زودرس - یزد ۱۳۸۷.....
- ۳۲۵..... بررسی نتایج امتحان جامع در یک درس (ایمونولوژی) با تفکیک مباحث درسی.....
- ۳۲۶..... تاثیر مشاهده بالینی بیماریه‌های مرتبط با سیستم ایمنی بر میزان یادگیری و علاقمندی دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه به علم ایمنولوژی.....
- ۳۲۷..... بررسی عوامل مؤثر بر ارتقاء کیفیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اهواز.....
- ارزیابی تاثیر الصاق فرمت استاندارد طرز نوشتن Off Service Note توسط کارورزان و کارآموزان در بخش داخلی مرکز آموزشی و درمانی
- ۳۲۷..... امام رضا (ع) دانشگاه علوم پزشکی تبریز.....
- ۳۲۸..... بررسی مقایسه‌ای تاثیر برنامه‌های آموزشی سخنرانی ساده و نقشه‌کشی مفاهیم بر میزان یادگیری دانشجویان پرستاری.....
- ۳۲۸..... عوامل مؤثر بر یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری: یک تحقیق کیفی.....
- ۳۲۹..... بررسی وضعیت نگارش دستورات پزشکی توسط دستیاران داخلی بخش داخلی بیمارستان امام رضا (ع).....
- ۳۲۹..... بررسی عوامل مؤثر بر یادگیری مهارت‌های بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم.....
- ۳۳۰..... مقایسه روش بارش فکری با سخنرانی.....
- ۳۳۰..... بررسی وضعیت تکمیل اوراق پرونده‌های بیماران بستری در بیمارستان‌های آموزشی شهرستان یزد.....
- ۳۳۱..... تاثیر روش ارزشیابی پورت فولیو بر میزان یادگیری دانشجویان در کارآموزی بارداری و زایمان.....
- ۳۳۲..... استفاده از نمای شماتیک درختی طب سنتی در آموزش دانشجویان دوره PhD طب سنتی ایران.....
- ۳۳۲..... تاثیر انگیزه دانشجویان در انتخاب رشته‌های علوم پزشکی بر میزان یادگیری آنان.....
- ۳۳۳..... بررسی الگوی رفتاری دانشجویان پزشکی در جستجوی اطلاعات مراقبتی بیماران در آموزش بالینی اورژانس.....
- ۳۳۳..... درک نیازهای اطلاعاتی دانشجویان پرستاری در آموزش بالینی فوریت‌های پزشکی.....
- ۳۳۴..... بررسی نیازهای اطلاعاتی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران در آموزش بالینی اورژانس.....
- ۳۳۴..... تاثیرات بازآورد آزمون بر روی خواندن و درک مطلب زبان انگلیسی در محیط ESP برای دانشجویان پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد.....
- ۳۳۵..... ارزیابی میزان شیوع درک غلط مفاهیم فیزیولوژی قلب و گردش خون در دانشجویان پزشکی و نقش شیوه‌های رایج تدریس در حذف آن‌ها.....
- ۳۳۵..... مطالعه و تحلیل کیفی آزمون ارتقاء دستیاری دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و مقایسه آن با استاندارد- سال ۱۳۸۷.....
- ۳۳۶..... بررسی مقایسه‌ای تاثیر دو روش ارزشیابی به روش عملی با ساختار عینی و روش سنتی بر میزان رضایت دانشجویان.....
- ۳۳۶..... ارائه آموزش بالینی توسط اساتید پرستاری و پرستاران بالینی، دیدگاه دانشجویان و دانش‌آموختگان.....
- ۳۳۷..... مطالعه و تحلیل کمی آزمون ارتقاء دستیاری دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و مقایسه آن با استاندارد- سال ۱۳۸۷.....
- ۳۳۸..... نقش فیلم و animation در آموزش مفاهیم سه بعدی.....
- ۳۳۸..... بررسی اثربخشی کلاسهای عملی دوره علوم پایه پزشکی در یادگیری مطالب درسی.....
- ۳۳۹..... نظرات مشمولین دکترای حرفه‌ای علوم آزمایشگاهی تبریز در خصوص برنامه‌های آموزش مداوم در سال ۸۷.....
- ۳۳۹..... ارزشیابی مقاله‌های استخراج شده از پایان‌نامه‌های ثبت شده در دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی کرمان.....
- ۳۴۰..... بررسی پایان‌نامه‌های دانشجویان دانشکده داروسازی کرمان از بدو تاسیس تا پایان سال ۱۳۸۶.....
- ۳۴۰..... بررسی مقایسه‌ای تاثیر آموزش تحلیل نوار قلب به روش رایانه‌ای و سخنرانی در دانشجویان رشته فوریت‌های پزشکی.....

مقایسه تاثیر دو روش ارزشیابی به روش عملی با ساختار عینی و روش سنتی بر میزان رضایت دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی شهید

- ۳۴۱..... بهشتی رشت در سال ۸۶-۱۳۸۵.....
- ۳۴۱..... ارتباط سلامت روانی، حمایت اجتماعی تصویری با شیوه پاسخ های مقابله ای در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر.....
- ۳۴۲..... آموزش بر پایه حل مساله : تجربه یک شیوه جدید آموزش در دندانپزشکی.....
- ۳۴۲..... تدریس مشارکتی - یک روش آموزشی دانشجو محور.....
- ۳۴۳..... ترسیم آموزش علوم پزشکی در ایران باستان بر اساس شواهد موجود.....
- 344..... بررسی روند نمرات دروس باکتری شناسی تئوری و عملی دانشجویان رشته پزشکی ورودی سالهای ۸۵-۷۷ دانشگاه علوم پزشکی یزد.....
- ۳۴۴..... بررسی محدودیتهای استفاده از اینترنت در آموزش از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر.....
- ۳۴۵..... دوره آموزشی استدلال بالینی ترکیبی: یک روش جدید آموزشی.....
- ۳۴۵..... بررسی میزان آگاهی و مهارت تشخیصی اینترنهای دندانپزشکی و پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد درباره بیماریهای دهان.....
- ۳۴۶..... تاثیر بکارگیری مدل همکار آموزش بالینی بر یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری.....
- ۳۴۶..... مقایسه میانگین دروس تئوری و عملی بیوشیمی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد.....
- ۳۴۷..... مقایسه نمرات دروس بیوشیمی نظری و عملی دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد.....
- ۳۴۷..... بررسی تاثیر ارائه طرح درس در ارتقاء کیفیت آموزش از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۸۷.....
- ۳۴۸..... بررسی میزان رضایت‌مندی دانشجویان از نحوه ارائه طرح درس از طریق وب سایت دانشگاه در دانشکده پرستاری مامایی قزوین.....
- ۳۴۹..... بررسی اثربخشی آموزش اصول و فنون پرستاری در سه حیطه روانی حرکتی-عاطفی و شناختی از دیدگاه دانشجویان در سال ۱۳۸۷.....
- بررسی تاثیر آموزش ویدئویی و حضوری بر میزان آگاهی دانشجویان ترم یک پرستاری و مامایی در خصوص خودآزمایی پستان و ریسک
- ۳۴۹..... فاکتورهای سرطان پستان در سال ۱۳۸۶.....
- ۳۵۰..... معیار های دانشجویی توانمند از دیدگاه اسلام.....
- ۳۵۱..... بررسی نظرات اعضای هیات علمی در خصوص موانع تحقیق در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه.....
- ۳۵۱..... بررسی آگاهی دستیاران و کارورزان دانشگاه علوم پزشکی قزوین از مهارت‌های گردآوری اطلاعات از بیمار و ارتباط با بیمار در حین معاینه.....
- ۳۵۲..... نقش کار گروهی در تقویت یادگیری و میزان رضایت دانشجویان مامایی.....
- ۳۵۳..... تهیه ابزار ارزشیابی بر اساس پیوستار مساله محوری و کاربرد آن برای ارزشیابی درس مساله محور بیولوژی.....
- ۳۵۳..... بررسی دیدگاه کارآموزان کارورزان و دستیاران در مورد نقش آموزش دستیاران، دانشکده پزشکی ساری ۱۳۸۶.....
- ۳۵۴..... بررسی اثر دوره آموزشی ارتقاء توانمندیهای دستیاران بر میزان آگاهی دستیاران جدیدالورود دانشگاه علوم پزشکی مازندران.....
- ۳۵۴..... مقایسه دو روش سنتی و یادگیری به اساس حل مساله (PBL) در آموزش درس علوم پایه به دانشجویان سال اول پرستاری.....
- ۳۵۵..... نگرش دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در مورد آینده شغلی پزشکان، ۱۳۸۶.....
- ۳۵۵..... بررسی عوامل مؤثر بر موفقیت دانشجویان در امتحان جامع پیش کارورزی دانشگاه علوم پزشکی مازندران.....
- ۳۵۵..... بررسی کیفیت فرآیند ادغام کورس فیزیوپاتولوژی کلیه و پاتولوژی از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه.....
- ۳۵۶..... بررسی تأثیر برنامه‌های مدون آموزش مداوم در میزان آگاهی پزشکان عمومی در دانشگاه علوم پزشکی ساری، ۱۳۸۵.....
- ۳۵۶..... بررسی وضعیت آموزش بالینی از دیدگاه مربیان و دانشجویان پرستاری.....
- ۳۵۷..... بررسی دیدگاه پزشکان عمومی شهر ساری درباره تغذیه بالینی در سال ۱۳۸۶.....
- ۳۵۸..... بررسی توانایی‌های مطالعه و یادگیری دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی ایلام در سال ۱۳۸۷.....
- ۳۵۸..... بررسی تاثیر مداخله‌ی برنامه‌ی University Open Day بر آگاهی و شناخت دانشجویان ورودی سالهای ۸۶-۸۲ از دانشگاه علوم پزشکی شیراز.....
- تدوین شاخص‌های برنامه‌های آموزشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد-Ph.D) براساس الگوی درونداد-فرایند و برونداد در
- ۳۵۹..... دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.....

- ۳۵۹.....۸۴.....بررسی میزان تاثیر دو روش نوین آموزش بهداشت (EBL,PBL) بر آگاهی دانشجویان دانشکده علوم پیراپزشکی و بهداشت مشهد در سال ۸۴.....
- ۳۶۰.....بررسی روش مطلوب ارزشیابی دانشجویان در دوره‌های بالینی.....
- ۳۶۰.....بررسی عوامل موثر درعلاقه دانشجویان کارشناسی دانشکده علوم پیراپزشکی و بهداشت مشهد به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر در سال ۸۶.....
- ۳۶۱.....موسیقی : تحریک یادگیری.....
- ۳۶۱.....بررسی محدودیتهای خاص آموزش الکترونیکی.....
- ۳۶۲.....ارائه درسنامه: ارتقاء یادگیری.....
- ۳۶۳.....بررسی علل نارضایتی دانشجویان پرستاری از ارزشیابی آنان توسط اساتید در دوره های بالینی ۱۳۸۶.....
- ۳۶۳.....بررسی دیدگاه دانشجویان مقاطع بالینی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایلام پیرامون میزان کاربرد دروس علوم پایه در بالین.....
- ۳۶۴.....ارزیابی نظرات دانشجویان پزشکی ورودی ۸۷ از کارگاه مهارت‌های زندگی.....
- ۳۶۴.....پوشه آموزشی (teaching portfolio)، روشی برای ارزیابی دانش پژوهی در آموزش.....
- ۳۶۴.....نظرسنجی برنامه درسی رشته اتاق عمل از نظر دانشجویان کاردانی در دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۸۷.....
- مقایسه سه روش سخنرانی، سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و یادگیری بر اساس حل مسأله در آموزش دروس اختصاصی علوم پایه پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی مشهد.....
- ۳۶۵.....بررسی مقایسه‌ای وضعیت روانی دانشجویان سال اول و آخر کارشناسی و بالاتر گروه پزشکی و غیرپزشکی دانشگاه ولی‌عصر و دانشگاه علوم پزشکی شهر رفسنجان.....
- ۳۶۶.....مقایسه بهترین شیوه ارزشیابی در دروس اختصاصی مقطع علوم پایه از دیدگاه اساتید و دانشجویان در دانشکده پزشکی مشهد.....
- ۳۶۷.....بررسی مشکلات آموزش بالینی کارآموزی در عرصه از دیدگاه مربیان، مسئولین بخش‌ها و دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جهرم ۱۳۸۷.....
- ۳۶۷.....بهره‌گیری از کتابهای الکترونیک و اطلس‌های مجازی و بررسی نقش آن در ارتقای آموزش پزشکی.....
- ۳۶۸.....مقایسه رضایت دانشجویان پرستاری از دو روش ارزشیابی آزمون بالینی ساختار یافته هدفمند (OSCE) و امتحان عملی در ارزیابی بالینی.....
- ۳۶۸.....بررسی شیوه های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان توسط اساتید دانشگاه جندی شاپور اهواز در سال ۱۳۸۶.....
- ۳۶۹.....نگرش دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زنجان نسبت به رشته تحصیلی خود.....
- ۳۶۹.....انتقال دانسته ها به عرصه بالینی: یک مداخله آموزشی درآموزش مداوم بر اساس الگوی change Readiness to.....
- ۳۷۰.....بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی میهمان در مورد کیفیت برگزاری ترم تابستانه ۸۷-۸۶ در دانشگاه علوم پزشکی یزد.....
- ۳۷۱.....بررسی دیدگاههای مربیان آموزشی و دانشجویان در رابطه با کاربرد روشهای نوین تدریس در آموزش پرستاری.....
- ۳۷۱.....مرور نظام مند اثر بخشی آموزش با استفاده از روشهای آموزش الکترونیک بر آموزش مهارت‌های بالین.....
- ۳۷۲.....تاثیر کاربرد ژورنال انعکاسی reflective journal به عنوان شیوه آموزشی نوین جهت ارتقاء تفکر انتقادی در کارآموزی بالینی.....
- ۳۷۲.....بررسی نوع مطالعه مورد استفاده در پایان‌نامه‌های پزشکی دانشکده علوم پزشکی اردبیل از سال ۸۵ لغایت ۸۷.....
- ۳۷۲.....بررسی کیفیت پایان‌نامه‌های دانشکده پزشکی از نظر معیارهای مورد نظر در جلسه ارزشیابی.....
- رویکرد تحول گرایانه به نظام آموزش دکترای تخصصی در کشور: مرور ساختار یافته مدل‌های آموزش دکترای تخصصی (Ph.D) در علوم پزشکی در دانشگاه‌های برتر دنیا.....
- ۳۷۳.....
- ۳۷۳.....بررسی دروس پایه و تخصصی دوره کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی و ارائه الگوی پیشنهادی.....
- ۳۷۴.....ارزیابی نظرات دانشجویان پزشکی در بکارگیری روش PBL.....
- ۳۷۵.....متدولوژی بررسی سرفصل‌های core، noncore گروه داخلی.....
- ۳۷۵.....تدریس با فناوری های بدون کاغذ (پادکستینگ انقلابی در آموزش).....
- ۳۷۶.....بررسی عوامل موثر در افت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۷.....
- ۳۷۶.....بررسی میزان رضایت‌مندی از سیستم آموزش و انگیزه اشتغال به کار در بین دانش‌آموختگان رشته مامایی.....

- ارزیابی بکارگیری نرم افزار رایانه‌ای در آموزش فارماکولوژی از دیدگاه دانشجویان داروسازی..... ۳۷۷
- میزان و نحوه خود یادگیری در پرستاران ۳۷۷
- روش‌های ارزیابی در سیستم آموزشی..... ۳۷۸
- بررسی مقایسه فرایند حل مساله در دانشجویان عضو دفتر استعداد درخشان و دانشجویان غیر عضو دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز..... ۳۷۹
- بررسی مقایسه‌ای تحصیل در دوره روزانه و شبانه در نتایج آزمون‌های نهائی درس فارماکولوژی دانشجویان کارشناسی مامائی ۳۷۹
- بررسی فرایند حل مسئله در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز..... ۳۸۰
- بررسی ثبت مدارک پزشکی در بیمارستان‌های آموزشی..... ۳۸۰
- بررسی تفاوت‌های یادگیری بیماری‌های شایع زنان و زایمان بین کارورزان دختر و پسر در بخش زنان در بیمارستان‌های آموزشی درمانی
- مشهد در سال ۸۶-۸۵ ۳۸۱
- رابطه هوش هیجانی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین..... ۳۸۱
- ارزیابی پایان‌نامه‌های دانشجویان پزشکی عمومی فارغ‌التحصیل دانشگاه علوم پزشکی بیرجند از سال ۱۳۸۴-۱۳۷۳..... ۳۸۲
- دیدگاه دانشجویان مقطع بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در رابطه با رعایت قوانین و مقررات آموزشی..... ۳۸۲
- بررسی میزان آگاهی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راجع به مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی EDC..... ۳۸۳
- نوع و شدت عوامل تنش زا در کارآموزی بالینی پرستاری..... ۳۸۳
- بررسی مشکلات مربوط به مربی بالین از دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی سمنج، سال ۸۷..... ۳۸۴
- مقایسه دو روش آموزش کلاسیک و یادگیری بر مبنای مسئله در یادگیری دانشجویان پرستاری..... ۳۸۴
- طرح تدوین درس: چالش‌ها و راهکارها..... ۳۸۵
- روند تحصیلی فارغ‌التحصیلان بهداشت خانواده دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، ورودی سال‌های ۸۲-۱۳۷۹..... ۳۸۵
- ارزیابی وضعیت آموزشی در مقطع علوم پایه از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان ۳۸۶
- مقایسه اجرای برنامه سمپولوژی عملی در بخش مهارت‌های بالینی و بخش‌های بالینی دانشگاه علوم پزشکی تبریز ۱۳۸۷..... ۳۸۷
- آگاهی و نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در مورد طرح درس..... ۳۸۷
- بررسی نظرات دانشجویان و کارکنان دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه شیراز پیرامون صداقت و اخلاق حرفه‌ای در بین افسران و اصناف جامعه..... ۳۸۸
- بررسی مقایسه‌ای توانمندی بانوان شاغل در دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه شیراز..... ۳۸۸
- بررسی اهمیت موانع پژوهش اعضای هیات علمی دانشکده‌های پرستاری مامائی شهر تهران..... ۳۸۹
- بررسی طیف دانش‌محوری در ارائه دروس اصلی (Core) طرح اصلاحات مصوب دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی..... ۳۸۹
- بررسی موانع و مشکلات استفاده از اینترنت در فعالیتهای آموزشی و پژوهشی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه - ۸۷ ۳۹۰
- بررسی نقش آموزه‌های دینی در احترام به استاد و معلم..... ۳۹۰
- بررسی موانع و مشکلات استفاده از اینترنت در فعالیتهای آموزشی و پژوهشی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه ۱۳۸۷..... ۳۹۱
- مقایسه دیدگاه دانشجویان و مربیان دانشکده‌های پیراپزشکی و پرستاری- مامایی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در مورد وضعیت محیط
- آموزش بالینی در سال ۱۳۸۷..... ۳۹۲
- ارزیابی فرایند آموزش مداوم پرسنل آزمایشگاهی شاغل در مراکز درمانی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۸۷..... ۳۹۲
- بررسی آگاهی از منشور حقوق بیمار در بین پزشکان، دانشجویان سال آخر پزشکی و بیماران در یکی از بیمارستان‌های آموزشی شهر تهران..... ۳۹۳
- تدوین بسته نرم‌افزار آموزشی برای درس رادیولوژی ۳ نظری در دندانپزشکی..... ۳۹۳
- ارزیابی میزان آگاهی دندانپزشکان استان یزد در زمینه موارد تجویز انواع رادیوگرافی و ارتباط آن با برنامه‌های آموزش مداوم..... ۳۹۴
- بررسی علل تکرار رادیوگرافی‌های پری‌اپیکال در بخش رادیولوژی دانشکده دندانپزشکی و تأثیر آموزش بر کاهش آن..... ۳۹۴
- استاد مشاور؛ چالشها و راهکارها..... ۳۹۵

- ۳۹۵..... سبکهای یادگیری دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز (۸۷-۱۳۸۶)
- ۳۹۶..... ارزیابی درونی گروه عفونی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۷
- ۳۹۶..... بررسی و نقد طرح استاد تمام وقت جغرافیایی: چالشها و راهکارهای موجود
- ۳۹۷..... تدوین مدلی برای ارزشیابی برنامه آموزشی دستیاری داخلی
- ۳۹۸..... مقایسه نمرات ارزشیابی شایستگی پرستاران از دیدگاه خودشان و سرپرستاران
- ۳۹۸..... کیفیت برنامه‌های آموزش ضمن خدمت و آموزش مداوم از دیدگاه پرستاران
- ۳۹۹..... رضایتمندی دستیاران داخلی در آزمون OSCE سال ۱۳۸۶
- بررسی میزان دستیابی به حداقل‌های یادگیری در واحدهای تخصصی و موانع اجرای آن از دیدگاه دانشجویان ترم آخر مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز سال ۱۳۸۷
- ۴۰۰..... راهاندازی دو واحد درس "درمان‌شناسی و نسخه‌نویسی" برای گروه هدف کارورزان دانشکده پزشکی مشهد: گامی بسوی تلفیق علوم پایه و بالینی
- ۴۰۰..... طب مکمل و ضرورت آموزش آن در دانشگاه‌های علوم پزشکی
- ۴۰۱..... آموزش مهارت زندگی به دانشجویان پزشکی در ترم ۱
- ۴۰۲..... بررسی دیدگاه کارآموزان و کارورزان دانشکده پزشکی اصفهان در ارتباط با کیفیت آموزش پزشکی جامعه نگر (COME) در سال ۱۳۸۶
- ۴۰۲..... بررسی مزایا و چالشهای فناوری پزشکی از راه دور (Telemedicine) در سیستم‌های بهداشتی و درمانی
- بررسی میزان دانش، نگرش و عملکرد مدیران بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان پیرامون کاربرد رایانه و شبکه اینترنت در کیفیت مدیریت نظام سلامت
- ۴۰۳.....
- ۴۰۳..... بررسی دانش و نگرش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان در مورد طرح درس
- ۴۰۴..... بررسی دیدگاه مدیران آموزشی از عملکرد اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان (سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶)
- ۴۰۴..... نرم افزار آموزش بافت شناسی
- ۴۰۵..... مقایسه نمره پایان ترم و خودارزیابی دانشجویان پرستاری در درس انگل‌شناسی پزشکی
- ۴۰۵..... بررسی تحقق اهداف آموزشی در دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی همدان در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۸۶-۱۳۸۵
- ۴۰۶..... بررسی نقش اساتید و دیگر منابع در آگاهی کارورزان پزشکی یزد نسبت به قوانین شرعی و قانونی حیطه پزشکی
- ۴۰۶..... نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان در مورد طرح درس
- ۴۰۷..... بررسی مقایسه‌ای نتایج ارزشیابی دانشجویان از مربیان مامائی در محیط‌های مختلف بالینی سال ۸۷ - ۸۶
- ۴۰۷..... بررسی تأثیر همسان‌سازی گروه‌های کوچک در روش PBL جهت کارآمد کردن این روش
- ۴۰۸..... تعیین میزان گرایش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان به تحقیق و پژوهش و عوامل مرتبط با آن در سال ۱۳۸۷
- ۴۰۸..... تبیین رفتار های فردی موثر بر یاد گیری در مرکز آموزش مهارت‌های بالینی (CSC) دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
- ۴۰۹..... آموزش همسان به همسان Education Peer در پزشکی: بکارگیری دانشجویان در امر آموزش
- ۴۰۹..... نقش آموزش الکترونیکی در ارتقای آموزش اساتید
- ۴۱۰..... طرحی نو در عرصه آموزش پزشکی: جذب دانش‌آموختگان پزشکی جهت بهبود کیفیت آموزش دانشجویان پزشکی در مراکز آموزشی- درمانی
- ۴۱۰..... بررسی آسیب شناسی آموزش پزشکی از دیدگاه دانش‌آموختگان این رشته
- ۴۱۱..... عوامل موثر ارتقا ارزشیابی و تدریس بیوشیمی در دانشجویان رشته پزشکی
- ۴۱۱..... تعیین عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند
- ۴۱۲..... نگرش اعضای هیأت علمی نسبت به کارکرد ها و بازده طرح درس در دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- ۱۳۸۷
- ۴۱۲..... بررسی وضعیت آموزش سربائی مراکز آموزشی-درمانی دانشگاه علوم پزشکی قزوین سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷
- ۴۱۳..... دیدگاه اعضای هیات علمی بالینی درباره آموزش مهارت‌های ارتباطی به دانشجویان پزشکی- بوشهر ۱۳۸۷

- ۴۱۳.....۸۶-۸۷.....تحصیلی در سال لرتستان در علم پزشکی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی لرستان در سال تحصیلی ۸۶-۸۷.....۴۱۳
- ۴۱۴.....موانع نگارش مقالات علمی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر- ۱۳۸۷.....۴۱۴
- ۴۱۴.....توانمند سازی دانشجویان مقطع دکترای تخصصی (PhD) علوم پایه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در زمینه آموزش پزشکی.....۴۱۴
- ۴۱۵.....نظرات مشمولین دکترای حرفه‌ای علوم آزمایشگاهی تبریز در خصوص برنامه‌های آموزش مداوم در سال ۱۳۸۷.....۴۱۵
- ۴۱۵.....مقایسه دو روش آموزش زبان انگلیسی تخصصی به دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه در دانشکده پزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز.....۴۱۵
- ۴۱۶.....مقایسه عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی دانشگاه با اساتید مدعو غیر هیات علمی از نگاه دانشجویان.....۴۱۶
- ۴۱۷.....بررسی عملکرد آموزشی اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان از نظر فارغ التحصیلان.....۴۱۷
- ۴۱۸.....بررسی مقایسه‌ای مهارت‌های تفکر انتقادی دانشجویان سال اول و آخر مقطع کارشناسی رشته پرستاری در دانشگاه آزاد اسلامی اردبیل.....۴۱۸
- ۴۱۸.....مقایسه روش آموزش تلفیقی و عینی با روش نظری آموزش آناتومی مقطعی سیستم عصبی مرکزی، بر رضایتمندی دستیاران جراحی مغز و اعصاب در دانشگاه علوم پزشکی تبریز.....۴۱۸
- ۴۱۹.....راه‌اندازی کارآموزی عرصه بیمارستانی دانشجویان دکترای عمومی داروسازی.....۴۱۹
- ۴۱۹.....مقایسه سوالات چهار گزینه‌ای و کوتاه جواب در ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کاشان.....۴۱۹
- ۴۲۰.....بررسی میزان موفقیت آموزشهای پزشکی جامعه‌نگر در دستیابی به اهداف آموزشی این دوره در مقطع پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی شیراز.....۴۲۰
- ۴۲۰.....بررسی نگرش دانشجویان اینترنت دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد رشته جراحی مغز و اعصاب قبل و بعد از گذراندن دوره ۱۵ روزه.....۴۲۰
- ۴۲۱.....محاسبه هزینه سرانه واقعی تربیت دانشجو در مقطع دکتری حرفه‌ای پزشکی عمومی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال ۱۳۸۶.....۴۲۱
- ۴۲۱.....بررسی کیفیت برگزاری کلاس‌های دروس نظری مقطع علوم پایه از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی مشهد.....۴۲۱
- ۴۲۲.....بررسی نظرات پزشکان عمومی در مورد برنامه‌های آموزش مداوم در استان خوزستان.....۴۲۲
- ۴۲۳.....مقایسه میزان یادگیری در دو روش سخنرانی و مبتنی بر حل مسئله در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گرگان.....۴۲۳
- ۴۲۳.....ارزیابی میزان مهارت ارتباطی و بالینی دانشجویان پزشکی در سنجش علایم حیاتی پس از گذراندن دوره نشانه شناسی.....۴۲۳
- ۴۲۴.....مقایسه مهارت های تفکر انتقادی دانشجویان پرستاری تبریز.....۴۲۴
- ۴۲۴.....مقایسه تأثیر دو روش PBL و سخنرانی در دانشجویان پزشکی.....۴۲۴
- ۴۲۴.....بررسی اجرای ۲ واحد کارآموزی در عرصه دانشجویان اتاق عمل در واحد اورژانس.....۴۲۴
- ۴۲۵.....مقایسه تأثیر سخنرانی و کار در گروه کوچک بر میزان مهارت محاسبات دارویی در دانشجویان پرستاری.....۴۲۵
- ۴۲۵.....بررسی میزان شناخت کارورزان از سیستم بهداشتی و درمانی ایران.....۴۲۵
- ۴۲۶.....کنکاشی در رفتارهای نامحترمانه در محیط های آموزشی.....۴۲۶
- ۴۲۶.....تدوین طرح درس بالینی توسط مدرسین.....۴۲۶
- ۴۲۷.....برگزاری کارآموزی در عرصه در بیمارستانهای خارج از مرکز استان.....۴۲۷
- ۴۲۷.....مشکلات آموزش بالینی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم سال ۱۳۸۷.....۴۲۷
- ۴۲۸.....بررسی شیوه های مطالعه در دانشجویان اتاق عمل وهوشبری.....۴۲۸
- ۴۲۸.....تأثیر کارگاههای آموزش سخنرانی بر نگرش اساتید نسبت به تدریس بروش سخنرانی.....۴۲۸
- ۴۲۹.....نظر دانشجویان پزشکی ساری درباره تقلب امتحانی.....۴۲۹
- ۴۲۹.....بررسی تاثیر آموزش استاندارد سازی طراحی سوال به اعضاء هیات علمی گروه جراحی در ارتقای کیفیت امتحان ارتقاء سالیانه.....۴۲۹
- ۴۳۰.....فراگیری لاپاروسکوپي به کمک جعبه آموزش (box trainer) کم هزینه.....۴۳۰
- ۴۳۰.....ارزشیابی کیفیت برنامه های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران بر اساس نظر سنجی از دانش آموختگان.....۴۳۰
- ۴۳۱.....«بررسی وضعیت آموزشی کارکنان حوزه معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز».....۴۳۱
- ۴۳۱.....نظر بیماران و دارو سازان در مورد ارتباط بیمار و دارو ساز شهرستان ساری.....۴۳۱

- یادگیری از پرسنل: تجربیات دانشجویان مامایی در عرصه ۴۳۲
- بررسی مقایسه فرآیند حل مسئله در دانشجویان عضو استعداد درخشان و دانشجویان غیر عضو دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز ۴۳۲
- بررسی دیدگاه‌های اعضای هیأت علمی، دانشجویان و ذینفعان دانشگاه علوم پزشکی لرستان در مورد فرم الف) کیفیت تدریس نظری) ۴۳۳
- ارزیابی طرح دوره ارائه شده دروس علوم پایه دانشکده پزشکی شهرکرد از دیدگاه دانشجویان ۴۳۳
- روند تحصیلی فارغ التحصیلان بهداشت خانواده دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان ۴۳۴
- بررسی استفاده از ژورنال‌های الکترونیکی توسط اساتید در دانشگاه علوم پزشکی کرمان از سال ۲۰۰۴-۲۰۰۷ ۴۳۴
- نیم‌نگاهی به وضعیت تحصیلی دانشجویان اعزامی به خارج از کشور در رشته‌های علوم پزشکی در سالهای اخیر ۴۳۵
- بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی راجع به تدریس درس ایمونولوژی به روش حل مسئله (PBL) ۴۳۶
- رویکرد پزشکی مبتنی بر شواهد و دانش و کاربرد آن در اعضای هیأت علمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۸۷ ۴۳۶
- بررسی تأثیر روش‌های تدریس مبتنی بر شواهد در تبدیل دستیاران بالینی به استادان توانمند برای بهبود آموزش دانشجویان پزشکی ۴۳۷
- اصلاح فرم نظرخواهی آموزش بالینی مامایی و پرستاری از دیدگاه اساتید و دانشجویان رشته‌های مربوطه در دانشگاه علوم پزشکی بابل ۴۳۷
- بررسی مقایسه‌ای نمرات آزمون ارتقاء و درون‌بخشی دستیاران دانشکده پزشکی بابل بین سال‌های تحصیلی ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۶ ۴۳۸
- بررسی میزان رضایتمندی دستیاران رشته‌های تخصصی پزشکی از امتحانات ارتقاء سال ۱۳۸۷ در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه ۴۳۹
- بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی در مورد علل تمایل آنها نسبت به مطالعه جزوات درسی به جای کتب مرجع ۴۳۹
- خصوصیات یک مدرس خوب از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان ۴۴۰
- نگرش دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زنجان نسبت به رشته تحصیلی خود ۴۴۰
- ارتباط سلامت روانی، حمایت اجتماعی تصویری با شیوه پاسخ‌های مقابله‌ای در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر ۴۴۱
- دوری از خانواده به عنوان یک عامل بازدارنده نشاط و یادگیری در دانشجویان ۴۴۱
- بررسی ارتباط بین وضعیت سلامت روانی، ابعاد آن و سایر ویژگی‌های فردی با موفقیت تحصیلی در دانشجویان دانشگاه‌های اراک ۴۴۲
- بررسی وضعیت نیروی انسانی در مراکز مطالعات، توسعه آموزش دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ۴۴۲
- ارزیابی میزان شیوع درک غلط مفاهیم فیزیولوژی قلب و گردش خون در دانشجویان زیست‌شناسی و نقش شیوه‌های رایج تدریس در حذف آنها ۴۴۳
- ارزیابی برنامه آموزش مجازی دانشگاه فردوسی مشهد از دیدگاه دانشجویان ۴۴۳
- ارزیابی مقایسه‌ای و رتبه‌بندی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور ۴۴۴
- کاربرد تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات در میان دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز ۴۴۴
- راه اندازی دو واحد درس "درمان شناسی و نسخه‌نویسی" برای گروه هدف کارورزان دانشکده پزشکی مشهد . . . ۴۴۵
- بررسی نقش دروس علوم پایه در پرورش شایستگی‌های دانش‌آموختگان پزشکی از دیدگاه دستیاران دانشگاه علوم پزشکی کاشان ۴۴۵
- بررسی نقطه نظرات پزشکان عمومی شهر کاشان در ارتباط با اثر و کاربرد دروس علوم پایه در مهارت‌های شغلی ۴۴۶
- بررسی شیوه‌های رفتاری دانشجویان علوم پزشکی شیراز در محیط‌های علمی - پژوهشی ۴۴۶
- مقایسه تأثیر دو روش PBL و سخنرانی ۴۴۶
- آگاهی دانشجویان پزشکی اینترنت دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد مباحث علم جراحی مغز و اعصاب قبل و بعد از گذراندن دوره ۱۵ روزه . . . ۴۴۷
- عوامل موثر بر مهاجرت نخبگان از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایران ۴۴۸
- بررسی نگرش مضمولین آموزش مداوم در خصوص اثر بخشی ضوابط و برنامه‌های آموزش مداوم در سال ۱۳۸۶ ۴۴۸
- بررسی تأثیر دروس فیزیک، زیست‌شناسی، شیمی، ریاضی، زبان پیش دانشگاهی در ارتقاء سطح علمی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ۴۴۹
- بررسی کاربرد اصول موثر بر اجرای مدیریت کیفیت فراگیر در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از دیدگاه کارکنان و مدیران در سال ۸۲ - ۸۱ ۴۴۹
- روایی محتوای امتحانات کتبی کارآموزی گروه داخلی دانشکده پزشکی تبریز در سال ۸۷ ۴۵۰
- ارزیابی نتایج پایان‌نامه‌های دانشجویان دوره دکتری عمومی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سال ۸۵-۸۱ ۴۵۰

- ۴۵۱..... بازنگری کوریکولوم دندانپزشکی - تعیین توانمندیهای مورد انتظار دندانپزشکان ایرانی بر اساس اولویت های ملی و استانی سلامت دهان و دندان
- ۴۵۱..... بررسی تاثیر تغییر پاسخ ها در آزمون تستی (چهار گزینه ای) بر نمرات دانشجویان
- ۴۵۲..... بررسی چگونگی ارتباط دانشجویان پرستاری با کودکان بستری در بیمارستان
- ۴۵۲..... بررسی نظرات دانشجویان در مورد استراتژی دو ورودی شدن دانشجویان پزشکی مهر ماه و بهمن ۸۶ و مهر ۸۷ و مقایسه آنها با یکدیگر
- ۴۵۳..... روشهای مطالعه و یادگیری دانشجویان علوم پزشکی گناباد و ارتباط آن با مشخصات فردی آنان در سال ۱۳۸۷
- ۴۵۴..... تاثیر فعالیتهای فوق برنامه بر وضعیت تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی گناباد و علل گرایش آنها به این فعالیتهای
- ۴۵۴..... دلایل ادامه تحصیل دانشجویان علوم پزشکی گناباد در سال ۱۳۸۷
- ۴۵۵..... بررسی کارآیی روش یادگیری مبتنی بر حل مشکل از دیدگاه دانشجویان
- ۴۵۵..... بررسی دیدگاه دانشجویان بالینی دانشگاه علوم پزشکی شیراز درمورد پزشکی مبتنی بر شواهد
- ۴۵۶..... بررسی میزان آگاهی دانشجویان بالینی دانشگاه علوم پزشکی شیراز با اصطلاحات و منابع رایج در پزشکی مبتنی بر شواهد
- ۴۵۶..... میزان استفاده دستیاران دانشگاه علوم پزشکی شیراز از پزشکی مبتنی بر شواهد و منابع اطلاعاتی در این زمینه در درمان بیماران
- بررسی نقش نمایندگان دانشجویی ورودیها در انتقال و پیگیری مشکلات آموزشی، پژوهشی و رفاهی دانشجویان پزشکی در مقاطع
- ۴۵۷..... مختلف تحصیلی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- ۴۵۸..... بررسی میزان آگاهی دانشجویان پزشکی از وظایف آموزشی - درمانی خود به عنوان دانشجوی پزشکی در بیمارستانهای آموزشی دانشگاه شیراز
- ۴۵۹..... بررسی تاثیر مهارت‌های آموخته شده دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی - درمانی در محیط کار
- ۴۶۰..... بررسی میزان رضایت دانشجویان از برگزاری کلاسهای Rapid review جهت امتحان پیش کارورزی
- ۴۶۰..... ارزیابی میزان شیوع درک غلط مفاهیم فیزیولوژی قلب و گردش خون در دانشجویان پرستاری و نقش شیوه‌های رایج تدریس در حذف آنها
- ۴۶۱..... بررسی میزان صدا و روشنایی در کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی شیراز و مقایسه آن با استانداردهای داخلی و خارجی، ۱۳۸۶
- ۴۶۱..... بررسی نظرات و میزان رضایت دانشپذیران از اولین دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی از راه دور دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- ۴۶۲..... نظام آموزشی ایده آل در مقطع علوم پایه برای دانشجویان رشته پزشکی شیراز
- ۴۶۳..... بررسی عوامل مؤثر بر حضور دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز در کلاس درس

مقالات سخنرانی

تجارب استفاده از آزمون CPMP در ارزیابی کیفی دستیاران رشته جراحی عمومی

نویسندگان: محمد رضا کلانتر معتمدی، عباس فروتن، سیمین نوری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه: استفاده از آزمون‌های کیفی مانند OSCE و PMP نقش مهمی در ارزشیابی نهایی دستیاری دارد که در استانداردهای WFME نیز به آن اشاره شده است. این نوع آزمون در ابتدا با استفاده از قلم و کاغذ طراحی و اجرا می شد اما در سالهای بعد بصورت کامپیوتری درآمده که به آن CPMP (Computerized Patient Management System) می گویند. هدف از این کار پیدا کردن مشکلات اجرایی PMP و کسب آمادگی لازم جهت برگزاری آزمون دستیاری به این شیوه می باشد.

روش مطالعه: ما در یکی از دانشگاههای علوم پزشکی نوع شاخه‌ای آن را بصورت محدود، و نوع خطی آن را بصورت گسترده تر با استفاده از کامپیوتر روی ۶۸ نفر از دستیاران جراحی سالهای اول تا پنجم انجام دادیم. Case مطرح شده در این امتحان شامل یک شرح اولیه و ۸ مرحله از تغییرات مختلف او در وضعیت‌های مختلف اورژانس اولیه، اقدامات قبل از عمل، عمل جراحی، اقدامات بعد از عمل و فلوآپ بیمار بود. رنج نمرات از منفی هشت تا مثبت هشت تعیین شده بود که به ازاء هر گزینه در سیستم داده می شد. جمع نهایی امتیاز کسب شده از هر هشت مرحله به عنوان نمره نهایی دستیار توسط سیستم اعلام می گردید. در ابتدای جلسه با گذراندن یک امتحان تستی با یک مثال بازسازی شده، تمامی مراحل کار، مقررات و نحوه اجرای امتحان برای شرکت کنندگان بطور عملی مشخص شد.

یافته‌ها: Case مطرح شده در هشت مرحله طراحی گردید که هر مرحله بطور متوسط شامل ۹ گزینه و جمعا کل امتحان شامل ۷۵ گزینه بود. پس از امتحان منحنی‌های مربوط به هر آیتم سوال به ازاء سال دستیاری تهیه شد.

بحث و نتیجه گیری: طراحان سوال با استفاده از امکان آنالیز پاسخهای داده شده به هر گزینه (انتخاب یا عدم انتخاب) در سیستم توانستند با مشکلات مربوط به فرآیند یاددهی- یادگیری در گروه خود بطور مشخص آشنا شده و به رفع آن پردازند که این کار بیانگر توان PMP بعنوان ابزار قوی آموزشی بود. بررسی اولیه نشان می دهد که اگر چه برخی از شرکت کنندگان در تئوری قوی بودند ولی در مدیریت بیمار نتوانسته بودند موفقیت زیادی کسب کنند. شناخت این موارد می تواند به تربیت دستیاران توانمند در ارائه خدمات درمانی کمک نماید.

واژگان کلیدی: Computerized patient management problems

کدامیک از اعضای هیات علمی گروه های بالینی دانشکده پزشکی در عرصه آموزش توانمندتر هستند؟ تمام وقت یا پاره وقت

نویسندگان: علیرضا صالحی، محمد هادی ایمانیه، محمود نجابت، محبوبه صابر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: هدف از طراحی و اجرای این پروژه تحقیقاتی بررسی مقایسه ای ارزشیابی آموزشی اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی با اعضای هیات علمی تمام وقت غیر جغرافیایی (پاره وقت) بر مبنای ارزشیابی آموزشی ایشان در سال ۱۳۸۴ و یافتن پاسخ این پرسش است که در مقایسه میان اعضای هیات علمی تمام وقت و پاره وقت گروه های بالینی دانشکده پزشکی در عرصه آموزش با معیار ارزشیابی آموزشی، کدام گروه توانمندتر هستند؟

روش مطالعه: طی یک مطالعه مقطعی در سال ۱۳۸۴ کلیه اعضای هیات علمی گروه های آموزشی دانشکده پزشکی شیراز بر حسب وضعیت تمام وقتی از حیث ارزشیابی آموزشی مقایسه شده اند. در مرحله اول با استفاده از آزمون تی، تحلیل دو متغیره انجام شده و در مرحله دوم با استفاده از مدل رگرسیون خطی، این مقایسه بصورت تطبیق یافته بر حسب متغیرهای جنسیت و رتبه علمی صورت گرفته است.

یافته ها: تعداد نمونه این پژوهش ۲۵۵ نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز بوده است که تعداد ۱۴۳ نفر (۵۷/۴ درصد) تمام وقت جغرافیایی و تعداد ۱۰۶ نفر (۴۲/۶ درصد) تمام وقت غیر جغرافیایی بوده اند. میانگین ارزشیابی کل اعضای هیات علمی گروه های بالینی در سال ۱۳۸۴، ۱۶/۶۹، کمیته ارزشیابی ۱۲/۲۳ و بیشینه ۱۹/۳۴ است. میانگین نمره ارزشیابی اعضای هیات علمی تمام وقت گروه های بالینی دانشکده پزشکی در سال ۱۳۸۴، ۱۷/۰۵ (SD: ۱/۲۶) و برای اعضای هیات علمی پاره وقت ۱۶/۲۶ (SD: ۱/۵۳) و اختلاف دو گروه در تحلیل دو متغیره از نظر آماری معنادار ($P < 0/001$) است. در مرحله دوم با استفاده از مدل رگرسیون خطی تأثیر وضعیت تمام وقتی (بعنوان متغیر مستقل) بر ارزشیابی آموزشی (متغیر وابسته)، تطبیق یافته برای متغیرهای جنسیت و رتبه علمی بررسی و نتیجه مشابه ($\beta = 0/34$ ، CI: 0/95) $P < 0/001$) به دست آمد.

بحث و نتیجه گیری: گروه پاره وقت (برخلاف گروه دیگر) بعد از اتمام وقت اداری در مطب یا بیمارستانهای خصوصی و ... به فعالیت درمانی می پردازند. این گروه بخش قابل ملاحظه ای از وقت و انرژی خود را صرف فعالیت در بخش خصوصی می کنند و سهم عمده ای از درآمد خود را نیز از طریق بخش خصوصی کسب می نمایند. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر اساس این نگرش که ارتقای کیفیت آموزش پزشکی و پژوهش در دانشگاهها و به تبع آن ارائه خدمات سلامت با کیفیت در گرو تلاش و همت همه جانبه و مستمر اعضای محترم هیات علمی دانشگاهها میسر خواهد بود، معتقد است که استقرار سیستمی پویا و پاسخگو در جهت تحصیل رضایتمندی دانشجویان، دانش پژوهان و مردم شریف اقتضا می نماید که اعضای هیات علمی به صورت تمام وقت جغرافیایی فعالیت نمایند و بر این اساس بخشنامه ۶۰۴۱ مورخ ۸۴/۴/۱۸ صادر گردیده است. بر اساس نتایج این مطالعه به نظر می رسد اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی که کلیه فعالیت ها و برنامه های علمی و عملی خویش را در محیط دانشگاه به انجام می رسانند، زمینه ای مساعدتر برای ارتقای عملکرد آموزشی خویش و به تبع آن پیشبرد اهداف دانشگاه در عرصه آموزش داشته باشند.

واژگان کلیدی: عضو هیات علمی، تمام وقت جغرافیایی، ارزشیابی آموزشی

همتایان جنس مخالف، بازدارنده یا تسهیل کننده یادگیری! بررسی دیدگاه و تجربیات دانشجویان

نویسندگان: منیره کاظمی، اکرم ثناگو، لیلا جویباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: برقراری ارتباط به شکل موثر و یا ضعیف بخش اصلی زندگی و همه فعالیت‌های ما را تشکیل می‌دهد و همه فعالیت‌های ما نوعی ارتباط محسوب می‌گردد. هدف از مطالعه حاضر بررسی دیدگاه و تجربیات دانشجویان پسر و دختر از همکلاسی بودن با جنس مخالف و پیامدهای آموزشی آن بوده است.

روش مطالعه: در این مطالعه کیفی از دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گلستان برای شرکت در مطالعه دعوت به عمل آمد. با توجه به اشباع مفهومی طبقات، مصاحبه با ۲۰ دانشجو از کفایت لازم برخوردار بوده است. از نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و برای گردآوری داده‌ها از مصاحبه‌های انفرادی نیمه‌ساختار و عمیق استفاده شده است. مصاحبه‌ها خط به خط دست نویس، کدگذاری، طبقه‌بندی و "آنالیز محتوایی" شدند.

یافته‌ها: هر دو جنس، داشتن همکلاسی جنس مخالف را به دلیل "آمادگی برای زندگی کاری آتی و شناخت جنس مخالف" ضروری می‌دانستند. داده‌ها موید آن بود تعامل بین همکلاسی پسر و دختر به یک باره رخ نمی‌دهد بلکه محیط کارآموزی زمینه‌ای برای نزدیک کردن آنها به یکدیگر است. شرکت‌کنندگان دختر اظهار داشتند در محیط‌های آموزشی بالینی، شناخت بیشتری از جنس مخالف کسب می‌نمایند. تجربیات دختران و پسران متفاوت بود. "درگیری عاطفی و طرد شدن، دریافت کمک از سوی همتای دختر، رقابت درسی، کسب بصیرت" مضامینی است که تجربیات دانشجویان پسر و "بی‌فایده بودن ارتباط با پسر، سخت بودن شناخت پسران، بلوغ فکری ناکافی، دریافت کمک طی کارورزی، یادگیری جسارت و اعتماد به نفس از همتای پسر" از مضامینی است که تجربه دختران را در ارتباط با داشتن همکلاسی جنس مخالف در محیط آموزشی توصیف می‌نماید.

بحث و نتیجه‌گیری: دوره دانشگاهی به دلیل کوتاه بودن و یادگیری تخصصی و آماده شدن برای زندگی کاری آینده، استرس‌زا می‌باشد. داشتن همکلاسی با جنس مخالف، در این دوره، خود یک چالش اساسی است. هر چند که دانشجویان داشتن همکلاسی جنس مخالف را ضروری می‌دانستند اما به دلیل نداشتن زمینه آشنایی با جنس مخالف در سنوات تحصیلی قبل، مواجهه ناگهانی با آنان موجب درگیری‌های عاطفی می‌شود به طوری که اثر بازدارندگی بر یادگیری دارد. وجود مشاوران آگاه و معتمد در دانشگاه‌ها می‌تواند به دانشجویان در مقابله صحیح با شرایط اجتماعی فرهنگی محیط‌های آموزشی کمک نماید.

واژگان کلیدی: جنس مخالف، همتایان، دانشجو، یادگیری

بررسی تاثیر همسان سازی گروه‌های کوچک در کارآمدتر کردن روش Snow Ball Group

نویسندگان: محسن متشکر آرانی، پویا فرهادی، مهدی متشکر آرانی، حمید میرزا خانی، ایمان برومند

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارتش و دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: کار در گروه‌های کوچک یکی از روش‌های آموزشی جهت ارتقاء سطح یادگیری دانشجویان است. روش Snow ball group مدلی از کار در گروه‌های کوچک می‌باشد. در این روش بعلت جلوگیری از تکرار مباحث مشابه، ذهن دانشجو درگیری کم‌تری خواهد داشت. از سویی کارآمدتر کردن روش‌های آموزشی از اهداف اصلی محققان آموزش پزشکی می‌باشد. لذا در این طرح با همسان‌سازی جفت‌های اول در روش Snow ball کارآمدتر شدن این روش را آزموده‌ایم.

روش مطالعه: این مطالعه بصورت تجربی بر روی ۳۲ نفر از دانشجویان رشته پزشکی عضو کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه ارتش صورت گرفت. ابتدا دانشجویان در دو گروه ۱۶ نفره بصورت همسان تقسیم گردیدند. نحوه چیدن جفت‌های دو نفره در گروه اول بصورت تصادفی و در گروه دوم، بصورت همسان از نظر مقطع تحصیلی و سابقه امور اجرایی انجام شد. در ادامه، عنوانی در زمینه تغییرات در اسانامه مرکز به دو گروه ارائه گردید. روش ارزیابی بصورت مصاحبه حضوری و ارائه برگه‌های نظرسنجی به دانشجویان با اعتبار $\alpha=0/85$ بود. بررسی کمیت و کیفیت خروجی دو گروه توسط سرپرست و معاونت پژوهشی دانشگاه صورت پذیرفت.

یافته‌ها: میانگین رضایت دانشجویان در زمینه ارائه ایده و بحث فعال در گروه مداخله به صورت معنادار بیشتر از گروه تصادفی می‌باشد ($P < 0/05$). از سویی میزان ریزش نظرات در گروه تصادفی نسبت به گروه مداخله افزایش معناداری را نشان می‌دهد ($P < 0/05$). مقایسه میزان کیفیت ایده‌ها در خروجی گروه مداخله با $73/5$ امتیاز در مقایسه با گروه تصادفی با $67/5$ امتیاز تفاوت آماری معناداری را نشان می‌دهد ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد که همسان بودن گروه‌ها نقش مهمی در ارائه ایده‌های بهتر و بحث فعال دارد. در یک جمع‌بندی کلی، همسان‌سازی جهت کارآمدتر کردن این روش پیشنهاد و استفاده از این روش آموزشی در جهت آموزش پزشکی توصیه می‌گردد.

واژگان کلیدی: گروه کوچک، Snow ball Group، همسان سازی

بررسی موانع فعالیت های تحقیقاتی در دانشگاه از دیدگاه اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: زهرا کریمیان، زهرا صباغیان، بهرام صالح صدق پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

زمینه و هدف: پژوهش حاضر در سال ۸۷ و با هدف شناسایی موانع فعالیت های تحقیقاتی در دانشگاه از دیدگاه اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام گردید و به ۳ سوال اصلی پرداخته شد: (۱) از دیدگاه اعضاء هیات علمی کدام یک از موانع ۱۰ گانه بر فعالیت های تحقیقاتی موثرند؟ (۲) آیا نوع نگرش اعضاء هیات علمی در مورد موانع ۱۰ گانه بر میزان فعالیتهای پژوهشی آنها تاثیر دارد؟ و (۳) آیا بین دیدگاه های اعضاء هیات علمی به تفکیک جنسیت، مرتبه علمی، رشته تحصیلی، دانشکده محل خدمت، داشتن مسئولیت اجرایی و سابقه خدمت تفاوت معنی داری وجود دارد؟.

روش مطالعه: نوع پژوهش کاربردی و به روش توصیفی پیمایشی اجرا شد. جامعه آماری پژوهش را ۵۵۰ نفر از اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز تشکیل می داد که با استفاده از نمونه گیری طبقه ای به نسبت ۸ دانشکده و مرکز تحقیقاتی، از ۲۲۷ نفر نظر سنجی شد. ابزار پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته شامل ۷۵ سوال در ۳ بخش (اطلاعات شخصی و شغلی، ۷۵ سوال بسته با مقیاس ۴ گزینه ای لیکرت در ۱۰ حیطه موانع راهبردی، آموزشی، سیاسی، مالی، امکاناتی، حرفه ای، علمی، فردی، فرهنگی اجتماعی، مدیریتی سازمانی و ۲ سوال باز پاسخ) طراحی گردید. با استفاده از مطالعه آزمایشی روی ۴۰ نفر از اعضاء هیات علمی، پایایی ابزار با آلفای کرونباخ ۰/۹۲/۸٪ مورد تایید قرار گرفت. برای تحلیل اطلاعات، از نرم افزار Spss 15 و آزمونهای تحلیل واریانس چند متغیره، شاخص لامبدای ویلکز، آزمون تی تک نمونه ای، تی گروه های مستقل و آزمون تعقیبی توکی استفاده شد.

یافته ها: در پاسخ به سوال اول، وجود کلیه موانع در فعالیتهای تحقیقاتی از دیدگاه اعضاء هیات علمی تایید شد ($P < 0/01$). موانع مالی بیشترین و موانع سیاسی کمترین میانگین را به خود اختصاص دادند اما نگرش اعضاء هیات علمی در مورد موانع یاد شده بر میزان (تعداد) فعالیتهای تحقیقاتی آنها تاثیری نداشت ($P > 0/05$). همچنین بین دیدگاه اعضاء هیات علمی به تفکیک جنسیت، مرتبه علمی، رشته تحصیلی، دانشکده و مسئولیت اجرایی تفاوت معنی دار وجود داشت ($P < 0/05$). اما در مورد سابقه خدمت تفاوت معنی داری مشاهده نشد ($P > 0/05$). حاصل ترکیب خطی بین متغیر های وابسته و مستقل و تحلیل کمی و کیفی ترکیب های خطی بدست آمده نشان داد، موانع ۱۰ گانه از طریق متغیر های میانجی « بینش مدیریتی»، « روابط و نگرش های انسانی» و « توانمندی پژوهشی» بر فعالیتهای تحقیقاتی موثرند.

بحث و نتیجه گیری: به نظر می رسد بیشترین موانع موجود ماهیتی انسانی و دانش مدار دارد و سهم کمتری از آن را موانع سخت افزاری نظیر امکانات، منابع مالی و نظایر آن تشکیل می دهد. بر این اساس، رفع موانع پژوهش در دانشگاه بیش از هر چیز متاثر از آموزش علمی نیروی انسانی، اصلاح نگرش ها و فرهنگ سازی پژوهش و بهبود روابط انسانی در سطح فرد، دانشگاه و عوامل پیرامونی دانشگاه همچون فرهنگ، اجتماع، مسایل سیاسی و راهبرد های کلان آموزش عالی می باشد.

واژگان کلیدی: اعضاء هیات علمی، موانع، فعالیت های تحقیقاتی

ارزیابی مقایسه ای و رتبه بندی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاههای علوم پزشکی کشور

نویسندگان: آیین محمدی، ریتا مجتهدزاده، نادر ممتازمنش

آدرس: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه: رتبه بندی یکی از روش های ارزیابی وضعیت مراکز آموزشی است که در آن بدون در نظر گرفتن استاندارد خاصی برای هر معیار، وضعیت موجود مراکز با یکدیگر مقایسه می شوند.

رتبه بندی به عنوان یک مدل ارزیابی هنجاری، با شناسایی برترینهای کشوری در هر حیطه میتواند آنها را به عنوان یک الگوی عملی در اختیار سایر مراکز همتا قرار داده و آنها را در برنامه ریزی برای ارتقای کیفیت خود راهنمایی کند. مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به منظور شناسایی وضعیت موجود و چگونگی عملکرد این مراکز در کشور، این طرح را اجرا کرده است.

روش مطالعه: ابتدا مجموعه معیارهای بررسی ارائه خدمات در مراکز فوق، طراحی شده و وزن آنها در طی یک طرح دلفی در بین تمامی این مراکز تعیین و نهایی شده است. اطلاعات مراکز توسط پرسشنامه جمع آوری شده و با بازدید از آنها تایید شده است. آنالیز اطلاعات بر اساس روش رتبه بندی آماری انجام شده است.

یافته ها: مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی به پنج حیطه تقسیم شده اند و هر حیطه به زیرشاخه های متعددی تقسیم شده اند. این حیطه ها عبارتند از: حاکمیت و رهبری (با ۱۹/۶٪ وزن)، برنامه ریزی آموزشی (با ۲۵/۳٪ وزن)، رشد و بالندگی اعضای هیات علمی (با ۱۶/۲٪ وزن)، ارزشیابی (با ۲۳/۹٪ وزن) و پژوهش در آموزش (با ۱۵٪ وزن). در مجموع ۱۰۵ معیار در این حیطه ها بررسی شدند. مراکز مطالعات تهران، شهیدبهشتی، تهران، مازندران و تهران به ترتیب در حیطه های فوق رتبه اول را کسب کرده اند. در مجموع نیز مرکز مطالعات تهران رتبه اول را به دست آورده است.

بحث و نتیجه گیری: با استفاده از نتایج این طرح نقاط ضعف و قوت هر مرکز شناسایی شده و مراکز با شناخت وضعیت یکدیگر می توانند از الگوهای برتر برای بهبود وضع خود استفاده کنند.

واژگان کلیدی: رتبه بندی، ارزیابی، مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

بررسی دروس پایه و تخصصی دوره کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی و ارائه الگوی پیشنهادی

نویسندگان: طه نصیری، مرتضی حسینی شکوه، شهرام توفیقی، کریم بهادری

آدرس: علوم پزشکی بقیه ... (عج)

مقدمه: ارزشمندترین دارایی یک نهاد قرن بیست و یکمی اعم از تجاری و غیر تجاری کارکنان علمی و بهره‌وری آنها خواهد بود. سیستم خدمات درمانی نیز به عنوان یک سازمان از این گستردگی و پیچیدگی سازمانهای امروزی مستثنی نمی باشد. در این راستا ایجاد برخی از رشته های تحصیلی در این سیستم که ارتباط مستقیم با سلامت انسان دارد ضروری می باشد. از جمله این رشته ها رشته کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی است. طول دوره کارشناسی مصوب این رشته چهار سال است. و دروس به صورت نظری (۱۷ ساعت)، عملی (۳۴ ساعت)، می باشد هدف این پژوهش، بازنگری دروس پایه و تخصصی دوره کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی و ارائه الگوی پیشنهادی می باشد.

روش مطالعه: پژوهش حاضر مطالعه ای است توصیفی- تحلیلی و از نوع cross-sectional که بیشتر جنبه کاربردی دارد. جامعه مورد پژوهش در این طرح دروس پایه و تخصصی آخرین مصوبه شورای عالی برنامه ریزی است که تمام آنها مورد بررسی قرار گرفت. ابزار تحقیق پرسشنامه محقق ساخته و از اعضای هیات علمی و دانشجویان نظر سنجی به عمل آمد { در مورد دانشجویان، نظرات از ۶ دانشگاه تهران، ایران، بقیه ... (عج)، کرمان و شیراز، اصفهان در ترم آخر کارشناسی گردآوری شد }.

یافته ها: از جنبه تعداد واحدهای مصوب: اساتید: ۵۰٪ از دروس آشنایی با لوازم و تجهیزات پزشکی و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان افزایش یابد. دانشجویان: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۸۴/۷٪) برنامه ریزی خدمات بهداشتی و درمانی (۵۰/۷٪) و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان (۵۷/۳٪) و استانداردهای بیمارستانی (۴۹/۳٪) افزایش یابد. از جنبه مقدار ساعات نظری: اساتید: دروس کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۸۵/۷٪) و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان (۵۰٪) افزایش یابد. دانشجویان: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۵۹/۸٪) برنامه ریزی خدمات بهداشتی و درمانی (۵۴/۳٪) و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان (۵۹/۵٪) و استانداردهای بیمارستانی (۵۲/۱٪) افزایش یابد از جنبه مقدار ساعات عملی: اساتید: درس کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۷۱/۴٪) افزایش یابد. دانشجویان: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۸۳/۱٪) و آشنایی با لوازم و تجهیزات پزشکی (۶۱/۸٪) افزایش یابد محتوای سر فصل ها نسبت به نیاز رشته : اساتید: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۸۵/۷٪) آشنایی با لوازم و تجهیزات پزشکی (۵۷/۲٪) و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان (۵۰٪) افزایش یابد. دانشجویان: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۷۶/۷٪) و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان (۶۱/۴٪) افزایش یابد. تعداد واحدهای مصوب نسبت به سر فصل ها: اساتید: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۷۱/۴٪) آشنایی با لوازم و تجهیزات پزشکی (۵۰٪) افزایش یابد. دانشجویان: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۷۱/۴٪) و آشنایی با لوازم و تجهیزات پزشکی (۵۱/۵٪) افزایش یابد. وسایر جداول در زمینه زمان ارائه دروس براساس نظر اساتید و دانشجویان که در متن مقاله می باشد.

بحث و نتیجه گیری: پیشنهاد مربوط زمان ارائه درس، نام و تعداد واحد درس در هر نیمسال و زمان ارائه درس که در متن مقاله می باشد. منابع پیشنهادی که در متن مقاله می باشد. و دروس پیشنهادی، تحقیق در عملیات، فیزیولوژی، آناتومی، بیوشیمی، MIS، روابط درون و برون بخشی، تئوریهای مدیریت، تجزیه و تحلیل سیستمها و روش ها، HIS، شیوه های نوین مدیریت، TQM، روانشناسی اجتماعی، بهداشت روانی که در راستای اعتلای رشته با تعداد واحدهای مورد نیاز ارائه می شود.

واژگان کلیدی: دروس پایه تخصصی، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

بررسی میزان آگاهی و استفاده اعضای هیات علمی دانشکده دندانپزشکی شیراز از دندانپزشکی مبتنی بر شواهد

نویسندگان: شهلا مومنی دانایی، سحر قدسی بوشهری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: دندانپزشکی مبتنی بر شواهد (Evidence Based Dentistry) به معنای استفاده دقیق از بهترین شواهد پژوهشی در تصمیم گیری در مورد یک بیماری خاص است که به دلیل اهمیت، در سال های اخیر توجه زیادی به آن شده است. این مطالعه به منظور تعیین میزان آگاهی و استفاده اساتید، به عنوان مهمترین گروه آموزش دهنده، از دندانپزشکی مبتنی بر شواهد صورت گرفت.

روش مطالعه: این بررسی یک مطالعه مقطعی است که نمونه آن ۶۱ نفر از اساتید دانشکده دندانپزشکی شیراز در سال ۱۳۸۷ بودند. داده ها توسط پرسشنامه ای که روایی آن بوسیله صاحب نظران و پایایی ثبات درونی آن در یک مطالعه اولیه مورد تایید قرار گرفت، جمع آوری گردید.

یافته ها: نتایج بدست آمده حاکی از آن است که ۶۰ درصد از اساتید معتقد بودند که به کار بردن دندانپزشکی مبتنی بر شواهد باعث بهبود تصمیم گیری روزانه آن ها می گردد. این در حالی است که ۹۳٫۳ درصد از آنان آموزش مدونی در زمینه دندانپزشکی مبتنی بر شواهد ندیده بودند. همچنین با این که ۸۷ درصد آزمون شوندگان به اینترنت دسترسی داشتند و ۴۷٫۸ درصد از آنان آموزش مدونی در زمینه روش های جستجوی منابع اطلاعات پزشکی دیده بودند، ۴۰ درصد از آن ها تا کنون از Medline یا سایر موتورهای جستجو برای درمان بیماران خود استفاده نکرده بودند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این بررسی نشان داد که اساتید با وجود نگرش مثبت به دندانپزشکی مبتنی بر شواهد و دسترسی به اینترنت جهت تصمیم گیری بالینی، عملاً از دندانپزشکی مبتنی بر شواهد استفاده نمی کنند و از سایت های دندانپزشکی مبتنی بر شواهد نیز بی اطلاع هستند. شاید علت این امر، این است که آموزش مدونی در زمینه دندانپزشکی مبتنی بر شواهد ندیده اند. به دلیل نقش مهم این گروه در درمان بیماران و همچنین آموزش دانشجویان، نیاز مبرمی به آموزش جامع و صحیح در خصوص استفاده از دندانپزشکی مبتنی بر شواهد در این گروه وجود دارد.

واژگان کلیدی: اعضای هیات علمی، دندانپزشکی، مبتنی بر شواهد

استاد فرزانه

نام نویسندگان: شریف ترکمن نژاد، عباس فروتن، محمد حسین زاده داورزنی، شهرام یزدانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه: انسان عصر ما هر خرده دانشی را گرد می آورد و چون گنجی گرانبها از آن نگه داری می کند. به خیال آنکه تصاحب دانش، دانش بیشتری را تضمین می کند. از این رو خرده دانش های انباشته شده خود را مدام از جنبه های گوناگون بررسی می کند و درباره آنها می اندیشد، بدون آنکه بیندیشد که به این ترتیب همواره مجال کمتری برای گسترش آزاد اندیشه و پویایی آن در اختیار خواهد داشت. فرزاندگی مسیر حرکت از دانش به سوی شادی، امید و آرامش ناشی از خرد است. پزشک ایرانی که از دیر باز با عنوان حکیم فرزانه شناخته می شده است برای تامین انسان در جامعه امروز به فرزاندگی نیاز دارد. هدف این پژوهش نیازسنجی و ارایه چارچوبی مفهومی برای تغییر جهت روح کلی آموزش اساتید دانشگاه از رویکرد های وظیفه گرایانه و نتیجه گرایانه به سمت و سوی رویکرد فضیلت گرایانه است. این پژوهش در صدد آن است تا با ارائه الگویی رویکردی که در آن، اساتید دانشگاه با هدف تعالی مداوم و مستمر انسانی خویش و انتقال فضایل به دانشجویان پزشکی به اقلیم گم شده روح و معنویت باز میگردند و در طی این فرآیند فرزاندگی گسترش میابد.

روش: پژوهش حاضر از طریق مرور متون، نیازسنجی از طریق مصاحبه عمیق با دانشجویان و اساتید، و بحث های گروهی متمرکز انجام شد

یافته ها: طی مصاحبه ها و نیازسنجی های انجام شده این خلاصه توسط دانشجویان و هم اساتید دانشگاه عنوان شده است. بر اساس مرور متون حوزه ها و اهدافی که باید برای نیل به این هدف پوشش داده شود شناسایی شده است. بر این اساس دو پروژه جدید برای تعیین حیطه ها و اهداف آموزشی برای آموزش اساتید و تعیین حیطه ها و اهداف آموزشی برای آموزش دانشجویان لازم تشخیص داده شد.

بحث و نتیجه گیری: به دلیل ویژگی های خاص فرهنگی و تاریخی، به عنوان محل تلاقی شرق و غرب؛ به نظر میرسد ایران مناسب ترین کشور برای طرح این مقوله در جهان باشد. بنا بر این پیشنهاد می گردد این طرح پس از آماده شدن اهداف و حیطه ها در دو سطح استادان و دانشجویان به طور آزمایشی در این دانشگاه انجام گیرد و سپس از این برنامه در سراسر استفاده شده و پس از تکمیل به عنوان الگو به سایر کشورهای جهان معرفی شود.

واژگان کلیدی: فرزاندگی، اخلاق فضیلت، معنویت، آموزش پزشکی

سبک‌های تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۳۸۷)

نویسندگان: حمید بخشی، محمد حسین رازقی نژاد، ناصر مشایخی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مقدمه: سبک‌های یادگیری و تدریس رفتارها یا اعمالی هستند که فراگیران و اساتید در تبادل جریان یادگیری نمایش می‌دهند. شناخت سبکهای تدریس و ویژگیهای فردی اساتید می‌تواند در الگوی آموزشی اساتید و بر موفقیت تحصیلی فراگیران آنها مفید باشد زیرا عوامل موثر بر یادگیری بسیار متفاوت می‌باشد و انتخاب روشهای متنوع در تدریس می‌تواند فرصتهای مناسب یادگیری را افزایش دهد. لذا این بررسی با هدف تعیین انواع سبکهای تدریس اساتید دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۸۶ طراحی و اجرا گردیده است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی بر روی تعداد ۱۰۰ نفر از اساتید دانشگاه در دانشکده‌ها و مراکز آموزشی درمانی با روش نمونه‌گیری غیر احتمالی (سرشماری) صورت گرفت. پس از اجرای مطالعه پایلوت و تعیین روایی و پایایی پرسشنامه‌های ترجمه شده تعیین کننده سبکهای تدریس گراشا (Grasha)، مطالعه اصلی انجام پذیرفت. پس از تعیین روایی و پایایی ابزار، جهت جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه‌ها در محل دانشکده‌ها تحویل نمونه‌ها شد و پس از تکمیل اطلاعات (میانگین و درصد) در نرم‌افزار SPSS ثبت شد. بر اساس دستورالعمل پرسشنامه و با کمک روشهای آماری توصیفی و تحلیلی آزمون‌های کای دو و تی تست، استخراج نتایج صورت گرفت. متغیرهای مورد اندازه‌گیری بوسیله پرسشنامه شامل سبک‌های تدریس اساتید شامل سبک خبره، آمرانه، تسهیل کننده، و کالتی، فردی و متغیرهای دموگرافیک بود.

یافته‌ها: نتایج بررسی در مجموع نشان داد که کاربرد سبک‌های تدریس خبره و وکالتی توسط اعضای هیات علمی در حد زیاد و سبک‌های تدریس آمرانه، فردی و تسهیل کننده، در رتبه کاربرد، متوسط است. سبک تدریس ترجیحی اعضای هیات علمی با مدرک فوق لیسانس، PhD و دکترای تخصصی پزشکی سبک‌های خبره و وکالتی و اعضای با مدرک لیسانس سبک و کالتی و تسهیل کننده بود. سبک تدریس اولیه اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی خبره و وکالتی، دانشکده دندانپزشکی سبک و کالتی، دانشکده پرستاری سبک خبره، تسهیل کننده و وکالتی و اعضای هیات علمی بالینی در مراکز آموزشی درمانی سبک خبره، آمرانه، تسهیل کننده و وکالتی بود که تفاوت نوع سبک با محل خدمت از لحاظ آماری معنی‌دار بود ($P < 0.05$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به سبک ارجح اعضای هیات علمی (وکالتی و خبره) توجه و استفاده از روش‌های تدریس تعاملی، سمپوزیوم کلاسی، مطالعه مستقل و تحقیق، بحث و تشکیل تیم‌های کاری کوچک جهت تسهیل در یادگیری دانشجویان پیشنهاد می‌گردد.

واژگان کلیدی: سبک تدریس، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مهمترین توانمندی های اساتید پزشکی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین (۱۳۸۵)

نویسندگان: دکتر سعید آصف زاده، دکتر مینا آصف زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: نقش اساتید پزشکی تنها به آموزش نظری یا عملی دانشجویان محدود نمی شود بلکه آنها وظایف دیگری مانند راهنمایی، برنامه ریزی، تسهیل گری و الگودهی نیز دارند. شناسایی نظر اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در مورد توانمندی های اساتید پزشکی.

روش مطالعه: این مطالعه با استفاده از تعریف "هاردن" (R.M Harden) از نقش های یک معلم پزشکی، توسط پرسشنامه خود ایفا و نظرخواهی از اعضای هیأت علمی انجام شد. "هاردن" نقش کنونی اساتید پزشکی را چنین می داند: فراهم کننده اطلاعات نظری و عملی، توسعه دهنده منابع آموزشی، برنامه ریزی، ارزیاب، تسهیل گر، ایفاگر نقش به عنوان الگو. از پرسش شونده گان خواسته شد که ۴ مورد از عوامل بالا را که از نظر آنها اهمیت دارد علامت بزنند و توانایی خویش را نیز در هر یک بر حسب قوی، متوسط و ضعیف، تعیین کنند. داده ها با روش آمار توصیفی تفسیر شد.

یافته ها: تعداد ۶۴ نفر (۵۸٪ مرد، ۴۲٪ زن) با میانگین $43 \pm 7/2$ سال به پرسشنامه پاسخ دادند. فراوانی نسبی پاسخ آنها چنین است: نقش اساتید بر حسب اولویت یکم، فراهم کننده اطلاعات (نظری و عملی) ۹۶/۸٪ دوم، ارزیاب ۹۳/۷٪ سوم، تسهیل گر ۶۷٪ چهارم، توسعه دهنده منابع ۵۴/۶٪ پنجم، ایفاگر نقش ۴۶/۵٪ ششم، برنامه ریز ۳۶٪ توانمندی اساتید یکم، فراهم کننده اطلاعات ۷۸٪ قوی، ۱۱٪ متوسط، ۱۱٪ ضعیف. دوم، ارزیاب ۷۴/۳٪ قوی، ۲۲/۵٪ متوسط، ۳٪ ضعیف. سوم، تسهیل گر ۶۴٪ قوی، ۲۰٪ متوسط، ۱۶٪ ضعیف. چهارم، ایفای نقش ۵۵٪ قوی، ۱۸/۷٪ متوسط، ۲۶/۳٪ ضعیف. پنجم، برنامه ریز ۴۳٪ قوی، ۲۱٪ متوسط، ۳۶٪ ضعیف. ششم، توسعه دهنده منابع ۴۰/۶٪ قوی، ۱۹٪ متوسط، ۴۰/۶٪ ضعیف.

بحث و نتیجه گیری: در حالی که اعضای هیأت علمی نقش خود را علاوه بر فراهم کننده اطلاعات و ارزیاب، به عنوان تسهیل گر، توسعه دهنده اطلاعات و ایفای نقش مهم می دانند ولی توانایی خویش را در این مهارت ها کافی نمی دانند و ضروری است با طی دوره های کارگاهی و کسب تجربه در کنار همکاران با تجربه تر مهارت کافی بدست آورند.

دیدگاه اینترنتی دانشکده پزشکی شیراز در مورد نقش، تأثیر و ارزش دروس علوم پایه پزشکی در یادگیری دروس فیزیوپاتولوژی و بالینی

نویسندگان: علی اکبر نکوئیان، محمدباقر خسروی، جواد کجوری، محسن مقدمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: هدف دروس علوم پایه آماده کردن دانشجویان پزشکی برای یادگیری مطالب بالینی است. این مطالعه درباره بررسی نظرات اینترنتی دانشکده پزشکی شیراز در مورد نقش آن دروس در یادگیری دروس فیزیوپاتولوژی و بالینی می‌باشد.

روش مطالعه: این تحقیق به روش توصیفی و با استفاده از پرسشنامه‌ای شامل ۴ سؤال اصلی طراحی گردید. جامعه آماری پژوهش را دانشجویان پزشکی مقطع اینترنتی تشکیل می‌دادند. در مجموع ۵۵ نفر به پرسشنامه پاسخ دادند.

یافته‌ها: اکثر پاسخ‌دهندگان معتقد بودند که مطالب تدریس شده در دروس آناتومی، بافت‌شناسی، جنین‌شناسی، انگل و قارچ‌شناسی، ایمنی‌شناسی، میکروبی‌شناسی برای فهم فیزیوپاتولوژی و بالینی لازم، ولی اکثر معتقد بودند که مطالب دروس بیوشیمی و فیزیک پزشکی غیر ضروری بودند. اکثر دانشجویان در دوره فیزیوپاتولوژی و بالینی قادر به یادآوری مطالب تدریس شده در دروس آناتومی، بافت، انگل و قارچ، ایمنی، میکروبی، فیزیولوژی بودند ولی درصد بیشتری قادر به یادآوری مطالب دروس بیوشیمی، فیزیک پزشکی و ژنتیک نبودند. درصد بیشتری معتقد بودند که دروس آناتومی، بافت، جنین، بیوشیمی، انگل و قارچ، میکروبی، فیزیک پزشکی و ژنتیک مطالب به صورت جزئیات تدریس می‌شد که ارتباطی با مطالب فیزیولوژی و بالینی نداشتند ولی اکثر آنان معتقد بودند در مورد دروس فیزیولوژی و ایمنی اینگونه نبود. اکثر دانشجویان معتقد بودند که شیوه تدریس و ارزیابی دروس علوم پایه آنان را به صورت حافظین بار آورده و توانایی حل مسئله را در آنان ایجاد نمی‌نماید.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های مطالعه، نشان می‌دهند که در دانشکده پزشکی شیراز نیاز به بازنگری در محتوا، شیوه تدریس و زمان ارائه دروس علوم پایه پزشکی وجود دارد.

واژگان کلیدی: علوم پایه، روش تدریس، ارتباط بالینی

مقالات پوستر

استاد توانمند

و

اخلاق حرفه ای

کد مقاله: P1

تأثیر رفتار شغلی مدرس بر میزان یادگیری دانشجویان پزشکی

نویسندگان: ناهید آراین پور، مهدی اکبرزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارتش

مقدمه: تدریس و ارزیابی دانشجویان پزشکی مسئولیت مهم در حیطه آموزش پزشکی است. برخی از مدرسین بمنظور رویکرد دانشجویان به مطالعه به روش "ایجاد انگیزه" و بعضی نیز از روش "وادار کردن" دانشجویان بهره می‌برند. در این مطالعه رفتار شغلی و تأثیر روش تدریس هر یک از مدرسین درس میکروبیولوژی در یادگیری این درس توسط دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارتش بررسی شده است.

روش مطالعه: کلیه دانشجویان ترم ۴ دانشکده پزشکی در این مطالعه قرار می‌گیرند. ابزار مطالعه پرسشنامه‌ای حاوی سوالاتی در مورد درس میکروبیولوژی و برنامه‌ریزی آن، تأثیر اساتید با رفتارهای شغلی متفاوت در میزان یادگیری آنان می‌باشد. قبل از اجرای این بررسی پرسشنامه مورد بررسی از لحاظ پایایی با روش آلفای کرونباخ مورد ارزشیابی و پس از انجام اصلاحات لازم مورد استفاده قرار گرفته است. پس از جمع‌آوری داده‌ها و ورود آنها به نرم‌افزار SPSS و ویرایش ۱۷، به تحلیل آنها پرداخته شد. برای توصیف و تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز بر حسب نیاز از جداول فراوانی، نمودارهای مربوطه و آزمون‌های T تک‌نمونه‌ای (تک‌دامنه‌ای) و ANOVA استفاده شده است. همچنین در حین تحلیل داده‌ها و در کلیه مراحل تحلیل نام اساتید از دید تحلیل‌گر و خواننده محفوظ باقی مانده است.

یافته‌ها: پس از جمع‌آوری داده‌ها و ورود آنها به نرم‌افزار SPSS، به تحلیل آنها پرداخته شد. اختلاف معنی‌داری بین نمره کسب شده دانشجویان در بخشهای تدریس شده بین استاد C و A با بخشهای تدریس شده توسط سایرین بدست آمد ($P < 0/001$). اختلاف معنی‌داری بین نمره کسب شده دانشجویان در بخشهای تدریس شده توسط استاد C با بخشهای تدریس شده توسط مدرس A نیز بدست آمد ($P < 0/001$) تفاوت نمره کسب شده توسط دانشجویان در بخشهای تدریس شده توسط اساتید B و D معنی‌دار نبود.

بحث و نتیجه‌گیری: رفتار شغلی و روش تدریس مدرسین از اهمیت بسزایی برخوردار است. اطلاعات تئوری، بخصوص دروس مشکل پزشکی در کلاس باید با روشهای مناسب آموزش ممزوج گردد. همانطور که از اطلاعات بدست آمده مشخص است دانشجویان برای یادگیری دروس مشکل، نیاز به مدرسی دارند که نه تنها مطالب مفید و به‌روز را در کلاس ارائه دهد بلکه با توسل به

یک رفتار و روش تدریس مناسب قادر باشد اطلاعات را در ذهن دانشجویان جای دهد. دو تن از اساتیدی که در آموزش درس میکروبیولوژی از روشهای خاص (انگیزه یا اجبار) استفاده کردند هر دو موفق شدند درس را ملکه ذهن دانشجویان سازند در حالی که اساتیدی که از هیچ روش تدریس خاص برخوردار نبودند حتی اگر مطالب علمی خوبی هم در کلاس ارائه دهند با این حال میزان بهره‌وری دانشجویان از کلاس آنها مطلوب نبوده است.

کد مقاله: P2

بررسی نقش کلیدی اخلاق در نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی

نویسندگان: سمانه صفارانی، علی آهنگر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج)

مقدمه: از ابتدای تشکیل اجتماعات انسانی، مشاغل مربوط به سلامتی و درمان انسان‌ها، بر پایه اخلاق پدید آمد. در واقع این مشاغل بدون بهره‌مندی از احساسات خیرخواهانه انسانی، همدردی، فداکاری و سایر فضائل اخلاقی نمی‌توانست به ثمر برسد. اما با وجود پیوند محکمی که بین اخلاق و علوم بهداشتی و درمانی وجود دارد، به نظر می‌رسد که این پیوند با گذشت زمان کم‌رنگ‌تر شده است. در این مقاله نمونه کاملی از آیین نامه اخلاقی حرفه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی به عنوان یکی از حرفه‌های کلیدی در خدمات بهداشتی و درمانی را ارائه می‌نماییم تا با اخلاق حرفه‌ای این تخصص بیشتر آشنا شویم. هدف ارائه این مقاله آشنایی بیشتر با Bioethics و بررسی نقش کلیدی اخلاق در زمینه مراقبت‌های بهداشتی و درمانی است.

روش مطالعه: مقاله حاضر از نوع توصیفی بوده و بصورت مروری و مطالعه کتابخانه‌ای و نیز با استفاده از سایت‌های علمی مرتبط و با نتایج سایر پژوهش‌ها نگاشته شده است.

یافته‌ها: یافته‌های این مقاله در صورت پذیرش مقاله انشاء الله بصورت کامل ارائه می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری: طرح Bioethics یا «علم اخلاق زیستی» نیز بیانگر توجه دوباره به همین پیوند است با این تفاوت که این علم ضمانت اجرایی اخلاق را در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی پیگیری می‌نماید. با توجه به اینکه مباحث اخلاق و رویکردهای آن در پزشکی و بخصوص بهداشت و درمان از موضوعات کلیدی در رضایت‌مندی دریافت‌کنندگان خدمات (بیماران) و نیز تأثیرگذاری

خود الگوبرداری می‌نمایند و آنگاه از سوگند پزشکی هم کاری ساخته نیست. و در پایان، نتیجه بررسی رضایتمندی بیماران، آن است که نباید باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: اگر می‌خواهیم انسان‌های توانمندی داشته باشیم که خوب طبابت کنند، باید اساتیدی داشته باشیم که انسان‌های با اخلاقی بوده و پس از آن پزشکی و رشته‌های وابسته به آن را آموخته باشند. یعنی اساتیدی که با بیماران آنگونه رفتار می‌کنند که مطابق با اصول اخلاقی و انسانی حرفه پزشکی است.

آن در ارتقای فرهنگ سلامت جامعه می‌باشد، لذا این امر تحقق نمی‌یابد مگر اینکه سازمانهای ارایه دهنده خدمات بهداشتی درمانی (بیمارستانها و...) و در سطح کلان وزارت بهداشت، درمان که متولی تأمین سلامت آحاد جامعه می‌باشد به اهمیت مقوله اخلاق و تأثیرگذاری آن در کیفیت مراقبتهای سلامت بیش از پیش پی برده و با اتخاذ سیاستهای درست و برنامه‌ریزی مدون و دقیق آن را در مرحله اجرا بکار برند.

کد مقاله: P۳

تناقض درس و رفتار، معضل آموزش اخلاق پزشکی

نویسندگان: راضیه باقرزاده، طیبه غریبی

آدرس: -

کد مقاله: P۴

جایگاه اساتید در کوریکولوم پنهان

نویسندگان: نعمت بیلان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: براساس تعریف، کوریکولوم پنهان عبارت است از آموزشی که فراگیران از ماهیت و طراحی سازمانی یک برنامه و نیز از رفتار و رویکرد عاطفی (منش) اساتید و مدیریت یاد می‌گیرند. با توجه به تعریف، حجم انبوهی از نوشته‌ها و گفته‌ها بی‌اثر مانده و فراگیر در عمل از آنچه ما انجام می‌دهیم تاثیر می‌پذیرد، نه از آنچه می‌گوئیم. تقویت عناصر کوریکولوم پنهان از نیازهای عمده و معمولاً مورد غفلت واقع شده در توانمندسازی اساتید می‌باشد.

روش مطالعه: پرداخت به اجزاء کوریکولوم پنهان از جمله اخلاق حرفه‌ای، توجه به مراقبت از مددجو، پیگیری، مسئولیت‌پذیری در قبال مددجو، بازاندیشی و ایجاد فضا برای نقد و بازخورد مناسب باید در قالب برنامه‌های روزانه جاسازی شده و به روح غالب آموزش تبدیل شود. در این راستا ما اقدامات زیر را پیشنهاد و در حد توان پیاده نموده‌ایم. ۱- دریافت گزارش مکتوب از پیگیری بیماران توسط اساتید و دادن بازخورد مناسب به فراگیران ۲- ادغام نسبی پزشکی مبتنی بر شواهد (EBM) در گزارش صبحگاهی برای دستیابی به خطوط راهنمای معتبر (Guidelines) در جهت کاستن از هزینه اضافی بر بیماران ۳- تبدیل ژورنال کلاب‌ها و کنفرانس‌ها به جلسات بحث و تبادل نظر جمعی در مسائل و نیازهای عام جهت دستیابی به زبان مشترک ۴- تشکیل راندهای مشترک جهت تقویت روحیه کار جمعی ۵- اداره کلاس بصورت Small Group Discussion و Large Group Discussion در جهت ایجاد تعامل و افزایش تحمل‌پذیری و همفکری و انتقال اطلاعات به یکدیگر.

مقدمه: بی‌شک یکی از معضلات علوم پزشکی در قرن حاضر به خصوص در جوامعی که مدرک ملاک شخصیت انسان است، نگرش ابزاری به بیمار و عدم توجه به شأن انسانی و جنبه‌های روحی بیماران می‌باشد. علیرغم برگزاری متعدد و مکرر کنگره‌ها و سمینارهای اخلاق پزشکی به نظر می‌رسد معضل مذکور نه تنها بهبود نمی‌یابد بلکه بر شدت آن نیز افزوده می‌شود. دلایل بسیاری برای این مشکل ذکر شده است، از جمله شلوغی بیمارستان‌ها، کمبود پزشک نسبت به بیمار، کمبود کادر پیراپزشکی، عدم تأمین مالی کادر درمان و ... اما به نظر می‌رسد علت مهمتری یعنی روش نادرست آموزش اصول اخلاقی در حرفه پزشکی و مشاغل وابسته به آن، در بروز این مشکل نقش داشته باشد. بنابراین بررسی علل ضعف در آموزش اخلاق پزشکی می‌تواند در تعلیم بهینه این جنبه مهم از پزشکی مؤثر باشد.

روش مطالعه: پژوهش حاضر به روش پیمایشی کتابخانه‌ای انجام گردیده است.

یافته‌ها: مطالعات نشان داده‌اند که دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی در هر مقطعی، برخورد، همدلی و درک بیمار را بیش از گفته‌ها از دیده‌ها می‌آموزند. وقتی رفتار کادر پزشکی با مراقبین پرستاری و بیماران و رفتار پیراپزشکان با مددجویان و بیماران با معیارها و ملاک‌های انسانی که دانشجویان در دروس تئوری اخلاق پزشکی خود آموخته‌اند متناقض باشد، این تناقض تا مدتی دانشجویان را در پذیرش رفتارها مردد می‌سازد و پس از آن معمولاً از شنیده‌ها می‌گذرد و دیده‌ها را نهادینه می‌سازد. بخصوص که اغلب دانشجویان اساتید خود را انسان‌هایی توانمند و موفق می‌پندارند. بنابراین اغلب در کنار آموزش علم پزشکی از رفتار و منش اساتید

یافته‌ها: اقدامات فوق باعث ادغام کوریکولوم پنهان در فعالیت‌های روزمره شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: استفاده از روش‌های فوق از یک طرف باعث توانمندی اساتید و از طرف دیگر تقویت نانوشته‌ها در فراگیران شده است.

کد مقاله: P5

نگاهی به اصول اخلاق حرفه‌ای از دیدگاه پزشک حکیم و استاد توانمند، محمد حسین عقیلی شیرازی

نویسندگان: سیدیوسف موحد، روشنگر ثاقبی، سیدمحمد تابنده، حوریه محمدی کناری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

مقدمه: توجه به اخلاقیات در حرفه پزشکی به عنوان شریفترین و والاترین حرفه همواره جایگاه خاصی داشته است. ظاهراً در ایران توجه به این مقوله از سال ۱۳۷۳ ذکر شده است در حالی که ردپای مکتوب اصول اخلاق حرفه‌ای در همه کتابهای به جا مانده از پزشکان گذشته ما به چشم می‌خورد. این مقاله بر آن است تا اصول اخلاق حرفه‌ای را از دیدگاه حکیم عقیلی شیرازی بررسی نماید.

روش مطالعه: در این مطالعه تحقیقی تاریخی (historical research) کتاب خلاصه الحکمه که سومین جزء از گنجینه مجمع الجوامع نوشته این حکیم در اوایل قرن ۱۲ ه.ق. و دارای خصوصیات اخلاقی ویژه ایست بررسی شد. متن کتاب و اصطلاحات مخصوص طبی آن زمان با رعایت امانت خلاصه و به فارسی روان‌تری برگردانده شد.

یافته‌ها: در آغاز کتاب و پس از مقدمه مولف و تعریف و فضیلت علم طب بخشهایی به بیان آداب و اخلاق و علوم ضروری طبیب معالج به صورت دستورات بیست و دوگانه بسیار کامل و دربرگیرنده تمام جهات این پیشه شریف تخصیص داده شده که با اندکی تغییر و اضافات عیناً استفاده گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: طبیب باید عالم و عارف به چندین علم و دارای صفات نیکو و آداب و اخلاق ستوده شده و معتقد به مبدأ و معاد و ثواب و عقاب و امیدوار به فضل خدا و ترسان از دوری از رحمت حق بوده و تابع و پیرو صاحب شریعت و اوصیاء او و عامل به معروف و تارک از منکر و حریص بر طاعات و عبادات و دوری گزین از بدیها و قانع و صابر بر مصیبتها و راضی به آنچه بدو وارد گردد و عطا شود و با وقار باشد و لجوج و حریص و طمعکار نباشد تا آن که در نظر خالق و خلق عزیز و محترم باشد و مردم گفتارها و

کردارهای او را همگی به حسن قبول و اعتقاد بپذیرند و عمل بدو نمایند؛ زیرا که حسن ظن و قبول و اعتقاد به صداقت طبیب در امر معالجه دخالت کامل دارد و نیز، از جمله آداب و اخلاق طبیعی که دارای اوصاف ذکر شده می‌باشد، بیست و دو امر است.

کد مقاله: P6

بررسی مهارتهای ارتباطی اعضاء هیات علمی در یکی از دانشگاههای تپ ۲

نویسندگان: مهدی جعفری، مریم رفیعی، لادن سالمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه: از مهمترین عوامل تاثیرگذار بر آموزش به دانشجویان، استفاده از مهارتهای ارتباطی است که عمده‌ترین و مهمترین مهارت ضمن تدریس و حتی فن استادیست. در فرآیند آموزشی، ارتباط عبارت از برقراری رابطه‌های دو موضوع، دو فرد، دو اندیشه یا بیشتر و به عبارت بهتر، تفاهم و اشتراک فکر بین استاد و دانشجو یا دانشجویان می‌باشد. در واقع برقراری ارتباط موثر بین استاد و دانشجو از وظایف محوری استادان است. در فرآیند ارتباط آموزشی عناصر و متغیرهای فراوانی نظیر مربی فراگیر، پیام، راه انتقال پیام و عوامل محیطی نقش دارند. ارتباط در فرآیند آموزشی به صورت تبادل افکار و اطلاعات در یک تعامل دو طرفه بین استاد و دانشجو انجام می‌گیرد. این پژوهش به منظور تعیین وضعیت مهارتهای ارتباطی اعضاء هیات علمی در یکی از دانشگاههای علوم پزشکی تپ ۲ انجام گرفته است.

روش مطالعه: برای تعیین مهارتهای ارتباطی اعضاء هیات علمی، تحقیق به روش توصیفی انجام گرفت. آزمودنی‌ها تمام اعضاء هیات علمی (۱۲۷ نفر) یکی از دانشگاههای تپ ۲ کشور بودند. در این پژوهش از نسخه تجدید نظر و تأیید شده پرسشنامه آزمون مهارتهای ارتباطی (communication skills test) به عنوان ابزار جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد (محرمانه بودن اطلاعات افراد و نامشخص بودن هویت ایشان در پرسشنامه به وضوح ذکر گردید). داده‌ها با محاسبه فراوانی، میانگین، انحراف معیار و p.value با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: آزمون مهارتهای ارتباطی ۵ مهارت اساسی در ارتباط را نزد اعضاء هیات علمی می‌سنجد: ۱- مهارت گوش کردن، ۲- تنظیم عواطف، ۳- درک پیام، ۴- بینش و ۵- قاطعیت. در مجموع ۳۴ گزینه آزمون، یک نمره کلی وجود دارد (۱۷۰ امتیاز) که میان مهارتهای ارتباطی آزمودنی است نمره هر فرد بین ۳۴ تا ۱۷۰

پزشکی در تعلیم و تربیت مرتبط با مدیریت. ۴- تعیین نقش معلم پزشکی در تعلیم و تربیت مرتبط با خود، می‌باشد.

روش مطالعه: نوع مطالعه کیفی و با استفاده از پرسشنامه باز نیمه ساختارمند (شماره ۱) و بروش مصاحبه با مشارکت کنندگان اطلاعات جمع‌آوری شد. سپس بعد از اتمام هر مصاحبه کدگذاری در سه مرحله انجام شد ۱- مفهوم سازی ۲- دسته بندی ۳- خلاص‌سازی به عبارت دیگر: Exploration, Interpretation, Description منظور از مفهوم‌سازی یعنی پاسخ‌ها توسط محقق خوانده شده و تمام جملات و کلمات با ارزش، برجسته و مورد تاکید قرار می‌گرفت. در مرحله دسته‌بندی شد. در مرحله خلاص‌سازی بهترین‌ها (مفاهیم) توسط محقق انتخاب و جداگانه ثبت شدند در واقع نقش‌های جدید یا به تعبیری کد جدید استخراج می‌شدند. جهت ترتیب اهمیت نقش‌های استخراج شده پرسشنامه‌ای طراحی (شماره ۲) تا از طریق نظرسنجی بتوان به این مهم دست یافت. نمونه‌ها بر اساس قابل دسترس بودن از بین اعضاء هیأت علمی انتخاب و از طریق ارتباط مستقیم و غیرمستقیم (E Mail) پرسشنامه‌ها در اختیار آنان قرار گرفت. داده‌های هر پرسشنامه در نرم‌افزار SPSS وارد شد و در نهایت میانگین شرایط موجود به درصد و میانگین شرایط مطلوب به درصد و اختلاف بین میانگین‌ها مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج تحقیق در دو بخش شامل ۱- نتیجه مطالعه کیفی ۲- نتیجه نظرسنجی ارائه می‌شود. ۱- در مطالعه کیفی ۲۲ نفر عضو هیأت علمی بعنوان مشارکت‌کننده در مصاحبه شرکت کردند. اشباع نقش‌های استخراج شده، در تجزیه و تحلیل پرسشنامه پانزده بوقوع پیوست، اما آخرین کد، از پرسشنامه هجدهم بدست آمد. از مفهوم‌سازی، دسته‌بندی و خلاص‌سازی مابقی پرسشنامه‌ها نقش‌های استخراج شده تکراری بودند. ۲۱ نقش در این مطالعه استخراج شد. جدول مشخصات مشارکت‌کننده در مصاحبه تعداد کل علوم بالینی علوم پایه استاد دانشیار استادیار ۲۲ ۱۶ ۶ ۹ ۷ ۲- در بخش نظرسنجی پرسشنامه توسط ۸۵ هیأت علمی از شش دانشگاه علوم پزشکی کشور تکمیل گردید. ۷۳ درصد آنان بالینی مابقی علوم پایه بودند. متغیرها در نرم‌افزار آماری SPSS تعریف و میانگین امتیازات کسب کرده و تفاوت آنها در هر نقش محاسبه شد.

بحث و نتیجه‌گیری: از ۲۱ نقش استخراج شده، نقش والدین، یادآورنده خالق، نقدکننده و نقدپذیر بودن، فراگیرنده و خودارزیاب از مواردی هستند که محقق در هیچ انتشاری به آن با عنوان نقش استاد برخورد نکرده است ولی در این پژوهش مورد

خواهد بود که حد نصاب دارا بودن مهارتهای ارتباطی کسب دو سوم امتیاز ماکزیمم (معادل ۱۱۳/۳۳ امتیاز) خواهد بود. از ۱۲۷ نفر عضو هیات علمی ۶۳ نفر در مقطع علوم پایه و ۶۴ نفر در مقطع بالینی فعالیت می‌کردند. نتایج حکایت از کارایی آزمون مذکور در سنجش مهارتهای ارتباطی داشتند و با $(P < 0/001)$ تفاوت معنی‌دار نتایج با test value استاندارد (۱۱۳/۳۳) نشان داده شد. میانگین نمرات (۱۰۵/۸۴) با $(SD = 7/689)$ و امتیاز بیش از ۹۸٪ آزمونینها غیر قابل قبول برآورد گردید. سایر یافته‌های این پژوهش در روند تحقیق بطور کامل توضیح داده شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: اعضاء هیات علمی محترم می‌توانند با فراگیری و استفاده از مهارت‌های برقراری ارتباط با دانشجویان، در هدایت و بهبود فرآیند آموزشی گام بردارند. با توجه به نتایج حاصله در پژوهش، برگزاری کارگاههای آموزشی در این زمینه لازم و ضروری به نظر میرسد. انجام تحقیقاتی در زمینه بررسی موانع ارتباطی در طی آموزش پیشنهاد می‌شود و همچنین انجام مطالعاتی برای مداخله در جهت بهبود این ارتباط مفید خواهد بود. ضمن آنکه پژوهش مشابهی در یکی از دانشگاه‌های مادر، به عنوان پایان‌نامه دوره MPH در دست انجام است.

کد مقاله: P۷

بررسی نقش معلم پزشکی در تعلیم و تربیت در دانشگاه‌های علوم پزشکی از دیدگاه اعضاء هیات علمی ۱۳۸۶-۱۳۸۷

نویسندگان: حسین جلاهی، شهرام یزدانی، فتحیه مرتضوی، علی یزدانپناه، غزاله گلشاهی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: کیفیت آموزش زمانی محقق میشود که تعالی و ارتقاء اعضاء هیأت علمی (Faculty Development) در حوزه دانشگاه مورد عنایت ویژه قرار گیرد و این میسر نخواهد شد مگر آنکه نقش‌های اعضاء هیأت علمی (مدرسين) در تعلیم و تربیت تبیین گردد. در ضمن با استخراج این نقش‌ها می‌توانیم بخشی از سیاست‌های استخدام مشروط (پیمانی) و استخدام قطعی را منطقی، و آموزش‌های مدرسین را در چهار چوب کاری شکل داده و ارزشیابی‌های آنان را در جهت ترفیع و ارتقاء، علمی و مستدل نمائیم. اهداف اختصاصی شامل ۱- تعیین نقش معلم پزشکی در تعلیم و تربیت مرتبط با دانشجو. ۲- تعیین نقش معلم پزشکی در تعلیم و تربیت مرتبط با برنامه آموزشی. ۳- تعیین نقش معلم

روش مطالعه: روش این تحقیق از نوع توصیفی-همبستگی است. بمنظور سنجش عوامل روانشناختی توانمندسازی از پرسشنامه استاندارد استریتزر و برای سنجش میزان رعایت اخلاق و کیفیت تدریس از پرسشنامه محقق ساخته استفاده گردید. پایایی پرسشنامه های فوق با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۹ بدست آمد. اطلاعات با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آماره های توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و ضریب همبستگی پیرسون و فریدمن مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین امتیاز کسب شده در مورد توانمندی روانشناختی توسط اساتید در حیطه شایستگی ۸۹±۳۵/۴ و خودمختاری ۸۶/۵±۲۰/۴۱، تاثیرگذاری ۷۶/۸۱±۳۰/۱۵ و معنی دار بودن ۸۱/۶۴±۱۵/۶۵ بود و میانگین کیفیت آموزش ۸۴/۵۱±۲۲/۳۲ و میانگین رعایت اخلاق تدریس ۹۱/۵±۱۸/۱۴ بدست آمد. آزمون همبستگی پیرسون رابطه مستقیم و معنی داری را بین توانمندی روانشناختی اساتید با کیفیت آموزش و رعایت اخلاق تدریس نشان داد. (به ترتیب $R=0/89$ ، $P=0/004$ و $R=0/79$ ، $P=0/04$).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده، بنظر می رسد مسئولین با فراهم کردن زمینه های توانمندی روانشناختی اساتید می توانند گام موثری در جهت بالا بردن کیفیت آموزش و رعایت اخلاق حرفه ای بردارند.

کد مقاله: P۹

بررسی رابطه میزان خودکارآمدی اساتید با توانمندی آنها

نویسندگان: مهستی علیزاده، رضا غفاری، سوسن حسن زاده سلماسی، فریبا سالک رنجبرزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: توانمند سازی یکی از ابزارهای ضروری ارتقاء کیفیت در هر سیستم می باشد که میتواند در جهت هدایت منابع انسانی به منظور افزایش بهره وری مورد استفاده قرار گیرد. توانمندسازی دارای بعد روانشناختی نیز بوده و به حالات و احساسات و باور افراد به شغل و سازمان مربوط میشود و بعنوان یک عامل انگیزشی از طریق احساس خودکارآمدی افزایش می یابد. خودکارآمدی به باورها و قضاوت های فرد به توانایی های خود در انجام وظایف و مسئولیت ها اشاره دارد. هدف مطالعه حاضر بررسی رابطه میزان خودکارآمدی اساتید با توانمندی آنهاست.

روش مطالعه: این بررسی یک مطالعه تحلیلی است که با استفاده از پرسشنامه استاندارد خودکارآمدی و پرسشنامه از پیش تنظیم شده

توجه مشارکت کنندگان قرار گرفت. به اعتقاد اعضاء هیأت علمی در شرایط موجود به نقش ارائه دهنده اطلاعات بیشتر از شرایط مطلوب توجه شد (۸۳ در مقابل ۶۳). ۶۳ از ۱۰۰ در این پژوهش و ۳/۶ از ۵ در نظرسنجی هاردن، واقعی بودن حدود اهمیت را مورد تاکید قرار میدهد. از طرفی تنها نقشی است که تفاوت میانگین مطلوب به میانگین موجود در این تحقیق منفی است (۲۰-). بیشترین اهمیت را در شرایط موجود نقش ارائه دهنده اطلاعات (۸۳) و نقش مجری برنامه آموزشی (۶۷) دارد در صورتیکه در شرایط مطلوب نقش پیش کسوت (۹۱) و نقش اسوه (۹۰) بیشترین اهمیت را به خود اختصاص می دهد. در پژوهش هاردن نیز نقش اسوه از بیشترین اهمیت برخوردار بود (۴/۲ از ۵). کمترین اهمیت در شرایط موجود نقش نقدپذیر (۲۱) و نقش برنامه ریز (۲۱) و در شرایط مطلوب نقش برنامه ریز (۶۱)، نقش نقدکننده (۶۲) و نقش ارائه دهنده اطلاعات (۶۳) می باشند. بیشترین اختلاف نقش ها در شرایط مطلوب به شرایط موجود مربوط به نقش خودارزیاب (۸۰-۲۴=۶۰)، نقد پذیر (۷۶-۲۱=۵۵) و فراگیرنده (۵۳-۲۷=۸۰) است. با توجه به امتیازهای کسب شده نقش ها در شرایط مطلوب، بنظر می رسد تدوین و تبیین نقش ها به بازمینی جدید احتیاج دارد.

کد مقاله: P۸

بررسی رابطه بین عوامل روانشناختی توانمندسازی اساتید با کیفیت آموزشی و رعایت اخلاق تدریس

نویسندگان: صمد غفاری، رضا غفاری، سوسن حسنزاده سلماسی، لیلا واحدی، فریبا سالک، حکیمه حضرتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: اندیشمندان مدیریت تحول و بهسازی سازمان، توانمندی نیروی انسانی را بعنوان یک راهبرد اثرگذار بر عملکرد نیروی انسانی و در نتیجه بر عملکرد سازمانی معرفی کرده اند. توانمندی روانشناختی در برگزیده حالات مهم روانی فرد نسبت به محیط کاری اوست اخلاق تدریس اصولی دارد که مسئولیت های حرفه ای اساتید دانشگاه را به عنوان معلم موفق مشخص می کند. دانشگاه های علوم پزشکی بعنوان متولی آموزش پزشکی جهت سازگاری با تغییرات روزافزون و کشف فرصت های بالقوه در عرصه علم پزشکی نیازمند اساتید توانمندی است که خلاقیت از بارزترین ویژگی های آنان بوده و قدرت بالا بردن کیفیت آموزش را داشته باشند. هدف این مطالعه بررسی ارتباط بین عوامل روانشناختی توانمندسازی بعنوان بستری مناسب جهت تربیت اساتید توانمند می باشد.

از خیلی زیاد (۵) تا خیلی کم (۱) را شامل می‌شده است. اعتبار محتوایی پرسشنامه با نظر ۸ تن از خبرگان و اعتماد علمی با آلفای ۰/۷۸ حاصل شده است.

یافته‌ها: یافته‌ها در این مطالعه ۱۴ نفر زن، ۱۴ نفر مرد که ۲۳ نفر آنها متاهل و ۵ نفر مجرد بوده، ۹ نفر مربی و ۱۹ نفر استادیار و بالاتر و ۲۵ نفر سابقه بیش از ده سال تدریس و ۳ نفر با سابقه کمتر شرکت نموده‌اند. بیشترین عامل ویژگی مطلوب با میانگین ۴,۹۳ از ۵ مربوط به "داشتن دانش و اطلاعات جدید در رشته تخصصی و دروس تدریس شد" بوده و کمترین عامل با میانگین ۳,۷۹ مربوط به "حضور و غیاب کردن در کلاس و کلینیک" بوده است. همچنین ابعاد مهارتی مدرسین با میانگین ۱۱۳,۴۹ بیشترین عوامل تاثیرگذار در ویژگی مطلوب و ابعاد هنجاری و ارزشی در کلاس با میانگین ۱۳,۷۵ کمترین امتیاز را به خود اختصاص داده‌اند. آزمون آماری تی مستقل اختلاف معناداری بین نظر زنان و مردان و نیز دیگر متغیرها نشان نداد.

بحث و نتیجه‌گیری: بحث و نتیجه‌گیری یافته‌ای این تحقیق نشان داد اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی برای تخصص و دانش استاد بیش از سایر ویژگی‌های وی اهمیت قائل بوده و برای توجه به جنبه‌های ارزشی و هنجاری در هنگام تدریس ارزش کمتری قائل بوده‌اند. یافته‌های این تحقیق با نتایج تحقیق برخی پژوهشگران همچون محسنی (۱۳۷۲) "بررسی عقاید دانشجویان پذیرفته شده در گروه پزشکی در مورد برخی از ویژگی‌های رفتاری استاد و دانشجو، مجله آموزش مداوم در پزشکی" و صدر (۱۳۷۷) "ویژگی‌های مطلوب اعضای هیأت علمی از دیدگاه دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی شهید بهشتی و آزاد اسلامی تهران" نیز همخوانی داشته است.

کد مقاله: P11

آیا اساتید علوم پزشکی از نقش‌های خود، آگاهی دارند؟

نویسندگان: فریبا حقانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: تدریس فرآیند پیچیده‌ای است که آن را ترکیبی از علم و هنر می‌دانند. این پیچیدگی در حوزه علوم پزشکی که اساتید علاوه بر تدریس، عهده‌دار درمان نیز هستند حساسیت بیشتری دارد. هاردن نقش‌های استاد بالینی را در ۶ حوزه تامین‌کننده اطلاعات، الگوی نقش، تسهیل‌گر، ارزشیابی‌کننده، برنامه‌ریز و تهیه‌کننده مواد آموزشی دسته‌بندی نموده است که چون هر حوزه نیز دارای

توانمندی اساتید به بررسی رابطه دو مقوله مذکور می‌پردازد که با استفاده از طیف لیکرت در ۵ سطح سنجیده شده. پایایی پرسشنامه توانمندی اساتید با استفاده از آلفای کورنباخ ... بدست آمد. اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و آماره‌های توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین کلی خودکارآمدی اساتید $11/97 \pm 84/94$ و امتیاز کسب شده توانمندی این اساتید از نظر دانشجویان آنها $84/35 \pm 7/54$ می‌باشد. آزمون همبستگی پیرسون رابطه مستقیم و معنی‌داری را بین احساس خودکارآمدی اساتید و توانمندی آنها نشان داد ($R=0/76$ و $P=0/045$)

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های این بررسی نشان داد که با فراهم کردن زمینه‌های مناسب جهت بالا بردن احساس خودکارآمدی در بین اساتید می‌توان به افزایش توانمندی اساتید کمک موثری نمود.

کد مقاله: P10

صفات و ویژگی‌های مطلوب یک استاد از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

نویسندگان: محمدعلی حسینی، سیامک طهماسبی، فروزان شکوه، مریم دانایی

آدرس: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

مقدمه: مقدمه آموزش بیش از هر چیز به شخصیت و خصائص و توانمندیهای آموزش‌دهنده (مدرس) بستگی دارد و همه عوامل آموزشی تحت تاثیر آن می‌باشند. شناخت ویژگی‌های مطلوب یک مدرس اهمیت بالایی داشته و بر شناخت دیگر عوامل از جمله شناخت یادگیرنده یا فراگیر مقدم است. شناخت این عوامل به مدرسین کمک می‌نماید تا برنامه‌ریزی آموزشی مناسب‌تری انجام داده و بهتر به اهداف آموزشی از پیش تعیین شده دست یابد. این تحقیق با هدف بررسی صفات و ویژگی‌های مطلوب یک استاد از دید اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی انجام شده است.

روش مطالعه: روش این تحقیق از نوع مطالعات توصیفی از نوع sectional cross بوده که بروی ۲۸ نفر از اعضای هیأت علمی که حاضر به مشارکت در تحقیق بوده‌اند انجام شده است. ابزار مطالعه پرسشنامه‌ای محقق‌ساخته شامل ۵۰ گویه در چهار زمینه ویژگی‌های شناختی، مهارت‌های کلاسی، ویژگی‌های روانی اجتماعی و هنجارها و ارزشها بوده که با سیستم لیکرتی تنظیم و درجه اهمیت

تصادفی انتخاب شده و نظرات آنها در مورد خصوصیات یک استاد خوب دانشگاهی بر اساس پنج معیار خصوصیات فردی، توانایی علمی، مدیریت کلاس، مهارت آموزش و پژوهش مورد بررسی قرار گرفت. اطلاعات لازم از طریق پرسشنامه‌ای خودساخته که شامل اطلاعات دموگرافیک و ۵ بخش مذکور می‌باشد، جمع‌آوری و با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون آماری independent samples T-test مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های تحقیق نشان داد که اساتید از میان ۵ گروه معیار کلی مورد بررسی به ترتیب اولویت را به معیارهای زیر داده‌اند. ۱- توانایی علمی ۱۰۰٪، ۲- مهارت آموزش ۱۰۰٪، ۳- پژوهش ۷۳٪، ۴- خصوصیات فردی ۶۵٪، ۵- مدیریت کلاس ۴۶٪ و از نظر دانشجو نیز به ترتیب شامل: ۶- مدیریت کلاس ۹۸٪، ۷- توانایی علمی ۹۶٪، ۸- مهارت آموزش ۹۵٪، ۹- دانش پژوهی ۷۷٪، ۱۰- خصوصیات فردی ۷۴٪. نظرات دانشجویان و اساتید در رابطه با ویژگی‌های یک استاد توانمند به ترتیب زیر بوده: - اساتید به ترتیب مهمترین خصوصیات یک استاد خوب را قدرت بیان، ارائه مناسب مطالب، مهارت برقراری ارتباط با دانشجو، مهارت جمع‌بندی مطالب، ایجاد محیط آرام در کلاس و مشارکت دادن دانشجو در آموزش و توان علمی و آشنایی با منابع علمی جدید دانسته‌اند و دانشجویان به ترتیب مهمترین خصوصیات استاد خوب را توانایی علمی استاد و ارائه مناسب مطالب و ارائه مطالب متناسب با درس، قدرت بیان و مهارت جمع‌بندی مطالب، درجه علمی استاد، اطلاعات علمی تخصصی استاد و برگزاری عادلانه امتحانات دانسته‌اند. همچنین هر دو گروه مورد پژوهش، توان علمی استاد و قدرت بیان، مهارت جمع‌بندی مطالب و ارائه مناسب مطالب را مهمترین ویژگی‌های یک استاد خوب و توانمند میدانند. تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات بدست آمده از پژوهش نشان داد که میانگین نظرات اساتید و دانشجویان در مورد خصوصیات یک استاد خوب تفاوت معنی‌داری ندارد ($P=0/7$) بین گروه معیارها از نظر استاد و دانشجو فقط بین مدیریت کلاس تفاوت معنی‌داری وجود داشت. ولی در کل بین میانگین نظر دانشجویان و اساتید اختلاف معنی‌داری ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نظرات فوق گرچه میزان اهمیت ویژگیهای مختلف برای استاد خوب از نظر دانشجویان و اساتید متفاوت می‌باشد، ولی دانشجویان مهمترین خصوصیات را توانایی مدیریت کلاس و توانایی علمی ذکر کرده‌اند و اساتید توانایی علمی و مهارت آموزشی استاد را مهم دانسته‌اند.

دو نقش می‌باشد، ۱۲ نقش را در بر می‌گیرد. این مطالعه با هدف بررسی میزان آشنایی اساتید شرکت‌کننده در کارگاه‌های روش تدریس دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، با نقش‌های پیشنهادی هاردن انجام شده است.

روش مطالعه: در یک اقدام پژوهی (Action Research) از حدود ۱۰۰ نفر اساتید شرکت‌کننده در کارگاه‌های روش تدریس دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با استفاده از پرسشنامه بازپاسخ در مورد نقش‌هایشان نظرسنجی شد. داده‌ها پس از استخراج با استفاده از آمار توصیفی تحلیل شد.

یافته‌ها: از بین ۶ حوزه پیشنهادی هاردن، ۱۰۰ درصد اساتید به حوزه‌های تامین‌کننده اطلاعات، ارزشیاب، و الگوی نقش اشاره نمودند ولی بعضی از نقش‌های هر حوزه کمتر مدنظر بود، مثلاً در حوزه ارزشیاب، اساتید به ارزشیابی دانشجو اشاره نموده ولی ارزشیابی برنامه را به عنوان یکی از نقش‌های اساتید، کمتر می‌شناختند. کمتر از نیمی از اساتید به حوزه‌های تسهیل‌گر، برنامه‌ریز و تهیه‌کننده مواد آموزشی اشاره کردند که نشانگر ناآشنایی آنها با این حوزه‌ها و نقش‌های هر حوزه می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجا که پیش‌نیاز توانمندی استاد، آشنایی با حوزه‌های فعالیت و نقش‌های اعضای هیأت علمی می‌باشد. پیشنهاد می‌شود در حوزه‌ها و نقش‌هایی که اساتید آشنایی کمتری با آنها دارند و بعضی از آنها مثل "تسهیل‌گری" پایه راهبردهای نوین تدریس نیز محسوب می‌شود، آموزش لازم و کافی پیش‌بینی شود.

کد مقاله: P۱۲

مقایسه دیدگاه دانشجویان و اساتید در مورد مهم‌ترین ویژگیهای استاد خوب

نویسندگان: سعید خادمی، بیتا سادات زگردی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: آموزش رشته‌های علوم پزشکی و بخصوص رشته پزشکی بدلیل استمرار در آموزش، بکاربردن دانسته‌ها روی انسان و یاد دادن آنها به فراگیران تا حدودی با آموزش سایر رشته‌ها متفاوت می‌باشد اساتید وظیفه نسبتاً متفاوتی در آموزش این رشته‌ها دارند بنابراین توجه به خصوصیات اساتید اهمیت ویژه‌ای دارد در این مطالعه ما با نظرخواهی از دانشجویان و اساتید، مهم‌ترین خصوصیات یک استاد خوب را بررسی کرده‌ایم.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی است که تعداد ۱۰۰ دانشجو و ۳۰ استاد دانشگاه علوم پزشکی فسا بصورت

کد مقاله: P13

استاد خلاق

نویسندگان: صغری ابراهیمی قوام، حسن ملکی، مرتضی خاقانی زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

مقدمه: تا انسان به کمک قوه خلاقیت از قالب‌های ذهنی پوچ و غلط نجات نیابد، نمی‌تواند به جایگاه حقیقی خود برسد. خلاقیت به عنوان جوهره اصلی انسان نه تنها عامل موفقیت افراد و سازمانها بوده و موجب رشد و توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جوامع می‌گردد، بلکه به عنوان رمز و راه میان‌بری برای کمال و سعادت معنوی انسان نیز محسوب می‌گردد و با توجه به اهمیت خلاقیت اساتید دانشگاه در تولید دانش و رشد همه جانبه دانشجویان هدف این مقاله آشنایی با این بعد از ویژگی آنها است.

روش مطالعه: این مقاله یک مطالعه مروری و کتابخانه‌ای است که پس از بررسی مقالات مختلف در راستای هدف پژوهش اطلاعات جمع‌آوری شده تحت عناوین زیر طبقه‌بندی گردید: اهمیت خلاقیت در دانشگاهها، ویژگی‌های اساتید خلاق، نقش اساتید خلاق در رشد همه جانبه دانشجویان، موانع خلاقیت در دانشگاهها، روشها و فنون دستیابی به خلاقیت

یافته‌ها: به طور کلی خلاقیت فرایندی است که طی زمان ادامه داشته و ابتکار، انطباق‌پذیری و تحقق از خصوصیات بارز آن به شمار می‌آیند، اینکه آیا اساتید خلاق دارای ویژگیهای خاصی هستند؟ بررسی نشان می‌دهد آنان تازگی و بدیع بودن را ترجیح می‌دهند، پیچیدگی مسائل توجه آنان را جلب می‌کند و به قضاوت‌های مستقل می‌پردازند و دانشجویان خود را بر تمام کردن، کامل کردن و یکی کردن افکار گوناگون تشویق می‌کنند. آنان بیشتر به وسیله علایق درونی خود نسبت به کارهای خلاق برانگیخته می‌شوند تا عوامل بیرونی نظیر شهرت، پول یا تایید دیگران. همچنین آنان بخش عمده‌ای از وقت خود را صرف توجه دقیق به اطراف خود می‌کنند و از این طریق سوژه‌های جدیدی برای فکر کردن پیدا می‌کنند و بسیار کنجکاو بوده و به طور مستمر در جستجوی موضوعات پیچیده، جدید و ناشناخته و عجیب هستند. به همین سبب آنها در مقایسه با افرادی که از توانایی خلاقیت کمتری برخوردار هستند، سوالات بیشتر و پیچیده‌تری را مطرح می‌کنند و دانشجویان خود را به طرح سوال تشویق می‌کنند. آنان انعطاف‌پذیر هستند و از راه‌حل‌ها و اندیشه‌های بکر و بدیع دانشجویان استقبال می‌کنند. آنها با استفاده از این ویژگی دانشجویان را جهت تعقیب و دستیابی به راه‌حل‌ها از راه‌های مختلف تشویق می‌کنند و دانشجو

وابسته به پاسخهای از قبل آماده شده خود نمی‌کنند. آنان اجازه نمی‌دهند دانشجویان بی‌تفاوت از کنار مسائل بگذرند و آنها را تشویق می‌کنند که محیط پیرامون را همیشه با دقت مورد توجه قرار می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری: دانشگاه‌ها برای ادامه حیات و بقای خود به اساتیدی خلاق نیازمندند، استاد خلاق؛ دانشجوی خلاق تربیت می‌کند و استادی که شناخت صحیح از ماهیت خلاقیت، موانع و روش‌های پرورش آن نداشته باشد، بدیهی است نه تنها نمی‌تواند اقدامی برای پرورش استعدادهای خلاق دانشجویان خود در کلاس انجام دهد، بلکه ممکن است ناآگاهانه و به مرور زمان کلاس درس خود را به محیطی تبدیل کند که در آن خلاقیت دانشجویان سرکوب شود.

کد مقاله: P14

معیارهای تعیین استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان رشته‌های بهداشتی در دانشکده بهداشت مشهد ۱۳۸۷

نویسندگان: رضا خانی‌جزنی، اکبر درخشان، علی وفایی نجار، حسین علی‌دادی، علی‌اصغر نجف‌پور، پرویز معروضی، علیرضا کیهانی، میرابوطالب کاظمی، خاطره شریعتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: ارزشیابی، بررسی و تفحص نظام‌مدار یک موضوع، راهی برای بهبود و اثربخش کردن برنامه از طریق بکارگیری روش‌های درست، اخلاقی، امکان‌پذیر و دقیق است. در این راستا شناخت دقیق دیدگاه دانشجویان به عنوان افرادی که ارزشیابی را انجام می‌دهند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است زیرا که اگر در دانشجویان دیدگاه مثبتی در مورد مناسب بودن نحوه انجام ارزشیابی و کارآیی آن نداشته باشند، صحت و دقت پاسخ‌های آنان به سوالات ارزشیابی مورد تردید جدی بوده، پذیرش نتایج و لحاظ نمودن آن توسط استادان به وقوع نمی‌پیوندد. این موارد پژوهشگران را برآن داشت تا مطالعه‌ای با هدف تعیین معیارهای استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان دانشکده بهداشت مشهد در سال ۱۳۸۷ انجام داده و طی آن معیارهای استاد توانمند در زمینه‌های عوامل شخصیتی استاد و معیارهای آموزشی، قانون‌مداری و رعایت قانون و همچنین عوامل زمینه‌ای تاثیرگذار بر فرایند آموزش مورد بررسی قرار دهند.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع مطالعه نظر سنجی (تحلیلی مقطعی) بود، جامعه مورد مطالعه در این تحقیق دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی مشهد در نیمسال تحصیلی ۸۸-۸۷ بودند.

پزشکی شاغل در مراکز آموزشی، درمانی و بهداشتی سطح شهر مشهد، ۹۷ نفر از آنان در دانشگاه‌ها تدریس می‌نمودند که پرسشنامه سبکها، عادات و مهارت‌های کاری (Working) شامل ۹ حیطه و نیز پرسشنامه سوابق آموزشی و ویژگی‌های شغلی توسط این افراد تکمیل گردید. "درک سطح موفقیت توسط خود" با مقیاس ۵ قسمتی لیکرت مورد بررسی قرار گرفت. مدرسینی که دارای سوابق ممتاز آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و موفقیت‌های علمی بودند، بعنوان مدرسین توانمند در نظر گرفته شدند.

یافته‌ها: مدرسین توانمند نمرات بالاتری در حیطه‌های یادگیری مادام‌العمر ($P=0/01$)، احساس با کفایت بودن ($P=0/03$)، تفکر سیستمی ($P=0/01$)، پایداری ($P=0/01$)، حل مسئله ($P=0/01$) و پردازش اطلاعات ($P=0/02$) در مقایسه با سایر همکاران خود بودند. "سطح درک موفقیت توسط خود" با نمرات ۵ حیطه پرسشنامه ارتباط معنی‌داری داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: ویژگی‌های ذکر شده بنظر می‌رسد وجوه متمایز کننده مدرسین فعال و توانمند باشد. این ویژگی‌ها را می‌توان از طریق آموزش در مدرسین و سایر کارکنان ایجاد نمود و بهبود بخشید. "سطح درک افراد از موفقیت خود" با سبک‌ها، عادات و مهارت‌های کاری آنان در ارتباط متقابل می‌باشد. پرسشنامه Working را می‌توان در جهت شناسایی حیطه‌هایی که مدرسین در آن نیاز به آموزش دارند تا موفقیت آنان را در محیط‌های کاری افزایش دهد و کارایی آنان را بهبود بخشید، بکار گرفت.

کد مقاله: P۱۶

بررسی نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در مورد معیارهای یک استاد خوب (۱۳۸۷)

نویسندگان: فاطمه دارابی، مرزده عصاره‌زادگان، خاور آملائی، شکوه صادقی، فتانه عزیزی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: ارزیابی دانشجویان از استاد بعنوان یکی از مهمترین ارکان تدریس و آموزش دانشگاهی محسوب می‌گردد. یک ارزیابی موثر می‌تواند باعث ایجاد انگیزه در دانشجویان و همچنین به مدرس در انجام بهینه فعالیت‌های خود کمک نماید. برای ارتقاء کیفیت آموزش ارزیابی شیوه آموزشی استاد و پس‌خوراند آن به مدرسین جهت رفع ایرادات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. آموزش یک روند پویا است و تعامل بین مدرس و دانشجو می‌تواند به روند یاددهی و یادگیری کمک موثری نماید. لذا این پژوهش به

ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه مشتمل بر سئوالاتی در مورد عوامل بیوگرافی و حیطه‌های شخصیتی، قانون‌مداری و آموزشی در قالب ۶۲ سوال و برخوردار از مقیاس درجه‌بندی لیکرت بود. استاندارد سازی این پرسشنامه از طریق تایید روایی محتوی و شکل توسط افراد صاحب‌نظر و همچنین پایایی آن از طریق بازآزمایی در یک مطالعه مقدماتی (Pilotstudy) مشخص گردید پس از جمع‌آوری داده‌ها و کدگذاری این داده‌ها به کامپیوتر وارد و با نرم‌افزار SPSS به تجزیه و تحلیل آنها گرفت.

یافته‌ها: میانگین و انحراف‌معیار برای عوامل شخصیتی، قانون‌مداری و آموزشی به ترتیب برابر با ($0/415$ و $0/36$) ($0/492$ و $0/31$) و ($0/388$ و $0/54$) بدست آمد. در کل از بین تعداد ۱۲۹ نفر دانشجوی مورد مطالعه ۲۴ درصد را آقایان و ۷۶ درصد را خانمها تشکیل می‌داد. نتیجه آزمون اختلاف نمرات در حیطه‌های فوق در دو گروه جنسی با توجه به $P=0/583$ برای عوامل شخصیتی و $P=0/876$ برای قانون‌مداری و $P=0/766$ برای حیطه آموزش می‌توان ادعا نمود که در سطح $0/95$ بین عوامل مورد بررسی و جنسیت اختلافی وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری: ویژگی‌های شخصیتی، آموزشی و قانون‌مداری استاد با اندکی تفاوت در معیارهای مورد انتظار دانشجویان قابل ملاحظه تلقی شده است. جمع بندی نتایج پژوهشهای پیشین در این زمینه و بهره برداری از نتایج حاصل در طراحی و تدوین پرسشنامه و نیز ارزیابی صورت گرفته نشان می‌دهد که می‌تواند در رفتار سازی اساتید در عمل موثر واقع شود.

کد مقاله: P۱۵

سبکها، عادات و مهارت‌های کاری مدرسین توانمند چیست؟

نویسندگان: طلعت خدیوزاده، اکبر درخشان، اقدس کریمی

آدرس: دانشگاه‌های علوم پزشکی مشهد و اصفهان

مقدمه: در سالیان اخیر پژوهش‌های فراوانی بمنظور شناسایی ویژگی‌ها و وجوه مشخصه مدرسین و اساتید توانمند صورت گرفته است. اساتید توانمند دارای شایستگیها و ویژگی‌هایی فراتر از مهارت‌های ویژه شغلی هستند که عملکرد آنان را نسبت به سایرین ممتاز می‌سازد. این مطالعه با هدف بررسی و مقایسه سبکها، عادات و مهارت‌های کاری مدرسین توانمند شاغل در دانشگاه‌های علوم پزشکی در شهر مشهد در سال ۱۳۸۵-۱۳۸۴ انجام شد.

روش مطالعه: در یک مطالعه وسیع بر روی سبکها، عادات و مهارت‌های کاری ۷۰۶ نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های علوم

بررسی قرار گرفت. نمونه‌گیری به روش تصادفی ساده و ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه بود. نظر کارکنان در تمامی حیطه‌های مدیریتی مورد سنجش قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان داد که بیش از ۳۲ درصد اساتید از سبک رهبری تیمی، ۱۲ درصد سبک رهبری باشگاهی و فقط ۵٫۵ درصد از سبک رهبری دستوری استفاده میکنند. سبک رهبری بیش از ۴۵ درصد از مدیران نیز به سمت سبک انسانی و سازمانی میل میکند یعنی به صورت همزمان به عملکرد سازمان و اهداف سازمانی و رضایت شغلی کارکنان توجه دارند. در واقع ایجاد توازن بین روحیه کارکنان و انجام کار را مد نظر قرار می‌دهند.

بحث و نتیجه‌گیری: اساتید در مناصب مدیریتی در صورتی موفقند که به نحوی مردم‌گرایی با حداکثر وظیفه‌گرایی را با هم ترکیب نمایند تا بهترین سبک مدیریتی یا سازنده تیم در سازمانهای آموزشی بدست آید. نتایج پژوهش ریدین نیز بیانگر آن است که مدیران سازمان‌های آموزشی و بخشهای تحقیق و توسعه، بیشتر از سبک مدیریتی روابطی استفاده می‌کنند یعنی برای روابط خود با کارکنان اهمیت بسزایی قایل هستند.

کد مقاله: P1۸

نقش‌ها و شایستگی‌های استاد در اورژانس

نویسندگان: فرهاد بهمن‌زیاری، مصطفی دهقانی‌پوده، حمید شریفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: اورژانس بیمارستان از مهمترین و حساسترین واحدهای مراقبت و یکی از غنی‌ترین عرصه‌های آموزش بالینی است. با وجود اینکه در میان نیروهای انسانی اورژانس مهمترین نقش را اساتید بالینی بعهدہ دارند، ولی وظایف و شایستگی‌های آنها در این بخش‌ها بصورت جامع، مدون و شفاف تعریف نشده است. این مطالعه برآن بود تا نقش، وظایف و شایستگی‌های اساتید اورژانس را روشن سازد.

روش مطالعه: این مطالعه یک نظرسنجی به روش دلفی دو مرحله‌ای بود. ابتدا با استفاده از کلید واژه‌های استاد، اورژانس، آموزش بالینی در اورژانس و طب اورژانس، بانکهای اطلاعاتی پاب مد و الزویر مورد بررسی قرار گرفت و نتایج در سه دسته نقش‌ها، وظایف و شایستگی‌های اساتید در اورژانس طبقه‌بندی شد. سپس این نتایج برای متخصصین، دستیاران و پزشکان اورژانس بیمارستان‌های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی اصفهان جهت

منظور تعیین نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در مورد معیارهای یک استاد خوب در سال ۱۳۸۷ انجام گردید.

روش مطالعه: مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی است که بر روی ۲۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه انجام گرفت. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه نظرسنجی بود که در ۵ حیطه (شخصیت فردی، دانش پژوهی، توانایی ایجاد ارتباط، مشاوره، روش تدریس) استاد را مورد ارزیابی قرار می‌داد. اطلاعات پس از جمع‌آوری از طریق روش‌های آماری و SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که از میان ۵ حیطه دانشجویان حیطه شخصیت فردی و توانایی در ایجاد ارتباط توسط استاد را بعنوان اولویت اول یک استاد خوب بیان نمودند (۶۵٪ و ۴۸٪). و همچنین مهمترین معیار یک استاد خوب را تسلط در درس مورد تدریس بیان نمودند (۸۳٪).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه اساتید دائماً از طرف چشم‌های تیزبین و ریزبین دانشجویان مورد ارزیابی قرار می‌گیرند لذا بنظر می‌رسد که دانشجویان دقیقاً ویژگی‌های یک استاد خوب را می‌دانسته و آن را در امر یادگیری-یاددهی مهم می‌دانند و این موضوع می‌تواند باعث بهبود و ارتقاء کیفیت آموزش و رضایتمندی دانشجویان از استاد گردد.

کد مقاله: P1۷

بررسی سبک مدیریتی اساتید دارای مناصب مدیریتی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد

نویسندگان: مرضیه دشتی رحمت‌آبادی، حسن غلامی، فاطمه پور اسماعیل، تکتم عرفانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: از آنجا که در نظام آموزشی و درمانی اکثر مدیران دانشگاه از میان اساتید هیأت علمی انتخاب میشوند در این تحقیق بر آن شدیم که به مطالعه سبک مدیریتی اساتید در دانشگاه علوم پزشکی مشهد بپردازیم. یافته‌های این تحقیق می‌تواند راهنمای برنامه‌ریزان در جهت گزینش مدیران از میان اساتید دانشگاه و یا پیشنهاد دوره‌های آموزشی برای آنان باشد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی و از حیث هدف در زمره تحقیقات کاربردی است. با استفاده از شبکه مدیریت بلیک و موتون، نظر ۱۷۹ نفر از کارکنان دانشگاه که اکثراً دارای مدرک کارشناسی و سابقه خدمت بین ۵ تا ۱۰ سال بودند مورد

احترام به دانشجوی و بر قراری ارتباط با دانشجو ۹۶ درصد، داشتن طرح درس با میانگین ۸۸ درصد، داشتن تجربه در امر تدریس ۹۲ درصد، ارتباط موثر علمی در کلاس در رابطه با موضوع درسی، ارایه مطالب بصورت نظم منطقی ۸۶ درصد و استفاده از وسایل کمک آموزشی و ظاهر آراسته را کمترین امتیاز با میانگین ۸ درصد عنوان کردند و صفاتی که یک استاد نباید داشته باشد شامل: عدم بحث خارج از کلاس، بی حوصلگی و خشونت، بی مسئولیتی و عدم رعایت مسائل اخلاقی را عنوان نموده اند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به پیشرفت سریع علوم و تکنولوژی نه می توان به تمامی دانش دست یافت و نه میتوان هر فردی را با هر ویژگی به تدریس واداشت لذا کوشش اساتید در جهت بالا بردن میزان کارایی و دانش خود، تقویت انگیزه در دانشجویان، شناخت نقاط قوت و ضعف خود از جمله نکاتی است که باید در ارتقاء آن کوشید.

کد مقاله: P۲۰

ویژگی های استاد توانمند از دیدگاه دانش آموختگان رشته داروسازی

نویسندگان: مهین دیانت، مهدی سیاح برگرد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: دانش آموختگان هر سیستم می توانند یکی از بهترین افرادی باشند که برای ارزیابی سیستم آموزشی مورد پرسش قرار می گیرند. با توجه به اینکه از عوامل مهم ایجاد موفقیت در تحقق هدف های آموزشی، حضور اساتید موفق و توانمند در محیط های آموزشی می باشد. لذا این پژوهش به منظور بررسی نظرات دانش آموختگان رشته داروسازی در مورد ویژگی های یک استاد خوب و توانمند صورت پذیرفت.

روش مطالعه: این پژوهش توصیفی با استفاده از پرسشنامه با سؤالات بسته از ۸۰ نفر دانش آموخته رشته داروسازی که در برنامه های آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال ۸۷ شرکت کرده بودند انجام شد. اطلاعات حاصل با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: معیارهای بیان شده از نظر شرکت کنندگان پس از جمع آوری طبقه بندی و رتبه بندی شدند که به ترتیب اولویت عبارت بودند از: داشتن اخلاق نیکو و طرز برخورد مناسب (۷۱ درصد)، داشتن فعالیتهای آموزشی و پژوهشی مطلوب (۶۵ درصد)، حضور به موقع در کلاس (۶۵ درصد)، فن بیان مناسب (۶۰ درصد)، استفاده از روش های جدید آموزشی (۶۰ درصد) و استفاده از وسائل کمک آموزشی (۵۷ درصد).

نظرخواهی ارسال شد. جمع بندی نقطه نظرات مجدداً برای آنها ارسال شد و پس از جمع آوری، نهایی شد.

یافته ها: ۷۸٪ از افراد با دسته بندی ما موافق بودند. برخی از موارد از فهرست حذف و موارد جدیدی نیز اضافه گردید. نهایتاً نقش ها شامل: بالینی، نظارتی، آموزشی، حمایتی و پژوهشی تعیین شد. مهمترین وظایف، آموزش مستقیم دستیاران، آموزش از طریق شیوه های مناسب برای اورژانس، الگو بودن، آموزش از طریق تحلیل خطاها و راند بالینی بود. مهمترین شایستگی ها شامل توانایی مدیریت بحران، مدیریت زمان، ارتباط موثر و کار تیمی بود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به حساسیت بخش اورژانس، استفاده از نتایج این مطالعه در انتخاب استاد، طراحی و مدیریت بخش اورژانس و ارزشیابی اساتید آن، علاوه بر ارتقاء کیفیت آموزش، می تواند افزایش رضایتمندی بیماران را نیز موجب شود.

کد مقاله: P۱۹

ویژگی های یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی یاسوج ۱۳۸۶

نویسندگان: آسیه مبارکی، فاطمه محمودی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه: استاد اساسی ترین عامل برای ایجاد موفقیت مطلوب در تحقق هدف های آموزشی است. اوست که می تواند حتی نقص کتاب های درسی و کمبود امکانات آموزشی را با علوم توانایی در ایجاد ارتباط عاطفی مطلوب به محیط غیر فعال و غیر جذاب تبدیل کند لذا این پژوهش با هدف تعیین ویژگی های یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی یاسوج انجام گردید.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی از نوع مقطعی است که ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه در دانشکده های (پرستاری مامایی، پیراپزشکی، بهداشت) ترم های آخر تحصیلی را می گذراندند به عنوان نمونه بطور تصادفی انتخاب شده اند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه که مهمترین ویژگی های یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان و یک سوال باز (ویژگی هایی که یک استاد نباید داشته باشد) با استفاده از روایی محتوایی و پایایی باز آزمون مورد تایید قرار گرفت، تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS آزمون های آماری توزیع فراوانی و میانگین مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که داشتن علم و تجربه در درس و تسلط بر موضوع درسی با میانگین ۹۷ درصد، مودب و صمیمی بودن و

همکاری و تشریک مساعی با همکاران و دانشجویان، عالی و در حیطه‌های قوه ابتکار و ابداع در ارائه درمان و مهارت‌های سازماندهی و مدیریتی غیر قابل قبول ارزیابی نمودند و هر چند در نمرات خودسنجی اساتید گروه‌های بالینی مختلف تفاوت معنی‌داری ملاحظه نشد اما موارد غیر قابل قبول در گروه زنان و زایمان بیشتر از سایر گروه‌ها بود.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این پژوهش توجه به حرفه‌گرایی در گروه‌های مختلف آموزشی مشهود می‌باشد. هر چند در برخی از حیطه‌ها مانند مهارت رهبری، همکاری و تشریک مساعی و مهارت‌های سازمانی و مدیریتی، طراحی مداخلات آموزشی و فرهنگی موثر لازم است. بر اساس نتایج این پژوهش، می‌توان جهت‌گیری و پذیرش اساتید دانشگاه علاوه بر تسلط در حیطه دانش، عناصر حرفه‌گرایی را نیز به عنوان معیار مورد توجه قرار داد. ضمن آنکه با برگزاری مستمر دوره‌ها و کنفرانس‌های اثربخش می‌توان توجه اساتید را به رسالت آنها به عنوان استاد، به آموزش و ترویج اخلاق حرفه‌ای معطوف نمود.

کد مقاله: P۲۲

نگاهی بر اخلاق پزشکی

نویسندگان: اطهر راسخ

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جهرم

مقدمه: اخلاق پزشکی دانشی میان رشته‌ای است که موضوع آن مسائل و مباحث اخلاقی در حوزه علوم پزشکی است. این مسائل و مباحث در شاخه‌های مختلف علوم پزشکی به عنوان حرفه، پژوهش‌های پزشکی و سیاستگذاری نظام سلامت مطرح هستند. توسعه نوین علم پزشکی، نیازمند گسترش هم‌زمان اخلاق پزشکی می‌باشد، تا وظیفه پزشک به نحو مناسب اجراء و حقوق بیماران شفافتر شود.

روش مطالعه: جمع‌آوری

یافته‌ها: مراجعات متعدد بیماران به بیمارستانها، گسترش بیمه‌های همگانی، بالا رفتن سطح سلامت عمومی، گرایش مسئولین دولتی به خدمات‌رسانی گسترده در بخش سلامت، نیاز به داشتن متخصص در زمینه اخلاق پزشکی را هر چه بیشتر لازم می‌دارد. پزشکان ضمن حفظ اسرار بیماران نایستی از مشاورت به آنها کوتاهی نمایند تا از این طریق، روابط اجتماعی بطور عادلانه تر در جامعه توسعه یابد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که علاوه بر اینکه ویژگی‌های آموزشی و پژوهشی برای حضور یک استاد در کلاس‌های درس ضروری می‌باشد نحوه ایجاد ارتباط وی در محیط آموزشی از جمله همکاران و دانشجویان نیز از دید افراد پنهان نیست لذا پیشنهاد می‌شود در هنگام برنامه‌ریزی جهت توانمندسازی اساتید در کمیته آموزش اساتید، تقویت مهارت‌های ارتباطی آنها در اولویت قرار گیرد.

کد مقاله: P۲۱

تحلیل کیفی خودسنجی رعایت اخلاق حرفه‌ای در بین اساتید بالینی بخش‌های اصلی به انضمام دو بخش روانپزشکی و پوست دانشکده پزشکی

نویسندگان: لیلا بذرافکن، میترا امینی، جواد کجوری، محمدرضا دهقانی، زهرا جلالی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: حرفه‌گرایی یکی از مطرح‌ترین عناوین در اخلاق پزشکی است که در این میان آموزش دهندگان یا اساتید نقش به‌سزایی در آموزش و سنجش آن ایفا می‌کنند. نظر به اهمیت این موضوع این مطالعه در راستای بررسی و سنجش اخلاق حرفه‌ای در اساتید دانشکده پزشکی به روش خودسنجی طراحی شده است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی می‌باشد. جمعیت مورد مطالعه را ۱۲۲ تن از اساتید دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز که به طور تصادفی انتخاب شده‌اند، تشکیل می‌دهند. به منظور بررسی و مقایسه نظرات خودسنجی اساتید در گروه‌های آموزشی داخلی، جراحی، کودکان، زنان، پوست و روانپزشکی، پرسشنامه‌ای اقتباس شده از پرسشنامه نمونه خارجی پس از تعیین روایی و پایایی مورد استفاده قرار گرفت. پرسشنامه‌ها توسط آنها به روش خود گزارش‌دهی تکمیل گردید. داده‌ها پس از جمع‌آوری، با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: تعداد ۹۷ نفر از اساتید در خود ارزشیابی شرکت کردند. نتایج نشان می‌دهد که بطور کلی اساتید بخش‌های مختلف توانمندی خود را در زمینه حرفه‌گرایی ۷۹/۴ درصد در حد عالی و ۲۰/۴ درصد در حد قابل قبول و ۰/۲ درصد در حد غیر قابل قبول ارزیابی نموده‌اند. اساتید در بخش‌های بالینی داخلی، جراحی، کودکان، زنان و زایمان، پوست و روانپزشکی توانمندی خود را در حیطه‌های قابلیت اطمینان و اعتماد، احساس مسئولیت در برابر بیمار و احساس مسئولیت در برابر دانشجویان، احترام به دیگران،

بحث و نتیجه گیری: ۱- باید از سطحی شدن علم طب پیشگیری نمود، زیرا کثرت کار و کاهش توان علمی توأماً، مانع جدی از انتقال اطلاعات و یافته‌های دقیق و مهم به مردم و نسل های آینده و پیشرفت علم طب می‌شود. ۲- ممانعت از طبابت پزشکان نادان، گفتار امام علی علیه السلام است که می فرمایند: واجب است بر امام و رهبر دینی جامعه که علمای فاسق و پزشکان نادان را از کار برکنار کند. ۳- آموزش دانشجویان طب، به حفظ دینداری و احترام به اساتید (خلاً مشهود در شرایط فعلی، زیراتعدادی از این دانشجویان زحمت چندانی برای ورود به رشته طب نکشیده اند که قدر دان باشند). ۴- گسترش روحیه تحقیق و بصیرت، و خارج کردن آن از حیطه صرف دانشگاهی، ارزش و بها دادن به محققین در سطح جامعه و در اختیار گذاشتن امکانات برای پیشرفت پروژه‌های تحقیقاتی آنان.

یافته‌ها: ۹۸٪ از دانشجویان ارایه این مباحث را در کنار مطالب درسی لازم، ۹۳/۲٪ در ایجاد نگرش مثبت در خود نسبت به زندگی، ۸۶/۹٪ در افزایش احساس مسئولیت فردی و اجتماعی، ۷۲/۵٪ در حضور مشتاقانه در کلاس و ۸۵٪ نیز در ایجاد یادگیری بهتر، موثر دانسته‌اند.

بحث و نتیجه گیری: با عنایت به نتایج قابل توجه این بررسی، امید است مسئولین ذیربط با در نظر گرفتن رسالت مهم دانشگاه اسلامی به عنوان پایگاه علم و اندیشه متعالی، مرکز انسان سازی و تسهیل کننده زندگی سعادت بخش، اقدامات لازم را در جهت تدوین اهداف تربیتی در کنار سایر اهداف آموزش تخصصی و اجرایی شدن آن بعمل آورند.

کد مقاله: P۲۴

بررسی دیدگاههای اساتید دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در مورد ویژگیهای یک استاد خوب

نویسندگان: رقیه گشمرد، نیلوفر معتمد، حکیمه واحدپرست

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: اساتید از جمله ارکان اساسی نظام آموزشی بوده که میتوانند با تربیت نیروهای کارآمد سرنوشت کشور را رقم زنند. هدف از انجام این پژوهش بررسی دیدگاههای اساتید دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در مورد ویژگیهای یک استاد خوب بود.

روش مطالعه: تحقیق حاضر یک مطالعه توصیفی تحلیلی بوده که بصورت مقطعی در نیمسال اول ۸۸-۸۷ بر روی ۷۸ نفر از اساتید دانشگاه علوم پزشکی بوشهر با روش سرشماری انجام شده. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه دو قسمتی شامل: ۱- اطلاعات دموگرافیک ۲- ۲۰ سؤال بسته پاسخ در چهار حیطه دانش پژوهی، روش تدریس، ارتباط و مشاوره و شخصیت فردی که با معیار پنج درجه‌ای لیکرت امتیازدهی می‌شد و سوال ۲۱ در مورد اولویت‌بندی این چهار حیطه بود. آنالیز داده‌ها با استفاده از آزمون تی، کای اسکور، آماره من ویتنی و کروسکال والیس انجام شد.

یافته‌ها: در این پژوهش ۴۶/۱٪ از شرکت کنندگان مرد و ۳۵/۹٪ زن بودند، با میانگین سنی ۴۰/۹۱ سال. میانگین سابقه تدریس اساتید ۱۰/۲۱ سال و از نظر مدرک تحصیلی ۳۵/۹٪ دکترای تخصصی و ۶۴/۱٪ کارشناسی ارشد بودند. اساتید در پاسخ به ۲۰ سؤال مربوط به ویژگی استاد به ترتیب: ۱- تسلط استاد در درس مورد تدریس (۹۸/۷ درصد) ۲- صداقت در گفتار و رفتار (۸۳/۳٪) ۳- ارائه مطالب روزآمد (۷۸/۲٪) و ۴- داشتن طرح درس را قبل از

کد مقاله: P۲۳
بررسی تاثیر اجرای آموزش مبتنی بر اهداف آموزش تخصصی و تربیتی بصورت همزمان در دانشجویان بعنوان یک ضرورت اخلاق حرفه‌ای استاد در دانشگاه اسلامی

نویسندگان: مسعود رحیمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

مقدمه: فعالیت‌های هر نظام آموزشی از ایدئولوژی و فلسفه آموزش و پرورش آن جامعه نشات می‌گیرد. دانش آموخته یک دانشگاه اسلامی بایستی به نحوی تربیت گردد که کسب دانش و ارائه خدمات تخصصی خویش به جامعه را وسیله‌ای جهت قرب به خدا و حرکت به سوی کمال بداند. آنگونه که رسول اسلام (ص) فرموده‌اند "اگر روزی بیاید و در آن دانشی نیاندوزم که مرا به خدا نزدیکتر کند، طلوع آفتابش بر من مبارک مباد". این بررسی با هدف سنجش میزان تاثیر اجرای آموزش مبتنی بر اهداف آموزش تخصصی و تربیتی بصورت همزمان در دانشجویان بعنوان یک ضرورت اخلاق حرفه‌ای استاد در دانشگاه اسلامی به اجرا در آمد.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع مداخله‌ای بدون شاهد بوده که با استفاده از شرایط طبیعی کلاس در طول یک ترم به اجرا درآمد و بخش قابل توجهی از دروس مرتبط با بهداشت با استفاده از معارف دینی و سخنان بزرگان دین، تا حد امکان به جنبه‌های مختلف زندگی و بعد معنوی آن ارتباط داده شد و متعاقباً تاثیر آن با استفاده از پرسشنامه در ۱۶۳ نفر از دانشجویان رشته‌های مختلف گروه پزشکی در مقاطع کارشناسی و کاردانی مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: مدرسین و دانشجویان اولویت اول و دوم را به ترتیب به حیطه‌های مهارت تدریس و ویژگیهای شخصیتی دادند در حالیکه رعایت قوانین آموزشی و ارتباط بین فردی در مدرسین به ترتیب، اولویت سوم و آخر را داشت در دانشجویان این اختلاف نظر به صورت بالعکس مشاهده گردید، دو گروه در اولویت‌دهی سایر حیطه‌ها توافق نظر داشتند. انتقادپذیری، حفظ شخصیت و احترام دانشجویان، تسلط بر موضوع تدریس، قضاوت درست، حضور به موقع در کلاس به ترتیب مهمترین ویژگی حیطه شخصیتی، ارتباط بین فردی، مهارت تدریس، مهارت ارزشیابی و رعایت قوانین آموزشی از طرف کل آزمودنی‌ها بود، و هر دو گروه ویژگی تسلط مدرس بر موضوع تدریس را مهمترین ویژگی دانستند، مدرسین، در دسترس بودن مدرس در ساعات غیر کلاس و دانشجویان، رعایت دقیق مقررات را کم اهمیت‌ترین ویژگی معرفی نمودند و تفاوت آماری معنی‌دار در اکثر ویژگیها بین دو گروه مشاهده شد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اختلاف نظر دو گروه، اهمیتی که دانشجویان به ارتباط بین فردی داده اند توجه بیشتر به این حیطه را در فرایند یاددهی-یادگیری برای مدرسین آشکار می سازد. همچنین اجرای کارگاه‌های روش تدریس نوین و مهارت برقراری ارتباط بین فردی جهت مدرسین پیشنهاد میگردد تا نقاط قوت خود را تقویت و نقاط منفی را مرتفع سازند.

کد مقاله: P۲۶

ارزیابی توانمندی روانشناختی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی فسا

نویسندگان: شهناز کریمی، فاطمه دری‌پور، محمد مهدی نقی‌زاده، جمیله پاک‌آیین، مریم فیروزی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: استاد توانمند بعنوان عنصر کلیدی کارآیی برنامه‌های آموزشی در دانشگاه و محور اصلی توسعه و پیشرفت بوده و سبب تربیت انسان‌های توانمند در جامعه خواهد شد. توانمندی دارای مفهومی چند بعدی از جمله روانشناختی، اجتماعی و سازمانی می‌باشد. ارزیابی توانمندی اساتید می‌تواند مبنایی برای نمایان شدن و حذف مشکلات سازمانی و پرورش اساتید توانمند و ایجاد ساختار بهینه در یک سازمان شود. هدف از انجام این تحقیق ارزیابی میزان توانمندی اعضای هیأت علمی بر اساس بعد روانشناختی می‌باشد.

شروع کلاس (۰/۷۶/۹) خیلی مهم دانسته‌اند. تفاوت آماری معنی‌داری بین جنس، سن و سابقه تدریس با چهار حیطه مورد پژوهش وجود نداشت ($P > 0/05$). ولی بین نوع مدرک تحصیلی و چهار حیطه پژوهش تفاوت معنی‌داری دیده شد ($P > 0/05$). افرادی که دارای مدرک دکترای تخصصی بودند، اولویت را به دانش پژوهی و افراد دارای مدرک کارشناسی ارشد اولویت را به شخصیت فردی استاد دادند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های فوق تسلط استاد در درس مورد تدریس از مهمترین ویژگی استاد بوده که باید به آن توجه ویژه نمود. ویژگی بعد داشتن صداقت در گفتار و رفتار بوده تا دانشجو بتواند استاد را سرمشق خود قرار دهد. ارائه مطالب جدید و روزآمد می‌تواند در بهبود فرآیند آموزش کمک نموده و استاد با داشتن طرح درس مشخص قبل از شروع کلاس موجب تسهیل فرآیند آموزش میشود.

کد مقاله: P۲۵

بررسی ویژگی‌های یک مدرس اثربخش از دیدگاه مدرسین و دانشجویان دانشکده‌های پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کرمان در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: طاهره رضانی، اسحاق درتاج راوری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: شواهد زیادی بر صحت و اعتبار نظرات دانشجو در مورد مدرس و بازخورد ناشی از آن در بهبود کیفیت تدریس ارائه گردیده اما بسنده کردن به نظرات دانشجو به تنهایی کافی نیست و جویا شدن نظرات مدرسین نیز ارزنده است چون شکاف موجود در نظرات استاد و دانشجو را مشخص، و با شناخت تفاوتها و شباهتها در انتظارات، موجبات اصلاح و یا تقویت معیارهای آموزشی از طرف مدرس فراهم میگردد، لذا پژوهش فوق با هدف تعیین و مقایسه ویژگیهای یک مدرس اثربخش از دیدگاه مدرسین و دانشجویان انجام شد.

روش مطالعه: با یک مطالعه توصیفی-مقایسه‌ای و در طی یک نمونه‌گیری آسان از ۳۵۸ دانشجو و ۸۹ مدرس شرکت‌کننده از دانشکده‌های پرستاری کرمان، بم، زرنند و جیرفت از طریق پرسشنامه دو قسمتی (مشخصات فردی، ویژگیهای مدرس) اطلاعات لازم جمع آوری شد. ویژگیها در پنج حیطه: شخصیتی، ارتباط بین فردی، مهارت تدریس، مهارت ارزشیابی، رعایت قوانین آموزشی مورد بررسی قرار گرفت.

روش مطالعه: این مطالعه به روش کیفی و از رویکرد مطالعه موردی استفاده شده است. شرکت کنندگان اعضای هیئت علمی دانشکده پزشکی تهران بودند. نمونه گیری براساس مبتنی بر هدف می باشد. داده های مطالعه از طریق مصاحبه عمیق (In depth Interview) و بحث گروهی متمرکز (FGD) جمع آوری شده است. متن مصاحبه های استخراج شده به روش تجزیه و تحلیل محتوا (Text Analysis) مورد تحلیل قرار گرفتند. کدهای مفهومی از آن استخراج و به چهار مفهوم اصلی دسته بندی شدند.

یافته ها: نتایج حاصل از تحلیل داده ها شامل مضمون های آشنایی ناکافی مدرسین با مباحث اخلاق پزشکی و شیوه انتقال آن، مشکلات اجرایی برنامه و ناملایمات و مشکلات سیستم آموزشی، تاثیر عدم استفاده از فرهنگ و تاریخ پزشکی ایران در برنامه ریزی، کمبود اساتید مجرب و کارآمد و عامل به اخلاق پزشکی می باشد.

بحث و نتیجه گیری: موضوع اخلاق پزشکی جهت حفظ مقام و کرامت انسانی علاوه بر محیط آموزشی و شیوه ها و افراد ارائه دهنده آن، با زمینه های منحصر بفرهنگ اجتماعی، فرهنگی، مذهبی و روانشناختی دانشجویان پزشکی ارتباط تنگاتنگ دارد. از این رو یک رویداد ساده آموزشی به شمار نمی آید. با توجه به هدف کلی آموزش اخلاق پزشکی، که زیربنای دانشی و مهارتی لازم برای تصمیم گیری اخلاقی در دانشجویان پزشکی فراهم می نماید. بطوریکه آنها را در زمینه شناخت و پذیرش تعهدات حرفه ای خود و در شناخت جنبه های انسانی و اخلاقی و حرفه ای پزشکی توانمند می سازد. لذا با در نظر گرفتن تمهیدات لازم و رفع مشکلات سیستم آموزشی و آموزش اساتید و آشنایی آنها با شیوه های نوین آموزش پزشکی و تدوین محتوای آموزشی موضوعات اخلاق پزشکی متناسب با فرهنگ، سنت و هماهنگی با مباحث علمی هر بخش بالینی، توانمندی اعضای هیات علمی در ارائه درس اخلاق پزشکی در دوره بالینی همزمان با فراگیری مباحث علمی هر بخش، در طی جلسات بحث گروهی تقویت می گردد.

کد مقاله: P۲۸

بررسی علل مرتبط با دستیابی پرستاران و ماماهاى تازه کار به صلاحیتهای حرفه ای در طی دوران تحصیل در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: لیلی یکه فلاح، محمدرضا گودرزی، حمیدایرانپور، فرشته یکه فلاح

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

روش مطالعه: جامعه آماری این پژوهش توصیفی تحلیلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی فسا می باشد. برای اندازه گیری توانمندی روانشناختی از پرسشنامه استاندارد توانمندی روانشناختی (Spreitzer) استفاده شده است. این پرسشنامه توانمندی را در ابعاد تاثیر گذاری، معنی داری، شایستگی و خودآگاهی در یک طیف لیکرت ۷ امتیازی بررسی می کند. محدوده امتیاز هر زیر مقیاس ۳ تا ۲۱ بوده که نمره بیشتر به معنی توانمندی بیشتر است.

یافته ها: در این مطالعه ۳۰ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی فسا با میانگین و انحراف معیار سن $30 \pm 7/2$ سال مورد بررسی قرار گرفتند. متوسط طول مدت تدریس در این افراد برابر با $6/8 \pm 12/9$ سال بود. متوسط امتیاز توانمندی روانشناختی برابر با $1/8 \pm 17/8$ بود. میانگین امتیاز زیر مقیاسهای شایستگی $1/8 \pm 19/1$ ، تاثیر گذاری $5/1 \pm 14/5$ معنی داری $1/2 \pm 20/0$ و خودآگاهی $2/9 \pm 17/4$ محاسبه شد.

بحث و نتیجه گیری: یافته های این مطالعه نشان داد که اساتید دانشگاه امتیاز قابل قبولی از نظر توانمندی روانشناختی برخوردار بوده و در زمینه معنی داری بیشترین امتیاز و در زمینه تاثیر گذاری کمترین امتیاز را کسب نموده بودند.

کد مقاله: P۲۷

توانمندی اعضای هیات علمی در ارائه درس اخلاق پزشکی در طی دوره بالینی: چالش ها و راهکارها

نویسندگان: محمدرضا یوسفی، سیدحسن امامی رضوی، محمد علی محقق، زهرالسادات مشکانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: آموزش طب و تربیت پزشک در تاریخ بشری سابقه چند هزارساله دارد و پایه های آن بر مبنای اخلاقی استوار است. گسترش دانش طب، ایجاد تکنولوژی های نوین و پیدایش روش های نوظهور درمانی و تشخیصی و پیشرفت های فن آوری در این عرصه، علوم پزشکی را با موضوعات اخلاقی جدیدی مواجه کرده است و از آنجایی که قسمت قابل توجهی از دوره آموزش پزشکی در محیط بالینی سپری می گردد. لذا آموزش اخلاق پزشکی نیاز به برنامه ریزی و اساتید توانمند دارد. این مطالعه قصد دارد توانمندی اعضای هیات علمی را در ارائه درس اخلاق پزشکی در دوره بالینی و چالش هایی که از دیدگاه اعضای هیئت علمی بالینی صاحب نظر دانشگاه علوم پزشکی تهران وجود دارد را مورد بررسی قرار دهد و راه حل های ممکن جهت بهبود برنامه را جستجوی کند.

مقدمه: یکی از عمده ترین مشکلات محیط‌های بالینی پرستاران تازه کار و کم تجربه‌ای هستند که مدیران پرستاری از سطح کفایت آنها ناراضی‌اند. پرستاران و ماماها در شروع به کار خود دارای مشکلاتی در ارائه مراقبت‌ها هستند و گاه دچار شوک واقعیت می‌شوند. عدم صلاحیت حرفه‌ای مطلوب منجر به اختلال در ارائه مراقبت‌های موثر به مددجویان و آسیب‌های جبران ناپذیر می‌گردد. عدم کسب مهارت‌های حرفه‌ای مطلوب در دوران تحصیل در طی آموزش‌های بالینی عامل اصلی این سردرگمی پرستاران در بدو شروع به کار می‌باشد. آگاهی از علل عدم کسب مهارت‌های حرفه‌ای مطلوب می‌تواند کمک کننده بوده و در نهایت باعث ارائه مراقبت‌های موثر و ایمن با توجه به استانداردهای عملکرد پرستاری و مامایی در مراکز مختلف مراقبت‌های بهداشتی شود.

روش مطالعه: این پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی بود. نمونه مورد مطالعه شامل کلیه پرستاران و ماما‌های طرحی شاغل در مراکز آموزشی-درمانی دانشگاه علوم پزشکی قزوین بودند که در زمان انجام پژوهش در پایان شش ماه اول از خدمت طرح خود قرار داشتند. تعداد افراد واجد شرایط ۱۳۰ نفر بودند. نمونه‌گیری به روش سرشماری در شیفتهای مختلف کاری صورت گرفت. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه ای ۲ قسمتی با طرح ۴۰ سوال بود که قسمت اول پرسشنامه سوالات دموگرافیک و قسمت دوم ۴۰ سوال در مورد عوامل موثر در کسب مهارت‌های حرفه‌ای در آموزش بالینی در چهار حیطه مربی، برنامه‌ریزی آموزشی، محیط بالینی و فراگیر بود که سوالات بر مبنای مقیاس رتبه بندی لیکرت به ۵ امتیاز به صورت خیلی زیاد- زیاد- تا حدودی - کم - اصلاً امتیازبندی شده بود. برای بررسی اعتبار ابزار از روش اعتبار محتوی و نظرسنجی از ۱۵ عضو هیات علمی دانشکده پرستاری مامایی استفاده شد و پس از تحلیل نظرات ایشان ویرایش نهایی انجام شد و پایایی ابزار از طریق آزمون مجدد با ضریب همبستگی ۰/۷۸ محاسبه گردید. داده‌ها با نرم افزار SPSS13 و آزمونهای کای-دو، فیشر آنالیز شد.

کد مقاله: P29

ارزیابی میزان رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای توسط اساتید از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

نویسندگان: زریچهر وکیلی، طاهره مازوچی، علیرضا مروجی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای توسط اساتید در میزان موفقیت استاد در تدریس و پیشرفت تحصیلی دانشجویان نقش بسیار مهمی دارد. این مطالعه به منظور آشنایی با دیدگاه دانشجویان پزشکی در مورد رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای توسط اساتید طراحی گردید.

روش مطالعه: در یک مطالعه‌ی توصیفی نظرات دانشجویان پزشکی ورودی بهمن ۸۴ تا ۸۶ در قالب یک پرسشنامه گردآوری شد. سوالات در دو حیطه‌ی احساس مسئولیت نسبت به تدریس و رفتار با دانشجو طراحی شد. نظر دانشجویان در مورد تاثیر رعایت

روش مطالعه: این پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی بود. نمونه مورد مطالعه شامل کلیه پرستاران و ماما‌های طرحی شاغل در مراکز آموزشی-درمانی دانشگاه علوم پزشکی قزوین بودند که در زمان انجام پژوهش در پایان شش ماه اول از خدمت طرح خود قرار داشتند. تعداد افراد واجد شرایط ۱۳۰ نفر بودند. نمونه‌گیری به روش سرشماری در شیفتهای مختلف کاری صورت گرفت. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه ای ۲ قسمتی با طرح ۴۰ سوال بود که قسمت اول پرسشنامه سوالات دموگرافیک و قسمت دوم ۴۰ سوال در مورد عوامل موثر در کسب مهارت‌های حرفه‌ای در آموزش بالینی در چهار حیطه مربی، برنامه‌ریزی آموزشی، محیط بالینی و فراگیر بود که سوالات بر مبنای مقیاس رتبه بندی لیکرت به ۵ امتیاز به صورت خیلی زیاد- زیاد- تا حدودی - کم - اصلاً امتیازبندی شده بود. برای بررسی اعتبار ابزار از روش اعتبار محتوی و نظرسنجی از ۱۵ عضو هیات علمی دانشکده پرستاری مامایی استفاده شد و پس از تحلیل نظرات ایشان ویرایش نهایی انجام شد و پایایی ابزار از طریق آزمون مجدد با ضریب همبستگی ۰/۷۸ محاسبه گردید. داده‌ها با نرم افزار SPSS13 و آزمونهای کای-دو، فیشر آنالیز شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که در محیط کار پرستاران و ماما‌های تازه کار، مهمترین عوامل موثر در کسب صلاحیت‌های حرفه‌ای مطلوب، مورد اعتماد و پذیرش همکاران بودن (۰/۷۶/۶)، حمایت توسط مسئول بخش (۰/۶۳/۳) و برگزاری برنامه‌های آموزشی توجیهی در شروع کار از طرف مسئولین بیمارستان (۰/۶۳/۳) می‌باشد. در خصوص نقش مربیان دوره کارآموزی در کسب صلاحیت‌های حرفه‌ای مطلوب، انگیزه مربی در ارائه آموزش بالینی کارآمد (۰/۴۵)، نقش مربی در ایجاد اعتماد به نفس در دانشجو (۰/۵۶/۶) و دادن آزادی عمل به دانشجو از سوی مربی (۰/۴۶/۶) از

محدود کردن بیمار ۳- تمایل به همکاری با دیگران برای رفع نیاز های اجتماعی بیماران.. اساتید علوم پزشکی می توانند تعهد حرفه ای را نه فقط از طریق آموزش علم و مهارت مورد نیاز آنها بلکه با آموزش خاص به دانشجو یاد دهند که چگونه تعهد حرفه ای را در عین توجه به دیگر مسئولیتهای خود در برخورد با بیمار نشان دهد. این فرایند باید شامل توسعه و بهبود نگرشها، ارزشها و تعهدهای مورد نیاز برای پزشک یا ماما یا پرستار شدن باشد. ارسطو می گوید: با عمل کردن یاد می گیریم و بهترین عمل با تبعیت از افراد نیکوکار به عنوان الگو بدست می آید. از نقش هایی که یک عضو هیأت علمی میتواند داشته باشد آموزش، پژوهش، ارائه خدمات اجرایی است که برای نقش آموزشی استاد بالینی می توان این نقشهای تأمین کننده اطلاعات، تسهیل کننده، ارزشیابی کننده، برنامه ریز، تهیه کننده مواد آموزشی و الگو بودن را برشمرد. اساتید رشته های علوم پزشکی هم در محیط های آموزشی و هم در محیط های بالینی چه بخواهند و چه نخواهند بعنوان الگو انتخاب می شوند. نقشهای یک استاد بالینی شامل: سازمان دهی و نظم و ترتیب، مهارتهای گروهی، ایجاد اشتیاق و انگیزه، اطلاع رسانی، سرپرستی بالینی، الگوی خصوصیات حرفه ای می باشد. الگو به عنوان یک مفهوم چند بعدی می باشد: ۱- بعد اخلاقی: با اهداف حساس کردن، هوشیار کردن و نشان دادن مشکلات و ارزش دادن به موضوعات ۲- بعد کارآموزی ۳- بعد یادگیری جایگزینی: یادگیری که در متن عمل رخ می دهد. ۴- بعد یادگیری مشاهده ای: یادگیری از دیگران در همان محیط و این زمانی رخ می دهد که ما در حال مشاهده رفتار دیگران و نتایج این رفتارها هستیم. در یک پژوهش توصیفی بیابانگردی و همکارانش شایستگی های نه گانه بررسی نمودند. نتایج این پژوهش نشان داد نقش دروس علوم پایه در ایجاد «تشخیص نقش یک پزشک حرفه ای» و دیگر شایستگی های در دانش آموختگان پزشکی «کم» است و پیشنهاد دادند که در ارائه دروس علوم پایه از استراتژی های خاص استفاده شود. در پژوهش دیگری در سنگاپور بیش از نیمی از دانشجویان درک درستی از مفهوم تعهد حرفه ای نداشتند و اکثرا به نقش الگویی استاد در تفهیم مفهوم تعهد حرفه ای اذعان داشتند.

بحث و نتیجه گیری: از راه‌حلهایی که برای حل مسئله عدم آگاهی از تعهد حرفه ای در نظر گرفته شده است استفاده از نقش استاد به عنوان الگو می باشد. استاد میتواند با توجه به ابعاد الگوپردازی، به دانشجویان تعهد حرفه ای را آموزش دهد. باید توجه داشت که اساتید و دانشکده در قبال نگرشها و اعمالی که به عنوان الگو به دانشجویان خود ارائه می کنند و آموزش و تخصص

اصول اخلاق حرفه ای توسط اساتید در تلاش دانشجو و رابطه ای استاد و دانشجو پرسیده شد. هر آیتم بر اساس ۴ حالت همیشه، اکثرا، برخی مواقع و هیچ وقت در نظر گرفته شد. درصد اساتیدی که آن را رعایت می کردند تعیین و امتیازدهی شد. بدین ترتیب که $1=20\%$ ، $2=40\%$ ، $3=60\%$ ، $4=80\%$ ، $5=100\%$ در نظر گرفته شد. داده ها با نرم افزار SPSS 13 تحلیل گردید.

یافته ها: بر اساس نتایج به دست آمده در کلیه ی آیتم ها گزینه ی همیشه بیشترین امتیاز را به دست آورد. برگزاری کلاس طبق برنامه (۳،۰۳)، استفاده از منابع جدید (۲،۶۵)، برخورد گرم و صمیمی با دانشجویان (۲،۶)، پاسخگویی به سوالات دانشجویان با علاقه (۲،۵۷)، رفتار متواضعانه با دانشجویان (۲،۵۲)، حضور به موقع در کلاس (۲،۴۶)، توجه به مشکلات دانشجویان در خصوص تنظیم برنامه ی کلاس ها و برگزاری امتحانات (۲،۳۱) و توجه به نظرات دانشجویان در نحوه ی برگزاری کلاس (۱،۹۵) میباشد. ۵۵،۹٪ دانشجویان رعایت اصول اخلاق حرفه ای توسط اساتید را در تلاش دانشجو موثر دانسته و ۸۳،۱٪ رعایت اصول اخلاق حرفه ای توسط اساتید را نقض کننده ی رابطه ی استاد و دانشجو نمی دانند.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس نظر دانشجویان اساتید دانشگاه علوم پزشکی کاشان اخلاق حرفه ای را رعایت می کنند.

کد مقاله: P۳۰

نقش استاد بعنوان الگو برای آموزش تعهد حرفه ای

نویسندگان: مهسا شکور، مانده محمدی فرد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: هدف، بررسی نقش استاد بعنوان الگو برای آموزش تعهد حرفه ای می باشد و تعهد حرفه ای عبارت است از شکل گیری نگرش ها و رفتارهایی که طی آنها، منافع بیمار نسبت به منافع شخصی پزشک در اولویت قرار می گیرند. یک جنبه مهم از آموزش کلینیکی، یادگیری رفتار حرفه ای مناسب می باشد. توسعه حرفه ای هر پزشک، ماما، پرستار و... در دانشگاه شروع می شود جایی که دانشجو در مورد یک جنبه مهم و متمایز فعالیتهای درمانی یعنی ارتباط بیمار و کادر درمانی یاد می گیرد.

روش مطالعه: در این مقاله با رجوع به مقالات متعدد و برخی کتب در مورد نقش استاد بعنوان الگو برای آموزش تعهد حرفه ای و تحقیقات انجام شده در این زمینه بحث شده است.

یافته ها: در تعهد حرفه ای علوم پزشکی سه اصل داریم: ۱- از خود گذشتن برای خدمت و مراقبت از بیماران ۲- عدم سوء استفاده و یا

بحث و نتیجه گیری: با وجود اینکه انتظارات خاصی از اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی بعنوان مهره های علمی بسیار با ارزش در سیستم های دانشگاهی می رود بررسی دلایل عدم تفاوتها جزو موضوعات مورد علاقه نویسندگان این مقاله برای مطالعات بیشتر بوده است. بنظر می رسد تمام وقت جغرافیایی با معیار حضور فیزیکی صرف نمی تواند عاملی تعیین کننده در اشاعه اخلاق حرفه، الگو بودن و رسیدگی منطقی به بیماران باشد.

کد مقاله: P۳۲

بررسی مهارت های ارتباطی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

نویسندگان: فریده صفی خانی، مهین دیانت، مهدی سیاح برگرد، مهرزاد مدیری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: امروزه همه ما به اهمیت و تاثیر برقراری ارتباط میان فردی در محیط های حرفه ای واقف هستیم و به همین دلیل است که شاهد برگزاری کلاس های مهارت های بین فردی برای افراد مختلف می باشیم. در تمامی حرفه ها توانایی برقراری ارتباط موثر بین فردی یکی از اجزای حیاتی کار محسوب می شود. لذا انتظار معقولی است که از شاغلین در حرفه ها بخواهیم که دانش و آگاهی خود را در کسب مهارت های لازم جهت تعاملات اجتماعی مناسب تر افزایش دهند. پژوهش حاضر تلاش نموده، میزان مهارت ارتباطی اعضای هیات علمی را بررسی نموده تا شناخت و آگاهی کامل تری جهت برنامه ریزی در کمیته های آموزش اساتید به دست آید.

روش مطالعه: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی - مقطعی است که حجم نمونه ۴۵ نفر از اعضای هیات علمی بوده اند که به صورت نمونه گیری در دسترس انتخاب شده اند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه فردی و مهارت های ارتباطی بوده است. اطلاعات به دست آمده از طریق نرم افزار SPSS تحلیل و به صورت آمار توصیفی و استنباطی ارائه گردید.

یافته ها: نتایج حاصل از این بررسی نشان داده است که اکثریت افراد نمونه دارای مهارت ارتباطی در سطح متوسط با ۹۱/۱٪ بوده و ۸/۹٪ دارای مهارت ارتباطی مطلوب می باشند. همچنین در بررسی خرده مقیاس ها: روابط بین فردی (۷۳/۴٪ مطلوب، ۱۳/۳٪ متوسط) خود ابرازی (۵۳/۴٪ مطلوب، ۳۹/۹٪ متوسط، ۶/۷٪ ضعیف)، کنترل تکانش (۵۱/۳٪ مطلوب، ۳۵/۵٪ متوسط، ۱۳/۳٪ ضعیف) همدلی (۸۶/۷٪ مطلوب، ۱۳/۳٪ متوسط) بوده است. بررسی رابطه بین

دانشجویان و ارزیابی صحیح آنها در هر مهارت مسئول هستند. عدم همخوانی استانداردهای رفتاری مورد انتظار از دانشجو و استانداردهای دانشکده، استاد و استاد بالینی خیلی مهم می باشد.

کد مقاله: P۳۱

مقایسه میزان اخلاق حرفه ای و الگو بودن در اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی و تمام وقت غیر جغرافیایی (پاره وقت) دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نویسندگان: سکینه حاج ابراهیمی، فاطمه علیپوریگانه، سعید ثمودی، معصومه صادقی غیائی، منیره جوادی، خاطره شکوری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: اعضای هیات علمی در آموزش رزیدنتی به عنوان یک مراد بایستی الگو بوده و رفتار حرفه ای، رهبری و هدایت و قضاوت و ارزیابی منطقی قابل پیشگویی در مقابل دستیاران بالینی داشته باشند. امتیاز هیات علمی تمام وقت جغرافیایی برخی از دانشگاه های بسیار معتبر دنیا به اساتید برجسته از نظر آموزشی - پژوهشی داده می شود تا با استفاده از امکانات دانشگاه توان علمی خود را جهت ارتقای دانش رشته خود در اختیار دانشگاه قرار دهند. با توجه به نظام اجباری تمام وقتی جغرافیایی در سالهای گذشته در دانشگاه علوم پزشکی تبریز بر آن شدیم تا ویژگیهای حرفه ای و آموزشی اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی را با اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی مقایسه نماییم.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی با در نظر گرفتن جمعیت نمونه ۲۹۲ نفری اعضای هیات علمی بالینی دانشکده پزشکی، سیصد فرم پرسشنامه در بین دستیاران بالینی پس از ارائه توضیحات لازم در چند جلسه توزیع شد تا در مورد ۴۰ عضو هیات علمی تمام وقت جغرافیایی و غیر جغرافیایی که بصورت تصادفی از رشته های مختلف داخلی یا جراحی انتخاب شده بودند تکمیل نمایند. این فرم در پنج بخش شامل رهبری و هدایت، الگو بودن، آموزش مراقبت از بیمار، محیط آموزشی و ارزیابی بر اساس الگوهای جهانی تنظیم شده بود.

یافته ها: از مجموع سیصد فرم توزیع شده ۲۴۲ مورد بطور کامل تکمیل شده بود. هر بخش از پرسشنامه بطور جداگانه امتیاز بندی شده و نیز مجموع امتیازات تمام بخشها نیز مورد آنالیز قرار گرفت. متوسط نمره از بخش رهبری و هدایت در دو گروه تمام وقت جغرافیایی و غیر جغرافیایی به ترتیب ۳/۲۷ و ۰/۷۳/۲۱ بود.

مهارت ارتباطی و نمرات ارزشیابی تفاوت معناداری نشان نداد. همچنین بین سن و سابقه وضعیت تفاوتی مشاهده نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اطلاعات به دست آمده برنامه‌ریزی دقیق‌تر جهت تقویت نقاط ضعف و افزایش نقاط قوت در این توانمندی را جهت تعاملات بین‌فردی مناسب‌تر استاد و دانشجو می‌توان داشت.

کد مقاله: P۳۳

تعیین حداقل توانمندی‌های غیر تخصصی اعضای هیئت علمی برای ایفای نقش معلمی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد ۱۳۸۷

نویسندگان: سیدعلی طباطبائی، سیدمجتبی موسوی بزاز، رویا افشاریان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: عضویت در هیئت علمی مسئولیت‌های متعدد و گاه متناقضی را به دنبال دارد که با نبود آموزش‌های خاص جهت کسب مهارت‌های لازم برای ایفای نقش معلمی همراه شده است. در نگرش‌های نوین آموزشی دیگر تسلط بر اطلاعات تخصصی برای معلم خوب بودن کافی نیست. در این مطالعه بر آنیم با رجوع به مراجع مکتوب، تجربیات کارشناسان آموزش پزشکی و اعضای هیئت علمی، توانمندی‌های لازم برای ایفای نقش معلمی ایشان را تعیین نماییم.

روش مطالعه: مطالعه به صورت کیفی و کمی (mixed study) انجام پذیرفت. با بررسی متون، مقالات و کتب، یک مصاحبه نیمه‌ساختارمند طراحی و با جمع‌آوری آراء ۱۰ تن از کارشناسان آموزش پزشکی، حیطه‌ها و موارد مورد نظر ایشان استخراج شد. سپس آراء اعضای هیئت علمی در این خصوص از طریق یک پرسشنامه مبسوط حاصل از دو مرحله فوق جمع‌آوری شد.

یافته‌ها: بر اساس بررسی‌های اسنادی و مصاحبه با کارشناسان آموزشی، توانمندی‌های مورد نظر ایشان در حیطه‌های آموزشی (۱۵ مورد در ۵ زیرشاخه)، پژوهشی (۱۲ مورد در ۵ زیرشاخه)، مدیریتی (۹ مورد) و فناوری اطلاعات (۱۲ مورد در ۴ زیرشاخه) طبقه‌بندی شد. از مجموع ۹۹ عضو هیئت علمی شرکت‌کننده، ۱۱٪ استاد، ۳۳٪ دانشیار، ۴۷٪/۳ استادیار و ۸٪/۱ مربی بودند. از دیدگاه ایشان به ترتیب حیطه‌های پژوهشی، آموزشی، مدیریتی و فناوری اطلاعات با کسب میانگین‌های ۳/۵۹، ۳/۵۳، ۳/۴۸ و ۳/۴۰ از حداکثر نمره ۴، اولویت داشتند. از میان زیرشاخه‌ها کسب

مهارت‌های جستجو در منابع الکترونیک از حیطه پژوهشی، لازم‌ترین مهارت (میانگین ۳/۷۹) و آشنائی با مهارت‌های پیشرفته از حیطه فناوری اطلاعات غیر لازم‌ترین مهارت (میانگین ۳/۲۱) برآورد شدند. تنها در موارد نگارش پروپوزال، مقاله، انتشار مقاله، جستجو در اینترنت و بانک‌های اطلاعاتی پزشکی (حیطه پژوهشی)، اصول سخنرانی، روشهای آموزش بالینی، دسترسی به منابع علمی تخصصی (حیطه آموزشی)، آشنائی با PowerPoint، Word و منابع الکترونیک (حیطه فناوری اطلاعات) بالغ بر ۷۰٪ پاسخ‌دهندگان با نظر کارشناسان در الزامی بودن کسب مهارت موافق بودند. از سوی دیگر بالغ بر نیمی از پاسخ‌دهندگان توانمندی در زمینه‌های آموزش الکترونیک و ارزیابی نقادانه شواهد (حیطه آموزشی)، نرم‌افزارهای تحلیل آماری (حیطه پژوهشی)، تکنیکهای بارش افکار، راهنمایی و مشاوره علمی، روش هدایت جلسات و حل تعارض (حیطه مدیریتی) و آشنائی با نرم‌افزارهای ارتباطی درون دانشگاهی، Access، One Note و روشهای تولید محتوای الکترونیک (فناوری اطلاعات) را لازم ندانستند. رتبه علمی فرد و دانشکده محل خدمت در برآورد لزوم توانمندی در برخی زیرشاخه‌ها موثر بود ($P < 0.001$).

بحث و نتیجه‌گیری: تطابق نظرات اعضای هیئت علمی در بسیاری حیطه‌ها و موارد با کارشناسان آموزشی دال بر دیدگاه مثبت ایشان در تقویت اینگونه توانمندی‌ها است. در مقابل تبیین این دیدگاه در خصوص برخی مهارت‌ها مانند ارزیابی نقادانه شواهد، مشاوره علمی، روشهای تولید محتوای آموزش مجازی و ... نشان از ضرورت توسعه دیدگاه ایشان در این زمینه‌هاست.

کد مقاله: P۳۴

بررسی اخلاق حرفه‌ای اعضای هیئت علمی بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد از دیدگاه دانشجویان و همکاران در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: مجتبی موسوی بزاز، تکتم عرفانی، فاطمه پوراسماعیل سیوکی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: اعضای هیئت علمی دانشگاه علاوه بر جایگاه علمی، از منظر منش حرفه‌ای و شخصیت انسانی در روابط بین فردی همواره بعنوان الگو و اسوه عملی برای دانشجویان و پرسنل مطرح بوده‌اند. در این تحقیق با معیارهای مشخص و از پیش تعیین شده‌ای به بررسی

زیادی یافته است. اخلاق حرفه‌ای تا حد زیادی بستگی به شرایط فرهنگی جامعه و مسائل قانونی دارد. لذا بر آن شدیم که برداشتها و نگرش‌ها و عملکرد کارورزان را در مورد اخلاق و منش حرفه‌ای بدست آوریم، تا بتوان بر اساس آن برنامه درسی برای این مفهوم مهم را طراحی نمود.

روش مطالعه: طی پرسشنامه‌ای که بر اساس مستندات و پرسشنامه‌های اعتبار سنجی شده طراحی شد. نگرشها و عملکرد ۳۸ نفر از کارورزان از دیدگاه خود آنها جمع‌آوری شد. تعداد ۲۲ سوال در حیطه نگرش و ۲۰ سوال در حیطه عملکرد طراحی شد، که سوالات در ۴ حیطه تعالی شغلی، شرافت و درستکاری، احترام به دیگران و وظیفه شناسی قرار گرفتند. داده‌های بدست آمده پس از جمع‌بندی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از بین پاسخ‌دهندگان ۵۰٪ مونث بودند. در بررسی نگرش در حیطه تعالی شغلی از حداکثر ۲۵ امتیاز میانگین ۱۶/۰۲، در حیطه درستکاری ۱۳/۳۶ از ۲۵، احترام، ۱۲/۳۶ از ۲۵ و در حیطه وظیفه شناسی ۱۴/۱۷ از ۲۰ بدست آمد. تفاوت معنی‌داری بین دو جنس در خصوص نگرش به اخلاق حرفه‌ای وجود نداشت. در حیطه عملکرد میانگین نمره تعالی شغلی ۱۶/۰۲ از ۲۰، شرافت و درستکاری ۱۹ از ۲۵، احترام ۱۶/۴ از ۲۰ و وظیفه‌شناسی ۲۳/۵ از ۳۰ بدون تفاوت معنی‌دار از نظر جنس بود. ارتباط معنی‌داری بین نمره امتحان پیش‌کارورزی و جامع علوم پایه با هریک از حیطه‌های اخلاق حرفه‌ای وجود نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری: آموزش از طریق برگزاری کارگاههایی در مورد مفاهیم و مصداق‌های اخلاق حرفه‌ای برای اعضای هیأت علمی، دستیاران و کارورزان ضروری می‌باشد. گنجاندن دوره‌های آموزشی بطور اجباری در دوره پزشکی عمومی و از همه مهمتر نقش اساتید به عنوان الگو اهمیت اساسی دارد.

نظرات دانشجویان و همکاران عضو هیأت علمی در خصوص رعایت این مقوله در اعضاء هیأت عملی بالینی پرداختیم.

روش مطالعه: نخست با بررسی متون و مصاحبه با افراد صاحب نظر ملاک‌هایی را تعیین و سپس با ابزار پرسشنامه داده‌های مربوطه را در خصوص ۴۰ نفر از اعضاء هیأت علمی بالینی در ۱۵ گروه آموزشی دانشکده پزشکی از مجموع ۶۰۲ نفر دانشجو و همکار جمع‌آوری و بوسیله نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل آماری قرار دادیم.

یافته‌ها: "تقویت احساس مسئولیت در قبال بیمار، مطرح بودن بعنوان الگوی حرفه‌ای، رعایت اصول اخلاقی در محیط‌های آموزشی، حسن سلوک، ترویج اخلاق حرفه‌ای، برقراری ارتباط مناسب و عاطفی با بیماران" بعنوان ملاک‌های مورد بررسی اخلاق حرفه‌ای انتخاب شدند. ۱/۶۴٪ اعضاء هیأت علمی مورد سنجش مرد و ۹/۳۵٪ آنان زن بودند. ۴۶٪ در استادیار، ۳۷٪ درصد دانشیار و ۱۷٪ در صد بقیه در مرتبه استادی بودند. پاسخ‌دهندگان در مجموع امتیاز ۳/۴ از ۴ را به رعایت اخلاق حرفه‌ای از سوی اعضاء هیأت علمی اختصاص دادند. کمترین امتیاز را به ملاک "تقویت احساس مسئولیت دانشجویان در قبال بیمار" و بیشترین امتیاز را به "محبوبیت و جایگاه به عنوان یک الگوی حرفه‌ای مناسب" اختصاص دادند. بین گروه‌های آموزشی مختلف، جنسیت، رتبه‌های دانشگاهی از نظر رعایت اخلاق حرفه‌ای تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. همچنین در ملاک‌های مختلف اخلاق حرفه‌ای بین گروه‌های آموزشی، رتبه‌های مختلف دانشگاهی و نیز دو جنس تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در محیط‌های آموزشی به نحو مطلوبی است. اما به نظر میرسد در برخی بخش‌ها از جمله انتقال این منش‌ها به دانشجویان مانند تقویت احساس مسئولیت در قبال بیماران نیاز به تقویت دارد.

کد مقاله: P۳۵

نگرش و رفتار کارورزان پزشکی در مورد اخلاق حرفه‌ای

نویسندگان: آیلاز فضل‌زاده، پریا صولتی، سحر مددی، محمود خلعتبری، مهستی علیزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: اخلاق و منش حرفه‌ای اساس قرارداد پزشکان با جامعه است که در آن به صداقت، احترام، تعهد و اعتماد تاکید شده است. آموزش اخلاق پزشکی به پزشکان، یکی از مهم‌ترین نیازهای آموزشی در حیطه طبابت می‌باشد که طی دهه‌های اخیر تحولات

کد مقاله: P۳۶

چالش‌های آموزش اخلاق پزشکی در تحصیل پزشکی

نویسندگان: نازآفرین قاسم‌زاده، نسیم عالی‌دانی، سحر زرین، زهرا صباحی محمدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

مقدمه: اخلاق در آموزش پزشکی سابقه‌ای ۲۵۰۰ ساله دارد. اما با این وجود تنها در ۳۰ سال گذشته در دوره‌های رسمی آموزش پزشکی بطور ویژه مورد توجه قرار گرفته و در دهه‌های گذشته به اولویتی در روند تحصیلات پزشکی و در میان دانشجویان تبدیل

آموزش پنهان- موثرترین جنبه قابل بحث آموزش اخلاق که بسیار کم شناخته شده است - تدریس می‌شود. گرچه در رابطه با هدف غایی اخلاق که خلق "پزشکان خوب" می‌باشد، اجماع نظر وجود دارد، اما تاثیر آموزش پنهان و تکامل دانشجویان اخیرا مشخص شده و استراتژی‌ها برای خنثی کردن تاثیرات منفی آن در آغاز راه می‌باشد و دیدگاه‌های متفاوتی در جهت کاستن از مشکلات آموزش پنهان و بهبود تکامل اخلاقی دانشجویان ارائه گردیده که به تفصیل در مقاله به آنها اشاره گردیده است.

کد مقاله: P۳۷

**پیشرفت حرفه‌ای و نقشهای ۱۲ گانه معلم: دیدگاه و عملکرد
اعضاء هیأت علمی دانشکاه علوم پزشکی بوشهر - ۱۳۸۷**

نویسندگان: گیسو حاتمی، نیلوفر معتمد، بتول امینی، اکرم رنجبر، حسام زاده، سیده نورا امینی

آدرس: علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: آموزش بخشی اساسی از نقشهای حرفه‌ای اعضای هیأت علمی علوم پزشکی است، اما ایشان آموزشی در مورد تدریس و نقشهای معلم در دوران تحصیل و آموزش حرفه‌ای خود نمی‌بینند. هدف این پژوهش بررسی نظر اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در مورد پیشرفت حرفه‌ای معلم و اظهار عملکرد ایشان در مورد نقشهای ۱۲ گانه معلم در سال ۱۳۸۷ می‌باشد.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی بر روی اعضای هیأت علمی پرسشنامه‌ای پایا و روا با استفاده از متون علمی و نظر متخصصین تهیه و به روش خود ایفا تکمیل شد. اطلاعات با استفاده از آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۶۶٪ اساتید کارگاههای آموزش پزشکی را گذرانده و در امر تدریس از اساتید قبلی خود الگو برداری می‌کنند. عملکرد اساتید در نقشهای ۱۲ گانه معلم در موارد زیر به ترتیب اولویت شامل حمایت دانشجویان در محیط‌های آموزشی و هدایت ایشان به سمت منابع آموزشی مناسب (۸۰٪)، طراحی و انجام انواع ارزیابی و برگزاری امتحانات (۷۷/۸٪)، استفاده از اینترنت و سایر رسانه‌ها جهت یادگیری بهتر دانشجویان (۷۰٪)، تدوین دوره‌های آموزشی و طرح درس (۶۸/۵٪) می‌باشد. اعضای هیأت علمی اظهار کرده اند که در بیش از ۷۰٪ موارد نقشهای ۱۲ گانه را به انجام می‌رسانند. اکثریت ایشان دادن بازخوردهای سازنده به دانشجو، به روز بودن دانش، ایجاد یک محیط حمایتگر جهت

گردیده است. ضروریست دانشجویان پزشکی در طی آموزش خود تعارضات اخلاقی را تجربه و باور کنند که آموزش آنها برای مواجهه با چالش‌ها و تعارضات اخلاقی که با آنها روبه رو شده اند کامل نیست، نسبت به ارزش‌ها و اهداف پروفشنالیسم و آموزش اخلاق خوش بین باشند و در نهایت تصویر این دانشجویان به صورت انسان علاقمندی باشد که احساس نیاز، میل و باور به سودمندی تحصیل اخلاقیات دارد؛ لذا ضروریست چالشهای کنونی آموزش اخلاق پزشکی مورد بررسی قرار گرفته و این باور مورد تاکید قرار گیرد که آموزش موثر اخلاق پزشکی اهداف پزشکی را به صورت گسترده و محسوسی به پیش می‌راند.

روش مطالعه: این مطالعه بصورت مروری و کتابخانه‌ای بوده و در ابتدا با استفاده از کلید واژه‌ها منابع مرتبط جستجو شدند و از میان آنها مواردی که بیشترین ارتباط را با موضوع مقاله داشتند انتخاب شدند.

یافته‌ها: اگرچه دوران ابتدایی آموزش پزشکی زمان خوبی برای معرفی اخلاق پزشکی می‌باشد اما ممکن است دانشجویان بهترین یادگیری را هنگام مواجهه با چالشهای اخلاقی در دوره بالینی داشته باشند، بنابراین بهترین زمان تدریس اخلاق پزشکی در دوره بالینی و ترجیحا ادغام یافته در تمام طول تحصیل می‌باشد تا دانشجویان در پایان آموزش پزشکی دانش و درک مسائل اخلاقی و قانونی مرتبط را کسب نموده، توانایی فهم و تحلیل مشکلات اخلاقی را داشته باشند. بگونه‌ایکه بیمار، خانواده بیمار، جامعه و پزشک توانایی مقابله با چنین مشکلاتی و دستیابی به قدرت تصمیم‌گیری مناسب را داشته باشند. اخلاق پزشکی برخلاف دانش و مهارتها به بهترین نحو بعنوان بخشی از هویت حرفه‌ای فرد شکل گرفته است و حیاتی ترین ویژگی‌های هویت یک پزشک در طی آموزش رسمی تبیین نمی‌یابد، بلکه در بخش ظرفیت و شناخته‌تر بنام آموزش پنهان شکل می‌گیرد. شگفت نیست که بدانیم نواقص اخلاقی ما به عنوان بخشی از آموزش پنهان باقی می‌ماند، زیرا بیشتر مردم و انجمنهایی که غیر اخلاقی عمل می‌کنند، تصور نمی‌کنند که عمل آنها غیر اخلاقی است.

بحث و نتیجه‌گیری: نظرات متفاوتی در رابطه با زمان بندی و روش آموزش وجود دارد اما اینک زمان آن است که به صورت اصولی مشکلات اخلاقی موجود در روند آموزش پزشکی را بررسی نموده و جهت اصلاح آنها بکوشیم، در این رابطه جهت تکامل اخلاقی در میان دانشجویان، آموزش رسمی و پنهان، هر دو باید توسط برنامه‌ریزان آموزشی طراحی شوند. بویژه دانشجویان باید توجه کنند که اخلاق پزشکی چگونه بصورت غیر رسمی یعنی

روزمه زیاد و ارتباط محدود اساتید با یکدیگر از موانع موجود در عدم رعایت اخلاق حرفه‌ای است. ۵۲/۹ درصد اساتید، نقش رعایت اخلاق حرفه‌ای را در موفقیت حرفه‌ای یک استاد زیاد و ۴۷/۱ درصد متوسط می‌دانستند. ۸۸/۲ درصد اساتید با این جمله که "رعایت اخلاق حرفه‌ای رابطه استاد-دانشجویی را نقض می‌کند" مخالف و ۱۱/۸ درصد تا حدودی موافق بودند. همچنین با این جمله که "دانشجویان در دروسی بیشتر تلاش می‌کنند که استاد آن درس اصول اخلاق حرفه‌ای را بیشتر رعایت می‌کند" ۵۲/۹ درصد موافق، ۲۹/۵ درصد تا حدودی موافق و ۱۷/۶ درصد مخالف بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه تدریس در دانشگاه حرفه‌ای است که مسئولیت سنگین هدایت قشر جوان را به عهده استاد قرار می‌دهد، رعایت اصول و ضوابط اخلاق و رفتار حرفه‌ای در آن ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: P۳۹

بررسی میزان آگاهی دستیاران داخلی دانشگاه علوم پزشکی شیراز از اخلاق حرفه‌ای

نویسندگان: محسن مقدمی، میترا امینی، مهدی صابری فیروزی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: توانایی‌های در نظر گرفته شده در برنامه راهبردی دستیاری داخلی کشوری جهت یک دستیار داخلی فقط به داشتن علم پزشکی، قضاوت بالینی و انجام پروسیجرها محدود نمی‌شود و توجه زیادی به مقوله اخلاق حرفه‌ای گردیده است. به طوری که دستیاران داخلی نیز مانند سایر تخصص‌های پزشکی بالینی از دانش، نگرش و مهارت کافی در زمینه اخلاق حرفه‌ای برخوردار باشند. این تحقیق جهت تعیین آگاهی دستیاران داخلی نسبت به مباحث مهم اخلاق حرفه‌ای طراحی و تنظیم گردید.

روش مطالعه: ۳۴ نفر از دستیاران داخلی در این تحقیق شرکت نمودند. پرسشنامه‌ای شامل موارد مرتبط با اخلاق حرفه‌ای جهت این کار تهیه گردید. روایی پرسشنامه با نظر صاحب نظران و پایایی آن توسط یک مطالعه اولیه ($r=0.9$) مورد تایید قرار گرفت.

یافته‌ها: نشان داد که بیشترین آگاهی دستیاران در حیطه رفتار صادقانه و در نظر گرفتن رفاه بیمار و کار تیمی بود. به طوری که بیش از ۸۰ درصد از شرکت کنندگان به سوالات این حیطه‌ها پاسخ صحیح داده بودند. کمترین اطلاع در خصوص حل بحران تضاد منافع بود. به طوری که کمتر از ۲۵ درصد از دستیاران به سوالات این حیطه پاسخ داده بودند.

آموزش دانشجویان، شناسایی نیازهای آموزشی و ارزیابی دانشجویان را در پیشرفت حرفه‌ای ضروری می‌دانستند (بیش از ۹۰٪).

بحث و نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد انجام یک ارزیابی وسیع شامل ارزشیابی نحوه اجرای نقشه‌های معلم و کیفیت این نقشه‌ها لازم باشد. همچنین آموزش اساتید در زمینه عوامل مهم در جهت پیشرفت حرفه‌ای آنان می‌تواند به بهبود واقعی نقشه‌های ۱۲ گانه اساتید کمک کند.

کد مقاله: P۳۸

خود ارزیابی اساتید دانشگاه علوم پزشکی کاشان از رعایت اخلاق حرفه‌ای

نویسندگان: طاهره مازوچی، زریچهر و کیلی، مجید مازوچی، طاهره خامه‌چیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: اخلاق حرفه‌ای شاخه‌ای از دانش اخلاق است که به بررسی تکالیف اخلاقی در یک حرفه و مسائل اخلاقی آن می‌پردازد. اصول اخلاق حرفه‌ای متأثر از رسالتی است که یک حرفه بدنبال آن است. این پژوهش به منظور بررسی رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای از دیدگاه اساتید و همچنین عوامل مؤثر در عدم رعایت این اصول انجام شد.

روش مطالعه: پژوهش به روش توصیفی با نظرخواهی اساتید دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۷ انجام شد. روش گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای بود که در سه بخش احساس مسئولیت نسبت به تدریس، رفتار با دانشجویان و رفتار با همکار طراحی شد. در بخش دیگر پرسشنامه نظرات اساتید در رابطه با موانع موجود در رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای بررسی شد.

یافته‌ها: خودارزیابی اساتید نشان داد که ۸۸/۲ درصد اساتید حضور راس ساعت در کلاس، ۷۰/۶ درصد استفاده از منابع جدید، ۸۲/۴ درصد پاسخگویی به سوالات دانشجویان را با علاقه، ۸۲/۴ درصد تلاش در جهت به روز نمودن اطلاعات و صد در صد برگزاری کلاس طبق برنامه را همیشه رعایت می‌کردند. از دیدگاه ۸۲/۴ درصد اساتید برخورد گرم و صمیمی با دانشجویان و ۷۲/۶ درصد رفتار متواضعانه با دانشجویان را همیشه رعایت می‌کردند. از نظر رفتار با همکار، تمام اساتید برخورد گرم و صمیمی، احترام گذاشتن به همکار و همکاری در زمینه‌های علمی را همیشه رعایت می‌کردند. از دیدگاه اساتید به ترتیب اهمیت، عدم وجود استانداردهای تعریف شده از اخلاق حرفه‌ای، عدم وجود قوانین و سازوکارهای تشویقی و ترغیبی برای ایجاد انگیزه افزایش اخلاق حرفه‌ای، مشکل در بکارگیری عملی اصول اخلاق حرفه‌ای، مشغله‌های

در مواقعی که بیمار دوست دارد تنها باشد (مثلاً شرح حال، معاینه ... انجام نشود) در اغلب اوقات این فرصت به بیمار داده نمی‌شود. ۱۸٪ موارد برای انجام خدمات آموزشی، تشخیصی، درمانی، مراقبتی بر نواحی خصوصی بدن بیمار از پاراوان استفاده نمی‌شود. لازم به ذکر است که دانشجویان این کار را بدلیل نداشتن پاراوان یا وسیله‌ای برای پوشش مطرح نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه دانشجویان در بالین با فرصت‌های یادگیری متنوع و بسیار مفید مواجه می‌شوند رعایت اصول اخلاقی، لزوم محترم شمردن حقوق بیمار در تصمیم‌گیری‌های بالینی اهمیت بسزایی دارد لذا می‌بایست اساتید ضمن احترام به حقوق و حفظ منافع وی آموزش بالینی را ارائه دهند تا الگویی برای دانشجویان واقع شوند. البته گاهی کمبود تجهیزات و امکانات موجب می‌گردد که نکات مورد نظر در حفظ حریم (فقدان پاراوان ... رعایت نگردد، بر مسئولین است که به این مهم اهتمام ورزند.

کد مقاله: P۴۱

خود ارزیابی اساتید دانشگاه علوم پزشکی کاشان از رعایت اخلاق حرفه‌ای

نویسندگان: طاهره مازوچی، زریچهر و کیلی، مجید مازوچی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: اخلاق حرفه‌ای شاخه‌ای از دانش اخلاق است که به بررسی تکالیف اخلاقی در یک حرفه و مسائل اخلاقی آن می‌پردازد. اصول اخلاق حرفه‌ای متأثر از رسالتی است که یک حرفه بدنبال آن است. این پژوهش به منظور بررسی رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای از دیدگاه اساتید و همچنین عوامل مؤثر در عدم رعایت این اصول انجام شد.

روش مطالعه: پژوهش به روش توصیفی با نظرخواهی اساتید دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۷ انجام شد. روش گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای بود که در سه بخش احساس مسئولیت نسبت به تدریس، رفتار با دانشجو و رفتار با همکار طراحی شد. در بخش دیگر پرسشنامه نظرات اساتید در رابطه با موانع موجود در رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای بررسی شد.

یافته‌ها: خودارزیابی اساتید نشان داد که ۸۸/۲ درصد اساتید حضور راس ساعت در کلاس، ۷۰/۶ درصد استفاده از منابع جدید، صددرصد پاسخگویی به سوالات دانشجویان را با علاقه، ۸۲/۴ درصد تلاش در جهت به روز نمودن اطلاعات و صد در صد برگزاری کلاس طبق برنامه را همیشه رعایت می‌کردند. از دیدگاه

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت نقش دستیاران داخلی در ارائه خدمت و آموزش به رده‌های پایین‌تر دانشجویان بالینی به نظر می‌رسد نیاز به برگزاری آموزش‌های مدونی در خصوص اخلاق حرفه‌ای در قالب کارگاه‌های آموزشی بخصوص در مباحث نظیر حل بحران تضاد منافع وجود دارد.

کد مقاله: P۴۰

نقد و بررسی استاد و موازین اخلاق حرفه‌ای، چالشها و راهکارها

نویسندگان: فریبا عسگری، میترا صدیقی‌نابت، شهرزاد سلامی‌کهن، ابراهیم زعیمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: دانشجویان گروه پزشکی بدلیل موقعیت‌های آموزشی در بالین در رابطه مستقیم با بیمار قرار داشته و بیماران نیز بدلیل خدمات آموزشی، تشخیصی، درمانی، مراقبتی در مراکز آموزشی - درمانی در معرض تهاجم به قلمرو انسانی و فضای شخصی قرار می‌گیرند در نتیجه رعایت موازین اخلاق حرفه‌ای توسط اساتید در حین ارائه خدمات آموزش بالینی بسیار ضروری است چرا که بعنوان الگوهای اخلاقی مناسبی برای دانشجویان می‌باشند لذا با توجه به اهمیت رعایت قلمرو جسمی-روانی توسط اساتید پژوهشگران بر آن شدند که به تعیین دیدگاه دانشجویان بعنوان صاحبان اصلی فرایند آموزش در مورد رعایت حریم خصوصی و قلمرو انسانی بیماران توسط اساتید بپردازند.

روش مطالعه: در طی مطالعه توصیفی-مقطعی در دانشگاه علوم پزشکی گیلان به روش سرشماری کلیه دانشجویان پرستاری سال چهارم مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای محقق ساخته در ۳ بخش مشخصات فردی، دیدگاه دانشجویان در خصوص رعایت قلمرو روانی (۸ گویه)، فضای مرکزی بیمار (۶ گویه) در مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای تنظیم گردید. اعتماد علمی ابزار از طریق اعتبار محتوی و اعتماد علمی از طریق محاسبه آلفای کرونباخ (۰/۷۹) تایید گردید. در صورت امتیاز کسب شده بیشتر از ۸۵٪ بعنوان رعایت قلمرو، امتیاز ۸۵-۶۵٪ بعنوان تاحدودی رعایت شده است و امتیاز کمتر از ۶۵٪ رعایت نمی‌گردد تلقی گردید. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS و با بهره‌گیری از آزمون‌های آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: دانشجویان با میانگین سنی $20/17 \pm 1/8$ قرار داشتند. بنا به اظهارات دانشجویان، اساتید در ۸۱٪ قلمرو روانی، ۸۲/۵٪ فضای مرکزی بیماران را تاحدودی رعایت نمودند. ۲۹٪ مطرح نمودند که

روش مطالعه: ابزار اندازه گیری عبارت بود از پرسشنامه‌ای شامل ۳۵ سؤال بسته پاسخ که سه حیطه‌ی مهارت‌های ارتباطی، پذیرش مسئولیت و پاسخگویی حرفه‌ای را در بر می‌گرفت و اعتبار و اعتماد آن به روش علمی تعیین و تأیید شد. این پرسشنامه بین ۱۵۰ نفر از پرستاران شاغل در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی توزیع و پس از تکمیل جمع‌آوری گردید. نمره‌گذاری سؤالات با استفاده از مقیاس درجه بندی لیکرت از صفر تا چهار صورت گرفت. مقیاس‌ها به ترتیب شامل هرگز، به ندرت، گاهی اوقات، اغلب و همیشه بود. اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از بسته نرم‌افزاری SPSS و با توجه به اهداف پژوهش مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها و بحث: این مطالعه یافته‌های مهمی را در بردارد که در صورت پذیرش مقاله به تفصیل مورد بحث قرار خواهد گرفت. عملکرد مطلوب اخلاق حرفه‌ای در میان دانشجویان پرستاری می‌تواند حاکی از آموزش صحیح و منجر به تغییر رفتار اصول اخلاق حرفه‌ای باشد. و برعکس عملکرد نامطلوب اخلاق حرفه‌ای نیاز به تغییر در محتوای برنامه‌ی درسی و روش آموزش اخلاق حرفه‌ای را در دوره‌ی لیسانس پرستاری مطرح می‌سازد.

کد مقاله: P۴۳

استاد الهام بخش: آموزش پزشکی در متون کهن پزشکی ایرانی اسلامی قرن سوم تا ششم هجری

نویسندگان: محمدرضا اردلان، محمدعلی محجل شجا، مجید خلیلی

آدرس: -

مقدمه: علیرغم گسترش امکانات آموزشی نباید فراموش کرد که یادگیری انتقال توانایی از یک انسان به انسانی دیگر است. به نظر می‌رسد که در عصر حاضر میراث هزار ساله الگوهای تربیت و آموزش پزشکی را فراموش کرده‌ایم. در حالیکه طب ایرانی اسلامی مشحون از مزامین آموزشی و اخلاقی است. که می‌توان آنها استخراج کرده و از آنها الگو گرفت.

روش مطالعه: در این مطالعه کتب مهم پزشکی قرن سوم تا ششم را مورد بررسی قرار داده‌ایم و نکات آموزشی و اخلاقیات آموزشی را از آنها استخراج کرده‌ایم. مراجع مورد مطالعه به ترتیب عبارتند از: کتاب فردوس الحکمه محمد ابن ربن طبری، کتاب صناعات الطیبه علی ابن عباس، کتاب الحاوی فی الطب محمد ذکریا که همگی مربوط به قرن سوم هجری قمری می‌باشند. کتاب هدایت المتعلمین فی طب اخوینی بخارایی مربوط به قرن چهارم، قانون فی الطب ابن سینا مربوط به قرن چهارم و پنج، ذخیره خوارزمشاهی سید اسماعیل

۸۲/۴ درصد اساتید برخورد گرم و صمیمی با دانشجو و ۷۲/۶ درصد رفتار متواضعانه با دانشجویان را همیشه رعایت می‌کردند. از نظر رفتار با همکار، تمام اساتید برخورد گرم و صمیمی، احترام گذاشتن به همکار و همکاری در زمینه‌های علمی را همیشه رعایت می‌کردند. از دیدگاه اساتید به ترتیب اهمیت، عدم وجود استاندارد تعریف شده از اخلاق حرفه‌ای، عدم وجود قوانین و ساز و کارهای تشویقی و ترغیبی برای ایجاد انگیزه افزایش اخلاق حرفه‌ای، مشکل در بکارگیری عملی اصول اخلاق حرفه‌ای، مشغله‌های روزمره زیاد و ارتباط محدود اساتید با یکدیگر از موانع موجود در عدم رعایت اخلاق حرفه‌ای است. ۵۲/۹ درصد اساتید، نقش رعایت اخلاق حرفه‌ای را در موفقیت حرفه‌ای یک استاد زیاد و ۴۷/۱ درصد متوسط می‌دانستند. ۸۸/۲ درصد اساتید با این جمله که "رعایت اخلاق حرفه‌ای رابطه استاد-دانشجویی را نقض می‌کند" مخالف و ۱۱/۸ درصد تاحدودی موافق بودند. همچنین با این جمله که "دانشجویان در دروسی بیشتر تلاش می‌کنند که استاد آن درس اصول اخلاق حرفه‌ای را بیشتر رعایت می‌کند" ۵۲/۹ درصد موافق، ۲۹/۵ درصد تا حدودی موافق و ۱۷/۶ درصد مخالف بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه تدریس در دانشگاه حرفه‌ای است که مسئولیت سنگین هدایت قشر جوان را به عهده استاد قرار می‌دهد، رعایت اصول و ضوابط اخلاق و رفتار حرفه‌ای در آن ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: P۴۲

سنجش عملکرد اخلاق حرفه‌ای دانشجویان پرستاری از دیدگاه پرستاران شاغل در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: فاطمه هاشمی، نیلوفر پاسیار

مقدمه: نگرش و ارزشهای حرفه‌ای و اخلاقی یکی از اساسی‌ترین توانمندیهای است که هر پرستار در طول دوره تحصیل در دانشکده‌های پرستاری و مامایی باید کسب نماید. متأسفانه ۳ سال است که در ایران، واحد درسی اخلاق در پرستاری از برنامه لیسانس این رشته حذف گردیده است و دانشجویان در درس اصول و فنون پرستاری تنها با چند مبحث جزئی اخلاق حرفه‌ای آن هم در محدوده یک تا دو جلسه دو ساعته آشنا می‌گردند. که به نظر نمی‌رسد این مقدار آموزش اخلاق حرفه‌ای در دوره‌ی لیسانس پرستاری آن هم غالباً به روش سخنرانی بتواند منجر به تغییرات لازم در نگرش و رفتار دانشجویان گردد. این مطالعه با هدف بررسی عملکرد اخلاق حرفه‌ای در دانشجویان پرستاری طراحی گردید.

پزشکی، برای افزایش توانمندی حرفه ای اثبات نموده است. و عدم توانایی دانشجویان پزشکی در این زمینه یکی از ضعف ها و مشکلات آموزشی در دانشگاههای کشور است. این پژوهش با هدف تعیین میزان رضایتمندی دانشجویان پزشکی در مقاطع استاژری، اینترنی، رزیدنتی در مرکز مهارتهای بالینی بیمارستان امام رضا(ع) کرمانشاه در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی - مقطعی تعداد یک صد و بیست و پنج نفر از دانشجویان پزشکی (استاژر، اینترن، رزیدنت) که طی یک سال حداقل یک دوره آموزشی را در این مرکز گذرانده بودند انتخاب شدند. اطلاعات از طریق پرسشنامه ای دارای ۱۵ سوال در مقیاس لیکرت (از کاملا ناراضی تا کاملا راضی) جمع آوری گردید. کسانی که نمره ۱۵-۰ را کسب نمودند کاملا ناراضی، ۳۰-۱۶ ناراضی، ۴۵-۳۱ نظری ندارم، ۶۰-۴۶ راضی و ۷۵-۶۱ کاملا راضی. که پس از پایلوت مقدماتی، روایی صوری و محتوایی آن توسط اساتید صاحب نظر تایید و سپس بین نمونه ها توزیع گردید. و از نرم افزار SPSS جهت تجزیه و تحلیل سوالات استفاده گردید و با استفاده از آمار توصیفی خلاصه سازی داده ها و آزمونهای کای دو و ویلکا کسون مورد بررسی آماری قرار گرفت.

یافته ها: یافته های مطالعه نشان داد که میانگین سنی دانشجویان ۳۰ سال با طیف سنی ۲۱-۴۲ سال بود. ۴۷ درصد پاسخگویان زن و ۵۳ درصد مرد بودند. همچنین ۱۵ درصد استاژر، ۳۸ درصد اینترن و ۴۶ درصد رزیدنت بودند. میزان کل رضایتمندی ارتباطی به سن پاسخگویان نداشت ($P=0/518$)، اما میزان رضایت مردان ($74/1+5/3$) بیش از زنان ($55/6+8/2$) بود که از نظر آماری معنی دار بود ($P=0/032$) و همچنین رضایتمندی اینترنها و رزیدنتها بیش از استاژرها بود ($p=0/001$). همچنین بیش از نیمی از دانشجویان بترتیب آموزش مهارتهای بالینی را توسط استاد رشته مربوطه در درک بهتر دروس تئوری، تعامل با استاد، کاهش استرس در مواجهه با بیمار واقعی و افزایش اعتماد به نفس بسیار با اهمیت دانسته و کمبود مولاژ و مانکن را با توجه به تعداد زیاد دانشجویان مشتاق از جمله عوامل مفید دانسته اند.

بحث و نتیجه گیری: رضایتمندی در بین دانشجویان پزشکی استفاده کننده از مرکز مهارتهای بالینی در مجموع خوب بود و پیشنهاد می شود زمان بیشتری را جهت آموزش دانشجویان پزشکی در مقاطع مختلف اختصاص داده و استمرار آن تا زمان فارغ التحصیلی ادامه یابد پیشنهاد می شود علاوه بر توسعه فضای فیزیکی و تقویت وسایل کمک آموزشی، از پزشکان عمومی آموزش دیده در این مراکز کمک گرفته شود.

جرجانی و مفتاح الطب و منهاج الطلاب علی ابن الحسین ابن هندو جانی مربوط به قرن شش همگی مورد بررسی قرار گرفتند و نکات مرتبط با فن آموزش پزشکی از آنها استخراج گردید.

یافته ها: بررسی تک تک متون فوق الذکر نشان داد که رعایت پیش نیازهای آموزش طب آشنایی با طبیعیات و حتی ریاضیات و تسلط بر فن استقرا و قیاس و شناختن متدهای مختلف آنالژی و متدیسیم و امپریسیسم بوده است. ترتیب خواندن از کتب مبتدی شروع و به کتب متعالی تر ختم می شده است. آموزش در یک ارتباط نزدیک و مداوم صورت می گرفته. از مثالهای ساده برای فهم مطالب استفاده می شده در متون فوق زیبایی تفکر انسان گرایانه ملموس است و بعد آموزش علمی و عملی و در مقایسه با متون سنگین ادبی همان اعصار ساده نگاری در آنها مشهود است. مداخله و اظهار نظر در اموری که فرد از آن بی اطلاع بوده شدیداً منع شده و اگر از تجربه ای یا روش درمانی گفته شده نام منشا اثر ذکر شده. بین طبیب و افرادی که یک سری کارهای عملی پزشکی کنند تفاوت قابل شده. ارتباط بسیار احترام شاگرد به استاد و آموزش بسیار طولانی و تدریجی استاد به شاگرد و گذر از مراحل شاگردی تقلید و در نهایت اجتهاد مشهود است.

بحث و نتیجه گیری: با مطالعه و جمع بندی متون فوق از دیدگاه آموزش پزشکی دریافته ایم که متون کهن پزشکی ایرانی اسلامی منبعی غنی برای یافتن الگوهای آموزشی در عصر حاضر است و براستی مفهوم استاد الهام بخش را می توان در این متون یافت.

کد مقاله: P۴۴

بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه نسبت به آموزش توسط اعضای هیات علمی در مرکز مهارتهای بالینی در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: نسرین جلیلیان، ناهید جلیلیان، منصور رضایی، فرح روشن پور، یعقوب حیدری، کتابیون باوند پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: ایجاد مراکز مهارتهای بالینی در دانشگاه های علوم پزشکی با هدف بالا بردن توان دانشجویان در زمینه یادگیری مهارتهای عملی، محیط مناسبی را برای تمرین در یک محیط آزمایشگاهی و جلوگیری از اشتباهات احتمالی در محیط واقعی بوجود آورده است. تجربیات چند دهه ی اخیر ضرورت تاسیس بخش مهارتهای بالینی را بدلائیل فراهم ساختن محیط آموزشی برای دانشجویان، بمنظور فراگیری مسایل حرفه ای و اخلاقی در

استاد توانمند

و

نظام آموزشی - درمانی

کد مقاله: E1

بررسی نگرش مدیران آموزشی دانشکده پزشکی شیراز در خصوص کیفیت برنامه آموزشی و درسی بر اساس استانداردهای وزارت بهداشت و WFME

نویسندگان: زهرا کریمیان، جواد کجوری، لیلا بذرافکن، فرهاد لطفی، میترا امینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: هدف اصلی برنامه درسی، تربیت نیروی انسانی و متخصص مورد نیاز برای انجام وظایف معین است که جامعه به وجود آنها نیاز دارد. اهمیت برنامه درسی در نظام آموزشی تا بدانجاست که صاحب نظران، از آن به عنوان قلب نظام آموزشی یاد کرده اند. تغییرات روز افزون و پرشتاب دنیای امروز به ویژه در علم و دانش و نزدیکی حوزه علوم پزشکی به نیازهای جامعه و بیماران ضرورت توجه به مقوله برنامه ریزی درسی را بیش از پیش مشخص می نماید. هدف این پژوهش بررسی نگرش مدیران آموزشی دانشکده پزشکی شیراز در خصوص کیفیت برنامه آموزشی و درسی بر اساس استانداردهای وزارت بهداشت و WFME می باشد.

روش مطالعه: پژوهش حاضر بصورت توصیفی و بر اساس پرسشنامه ای مبتنی بر شاخصهای WFME در مقیاس لیکرت از خیلی کم تا خیلی زیاد انجام گرفته و حاوی استانداردهای پایه و استانداردهای کیفیت می باشد. روایی پرسشنامه ها از دیدگاه ۱۰ نفر از صاحب نظران و پایایی آن بر اساس مطالعه آزمایشی از ۲۰ نفر از اعضای هیأت علمی و با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۸۲ درصد، مورد تایید قرار گرفت. پرسشنامه مذکور توسط ۴۰ نفر از مدیران گروه های آموزشی مختلف دانشکده پزشکی و مسئولین دانشگاه تکمیل گردید سپس داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. (لازم به ذکر است در تهیه ابزار تحقیق از پرسشنامه ای با همین مضمون در دانشگاه بقیه الله استفاده و تغییراتی به تناسب نیاز در آن اعمال گردیده است).

یافته ها: یافته ها نشان داد که حدود ۷۵٪ از مدیران گروه ها معتقدند که دانشگاه علوم پزشکی شیراز برنامه درسی مدون و مکتوبی برای دوره آموزش پزشکی عمومی اعلام نموده است، ۷۶/۹٪ از مدیران گروه ها اعتقاد داشتند که دانشگاه هیچگونه مکانیسمی برای جلب مشارکت سازمانهای بکارگیرنده دانشگاه و سازمانهای بکارگیرنده دانش آموزان ارتباط سازمان یافته ای وجود ندارد. ۹۱/۷٪ از مدیران، میزان دسترسی دانشگاه به منابع علمی برای پژوهش و آگاهی از نوآوری های آموزشی را مطلوب اعلام نموده بودند، ۸۳/۳٪ افراد معتقد بودند برنامه درسی موجود فرصت کمی برای

مهارت آموزشی در زمینه تحقیق برای دانشجو فراهم آورده است، ۶۹/۲ درصد افراد معتقدند برای ادغام علوم پایه و بالینی توسط دانشگاه سیاست های مناسبی دنبال می شود و ۵۳/۸ معتقد بودند دانشگاه مکانیسم خاصی را برای استفاده از بازخورد جامعه در قبال دانش آموزان در اصلاح برنامه های درسی ندارد.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس نتایج بدست آمده به نظر می رسد دانشگاه در تدوین برنامه های درسی، دسترسی به منابع پژوهشی و نیز برنامه ریزی مناسب در راستای ادغام علوم پایه و بالینی موفق عمل نموده است اما در حوزه جلب مشارکت سازمانهای به کارگیرنده دانش آموزان و ارتباط با کارفرمایان و ایجاد مکانیسمی برای گرفتن بازخورد و پیامد آموزشی فراگیران موفق عمل نکرده است. بنابراین اتخاذ تدابیری در این باره ضروری به نظر می رسد. ساماندهی دفاتر ارتباط با دانش آموزان می تواند در این خصوص موثر واقع گردد.

کد مقاله: E2

بررسی موانع بکارگیری وسایل کمک آموزشی در فرآیند آموزش از دیدگاه اعضای هیأت علمی و مدرسین دانشگاه علوم پزشکی ایلام

نویسندگان: آرمان آزادی، راضیه شریفی، زهرا نجفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه: یکی از نگرانی های مسئولین آموزشی دانشگاه ها و مراکز مطالعات توسعه پزشکی عدم استفاده از وسایل کمک آموزشی می باشد. این مطالعه با هدف بررسی موانع بکارگیری وسایل مورد بحث در فرآیند آموزش انجام شده است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقطعی است. واحدهای مورد پژوهش در این مطالعه اعضای هیأت علمی و مدرسین دانشگاه علوم پزشکی می باشند که به صورت سرشماری و نمونه در دسترس می باشد. به منظور جمع آوری داده ها، پرسشنامه تهیه شد و در اختیار ۹۰ نفر از نمونه ها قرار گرفت.

یافته ها: موانع مرتبط با تجهیزات به عنوان مهم ترین موانع بکارگیری استفاده از وسایل کمک آموزشی می باشد که از بین این موانع «نبود فردی ثابت در واحد سمعی بصری جهت تحویل دادن وسایل» با (۷۸/۳ درصد) بیشترین و حجم زیاد دروس با (۳۸/۳ درصد) به عنوان کمترین موانع می باشد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتیجه بدست آمده، توصیه می شود در جهت تهیه و فراهم نمودن امکانات سمعی بصری و همچنین استفاده بهینه و مؤثر از رسانه های آموزشی، گام های مؤثرتری برداشته شود.

کد مقاله: E۳

بررسی مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

نویسندگان: نادر آقاخانی، نرگس رهبر، آرام فیضی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

مقدمه: رسالت اصلی دانشگاه تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز جامعه، گسترش تحقیق و فراهم نمودن زمینه مساعد برای توسعه کشور است. دانشگاه‌ها برای انجام این رسالت باید در زمینه شناخت مشکلات، تدوین و اجرای برنامه‌ها و در نهایت اصلاح آنها تلاش و کوشش پیگیر داشته باشند. آموزش بالینی را می‌توان فعالیتهای تسهیل‌کننده یادگیری در محیط بالینی دانست که در آن استاد بالینی و دانشجو به یک اندازه مشارکت دارند و هدف آن ایجاد تغییرات قابل اندازه‌گیری در دانشجو برای انجام مراقبت‌های بالینی است. آموزش فرایندی است مستمر و پویا که برای نیل به اهداف مورد نظر آن، باید به عوامل و فاکتورهای زیادی توجه شود. آنچه اهمیت دارد آموزش هدفمند است بطوری که آموزش تئوری باعث تقویت و ارتقای سطح عملکرد دانشجویان می‌گردد و عملکرد بالینی نیز نیازهای آموزش تئوری را مطرح می‌سازد. شناسایی مسایل موجود در آموزش بالینی دانشجویان و اقدام در جهت رفع و اصلاح آنها موجب افزایش بهره‌وری، بهبود دستیابی به اهداف آموزشی و در نهایت تربیت افراد ماهر و ارائه خدمات مراقبتی با کیفیت بالا می‌شود. با توجه به اهمیت آموزش بالینی، تحقیق حاضر با هدف بررسی دیدگاه دانشجویان کارآموز بالینی در زمینه وضعیت آموزش بالینی و ارائه راهکارهای مناسب در رابطه با برطرف سازی مشکلات آموزش بالینی، تعیین اولویت برای تهیه امکانات آموزش بالینی در بیمارستان‌ها و برقراری ارتباط لازم میان پرسنل درمانی و کارآموزان بالینی و افزایش انگیزه در آنان طرح‌ریزی گردیده است.

روش مطالعه: در پژوهشی توصیفی، با استفاده از پرسشنامه دانشجویانی که در پایان ترم جاری، امتحان پره‌انترنی خواهند داشت و دانشجویانی که در ترم قبل امتحان پره‌انترنی خود را داده بودند مورد بررسی قرار گرفتند. روش جمع‌آوری اطلاعات از طریق تکمیل پرسشنامه‌ای شامل دو بخش ویژگیهای دموگرافیک و بخش مربوط به سنجش مشکلات بر مبنای چهار درجه‌ای لیکرت بود و پاسخگو نظرات خود را به صورت (کاملاً، زیاد، تا حدی و اصلاً) بیان می‌داشت. این سئوال‌ها جنبه‌های وضعیت برنامه‌ریزی آموزشی، شرایط اساتید بالینی، نظر عملکرد پرسنل درمانی و امکانات آموزش در محیط درمان را بررسی می‌کرد که به جوابهای

کاملاً نمره ۳، زیاد نمره ۲، تاحدی نمره ۱، و اصلاً نمره ۰ تعلق می‌گرفت. برای سنجش روایی ابزار اندازه‌گیری این پژوهش، از روایی محتوا استفاده شد که برای این کار کتب و مقالات علمی و نظرات همکاران هیات علمی بررسی شدند. برای سنجش پایایی، در مطالعه مقدماتی، پرسشنامه بین ۱۰ دانشجو از هر رشته توزیع و بعد از یک هفته دوباره این مورد تکرار و سپس از روش ثبات درونی (ضریب آلفای کرونباخ) استفاده شد. همبستگی بین سئوال‌ها توسط آزمون پیرسون تعیین و سپس نتایج مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: پس از تجزیه و تحلیل داده‌ها و نتیجه‌گیری نهایی در رابطه با بررسی مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، اطلاعات به دست آمده به شرح زیر بیان شده‌اند: بیشترین تعداد واحدهای مورد پژوهش در سنین ۲۵-۲۰ سالگی بوده‌اند (۸۲/۱٪). از نظر جنسیت (۳۹/۵۲٪) از واحدهای پژوهشی مونث و (۷۱/۶۰٪) مذکر بودند. اکثر موارد پژوهش (۸۵/۷۱٪) مجرد بودند. اکثر واحدهای پژوهشی (۶۴/۲۸٪) دارای معدل (۱۶-۱۶/۹۹) هستند و بیشتر واحدهای پژوهشی (۵۵/۳۵٪) در شهریور ۸۶ آزمون پره‌انترنی داده‌اند. در رابطه با هدف اول پژوهش یعنی تعیین مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه از نظر وضعیت برنامه‌ریزی آموزشی مشخص شد که ۵۱/۸٪ از واحدهای پژوهش، وضعیت را متوسط و ۴۸/۲٪ آن را بد می‌دانستند. دیدگاه هیچکدام از افراد مورد بررسی نسبت به وضعیت برنامه‌ریزی آموزشی خوب نبود. در رابطه با هدف دوم پژوهش یعنی تعیین مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه از نظر عملکرد اساتید بالینی مشخص شد که ۶۹/۶٪ از واحدهای پژوهش وضعیت را متوسط و ۳۰/۴٪ آن را بد می‌دانستند. هیچکدام از افراد مورد بررسی، وضعیت برنامه‌ریزی آموزشی را خوب نمی‌دانستند. در رابطه با هدف سوم پژوهش یعنی تعیین مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه از نظر عملکرد و همکاری پرسنل درمانی مشخص شد که ۷۵٪ از واحدهای پژوهش این شرایط را بد، ۲۱/۴٪ از واحدهای پژوهش وضعیت را متوسط و ۳/۶٪ آن را خوب می‌دانستند. در رابطه با هدف چهارم پژوهش یعنی تعیین مشکلات آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه از نظر امکانات آموزش در محیط درمان مشخص شد که ۷٪ از واحدهای پژوهش شرایط را بد، ۷۸/۶٪ از واحدهای پژوهش وضعیت را متوسط و ۸/۹٪ آن را خوب می‌دانستند.

می‌شود اما دانش محوری به اوج خود می‌رسد و حاشیه‌ها حذف می‌گردد. روش‌ها و ابزارها و تعاملات تغییر می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری: استاد در فضای مجازی باید پیام‌ها تعاملات مجازی نیز باید اخلاقی باشند، مالکیت معنوی، حقوق فردی و اجتماعی، اخلاق پزشکی و راز نگهداری به دلیل بی‌مرزی این نوع آموزش و از طرفی روح غیر معنوی ارتباط، دشوارتر و در عین حال حیاتی‌تر می‌شود. در فضای مجازی باید مدرس ابزارهای مناسب را بشناسد و تلاش نماید از هر ابزاری بهینه استفاده نماید. ارتباطات مجازی ماهیتا در معرض خطرهای بالقوه‌ای مانند روابط ماشینی شده، روابط تشدید شده، غیر حرفه‌ای و غیر متعارف هستند.

کد مقاله: E۵

بررسی میزان موفقیت آموزش مباحث علوم پایه مرتبط با رشته تخصصی دستیاران قلب و عروق

نویسندگان: جواد کجوری، محبوبه صابر، غلامرضا صفایی، فرهاد لطفی، زهرا کریمیان، فاطمه میر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: در حال حاضر به علت گستردگی مباحث پزشکی، دروس علوم پایه به شکل مختصر در دو سال اول دوره پزشکی عمومی ارائه میگردد و این حجم از اطلاعات برای ایجاد استدلال بالینی در دوره پزشکی عمومی کفایت می‌کند ولیکن با آغاز دوره دستیاری لزوم احاطه دقیق بر برخی از حوزه‌های علوم پایه متناسب با رشته تخصصی برای ایجاد استنتاج بالینی ضروری است. اما اطلاعات دستیاران در رابطه با دروس علوم پایه به سالهای اول و دوم دوره پزشکی عمومی باز می‌گردد. اگر دستیار چیزی از آن مباحث را در ذهن خود داشته باشد، تناسب عمق و به روز بودن آن مطالب مورد تردید است. بنابراین برنامه آموزش موضوعات علوم پایه مرتبط با رشته تخصصی برای دستیاران طراحی و اجرا گردید.

روش مطالعه: در انجام این طرح اهداف و ساختار برنامه آموزشی برای دستیاران تخصصی سال اول و دوم قلب با همکاری اساتید گروه‌های قلب و عروق، آناتومی و فیزیولوژی طراحی شد. این کلاسها به صورت تئوری و عملی، توسط اعضای هیأت علمی گروه آناتومی و فیزیولوژی و با حضور اساتید گروه قلب اجرا گردید. برای بررسی میزان موفقیت این برنامه پیش‌آزمون و پس‌آزمون طراحی شد و علاوه بر آن نظر دستیاران در رابطه با محتوا و شیوه اجرای برنامه بررسی گردید. داده‌های پیش‌آزمون و پس‌آزمون توسط نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفته است.

بحث و نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد وضعیت آموزش بالینی فعلی دانشگاه، نیازمند تامین جامع‌تر امکانات و تجهیزات محیط بالینی و بازنگری ابزارها و فرایندهای ارزشیابی بالینی بر اساس الگوگیری از موسسات آموزشی موفق‌تر در خارج یا داخل کشور باشد. برای اصلاح روش کنونی، سهم نمودن پرسنل تیم بهداشتی-درمانی در آموزش دانشجویان، ایجاد انگیزه و مسؤولیت در آنان برای شرکت در آموزش دانشجویان، فراهم کردن تجهیزات و وسائل لازم در محیط بالینی، مجهز نمودن هرچه بیشتر محیط‌های آموزش فعلی، طراحی یک معیار ارزشیابی دقیق و عینی و به دور از قضاوت شخصی برای سنجش مهارت‌های علمی دانشجویان، پیشنهاد و مطالعاتی به صورت انجام مداخلات در جهت بهبود وضعیت آموزشی و ارزشیابی اثربخشی آن نیز توصیه می‌شود. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، توصیه می‌شود تا در زمینه ایجاد ارتباط بهتر پرسنل درمانی با دانشجویان و افزایش امکانات رفاهی و کمک آموزشی برای دانشجویان اقدامات لازم صورت گیرد.

کد مقاله: E۴

استاد در فضای مجازی آموزشی و درمانی: یک رویکرد جدید نیازمند ارزیابی

نویسندگان: رضا اسدی، سحر مکارم

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: عصر امروز را عصر اطلاعات و دانایی نام نهاده‌اند زیرا دانش محوری در حال گسترش در همه ابعاد زندگی انسان است و رایانه و شبکه‌های بهم پیچیده آن ابزاری معجزه‌آمیز برای تحقق جوامع دانش‌بنیان است. طبیعتا ابزارهای ارائه خدمات در همه ابعاد زندگی بشری بدلیل توان این ابزار برای عبور از گذر مرزهای جغرافیایی، سیاسی و زمانی، شتابان به صورت رایانه‌ای مبدل می‌گردند. در این میان آموزش نیز بی‌نصیب نمانده و آموزش مجازی به سرعت جایگزین سایر شیوه‌های رایج می‌گردد. اما در این نوع آموزش که دانشجو محوری را به اوج می‌رساند، مدرسین چه جایگاهی دارند.

روش مطالعه: در این مطالعه ابتدا مروری بر متون معتبر انجام و با رویکردی سیستماتیک این مطالعات مرور گردیده و سپس با تحلیل دیدگاه‌ها و نگرش‌های فعلی اعضای هیأت علمی دانشگاه در زمینه این نوع ارتباط با دانشجو، رویکردهای لازم و راهبردها مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: اصولا در فضای مجازی اگرچه رنگ و روح ارتباط حقیقی رنگ می‌بازد و تاثیر پذیری معنوی فراگیر از استاد حذف

در برابر مذکر (۱۰۳) کمتر بود ($P < 0/05$) و نمرات نظرات دانشجویان بر حسب دوره تحصیلی نشان داد که بیشترین نمره درخصوص دانشجویان کارآموز، و کمترین نمره مربوط به دانشجویان کارورز بوده است ($P < 0/05$). ضمناً بیشترین نمره مربوط به درک خود آکادمیک فضای آموزشی و کمترین نمره مربوط به درک از یادگیری، درک از خود اجتماعی و درک از اساتید بوده است.

بحث و نتیجه گیری: مطالعه حاضر مشخص نمود که درک دانشجویان دندانپزشکی از محیط یادگیری خود در دانشکده منفی است و از محیط یادگیری خود در حیطه درک از یادگیری و درک از اساتید ناراضی و از درک خود آکادمیک رضایت داشتند که توجه اساتید و مسئولین دانشکده به رعایت اصول برنامه ریزی آموزشی و ایجاد فضای مناسب و رفع نواقص جهت ارتقا محیط یادگیری دانشجویان ضروری است.

کد مقاله: E۷

بررسی میزان استفاده از روشهای نوین آموزشی و موانع استفاده از روشهای فوق توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان؛ ۱۳۸۷

نویسندگان: مهتری انصاری نیایکی، اشرف السادات بهشتی، منصوره شفائیان، سکینه صیادجو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: امروزه اکثر دانشگاههای دنیا در پی یافتن روشهای آموزشی هستند که بتواند موجب گسترش و ارتقاء ظرفیت های تصمیم گیری و یادگیری مداوم و خودمحرور دانشجویان گردد. اساتید دانشگاهها باید در فعالیتهای آموزشی به این باور برسند که وظیفه آنها در فرایند آموزشی تنها انتقال واقعیت های علمی نیست بلکه با استفاده از شیوه های نوین آموزشی باید موقعیت های یادگیری را فراهم کنند و چگونه اندیشیدن را به دانشجویان بیاموزند. پژوهشها نشان داده است که علیرغم تاکید بر استفاده از روشهای نوین آموزشی، این شیوهها به صورت مناسب و متداول استفاده نمی شود. لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین میزان استفاده از روشهای نوین آموزشی و موانع کاربرد آنها توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی مقطعی بر روی کلیه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی سمنان بصورت سرشماری انجام گردید. ابزار گردآوری دادهها پرسشنامه ای مشتمل بر دو بخش

یافته ها: بررسی های انجام شده بر داده های پیش آزمون و پس آزمون نشان می دهد تغییر دانسته های دستیاران در موضوعات بررسی شده معنی دار می باشد ($P = 0/02$). میزان دانش دستیاران قلب در مبحث فیزیولوژی قلب افزایش یافته است که در این میان "آشنایی با قانون Bowditch" بیشترین میزان افزایش (۴۲ درصد) را در مقایسه با پیش آزمون داشته است. دستیابی به اهداف آموزشی پس از کلاس های "آناتومی قلب" نیز بررسی شد. نتایج حاکی از آن بود که بیش از ۹۰ درصد از دستیاران میزان یادگیری خود را در مباحث آناتومی قلب خوب و بسیار خوب ذکر نموده اند. نتایج بررسی نظر دستیاران در مورد اجرای برنامه، سطح بسیار خوبی از استقبال، توجه و رضایت دستیاران را نشان می داد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به بررسی نتایج پیش و پس آزمون و رضایت دستیاران به نظر می رسد آموزش موضوعات مرتبط با علوم پایه در برنامه آموزش دستیاری باید با گسترده گی بیشتری دیده و مدون گردد.

کد مقاله: E۶

کیفیت محیط یادگیری دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان از دیدگاه فراگیران بر اساس مدل DREEM

نویسندگان: حمید بخشی، محمد مهدی یاقوتی، ثمانه چالاکلی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مقدمه: محیط یادگیری نقش اساسی در موفقیت آموزشی دانشجویان ایفا می نماید بر این اساس، این مطالعه با هدف تعیین کیفیت محیط یادگیری در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان از نظر دانشجویان در سال ۱۳۸۷ انجام شده است.

روش مطالعه: مطالعه حاضر از نوع توصیفی است که با کمک پرسشنامه استاندارد DREEM (دانشگاه دندی) حاوی ۵۰ سؤال در پنج حیطه یادگیری، اساتید، درک دانشجو از توانایی فرد، فضای آموزشی و درک از شرایط اجتماعی فرد بود. بر روی ۱۰۷ نفر از دانشجویان دوره علوم پایه، کار آموز و کارورز دانشکده دندانپزشکی رفسنجان انجام گرفت. داده ها بر اساس دستورالعمل پرسشنامه و با نرم افزار SPSS ویرایش ۱۷ و کاربرد آمار توصیفی و تحلیلی تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: میانگین امتیازات بدست آمده در پنج حیطه، از نظر دانشجویان ۹۸/۷۲ از ۲۰۰ بود ($P = 0/04$). تفاوت نمرات کل بر حسب سال ورودی و دوره تحصیلی و سن از نظر آماری معنی دار بود ($P < 0/05$) بطوری که نمرات کل DREEM جنس مؤنث (۹۶)

آن مورد تایید قرار گرفته بود پاسخ دادند. داده‌های این مطالعه به کمک نرم‌افزار SPSS ویرایش ۱۱/۵ و آزمون‌های آماری مناسب مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین سن شرکت‌کنندگان در این طرح ۳۵ سال با انحراف معیار ۶ بود که از این بین ۳۲ درصد زن و ۶۸ درصد مرد بودند. میانگین سابقه آموزشی آنها ۷ سال و متوسط میزان تدریس در ترم تحصیلی جاری ۱۱ واحد بود. از نظر اعضا هیأت علمی مهمترین مزایای طرح درس به ترتیب عبارت بود از ۱- مشخص شدن برنامه آموزشی دانشجویان، ۲- ارتقاء کیفیت تدریس و ۳- استفاده بهینه از وسایل کمک آموزشی. ۶۴ درصد مشارکت‌کنندگان با تهیه طرح درس و در ۶۸ درصد موارد با تدوین فرم از پیش تهیه شده طرح درس بر اساس استانداردها موافق بودند. آنها مهمترین بخش طرح درس را نوشتن اهداف رفتاری می‌دانستند و البته با بکارگیری طرح درس به عنوان ابزاری برای ارزشیابی اساتید مخالف بودند!

بحث و نتیجه‌گیری: موافقت بالای اعضای هیأت علمی با تهیه، تدوین و اجرای طرح درس بسیار ارزشمند است. بنظر می‌رسد اهمیت نگارش طرح درس به مرور مورد توجه هیأت علمی قرار گرفته و این ابزار، در میان ابزارهای مورد استفاده در برنامه‌ریزی درسی، جای خود را باز کرده است. در عین حال مخالفت مشارکت‌کنندگان با ارزیابی طرح درس آنها توسط مراکز توسعه پزشکی و تاثیر آن بر ارزشیابی اساتید باید مورد توجه قرار گیرد.

کد مقاله: E۹

مقایسه دو روش آرایش ترمی آموزش تئوری و آموزش بالینی فعلی و جدید در دانشکده پرستاری مامایی جندی شاپور اهواز

نویسندگان: حسین کمیلی‌ثانی، فیروزه کریمی‌پور، شهرام براز پردنجانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: از آنجا که در سال‌های اخیر تاکید بسیار زیادی از طرف وزارت متبوع در خصوص ارائه همزمان آموزش تئوری و بالینی شده است و با توجه به مشکلات این برنامه آموزشی مطالعه‌ای با عنوان مقایسه دو روش آرایش ترمی آموزش تئوری و آموزش بالینی فعلی و جدید در دانشکده پرستاری مامایی جندی شاپور اهواز انجام گردید.

روش مطالعه: جامعه پژوهش در مطالعه مداخله‌ای ما ۳۲ نفر دانشجویان دوره کارشناسی پرستاری که در ترم ۶ مشغول به تحصیل بودند. بعد از برگزاری جلسات متعدد کارشناسانه و هماهنگی‌های لازم در خصوص برنامه‌درسی دانشجویان طرحی به

اطلاعات دموگرافیک و روش‌های تدریس مورد استفاده و موانع کاربرد روشهای نوین آموزشی بوده که پس از تعیین روایی، توسط واحدهای مورد پژوهش تکمیل شد. داده‌های جمع‌آوری شده توسط نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: بیشترین روشهای نوین آموزشی مورد استفاده توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سخنرانی برنامه‌ریزی شده (۱۹/۵٪)، پرسش و پاسخ (۱۶٪)، بحث گروهی (۱۴٪) و یادگیری بر اساس حل مساله (۹٪) بوده است و از دیدگاه اساتید بیشترین موانع استفاده از روشهای نوین آموزشی، نیاز به آمادگی قبلی استاد و دانشجو، مشکل بودن اجرا در کلاسهای پر جمعیت، وقت‌گیر بودن، کمبود امکانات و تجهیزات و مشکل بودن هدایت و رهبری در اجرای روش‌ها می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان نیازمند آشنایی بیشتر در زمینه روشهای نوین آموزشی هستند؛ همچنین از مسئولین امر انتظار می‌رود با مجهز کردن فضاهای آموزشی به تجهیزات مورد نیاز، شرایط را برای بکارگیری بیشتر این روشها فراهم سازند.

کد مقاله: E۸

بررسی نگرش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در باره تدوین و روشهای ارتقاء کیفیت طرح درس

نویسندگان: شرافت اکابریان، مسعود بحرینی، شهره شهامت،

سودابه بهزادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: طرح درس یکی از ابزارهای مهم برنامه‌ریزی درسی محسوب می‌شود که کلیه اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی ملزم به تهیه آن می‌باشند. با این حال در زمینه منافع و معایب طرح درس چالشهایی در بین متخصصین برنامه‌ریزی درسی وجود دارد. در این زمینه نظرات و پیشنهادات اعضای هیأت علمی که بیشتر این منافع و معایب متوجه آنهاست می‌تواند اطلاعات ارزشمندی را در اختیار برنامه‌ریزان قرار دهد. لذا هدف این مطالعه تعیین نقطه نظرات اعضای هیأت علمی در مورد تهیه طرح درس و اقدامات انجام شده در کمیته‌های طرح درس دانشگاه علوم پزشکی بوشهر (۱۳۸۵) است.

روش مطالعه: در این مطالعه مقطعی که بصورت سرشماری انجام گرفت کلیه اعضا هیأت علمی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی بوشهر (۳۵ نفر) به پرسشنامه‌ای که توسط پژوهشگران به منظور ارزیابی نگرش آنها در مورد طرح درس تهیه شده و روایی و پایایی

دانشگاهی از جایگاه بایسته خود برخوردار نیستند. در همین راستا شناسایی مشکلات محققین می‌تواند در بهبود روند پژوهش و تسهیل و تسریع حرکت علمی کشور موثر واقع گردد. این پژوهش با هدف بررسی موانع درون سازمانی دانشگاه موثر بر تحقیقات از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال ۱۳۸۷ انجام گردیده است.

روش مطالعه: تحقیق حاضر از نوع توصیفی-پیمایشی بوده و موانع تحقیقات دانشگاهی در سطح درون سازمانی در ۶ مانع مالی، امکاناتی، حرفه‌ای، مدیریتی سازمانی، علمی و فردی دسته‌بندی گردیدند. ابزار پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته در مقیاس لیکرت با ۴۹ سوال بسته پاسخ و چند سوال باز بود. نمونه‌گیری با استفاده از جدول مورگان به تعداد ۲۶۵ نفر تعیین گردید که بر اساس نمونه‌گیری طبقه‌ای نسبتی، پرسشنامه‌ها بین ۸ دانشکده و مرکز تحقیقاتی دانشگاه توزیع گردید و در نهایت ۲۲۷ پرسشنامه تکمیل شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS15 تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: بر اساس نتایج بدست از آزمون تی تک نمونه‌ای، وجود همه موانع درون سازمانی ۶ گانه از دیدگاه اعضای هیأت علمی در سطح معناداری مورد تایید واقع شد ($\alpha = 0/01$). موانع مالی (۸۶/۳۹٪ از صد) بیشترین و موانع علمی (۷۸/۲۲٪ از صد) کمترین مانع بیان شدند. نتایج تحلیل واریانس یک‌راهه و آزمون تی گروه‌های مستقل نشان داد که بین نظرات اعضای هیأت علمی به تفکیک مرتبه علمی، جنسیت، رشته تحصیلی، دانشکده و داشتن مسئولیت اجرایی تفاوت معنی دار مشاهده گردید. اما در مورد میزان سابقه خدمت رابطه معناداری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج بدست آمده کاهش ساعات کاری اعضای هیأت علمی، رفع موانع اداری در تصویب طرح‌ها، تقویت توانمندی‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی و برنامه‌ریزی در جهت کاربست نتایج فعالیت‌های تحقیقاتی از مواردی هستند که می‌باید بیش از پیش مورد اهتمام دست‌اندرکاران و مسئولین دانشگاه واقع گردد.

کد مقاله: E11

وضعیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران

نویسندگان: شهرام براز پردنجانی، مریم رستمی، محمدرضا لوری زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

شکل ارائه دروس نظری در دو ماهه اول ترم و ارائه دروس بالینی در دو ماهه دوم ترم طراحی و تدوین گردید. بعد از اجرای برنامه فوق، در ترم ۷ با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته که از دو بخش شامل سوالات مربوط به ارائه همزمان دروس نظری و آموزش بالینی در طول یک ترم و ارائه آموزش بالینی بعد از کسب مفاهیم دروس نظری در دو ماهه دوم ساخته شده بود و با استفاده از مقیاس لیکرت نگرش دانشجویان، مورد بررسی قرار گرفت. در ضمن روایی و پایایی ابزار پژوهش تعیین گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۸۲/۹۰ درصد واحدهای پژوهش با برگزاری همزمان دروس نظری و بالینی مخالف بودند و همچنین ۷۵/۲۵ درصد واحدهای پژوهش با اجرای روش آرایش ترمی جدید موافق بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نقش مهم آموزش بالینی در آموزش دانشجویان پرستاری و اهمیت یادگیری مراقبت صحیح از بیماران، نتایج پژوهش مشخص نمود که ضرورت تغییر در برنامه فعلی آرایش ترمی دوره کارشناسی پرستاری که هم اکنون در تمام دانشکده‌ها در حال اجراست کاملاً محسوس بوده و پیشنهاد می‌شود مسئولین مربوطه نسبت به تغییر آن اقدام نمایند.

کد مقاله: E10

بررسی موانع درون سازمانی موثر بر فعالیت های تحقیقاتی در دانشگاه از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: زهرا صباغیان، زهرا کریمیان، بهرام صالح صدق‌پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: پژوهش از مهمترین ارکان توسعه جوامع محسوب می‌شود و اساساً تصور رسیدن به خود اتکایی و استقلال بدون انجام تحقیق و تولید علم امکان پذیر نیست. در این میان دانشگاه‌ها با تکیه بر نیروی انسانی متخصص و پیوند نزدیک خود با اجتماع می‌توانند در مسیر توسعه و تعالی جامعه، عالمانه‌تر، سریع‌تر و پیشرفته‌تر از هر نهاد دیگر عمل نمایند. علیرغم تلاشی که در سالهای اخیر در حوزه پژوهش در کشور اتفاق افتاده میزان تولید علم کشورمان در سطح جهانی از موقعیت مناسبی برخوردار نیست. چنانکه سهم تولید علم ایران با داشتن جمعیتی بالغ بر ۱٪ از جمعیت جهان تنها ۰/۲۱ درصد می‌باشد که این امر تلویحاً این هشدار را به ما می‌دهد که برای رسیدن به جایگاه جهانی خود به تلاشی بیش از پنج برابر امروز نیازمندیم. با توجه به توان علمی محققین کشور و ظرفیت‌های فراوان بالقوه این سوال مطرح می‌شود که چرا تحقیقات

خارج دانشگاه به منظور استفاده از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات در زمینه تشخیص درمان و پیشگیری بیماریها می باشد.

روش مطالعه: روش تحقیق در این پژوهش، سندکاوی منابع و جستجوی سایت های مربوطه است. با چندین شرکت معتبر داخلی مذاکره شده است، همچنین سایت ها و تحقیقات بعمل آمده در این خصوص مورد بررسی قرار گرفته است.

یافته ها: طرح و پیاده سازی اولین بیمارستان الکترونیکی کشور در سال ۱۳۸۰ درمحل بیمارستان آموزشی امام حسین شاهرود، پیاده سازی طرح در بیمارستان های ولی عصر (عج) زنجان و بیمارستان بقیه... (ع) تهران و بیمارستان امام رضا در مشهد، و در حال حاضر طرح فوق جهت پیاده سازی در مراکز درمانی دانشگاه علوم پزشکی قزوین مطرح شده و در دست اقدام است. برای رسیدن به این مقصود از جمله مهمترین فاکتورهایی که باید به آنها پرداخت، میتوان به ایجاد زیرساخت های شبکه پر سرعت فیبر نوری، پهنای باند بالای شبکه ۱۰MPS به بالا و تجهیزات صوتی و تصویری پیشرفته روز مانند شرکت سونی اشاره کرد.

بحث و نتیجه گیری: پزشکی از راه دور در کشورهایی مثل ایران با داشتن شبکه حمل و نقل ضعیف و وجود پراکندگی جمعیت، عدم دسترسی به مراکز تخصصی پزشکی، افزایش جمعیت سالخورده و نیازمند به مراقبت های ویژه پزشکی، به تشخیص سریع بیماری، اتخاذ تاکتیک های درمانی صحیح، کاهش اتلاف وقت در بعضی موارد مانند بیماری های اورژانسی، کاهش هزینه های مربوطه (مستقیم و غیرمستقیم)، ارتباط بین بیمارستان های تخصصی در شهرهای بزرگ، کمک زیادی می کند.

کد مقاله: E1۳

بررسی روش های آموزشی استفاده شده در یادگیری درس آزمایشگاه بافت شناسی

نویسندگان: محمدهادی بهادری، فهیمه محمدقاسمی، فریده حسینی، آبتین حیدرزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: آزمایشگاه بافت شناسی یک علم مبتنی بر اشکال میکروسکوپی بوده و موقعیت آن در ذهن بیشتر تصویرریست تا کلامی. آموزش بافت شناسی عملی جهت دانشجویان پزشکی یک مبحث کاملاً جدی است که اگر به درستی اجرا نگردد منجر به افت کمی و کیفی در این رشته مهم خواهد شد. هدف از مطالعه حاضر مقایسه آموزش تلفیقی استفاده از گروه های کوچک و نشان

مقدمه: ارتقای کیفیت آموزش بالینی، مستلزم بررسی مستمر وضعیت موجود، شناخت نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف است. این مطالعه با هدف تعیین وضعیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران صورت گرفت.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی در سال تحصیلی ۸۴-۸۳ از کلیه دانشجویان ترم آخر کارشناسی پیوسته پرستاری و کاردانی مامایی (۲۵۰ نفر) خواسته شد که پرسشنامه ای ۳۶ سؤالی را به صورت خود ایفا تکمیل نمایند.

یافته ها: مهمترین نقاط قوت آموزش بالینی به ترتیب "حضور به موقع دانشجو در بخش (۸۹/۰۶)"، "حضور به موقع مربی در بخش (۸۵/۰۵)"، "رعایت پیشنیازهای درس کارآموزی (۸۲/۵)"، "برخورد مناسب مربی با دانشجو (۷۴/۱)"، "مربی بالینی علاقمند به کار (۷۳/۹۲)"، "سابقه کار بالینی مربی (۷۳/۱)"، و مهمترین نقاط ضعف آموزش بالینی به ترتیب "استفاده از وسایل کمک آموزشی در محیط بالینی (۹/۸۴)"، "تعداد کافی دانشجو در بخش (۱۴/۹۱)"، "وجود امکانات رفاهی (۱۶/۹۶)"، بودند.

بحث و نتیجه گیری: گرچه برخی از ابعاد عرصه های آموزش بالینی خوب و عالی است، اما تقویت جنبه های مثبت و اصلاح نقائص می تواند گامی مؤثر در راستای ارتقای کیفیت آموزش بالینی باشد و با ارزیابی های مکرر عرصه های بالینی و مقایسه وضعیت موجود با وضعیت قبل و یا بعد، نقاط ضعف و قوت مؤثر در آموزش بالینی می تواند شناسایی گردد.

کد مقاله: E1۲

مطالعه اولیه بکارگیری سیستم تله مدیسین در توانمندسازی اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین

نویسندگان: مجید بهادرخانی زاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: تله مدیسین به معنی ارائه خدمات درمانی در جایی که فاصله، فاکتور مهمی محسوب می شود توسط متخصصان حرفه ای با استفاده از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات برای تبادل اطلاعات صحیح در زمینه تشخیص درمان و پیشگیری بیماریها و تحقیقات با بهره گیری از جدیدترین دستاوردها در زمینه خدمات درمانی در راستای تأمین هر چه بیشتر سلامت افراد و هدف، امکان ایجاد ارتباط online و یا offline بین نقاط مختلف مراکز درمانی داخل و

۱۰) و ه (۹/۹۹) افزایش معنی داری را در ارتباط با بهبود سطح نمرات در هر پنج گروه نشان داد ($P < ۰/۰۵$).

بحث و نتیجه گیری: آزمایشگاه بافت‌شناسی پیش‌سازمان دهنده دروسی نظیر جنین‌شناسی و پاتولوژی است ولی خود فاقد پیشنیاز کلامی است. بنابراین استفاده از پیش‌سازمان‌دهنده تصویری، به تفکر عمیق‌تر پیرامون مطالب ارائه شده فرصت داده و به پایداری مطالب در ذهن دانشجو کمک می‌کند و شوق مشارکت فعال او را در فرایند یادگیری برمی‌انگیزد. بالا بودن میانگین نمرات در گروهی که از این برنامه بهره جستند، نتیجه تاثیر برنامه بوده است.

کد مقاله: E14

ارزیابی تاثیر کارگاه‌های آموزش زایمان طبیعی و احیاء نوزاد در عملکرد اینترن‌ها در بخش زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی قزوین سال ۱۳۸۶

نویسندگان: لیلا بهرامخانی، فاطمه لالوها، مریم جوادی، امیر ضیایی، امیر جوادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: مهارت در انجام اقدامات بالینی از ضروریات حرفه پزشکی و طبابت است. اکثریت قریب به اتفاق آموزش و تمرین عملی مهارت‌های بالینی به صرف مشاهده و ابتدا به ساکن روی بیمار انجام می‌شود. بر اساس مستندات موجود رویکرد سنتی در آموزش بالینی چندان موفق نیست. از آنجایی که فراگیری مهارت‌های عملی مستلزم آموزش برنامه‌ریزی شده، مشاهده و تمرین کافی مهارت‌هاست احتمال اینکه در طی تجارب محدود بالینی امکان تمرین کافی و کسب اعتماد به نفس در انجام برخی مهارت‌ها فراهم نشود وجود دارد. مرکز مهارت‌های بالینی امکان یادگیری این مهارت‌ها را در محیطی بدون استرس همراه با رعایت حقوق انسانی فراهم می‌سازد. مهارت‌های مربوط به انجام زایمان در بسیاری از دانشکده‌های پزشکی سراسر جهان به عنوان بخشی از بایدهای یادگیری (Must Learn) در برنامه آموزشی تلقی می‌شود و نیز از آنجا که هر ساله بیش از پنج میلیون نوزاد در سراسر دنیا می‌میرند که ۱۹٪ علت آن آسفیکسی هنگام تولد بوده که می‌توان با اجرای احیاء علمی و صحیح، این مرگ‌ومیر را کاهش داد لذا این مطالعه تاثیر کارگاه‌های آموزش زایمان طبیعی و احیاء نوزاد در عملکرد اینترن‌ها در بخش زنان و زایمان وابسته به دانشگاه علوم پزشکی قزوین را مورد ارزیابی قرار داده است.

دادن تصاویر واقعی لام‌های میکروسکوپی از طریق ویدئو پروژکتور همزمان با دیدن لام‌ها در زیر میکروسکوپ همراه با طرح سوالات مشخص و بحث گروهی و مشارکت هر چه بیشتر دانشجویان در ارتباط با مفاهیم مشخص با آموزش کلاسیک بافت‌شناسی عملی از طریق توضیح لام‌های بافت‌شناسی از روی اسلایدهای تهیه شده از اطلس‌های متداول و دیدن لام‌ها در زیر میکروسکوپ بعد از توضیحات استاد و تاثیر کارایی این تغییر رویه بر میزان یادگیری و نمرات پایان ترم دانشجویان بود.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی- تحلیلی، نمونه‌ها، دو ورودی متوالی از دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان بودند. ورودی اول شامل ۸۶ دانشجو بعنوان گروه شاهد بود که آموزش آنها در چهار گروه ۲۲-۲۰ نفره صورت گرفت و ورودی دوم شامل ۷۷ دانشجو بود که در پنج گروه ۱۶-۱۵ نفره وارد مطالعه شدند. آموزش ورودی اول از طریق توضیح اسلایدهای بافت‌شناسی به مدت ۲۰ دقیقه در ابتدای هر گروه توسط استاد بود اسلایدها قبلاً از اطلس‌های بافت‌شناسی تهیه شده بود. سپس دانشجویان لام‌ها را در زیر میکروسکوپ مشاهده و اشکال را با تصاویر اطلس مقایسه می‌کردند و استاد رفع اشکال می‌کرد. دانشجویان ورودی دوم به گروه‌های کوچک شده ۱۵ نفره تقسیم شده بودند. قبلاً از لام‌های بافت‌شناسی آزمایشگاه به تعداد کافی عکس تهیه و تصاویر نام‌گذاری گردیده بود. این تصاویر در آزمایشگاه نشان داده و همزمان دانشجویان لام‌ها را زیر میکروسکوپ مشاهده می‌کردند. سپس در ارتباط با هر موضوع سوالات مشخصی از دانشجویان پرسیده و دانشجویان تشویق به ورود به بحث می‌شدند. در هر جلسه ۴ لام آموزش داده شد و ۱۵ هفته آموزش تداوم داشته و در پایان هر دو دوره ارزشیابی دانشجویان به روش ایستگاهی با اهداف آموزشی مشخص و ثابت شامل مهارت‌های کار با میکروسکوپ، تشخیص بافت، تشخیص سلول و تشخیص ارگان بود. نمرات کسب شده پایان ترم دانشجویان با استفاده از آزمون آماری T-Test و Chi-square با یکدیگر مقایسه شدند.

یافته‌ها: میانگین نمرات نهایی درس آزمایشگاه بافت‌شناسی دانشجویان پزشکی ورودی شاهد و آزمون به ترتیب عبارتند از (۵۵/۳ ± ۱۴/۱۳) و (۷۰/۱۴ ± ۲/۹۳) بود که با استفاده از آزمون T-Test اختلاف معنی داری بین دو گروه مشاهده گردید ($P = ۰/۰۲$). همچنین آنالیز Chi-square در ارتباط با اخذ نمره الف (۲۰-۱۷)، ب (۱۶-۱۴)، ج (۱۳-۱۲)، د (۱۱-۹۹)

نویسندگان: محمدرضا دهقانی، محبوبه صابر، جواد کجوری، میترا امینی، زهرا کریمیان، فرهاد لطفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: شیوه‌های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی بر کیفیت میزان یادگیری فراگیران تاثیر مستقیم دارد. بنابراین بایستی بین نوع هدف و پیامد آموزشی در هر مقطع و شیوه سنجش، همخوانی و تناسب وجود داشته باشد. با توجه به این امر، در حقیقت اعتبار آزمون‌ها تضمین می‌گردد. برای بررسی پایایی آزمون‌ها نیز باید از شیوه‌های آماری بهره برد. پس از انتخاب نوع و شیوه آزمون‌ها و پایایی آنها لازم است سطح و کیفیت پیامدهای آموزشی دانشجویان را با معیارهای از پیش تعیین شده مقایسه نمود که این امر امکان شناخت و پیگیری نقایص را فراهم نموده و بهبود مستمر کیفیت آموزش را تضمین می‌کند. هدف این پژوهش، سنجش نگرش مدیران آموزشی دانشکده پزشکی شیراز در خصوص کیفیت حوزه سنجش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز بر اساس استانداردهای ملی و جهانی بهداشت می‌باشد.

روش مطالعه: این پژوهش بصورت توصیفی می‌باشد و برای انجام آن، پرسشنامه‌ای مبتنی بر شاخصهای WFME در مقیاس لیکرت از خیلی کم تا خیلی زیاد استفاده شده است. که روایی آن از دیدگاه متخصصین و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ $0/78$ ، مورد تایید قرار گرفت. پرسشنامه مذکور توسط ۴۰ نفر از مدیرگروههای آموزشی مختلف دانشکده پزشکی و مسئولین دانشگاه تکمیل گردید. سپس داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که $66/7\%$ مدیران آموزشی دانشکده پزشکی شیراز معتقد بودند که این دانشگاه سیاست مدونی در خصوص معیارها و زمان‌بندی ارزشیابی دانشجویان دوره پزشکی دارد و $45/5\%$ آنان اعتقاد داشتند که دانشگاه نتیجه ارزیابی اعتبار آزمون‌های خود را به صورت مستند به دست‌اندرکاران بازخورد نمی‌دهد. $46/2\%$ از افراد معتقد بودند دانشگاه بر پایایی و روایی آزمون‌های پیشرفت تحصیلی دانشجویان نظارت داشته است. $41/7\%$ از افراد بر عدم تطابق استانداردهای دانشکده‌های پزشکی با استانداردهای جهانی تاکید داشته‌اند. همچنین حدود 70% مدیران، میزان تطابق روشهای موجود سنجش را با روشهای یاددهی-یادگیری مطلوب دانستند و $58/3\%$ دانشگاه را از لحاظ میزان استفاده از ابزار ارزشیابی به منظور کاهش تراکم حجم برنامه‌درسی نامطلوب تلقی کردند.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه مداخله‌ای با طرح دو گروهی و فقط پس‌آزمون بوده و جامعه مورد مطالعه ما کلیه کارورزان پزشکی که در زمان اجرای طرح دوره کارورزی خود را در بخش زنان و زایمان می‌گذراندند ($n=36$) بوده است که به شیوه نمونه‌گیری تصادفی ساده به دو گروه مورد و شاهد تقسیم شدند. گروه شاهد ($n=18$) تحت آموزش معمول بخش زنان و زایمان (آموزش بر بالین بیمار) قرار گرفتند و گروه مورد، علاوه بر آموزش معمول بخش، در ابتدای دوره کارورزی زنان و زایمان آموزش عملی مهارت انجام زایمان طبیعی و احیاء نوزاد را در مرکز مهارت‌های بالینی در قالب کارگاه ۳ روزه فراگرفتند. برای ارزیابی مهارت عملی کارورزان در انتهای دوره کارورزی زنان و زایمان از چک‌لیست سنجش عملکرد با مقیاس لیکرت استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از برنامه نرم‌افزاری SPSS و آزمون آماری T مستقل استفاده گردید.

یافته‌ها: میانگین امتیاز مهارت‌های مربوط به قبل از زایمان در کارورزان پزشکی گروه شاهد و مورد به ترتیب $53/72 \pm 10/85$ و $66/72 \pm 6/39$ ، مهارت‌های مربوط به حین زایمان $15/06 \pm 86/22$ و $120/38 \pm 6/45$ ، مهارت‌های مربوط به پس از زایمان $41/83 \pm 8/32$ و $61/61 \pm 7/16$ بود. میانگین امتیاز عملکرد کارورزان در مورد مهارت‌های قبل، حین و بعد از زایمان طبیعی به طور معنی‌داری در دو گروه مورد و شاهد اختلاف داشت ($P < 0/05$). میانگین امتیاز مهارت‌های مربوط به احیاء نوزاد در کارورزان گروه شاهد $24/38 \pm 6/74$ و در گروه مورد $33/88 \pm 3/37$ تفاوت معنی‌داری داشت ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاضر موید اثربخشی آموزش در مرکز مهارت‌های بالینی در ایجاد آمادگی و بهبود عملکرد کارورزان در انجام مهارت‌های بالینی می‌باشد. لذا به منظور توانمندسازی دانشجویان، آموزش مهارت‌های عملی در مرکز مهارت‌های بالینی در کنار آموزش‌های بیمارستانی (آموزش بر بالین بیمار) پیشنهاد می‌گردد که این امر به نوبه خود موجب افزایش مهارت دانشجویان در برخورد با بیماران شده و به کاهش خطاهای پزشکی منجر خواهد شد.

کد مقاله: E15

بررسی نگرش مدیران آموزشی دانشکده پزشکی شیراز در خصوص کیفیت حوزه سنجش دانشجویان بر اساس استانداردهای وزارت بهداشت و WFME

کیفیت محتوای آموزشی، بازخورد، مهارت‌های ارتباطی و اخلاق پزشکی، تناسب ارزشیابی با آموزش و تأثیر آموزش‌ها بر کسب توانمندی بالینی در هر یک از این چهار بخش بود. اطلاعات پرسشنامه‌های تکمیل شده به SPSS ویرایش ۱۱ وارد و با استفاده از روش‌های آمار توصیفی ارائه و نتایج با استفاده از آزمون‌های آماری T-Test و مجذور کای (با خطای آلفای کمتر از ۰/۰۵) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میزان بازگشت پاسخنامه‌های تکمیل شده در گروه کارورزان ۸۰٪ بود. از بین ۵۹ نفر کارورز پاسخ دهنده، ۶۵٪ زن و ۳۵٪ مرد بودند. میزان بازگشت پاسخنامه‌های تکمیل شده در گروه اساتید ۷۰ درصد بود. از بین ۲۷ نفر استاد پاسخ‌دهنده در چهاربخش بالینی اصلی، ۴۴٪ زن و ۵۶٪ مرد بودند. میانگین امتیاز نظرات گروه دانشجویان و اساتید در این عرصه در هر یک از چهار بخش مذکور از نظر آماری تفاوتی معنادار داشت به گونه‌ای که در گروه اساتید توانمندی تدریس بالینی در عرصه راندهای آموزشی هر چهار بخش مزبور امتیاز بالایی را به خود اختصاص داده بود درحالیکه از دیدگاه کارورزان توانمندی تدریس بالینی توسط اساتید در عرصه راندهای آموزشی هر چهار بخش مورد نظر امتیاز پائینی را به خود اختصاص داده بود. در بخش کودکان ($P < 0/001$)، داخلی ($P < 0/001$)، زنان و زایمان ($P < 0/001$) و در بخش جراحی ($P = 0/001$) مشاهده گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: تفاوت معنادار موجود در دیدگاه دو گروه اساتید و کارورزان در مورد توانمندی تدریس بالینی اساتید در این عرصه آموزشی در مقطع کارآموزی دوره پزشکی عمومی نشانه وجود نقص عمومی در توانمندی تدریس بالینی اساتید این عرصه در هر چهار بخش بالینی اصلی می‌باشد و لزوم طراحی و اجرای برنامه‌های اصلاحی لازم در این زمینه را تأیید می‌نماید و بنظر می‌رسد که ارتقاء دانش، اصلاح نگرش و توانمندسازی اساتید بالینی در ارائه آموزش بر بالین بر مبنای اصول نوین پذیرفته شده آموزش در این عرصه‌ها و همچنین پایش ارائه آموزش صحیح و مناسب از طریق سیستم آموزشی دانشگاه از راهکارهای مهم ارتقاء کیفیت آموزش در مقطع بالینی در دوره پزشکی عمومی باشند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت موضوع ارزشیابی و نقش آن در یادگیری دانشجویان و با توجه به یافته‌های بدست آمده، دانشگاه باید زمینه‌ای را فراهم نماید تا نتایج ارزیابی، اعتبار آزمون‌ها را بطور مستند، در اختیار مسئولین ذیربط قرار دهد. همچنین مسئله عدم بازخورد نتایج ارزشیابی‌ها به دست‌اندرکاران امور آموزشی از نقاط قابل تامل و بازنگری می‌باشد. همچنین نظارت مسئولین و دست‌اندرکاران امور آموزشی بر پایایی و روایی آزمون‌ها کاملاً ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: E16

توانمندی تدریس بالینی اساتید در عرصه راند آموزشی بخش‌های اصلی از دیدگاه اساتید و کارورزان دانشگاه علوم پزشکی همدان

نویسندگان: مهدی بیگلرخانی، اعظم معیاری، جلیل کوهپایه زاده، حمیدرضا برادران، سید کامران سلطانی عربشاهی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی همدان

مقدمه: آموزش بالینی مهمترین قسمت از آموزش پزشکی است و آموزش بر بالین (راند آموزشی) یکی از عرصه‌های مهم آن است که نقشی مؤثر در انتقال دانش، نگرش و توانمندی برخوردار با بیماران بستری به پزشکان آینده دارد. در این مطالعه به بررسی توانمندی اساتید در ارائه مناسب آموزش بر بالین در مقطع کارآموزی و بر مبنای اصول آموزش پزشکی، از دیدگاه دو گروه اساتید بخش‌های بالینی اصلی و کارورزان پرداخته شد تا ضمن تعیین نقاط قوت و ضعف آن از دیدگاه اساتید که ارائه‌کنندگان اصلی و رکن اصلی آموزش محسوب می‌شوند و نیز دانشجویانی که این آموزش‌ها را در مقطع قبل (کارآموزی) دریافت نموده‌اند و با قرار گرفتن در مقطع کاربردی بعدی (کارورزی) از قابلیت خوبی برای نظردهی در این مورد برخوردارند و همچنین مقایسه نظرات آنها، امکان برنامه‌ریزی‌ها و انجام اصلاحات لازم فراهم گردد.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی مقطعی بوده و در نیمه اول سال ۱۳۸۷ جهت کلیه اساتید بخش‌های بالینی اصلی دانشگاه علوم پزشکی همدان شامل داخلی، زنان و زایمان، جراحی، کودکان و کلیه کارورزانی که حداقل یکماه از دوره اینترنتی را در یکی از این بخش‌ها گذرانده بودند، انجام شد. پرسشنامه‌های محقق ساخته روا و پایا، در هر یک از دو گروه علاوه بر ۶ سؤال در مورد اطلاعات دموگرافیک شامل ۲۱ سؤال در زمینه‌های تعامل استاد با دانشجو،

کد مقاله: E17

بررسی نگرش مدیران آموزشی دانشکده پزشکی شیراز در خصوص کیفیت حوزه ارزیابی برنامه و نوسازی مستمر بر اساس استانداردهای وزارت بهداشت و WFME

نویسندگان: فرهاد لطفی، جواد کجوری، لیلا بذرافکن،
محمد رضا دهقانی، زهرا کریمیان، میترا امینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: همگام با تحولات شگرفی که در عصر حاضر در همه شاخه‌های علوم و تکنولوژی و به ویژه علوم پزشکی پدید آمده است، بازنگری برنامه‌های آموزشی مبتنی بر امکانات، شرایط و نیازهای جدید، یکی از مسئولیت‌های عمده دانشکده‌های پزشکی است. تقاضا و انتظارات جدید در بخش سلامت، نیازها و انتظارات آموزشی جدیدی را نیز در حوزه آموزش در پی خواهد داشت که باید مورد توجه و بازنگری مدرسین و برنامه‌ریزان آموزشی قرار گیرد. هدف این پژوهش سنجش نگرش مدیران آموزشی دانشکده پزشکی شیراز در خصوص کیفیت حوزه ارزیابی برنامه و نوسازی مستمر دانشگاه علوم پزشکی شیراز بر اساس استانداردهای ملی و جهانی بهداشت می‌باشد.

روش مطالعه: این پژوهش بصورت توصیفی می‌باشد و برای انجام آن، پرسشنامه‌ای مبتنی بر شاخصهای WFME در مقیاس ۵ گانه لیکرت از خیلی کم تا خیلی زیاد استفاده شده است. که روایی آن از دیدگاه متخصصین و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۶ مورد تایید قرار گرفت. پرسشنامه مذکور توسط ۴۲ نفر از مدیر گروههای آموزشی مختلف دانشکده پزشکی و مسئولین دانشگاه تکمیل گردید سپس داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۶۳/۶٪ از مدیران گروههای آموزش دانشکده پزشکی معتقد بودند که این دانشگاه طرح کافی برای تقویت و بهبود فرآیند ارزیابی آموزش پزشکی عمومی دارد، ۵۳/۸٪ اعتقاد دارند که دانشگاه نهاد مستقلی برای ارزیابی برنامه دوره پزشکی عمومی و تضمین صحت فرآیند اجرای آن دارد، ۶۶/۷٪ از آنها بر این عقیده‌اند که معیارهای فعلی دانشگاه برای ارزیابی عملکرد دانشجویان کافی نیست و ۵۲/۸٪ آنها معتقدند نتایج ارزیابی عملکرد دانشجویان به نهادهای متولی گزینش برنامه درسی و مشاوره تحصیلی بازخورد داده نمی‌شود. ۶۰٪ از افراد مشارکت مدیر گروهها را در فرآیند ارزیابی برنامه دوره آموزش پزشکی، مطلوب قلمداد کردند و ۵۸٪ نیز میزان اعمال نظر اساتید را در برنامه آموزش پزشکی عمومی مطلوب دانستند. ۵۸/۳٪ ارزیابی

سازمان یافته نتایج عملکرد دانشجویان در برنامه آموزشی را ضعیف عنوان کردند و ۵۹/۴٪ نیز رویه جاری دانشگاه را در جهت جلب مشارکت اساتید در فرآیند ارزیابی برنامه آموزشی و تدوین برنامه‌های جدید ضعیف تلقی نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های موجود و اهمیت بازنگری مجدد برنامه‌درسی و نوسازی آن، به نظر می‌رسد دانشگاه باید معیارهای فعلی خود را برای ارزیابی عملکرد دانشجویان ارتقاء بخشد. همچنین نتایج ارزیابی عملکرد دانشجویان، به نهادهای متولی گزینش برنامه‌درسی و مشاوره تحصیلی جهت کیفیت هرچه بهتر برنامه‌درسی بازخورد داده شود تا در صورت لزوم نسبت به بازنگری و نوسازی برنامه آموزشی اقدام شود. و همچنین باید زمینه لازم برای ارزیابی سازمان یافته نتایج عملکرد دانشجویان در برنامه آموزشی مهیا گردد و مشارکت اساتید در فرآیند ارزیابی برنامه آموزشی و تدوین برنامه‌های جدید افزایش یابد.

کد مقاله: E18

Microteaching و ارتقاء مهارت معلمي در دانشجویان پرستاری

نویسندگان: زهرا تقریبی، لیلا تقریبی، خدیجه شریفی، زهرا سوکی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: یکی از وظایف مهمی که پرسنل پرستاری در عرصه‌های مختلف بالینی، آموزشی و اجتماعی عهده دار هستند، مرتبط با نقش آموزشی آنهاست. از دیرباز شیوه‌های ارتقاء دهنده این ویژگی حرفه‌ای، مورد توجه محققین آموزش پرستاری بوده است. یکی از راهکارهای پیشنهادی در این خصوص Microteaching می‌باشد؛ لذا مطالعه‌ای با هدف بررسی جزئیات مربوط به این رویکرد آموزشی انجام شد.

روش مطالعه: جهت تدوین این مقاله مروری بانکهای اطلاعاتی Science، Ovid، Pubmed، CINHAL، Direct، Blackwell و ProQuest، با استفاده از کلیدواژه‌های Nursing Education و Microteaching مورد جستجو قرار گرفته و کلیه عناوین مرتبط انگلیسی زبان دارای مقاله کامل مطالعه شدند.

یافته‌ها: Microteaching یک استراتژی نوین آموزشی در قالب آموزش از طریق گروههای کوچک است که طرح اولیه آن به اوایل دهه ۶۰ برمی‌گردد. این متد آموزشی دربرگیرنده مراحل برنامه‌ریزی، آموزش، مشاهده و تکرار مجدد هر یک از مراحل مذکور می‌باشد. به این صورت که یکی از فراگیران موضوعی را با نظر گرفتن جزئیات مربوط به روش تدریس در حضور مربی

ANOVA بین نمرات رضایت فراگیران براساس حیطه های مورد بررسی تفاوت معنی داری وجود داشت ($P=0/0$). بالاترین نمره رضایت به حیطه اساتید و پایین ترین نمره به حیطه منابع آموزشی اختصاص داشت.

بحث و نتیجه گیری: میانگین نمرات رضایت در کل و در هر کدام از زمینه ها نشان دهنده این است که فراگیران در کل از سطح رضایت بالایی برخوردار نیستند. بنابراین توجه به بهبود هر یک از حیطه ها به ویژه حیطه منابع آموزشی از اهمیت ویژه ای در این راستا برخوردار است. مطالعات بیشتری مورد نیاز است تا راهکارهای لازم در جهت بهبود وضعیت آموزشی گروه مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد.

کد مقاله: E۲۰

تجهیزات پزشکی، آموزش درمانگاهی، دانشجویان پزشکی

نویسندگان: سیامک رجایی، کتابون رحمدل، اکرم ثناگو، مهسا رمضانی، محمدرضا یوسفی، لیلیا جویباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: وسایل کار یک پزشک به نوع تخصص او بستگی دارد. وسایلی که عموماً یک پزشک از آنها استفاده می کند روپوش سفید، گوشی پزشکی، فشارسنج، میزان الحرارة، وزن سنج، تخت، قاشقک، چکش، چراغ قوه، افتالموسکوپ و بسیاری لوازم دیگر... است. هدف از این مقاله بررسی تجربه اساتید و دانشجویان پزشکی از آموزش درمانگاهی با تاکید بر اهمیت تجهیزات درمانگاه و وسایل پزشکی می باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه از دو روش "کمی و کیفی"، پرسشنامه، مصاحبه های نیمه ساختار (طی جلسات انفرادی و یا گروهی) و مشاهده اطلاعات جمع آوری شد. در این مقاله داده های مربوط به مصاحبه ها آورده شده است. ۴ تن از اساتید جراحی با تخصص های مختلف و ۲۵ دانشجوی پزشکی که بخش درمانگاه جراحی را گذرانده و یا در حال گذراندن بودند در مصاحبه ها شرکت کردند. این مقاله به کمبود تجهیزات جهت یادگیری دانشجویان در درمانگاه اشاره دارد.

یافته ها: نبودن درمانگاه، مجهز نبودن دانشجو، فرسوده بودن ساختمان درمانگاه، عدم تطبیق مهندسی درمانگاه با اصول آموزشی، فضای محدود، شلوغی، خارج بودن از محوطه بیمارستان، کمبود تجهیزات معاینه " از جمله مواردی بوده است که شرکت کنندگان به عنوان مشکلات آموزش درمانگاهی به آنها اشاره کردند.

ناظر برای سایر فراگیران آموزش می دهد، برنامه ارائه شده ضبط گردیده، سپس برنامه ضبط شده توسط فراگیران با تاکید بر روش تدریس، نه محتوای ارائه شده صرف، نقد میشود. متعاقباً برنامه آموزشی با در نظر گرفتن نتایج فیدبک دریافتی و خودارزیابی تکرار می گردد.

بحث و نتیجه گیری: این روش مهارتهای تدریس، ارتباط و مشاوره را در دانشجویان پرستاری ارتقاء می دهد. جهت بررسی بیشتر موضوع مطالعاتی با طراحی تحلیلی و تجربی پیشنهاد می گردد.

کد مقاله: E۱۹

بررسی میزان رضایتمندی کارآموزان و کارورزان از کیفیت آموزش در سه گروه داخلی، جراحی و بیهوشی در دانشکده پزشکی علوم پزشکی اصفهان

نویسندگان: مریم تیموری، نیکو یمانی، میترا دادمان، مصطفی دهقانی پوده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: در راستای ارتقای کیفیت آموزش، بررسی نظرات فراگیران که مشتریان اصلی آموزش هستند، از اهمیت ویژه ای برخوردار است. هدف این مطالعه بررسی میزان رضایتمندی کارآموزان و کارورزان بالینی از کیفیت آموزش در سه گروه داخلی، جراحی و بیهوشی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بوده است.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی در سال ۱۳۸۷، کلیه کارآموزان و کارورزان (تعداد ۲۳۶ نفر) در ۳ گروه داخلی، جراحی و بیهوشی مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ۳۹ سوالی با مقیاس رتبه ای بود که دربرگیرنده ۳ حیطه امکانات عمومی یادگیری در گروه، اعضای هیأت علمی گروه و مسئولین اجرایی گروه بوده و روایی و پایایی آن به تأیید رسیده بود. پرسشنامه ها توسط نمایندگان کارآموزان و کارورزان توزیع و جمع آوری گردید و سپس داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در مجموع ۱۵۹ پرسشنامه بازگشت داده شد. میانگین و انحراف معیار $3\pm 2/45$ ، حیطه منابع، اساتید و مسئولین به ترتیب عبارت بود از $2/48 \pm 0/91$. آزمون T تفاوت معنی داری بین نمرات رضایت کارآموزان و $2/68 \pm 0/83$ و $0/85 \pm 0/83$ کارورزان در کل و در هر کدام از ۳ حیطه مورد بررسی را نشان نداد. بر اساس آزمون

یافته‌ها: مضمون برجسته در این مطالعه "جنبه درمانی داشتن نه آموزشی درمانگاه" بوده است. شرکت کنندگان معتقد بودند درمانگاه مرکز مورد بررسی اساساً بنیاد آموزشی ندارد. "معماری درمانگاه، نوع مراجعه کنندگان، غیرفعال بودن دانشجویان در امر یادگیری، نداشتن رزیدنت/فلوشیپ، کمبود تجهیزات" از سایر موضوعاتی است که در ارتباط با آموزش درمانگاهی بدان اشاره شد. علی‌رغم وجود مشکلات متعدد، اساتید و دانشجویان، ضرورت این نوع آموزش را مورد تأکید قرار دادند به طوری که اظهار داشتند "درمانگاه جراحی بد نیست، نمی‌توانم بگویم خوبه، خیلی آموزش داره".

بحث و نتیجه‌گیری: آنچه در محیط کاری آینده پزشکان عمومی به طور عمده مطرح می‌باشد بیماران سرپایی درمانگاهی است که نه تنها از نظر نوع بیماری‌ها بلکه از نظر زمان کوتاه موجود برای ایجاد ارتباط مؤثر، گرفتن اطلاعات و انجام معاینه و مرور تشخیص‌های افتراقی و همچنین درمان سرپایی و نسخه‌نویسی با بخش‌های بستری دارای تفاوت اساسی است. امروزه توجه به آموزش طب سرپایی و درمانگاهی مورد توجه قرار گرفته و شواهد فراوان از نقش آن در بهینه نمودن عملکرد آینده پزشکان عمومی و بررسی مشکلات آن در دنیا وجود دارد لذا ضروری است تا مسئولین امر آموزشی به این موضوع به طور جدی پردازند.

کد مقاله: E22

برنامه‌ریزی آموزشی "دوره کلاترال اورژانس‌های کودکان"
برای رزیدنت‌های طب اورژانس: ارائه یک Teaching Scholarly
نویسندگان: امیرحسین جعفری‌روحي، نعمت بیلان، چنگیز قلیپوری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: هدف از برنامه آموزشی اورژانس‌های کودکان (PEM) برای دستیاران طب اورژانس (EM) که بصورت یک دوره کلاترال در بیمارستان کودکان تبریز ارائه می‌گردد، تربیت متخصصین EM است که دارای دانش پیشرفته در زمینه اورژانس‌های کودکان و توانایی اداره نیازهای کودک بدحال در تمام سطوح پیشگیری، مراقبت‌های پیش‌بیمارستانی و بخش PEM را به تنهایی دارا باشند. همچنین قابلیت مدیریت بخش‌های اورژانس کودکان، مهارت آموزش به دست اندرکاران سیستم سلامت در هر سطح و تحقیقات در زمینه PEM را کسب نمایند.

مشاهدات حاکی از آن بود که علی‌رغم اینکه دانشجویان پزشکی می‌بایست حداقل وسایل آموزشی "قلم و دفترچه یادداشت، گوشی، آیسلنگ، چراغ قوه، چکش رفلکس، افتالموسکوپ" را با خود داشته باشند کمتر دانشجویی این وسایل را در زمان آموزش به همراه داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: مطالعات در آموزش پزشکی نشان می‌دهد که دانشجویان به سمت یادگیری غیرفعال پیش می‌روند. در این مطالعه مجهز نبودن دانشجو به حداقل‌های تجهیزات شخصی پزشکی خود مدرکی بر این گواه است. وابسته بودن به نکاتی که استاد بازگو می‌کند و استفاده از یک گوشی و یا سرنسخه برای یادداشت آن هم با تأکید استاد از جمله مواردی است که توجه بیشتر مسئولین آموزشی را می‌طلبد. ضروری است سیاست‌های آموزشی، دانشجویان را به سمت یادگیری فعال، و تکمیل کاستی‌های آموزشی با خود یادگیری هدایت نماید.

کد مقاله: E21

آموزش درمانگاهی: بررسی دیدگاه اساتید و دانشجویان در واحد درمانگاه جراحی

نویسندگان: کتابون رحمدل، سیامک رجایی، محمد رضا یوسفی، مهسا رضانی، اکرم ثناگو، لیلا جویباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: آموزش پزشکی عمومی باید به سمت کاربردی شدن پیش برود تا در پایان آن استقلال کاری لازم برای فرد به وجود آید. جنبه‌های درمانگاهی در بخش‌های عمومی بیشتر اهمیت دارد چرا که در این بخش‌ها هنوز بیماران در مرحله تشخیص قرار دارند و پس از آن به بخش‌های تخصصی وارد می‌شوند. هدف از این مطالعه تبیین دیدگاه و تجربیات اساتید و دانشجویان پزشکی در خصوص یاددهی-یادگیری در درمانگاه جراحی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۷۸ می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه از دو روش "کمی و کیفی"، پرسشنامه، مصاحبه‌های نیمه‌ساختار (طی جلسات انفرادی و یا گروهی) و مشاهده اطلاعات جمع‌آوری شد. در این مقاله داده‌های مربوط به مصاحبه‌ها آورده شده است. ۴ تن از اساتید جراحی با تخصص‌های مختلف و ۲۵ دانشجوی پزشکی که بخش درمانگاه جراحی را گذرانده و یا درحال گذراندن بودند در مصاحبه‌ها شرکت کردند.

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: طرح درس بعنوان راهنمایی برای سازماندهی مواد آموزشی و مدرس باهدف کمک به فراگیران برای رسیدن به اهداف آموزشی از پیش تعیین شده به کار می رود. طرح درس دیدگاههای دانشجویان را نسبت به کیفیت آموزشی استاد بهبود بخشیده و ضمن آن باعث نظم منطقی و هماهنگی نیز گشته و فعالیتها را هدفمند می نماید و هدفهای مبهم را روشن ساخته و به آموزش تازگی می بخشد. طرح درس یک تعامل پویا بین استاد و دانشجو ایجاد نموده و باعث می شود که دانشجویان ضمن یافتن دلایل منطقی برای برنامه های یادگیری خود، در اجرای برنامه درسی احساس مسئولیت نمایند که این مسئله آنان را وادار می کند به فرایند اجرای تدریس توجه داشته باشند و سهم مشخصی در حد توان خود در اجرای برنامه های درسی ایفا نمایند. این مطالعه به منظور تعیین دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در خصوص تدوین طرح درس در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی بر روی ۹۰ نفر از اعضای هیات علمی علوم پایه و بالینی انجام شد. حجم نمونه با روش طبقه بندی تصادفی ساده انتخاب گردید. پرسشنامه ای شامل پنج سوال دموگرافیک و ده سوال تخصصی بر اساس مقیاس لیکرت از (خیلی زیاد تا خیلی کم) که نمرات ۱۸-۰ خیلی کم، ۲۷-۱۹ کم، ۳۶-۲۸ زیاد و ۴۶-۳۷ خیلی زیاد را به خود اختصاص داد تهیه گردید. که پس از پایلوت مقدماتی، روایی صوری و محتوایی آن توسط اساتید صاحب نظر تایید و سپس بین نمونه ها توزیع گردید. اطلاعات جمع آوری شده از طریق نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و با استفاده از آمار توصیفی کای دو و ویلکاکسون مورد بررسی آماری قرار گرفت.

یافته ها: بر اساس نتایج بدست آمده در این مطالعه، میانگین سنی اعضای هیات علمی ۴۲ سال با طیف سنی (۲۸-۵۶) سال بود. ۶۷ درصد پاسخگویان مرد، ۳۳ درصد زن، رتبه علمی بترتیب، ۵۲ درصد مربی، ۴۸ درصد استادیار بودند. ۶۰ درصد از اساتید در هر ترم مبادرت به تدوین طرح درس نموده اند، ۶۸ درصد از اساتید تدوین طرح درس را در هدایت فراگیران به سوی اهداف آموزشی، ارتقای سطح کیفی آموزشی و تعیین شیوه ارزشیابی مناسب با اهداف آموزشی بسیار مفید و موثر می دانستند. همچنین ۴۰ درصد از پاسخگویان حجم بالای کار مدرس را از موانع تدوین طرح درس می دانند و تنها فقط ۳۲ درصد از مدرسین بازبینی تدوین طرح درس را در طول سال لازم می دانستند.

روش مطالعه: کمیته ای متشکل از مدیران و اعضای هیات علمی گروه های آموزشی بیماریهای کودکان و طب اورژانس تشکیل گردید. یک نفر از اعضاء بعنوان مدیر برنامه آموزش دوره PEM برای رزیدنتهای EM انتخاب گردید. مدیر برنامه مسئولیت جستجوی منابع و بررسی دوره های مشابه در کشورهای مطرح جهان در زمینه آموزش PEM و همچنین بررسی کوریکولوم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دستیاری طب اورژانس را بر اساس اهداف آموزشی رزیدنتهای EM در زمینه PEM با عناوین Must to Know, Better to Know, Excellent to Know بر عهده گرفت. بعد از جمع آوری منابع، طرح دوره تدوین یافته به همراه کتابچه گزارش ثبت عملکرد رزیدنتهای EM در دوره آموزشی PEM در کمیته مذکور مورد بررسی و اصلاحات لازم قرار گرفت. سپس برنامه آموزشی دوره PEM جهت اجرا در جلسات شورای آموزشی هر دو گروه مطرح و بعد از رای گیری بعنوان مصوبات هر دو گروه لازم الاجرا گردید.

یافته ها: برخلاف سالهای قبل، رزیدنتهای EM بطور کامل تحت نظارت مدیر برنامه، در هفت Block معین، PED (بخش اورژانس کودکان) (۱/۵ ماه)، PICU (یک ماه)، Neonatology (دو هفته)، Pediatric Neurology (دو هفته)، Pediatric Surgery (دو هفته) و Research (دو هفته) شرکت می کنند. در ماههای PED، ۲۱۶ ساعت کلینیکی و در سایر Block ها ۱۴۴ ساعت کلینیکی بصورت درگیری موثر با بیمار، در شیفتهای صبح، عصر و شب دارند. دستیاران موظف به شرکت منظم در کنفرانس و راندهای هفتگی از قبل مشخص شده هستند. ارزیابی با همکاری دو گروه آموزشی بصورت MCQ، OSCE و ارزیابی پیشرفت پروژه تحقیقاتی انجام می گردد.

بحث و نتیجه گیری: در طی این دوره از یک سو دستیار وظایف و نیازهای آموزشی خود را شناخته، سعی در افزایش مهارت علمی و عملی خود می کند و از سوی دیگر اعضا هیات علمی با بررسی نظرات و نتایج آزمون پایانی دستیار سعی در رفع کمبودها و اشکالات و بهبود سیستم آموزشی می نمایند.

کد مقاله: E۲۳

اهمیت تدوین طرح درس از دیدگاه اعضای هیات علمی
دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: ناهید جلیلیان، فرح روشن پور، نسرين جلیلیان، طاهره ناصری پور، فرحناز کهریزی، ناهید یاری، علی اکبر ده حقی، فریده علیخانی

بحث و نتیجه گیری: فواید طرح درس در رسیدن به اهداف آموزشی بر هیچ یک از اعضای هیات علمی پوشیده نیست لذا با توجه به نتایج بدست آمده در این مطالعه ضروری است تدوین طرح درس توسط اساتید بنحوی طراحی گردد تا علاوه بر راهنمایی تدریس و صرفه جویی در زمان بتوانند آنرا به آسانی در عمل اجرا نمایند.

کد مقاله: E۲۴

خودارزیابی اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل در زمینه یادگیری الکترونیکی (E Learning) نویسندگان: ایمان جهانیان، مصطفی جوانیان، غلامرضا بینش پژوه
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

مقدمه: هر گاه اطلاعات از نقطه‌ای به نقطه دیگر و یا از آموزش دهنده به آموزش گیرنده از طریق الکترونیکی رد و بدل شود، به آن آموزش الکترونیک اطلاق می‌شود. در این پروژه برآن شدیم به بررسی نظرات اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی در زمینه یادگیری الکترونیکی پردازیم. نتایج این پژوهش در برنامه‌ریزی و تعیین روش مناسب در جهت ارتقاء کارایی سیستم آموزش الکترونیکی دانشگاه که از مسایل مهم و اساسی امروزه محسوب می‌گردد، کاربرد خواهد داشت.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-تحلیلی و مقطعی توسط مرکز مطالعات و توسعه در سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ انجام شده است. پرسشنامه‌ای حاوی ۶ سوال زمینه‌ای و ۸ سوال در مقیاس ۳ درجه‌ای لیکرت تهیه گردید و برای کلیه ۱۴۰ عضو هیأت علمی دانشکده پزشکی ارسال گردید که ۷۵ نفر فرمها را به روش خودایفا تکمیل نموده و به مرکز عودت دادند. اطلاعات کد گذاری، وارد کامپیوتر شده و با نرم‌افزار SPSS آنالیز گردید.

یافته‌ها: در این مطالعه، ۷۵ عضو هیأت علمی با میانگین سنی ۴۶/۱۵+۶/۸۵ سال حضور داشتند که ۷۱/۲٪ آنان مذکر بودند. ۴۷/۲٪ علوم پایه و ۵۲/۸٪ بالینی بودند. ۵/۵٪ آشنایی چندانی با رایانه نداشتند. در دانلود کردن فایل‌های مورد نیاز ۴۸/۶٪ و در خصوص شرکت در کلاسهای مجازی و ویدئوکنفرانس ۱۱/۱٪ مهارت کافی داشتند. در استفاده از روشهای آموزش الکترونیک ۵۸/۶٪، در طراحی مقدماتی CD آموزشی ۵۰/۷٪ و در استفاده از کتابخانه الکترونیکی ۴۶/۵٪ در حد متوسط بودند. در پیدا کردن سایت‌های اینترنتی مورد نیاز، انتخاب کلیدواژه‌های مناسب برای

جستجو و استفاده از جستجوگرهای اینترنت به ترتیب ۱/۴٪، ۴/۱٪ و ۸/۲٪ درحد مبتدی بودند.

بحث و نتیجه گیری: بهره‌گیری از روش آموزش الکترونیکی پدیده نوظهوری است و باید راجع به آن در بستر زمان تفکر و تامل کرد، در واقع این گونه باید اندیشید که با توجه به امکانات موجود، چگونه می‌توان از آن بهره گرفت که موثر واقع شود. بر اساس مطالعه حاضر، برنامه‌ریزی در جهت ارتقاء مهارت اساتید از سطح مبتدی به متوسط و از متوسط به ماهر پیشنهاد می‌شود، که درگام نخست برگزاری کارگاهها و بویژه دوره‌های آموزشی مرتبط ضروری می‌نماید.

کد مقاله: E۲۵

ارزیابی طرح درس های ارائه شده توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

نویسندگان: اکرم جوکار، سیدسعید مظلومی، محمدحسن شیخها، طاهره سلیمی، هنگامه زندی، شکوه تقی‌پور، شهناز مجاهد، محمدحسین حسینی، فاطمه دهقان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: فرآیند تدوین طرح درس فرآیندی کلیدی در امر آموزش است. هدف اصلی از تهیه طرح درس سازماندهی فعالیتهای آموزشی یک استاد، تسهیل در امر یادگیری فراگیران، برقراری یک راه ارتباطی و همچنین کمک به ارزیابی مدرسین توسط مؤسسه آموزشی می‌باشد. با توجه به اهمیت تدوین طرح درس و لزوم ارائه آن و انجام تدریس بر اساس آن مهارت در تدوین درست و صحیح آن لازمه یک استاد توانمند می‌باشد. این مطالعه به منظور تعیین وضعیت طرح درسها و اهداف تدوین شده توسط مدرسین دانشگاه انجام گردید.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-مقطعی مجموعاً ۱۴۴ طرح درس ارائه شده توسط اساتید کلیه دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در نیمسال اول تحصیلی ۸۸-۸۷ بر اساس چک‌لیست شامل مشخصات درس و ۸ بخش مربوط به نگارش طرح درس که توسط متخصص امر آموزش با تشکیل کمیته ای دراین خصوص مورد بررسی قرار گرفت و اطلاعات بدست آمده با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: بیشترین تعداد طرح درس بررسی شده مربوط به اعضای هیأت علمی در گروه بالینی دانشکده پزشکی بود. میانگین نمره

اهمیت فرهنگ سازمان، در توانمندی است که برای بهبود و حمایت تلاش‌های منتهی به ارتقاء کیفیت لازم و ضروری است.

روش مطالعه: این بررسی یک مطالعه تحلیلی است که با استفاده از پرسشنامه فرهنگ سازمانی دنیسون و پرسشنامه از پیش تنظیم شده توانمندی اساتید به بررسی رابطه دو مقوله مذکور می‌پردازد پایایی پرسشنامه محقق‌ساخته با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۹ بدست آمد. اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و آماره‌های توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: اساتید به مقوله زیر بعنوان عوامل موثر در ارتقاء فرهنگ‌سازی به ترتیب بیشترین اهمیت را قائل شدند. مشارکت و درگیر ساختن اساتید در تصمیم‌گیری و مدیریت آموزشی با امتیاز $72/97 \pm 10/38$ ، هماهنگی و سازگاری درونی در حیطه آموزشی با $71/45 \pm 9/74$ ، انعطاف‌پذیری و امکان ایجاد تغییرات منطبق با نیازها و مقتضیات زمانی $72/61 \pm 9/91$ امتیاز کسب شده توانمندی این اساتید از نظر دانشجویان آنها $86/53 \pm 17/42$ می‌باشد. آزمون همبستگی پیرسون رابطه مستقیم و معنی‌داری را بین هریک از حیطه‌های فرهنگ سازمانی و توانمندی اساتید نشان داد.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج بدست آمده تقویت هر یک از حیطه‌های فرهنگ سازمانی می‌تواند راهگشای مناسبی در جهت توانمندسازی اساتید و در نهایت پیشبرد اهداف سازمان در حد بسیار عالی باشد.

کد مقاله: E۲۷

بررسی سرفصلهای core، noncore گروه داخلی از نظر اساتید و دستیاران

نویسندگان: فاطمه رجبی، وحید عشوریون، مرضیه حسینی، مهران میرشمس، پروانه نصری، فرود زمانی، نسیم نوروزی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: به منظور توانمندسازی دانشجویان در راستای اولویت‌های سلامت در کشور و مسائل بهداشتی درمانی جهان لازم است اساتید و گروه ضمن مراعات برنامه‌درسی دوره پزشکی عمومی ابلاغ شده از طرف وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی برنامه آموزشی خود را به گونه‌ای تدوین و مصوب ارائه کند که این مهم تحقق یابد. هدف از این مطالعه تعیین سرفصل‌های core، noncore گروه داخلی، بر اساس نظرات اساتید و دستیاران (دستیاران سال ۱ داخلی که حداقل دو سال سابقه کار عمومی داشته باشند) می‌باشد.

طرح درس ارائه شده توسط اساتید در هر دانشکده به ترتیب دانشکده بهداشت ۲۰/۲۳، دندانپزشکی ۱۹/۷، پیراپزشکی ۱۹/۶۴، دانشکده پزشکی ۱۹/۰۸ و پرستاری و مامائی ۱۸/۳ بود. اختلاف معناداری بین امتیازات طرح درسهای دانشکده‌ها در قسمت مربوط به ارزشیابی با $(P=0/02)$ وجود داشت و بخش مربوط به زمان بندی $(P<0/005)$ بود. در نحوه نگارش طرح درسها بیشترین مشکل به ترتیب مربوط به نامشخص بودن نحوه نمره‌دهی در ارزشیابی $(0/44)$ ، ضمیمه نبودن جدول زمان‌بندی همراه با طرح درس $(0/37)$ ، به کار بردن افعال نامناسب در اهداف ویژه $(0/31)$ ، مشخص نبودن اهمیت درس مورد نظر در مقدمه $(0/147)$ ، بود. در اکثریت طرح درسهای موجود $(0/993)$ بخش مربوط به اهداف ویژه را دارا بودند. همچنین بیشترین روش تدریس اساتید $(0/906)$ ، روش سخنرانی بود.

بحث و نتیجه‌گیری: تجزیه و تحلیل مباحث نشان می‌دهد با توجه به ضرورت تدوین طرح درس در ابتدای هر دوره آموزشی و لزوم ارائه آن به دانشجویان در سالهای اخیر به منظور آگاهی دانشجویان از اهداف دوره آموزشی وظایف و انتظاراتی که استادان از او دارد و ایجاد انگیزه در فرآیند یادگیری چگونگی ارائه و تدوین طرح درس توسط اساتید باید مورد بازبینی و ارزیابی بیشتری قرار گیرد، بدین ترتیب با آموزش به اساتید از طریق برگزاری کارگاههایی در این خصوص، ارائه فرمت استانداردها تدوین شده به اساتید، نظارت دقیق مراکز EDC به چگونگی ارائه و تدوین و اجرای طرح درس اساتید می‌تواند به عنوان راهکاری در تهیه هر چه بهتر طرح درس در دانشگاهها پیشنهاد گردد.

کد مقاله: E۲۶

بررسی رابطه بین فرهنگ سازمانی و توانمندی اساتید در دانشگاه علوم پزشکی تبریز (بر اساس مدل دنیسون)

نویسندگان: ناصر صفایی، رضا غفاری، سوسن حسن‌زاده سلماسی، فریبا سالک رنجبرزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: فرهنگ سازمان بعنوان یک ابزار جمع‌آوری اطلاعات عمل کرده و مدیران را قادر می‌سازد تا از این طریق بخش‌ها یا گروه‌های کاری را با هم مقایسه کنند. مسائل را اولویت‌بندی کنند. ادارکات و انتظارات و زمینه‌های توانمندی آنان را شناسایی نموده و بتوانند بهترین الگو را برای توانمندسازی نیروی انسانی خود و در نهایت افزایش بهره‌وری سازمان ارائه نمایند. هدف ما در این تحقیق بررسی رابطه بین فرهنگ سازمانی و توانمندی اساتید بمنظور درک

روش مطالعه: پرسشنامه‌ای با محتوای جنبه‌های گوناگون تهیه و کاربرد اسلایدهای پاور پوینت تهیه و استاندارد سازی شد. پس از آماده سازی فرم نظرخواهی، به تعداد کافی تکثیر و بطور راندم، در اختیار دانشجویان پزشکی دوره‌های مختلف دانشگاههای علوم پزشکی واقع در تهران قرار گرفته و نهایتاً ۲۵۰ پرسشنامه تکمیل گردید. سپس نتایج فرم‌های تکمیل شده در قالب جداول مختلف استخراج و مورد تجزیه و تحلیل آماری و آموزشی قرار گرفتند.

یافته‌ها: مطابق نتایج این بررسی، ۸۲ درصد سؤال شوندگان بر این باورند که چنانچه نکات فنی و آموزشی در هنگام تهیه و یا استفاده از این اسلایدها در نظر گرفته شوند این اسلاید دارای تاثیر آموزشی خواهند بود. حدود ۹۰ درصد ابراز تمایل کرده‌اند که در کارگاه‌های آموزشی مربوطه شرکت کنند.

بحث و نتیجه‌گیری: چنانچه تهیه اسلایدهای پاور پوینت بدرستی و با توجه به ویژگی‌های فراگیران انجام نگرفته و جنبه‌های گوناگون کاربرد آن در کلاس‌های درس بخوبی در نظر گرفته نشوند، آثار مثبت پاورپوینت به حداقل رسیده و چه بسا باعث خستگی و کسالت دانشجویان و فراگیران گردد. موضوعی که گاه تمامی قابلیت‌ها و زحمات اساتید را در ذهن دانشجویان زیر سؤال می‌برد. در ادامه بحث مهم‌ترین مزایای استفاده از پاورپوینت برای تدریس علوم پایه بیان شده و مشکلات و مسائل پیرامون آن مورد بررسی قرار گرفته است. در انتها نکات آموزشی مفیدی بمنظور استفاده بهینه و موثر از نرم‌افزار پاورپوینت در امر تهیه اسلایدهای آموزشی ارائه شده است.

کد مقاله: E۲۹

کاربرد وسایل و منابع آموزشی توسط اساتید درمانگاه‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

نویسندگان: فریبا حقانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: یکی از ویژگی‌های استاد توانمند، به کارگیری صحیح منابع و وسایل آموزشی است که شامل کلیه مواد و ابزارهای تسهیل‌کننده یادگیری می‌شود. در آموزش درمانگاهی، علاوه بر وسایل عام مانند تخته سفید یا سیاه، مواد چاپی، فیلم و رایانه، از منابع خاص مانند بیماران، آزمایشات پاراکلینیکی، بیمارنا و مانکن‌های آموزشی نیز استفاده می‌شود. پژوهش حاضر به بررسی نحوه استفاده اساتید از منابع و وسایل آموزشی در درمانگاه‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان پرداخت.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی است. جامعه مورد مطالعه اساتید و دستیاران گروه داخلی که شامل ۵۶ نفر استاد و ۵۲ نفر دستیار به تفکیک ۷ رشته می‌باشد. وسیله جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته، روا و پایا که نظرات را بر اساس نیاز پزشکی عمومی و بر اساس ماتریکس هاردن که با معیار شیوع و اهمیت، از جامعه پژوهش نظرسنجی کرد. داده‌ها به وسیله نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. از شیوع و اهمیت هر سرفصل شاخص تمرکز مد گرفته شد. اتفاق آرای بالای ۵۰٪ در نظرات معیار پذیرش به عنوان core در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج به دست آمده از هر رشته به صورت جداگانه به قرار زیر می‌باشد. از رشته هماتولوژی از ۲۷ سرفصل ۲۴ core و ۳ noncore، نفرولوژی از ۴۴ سرفصل ۲۲ core و ۲۲ noncore، قلب از ۶۹ سرفصل ۳۰ core و ۳۹ noncore می‌باشد. همچنین در رشته روماتولوژی از ۴۴ سرفصل ۱۳ core و ۳۱ noncore، گوارش از ۸۲ سرفصل ۴۵ core و ۳۷ noncore، غدد از ۲۹ سرفصل ۱۴ core و ۱۵ noncore و تنفس از ۳۵ سرفصل ۱۹ core و ۱۶ noncore شناخته شد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه اساتید هر جامعه از مشکلات و نیازهای آموزشی هر منطقه از لحاظ شدت و فراوانی بیشترین آگاهی را دارند، نظرات ایشان به بهترین شکل به تدوین برنامه‌درسی که بر اساس نیازسنجی واقعی شکل گرفته باشد کمک می‌کند. بدین ترتیب دانشجوی پزشکی، پس از فارغ‌التحصیلی قادر خواهد بود مشکلات آن جامعه را به خوبی درک و با ارائه راه حل‌های مناسب و کارآمد آنها را رفع نماید.

کد مقاله: E۲۸

بررسی کیفی و کمی اسلایدهای استفاده شده در آموزش علوم پایه

نویسندگان: سید رضا حسینی دوست

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

مقدمه: رواج کاربرد پاور پوینت در آموزش، منشاء آثار زیادی در تمامی حیطه‌های این موضوع شده است. یکی از ویژگی‌های این نرم‌افزار سهولت استفاده از آنست. با این وجود بنظر می‌رسد عدم آموزش کافی و نا آشنایی نسبت به ویژگی‌های آن مشکلاتی را در دستیابی به اهداف آموزشی در پی داشته است. در این مقاله نتایج یک تحقیق میدانی که در خصوص فیدبک‌های استفاده از اسلایدهای پاورپوینت در دروس مختلف علوم پایه پزشکی، بصورت نظرسنجی (تکمیل پرسشنامه) انجام شده است مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

گردید و گروه دیگر از طریق اینترنت تحت آموزش قرار گرفتند. در دو گروه، قبل و بعد از مطالعه، آزمون آگاهی سنجی با استفاده از پرسشنامه‌ای روا و پایا انجام شد. نتایج به کمک نرم‌افزار SPSS-11 و با آزمون‌های تی زوجی و مستقل، تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: هر دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی در ارتقاء آگاهی پرستاران موثر بودند. میانگین افزایش آگاهی در دو گروه الکترونیکی و سنتی، به ترتیب ۹/۱ و ۹/۳ بود. آزمون آماری تی زوجی اختلاف معنی‌داری را بین میانگین میزان آگاهی قبل و بعد از آموزش در هر یک از گروه‌ها نشان داد ($P < 0/001$) ولی بین میانگین آگاهی بعد از آموزش در دو گروه الکترونیکی و سنتی، اختلاف معنی‌داری یافت نشد ($P = 0/221$).

بحث و نتیجه‌گیری: آموزش الکترونیکی، از لحاظ اثربخشی، مشابه روش سنتی بوده و تاثیر مثبتی در افزایش آگاهی پرستاران داشت لذا پیشنهاد می‌شود به عنوان یک روش جایگزین و یا مکمل روش‌های سنتی، بکار رود.

کد مقاله: E۳۱

طرح بازنگري کوریکولوم دوره عمومی دندانپزشکی: بررسی محتوای آموزشی مناسب برای دوره دندانپزشکی عمومی از نظر دانش‌آموختگان دانشکده‌های دندانپزشکی

نویسندگان: محمدرضا خامی، مهدی نصیبی، محمدجواد خرازی فرد، احمد جعفری، رضا یزدانی، افسانه پاکدامن، لیلیا صدیق‌پور، مهدی سروش، عباس منزوی، اکبر فاضل

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: یکی از موارد مهمی که باید در مرحله نیازسنجی برای بازنگري برنامه‌های آموزشی انجام شود بررسی نظرات دانش‌آموختگان است. اهداف طرح حاضر تعیین نظر دانش‌آموختگان سه سال اخیر دندانپزشکی در کشور در مورد توانمندی‌های تعریف شده برای دندانپزشکان عمومی و میزان کفایت کوریکولوم فعلی در حصول به این توانمندیها بود.

روش مطالعه: با مرور منابع موجود و نظرات صاحب‌نظران فهرستی از توانمندیهای لازم برای دندانپزشک عمومی (۱۴۲ مورد) تهیه شد. براین اساس پرسشنامه‌ای تهیه گردید که در آن از دانش‌آموختگان خواسته شده بود تا در مورد اولاً لزوم داشتن این توانمندیها برای یک دندانپزشک عمومی و ثانیاً میزان حصول این توانمندیها با برنامه آموزشی موجود، به صورت تک به تک برای هر توانمندی نظر دهند. به عنوان اطلاعات زمینه‌ای، سن، جنس و

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی-مقطعی به صورت خوشه‌ای تصادفی ۴۵ جلسه آموزشی از درمانگاه‌های مازور (داخلی، کودکان، جراحی و زنان) انتخاب و مورد مشاهده مستقیم قرار گرفت. ابزار تحقیق چک‌لیست محقق‌ساخته‌ای بود که مراحل لازم جهت روایی و پایایی آن انجام شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: حدود ۸۹ درصد اساتید از وسایل آموزشی استفاده می‌کردند اما این وسایل متنوع نبود. بیشترین منبع مورد استفاده مدارک پزشکی (۷۲/۵ درصد) بود. اساتید در هیچیک از درمانگاه‌ها به ویدئو، تلویزیون، کتب مرجع، بیمارنا و مانکن آموزشی دسترسی نداشتند و استفاده از رایانه و اینترنت تنها در یک درمانگاه امکان پذیر بود. بیماران به عنوان مهم‌ترین منبع، در ۸۴ درصد درمانگاه‌ها مورد بررسی قرار می‌گرفتند اما در ۷۰ درصد جلسات از پرونده بیمار به عنوان منبع آموزشی استفاده نمی‌شد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت کاربرد روشهای نوین مانند "تدریس مبتنی بر مسأله" تجهیز درمانگاه‌ها به برخی از منابع مانند کتاب‌های مرجع، رایانه و اینترنت ضروری است. از آنجا که اساتید از ابزارهای موجود و در دسترس نیز به درستی استفاده نمی‌کنند، بر لزوم آموزش اساتید در زمینه شناخت و استفاده صحیح از وسایل و منابع آموزشی تأکید می‌گردد.

کد مقاله: E۳۰

مقایسه تاثیر دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی بر آگاهی پرستاران در خصوص آنفلوآنزای پرندگان

نویسندگان: علیرضا خاتونی، ناهید دهقان‌نیری، فضل‌اله احمدی، حمید حقانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: آموزش از طریق اینترنت، روشی نوظهور است که به برخی از موانع آموزش سنتی غلبه کرده و دسترسی آسان و قابل انعطاف جهت یادگیری را فراهم می‌نماید. هدف این پژوهش مقایسه تاثیر دو روش آموزش الکترونیکی و آموزش سنتی بر آگاهی پرستاران در خصوص آنفلوآنزای پرندگان بود.

روش مطالعه: در این مطالعه مداخله‌ای با طرح دو گروهی قبل و بعد از آموزش، ۱۴۰ کارشناس پرستاری، در زمستان ۱۳۸۶ به روش تصادفی ساده انتخاب و به روش تخصیص تصادفی به دو گروه الکترونیکی و سنتی تقسیم شدند. برای گروه سنتی برنامه آموزشی به روش مرسوم (سخنرانی) در خصوص آنفلوآنزای پرندگان ارائه

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد میانگین نمره مشاوره قبل و بعد از آی یو دی گذاری در پیش‌آزمون بین دو گروه تفاوت آماری معنی‌داری نداشت ($P=0/12$ و $P=0/53$) اما در پس‌آزمون، اختلاف آماری معنی‌داری در هر دو مهارت بین دو گروه وجود داشت ($P=0/002$ و $P=0/013$). بین میانگین نمرات پیش و پس‌آزمون هر گروه، در هر دو مهارت اختلاف آماری معنی‌داری وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های پژوهش نشانگر یادگیری بیشتر مهارت مشاوره با آموزش به روش ایفای نقش بود. لذا بکارگیری این روش آموزشی جهت آموزش مهارت‌های مشاوره‌ای به دانشجویان توصیه می‌گردد.

کد مقاله: E۳۳

تاثیر آموزش به روش شبیه‌سازی و مرسوم بر اضطراب امتحان در دانشجویان حین اجرای آزمون عینی ساختارمند بالینی

نویسندگان: طلعت خدیوزاده، فاطمه عرفانیان

آدرس: دانشگاه‌های علوم پزشکی مشهد و اصفهان

مقدمه: بسیاری از دانشجویان در طی امتحانات بویژه آزمون‌های عملی و بالینی دچار اضطراب شدید می‌شوند. گاه این اضطراب به حدی است که توان دانشجویان را برای حل مسایل کاهش می‌دهد، بنحوی که دانشجویان قادر به نشان دادن توانمندی‌ها و عملکرد واقعی خود در طی آزمون نمی‌باشند و مهارت‌های آنان بطور واقعی ارزشیابی نمی‌شود.

روش مطالعه: در این کارآزمایی شاهددار تصادفی شده ۵۶ دانشجو در یک آزمون عینی ساختارمند بالینی شامل ده ایستگاه شرکت نمودند. اضطراب آنان حین آزمون بوسیله مقیاس "اضطراب آزمون ساراسون" اندازه‌گیری شد. سپس آنها بطور تصادفی در دو گروه آموزش به روش شبیه‌سازی و آموزش به روش سنتی تقسیم شدند. دو کارگاه در شرایط یکسان و بمدت ۱۲ ساعت برگزار شد. آزمون عینی ساختارمند بالینی مجدداً در انتهای کارگاه برای کلیه شرکت‌کنندگان برگزار شد. اضطراب امتحان در دانشجویان مجدداً بررسی شد.

یافته‌ها: در آزمون عملی قبل از دوره، میزان اضطراب امتحان در دو گروه از دانشجویان یکسان بود. پس از شرکت در دوره آموزشی، میزان اضطراب آزمون در دو گروه از دانشجویانی که به روش شبیه‌سازی ($P=0/001$) و مرسوم ($P=0/02$) آموزش دیده بودند، کاهش یافته بود. ولی اضطراب آزمون در دانشجویانی که به روش شبیه‌سازی آموزش دیده بودند، بطرز چشمگیری از دانشجویان گروه آموزش مرسوم کمتر بود ($P<0/001$).

اطلاعات مربوط به تحصیل مورد پرسش قرار گرفت. پرسشنامه‌ها به صورت ۱۰ تایی و به تعداد ۴۰ بسته بسته‌بندی شد و برای مسوولین سلامت دهان دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور فرستاده شد تا هر کدام به ۱۰ نفر از دندانپزشکان حوزه مسوولیت خود تحویل داده، جمع‌آوری کنند و برای محققین ارسال نمایند.

یافته‌ها: در مجموع ۲۵۰ دندانپزشک شامل ۱۳۳ نفر مرد (۵۳ درصد) و ۱۱۷ نفر زن (۴۷ درصد) با میانگین سنی ۳۳ سال به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند که ۶۸/۳ درصد آنها دانش‌آموختگان سه سال اخیر بودند. بالای ۹۰ درصد پاسخ دهندگان موافق لزوم اکثر توانمندیها بودند؛ اما در ۵۳ مورد از ۱۴۲ توانمندی (۳۷٪) کمتر از ۳۰ درصد پاسخ‌دهندگان اعتقاد داشتند که با برنامه آموزشی موجود این توانمندیها به طور کامل حاصل می‌شود و فقط در مورد ۵ توانمندی این میزان بالای ۷۰ درصد بود.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این طرح نشان می‌دهد که از دیدگاه دانش‌آموختگان، درصد نسبتاً بالایی از توانمندی‌های مورد نیاز دندانپزشکان عمومی با کوریکولوم فعلی حاصل نمی‌شود. نتایج تفصیلی این طرح به‌عنوان مرحله نیازسنجی، مستندات لازم برای تهیه محتوای کوریکولوم دندانپزشکی را فراهم می‌کند.

کد مقاله: E۳۲

تاثیر آموزش به روش ایفای نقش در آموزش مهارت‌های مشاوره و غربالگری متقاضیان آی یو دی

نویسندگان: فاطمه عرفانیان، طلعت خدیوزاده

آدرس: دانشگاه‌های علوم پزشکی مشهد و اصفهان

مقدمه: مشاوره خوب و کامل باعث رضایت بیشتر مراجعین و افزایش موفقیت خدمات تنظیم خانواده می‌گردد. یکی از مهمترین موانع استفاده از آی یو دی عدم ارائه مشاوره مطلوب بوده است. مهارت‌های مشاوره برای کلیه کارکنان تنظیم خانواده لازم می‌باشد. از آن جایی که به کارگیری روشهای نوین آموزش جهت ایفای موثرتر نقش ماماها لازم می‌باشد، این پژوهش با هدف مقایسه تاثیر دو روش آموزش مرسوم و ایفای نقش بر میزان مهارت دانشجویان در مشاوره صورت گرفت.

روش مطالعه: در این مطالعه تجربی ۶۲ دانشجوی مامایی به طور تصادفی به ۲ گروه آموزش با ایفای نقش و مرسوم تخصیص و برنامه آموزشی ۴ ساعته در زمینه مشاوره آی یو دی را دریافت نمودند. در ابتدا و انتهای مطالعه مهارت دانشجویان در مشاوره ارزیابی گردید. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه اعتماد به نفس و فهرست‌های واری‌ارزشیابی عملکرد دانشجو در مشاوره قبل و بعد از گذاشتن آی یو دی بود.

یافته‌ها: نگرش اعضای هیأت علمی نسبت به آموزش از طریق وب مثبت تعیین شد اگرچه در کل میانگین نمره پایین بود. بیشترین نمره نگرشی تعیین شده ۲۴+ و کمترین نمره نگرشی ۲۱- و میانگین نمره کسب شده ۲/۶۲+ برآورد شد. بین نمره نگرشی و میزان ساعات استفاده از اینترنت و همچنین دریافت آموزش در زمینه این شیوه و فواید آن رابطه معنی داری دیده شد ($P < 0/05$). نگرش اعضای هیأت علمی بالینی و غیربالینی تفاوت معنی داری نداشت ($P > 0/05$). بیشترین موارد منفی ذکر شده توسط اعضا، محدود شدن حضور بر بالین بیمار و نبود قابلیت‌های ابراز وجود و ارتقاء شخصیت برای دانشجویان نسبت به روش‌های حضوری است و بیشترین نکات مثبت ذکر شده امکان کنترل سریعتر پیشرفت تحصیلی دانشجو، متناسب نمودن سرعت و زمان آموزش با توان دانشجو و فراگیر محوری این شیوه آموزشی بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به پایین بودن نگرش، برگزاری دوره‌های آموزشی کاربرد وب و فواید این شیوه آموزشی و هم چنین راه‌اندازی وب سایت‌های اختصاصی و رفع مشکلاتی از قبیل سرعت پایین شبکه و پژوهش‌هایی به منظور بررسی راهکارهای بهبود نگرش به آموزش از طریق وب توصیه می‌گردد.

کد مقاله: E۳۵

طراحی نرم‌افزار آموزش برای رشته اطاق عمل فرایندی بهتر از استاد توانا

نویسندگان: طاهره خزاعی، سمیه زنگویی، امیرطاهر هاشمانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: آموزش مهارت‌های بالینی به دانشجویان اطاق عمل از اهمیت بسزایی برخوردار است و نظر به اینکه اطاق عمل بخش حساس و ویژه‌ای بوده که استرس زیادی دارد، دانشجویان در بدو ورود به این مکان به علت عدم آشنایی کافی با وسایل و تجهیزات اطاق عمل که در بسیاری از کتابها جای آن خالی است، دچار حالت سردرگمی می‌شوند. از طرفی خرید این وسایل و نگهداری آن در اطاق پراتیک مقرون به صرفه نمی‌باشد. از این رو برآن شدیم برای یادگیری بیشتر دانشجویان از کلیه ست‌ها و وسایل اطاق عمل اسکن تهیه نموده و در نرم‌افزار MMB طراحی و روی سایت دانشگاه قرار دهیم.

روش مطالعه: ابتدا اطلاعات مورد نیاز برای طراحی نرم‌افزار آموزشی بررسی و جمع‌آوری گردید. سپس اسکن‌های مختلف از ست‌های جراحی تهیه گردید و اطلاعات نحوه استفاده از وسایل

بحث و نتیجه‌گیری: گرچه اضطراب آزمون در دو گروه از دانشجویان کاهش یافته بود، ولی اضطراب دانشجویانی که به روش شبیه‌سازی آموزش دیده بودند، حین اجرای آزمون بطرز چشمگیری از گروه آموزش مرسوم کمتر بود. پایین بودن سطح اضطراب از طرفی می‌تواند مربوط به اعتماد بنفس بالاتر این دانشجویان در انجام مهارت‌های مورد آزمون باشد و از طرفی دانشجویان را قادر می‌سازد عملکرد واقعی خود را در طی آزمون بالینی به نمایش بگذارند.

کد مقاله: E۳۴

آموزش از طریق وب: نگرش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قم

نویسندگان: اشرف خرمی‌راد، سیده مریم موسوی‌لطفی، زهرا عابدینی، تهمینه دادخواه تهرانی، هدی احمري تهران، مرضیه رئیسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: در امر آموزش پزشکی، آموزش از طریق وب دارای امتیازات زیادی از جمله امکان شبیه‌سازی و طراحی بیماران مجازی، چند بعدی کردن تصاویر و بزرگ نمایی آنها، جذاب نمودن محیط آموزشی و قابلیت تغییر سرعت، زمان و مکان یادگیری متناسب با نیاز دانشجو و فراگیر محوری است و در کنار سایر مزایای روش‌های الکترونیکی امکان تعامل فراگیران و اساتید و کنترل سریع و آسانتر پیشرفت دانشجویان را نیز فراهم می‌کند. علیرغم امتیازات بالای این شیوه، در کشور ما اقدام نظام‌یافته‌ای برای کاربرد وب در آموزش عالی صورت نگرفته است. از آنجا که اعضای هیأت علمی در تصمیم‌گیری‌های کلان آموزش عالی نقش عمده‌ای دارند مطالعه حاضر با هدف تعیین نگرش در مورد آموزش پزشکی از طریق وب و برخی عوامل مرتبط با آن انجام شده است.

روش مطالعه: مطالعه حاضر از نوع توصیفی تحلیلی بود که به روش مقطعی انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه خود ساخته‌ای شامل سه بخش بود بخش اول مشخصات فردی، بخش دوم پرسشنامه نگرش شامل ۱۷ سوال با مقیاس ۵ گزینه‌ای لیکرت و بخش سوم پرسشنامه عوامل مرتبط که در اختیار کلیه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قرار گرفت. تجزیه تحلیل اطلاعات به کمک شاخص‌های آماری فراوانی و مجذور کای دو و تی بر روی پرسشنامه‌های تکمیل شده انجام گرفت.

بحث و نتیجه گیری: زمان در تعلیم و تربیت نقشی برجسته دارد بهره گیری مطلوب و ثمر بخش از زمان تعلیم و تربیت را ثمر بخش و مطلوب میسازد. تدریس اگر بخواهد سودمند و معطوف به نتیجه باشد باید با مدیریت بر زمان توأم گردد و داشتن طرح درس و زمان گیری آگاهانه در آن به نوعی نشانگر بهره‌وری مطلوب از زمان و مدیریت بر آن است.

کد مقاله: E۳۷

پایگاه اینترنتی آموزشی و پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی فسا
www.ParaMed.ir

نویسندگان: جعفر آی، علیرضا خورشید، محمد ابراهیم آستانه
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: امروزه افزایش سطح دسترسی به شبکه‌های جهانی و پیشرفت روز افزون منابع در زمینه‌های مختلف برای استفاده همگان باعث دسترسی سریعتر به موضوع در اینترنت شده است. ولی با توجه به کم بودن منابع در زمینه‌های علوم پزشکی و یا سازماندهی نشدن آنها باعث دور شدن دانشجویان از استفاده مفید آن شده است. در این سایت پایگاهی فراهم آمده است که علاوه بر متمرکز کردن نیازها و منابع در زمینه علوم پزشکی می‌تواند در جهت رشد و شکوفایی دانشجویان در این عرصه گام بردارد.

روش مطالعه: فلوجارت کلی طرح براساس مشارکت دانشجویان به کمک اساتید و گسترش از طریق سایت اینترنتی طرح ریزی شده که در هر درس نسبت به نیاز آموزشی آن شیوه‌های مختلفی آموزشی و پژوهشی اتخاذ شد که سایت توانست از اطلاعات در دروس مختلف پر بار گردد. با همکاری اساتید بخش‌های مختلف و تشکیل چند گروه از دانشجویان برای فعالیت در موضوعات مختلف دروس روش کلی کار مشخص شد و برای هر گروه بر اساس برنامه درسی یک عنوان تعیین گردید. دانشجویان در قالب فعالیت درسی اقدام به جمع‌آوری اطلاعات و نکات درسی و تهیه power point برای ارائه در کلاس نمودند. که مطالب قبل از کلاس با تأیید استاد درس و در سر کلاس با حضور استاد و توسط اعضای آن گروه ارائه گردید. در آخر مطالب جمع‌آوری شده و در سایت اینترنتی (www.ParaMed.ir) قرار داده شد.

یافته‌ها: با توجه فعالیت مستقیم دانشجو در امر آموزش به دنبال برگزاری هرچه پر بارتر و مفیدتر کلاس‌های درس بودیم که علاوه بر نائل شدن به این مقصود شاهد تمایل بیشتر دانشجویان برای برگزاری کلاس به این روش و بیان تاثیر آن در افزایش نمره

جمع‌آوری شد و در مرحله بعد گروه‌بندی تصاویر بر اساس ست‌ها و ویرایش آن در نرم‌افزار فتوشاپ و ایجاد صفحات و ارتباط بین آنها در نرم‌افزار Building Macro Media انجام شد.

یافته‌ها: نرم‌افزار ایجاد شده روی سایت دانشگاه قرار گرفت و با ایجاد لینک‌های مفید دانشجویان می‌توانستند همزمان با دروس تئوری اسم و تصاویر وسایل را هم روی صفحه کامپیوتر ببینند.

بحث و نتیجه گیری: طی ارزیابی که انجام گردید، دانشجویانی که از ترم دوم با این نرم‌افزار آشنا شده بودند در ترم کارآموزی در عرصه (آخر) مهارت‌های بالینی آنها در حد خیلی خوب بود و شناسایی دقیق از نوع وسیله و کاربرد آن داشتند و زمانی که مربی برای آموزش وسایل در ابتدای ترم صرف کرده بود، خیلی کم شد.

کد مقاله: E۳۶

استاد و مدیریت زمان در تدریس

نویسندگان: رمضانعلی خمیرچی، بهیه افشارپور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

مقدمه: یکی از عناصری که در تعلیم و تربیت نقش اساسی دارد زمان است. تعلیم و تربیت در زمان صورت می‌پذیرد و با زمان به پیش می‌رود و ناگزیر از زمان تاثیر می‌پذیرد. فراگیر را باید متناسب با زمان آموزش داد و تربیت کرد استادان باید دانش و اندوخته علمی خویش را به تناسب زمان فزونی و توسعه بخشند و همگام با زمان تعلیم و تربیت را به پیش ببرند. تکنولوژی آموزشی باید متناسب با زمان و با نوآوری زمان هماهنگ باشد. متون درسی از یک سو باید به موازات تحولات زمان متحول شود و از سوی دیگر با محدودیت زمان آموزش هماهنگ گردد زیرا متن‌های مفصل برای زمان محدود نامناسب است. داشتن طرح درس روزانه هفتگی ماهانه... به مدیریت زمان کمک می‌کند. مدیریت بر زمان یعنی برنامه‌ریزی مدون و موثر برای بهره‌وری کامیابانه از تمامی اجزای زمان

روش مطالعه: این مطالعه یک مطالعه توصیفی- مروری است که با استفاده از منابع موجود در کتابخانه جمع‌آوری و موضوع مورد نظر بحث و تفسیر قرار گرفته است.

یافته‌ها: زمان سرمایه محدود است باید با برنامه دقیق از این سرمایه محدود استفاده مطلوب کرد. مدیریت بر زمان به منظور بهره‌گیری مطلوب از زمان معنا می‌یابد. اگر استاد به هنگام تدریس بر مطلب تمرکز کند و با حاشیه رفتن نظم منطقی مطلب را از دست ندهد از زمان استفاده بهینه نموده و کمتر وقت تدریس را هدر می‌دهد.

کلیه مطالب آموخته شده قبلی در ذهن دانشجویان برای ساختن فرضیه‌های مناسب در مورد بیماری بیمارشان با تاکید بر یادگیری خود محور به عنوان روش تدریس اصلی و پایه در آموزش بالینی بایستی مد نظر همه اساتید قرار گیرد.

کد مقاله: E۳۹

نقش اعضای هیأت علمی در بازنگری برنامه آموزشی تخصص پزشکی اجتماعی

نویسندگان: سعادت ترابیان، عباس وثوق مقدم، محمدرضا سهرابی، بهزاد دمازی، مازیار مرادی لاکه، آریتا خیلانتاش

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی همدان

مقدمه: کشورها هرگز نمی‌توانند به سطحی از سلامت که ضامن زندگی برابر باشد برسند مگر آن که شیوه‌های توسعه نیروی انسانی آنان متناسب با نیازهای مردم و شرایط اجتماعی باشد. نیازهای جدید جامعه در دهه اخیر، شرایط آموزش پزشکی جدیدی را طلب می‌کند. آموزش نیروی انسانی کارآمد نیاز به دانش تخصصی و برنامه‌ریزی مناسب دارد و در بازنگری برنامه‌های آموزشی ذینفعان اصلی برنامه و مخصوصاً اعضای هیأت علمی باید مشارکت داشته باشند.

روش مطالعه: در این پژوهش پس از بررسی‌های مقدماتی، مراحل اصلی بازنگری برنامه آموزشی پزشکی اجتماعی با هماهنگی اساتید گروه‌های پزشکی اجتماعی طراحی و انجام شد. نیازهای برنامه آموزشی، نقاط قوت و ضعف رشته با استفاده از نظرسنجی از اعضای هیأت علمی گروه‌های پزشکی اجتماعی کسب شد. اهداف رشته، جایگاه، نقش و وظایف دانش‌آموختگان پزشکی اجتماعی در جلسات متعدد بحث گروهی متمرکز توسط اساتید تدوین شد. چهارچوب و محتوای پیشنهادی برنامه آموزشی با نظر اساتید تغییرات عمده پیدا کرد و تکمیل شد.

یافته‌ها: اساتید کلیه دانشگاه‌های تربیت کننده دستیار پزشکی اجتماعی پس از مشارکت در حدود پانزده جلسه کاری تمام روزه با تغییرات پیشنهادی در تمامی اجزای برنامه آموزشی برنامه موافقت کردند. این تغییرات به قدری بارز بود که دوره گردش بالینی که ۵۰٪ طول دوره را قبلاً شامل می‌شد از نظر محتوا و نحوه ارائه تغییر یافت و با برنامه‌های مربوط به پیشگیری جایگزین شد.

بحث و نتیجه گیری: بازنگری برنامه‌های آموزشی توسط ابلاغ دستور ممکن نیست. برای این منظور باید یک فرایند علمی انجام شود و طی آن نه تنها نظرات ذینفعان اصلی برنامه در نظر گرفته

امتحانی از طرف آنها بودیم. همچنین قرار دادن اطلاعات در سایت باعث دسترسی راحت تر و نیز استفاده دیگر دانشجویان شد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به آماری که از بخش تعداد بازدید از سایت به دست آمد نشانگر این موضوع بود که علاوه بر استفاده دانشجویان در همان رشته برای دانشجویان از دیگر رشته‌ها و دانشگاه‌ها نیز مفید بوده است.

کد مقاله: E۳۸

راند بالینی به روش learning Guided discovery بر اساس تئوری‌های هتاگوژیک

نویسندگان: منوچهر خوش باطن، سعیده غفاریفر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: بر اساس تئوری‌های هتاگوژیک انتخاب روش تدریس مناسب باید به گونه‌ای باشد که بتواند تغییرات سریع دانش پزشکی را درک کرده و از طریق مذاکره بین دانشجو و استاد تجربه قبلی دانشجو را مبنای آموزش او قرار دهد.

روش مطالعه: بدین منظور طی یک مطالعه کیفی و در یک دوره ۶ ماهه با انجام راند بالینی بخش به روش learning Guided discovery مسئولیت یادگیری کارآموزان بخش گوارش مرکز آموزشی درمانی امام رضا - دانشگاه تبریز در طی ۱۵ روز حضورشان در بخش به عهده خودشان گذاشته شد. بعد از ارائه شرح حال و یافته‌های معاینه بیمار توسط کارآموز مسئول، جو آزادی برای پرسیدن سوال و ایجاد فرضیه‌های مختلف در ذهن کارآموزان، بر اساس صرفاً یافته‌های شرح حال و معاینه بیمار فراهم شد. استاد صرفاً تسهیل کننده بحثها بود و در مورد محتوای علمی بحث هیچگونه راهنمایی از سوی استاد انجام نشد. طی مصاحبه محققین بعد از امتحان پایان دوره با کارآموزان، نظرات آنها در خصوص میزان کارآمدی این روش و ایجاد انگیزه حرفه‌ای بالا اخذ شد. مضامین و تم‌های مختلف طبقه‌بندی شدند.

یافته‌ها: مهمترین یافته‌ها، توافق ۹۷ درصدی کارآموزان در مورد تاثیر زیاد ارائه پسخوراند همزمان به آنها و توافق ۸۷ درصدی آنها در مورد کارآمدی این روش برای ایجاد انگیزه بالا برای مطالعه بیشتر در مورد بیماران مورد بحث بود. مضاف بر اینکه فقط ۲۰ درصد کارآموزان موافق درخواست روشهای پاراکلینیک برای تشخیص و درمان بیماران بودند.

بحث و نتیجه گیری: ایجاد جو مناسب برای بازاندیشی دانشجویان و تعمق آنها در مورد دانش و تجارب قبلی‌شان از یکسو و ادغام

شود، بلکه لازم است در مراحل اجرای بازنگری این افراد مشارکت فعال داشته باشند. در غیر این صورت نه تنها برنامه جدید مطلوب نخواهد بود حتی ممکن است اجرای برنامه جدید با مشکلات فراوان مواجه گردد.

کد مقاله: E۴۰

روش‌ها و فنون آموزشی انتخابی جهت آموزش بهتر از دیدگاه کارکنان حوزه معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: محمدرضا دهقانی، میترا امینی، مرضیه ده‌بزرگیان، زهرا کریمیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: امروزه روشها و فنون نوین آموزشی مختلف در جهت ارتقاء کیفیت آموزشی جایگاه ویژه‌ای یافته است که بسته به اهداف آموزشی و امکانات موجود از هر یک از این روش‌ها می‌توان در امر آموزش به خوبی استفاده نمود. در این پژوهش، وضعیت امکانات و ابزارهای آموزشی موجود در واحدهای مختلف زیر مجموعه معاونت آموزشی و روشها و فنون آموزشی ترجیحی از دیدگاه کارکنان این حوزه مورد بررسی قرار گرفت.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی با استفاده از یک پرسشنامه که به منظور نظرسنجی از کارکنان حوزه معاونت آموزشی تهیه شده است (روایی توسط صاحب‌نظران و پایایی پرسشنامه از طریق تست بازآزمایی مورد تایید قرار گرفته است) اطلاعاتی در رابطه با امکانات و شیوه‌های مختلف آموزش از جمله امکان بهره‌مند بودن از کارگاه‌های آموزشی، کتابچه، بروشور و پمفلت، آموزش از راه دور و استفاده از سمینارها و کنگره‌ها و چگونگی ترجیح آنها از این شیوه‌ها، جمع‌آوری و سپس بوسیله نرم‌افزار آماری SPSS 14 مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: ۸۹٪ از کارکنان با انگیزه یادگیری پیشرفت و بهبود هر چه بیشتر فعالیت‌های کاریشان در دوره‌های آموزشی شرکت می‌کنند. ۱۳٪ از کارکنان معتقدند که فقط آموزش‌های تخصصی و ۱۴٪ از آنها معتقدند که فقط آموزش‌های عمومی کافیست. امکانات موجود ۳۵/۲٪ از کارکنان امکان استفاده از کتابچه، بروشور و پمفلت ۴۰/۷٪ امکان استفاده از آموزش از راه دور ۳۸/۹٪، امکان استفاده از کارگاه‌های آموزشی ۲۴/۱٪، امکان استفاده از سمینارها و کنگره‌ها و چگونگی ترجیح این شیوه‌ها ۷۵/۹٪ بروشور، پمفلت و بولتن، ۶۴/۸٪ آموزش از راه دور و ۵۵/۵٪ استفاده از کارگاه‌های آموزشی

بحث و نتیجه‌گیری: درصد قابل توجهی از کارکنان با انگیزه یادگیری پیشرفت و بهبود هر چه بیشتر فعالیت‌های کاریشان در دوره‌های آموزشی شرکت می‌کنند و معتقدند که آموزش‌های عمومی و تخصصی هر دو، نقش مهمی در ارتقاء قابلیت‌های دانشی، نگرشی و مهارتی آنها بازی می‌کند. یافته‌ها نشان می‌دهند که کارکنان به ترتیب از روش استفاده از بروشور، پمفلت و کتابچه سپس آموزش از راه دور و در مرتبه بعد از کارگاه‌های آموزشی استقبال می‌کنند. دلیل این امر می‌تواند ناشی از در نظر گرفتن مزایای هر یک از این روش‌ها در رابطه با سایر مشغله‌های کار و زندگی کارکنان باشد. البته هر کدام در جای خود درخور توجه است و شایسته است که تدابیر موثری جهت ایجاد امکانات و تسهیلات این آموزش‌ها از جمله امکانات اینترنتی، کتابخانه، تجهیزات کارگاهی، مشاوره و ... اتخاذ شود.

کد مقاله: E۴۱

بررسی موانع اجرای طرح درس از دیدگاه اساتید و ارائه راهکارهای اصلاحی جهت آموزش مهارتهای بالینی
نویسندگان: آسیه مبارکی، علی کامکار، فاطمه محمودی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه: تدوین طرح درس از مراحل اساسی فعالیت‌های قبل از تدریس برای هر مدرس است و می‌تواند تا حدود زیادی راهگشای وی برای آموزش موثر در بالین باشد و هدف کار بالینی هم انطباق دانش تئوری با بالین بیمار تمرین کارهای مهارتی است با توجه به مشکلات ناشی از عدم تناسب محتوای آموزش با وظایف و مسئولیت‌های افراد، تدوین چهارچوبی مشخص بنام طرح درس ضروری است لذا هدف از انجام این تحقیق بررسی موانع اجرای طرح درس از دیدگاه اساتید و ارائه راهکارهای اصلاحی آن جهت آموزش مهارتهای بالینی انجام گرفته است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقطعی است که در آن موانع اجرای طرح درس و ارائه راهکارهای اصلاحی آن جهت آموزش مهارت‌های بالینی از دیدگاه اساتید بالینی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج با توجه به نمونه‌گیری ساده به صورت سرشماری و با استفاده از پرسشنامه محقق‌ساخته مورد بررسی قرار گرفته و پس از جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و استفاده از شاخص‌های مرکزی و پراکندگی تحلیل گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد ۵۴/۸ درصد از افراد مورد پژوهش زن و بقیه مرد بودند از نظر سنی بیشترین سن بین ۳۰-۴۰ سال با ۵۴/۸ درصد و بیشترین سابقه کاری ۵-۱۰ سال به بالا با ۴۲/۹ درصد بوده

کاملاً ضروری می‌دانستند؛ ضمن اینکه قریب به ۱۰۰٪ از همکاران ارزیابی فعالیت‌های آموزشی را کاملاً ضروری دانسته مشروط بر آنکه تاثیری در انتخاب مدرس در ترم‌های آتی نداشته باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: می‌توان نتیجه گرفت که در مرحله اول بهتر نمودن شرایط اقتصادی، در مرحله دوم برگزاری کارگاه‌های آموزشی جهت بهینه‌سازی روش‌های تدریس و تبادل تجربیات اعضا محترم هیات علمی، و در نهایت انجام ارزیابی مناسب و منطقی از ایشان در ارتقاء سطح آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی زنجان ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: E۴۳

اساتید توانمند عرصه‌های آموزشی و مهارت دسترسی به منابع الکترونیکی

نویسندگان: مهین دیانت، محمددیانت، مهدی سیاح برگرد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: میزان دستیابی به اهداف در نگرش سیستمی، بستگی به تأمین نیازهای اساسی اجزای آن سیستم دارد. امروزه دستیابی به اطلاعات پزشکی مهم و معتبر با توجه به تحولات و پیشرفت‌های عظیم در دنیای اطلاعات علوم پزشکی و وجود منابع معتبر اینترنتی، یکی از اساسی‌ترین نیازهای ارتقاء کیفی دانشگاهها محسوب می‌شود. با توجه به این امر بررسی دیدگاه و توانمندی اعضای هیأت علمی دانشگاه در امر جستجوی اینترنتی قابل تأمل می‌باشد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که به صورت مقطعی انجام شد و نمونه‌های پژوهش را اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز تشکیل دادند. با استفاده از پرسشنامه ساختار یافته حاوی پرسشهای اپیدمیولوژیک و پرسشهایی در زمینه منابع الکترونیکی، اطلاعات بدست آمد. داده‌ها به وسیله نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۳۵ درصد شرکت کنندگان کاملاً با جستجوی اینترنتی اطلاعات پزشکی آشنایی کافی داشتند درعین حال ۹۰٪ آنان همچنان با گذراندن دوره‌هایی جهت آشنایی بیشتر جستجوی اطلاعات در اینترنت موافق بودند. ۸۸٪ آنان آشنایی با منابع الکترونیکی را در ارتقاء اساتید کاملاً مؤثر می‌دانستند، لیکن حدود نیمی از آنان این منابع را نسبت به مجلات چاپی در ارتقاء مؤثرتر می‌دانستند. با اینکه ۶۷٪ شرکت کنندگان دارای سابقه تدریس بیش از ۵ سال بودند ولی همگی اذعان داشتند که دسترسی به منابع الکترونیکی علاوه بر تسهیل فعالیت‌های پژوهشی، باعث تسهیل فعالیت‌های آموزشی اعضای هیأت علمی نیز می‌گردد.

است. ۷۸/۶٪ از افراد مورد پژوهش از چک‌لیست برای مهارت‌های بالینی استفاده می‌کردند و در کارگاه روش تدریس ۵۴/۸٪ شرکت کرده بودند. افراد مورد پژوهش از آگاهی ۸۲/۴۱٪ در مورد طرح درس برخوردار بودند در مورد موانع اجرای طرح درس بالینی بیشترین موانع مربوط به محدودیت وسایل و امکانات ۸۱٪، زیاد بودن تعداد دانشجو ۷۶/۲٪ عدم آشنایی دانشجویان با نحوه آموزش مهارت‌ها ۶۶/۷٪ بدست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج، مهمترین موانع اجرای طرح درس کمبود وسایل و امکانات، تعداد زیاد دانشجو و عدم آشنایی دانشجو با مهارت‌های بالینی می‌باشد. پیشنهاد می‌شود برنامه‌ریزی آموزشی با مشارکت اساتید در نظر گرفتن گروه‌های متعادل در محیط بالین و همکاری در جهت تهیه و تجهیز امکانات در بخشها صورت گیرد تا بتوان طرح درس بالین را مثل تئوری پیاده نمود.

کد مقاله: E۴۲

عوامل مؤثر در ارتقاء سطح آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی زنجان

نویسندگان: فرامرز دویختی، مهدی احدیبرزکی، مهران محسنی، زهرا بسطامی، ترانه نقیبی محمود آبادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه: با توجه به اهمیت و نقش آموزش در ارتقاء شاخص‌های توسعه هر جامعه، مراکز EDC و EDO در دو دهه اخیر در دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور با هدف توسعه و پیشرفت در نظام آموزشی ایجاد گردیده و به فعالیت مشغول می‌باشند. با توجه به اینکه به نظر می‌رسد نقطه نظرات اعضا هیأت علمی که از ارکان اصلی نظام آموزشی می‌باشند می‌تواند در هدایت هر چه بهتر فعالیت این مراکز نقش بیافریند به جمع‌آوری و تحلیل نظرات این همکاران در خصوص ارائه راهکار مناسب جهت افزایش بهره‌وری، بهبود فرایند یاددهی و یادگیری، لزوم استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی و ارزیابی فعالیت‌های آموزشی اقدام شد.

روش مطالعه: در این راستا ۵۰ نفر از اعضای هیأت علمی مستقر در دانشگاه علوم پزشکی زنجان بطور اتفاقی از درجات علمی متفاوت انتخاب شده و نظرسنجی به صورت کتبی از آنها به عمل آمد.

یافته‌ها: با توجه به بررسی‌های به عمل آمده بیش از ۹۰٪ از همکاران افزایش حقوق و اجرای طرح تمام وقت بصورت کامل را برای افزایش بهره‌وری، ۷۰٪ برگزاری کارگاه‌های روش تدریس برای اعضا هیأت علمی جهت بهبود فرایند یاددهی و یادگیری، ۹۰٪ استفاده از فناوری‌های نوین را به عنوان نقش کمکی و نه

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج، به نظر می‌رسد ارائه دروس عملی در دروسی که انجام کار عملی با سرفصلهای تدریس شده در کلاسهای تئوری هماهنگی ندارد، مفید نبوده اما دروس عملی که مکمل مطالب دروس تئوری باشند، می‌تواند مفید واقع شود.

کد مقاله: E۴۵

بررسی کیفیت برگزاری گزارش صبحگاهی در بیمارستان شهید صدوقی و بیمارستان افشار یزد در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: مهران کریمی، نادیا راحتی طلب، فریماه شمسی، بی‌بی سیده رضاییان، پگاه روزبه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: یکی از مهمترین فعالیتهای آموزشی برای دانشجویان و دستیاران پزشکی گزارش صبحگاهی شناخته شده است. گزارش صبحگاهی از گروههایی از اساتید و دانشجویان با اهداف آموزشی مشخص، تشکیل شده است و چگونگی آنالیز بیماری و به تشخیص رسیدن و درمان مناسب را به دانشجویان و دستیاران آموزش می‌دهد. هدف از این مطالعه بررسی کیفیت گزارشهای صبحگاهی ارائه گردیده در بیمارستان های آموزشی می‌باشد.

روش مطالعه: این پژوهش مطالعه ای توصیفی -مقطعی می‌باشد. وسیله جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ای شامل ۱۱ سؤال که بین تمامی دانشجویان (کارآموز، کارورز، دستیار) بخشهای بالینی (داخلی، اطفال، جراحی، زنان، قلب، گوش و حلق و بینی) توزیع شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: ۸۸٪ با به موقع بودن شروع و ختم برنامه گزارش صبحگاهی موافق بودند. تنها ۵۶/۴٪ اظهار داشتند که تشخیص های افتراقی به خوبی مطرح می‌شود. کمترین موافقت را با آموزش نحوه Approach به بیماری و پیگیری بیماران از قبل مطرح شده، ابراز کردند. ۶۷٪ نسبت به مورد احترام قرار نگرفتن فراگیران توسط اساتید موافق بودند.

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که کیفیت گزارشات صبحگاهی نیازمند به اصلاحات جدی و مداخلات آموزشی در زمینه‌های مختلف شامل سازماندهی، فراهم کردن وضعیت مناسب برای یادگیری مثبت و ثبات آن در ذهن افراد شرکت کننده با پرسش و پاسخ و ایجاد رابطه پویا، آموزش Approach به بیمار، برخورد محترمانه، پی گیری بیماران از قبل مطرح شده، می‌باشد.

بحث و نتیجه گیری: به نظر می‌رسد گسترش روزافزون منابع اطلاعات پزشکی، احساس نیاز به افزایش مهارت جستجوی اینترنتی را به همراه داشته است. نتایج نشان می‌دهد منابع الکترونیکی، نه تنها در امر پژوهش، بلکه در امور آموزشی نیز می‌تواند به عنوان فن‌آوری با ارزشی محسوب گردند. بنابراین پیشنهاد می‌گردد با افزایش مهارت دستیابی به منابع الکترونیکی و توسعه زیر ساختهای لازم جهت دسترسی بیشتر به اینگونه منابع در امر توانمندسازی اعضای هیأت علمی گامهای مهمی برداشته شود.

کد مقاله: E۴۴

بررسی اثربخشی کلاسهای عملی دروس فیزیولوژی، فیزیک پزشکی، میکروبی شناسی و بیوشیمی در یادگیری مطالب درسی تئوری

نویسندگان: لیلا رائی مرزآبادی، لیلا روشنگر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: هدف از برگزاری کلاسهای عملی فراگیری هرچه بهتر مطالب تئوری می‌باشد. کلاسهای عملی محل مناسبی برای انتقال تجربیات ارزشمند اساتید به دانشجویان و درک هرچه بیشتر مطالب تئوری می‌باشد. در برخی موارد فاصله بین آنچه در کلاس درس تئوری آموخته میشود و آن چیزی که دانشجو باید در عمل بداند نسبتاً زیاد است. در این بررسی اثر بخشی کلاسهای عملی فیزیولوژی، بیوشیمی، فیزیک پزشکی و میکروبی شناسی در یادگیری مطالب درسی مورد مطالعه قرار گرفته است.

روش مطالعه: در این پژوهش توصیفی تحلیلی، از بین دانشجویان پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز که دوره علوم پایه را گذرانده‌اند، ۱۳۳ نفر انتخاب شدند که ابزار گردآوری داده‌ها با پرسشنامه‌ای پایا و روا صورت گرفت. پرسشنامه اثر بخشی آموزش در کلاسهای عملی را در ۵ بعد رتبه ای از خیلی کم تا خیلی زیاد اندازه گیری می‌نمود. داده‌ها با نرم افزار SPSS و به کمک آماره‌های توصیفی، تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: از نظر دانشجویانی که دوره علوم پایه را گذرانده بودند، کلاسهای عملی درس فیزیولوژی به طور معنی داری ($P < 0/001$) بر یادگیری مطالب تئوری تاثیر داشته، اما در دروس بیوشیمی و فیزیک پزشکی تاثیر کلاسهای عملی ارتباط معنی داری با یادگیری نشان نداد و در درس میکروبی شناسی نیز ارتباط بین مطالب کلاسهای عملی و اثر بخشی آن با مطالب تئوری از نظر آماری معنی دار بود ($P < 0/001$).

کد مقاله: E۴۶

ادغام عمودی درس بیوشیمی بالینی دانشجویان دوره دکتری Ph.D بیوشیمی

نویسندگان: مژگان راستی، علی اکبر اوجی، معصومه اکملی، زهره مصطفوی پور، فخرالدین نقیب الحسینی، عاطفه ثقه الاسلام

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: به هم پیوستن دروس پایه و بالینی (Integration) از اهداف آموزشی در دست مطالعه در دانشکده پزشکی شیراز می باشد. در همین جهت، گروه بیوشیمی مبادرت به ارائه درس بیوشیمی بالینی دانشجویان دوره دکتری Ph.D بیوشیمی به صورت مشترک با اساتید گروههای داخلی، پاتولوژی و بیهوشی نموده است.

روش مطالعه: مباحث مربوط به چگونگی تعیین دامنه رفرانس، کنترل کیفیت، اساس ملکولی بیماریها، روشهای آزمایشگاهی و روشهای بیولوژی ملکولی تشخیص بیماریها توسط اساتید علوم پایه و مباحث مرتبط با پاتوفیزیولوژی، علائم بالینی و تفسیر نتایج آزمایشگاهی توسط اساتید بالینی ارائه می گردد. دوره عملی درس فوق در آزمایشگاههای گروه بیوشیمی و همچنین در بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز و با همکاری اساتید گروه پاتولوژی برگزار می گردد.

یافته ها: از میان مباحث تدریس شده کل دانشجویان تستهای تشخیصی عمل قلب و نارسایی آب و الکترولیت را بخوبی فرا گرفته اند و ۸۸٪ آنها مباحث تستهای تشخیصی: عمل کبد، دیابت، هورمونها و لیپیدها را بخوبی آموخته اند. ۷۵ تا ۱۰۰٪ آنها مباحث کنترل کیفیت و تعیین دامنه رفرانس و اساس مولکولی بیماریها و اساس و روشهای آزمایشگاهی مربوطه را که توسط اساتید گروه بیوشیمی تدریس شده بود از متوسط تا خوب فرا گرفته اند.

بحث و نتیجه گیری: نظر خواهی از دانشجویان Ph.D بالینی در دو دوره نشانگر رضایت آنها از این نحوه ارائه درس بوده است. ۸۸ تا ۱۰۰٪ آنها اظهار داشته اند که شرح بیماری به همراه آزمایشات تشخیصی مربوطه توسط متخصصین بالینی باعث درک بهتر دانشجویان از مباحث تدریس شده گشته است. ادغام عمودی درس بیوشیمی بالینی دانشجویان دوره Ph.D بیوشیمی تاثیر بسزایی در یاد گیری مباحث پایه و بالینی توسط دانشجویان این رشته داشته است.

کد مقاله: E۴۷

بررسی نظرات پرستاران شاغل در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی همدان در مورد کاربرد دروس آموزش بالینی دوره کارشناسی پرستاری

نویسندگان: سیدرضا برزو، محمود صفری، مسعود خداویسی، محسن صلواتی، بیتا ترکمان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی همدان

مقدمه: یکی از راههای قابل توجه به منظور ارزیابی نظام آموزشی دانشگاهی مطالعه نظرات فارغ التحصیلان رشته های مختلف دانشگاهی نسبت به کارایی و کاربرد آموزشهای فرا گرفته شده در دوران تحصیل می باشد و شناخت وضعیت بالینی حرفه پرستاری برای تقویت روشهای اثربخش و تعیین و حل مشکلات ضروری است. لذا این مطالعه بمنظور بررسی نظرات پرستاران شاغل در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص کاربرد دروس آموزش بالینی دوره کارشناسی پرستاری صورت گرفت.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی و مقطعی می باشد، که در آن ۱۷۲ نفر پرستار فارغ التحصیل شاغل در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی همدان که دارای شرایط و معیارهای پژوهش بودند انتخاب شدند. به منظور جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه ای که حاوی اطلاعات دموگرافیک و برنامه های آموزشی بالینی دوره کارشناسی پرستاری بوده استفاده گردید. این اطلاعات شامل دروس کارآموزی و کارآموزی در عرصه دوره کارشناسی پیوسته پرستاری بود، که پس از تکمیل آن توسط پرسنل پرستاری با استفاده از نرم افزار آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: بر اساس یافته های این پژوهش در دروس کارآموزی، بیشترین میانگین امتیاز به ترتیب مربوط به کارآموزی پرستاری بیماریهای داخلی جراحی ۱ (۳/۳۸)، ۲ (۳/۳۶)، ۴ (۳/۳۴) و ۳ (۳/۳۳) و کمترین آن مربوط به دروس پرستاری بهداشت جامعه (۲/۳۳) و پرستاری بهداشت مادران و نوزادان (۲/۸۴) بود، در خصوص کارآموزی در عرصه نیز بیشترین میانگین امتیاز به ترتیب مربوط به دروس پرستاری بیماریهای داخلی و جراحی ۳ و ۴ (۳/۳۸) و کمترین نیز مربوط به درس پرستاری بهداشت جامعه (۲/۳۵) و پرستاری بهداشت مادران و نوزادان (۲/۷۲) بود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج این پژوهش مشاهده می گردد، اکثریت فارغ التحصیلان لزوم توجه بیشتر آموزش بالینی را به دروس داخلی و جراحی و ویژه بیان نمودند که این شاهد حضور این افراد در بخشهای داخلی و جراحی و ویژه بود؛ لذا پیشنهاد می گردد علاوه بر انجام پژوهشهای دیگر توجه بیشتر به این دروس در برنامه ریزی های آینده صورت گیرد.

کد مقاله: E۴۸

بررسی گزارش وضعیت بیماران بستری در هنگام خاتمه کار در بخش داخلی توسط کارآموزان در مرکز آموزشی و درمانی امام رضا(ع) تبریز

نویسندگان: اتابک اسودی کرمانی، سوسن کلاهی، مهرزاد حاجعلیلو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: نوشتن و سخن گفتن در پزشکی هر دو مهارت محسوب می شوند و پزشکان با دو شیوه گفتاری و نوشتاری در محیط های آموزشی - درمانی با یکدیگر و جامعه پیرامون خود ارتباط برقرار می کنند. لذا بر آن شدیم نحوه نگارش Off Service Note توسط کارآموزان (گزارش وضعیت بیماران بستری در هنگام خاتمه کار) در بخش داخلی را مورد بررسی قرار بدهیم.

روش مطالعه: روش نوشتن Off Service Note را به دانشجویان در کلاسهای سمپولوژی آموزش می دهند و در بخش های بالینی دانشجویان دانش خود را بصورت مهارت نگارش صحیح نشان می دهند و در زمان اتمام بخش، گزارش کار خود را ارائه می دهند. لذا ۵۷ پرونده بیماران بخش داخلی بصورت تصادفی انتخاب شده و آیتیم های تاریخ بستری، تشخیص هنگام بستری، اعمال تشخیصی درمانی انجام شده، سیر معالجات، نتایج معاینه، خلاصه آزمایشات قبلی و لیست مشکلات بیمار، ارزیابی از وضعیت بیمار و برنامه تشخیصی درمانی مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته ها: در کل ۶۸٪ کارآموزان Off Service Note را بطور صحیح نوشته بودند؛ ۸۷٪ تاریخ بستری و نتایج معاینه و خلاصه آزمایشات قبلی انجام شده، ۹۱٪ تشخیص هنگام بستری، ۸۰٪ اعمال تشخیصی درمانی انجام شده، ۴۲٪ سیر درمان انجام شده، ۵۴٪ ارزیابی از وضعیت بیمار، ۷۲٪ برنامه تشخیصی درمانی، ۷٪ لیست مشکلات بیماران را دقیق ذکر کرده بودند.

بحث و نتیجه گیری: نوشتن Note Off Service عامل بسیار مهمی در ارتباط پزشکان با یکدیگر و آشنایی با وضعیت بیمار است و در این بین سهم لیست مشکلات بیمار و ارزیابی از وضعیت بیمار، بصورت کامل اهمیت داده نشده و لزوم توجه به آن ضروری است.

کد مقاله: E۴۹

تأثیر مثبت آموزش فیزیولوژی با تأکید بر مثالهای بالینی بر نگرش دانشجویان پزشکی به دروس علوم پایه

نویسندگان: بهرام رسولیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مقدمه: دانشجوی پزشکی مجبور است بدون آنکه دورنمایی از چگونگی کاربرد مطالب علوم پایه در علوم بالینی داشته باشد محتوای حجیم دروس را بخاطر بسیاری. هدف از تحقیق حاضر بررسی تغییر نگرش احتمالی ۳۵ نفر از دانشجویان نیمسال سوم پزشکی نسبت به دروس علوم پایه از طریق بکارگیری روشهای نوین آموزش پزشکی بود.

روش مطالعه: دوره هشت جلسه فیزیولوژی تنفس به روش تلفیقی از سخنرانی و ارائه case های بالینی مرتبط با موضوع تدریس برگزار شد. case های بالینی به شیوه ای که دانشجو در آینده شغلی خود با آنها روبرو خواهد شد بیان می شدند و از نظر جنبه هایی که با فیزیولوژی مرتبط بودند مورد بررسی قرار می گرفتند. در پایان دوره، پرسشنامه مربوطه توسط دانشجویان تکمیل گردید. مقیاس پاسخها از ۰ تا ۱۰۰٪ بود. داده ها بصورت میانگین بیان شده اند.

یافته ها: تغییر مثبت در نگرش نسبت به کاربردی بودن درس فیزیولوژی (بطور کلی)، فیزیولوژی تنفس و سایر دروس علوم پایه به ترتیب ۷۸، ۸۰ و ۴۶٪ بود. این تغییرات بطور متوسط بین جلسه دوم تا سوم تدریس ایجاد شده بودند. به ترتیب در حد ۸۹ و ۸۵٪ این اعتقاد وجود داشت که شیوه تدریس مزبور در بخاطر آوردن مطالب مفید فیزیولوژی در آینده و نیز یادگیری مفاهیم اصلی فیزیولوژی کمک خواهد کرد. اعتقاد به اینکه شیوه های معمول تدریس علوم پایه باعث کاهش علاقه دانشجویان به رشته پزشکی می شود حدود ۸۴٪ بود.

بحث و نتیجه گیری: روش آموزش فیزیولوژی با تأکید بر مثالهای بالینی می تواند در تغییر مثبت نگرش دانشجویان به دروس علوم پایه و افزایش انگیزه آنان برای یادگیری دروس علوم پایه مفید باشد.

کد مقاله: E۵۰

بررسی میزان دستیابی به اهداف ادغام آموزش پزشکی با خدمات بهداشتی درمانی از دیدگاه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه (۱۳۸۶)

نویسندگان: سهیلا رشادت، داریوش شکیبایی، بهزاد کریمی متین، خاور آملایی، منصور رضایی، پروانه عبدالمالکی، علی اشرف گودینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: بدلیل کمبود نیروی انسانی پزشکی به نسبت جمعیت در کشور طرح ادغام دانشکده های پزشکی در نظام سلامت در سال

مقدمه: با توجه به اینکه بیش از ۲/۳ از فارغ‌التحصیلان دانشکده‌های دندانپزشکی داخل کشور بعد از فارغ‌التحصیلی جذب سیستم شبکه ارایه خدمات دولتی می‌شوند. نظرات کارشناسان مسئول بهداشت دهان و دندان دانشگاههای علوم پزشکی در زمینه خدمات دندانپزشکان حایز اهمیت است. هدف از این مطالعه بکارگیری پیشنهادات آموزشی و راهکارهای حل مشکلات ارائه خدمات توسط کارشناسان مسئول بهداشت دهان و دندان دانشگاههای علوم پزشکی کشور جهت استفاده در برنامه بازنگری کوریکولوم دوره دندانپزشکی عمومی در ایران می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی تحلیلی در خرداد ماه سال ۱۳۸۷ در همایش کشوری مسئولین بهداشت دهان و دندان دانشگاههای علوم پزشکی کشور با استفاده از پرسشنامه انجام شده است. سوالات پرسشنامه شامل سوالات زمینه‌ای، میزان کمیت و کیفیت خدمات دندانپزشکان (خدمات پیشگیری، خدمات درمانی، ارتباط با بیماران، خدمات آموزشی، ارتباط بین بخشی، مدیریت و خدمات پژوهشی) در مراکز بهداشتی درمانی و علل عمده مشکلات در صورت مطلوب نبودن خدمات بوده است.

یافته‌ها: بالاترین درصد ضرورت وجود خدمات توسط کارشناسان به ترتیب برای خدمات پیشگیری (۶۶٪)، درمان و ارتباط با بیماران (۵۷٪)، خدمات آموزشی (۵۴٪)، ارتباط بین بخشی (۵۱٪)، مدیریت (۴۲٪) و خدمات پژوهشی (۲۱٪) ذکر گردید. دلایل اصلی در زمینه مشکلات ارائه خدمات درمانی توسط کارشناسان به ترتیب حمایت و پشتیبانی ضعیف و انگیزه کم دندانپزشکان، در زمینه ارائه خدمات پیشگیری انگیزه و دانش کم و نگرش منفی دندانپزشکان و در تحقیقات کمبود بودجه توسط کارشناسان ذکر شد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نظرات کارشناسان ایجاد توانمندیهای لازم در دانشجویان دندانپزشکی توسط تمام گروههای آموزشی در زمینه آموزش بهداشت و پیشگیری، آموزش بهداشت دهان و دندان در سطح جامعه، ارتباط درست با بیماران، ایجاد توانمندی مدیریت در دانشجویان باید در بازنگری کوریکولوم دوره دندانپزشکی عمومی در ایران باید مورد توجه قرار گیرد.

کد مقاله: E۵۲

کفایت واحدها و کارایی دروس و توانمندی اساتید

نویسندگان: محمد رضا رضایی مفرد، مریم احمدی، فرحناز صدوقی، فاطمه رنگرز جدی، مریم رنگرز جدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۱۳۶۴ به تصویب رسید. با توجه به اهمیت دیدگاه و نظرات اعضاء هیأت علمی در این خصوص، مطالعه حاضر صورت گرفته است.

روش مطالعه: مطالعه، به روش توصیفی - تحلیلی با استفاده از پرسشنامه‌ای مشتمل بر دو قسمت صورت گرفت. قسمت اول مشخصات فردی و قسمت دوم شامل ۲۷ سؤال بر اساس مقیاس لیکرت و در زمینه‌های بهداشتی، درمانی، آموزشی، پژوهشی و اجتماعی بود.

یافته‌ها: از مجموع ۲۰۰ عضو هیأت علمی، تعداد ۱۶۹ پرسشنامه تکمیل شد. از دیدگاه شرکت کنندگان در این نظرسنجی دستیابی به اهداف ادغام آموزش پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بطور متوسط به میزان $4/03 \pm 37/52$ (از حداکثر امتیازات در نظر گرفته شده برای این مطالعه) می‌باشد. از نظر اعضاء هیأت علمی بالاترین میزان امتیاز اختصاص به خدمات و شاخصهای بهداشتی داشته، در مرحله بعدی (با تفاوت معنی‌دار) خدمات و امکانات درمانی و آموزشی قرار گرفته و کمترین امتیاز (با فاصله معنی‌دار) اختصاص به فعالیت و امکانات پژوهشی و همچنین سطح موفقیت‌های اجتماعی طرح ادغام داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که میزان موفقیت طرح ادغام در تحقق اهداف از پیش اعلام شده، هنوز از سطح مطلوب فاصله دارد. این اعضاء معتقدند که بشکل معنی‌داری میزان موفقیت این طرح در زمینه‌های بهداشتی بیشتر از درمانی و آموزشی بوده و در زمینه‌های پژوهشی و اجتماعی (از جمله تغییر بیش از ۲۰٪ فارغ‌التحصیلان و اعضاء هیأت علمی بشکل جامعه‌نگر) بشکل معنی‌داری کمتر از سایر موارد می‌باشد. بنظر می‌رسد که این تفاوتها ناشی از تأثیر اولویتهای بهداشتی - درمانی بر سایر زمینه‌ها و همچنین مشکلات اقتصادی مرتبط با طرح ادغام باشد. در مجموع با توجه به اهمیت موضوع تکرار مطالعه حاضر در سطح وسیعتر در سایر دانشگاهها و توجه به نتایج حاصله در تصمیم‌گیریهای آتی توصیه می‌گردد.

کد مقاله: E۵۱

بازنگری کوریکولوم دندانپزشکی: بررسی نظرات کارشناسان مسئول بهداشت دهان و دندان دانشگاههای علوم پزشکی کشور

نویسندگان: رضا یزدانی، محمد جواد خرازی فرد، احمد جعفری، افسانه پاکدامن، محمد رضا خامی، لیلا صدیق پور، مهدی سروش، مهدی نصیبی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: لزوم بازنگری در برنامه‌های آموزشی به دلیل تغییر نیاز جامعه، پیشرفت سریع علم و تکنولوژی اجتناب ناپذیر می‌باشد و انجام این تغییر نیاز به مطالعه همه جانبه دارد، لذا مطالعه‌ای به منظور بررسی واحدها و کارایی دروس رشته بهداشت محیط کاردانی و کارشناسی در سال ۱۳۸۷ انجام پذیرفت.

روش مطالعه: مطالعه ای توصیفی- تحلیلی بروی ۹۵ نفر از دانشجویان کاردانی و کارشناسی رشته بهداشت محیط و با استفاده از پرسشنامه‌ای محقق ساخته بر اساس واحدهای درسی شامل دو قسمت، قسمت اول اطلاعات دموگرافیک و قسمت دوم پرسش در خصوص کفایت واحدهای درسی و کارایی دروس، نحوه برنامه‌ریزی و توانمندی اساتید در تدریس صورت پذیرفت. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و آزمون 2٪ مورد آزمون قرار گرفتند.

یافته‌ها: در دوره کارشناسی ۷۱/۴٪ تعداد واحدهای درسی را کافی و در دوره کاردانی ۸۱/۸٪ کافی می‌دانند. از نظر مقطع، دانشجویان کارشناسی ۵۱/۴٪ و در دوره کاردانی ۴۲/۹٪ کارایی دروس را کم می‌دانند. ۶۱/۹٪ دانشجویان وضعیت برنامه‌ریزی درس را مناسب می‌دانند. ۴۲٪ دانشجویان توانمندی اساتید در تدریس را در سطح خوب ارزیابی نموده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: برنامه‌های درسی هنوز با سطوح طراحی شده فاصله داشته، بررسی و تجدید نظر در تعداد واحدها، سرفصل دروس، تغییر و ارائه دروس جدید بر اساس نیازهای جدید و نیز ارتقاء توانمندی‌های اساتید پیشنهاد می‌شود.

کد مقاله: E۵۳

بررسی توانمندی استادان در برگزاری و هدایت جلسات بحث گزارش صبحگاهی بیمارستانهای هرمزگان

نویسندگان: پروین رضایی، سلما نادری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

یافته‌ها: میانگین نمره اختصاص یافته به توانمندی اساتید در این حوزه، ۲/۸ از چهار نمره بوده و پاسخ دهندگان در کل، توان اساتید را در هدایت جلسات بحث گزارش صبحگاهی را خوب ارزیابی کرده‌اند. بیشترین ایرادی که بر نحوه اداره جلسات بحث گرفته شد، طولانی شدن زمان بحث، طولانی شدن زمان معرفی بیمار و در دسترس نبودن مستندات پاراکلینیک لازم و کمترین اشکال مربوط به جالب نبودن موضوع بحث (انتخاب بیمار جهت معرفی به صورت بدون تنوع و بدون برنامه)، دخالت ندادن هر دو فرد دستیار و کارورز در معرفی بیمار و عدم جمع‌بندی نکات کلیدی در پایان جلسه دانسته شد. از این حیث بین نظرات هیچ کدام از چهار گروه پاسخگو، اختلاف معنی‌داری یافت نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: آموزش بسیاری از مهارت‌های بالینی تنها از شیوه‌هایی مانند سخنرانی بر نمی‌آید و بنابراین لازم است که مهارت بحث به عنوان یکی از مؤثرترین شیوه‌های تدریس، توسط اعضای هیأت علمی به کار گرفته شود. اما از آنجا که اغلب اساتید شیوه سخنرانی را مورد استفاده قرار داده‌اند، پرهیز از بحث‌های طولانی و تئوری یک سویه از آسیب‌های جدی وارد بر مهارت بحث در این مدرسان است، که لازم است برای رفع به ویژه از طریق برگزاری کارگاه‌های عملیاتی آن، تلاش شود.

مقدمه: یادگیری مهارت‌های بالینی توسط دانشجویان پزشکی برای رشد و تعالی توانمندی‌های حرفه‌ای آنان، حائز اهمیت بسیار است. در واقع بخش مهمی از مهارت و دانش این دانشجویان از طریق برخورد با موارد بالینی و بحث و گفتگوی هدایت شده پیرامون این موارد محقق می‌شود. یکی از مهمترین این آموزش‌ها، گزارش صبحگاهی (morning report) است که اساسا از نظر روش تدریس، شیوه‌ای مبتنی بر بحث می‌باشد. بحث، به عنوان یک روش تدریس فعال، علاوه بر کارآمدی در آموزش‌های بالینی، در کلیه

کد مقاله: E54

ارزیابی ۱۲ ساله از طرح های تحقیقاتی مصوب اساتید دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نویسندگان: مهوش رنجبر، شیرین ایرانفر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: با توجه به اهمیت تحقیق در امر توسعه و تولید علم و پیشبرد علمی و فرهنگی در جامعه، این تحقیق به منظور تعیین ویژگی های طرح های مصوب توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه طی ۱۲ سال (۱۳۷۴ لغایت ۱۳۸۵) انجام شده است.

روش مطالعه: این تحقیق از نوع توصیفی - مقطعی انجام شد. تمامی پرونده های طرح های ۱۳۷۴ لغایت ۱۳۸۵ مورد بررسی قرار گرفت که حدود ۵۰۴ طرح مصوب را شامل شد. جهت استخراج اطلاعات از یک فرم اطلاعاتی که متغیرهایی مثل تعداد مجری، رشته تحصیلی، مدرک تحصیلی، مرتبه علمی، محل تصویب طرح، محل خدمت مجری و غیره بود، استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از میانگین، انحراف معیار، فراوانی و درصد، جداول تک بعدی و دوبعدی و نمودار استفاده شد.

یافته ها: یافته های نشان داد. ۶۲/۷٪ از مجریان طرح استادیار بوده اند. از گروه علوم پایه، گروه فیزیولوژی با ۵/۸٪ و از گروه های علوم بالینی غیر جراحی، گروه عفونی با ۸/۹٪ و از گروه های علوم بالینی جراحی، گروه زنان و مامایی با ۴/۸٪ بیشترین درصد طرح های مصوب را بخود اختصاص داده اند. بیش از ۹۰٪ طرح ها کاربردی و تنها ۱۸/۸٪ از طرح ها تجربی بود. میانگین زمان تأخیر در ارائه گزارش نهایی طرح های مصوب ۱۷/۸۳ ماه، بدست آمد.

بحث و نتیجه گیری: یافته های پژوهش دلالت بر این امر دارد که رشد طرح های تحقیقاتی در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه چشم گیر بوده است و گروه هایی که دارای دستیار و دانشجو هستند در امر پژوهش فعالیت بیشتری دارند. با توجه به زمان طولانی تأخیر در ارائه گزارش نهایی، توصیه می گردد که بررسی لازم جهت علت این تأخیر و حل مشکلات مربوطه به عمل آید.

کد مقاله: E55

بررسی مقایسه ای فعالیت های آموزشی و پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

نویسندگان: مسعود رودباری، سوده رودباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه: افزایش رشته ها، مقاطع تحصیلی و دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی باعث افزایش مدرسین دانشگاه ها شده است که این رشد و توزیع آن در برخی دانشگاه ها متناسب نبوده است. هدف این تحقیق بررسی فعالیت های آموزشی و پژوهشی هیأت علمی علوم پزشکی زاهدان می باشد.

روش مطالعه: این تحقیق توصیفی مقطعی بر روی مدرسین دانشگاه در نیم سال دوم سال ۸۵-۸۴ و نیم سال اول ۸۶-۸۵ انجام شد. داده های تحقیق از طریق حوزه های آموزشی، پژوهشی دانشگاه جمع آوری و شامل اطلاعات فردی، فعالیت های یک ساله آموزشی و سه ساله پژوهشی آنان بود که از طریق آمار توصیفی و ضریب همبستگی پیرسون در SPSS15 تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: بیشترین تدریس سالانه در دانشکده پیراپزشکی با ۳۶/۹ واحد و کمترین آن در پزشکی با ۲۲/۱ واحد بود. تدریس سالانه مدرسین علوم پایه ۲۷/۹ و بالینی ۲۳/۵ و در کل دانشگاه ۲۵/۵ واحد بود. تدریس سالانه مربیان دانشگاه ۲۹/۵، استادیاران ۲۴/۱ و دانشیاران ۲۰/۴ بود که بین آنها اختلاف موجود است (P=۰/۰۰۱) نسبت تعداد تحقیق یا پایان نامه تحقیقاتی به مدرسین دانشگاه ۰/۷۷ بود. نسبت تعداد مقالات در کنگره های داخلی و خارجی به مدرسین دانشگاه به ترتیب ۱/۱۶ و ۰/۱۴ بود. نسبت تعداد مقالات فارسی و انگلیسی نفر اول به مدرسین دانشگاه به ترتیب ۰/۶۵ و ۰/۵ بود. میانگین تعداد واحدهای سالانه مدرسین بدون تحقیق، ۲۶/۲ واحد و میانگین واحدهای سالانه مدرسین بدون مقاله فارسی یا انگلیسی نفر اول به ترتیب ۲۶ و ۲۶/۱ واحد بود.

بحث و نتیجه گیری: تفاوت فعالیت های آموزشی و پژوهشی مدرسین نیازمند بازنگری های جدی می باشد. با دادن تسهیلات نظیر کاهش واحد خصوصاً برای مدرسین فعال پژوهشی و تعدیل اعضای گروه های آموزشی، واگذاری تدریس مقاطع کاردانی و برخی از دروس کارشناسی به مربیان می توان باعث افزایش هر چه بیشتر پژوهش در دانشگاه شده و باعث ارتقاء علمی دانشگاه شود.

کد مقاله: E56

بررسی آگاهی و نگرش هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در مورد طراحی درس بر اساس مدل تضمین آموزش در سال ۱۳۸۲

نویسندگان: عزیز کامران، افشان شرقی، سعید صادقیه اهری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: یکی از راه های انکارناپذیر در ارتقاء کیفیت آموزش، برنامه ریزی درسی و داشتن طرح درس است. برنامه ریزی درسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: اساسی‌ترین عامل در تحقق اهداف آموزشی استاد است، اوست که می‌تواند نقص کتب درسی و کمبود امکانات و تجهیزات آموزشی را جبران نماید و یا برعکس بهترین موقعیت آموزشی را با عدم توانایی در ایجاد ارتباط مطلوب عاطفی به محیطی غیرفعال و غیرجذاب تبدیل نماید. در فرآیند تدریس تنها تجارب و دیدگاه‌های علمی استاد نیست که موثر واقع می‌شود بلکه کل شخصیت فردی و حرفه‌ای اوست که در ایجاد شرایط یادگیری و تغییر و تحول شاگرد تاثیر می‌گذارد. در این بین اساتید بالینی در آموزش بالینی مسئولیت مهمی برعهده دارند زیرا نه تنها باید اطلاعات کافی و توانایی‌های لازم در ارائه مهارت‌ها را داشته باشند بلکه باید از نظر رفتارهای فردی نیز کاملاً اصولی رفتار نمایند زیرا آنها از هر جهت نقش مدل و الگوی دانشجویان را به عهده دارند. تحقیقات نشان می‌دهد رفتارهای فردی سبب ایجاد علاقه به یادگیری، افزایش خلاقیت، افزایش اعتماد به نفس و بلوغ شخصیت علمی دانشجو و رفتارهای حرفه‌ای مناسب سبب ارتقا علمی دانشجویان می‌گردد. با همین انگیزه پژوهشگران مطالعه‌ای را با هدف تعیین رفتارهای آموزشی اساتید بالینی در دو حیطه رفتارهای آموزشی حرفه‌ای و رفتارهای آموزشی فردی انجام دادند.

روش مطالعه: این تحقیق، مطالعه‌ای توصیفی است که هدف آن تعیین رفتارهای آموزشی اساتید بالینی در دو حیطه رفتارهای آموزشی حرفه‌ای و رفتارهای آموزشی فردی می‌باشد. جامعه پژوهش شامل دانشجویان پزشکی، کارورز در مراکز آموزشی و درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان بودند که به روش سرشماری نمونه‌گیری شدند و فقط آن دسته از دانشجویانی که تمایل به پر کردن پرسشنامه را داشتند بر اساس معیارهای ورود به مطالعه نمونه‌گیری شدند، بدین ترتیب تعداد نمونه‌ها ۱۲۰ دانشجوی پزشکی بود. محیط پژوهش نیز مراکز آموزشی درمانی رازی و ۱۷ شهر یور وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان در شهر رشت بود. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه دو قسمتی شامل مشخصات دموگرافیک دانشجویان و پرسشنامه‌ی سنجش رفتارهای آموزشی اساتید بالینی (برگرفته از ابزار (Cook 2005)) در دو قسمت رفتارهای آموزشی حرفه‌ای و رفتارهای آموزشی فردی بود که بر اساس مقیاس لیکرت پاسخ داده می‌شد. جهت تعیین روایی پرسشنامه از روش اعتبار محتوی و جهت تعیین پایایی از آزمون آلفا کرونباخ استفاده شد. پرسشنامه توسط واحدهای مورد پژوهش تکمیل و با استفاده از نرم‌افزار آماري SPSS، تحلیل اطلاعات صورت گرفت.

فرایندی است برای تعیین هدفهای مناسب آموزشی و تشخیص دادن مسائل، نیازها، امکانات و محدودیتهائی که برای رسیدن به اهداف آموزشی وجود دارد. طرح درس کلاس را با نشاط و پویا نموده و رغبت دانشجویان را به شرکت در فرآیند یاددهی-یادگیری افزایش می‌دهد. این مطالعه با هدف تعیین آگاهی و نگرش هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در مورد طراحی درس انجام گرفت.

روش مطالعه: جامعه آماری مطالعه شامل کلیه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل و نمونه‌گیری بصورت سرشماری بوده، ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه محقق ساخته بر اساس اجزاء مدل تضمین آموزش بود که اعتبار آن توسط تنی چند از اساتید دانشگاه مورد تأیید قرار گرفت و پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفا کرونباخ ۰/۷۵ بدست آمد. برای تحلیل داده‌ها، از ابزارهای آمار توصیفی و استنباطی و با استفاده از نرم‌افزار آماري SPSS 15 مورد تجزیه تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که از تعداد ۸۱ نفر اعضای هیأت علمی شرکت کننده در مطالعه، اکثریت با مردان (۷۶/۵٪) بود. اکثریت شرکت کنندگان از تحصیلات تخصص و فوق تخصص (۴۸/۱٪) برخوردار بودند. میانگین نمره آگاهی اساتید متوسط پایین (۴/۱۸±) و میانگین نمره نگرش اساتید خوب (۳۹/۳۷±) ارزیابی شد. نتایج آزمون اختلاف معنی‌داری را در میانگین نمره آگاهی اساتید (P<۰/۰۰۰۱) و میانگین نمرات نگرشی اساتید (P<۰/۰۰۴) در دانشکده‌های مختلف نشان داد و اختلاف معنی‌داری بین جنسیت و میانگین نمره آگاهی در هدف‌نویسی وجود داشت (P<۰/۰۰۴). افراد دارای تحصیلات کارشناسی ارشد بیشترین میانگین نمره نگرشی و افراد دارای تحصیلات PhD بیشترین میانگین نمره آگاهی و افراد دارای تحصیلات تخصص و فوق تخصص کمترین میانگین نمره آگاهی و نگرشی را کسب کردند و بین آگاهی و نگرش رابطه مستقیم وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت برنامه‌ریزی درسی و طرح درس در پیشبرد اهداف آموزش، لزوم توجه بیشتر و انجام مطالعات در زمینه عملکرد و عوامل موثر بر آن در زمینه برنامه‌ریزی درسی در اساتید دانشگاه حس می‌شود.

کد مقاله: E57

بررسی رفتارهای آموزشی اساتید بالینی

نویسندگان: مینومیترا چهارزاد، مهشید میرزایی، شاهرخ مقصودی، راشین عصار، ساره روحانی

متقاضی دانشجو محوری در آموزش پزشکی هستند (۸۹/). و علاقمند به تدریس علوم پایه به صورت آموزش الکترونیک با پشتیبانی اساتید می باشند (۷۷/).

بحث و نتیجه گیری: دانشجویان بسیار تمایل به دعوت از دندانپزشکان توانمندی دارند که به هر دلیل در جرگه اساتید و هیات علمی دانشگاههای علوم پزشکی قرار ندارند، لیکن توان علمی و عملی آنها بر کسی پوشیده نیست، تا با استفاده از حضور آنان خصوصاً مهارتهای عملی دانشجویان تقویت گردد.

کد مقاله: E۵۹

بررسی میزان استفاده از وسایل کمک آموزشی در زمان تدریس توسط اساتید دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸۴

نویسندگان: محمود حاجی احمدی، منیره پروانه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

مقدمه: تحقیقات نشان می دهد که فراگیران فقط ۱۰٪ آنچه را خوانده اند و ۵۰٪ آنچه را که هم دیده اند و هم شنیده اند بخاطر می آورند. هر چه فراگیران بیشتر در فرایند آموزشی درگیر باشند، این درصد افزایش خواهد یافت. هر قدر کاربرد وسایل کمک آموزشی غنی تر باشد، امر یاددهی و یادگیری با سهولت بیشتری انجام می شود و عدم این وسایل در عین حال که آموزش را متوقف نمی کند به طولانی تر شدن زمان آموزش و دشوارتر شدن یاددهی و یادگیری منجر می شود. این مطالعه به منظور بررسی میزان استفاده از این وسایل در دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام گردیده است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-تحلیلی بصورت مقطعی در دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸۴ انجام شده است. پرسشنامه ای حاوی ۲۱ سوال در مورد هر یک از وسایل کمک آموزشی گوناگون به تفکیک، تهیه و توسط ۱۸۳ نفر از دانشجویان رشته ها و مقاطع مختلف تحصیلی که بصورت خوشه ای یک مرحله ای انتخاب شده بودند، بصورت خودایفا تکمیل گردید. اطلاعات پس از کدگذاری، با نرم افزار SPSS آنالیز گردید.

یافته ها: ۱۸۳ دانشجویان میانگین معدل $15/90 \pm 1/22$ در این مطالعه شرکت کردند. ۱۷۱ نفر (۹۳/۳٪) استفاده از وسایل کمک آموزشی را در تفهیم مطالب موثر دانستند. ۱۴۱ نفر (۷۵/۷٪) بیان داشتند که اساتیدشان از وسایل کمک آموزشی در هنگام تدریس بهره جستند. در بین گروههای مختلف آموزشی دانشگاه میزان بکارگیری وسایل کمک آموزش تفاوت معنی داری را نشان نداد.

یافته ها: یافته ها نشان داد اکثریت دانشجویان پزشکی در حیطه رفتار آموزشی حرفه ای (۵۵٪) اساتید بالینی را در حد مطلوب و در بعد رفتارهای آموزشی فردی (۵۷٪) نسبتاً مطلوب و در کل رفتارهای آموزشی اساتید بالینی خود را (۵۵٪) نسبتاً مطلوب ارزیابی نمودند. همچنین بین رفتارهای آموزشی اساتید بالینی و بخش محل کارورزی ارتباط معنی دار مشاهده شد. ($P < 0/05$)

بحث و نتیجه گیری: یکی از انتظارات دانشجویان، ارتباطات مناسب فردی اساتید بالینی با آنان می باشد و اساتید بالینی، در بعد رفتارهای فردی باید با دقت بیشتری با دانشجویان برخورد نموده و ارتباطات مناسبی برقرار نمایند، زیرا رفتارهای فردی تأثیر بسیار زیادی بر پیشرفت علمی دانشجویان خواهد داشت.

کد مقاله: E۵۸

بررسی نقش استاد توانمند در آموزش دندانپزشکی به صورت تئوری و عملی

نویسندگان: مرجان زارعیان جهرمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: رشته دندانپزشکی همچون سایر رشته های آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیازمند بهره گیری از اساتید توانمند و ارائه آموزش تئوری و عملی قوی و غنی به دانشجویان می باشد تا ضمن ارائه مباحث پایه هر درس، به صورت عملی نیز توان و قابلیت بالقوه فعالیت در مراکز بهداشتی درمانی را در دانشجویان ایجاد نماید. از آنجا که حوزه فعالیت اینجانب در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بوده و از نزدیک با گروههای آموزشی در ارتباط بوده ام، دانشجویان این مرکز را به عنوان جامعه هدف انتخاب نمودم.

روش مطالعه: در این تحقیق بر اساس فاکتورهای توانمندی استاد و کیفیت تدریس من جمله طرح درس، اجرای تدریس، روابط بین فردی، ارزشیابی تدریس و با استفاده از مقیاس لیکرت، پرسشنامه ای تهیه نموده و آن را در میان دانشجویان ورودی سالهای مختلف به یک نسبت و نیز با نمونه گیری از دانشجویان دوره علوم پایه و دوره بالینی توزیع نمودیم.

یافته ها: پس از تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نیجتا دریافتیم که گروه هدف ضمن مهم شمردن آموزش سرپایی و کارهای عملی در عرصه خدمات دندانپزشکی (۹۷٪) و با تأکید بر استفاده از روش تدریس بر مبنای حل مسئله و آموزش دقیق تر علوم پایه و بالینی به دانشجویان (۸۳٪) خواستار آشنائی و اجرای روشهای جدید ارزشیابی استاد و دانشجو در دانشگاه بوده (۷۵٪) و

کد مقاله: E۶۱

تعیین مشکلات و نیازهای آموزشی رشته دندانپزشکی بر اساس مستندات پزشکی قانونی، نظام پزشکی دادسرای جرائم پزشکی و نظارت بر درمان

نویسندگان: مهدی سروش، محمدجواد خرازی، حسین آراد، محبوبه پورعبداللهی، احمد جعفری، حسن حسینی تودشکی، لیلا صدیق پور، امیرحسین فرهمند، محمدرضا خامی، رضا یزدانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: یکی از مطالعات مرحله نیازسنجی برنامه های آموزشی، پیامدهای ناشی از عملکرد فارغ التحصیلان در سطح جامعه میباشد. ما قصد داریم با بررسی شکایات گیرندگان خدمات از ارائه دهندگان خدمات دندانپزشکی و نتایج کارشناسی های انجام شده در مراجع قضایی و نظارتی کشور در جهت بهبود برنامه آموزشی دوره دکترای عمومی دندانپزشکی گام برداریم.

روش مطالعه: در این مطالعه شکایات مطرح شده از دندانپزشکان عمومی در سازمان نظام پزشکی و پزشکی قانونی و مطالعات انجام شده مورد بررسی قرار گرفت و همچنین نظرات کارشناسان مسئول نظارت بر درمان دانشگاههای علوم پزشکی کشور در خصوص عدم کفایت دندانپزشکان در ارائه خدمات استخراج گردید.

یافته ها: بر اساس مطالعات انجام شده پزشکان با سابقه، بیشتر مرتکب بی مبالاتی و عدم رعایت نظامات دولتی می شوند و پزشکان جوان بیشتر به علت عدم مهارت و بی احتیاطی دچار قصور پزشکی می شوند. درمقابل هرشکایت شفاهی ۴ بیمار ناراضی وجود دارد و درمقابل هرشکایت کتبی ۱۰۰ شکایت شفاهی یعنی بازای هرشکایت کتبی ۴۰۰ ناراضی وجود دارد. براساس نظرات کارشناسان نظارت بر درمان موضوعات آشنایی با اخلاق و رفتار حرفه ای زیر باید در آموزش دندانپزشکی مد نظر قرار گیرد: کنترل توانمندیهای بالینی مهارتهای ارتباطی و عمومی حقوق سلامت و مقررات حرفه ای عفونت و طب کار.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته ها لازمست افزایش توانمندیهای اخلاقی و حرفه ای و مهارتهای دربرنامه آموزشی مورد توجه، افزایش توانمندی دندانپزشکان در ارائه خدمات ارتباطی از طریق آموزش و بازآموزی افزایش توانمندی دندانپزشکان در حوزه پاسخگویی به نیازهای غیر سلامتی سلامت تدوین شناسنامه خدمات سلامت دهان و دندان (استانداردها، تعرفه و ...) مراجعین افزایش تقویت نظام پایش و نظارت و اعتبار بخش نظام ارائه خدمات سلامت دهان آموزش حقوق سلامت و مقررات صنفی و حرفه ای از طریق کوریکولوم آگاهی های جامعه دندانپزشک

بحث و نتیجه گیری: آشنایی دانشجویان با برخی از وسایل کمک آموزشی ناچیز بود. گر چه استفاده صرف از اینگونه مواد و وسایل نمی توان دبرقراری ارتباط و تدریس مؤثر را تضمین کند و این معلم است که با انتخاب و استفاده ماهرانه از آنها یادگیری فراگیران را تسهیل می کند، اما بر پایه این مطالعه پیشنهاد می گردد اساتید از وسایل کمک آموزشی متنوع تری بهره گیرند.

کد مقاله: E۶۰

بازخورد مؤثر، ابزاری برای استاد توانمند: بررسی نگرش و عملکرد اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان

نویسندگان: لیلا پاداش، لیلا جویباری، اکرم ثناگو، فاطمه چراغعلی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گرگان

مقدمه: ارائه بازخورد سازنده یک مهارت عمومی است که قابل یادگیری است و یکی از اجزای اصلی آموزش بالینی است اما مدرسان پزشکی اغلب از پذیرفتن مسئولیت آن اجتناب می کنند هدف از این پژوهش بررسی نگرش و عملکرد اساتید گروههای بالینی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در خصوص ارائه بازخورد در آموزش های بالینی در سال ۱۳۸۷ بوده است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی مقطعی، اطلاعات از طریق پرسشنامه "فیدبک" دارای ۲۷ سوال در دو بخش نگرش و عملکرد جمع آوری شد. روایی و پایایی ابزار مطالعه مورد تأیید قرار گرفت. ۵۷ تن از اساتید بالینی پزشکی، پرستاری و مامایی و پیراپزشکی در مطالعه شرکت نمودند.

یافته ها: بررسی نتایج در بعد نگرش نشان داد ۵۰/۹ درصد اساتید نگرش مثبتی به ارائه بازخورد آموزشی به فراگیران دارند. ارتباط معنی داری بین نگرش اساتید به ارائه بازخورد و مرتبه علمی آنان یافت شد ($P=0/007$). از نظر عملکرد ۵۶/۱٪ نمونه ها از عملکرد خوبی در ارائه بازخورد آموزشی به فراگیران برخوردار بوده اند به طوری که ۵۰/۳٪ اساتید اظهار داشتند "وقتی فراگیران کار درستی انجام می دهند به آنها بازخورد می دهند". ارتباط معنی داری بین نگرش و عملکرد با سایر اطلاعات دموگرافیک از قبیل رشته و سنوات کاری یافت نشد.

بحث و نتیجه گیری: اگر چه داده ها موید آن است که نگرش و عملکرد اساتید مورد بررسی در خصوص بازخوردهای آموزشی به فراگیران مثبت و خوب بوده است، اما برای ارتقای بهتر وضعیت موجود، برای سازماندهی بهتر و چگونگی ارائه بازخورد سازنده و مؤثر، آموزش به اساتید ضروری می نماید.

بحث و نتیجه گیری: اساتید بیش از سطح متوسط با الگوها آشنایی داشته و آنها را در فرآیند تدریس به کار می‌بردند. ولی بکارگیری الگوهای تدریس بین اساتید متفاوت است.

کد مقاله: E۶۳

اساتید دوره علوم پایه درباره عملکرد خود برای درهم تنیدگی برنامه درسی چه قضاوتی دارند؟

نویسندگان: وجیهه وفامهر، علیرضا یوسفی، طاهره چنگیزی، محمد دادگسترنا

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: امروزه یکی از مهمترین استراتژی‌هایی که در بهبود کیفیت آموزش پزشکی مطرح است، در هم تنیدگی برنامه‌های آموزش پزشکی است. هدف اصلی این پژوهش تهیه ابزار ارزشیابی برنامه درسی بر اساس تئوری «درهم تنیدگی در مقابل رشته محوری» می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه به منظور بررسی برنامه درسی دوره علوم پایه از نظر استراتژی درهم تنیدگی، ابزاری بر اساس پیوستار پیشنهادی هاردن تهیه شده است. در ابتدا از طریق مرور متون و برگزاری جلسات Focus Group Expert متعدد، تعاریف عملیاتی برای هر یک از مراحل پیوستار متناسب با مولفه‌های مختلف دوره علوم پایه (مدیریت و سازماندهی، روش‌های یاددهی یادگیری، منابع، آزمونها، محیط ارائه درس) تهیه شد و سپس بر اساس این تعاریف ابزار ارزشیابی درهم تنیدگی برنامه درسی علوم پایه تهیه گردید. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه به تایید متخصصین آموزش رسید. در نهایت توسط این پرسشنامه اساتیدی که مسئول برنامه‌ریزی دروس دوره علوم پایه در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان هستند، درباره میزان درهم تنیدگی برنامه این دوره قضاوت نمودند. برای پایایی پرسشنامه از α کرونباخ استفاده شد.

یافته‌ها: دوره علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در تمام مولفه‌ها بجز روشهای یاددهی-یادگیری از جایگاه کاملاً سنتی برخوردار است. روشهای یاددهی یادگیری در این دوره در مرحله دوم از پیوستار ۴ مرحله‌ای قرار دارد. این بدان معناست که گروهها علاوه بر تدریس محتوای تخصصی رشته خود، مهارتهایی نظیر حل مساله و جنبه‌های بالینی موضوع را نیز در تدریس وارد کرده‌اند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصل، آموزش بیشتر اساتید در زمینه مراحل درهم تنیدگی و تشویق ایشان به طی این مراحل در برنامه‌ریزی‌های خود پیشنهاد می‌شود. استفاده از چنین پرسشنامه‌ای

عمومی، برنامه‌های باز آموزی، رسانه‌ها و همایشها به دانشجویان و مستندسازی نتایج رسیدگی به حضور دانشجویان در حوزه نظارت بر درمان دندانپزشکان بررسی و حضور دانشجویان در کمیسیونهای بررسی موارد حقوقی مربوط شکایات پزشکی، ساماندهی نظام رسیدگی ارائه نتایج تخلفات حرفه‌ای در جهت پیشگیری از تکرار آنها، استفاده از نظرات دندانپزشکان در زمینه اصلاح قوانین و به تخلفات و شکایات پزشکی توسعه صنعت بیمه در تدوین قانون جامع دفاع از حقوق دندانپزشکان مقررات مربوط دندانپزشکی

کد مقاله: E۶۲

بررسی میزان آشنایی و کاربرد الگوهای نوین تدریس در بین اساتید علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی (منطقه ۴)

نویسندگان: زهره سعادت‌مند، آریتا رستمی

آدرس: دانشگاه آزاد اسلامی

مقدمه: این پژوهش با هدف بررسی میزان آشنایی و بکارگیری اساتید با الگوهای تدریس در فرآیند تدریس در دانشگاه‌های آزاد اسلامی انجام گرفت.

روش مطالعه: در این تحقیق از روش توصیفی پیمایشی برای بررسی سطح آشنایی و کاربرد الگوهای مختلف استفاده شد. جامعه آماری کلیه اساتید علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی منطقه ۴ در سال ۸۶ بودند. نمونه با استفاده از تکنیک تصادفی ساده از بین آنها انتخاب و ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت در دو زمینه میزان آشنایی و کاربرد الگوهای تدریس بود. روایی وابسته به محتوا ارزیابی گردید و اعتبار پرسشنامه براساس ضریب آلفای کرونباخ $0/91$ محاسبه شد. تجزیه و تحلیل آماری در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی و آزمون تحلیل واریانس یک طرفه و آزمون توکی انجام گرفت.

یافته‌ها: بین الگوهای تدریس فردی سیستم‌های رفتاری و پردازش اطلاعات تفاوت وجود داشت. اما در خصوص الگوهای اجتماعی تدریس تفاوتی وجود نداشت. در مقایسه حد آشنایی الگوهای مختلف تدریس از نظر جنسیت تفاوتی وجود نداشت. اساتید زن الگوهای پردازش اطلاعات و رفتاری را بیشتر از اساتید مرد به کار می‌بردند. با توجه به مدرک تحصیلی، میزان آشنایی اساتید مقطع دکترا بیشتر از فوق لیسانس بود. میزان آشنایی با سایر الگوها در کلیه مقاطع تفاوت وجود نداشت. میزان آشنایی اساتید با سابقه ۶ تا ۱۰ سال با الگوهای رفتاری تدریس بیشتر از اساتید با سابقه بالاتر بود. میزان آشنایی و سطح کاربرد الگوها بین اساتیدی که در کارگاههای آموزشی شرکت نموده با سایرین تفاوت معناداری وجود نداشت.

کد مقاله: E۶۵

مشکلات آموزشی دانشکده پزشکی کرمانشاه از دیدگاه اساتید

نویسندگان: محمود رضا مرادی، ثریا سیابانی، حسین سیابانی، خاور آملایی، سارا سیابانی، ابراهیم کریمی، منصور رضایی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: با اینکه در سالهای اخیر پذیرش تعداد دانشجویان دانشکده پزشکی کرمانشاه نیز مانند سایر دانشگاه‌های کشور کاهش یافته است، اما نظرسنجی‌های غیر رسمی نماینده افزایش کیفیت کار دانش آموختگان نیست و شاهد نارضایتی‌هایی در این زمینه هستیم. لذا انجام مداخلاتی در جهت ارتقای کیفیت آموزش لازم است. هر گونه تلاشی در این راستا متضمن تجزیه و تحلیل اوضاع موجود می‌باشد و اطلاع از نقطه نظرات صاحبان اصلی فرایند آموزش یعنی اساتید دانشگاه در مورد وضعیت آموزشی دانشکده پزشکی می‌تواند یکی از بهترین راه‌های تعیین وضعیت باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه کیفی جامعه تحقیق شامل اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی، دانش آموختگان سال‌های ۸۴ و ۸۵ و دانشجویان دوره‌های مختلف پزشکی بود. ۸۰ نفر از میان افراد صاحب نظر هر دسته (اساتید از طریق تصادفی ساده و دو گروه دیگر به صورت در دسترس) انتخاب شدند. در حضور گروه‌ها (۲ گروه از فارغ التحصیلان، ۴ گروه از اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی و ۴ گروه از دانشجویان)، اهداف طرح مطرح و نقطه نظرات اعضای حاضر طی جلسات متوالی بحث گروهی، ضبط و ثبت شد، جلسات تا اشباع اطلاعاتی (به تکرار افتادن مطالب) ادامه می‌یافت. همین موضوع تعیین کننده نهایی حجم نمونه بود. در پایان اطلاعات، کدبندی و نتایج در قالب چند محور اصلی: مقطع علوم پایه، مقطع کارورزی و مقطع کارآموزی دسته بندی و گزارش شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش حاضر نشان داد مهمترین مشکلات دانشکده پزشکی کرمانشاه از نظر اساتید، عبارت بودند از: بی توجهی به فرایند ارزشیابی و اهمیت آن، عدم وجود اهداف آموزشی و یا پیروی نکردن از اهداف تدوین شده، حجم کار زیاد در دوره انترنی، اثرات مضر طرح کارانه، بار درمان بر آموزش و کمبود هیات علمی، عدم وجود سیستم تشویق و تنبیه مناسب، کاربردی نبودن بسیاری از آموزشها، کم توجهی به نیازهای پزشک عمومی، کمبود امکانات رفاهی برای دانشجویان کشیک و عدم رعایت حقوق متقابل استاد و دانشجو.

بحث و نتیجه گیری: آنچه مسلم است یک استاد توانا و متعهد زمانی می‌تواند بهترین نتیجه را از کار خود بگیرد که نارسایی‌های سیستم به حداقل برسد. با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر برخی از

علاوه بر اینکه وضعیت کنونی برنامه درسی یا درس را نشان می‌دهد، مسیر آینده و مراحل بهبود کیفیت را نیز هم به اساتید برنامه‌ریز و هم به ارزشیابان و مسئولان نشان می‌دهد.

کد مقاله: E۶۴

بررسی نگرش دانشجویان و اعضای هیئت علمی در مورد کیفیت آموزش بالینی مورد بخشهای ماژور دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ۱۳۸۵

نویسندگان: سارا احتشامی، کوروش وحیدشاهی، میترا محمودی، لیلا شهبازنژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: آموزش بالینی ارتباط تنگاتنگ با عملکرد پزشک در آینده داشته و یکی از مهمترین قسمتهای آموزش پزشکی می‌باشد. هدف از انجام این مطالعه بررسی نگرش دانشجویان و اعضای هیات علمی نسبت به آموزش بالینی بخشهای ماژور دانشگاه علوم پزشکی مازندران بوده است.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی بوده و تمامی اعضای هیئت علمی و دانشجویان بخشهای ماژور (داخلی، جراحی، اطفال و زنان) وارد مطالعه شدند. ابزار سنجش پرسشنامه ۲ قسمت شامل گویه‌های نگرشی و اطلاعات دموگرافیک بود. اطلاعات وارد نرم افزار SPSS11 شده و با آزمونهای آماری مناسب آنالیز شدند.

یافته‌ها: ۳۳ عضو هیئت علمی و ۸۸ دانشجو در مطالعه شرکت کردند. اغلب شرکت کنندگان معتقد بودند که تنها گروه، اطفال کلاسهای آموزشی منظمی برقرار می‌کنند. ۷۲٪ معتقد بودند که اعضای هیئت علمی در گروه اطفال تلاش بیشتری نسبت به دیگر گروهها در آموزش دارند ($P < 0.02$). ۹۰٪ اعلام کردند که آموزش گروه اطفال مبتنی بر برخورد با مشکلات بالینی به بیماری است. این میزان در گروه داخلی ۶۵٪ و در دو گروه دیگر کمتر از ۵۰٪ بود. ۱۰۰٪ در گروه زنان، ۵۴٪ گروه داخلی، ۶۵٪ گروه جراحی و ۵۱٪ گروه اطفال معتقد بودند که دانشجویان برای رفع تکلیف فعالیت می‌کنند ($P = 0.012$). در کل اعضای هیئت علمی نگرش بهتری نسبت به دانشجویان در مورد کیفیت آموزش بالینی بخش خود داشتند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج این مطالعه نشان داد که تفاوت قابل توجهی بین نگرش دانشجویان و اساتید در مورد کیفیت آموزش بالینی وجود دارد.

رفتار آموزشی اختلاف معنی داری وجود داشت. این اختلاف در زمینه سبک ارتباطی و مهارت‌های آموزشی مشهود بود. بین مدرسین سه رشته پرستاری، مامایی و هوشبری و اتاق عمل اختلاف معنی دار به شکل زیر به دست آمد: در پرستاری سبک شخصی ($P=0/01$) و سبک ارتباطی ($P=0/01$)، در هوشبری و اتاق عمل در زمینه مهارت‌های آموزشی ($P=0/038$)، در مامایی حیطه‌ی ارزشیابی ($P=0/017$) و دانش و عملکرد حرفه‌ای ($P=0/018$) به دست آمد که موید وضعیت مطلوب هر حیطه در رشته‌ی مربوطه بود. در مجموع رفتار حرفه‌ای در بین سه رشته مورد نظر اختلاف معنی دار تایید نشد.

بحث و نتیجه گیری: مدرسین زن در سبک شخصی و ارزشیابی موفقیت بیشتری نسبت به مدرسین مرد داشتند. پیشنهاد می‌گردد تا تحقیقات بیشتری در زمینه علل شخصیتی تاثیرگذار در آموزش بالینی صورت گیرد. در رشته‌ی پرستاری سبک شخصی و ارتباطی، در مامایی دانش و عملکرد حرفه‌ای و ارزشیابی و در هوشبری و اتاق عمل مهارت‌های آموزشی کیفیت مطلوب تری را نشان می‌دهند که تا حد زیادی می‌تواند ناشی از خصوصیات حرفه‌ای در هر رشته تحصیلی باشد.

کد مقاله: E۶۷

نظام استاد راهنما: چالش‌ها و پیشنهادات

نویسندگان: حمیده هریرچی، داریوش سوادی اسکویی، سعید خامنه، مهستی علیزاده، سعید ثمودی، بیت‌اله عباسی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: نظام استاد راهنما به عنوان یک اصل مهم در پیشبرد اهداف درازمدت آموزشی-پژوهشی و رسالت انسانی دانشکده‌های پزشکی مورد تأیید قرار گرفته است. به منظور اجرای بهینه فرایند، نظرخواهی از اساتید راهنمای دانشکده پزشکی انجام شده است.

روش مطالعه: چک لیستی شامل مهمترین مشکل انجام مناسب نظام، روش مناسب اجرا، کارگاههای آموزشی ضروری و ... به اساتید محترم ارسال گردید. نظرات ایشان براساس اولویتهای ۱ تا ۵ استخراج و پیشنهادات ایشان نیز ثبت شد.

یافته‌ها: ۶۳/۶٪ اساتید، مهمترین مشکل انجام مناسب نظام را عدم مراجعه دانشجویان اعلام فرموده‌اند. از نظر ۷۸/۹٪ ایشان روش مناسب، مراجعه حضوری دانشجویان بوده و ۴۷/۶٪ بر لزوم ارسال گزارش وضعیت دانشجویان تحت پوشش به والدین تأکید داشتند. ۵۲/۱٪ اجرای کارگاههای آموزشی خاص برای استادان محترم را ضروری دانسته‌اند.

نارسایی‌ها دانشکده پزشکی کرمانشاه نظیر عوارض طرح کارانه، کمبود هیات علمی و اهداف آموزشی، نیاز به اقدامات کشوری دارند و لذا رفع آنها نیاز به اصلاحاتی دارد که گاهی از دست مسئولین دانشگاه خارج هستند. اما بسیاری از آنها با برنامه‌ریزی صحیح و توجه مسئولین دانشگاه، دانشکده و مراکز آموزشی درمانی با همکاری اساتید دلسوز و توانمند قابل حل هستند.

کد مقاله: E۶۶

بررسی و مقایسه سطح بکارگیری حیطه‌های مختلف آموزش بالینی بر اساس خودسنجی مدرسین بالینی دانشکده پرستاری و مامایی مشهد در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: سعید واقعی، سعید ابراهیم زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: آموزش بالینی را می‌توان فعالیت تسهیل کننده یادگیری در محیط بالینی دانست که در آن مربی بالینی و دانشجو به یک اندازه مشارکت دارند و هدف از آن ایجاد تغییرات قابل اندازه‌گیری در دانشجو برای انجام مراقبت‌های بالینی است. این آموزش در بسیاری از موارد نیمی از زمان برنامه‌ی آموزشی دوران تحصیلی دانشجویان را تشکیل می‌دهد. یکی از مهم‌ترین منابعی که می‌تواند رفتارهای آموزشی موثر را مورد ارزیابی قرار دهد خود مدرسان آموزش بالینی هستند.

روش مطالعه: جامعه‌ی پژوهش شامل کلیه مدرسان رشته‌های پرستاری، مامایی، هوشبری و اتاق عمل دانشکده پرستاری و مامایی مشهد می‌باشد که در زمان پژوهش مشغول به خدمت بودند. روش نمونه‌گیری به صورت سرشماری بود. شیوه‌ی گردآوری اطلاعات به صورت میدانی و ابزار اطلاعات پرسشنامه بود. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از فرم مشخصات فردی و پرسشنامه‌ی خودسنجی رفتار آموزشی مدرسین بالینی استفاده گردید. پرسشنامه‌ی خودسنجی رفتار آموزشی مدرسین بالینی شامل: حیطه‌های سبک شخصی، سبک ارتباطی، سبک مهارت‌های آموزشی، دانش و عملکرد حرفه‌ای و ارزشیابی می‌باشد که اعتبار آن توسط اساتید صاحب نظر ایران تأیید شده و پایایی آن توسط محققین این پژوهش بصورت همبستگی در فاصله زمانی سه ماه بدست آمد.

یافته‌ها: نتایج حاکی از وجود اختلاف معنی داری در سبک شخصی ($P=0/024$) و در ارزشیابی ($P=0/033$) بین مدرسین زن و مرد بود. ولی در زمینه‌های سبک ارتباطی، مهارت‌های آموزشی و حیطه‌ی دانش و عملکرد حرفه‌ای و در کل رفتار آموزشی اختلاف معنی داری در زمینه جنسیت مدرسین دیده نشد. نتایج نشان داد که بین سن و سابقه‌ی آموزش بالینی مدرس و برخی حیطه‌های

کد مقاله: E۶۹

توانمندی از نگاه اساتید: یک پژوهش کیفی

نویسندگان: عبدالحسین شکورنیا، پوراندهخت افشاری، بهمن دشت بزرگی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور

مقدمه: استاد رکن اصلی آموزش است و نقش اساسی در یادگیری و هدایت دانشجویان را بعهده دارد. شناسایی ویژگی‌های یک استاد توانمند می‌تواند با ارائه یک الگوی مناسب به بهبود شرایط یادگیری کمک کند. این مطالعه با هدف درک مفهوم توانمندی استاد و ویژگی‌های آن از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اهواز در سال ۱۳۸۷ انجام گردید.

روش مطالعه: این مطالعه کیفی به روش تحلیل محتوا (Content Analysis) انجام شده است. مشارکت کنندگان ۱۶ نفر از اعضای هیات علمی با مرتبه‌های مختلف از جمله دو استا، سه دانشیار، سه استادیار و هشت مربی با سابقه خدمتی ۱۴/۹±۱۸/۴۳ سال بودند. انتخاب نمونه به صورت هدفمند بود و مفهوم توانمندی و ویژگی‌های آن از طریق مصاحبه نیمه ساختار یافته حضوری با شرکت کنندگان بررسی گردید. داده‌های پژوهش با روش تحلیل محتوا تجزیه و تحلیل شد. و کد گذاری و طبقه بندی گردید.

یافته‌ها: در مطالعه حاضر، مفهوم توانمندی در دو درونمایه و ویژگی‌های استاد توانمند در پنج درونمایه دسته بندی شدند. از نظر شرکت کنندگان توانمندی در استاد مترادف با یادگیری هدفمند و تغییر رفتار مناسب در دانشجویان است. ویژگی‌های استاد توانمند در پنج حیطه: احاطه علمی استاد و بروز بودن دانش او، توانایی در انتقال مفاهیم درسی، آگاهی کامل به فنون و روشهای تدریس، توانایی برقراری ارتباط با فراگیران و حسن خلق و احترام متقابل به دانشجویان پدیدار می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری: توانمندی مفهومی چند بعدی است که مولفه‌های مختلفی در آن تاثیر گذار است. توانمندی استاد نمود شخصیت علمی، ویژگی‌های فردی و اجتماعی استاد می‌باشد. مصاحبه با اساتید بصیرتی را در خصوص جنبه‌های مختلف از ویژگی‌های یک استاد توانمند فراهم نمود. به نظر می‌رسد با توجه به ۵ مولفه استخراج شده بتوان چارچوب قابل قبولی برای تبیین و طراحی الگوی توانمندسازی حرفه‌ای استاد ارائه نمود.

بحث و نتیجه‌گیری: دانشکده‌های پزشکی بر اساس پیشنهادات ارزنده استادان محترم راهنما باید در انجام هرچه بهتر این نظام مهم کوشا باشند. در ضمن پژوهش در دانشکده پزشکی تبریز ادامه دارد و نتایج مبسوط آن به اطلاع همکاران ارجمند خواهد رسید.

کد مقاله: E۶۸

بررسی دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان نسبت به کارهای تحقیقاتی دانشجویی

نویسندگان: روناز نیکخواه، سمیرا مهرعلیزاده، سید مصطفی پورحسینی، زین العابدین و کیلی، شیدا ذوالفقاری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: مطالعه حاضر با هدف بررسی دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان نسبت به فعالیت‌های تحقیقاتی دانشجویی صورت پذیرفت.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی در سال ۱۳۸۷ صورت پذیرفت و تعداد ۴۵ پرسشنامه به صورت تصادفی بین اساتید علوم پایه و بالینی دانشگاه علوم پزشکی سمنان پخش و تکمیل شد و داده‌ها توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: طبق بررسی‌های بعمل آمده: ۹۱/۱٪ اساتید به کارهای تحقیقاتی و ۸۶/۷٪ آنها به کارهای تحقیقاتی دانشجویی علاقه مند هستند. ۸۴/۴٪ اساتید کار تحقیقاتی داشتند و از میان آنها ۵۵/۶٪ آنها با دانشجویان همکاری داشتند. ۸۶/۹٪ اساتید معتقدند باید از حجم دروس کاسته شود و دروس مفهومی‌تر گردند. ۷۳/۳٪ اساتید معتقدند اختصاص امتیاز بیشتر برای کارهای تحقیقاتی با همکار دانشجو باعث افزایش انگیزه به این کار میشود. بین رضایت از رشته کاری با علاقه به کارهای تحقیقاتی رابطه معناداری وجود دارد. ($P < 0/05$) بین علاقه به کار تحقیقاتی دانشجویی با موافقت با کار تحقیقاتی و آگاهی دادن به دانشجویان در زمینه کارهای تحقیقاتی خود رابطه معناداری وجود دارد. ($P < 0/05$) بین موافقت با کار تحقیقاتی و همکاری با دانشجویان رابطه معناداری وجود دارد. ($P < 0/05$)

بحث و نتیجه‌گیری: با کاهش مراحل اداری، تخصیص امکانات بیشتر، کاهش ساعت کاری اساتید، آشناسازی دانشجویان با کارهای تحقیقاتی، اختصاص امتیاز بیشتر برای کارهای تحقیقاتی با همکار دانشجو میتوانیم انگیزه اساتید را برای انجام فعالیت با دانشجویان بالا برده تا بتوان محققین شایسته‌ای تربیت نمود.

کد مقاله: EY۰

نقش اساتید مشاور در حل مشکلات حین تحصیل دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمان

نویسندگان: عصمت نوحی، علی اکبر حق دوست، اشرف ادهمی، امین شکوری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: دانشجویان در دوران تحصیل با مشکلات عدیده‌ای مواجه میشوند که میتواند آسیبهای جدی و آثار مخرب جبران ناپذیری و به تبع آنها مشکلات آموزشی به همراه داشته باشد. مسئولیت خطیر متولیان دانشگاه در جهت شناسایی و کنترل و پیش گیری از آسیبهای آموزشی رانمایانگر می‌سازد. هدف این مطالعه تعیین مشکلات حین تحصیل دانشجویان و نقش اساتید مشاور در حل مشکلات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمان بوده است.

روش مطالعه: مطالعه حاضر یک پژوهش مقطعی است. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش پرسشنامه بود. روایی ابزار با استفاده از روایی محتوا و نظر خواهی از صاحب نظران و پایایی آن به روش آزمون مجدد $r=0.78$ تعیین شد. برای دستیابی به اهداف تحقیق با استفاده آزمون‌های آماری پارامتریک (تی، آنالیز واریانس یکراهه و...) به وسیله نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل گرفت.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار مشکلات تحصیلی دانشجویان در حیطه فردی و روحی، روانی $4/14 \pm 6/29$ ، مشکلات حیطه آموزشی تحصیلی $11/97 \pm 11/51$ ، حیطه اجتماعی ارتباطی $6/98 \pm 7/96$ ، حیطه مالی، اقتصادی $4/23 \pm 6/1$ بیشترین مشکلات مربوط به مسائل آموزشی و اجتماعی، ارتباطی بود. بین مشکلات تحصیلی دانشجویان و متغیرهای بومی بودن، محل زندگی و وضعیت اقتصادی $P < 0/01$ ارتباط معنی دار آماری وجود داشت. به طوری که افراد غیر بومی خوابگاهی با وضعیت اقتصادی ضعیف و متوسط دارای مشکلات بیشتری نسبت به سایر گروهها بودند. بیشتر دانشجویان مورد مطالعه ۳۹۰ نفر (۷۷/۵٪) برای حل مشکلات خود اصلاً به اساتید مشاوره مراجعه ننموده اند. میانگین و انحراف معیار نمره نظر دانشجویان در مورد نقش اساتید مشاور در حل مشکلات $98/2 + 33/46$ با دامنه نمره (۱۷۰-۳۴) در سطح متوسط بود. بین نمره نقش اساتید مشاور با ویژگیهای فردی به جز مقطع تحصیلی دانشجویان ارتباط معنی دار آماری وجود نداشت.

بحث و نتیجه گیری: عدم تطابق با مشکلات حین تحصیل می‌تواند دانشجویان را در دستیابی به اهداف آموزشی و حرفه ای دچار مشکل و اختلال سازد و آنها را نیازمند مشاوره و راهنمایی و

استفاده از سرویسهای روانشناسی می نماید که می توان با برنامه ریزی های دقیق ترو توسعه فعالیت اساتید مشاور جهت کاهش مشکلات حین تحصیل و ارتقای تحصیلی دانشجویان قدم‌های مؤثرتری برداشت.

کد مقاله: EY۱

تدریس اثربخش؛ رویکردی براساس ارزیابی تدریس توسط دانشجویان

نویسندگان: ابراهیم نصیری، فریبا عسکری، معصومه فغانی، محمد هادی بهادری، فهیمه محمد قاسمی، شهین معقول

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: تدریس اثربخش مجموعه رفتارهای معلم است که باعث دستیابی به اهداف آموزشی و در نهایت یادگیری بهتر فراگیر می‌شود. یکی از مشکلات اساسی در آموزش دانشگاه ها نداشتن شاخص های تدریس اثربخش است. به این منظور با بررسی مطالعات انجام شده در ایران و سایر نقاط جهان و با استفاده از شاخص های پیشنهادی صاحب نظران امر آموزش، پژوهشگران به تعیین دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان بعنوان صاحبان اصلی فرآیند آموزش در مورد تعیین مهم ترین شاخص های تدریس اثربخش پرداختند.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-مقطعی به روش سرشماری، کلیه دانشجویان پزشکی ترم ۳ دانشگاه علوم پزشکی گیلان که واحد آناتومی را گذراندند در سال ۱۳۸۷ مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای دو بخشی: مشخصات دموگرافیک و سنجش ۴ حیطه مهم ترین ویژگیهای تدریس اثربخش (دانش پژوهی، روش تدریس، قدرت ارتباط، شخصیت فردی) بود که روایی ابزار به طریق روایی محتوا، پایایی آن از طریق آزمون مجدد با ضریب همبستگی $0/81$ تایید گردید. پرسشنامه بطور مستقیم به کلیه دانشجویان داده شد، از آنان خواسته شد تا ویژگی های هر حیطه را به ترتیب اولویت (Ranking Scale) مشخص نمایند و نهایتاً "۱۱۰ پرسشنامه که به روش خودایفا تکمیل گردیده بود مورد بررسی قرار گرفت. سپس داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که حیطه های قدرت ارتباط $69/4$ ٪، دانش پژوهی $53/5$ ٪، روش تدریس $45/3$ ٪ شخصیت فردی $39/2$ ٪ به ترتیب مهم ترین جنبه های تدریس اثربخش را به خود اختصاص داده بود. در حیطه قدرت ارتباط ویژگی های ایجاد مشارکت

مشابه بوده است (۰/۲٪) سرانه گروه اول برای تولید مقاله فارسی به عنوان نویسنده اول یا مسئول ۰/۳ برای گروه دوم نیز ۰/۲۰ بوده است (۰/۰۴ > P). همین سرانه برای تولید مقالات خارجی نمایه دار تفاوت معنی داری را در دو گروه نشان نداد. (۰/۷۹ در مقابل ۰/۷۴). ساعات حضور اعضای هیأت علمی دو گروه در کلینیک‌های سرپائی مشابه بوده است (۰/۰۴ > P). از نظر رتبه دانشگاهی، اعضای غیر جغرافیایی در موقیت برتر بودند که توجه به سابقه بیشتر این افراد را در مقایسه می‌طلبد. با وجودی که تعداد اعمال جراحی با هدایت اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی بیشتر از سایر اعضای هیأت علمی بوده است اما این تعداد در ساعات آموزشی تفاوت معنی‌داری را نشان نمی‌دهد. (۰/۷۸ > P) میزان رضایتمندی بیماران بستری در مرکز آموزشی درمانی امام رضا (ع) تفاوت معنی‌داری را در رسیدگی به آنان در مقایسه اعضای هیأت علمی دو گروه نشان نمی‌داد.

بحث و نتیجه‌گیری: با عنایت به اینکه متخصص تمام وقت جغرافیایی در جهان بعنوان نیروی تمام وقت آموزشی-پژوهشی بسیار توانمند که حداکثر امکانات لازم برای رشد و بالندگی خود از طرف دانشگاهها را در اختیار دارد، تعریف شده است لذا تحول یا اصلاح تفکر در مورد تمام وقت جغرافیایی را در دانشگاه علوم پزشکی تبریز می‌طلبد. حمایت از افراد با توانمندی‌های قابل توجه شاید از فرضیه همه یا هیچ بازدهی بیشتری داشته باشد. در عین حال اشاره به برخی محدودیت‌ها از جمله عدم حضور فیزیکی برخی اعضای هیأت علمی تمام وقت غیر جغرافیایی و گاهی تمام وقت جغرافیایی در عرصه‌های مختلف آموزشی-پژوهشی که روند ارزشیابی دچار مشکل می‌سازد به عنوان محدودیت‌های این پژوهش ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: E۷۳

بازنگری کوریکولوم دندانپزشکی: بررسی توانمندی دانش آموختگان دندانپزشکی از نظر اعضای هیأت علمی دانشکده‌های دندانپزشکی کشور

نویسندگان: مهدی نصیبی، محمدرضا خامی، اکبر فاضل، احمد جعفری قوام آباد، رضا یزدانی، امیر حسین فرهمند

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: با پیشرفتهای اخیر علوم آموزش پزشکی و فن آوری اطلاعات دیگر تنها افزایش تعداد دندانپزشکی معیاری برای بهبود وضعیت سلامت آحاد جامعه محسوب نمی‌شود، بلکه میزان موفقیت سیستم سلامت دهان در جامعه با بهبود شاخصهای عینی

دانشجو در مباحث، درحیطه دانش‌پژوهی ارائه مطالب به روزو داشتن تسلط در رابطه با موضوع، در حیطه روش تدریس توانایی در سازماندهی، توالی و تنظیم منطقی مطالب مورد بحث ودر حیطه شخصیت فردی اعتماد به نفس و قاطعیت یک استاد را در تدریس اثربخش به عنوان مهم ترین ویژگی مطرح نمودند.بین متغیرهای دموگرافیک و حیطه‌های تدریس ارتباط معنی دار وجود نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری: شاخص تدوین شده با شاخص‌های تدریس اثربخش در پژوهش‌های متعددی تشابه قابل توجهی دارد لذا می‌تواند در راستای بهبود کیفیت تدریس، ارزشیابی میزان یادگیری دانشجویان و افزایش میزان پیشرفت تحصیلی دانشجویان در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور مورد استفاده قرار گیرد.

کد مقاله: E۷۲

مقایسه توانمندی، خلاقیت و تولید علم اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی و تمام وقت غیر جغرافیایی (پاره وقت) دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نویسندگان: سکینه حاج ابراهیمی، مهدی فرهودی، علی مصطفایی، رامین مصری، فاطمه علیپور یگانه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: با وجود اطلاعات بسیار محدود و در دسترس، بسیاری معتقدند که کیفیت فعالیت، خلاقیت و تولید علم اعضای هیأت علمی تمام وقت غیر جغرافیایی در ساعات آموزشی، کمتر از تمام وقت جغرافیایی است. با وجودی که یک ناهمگونی در تعریف تمام وقتی در جوامع دیگر با کشورمان وجود دارد به بررسی این مسئله در دانشگاه علوم پزشکی تبریز پرداختیم. هدف از این مطالعه مقایسه میزان کارایی، خلاقیت، رضایتمندی بیماران و تولید علم اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی و غیر جغرافیایی است.

روش مطالعه: این مطالعه در بخش به شیوه کهورت گذشته‌نگر و توصیفی طراحی شد و وضعیت اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی تبریز از طریق تکمیل پرسشنامه رضایتمندی بیماران، مراجعه به مستندات آموزشی- پژوهشی، میزان حضور در کلینیک‌های سرپائی دانشگاه و اتاق عمل درصد (۷۵ نفر) از اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی اعضای هیأت علمی تمام وقت غیر جغرافیایی و مابقی تمام وقت جغرافیایی هستند مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: میزان تولید علم برای اعضای هیأت علمی فول تایم جغرافیایی و غیر جغرافیایی بر اساس مقالات فارسی چاپ شده

مقدمه: دانشگاه‌ها به طور کلی به علت نقش مهم در تربیت نیروی انسانی متخصص جامعه و دانشگاه‌های علوم پزشکی به طور اخص به عنوان جایگاه تربیت متخصصین و کارشناسان نظام سلامت دارای نقش اساسی و زیربنایی در توسعه کلان جامعه محسوب می‌شوند. نقش اعضای هیات علمی در مقایسه با سایر عوامل در ارتقاء و اعتلای دانشگاه در مسیر تحقق اهداف خود از اهمیت برجسته و ویژه‌ای برخوردار است. لذا بررسی شرایط و وضعیتی که اعضای هیات علمی از بیشترین کارآمدی در ایفای نقش خود برخوردار باشند دارای ضرورت بسیار زیادی می‌باشد. به نحوی که برخی محققین تلاش کرده‌اند بعضی عوامل و جنبه‌های موثر بر ارتقای آموزشی و پژوهشی اعضای هیات علمی را مورد توجه قرار دهند. طی سال‌های اخیر اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور عمدتاً به دو شکل تمام وقت جغرافیایی و غیر جغرافیایی فعالیت می‌نمایند. هدف از طراحی و اجرای این پروژه تحقیقاتی بررسی مقایسه‌ای ارزشیابی آموزشی اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی با اعضای هیات علمی تمام وقت غیر جغرافیایی (پاره وقت) بر مبنای ارزشیابی آموزشی ایشان در سال ۱۳۸۴ و یافتن پاسخ این پرسش است که در مقایسه میان اعضای هیات علمی تمام وقت و پاره وقت گروه‌های بالینی دانشکده پزشکی در عرصه آموزش با معیار ارزشیابی آموزشی، کدام گروه توانمندتر هستند.

روش مطالعه: طی یک مطالعه مقطعی در سال ۱۳۸۴ کلیه اعضای هیأت علمی گروه‌های آموزشی دانشکده پزشکی شیراز بر حسب وضعیت تمام وقتی (جغرافیایی و غیرجغرافیایی) از حیث ارزشیابی آموزشی مقایسه شده‌اند. در مرحله اول با استفاده از آزمون‌تی، تحلیل دو متغیره انجام شده و در مرحله دوم با استفاده از مدل رگرسیون خطی، این مقایسه بصورت تطبیق یافته بر حسب متغیرهای جنسیت و رتبه علمی صورت گرفته است.

یافته‌ها: تعداد اعضای هیأت علمی گروه‌های بالینی دانشکده پزشکی در سال ۱۳۸۴، ۲۵۵ نفر بوده است که اطلاعات مربوط به ۲۴۹ نفر موجود و تعداد ۶ نفر به علت مأموریت علمی خارج از کشور، مرخصی و ... مورد ارزشیابی آموزشی قرار نگرفته بودند. از نظر جنسیت ۸۰/۱٪ ایشان مرد و ۱۹/۹٪ زن و از نظر رتبه علمی ۵۵/۶٪ استادیار، ۲۷/۳٪ دانشیار، ۱۶/۷٪ استاد و ۰/۴٪ مربی بوده‌اند. تعداد ۱۴۳ نفر (۵۷/۴٪) تمام وقت جغرافیایی و تعداد ۱۰۶ نفر (۴۲/۶٪) تمام وقت غیرجغرافیایی بوده‌اند. میانگین ارزشیابی کل اعضای هیات علمی گروه‌های بالینی در سال ۱۳۸۴، ۱۶/۶۹، کمیته ارزشیابی ۱۲/۲۳ و بیشینه ۱۹/۳۴ است. میانگین نمره ارزشیابی

مانند کاهش وقوع پوسیدگیها، بیماریهای پریدونتال، بیماریهای دهان و ناهنجاریهای دهانی تعیین می‌شود. از طرف دیگر تربیت دندانپزشک عمومی کار آمد نیاز به یک کانتیوم آموزشی منسجم دارد که بتواند توانمندیهای لازم را در او به وجود آورد. در کشورهای پیشرفته جهان مانند کشورهای اروپایی و امریکای شمالی برای دندانپزشک جدید توانمندی هائی تعریف شده است که با کسب این توانمندی ها بتواند از عهده انجام وظایف و ایفای رسالت اجتماعی خویش برآید.

روش مطالعه: در ایران نیز باید توانمندیهای برای دانش آموختگان تعریف شود و برنامه‌هایی برای نیل به آنها تبیین گردد. پرسشنامه‌ای حاوی ۱۴۲ سؤال در ۱۷ حیطه تدوین و به تمامی اعضاء هیأت علمی دانشکده‌های دندانپزشکی کشور ارسال و نظر آنها در مورد توانمندیهای فارغ‌التحصیلان جدید مورد سنجش قرار گرفت.

یافته‌ها: وقتی حیطه‌های ۱۷ گانه مورد مطالعه به سه دسته زیر تقسیم شوند، ۱- دانش و مهارتهای اجتماعی ۲- دانش و مهارتهای پایه‌ای ۳- دانش و مهارتهای درمانی یافته‌های مطالعه نشان میدهد که بیشترین ضعف در کسب توانمندیهای لازم با کوریکولوم آموزشی فعلی به ترتیب، اول در دسته دانش و مهارتهای اجتماعی و بعد از آن دسته دانش و مهارتهای پایه ای و نهایتاً دسته دانش و مهارتهای درمانی مشاهده میشود.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های جدید علوم آموزش پزشکی و دندانپزشکی، و با توجه به تغییراتی که در سطح بین‌المللی در کوریکولوم‌های آموزش دندانپزشکی در حال شکل گیری می‌باشد، و به منظور تحقق integration افقی وعمودی در ساختار برنامه آموزشی فعلی، پیشنهاد می‌شود گروههای کاری با ترکیب جدیدی تشکیل و تغییرات لازم را در برنامه آموزشی عملی نمایند. طبعاً در رفع این ضعفها نیز باید الویتها به ترتیب یافته‌های فوق باشد.

کد مقاله: E۷۴

کدامیک از اعضای هیات علمی گروههای بالینی دانشکده پزشکی در عرصه آموزش توانمندتر هستند؟ تمام وقت یا پاره وقت

نویسندگان: علیرضا صالحی، محمدهادی ایمانی، محمود نجابت، محبوبه صابر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

کد مقاله: EY5

ویژگی‌ها و صلاحیت‌های مدرس مامایی توانمند

نویسندگان: فرانک صفدری ده چشمه،

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

مقدمه: دانشگاه از مراکز مهمی است که جامعه برای توسعه خویش به آن متکی است. هر چند بهبود کیفیت آموزش در دانشگاه‌ها پدیده تازه‌ای نیست اما در سال‌های اخیر توجه زیادی به آن معطوف شده است. فاکتورهای مداخله‌گر بهبود کیفیت آموزش متعدد و شامل دانشجویان و عوامل مربوط به آنها، ساختار موسسات آموزشی، برنامه‌های درسی، انتظارات جامعه، اساتید، توانمندی‌ها و مهارت‌های آنان است. مامایی از برنامه‌های دانشگاهی است و مسئولیت برنامه‌های مامایی تربیت بخشی از نیروهای حرفه‌ای بهداشتی است. یک حرفه مسئول پیشرفت، انتقال دانش حرفه‌ای به نسل بعدی است و در این میان مدرسین مامایی نقش مهمی به عهده دارند. هدف این مطالعه بررسی ویژگی‌ها و صلاحیت‌های مدرس مامایی توانمند است.

روش مطالعه: این مطالعه مروری بوده بر تعداد کثیری از مقالات جدید پیرامون ویژگی‌ها و صلاحیت‌های مدرس مامایی توانمند که با استفاده از مقالات موجود در سایت‌های معتبر مختلف اینترنتی و مجلات معتبر استانداردسازی برنامه‌های مامایی در دنیا جمع‌آوری و جمع‌بندی گردیده است.

یافته‌ها: تدریس یک رفتار یاد گرفته شده است لذا اولین شرط توانمندی استاد، داشتن آمادگی تدریس است. بر اساس جمع‌بندی مقالات مختلف سایر خصوصیات یک مدرس مامایی شامل آگاهی از تئوری‌های یادگیری بزرگسالان، ترغیب و پرورش تفکر انتقادی، توانایی تصمیم‌گیری بالینی و هنر پاسخگویی به دانشجویان است. از آنجایی که رشته مامایی عملکرد محور است صلاحیت عملکرد بالینی نیز از آیتم‌های مهم یک مدرس مامایی ذکر شده است که لازمه آن داشتن ۲-۵ سال تجربه کار در بخش‌های مختلف بالین است. علاقه به یادگیری در طول زندگی، توانایی بکارگیری روش‌های مختلف تدریس در جهت تسهیل یادگیری دانشجویان، تدوین، ساماندهی و اجرای curriculum مامایی، به روز بودن، عملکرد مبتنی بر شواهد و استفاده از نتایج تحقیقات در حل مشکلات حرفه‌ای، ارتقاء جنبه‌های اخلاقی و ایجاد محیط یادگیری مبتنی بر احترام و اعتماد نیز از ویژگی‌های قابل ذکر یک مدرس توانمند مامایی است که در اصل مقاله در مورد اهمیت هر کدام توضیحات مبسوط آورده شده است.

اعضای هیأت علمی تمام‌وقت گروه‌های بالینی دانشکده پزشکی در سال ۱۳۸۴، ۱۷/۰۵ (SD:۱/۲۶) و برای اعضای هیأت علمی پاره‌وقت ۱۶/۲۶ (SD:۱/۵۳) و اختلاف دو گروه در تحلیل دو متغیره از نظر آماری معنادار ($P < 0/001$) است. در مرحله دوم با استفاده از مدل رگرسیون خطی تأثیر وضعیت تمام‌وقتی (به‌عنوان متغیر مستقل) بر ارزشیابی آموزشی (متغیر وابسته)، تطبیق یافته برای متغیرهای جنسیت و رتبه علمی بررسی و نتیجه مشابه ($P < 0/001$, $\beta = 0/34$, CI = $0/95$ - $1/3$) به دست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری: هیأت علمی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور عمدتاً به دو شکل تمام‌وقت جغرافیایی و تمام‌وقت غیر جغرافیایی (پاره‌وقت) فعالیت می‌نمایند. گروه دوم (برخلاف گروه اول) بعد از اتمام وقت اداری در مطب یا بیمارستان‌های خصوصی و ... به فعالیت درمانی می‌پردازند. این گروه بخش قابل ملاحظه‌ای از وقت و انرژی خود را صرف فعالیت در بخش خصوصی می‌کنند و سهم عمده‌ای از درآمد خود را نیز از طریق بخش خصوصی کسب می‌نمایند. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر اساس این نگرش که ارتقای کیفیت آموزش پزشکی و پژوهش در دانشگاه‌ها و به تبع آن ارائه خدمات سلامت با کیفیت در گرو تلاش و همت همه‌جانبه و مستمر اعضای محترم هیأت علمی دانشگاه‌ها میسر خواهد بود، معتقد است که استقرار سیستمی پویا و پاسخگو در جهت تحصیل رضایتمندی دانشجویان، دانش‌پژوهان و مردم شریف اقتضا می‌نماید که اعضای هیأت علمی به صورت تمام‌وقت جغرافیایی فعالیت نمایند و بر این اساس بخشنامه ۶۰۴۱ مورخ ۸۴/۴/۱۸ صادر گردیده است. نتایج ارزشیابی آموزشی که طی فرآیندی ساختارمند حاصل می‌شود مناسب‌ترین معیار برای مقایسه و بررسی تطبیقی عملکرد اعضای هیأت علمی است که ابعاد مختلف این فعالیت‌ها را از دیدگاه رده‌های مختلف دانشجویان مقاطع مختلف، سایر همکاران عضو هیأت علمی، مدیر گروه و ... مورد سنجش قرار می‌گیرد. بر اساس نتایج این مطالعه به نظر می‌رسد اعضای هیأت علمی تمام‌وقت جغرافیایی که کلیه فعالیت‌های و برنامه‌های علمی و عملی خویش را در محیط دانشگاه به انجام می‌رسانند، زمینه‌ای مساعدتر برای ارتقاء عملکرد آموزشی خویش و به تبع آن پیشبرد اهداف دانشگاه در عرصه آموزش داشته باشند. طراحی و اجرای مطالعات بیشتر از جمله مقایسه عملکرد پژوهشی دو گروه مذکور، بررسی روند مقایسه عملکرد پژوهشی و ارزشیابی آموزشی در بازه زمانی چند ساله و نیز در قالب مطالعات چند مرکزی در دانشگاه‌های تیپ یک کشور از پیشنهادات نویسندگان به عنوان گام‌های آتی در این عرصه تحقیقاتی است.

بحث و نتیجه گیری: مشاوره و هدایت دانشجویان، پرورش روحیه خلاق و قدرت تفکر و استدلال و روحیه پژوهشگری و فراهم کردن تجارب یادگیری مختلف برای دانشجویان و کمک به آنان جهت درک ارزش برنامه تحصیلی، تنها در صورتی میسر است که نیروی انسانی متعهد و متخصص با مهارت‌های علمی و عملی و آشنا با روش‌های پیشرفته تعلیم و تربیت در زمینه آموزش و خدمات مامایی جهت تدریس و آموزش به کار گرفته شوند.

بحث و نتیجه گیری: مشاوره و هدایت دانشجویان، پرورش روحیه خلاق و قدرت تفکر و استدلال و روحیه پژوهشگری و فراهم کردن تجارب یادگیری مختلف برای دانشجویان و کمک به آنان جهت درک ارزش برنامه تحصیلی، تنها در صورتی میسر است که نیروی انسانی متعهد و متخصص با مهارت‌های علمی و عملی و آشنا با روش‌های پیشرفته تعلیم و تربیت در زمینه آموزش و خدمات مامایی جهت تدریس و آموزش به کار گرفته شوند.

کد مقاله: E۷۷

نقش مربی بالینی در فرآیند آموزش

نویسندگان: زهرا عابدینی، مریم موسوی لطفی، هدی احمدی طهران، مرضیه رئیسی، اشرف خرمی‌راد، ته‌مین ددخواه تهرانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: آموزش بالینی جزء لاینفک برنامه‌های آموزشی پرستاری است که به یادگیری اصول و فنون و مهارت‌های پرستاری کمک می‌کند. نقش مربیان پرستاری در آموزش بالینی همواره مورد تاکید بوده است. توجه به دیدگاه‌های دانشجویان در زمینه نقش‌های مربی بالینی کارآمد می‌تواند راهکاری در جهت هدایت مربیان در راستای تحقق اهداف آموزشی باشد.

روش مطالعه: مطالعه حاضر از نوع کیفی بوده و با روش پدید‌شناسی روی دانشجویان پرستاری انجام شد. نمونه‌ها به روش مبتنی بر هدف از میان دانشجویان پرستاری که مایل به شرکت در پژوهش بوده و حداقل یک دوره کارآموزی را گذرانده بودند، انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از روش مصاحبه عمیق استفاده شد. با مشخص کردن سوال محوری پژوهش از دانشجویان خواسته شد تا ویژگی‌هایی را که در مربیان کارآمد و مفید خود مشاهده و درک کرده‌اند، توصیف نمایند. ۹ دانشجوی پرستاری در پژوهش حضور داشتند. مدت مصاحبه ۳۰ دقیقه بود. بعد از اتمام مصاحبه‌ها، اظهارات ضبط شده دانشجویان روی کاغذ پیاده شد. سپس عبارات مفهومی کاربردی از آنها استخراج گردید و با کدبندی در قالب ۴ مفهوم اصلی بیان گردید. سپس جهت اعتباربخشی مجدداً توسط دانشجویان تجدید نظر گردید.

یافته‌ها: مفاهیم اصلی در مصاحبه‌های انجام شده با دانشجویان شامل چهار نقش عمده مربی کارآمد بیان شد. نقش محرک و انگیزشی مربی برای ترغیب دانشجویان به مراقبت از بیمار و ایجاد علاقه به تامین نیازهای بیماران و خودداری از ایجاد یاس و محدودیت در دانشجویان از نقش‌های مهم مربی برشمرده شده بود. نقش هماهنگ‌کننده و ارتباطی مربی نیز ارزشمند بوده است. از

کد مقاله: E۷۶

بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه و فیزیوپاتولوژی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند درباره یک استاد توانمند

نویسندگان: سعید کلباسی، محسن ناصری، سارا طاهری بجد، عاطفه رضایی، وحیده زمانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: اساتید در هر موقعیت علمی، برای جلوگیری از خطاهای طراحی درس نیازمند انواعی از مشاوره هستند. یکی از بهترین مشاوره‌ها، بازخورد دیدگاه‌های دانشجویان نسبت به نحوه تدریس استاد است. از این رو مطالعه حاضر با هدف تعیین دیدگاه دانشجویان پزشکی دوره علوم پایه و فیزیوپاتولوژی درباره یک استاد توانمند در زمینه تدریس و تحقیقات در زمستان سال ۱۳۸۷ طراحی و اجرا شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی، اطلاعات با استفاده از پرسشنامه خود ایفا که روایی آن با استفاده از نظرات اساتید و مطالعات اخیر مشابه و پایایی آن با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ مورد تأیید قرار گرفت، جمع‌آوری و سپس با استفاده از نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: از میان ۷۲ نفر دانشجوی پزشکی که با تکمیل نمودن پرسشنامه در این تحقیق ما را یاری نمودند، ۵۱ نفر (۷۰/۸ درصد) مؤنث، با میانگین سنی ۲۰/۷۹ (انحراف معیار ۱/۰۷) بودند. از دیدگاه این دانشجویان داشتن تسلط کافی بر موضوع تدریس، ایجاد احترام متقابل، انعطاف‌پذیری نسبت به رفتار دانشجو، صدا و لهجه استاد و رعایت ارزش‌های اسلامی به ترتیب با میانگین‌های ۴/۷۲، ۴/۶۷، ۴/۲۹، ۴/۲۲، ۴/۱۴ بیشترین امتیاز را داشتند. استفاده از اسلایدهای لاتین، استفاده از لغات انگلیسی به میزان زیاد در تدریس و انجام ارزشیابی مداوم قبل از شروع هر کلاس به ترتیب با میانگین‌های ۲/۷۶ و ۲/۹۰ و ۲/۷۶ کمترین امتیاز را به دست آوردند.

یافته‌ها: در دومین بار استفاده از این دوره در طی یازده هفته، یازده تکلیف برای دانشجویان طراحی شد که بطور متوسط هر تکلیف حاوی سه سوال مختلف بود دانشجویان بطور متوسط هر هفته هر تکلیف را 518 ± 160 بار مشاهده و 97 ± 28 بار ارسال (submit & resubmit) نمودند. بیشترین تعداد فعالیت مربوط به آخرین روز از مهلت ارسال تکلیف بود. بطوریکه ۴۵٪ تعداد مشاهده و ۴۸٪ ارسال، به آن یک روز اختصاص داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: تجربه دومین مورد استفاده از درس فوق به صورت آموزش الکترونیکی بود. با ارائه یک دوره مبتنی بر وب متمم در کنار یک دوره حضوری میتوان پیش نیازهای آموزشی آن دوره را مرتفع ساخته و علاوه بر آن از مشکل curriculum overload نیز پیشگیری نمود. اما استفاده از این گونه دوره‌های آزاد باید حتما با مدیریت کامل بر زمان و نحوه گذراندن آن و ارزشیابی مداوم در طول ترم همراه باشد.

کد مقاله: E۷۹

استاد توانمند در دانشکده مجازی

نویسندگان: حمیدرضا دهقان، سمانه قاسمیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: سالها برای توانمندی اساتید در حیطه آموزش برنامه‌های موثری طراحی و اجرا گشته است، اما امروزه اساتید اگر بخواهند از امکانات خارق العاده دانشکده مجازی استفاده کنند، نیاز به توانمندی‌های جدیدی دارند. در این مقاله با بررسی سامانه atutor با عنوان یک سامانه آموزش مجازی مورد استفاده در دانشگاه‌های معتبر دنیا به تعیین این نیازمندی‌ها پرداخته‌ایم.

روش مطالعه: نصب، راه‌اندازی، آزمایش سامانه مجازی و بررسی تک تک امکانات مدیریتی که در اختیار اساتید قرار می‌گیرد و مقایسه با توانمندی‌هایی که سابق براین اساتید به دست آورده‌اند.

یافته‌ها: اهم توانمندی‌هایی که اساتید باید اضافه بر توانمندی‌های سابق به دست آورند عبارتند از ۱. به کارگیری موثر پست الکترونیک ۲. تهیه محتوای آموزشی ۳. توانایی ایجاد آزمون، طراحی سوالات آزمون و قرار دادن آنها در مخزن سوالات، تصادفی کردن سوالات در هر آزمون، تدوین راهنمایی‌های لازم برای پاسخگویی به سوالات ۴. توانایی یاددهی و یادگیری همزمان، توانایی جست و جو در سایت‌های مرتبط علمی و انطباق با بهترین روشهای یاددهی و یادگیری ۵. توانایی استفاده از روش‌های خلاق آموزشی با استفاده از تکنولوژی جدید استفاده از شبیه سازی‌های

آنجا که ارتباط با تیم درمانی و کارکنان پرستاری که تاثیر مستقیم بر عملکرد دانشجو و مربی داشته و جلب همکاری آنان در گذراندن دوره‌های کارآموزی قابل توجه است. این نقش از سوی دانشجویان عنوان شده است. از نقشهای دیگر مربی که مورد تاکید دانشجویان بود، نقش ارزشیابی‌کننده بودن است. ارزشیابی صحیح و منطقی و بر اساس اهداف تعیین شده و اجرا شده در طول کارآموزی، توجه به تفاوت‌های عملکردی و مشکلات خاص دانشجو سهم عمده‌ای در ارتباط بهینه و فراگیری داشته است. نقش حمایت‌کننده برای کاهش استرس و ایجاد آرامش و اعتماد به نفس و گوشزد کردن منطقی اشتباهات و کمک به دانشجو برای اصلاح آن به جای نکوهش و تنبیه و تحقیر وی نیز از سوی دانشجویان به‌عنوان ویژگی بارز مربی خوب بیان شد.

بحث و نتیجه‌گیری: انگیزش دانشجویان و ارائه بازخورد مناسب به آنان، برخورد صمیمانه و توأم با احترام متقابل و تعامل گروهی، انتظارات واقع‌بینانه و حمایت و کنترل عملکرد صحیح از عوامل مورد توجه دانشجویان در توصیف مربی بالینی کارآمد بوده است و در جهت نیل به اهداف آموزشی موثر عنوان شده است.

کد مقاله: E۷۸

استفاده از دوره‌های آموزشی مبتنی بر وب بعنوان دوره‌های تکمیلی

نویسندگان: سیمین نوری، عباس فروتن

آدرس: دانشگاه شهید بهشتی

مقدمه: استفاده از دوره‌های آموزشی مبتنی بر وب بعنوان دوره‌های کمکی و متمم، با توجه به عدم انعطاف سیستم آموزشی امکان خوبی را جهت گسترش محتوای علمی و افزایش عمق یادگیری مطرح می‌سازد. با توجه به پیش نیاز بودن ترمینولوژی پزشکی در درس طبابت مبتنی بر شواهد (EBM) و عدم ارائه آن در کوریکولوم، این دوره بصورت یادگیری الکترونیکی اجرا شد. هدف از این کار استفاده از یک دوره مکمل مبتنی بر وب جهت برطرف کردن نیازهای آموزشی و مدیریت آن بود.

روش مطالعه: در دوره طبابت مبتنی بر شواهد یک دوره کامل ترمینولوژی پزشکی از سایت یکی از دانشگاه‌های خارجی توسط استاد انتخاب و در برنامه درسی دانشجویان قرار داده شد. این دوره شامل یازده بخش بود که هر بخش آن طی یک هفته گذرانیده شد. به ازای هر بخش دانشجویان باید هر هفته تمرینی را انجام داده و از طریق وب سایت کلاس پاسخ را ارسال می‌کردند.

نویسندگان: رامین مصری، سعید ثمودی، منیره جوادی، صدف حافظان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: از ویژگیهای بارز یک معلم توانمند، توانایی او در ارزیابی واقعی پیشرفت تحصیلی است. سوال و آزمون می‌بایست در راستای هدف آزمون عمل کرده و ضرایب دشواری و افتراق سوالات میبایست در حد مطلوب بوده و آزمون نیز باید دارای روانی و پایایی قابل قبول باشد. یک همبستگی درونی نیز باید ما بین سوالات مشاهده شود. طراحی یک آزمون کارآمد نیازمند آشنائی اساتید با اصول طراحی سوالات چند گزینه ای از یک طرف و بررسی نتایج تحلیلی از طرف دیگر میباشد. در این مطالعه با بررسی نتایج تحلیل آماری آزمون‌ها میزان توانمندی اساتید در این زمینه مورد بررسی قرار گرفت.

روش مطالعه: طی یک مطالعه توصیفی و تحلیلی تعدادی از آزمون‌های چند گزینه‌ای بطور تصادفی انتخاب و پاسخ نامه‌های کامپیوتری دانشجویان (با تعداد نمونه ۷۷۰ نفر) استخراج و با استفاده از نرم افزار تحلیل آزمون مورد تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگینها: ضریب دشواری ۰/۵۶، ضریب افتراق ۰/۲۴، انحراف معیار ۷/۵۳، ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۱، واریانس سوال ۱۴/۵۲، واریانس آزمون ۷۸، میزان خطای استاندارد ۳/۵۳.

بحث و نتیجه‌گیری: بررسی یافته‌ها حاکیست که برخی از میانگین‌ها با حد مطلوب فاصله دارند. ضریب دشواری مناسب (۰/۷-۰/۳) بوده. ولی ضریب افتراق که نمایانگر توانائی سوال در افتراق دانشجوی قوی از ضعیف میباشد، کمتر از حد مطلوب (۱-۰/۳) و ضریب پایائی آزمون که نشانگر تکرارپذیری نتایج آزمون میباشد نیز کمتر از حد مطلوب (۰/۸) است. بررسی واریانس‌ها نیز نشان میدهد که سوالات از همبستگی درونی کافی برخوردار نمیشدند. با توجه به یافته‌های فوق و نظر به اهمیت فوق العاده ارزیابی صحیح و واقعی دانش نظری دانشجویان پزشکی و با علم به اینکه دانش نظری مبنای آموزش سطوح دیگر یادگیری میباشد، توانمند سازی اساتید در زمینه طراحی بهینه سوالات چند گزینه‌ای و آشنائی با چگونگی تفسیر نتایج تحلیل آزمون‌ها امری ضروری و اجتناب ناپذیر میباشد.

کامپیوتری و ایجاد بسترهای آموزشی سودمند ۶. توانایی پاسخگویی و درگیری پویا ۷. تشکیل اتاقکهای گفتگوی مجازی ۸. ایجاد گروه و انجام کار گروهی به صورت آنلاین ۹. گرفتن بازخورد از فراگیران و نظرسنجی از کاربران آنلاین

بحث و نتیجه‌گیری: علاوه بر توانمندی‌های جدیدی که مورد نیاز اساتید است، در توانمندی‌های دیگری که آموزش دیده‌اند، مانند طراحی سوال نیازمند به آموزشهای ویژه‌ای مانند انتخاب استراتژی مناسب برای تعیین دفعات شرکت در آزمون برای دانشجویان، جایگزینی امتحان آنلاین به جای حضوری و تعیین استراتژی مناسب برای ترکیب روش‌های حضوری و غیر حضوری و امثال آن هستند.

کد مقاله: E۸۰

استاد توانمند و محیط‌های موثر بالینی: بررسی فاکتورهای مؤثر بر مهارتهای بالینی دانشجویان

نویسندگان: لیلی مصلی نژاد، مهدی عبداللهی فرد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جهرم

مقدمه: تاکید دانشگاهها برای آموزش یادگیری، آموزش افراد حرفه‌ای (اساتید) جهت بکارگیری برنامه‌های آموزشی در پاسخ به نیاز موسسه می‌باشد. آموزش بالینی موفق نیازمند این است که مدرسین فاکتورهای موثر را شناخته و بطور سازنده بکار گیرند.

روش مطالعه: دانشجویان در مقاطع مختلف تحصیلی در این مطالعه شرکت کردند. جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه مربوط به استراتژیهای موثر جهت ارتقاء مهارتهای بالینی دانشجویان در ۴ بعد که شامل فاکتورهای محیطی، آموزشی، مهارتهای بالینی مدرس و فاکتورهای روانی اجتماعی بود انجام گردید. آنالیز آمار توصیفی و تحلیلی داده‌ها از طریق نرم افزار SPSS انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد میانگین نمره فاکتورهای محیطی و استراتژیهای آموزش، یادگیری بیشتر از دیگر فاکتورها بود. وابستگی مثبت بین فاکتورهای محیطی و نمره مهارتهای بالینی دانشجویان وجود داشت. ($p=0/05$) ($p=0/51$)

بحث و نتیجه‌گیری: توصیه می‌شود که توجه به فاکتورهای موثر مرتبط صورت گیرد تا باعث ارتقاء و تسهیل مهارتهای بالینی دانشجویان در بخش‌های بالینی گردد.

کد مقاله: E۸۱

بررسی توانمندی اساتید دانشکده پزشکی تبریز در طراحی آزمون‌های چهار گزینه‌ای در سال ۸۷

کد مقاله: E۸۲

مهمترین توانمندی های اساتید پزشکی از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین (۱۳۸۵)

نویسندگان: سعید آصف زاده، مینا آصف زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: نقش اساتید پزشکی تنها به آموزش نظری یا عملی دانشجویان محدود نمی شود بلکه آنها وظایف دیگری مانند راهنمایی، برنامه ریزی، تسهیل گری و الگودهی نیز دارند. شناسایی نظر اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در مورد توانمندی های اساتید پزشکی.

روش مطالعه: این مطالعه با استفاده از تعریف "هاردن" (R.M Harden) از نقش های یک معلم پزشکی، توسط پرسشنامه خود ایفا و نظرخواهی از اعضای هیأت علمی انجام شد. "هاردن" نقش کنونی اساتید پزشکی را چنین می داند: فراهم کننده اطلاعات نظری و عملی، توسعه دهنده منابع آموزشی، برنامه ریز، ارزیاب، تسهیل گر، ایفاگر نقش به عنوان الگو. از پرسش شوندگان خواسته شد که ۴ مورد از عوامل بالا را که از نظر آنها اهمیت دارد علامت بزنند و توانایی خویش را نیز در هر یک بر حسب قوی، متوسط و ضعیف، تعیین کنند. داده ها با روش آمار توصیفی تفسیر شد.

یافته ها: تعداد ۶۴ نفر (۵۸٪ مرد، ۴۲٪ زن) با میانگین $43 \pm 7/2$ سال به پرسشنامه پاسخ دادند. فراوانی نسبی پاسخ آنها چنین است: نقش اساتید بر حسب اولویت یکم، فراهم کننده اطلاعات (نظری و عملی) ۹۶/۸٪، دوم، ارزیاب ۹۳/۷٪، سوم، تسهیل گر ۶۷٪، چهارم، توسعه دهنده منابع ۵۴/۶٪، پنجم، ایفاگر نقش ۴۶/۵٪، ششم، برنامه ریز ۳۶٪، توانمندی اساتید یکم، فراهم کننده اطلاعات ۷۸٪، قوی، ۱۱٪، متوسط، ۱۱٪، ضعیف. دوم، ارزیاب ۷۴/۳٪، قوی، ۲۲/۵٪، متوسط، ۳٪، ضعیف. سوم، تسهیل گر ۶۴٪، قوی، ۲۰٪، متوسط، ۱۶٪، ضعیف. چهارم، ایفای نقش ۵۵٪، قوی، ۱۸/۷٪، متوسط، ۲۶/۳٪، ضعیف. پنجم، برنامه ریز ۴۳٪، قوی، ۲۱٪، متوسط، ۳۶٪، ضعیف. ششم، توسعه دهنده منابع ۴۰/۶٪، قوی، ۱۹٪، متوسط، ۴۰/۶٪، ضعیف.

بحث و نتیجه گیری: در حالی که اعضای هیأت علمی نقش خود را علاوه بر فراهم کننده اطلاعات و ارزیاب، به عنوان تسهیل گر، توسعه دهنده اطلاعات و ایفای نقش مهم می دانند ولی توانایی خویش را در این مهارت ها کافی نمی دانند و ضروری است با طی دوره های کارگاهی و کسب تجربه در کنار همکاران با تجربه تر مهارت کافی بدست آورند.

کد مقاله: E۸۳

معیار های استاد توانمند از دیدگاه اسلام

نویسندگان: افسانه یخ فروشها، رفعت محبی فر، حجت الاسلام میرفتاح مرتضوی، حجت الاسلام کریم عسگری غنچه

آدرس: -

مقدمه: اسلام، مکتبی است جامع که در تمامی شئون زندگی بشر، آموزه های ارزنده ای دارد. تأثیر استاد و نوع ارزشها و نگرش های او در شاگردان، جای هیچ تردیدی ندارد. تجربه نشان داده است که شاگردان هر اندازه هم که مقاومت نمایند، نمی توانند از تأثیرگذاری آشکار و پنهان استادان در روند زندگی خود جلوگیری کنند. به همین دلیل است که انتخاب استاد شایسته و توانمند همواره مورد توجه فراوان اولیای دین بوده است. هدف، بررسی معیارهای استاد توانمند از دیدگاه اسلام می باشد.

روش مطالعه: این پژوهش، نوعی مطالعه مروری است که با بررسی منابع معتبر اسلامی و سیره و آموزه های پیامبر اسلام (ص) و نیز جستجوی بانک های اطلاعاتی در مورد تعیین ملاک استاد توانمند استخراج شده است.

یافته ها: دین مبین اسلام، معیارهای استاد توانمند را حول محورهای زیر تعین می کند: ۱- معیارهای مربوط به شخص استاد شامل: داشتن خلوص نیت در هر کاری خصوصاً در امر تعلیم، صلاحیت و شایستگی استاد در امر تعلیم، حفظ حیثیات و شئون علم و دانش و به کارگیری آن در عمل، کوشش در بذل و اعطاء و انفاق علم، شهادت در اظهار حق و جلوگیری از تخلف، لزوم تحقیق و تعلیم برای استاد، داشتن حسن خلق و فروتنی. ۲- معیارهای مربوط به رفتار استاد با دانشجو شامل: ایجاد خلوص نیت در شاگردان، تشویق به دانش اندوزی، فروتنی و احترام به آنها، القاء مطالب در خور استعداد دانشجویان، پرسش دروس داده شده از دانشجویان، فروتنی و نرمش با آنها ۳- معیارهای مربوط به امر تدریس: توکل به خداوند، تلاوت قران و دعا قبل و انتهای تدریس، استفاده از بهترین و جدیدترین روشهای تدریس، رعایت اعتدال در بیان، پاسخ به پرسش های دانشجویان، آراستگی ظاهر استاد (پوشش متناسب استاد).

بحث و نتیجه گیری: نظام تربیتی اسلام، نظامی جامع نگر و پاسخگو به نیازهای انسان است که نگاه تک بعدی به انسان ندارد. سیره عملی پیامبر (ص) و ائمه اطهار (ص) و آموزه های دینی الگو و معیارهای جامعی را برای استاد توانمند بر جا گذاشته اند. به بیان دیگر از نظر اسلام استاد توانمند باید در حوزه معرفت و شناخت، رفتار و گفتار و ظواهر نمونه عملی باشد.

کد مقاله: E۸۴

ارزیابی مقایسه‌ای تاثیر شیوه های بحث گروهی و سخنرانی برنامه‌ریزی شده به روش دانشجو مدار در ارزشیابی پایان ترم به روش MCQ

نویسندگان: منیر نوبهار، عباسعلی وفایی، ناهید هوشمند مطلق، فرحناز پهلوانی نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: با توجه به پیشرفت جوامع همواره نظام های آموزشی و فعالیت های حاکم بر آن دستخوش تغییر و تحول بوده است و تحول آموزشی خود معلول تحول اجتماعی و تحول علوم و فن آوری است. با پیشرفت علوم و فنون نیازهای فردی، علمی و اجتماعی فراگیران نیز پیچیده می‌شود که برای برطرف نمودن این نیازها، استفاده از شیوه های آموزشی نوین و توانمند سازی دانشجویان ضروری می‌باشد. بر این اساس هدف این مطالعه ارزیابی مقایسه‌ای استفاده از شیوه‌های بحث گروهی و سخنرانی برنامه ریزی شده به روش دانشجو مدار در ارزشیابی پایان ترم در درس اصول و فنون پرستاری در دانشجویان سال اول رشته پرستاری بود که به شیوه MCQ مورد ارزشیابی قرار گرفتند.

روش مطالعه: در این مطالعه نیمه تجربی ۵۰ نفر از دانشجویان پرستاری سال اول در دو گروه مورد بررسی قرار گرفتند و برای ارزیابی اثرات و مقایسه شیوه های آموزش در تدریس درس اصول و فنون پرستاری کمک گرفته شد. بطوری که یک گروه در طی ترم و هر جلسه کلاس مطالب را قبلا مطالعه نموده و در بحث گروهی شرکت می‌نمودند و در گروه دوم عناوین مطالب با انتخاب خودشان قبلا به آنها داده شده بود که در گروههای ۲ تا ۳ نفره مطالب را به شیوه سخنرانی برنامه‌ریزی شده برای گروه ارائه می نمودند برای ارزیابی پایان ترم آنها از شیوه MCQ استفاده گردید و سپس نمرات آزمون پایانی آنها مورد ارزیابی قرار گرفت و در دو گروه مقایسه گردید.

یافته‌ها: ارزیابی نمرات فراگیران در پایان ترم نشان داد، در گروهی که از شیوه بحث گروهی استفاده شده بود میانگین سطح نمرات در مقایسه با گروه دیگر بطور معنی داری بالاتر بود ($P < 0/02$).

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های نشان می‌دهد که توانمندسازی دانشجویان با کمک استفاده از شیوه بحث گروهی همراه با استفاده از تکنیک های پیش مطالعه منجر به تقویت طولانی مدت یادگیری و افزایش کیفیت آموزش خواهد شد.

کد مقاله: E۸۵

بررسی مقایسه‌ای بین کاربرد کتاب منبع (بیماری و پرستاری قلب و عروق) با کاربرد جزوه حاوی نکات اساسی(قلب و عروق) از همان کتاب برای دانشجویان ترم پنجم پرستاری

نویسندگان: نسرين نوابی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

مقدمه: با توجه به کاهش نمره دانشجویان در واحد درس پرستاری جراحی و داخلی و عفونی، به نظر می‌رسد همخوانی بین ساعت تدریس و محتوا وجود ندارد. برای دانشجویان ترم پنجم (۲۰ ساعت) تدریس برای کل مطالب بیماری قلب و عروق در نظر گرفته شده است که کتاب رفرنس در همین موضوع در حدود ۳۵۰ صفحه است. هدف بررسی چگونگی میزان توزیع نمره در مقایسه بین کاربرد حجم بالای منبع با کاربرد جزوه (نکات کلیدی تدریس) بوده است.

روش مطالعه: مدرس با برنامه‌ریزی، ۶ ساعت از تدریس را با کتاب رفرنس درباره آناتومی و روشهای تشخیصی بیماری آترواسکلروز و آنژین صدری اجرا نمود (۱۵۰ صفحه از کتاب). بقیه مطالب را از همان کتاب به شکل جزوه مترجم برای ۱۴ ساعت تدریس نمود (جایگزین ۱۲۰ صفحه از کتاب). تدریس برای یک گروه از دانشجویان در طول یک ترم با یک منبع، یک مدرس، شیوه سخنرانی، پرسش و پاسخ، پاور پوینت و فیلم به شکل یکسان اجرا شد. جزوات در هر جلسه به فراگیران داده می‌شد. امتحان پایان ترم با سوالات چهارجوابی که ۷ سوال از ۶ ساعت اول تدریس و ۳۳ سوال از چهارده ساعت دوم (بدلیل اهمیت کاربردی در پرستاری) طراحی و توسط گروه داخلی جراحی از نظر روایی و اعتبار بررسی گردید. در بررسی نمرات چنانچه دانشجویان، حداقل نمره از هر قسمت را آورد، حداقل یادگیری و نمره کامل بالاترین حدیادگیری دانشجویان را نشان خواهد داد.

یافته‌ها: درحین تدریس با روش کاربرد جزوه آرامش در بین دانشجویان مشهود بود. در آنالیز نمرات در کاربرد جزوه ده نفر از ۱۸ نفر، نمره ۲۴-۲۷ را آوردند. در قسمت کاربرد کتاب یک نفر نمره کامل و ۴ نفر نمره ۳ از ۶ را آوردند.

بحث و نتیجه‌گیری: با اینکه شرایط آموزش یکسان بود ولی نمرات بالاتر در قسمت کاربرد جزوه مشاهده گردید. حجم محتوای درس متناسب با میزان واحد از عوامل بسیار مهم در طراحی درس است. بنابراین پیشنهاد می‌شود در زمینه تنظیم محتوی با زمان دروس پرستاری بازنگری اجرا شود.

کد مقاله: E۸۶

استفاده از پورت فولیو به عنوان گامی به سوی تفکر بازنمایی:
ارائه یک تجربه از گروه پرستاری

نویسندگان: لیلیا جویباری، اکرم ثناگو، زهرا سبزی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: بدون بازتاب، ما کورکورانه راهمان را طی خواهیم کرد و به هیچ چیز مفیدی دست نخواهیم یافت. عنصر کلیدی اغلب کارپوشه‌ها به ویژه آنهایی که برای اهداف یادگیری بکار گرفته می‌شوند "بازتاب" است. هدف، ارائه یک تجربه یک ساله (۱۳۸۶-۱۳۸۷) بکارگیری کارپوشه در گروه پرستاری بهداشت کودکان و خانواده مقطع کارشناسی می‌باشد.

روش مطالعه: بعد از نشست با اعضای گروه بایدهای یادگیری "کارآموزی‌های در عرصه" تدوین و از نظر تعداد دفعات هر فعالیت یادگیری، اجماع حاصل شد. کارگاه آشناسازی برای دانشجویان برگزار شد. چگونگی برنامه برای سوپروایزران مراکز آموزشی نیز تبیین شد. به منظور ارائه بازخورد و برقراری تعامل با فراگیران، نشست‌هایی به طور انفرادی و گروهی درحین دوره برگزار شد. هر کارپوشه حاوی یک لاگ بوک و تمامی فعالیت‌های یادگیری درون بخشی از قبیل گزارش‌های بازنمایی روزانه، معرفی مورد، مشاهدات بالینی، بروشورهای آموزشی، مقالات و ... می‌باشد.

یافته‌ها: بکارگیری پورت فولیو با چالش‌های متعددی مواجه بوده است. بکارگیری پورت فولیو مستلزم تفکر انتقادی و بازنمایی است لذا برای برخی از دانشجویان تامل در باره آنچه در حین یادگیری بالینی رخ می‌دهد سخت است، دانشجویان غالباً ارزش کارپوشه را نمی‌دانستند، بجای ارائه مدارک دال بر تجربیات یا تجزیه و تحلیل انتقادی از چیزی که آموخته‌اند از آن به عنوان یک فایل اطلاعاتی یاد می‌کردند. اعتبار ارزیابی کارپوشه گاه به دلیل نحوه مسائل نگارشی دچار اختلال می‌شد. درصد کمی از دانشجویان وجود این رویکرد را در یادگیری بالینی مورد تایید قرار دادند. سایرین معتقد بودند این رویکرد وقت گیر است و آنها شیوه‌های آسان‌تر را ترجیح می‌دهند. علی‌رغم محدودیت‌های موجود، وجود کارپوشه به گروه کودک و خانواده در شناسایی نقاط ضعف و قوت آموزش، شفاف‌سازی ارزشیابی، ردیابی دانشجو در محیط بالینی، حساس‌سازی دانشجو به آموخته‌های بالینی کمک کرد.

بحث و نتیجه‌گیری: استفاده از "کارپوشه و دفتر ثبت روزانه بازخوردی" در برنامه‌های آموزشی مبتنی بر حل مساله می‌تواند

موثر باشد. کارآموزان مقطع کارشناسی برای مواجهه با این نوع سبک یادگیری به توانایی "آنالیز، ترکیب، ارزیابی، تفسیر، پیشگویی، ایجاد طرح پرس و جو، خودتنظیمی" نیاز دارند. آنان اگر از ابتدا با تجربیات چالش برانگیز مواجه نشوند، از کارپوشه بیزار می‌شوند. معرفی کارپوشه برای دانشجویان سال چهارم پرستاری چالش برانگیز بوده است.

کد مقاله: E۸۷

الگوی پیشنهادی جهت ارزشیابی آموزشهای پودمانی

نویسندگان: اصغر احتشامی، محمد حسین یارمحمدیان، مهتاب کسائی اصفهانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: ارزشیابی آموزشی از ارکان اصلی نظام‌های آموزشی است و در استاندارد‌های گوناگون آموزشی از جمله ایزو ۱۰۰۱۵ نیز جایگاه ویژه‌ای دارد. به نظر می‌رسد جهت ارزشیابی اثر بخش آموزشهای ارائه شده به فراگیران، صرفاً آزمون‌های کتبی و یا شفاهی کافی به نظر نمی‌رسد. برای دستیابی به این هدف، اقدام به طراحی الگویی جهت ارزشیابی آموزشی دوره‌های پودمانی شد، بگونه‌ای که بتواند بیشترین عوامل موثر بر آموزش را بسنجد.

روش مطالعه: الگوی ارزشیابی اولیه پس از تدوین، با استفاده از تکنیک دلفی و اجرای آموزشی در ۱۱ دوره آموزش پودمانی مدیران و روسای بیمارستان‌های منتخب کشور و معاونین پشتیبانی دانشگاه‌های علوم پزشکی اجرا و ارتقا یافت. الگوی اجرایی مشتمل بر آماده گردید.

یافته‌ها: الگوی پیشنهادی متشکل از ۹ موضوع مورد ارزیابی زیر و شامل ۱۳۴ مولفه می‌باشد:

- ارزیابی روزانه فراگیر از کلاس (۱۰ مولفه).
- ارزیابی روزانه و نهایی فراگیر از امکانات و تسهیلات آموزشی و رفاهی (۱۲ مولفه).
- ارزیابی نهایی فراگیر از دوره (۳۰ مولفه).
- ارزیابی استاد از کلاس (۲۰ مولفه).
- ارزیابی استاد از دوره (۲۰ مولفه).
- ارزیابی فراگیران از تاثیر آموزش در کار (۷ مولفه).
- ارزیابی منابع آموزشی دروس (۶ مولفه).
- ارزیابی فراگیران از محتوای دوره (۱۶ مولفه).
- ارزیابی اثربخشی آموزشی فراگیران توسط خود (۱۳ مولفه).

بحث و نتیجه‌گیری: جهت تسهیل در دستیابی به اهداف آموزشی، اساتید توانمند باید از مکانیسم‌های ارزشیابی آموزشی مناسبی بهره‌برداری نمایند. بدین منظور الگوی پیشنهادی فوق به عنوان ابزاری جهت توانمندسازی اساتید ارائه گردیده است.

کد مقاله: E۸۸

طراحی آموزشی (Instructional Design) سامانه یادگیری الکترونیکی در دانشگاه علوم پزشکی تهران

نویسندگان: ریتا مجتهدزاده، آیین محمدی، امیرحسین امامی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: یادگیری الکترونیکی بر مبنای اصول آموزش بزرگسالان می‌تواند منجر به ارائه برنامه‌های آموزشی موفق شود. در این طرح، به منظور راه‌اندازی سیستم یادگیری الکترونیکی در دانشگاه علوم پزشکی تهران، طراحی آموزشی با رویکرد سیستمی انجام شده و سیستم استقرار یافت.

روش مطالعه: ابتدا طراحی آموزشی با رویکرد سیستمی با لحاظ کردن مراحل تحلیل، طراحی، استقرار، اجرا و ارزشیابی در مدلی غیرخطی و به شکل مستند، انجام شد. در این طراحی آموزشی به مواردی چون ویژگی‌های دانشجویان، بستر IT کشور و دانشگاه، اصول یادگیری الکترونیکی و آموزش بزرگسالان، مفهوم یادگیری ترکیبی (Blended Learning)، توانایی‌ها و امکانات هیات علمی، قوانین آموزشی، ویژگی‌های رشته مورد نظر، چگونگی تدوین محتوا، آموزش مدرسان و دانشجویان و ... توجه خاص شد. در نهایت سیستم یادگیری الکترونیکی غیرهمزمان و براساس اصول یادگیری ترکیبی (لحاظ کردن دو بلوک حضوری ابتدا و پایان ترم) مدنظر قرار گرفت.

یافته‌ها: کارگاه‌های آموزشی و دستورالعمل‌ها و راهنماهای مربوطه طراحی و ارائه شد. با توجه به ضرورت تعامل کافی با دانشجویان و ارائه تکالیف مرحله‌ای در طول ترم که نیاز به بررسی و بازخورد موردی استاد مربوطه دارد، پذیرش تعداد محدود دانشجویان با برگزاری آزمون‌های ورودی مدنظر قرار گرفت. آیین نامه آموزشی دانشجویان، پذیرش دانشجو و مزایای به کارگیری سیستم توسط هیات علمی در شورای آموزشی تصویب شد. نرم‌افزار و سایت یادگیری الکترونیکی دانشگاه طراحی و آزمایش شد. در مرحله اول برای مه‌ماه سال ۱۳۸۷ در رشته کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، تعداد ۱۳ دانشجو مجازی با آزمون ورودی کتبی و مصاحبه شفاهی پذیرفته و مشغول به تحصیل شدند.

بحث و نتیجه‌گیری: یادگیری الکترونیکی به خصوص در رشته‌هایی که ماهیت بین‌رشته‌ای دارند، می‌تواند زمینه مناسبی برای توسعه این رشته‌ها حتی در بین اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها باشد. در راه‌اندازی این سیستم‌ها، توجه به قابلیت اجرا و اهداف دقیق آموزشی نکات مهمی هستند که انجام یک طراحی آموزشی مناسب و جامع را ضروری می‌کند. از این سیستم برای توانمندسازی هیات علمی در زمینه آموزش پزشکی نیز استفاده شد.

کد مقاله: E۸۹

آموزش درمانگاهی: "درمانگاه" دانشگاه دوم دانشجوی پزشکی

نویسندگان: مهسا رضانی، کتایون رحمدل، اکرم ثناگو، محمد رضا یوسفی، سیامک رجایی، لیلیا جویباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: در آموزش پزشکی تئوری بر عمل غلبه کرده است و باید با ایجاد تعادل میان تئوری و عمل به این نقیصه در آموزش پزشکی خاتمه داد. هدف از این مطالعه تبیین دیدگاه و تجربیات اساتید و دانشجویان پزشکی در خصوص یاددهی/یادگیری در درمانگاه جراحی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۸۷ می‌باشد.

روش مطالعه: از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختار طی جلسات انفرادی و یا گروهی و مشاهده اطلاعات جمع‌آوری شد. ۴ تن از اساتید جراحی با تخصص‌های مختلف و ۲۵ دانشجوی پزشکی که بخش درمانگاه جراحی را گذرانده و یا در حال گذراندن بودند در مصاحبه‌ها شرکت کردند.

یافته‌ها: تجربیات حاکی از آن بود که آموزش درمانگاهی گاه دانشجویان را موردی روبرو می‌سازد که پیش از نه در کتاب درسی، کلاس و نه در بخش آنها را ندیده‌اند. یادگیری "رویکرد درمانی بیماران سرپایی"، "مهم‌ترین نکات در اخذ شرح حال"، "نمونه‌های کتاب‌ها و به درک درستی از آنها رسیدن"، "نسخه نویسی"، "داروهای ترکیبی پوست"، "تئوری گوش و حلق و بینی"، "یادگیری بیماری‌های چشم" "داروها" و "تشخیص‌های افتراقی" از مواردی اساسی در یادگیری‌های درمانگاهی بوده است. شرکت‌کنندگان اظهار داشتند آموزش درمانگاهی بویژه برای استاژرها بسیار ضروری است.

بحث و نتیجه‌گیری: برای اتصال آموزش بالینی به درمانگاه‌های سرپایی باید نقطه ضعف درمانگاه‌ها را شناسایی کرد. شواهد حاکی از آن است درمانگاه‌های سرپایی به دلیل کمبود فضا و امکانات از استانداردهای بالایی برخوردار نیستند، لذا برای استفاده

کد مقاله: E۹۱

بررسی محیط آموزشی بخش‌های بالینی اصلی بیمارستان‌های
آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ایران بر اساس مدل DREEM:
دیدگاه استادان

نویسندگان: جلیل کوهپایه‌زاده، سید کامران سلطانی‌عربشاهی،
بهنام ثبوتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه: مؤسسات آموزشی برای ارزشیابی فعالیت‌های خود از ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند. محیط و آتمسفر یا به عبارتی فضای حاکم بر آموزش روح و جلوه‌ای از فرآیندهای یاددهی و یادگیری در برنامه درسی است که نشان می‌دهد تا چه حد برنامه‌ها و نیروی انسانی برای رسیدن به یک یادگیری دارای کیفیت می‌توانند مؤثر باشند. الگوی (Dundee Ready Education Environment) DREEM برای بررسی مشکلات درسی و اثربخشی تغییر در آموزش بکار می‌رود. تاکنون دیدگاه‌های استادان با استفاده از این مدل بررسی نشده است. هدف از این مطالعه بررسی دیدگاه استادان با استفاده از این الگوست تا با مقایسه با دیدگاه فراگیرندگان بتوان به اصلاح فرآیند یادگیری و یاددهی کمک کرد.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع مقطعی و با استفاده از ابزار استاندارد DREEM و با مختصر تغییرات منطبق با فرهنگ ملی در ۴ بخش داخلی، کودکان، زنان و جراحی عمومی در ۴ بیمارستان وابسته به دانشگاه انجام شد. پرسشنامه ۳۵ سؤالی در سه حیطه یادگیری، استادان و آتمسفر آموزشی میان استادان (۵۳ نفر) در بخش‌های ذکر شده توزیع شد. داده‌های حاصل توسط نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد. بیشینه امتیاز از سه حیطه مورد بررسی ۱۴۰ محاسبه شد و بر اساس مدل ارائه شده کسب امتیاز ۰ تا ۳۵ بسیار نامطلوب و امتیاز ۳۶ تا ۷۰ نامطلوب، امتیاز ۷۱ تا ۱۰۵ نسبتاً مطلوب، امتیاز ۱۰۶ تا ۱۴۰ بسیار مطلوب قرار داده شد.

یافته‌ها: میانگین امتیازات کسب شده ۱۱۶ از مجموع ۱۴۰ امتیاز بود که وضعیت بسیار مطلوب را نشان داد. میانگین امتیازات برحسب جنس و بیمارستان آموزشی در هر سه حیطه تغییر معنی‌داری را نشان نداد. در بخش بالینی در حیطه آتمسفر و فضای آموزشی میانگین امتیازات تفاوت معنی‌داری میان بخش‌ها وجود دارد بطوریکه بخش داخلی کمترین امتیاز و بخش کودکان بیشترین امتیاز را کسب کردند. در مجموع امتیازات در هر سه حیطه مدل DREEM نیز بخش کودکان بیشترین و بخش داخلی کمترین میانگین امتیاز را کسب کردند.

بهینه، فراهم کردن امکانات و لوازم درمانگاه‌ها امری مهم برای آموزش استاندارد درمانگاهی به شمار می‌آید.

کد مقاله: E۹۰

بررسی میزان تاثیر گذراندن بخش بیهوشی بر روی میزان آگاهی و عملکرد کارورزان دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در مورد احیاء قلبی ریوی

نویسندگان: خاطره عیسی زاده‌فر، مسعود انتظاری اصل، مجتبی صدقات

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: آموزش احیاء قلبی-ریوی (CPR) برای دانشجویان پزشکی از گذشته مورد توجه بوده و تلاش‌های زیادی در جهت بهبود کیفیت این آموزش صورت گرفته است. هدف، تعیین میزان تاثیر گذراندن دوره آموزش CPR در بخش بیهوشی در بهبود آگاهی و عملکرد دانشجویان پزشکی در مورد CPR می‌باشد.

روش مطالعه: یک مطالعه کارآزمایی آموزشی کنترل شده خود-شاهدی (Educational experimental study with self control) ۱۲ ماهه بر روی ۳۰ نفر از دانشجویان پزشکی سال ۶ و ۷ دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال ۱۳۸۵-۱۳۸۶ طراحی شد تمام دانشجویان این مقطع وارد مطالعه شدند. داده‌ها از طریق پرسشنامه سه قسمتی جمع‌آوری شده و با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و آزمونهای آماری ویلکاکسون و کای دو مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میزان آگاهی قابل قبول (رتبه خوب و خیلی خوب) دانشجویان از مراقبت حیاتی اولیه (BLS) بعد از آموزش از ۶/۷٪ به ۵۰٪ افزایش یافت ($P < 0/0001$) و میزان آگاهی قابل قبول دانشجویان از مراقبت حیاتی قلبی پیشرفته (ACLS) بعد از آموزش از ۱۳/۳٪ به ۵۳/۴٪ افزایش یافت ($P < 0/0001$). میزان مجموع مهارت‌های عملی قابل قبول بعد از آموزش از ۳/۴٪ به ۱۰۰٪ افزایش یافت ($P < 0/0001$). بین میزان آگاهی از ACLS و میزان مهارت‌های عملی دانشجویان رابطه معنی‌داری بدست آمد ($P < 0/005$).

بحث و نتیجه‌گیری: گذراندن دوره‌های آموزشی CPR در بخش بیهوشی منجر به افزایش معنی‌داری در میزان آگاهی و عملکرد دانشجویان پزشکی می‌شود. بنابراین گنجانیدن دوره‌های آموزشی CPR در بخش‌های عملی در برنامه آموزش دانشجویان پزشکی ضرورت دارد.

نویسندگان: زهرا موسوی، علیرضا اولی پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: در ابتدا و طی دوره کارورزی کارورزان با مشکلاتی مواجه هستند. آنها که تا روز قبل نقش دیگری داشته و انتظارات متفاوتی از آنها می رفته است ناگهان با شرایطی متفاوت و انتظاراتی غریب روبرو می گردند. لذا بر آن شدیم تا برای آمادگی بیشتر کارورزان طرحی بنام بلوک پیش کارورزی برنامه ریزی گردد. در این طرح سعی شد بر اساس مهمترین نقاط ضعف بدست آمده از ارزشیابی ها، موضوعات تعیین گردند.

روش مطالعه: به منظور تعیین نقاط ضعف مهم با استفاده از پرسشنامه و مصاحبه از اساتید، دستیاران، پرسنل آموزشی و اداری و کارورزان نظر خواهی شد. سپس یک دوره پنج روزه با محتوای اورژانس های داخلی و جراحی، احیای قلبی-تنفسی، مسایل مهم و رایج قانونی، اصول صحیح نسخه نویسی، مستند سازی پزشکی، چگونگی بر خورد با بیمار و همراهان و اعلام خبر نا گوار. در انتهای دوره از دانشجویان نظر خواهی شد. اولین دوره در تابستان و یک هفته قبل از شروع بخشها اجرا شد.

یافته ها: بیش از ۹۰٪ دانشجویان محتوی را ضروری دانسته اما زمان اجرای آن را نامناسب بیان کردند.

بحث و نتیجه گیری: اجرای یک دوره آمادگی قبل از شروع کارورزی در ارتقا کیفیت آموزش و کاهش اضطراب کارورزان موثر می باشد.

کد مقاله: E۹۴

ادغام افقی در دوره فیزیوپاتولوژی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اهواز

نویسندگان: زهرا موسوی، علیرضا اولی پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: ادغام در آموزش پزشکی منجر به انسجام ذهنی مطالب و فهم عمیق تر آنها می شود. در روش های سنتی موضوعات درسی جدا از هم و در فواصل زمانی متفاوت و تصادفی قرار می گیرند. ادغام باعث هماهنگی موضوعی در ذهن ها شده و همچنین فرا گیری را عمق بیشتری می دهد. ما بر آن شدیم تا در جهت افزایش کیفیت آموزش در مقطع فیزیوپاتولوژی ادغام افقی انجام دهیم.

روش مطالعه: مطالب داخلی بر اساس ارگان در بلوک زمانی قرار داشتند، موضوعات پاتولوژی اختصاصی و فارماکولوژی بر اساس ارگان هم نام در همان بلوک قرار گرفتند. این برنامه از فروردین

بحث و نتیجه گیری: با توجه به میانگین امتیاز کسب شده که وضعیت بسیار مطلوب را نشان می دهد بنظر می رسد استادان شرایط یادگیری و یاددهی را مناسب می دانند تنها در بخش داخلی است که در حیطه آتمسفر آموزشی استادان امتیاز کمتری را داده اند و بنظر می رسد نقص در برقراری ارتباط مناسب میان استاد و فراگیرنده و مقررات جاری در این بخش محیط آموزش را توأم با اضطراب کرده است. از آنجا که این مدل برای تغییر آموزشی مناسب است می توان با مقایسه دیدگاه فراگیرنده و استاد و برنامه ریزی برای رفع مشکل در بخش داخلی اقدامات مؤثری را انجام داد.

کد مقاله: E۹۲

ادغام عمودی در برخی از دروس پایه در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

نویسندگان: زهرا موسوی، محمود اوراضی زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: با توجه به اهمیت ادغام در دروس پایه و بالینی و اهمیت آن در ارتقاء آموزش پزشکی عمومی و عمیق تر و منسجم تر شدن فهم و فراگیری دروس، تصمیم گرفتیم طرحی را به منظور زمینه سازی جهت ادغام عمودی در دروس از طرفی و تماس زودرس دانشجویان با بیمار و محیط بیمارستان طراحی نمائیم.

روش مطالعه: اساتید دروس انگل شناسی، قارچ شناسی، باکتریولوژی و ویروس شناسی و مدیران گروه های عفونی و پوست دعوت شدند تا طی برگزاری جلسات مشترک در راستای هدف مذکور برنامه ریزی نمایند. مقدماتی دروس ذکر شده در بیمارستان حاضر شده و تظاهرات کلینیکی بیماریهای شایع و یا مهم در سطح جامعه توسط اساتید بالینی ارائه شد. از بیمار حقیقی و یا اسلاید بیماران بومی نیز استفاده شد. پرسشنامه هایی ارائه شد و اطلاعات توسط برنامه SPSS 14 آنالیز شدند.

یافته ها: مهمترین نتایج بدست آمده شامل اظهار نظر دانشجویان برای تغییر روش ادغام برای تمام دروس (۹۵٪-۸۳٪) و (۸۶٪ تا ۸۱٪) دانشجویان اعتماد داشتند دروس علوم پایه را بهتر یاد گرفته و تا ۹۴٪ آموزش در محیط بیمارستان را در درک بهتر آینده شغلی موثری داشتند و تا ۹۴٪ افزایش انگیزه به مطالعه بیشتر را ذکر کردند.

بحث و نتیجه گیری: به نظر می رسد ادغام عمودی دروس پایه و بالینی در ارتقاء کیفیت آموزشی موثر بوده است.

کد مقاله: E۹۳

طرح بلوک پیش کارورزی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اهواز

۱۳۸۷ اجرا شد و پرسشنامه هایی جهت ارزشیابی به دانشجویان ارائه گشت. از مصاحبه نیز برای ارزشیابی استفاده شد.

یافته‌ها: در بررسی های به عمل آمده ناشی از پرسشنامه و مصاحبه ۹۷٪ از دانشجویان این روش را در درک منسجم از موضوعات موثر می دانستند. اما در سوالات باز ۶۷٪ دانشجویان از ناهماهنگی های اجرایی اظهار نارضایتی نمودند.

بحث و نتیجه گیری: تنظیم ارائه دروس در بلوکهای زمانی مناسب و بر اساس ارگان می تواند در افزایش کیفیت آموزش موثر باشد.

کد مقاله: E۹۵

استاد توانمند و رویکردهای جدید آموزشی، توسعه تفکر انتقادی از طریق متد تلفیقی

نویسندگان: لیلا مصلی نژاد، رسول اسلامی اکبر، سعید سبحانیان

مقدمه: تفکر انتقادی هنر اندیشیدن درباره افکار، روشها، راههای بهتر، روشن تر، دقیق تر و فرآیندی هدفمند است که با قضاوت و شناخت در راستای حل مسائل و تصمیم گیری همراه است. این مقاله به بررسی تفکر انتقادی در دانشجویان آموزش یافته از طریق آموزش متد تلفیقی پرداخته است.

روش مطالعه: این مطالعه یک مطالعه تجربی است که بر روی دو گروه از دانشجویان کاردانی بهداشت و پیراپزشکی در دانشگاه علوم پزشکی جهرم انجام گردیده است. دانشجویان دو گروه به صورت راندوم در یکی از دو گروه آموزش ترکیبی و سنتی قرار گرفته و در طول یک ترم توسط روش آموزشی مذکور مورد آموزش قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده ها آزمون واتسون گلنر بوده است که آزمونی شناخته شده در زمینه سنجش تفکر انتقادی بوده و از طریق ۸۰ سؤال در ۵ حیطه شامل مهارت استنباط، تشکیل پیش فرضها، نتیجه گیری، تفسیر و تعبیر و ارزشیابی، تفکر انتقادی را مورد بررسی قرار می دهد. آنالیز داده ها از طریق آزمونهای پارامتریک تی تست، آنوا و کای دو در نرم افزار SPSS بوده است.

یافته‌ها: میانگین تفکر انتقادی در دو گروه افزایش داشته و مقایسه میانگین دانشجویان در قبل و پس از آموزش نیز از نظر آماری معنی دار بود. نمره تفکر انتقادی در دانشجویان آموزش گرفته از طریق متد تلفیقی در تعبیر و تفسیر و در آموزش سنتی در نتیجه گیری از یافته ها و ارزشیابی آن بالاتر از گروه دیگر بود. ($p=0/05$)

بحث و نتیجه گیری: با توجه به کارایی متد خلاق آموزشی چون آموزش تلفیقی به عنوان یک متد نوین آموزشی و نظریه ایجاد یادگیری عمیق و فعال در دانشجویان استفاده از این نوع متد با بهره گیری از تکنولوژی های نوین آموزشی در آموزش علوم پزشکی توصیه می گردد.

استاد توانمند

آموزش

و ارتقای حرفه ای

کد مقاله: C۱

متدولوژی بررسی اولویت‌های آموزشی اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی اصفهان

نویسندگان: مریم آویژگان، وحید عشوریون، طاهره چنگیز

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: یکی از عمده‌ترین چالش‌های آموزش عالی توسعه و رشد کیفی اساتید دانشگاه هاست و نیاز اساتید به ایفای نقش‌های متنوع و تحولات تکنولوژیکی و نوآوری سودمند که آموزش و فراگیری مستمر ایشان را ضروری می‌سازد. هدف این مطالعه ارائه متدولوژی بررسی اولویت‌های آموزشی اساتید در سال ۱۳۸۶ بوده است.

روش مطالعه: در مرحله اول، حیطه‌های حائز اهمیت در نیازسنجی آموزشی براساس شرح وظایف مصوب سال ۱۳۸۳ در وزارت متبوع که طیف گسترده وظایف اساتید را در شش حیطه آموزش، تحقیق و پژوهش، توسعه فردی، فعالیت‌های اجرایی و مدیریتی، ارائه خدمات درمانی و ارتقاء سلامت و فعالیت‌های تخصصی در خارج از دانشگاه، تعیین نموده، مشخص گردید و محور اصلی این نیازسنجی را تشکیل داد. با انجام یک نمونه‌گیری مبتنی برهدف، ۵۲ نفر از اساتید، متشکل از مدیران و معاونین گروهها (۲۶ گروه پایه و بالینی) انتخاب و در یک گروه متمرکز، موضوعات نیازهای آموزشی در شش حیطه بصورت مدل کارت سفید و فرایند توافق گروهی جمع‌آوری، پالایش و طبقه‌بندی شد. با استفاده از گویه‌های بدست آمده از نظرسنجی، مرور متون و مطالعات داخلی و خارجی مشابه، بانک گویه‌ها تکمیل گردید.

یافته‌ها: دو پرسشنامه به تفکیک اساتید پایه و بالینی تنظیم گردید. پرسشنامه اساتید بالینی شامل ۱۰۴ گویه و پرسشنامه اساتید پایه، ۹۸ گویه بود. با کمک صاحب‌نظران در آموزش پزشکی و اعضای کمیته آموزش اساتید EDO، روایی پرسشنامه‌ها تایید گردید. پایایی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه اساتید پایه ۹۸/۴۷ و برای پرسشنامه اساتید بالینی ۹۸/۷۷ بدست آمد. اهمیت نیاز آموزشی با نمره ۱ تا ۲۰ مشخص گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به ضرورت پیاده‌سازی ارزشیابی اساتید براساس شش حیطه شرح وظایف ایشان و شروع آن در دانشکده پزشکی، لازم است اولویت‌های آموزشی اساتید نیز بر اساس همین شش حیطه استخراج گردد تا منجر به توسعه کارایی ایشان در تمام جنبه‌های شرح وظایفشان گردد.

کد مقاله: C۲

مطالعه تطبیقی کارگاه‌های برگزار شده در مرکز مطالعات و توسعه علوم پزشکی دانشگاه کرمان با نیازهای آموزشی اساتید

نویسندگان: رقیه ارشاد سرابی، پیام خزائی، زینت روانگرد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: آماده‌سازی متخصصین علوم پزشکی برای آموزش، ارزشیابی، انجام پژوهش در آموزش، مهارت‌های ارتباطی و مهارت در زمینه استفاده از فناوری اطلاعات در آموزش از اهداف برنامه‌های توانمندسازی اساتید می‌باشد این پژوهش به منظور بررسی میزان انطباق کارگاه‌های آموزشی برگزار شده در مرکز مطالعات با نیازهای آموزشی اساتید انجام گردید.

روش مطالعه: دو لیست موازی از کارگاه‌های اجرا شده طی سال‌های ۸۷-۸۰ و نیازهای آموزشی اساتید شرکت کننده در کارگاه‌های آموزشی در سال ۸۷ تهیه گردید و طی یک مطالعه تطبیقی به میزان انطباق برنامه‌های اجرا شده با نیازهای آموزشی اساتید اقدام گردید.

یافته‌ها: بین کارگاه‌های برگزار شده و نیاز آموزشی اساتید انطباق نسبی برقرار است. بیشترین نیاز آموزشی، درخواست اجرای پژوهش در آموزش (۸۷/۶٪)، روش تدریس (۸۳/۸٪)، طراحی پرسشنامه (۸۹/۲٪) و فناوری اطلاعات (۸۶/۷٪) بود. بیشترین کارگاه برگزار شده (۵۰٪) شامل ارزشیابی (۱۵٪)، طرح درس (۱۲٪)، فناوری اطلاعات (۱۵٪) و طراحی سئوالات (۸٪) می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان دهنده همسویی برنامه‌های اجرا شده با نیازها می‌باشد. در مواردی که تعداد برگزاری کارگاه‌ها بیشتر بوده است نیاز کمتری به آموزش اعلام گردید است که تاکید بر مؤثر بودن اجرای کارگاه‌ها در توانمندی اساتید می‌باشد.

کد مقاله: C۳

راهکارهای ارتقا کیفیت آموزش از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: مصطفی جوانیان، بهاره اسبکیان، حوریه محمدی، روشنگر ثاقبی، فاطمه رزاقی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

مقدمه: غایی‌ترین هدف دانشگاه‌ها ایجاد فضای مطلوب آموزشی و بهبود کیفی آن می‌باشد که لازمه چنین فضای ایده‌آلی و ترکیب اصولی و صحیح عناصر شکل‌دهنده فرآیند آموزش (عناصری مانند

کد مقاله: C۴

ارزیابی تأثیر کارگاه آموزشی «چگونه گزارش صبحگاهی و ژورنال کلاب موفق تری داشته باشیم» در تصمیم برای بهبود وضعیت گزارش صبحگاهی و ژورنال کلاب

نویسندگان: سیده نگار اسعدی، رضا افشاری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: از آنجایی که گزارش صبحگاهی و ژورنال کلاب از جلسات آموزشی مهم بخش‌های آموزشی هستند، تلاش برای هرچه بهتر اجرا شدن آنها و بالا بردن سطح کیفی مطالب آموزشی ارائه شده متناسب با هر مقطع تحصیلی از موارد بسیار ضروری و لازم است که باید به آن پرداخته شود. برگزاری کارگاه آموزشی جهت آشنا کردن اعضای محترم هیأت علمی و فراگیران با گزارش صبحگاهی و ژورنال کلاب استاندارد می‌تواند کمک بزرگی در این زمینه باشد. هدف از این مطالعه، بررسی و تعیین تأثیر کارگاه آموزشی فوق‌الذکر در بهبود وضعیت گزارش صبحگاهی و ژورنال کلاب می‌باشد.

روش مطالعه: با برگزاری کارگاه آموزشی فوق‌الذکر برای اعضای محترم هیأت علمی و فراگیران به طور کلی و سپس برگزاری کارگاه‌های بیشتری برای گروه‌های آموزشی ابتدا افراد شرکت‌کننده با گزارش صبحگاهی و ژورنال کلاب استاندارد و نمونه‌های مشابه خارجی آشنا شده و تشویق به تدوین فرمت اختصاصی خود یا فرمت داخلی شدند، با پیگیری‌های بعدی از نحوه استفاده از مطالب کارگاه‌ها در جهت بهبود کیفیت گزارش صبحگاهی و ژورنال کلاب مطلع و اطلاعات آماری با نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: از ۵۴ نفر عضو هیأت علمی شرکت‌کننده در کارگاه، ۶۸٪ اعضای هیأت علمی شرکت‌کننده خواستار برگزاری این کارگاه در گروه آموزشی خود شدند تا سایر همکارانشان نیز با نحوه برگزاری صحیح گزارش صبحگاهی و ژورنال کلاب آشنا شوند. ۵۷٪ اعضای هیأت علمی شرکت‌کننده مطالب گفته شده در کارگاه را کاملاً عملیاتی و قابل اجرا برشمردند. تقریباً ۳۳٪ اعضای هیأت علمی شرکت‌کننده برای تهیه فرمت خاص برای بخش آموزشی خود تصمیم‌گیری کردند و وجود آن را لازم دانستند. تقریباً ۶۷٪ اعضای هیأت علمی شرکت‌کننده استفاده از مطالب کارگاه را در بهبود وضعیت گزارش صبحگاهی و ژورنال کلاب بخش خود ضروری خواندند. یکماه بعد از برگزاری کارگاه با تماس تلفنی با اعضای هیأت علمی شرکت‌کننده ۲۵٪ آنها اظهار داشتند که بعد از

آموزگار و آموزنده فضای آموزشی و ... و برقراری ارتباط مناسب بین آنهاست. از آنجایی که اعضای هیأت علمی به عنوان متولیان آموزش در بهبود کیفیت آموزش نقش موثری را ایفا می‌کنند. آگاهی از تجارب ایشان در زمینه تشخیص مشکلات موجود و پیشنهاد راهکارهای عملی و قابل اجرا گام مهمی در ارتقا سطح آموزشی دانشگاه خواهد بود.

روش مطالعه: برای انجام این پژوهش کیفی پرسشنامه‌ای با ۴ پرسش باز در زمینه‌های ایجاد انگیزه در اساتید، ارتقا سطح علمی اساتید، عوامل موثر در عدم پیشرفت آموزشی و نقش محیط‌های آموزشی تهیه شد. پرسشنامه‌ها برای ۱۴۰ نفر از اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل ارسال شد که ۸۰ نفر فرمها را تکمیل نمودند. اطلاعات جمع‌آوری و کدگذاری و سپس نظرات آنان استخراج گردید.

یافته‌ها: اکثریت اعضای هیأت علمی شرکت‌کننده در این مطالعه، حفظ حرمت و شان اعضای هیأت علمی، وجود سیستم تشویق و تنبیه و دادن بازخورد به اساتید موفق و وجود فضای آموزشی مناسب و مجهز را مهمترین عوامل ایجاد انگیزه بیشتر استادان در جهت پیشرفت علمی دانشجویان می‌دانستند. برگزاری کارگاه‌های آموزشی روش‌های نوین تدریس و ارزیابی و... راه اندازی برنامه‌های مشترک بین گروه‌های مختلف آموزشی و حمایت از استادان جهت شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی و فرصت‌های مطالعاتی به ترتیب بیشترین امتیاز را جهت ارتقای سطح علمی اساتید کسب نمودند. عدم وجود سیستم‌های نظارتی و سطحی بودن سیستم‌های ارزشیابی، دسترسی محدود به امکانات لازم آموزشی و کمبود امکانات رفاهی نیز مهمترین عوامل عدم پیشرفت در زمینه‌های علمی و آموزشی شناخته شدند. خودگردان بودن بیمارستانها و تاثیر آن در آموزش، کمبود فضای آموزشی در بخش‌ها نیز از مشکلاتی ذکر گردید که بیمارستان‌ها می‌توانند در امر آموزش ایجاد نمایند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج بدست آمده در این مطالعه به نظر می‌رسد مهمترین کارها در جهت بهبود وضعیت آموزش دانشگاهها، تهیه روشی مناسب جهت ارزشیابی و تشویق اساتید پرتلاش، همچنین حمایت‌های مالی در جهت تهیه تجهیزات و امکانات آموزشی گروهها می‌باشد که استفاده از نظرات و تجارب اعضا هیأت علمی می‌تواند راهکارهای مناسبی را در بهبود کیفیت آموزش ارائه دهد.

این سوالات از نظر ضریب تمیز و ضریب دشواری مناسب بوده و قابلیت ورود به بانک سوالات را دارند. میانگین کل درصد سوالات با ضریب تمیز نامناسب از ۷ به ۵/۴ و با ضریب تمیز کم از ۴۴ به ۴۱ و سوالات با ضریب تمیز مناسب از ۴۹ به ۵۳/۳ و همچنین میانگین کل درصد سوالات آسان از ۴۷ به ۴۴ و سوالات مناسب از ۴۳ به ۴۴/۵ و سوالات دشوار از ۹/۴ به ۱۱/۵ رسید.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های بدست آمده از این مطالعه بعد از آموزش اساتید، تمامی شاخص‌ها به استانداردها نزدیکتر شده‌اند. لذا با برنامه‌ریزی و تشکیل چنین جلساتی جهت بررسی کیفی سوالات و رفع نواقص و مشکلات موجود در طراحی سوال و آموزش به اساتید و گسترش این برنامه در دیگر مقاطع تحصیلی می‌توان به استانداردسازی آزمون‌ها کمک کرد.

کد مقاله: C۶

ارزشیابی برنامه‌های مدون از دیدگاه مضمولین آموزش مداوم استان یزد

نویسندگان: فاطمه علوی نیا، حمیده صفوی، نسیم اویسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: برنامه مدون برنامه‌ای است که با اهداف یادآوری آموخته‌های صحیح قبلی، افزایش مهارت‌های علمی در تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماریها بر مبنای اصول علمی ذکر شده در کتب رسمی دانشگاهی جهت شاغلین مراکز غیر آموزشی و پژوهشی توسط کمیته‌های تخصصی ویژه در اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی در رشته مربوطه تدوین گردیده است و جهت حل مشکلات حرفه‌ای فراگیران در گروه‌های کوچک می‌باشد. مطالعات گذشته نشان داده است که اشکالات زیادی در این روش وجود دارد. در این تحقیق ارزشیابی از اینگونه برنامه‌های حضوری (مدون) از دیدگاه پزشکان عمومی، دندانپزشکان و داروسازان استان یزد در سال ۱۳۸۷ انجام پذیرفت.

روش مطالعه: این پژوهش از نوع مقطعی-تحلیلی بوده و جامعه پژوهش آن عبارتند از ۳۹۰ نفر از پزشکان عمومی، داروسازان و دندانپزشکان شرکت کننده در برنامه‌های مدون برگزار شده در طول سال ۱۳۸۷. از پرسشنامه‌ای که توسط وزارتخانه جهت سنجش رضایت، موفقیت و تناسب این برنامه‌ها تهیه گردیده، استفاده شده است. اطلاعات پس از ورود به نرم‌افزار SPSS و استفاده از جداول و نمودارهای لازم و همچنین آزمون‌های کای دو مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. سطح معنی‌داری در این تحقیق ۰/۰۵ در نظر گرفته شده است.

شرکت در کارگاه به اهداف آموزشی اختصاصی هر مقطع بیشتر توجه می‌کنند تا جلسات برای همه فراگیران آموزش داشته باشد.

بحث و نتیجه گیری: برگزاری کارگاه آموزشی «چگونه گزارش صبحگاهی و ژورنال کلاب موفق تری داشته باشیم» در جهت تصمیم‌گیری برای بهبود کیفیت این جلسات در اعضای هیأت علمی تا حدود زیادی و در جهت عملیاتی نمودن بهبود کیفیت تا حدود مناسبی مفید بوده است.

کد مقاله: C۵

بررسی تأثیر آموزش اساتید قبل از برگزاری آزمون بر کیفیت آزمون‌های دروس تئوری دانشجویان مقطع علوم پایه در نیمسال دوم ۸۶-۸۷

نویسندگان: اتوسا اسماعیلی، شهرام شایان، رسول صالحی، فاطمه رجبی، مهشید مظاهری، مریم آویژگان، حسین فاضلی، مرضیه حسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: سوالات آزمون‌ها اگر با دقت و رعایت استانداردها و اصول آزمون‌ساز تهیه شوند، وسیله سنجش بهتر و قابل اعتمادی خواهند بود و در ارتقاء برنامه آموزشی و بهبود فراگیری دانشجویان نقش مؤثری دارند. یکی از معیارهای توانمندی در آزمون‌های چند گزینه‌ای رعایت ساختار و قواعد طراحی این سوالات است که منجر به افزایش اعتبار آزمون‌ها خواهد شد. هدف از این مطالعه بررسی تأثیر آموزش اساتید قبل از برگزاری آزمون بر کیفیت آزمون‌های دروس تئوری دانشجویان در مقطع علوم پایه می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه نیمه‌تجربی در نیمسال دوم ۸۶-۸۷ در مقطع علوم پایه دانشکده پزشکی اصفهان انجام شد. جهت تعیین تأثیر بررسی سوالات قبل از برگزاری آزمون بر ارتقاء کیفیت آزمون‌ها، کلیه سوالات قبل از برگزاری آزمون طی ۲۳ جلسه با کمک کارشناسان و اساتید طراح سوال مورد بررسی قرار گرفت و آموزش اساتید در این زمینه انجام شد. پس از تجزیه و تحلیل سوالات نتایج قبل و بعد از مداخله مقایسه شد. شاخص‌های مورد بررسی در این مطالعه ضریب پایایی، شاخص دشواری و ضریب تمیز بود.

یافته‌ها: میانگین ضرایب پایایی از ۰/۷۲ به ۰/۷۸ افزایش یافت میانگین شاخص دشواری از ۰/۶۰ به ۰/۶۱ و ضرایب تمیز از ۰/۲۶ به ۰/۳۰ رسید. درصد سوالات با ضریب تمیز صفر و منفی از ۷/۷ به ۵/۴ رسید. میانگین کل تعداد سوالات مناسب از ۱۱ به ۲۲ رسید که

یافته‌ها: ۶۳/۲۵٪ از پزشکان، ۶۶/۶۷٪ از دندانپزشکان و ۷۹/۱٪ از داروسازان از برنامه‌های آموزش مداوم در رابطه با نیازهای شغلیشان احساس رضایت دارند.

بحث و نتیجه‌گیری: پویایی و تاثیرگذاری برنامه‌های آموزش مداوم در صورتی تحقق می‌یابد که با نیازهای شغلی شرکت کنندگان مرتبط باشد. با توجه به نتایج به دست آمده میزان رضایت داروسازان از برنامه‌های آموزش مداوم در رابطه با نیازهای شغلی آنان در حد مطلوبی بوده و لازم است در برنامه‌ریزی برای گروه پزشکان و دندانپزشکان دقت بیشتری صورت گیرد تا تطابق بیشتری با نیازهای شغلی آنان داشته باشد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که موفقیت برنامه از نظر تحکیم اطلاعات علمی قبلی زیاد (۴۷/۵٪)، موفقیت برنامه از نظر ارائه مطالب جدید علمی زیاد (۴۵/۳۸٪)، میزان رضایت از موضوع سخنرانی زیاد (۴۳/۸۴٪)، میزان رضایت از بکارگیری وسایل کمک آموزشی بسیار زیاد (۴۰/۸۰٪) و میزان رضایت از طول مدت زمان برگزاری برنامه بسیار زیاد (۴۰٪) بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با استفاده از نتایج به دست آمده به نظر می‌رسد لازم است برای طراحی برنامه‌های مدون آموزش مداوم به مباحث مورد نیاز فراگیران و کیفیت برنامه‌ها توجه و اهمیت بیشتری اختصاص داده شود.

کد مقاله: C۸

بررسی تاثیر برنامه‌های آموزش مداوم بر میزان آگاهی پزشکان عمومی یزد

نویسندگان: فاطمه علوی نیا، نسیم اویسی، حمیده صفوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: آموزش مداوم به فعالیتهای پس از فارغ‌التحصیلی به منظور افزایش دانش و مهارت حرفه‌ای اطلاق می‌شود. طرح بازآموزی جامعه پزشکی در سال ۱۳۶۸ در مجلس شورای اسلامی مطرح و پس از تصویب و ابلاغ آن به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، دفاتر بازآموزی در دانشگاه‌های علوم پزشکی مسئولیت برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی را برعهده گرفتند و در سالیان اخیر برنامه‌های متعددی توسط این دفاتر اجرا شده است اما تاکنون در مورد تاثیر آن در افزایش میزان آگاهی مسئولین مطالعات کمی انجام شده است، لذا هدف از انجام این مطالعه بررسی اثر بخشی برنامه‌های بازآموزی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد بر میزان آگاهی شرکت کنندگان می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه نیمه تجربی، جامعه مورد مطالعه تمامی پزشکان عمومی بودند که در برنامه بازآموزی راهکارهای کاهش مصرف دخانیات شرکت داشتند. ابزار سنجش در این مطالعه پرسشنامه‌های خود ایفا و چند گزینه‌ای پایا و روا بوده که ویژه این بازآموزی، با توجه به موضوع تخصصی آن تنظیم و قبل و بعد از برنامه در اختیار شرکت کنندگان قرار می‌گرفت. برای هر پاسخ صحیح دو امتیاز و هر پاسخ غلط صفر امتیاز در نظر گرفته شد. میانگین امتیاز شرکت کنندگان قبل و بعد از برنامه محاسبه و مقایسه گردید.

کد مقاله: C۷

میزان رضایتمندی پزشکان، دندانپزشکان و داروسازان از برنامه‌های آموزش مداوم در رابطه با نیازهای شغلی آنان

نویسندگان: فاطمه علوی نیا، حمیده صفوی، نسیم اویسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: نظر به ضرورت آگاهی تمامی افراد جامعه پزشکی از علوم روز و از آنجا که آموزش علم و فراگیری دانش در میان هر قشر شیوه‌ای متفاوت را طلب می‌کند لذا واحد آموزش مداوم طی دهه گذشته نسبت به برنامه‌ریزی و برگزاری برنامه‌های متنوع آموزشی در قالب برنامه‌های مدون، سمینار، کارگاه، کنفرانس و خود آموزی جهت مشمولین اقدام نموده است. بررسی رضایتمندی مشمولین از برنامه‌های آموزش مداوم اولین قدم به منظور اثربخشی برنامه‌های آموزشی این واحد می‌باشد، یکی از زمینه‌های رضایتمندی، تناسب برنامه‌های برگزار شده با نیازهای شغلی افراد می‌باشد. هدف از اجرای این طرح ارزشیابی برنامه‌های آموزشی آموزش مداوم در رابطه با نیازهای شغلی پزشکان، دندانپزشکان و داروسازان می‌باشد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه مقطعی می‌باشد و برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌ای پایا و روا که جهت سنجش رضایت و موفقیت این برنامه‌ها تهیه گردیده استفاده شده است. میزان رضایت در این مطالعه بر اساس مقیاس لیکرت و به ترتیب بسیار زیاد برابر نمره ۵ تا بسیار کم برابر ۱ نمره تعیین شد. جامعه پژوهش را ۴۱۵ نفر از مشمولین شرکت کننده در برنامه‌های برگزار شده در سال ۱۳۸۷ تشکیل می‌دهند. نمونه‌گیری در دسترس می‌باشد. نتایج در سه گروه پزشکان، دندانپزشکان و داروسازان بررسی شد.

بحث و نتیجه گیری: همانگونه که در یافته‌ها نیز آمده است اعضای هیأت علمی کارگاههایی را که با ارتقاء مرتبه آنان مرتبط بوده است را در اولویت قرار داده‌اند در حالیکه از برنامه‌هایی که مربوط به مسائل آموزشی بوده است استقبال چندانی صورت نگرفت. لذا پیشنهاد می‌گردد جهت شرکت اعضای هیأت علمی در برنامه‌های آموزشی مرتبط با مسائل آموزشی و تشویق آنان جهت شرکت در این دوره، امتیازی برای ارتقاء مرتبه اساتید در نظر گرفته شود.

کد مقاله: C1۰

نیازسنجی مباحث آموزش علوم پزشکی از دیدگاه اساتید دانشکده دندانپزشکی مشهد در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: جمیله قدوسی، فاطمه محمودآبادی، عبدالله جوان رشید، مجید اکبری

آدرس: علوم پزشکی مشهد

مقدمه: افزایش توانمندی اساتید در آموزش مناسب دانشجویان، نیاز به گسترش نگرش علمی و گسترش علمی و گسترش توانمندی‌های آموزشی دارد. نیازسنجی گروه هدف یکی از اساسی‌ترین مراحل در برنامه آموزشی است. هدف، بررسی دیدگاه اساتید دانشکده دندانپزشکی مشهد در مورد اهمیت و نیاز به کارگاه در مباحث مختلف آموزش پزشکی در سال ۱۳۸۷ می‌باشد.

روش مطالعه: این بررسی توصیفی با استفاده از یک پرسشنامه روا و پایا در مورد ۲۳ عنوان کارگاه مربوط به مباحث آموزش علوم پزشکی انجام شد. برای هر عنوان آموزشی از یک مقیاس چهار شماره‌ای استفاده شد. پاسخ‌دهندگان نظر خود را در مورد اهمیت موضوع آموزشی با شماره یک تا چهار و نیاز خود به کارگاه این مورد را نیز با شماره یک تا چهار در محل‌های مشخص شده درج کردند. پرسشنامه برای ۶۰ نفر از اساتید ارسال شد. سپس سوال‌ها کدگذاری شده و اطلاعات به صورت فراوانی و میانگین مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: با اطلاعات بدست آمده مشخص گردید از نظر اهمیت موضوع، عناوین آموزش مبتنی بر مسئله (۳/۵۴)، روشهای آموزش بالینی (۳/۴۸) و اهمیت آموزش و توجه علمی به آن (۳/۴۴)، بیشترین میانگین را کسب کردند. از نظر نیاز به کارگاه، عناوین آموزش مبتنی بر مسئله (۳/۳۷)، آموزش تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد (۳/۳۲) و روشهای آموزش بالینی (۳/۲۸) بیشترین نیاز به برگزاری کارگاه بدست آمد.

یافته‌ها: از شرکت‌کنندگان حاضر ۷۵/۶۷٪ مرد و ۲۴/۳۳٪ زن بودند. در مجموع ۳۷ پزشک عمومی در مطالعه شرکت کردند (ضریب بازگشت ۸۴٪). میانگین نمرات کسب شده قبل از برگزاری برنامه ۲/۳۵ ± ۱۴/۵۹ و پس از آن ۱/۷۸ ± ۱۷/۲۴ (از ۲۰ نمره) با افزایش نمره ۱۳/۲۵٪ بود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به افزایش میزان آگاهی شرکت‌کنندگان پس از برگزاری برنامه به نظر می‌رسد اثربخشی این برنامه در حد مطلوبی بوده است و چنین برنامه‌هایی در صورت تداوم اجرایی می‌تواند در ارتقاء سطح آگاهی پزشکان عمومی مفید واقع گردد.

کد مقاله: C۹

ارزیابی نیازهای آموزشی اعضا هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: محمدحسن شیخها، نسیم اویسی، محمدرضا حیدری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: نیازهای جامعه مرتباً در حال تغییر است، بنابراین ایجاد تغییر در آموزش نیز لازم است و این امر مستلزم کسب نظر صاحبان این امر (مدرسين) می‌باشد. انجام نیازسنجی و تعیین نیازهای دقیق اعضا هیأت علمی باعث ارتقا کیفیت آموزش پزشکی شده و مبنای طراحی، اجرا و ارزشیابی فعالیتهای سیستم آموزشی قرار می‌گیرد. این مطالعه با هدف ارزیابی نیازهای آموزشی اعضا هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی- تحلیلی پرسشنامه دو قسمتی (مشخصات دموگرافیک اساتید و نظرات آنان در مورد کارگاههای آموزشی) توسط ۷۸ نفر مدرس تکمیل شد.

یافته‌ها: ۷۲ نفر (۹۲/۴٪) تمایل خود را به شرکت در کلاس‌ها اعلام نموده‌اند. نتایج حاصل نشان داد که نیاز به برگزاری کلاسهای آموزش فتوشاپ، مکالمه زبان انگلیسی، آموزش تست‌های آماری، اینترنت و طراحی وبسایت در اولویت اول تا پنجم قرار داشتند. اولویت‌های ششم تا دهم نیز به ترتیب مربوط به برگزاری کلاسهای فیش‌برداری الکترونیکی، آشنایی با آیین‌نامه جدید ارتقا، تکنولوژی آموزشی، شیوه‌های نوین تدریس و کاربرد email بود. نیازهای آموزش با امتیاز بسیار پایین که رده آخر اولویت‌ها بودند شامل شیوه‌های نوین ارزشیابی، آموزش طرح درس، استاد راهنما عنوان گردیده بود.

تسهیل کننده بود. سبک تدریس اولیه اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی خیره و وکالتی، دانشکده دندانپزشکی سبک وکالتی، دانشکده پرستاری سبک خیره، تسهیل کننده و وکالتی و اعضای هیات علمی بالینی در مراکز آموزشی درمانی سبک خیره، آمرانه، تسهیل کننده و وکالتی بود که تفاوت نوع سبک با محل خدمت از لحاظ آماری معنی دار بود ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به سبک ارجح اعضای هیات علمی (وکالتی و خیره) توجه و استفاده از روش های تدریس تعاملی، سمپوزیوم کلاسی، مطالعه مستقل و تحقیق، بحث و تشکیل تیم های کاری کوچک جهت تسهیل در یادگیری دانشجویان پیشنهاد می گردد.

کد مقاله: C۱۲

رویکرد عمومی (General Approach) بستر توانمندسازی اساتید در بخش های فوق تخصصی

نویسندگان: نعمت بیلان، محمد برزگر، سیامک شیوا

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: یکی از مشکلات فراروی آموزش بالینی نگرش فوق تخصصی به پدیده ها و جدا دیدن اجزای مختلف بدن بیمار و در نتیجه مورد غفلت واقع شدن سایر قسمت ها و چه بسا آسیب بیمار می باشد. در این مطالعه ما راند مشترک فوق تخصص های مختلف را برای رفع نقص فوق بکار بردیم.

روش مطالعه: راند مشترک با حضور فراگیران در سطوح مختلف و هیات علمی فوق تخصص در رشته های مختلف انجام و بیماران با مشکلات متنوع مورد بررسی قرار می گیرند. اینترن و رزیدنت مسئول هر بیمار شرح حال و یافته های خود را از هر بیمار ارائه، معاینه بالینی مجدد توسط هیات علمی مسئول انجام، سپس بحث در مورد وی با مشارکت اعضاء هیات علمی شروع می شود و با طرح تشخیص های افتراقی و احتمالی متعدد با دامنه وسیع، بحث جمع بندی شده و دستورات لازم نوشته می شود.

یافته ها: این روش باعث افزایش رضایت فراگیران از یکسو و تعمیق دانسته های اساتید از طرف دیگر شده است.

بحث و نتیجه گیری: در این روش، ۱- از نگرش تک محوری به بیماران جلوگیری می شود، ۲- اعضاء هیات علمی دانسته های خود در فیلد مربوطه را به دیگران منتقل می نمایند، ۳- دانسته های دیگران را نقد و جذب می نمایند، ۴- از تحمیل هزینه غیر ضروری و احیاناً تکراری بر بیماران جلوگیری می شود.

بحث و نتیجه گیری: با استفاده از یافته های این بررسی امکان برنامه ریزی در کارگاه های آموزشی متناسب و هدفمند در جهت توانمندی اساتید در کیفیت آموزش فراهم شد. این اطلاعات با اطلاعات دیگر منابع در برنامه آموزشی مورد استفاده قرار گرفت.

کد مقاله: C۱۱

سبک های تدریس اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۳۸۷)

نویسندگان: حمید بخشی، محمد حسین رازقی نژاد، ناصر مشایخی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مقدمه: سبک های یادگیری و تدریس رفتارها یا اعمالی هستند که فراگیران و اساتید در تبادل جریان یادگیری نمایش میدهند. شناخت سبک های تدریس و ویژگی های فردی اساتید می توانند در الگوی آموزشی اساتید و بر موفقیت تحصیلی فراگیران آنها مفید باشد زیرا عوامل موثر بر یادگیری بسیار متفاوت می باشد و انتخاب روش های متنوع در تدریس می تواند فرصت های مناسب یادگیری را افزایش دهد. این بررسی با هدف تعیین انواع سبک های تدریس اساتید دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۸۶ طراحی و اجرا گردید.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی بر روی تعداد ۱۰۰ نفر از اساتید دانشگاه در دانشکده ها و مراکز آموزشی درمانی با روش نمونه گیری غیراحتمالی (سرشماری) صورت گرفت. پس از اجرای مطالعه پایلوت و تعیین روایی و پایایی پرسشنامه های ترجمه شده تعیین کننده سبک های تدریس گراشا (Grasha)، مطالعه اصلی انجام پذیرفت. پس از تعیین روایی و پایایی ابزار، جهت جمع آوری داده ها، پرسشنامه ها در محل دانشکده ها تحویل نمونه ها شد و پس از تکمیل اطلاعات (میانگین و درصد) در نرم افزار SPSS ثبت شد. بر اساس دستورالعمل پرسشنامه و با کمک روش های آماری توصیفی و تحلیلی آزمون های کای دو و تی تست، استخراج نتایج صورت گرفت. متغیرهای مورد اندازه گیری بوسیله پرسشنامه شامل سبک های تدریس اساتید شامل سبک خیره، آمرانه، تسهیل کننده، وکالتی، فردی و متغیرهای دموگرافیک بود.

یافته ها: نتایج بررسی در مجموع نشان داد که کاربرد سبک های تدریس خیره و وکالتی توسط اعضای هیات علمی در حد زیاد و سبک های تدریس آمرانه، فردی و تسهیل کننده، در رتبه کاربرد، متوسط است. سبک تدریس ترجیحی اعضای هیات علمی با مدرک فوق لیسانس، PhD و دکترای تخصصی پزشکی سبک های خیره و وکالتی و اعضای با مدرک لیسانس سبک وکالتی و

کد مقاله: C۱۳

بررسی توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی اساتید دانشگاه آزاد در سال ۸۶

نویسندگان: زهرا جامه بزرگ، علی اکبر ویسی، محمد سلیمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: میزان موفقیت اساتید در رسیدن به هدف‌های آموزشی بستگی به میزان توانمندی اساتید در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی آنان دارد. فعالیت‌های آموزشی آنان در مراحل مختلف طراحی، اجرا و ارزشیابی فرآیند یاددهی و یادگیری فراگیران تعریف می‌شود. هدف، بررسی میزان توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی اساتید دانشگاه آزاد کرمانشاه در سال ۸۶ می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-تحلیلی می‌باشد کلیه اساتید دانشگاه آزاد به عنوان جامعه آماری انتخاب شدند ۱۲۰ نفر پرسشنامه تکمیل نمودند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه چهار بخشی می‌باشد که روایی و پایایی آن بررسی مورد تایید قرار گرفت. بخش اول توانمندی‌های طراحی آموزشی، بخش دوم توانمندی‌های اجرای آموزشی و بخش سوم توانمندی‌های ارزشیابی و بخش چهارم توانمندی‌های پژوهشی اساتید مورد ارزیابی قرار گرفت داده‌ها با نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد توانمندی‌های طراحی آموزشی اساتید متوسط، توانمندی‌های اجرای آموزشی مطلوب و توانمندی‌های ارزشیابی مطلوب و توانمندی‌های پژوهشی اساتید متوسط می‌باشد. توانمندی‌های آموزشی، پژوهشی با سابقه تدریس ($P=0/02$) اختلاف آماری معناداری نشان می‌دهد توانمندی‌های اساتید با جنس، رشته تحصیلی و گروه آموزشی به ترتیب با ($P=0/625$)، ($P=0/872$)، ($P=0/673$) اختلاف آماری معناداری نشان نداد.

بحث و نتیجه‌گیری: مهمترین توقع به شایستگی اساتید در حرفه آموزش و به عبارت دیگر طراحی، اجرا و ارزشیابی فرآیند یاددهی-یادگیری و پژوهش‌های لازم در این زمینه می‌باشد روشن نمودن این وجوه در عملکرد اساتید و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت کار آنان، زمینه تحقق تعلیم و تربیت هدفمند و توانا را فراهم می‌کند و با جمع‌آوری این اطلاعات می‌توان به منظور توانمندتر نمودن اساتید اقدام مناسب انجام داد.

کد مقاله: C۱۴

بررسی تأثیر کارگاه‌های آموزشی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی یزد بر توانمندسازی اعضاء هیأت علمی

نویسندگان: اکرم جوکار، محمدرضا حسنی‌قوام، فاطمه انصاری، فاطمه دهقان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: توجه به نیاز آموزشی از جمله مواردی است که کار در آن حیطه، موجبات ارتقاء کیفی وضعیت موجود را در پی خواهد داشت. نیاز آموزشی فاصله میان صلاحیت و شایستگی فرد در حال حاضر و سطح بالاتری از صلاحیت است که هر فرد برای کارآیی مؤثرش باید به آن دست یابد. این فاصله بر حسب دانش و مهارت فرد بیان می‌شود. از طرفی تعیین میزان موفقیت در به کارگیری محتوای کارگاهها در حیطه عمل بسیار حائز اهمیت می‌باشد. لذا در جهت نیل به کیفیت بخشی به کارگاه‌های آموزشی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد اقدام به بررسی دیدگاه‌های تعدادی از اعضاء شرکت کننده در کارگاه‌های آموزشی و تأثیر آن بر عملکردشان نمود.

روش مطالعه: در این تحقیق به منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌ای پایا و روا شامل چند بخش که توسط ۸۰ نفر از اعضاء هیأت علمی تکمیل گردیده استفاده شده است. از مجموع ۱۴ کارگاه آموزشی برگزار شده توسط این مرکز و با توجه به نظرخواهی از افراد میزان تأثیرگذاری آن بین عالی، بسیار خوب، خوب، متوسط و ضعیف درجه بندی انجام گرفت. این پرسشنامه‌ها توسط نرم‌افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که کارگاه روش تدریس با $35/5\%$ ، کارگاه نگارش طرح درس با $30/6\%$ درصد، کارگاه مهارت مشاوره و ارتباط با دانشجو با $30/1\%$ و کارگاه نحوه ارزشیابی دانشجو با $25/4\%$ بیشترین تأثیر را در فعالیتهای آموزشی اعضاء داشته است. سایر کارگاهها نظیر کارگاه اخلاق حرفه ای و پزشکی با 19% ، کارگاه نقش و کاربرد رسانه ها و وسایل کمک آموزشی با $15/3\%$ ، کارگاه شیوه‌های نوین آموزشی با $15/2\%$ ، کارگاه مهارتهای یادگیری با $11/4\%$ و کارگاه PBL با $8/8\%$ به ترتیب مراتب بعدی را از لحاظ تأثیرگذاری در بر داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج فوق نشان می‌دهد باید با ایجاد انگیزه و تشویق اعضاء هیأت علمی و با بالا بردن سطح کارگاهها از لحاظ علمی و کاربردی زمینه مشارکت بیشتر اعضاء را فراهم آورد. لحاظ نمودن شرکت فعال اعضاء هیأت علمی در کارگاه‌های آموزشی در ارتقاء مرتبه و تبدیل وضعیت آنها می‌توان بعنوان یک راهکار ارزنده ذکر نمود.

کد مقاله: C15

بکارگیری الگوی مربیگری بالینی به عنوان راهکاری برای ارتقاء کیفیت مراقبت پرستاری

نویسندگان: اعظم حبشی زاده، زهره ونکی، حسن ناوی پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: به علت تغییرات زیادی که هم در جامعه و هم در سازمانها و مشاغل بهداشتی بوجود آمده، ضرورت ویژه‌ای برای آموزش پرستاران در بالین احساس می‌شود. مربیگری یکی از استراتژی‌هایی است که می‌تواند از طریق تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری با بهبود روحیه پرستاران، مهارت‌های و توانایی‌های آنان را در ارائه مراقبت از بیمار ارتقاء بخشد.

روش مطالعه: این پژوهش یک پژوهش از نوع کارآزمایی بالینی است که بصورت قبل و بعد در دو گروه مورد و شاهد در یکی از بیمارستانهای آموزشی منتخب شهر تهران انجام شد. در این مطالعه، ۲۰۰ بیمار که دارای شرایط یکسان و همگون بودند بصورت تصادفی در دو گروه مورد و شاهد قرار گرفتند (۵۰ بیمار در هر گروه). ابتدا رضایت بیماران قبل از انجام هر گونه مداخله‌ای در هر دو گروه بوسیله پرسشنامه رضایت بیماران مورد سنجش قرار گرفت. سپس الگوی طراحی شده در آموزش پرستاران مطابق با اصول آموزش به شیوه مربیگری توسط مدیران پرستاری به مدت ۴ ماه به اجرا در آمد. در اجرای این الگو، اصول مربیگری مانند توسعه مهارت‌های حل مسئله بین پرستاران، ارائه بازخوردهای هدایتی توسط مربی و برقراری ارتباط مؤثر بین مربی و پرستار اجرا شد. مجدداً رضایت بیماران، ۱ ماه پس از اتمام مداخله اندازه‌گیری و نتایج با هم مقایسه و با نرم‌افزار آماری SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: آزمون t زوجی در گروه مورد نشان داد که رضایت بیماران قبل و بعد از مداخله افزایش معناداری داشته است ($P=0/01$) در حالیکه در گروه شاهد رضایت بیماران قبل و بعد از مداخله کاهش معنادار مشاهده می‌شود ($P=0/02$) همچنین آزمون آماری t مستقل جهت مقایسه رضایت بیماران در بین دو گروه مورد و شاهد در مرحله بعد از مداخله تفاوت معنادار نشان داد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اثربخشی الگوی پیشنهادی بر رضایت بیماران، می‌توان آن را به عنوان یک الگوی اثربخش در بیمارستان‌ها مطرح نمود. این مباحث به دنبال این موضوع است تا به مدیران پرستاری کمک نمود تا با اجرای الگوی مربیگری، محیط کار بالینی را چنان تدارک ببینند که بتوانند بین تغییرات مطلوب، نیازها و ساخت شخصیت پرستاران هماهنگی لازم را بوجود آورند تا رفتار مطلوب در آنان ایجاد شود.

کد مقاله: C16

بررسی عوامل مؤثر بر توانمندسازی اساتید در دانشگاه علوم پزشکی تبریز از نظر خود اساتید

نویسندگان: رضا غفاری، سوسن حسن‌زاده سلماسی، فریبا سالک

رنجبرزاده، رضا خدیوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: توانمندسازی نیروی انسانی یکی از مهمترین فعالیتهای مدیریت منابع انسانی در هر سازمانی است. یک استاد توانمند در حیطه علوم پزشکی باید در کنار دارا بودن مهارت‌های حرفه‌ای دارای مهارت‌های آموزش و پژوهش، مهارت‌های ارتباطی و ارزشیابی و... باشد. یکی از مشکلات موجود توانایی پائین اساتید در مهارت‌های فوق در آغاز کار می‌باشد. علیرغم تلاش مسئولین در زمینه توانمندسازی اساتید در این مهارت‌ها عواملی وجود دارند که حصول به این هدف را دشوارتر می‌کنند. هدف این مطالعه بررسی عوامل مؤثر بر توانمندسازی اساتید در دانشگاه علوم پزشکی تبریز می‌باشد.

روش مطالعه: این بررسی یک مطالعه تحلیلی می‌باشد که از طریق پرسشنامه از پیش تنظیم شده به بررسی عوامل مؤثر بر توانمندسازی اساتید با استفاده از نظر آنها می‌پردازد. پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۹۴ به دست آمد. اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و آزمون تحلیل عاملی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. مناسب بودن تحلیل عاملی توسط آزمون بارتلیت و کفایت نمونه KOM تأیید شد.

یافته‌ها: عوامل ۵ گانه توانمندسازی اعضای هیأت علمی از دیدگاه خود آنها به ترتیب عبارت بودند از داشتن آزادی عمل بیشتر در تصمیم‌گیری و طراحی موضوعات مرتبط با فعالیت‌های حرفه‌ای ۵۲/۶۳٪، عوامل انگیزشی ۳۰/۴۱٪، مدیریت مؤثر دانشگاه ۲۹/۵۰٪، مشارکت دادن اساتید در تصمیم‌گیریهای مرتبط با گروه‌های آموزشی، دانشکده و دانشگاه ۱۰/۴۶٪ و ایجاد خود مدیریتی در اساتید بجای نظارت و کنترل آنها ۹/۲۴٪ از کل واریانس را به خود اختصاص دادند.

بحث و نتیجه‌گیری: آزادی عمل، عامل انگیزشی، مدیریت مؤثر نیروی انسانی، ارتقاء یادگیری سازمانی و خودمدیریتی عوامل مؤثر در توانمندسازی اساتید دانشگاه علوم پزشکی تبریز هستند.

کد مقاله: C17

بررسی تاثیر مراکز اطلاع رسانی دانشگاه علوم پزشکی تبریز بر توانمندی اساتید از دیدگاه اعضاء هیأت علمی

نویسندگان: حکیمه حضرتی، لایلا واحدی، سوسن حسنزاده سلماسی، فریبا سالک، کریم نظری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: مراکز اطلاع رسانی در دانشگاه‌ها یکی از مهمترین و کلیدی ترین مراکز کمک رسانی به اعضاء هیأت علمی در زمینه اطلاعات علمی محسوب می‌شود. دسترسی صحیح و آسان به مطالب علمی بروز جهان و افزایش آگاهی اساتید از این مطالب تاثیر بسزایی بر توانمندی اساتید خواهد داشت. هدف از این تحقیق بررسی تاثیر مراکز اطلاع رسانی دانشگاه علوم پزشکی تبریز بر توانمندی اساتید از دیدگاه اعضاء هیأت علمی می‌باشد.

روش مطالعه: ۱۰۰ نفر از اعضاء هیأت علمی با پرکردن پرسشنامه پیمایشی شامل سولاتی که بیانگر عملکرد مراکز اطلاع رسانی اعم از خدمات اطلاع رسانی و آموزشی در این زمینه به اعضاء هیأت علمی بود نظرات خود را بیان کرده‌اند. روایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ مورد تائید قرار گرفت $R=0/85$. پایایی آن توسط تعدادی از متخصصان و دست‌اندرکاران کتابخانه تائید شد. اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آماره‌های توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: اعضاء هیأت علمی، میزان تاثیرگذاری مراکز اطلاع رسانی بر توانمندی اساتید را با توجه به میانگین $27/93 \pm 45/15$ در حد متوسط ارزیابی کردند که بیشترین امتیاز به بروز بودن منابع $(36/62 \pm 60/52)$ و کمترین امتیاز به لیست کردن تازه‌های نشریات که بصورت سه ماهه منتشر می‌شود $(32/6 \pm 35/52)$ اختصاص یافت.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه میزان تاثیرگذاری مراکز اطلاع رسانی در دانشگاه علوم پزشکی تبریز بر توانمندی اساتید در حد متوسط ارزیابی گردید تقویت این مراکز از نظر نیروی انسانی متخصص این رشته و برگزاری کارگاههای آشنایی با خدمات کتابخانه‌ای برای اساتید بمنظور افزایش آگاهی آنان از این خدمات ضروری بنظر می‌رسد.

کد مقاله: C18

ارتقای مستمر حرفه‌ای از طریق ارزیابی درونی

نویسندگان: طیبه خزاعی، سیما کاهنی، صدیقه کیانفر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: ارتقاء سطح کیفی مراکز آموزش پزشکی با سطح سلامت جامعه و از آن جمله سلامت مادران و نوزادان در ارتباط است. به روز شدن خدمات بهداشتی با بهره‌گیری از شیوه‌های نوین آموزشی استانداردهای ملی و جهانی و ارزیابی درونی مجموعه آموزشی میسر می‌باشد. لذا این مطالعه به منظور بررسی امکانات موجود گروه مادران و نوزادان دانشکده پرستاری و مامایی بیرجند انجام شد تا با تعیین نقاط ضعف و قوت سطح کمی و کیفی خدمات آموزشی اقدام شود.

روش مطالعه: مطالعه توصیفی-تحلیلی در سال تحصیلی ۸۷ در گروه آموزشی پرستاری بهداشت مادر و نوزادان دانشکده پرستاری و مامایی بیرجند انجام شد. عوامل مورد ارزیابی، بررسی ویژگی‌های هر کدام و تعیین نشانگرهای مربوطه توسط اعضاء گروه شناسایی شد. سپس با استفاده از پرسشنامه با مقیاس رتبه‌بندی گورمن (عالی، خوب، متوسط، ضعیف و خیلی ضعیف) و یا (وضعیت کاملاً مطلوب، مطلوب و غیرمطلوب) و در بعد فضای فیزیکی آموزشی و تجهیزات مربوطه با مقیاس کافی و ناکافی یا سالم و ناسالم، وجود دارد یا وجود ندارد، ارزشیابی بر اساس ده گام در ۸ حوزه انجام شد. اطلاعات جمع‌آوری و پس از جمع‌بندی امتیازات در مورد هر هدف به صورت میانگین و یا رتبه‌بندی شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: وضعیت جایگاه سازمانی و رسالت گروه مطلوب (نمره ۵/۵ از ۷) حوزه هیأت علمی مطلوب $(11/37)$ از ۱۵ نمره) و حوزه پژوهش کاملاً مطلوب (9) از ۱۰ بود. وضعیت حوزه مدیریت از دیدگاه اساتید نسبتاً مطلوب و از دیدگاه دانشجویان مطلوب- برنامه‌های آموزشی و روش‌های تدریس مطلوب ولی از نظر وجود برنامه‌هایی برای توسعه اعضاء در سه سال گذشته و ترکیب و توزیع و سرانه اعضاء هیأت علمی نامطلوب بود. فضای فیزیکی و امکانات آموزشی دانشکده از نظر اعضاء هیأت علمی وضعیت نسبتاً مطلوبی داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: لازم است در زمینه توسعه اعضاء هیأت علمی برنامه مدونی برای تأمین منابع انسانی متخصص مورد نیاز با نظرخواهی از اعضاء گروه وجود داشته باشد و همینطور راهکارهایی برای افزایش انگیزه اعضاء جهت شرکت در فعالیت‌های پژوهشی، فرهنگی و ... فرآیند مناسبی جهت بازخورد عملکرد اعضاء وجود داشته باشد. همینطور زمینه شرکت در فرصت‌های مطالعاتی فراهم گردد.

کد مقاله: C1۹

بررسی میران تمایل اساتید دانشگاه علوم پزشکی ارتش به فعالیت در زمینه توسعه توانایی های فردی

نویسندگان: شهناز تفنگچی ها، بابک شکارچی، ایرج میرزایی
دیزگاه، محمدرضا رفیعی، کامران ازما، عاتکه موسوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارتش

مقدمه: نظرسنجی در سیستم های آموزشی و ارزیابی آنها همواره موجب تحول و نوآوری می گردد. بررسی میزان تمایل اساتید به افزایش توانایی های علمی و عملی و به روز نمودن آگاهی های عمومی و تخصصی یکی از نکاتی است که در زمینه ارتقاء کیفیت آموزش اثر بسزایی دارد. با توجه به سرعت بالای پیشرفت دانش بشری تلاش در جهت ارتقاء سطح دانش یکی از نکات اساسی می باشد. در این مطالعه بر آن شدیم که میزان فعالیت اساتید را در جهت ارتقاء توانایی های فردی به روش های مختلف بسنجیم.

روش مطالعه: در طی این نظرسنجی پرسشنامه ای مبنی بر شش گزینه اصلی با مقیاس رتبه ای که توسط خود فرد تکمیل میشد طراحی شد این گزینه ها شامل: به روز نمودن آگاهی های عمومی و تخصصی شرکت در دوره های مختلف مرتبط با تخصص، رفع کاستی های احتمالی بر اساس نتایج ارزیابی اساتید، میزان استفاده از دوره های آموزشی بوسیله روش های آموزش از راه دور، استفاده از فرصت های مطالعاتی داخل و خارج از کشور میباشد. ۴۲ نفر از اساتید به این پرسشنامه پاسخ دادند.

یافته ها: در زمینه به روز نمودن آگاهی های عمومی و تخصصی ۹۵٪ خود را خوب و عالی توصیف کردند، در پاسخ به شرکت در دوره های مختلف مرتبط با تخصص ۹۴٪ خود را خوب و عالی توصیف کردند، در زمینه رفع کاستی های احتمالی بر اساس نتایج ارزیابی اساتید ۹۲٪ واکنش خود را در حد خوب و عالی توصیف کردند، میزان استفاده از دوره های آموزشی بوسیله روش های از راه دور ۵۷٪ گزینه خوب یا عالی را انتخاب کردند، استفاده از فرصت های مطالعاتی داخل و خارج از کشور ۵۳٪ ضعیف یا متوسط بوده اند.

بحث و نتیجه گیری: از یافته های فوق چنین به نظر می رسد که کلیه اساتید محترم به سرعت پیشرفت علم آگاهند و اگر در بروز کردن اطلاعات خود اهتمام کافی نورزند بزودی از قافله دانش عقب می مانند در این راستا اکثراً تلاش خود را می کنند اما از بین امکانات موجود آنچه که کمتر مورد استفاده قرار گرفته است استفاده از روش های آموزش از راه دور و فرصت های مطالعاتی میباشد که باید امکانات بیشتر و تسهیلات کافی در جهت استفاده از موارد فوق در نظر گرفته شود.

کد مقاله: C۲۰

بررسی فرآیند آموزشی بخش چشم پزشکی در مقطع دستیاری با توجه به نظرات افراد ذینفع در ارتقاء مستمر حرفه ای اساتید

نویسندگان: شهلا دشتی زمهریر، محمدرضا رازقی نژاد، میترا امینی، محمد مهدی ثاقب، هاجر دهقان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: بررسی و سنجش فرآیند آموزشی بهترین روش هدفمند جهت نیل به داشتن اساتید توانمند می باشد بدین منظور نظرات اساتید و دستیاران بخش چشم پزشکی مورد بررسی قرار گرفت تا نقاط قوت و ضعف موجود منعکس و گروه مربوطه را به ایجاد روش مؤثرتری در جهت بهبود وضعیت تشویق نماید.

روش مطالعه: این مطالعه مقطعی-توصیفی بوده که از نظرات ۲۰ نفر اعضای هیأت علمی و ۲۸ نفر دستیاران تخصصی و فلوشیپ با استفاده از پرسشنامه های نظرسنجی و خودسنجی بهره گرفته شده است. روایی نتایج توسط صاحب نظران مرکز مطالعات و دفتر توسعه آموزش پزشکی مورد تائید و پایایی آن $r=0/95$ تعیین گردید.

یافته ها: همه ملاک های مورد نظر برای مدیر گروه در ۱۰۰٪ موارد توسط اساتید مورد تائید قرار گرفت ولی همکاری ایشان با اعضای هیأت علمی در تصمیم گیری های مربوطه به بخش و روحیه انتقاد پذیری ۸۵ درصد مطلوب بوده است. عملکرد آموزشی بخش را ۱۰۰٪ دستیاران خوب گزارش نموده اند و با توجه به طول مدت تحصیل و کسب مهارت های لازم در مدت چهار سال مراتب قدردانی خود را از اساتید اعلام نموده اند ولی همچنان در تجویز لنز تماسی (۵۰٪) رفراکتیوسرجری (۶۰٪-۴۰٪) و جراحی پلک (۵۰٪-۳۰٪) مهارت کافی را کسب نکرده بودند.

بحث و نتیجه گیری: تکامل عملکرد و مهارت های لازم در طول حضور دستیاران در بخش نشان دهنده عملکرد مطلوب آموزشی بخش چشم میباشد بطوریکه در پایان سال چهارم تقریباً همه مواردی که یک متخصص چشم پزشکی لازم است بداند را کسب می کند ولی در چند مورد از جمله تجویز لنز تماسی رفراکتیوسرجری جراحی پلک که درصد نامطلوبی را کسب نموده است بدلیل نبودن امکانات و تجهیزات کافی در زمینه تست های تشخیصی و واحد سمعی بصری می باشد که می بایست به دانشکده اعلام گردد. در ضمن بمنظور دخالت دادن نظرات اعضای هیأت علمی با تصمیم گیری بخش بازخورد لازم به مدیر گروه ارسال گردید.

کد مقاله: C۲۱

تأثیر برگزاری دوره‌های اخلاق حرفه‌ای در توانمندسازی اساتید و ارتقاء سطح کیفی آموزش

نویسندگان: مهین دیانت، علی اکبر شایسته، محمد دیانت، مهرزاد مدیری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: اخلاق حرفه‌ای در حیطه علوم پزشکی از مهمترین مباحث مطرح در این حیطه می‌باشد. نظر به اهمیت ویژه حرفه پزشکی و مسئولیت بزرگ و حساسی که اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی در جامعه به عهده دارند بر آن شدیم که از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه نسبت به تأثیر دوره‌های اخلاق حرفه‌ای در توانمندسازی اساتید و ارتقاء سطح کیفی آموزش آگاه گردیم.

روش مطالعه: این مطالعه یک پژوهش توصیفی است که جامعه نمونه شامل ۵۰ عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز می‌باشند. از پرسشنامه با سؤالات بسته به عنوان ابزار نمونه‌گیری استفاده شد و تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS انجام شد.

یافته‌ها: با وجود اینکه ۸۲ درصد اعضای هیأت علمی بیش از ۵ سال سابقه اشتغال به کار داشتند معتقد بودند نیاز به گذراندن کارگاه اخلاق پزشکی را احساس می‌کنند. بیش از ۷۵ درصد اعتقاد داشتند که گذراندن دوره اخلاق حرفه‌ای قبل از شروع به کار اعضای هیأت علمی جدیدالاستخدام توانایی و تعهد کاری آنها را افزایش می‌دهد. بیش از ۹۰ درصد آنان نیز بیان داشتند گذراندن این دوره برای اعضای هیأت علمی جدیدالاستخدام ضروری است. همچنین اکثر آنان کاملاً معتقد بودند که اینگونه دوره‌ها باعث ارتقاء کیفی آموزش نیز خواهد شد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج حاصل از پژوهش و اهمیت حرفه پزشکی در جامعه، ضرورت آشنایی دانش‌آموختگان حرفه پزشکی با مسائل اخلاق حرفه‌ای پیش از اشتغال به کار آنها در دانشگاه‌ها (به عنوان عضو هیأت علمی) احساس می‌شود. از آنجا که ارتقاء کیفی آموزش نیازمند اساتید متعهد، بانگیزه و توانمند می‌باشد لذا توجه به مسائل اخلاق حرفه‌ای در برنامه‌ریزی‌های آموزشی دانشگاه امری ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: C۲۲

تشکیل هسته‌های تخصصی در آموزش پزشکی عمومی، یک ضرورت فراموش شده

نویسندگان: جواد کجوری، غلامرضا صفایی اردکانی، میترا امینی، فرهاد لطفی، زهرا کریمیان، کبری حسن پور

مقدمه: آموزش پزشکی فرایندی است که با ورود دانشجوی پزشکی عمومی به دانشکده پزشکی شروع می‌شود. این مرحله از آموزش پزشکی دانش‌آموختگان را قادر می‌سازد تا به طبابت در سطح پزشکی عمومی بپردازند. اما در نظر نگرفتن قابلیت‌های فردی دانشجویان از بزرگترین معضلات شیوه آموزش کنونی می‌باشد. این روند باعث هدر رفتن وقت و انرژی دانشجویان نخبه به دلیل یکسان بودن مواد آموزش آنان با سایر دانشجویان نیز می‌گردد.

روش مطالعه: در یک تحقیق کیفی نظرات صاحب‌نظران و کارشناسان و اعضای هیأت علمی مرکز توسعه با روش focus group در خصوص ضرورت و نحوه ارائه آموزش‌های تخصصی در دوران پزشکی عمومی جمع‌بندی گردید. از روش نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و مصاحبه نیمه‌ساختارمند جهت جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. مصاحبه‌ها خط به خط نوشته، کدگذاری و طبقه‌بندی و آنالیز محتوایی شدند.

یافته‌ها: بیشترین موارد ذکر شده در جلسات به شرح زیر بود. ۱- دانشجویان پس از ترم ۱ فیزیویات بر اساس علاقه خود یک حوزه تخصصی بالینی یا علوم پایه را به عنوان حوزه تخصصی خود انتخاب نمایند، ۲- در هر گروه آموزشی یک هسته مرجع تشکیل شده و استاد مرجع و رزیدنت‌ها یا دانشجویان PHD آن رشته دانشجویان را در مسیر آموزشی- پژوهشی هدایت نمایند، ۳- در طی این دوره دانشجویان مطالعات خود را در یک زمینه تخصصی خاص از ابعاد مختلف تکمیل نمایند و در این رابطه فعالیت‌های خود را در دفترچه یادداشت‌های روزانه هر سه ماه یک بار توسط دانشجویان هر رشته با هم مورد بررسی قرار گیرد، ۵- پایش دانشجو توسط دفترچه‌ها و نظارت مستقیم استاد صورت می‌گیرد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه دانشجویان پزشکی نخبه برنامه آموزشی مشابه با سایر دانشجویان دارند این برنامه جدید و ایجاد هسته‌های تخصصی می‌تواند راهکاری برای تربیت این دانشجویان برای آینده باشد و جهت تصمیم‌گیری انتخاب رشته تخصصی آینده و جهت‌دهی به پایان‌نامه‌ها در جهت علائق شخصی دانشجویان و کار برد آن در پیشرفت شغلی آینده آنان مفید باشد.

کد مقاله: C۲۳

دیدگاه پیراپزشکان شاغل در استان گلستان نسبت به برنامه‌های آموزش مداوم

نویسندگان: مازیار رستمی پول، عبدالرحمان چرکزی، عباسعلی کشتکار، مشهد قلی عطایی خواه، محمد مهدی بطیار، زلیخا اکرامی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: آموزش مداوم یکی از راههای به روز نگه داشتن دانش و مهارت‌ها و تکامل حرفه‌ای در کادر بهداشتی و درمانی است. هدف این مطالعه بررسی دیدگاه پیراپزشکان شاغل در استان گلستان نسبت به دوره‌های آموزش مداوم می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی تحلیلی ۲۷۴ نفر از بین ۱۰۱۶ پیراپزشک شاغل در مراکز درمانی استان به صورت تصادفی سیستماتیک انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ای است که اعتبار آن از طریق آزمون محتوی و پایایی آن در یک مطالعه پایلوت از طریق آزمون آلفای کرونباخ ($\alpha = 0.84$) تعیین گردید. داده‌ها از طریق نرم افزار آماری SPSS و از طریق آمار توصیفی و آزمونهای آماری کای دو، مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۲۶/۲ درصد دیدگاه خیلی ضعیف، ۴۱/۸ درصد دیدگاه ضعیف، ۲۵/۵ درصد دیدگاه متوسط و ۶/۵ درصد دیدگاه مطلوب نسبت به دوره فوق داشتند. ۵۵/۵ درصد مهمترین انگیزه شرکت خود را کسب امتیاز جهت برخورداری از مزایای ارتقاء شغلی، ۲۱/۲ درصد تجدید و مرور اطلاعات قبلی، ۱۳/۸ درصد مبادله اطلاعات و تجربیات بادیگر همکاران و ۹/۵ درصد چاره جویی در حل مشکلات حرفه‌ای ذکر کردند. ۳۱ درصد از عدم رعایت عدالت و مساوات جهت شرکت در برنامه‌ها توسط مسئول مستقیم خود و ۳۳/۹ درصد برنامه ریزی جهت شرکت در کلاس‌های فوق را نامناسب ارزیابی کردند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به دیدگاه غیر مطلوب اکثر مشمولین و نقش پررنگ انگیزه‌های غیر علمی، برنامه‌ریزی مناسب و نظام‌مند جهت برگزاری این دوره‌ها ضروری است.

کد مقاله: C۲۴

بررسی میزان رضایتمندی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از کیفیت برنامه‌های آموزشی برگزار شده در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: افسانه یخ فروشها، پرویز فلاح عابد، رامین سرجمی، نوید محمدی، رفعت محبی فر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: آموزش مدرسین و برنامه‌ریزی و تهیه دستورالعمل‌های آموزش از عمده وظایف مرکز توسعه آموزش است و توسعه آموزشی و یادگیری در دانشگاهها نیازمند ارتقاء کیفیت تدریس مدرسین و برنامه‌های آموزشی آنها می‌باشد، که این برنامه‌های آموزشی برگزار شده، خود باید نمونه بارزی از الگوهای توسعه یافتگی را ارائه نمایند. هدف از این مطالعه بررسی میزان رضایتمندی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از کیفیت برنامه‌های آموزشی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی در سال ۱۳۸۷ است.

روش مطالعه: این بررسی یک مطالعه مقطعی و از نوع توصیفی - تحلیلی است که نمونه آن ۹۴ نفر عضو هیأت علمی شرکت کننده در برنامه‌های آموزشی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی است که به صورت سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه‌ای بود که در ۲ بخش شامل ویژگی‌های فردی و عبارات سنجش نظرات که بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت (از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) طراحی گردیده بود انجام شد و پرسشنامه تهیه شده پس از سنجش مجدد روایی محتوا با نظر خواهی از صاحب نظران، با پایایی ($r=0.9$) مورد استفاده قرار گرفت. داده‌ها در نرم افزار SPSS وارد و بر اساس آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از ۹۴ نفر شرکت کننده در برنامه‌های آموزشی بیشتر آنها مونث (۵۵/۳٪) و در گروه سنی ۴۰ - ۳۱ ساله (۳۷/۲٪) بودند. بیشترین میزان رضایت اعضای هیأت علمی شرکت کننده از بکارگیری اطلاعات ارائه شده در آموزش (۵۵/۳٪) و بعد از آن بترتیب تناسب زمان اختصاص داده شده به هر سخنران جهت دستیابی به هدف های آموزشی (۵۰٪)، به کارگیری مطالب جدید در محتوای آموزشی (۴۸/۹٪)، استفاده سخنرانان از وسایل سمعی و بصری در آموزش (۴۸/۹٪)، امکان ارائه کار گروهی و ابراز نظرات (۴۸/۹٪) و بالاخره موفقیت برنامه در تحکیم اطلاعات قبلی آنها (۴۷/۰۹٪) بود.

بحث و نتیجه‌گیری: ارزیابی صحیح برنامه آموزشی نارسایی‌های برنامه را مشخص می کند و نشان می‌دهد که نتایج به دست آمده تا چه حد با اهداف اولیه هم‌خوانی دارد. این ارزیابی در نهایت باید قادر باشد نقاط قوت و ضعف برنامه را مشخص نموده و راه‌های

تنها در نیمی از این نسخ امکان پذیر بوده و امکان اشتباه در نیم دیگر این نسخ وجود داشته است. لذا نرم افزارهای کامپیوتری نسخه نویسی در مطب با امکان انتخاب دارو همراه شکل دارو، دوز شکل دارویی و دوزهای مصرفی ممکنه جهت اطمینان از ثبت کامل اطلاعات، تهیه فرم های جدید نسخ با در نظر گرفتن محلی جهت آدرس، شماره تماس پزشک و دستور تکرار نسخه (RIFILL) جهت سهولت ارتباط حرفه ای بین پزشک و داروساز، واحدهای بیشتر آموزش عملی نسخه نویسی جهت دانشجویان پزشکی و برنامه های بازآموزی جهت پزشکان پیشنهاد میگردد.

کد مقاله: C۲۶

نقش اینترنت در سازماندهی به شکل مدرسان در امر آموزش زبان خارجی

نویسندگان: مهین روزی طلب، بیژن محمدی

آدرس: -

مقدمه: سالهاست که ایده آموزش زبان با کمک کامپیوتر (CALL) مطرح شده است. اوایل دهه ۸۰، جنبه های گوناگون آموزش زبان با کمک کامپیوتر در شماری از تألیفات هم مورد بررسی قرار گرفت. هدف سازماندهی اساتید و مدرسین زبان انگلیسی است تا بتوانند از کامپیوتر و اینترنت به نحو احسن در شیوه های تدریس و کلاسهای خود استفاده کنند.

روش مطالعه: این مقاله با استفاده از مطالعات کتابخانه ای، جستجوی مجلات و مقالات و جستجوی اینترنتی نگارش گردیده است.

یافته ها: طبق نظر مریل و همکارانش آموزش بر اساس کامپیوتر ارتباطی تعاملی است که از طریق ارائه اطلاعات، دریافت پاسخ و سپس بازخورد و نیز آموزشهای متعاقب بعدی با توجه به نیازهای زبان آموزان صورت می گیرد. براساس نظریه گاردنر عوامل عاطفی که نقش تعیین کننده در یادگیری زبان دارند، تحت تأثیر آموزش زبان با کمک کامپیوتر (CALL) قرار می گیرد. طبق نظر فیلیپ، بهبود روشهای تدریس با توجه به وضعیت جمعیت، مهیج تر و ابداعی تر بودن فعالیتهای یادگیری، بهبود مهارتهای حل مسأله، تنظیم تمرینات درسی و تنظیم سرعت یادگیری، مسلط شدن زبان آموز بر تجارب یادگیری خود از امتیازات این روش است. کیننگ کامپیوتر را منبعی برای تهیه مطالب تقویتی و کمک آموزشی در یادگیری زبان دوم یا زبان خارجی دانسته اند. لافورد معتقد است با بهره گیری از امکانات کامپیوتر و نیز اینترنت هم می

حفظ و تقویت برنامه و اصلاح نقاط ضعف را پیشنهاد دهد. نتایج بیانگر آن است که در مجموع برنامه های آموزشی مرکز مطالعات از روال مناسبی برخوردار بوده است، ولی از نظر تسهیلات و تدارکات و زمان برگزاری برنامه ها نیازمند توسعه و تغییر می باشد.

کد مقاله: C۲۵

ارزیابی نسخه نویسی، راهکاری برای شناخت نیازها و تدوین برنامه های آموزشی

نویسندگان: مریم رنگرز جدی، فاطمه رنگرز جدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه: نسخه وسیله ارتباطی بین پزشک، داروساز و بیمار است و عدم رعایت اصول نسخه نویسی در آن موجب مصرف نابجای دارو، عدم استفاده کامل از داروهای تجویزی، تداخلات دارویی و افزایش عوارض احتمالی میگردد لذا ارزیابی دوره ای نسخ پزشکان جهت نیازسنجی آموزشی اصول نسخه نویسی ضروری به نظر میرسد. بدین منظور این تحقیق به بررسی میزان رعایت اصول نسخه نویسی در نسخ بیمه خدمات درمانی شهر کاشان می پردازد.

روش مطالعه: مطالعه بصورت توصیفی روی ۱۵۰۰ نسخه بیماران سرپائی بیمه خدمات درمانی شهر کاشان به صورت تصادفی سیستماتیک از ۱۲ ماه سال ۸۶ به نحوی که از هر تخصص ۱۰۰ نسخه مورد مطالعه قرار گیرد، انجام پذیرفت. در هر نسخه ۲۱ متغیر بررسی و برای هر نسخه امتیازی بین ۰-۲۱ تعیین شد که به ۵ بازه بسیارضعیف، ضعیف، متوسط، خوب و بسیارخوب تقسیم گردید.

یافته ها: ۱۳۳۲/۹ (۸۸/۸۶٪) نسخ خوانا، و در ۱۰۸۸/۶۶ (۷۲/۵۸٪) اصول ثبت شکل دارویی، در ۷۸۶/۵۳ (۵۲/۴۴٪) اصول ثبت دستور دارویی، در ۱۴۰۹/۴ (۹۳/۹۶٪) اطلاعات هویتی پزشک و در ۱۲۰۱/۸ (۸۰/۱۲٪) اطلاعات هویتی بیمار به طور کامل ثبت شده بود. میانگین تعداد اقلام دارویی ۳/۵ بود که بیشترین آن مربوط به متخصصین قلب و عروق (۴/۷۵) و کمترین آن مربوط به متخصصین چشم (۲/۳۵) بوده است. نسخ با امتیاز ۱۵/۰۱ در محدوده خوب قرار گرفت. تنها نسخ متخصصین پوست با ۱۲/۱۸ امتیاز در محدوده متوسط قرار داشت. در هیچ یک دفعات تکرار نسخه ذکر نشده بود.

بحث و نتیجه گیری: وضعیت نسخه نویسی پزشکان مورد مطالعه در حد خوب است اما توجه به موارد کسر امتیاز که عمدتاً موارد نقص در دستور دارویی است نشان میدهد که مصرف صحیح دارو

توان به اطلاعاتی غیرتعاملی دست یافت و هم امکان تبادل اطلاعات وجود دارد. به منظور استفاده از اینترنت در کلاس درس، آگاهی از سایتهای مفید در آموزش زبان انگلیسی برای معلمان ضروری است تا بتوانند آنها را به دانشجویان و دانش آموزان خود معرفی کنند. رابرت پرین شش نوع از چنین سایتهایی را معرفی می کند. ۱- سایتهای اطلاع رسانی (Informational) ۲- سایتهای تمرین (Interactive exercise sites) ۳- سایتهای تخصصی (Expert sites) ۴- سایتهای منبع (Resource site) ۵- سایتهای مدرسه (School sites) ۶- سایتهای تجاری (Commercial sites) ۷- سایتهای شخصی و یا خصوصی (Private or Personal)

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نیاز روزافزون آشنایی با اینترنت برای مدرسین زبان، وجود تشکیلی اینترنتی امری ضروری است.

کد مقاله: C۲۷

بررسی رابطه میان توانمند سازی اساتید دانشکده اساتید دانشکده های بهداشت و علوم پیراپزشکی مشهد با انگیزه انجام وظیفه در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: فاطمه پورحاجی، علی وفایی نجار، رضا خانی جزینی، حسین علیدادی، محمد واحدیان، فهیمه پورحاجی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: کارکنان سازمان در تمام سطوح سرمایه های اصلی سازمان به شمار می آیند و رهبران که وظیفه آنها یکپارچگی وحدت رویه و تدوین ارزشهای حاکم بر سازمان را عهده دار می باشند باید از تمام توانمندیهای ایشان در جهت رسیدن به اهداف سازمان استفاده نمایند. توانمندسازی حرکتی دائمی است و اهمیت آن روز به روز در حال افزایش است و یکی از راههای جدید اداره کردن سازمانها می باشد. عوامل متعددی وجود دارند که سازمانها را به توانمندسازی کارکنانشان ترغیب می کنند. توانمندسازی القای حس قدرت به افراد است. زیرا هر روش مدیریتی که بتواند حس استقلال افراد را تقویت کند، به احساس قدرت در آنها می انجامد. توانمندسازی نیروی انسانی به معنی ایجاد ظرفیت های لازم در کارکنان برای قادر ساختن آنها به ایجاد ارزش افزوده در سازمان است. این موارد سبب شد تا مطالعه ای با هدف تعیین رابطه بین توانمندسازی اساتید دانشکده پیراپزشکی و بهداشت مشهد با انگیزه انجام وظیفه در سال ۱۳۸۷ در زمینه های عوامل توانمندسازی و ایجاد انگیزش در اساتید مورد بررسی قرار گیرد.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع مطالعه تحلیلی مقطعی می باشد. جامعه مورد مطالعه در این تحقیق اساتید دانشکده های بهداشت و علوم پیراپزشکی مشهد طی سال ۱۳۸۸-۱۳۸۷ بود. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه مشتمل بر سئوالاتی در مورد عوامل فردی و حیطة های توانمندسازی انگیزشی در قالب ۴۶ سئوال و برخوردار از مقیاس درجه بندی لیکرت بود. استانداردسازی این پرسشنامه از طریق تایید روایی محتوی و شکل توسط افراد صاحب نظر و همچنین پایایی آن از طریق Test-Retest در یک مطالعه مقدماتی (Pilot study) مشخص گردید. پس از جمع آوری داده ها و کدگذاری این داده ها به کامپیوتر وارد و با نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۴۰٪ افرادی که در کارشان شایستگی احساس می کردند، تمایل بیشتری برای انجام وظایف داشتند. ۳۰٪ افرادی که کارشان را موثر احساس می کردند، توان بیشتری برای انجام وظایف کاری داشتند. ۷۰٪ افرادی که در کارشان حس اعتماد (به همکاران) می کردند، انگیزه بیشتری برای انجام وظایف کاری داشتند. ۵۰٪ افرادی که در کارشان خود مختاری احساس می کردند، انگیزه بیشتری برای انجام وظایف کاری داشتند. بین میزان سواد، رشته تحصیلی، مدت زمان تدریس و تعداد ساعات تدریس اساتید و تمایل و انگیزه افراد برای انجام وظایف کاری ارتباط معنی داری مشاهده نشد، ولی بین وضعیت تاهل، وضعیت استخدامی و جنس با معیارهای توانمند سازی اساتید ارتباط معنی داری مشاهده شد.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این تحقیق به اطلاع مسوولین خواهد رسید و امید است که بتواند در جهت بهبود و توانمندی نیروی انسانی و ایجاد زمینه های بازنگری در ایجاد انگیزه در اساتید موثر باشد.

کد مقاله: C۲۸

توانمندسازی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل در زمینه های مهارتهای برقراری ارتباط مؤثر سازمان متبوع

نویسندگان: پروین سجادی، منیره پروانه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

مقدمه: جنبه های گوناگون ارتباطات موجب می شود که تعاریف مختلف از مهارتهای ارتباطی وجود داشته باشد. در یک مفهوم کلی ارتباط یک فرآیند تبادلی است که در آن پیامها با استفاده از صافی افکار، احساسات و تجارب افراد درگیر در آن مفهوم می شود. اهمیت ارتباط موثر در مطالعات مختلف اثبات گردیده است. در

مطالعه بررسی توانمندی اعضای هیئت علمی در کاربرد شیوه‌های آموزش الکترونیکی در آموزش پزشکی در دانشکده پزشکی گرگان جهت ارائه راهکار مناسب در بکارگیری آموزش الکترونیکی در آموزش پزشکی می‌باشد.

روش مطالعه: مطالعه توصیفی-تحلیلی و بصورت مقطعی انجام شده است. شرکت کنندگان اعضای هیئت علمی دانشکده پزشکی گرگان بودند. نمونه‌گیری بصورت سرشماری می‌باشد. جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه که روایی و پایایی آن بررسی شده بود، صورت گرفت. پرسشنامه مشتمل بر دو بخش اطلاعات دموگرافیک و ۱۴ سؤال در زمینه‌های آموزش از طریق لوح‌های فشرده و Web با استفاده از مقیاس لیکرت طراحی شده است و برای تمام اعضای هیئت علمی بتعداد ۸۰ نفر توزیع گردید. ۳۸ نفر پرسشنامه را تکمیل و ارائه دادند. تجزیه و تحلیل داده‌ها به کمک نرم‌افزار SPSS14 با استفاده از آزمون آماری chi-square با $(P < 0/05)$ و توزیع فراوانی داده‌ها انجام شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۹۲٪ شرکت‌کنندگان مرد، ۷۶٪ دارای فعالیت بالای ۵ سال، ۸۱٪ هیئت علمی بالینی و ۹۲٪ آنها استادیار بودند. میانگین میزان توانمندی آنها در کاربرد دیسک فشرده در ۸۴٪ افراد زیاد و بسیار زیاد بوده است که بیشترین میزان توانمندی آنها در بین شیوه‌ها بوده است و این میزان در بالینی‌ها ۹۰٪، در استادیاران ۸۸/۵٪ (با $P = 0/031$) و در افراد دارای فعالیت بالای ۵ سال ۸۶/۲٪ می‌باشد. میانگین میزان توانمندی آنها در کاربرد بقیه موارد متوسط به پایین بوده است، درحالی‌که ۷۱٪ افراد از شبکه جهانی وب کمترین میزان توانمندی را داشته‌اند. این میزان در افراد دارای فعالیت بالای ۵ سال و هیئت علمی بالینی و با رتبه مربی کمتر بوده است که در مورد استفاده از دیسک ویدئویی دیجیتال برحسب رتبه علمی با $(P = 0/019)$ و استفاده از شبیه‌سازی رایانه‌ای برحسب نوع هیئت علمی با $(P = 0/003)$ از نظر آماری معنی‌دار شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: توانمندی اعضای هیئت علمی در کاربرد شیوه‌های آموزش الکترونیکی با توجه به خصوصیت منحصر به فرد آن در استفاده همزمان از سه شیوه آموزش یعنی دیداری، شنیداری و متنی، موجب آموزش استاندارد و کاهش هزینه‌های انتشار و توزیع برنامه‌های آموزشی و زمان می‌شود و فراگیر به میل خود و متناسب با توان یادگیری سرعت پیشرفت تحصیلی خود را تعیین می‌کند. لذا با توجه به میزان توانمندی اعضای هیئت علمی در استفاده از شیوه‌های آموزش الکترونیکی لازم است، افراد دارای فعالیت بالای ۵ سال و هیئت علمی بالینی و با رتبه مربی جهت

این پژوهش، ارتقاء مهارت اساتید راهنمای دانشگاه علوم پزشکی بابل در زمینه برقراری ارتباط مؤثر مدنظر می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه تحلیلی توسط معاونت آموزشی دانشگاه در سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ انجام شده است. از میان کلیه ۶۳ استاد راهنمای دانشگاه، ۳۰ نفر بصورت تصادفی انتخاب شدند و پرسشنامه‌ای را که حاوی ۱۲ سؤال چهار گزینه‌ای بود، بصورت خودایفا تکمیل نمودند. کارگاه مهارت‌های برقراری ارتباط مؤثر برگزار گردید و پرسشنامه مجدداً در اختیار اساتید راهنما قرار گرفت. افرادی که پیش آزمون یا پس آزمون را عودت نداده بودند از مطالعه حذف شدند. نهایتاً ۱۵ نفر در این پژوهش شرکت داده شدند. اطلاعات کدگذاری، با نرم‌افزار SPSS آنالیز گردید.

یافته‌ها: در این مطالعه، ۱۵ استاد راهنما که حائز معیارهای ورود شده بودند، شرکت داده شدند. میانگین نمره اساتید در پیش آزمون $4/66 \pm 1/63$ و در پس آزمون $7/40 \pm 1/91$ بود (بر مبنای حداکثر نمره ۱۲). دامنه تغییرات نمرات در پیش آزمون ۲ تا ۸ و در پس آزمون ۴ تا ۱۲ بوده است. از نظر آماری، نمره اساتید پس از انجام مداخله بطور معناداری افزایش یافته بود. $(P < 0/05)$

بحث و نتیجه‌گیری: بلوغ یک اجتماع منوط به سیالی ارتباطات بین فردی است، همچنین ارتباط مؤثر دستمایه هر نوع رشد فردی و اجتماعی است. چنین مهارتی بویژه برای اعضای هیات علمی ضروری می‌نماید. بر اساس مطالعه حاضر، با توجه به تاثیر معنادار مداخله صورت گرفته، برنامه ریزی در جهت ارتقای مهارت‌های عملی سایر اساتید با برگزاری کارگاه‌های مشابه پیشنهاد می‌شود.

کد مقاله: C29

بررسی توانمندی اعضای هیئت علمی در کاربرد شیوه‌های آموزش الکترونیکی (E-learning) در آموزش پزشکی

نویسندگان: محمد رضا یوسفی، سیامک رجایی، کتابون رحمدل

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: آموزش الکترونیکی یکی از فرصت‌های نوینی است که پیشرفت تکنولوژی اطلاعات در اختیار آموزش پزشکی قرار داده است و امروزه کاربرد ابزارهای آموزش الکترونیکی بعنوان یک ابزار آموزشی برای معلمان و فراگیران امری ضروری می‌باشد. بطوریکه استفاده از قابلیت‌های آن در آموزش پزشکی توجه بسیاری از دست‌اندرکاران آموزشی را به خود جلب نموده است. آموزش الکترونیکی انواع مختلفی دارد که مهمترین آنها آموزش از طریق لوح‌های فشرده و شبکه جهانی وب می‌باشد. هدف این

۳/۰۶ ± ۱۰/۷ و میانگین نمره بعد از آموزش آنها ۱۴/۳۷ ± ۳/۱ با (p=0/00) شد. با توجه به نتایج آزمون، مشخص می‌شود که کارگاه فوق تاثیر مثبتی بر دانش شرکت کنندگان در این زمینه داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری: کارگاه آموزشی فوق سبب ارتقاء دانش اعضای هیئت علمی در زمینه ارزیابی دانشجویان با روش آسکی شد. با توجه به اهمیت آزمون آسکی در ارزیابی رده‌های مختلف علمی برگزاری کارگاه‌های مشابه برای اعضای هیئت علمی می‌تواند در دستور کاری مراکز توسعه آموزش قرار گیرد.

کد مقاله: C۳۱

مهارت اعضای هیات علمی و نیاز آموزشی آنان در مورد روشهای تدریس بالینی در دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

نویسندگان: لیلا سبزمکان، لیلا بهرامخانی، لیلی یکه فلاح، رامین سرچمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: مطالعات نشان داده اند که اساتید بالینی آمادگی کمی برای مسئولیت آموزشی دارند. این امر موجب بروز اختلالاتی در امر یاددهی و یادگیری می‌گردد، در نتیجه نیاز به آموزش مهارت های تدریس بالینی به مدرسین دانشگاه علوم پزشکی احساس می‌شود. یکی از راه های رشد و ارتقای تواناییهای اساتید برای آموزش بهتر فراگیران، شرکت در دوره های مهارتهای تدریس است که موجب آشنایی و فراگیری روش ها و مهارت های تدریس می‌شود. این مطالعه با هدف تعیین سطح مهارت و نیاز آموزشی اساتید دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در مورد روشهای تدریس کارآموزی و کارورزی انجام شد تا بر این اساس محتوای آموزشی کارگاه های روش تدریس با نیاز آموزشی اساتید متناسب گردد.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت توصیفی - مقطعی (Cross-Sectional) و به روش سرشماری توسط ۲۲ نفر از اعضای هیات علمی مدرس دروس کارورزی و کارآموزی دانشجویان در دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۸۷ انجام گردید. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه ۱۸ گزینه‌ای در زمینه سطح مهارت و نیاز آموزشی موضوعات مربوط به روشهای تدریس در کارآموزی و کارورزی بالینی بود که توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی

افزایش دامنه کاربرد آنها خصوصا در استفاده از تله کنفرانس، شبیه‌سازی رایانه‌ای و شبکه جهانی وب، آموزش‌های لازم رابینند. تا این امکان فراهم گردد، با کمترین محدودیتی به حجم مورد نیاز اطلاعات که به روز بوده دسترسی داشته باشند و از امکانات چندرسانه‌ای بهره‌مند گردند.

کد مقاله: C۳۰

بررسی تاثیر آموزش کارگاهی، بر دانش اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در زمینه ارزیابی دانشجو با روش osce در سال ۸۶

نویسندگان: افسانه یخ‌فروش‌ها، پرویز فلاح عابد، رامین سرچمی، نوید محمدی، رفعت محبی فر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: در سالهای اخیر تحولات گسترده‌ای در ارزیابی های بالینی رخ داده است و این تحولات در جهت استاندارد کردن آزمون ها و افزایش پایایی و روایی آنهاست. osce امتحانی است زمانمند که طی آن دانشجو با چرخش بین ایستگاه های مختلف تحت آزمون قرار می‌گیرد. در بیشتر آسکی ها عملکرد داوطلب توسط یک بیمار استاندارد شده و با یک پزشک ارزیاب صورت می‌گیرد. جهت استفاده مؤثر از این روش ارزیابی، باید در این زمینه آموزش لازم کسب شده باشد.

هدف: هدف از این مطالعه ارزیابی تاثیر آموزش کارگاهی بر دانش اعضای هیئت علمی در زمینه ارزیابی دانشجو با روش osce در سال ۸۶ است.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت نیمه تجربی (قبل و بعد) است که نمونه آن را ۳۰ نفر از اعضای هیئت علمی شرکت کننده در کارگاه آموزشی تشکیل می‌دهند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه‌ای بود که روایی محتوای آن توسط متخصصین امر و پایایی آن توسط آزمون آلفا کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت (r=0/9) و پرسشنامه شامل ۲۰ سؤال در زمینه اصول پایه آزمون آسکی و تعدادی سئوالات دموگرافیک است و قبل و بعد از برگزاری کارگاه به شرکت کنندگان ارائه شد. داده‌ها در نرم‌افزار SPSS وارد و بر اساس آمار توصیفی و آزمون t زوج مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج این مطالعه نشان داد که اکثریت شرکت کنندگان در کارگاه فوق مذکور (۷۶/۷٪) و در گروه سنی ۵۰-۴۱ سال (۴۳/۳٪) بودند. میانگین نمره آگاهی قبل از آموزش شرکت کنندگان

کد مقاله: C۳۲

مروری بر ویژگیهای استاد بالینی توانمند

نویسندگان: منیژه سرشتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

مقدمه: آموزش بالینی محیطی جهت تمرکز بر مشکلات واقعی و حرفه‌ای فراهم می نماید. مربیان بالینی در جهت تفکر حرفه‌ای، رفتاری و نگرشی ایفای نقش می نمایند. مراکز بالینی تنها مکانی است که دانشجویان گروه پزشکی می‌توانند، در گرفتن هیستوری، معاینه فیزیکی، مدیریت، تصمیم گیری، طراحی و انجام مهارتهای شغلی و حرفه‌ای شدن مهارت کسب نمایند. این مطالعه مروری با هدف تعیین ویژگیهای استاد بالینی توانمند انجام شده است.

روش مطالعه: در این مطالعه مروری جستجوی اطلاعات از با استفاده از پایتهای PUBMED, ELSEVIER و همچنین موتورهای جستجوی گوگل و یاهو در دوره زمانی ۲۰۰۸-۲۰۰۰ انجام شد. کلمات کلیدی برای جستجوی اطلاعات شامل mentors, effectiveness effective clinical teacher, good, good teacher, medical education-bedside teaching medical بود. در این مطالعه از مقالاتی که به زبان انگلیسی بوده استفاده گردید.

یافته‌ها: مهمترین ویژگی استاد بالینی توانمند در اکثر مطالعات توانایی برقراری ارتباط مناسب بین استاد و دانشجو گزارش شد. در تمام مطالعات از نظر دانشجویان حیطه ارتباطی مهمتر از حیطه دموگرافیک عنوان شده است. سایر مواردی که از دیدگاه دانشجویان پزشکی به عنوان ویژگی های استاد بالینی توانمند گزارش شده به ترتیب شامل: اولویت دادن به قوانین و مقررات آموزشی، داشتن دانش و تجربه بالا، مهارت استفاده از شیوه های مختلف آموزش بالینی، توانایی ارزیابی و قضاوت دقیق در مورد عملکرد دانشجو و دادن بازخورد مناسب به آنان، علاقه به آموزش بالینی، توانایی ارتباط مناسب با بیمار و دانشجو، تحریک و تهییج و حمایت از دانشجو و مداخله فعال در امر آموزش بالینی و ایجاد حس رقابت در بین دانشجویان بود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نقش کلیدی استاد در حیطه بالینی، لذا مسئولین مراکز توسعه آموزش پزشکی باید با اقدامات لازم، شرایط را جهت ارتقاء، فرایند آموزش، ارزشیابی و ارتباط مناسب را به منظور پیشرفت روشهای مختلف آموزشی در محیط بالینی را فراهم نمایند.

اصفهان طراحی و در مطالعه‌ای که توسط آن مرکز انجام شد، روایی و پایایی آن مورد تأیید قرار گرفت. در مقابل هر گویه سطح مهارت فرد با نمرات ۴ تا ۱ و نیاز آموزشی نیز با توجه به همان گویه ها به صورت ۵ درجه ای مورد پرسش قرار گرفت. پایایی پرسشنامه بررسی و آلفای کرونباخ آن در سطح مهارت ۰/۹۳ و در سطح نیاز آموزشی ۰/۹۸ محاسبه گردید. برای مهارت، نمره ۲/۵ طبق مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان به عنوان معیار در نظر گرفته شد و نمره کمتر به عنوان سطح مهارت پائین تلقی گردید. معیار نمرات نیاز آموزشی نیز ۳ بود و نمرات بیشتر از ۳ بیانگر نیاز به آموزش در آن زمینه بود. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید. برای تجزیه و تحلیل داده ها از شاخصهای آماری میانگین و انحراف معیار استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار سطح مهارت اساتید $2/76 \pm 0/44$ از نمره ۴ بود و در ۱۲ موضوع مورد بررسی اساتید مهارت خود را بیشتر از ۲/۵ و حداقل معادل تسلط در حد اجرا می‌دانستند. ولی سطح مهارت اساتید در زمینه استفاده از روش ضبط ویدیویی و تهیه فیلم آموزشی برای یاددهی مهارتهای بالینی، روش آموزشی مبتنی بر حل مسئله PBL و روش استفاده از آن در دوره بالینی و تفسیر و تحلیل سوالات آزمون پایین تر از معیار تعیین شده (۲/۵) بود. میانگین و انحراف معیار نیاز آموزشی اساتید $12/1 \pm 63/3$ از نمره ۵ بود. در کلیه ۱۸ موضوع بررسی، اعضای هیئت علمی احساس نیاز آموزشی نموده و نمره بیشتر از ۳ کسب نمودند. هر چند در مواردی مانند: روشهای ایجاد انگیزه در دانشجویان برای یادگیری و مطالعه بیشتر، آشنایی با منابع اطلاع رسانی دانشگاه، روشهای پرورش توانایی تفکر بالینی و قوه استدلال، استفاده از مصاحبه بالینی جهت پرورش توانایی حل مشکلات بالینی نسبت به قواعد طراحی سوالات آزمون، آشنایی با وسایل آموزشی و نحوه کاربرد آنها از نیاز بیشتری جهت آموزش برخوردار بودند.

بحث و نتیجه گیری: با اینکه اساتید در اکثر موارد مهارت خود را نسبتاً در حد تسلط ارزیابی نمودند، اما نیازمند آموزش بیشتر بودند. مهمترین نیاز آموزشی اساتید مدرس دروس کارآموزی و کارورزی روشهای ایجاد انگیزه در دانشجویان برای یادگیری و مطالعه بیشتر و همچنین آشنایی با منابع اطلاع رسانی و مجموعه مجلات الکترونیکی بود و در زمینه استفاده از روش ضبط ویدیویی و تهیه فیلم آموزشی برای یاددهی مهارتهای بالینی مهارت کمتری داشتند که پیشنهاد می‌گردد کارگاههای آموزشی در زمینه های مورد نیاز اساتید جهت ارتقاء عملکرد آنان برگزار گردد.

کد مقاله: C۳۳

بررسی میزان بکارگیری اصول آموزش بزرگسالان در کارگاههای آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی کشور

نویسندگان: نادر ممتازمنش، فرنگیس شوقی شفق آریا

آدرس: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه: یکی از فعالیت‌های اصلی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC) دانشگاههای علوم پزشکی، آموزش اساتید از طریق برگزاری کارگاههای آموزشی در زمینه‌های مختلف آموزش پزشکی است. نظر به اینکه طراحی و اجرای آموزش به بزرگسالان به دلیل ویژگی‌ها و انتظارات خاص آنان متفاوت از آموزش‌های رایج است، لذا مطالعه حاضر با هدف تعیین میزان بکارگیری اصول آموزش بزرگسالان در کارگاههای آموزشی ارائه شده در دانشگاههای علوم پزشکی انجام گرفته است.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی است. جامعه آماری را ۸۳ نفر از معاونین آموزشی دانشگاهها، مدیران EDC و سایر اعضای هیات علمی تشکیل داده بودند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای شامل ۲۸ سؤال در مورد اصول آموزش بزرگسالان شامل: اصل مشارکت، مداومت، فشرده‌گی، تنوع جامعیت و هماهنگی بود.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد که میانگین میزان رعایت اصول آموزش بزرگسالان در کارگاههای آموزشی دانشگاههای علوم پزشکی بطور کلی ۶۱٪ و به تفکیک اصول به ترتیب اصل مشارکت ۵۵٪، مداومت ۶۴٪، فشرده‌گی ۶۴٪، تنوع ۶۵٪، جامعیت ۶۳٪ و هماهنگی ۵۷٪ بود. نتایج همچنین حاکی از این بود که میانگین میزان رعایت اصول از نظر معاونین آموزشی، مدیران EDC و سایر اعضای هیات علمی به ترتیب ۶۰٪، ۶۱٪ و ۶۲٪ بوده است که تفاوت معناداری بین آنها مشاهده نگردید.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه موید این است که میزان رعایت اصول آموزش بزرگسالان در کارگاههای آموزشی ارائه شده در دانشگاهها به خصوص اصول مشارکت و هماهنگی تقریباً در حد متوسط بوده است، لذا توصیه می‌شود به منظور افزایش اثربخشی کارگاهها، EDC دانشگاهها در طراحی و اجرای کارگاهها، اصول آموزش بزرگسالان را بیش از پیش مورد توجه و تاکید قرار دهند.

کد مقاله: C۳۴

بررسی نظرات اعضای هیات علمی دانشگاههای علوم پزشکی در خصوص کارگاههای کشوری آموزش پزشکی EDC وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

نویسندگان: نادر ممتازمنش، فرنگیس شوقی شفق آریا

آدرس: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه: یکی از اهداف اساسی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی (EDC) وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، توانمندسازی اعضای هیات علمی همکار با EDC دانشگاههای علوم پزشکی از طریق ارائه کارگاههای کشوری آموزش پزشکی است. براساس نیازهای آموزشی اولویت‌دار، چهار کارگاه آموزشی با همکاری برخی از EDC دانشگاهها در سال ۱۳۸۶ طراحی و اجرا گردید. با توجه به اینکه نتایج نظرات شرکت‌کنندگان کارگاهها در بهبود برنامه‌های آتی می‌توانست تاثیرگذار باشد، این مطالعه با هدف تعیین نظرات اعضای هیات علمی شرکت‌کننده در کارگاههای آموزش پزشکی EDC ستاد انجام گرفت.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی است. جامعه آماری را ۱۶۰ نفر از مدیران EDC و اعضای هیات علمی همکار با EDC دانشگاههای علوم پزشکی کشور تشکیل داده بودند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای شامل ۱۷ سؤال در مورد طراحی، محتوا، اجرا و تسهیلات و امکانات آموزشی و کمک‌آموزشی کارگاهها بود.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد که میانگین نظرات شرکت‌کنندگان در مورد طراحی چهار کارگاه آموزشی برگزار شده در سال ۱۳۸۷ شامل روشهای نوین ارزیابی دانشجو، پژوهش در آموزش، آموزش بالینی و دانش پژوهی به ترتیب ۷۵٪، ۴۳٪، ۸۶٪ و ۸۰٪، محتوای ارائه شده به ترتیب ۸۲٪، ۴۴٪، ۷۸٪ و ۹۰٪، نحوه اجرا به ترتیب ۸۵٪، ۶۵٪، ۹۵٪ و ۹۴٪ و تسهیلات و امکانات آموزشی و کمک آموزشی به ترتیب ۴۶٪، ۴۷٪، ۷۵٪ و ۹۲٪ در سطح بسیار خوب و خوب اعلام گردیده است.

بحث و نتیجه‌گیری: با وجود این که نوع کارگاهها و زمینه اطلاعات شرکت‌کنندگان چهار کارگاه متفاوت بوده است، ولی نتایج حاکی از این است که از نظر شرکت‌کنندگان اکثر کارگاههای کشوری برگزار شده، در سطح بالایی ارائه شده است. لذا به نظر می‌رسد این برنامه بهتر است توسط EDC ستاد ادامه داشته باشد.

کد مقاله: C۳۵

نقش توانمندی استفاده از منابع الکترونیک در توسعه فردی از نظر اعضای هیات علمی و مشکلات استفاده از این منابع در میان اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

نویسندگان: سعید صادقیه اهری، حسن عدالتخواه، محمد علی محمدی، امیر محمدی نی، معتمدی نیا

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: توسعه فردی تلاش برنامه‌ریزی شده برای بدست آوردن نیازهای حرفه‌ای در جهت رشد و توسعه است. استفاده از منابع الکترونیک یکی از راه‌های پرداختن به توسعه فردی است. در این مطالعه به بررسی نقش توانمندی استفاده از منابع الکترونیک در توسعه فردی از نظر اعضای هیات علمی و مشکلات استفاده از این منابع در میان اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل پرداخته شده است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی تحلیلی با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته تعداد ۹۰ نفر به صورت بی‌نام مورد بررسی قرار گرفتند. در این مطالعه پرسشنامه که شامل سوالات دموگرافیک و سوالات مربوط به نقش توانمندی استفاده از منابع الکترونیک در توسعه فردی از نظر اعضای هیات علمی و مشکلات استفاده از این منابع بود به همراه یک پاکت اضافی به اعضای هیات علمی تحویل و از طریق پستی تعداد ۶۸ از آنها دریافت شد. داده‌ها وارد کامپیوتر شده و با نرم افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: میانگین سنی افراد مورد مطالعه ۳۹/۵ سال، انحراف معیار، ۵/۲۶ بود. ۹۲/۴٪ معادل ۶۱ نفر از شرکت کنندگان نقش توانمندی استفاده از منابع الکترونیک در توسعه فردی را زیاد و بسیار زیاد ارزیابی کرده‌اند. آنها بطور متوسط مطالعه حداقل ۴ مقاله در روز را برای به‌روزرسانی اطلاعات هیات علمی ضروری دانسته‌اند. ۸۸/۲٪ آنها از پست الکترونیک استفاده می‌کنند. ۵۰/۷٪ آنها مشکل زبان انگلیسی را در استفاده از منابع الکترونیک متوسط و زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند. ۸۲/۱٪ آنها مشکل دسترسی به سایت دانشگاه در منزل را متوسط و زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند. ۶۱/۲٪ آنها عدم آگاهی از سایت‌های علمی ارائه‌کننده مقالات را متوسط و زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند. ۵۸/۵ درصد آنها مشکل نرم افزاری کامپیوترهای موجود در گروه و بیمارستان در استفاده از منابع الکترونیک بسیار زیاد و زیاد ارزیابی کرده‌اند. در حالیکه ۴۳/۹٪ آنها تاثیر محدود بودن منابع الکترونیک خریداری شده را زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: استفاده از منابع الکترونیک به‌عنوان یکی از مهمترین روش‌های توسعه فردی نیازمند توجه بیشتر بوده و بررسی موانع استفاده از آنها با توجه هزینه‌های هنگفت وزارت بهداشت و درمان ضروری است و بر اساس نتایج طرح مشکلات نرم افزاری کامپیوترهای دانشگاه از موارد مورد غفلت در عدم استفاده از این منابع در دانشگاه‌ها می‌باشد و صرفاً مسئله محدود بودن تعداد منابع الکترونیک نیست.

کد مقاله: C۳۶

میزان مطالعه کتب و مجلات تخصصی و عمومی در میان اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

نویسندگان: سعید صادقیه اهری، محمد علی محمدی، حسن عدالتخواه، امیر محمدی نی، معتمدی نیا

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: استفاده از کتب و مجلات تخصصی و عمومی یکی از راه‌های کسب اطلاعات به روز و مناسب است. این مطالعه به بررسی میزان مطالعه کتب و مجلات تخصصی و عمومی در میان اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل پرداخته است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی تحلیلی با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته تعداد ۹۰ نفر به صورت بی‌نام مورد بررسی قرار گرفتند. در این مطالعه پرسشنامه که شامل سوالات دموگرافیک و سوالات مربوط به میزان مطالعه کتب و مجلات تخصصی و عمومی در میان اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل به همراه یک پاکت اضافی به اعضای هیات علمی تحویل و از طریق پستی تعداد ۶۸ از آنها دریافت شد. داده‌ها وارد کامپیوتر شد و با نرم افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: ۹۴٪ معادل ۶۳ نفر از اعضای هیات علمی تاثیر مطالعه کتب تخصصی را ارتقاء فردی زیاد و بسیار زیاد ارزیابی کرده‌اند. ۹۰ درصد معادل ۶۱ نفر از آنها مطالعه کتب تخصصی اصلی رشته خود را برای توسعه فردی لازم و بسیار لازم می‌دانند. ۴۶ نفر از آنها (۶۸/۷٪) برنامه منظم برای مطالعه کتب تخصصی رشته خود دارند. میانگین زمانی مطالعه کتب تخصصی ۴/۱ ساعت با انحراف معیار ۲/۱ می‌باشد. ۱۳ نفر (۱۹/۱٪) آنها مجلات تخصصی رشته خود را خریداری می‌کنند. ۸۱٪ آنها روزنامه می‌خوانند و ۸/۹٪ آنها از مجلات عمومی استفاده می‌کنند. میانگین زمانی سپری شده از مطالعه کامل مقاله تخصصی مربوط به رشته خود ۱۹/۷ روز بوده است.

بسیار زیاد ارزیابی کرده‌اند. ۵۹/۱٪ معادل ۳۹ نفر مشکل مالی در اخذ فرصت مطالعاتی زیاد و بسیار زیاد ارزیابی کرده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: برای تسهیل دریافت و استفاده از فرصت‌های مطالعاتی به عنوان یکی از راه‌های توسعه فردی نیاز به آموزش فرایند اخذ فرصت مطالعاتی و برنامه‌ریزی برای توانمندسازی هیات علمی در مورد آموزش زبان انگلیسی می‌باشد.

کد مقاله: C۳۸

بررسی عوامل زمینه‌ای در یادگیری زبان انگلیسی و میزان رضایت‌مندی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد از کلاس‌های آموزشی واحد توسعه زبان مرکز مطالعات

نویسندگان: هدی صدرائی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: از آنجایی که زبان انگلیسی به‌عنوان زبان برقراری ارتباط با جهان علم محسوب می‌شود، واحد توسعه زبان انگلیسی مرکز مطالعات مشهد اقدام به آموزش و پژوهش در این زمینه نمود. هدف، تعیین عوامل زمینه‌ای در یادگیری زبان انگلیسی و میزان رضایت شرکت‌کنندگان از کلاس‌های آموزشی می‌باشد.

روش مطالعه: مطالعه حاضر به‌صورت توصیفی-تحلیلی روی ۳۲ عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد صورت گرفت. قبل از شروع دوره‌های آموزشی، آزمون تعیین سطح برگزار گردید. هر فرد در سطح ۱، ۲، یا ۳ در لابراتوار زبان به فراگیری مشغول شد. از بین ۷۵ نفر شرکت‌کننده در آزمون و کلاس‌ها، ۳۲ نفر پرسشنامه‌ای جهت بررسی عوامل زمینه‌ای را تکمیل کردند. کلاس‌ها نیز ارزشیابی شده و میزان رضایت‌مندی، مورد مطالعه قرار گرفت.

یافته‌ها: همه افراد مطالعه متولد ایران بوده و والدین فارسی زبان داشتند. تحصیلات آنان شامل فوق تخصص، تخصص، دکترای تخصصی، و کارشناسی ارشد بود. اکثر آن‌ها در مشهد تحصیل کرده بودند. بیشتر افراد در سطح ۱ و سپس سطح ۲ پذیرفته شده و آموزش دیدند. ارتباط بین جنسیت و سن با سطح زبان انگلیسی معنادار بود. رابطه معناداری بین مدرک و رشته تحصیلی با سطح زبان انگلیسی یافت نشد. ۸۱/۳٪ یادگیری زبان را از مدرسه آغاز نموده بودند. بستگان درجه یک فقط ۱۶/۷٪ و معلمان ۲۸٪ در یادگیری افراد نقش داشتند. ۶۳/۶٪ از افراد از آموخته‌هایشان در دوران تحصیل ناراضی بودند. سابقه سفرهای خارجی فقط ۲۷/۳٪ بوده و تنها ۱۱/۵٪ در آزمون‌های بین‌المللی شرکت کرده بودند. مهمترین عوامل پیشرفت به ترتیب خود شخص و معلمان، و عامل

بحث و نتیجه‌گیری: مطالعه کتب و مجلات تخصصی و عمومی یکی از مهم‌ترین راه‌های توسعه فردی است. با توجه به تاثیر الگوی مطالعه اساتید در شکل‌گیری رفتار مطالعاتی آینده دانشجویان این حوزه از توسعه فردی اساتید مهم و درخور توجه است و عوامل تاثیرگذار در سقف زمانی مطالعه اساتید باید دقیقاً برآورد و سقف واحدهای موظف اساتید بازبینی علمی شود.

کد مقاله: C۳۷

مشکلات اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در استفاده از فرصت‌های مطالعاتی

نویسندگان: سعید صادقیه اهری، حسن عدالتخواه، محمد علی محمدی، امیر محمدی نی، معتمدی نیا.

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: توسعه فردی تلاش برنامه‌ریزی برای به‌دست آوردن نیازهای حرفه‌ای در جهت رشد و توسعه است. استفاده از فرصت‌های مطالعاتی یکی از موارد پرداختن به توسعه فردی است. این مطالعه به بررسی مشکلات اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در دریافت فرصت‌های مطالعاتی پرداخته است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی تحلیلی با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته تعداد ۹۰ نفر به صورت بی‌نام مورد بررسی قرار گرفتند. در این مطالعه پرسشنامه که شامل سوالات دموگرافیک و سوالات مربوط به آگاهی از فرایند دریافت فرصت مطالعاتی و مشکلات اعضای هیات علمی در این رابطه بود به همراه یک پاکت اضافی به اعضای هیات علمی تحویل و از طریق پستی تعداد ۶۸ از آنها دریافت شد. داده‌ها وارد کامپیوتر شد و با نرم افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: میانگین سنی افراد مورد مطالعه ۳۹/۵ سال و انحراف معیار، ۵/۲۶ بود. ۴۹ نفر معادل ۷۲٪ از اعضای هیات علمی فرصت‌های مطالعاتی را به میزان زیاد و خیلی زیاد، مناسب برای توسعه فردی می‌دانستند. ۶۸/۷٪ معادل ۴۶ نفر آگاهی کم و خیلی کم در مورد فرایند اخذ فرصت‌های مطالعاتی داشته‌اند. ۳۰/۳٪ اعضای هیات علمی در پیدا کردن دانشگاه مناسب خارج از کشور برای گذراندن فرصت مطالعاتی مشکل زیاد و بسیار زیاد داشته‌اند. ۴۲/۴٪ معادل ۲۸ نفر مشکل در نامه‌نگاری انگلیسی برای دریافت فرصت مطالعاتی زیاد و خیلی زیاد ذکر کرده‌اند. ۵۷/۶٪ معادل ۳۸ نفر اخذ حداقل نمره زبان برای اخذ فرصت مطالعاتی را زیاد و

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه با معرفی ۳۲ شاخص در مورد دیدگاه اعضا هیات علمی در مورد عملکرد آموزشی اساتید، روشی برای مقایسه وضعیت مطلوب نسبت به وضعیت موجود فراهم نمود که می‌تواند آگاهی بیشتر مسئولین ذیربط نسبت به شرایط موجود و تلاش در جهت نواقص و نارسایی‌ها مطابق با نقطه نظرات اعضا هیات علمی در جهت ارتقاء کیفیت آموزشی دانشگاه فراهم کند.

کد مقاله: C۴۰

آموزش طب سرپائی، طرحی نو و احیاء ضرورتی فراموش شده

نویسندگان: محمدعلی نجاتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: به فراخور نیازهای بهداشتی-درمانی جوامع بشری، بخشی از آموزش پزشکی، طی دو دهه گذشته به سمت آموزش طب سرپائی سوق داده شده است. در کشورمان نیز، این روند از سال ۱۳۷۸ آغاز گردیده است. در همین راستا، در دانشگاه علوم پزشکی شیراز، اقداماتی صورت پذیرفته است. یکی از این اقدامات، تدوین و اجرای دوره درمانگاه آموزشی بیماری‌های داخلی می‌باشد. در این مقاله به ارائه این برنامه آموزشی به عنوان طرحی نو و الگویی استاندارد جهت درمانگاه‌های آموزشی می‌پردازیم.

روش مطالعه: در ابتدا و با تشکیل جلسات Focus group با صاحب‌نظران آموزشی و اجرایی و جستجوی وسیع در منابع الکترونیکی، برنامه درمانگاه آموزشی تدوین و پس از تصویب در شوراها، آموزش دانشجویان دانشکده و دانشگاه به اجرا درآمد. این برنامه به صورت درس چهار واحدی، دوره یک‌ماهه و در یکی از مراکز درمانگاهی دانشگاهی اجرا می‌شود. گروه هدف اینترن‌هایی (۸-۴ اینترن در ماه) می‌باشند که در درس انتخابی ۲، درمانگاه آموزشی را برگزیده‌اند. مسئول مستقیم آموزش، یکی از اساتید گروه داخلی می‌باشند. برنامه آموزشی منظم و روزانه شامل:

الف) ۱/۵ ساعت، Presentation Case

ب) ۲-۳ ساعت ویزیت ۸-۶ بیمار به فرم Supervising

پ) آموزش جستجو در منابع الکترونیکی، به صورت کلاسیک و برحسب موارد واقعی پیش آمده

ت) آموزش اخلاق پزشکی، Professionalism

ث) ارائه برنامه آموزشی توسط استاد داروسازی بالینی در داروخانه درمانگاه آموزشی

عدم پیشرفت، نظام آموزشی گزارش گردید. نیاز یادگیری در ۵۹/۴٪ موارد خیلی زیاد بود. رضایت‌مندی از کلاس‌ها نیز ۹۰٪ بود.

بحث و نتیجه گیری: نظر به نتایج، مرکز مطالعات بر آن شد تا برنامه‌های جامع و کاربردی بیشتری برای افزایش مهارت‌های زبان انگلیسی در دانشگاه اجرا کند.

کد مقاله: C۳۹

بررسی وضعیت آموزشی گروه پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز از دیدگاه اعضای هیات علمی

نویسندگان: شهناز نجار، پروانه موسوی، پوران‌دخت افشاری، زیبا اورنگ، اشرف السادات حکیم، نسرین الهی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: فعالیتهای آموزشی هر کشور را می‌توان سرمایه‌گذاری یک نسل برای نسل دیگر دانست. از آنجا که بررسی کیفیت کار مدرسین، می‌تواند سبب فراهم آوردن بازخورد مناسب برای تجزیه و تحلیل مسائل آموزشی در برنامه‌ریزی جامع استراتژیک گردد. پژوهش حاضر با هدف تعیین بررسی وضعیت آموزشی گروه پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی اهواز از دیدگاه اعضای هیات علمی در نیمسال اول تحصیلی ۸۸ - ۱۳۸۷ انجام گرفت.

روش مطالعه: این پژوهش، یک مطالعه توصیفی - مقطعی است. جامعه پژوهش شامل کلیه (۲۵ نفر) اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری مامایی اهواز می‌باشد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای شامل ۳۲ سوال مربوط به عملکرد آموزشی اساتید است. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و با روش‌های آمار توصیفی به صورت توزیع فراوانی و میانگین تحلیل گردید.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش استفاده اعضای هیات علمی از روش‌های تدریس سخنرانی، پرسش و پاسخ و ترکیبی، استفاده از وسایل کمک آموزشی و تعداد جلسات دروس تخصصی را مطلوب ولی استفاده از روش تدریس کارگاهی را نامطلوب نشان داد. میزان استفاده اعضای هیات علمی از روش ابداعی و جدید در تدریس تئوری و بالینی، شیوه‌های متنوع ارزشیابی، مشارکت آنها در برنامه‌ریزی درسی و اطلاع نتایج ارزشیابی امتحانات ۷۲ ساعت قبل از ارائه به آموزش نسبتاً مطلوب بود. طبق شاخص‌های مربوط به آموزش بالینی، میزان اجرای راندهای آموزشی در هر واحد بالینی نسبتاً مطلوب ولی مشاهده و کافی بودن Case‌های متنوع آموزشی در دروس تخصصی در مراکز بهداشتی درمانی برای دانشجویان نامطلوب گزارش گردید.

یافته‌ها: میانگین طول دوره برای گروه اول $32/15 \pm 47/17$ ساعت و میزان یادگیری $0/54 \pm 0/21$ (از حداکثر ۱ امتیاز) بود. مقادیر فوق برای گروه دوم $7/95 \pm 5/73$ ساعت و $0/29 \pm 0/21$ امتیاز بود. تفاوت بین نتیجه حاصل از آموزش توسط استاد با آموزش توسط رزیدنت از نظر آماری معنی‌دار بود ($p=0,000$). تفاوت معنی‌داری بین آموزش توسط استاد با آموزش توسط استاد و رزیدنت همراه هم وجود نداشت ($p=0/952$). بین افزایش طول مدت دوره و میزان یادگیری رابطه معنی‌دار مستقیم وجود داشت ($p=0,000$) و ضریب ارتباط $0/482$).

بحث و نتیجه‌گیری: حضور مستقیم اساتید در روند آموزش و افزایش ساعات آموزش نشان‌شناسی بالینی، منجر به افزایش رضایت‌مندی فراگیران از این شیوه آموزش و تاثیر بیشتر این شیوه آموزش گردیده است.

کد مقاله: C۴۲

بررسی نظرات دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد در زمینه میزان تاثیر ابزارهای آموزشی در بهبود وضعیت آموزشی

نویسندگان: احسان طاهری، مهدیه شجاع، نیره خادم

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: در سال‌های اخیر آشنایی با روش‌های نوین آموزش پزشکی بیش از هر مقطع زمانی دیگری مورد توجه واقع شده است. دانش‌آموختگانی که از برنامه‌های آموزشی مناسب استفاده می‌کنند مسلماً از سطح قابل قبولی از معلومات برخوردار خواهند بود و در زمینه بالین موفق‌تر عمل خواهند کرد.

روش مطالعه: این پژوهش توصیفی از نوع ساده می‌باشد که از کلیه دانشجویان پزشکی فارغ‌التحصیل در سال‌های ۸۵-۸۲ دعوت به همکاری شد. ابزار پژوهش پرسشنامه‌ای حاوی ۷۱ سوال بود که براساس مقیاس پنج‌گزینه‌ای تنظیم شد. روایی آن با استفاده از نظر جمعی از اساتید تایید شد. مطالعه مقدماتی بر روی ۳۰ نفر انجام شد و پس از ویرایش پرسشنامه فرم نهایی تنظیم و توزیع شد. داده‌ها از طریق پرسشنامه جمع‌آوری و با استفاده از نرم‌افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد ۴۶٪ دانشجویان استفاده از وسایل کمک آموزشی را در ارائه بهتر مطالب کم می‌دانند. میزان تاثیر جزوه درسی از دیدگاه دختران و پسران در یادگیری بهتر را ۰/۸ تا ۰/۲۴، میزان نیاز به ایجاد تغییرات اساسی در روش تدریس اساتید ۵۲ تا ۰/۷۷، تاثیر راندهای آموزشی در یادگیری بهتر را ۲۰ تا ۰/۴۰ و میزان

یافته‌ها: در این مقاله تنها منظور ما ارائه گزارشی از نحوه تدوین و اجرای برنامه آموزشی فوق به‌عنوان طرحی نو بوده است و یافته‌های آماری خاصی جهت ارائه موجود نمی‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: خوشبختانه نتایج Focus Groups منجر به تهیه یک برنامه منسجم آموزشی گردید. این درمانگاه از ابتدا و اختصاصاً جهت آموزش راه‌اندازی شد. سعی گردید کلیه استانداردهای شناخته‌شده درمانگاه‌های آموزشی در طراحی آن لحاظ شود. اکنون و پس از گذشت دو سال از اجرای برنامه فوق در حالی که بر اساس ارزیابی‌های مداوم صورت گرفته، در جهت ارتقاء مستمر کیفی آن حرکت می‌کنیم، معتقدیم که می‌توان این برنامه آموزشی را به عنوان الگویی استاندارد شده، جهت اجرا در سطحی وسیع‌تر ارائه داد.

کد مقاله: C۴۱

بررسی نقش حضور مستقیم اساتید و افزایش ساعات آموزشی در ارتقای کیفیت آموزش نشان‌شناسی بالینی

نویسندگان: محمدحسین صومی، مریم فرهادی، آیدین دهقان زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: نشان‌شناسی پل اولیه بین علوم پایه و بالینی را تشکیل می‌دهد و بزرگان طب همیشه بر اهمیت آموزش صحیح آن تاکید داشته‌اند در حالیکه متأسفانه دانشجویان پزشکی اغلب به‌صورت پراکنده در میان سایر دروس خود آن را می‌گذرانند. اهمیت فراگیری معاینات بالینی، نحوه شرح‌حال‌گیری و مواجهه با بیمار قبل از ورود به بخش‌های بیمارستانی، ما را بر آن داشت تا با دادن نقش بیشتر به اساتید در روند آموزش این واحد، گامی در جهت ارتقای کیفیت آموزش سمبولوژی عملی برداشته و تاثیر این مداخله را از دیدگاه دانشجویان بازگو کنیم.

روش مطالعه: گروه اول ۵۴ نفر از دانشجویان ورودی ۸۳ بودند که با حضور توأم اساتید و دستیاران و با مدیریت فعال گروه داخلی در قالب برنامه مداخله دوره مذکور را گذراندند و با گروه دوم شامل ۶۸ نفر از دانشجویان ورودی ۸۲ که با روش مرسوم آموزش دیده بودند مقایسه شدند. نظرات دانشجویان در مورد میزان یادگیری با هر روش از طریق پرسشنامه‌ای با استفاده از مقیاس لیکرت گردآوری گردید. آنالیز آنها با استفاده از نرم‌افزار SPSS انجام گرفت.

دانشگاهی، ۴۰/۵٪ لهجه استاد، ۲۳/۸٪ مرتبه علمی استاد و ۱۹٪/ دانشگاه محل اخذ مدرک استاد را در میزان تسلط علمی استاد زیاد موثر می دانستند. داشتن سمت های اجرایی متعدد ۵۷/۱٪ تاثیر منفی روی توانمندی استاد از دیدگاه دانشجویان داشت.

بحث و نتیجه گیری: از این مطالعه می توان نتیجه گیری کرد که دانشجویان به مقدار خیلی زیاد به توانایی های بالقوه علمی و تحقیقاتی اساتید و همچنین به میزان مقالات و کتب و مدارک علمی آنها اهمیت نمی دهند بلکه شخصیت استاد و رفتار و بیان اوست که بیشتر مورد ارزشیابی توسط دانشجویان قرار می گیرد.

کد مقاله: C۴۴

بررسی دیدگاه اعضای هیات علمی در خصوص نحوه توانمندسازی ایشان در ایفای نقش معلمی

نویسندگان: سیدعلی طباطبائی، سیدمجتبی موسوی بزاز، رویا افشاریان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: در میان متقاضیان عضویت هیات علمی یافتن افرادی که از ابتدا در تمام زمینه ها توانمند باشند کار دشوار و بلکه غیرممکنی است. از این رو توانمندسازی این قشر در حیطه های غیر تخصصی امری اجتناب ناپذیر است. موفقیت طرح های توانمندسازی اعضای هیات علمی، وابسته به میزان پذیرش ایشان در خصوص نحوه اجرا و روش ارائه آن می باشد. در این مطالعه برآنیم تا نظر اعضای هیات علمی را در مورد چگونگی اجرای فرایند توانمندسازی جویا شویم.

روش مطالعه: مطالعه به صورت کیفی و کمی (mixed study) انجام پذیرفت. نخست با استفاده از منابع موجود و نیز انجام مصاحبه ساختارمند با ۱۰ تن از کارشناسان آموزش پزشکی و نیز تنی چند از اعضای هیات علمی ساختار اولیه پرسشنامه در مورد روند اجرا و نحوه ارائه این دوره ها طراحی شد. سپس در مرحله بعد به کمک پرسشنامه آرای اعضای هیات علمی نسبت به موارد طرح شده در مرحله نخست و همچنین نظرات تکمیلی ایشان اخذ شد.

یافته ها: در مصاحبه با کارشناسان مجموعاً ۱۴ گزاره در رابطه با چگونگی بهبود روند اجرایی در سه زمینه محتویات کلی دوره های توانمندسازی، فرایند اجرایی، و روش های مورد استفاده استخراج شد. در میان ۹۹ عضو هیات علمی از ۵ دانشکده اکثر شرکت کنندگان با کدگذاری و نظام مند کردن دوره های توانمندسازی در زمینه فنون معلمی موافق بودند (۸۶/۵٪)، درحالی که ۸۸/۹٪ منوط

تاثیر کشیک ها در کسب تجربه در برخورد با بیمار و درمان را ۵۸ تا ۷۸٪ می دانند. حضور در درمانگاه در کمک به یادگیری بهتر در بخش های اینترنتی و استاژری را زیاد، تاثیر مطالعه نمونه سوالات امتحانی در کسب نمره بهتر در پایان هر بخش استاژری و اینترنتی زیاد و تاثیر مطالعه جزوه درسی در کسب نمره بهتر در دوره فیزیوپاتولوژی و بخش های استاژری و اینترنتی را زیاد می دانند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج نشان داد که دانشجویان از راهکارهای ارائه شده جهت یادگیری و آموزش رضایت چندانی ندارند و توصیه می شود با نظرخواهی های دانشجویی، به همین شیوه در ارتقا کیفیت سطح آموزشی و علمی دانشگاه یاری نمود. البته مشروط بر اینکه از این نظرات به صورت عملی بهره برداری گردد.

کد مقاله: C۴۳

دیدگاه دانشجویان پزشکی مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راجع به عوامل موثر بر میزان تسلط علمی استاد

نویسندگان: محسن ناصری، زهره سورگی، راضیه حنفی بجد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: در بیشتر مطالعات انجام شده به منظور بررسی نظرات دانشجویان راجع به فاکتورهای موثر بر توانمندی های اساتید، فاکتور تسلط علمی استاد بر موضوع درس، از بالاترین اولویت برخوردار بوده است. لذا این مطالعه جهت تعیین و اولویت بندی فاکتورهای موثر در تسلط علمی استاد از نظر دانشجویان دوره کارآموزی (استاژ I و استاژ II) دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در زمستان سال ۱۳۸۷ طراحی و اجرا گردید.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی جهت جمع آوری داده ها از پرسشنامه ای پژوهشگر ساخته که به صورت بارش افکار (Brain storming) با همکاری تعدادی از دانشجویان پزشکی و اساتید علاقه مند تهیه و تنظیم گردید و شامل ۲۴ سوال بود، استفاده گردید. اطلاعات پس از ورود به کامپیوتر توسط نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردیدند.

یافته ها: از نظر دانشجویان پزشکی کارآموز دانشگاه علوم پزشکی بیرجند داشتن بیان شیوا و رسا، رعایت تناسب مطالب با سطح علمی فراگیران و داشتن اعتماد به نفس به ترتیب با میانگین ۴/۷۱، ۴/۹۳، ۴/۶۹ بیشترین تاثیر را دارا بودند. همچنین ۹۲/۹٪ بیان شیوا و رسا، ۷۸/۶٪ رعایت تناسب مطالب با سطح علمی فراگیران، ۶۹٪ اعتماد به نفس، ۶۱/۹٪ نوع منابع استفاده شده، ۵۹/۵٪ داشتن طرح درس، ۵۷/۱٪ دانشجویان گفتن جزوه در کلاس درس، ۵۴/۸٪ مدرک

روش مطالعه: جمعیت مورد مطالعه دانشجویان پزشکی ورودی‌های ۸۰، ۸۱ و ۸۲ هستند. جمع‌آوری داده‌ها با کمک پرسشنامه‌ای سه قسمتی شامل، اطلاعات دموگرافیک، آنچه که گزارش صبحگاهی است و آنچه که باید باشد، است. مصاحبه مستقیم محقق با دانشجویان می‌باشد. داده‌ها پس از جمع‌آوری توسط نرم‌افزار SPSS بررسی گردید.

یافته‌ها: از ۱۱۰ دانشجوی پزشکی مقطع بالینی که در این مطالعه شرکت نمودند ۷۲/۷ درصد مونث و ۲۷/۳ درصد مذکر با میانگین سنی ۲۴/۳ سال بودند. ۱۴/۵ درصد دانشجویان از کیفیت آموزش اساتید رضایت کامل، ۶۰/۹ درصد رضایت نسبی و ۲۴/۵ درصد ناراضی بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق نشان داد که برای برگزاری یک گزارش صبحگاهی مطلوب بایستی به مواردی مثل انتخاب مناسب و به موقع بیمار جهت معرفی، پی‌گیری بیمار در جلسات بعدی، ثبت دفتری موارد معرفی شده، معرفی بیماران سرپایی، آموزش مهارت‌های ارتباطی با بیمار و اخلاق پزشکی، شرکت اساتید بخش‌های پاراکلینیک و شرکت کلیه کارآموزان در بحث توجه بیشتری شود.

کد مقاله: C۴۶

ارتقای سطح فراگیری دانشجویان پزشکی از طریق آموزش همزمان مطالب پایه و بالینی

نویسندگان: بهنوش میلادپور، فهیمه مجیدی، عدرا شمس‌دین

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: ارتقای سطح آموزشی یک از مهمترین نکاتی است که همواره مورد توجه اساتید دانشگاه‌ها بوده است. برای دستیابی به این هدف باید شیوه‌های صحیح آموزشی بکار گرفته شود تا بیشترین بازدهی حاصل شود.

روش مطالعه: ۵۰ دانشجوی پزشکی در این تحقیق شرکت داده شدند. سعی ما بر آن بود که یک موضوع ملموس مانند دیابت که دانشجویان دارای دانش زمینه‌ای در آن باشند انتخاب گردد. ابتدا مطالب پایه توسط یک بیوشیمیست توضیح داده شد و سپس موضوعات بالینی توسط یک متخصص بالینی ارائه گردید. در این راستا از وسایل کمک آموزشی بصورت Power point و movie به همراه تصاویر آموزشی کمک گرفته شد. همه دانشجویان در دو امتحان یکی بعد از آموزش مطالب پایه و دیگری بعد از آموزش

کردن ادامه فعالیت به عنوان عضو هیات علمی را به کسب مداوم این توانمندی‌ها مناسب دانستند و ۹۶/۹٪ نیز توانمندی در تمام حیطه‌های مرتبط با فن معلمی را در سطح مقدماتی لازم دانستند. از جانب دیگر ۵۱٪ از پاسخ‌دهندگان با اختیاری نمودن کسب این توانمندی‌ها مخالف بوده و ۷۳٪ نیز معتقد بودند تنها حضور فیزیکی در کارگاه‌ها برای احراز توانمندی کافی نیست. از سوی دیگر ۵۹/۸٪ با صرف ملاک قرار دادن مدرک معتبر و موفقیت در آزمون (بدون شرکت در دوره) برای احراز توانمندی اعلام مخالفت نمودند. در مورد نحوه آموزش این توانمندی‌ها کارگاه‌های آموزشی با میانگین امتیاز ۳/۵۲ در مقیاس ۱ تا ۴ مناسب‌ترین روش و پس از آن آموزش سمعی و بصری، آموزش مجازی اینترنتی و آموزش مکتوب به ترتیب با میانگینهای ۳/۰۴، ۲/۸۹ و ۲/۸۰ مناسب شناخته شدند. در همین قسمت ۵۹/۴٪ با آزاد گذاشتن اعضای هیات علمی برای انتخاب روش کسب توانمندی و تنها سنجش آن از سوی دانشگاه مخالفت نمودند. برخی از پاسخ‌دهندگان توجه به توانمندی فرد در بدو استخدام را مورد تاکید قرار دادند.

بحث و نتیجه‌گیری: می‌توان نتیجه گرفت که اعضای هیات علمی همانند کارشناسان آموزشی خواهان ایفای نقش فعال و موثر دانشگاه در روند توانمندسازی ایشان هستند و علاوه بر حضور در دوره، سنجش توسط آزمون را نیز برای کسب توانمندی لازم می‌دانند.

کد مقاله: C۴۵

دیدگاه دانشجویان مقطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راجع به آموزش اساتید بالینی در گزارش صبحگاهی

نویسندگان: مسعود ضیائی، سودابه حسینی، محمود صادقی خراشاد، محسن ناصری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: در بین روش‌های مختلف آموزش بالینی، گزارش صبحگاهی بیشترین اهمیت را در دانشگاه‌های علوم پزشکی دنیا دارد. اولین قدم در جهت ارتقاء این ابزار آموزشی، شناخت وضعیت فعلی برگزاری گزارشات صبحگاهی از دیدگاه دانشجویان که مهمترین نقش را در اجرای این برنامه دارند، می‌باشد. در این مطالعه کیفیت آموزش اساتید بالینی در گزارش صبحگاهی در بخش داخلی بیمارستان ولیعصر بیرجند از دیدگاه دانشجویان پزشکی بررسی گردید.

بحث و نتیجه گیری: بررسی و مطالعه مسائل موجود در برنامه‌های درسی باعث آگاهی و هوشیاری شرکت‌کنندگان در کارگاه نسبت به مشکلات برنامه‌های درسی می‌گردد. با استفاده از تجارب و دیدگاه‌های اساتید می‌توان فرآیند برنامه‌ریزی درسی را در دانشگاه اصلاح و مورد بازنگری قرار داد و زمینه اجرایی شدن برنامه‌های تدوین شده را ایجاد کرد.

کد مقاله: C۴۸

بررسی نظرات دستیاران سال اول دانشکده پزشکی شیراز در مورد چگونگی برگزاری راند صبحگاهی

نویسندگان: جواد کجوری، محمدعلی قیومی، لیلیا بذرافکن، فرهاد لطفی، محمدرضا دهقانی، کریم عباسی، صدیقه شایق

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: یکی از شیوه‌های مطرح در آموزش بالینی راند صبحگاهی است که تقریباً در اکثر بخش‌های بالینی برگزار می‌گردد. نظر به اهمیت این شیوه آموزش و نقش آن در پرورش توانمندی‌های بالینی دانشجویان به بررسی نظرات دستیاران سال اول تخصصی و فوق تخصصی در مورد چگونگی برگزاری راند صبحگاهی در دانشگاه‌های قبلی آنها پرداختیم. هدف، ارتقاء کیفیت راند صبحگاهی به عنوان یکی از روش‌های موثر آموزش بالینی می‌باشد.

روش مطالعه: جامعه مورد مطالعه را تمام دستیاران سال اول (تخصصی و فوق تخصصی) تشکیل دادند که در ۴ کارگاه آموزشی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی شرکت نمودند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌ای محقق ساخته مشتمل بر ده سوال که روایی آن با نظرات متخصصین و پایایی آن بوسیله بازآزمایی مورد سنجش قرار گرفته گردآوری شد. سپس داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۱۲/۱٪ از شرکت‌کنندگان دستیار فوق تخصصی و ۸۷/۹٪ از آن‌ها دستیار تخصصی بودند. ۷۰/۲٪ از شرکت‌کنندگان مدت زمان راند صبحگاهی را در دانشگاه قبلی خودشان یک ساعت و ۸۱/۵٪ از آن‌ها هدف عمده از برگزاری این برنامه را آموزشی درمانی دانستند. گروه هدف در ۹۴/۴٪ از موارد دستیاران، اینترن‌ها و دانشجویان بودند. این راند با شرکت بیش از ۱ تا ۳ نفر از اعضا هیات علمی در ۶۴/۳٪ و در ۳۵/۷٪ موارد با شرکت بیش از ۳ نفر عضو هیات علمی انجام شده است. ۶۰٪ از افراد تعداد بیماران معرفی شده هنگام راند را کمتر از ۳ بیمار ذکر کردند و میزان رضایت از این برنامه آموزشی به میزان ۲۵٪ بود.

موضوعات بالینی شرکت داده شدند. در انتها میزان رضایتمندی دانشجویان از طریق پرسشنامه ارزیابی گردید.

یافته‌ها: میانگین نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون نشان‌دهنده تفاوت معنی‌داری بود (P-value=۰/۰۴) ۹۶/۶٪ از دانشجویان رضایت بیشتری از آموزش هم‌زمان موضوعات پایه و بالینی نسبت به روش‌های معمول آموزش ابراز داشتند.

بحث و نتیجه گیری: بکارگیری روش‌های مناسب آموزشی نقش موثری در فراگیری دانشجویان دارد. این روش سبب ارتقای سطح آموزشی شده و بکارگیری عملی آموخته‌ها را در محیط‌های درمانی راحت‌تر می‌گرداند.

کد مقاله: C۴۷

بررسی کیفی چالش‌های برنامه‌ریزی درسی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز از دیدگاه اساتید

نویسندگان: لیلیا بذرافکن، میترا امینی، کریم عباسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: آموزش، زنجیره یا فرایندی است که هدف آن ایجاد تغییرات لازم در رفتار یادگیرنده می‌باشد. تدوین مراحل مختلف این فرایند و اجرای آن با طراحی آموزش انجام می‌شود. هر مرحله از تدوین برنامه درسی مشکلات و چالش‌های خاص خود را داراست. نظرات اساتید و مربیان دانشگاه به‌عنوان خبرگان آموزش در این راستا از اهمیت خاصی برخوردار است.

روش مطالعه: این مطالعه کیفی به شیوه فنومنولوژی انجام شده است. اساتید شرکت‌کننده در دوره‌های فلوشیپ آموزشی جمعیت مورد مطالعه هستند که ۲۵ نفر از آنها با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از بررسی مسائل برنامه‌ریزی درسی و مصاحبه نیمه ساختارمند استفاده شد. تحلیل داده‌ها با کمک گروه پژوهشی و استفاده از تحلیل محتوا انجام گرفت.

یافته‌ها: پنج موضوع (تم) اصلی از داده‌ها استخراج گردید. این موضوعات عبارتند از: ۱- اهمیت نیازسنجی در برنامه‌های درسی ۲- توجه به برنامه‌های غیررسمی و مخفی ۳- سازماندهی مطالب برنامه‌ها در قالب برنامه‌های محور و غیرمحور ۴- چگونگی ارزشیابی دانشجو و برنامه ۵- ضمانت اجرایی برنامه‌های طراحی شده. هر یک از این موضوعات خود دارای زیرشاخه‌هایی می‌باشند که ارتباط عناصر مختلف برنامه‌های درسی را نشان می‌دهد.

شرکت در اینگونه کلاسها را سبب ترغیب بسیار زیاد آنها به آموزش دانشجویان خود با کیفیت بیشتر و انگیزش قوی تری بیان داشتند. تعداد کمی از آنها نیاز به توسعه موارد و عناوین محتوایی بیشتری در اینگونه آموزشها داشتند و اعلام داشتند اینگونه کلاسها و در این سطح برای دانشجویان و کارکنان دانشکده ضروری است.

بحث و نتیجه گیری: برنامه ریزی مدون فرهنگی برای اساتید دانشکده نه تنها در توانمندسازی آنها در برخورد مناسب با دانشجویان نسل جدید موثر خواهد بود بلکه می تواند در ایجاد انگیزش قوی تر اساتید در ارتقاء نحوه یاددهی دانشجویان موثر و مفید باشد. لذا توصیه می شود برنامه های فرهنگی آموزشی که با دقت و ظرافت طراحی شود برای اساتید دانشکده ها مورد نظر دست اندرکاران قرار گیرد.

کد مقاله: C۵۰

مقایسه دیدگاه دانشجویان و اساتید دانشکده پزشکی مشهد در خصوص معیارهای استاد توانمند آموزشی

نویسندگان: مصطفی مژدهی فرد، حسین حیدری، رضا پاییزی، مسعود شخص کالایی، مجتبی موسوی بزاز، ابوالفضل خواجهی راد
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: بدون شک بحث آموزش در دانشگاه از اساسی ترین مباحث در نگاه کلان به پرورش نیروی متخصص انسانی کشور به شمار می رود. عدم توجه به انتظارات دانشجو و عدم هماهنگی دیدگاه دانشجویان و اساتید در امر تدریس یکی از مهمترین مشکلات سیستم آموزش پزشکی به حساب می آید. با تعیین میزان هماهنگی دیدگاه دانشجویان و اساتید در مورد معیارهای توانمند بودن آموزشی اساتید، می توان زمینه تدوین برنامه های ارتقای کیفیت خدمات آموزشی را فراهم نمود. این مطالعه با هدف مقایسه دیدگاه دانشجویان و اساتید نسبت به استاد توانمند آموزشی در دانشکده پزشکی مشهد در سال ۱۳۸۷ صورت گرفت.

روش مطالعه: این طرح به صورت کمی کیفی (mixed study) انجام گرفت. ابتدا بررسی متون و مصاحبه با چند استاد برای تهیه پرسشنامه انجام شد. پرسشنامه ها توسط دانشجویان خارج از طرح ارزش گذاری شد و پس از نهایی شدن در بین ۱۷۴ نفر از اساتید و دانشجویان دانشکده پزشکی توزیع و آنالیز اطلاعات توسط نرم افزار SPSS انجام شد.

یافته ها: در مجموع از نظر کل پاسخ دهندگان "دریافت نشانها یا رتبه های برگزیده آموزشی و علمی" ضعیف ترین معیار و "توانایی

بحث و نتیجه گیری: هر چند پاسخ دهندگان این شیوه را مفید معرفی نموده اند، اما به طور کلی نگرش مثبت به این شیوه آموزشی وجود ندارد و ممکن است به دلیل چگونگی برگزاری و مدیریت آن باشد که بایستی برای این روش نیز مانند سایر شیوه های آموزش برنامه ای طراحی نمود.

کد مقاله: C۴۹

توانمندسازی آموزشی فرهنگی اعضاء هیات علمی دانشکده دندانپزشکی مشهد

نویسندگان: بهجت الملوک عجمی، الهام دوستداری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: نقش اخلاق و بعد فرهنگی اساتید در یک محیط آموزش عالی بخصوص در دانشگاه بر آموزش کارآمد و پرورش حاصل یعنی دانشجویان قطعی و انکارناپذیر است. این نقش در روند یادگیری دانشجو تاثیر به سزایی خواهد داشت. از طرفی با توجه به انفجار اطلاعات نامطلوب و مخرب فرهنگی رسانه ها و وسایل ارتباط جمعی در دنیا که حتی تائیه ای از وقت انسان را برای تفکر آسوده نمی گذارند و از طرف دیگر فاصله شدید بین تفکر دانشجویان با اساتید جدید در این راستا نیاز است به عنوان راه حل برنامه و راهکاری برای آموزش و تربیت چگونه اندیشیدن به دانشجویان طراحی و به منصفه اجرا گذاشت. در این راستا از سال ۱۳۸۵ تاکنون اعضاء هیات علمی دانشکده دندانپزشکی مشهد در طول سال تحصیلی بطور مرتب یک روز در هر هفته طی برنامه ای مدون و طراحی شده در کلاس و کارگاه های تحت عنوان معارف پژوهی که توسط اساتید این فن از دانشگاه جهت آموزش این موضوعات برنامه ریزی و اجراء شده بود، تحت آموزش قرار گرفتند. هدف از این مطالعه بررسی این آموزش بر یاددهی اساتید شرکت کننده در طرح یاد شده بر دانشجویان خود بوده است.

روش مطالعه: یک مطالعه کیفی از نوع موردی (Case study) که بصورت تحلیل محتوایی (Content Analysis) طراحی گردید و ۵۰ نفر از اساتید شرکت کننده در این کلاسها در این بررسی شرکت نمودند. در این بررسی از پرسشنامه ای که حاوی ۱۵ سؤال باز که دارای روایی و پایایی بالایی بوده استفاده گردید. پس از تکمیل پرسشنامه و جمع آوری و تحلیل آنها نتایج کسب شده بطور مبسوط ارائه گردید.

یافته ها: اکثر اساتید شرکت کننده در این بررسی رضایت خود را از برگزاری اینگونه کلاسها اعلام داشتند. بیش از نیمی از آنها

کروناخ (۰/۹۱) به تایید رسید. داده‌ها به وسیله نرم‌افزار آماری JUMP تحلیل گردید و به روش آمار توصیفی گزارش شدند.

یافته‌ها: بیشترین و کمترین میزان رضایتمندی دستیاران مربوط بود به اینکه آنها محتوای آزمون را نمونه جامعی از کل محتوای برنامه آموزشی می‌دانستند (۳/۹±۰/۳) اما معتقد بودند که حیطه‌های مختلف دانش، نگرش و مهارت پوشش داده نشده‌اند (۲/۵±۰/۸). برعکس اساتید به گویه "ارائه نمونه جامع از کل محتوای آموزشی" کمترین نمره خود (۲/۸±۰/۴) را اختصاص دادند با این وجود این آزمون را ابزار صحیحی برای ارزشیابی دستیاران می‌دانستند (۳/۹±۰/۳). در مورد اخیر ($p > 0.01$) و نیز در مورد موفقیت آزمون در ارزشیابی صلاحیت بالینی ($p > 0.08$) نظر اساتید و دستیاران به طور معنی‌داری متفاوت بود.

بحث و نتیجه‌گیری: نظر به اینکه OSCE آزمونی دشوار و پرهزینه است، برداشت متفاوت اساتید و دستیاران از روا بودن آزمون، بیانگر ضرورت بازنگری در طراحی آزمونها و برنامه‌ریزی جهت ارتقای توانمندی اساتید می‌باشد.

کد مقاله: C۵۲

نقش استاد در آموزش مهارت‌های ابزاری به دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی و آزاد تبریز در بخش مهارت‌های بالینی

نویسندگان: مهستی علیزاده، آذین علیزاده، حوریه سربازوطن، هادی ایلغمی، کتابون نسیمی، آمنه محمد پور، حمیده نوری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: یکی از ارکان اصلی آموزش اساتید هستند و نحوه عملکرد ایشان در بازدهی کلی گروه آموزشی نقشی اساسی ایفا می‌نماید بررسی مستمر نحوه عملکرد اساتید که بخشی از آن بعهده دانشجویان می‌باشد می‌تواند گویای وضعیت عملکرد استاد بوده و ضمن تشخیص نقاط قوت و ضعف بعنوان عاملی کمک کننده در بهبود فعالیت‌های آموزشی یخش و اساتید در سال‌های آتی موثر واقع شود. هدف بررسی نقش اساتید در آموزش واحد سمپولوژی عملی به دانشجویان مقطع فیزیوپاتولوژی است این واحد عملی بصورت اجباری و همزمان با واحد نظری در مدت ۴۵ روز تحت عنوان آشنایی عملی با ابزار معاینه تدریس می‌گردد.

روش مطالعه: این بررسی از نوع توصیفی بوده در مطالعه داده‌ها توسط پرسشنامه در مقیاس لیکرت که دارای ۱۲ سوال سه‌گزینه‌ای در مورد صفات مختلف اساتید بود تهیه و در پایان دوره توزیع شد

طراحی ترتیب ارائه مطالب درسی بگونه‌ای که دانشجویان بیشترین بهره را از درس ببرند "قوی‌ترین معیار استاد توانمند آموزشی تلقی می‌شد. درحالی که این معیار از نظر دانشجویان قوی‌ترین معیار تلقی می‌شد، اساتید "قدرت تفهیم و انتقال مطالب علمی" را قوی‌ترین معیار می‌دانستند. از نظر دانشجویان و اساتید ضعیف‌ترین معیار "توانمندی ارائه طرح‌های پژوهشی مرتبط با امر آموزش" بود. بین نظر اساتید از جهت رتبه دانشگاهی و نیز بین دانشجویان از نظر مرحله درسی تفاوت معنی‌داری در خصوص معیارهای استاد توانمند وجود نداشت ($P=0.82$ و $P=0.37$). تفاوت معنی‌داری بین نظر دانشجویان و اعضاء هیات علمی از نظر معیارهای "داشتن ابتکار و خلاقیت در فرایند آموزش" ($P=0.05$)، "آموزش موثر فعالیت‌های عملی و بالینی" ($P=0.001$)، "توانایی در اداره و مدیریت کلاس" ($P=0.03$) و "ارزشیابی مستمر در طول دوره" ($P=0.02$) وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت تاثیر اشتراک نظر دانشجویان و اساتید در بهبود روند آموزش بایستی در مدنظر قراردادن معیارهایی که دانشجویان از یک استاد توانمند آموزشی انتظار دارند، بیش از پیش تلاش گردد.

کد مقاله: C۵۱

مقایسه ادراک دستیاران تخصصی قلب و اساتید از روایی آزمون OSCE دستیاری سال ۱۳۸۶

نویسندگان: زهرا موقی، سمیه اکبری‌فارمد، مصطفی داستانی، حمیده وحید

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: روایی، عیار و سنگ محک آزمون OSCE است. مقایسه ادراک اساتید و دانشجویان، از خدمات آموزشی ارائه شده، و کیفیت ابزارهای ارزشیابی دانشجویان، اطلاعات سودمندی را در اختیار مسئولین و برنامه‌ریزان آموزشی قرار می‌دهد. این مطالعه با هدف مقایسه ادراک دستیاران تخصصی و اساتید، از روایی آزمون OSCE دستیاری، از بعد محتوا انجام پذیرفت.

روش مطالعه: ابزار جمع‌آوری اطلاعات در این مطالعه توصیفی، فرم تکمیل شده پرسشنامه والترز مشتمل بر ۸ سوال بسته با مقیاس چهار نقطه‌ای لیکرت بود که نظر دستیاران و اساتید را در باره روایی آزمون جمع‌آوری نمود. پرسشنامه‌ها توسط ۲۰ دستیار شرکت کننده در آزمون و ۵ نفر از اساتید طراح آزمون، تکمیل شد. روایی پرسشنامه به روش محتوا و پایایی آن به روش آلفای

اطلاعات بوسیله روش‌های آماری توصیفی و با استفاده از نرم‌افزار SPSS بررسی شد.

یافته‌ها: میانگین زمان سپری شده برای ویزیت هر بیمار و میانگین تعداد بیماران ویزیت شده توسط اساتید در هر روز طی ۶ ماه اول ۸۷ به ترتیب در: درمانگاه شماره ۱: ۶±۴ دقیقه و ۷±۴ بیمار، درمانگاه شماره ۲: ۱۲±۵ دقیقه و ۱۰±۶ بیمار، درمانگاه شماره ۳: ۱۰±۳ دقیقه و ۸±۴ بیمار، درمانگاه شماره ۴: ۱۰±۳ دقیقه و ۹±۴ بیمار، درمانگاه شماره ۵: ۸±۵ دقیقه و ۷±۲ بیمار بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه مدل آموزشی مورد استفاده در درمانگاه‌های مورد مطالعه Grand stand model بوده و آموزش همزمان با ویزیت بیماران انجام می‌شود، میانگین زمان ویزیت سپری شده برای هر بیمار در آنها کم می‌باشد و به منظور استفاده بهینه از توانمندی‌های اساتید در ارائه آموزش درمانگاهی باید برنامه‌ریزی و جهت کاهش بار درمانی درمانگاه‌ها و افزایش زمان ویزیت هر بیمار به حداقل ۳۰ دقیقه طبق پژوهش‌های انجام یافته اقدام عاجل معمول گردد.

کد مقاله: C۵۴

بررسی کیفیت آموزش اعضا هیات علمی بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد از دیدگاه دانشجویان در سال ۱۳۸۲

نویسندگان: مجتبی موسوی بزاز، رویا افشاریان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: ارتقای اعضاء علمی با توجه به میزان و کیفیت فعالیت آنها در زمینه آموزشی، پژوهشی و اجرایی امکان‌پذیر است. ارزیابی کیفیت آموزش به تفکیک مرتبه دانشگاهی و گروه آموزشی و جنسیت، از دیدگاه دانشجویان هدف اصلی این مطالعه است.

روش مطالعه: این مطالعه بصورت کمی و کیفی (mixed study)، ابتدا با بررسی منابع موجود و انجام مصاحبه با کارشناسان آموزش پزشکی و کسب نظرات اعضاء هیات علمی، معیارهای کیفیت آموزش تعیین و سپس با ابزار پرسشنامه در یک مطالعه مقطعی، با توزیع تصادفی پرسشنامه در بین ۷۴۶ کارورز و کارآموز، داده‌های مربوط به کیفیت آموزش ۴۴ عضو هیات علمی از ۱۷ گروه آموزش بالینی جمع‌آوری شده و سپس با نرم‌افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: در مرحله نخست "بیان اهداف آموزشی، پاسخگویی مناسب به سوالات دانشجویان، ارزشیابی مناسب، تسلط علمی به

دانشجویان تعداد ۱۱۵ فرم تکمیل کردند. جهت انجام تجزیه و تحلیل آماری از نسخه ۱۱/۵ نرم‌افزار SPSS استفاده شد جامعه آماری این مطالعه کلیه مدرسین کارگاه‌ها بودند.

یافته‌ها: میانگین سنی دانشجویان $21/6 \pm 1/1$ سال، $27/8\%$ مرد، $72/2\%$ زن، $51/4\%$ بومی و $48/6\%$ غیر بومی بوده‌اند نتایج این مطالعه نشان داد که $84/8\%$ از دانشجویان، دانش اساتید در مهارت مورد نظر، $83/5\%$ تخصص و تجربه اساتید و $80/9\%$ کار عملی اساتید بر روی مانکن را خوب ارزیابی کرده‌اند و $46/8\%$ دانشجویان میزان جوابگوئی مانکن و تجهیزات بخش را خوب و 44% در حد متوسط ارزیابی نموده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: طبق این مطالعه اکثر اساتید از دانش، تخصص و مهارت کافی برخوردار هستند ولی با توجه به اهمیت مانکن‌ها و تجهیزات در تاثیر نقش و جایگاه استاد در آموزش عملی بنظر می‌رسد که در مورد بررسی نقش اساتید ایجاد امکانات آموزشی می‌تواند در بهبود عملکرد و انطباق بیشتر فعالیت‌های تدریسی آنها با موازین علمی موثر باشد و نیز نظرات و خواسته‌های دانشجویان را در این خصوص تامین نماید.

کد مقاله: C۵۳

کیفیت وضعیت آموزش درمانگاهی در مرکز آموزشی درمانی امام رضا- تبریز

نویسندگان: سعیده غفاری‌فر، محمدحسین صومی، محمد محمدزاده، عباس شهبازی، مرتضی قوجازاده، مهستی علیزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: آموزش درمانگاهی تأثیری اساسی در کسب توانمندی شغلی پزشکان آینده و رفع نیازهای واقعی موجود در سلامت جامعه را دارد لذا بر آن شديم بخش کمی وضعیت ارائه آموزش درمانگاهی در مرکز آموزشی درمانی امام رضا (ع) دانشگاه علوم پزشکی تبریز (بزرگترین مرکز آموزشی درمانی شمال غرب کشور) را بررسی و با شناخت نقاط ضعف و قوت موجود گامی موثر در بهبود کیفیت آموزشی بالینی برداریم.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی ۵ درمانگاه مرکز که امکان ثبت زمان ورود و خروج اساتید آن درمانگاه‌ها به سبب موقعیت فیزیکی خاص و ورودی واحدشان برای محقق فراهم بود انتخاب و تعداد بیماران ویزیت شده در هر روز در هر یک از درمانگاه‌ها طی ۶ ماه اول ۸۷ از لیست کامپیوتری پذیرش مرکز استخراج شد.

کودکان، زنان و زایمان) انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات چک لیست محقق ساخته‌ای بود که بر اساس مرور متون و با توجه به مشاوره با متخصصین آموزشی و بالینی تهیه شد. پس از تأیید روایی و پایایی، جلسات آموزش درمانگاهی، توسط پژوهشگر با استفاده از این ابزار به صورت مستقیم مورد مشاهده قرار گرفت.

یافته‌ها: مدت زمان تعامل استاد با بیماران در ۵۵٪ موارد کمتر از ۵ دقیقه بود و ۷٪ استادان بیش از ۱۰ دقیقه با بیماران تعامل داشتند. زمان تعامل استاد با فراگیران در ۱۱٪ موارد بیشتر از ۱۰ دقیقه بود. تعداد بیماران بررسی شده در یک ساعت، در ۲۴٪ موارد بیش از ۱۰ نفر و در ۵۱٪ موارد بین ۵ تا ۱۰ بیمار بود. تعداد بیماران وارد شده به درمانگاه در هر نوبت ویزیت استاد در ۷۰٪ موارد یک بیمار بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج مطالعه کنونی و مقایسه آن با مطالعات مشابه، مدت زمان تعامل استاد با بیماران و استاد با فراگیران در اکثر درمانگاهها کوتاه بود. با توجه به محدودیت زمان و تعداد زیاد بیماران و با توجه به چالش موجود در مدیریت زمان در درمانگاههای آموزشی لازم است استادان به آموزشهای مناسب در این زمینه دسترسی یابند و اقدامات اساسی جهت مدیریت زمان در این محیطها انجام گیرد.

کد مقاله: C۵۶

بررسی توانمندی آموزشی اساتید بخشهای بالینی اصلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در عرصه گزارشهای صبحگاهی از دیدگاه اساتید و کارورزان در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: اعظم معیاری، مهدی بیگلرخانی، جلیل کوهپایه‌زاده، حمیدرضا برادران، سید کامران سلطانی عربشاهی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی همدان

مقدمه: آموزش بالینی، مهمترین قسمت از آموزش دوره پزشکی عمومی و قلب آموزش پزشکی محسوب می‌شود و تأثیری اساسی در کسب توانمندی شغلی پزشکان دارد. گزارش صبحگاهی، یکی از عرصه‌های این بخش از آموزش پزشکی است، که بررسی توانمندی آموزشی اساتید در این عرصه به ویژه در بخشهای بالینی اصلی از دیدگاه دو گروه دانشجویان دریافت کننده خدمت که حال به مقطع بالاتر و کاربردی‌تر یعنی کارورزی رسیده‌اند و از قابلیت خوبی برای نظردهی در این مورد برخوردارند، با اساتید که ارائه کنندگان اصلی خدمات و رکن اصلی آموزش محسوب می‌شوند، و همچنین مقایسه نظرات آنها می‌تواند در تعیین نقاط ضعف و قوت موجود در آموزش بالینی و متعاقباً برنامه‌ریزی‌ها و انجام اصلاحات لازم مؤثر باشد.

درس، توانایی انتقال آموزه‌ها، توانایی مدیریت کلاس، تناسب مطالب ارائه شده با نیاز حرفه‌ای، علاقه مندی به بحث و تبادل نظر با دانشجویان، هدایت در اتخاذ تصمیم بالینی صحیح، توجه به اولویت‌های آموزشی و آموزش مهارت‌ها بالینی "بعنوان معیارهای کیفیت آموزش تعیین شدند. سپس با اخذ نظرات دانشجویان: ۷۱/۴٪ از اعضای هیات علمی مرد و ۲۸/۴٪ زن بودند. از بین ایشان ۲۰/۱٪ استادیار، ۴۳/۳٪ دانشیار و ۳۶/۵٪ مرتبه استادی داشتند. در مجموع دانشجویان با لحاظ تمام اجزاء تعیین شده برای کیفیت آموزش امتیاز ۳/۱ از ۴ را به کیفیت آموزش آنان اختصاص دادند. بیشترین امتیاز ۳/۶ به "تناسب مطالب ارائه شده با نیاز حرفه‌ای" و کمترین امتیاز به "آموزش مهارت‌های بالینی" ۳/۱ اختصاص داده شد. در بین رتبه‌های مختلف دانشگاهی و گروه‌های آموزشی از نظر کیفیت آموزش تفاوت معنی‌داری وجود داشت. ($P < 0/007$) و ($P < 0/0001$). بیشترین رضایت از استادیاران (میانگین امتیاز ۳/۹۴ از ۴) و کمترین از استادان (میانگین ۲/۹ از ۴) بود. بین دو جنس در کیفیت آموزش تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: رضایت کلی از کیفیت آموزش وجود دارد. با توجه به نقش اساسی اعضای در مرتبه استادی در ارتقاء کیفیت آموزش می‌بایست علت رضایت نسبی پایین دانشجویان از ایشان در مطالعات بعدی بررسی گردد.

کد مقاله: C۵۵

استاد توانمند و مدیریت زمان در درمانگاههای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

نویسندگان: رویا ملاباشی، فریبا حقانی، مهرداد معمارزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: برقراری تعادل بین فعالیتهای بالینی و آموزشی و تعاملات استاد با فراگیران، استاد با بیماران و فراگیران با بیماران از چالشهای عمده آموزش درمانگاهی است. مدیریت استاد در درمانگاه باید به گونه‌ای باشد که تعادلی بین این فعالیتها و تعاملات برقرار گردد. هدف این مطالعه بررسی مدیریت زمان استادان در درمانگاههای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بود.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی مقطعی در سال تحصیلی ۸۶-۸۷ مدیریت زمان ۴۵ استاد در درمانگاههای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بررسی شد. استادان به روش خوشه‌ای تصادفی از بین استادان درمانگاههای ماژور (داخلی، جراحی،

کد مقاله: C۵۷

بررسی نقش اساتید توانمند در آموزش مهارت‌های بالینی در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

نویسندگان: رضا قادری، سعید کلباسی، غلامعلی عابدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: هر ساله حدود چند هزار پزشک فارغ التحصیل می شوند و با توجه به ظرفیت محدود شهرها نسبت به پذیرش پزشک، موجب شده روستانشینان از نعمت پزشک بی بهره نمانند و با توجه به امکانات محدود کلینیکی و پاراکلینیکی در مناطق روستائی، پزشک باید با سرمایه‌ای غنی از معلومات تئوری و خصوصاً عملی به طبابت پردازد، و این امر فقط در دانشگاه با دادن آموزش صحیح مهارت‌های عملی توسط اساتید توانمند به دانشجویان میسر می‌شود. لذا بر آن شدیم تا آموزش مهارت‌های بالینی در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند را مورد بررسی قرار دهیم.

روش مطالعه: پرسشنامه‌ای که در آن ۲۵ مورد از مهارت‌های بالینی مورد نیاز برای پزشک عمومی انتخاب شده بود و روایی و پایایی آن توسط اعضای هیأت علمی تایید گردیده بود، بین ۷۵ نفر استاژر و انترنی که تمام بخش‌های بالینی را گذرانده بودند، توزیع شد و به صورت face to face تکمیل شد. سپس داده‌ها در نرم افزار آماری SPSS مورد آنالیز قرار گرفت.

یافته‌ها: این مهارت‌ها را اکثر انترنها شخصاً انجام داده و آموزش عملی توسط استاد مربوطه انجام شده بود. استاژرها در انجام مهارت‌ها بسیار ضعیف بودند و اکثراً تکنیک‌های مورد نظر را انجام نداده بودند و حتی درصد قابل توجهی از آنها، مهارت مربوطه را اصلاً ندیده بودند و یا آموزش لازم بطور عملی توسط اساتید بطور کافی در دوره استاژری ارائه نشده بود.

بحث و نتیجه‌گیری: توجه به اینکه آموزش مهارت‌های بالینی در دوره استاژری ضعیف می‌باشد، شایسته است تا قبل از ورود به دوره بالینی این مهارت‌ها توسط اساتید توانمند بصورت کارگاهی به آنها آموزش داده شود و بطور عملی این آموزش‌ها توسط کارآموزان نیز تمرین شود.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی مقطعی بوده و درنیمه اول سال ۱۳۸۷ در کلیه بخش‌های بالینی اصلی دانشگاه علوم پزشکی همدان شامل کودکان، داخلی، زنان و زایمان و جراحی و بر روی کلیه اساتید آنها و کلیه کارورزان دانشگاه که حداقل یکماه از دوره اینترنی یکی از این بخش‌ها را گذرانده بودند، انجام شد. پرسشنامه‌های محقق ساخته روا و پایا، در هر یک از دو گروه علاوه بر ۶ سؤال در مورد اطلاعات دموگرافیک شامل ۱۷ سؤال در زمینه‌های تعامل استاد با دانشجو، کیفیت محتوای آموزشی و استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد، مهارت‌های ارتباطی و اخلاق پزشکی، بازخورد و تأثیر آموزش‌ها بر کسب توانمندی بالینی در این عرصه و هر یک از این چهار بخش بود. اطلاعات پرسشنامه‌های تکمیل شده به SPSS-11 وارد و با استفاده از روش‌های آماری توصیفی ارائه و نتایج با استفاده از آزمون‌های آماری T-Test و مجذور کا (خطای آلفای کمتر از ۰/۰۵) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میزان بازگشت پاسخنامه‌های تکمیل شده در گروه کارورزان ۸۰٪ بود. از بین ۵۹ نفر کارورز پاسخ دهنده، ۶۵٪ زن و ۳۵٪ مرد بودند. میزان بازگشت پاسخنامه‌های تکمیل شده در گروه اساتید ۷۰٪ بود. از بین ۲۷ نفر استاد پاسخ دهنده در چهار بخش بالینی اصلی، ۴۴٪ زن و ۵۶٪ مرد بودند. میانگین امتیاز نظرات گروه دانشجویان و اساتید در این عرصه در هر یک از چهار بخش مذکور از نظر آماری تفاوتی معنادار داشت. به گونه‌ای که در گروه اساتید توانمندی آموزشی در عرصه گزارش‌های صبحگاهی هر چهار بخش مزبور امتیاز بالایی را به خود اختصاص داده بود؛ درحالی‌که از دیدگاه کارورزان توانمندی آموزشی اساتید در این عرصه در هر چهار بخش مورد نظر امتیاز پائینی را به خود اختصاص داده بود. ($P < 0/002$) در بخش کودکان، ($P < 0/001$) در بخش داخلی، ($P = 0/000$) در بخش زنان و زایمان و ($P = 0/000$) در بخش جراحی.

بحث و نتیجه‌گیری: وجود تفاوت معنادار در دیدگاه دو گروه اساتید و کارورزان در مورد وضعیت این عرصه آموزشی در مقطع کارآموزی دوره پزشکی عمومی، نشانه وجود نقص عمومی در توانمندی آموزشی اساتید این عرصه در هر چهار بخش بالینی اصلی می‌باشد و لزوم طراحی و اجرای برنامه‌های اصلاحی لازم در این زمینه را تأیید می‌نماید و بنظر می‌رسد. ارتقاء دانش، اصلاح نگرش و توانمندسازی اساتید بالینی در هدایت گزارش‌های صبحگاهی بر مبنای اصول نوین پذیرفته شده، آموزشی در این عرصه و همچنین پایش ارائه آموزش صحیح و مناسب از طریق سیستم آموزشی دانشگاه از راهکارهای مهم ارتقاء کیفیت آموزش در مقطع بالینی در دوره پزشکی عمومی باشند.

کد مقاله: C۵۸

بررسی میزان موفقیت برنامه تماس زودرس با بیمار جهت دانشجویان سال اول پزشکی عمومی در دانشکده پزشکی شیراز

نویسندگان: جواد کجوری، محمدرحیم کدیور، محمدمهدی ثاقب، محمدرضا دهقانی، میترا امینی، جواد دهقانی، فرهاد لطفی، زهرا کریمیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: امروزه تماس زودرس با بیمار به عنوان جزء مهمی از برنامه آموزشی پزشکی عمومی برخی از کشورهای دنیا در نظر گرفته می‌شود. برنامه تماس زودرس با بیمار در دانشکده علوم پزشکی شیراز نیز مورد توجه قرار گرفت و بدین منظور طراحی گردید. هدف از اجرای این برنامه ایجاد انگیزه در دانشجویان پزشکی، حساسیت نسبت به حرفه پزشکی به عنوان یک حرفه نه شغل، آشنایی با نحوه ارائه خدمات و ... می‌باشد.

روش مطالعه: این برنامه در ۲ دوره متمادی برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۸۶ دانشکده پزشکی شیراز در ابتدای ورود به دانشکده پزشکی و پس از گذشت ۴ ماه اجرا گردید، در اولین دوره دانشجویان بطور مستقیم با نقش‌های حرفه‌ای پزشکان و ارتباط با بیمار آشنا شدند و در برنامه دوم با توجه به گذراندن واحد بیوشیمی، دانشجویان پس از آشنایی با گرفتن تاریخچه در بیمار دیابتی و عوامل اجتماعی مرتبط با این بیماری، در سه گروه آزمایش تجزیه ادرار جهت سه بیمار دیابتی را انجام دادند. به منظور سنجش رضایت دانشجویان، از پرسشنامه‌ای که حاوی ۷ آیتم بود و روایی و پایایی آن به اثبات رسیده بود، استفاده گردید.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که ۱۰۰٪ دانشجویان کیفیت ارائه مباحث این برنامه را خوب تلقی کرده و از مدیریت برنامه رضایت کامل داشتند. در خصوص کیفیت بحثهای گروهی نیز بیش از ۹۰٪ دانشجویان این مباحث را مفید قلمداد کردند. این برنامه از دید ۸۰٪ آنان در ایجاد نگرش جدید مؤثر بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با تنظیم برنامه زمانی منظم و بحثهای گروهی مطلوب می‌توان در ارتقای کیفیت اجرای برنامه تماس زودرس با بیمار گامهای موثری برداشت. همچنین با توجه به مفید بودن این دوره، ارائه برنامه جامع عملیاتی در سطح وزارتخانه و کلیه دانشگاه‌ها به منظور گنجانیدن برنامه تماس زودرس با بیمار در آموزش پزشکی عمومی پیشنهاد می‌گردد.

کد مقاله: C۵۹

برنامه integration در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: جواد کجوری، محسن مقدمی، محمدمهدی ثاقب، علی اکبر نکوئیان، محمدباقر خسروی، محمدهادی ایمانی، علی رفعتی، کریم رستگار، زهرا وجدانی، طاهره طلائی، عبدالله بازرگانی، سیدمحمد اوجی، محمدباقر تابعی، محمدمهدی موحدی، نجف زارع، مژگان راستی، فروغ نجات‌الهی، مسعود حسین‌زاده، زهره اسماعیل‌زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: ادغام در آموزش پزشکی بعنوان روش آموزش پزشکی برتر در اکثر دانشگاههای علوم پزشکی دنیا استفاده می‌شود. این روش با ایجاد محیط آموزش مناسب (context specific) یادگیری دانشجویان را افزایش می‌دهد. ادغام در دو سطح افقی و عمودی متناسب با وضع تحصیلی دانشجویان در زمان ورود به دانشگاه علوم پزشکی و وضع مالی دانشگاه‌ها در سطوح مختلفی انجام می‌شود. براساس تئوری نردبانی ادغام، بسیاری از دانشگاهها به درجات نهایی ادغام مثل ادغام عمودی نهایی و یا آموزش هم زمان مارپیچ جهت اساتید بالینی و پایه نمی‌رسند. با توجه به راه اندازی سیستم ادغام آموزشی در دانشگاههای مختلف از جمله دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی از سال ۱۳۸۳، نیاز به آموزش براساس تئوری spices هاردن، یافتن روش مناسب ادغام در دانشگاه علوم پزشکی شیراز هدف اصلی این مطالعه بود.

روش مطالعه: در سال ۱۳۸۶ کار گروه هسته مرکزی کمیته برنامه ریزی دروس علوم پایه با حضور معاون آموزشی، مسئول EDC، کمیته مرکزی ادغام، نمایندگان اساتید علوم پایه و نمایندگان دانشجویی تشکیل و پس از بررسی نحوه تدریس علوم پزشکی در دانشگاههای علوم پزشکی آمریکا، اروپا و آسیا سه روش عمده پیشنهادی جهت تغییر در نظام آموزشی پیشنهاد شد. ۱- ادغام بصورت افقی در سطوح دروس علوم پایه با ارتباط بالینی بصورت مواجهه زودرس ۲- ادغام بصورت عمودی و تغییر کامل نظام آموزشی ۳- تدریس شیوه سنتی با تغییر و کاهش حجم دروس پس از معرفی نتایج تحقیقات در ۱۰ جلسه آموزشی جهت کلیه اساتید علوم پایه، نظرات بسیار متفاوتی توسط اساتید مطرح شد و مقاومت زیادی با تغییرات پیشنهادی ایجاد شد. در نهایت نمایندگان و مدیران گروهها، روش اول را بعنوان روش مناسب تغییر نظام آموزشی علوم پایه انتخاب کردند. برای کاهش مقاومت و دخیل کردن افراد ۳ کارگروه عمده جهت ادغام تشکیل شد. ۱- کار گروه دروس بیوشیمی و ژنتیک و علوم سلولی ۲- کار گروه

یافته‌ها: در قسمت مشخصات عمومی استاد مهمترین موارد را بلند و شمرده صحبت کردن، حرکات فیزیکی و ارتباط چشمی با دانشجویان، ایجاد بحث و توانائی کنترل جو کلاس ذکر شده بود. از جنبه علمی و مهارتی بترتیب بیشترین پاسخ‌ها را وابسته نبودن به اسلاید‌ها، تسلط بر مطلب و پس از آن اسلاید‌های کم حجم و ارائه مطالب متناسب با سطح دانشجویان عنوان گردیده بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه ارائه مناسب و جذاب یک سخنرانی از عوامل موثر بر انگیزش مثبت برای یادگیری و حفظ توجه دانشجویان در کلاس درس می‌باشد، لذا توجه بیشتر به این روش و آموزش اساتید جهت آشنائی با روشهای نوین و تکنیک‌های سخنرانی موثر باعث بهبود فرایند یادگیری دانشجویان در دروس تئوریک پزشکی خواهد شد.

کد مقاله: C۶۱

بررسی نظرات اعضاء هیات علمی در خصوص محیط آموزشی "دوره یک ماهه آموزش اساتید"

نویسندگان: جواد کجوری، فرهاد لطفی، رویا خلیلی، محمدرضا دهقانی، میترا امینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: محیط‌های آموزشی یکی از عوامل موثر در جهت ارتقای کیفیت آموزش اساتید و دانشجویان می‌باشد. یکی از ابزارهای سنجش در محیط‌های آموزشی پرسشنامه (DREEM) مربوط به دانشگاه Dandy که یکی از معتبرترین دانشگاه‌ها در حوزه آموزش پزشکی است می‌باشد. هدف از این مطالعه بررسی نظرات اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز در خصوص محیط آموزشی دوره یک ماهه آموزش اساتید می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی تحلیلی می‌باشد که با استفاده از پرسشنامه Dreem که روایی آن با استفاده از نظرات صاحب نظران آموزش پزشکی مورد تایید قرار گرفت و پایایی آن با استفاده از روش Test-Retest مورد تایید واقع شد ($r = .9$). این پرسشنامه در مقیاس لیکرت بود و کلیه اساتید شرکت کننده در دوره یک ماهه آموزش اساتید پرسشنامه مذکور را تکمیل نمودند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داده که بیش از ۹۰ درصد از اساتید معتقد بودند که این دوره آنها را تشویق به مشارکت نموده و در آینده کاری آموزشی آنها بسیار موثر می‌باشد و این دوره سبب تقویت مهارت حل مساله در آنان گردیده است. در زمینه ارتباط خوب معجریان و سطح علمی آنها نیز این ارقام ۸۵ درصد بوده است. حدود ۶۰ درصد از شرکت کنندگان خواهان گنجاندن مباحث مرتبط با E-Learning در این دوره بودند.

دروس علوم تشریحی و فیزیولوژی ۳- کار گروه، دروس میکروبیولوژی، انگل‌شناسی، ایمنولوژی، ویرولوژی و قارچ‌شناسی.

یافته‌ها: هر کدام از کارگروهها توسط یک کارشناس و یک مسئول در کمیته مرکزی در جلسات جداگانه کار خود را تشکیل و یک برنامه مدون بصورت جداگانه ارائه دادند. جلسات عمومی، با حضور نماینده آموزشی دانشکده پزشکی تشکیل و پس از تدوین، برنامه به نماینده خدمات جهت واحد بندی ارائه شد. جهت دوره مواجهه زودرس بالینی کتاب جداگانه شامل موارد مربوطه تدوین و در دسترس اساتید قرار گرفته است.

بحث و نتیجه‌گیری: ۱- برنامه ادغام افقی دروس علوم پایه بعنوان روش بینابینی و در دسترس روش مناسب جهت وارد شدن به جاده ایجاد ادغام در دروس علوم پزشکی می‌باشد. این برنامه مقاومت کمتری در اساتید ایجاد کرده و محیط مناسبی جهت اجرای سایر برنامه‌ها مثل مواجهه زودرس کلینیکی را فراهم می‌کند. ۲- فاز اول برنامه از بهمن ماه سال ۱۳۸۷ اجرا و فاز دوم برنامه جهت بازخوانی کامل دروس توسط هر یک از کارگروهها در جهت تعدیل مطالب آموزشی و تغییر محتوای دروس از دی ماه سال ۱۳۸۷ شروع کرد.

کد مقاله: C۶۰

عوامل موثر بر توانمندی استاد در ارائه سخنرانی در کلاس درس

نویسندگان: پیمان متقی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: پس از دهه‌ها تجربه و پیشرفت در آموزش، هنوز سخنرانی یکی از اصلی‌ترین روشها و جزء تفکیک ناپذیر آموزش پزشکی می‌باشد. از آنجائی که مخاطب یک سخنرانی دانشجویان هستند، دانستن نقاط ضعف یک سخنران و تصحیح آن باعث توانمندی استاد در آموزش بروش سخنرانی میگردد. در این مطالعه بر اساس نظرات اساتید و دانشجویان به بررسی تاثیر عوامل مثبت و منفی بر ارائه موثر یک سخنرانی پرداخته‌ایم.

روش مطالعه: در این مطالعه مقطعی دانشجویانی که دوره علوم پایه را گذرانده بودند و اساتید مدرس، توسط پرسشنامه‌ای باز در مورد ۳ حیطه مشخصات عمومی، مشخصات علمی و مهارتی استاد در کلاس درس مورد پرسش قرار گرفته و اطلاعات حاصل جمع‌آوری، دسته بندی و مورد بررسی قرار گرفت.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به موثر بودن دوره و رضایت شرکت کنندگان، پیشنهاد می‌گردد این دوره یک‌ماهه جهت کلیه اساتید دانشگاه علوم پزشکی سراسر کشور به صورت اجباری قبل از استخدام در دانشگاه مربوطه برگزار گردد.

کد مقاله: C۶۲

بررسی وضعیت توانمندسازی اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی کشور در حیطه آموزش پزشکی، ۱۳۸۶
نویسندگان: آیین محمدی، ریتما مجتهدزاده، نادر ممتازمنش

آدرس: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه: آموزش رسالت حرفه‌ای اعضای هیات علمی دانشگاهها است. طبیعتاً توانمندسازی ایشان در این مقوله اهمیت خاصی دارد. عملکرد دانشگاههای علوم پزشکی کشور در این زمینه متفاوت است. در این طرح وضعیت سیستم و عملکرد دانشگاههای علوم پزشکی در زمینه توانمندسازی اعضای هیات علمی در حیطه آموزش پزشکی بررسی شده است.

روش مطالعه: پرسشنامه‌ای توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت به ۴۵ مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه‌های کشور ارسال شده و بعد از تکمیل توسط بازدیدهای حضوری تایید شده است. موارد زیر بررسی شد: ارائه دوره‌های کوتاه مدت آموزش پزشکی، وجود برنامه‌ریزی برای شرکت هیات علمی در دوره‌های آموزش پزشکی خارج از کشور، بررسی نظام توانمندسازی در دانشگاهها از جمله نیازسنجی، برنامه‌ریزی کوتاه و بلندمدت، تعداد و عناوین کارگاههای آموزشی و درصد هیات علمی پوشش داده شده.

یافته‌ها: تنها ۳ دانشگاه، دوره کوتاه مدت آموزش پزشکی ارائه می‌کردند. به ترتیب میزان پوشش هیات علمی در این دوره‌ها به ترتیب ۱۹/۸٪، ۴٪ و ۲/۶٪ بود و فقط یک دانشگاه این دوره را به متقاضیان سایر دانشگاهها ارائه می‌داد. تنها یک دانشگاه برنامه مدون برای اعزام هیات علمی به خارج از کشور داشت. در بقیه دانشگاهها اقدامات موردی صورت گرفته بود. متوسط تعداد و عناوین کارگاههای حیطه آموزش پزشکی به ترتیب ۷/۷ و ۵ بود. متوسط پوشش هیات علمی در سطح دانشگاهها ۴۲٪ بود. از بین ۴۵ مرکز مورد بررسی ۱۷ مرکز فعالیتی در حوزه نیازسنجی از هیات علمی نداشتند و تنها ۱۱ مرکز پروژه جامع نیازسنجی داشتند. ۱۵ مرکز برنامه‌ریزی کوتاه مدت و یک مرکز برنامه‌ریزی درازمدت برای توانمندسازی هیات علمی داشتند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اهمیت موضوع در توسعه آموزش در دانشگاهها این امر باید مورد توجه بیشتر مسوولین قرار گیرد. از نتایج این طرح در برنامه ریزیهای کلان استفاده می‌شود و دانشگاهها می‌توانند با مقایسه وضعیت خود با سایر مراکز هم‌تا برای برنامه‌ریزی اقدام کنند.

کد مقاله: C۶۳

بررسی عملکرد اعضای هیات علمی در زمینه چاپ مقاله با موضوع آموزش پزشکی طی سالهای ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی کاشان

نویسندگان: لایلا حاجی‌فروش، اعظم باقری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: یکی از مهمترین ابزارهای شناخت توانمندی اساتید و متولیان امر تدریس، میزان تحقیق و تفحص در حیطه شغلی آنان می‌باشد. از طرف دیگر، طرحهای مصوب دانشگاهی، پایان نامه ها و مقالات درج شده در مجله های معتبر از جمله مصادیق مهمی است که نشانگر کمیت و کیفیت عملکرد اساتید در زمینه پژوهش می‌باشد. لازم بذکر است فرایند پژوهش در آموزش، بخصوص در حیطه پزشکی اختصاصات ویژه‌ای دارد که آنرا از آموزش در سایر حیطه های نظری متمایز می‌سازد. بدیهی است پژوهش در آموزش پزشکی زمانی می‌تواند موثرترین و کاربردی‌ترین نتایج را به همراه داشته باشد که توسط اعضای هیات علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی که ضمن اشراف کامل به این حیطه وظیفه تدریس را نیز بعهده دارند انجام شده و نتایج آن منتشر شود. بدین منظور مطالعه‌ای با هدف بررسی مقالات چاپ شده با زمینه آموزش پزشکی در مجلات علمی توسط اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان طی دهه ۸۷-۷۷ انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه به روش گذشته نگر و با مروری بر اطلاعاتی که در بانک اطلاعات دانشگاه علوم پزشکی کاشان ثبت شده بود، انجام شده است.

یافته‌ها: نتایج ثبت شده در بانک اطلاعات دانشگاه علوم پزشکی کاشان حاکی از آن بود که چاپ ۶۷۱ مقاله توسط اعضای هیات علمی طی سالهای ۷۷ تا ۸۷ در مجلات معبر چاپ شده است. براساس نتایج این مطالعه زمینه موضوعی این مقالات به ترتیب عبارت بود از ۵۶/۵ درصد علوم بالینی و پایه (۳۷۹ مورد)، ۲۲/۰۵ درصد (۱۴۸ مورد) بهداشتی و پیشگیری، ۱۱/۹۲ درصد (۸۰ مورد) پرستاری و مامایی، ۴/۵ درصد ارتقاء کیفیت خدمات (۳۰ مورد)، ۳/۳ درصد (۲۲ مورد) آموزش بهداشت و تنها ۱/۸ درصد (۱۲ مورد) با زمینه آموزش پزشکی بوده است.

شواهد استفاده نمی‌کنند و از سایت های دندانپزشکی مبتنی بر شواهد نیز بی اطلاع هستند. شاید علت این امر، این است که آموزش مدونی در زمینه دندانپزشکی مبتنی بر شواهد ندیده اند. به دلیل نقش مهم این گروه در درمان بیماران و همچنین آموزش دانشجویان، نیاز مبرمی به آموزش جامع و صحیح در خصوص استفاده از دندانپزشکی مبتنی بر شواهد در این گروه وجود دارد.

کد مقاله: C۶۵

امکان‌سنجی نقش مدرس برای پزشکان عمومی

نویسندگان: محمد حسین‌زاده، شهرام یزدانی، فتحیه مرتضوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه: در دو دهه گرایش قوی برای بردن بخشی از آموزش بالینی به مکانهایی خارج از بیمارستانهای آموزشی ایجاد شده است. یکی از عمده‌ترین محلهایی که پزشکان عمومی پس از فارغ‌التحصیلی خدمات خود را ارایه می‌دهند مطب‌های عمومی خواهد بود که در آن پزشکان عمومی مشغول به کار هستند. این پژوهش درصدد یافتن پاسخ به این سؤال است که در صورت آماده بودن همه عوامل فضای آموزش نظیر ترکیب و بار مناسب بیمار آیا پزشکان عمومی می‌توانند به کارآموزان و کارورزان پزشکی آموزش دهند.

روش مطالعه: مصاحبه ساختار یافته با پزشکان عمومی شاغل در مطب و مراکز بهداشتی درمانی شهری، با دانشجویان پزشکی، با مدیران شبکه و مدیران آموزشی

یافته‌ها: پزشکان عمومی شاغل در مطب‌ها و مراکز بهداشتی و درمانی خود را قادر به انجام وظایف آموزشی برای آموزش کارآموزان و کارورزان می‌دانستند ولی خواستار حمایت علمی آموزشی بهنگام و قابل دسترسی آسان از سوی دانشگاه بودند. دانشجویان آموزش در مطب توسط پزشک عمومی را در صورتی که وی بر اساس اصول طبابت کند مطلوب می‌دانستند. مدیران شبکه در صورت تعریف دقیق وظایف و تأمین منابع معتقد بودند برخی از پزشکان عمومی شاغل کاملاً قادر به آموزش کارآموزان و کارورزان هستند، مدیران آموزشی به شرط ایجاد مکانیسم حمایت علمی و حاکمیت آکادمیک، پزشکان عمومی را به عنوان مدرس می‌پذیرفتند.

بحث و نتیجه‌گیری: هر چند این پژوهش در حوزه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی انجام شده است و اگرچه مصاحبه‌شوندگان

بحث و نتیجه‌گیری: براساس نتایج این بررسی تعداد بسیار کمی از مقالات اعضای هیات علمی که تنها متولیان مستقیم آموزش پزشکی در کشور هستند به این امر اختصاص داده شده است، اگرچه مطالعه در سایر زمینه‌ها نیز اهمیت دارد اما حقیقت این است که به راستی چه کسی مسئولیت مطالعه و نگارش متون پژوهشی در زمینه نحوه آموزش پزشکی، نقاط قوت و ضعف آن را در این کشور بعهده دارد تا بتوانیم با استفاده از نتایج آن انتظار ارتقاء روزافزون در زمینه فرایند آموزش پزشکی را داشته باشیم؟

کد مقاله: C۶۴

بررسی میزان آگاهی و استفاده اساتید دانشکده دندانپزشکی شیراز از دندانپزشکی مبتنی بر شواهد

نویسندگان: شهبلا مومنی‌دانایی، سحر قدسی بوشهری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: دندانپزشکی مبتنی بر شواهد (Evidence Based Dentistry) به معنای استفاده دقیق از بهترین شواهد پژوهشی در تصمیم‌گیری در مورد یک بیماری خاص است که به دلیل اهمیت، در سال‌های اخیر توجه زیادی به آن شده است. این مطالعه به منظور تعیین میزان آگاهی و استفاده اساتید، به عنوان مهمترین گروه آموزش‌دهنده، از دندانپزشکی مبتنی بر شواهد صورت گرفت.

روش مطالعه: این بررسی یک مطالعه مقطعی است که نمونه آن ۶۱ نفر از اساتید دانشکده دندانپزشکی شیراز در سال ۱۳۸۷ بودند. داده‌ها توسط پرسشنامه‌ای که روایی آن بوسیله صاحب‌نظران و پایایی ثبات درونی آن در یک مطالعه اولیه مورد تایید قرار گرفت، جمع‌آوری گردید.

یافته‌ها: نتایج بدست آمده حاکی از آن است که ۶۰٪ از اساتید معتقد بودند که به کار بردن دندانپزشکی مبتنی بر شواهد باعث بهبود تصمیم‌گیری روزانه آن‌ها می‌گردد. این در حالی است که ۹۳/۳٪ از آنان آموزش مدونی در زمینه دندانپزشکی مبتنی بر شواهد ندیده بودند. همچنین با این که ۸۷٪ آزمون‌شوندگان به اینترنت دسترسی داشتند و ۴۷/۸٪ از آنان آموزش مدونی در زمینه روش‌های جستجوی منابع اطلاعات پزشکی دیده بودند، ۴۰٪ از آن‌ها تا کنون از Medline یا سایر موتورهای جستجو برای درمان بیماران خود استفاده نکرده بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این بررسی نشان داد که اساتید با وجود نگرش مثبت به دندانپزشکی مبتنی بر شواهد و دسترسی به اینترنت جهت تصمیم‌گیری بالینی، عملاً از دندانپزشکی مبتنی بر

مشکلات متعددی برای اجرای آموزش در مطب توسط پزشکان عمومی بر شمرند ولی در مجموع به نظر می‌رسد ایفای نقش مدرس برای پزشکان عمومی امکان‌پذیر است و از سوی ذینفعان قابل پذیرش می‌باشد.

کد مقاله: C۶۶

بررسی میزان آگاهی پزشکان و بیماران نسبت به حقوق بیمار و رعایت آن در بیمارستان‌های آموزشی قزوین ۱۳۸۷

نویسندگان: زینب مهربانی‌فر، ابوالفضل سمعی

مقدمه: رضایتمندی بیماران یکی از مشخصه‌های اثربخشی خدمات بیمارستان محسوب می‌شود. لازمه دستیابی به رضایتمندی بیماران رعایت حقوق آنها است. انتظار می‌رود رابطه پزشکان و بیمار توأم با اعتماد متقابل باشد و اطلاعات مربوط به تشخیص، درمان و مراقبت، محرمانه باقیمانده و رضایت وی قبل از آن که اطلاعات مربوط به او به منظور انجام تحقیقات و سایر اهداف بکار رود جلب شود. این پژوهش با هدف بررسی میزان آگاهی بیماران و پزشکان نسبت به حقوق بیمار و میزان رعایت این حقوق در بیمارستان‌های آموزشی قزوین در سال ۱۳۸۷ انجام شده است.

روش مطالعه: برای انجام این پژوهش توصیفی و مقطعی از پرسشنامه‌هایی استفاده شد که پس از سنجش روایی و پایایی بر اساس نمونه‌گیری آماری تصادفی منظم بین ۱۶۰ نفر بیمار بیمارستان مورد مطالعه توزیع گردید. در مورد پزشکان نیز سرشماری صورت گرفت (۳۰ نفر). تحلیل داده‌های پژوهش در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی با استفاده از نرم‌افزار SPSS صورت گرفت.

یافته‌ها: میزان آگاهی بیماران از حقوق خود $0/۳۲ \pm 0/۱۷$ از یک امتیاز (در حد ضعیف)، میزان آگاهی پزشکان از حقوق بیمار $0/۹۰ \pm 0/۱۲$ از یک امتیاز (در حد عالی) و میزان رعایت این حقوق در بیمارستان $0/۳۳ \pm 0/۱$ از یک امتیاز (در حد ضعیف) بود. بین میزان آگاهی بیماران از حقوق خود و رضایتمندی آنها رابطه معناداری مشاهده شد ($p < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه میزان آگاهی بیماران نقش بسزایی در میزان رضایت آنها دارد، مطلع کردن بیماران از حقوقشان و رعایت این حقوق توسط کارکنان بیمارستان موجب ارتقای اثربخشی بیمارستان خواهد شد.

استاد توانمند

همکاران و

فراگیران

کد مقاله: S1

بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی کارورز بالینی نسبت به ارتباط با بیماران بستری در بیمارستان‌های آموزشی شهر ارومیه

نویسندگان: نادر آقاخانی، آرام فیضی، مرتضی متذکر، نرگس رهبر، رقیه علی محمدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

مقدمه: یکی از مهارت‌های عملی در رابطه با حفظ شان و کرامت انسانی بیماران، قدرت برقراری ارتباط پزشک با بیمار است و لازمه برقراری ارتباط خوب، گوش فرا دادن و درک موقعیت روحی و اجتماعی و سپس آگاه سازی بیمار از وضعیت بیماری و ناراحتی اوست. مذاکره پزشک و بیمار از نظر علل، تشخیص، درمان و پیامد بیماری موجب می‌شود که بیمار فعالانه در این ارتباط شرکت نموده و مسلماً روی پذیرش مشکل و روند بیماری، اثر مثبتی ایجاد خواهد کرد. برآورد پزشک در اولین ویزیت تا حد زیادی برای او مشخص می‌کند که چگونه باب مذاکره با بیمار را باز نماید. نگرش قدیمی‌تر آن بود که پزشک هر چه تشخیص می‌داد به صورت یک طرفه اطلاعات را به بیمار منتقل می‌کرد. ولی در روش‌های نوین پزشک با بیمار مذاکره می‌نماید و دو طرف، بر حسب روش‌های تشخیصی و درمانی که متناسب برای آن فرد بیمار است به توافق می‌رسند. ارتباط مؤثر پزشکان را قادر می‌سازد تا اطلاعات مناسب به دست آورند و برای دنبال کردن شیوه‌های زندگی سالمتر در بیماران انگیزه ایجاد نمایند و نهایتاً نقش پزشک را در پیشبرد سلامتی و پیشگیری از بیماری افزایش دهند. بسیاری از پزشکان در تجربه پزشکی خود بطور مؤثری ارتباط برقرار نمی‌کنند. از این رو شایسته است که آموزش در زمینه مهارت‌های تعاملی و ارتباطی به عنوان بخش مهمی از آموزش پزشکی در نظر گرفته شود، به منظور برنامه‌ریزی و تدوین دروسی که در آن دانشجوی پزشکی بتواند ارتباط صحیح با بیمار برقرار کند، نیاز است تا دیدگاه و عملکرد دانشجویان در این مورد در زمان کارورزی در بالین مشخص شود. با توجه به عدم توجه به آموزش مهارت‌های ارتباطی قبل از دانش‌آموختگی یک پزشک و اهمیت آن به شرح فوق، به نظر می‌رسد با توجه به اهمیت ارتباط با بیماران، شناسایی دیدگاه و عملکرد دانشجویان پزشکی فرصت و بستر مناسبی برای تشخیص نقاط ضعف و موانع و تقویت نقاط مثبت در این رابطه باشد. پژوهش حاضر در صدد است تا دیدگاه دانشجویان پزشکی کارورز بالینی نسبت به ارتباط با بیمار بر اساس محتوی آموزشی و روش آموزشی بررسی نماید.

روش مطالعه: در پژوهشی توصیفی- تحلیلی کلیه دانشجویان

کارورز بالینی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه که در پایان ترم جاری امتحان پره‌انترنی داشتند و دانشجویانی که در ترم قبل امتحان پره‌انترنی خود را داده بودند، در این نمونه‌گیری شرکت کردند (N=۴۰). جمع‌آوری اطلاعات از طریق تکمیل پرسشنامه‌ای خود ساخته بود شامل دو بخش ویژگی‌های دموگرافیک و بخش مربوط به اهداف بر مبنای چهار درجه ای لیکرت بود که از صفر تا سه نمره‌دهی گردید. همبستگی بین دو دسته از سؤالات توسط آزمون پیرسون تعیین گردید.

یافته‌ها: در رابطه با هدف اول یعنی تعیین دیدگاه دانشجویان

پزشکی کارورز بالینی نسبت به ارتباط با بیمار بر اساس محتوی آموزشی نتایج مشخص گردید که ۸۰٪ به طور کلی دیدگاه نامطلوبی نسبت به این مساله دارند. در رابطه با هدف دوم یعنی تعیین دیدگاه دانشجویان پزشکی کارورز بالینی نسبت به ارتباط با بیمار بر اساس روش آموزشی نتایج نیز مشخص گردید که ۷۰٪ به طور کلی دیدگاه نامطلوبی نسبت به این مساله دارند. متأسفانه ضمن مطلوب نبودن دیدگاه دانشجویان به ارتباط با بیمار در مواردی از سؤالات مشاهده می‌شود که تعداد زیادی از نمونه‌های پژوهش حتی با اهمیت ارتباط با بیمار در زمینه رضایتمندی بیماران، تشخیص سریع‌تر بیماری آنها، اهمیت آموزش ارتباط با بیمار به صورت واحدهای درسی، آسان بودن برقراری ارتباط با بیمار، کمک به برقراری با دیگر پرسنل درمانی به کمک ارتباط با بیمار و کسب اطلاع از او، از همه مهمتر رعایت بهتر حقوق بیماران با برقراری ارتباط با آنان مخالف هم هستند! در صورتی که نتایج مطالعات مختلف نشان داده که ارتباط مؤثر می‌تواند به نحو مؤثری رضایت بیماران از مراقبت را بهبود بخشیده، اضطراب و افسردگی را کاهش داده و موجب پذیرش رژیم درمانی شود. علیرغم اینکه چگونگی ارتباط پزشک و بیمار، نقش مؤثری در رضایتمندی بیمار و نتایج درمان دارد، شواهد حاکی از آن است که مهارت‌های ارتباطی در برنامه رسمی آموزش پزشکی ایران گنجانده نشده، پزشکان بطور مؤثری ارتباط برقرار نمی‌کنند و نیازمند آموزش مداوم این مهارت‌ها هستند که به نظر می‌رسد در انجام آموزش و بیان اهمیت این نکته کوتاهی شده است و نگرش دانشجویان پزشکی به ارتباط با بیماران نگرانی مهمی در بین اساتید پزشکی، برنامه‌ریزان و سیاستگذاران بوده است که باید به آن توجه شود.

بحث و نتیجه‌گیری: آموزش پزشکی در کشورهای کمتر

توسعه‌یافته عمدتاً بر ارزیابی و ارتقای علمی پزشکان طراحی شده است و در مواردی نیز، صرفاً بر محتوای علمی و انتزاعی ارتباط

کد مقاله: S۲

دیدگاه دانشجویان پزشکی از توانمندی اساتید در دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس

نویسندگان: تیمور آقاملایی، اسماعیل فاضل، شهرام زارع

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: ارزشیابی از شایستگی، عملکرد، دانش و توانایی اعضای هیأت علمی از موضوعات مورد توجه مؤسسات آموزش عالی است. هدف این مطالعه تعیین دیدگاه دانشجویان از توانمندی اساتید در دانشکده پزشکی بندرعباس بود.

روش مطالعه: جمعیت مورد مطالعه این پژوهش دانشجویان دوره پزشکی عمومی شاغل به تحصیل در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان بودند که ۱۸۶ نفر آنها مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار مورد استفاده پرسشنامه DREEM بود. این ابزار دارای پنج حیطه است که یکی از این حیطه‌ها (ماکزیمم امتیاز ۴۴) اختصاص به ادراک دانشجویان از اساتید دارد. این ابزار براساس مقیاس لیکرت طراحی شده و نمره بالاتر وضعیت بهتر توانمندی اساتید را نشان می‌دهد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری t-test استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین امتیاز توانمندی اساتید ۲۴/۲ با انحراف معیار ۴/۸ بود. دیدگاه دانشجویان پسر و دختر و همچنین دیدگاه دانشجویان شاغل به تحصیل در مقطع علوم پایه و بالینی از توانمندی اساتید اختلاف آماری معنی‌داری با هم نداشت ($p=0/۳$). اکثر دانشجویان معتقد بودند اساتید به مطالب علمی تسلط کافی دارند، در تدریس خود از مثال‌های واضحی استفاده می‌کنند، تدریس، سازمان‌یافته است، اساتید با آمادگی خوبی به کلاس می‌آیند، اساتید بالینی ارتباط خوبی با بیماران برقرار می‌کنند و با دانشجویان برخورد محترمانه‌ای دارند. در عوض اکثر دانشجویان معتقد بودند تدریس اساتید بیش از حد استادمحور است و کمتر به دانشجو محور بودن تدریس توجه می‌شود و انتقادات سازنده‌ای ارائه نمی‌کنند.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد هر چند در بسیاری از زمینه‌ها اساتید از توانایی خوبی برخوردار هستند اما در زمینه استفاده از روش‌های فعال یادگیری و مشارکت دادن دانشجویان باید توجه بیشتری شود و زمینه تفکر انتقادی در آنها فراهم شود. لازمه این کار در درجه اول برنامه ریزی جهت توانمند نمودن اساتید در زمینه روش‌های فعال تدریس با برگزاری کارگاه‌های آموزشی است.

تأکید می‌کند. اما در کشورهای توسعه یافته، در برنامه‌های آموزش پزشکی مداوم، بخشی هم برای بهبود مهارت‌های ارتباطی گنجانده شده است که هم از نظر تعداد و هم پیچیدگی روش‌ها، روز به روز در حال افزایش است. در این کشورها، تدریس مهارت‌های ارتباطی بیمارمدار (Patient-Centered)، که مشوق درگیری بیمار در فرایند درمان هستند، مکرراً بر فرایندهای بین فردی تأکید می‌شود. با توجه به موارد پیشگفت، بسیاری از صاحب‌نظران بر این عقیده‌اند که آموزش مهارت‌های ارتباطی باید به عنوان جزو اصلی آموزش دانشجویان پزشکی در تمام تخصص‌ها و رشته‌ها منظور گردد. این در حالی است که راه‌اندازی آموزش در زمینه مهارت‌های تعاملی و ارتباطی در مقایسه با مزایای فراوانی که برای پزشکان، بیماران، دانشکده‌های پزشکی و نظام مراقبت‌های بهداشتی دارد، دارای هزینه ناچیزی است. به نظر می‌رسد با توجه به نتایج فوق عملاً وضعیت دیدگاه این دانشجویان مطلوب نیست که این امر مانع از برقراری ارتباط مناسب آنان به بیماران علیرغم تأکید شدید بر اهمیت آن می‌باشد. این در حالی است که دانشجویان پزشکی از جمله گروه‌هایی هستند که باید از طریق آموزش‌های لازم، مهارت‌های ارتباطی را یاد بگیرند. آموزش این مهارت‌ها تأثیر بسزایی در عملکرد آنان داشته و تأثیر آن را در میزان رضایت بیماران می‌توان مشاهده کرد و برای آن که پرسنل بتوانند به نحو مطلوبی خدمات حرفه‌ای خود را ارائه دهند، لازم است که بتوانند ارتباط مناسب با بیمار و خانواده وی، پزشکان، سایر پرستاران و اعضای تیم درمانی و مراکز درمانی برقرار کنند. بیماران می‌خواهند مراقبت‌های درمانی را از پزشکی دریافت نمایند که به سخنان آنان گوش فرامی‌دهد و به مشکلات خاص آنها توجه داشته باشد و آنها را خوب بشناسد، نه پزشکی که مراقبت‌های درمانی را همانند یک فرمول یا دستورالعمل به آنها توصیه و تجویز می‌کند. بسیاری از مردم می‌گویند پزشکان اسیر آموخته‌های سنتی خود هستند و نمی‌خواهند به بیمار گوش فرادهند یا برای او شرایطی را فراهم کنند تا به آرامی نظرات و خواسته‌های خود را مطرح کند. رفتار متقابل پزشک و بیمار می‌تواند تأثیر بسزایی در بهبودی بیمار و در نتیجه افزایش رضایت بیمار داشته باشد. علاوه بر رابطه معقول و پسندیده یک بیمار با پزشک معالج نقش مهمی در تشخیص بیماری و تصمیم‌گیری برای درمان او دارد. با توجه به اهمیت موضوع ارتباط با بیمار به وسیله اعضای تیم درمانی و به ویژه پزشکان و تأکید بر این مساله به عنوان یک وظیفه و نتایج حاصل از این پژوهش به عنوان مساله‌ای مهم که مورد غفلت واقع شده است به نظر می‌رسد که تأکید لازم بر این مورد در دانشگاه ما صورت نگرفته باشد.

کد مقاله: S۳

نظرات دانشجویان درباره توانایی اساتید راهنما در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نویسندگان: خاور آملایی، مرضیه کبودی، فاطمه دارابی، لیدا معمارافتخاری، عالمتاج کرمانی، آریتا کرمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: دانشجویان در زمان تحصیل با چالش‌های گوناگون آموزشی، فرهنگی، اجتماعی و روبرو می‌شوند انتخاب استاد راهنمای توانمند و انجام مشاوره مناسب موجب کاهش دشواری می‌گردد چون مشخص نیست دانشجویان تا چه حد اساتید راهنما را در کاهش مشکلات خود موثر می‌دانند این بررسی انجام شد تا با استفاده از نتایج آن مشکلات احتمالی برطرف و موجبات ارتقاء کیفیت نقش اساتید راهنما فراهم گردد.

روش مطالعه: مطالعه، توصیفی تحلیلی است که بر روی دانشجویان پرستاری، مامایی و پیراپزشکی و هم چنین اساتید راهنمای آنان صورت گرفت. اطلاعات با استفاده از دو پرسشنامه مخصوص اساتید و دانشجویان که روایی و پایایی آنها تعیین شده بود جمع‌آوری گردید.

یافته‌ها: میانگین سنی اساتید و دانشجویان ۴۴/۰۳ و ۲۲/۴۱ سال بود. ۳۹/۳۹ درصد اساتید و ۳۰ درصد دانشجویان مذکر بودند. میانگین سابقه کار اساتید راهنما ۲۱/۴۵ سال و میانگین سالهای استاد راهنما بودن ۱۰/۸۱ بود. ۷۵٪ اساتید و ۵۰٪ دانشجویان معتقد بودند که اساتید و دانشجویان باید از نظر جنس همگن باشند. ۹۳٪ اساتید و ۸۵٪ دانشجویان گفتند استاد راهنما و دانشجو بهتر است هم رشته باشند. اساتید راهنما ۱-۲ ساعت در هفته با دانشجویان مشاوره داشتند ۸۰٪ دانشجویان بیان نمودند زمان ملاقات آنها با اساتید مشاوره در طول ترم خیلی کم است. ۹۶/۹۶٪ اساتید تاثیر مشاوره را مثبت ارزیابی نمودند اما ۴۰ درصد دانشجویان از مشاوره راضی بودند. ۸۷/۸۷٪ اساتید و ۹۳٪ دانشجویان، استاد راهنما را برای تمام دانشجویان و تمام دوران تحصیل ضروری دانستند. ۲۰٪ دانشجویان با دوستان خود و ۱۰٪ با هیچکس مشاوره نمی‌کردند. بین مقطع تحصیلی و انجام مشاوره و توانا دانستن استاد مشاور خود رابطه معنی‌دار آماری وجود داشت ($P = 0/05$) بین سن، جنس، محل زندگی، سهمیه قبولی و نظر موافق در مورد مشاوره و توانا دانستن اساتید رابطه معنی‌دار وجود نداشت. دانشجویان مقطع کارشناسی اساتید مشاور را تواناتر می‌دانستند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت کار اساتید راهنما در موفقیت دانشجویان باید در توانمند نمودن آنها کوشش شود. هم چنین با توجه به مشاوره حدود یک چهارم دانشجویان با دوستان خود که قطعاً اطلاعات لازم را ندارند، با برگزاری کارگاههای آموزشی در شروع تحصیل اهمیت کار اساتید راهنما و نقش آن در موفقیت را برای دانشجویان روشن سازیم.

کد مقاله: S۴

استاد توانمند و کیفیت آموزش

نویسندگان: زهره سعادت‌مند، طیبه احتشامی

آدرس: دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان

مقدمه: مقاله حاضر به بررسی جایگاه استاد در کیفیت آموزشی و شناسایی عوامل افزایش دهنده کیفیت آموزش می‌پردازد. عوامل مورد استفاده برای تعیین جایگاه استاد در کیفیت آموزشی شامل واجد شرایط بودن اساتید، کاربرد تشویق برای اساتید و فراگیران، استفاده اساتید از مواد و تجهیزات کارآمد آموزشی، ارزیابی دقیق از اساتید و ارزیابی علمی و مستمر از فراگیران و میزان تاثیر این عوامل بر افزایش کیفیت آموزش می‌باشد.

روش مطالعه: روش تحقیق در این پژوهش توصیفی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری ۱۰۰۰۰ نفر از سه مرکز آموزش عالی است که با توجه به جدول تعیین حجم نمونه تصادفی ۳۷۰ نفر به عنوان گروه نمونه انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای و ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته مشتمل بر ۴۰ سوال بسته‌پاسخ با اعتبار ۰/۹۰ می‌باشد.

یافته‌ها: بیشترین نقش استاد در افزایش کیفیت آموزش مربوط به واجد شرایط بودن استاد با متوسط نمره ۳/۸۱ با انحراف ۰/۶۵ می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: استفاده از اساتید واجد شرایط بیشترین نقش را در کیفیت آموزش دارد.

کد مقاله: S۵

بررسی رابطه شیوه تدریس اساتید دانشگاه علوم پزشکی تبریز با وضعیت تفکر انتقادی دانشجویان

نویسندگان: سهیلا احمدیان، سهیلا بانی، سربه پورتنقی، سکینه فتوحی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: بهبود مهارت‌های تفکر از ابعاد مهم فرآیند یاددهی-یادگیری است. امروزه دانش اختصاصی افراد اهمیت کمتری داشته، روش‌های سنتی تدریس و پر کردن اذهان از اطلاعات موجود پاسخگوی نیازهای افراد و جامعه نیست. در طرح ملی آموزش عالی آمریکا در سال ۲۰۰۱ به ضرورت مجهز نمودن دانشجویان به تفکر انتقادی تأکید شد، از طرفی تفکر انتقادی با رشد افراد رابطه‌ای ندارد بلکه باید آموزش داده شود. اکثر تحقیقات شیوه‌های تدریس فعال را در افزایش قدرت تأمل و تفکر انتقادی افراد مؤثر دانسته‌اند.

روش مطالعه: در این تحقیق توصیفی، پژوهشگر در کلاسهای متعددی شرکت و پس از تعیین شیوه تدریس فعال و غیر فعال تعدادی از دانشجویان را به طور تصادفی انتخاب کرد (۵۰ نفر روش مشارکتی، ۵۰ نفر روش سخنرانی) و پرسشنامه تفکر انتقادی را به آنها ارائه نمود. این پرسشنامه حاوی ۷۵ گویه برای ارزیابی ۷ مؤلفه می‌باشد. جهت مقایسه دو گروه از آزمون T مستقل استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج حاکیست که گرایش به تفکر انتقادی در گروه روش مشارکتی ($s=2/6$ و $x=49$) بیشتر از گروه روش سخنرانی ($s=2/3$ و $x=40$) می‌باشد ($P \leq 0/01$). یافته‌های مربوط به مؤلفه‌ها در دو گروه در اصل مقاله خواهد آمد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهند که روش‌های فعال یادگیری موجب رشد تفکر انتقادی و پویا در دانشجویان می‌شود. زیرا این روشها فرصتهای بیشتری را برای تبادل اندیشه، تحول اندیشه، تأمل و تفکر باز فراهم می‌نمایند. نتیجه این تحقیق همسو با نتایج تحقیقات داخلی و خارجی است.

کد مقاله: S۶

بررسی رابطه شیوه تدریس اساتید دانشگاه علوم پزشکی تبریز با وضعیت تفکر خلاق دانشجویان

نویسندگان: سهیلا بانی، رضا غفاری، سهیلا احمدیان، شیرین حسن‌پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: با وجود اینکه موفقیت انسان در گروه اندیشه بارور و خلاق است ولی تا مدتها محققان معتقد بودند که خلاقیت امری فطریست و پرورش آن کاری بیهوده تلقی می‌شد. ولی نتایج سالها

تحقیق نشان داد که استعداد خلاقیت در همه افراد با شدت و ضعف مختلف وجود دارد و می‌توان آن را بوسیله آموزش شکوفا ساخت. بنابراین می‌توان از طریق تغییر شیوه آموزش، انعطاف پذیری، سیالی و اصالت، افکار و اعمال افراد را پرورش داد.

روش مطالعه: در این تحقیق پژوهشگر در کلاسهای متعددی شرکت و پس از تعیین شیوه تدریس مطابق با معیارهای شیوه‌های تدریس فعال و غیرفعال تعدادی از دانشجویان را بطور تصادفی انتخاب کرد (۵۰ نفر روش مشارکتی، ۵۰ نفر روش سخنرانی). پرسشنامه تفکر خلاق را به آنها ارائه نمود. این پرسشنامه حاوی ۶۰ سؤال سه گزینه‌ای است. جهت مقایسه دو گروه از آزمون T مستقل استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج حاکیست که وضعیت تفکر خلاق در گروه روش مشارکتی ($s=1/7$ و $x=90$) در مقایسه با گروه روش سخنرانی ($s=2/3$ و $x=72$) بهتر است ($P \leq 0/01$).

بحث و نتیجه‌گیری: مشارکت فراگیران در فرآیند یادگیری آنقدر مهم است که اگر بخواهیم مدرس خوب را با یک عبارت توصیف کنیم، باید بگوییم مدرسی خوب است که فراگیران را به کنجکاوی و پرسش و ارائه راه حل‌های جدید برانگیزد، زیرا در اینصورت خلاقیت انسان را که عالی‌ترین جلوه اندیشه بشری است بکار می‌گیرد. کلیه نظامهای آموزشی تحقیقات زیادی را در این زمینه انجام داده‌اند که نتایج نشان دهنده رشد و شکوفایی اندیشه بارور و خلاق در اثر مشارکت مدرس و فراگیر می‌باشند.

کد مقاله: S۷

بررسی میزان همکاری و هماهنگی متقابل میان مربیان هیات علمی و پرستاران شاغل در راستای ارتقاء کارآموزی بالینی و عوامل مؤثر بر آن در بیمارستان‌های دولتی شهر قم، ۱۳۸۶

نویسندگان: هدی احمري طهران، احمد کچوی، تهمنه دادخواه‌تهرانی، زهرا عابدینی، علیرضا شعوری بیدگلی، محمد نوروزی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: به آموزش پرستاری باید به عنوان یک فرآیند بسیار مهم که افراد متعددی در ایفاء آن نقش دارند توجه خاصی مبذول داشت. در این میان همکاری و هماهنگی میان مربیان پرستاری و پرستاران شاغل در بیمارستان یکی از مهمترین و اساسی‌ترین اجزاء دستیابی به آموزش دانشجویان بوده و به جهت اهمیت و حساسیت نقش فارغ‌التحصیلان در تامین سلامتی افراد جامعه از اهمیت مضاعفی برخوردار می‌شود. در این میان به کرات مشاهده می‌شود

نویسندگان: هدی احمدری طهران، احمد کچویبی، علیرضا شعوری
بیدگلگی، تهمنه دادخواه تهرانی، محبوبه ابراهیمی، اعظم علیپور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: آموزش موثر به استفاده صحیح از مهارت‌های ارتباطی بستگی دارد. در فرآیند ارتباط آموزشی عناصر و اجزاء زیادی نظیر استاد، دانشجو، پیام آموزشی و دیگر عوامل محیطی نقش دارند. درحقیقت ارتباط در فرآیند آموزشی بصورت تبادل افکار و اطلاعات در یک تعامل دو طرفه بین استاد و دانشجو انجام می‌گیرد. توانایی برقراری یک ارتباط موثر یکی از شاخص‌های مهم تدریس اثربخش است و طبعاً می‌تواند تابعی از ویژگی‌های شخصیتی و علمی استاد باشد. از این عوامل می‌توان به سطح علمی استاد، اخلاق و برخورد مثبت استاد، حفظ حرمت و احترام به دانشجو و گشاده‌رویی اشاره نمود. از آنجاییکه بسیاری از دانشجویان در بدو ورود به دانشگاه با مشکلات متعددی مانند دوری از خانواده، عدم علاقه به رشته قبولی، ناسازگاری با محیط و عدم رضایت از امکانات رفاهی روبرو هستند لذا انتظار دارند که استاد آنان نقش حمایتی و هدایتی داشته باشند و برای حل مشکلات آنان قدم بردارد. لذا این پژوهش به منظور تعیین عوامل موثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد از دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی قم انجام گرفته است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی تحلیلی است که بر روی ۸۲ دانشجوی مشغول به تحصیل در دانشکده پرستاری مامایی قم انجام شده است. نمونه‌گیری در این پژوهش تصادفی بوده است. اطلاعات توسط پرسشنامه‌ای دو قسمتی (مشخصات دموگرافیک و عوامل تاثیرگذار) جمع‌آوری و سپس با کمک آزمون‌های توصیفی و تحلیلی کای دو و فیشر در برنامه SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین سنی نمونه‌های مورد پژوهش $23 \pm 3/2$ سال و اکثریت (۷۹/۹٪) مونث بودند. یافته‌های پژوهش بیانگر آن بود که در برقراری ارتباط بین استاد و دانشجو به ترتیب، فن بیان و مهارت‌های تدریس (۸۹/۸٪)، اخلاق استاد (۸۶/۵٪) حفظ حرمت و احترام به دانشجو توسط استاد (۷۹/۶٪)، استفاده از فن و اصول ارتباطی (۷۱/۵٪)، توانایی همدلی و درک متقابل استاد (۷۰/۸٪)، رعایت اصول مذهبی و ارزشی (۶۹/۹٪) رعایت عدالت (۶۹/۶٪)، ظاهر استاد (۶۷/۸٪)، در دسترس بودن استاد (۶۵/۶٪)، سن استاد (۴۲/۴٪)، جنس استاد (۳۵/۳٪)، از بیشترین اولویت برخوردار بودند. آزمون آماری کای دو بین نظرات دانشجویان در برخی از عبارات پرسشنامه در سنین مختلف، جنسیت متفاوت و ترم تحصیلی اختلاف معنی داری را نشان داد ($p = 0/01$).

که مسئولیت آموزش بالینی دانشجویان صرفاً به عهده مربیان بوده و پرستاران شاغل در این میان نقش کم‌رنگی را از خود ایفاء می‌نمایند. این پژوهش با هدف بررسی میزان همکاری و هماهنگی متقابل میان مربیان پرستاری و پرستاران شاغل و عوامل موثر بر آن در بیمارستان‌های دولتی شهر قم انجام گرفته است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی تحلیلی بر روی ۶۸ نفر در دو گروه پژوهش با دو پرسشنامه خودایفاء مجزا که دارای ۲۹ سوال یکسان بود در دو قسمت انجام گرفت. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از مقیاس لیکرت و آزمون کای دو ضرایب همبستگی اسپیرمن و پیرسون به کمک نرم‌افزار تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که اکثریت مربیان (۸۰/۸٪) و پرستاران (۶۴/۶٪) وضعیت همکاری میان خود را ضعیف اعلام نمودند. در مبحث هماهنگی نیز ۵۳/۳٪ مربیان و ۴۳/۶٪ پرستاران وضعیت را متوسط مطرح کردند. در این راستا ۷۵/۹۳٪ مربیان و ۶۵/۲٪ پرستاران معتقد بودند که معاونت آموزشی بیمارستان‌ها در ایجاد تعامل میان پرسنل نقش فعال ندارند. مهمترین عوامل موثر در ایجاد تقابل از دیدگاه مربیان شامل برگزاری جلسات مشترک به جهت برنامه‌ریزی آموزشی (۸۹/۷٪) آگاهی پرسنل از سرفصل آموزشی (۸۸/۹٪)، تعیین جایگاه ویژه در ارزشیابی سالانه پرسنل به جهت آموزش دانشجویان (۷۸/۸٪) داشتن تعهد اخلاقی در قبال دانشجو (۷۵/۸٪)، و علاقمندی به امر آموزش در میان پرسنل درمانی (۵۶٪) بود. در میان پرستاران نیز مهمترین علل شامل توجه مسئولین آموزشی به نقش مهم پرستاران درمانی در امر آموزش (۸۷/۸٪)، افزایش پرسنل درمانی متناسب با بیماران (۸۵/۵٪)، آگاهی از سرفصل آموزشی (۷۶/۶٪)، تعیین جایگاه ویژه در ارزشیابی سالانه پرسنل به جهت آموزش دانشجویان (۶۵/۸٪) و آموزش مداوم به جهت بهبود همکاری متقابل (۵۶/۵٪) بود.

بحث و نتیجه‌گیری: معاونت آموزشی بیمارستان‌ها باید نقش بیشتری در ایجاد تعامل بین مربیان و پرسنل درمانی به منظور آموزش بهینه دانشجویان ایفاء کنند. برنامه‌های آموزشی مداوم و برگزاری نشست‌های مشترک آموزشی نیز به ارتقاء این امر کمک می‌نماید. در این راستا اخلاق فردی نیز مهمترین ویژگی فردی است که بر میزان همکاری و هماهنگی متقابل اثر می‌گذارد.

کد مقاله: S۸

عوامل موثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد از دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی قم ۱۳۸۷

کد مقاله: S۱۰

پژوهش کیفی بر مفهوم توانمندی استاد از نگاه دانشجو

نویسندگان: پوراندخت افشاری، عبدالحسین شکورنیا، پوراندخت اسداللهی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: در نظام آموزشی دانشگاهها به ویژه دانشگاههای علوم پزشکی امر تدریس از اهمیت خاصی برخوردار می باشد. یکی از مشکلات اساسی در آموزش دانشگاهها چگونگی ارزیابی تدریس موثر و اثربخش و تعیین توانمندی استاد می باشد. از آنجا که دانشجویان مستقیماً درگیر یادگیری هستند لذا نظرخواهی از دانشجویان از بهترین شیوه های تعیین توانمندی مدرس است. در این پژوهش با روش نوین به تعیین ویژگیهای استاد توانمند از نگاه دانشجو پرداختیم.

روش مطالعه: این تحقیق با طراحی مطالعه کیفی (Qualitative Research) و تحلیل محتوا (Content Analysis) انجام شد. جامعه مورد بررسی دانشجویان سال دوم به بعد بودند که حداقل سه ترم در دانشگاه مشغول به تحصیل بودند. نمونه ها به روش هدفمند (Purposeful) انتخاب شدند و برای جمع آوری داده ها از مصاحبه نیمه ساختارمند استفاده شد. هر مصاحبه حدود ۴۵-۴۰ دقیقه طول کشید. مصاحبه ها دست نویس و سپس خط به خط تحلیل شد. کد گذاری و طبقه بندی مفاهیم صورت گرفت.

یافته ها: این پژوهش بر روی ۱۹ دانشجو که ۲۷٪ آنها پسر و ۷۳٪ دختر بودند صورت گرفت. در این پژوهش ویژگیهای استاد توانمند در شش حیطه شامل قدرت ارتباط، دانش پژوهشی، شخصیت فردی، روش تدریس، شیوه ارزشیابی و توان مدیریتی، مشخص گردید.

بحث و نتیجه گیری: یافته های این پژوهش منجر به تعیین مهمترین ویژگیهای یک استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان به شکل ذیل گردید. استاد توانمند، متخصص با درایتی است که با ایجاد ارتباط مناسب با دانشجو و اطرافیان و ارائه الگوی مناسب رفتاری و اخلاقی، توان ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار فراگیر را دارا می باشد.

بحث و نتیجه گیری: از آنجاییکه عوامل متعددی بر ارتباط موثر بین استاد و دانشجو تاثیر می گذارد، لذا پیشنهاد می شود مسئولین دانشگاهها با برگزاری کارگاههای مهارت ارتباطی به ارتقاء و بهبود این روابط کمک نمایند.

کد مقاله: S۹

بررسی نگرش اساتید نسبت به مشاوره و راهنمایی تحصیلی و نظر آنها در مورد وظایف مشاوره در سال ۸۶-۸۵

نویسندگان: اشرف ادهمی، عصمت نوحی، سکینه محمدعلیزاده، زهرا جلیلی، زهرا فتاحی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: راهنمایی و مشاوره دانشجویان، جزئی از وظایف اعضای هیأت علمی دانشگاهها به منظور فائق آمدن بر مشکلات قابل پیشگیری و افت تحصیلی ناشی از آن محسوب می گردد. هدف از این مطالعه تعیین نگرش اساتید دانشگاه علوم پزشکی کرمان نسبت به مشاوره و راهنمایی دانشجویان و نظرات آنان نسبت به وظایف اساتید مشاور می باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی _ مقطعی تعداد ۱۶۴ عضو هیأت علمی از طریق پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفتند. جهت سوالات نگرش، این پرسشنامه روائی ۰/۸ و پایایی ۰/۶۷ و جهت سوالات وظایف مشاوره، پایایی ۰/۸ محاسبه گردید. داده ها پس از جمع آوری، با استفاده از نرم افزار SPSS و با بهره گرفتن از آزمونهای آماری T و Anova یک طرفه تحلیل گردید.

یافته ها: نتایج این بررسی نشان دادند که ۷۷/۶٪ از اساتید سابقه مشاوره و راهنمایی دانشجویی داشتند و ۸۲/۶٪ از آنان از وظایف مشاوره آگاه بودند. ۸۶/۷٪ موافق و کاملاً موافق با وظایف استاد راهنما بودند. در مجموع ۷۴/۳٪ از اساتید نمره کل نگرش را کسب کردند. در مقایسه میانگین نمرات نگرش با متغیر مرتبه علمی و آگاهی از وظایف استاد مشاور تفاوت معنی داری مشاهده گردید (به ترتیب $p=0/038$ و $p=0/005$).

بحث و نتیجه گیری: نتایج این مطالعه حاکی از آن است که با توجه به نگرش نسبتاً مثبت اساتید نسبت به مشاوره و راهنمایی و موافق بودن آنها با وظایف مصوبه وزارتخانه شکی نیست که داشتن آگاهی و مهارت کافی و مناسب در انجام وظایف مشاوره و راهنمایی به منظور کمک و یاری به دانشجویان ضروری است. لذا اطلاع رسانی و آموزش اساتید در خصوص مشاوره و راهنمایی پیشنهاد می گردد.

کد مقاله: S11

مری بالینی توانمند کیست؟ پژوهشی کیفی از دیدگاه دانشجویان

نویسندگان: پورانداخت افشاری، پروین احسانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: اغلب موارد هنگامی که سخن از تدریس به میان می آید بیشتر فعالیت‌هایی که در کلاس درس صورت می‌گیرد مورد توجه است حال آنکه فعالیت‌های مدرسین در حیطه بالینی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در این پژوهش بر آن شدیم تا با روش نوین به طرح یک مسئله قدیمی پردازیم و دیدگاه دانشجویان مامایی را در خصوص تعیین ویژگی‌های یک مربی بالینی توانمند جویا شویم.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه کیفی است با استفاده از روش گراندد تئوری (Grounded theory) انجام شده است. نمونه‌گیری این مطالعه هدفمند بوده و برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه نیمه ساختارمند استفاده شد. سپس داده‌ها تحلیل خط به خط گردید. ابتدا کد گذاری باز انجام شد، سپس با مقایسه دائم داده‌ها طبقات و زیر طبقات شکل گرفت و ۴ طبقه مفهوم نمایان شد و مرور دست نوشته توسط سه نفر از شرکت کنندگان صورت گرفت.

یافته‌ها: شرکت کنندگان در این پژوهش را ۱۵ نفر دانشجوی مامایی، تشکیل می‌دادند. ۶۰٪ شرکت کنندگان دانشجویان ترم ۵ فوق‌دیپلم مامایی دانشگاه آزاد و ۴۰٪ دانشجویان کارشناسی مامایی ترم ۵ و بالاتر دانشگاه علوم پزشکی اهواز بودند. نتایج حاصل از آنالیز اطلاعات نمایانگر ۴ مفهوم تحت عناوین، قدرت ارتباط، مهارت، دانش‌گرایی و شخصیت فردی بود.

بحث و نتیجه‌گیری: در بیان ویژگی‌های مربی بالینی توانمند به این نتیجه دست یافتیم که مربی بالینی باید بعنوان الگوی مناسب با ایجاد ارتباط مناسب با پرسنل، مددجو و دانشجویان بتواند با ایجاد پیوندی مناسب بین دانش تئوریک فراگرفته شده در کلاس با کار بالینی، دانشجو را به سطح انجام کار بصورت مستقل برساند.

کد مقاله: S12

چگونه یک استاد موفق باشیم- بررسی مقایسه‌ای دیدگاه دانشجویان گروه‌های مختلف دکترای حرفه‌ای و کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

نویسندگان: فرحناز امیرلو، فریده صفی‌خانی، مهین دیانت، ابوالفضل شیروی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: بررسی دیدگاه فراگیران یکی از ارزنده‌ترین مسائلی است که می‌تواند باعث موفقیت برنامه‌ریزان در سیستم‌های آموزشی دانشگاه گردد. با توجه به این امر مطالعه حاضر به منظور بررسی دیدگاه دانشجویان گروه‌های مختلف کارشناسی و دکترای حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز انجام شد.

روش مطالعه: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی-تحلیلی است. نمونه‌های پژوهش دانشجویان گروه‌های مختلف کارشناسی و دکترای حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بودند و ابزار پژوهش شامل پرسشنامه‌ای با سئوالات باز بود. داده‌ها پس از جمع‌آوری و دسته‌بندی با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و اولویت‌بندی گردید.

یافته‌ها: هر دو گروه دانشجویان بیان کردند که استفاده از روشهای آموزشی مناسب و تسلط یافتن بر ارائه مطالب اولین گام جهت استاد موفق شدن می‌باشد. اولویت دوم و سوم گروه‌های کارشناسی به ترتیب شامل ۱- نظم در امور و داشتن ظاهر مناسب و ۲- ایجاد انگیزه و رفتار اجتماعی و طرز برخورد مناسب اساتید می‌باشد. از نظر گروه‌های دکترای حرفه‌ای این دو جنبه به یک نسبت ارزش داشت و اولویت دوم آنها را شامل می‌شد و اولویت سوم آنها عبارت بود از افزایش توانمندی اساتید در ارزشیابی فراگیران.

بحث و نتیجه‌گیری: این نتایج تأکیدی بر این مطلب است که دانشجویان در کلیه مقاطع تحصیلی استفاده مناسب از روشهای آموزشی و تسلط بر فنون تدریس را یکی از شرایط لازم برای حصول موفقیت استاد می‌دانند بنابراین پیشنهاد می‌شود که کمیته آموزش اساتید جهت برنامه‌ریزی هر چه بهتر از دیدگاه فراگیران استفاده نموده و برنامه‌های آتی خود را با تأکید بر آموزش روشهای نوین تدریس و فنون تدریس برنامه‌ریزی نماید.

کد مقاله: S13

دیدگاه دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در مورد چگونگی کسب موفقیت یک استاد

نویسندگان: فرحناز امیرلو، فریده صفی‌خانی، مهین دیانت، مریم سید طبیب

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی مسئله اصلی سیستم آموزش پزشکی می‌باشد. اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها به عنوان نیروهای

گروهها توسط پژوهشگر صورت گرفت و مطالب اظهار شده ضبط شد و با دست‌نویسهای پژوهشگر مطابقت داده شد.

یافته‌ها: از دید دانشجویان ۴ عامل مهم در موفقیت آنان نقش داشتند. ۱- توانایی‌های شخصی ۲- نگرش مثبت و انگیزه ۳- تلاش و پشتکار ۴- فاکتورهای حمایتی خانواده

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق در دانشکده پزشکی شیراز منجر به برنامه‌ریزی جهت برگزاری برنامه حسن استقبال دانشجویان جدید گردید. در این برنامه با مشخص شدن عوامل موثر بر موفقیت دانشجویان، بخصوص در جهت نیاز به داشتن اراده و پشتکار قوی برای طی دوران پزشکی، آموزش‌های لازم به آنان داده شد. همچنین نتایج این تحقیق می‌تواند به مسئولین و سیاستگذاران دانشکده‌های پزشکی در جهت حمایت هرچه بیشتر دانشجویان کمک نماید.

کد مقاله: S15

مقایسه دیدگاه دانشجویان کارورز پزشکی با پزشکان عمومی شاغل در ارتباط ویژگی‌های یک استاد مطلوب

نویسندگان: محمد اکراهی، سعید خادمی، محمدحسن مشکی‌باف

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: بسیاری از دیدگاه‌های دانشجویان پزشکی بطور مثال برداشت دانشجویان از آینده شغلی، نگرش نسبت به رشته تحصیلی و... با ورود به دانشگاه، گذشت زمان و طی مراحل مختلف تحصیلی بتدریج دچار تغییر میشود. در این تحقیق به دنبال این هدف بودیم که آیا نگرش دانشجو در ارتباط با معیارهای یک استاد مطلوب با گذشت زمان و فارغ‌التحصیل شدن در مقطع پزشکی عمومی نیز دچار تغییر خواهد شد یا خیر.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-تحلیلی با استفاده از یک پرسشنامه ۱۶ گزینه‌ای که روایی و پایایی آن قبلاً به اثبات رسیده بود و در سربرگ آن هدف از این طرح تحقیقاتی و نحوه تکمیل آن برای داوطلبین توضیح داده شد انجام گردید. با طرح ۱۶ ویژگی از شرکت‌کنندگان خواسته شد تا از بین این ویژگی‌ها امتیاز ۱ تا ۱۶ را بسته به اهمیت آن به هر گزینه بدهند. جمعیت مورد مطالعه در دو گروه دانشجویان کارورز (ورودی دو سال) و پزشکان شاغل در سیستم بهداشتی درمانی و مراکز خصوصی مورد ارزیابی قرار گرفتند.

یافته‌ها: در گروه دانشجویان چهار ویژگی مهم یک استاد به ترتیب (تسلط علمی ۴۳٪، توانایی ایجاد انگیزه، ۳۴٪، توانایی ایجاد

موثر در جهت نیل به اهداف آموزش عالی پزشکی همواره مورد توجه برنامه‌ریزان سیستم آموزشی بوده‌اند. پژوهش حاضر با توجه به این امر که چگونگی کسب موفقیت اعضای هیأت علمی از دیدگاه دانشجویان استعداد درخشان می‌تواند به ارتقاء کیفیت آموزش عالی یاری برساند در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز انجام گردید.

روش مطالعه: این مطالعه یک پژوهش تحلیلی-توصیفی است که ابزار پژوهش، پرسشنامه با سئوالات باز بود. نمونه‌های پژوهش شامل دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بود. داده‌ها پس از جمع‌آوری و دسته‌بندی با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل و اولویت‌بندی قرار گرفت.

یافته‌ها: پیشنهاد دانشجویان در خصوص نحوه ارتقاء و کسب موفقیت اساتید به ترتیب اولویت شامل استفاده از روشهای تدریس مناسب و تقویت فن کلاس‌داری (۵۷/۴٪)، مرتب بودن و داشتن ظاهر مناسب (۲۵/۵٪)، ایجاد انگیزه و برقراری ارتباط مناسب با دانشجویان و رفتار اجتماعی مناسب (۱۴/۹٪) و افزایش توانمندی اساتید جهت ارزشیابی صحیح دانشجو (۲/۱٪) می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این پژوهش به نظر می‌رسد که کمیته آموزش اساتید جهت توانمند نمودن اعضای هیأت علمی دانشگاه، علاوه بر آموزش روشهای نوین تدریس، فنون تدریس در جهت آموزش مهارت‌های ارتباطی، ایجاد انگیزه و آموزش روشهای ارزشیابی دانشجو نیز باید برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام دهد.

کد مقاله: S14

بررسی عوامل مرتبط با موفقیت در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: میترا امینی، محمدرضا دهقانی، جواد کجوری، علی مهبودی، لیلا بذرافکن، محبوبه صابر، زهرا کریمیان، غلامرضا صفایی اردکانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: هدف از این تحقیق تعیین دیدگاههای دانشجویان موفق دانشکده پزشکی شیراز نسبت به فاکتورهای موثر در موفقیت آنان می‌باشد. در این تحقیق دانشجویان با معدل بالای ۱۷ به عنوان گروه موفق مورد بررسی قرار گرفتند.

روش مطالعه: در این تحقیق کیفی ۳۰ دانشجوی موفق از دانشکده پزشکی، به ۶ گروه متمرکز ۵ تایی تقسیم شدند و در هر گروه به روش مصاحبه نیمه ساختارمند اطلاعات جمع‌آوری شد. هدایت

همکاری، مشارکت، همبستگی و اصلاح تضادها قرار دارد ۳- در سطح حرفه‌ای: تعلق حرفه‌ای، تعهد حرفه‌ای، دانش و مهارت منحصر به حرفه قرار دارد. بی توجهی به محتوای هر سطح، از شکل‌گیری صحیح فراگیران جلوگیری می‌نماید.

بحث و نتیجه‌گیری: براساس یافته‌های پژوهش، لزوم توجه بیشتر به اجتماعی شدن و شکل‌دهی فراگیران متناسب با نقش‌های از پیش تعیین شده برای ایشان ضروری می‌نماید. بازنگری در زیرساخت‌های تربیتی فراگیران حرفه‌های گوناگون نظام سلامت توصیه می‌شود. این امر در خصوص استادان و کارکنان نظام سلامت از طریق آموزش مداوم و در مورد دانشجویان با مساعدت استادان و برنامه‌ریزان میسر خواهد بود.

کد مقاله: S17

شناسایی دانشجویان در معرض خطر افت تحصیلی در مقاطع و دوره‌های علوم پزشکی

نویسندگان: فریبرز خورش، سونیا بحرانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: نظام آموزشی عالی کشور به عنوان یک نهاد و دانشگاه به عنوان یک سازمان اجتماعی در جامعه انسانی، وظیفه تامین نیازهای جامعه از نظر سرمایه انسانی، حفاظت و حراست از دستاوردهای فکری و علنی و انتقال آنها به نسل‌های آینده را دارد. افت تحصیلی نظام آموزشی کشور را از اهداف پیش‌بینی شده دور نموده و بخشی از سرمایه‌ها و فرصت‌ها را از دست می‌دهد. پیامدهای این پدیده به صورت مختلف از جمله اخراج، انصراف، ترک تحصیل و یا مشروط شدن دانشجو جلوه‌گر می‌شود. تاکنون مسئولین آموزشی دانشگاه جهت شناسایی دانشجویانی که دارای افت تحصیلی می‌باشند تنها از گزارشات دانشجویان مشروطی و دارای بیش از یک اخطار استفاده می‌نمودند که این امر باعث می‌گردد این دسته دانشجویان پس از افت تحصیلی شناسایی گردند. لذا معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بر ایجاد فرایند مکانیزه جدید جهت شناسایی دانشجویانی که در معرض خطر افت تحصیلی قرار دارند و اعلام هشدار به دانشجو و مسئولین آموزشی، همت گمارد.

روش مطالعه: پس از برگزاری جلسات متعدد با مسئولین آموزشی و مشاورین افت تحصیلی دانشگاه و تهیه گزارشات مختلف از وضعیت تحصیلی دانشجویان در رشته‌ها و مقاطع مختلف اقدام به تهیه نرم‌افزاری شد که گزارشات مختلفی به شرح زیر در آن نصب گردید: ۱- لیست دانشجویان غیرمشروط که میانگین نیمسال

ارتباط ۳۰٪، داشتن حس عذوفت و مهربانی ۲۸٪) بالاترین امتیاز را کسب کردند و در گروه پزشکان عمومی چهار ویژگی مهم به ترتیب شامل (تسلط علمی ۵۶٪، قدرت تحلیل و موشکافی مطلب ۴۲٪، توانایی ایجاد ارتباط ۳۸٪، و توانایی پذیرش انتقاد ۳۱٪) بالاترین ویژگی‌های امتیاز داده شده در این تحقیق بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با افزایش تجربه از حرکت دانشجویی به سمت پزشک عمومی انتظارات نیز از یک استاد دچار تغییر می‌شود. پزشکان بیشتر انتظار دارند استاد تسلط علمی بالا و قدرت تجزیه و تحلیل سوالات را داشته باشد و دانشجو بیشتر ایجاد انگیزه و ارتباط خوب با خود را انتظار دارد.

کد مقاله: S16

نقش استاد در فرآیند اجتماعی شدن فراگیران در حرفه خود: یک مطالعه کیفی

نویسندگان: علیرضا ایرج‌پور، Professor Hugh Barr، حیدرعلی عابدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: شواهد موجود بر لزوم اجتماعی شدن فراگیران در حرفه مربوطه (Professional Socialization) تاکید فراوانی دارند. از این طریق فراگیران ضمن دستیابی به هویت حرفه‌ای خود از نقش‌های حرفه‌ای در قبال سلامت جامعه آگاهی می‌یابند تا با ورود به عرصه کار، خدمات حرفه‌ای را با رعایت الگوهای مبتنی بر روابط انسانی صحیح به مددجویان ارائه نمایند. بدون تردید در این فرآیند نقش استادان غیر قابل انکار می‌کند. این پژوهش با شناخت فرآیند حرفه‌ای‌گرایی در نظام آموزش علوم پزشکی در کشور، الگوی نقش استادان را ارائه می‌نماید.

روش مطالعه: در بخشی از یک پژوهش وسیعتر و با بهره‌گیری از روش کیفی بررسی ماهیت حرفه‌ای‌گرایی (Professionalism) در آموزش علوم پزشکی کشور مورد توجه قرار گرفت و تعداد ۱۲ مصاحبه نیمه ساختار با سیاستگذاران ارشد و اجرائی امر بهداشت، درمان و آموزش علوم پزشکی کشور انجام شد. مصاحبه‌ها به روش تحلیل مقایسه‌ای مداوم و رویکرد چارچوبی (Framework Approach) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: بر اساس تحلیل داده‌ها استاد قادر خواهد بود و لازم است تا فرآیند اجتماعی شدن حرفه‌ای فراگیران را در سه سطح یاری دهد: ۱- در سطح ایدئولوژیکی: مفاهیم ارزشها، باورها و نگرشهای فراگیران شکل می‌گیرد. ۲- در سطح تعاملی: مفاهیم ارتباط،

این مطالعه مورد ارزیابی قرار گرفت. روش اول مبتنی بر کنترل و امضاء برگه‌های انتخاب واحد ۱۵ دانشجو توسط استاد راهنما و توجه به رعایت پیش‌نیاز دروس بر مبنای برنامه آموزشی رشته مزبور در سال اول بود اما روش دوم با ارائه یک برنامه مدون و مشخص مبتنی بر راهنمایی و هدایت همین دانشجویان در جهت ارتقاء شخصیت فردی و ایجاد ارتباط متقابل بین دانشجو و استاد و راهنمایی دانشجویان در جهت استفاده صحیح از امکانات دانشگاه و بالا بردن قابلیت حداکثری دانشجویان علاوه بر بررسی و تأیید برگه‌های انتخاب واحد براساس برنامه آموزشی رشته علوم آزمایشگاهی در ترم ۳ و ۴ (سال دوم) استوار بود. نمرات کسب شده دانشجویان و میانگین معدل دانشجویان هر نیمسال محاسبه و بین سال اول و دوم با آزمون آماری T-Test در نرم‌افزار SPSS مورد پردازش قرار گرفت.

یافته‌ها: بررسی نتایج حاصل نشان داد که روش دوم به طور معنی‌داری ($P < 0/05$) بر میزان یادگیری و موفقیت دانشجویان در پایان هر ترم در مقایسه با گروه اول موثرتر بود.

بحث و نتیجه‌گیری: ما با توسعه و آزمایش برنامه‌های رایج مشاوره در دانشگاه مشخص کردیم که میانگین نمرات پایان ترم دانشجویان در نیمسال سوم و چهارم (روش دوم) بالاتر از میانگین نمرات دانشجویان در نیمسال اول و دوم (روش اول) در مطالعه ما بود. توجه بر روی نمرات پایان ترم دانشجویان از محدودیت‌های مطالعه حاضر است. اجرای برنامه آموزشی با روش کارگاهی نسبت به روش در اختیار داشتن مواد آموزشی باعث یادگیری فعال و مهارت‌های لازم اساتید در جهت ارائه بهتر خدمات مشاوره به دانشجویان می‌گردد.

کد مقاله: S19

تعیین سبک رهبری مدیران گروه‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اهواز در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: امین ترابی، مریم رضایی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: رهبری جزء جدایی‌ناپذیر مدیریت و مهمترین وظیفه آن است. تعیین سبک رهبری مدیران سازمان‌ها به جهت تأثیری که روی موفقیت رهبری، فرهنگ و راهبردهای حاکم بر سازمان دارد، بسیار مهم است. این پژوهش با هدف تعیین سبک رهبری مدیران گروه‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اهواز در سال ۱۳۸۷ صورت گرفت.

تحصیلی آنها نسبت به نیمسال تحصیلی قبل بیش از ۱۰ درصد افت داشته است، ۲- لیست دانشجویان غیرمشروط که میانگین نیمسال تحصیلی آنها یک انحراف معیار کمتر از میانگین کلاس می‌باشد، ۳- لیست دانشجویان غیرمشروط که بیش از یک نیمسال میانگین نیمسال آنها زیر میانگین کلاس باشند، ۴- لیست دانشجویان غیرمشروط که بیش از یک درس در یک نیمسال مردودی داشته‌اند، ۵- اعلام وضعیت تحصیلی دانشجو نسبت به میانگین کلاس در نیمسال‌های مختلف بصورت نمودار.

یافته‌ها: فرایند قبلی تنها دانشجویان مشروطی و دارای اخطار تحصیلی را شناسایی می‌نمود و ابزاری برای پیشگیری از مشروط شدن دانشجویان وجود نداشت. همچنین اساتید راهنما فرصت کافی جهت بررسی وضعیت تک‌تک دانشجویان تحت راهنمایی خود، ندارند. لذا راه حل انتخابی معاونت آموزشی دانشگاه، استفاده از بانک اطلاعاتی آموزشی دانشگاه و تهیه گزارشات مختلف جهت اعلام هشدار به دانشجو، اساتید راهنما و مسئولین آموزشی پیش از مشروط شدن و خطر افت تحصیلی می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: پیشگیری از افت تحصیلی دانشجویان، صرفه‌جویی در نیروی انسانی، زمان و هزینه، کمک به اساتید راهنما جهت شناسایی دانشجویان مشکل‌دار، تقویت بنیه علمی دانشگاه، سهولت در شناسایی دانشجویان در معرض افت تحصیلی، پیامدهای این اقدام می‌باشد. با اجرای این طرح در نیمسال دوم ۸۶-۸۷ دانشگاه علوم پزشکی اصفهان برای اولین بار به اطلاعات جدیدی در خصوص دانشجویان در معرض خطر افت تحصیلی و علل آن دست یافت که گام موثری در خصوص رشد کیفی آموزشی دانشگاه بود.

کد مقاله: S18

مقایسه تأثیر دو روش متفاوت اساتید راهنما بر یادگیری و عملکرد دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان

نویسندگان: محمد هادی بهادری، آبتین حیدرزاده، معصومه فغانی، ابراهیم نصیری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: شواهد نشان می‌دهد که توجه به نقش حیاتی اساتید راهنما و مشاوره در دانشگاه‌های علوم پزشکی کم‌رنگ شده است. لذا این مطالعه به منظور مقایسه تأثیر دو روش عملکرد رایج اساتید راهنما و مشاوره مبتنی بر مسئولیت‌های اساتید راهنما در بهبود وضعیت آموزشی دانشجویان طراحی گردید.

روش مطالعه: دو روش متفاوت جهت راهنمایی دانشجویان جدیدالورود علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در

نویسندگان: زهرا تقریبی، اسماعیل فخاریان، فخرالسادات میرحسینی، سیداصغر رسولی نژاد، حسین اکبری، حسین عاملی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: یکی از معیارهای مورد استفاده جهت شناسایی زود هنگام دانشجویان آسیب پذیر تکرار درس است. با توجه به تاثیر عوامل متعدد بر آن، تبعات جبران ناپذیر آن در صورت تداوم و عدم انجام تحقیقی در این زمینه در دانشکده پرستاری و مامایی کاشان، با هدف بررسی وضعیت تکرار درس و عوامل مرتبط با آن مطالعه‌ای بر روی کلیه دانش آموزان این دانشکده از سال ۶۵ تا انتهای ۸۲ انجام گرفت.

روش مطالعه: در این مطالعه مقطعی کلیه دانش آموزان که ۱۱۷۴ نفر بودند به صورت سرشماری انتخاب و اطلاعات بر اساس مستندات موجود بوسیله پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک (سن، جنس، وضعیت تاهل، محل سکونت، نوع دیپلم، سهمیه، معدل دیپلم، فاصله دیپلم تا ورود به دانشگاه، دوره، مقطع و رشته تحصیلی) و وضعیت تکرار درس (سابقه تکرار درس، تعداد موارد تکرار درس، نام درس) جمع آوری شد. البته در مواردی که درسی بیش از یکبار تکرار شده بود، تکرار آن درس فقط یک بار منظور گردید. وقوع تکرار درس محاسبه و جهت تجزیه و تحلیل عوامل خطر احتمالی از OR و درصد تفاوت استفاده شد.

یافته‌ها: مشکل تکرار درس در ۲۲۶ نفر (۱۹/۲۵٪) وجود داشت. ۱۲۴ نفر (۱۰/۶٪) فقط یک درس، ۴۸ نفر (۴/۱٪) دو درس، ۲۹ نفر (۲/۵٪) سه درس و ۲۵ نفر (۲/۱٪) تعداد چهار درس و یا بیشتر را تکرار کرده بودند. بیشترین فراوانی در رشته پرستاری به زبان خارجه، در رشته اتاق عمل به بیوشیمی و در رشته مامایی به بیوشیمی و فیزیولوژی اختصاص داشت. جنسیت مذکر، بومی بودن، دیپلم تجربی، متاهل بودن، سهمیه غیرمناطق، تاخیر در ورود به دانشگاه و تحصیل در دوره روزانه خطر تکرار درس را افزایش می دهند. بر خطر وقوع تکرار درس معدل کتبی دیپلم تاثیر منفی و سن تاثیر مثبت دارد. بیشترین خطر وقوع تکرار درس مربوط به مقطع کارشناسی پیوسته و کمترین آن مربوط به کارشناسی ناپیوسته است. بیشترین خطر بروز تکرار درس برحسب رشته به ترتیب مربوط به اتاق عمل، پرستاری و مامایی است.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به عوامل موثر بر عدم کسب حداقل نمره قبولی، لزوم برنامه ریزی توسط متولیان آموزش بالاخص اساتید راهنما، جهت حمایت‌های کارشناسانه از دانشجویان امری انکارناپذیر است.

روش مطالعه: این پژوهش از مطالعات مقطعی و توصیفی - تحلیلی (Analytical-Descriptive) می باشد. جامعه پژوهش این تحقیق را کلیه مدیران گروه‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز (۵۹ نفر) تشکیل می دهد. در این مطالعه از روش سرشماری استفاده شد و کل جامعه مورد بررسی قرار گرفت. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه جهانی (معتبر) مدل LPC فیدلر حاوی ۱۶ پرسش دو قطبی استفاده شد. در نهایت بر اساس امتیازات مکتسبه توسط هر فرد سبک رهبری وی بر اساس یکی از سبکهای رابطه مدار، بینایی و وظیفه مدار تعیین شد. داده‌ها پس از ورود به نرم افزار SPSS ویرایش ۱۱/۵، توسط آزمون‌های آماری مناسب تحلیل شد.

یافته‌ها: از کل افراد مورد بررسی ۴۱ نفر پرسشنامه مربوطه را عودت دادند. از بین این افراد ۲۱٪ دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس، ۶۷٪ دکتری تخصصی و ۱۲٪ دارای مدرک فوق تخصص (بالینی) بودند. از نظر تاهل ۹۳٪ متأهل بودند. ۶۳٪ پاسخگویان را مرد و ۳۷٪ را زنان تشکیل می دادند. از نظر سابقه خدمت، اکثر افراد مورد مطالعه (۴۴٪) بین ۲۵-۱۳ سال سابقه خدمت داشتند. نتایج پژوهش نشان داد ۵۴٪ افراد بین ۵۳-۴۰ سال سن داشتند. میانگین سنی افراد $45/4 \pm 8/4$ سال بود که به ترتیب ۳۹٪ مدیران گروه‌های آموزشی دانشگاه دارای سبک رهبری رابطه گرا، ۳۴٪ دارای سبک رهبری وظیفه گرا و ۲۷٪ دارای سبک رهبری بینایی بودند. از کل ۱۲۸ امتیاز LPC (همکار با کمترین امتیاز) میانگین امتیاز افراد مورد مطالعه $24/5 \pm 61/7$ بود. همچنین نتایج پژوهش نشان داد که بین سابقه خدمت افراد و سبک رهبری رابطه مداری رابطه معنی دار آماری وجود دارد ($P=0/03$) به طوریکه با افزایش سابقه کار میزان استفاده از سبک رابطه مداری نیز افزایش یافته است.

بحث و نتیجه گیری: در ارتباط با نتایج به دست آمده نمی توان بیان نمود که یک نوع سبک رهبری خاص، بهترین نوع سبک رهبری است، بلکه هر شرایطی سبک رهبری مطابق با شرایط خاص خود را می طلبد. اما به طور قطع اتخاذ یک سبک رهبری اثربخش و مناسب می تواند بر کلیه چارچوب‌های ساختاری و فرآیندی گروه آموزشی به عنوان یک سازمان کوچک و مهم متشکل از استاد، دانشجو و سایر کارکنان تاثیر بسزایی داشته باشد.

کد مقاله: S20

توانمندی اساتید راهنما در دانشکده‌های پرستاری و مامایی با تاکید بر شناسایی عوامل خطر بروز تکرار درس

کد مقاله: S۲۱

تجارب و درک دانشجویان مامایی، از نقش شاغلین بخش درمان در آموزش بالین

نویسندگان: زهرا تقفی، محمد اسد پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مقدمه: رفع نیازهای سلامتی و بهداشتی جامعه از طریق تامین نیروی انسانی کارآمد می‌باشد، بدیهی است این امر محقق نخواهد گشت مگر از طریق آموزش دانشجویان و هر گونه نقضی در این امر تاثیر مستقیم بر فراگیری دانشجویان و در نهایت اختلال در تامین سلامت افراد جامعه خواهد داشت و در این رابطه نقش مربی و شاغلین بخشهای درمانی از اهمیت ویژه ای برخوردار می‌باشد. این تحقیق با هدف توصیف ساختار حرفه‌ای ماهیت آموزش بالینی در رابطه شاغلین بخشهای درمانی و احتمالاً ارائه راهکارهایی جهت برنامه‌ریزان آموزش مامایی انجام شده است.

روش مطالعه: پژوهش حاضر یک مطالعه کیفی از نوع پدیدشناسی بوده و مشارکت کنندگان در این تحقیق دانشجویان مامایی سال آخر کاردانی بوده اند. نمونه‌گیری مبتنی بر هدف بوده و پس از اشباع داده‌ها تعداد شرکت کنندگان ۱۲ نفر شده‌اند اطلاعات در پاییز ۸۵ با مصاحبه عمیق و نیمه سازمان یافته انجام شده و مدت مصاحبه در حدود ۶۰ دقیقه بوده است. که همگی روی نوار کاست ضبط گردید محل پژوهش دانشکده پرستاری مامایی بوده و جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از روش کلایزی استفاده گردید.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش شامل ۱۵۰ مفهوم استنباط شده از مصاحبه‌ها بود که در دو دسته کلی نقش شاغلین در عوامل ارتقاء دهنده و بازدارنده آموزش بالینی رسمی طبقه‌بندی شده است. نقش شاغلین در عوامل ارتقاء دهنده به آموزش بالینی شامل استقلال در کار، اعتماد به نفس، صبر و شکیبایی، احساس مسئولیت، کار تیمی، یادگیری راحت و بدون اضطراب، مشاهده سریع آثار مراقبتی، شخصیت فردی و علمی پرسنل، حفظ شخصیت دانشجو و ایجاد انگیزه و سؤال در دانشجو با عدم تحقیر او، نزدیک کردن آموزش تئوری و بالینی بیان شده است در زمینه عوامل بازدارنده آموزش رسمی عملکردهای غلط و روتین بخشها، ضعف علمی پرسنل، کم توجهی به مسائل اخلاقی و حقوق بیماران، کمبود نظارت بر خدمات، شکاف بین تئوری و عمل، کم توجهی به شخصیت دانشجو و از بین بردن انگیزه سؤال و تحقیر دانشجو اظهار شد.

بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان می‌دهد که شرکت کنندگان تجارب دقیق و مهمی در مورد نقش پرسنل شاغل مراکز درمانی در آموزش بالینی و مشکلات و پیامدهای ناشی از ناهماهنگی آن با آموزش اساتید بالینی را دارند لذا این پژوهش که به مشکلات ماوراء بررسی‌های سطحی پرداخته و واقعیت‌های عینی بالینی را نشان می‌دهد همه کسانی را که در ارائه برنامه‌ریزی‌های آموزش دانشجویان در بالین نقش دارند مخاطب قرار داده و به برنامه‌ریزی و عملکردی متناسب با نیازهای دانشجویان و توانمندسازی اساتید بالینی با مهارت‌های ارتباطی و مدیریتی و خلاقیت در این زمینه و همکاری‌های بین بخشی فرا می‌خواند.

کد مقاله: S۲۲

مستمع، صاحب سخن را بر سر ذوق آورد: بررسی تجربیات اساتید از داشتن دانشجوی خوب

نویسندگان: صدیقه مقسمی، اکرم ثناگو، لیلا جویباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: رابطه استاد و دانشجو یک رابطه دو طرفه است در نیمی از اوقات استاد بر دانشجو تاثیر دارد و در نیم دیگر رفتار مؤدبانه و جویای علم بودن و بی‌تفاوت نبودن دانشجویان نسبت به مطالب ارائه شده و همکلاسی‌ها و فعال بودن می‌تواند استاد را بر سر ذوق و شوق آورده، او را ترغیب بیشتر به تعلیم و فعالیت کند. هدف از این مطالعه تبیین تجربیات اساتید از داشتن دانشجوی خوب بر توانمندی و رشد استاد بوده است.

روش مطالعه: در این مطالعه کیفی از اساتید علوم پزشکی (پزشکی، پرستاری، مامایی، پیراپزشکی) دانشگاه علوم پزشکی گلستان برای شرکت در مطالعه دعوت به عمل آمد. با توجه به اشباع طبقات مصاحبه با ۱۹ استاد از کفایت لازم برخوردار بوده است. از نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و برای گردآوری داده‌ها از مصاحبه‌های انفرادی نیمه‌ساختار استفاده شد. سوال اصلی تحقیقی تجربه "داشتن دانشجوی خوب و تاثیر آن بر استاد" بود. مصاحبه‌ها خط به خط دستنویس، کدگذاری، طبقه‌بندی و آنالیز محتوایی شد.

یافته‌ها: اساتید یکی از عوامل موثر بر توانمندی و رشد خود را داشتن دانشجوی خوب قلمداد نمودند. مضمون اصلی از این مطالعه "مستمع صاحب سخن را بر سر ذوق آورد" با مضامین فرعی "تفکر انتقادی داشتن دانشجو، پرسش دانشجو و کنجکاوی او، هدفمند بودن دانشجو، پیگیری و فعالیت آموزشی در طول ترم، عشق و علاقه دانشجو به درس، بکارگیری تئوری در بالین"

به اداره آموزش " نیز از دیگر زمینه‌های مشارکت‌های بالینی شرکت کنندگان در این مطالعه بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: یادگیری از هم‌تایان شکلی از یادگیری مشارکتی است که موجب تقویت ارزش تعامل دانشجویان-دانشجو می‌شود و منجر به پیامدهای یادگیری مفیدی خواهد شد. با توجه به نقش مهم هم‌کلاسی در یادگیری دانشجویان در بالین فراهم کردن شرایط همکاری سازنده، مثبت و موثر دانشجویان برای دست یافتن به این امر مهم به نظر می‌رسد. آموزش استراتژی‌های یادگیری از طریق هم‌تایان، به اساتید نیز امری ضروری می‌باشد.

کد مقاله: S۲۴

استاد مشاور: راهکاری برای پرورش دانشجویان آکادمیک در دانشگاه های علوم پزشکی

نویسندگان: صدیقه مقسمی، اکرم ثناگو، لیلا جویباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: از آنجائی که رشد و توسعه هر جامعه متأثر از نیروی آموزش دیده آن جامعه است، شناسایی فاکتورهای موثر در پیشرفت تحصیلی دانشجویان و بذل توجه به آنها، گامی بسوی توسعه پایدار است. هدف از این مقاله بررسی راهکارهای پرورش دانشجوی آکادمیک یا "دانشجوی مقبول" در دانشگاه‌ها از دیدگاه اساتید می‌باشد.

روش مطالعه: در این پژوهش بر اساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف با ۱۹ عضو هیات علمی پزشکی، پرستاری و مامایی و پیراپزشکی از رده‌های مختلف علمی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۷۸ مصاحبه‌های نیمه‌ساختار به عمل آمده است. سوالات از اساتید در مورد تجربیات اساتید از "دانشجوی خوب" بوده است. داده‌ها دست‌نویس، کدگذاری و طبقه‌بندی شدند و بر اساس "تحلیل محتوا" آنالیز شدند.

یافته‌ها: "استاد مشاور" به عنوان مضمون اصلی این مقاله، ارائه می‌شود. اساتید اظهار داشتند "دانشجویان هنوز در حال و هوای خارج از دانشگاه هستند" و لزوم مداخله جهت راهنمایی و شکل دادن به آنان برای داشتن دانشجویانی "ایده‌ال" یا دانشجویانی با ابعاد مختلف اخلاقی، آموزشی، پژوهشی را ضروری دانستند. شرکت کنندگان اظهار داشتند دانشجویان در این برهه از زمان به دلیل "عدم محدودیت در پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها، فشار خانواده برای ادامه تحصیل، دورنمای مبهم آینده شغلی"، فراگیری بی‌انگیزه و فرساینده استاد و دانشگاه هستند. برای شکل‌دهی

می‌باشد. اساتید معتقد بودند با داشتن چنین دانشجویانی، سطح کلاس از نظر تدریس بالا می‌آید، و به‌روز کردن دانسته‌ها، انگیزه و علاقه به آموزش منجر می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری: دانشجوی با انگیزه و هدفمند در محیط آموزشی علاوه بر موفقیت زندگی کاری آینده خود و رشد و توانمندی استاد باعث جو آموزشی مناسب در دانشگاه می‌شود.

کد مقاله: S۲۳

یادگیری از هم‌تایان در محیط‌های بالینی

نویسندگان: اکرم ثناگو، لیلا جویباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: امروزه یادگیری گروهی یک بخش ضروری از آموزش علوم پزشکی است. دانشجویان در دوره آموزشی به هم‌کلاسی خود به عنوان منبع گسترده‌ای از دانش و به عنوان منبع تفکر انتقادی و الگو نگاه می‌کنند. با توجه به نقشی که هم‌کلاسی در کارآموزی دانشجویان دارد در این مطالعه بر آن شدیم تا به بررسی تجربیات دانشجویان علوم پزشکی در خصوص یادگیری از هم‌تایان طی کارآموزی بالینی بپردازیم.

روش مطالعه: در این مطالعه کیفی از ۳۰ دانشجو دختر و پسر رشته‌های پرستاری و مامایی در سنوات تحصیلی مختلف برای شرکت در مطالعه دعوت به عمل آمد. برای جمع‌آوری اطلاعات از روش مصاحبه‌های انفرادی نیمه‌ساختار استفاده شد. مصاحبه‌ها خط به خط دست‌نویس و مطابق رویکرد "تحلیل محتوای" آنالیز شدند. جهت رعایت حقوق شرکت کنندگان، رضایت نامه شفاهی برای شرکت در مطالعه و ضبط صدا اخذ گردید.

یافته‌ها: "یادگیری از هم‌تایان در بالین" به عنوان یک تم برجسته از داده‌ها ظهور یافت. شرکت کنندگان اظهار داشتند در محیط‌های بالینی وجود هم‌کلاسی باعث بهتر انجام دادن مسئولیت‌های واگذار شده می‌شود. "تقسیم بیماران و تقسیم کارهای بخش بر حسب توانایی" موجب می‌شود تا بتوانند از عهده کار برآیند. علاوه بر این که برخی از فعالیت‌ها را با "گذاشتن دانسته‌های یکدیگر در کنار هم" کامل می‌کنند. یادگیری از هم‌تایان عمدتاً به صورت "مشارکت در کارها و کمک گرفتن" و در طیف وسیعی از کارها مانند "کمک گرفتن از یکدیگر برای اخذ شرح حال بیماران، انجام پروسیجرهایی مانند تعویض پانسمان، گرفتن خط وریدی، سونداز"، و یا یادگیری "برقراری ارتباط موثر و خوب با بیمار" بوده است. "همکاری در درخواست از استاد برای عدم اعلام غیبت

مورد تائید اساتید بوده است. هیچ دانشجویی به عنوان "بد" توصیف نشد بلکه از گروهی از فراگیران به عنوان کم کار و با مهارت کم یاد شد. "فعال بودن در یادگیری، انگیزه و علاقه، دقت و تیزهوشی در بالین، بکارگیری تئوری در بالین، شناخت گره‌های کور رشته خود، ظاهر و رفتار آکادمیک، ایجاد انگیزه در استاد جهت به روز کردن اطلاعات و افزایش توانمندی" از سایر مشخصات دانشجوی خوب بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: دانشجوی خوب که با علاقه و عشق در کلاس حضور می‌یابد و با توجه و تمرکز بر گفته‌های استاد، سوالات خوبی می‌پرسد و گره کور آن مبحث را پیدا و پیگیری می‌کند و به این طریق آموزش و یادگیری خود را بالاتر می‌برد به تعداد محدودی در دانشگاه‌ها حضور دارند. ایجاد چنین خصوصیتی در دانشجویان اتفاقی نیست و مستلزم برنامه‌ریزی و مداخلات و توجهات خاص آموزشی می‌باشد. مطالعات بیشتر جهت شناسایی راهکارهای علمی و عملی توصیه می‌شود.

کد مقاله: S۲۶

بررسی نظرات اعضای هیأت علمی از کیفیت حضور اساتید راهنما در روند تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵

نویسندگان: ایمان جهانیان، پرویز امری، یحیی جوادبان، غلامرضا بینش‌پژوه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

مقدمه: بر اساس مقررات آموزشی، ارابه مشاوره و راهنمایی تحصیلی از وظایف اعضای هیأت علمی محسوب می‌گردد که بمنظور پیشگیری از مشکلات تحصیلی و بهبود پیشرفت تحصیلی صورت می‌گیرد. با توجه به اهمیت و نقش مشاوره در دستیابی دانشجویان به اهداف آموزشی ضرورت دارد تا عملکرد اساتید راهنما مورد بررسی قرار گیرد. نتایج این پژوهش در ارابه برنامه‌ریزی و تعیین روش آموزشی مناسب در جهت ارتقای کارایی سیستم مشاوره که از جمله مسایل مهم و اساسی یک دانشگاه محسوب می‌گردد، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیف-تحلیلی و مقطعی توسط مرکز مطالعات در سال تحصیلی ۸۶-۸۵ انجام گردید. پرسشنامه‌ای روا و پایا طراحی شد که شامل ۲ سوال زمینه‌ای و ۹ سوال درخصوص

دانشجویان باید از بدو ورود به دانشگاه برنامه‌هایی جهت جذب آنان داشت. از "استاد مشاور" خوب و دانا به عنوان بهترین حامی و "خانواده دوم" در دانشگاه برای دانشجویان یاد شد.

بحث و نتیجه‌گیری: بهترین راهکار برای افزایش انگیزه در دانشجویان وجود استاد مشاور یا راهنمای خوب است. استاد مشاور خوب و توانا با برقراری انس و الفت صمیمی با دانشجو می‌تواند بسیاری از مشکلات و مسایل دانشجویان را حل کند چرا که دانشجو صادقانه مسائل و درگیریهای ذهنی خود را با وی در میان می‌گذارد. گسترش شرح وظایف استاد مشاور و ایجاد فاکتورهای دقیق و مناسب در انتخاب وی مانند مجرب بودن، علاقمندی و صرف وقت برای پیگیری مسائل دانشجویان موجب سهولت و تسریع در حل بسیاری از مسائل دانشجویان خواهد شد.

کد مقاله: S۲۵

تبیین دانشجوی خوب از دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان

نویسندگان: صدیقه مقسمی، اکرم ثناگو، لیلا جویباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: زمانی دانشجوی خوب، دانشجویی بود که خوب درس بخواند، فردی باهوش و مستعد و با معدل بالا باشد. بررسی متون حاکی از آن است تعریف دانشجوی خوب مفهومی پویا است و بر حسب شرایط جامعه در حال تغییر و تحول است. هدف از این مقاله بررسی تجربیات اساتید علوم پزشکی از مفهوم "دانشجوی خوب" است.

روش مطالعه: در این پژوهش بر اساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف با ۱۹ عضو هیأت علمی پزشکی، پرستاری و مامایی و پیراپزشکی از رده‌های مختلف علمی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۷۸ مصاحبه‌های نیمه‌ساختار به عمل آمده است. سوالات از اساتید در مورد تجربیات اساتید از "دانشجوی خوب" بوده است. داده‌ها دست‌نویس، کدگذاری و طبقه‌بندی شدند و بر اساس "تحلیل محتوا" آنالیز شدند.

یافته‌ها: اساتید دانشجویانی را "خوب" می‌دانستند که ویژگی‌های مختلفی را شامل "تک بعدی نبودن، داشتن توانایی‌های مختلف از قبیل اخلاقی، علمی پژوهشی و فرهنگی" را دارا باشد. هر چند که وجود چنین دانشجویان نمونه‌ای و با تمامی این مشخصات بندرت

نظرات اساتید راهنما بر اساس مقیاس سه درجه‌ای لیکرت بود. پرسشنامه برای کلیه اساتید راهنمای دانشگاه از دانشکده‌های مختلف (پزشکی، دندانپزشکی و پیراپزشکی) فرستاده شد که نهایتاً ۵۰ عضو هیأت علمی فرمها را به روش خودایفا تکمیل نموده و به مرکز ارسال کردند. اطلاعات کدگذاری و وارد کامپیوتر شده و با نرم‌افزار SPSS آنالیز گردید.

یافته‌ها: ۲۴ استاد (۴۸٪) از دانشکده پزشکی، ۱۸ استاد (۳۶٪) از دانشکده دندانپزشکی و ۸ استاد (۱۶٪) از دانشکده پیراپزشکی در مطالعه شرکت نمودند. اساتید بطور میانگین ۱۷ دانشجو را تحت راهنمایی و مشاوره خود داشتند. رضایتمندی اساتید در ۱۳۴ مورد (۳۳/۵٪) زیاد، در ۱۸۵ مورد (۴۶/۲۵٪) متوسط و ۳۹ مورد (۹/۷۵٪) کم بود. مجموعاً بین دیدگاههای اساتید دانشکده‌های پزشکی، دندانپزشکی و پیراپزشکی اختلاف معناداری وجود نداشت. ($P > 0/05$)

بحث و نتیجه‌گیری: استاد راهنما یکی از اعضای هیأت علمی تمام وقت دانشگاه است که مسئولیت هدایت تحصیلی، راهنمایی و مشاوره دانشجویان را در زمینه مشکلات فردی، عاطفی اجتماعی، خانوادگی و مشکلات غیرمترقبه در حد مقدمات برعهده دارد. با توجه به اهمیت ارائه مشاوره و راهنمایی و نتایج حاصله از این مطالعه توصیه می‌گردد در برنامه ریزی آموزشی آتی، نظارت بیشتری در سیستم مشاوره بعمل آمده و برنامه‌های خاص آموزشی در جهت افزایش مهارتهای اساتید نظیر برگزاری کارگاههای آموزشی مرتبط در اولویت قرارگیرد تا سبب بهبود چرخه سیستم آموزشی گردد.

کد مقاله: S۲۷

بررسی عوامل موثر انگیزی در دانشجویان از دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی اهواز

نویسندگان: اشرف‌السادات حکیم، علی‌اکبر عروجن

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: انگیزه‌ها نیروی قوی در فرایند یاددهی-یادگیری هستند، بطوری که حتی غنی‌ترین و بهترین برنامه‌های آموزشی سازماندهی شده نیز در صورت فقدان انگیزه در فراگیران سودمند نخواهد بود. بنابراین با توجه به لزوم شناخت عوامل مؤثر انگیزی در دانشجویان، پژوهشی با هدف تعیین عوامل مؤثر انگیزی در دانشجویان از دیدگاه اساتید انجام گرفت.

روش مطالعه: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی تحلیلی است که جامعه مورد مطالعه ۵۴ نفر از اساتید دانشگاه علوم پزشکی اهواز می‌باشند که نمونه‌گیری به صورت تصادفی به مدت یک ماه انجام گرفت. ابزار جمع‌آوری داده‌ها شامل پرسشنامه درک انگیزش از دیدگاه استاد بود که بر طبق آن عوامل مؤثر انگیزی در کلاس بررسی شد. برای ارزیابی از مقیاس لیکرت استفاده گردید، که امتیاز ۰ نشانگر مخالفت کامل با اثر عوامل انگیزی در کلاس و امتیاز ۱۰۰ نشانگر موافقت کامل با اثر عوامل انگیزی در کلاس بود. پس از جمع‌آوری داده‌ها و کدگذاری آنها جهت تجزیه و تحلیل از نرم‌افزار SPSS و روش‌های آماری توصیفی و استنباطی استفاده گردید.

یافته‌ها: دادن پاداش و فیدبک مثبت با میانگین نمره $(80 \pm 9/5)$ ، بکارگیری تلاش شخصی دانشجو توسط خود فرد در کلاس با میانگین نمره $(71/11 \pm 12)$ ، ایجاد فعالیت رقابتی توسط اساتید با میانگین نمره $(67/77 \pm 12)$ و انگیزه شخصی دانشجو برای یادگیری با میانگین نمره $(54/44 \pm 23/12)$ میزان تاثیر خود را در ایجاد انگیزه در دانشجویان نشان دادند. پس با توجه به مقادیر بدست آمده، دادن فیدبک مثبت به دانشجو بیشترین تاثیر را در ایجاد انگیزه و انگیزه شخصی دانشجو برای یادگیری کمترین میزان تاثیر را در ایجاد انگیزه دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه موفقیت هر مدرس به میزان انگیزه یادگیری فراگیران بستگی دارد. لذا با شناخت هر چه بیشتر عوامل مؤثر در ایجاد انگیزه دانشجویان می‌توان مشارکت فعالانه آنها را در یادگیری افزایش داد.

کد مقاله: S۲۸

شناسایی ابعاد صلاحیتی «استاد راهنما» از دیدگاه دانشجویان پرستاری: تحقیق کیفی

نویسندگان: مهسا خدایاریان، مرضیه عربان، محبوبه رسایی، اعظم حبشی زاده، پرستو اوجیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: با توجه به ضرورت راهنمایی تحصیلی دانشجویان و تاثیر آن بر روند آموزشی آنها و در نتیجه کیفیت کلی آموزش دانشگاه، جایگاه و رسالت خطیر «استاد راهنما» در هدایت و رشد حرفه‌ای دانشجویان حائز اهمیت بسزایی می‌باشد. لذا این پژوهش با هدف تعیین ابعاد صلاحیتی «استاد راهنما» از دیدگاه دانشجویان پرستاری صورت گرفته است.

تحقیق جهت پاسخ به سؤال فوق و یافتن مشکلات موجود در مهارت‌های ارتباطی میان پزشک و بیمار از دیدگاه بیماران طراحی و انجام گردید.

روش مطالعه: این مطالعه مقطعی بود و در دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۸۷ انجام گرفت. حجم نمونه شامل تمام بیماران بستری (۲۶۰ نفر) در بخش داخلی بیمارستان توحید سنندج (یکی از بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان) در خرداد ماه بود. جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از یک پرسشنامه محقق‌ساخته شامل ۱۵ سؤال انجام گرفت. روایی پرسشنامه از طریق مشاوره با افراد صاحب‌نظر در آموزش پزشکی و پایایی آن با آزمون بازآزمایی تعیین گردید. نتایج مطالعه با استفاده از فرمولهای آمار توصیفی و تحلیلی و نرم‌افزار آماری SPSS تحلیل گردید.

یافته‌ها: ۵۳/۸٪ از جامعه مورد مطالعه مذکر بودند. رضایتمندی متوسط در حیطه توجه به بیمار، رضایتمندی زیاد در حیطه توضیح پزشک در مورد ناراحتی بیمار، رضایتمندی زیاد در حیطه اولویت دادن به بیمار، رضایتمندی متوسط در حیطه احترام به باورهای اعتقادی و فرهنگی بیمار و رضایتمندی متوسط در حیطه رضایت بیمار از احترام به وی وجود داشت. زنان بیش از مردان از احترام پزشک به آنان رضایت داشتند و این اختلاف معنی دار بود ($P=0/023$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این مطالعه، این استنباط حاصل می‌شود که پزشکان با بعضی از مهارت‌های ارتباطی میان پزشک و بیمار، آشنایی کافی را ندارند و لازم است در جهت رفع این نقیصه، آموزش‌های لازم در برنامه‌درسی دانشجویان پزشکی و دوره‌های آموزش مداوم گنجانده شود.

کد مقاله: S۳۰

بهره‌وری در آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامائی

نویسندگان: معصومه دل‌آرام

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد

مقدمه: تکامل حرفه‌ای یک مسئله جدی و حیاتی در آموزش علوم مختلف گروه پزشکی از جمله پرستاری و مامائی است. لذا برنامه‌های آموزشی این رشته‌ها باید بگونه‌ای طراحی شوند که علاوه بر رشد و توسعه فکری، زمینه جهت کسب تبحر و مهارت‌های بالینی دانشجویان مساعد گردد. از آنجا که نظرات و

روش مطالعه: طرح کیفی به روش تشکیل گروه متمرکز (Focus Group) متشکل از ۱۵ دانشجوی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی یزد که بصورت تصادفی از ترم‌های سوم تا سال آخر انتخاب شده بودند، برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. هدایت گروه‌ها با طراحی سئوالات مرتبط توسط پژوهشگران انجام و سپس دیدگاه‌های شرکت‌کنندگان با کسب رضایت از آنها، لفظ به لفظ ضبط گردیده و تحلیل شد. سپس آنالیز محتوا برای تعیین طبقات و خرده طبقات توصیفات دانشجویان صورت گرفت.

یافته‌ها: سه طبقه اصلی پدیدار شده در ارتباط با صلاحیتهای «استاد راهنما» در این پژوهش عبارت بودند: ۱- ویژگیهای اخلاقی فردی ۲- مدیریت آموزشی و ۳- مهارت‌های ارتباطی و انگیزه‌دهی.

بحث و نتیجه‌گیری: براساس نتایج پژوهش، شنونده خوب بودن، مسئولیت‌پذیری و تعهد حرفه‌ای جزء صلاحیتهای اخلاقی «استاد راهنما» عنوان گردید. اهتمام به شناسایی ویژگیهای شاخص دانشجویان، آشناسازی آنها با شیوه‌های تحقیق و بکارگیری توانمندی‌های پژوهشی‌شان در طرحهای تحقیقاتی، نظارت بر روند تحصیلی و کمک به بهبودی وضعیت نامطلوب آموزشی دانشجویان، برقراری ارتباط صمیمانه جهت شناسایی استعدادها بالقوه و کمک به شکوفایی دانشجویان، انگیزه‌دهی جهت ایجاد خودباوری حیطه‌هایی است که از دیدگاه دانشجویان، جزء صلاحیتهای مدیریتی و رهبری «استاد راهنما» مطرح شد. دانشجویان بر لزوم ارزیابی مستمر عملکرد «استاد راهنما» شناسایی توانمندیهای خاص و معرفی حیطه‌های مسئولیتی آنان به دانشجویان در بدو ورود به دانشگاه توسط مدیران آموزشی، انتخاب استاد راهنما توسط خود دانشجویان و برگزاری دوره‌های توانمندسازی جهت ارتقاء کیفیت عملکرد تأکید نمودند.

کد مقاله: S۲۹

بررسی وضعیت موجود ارتباط پزشک با بیمار از دیدگاه بیماران بستری در یکی از بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: راز خطیبی، روناک باباشهبی، محمدجعفر رضایی، مجتبی ساعدپناه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کردستان

مقدمه: این سوال مطرح است که آیا مشکل فقدان مهارت ارتباطی در پزشکان وجود دارد؟ با در نظر گرفتن بیماران به عنوان مشتریان سیستم سلامت، این سؤال میتواند توسط آنان پاسخ داده شود. این

کد مقاله: S۳۱

سرپرستی پایان نامه (استاد راهنما) و تاثیر آن بر تجربیات پژوهشی دانشجویان

نویسندگان: محمد یمنی دوزی سرخابی، غلامعلی دهقانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: اطمینان از کسب تجربه پژوهشی توسط دانشجویان یکی از مهمترین اهداف فرآیند انجام پایان نامه است و ارزشیابی میزان رضایتمندی دانشجویان یکی از مهمترین چالش‌های این فرآیند می‌باشد. هدف این تحقیق بررسی وضعیت عامل سرپرستی پایان نامه تجربه پژوهشی ناشی از فرآیند انجام پایان نامه دانشجویان بود.

روش مطالعه: در این پژوهش پیمایشی، جامعه مورد بررسی شامل تمام دانشجویان پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تبریز بودند که ضمن دفاع از پایان نامه در مرحله فارغ التحصیلی قرار داشتند. تعداد ۱۰۰ نفر به روش طبقه‌ای تصادفی به عنوان نمونه آماری انتخاب شد. داده‌ها توسط پرسشنامه PREQ که روایی محتوایی آن توسط صاحب نظران و پایایی ثبات درونی آن در یک مطالعه مقدماتی مورد تایید قرار گرفت، جمع آوری گردید.

یافته‌ها: یافته‌ها حاکی از آن است که بین دانشکده‌های پزشکی و دندانپزشکی از نظر میزان رضایت از تجربه پژوهشی مربوط به سرپرستی پایان نامه تفاوت معنی داری مشاهده شد ($P=0/031$). دانشکده پزشکی (با ۵۲٪)، داروسازی (با ۵۹٪) و دندانپزشکی (با ۶۶٪) به ترتیب کمترین و بیشترین میزان رضایت افراد مورد مطالعه را به خود اختصاص دادند. بین سن دانشجویان، نمره پایان نامه و میزان رضایت از تجارب پژوهشی مربوطه به سرپرستی پایان نامه رابطه معنی داری مشاهده گردید به ترتیب ($P=0/043$) ($P=0/030$)

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که بطور کلی رضایتمندی دانشجویان از عوامل موثر در تجربه پژوهشی ناشی از فرآیند انجام پایان نامه در سطح خوبی قرار ندارد. با توجه به جایگاه ارزشمند ارزیابی دانشجویی و بخصوص ارزشیابی تجربیات پژوهشی دانشجویان در رسالت و اهداف دانشگاهی، به نظر می‌رسد که طراحی یک فرآیند مستمر جهت بررسی رضایتمندی دانشجویان از تجربه پژوهشی ناشی از سرپرستی پایان نامه بایستی مد نظر قرار گیرد.

ایده‌های دانشجویان به عنوان عنصر آموزش، می‌تواند راهگشای برنامه‌های آینده باشد، پژوهش حاضر به منظور تعیین میزان بهره‌وری در آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری و مامائی انجام گرفت.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی-مقطعی که در نیمسال دوم ۸۶-۸۵ انجام گرفت، تعداد ۱۳۳ دانشجوی پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد که ترم آخر خود را سپری می‌کردند با استفاده از پرسشنامه خود ساخته در مورد میزان بهره‌وری در آموزش بالینی، مورد بررسی قرار گرفتند. پرسشنامه مشتمل بر دو بخش خصوصیات فردی و معیارهای بهره‌وری در آموزش بالینی بود و در بخش بررسی بهره‌وری ۵ حیطه اهداف و برنامه آموزشی، مربی، برخورد با دانشجو، محیط آموزشی و نظارت و ارزشیابی، مورد بررسی قرار گرفت، سپس پاسخها نمره گذاری شد و نتایج بر اساس امتیازات کسب شده به سه دسته مساوی تقسیم و بصورت بهره‌وری ضعیف، متوسط و خوب طبقه بندی شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS و روش آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین امتیازات کلی بهره‌وری در آموزش بالینی $61/78 \pm 12/27$ (بهره‌وری متوسط) بود. در حیطه اهداف و برنامه آموزشی، میانگین امتیازات بهره‌وری $20/45 \pm 4/47$ (بهره‌وری متوسط)، در حیطه های مربی $14/96 \pm 4/56$ (بهره‌وری متوسط)، در حیطه برخورد با دانشجو $8/39 \pm 2/03$ (بهره‌وری متوسط)، در حیطه محیط آموزشی $10/13 \pm 1/57$ (بهره‌وری متوسط) و در حیطه نظارت و ارزشیابی $7/88 \pm 1/88$ (بهره‌وری متوسط) بود. بیشترین میزان بهره‌وری در حیطه اهداف و برنامه آموزشی و کمترین آن در حیطه نظارت و ارزشیابی بود.

بحث و نتیجه گیری: میزان بهره‌وری در ۵ حیطه آموزش بالینی در حد متوسط بود. افزایش انگیزه در پرسنل تیم بهداشتی-درمانی، برقراری کنفرانس‌های هفتگی، بها دادن به نظرات دانشجو در برنامه‌ریزی کار آموزشی، استفاده از شیوه‌های کاهش استرس در دانشجویان، استفاده از نظرات دانشجویان در برنامه‌ریزی مراقبت از بیمار، استفاده از وسائل کمک آموزشی و ایجاد انگیزه در دانشجو برای اشتغال به این حرفه در آینده، بهبود امکانات و تجهیزات بالینی و بازنگری ابزارها و فرآیندهای ارزشیابی، توصیه می‌گردد.

کد مقاله: S۳۲

بررسی عوامل موثر بر تجربه پژوهشی ناشی از فرآیند انجام پایان نامه دانشجویان دکتری حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نویسندگان: محمد یمنی دوزی سرخابی، غلامعلی دهقانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: اطمینان از کسب تجربه پژوهشی توسط دانشجویان یکی از مهمترین اهداف فرآیند انجام پایان نامه است و ارزشیابی میزان رضایتمندی دانشجویان یکی از مهمترین چالش‌های این فرآیند می‌باشد. بنابراین هدف این تحقیق بررسی وضعیت عوامل موثر بر تجربه پژوهشی ناشی از فرآیند انجام پایان نامه دانشجویان بود.

روش مطالعه: در این پژوهش پیمایشی، جامعه مورد بررسی شامل تمام دانشجویان پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی بودند که ضمن دفاع از پایان نامه در مرحله فارغ‌التحصیلی قرار داشتند. تعداد ۱۰۰ نفر به روش طبقه‌ای تصادفی به عنوان نمونه آماری انتخاب شد. داده‌ها توسط پرسشنامه PREQ که روایی محتوایی آن توسط صاحب‌نظران و پایایی ثبات درونی آن در یک مطالعه مقدماتی مورد تایید قرار گرفت، جمع‌آوری گردید.

یافته‌ها: عوامل بنیادهای پژوهش (با ۰/۳۱) و فرآیند ارزیابی پایان نامه (با ۰/۶۲) به ترتیب کمترین و بیشترین میزان رضایت افراد مورد مطالعه را به خود اختصاص دادند. بین دانشکده‌های پزشکی و دندانپزشکی در خصوص سرپرستی پایان نامه، همچنین بین دانشکده‌های پزشکی و دندانپزشکی و داروسازی در خصوص بنیادهای پژوهش تفاوت معنی‌داری مشاهده شد (به ترتیب $P=0/031$ و $P<0/001$). بین میزان رضایت از تجربیات پژوهشی دانشجویان و متغیرهای جنسیت، وضعیت تأهل و نحوه سکونت تفاوت معنی‌داری مشاهده گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که بطور کلی رضایتمندی دانشجویان از عوامل موثر در تجربه پژوهشی ناشی از فرآیند انجام پایان نامه در سطح خوبی قرار ندارد. با توجه به جایگاه ارزشمند ارزیابی دانشجویی و بخصوص ارزشیابی تجربیات پژوهشی دانشجویان در رسالت و اهداف دانشگاهی، به نظر می‌رسد که طراحی یک فرآیند مستمر در خصوص PREQ جهت بررسی رضایتمندی دانشجویان از عوامل موثر در تجربه پژوهشی بایستی مد نظر قرار گیرد.

کد مقاله: S۳۳

بررسی نگرش دانشجویان به اساتید و رابطه آن با افت تحصیل دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نویسندگان: محمدباقر رئوفی، شهیندخت پوزش، کامران صداقت

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: یکی از مهمترین مسائل ومشکلات نظامهای آموزشی موضوع افت تحصیلی است که بنظر می آید کیفیت نگرش دانشجویان به اساتید می تواند آن را تحت تاثیر قرار دهد، توانمندی اساتید در بوجود آوردن نگرش مثبت در دانشجویان نیز بستگی به عوامل بیشماری دارد. باون ولاولر(۱۹۹۲) معتقد است توانمندی هنگامی بوجود می آید که قدرت، اطلاعات، دانش و.. بوجود بیاید. هدف بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تبریز به اساتید و رابطه آن با افت تحصیل می‌باشد. گردآوری داده‌ها توسط پرسشنامه تنظیمی بود که جهت سنجش متغیرها و سازه‌ها استفاده شد.

روش مطالعه: در این بررسی ۶۹۳ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی به نسبت تعداد دانشجویان هر دانشکده به صورت مساوی انتخاب و از نظر سن، جنس، رشته تحصیلی، ترم همتا شدند و سپس براساس روشهای آماری، ارزش میانگین \pm انحراف استاندارد، و توزیع پراکنندگی و همبستگی هر دو گروه مقایسه گردیدند. در این بررسی از تکنیک طیف لیکرت برای تعیین نگرش به اساتید و ویژگی های فردی استفاده شد.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌های پژوهش ۴۳/۹٪ از دانشجویان مذکر و ۵۶/۱٪ مونث بودند یافته‌ها نشان داد از نظر سطح سواد والدین دانشجو ۵۱/۵٪ پدرانشان دیپلم و پائین تر و ۵۳/۲٪ مادران دانشجویان تحصیلات بالای دیپلم داشتند. در همین راستا براساس توزیع فراوانی وضعیت تاهل دانشجویان ۸۰٪ دانشجویان مورد مطالعه را افراد مجرد و ۱۸/۸٪ را افراد متأهل تشکیل داده بودند. میانگین نگرش دانشجویان به اساتید ۵۱/۷۷ با انحراف استاندارد ۱۵/۱۶ بدست آمده است و حداقل میزان نگرش دانشجویان به اساتید صفر و حداکثر ۱۰۰ می‌باشد. که ضریب کجی آن ۲۲٪- $SK=$ بیانگر منفی بودن کجی می‌باشد. بطوریکه ۲۵ درصد از دانشجویان میزان نگرش شان به اساتید زیر ۲۵/۲، ۲۵٪ بین ۲۵/۲-۵۲/۷- ۴۰/۲، ۲۵٪ بین ۵۲/۷-۶۲/۵ و ۲۵٪ هم بالاتر از ۶۲/۵ بوده است که در مجموع میتوان گفت میزان نگرش دانشجویان به اساتید در حد متوسط بوده است و دانشجویانی که افت تحصیلی داشتند نگرش

برای رسیدن به این منظور باشد، می‌تواند از فاکتورهای اساسی در توانمند نمودن اساتید باشد.

کد مقاله: S۳۴

تعارضات آموزشی در محیط های پزشکی

نویسندگان: عبدالحسن کاظمی، علیرضا پورسلیمانی، سیدکاظم مداین، علی فخاری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: عدم ارائه اطلاعات علمی لازم به فراگیران، موجب تنزل کیفیت آموزش گشته و در عرصه‌های بالینی بر تشخیص و تصمیم گیری بالینی بنحو موثری اثر می‌گذارد، اما ارائه اطلاعات مربوط به بیمار و بیماری وی به رده‌های مختلف فراگیران در عرصه‌های بالینی و احیاناً سایر زمینه‌های خدمات پزشکی، با مسائل اخلاقی عمده و اساسی مربوط به اخلاق پزشکی مانند رازداری، سطوح دسترسی به اطلاعات، حق دانستن و حق ندانستن، حقیقت‌گویی و ... در تعارض قرار می‌گیرد. با توجه به مسائل فوق، تحقیقی در مورد دیدگاه کادرهای پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در باب بیان حقایق مرتبط با بیماری و جوانب حقیقت‌گویی در محیط پزشکی بعمل آمده تا تفاوت و عمق و انطباق دیدگاهها و تعارضات احتمالی موجود در این زمینه روشن گردد.

روش مطالعه: این مطالعه با طراحی پرسشنامه‌های دارای روایی و اعتبار و آنالیز پاسخ‌های ارائه شده به سوالات پرسشنامه از جانب مجموعه کادرهای علوم پزشکی انجام گرفته است.

یافته‌ها: پاسخ‌ها و توزیع نظرات متفاوت نشان‌دهنده آنست که اصولاً تصور و چشم انداز روشنی در موضوع حقیقت‌گویی به بیماران، رازداری پزشکی، کیفیت و نحوه ارائه اطلاعات به سطوح مختلف فراگیران و ... وجود ندارد و به تعارضات احتمالی موضوع با محورهای اساسی اخلاق پزشکی اصولاً اندیشیده نشده است.

بحث و نتیجه‌گیری: مباحث اخلاق پزشکی، عمق و جوانب این مباحث و همپوشانی محورهای اصلی اخلاق پزشکی با مکانیسم‌های آموزشی و اخلاق حرفه‌ای برای جامعه پزشکی ناشناخته است. آموزش سنتی اخلاق پزشکی کارآمد و تاثیرگذار نیست و تعارضات آموزشی عدیده‌ای در این مورد وجود دارد که چاره‌جویی دوراندیشانه‌ای برای آنها با لحاظ نمودن ضرورت‌های آموزشی و محورهای اخلاق پزشکی ضروری است.

پایین‌تری نسبت به اساتید خود دارند. براساس اطلاعات بدست آمده از آنالیز آماری ملاحظه شد که بین طول ترم تحصیلی و نگرش دانشجویان به اساتید طبق ضریب همبستگی اسپیرمن انجام شده $r=0.07$ باسطح معنی داری $P=0.06$ بدست آمده است و چون سطح معنی داری از 0.05 بیشتر است پس بین دو متغیر فوق همبستگی وجود ندارد، یعنی با افزایش طول ترم نگرش دانشجویان به اساتید تفاوتی نمی‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری: میزان نگرش دانشجویان به اساتید در حد متوسط و نسبت به دانشگاه خوب بود و میزان نگرش دانشجویان به اساتید با طول ترم تحصیل تفاوتی نمی‌کند. در حالی که بنظر می‌آید میزان نگرش دانشجویان به اساتید باید بالاتر از حد متوسط باشد، چرا که براساس منحنی طبیعی انتظار بر این است که اساتید سطحشان بالاتر از میانگین $+1$ تا $+00$ باشد و از نظر روانشناختی نیز از الگو پذیری و مدل سازی بهینه‌ای برخوردار باشند تا دانشجو بتواند ایده‌آلی برای سالهای آتی تحصیل برای خود بسازد و برای رسیدن به آنها مشقات تحصیل را پذیرا شود. متوسط بودن نگرش دانشجو به اساتید معنایش اینست که آنها با اساتید خود در ارتباط تنگاتنگ نیستند و فرصت کمی را برای درگیر شدن در کارهای اجتماعی و مسائل درسی و دانشگاه می‌گذارند و لذا کمتر در محیط دانشگاه آفتابی می‌شوند و بدین ترتیب فرصت‌های لازم را برای ساختن موقعیت اجتماعی حمایت‌کننده با اساتید و دانشگاه از دست میدهند. پژوهش حاضر با یافته‌های دباغ، دانشگاه تهران، واشقانی، مجدالدین، طالقانی، صداقت، ملکی، رحمتی، دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه آفریقائی- آمریکائی، دانشگاه آمریکائی ایندیانا و دانشگاه میسوری کلمبیا، مونترال کانادا و دانشگاه آستین تگزاس همخوانی دارد. بنظر می‌رسد، تغییر نگرش دانشجویان با آموزش اساتید برای ارتباط موثر و بالا بردن عزت نفس، دادن خودپنداری مثبت و تعلق قوی به جامعه دانشجویی، ایجاد هماهنگی بین علائق و توانایی‌های دانشجو، روابط بین فردی موثر، تفکر نقاد و خلاق، توانایی تفهیم و انتقال مفاهیم اساسی درس، ایجاد علاقه و احترام متقابل و استفاده از وسایل کمک آموزشی، عدم پیشداوری‌های قبلی بین استاد و دانشجو، دسترسی دانشجویان به اساتید در خارج از کلاس درس، افزایش برنامه‌های توجیهی برای اساتید، تشکیل دوره‌های آموزشی مداوم و کارگاههای فنون تدریس، ارائه خدمات مشاوره‌ای به گروههای آموزشی، به‌روز نمودن دانش تخصصی مدرسان، ارزیابی کیفی کار اساتید بصورت مستمر، وجود کتابخانه‌های تخصصی و... از اقدامات مورد نظر

کد مقاله: S۳۵

کتابدار؛ مربی استاد توانمند

نویسندگان: معصومه رحمتی، مریم حائری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: این مقاله بر پایه وظایف حرفه‌ای کتابداران دانشگاهی در عصر اطلاعات در جهت افزایش و ارتقاء مهارت‌های اطلاع‌یابی مراجعه کنندگان، به بررسی نقش حرفه‌ای کتابداران دانشگاهی در آموزش اساتید و اعضای هیأت علمی دانشگاه می‌پردازد.

روش مطالعه: در این پژوهش میزان مهارت‌های جامعه مورد مطالعه قبل و بعد از شرکت در کارگاه‌های آموزشی مهارت‌های اطلاع‌یابی مورد بررسی قرار گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه و جامعه مورد بررسی کلیه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد-شرکت کننده در کارگاه‌های آموزشی مهارت‌های اطلاع‌یابی برگزار شده توسط کتابخانه مرکزی دانشگاه در ۱۰ ماهه اول سال - می باشند. تاثیر عواملی همچون جنسیت، مرتبه علمی، سابقه کار، مهارت در زبان انگلیسی و رایانه و نقش کتابداران دانشگاهی در آموزش مهارت‌های جستجوی اطلاعات بر رفتار اطلاع‌یابی جامعه آماری مورد مطالعه قرار گرفته است.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که علاوه بر اینکه متغیرهای جنسیت، مرتبه علمی، سابقه کار، مهارت در زبان انگلیسی و رایانه از جمله عوامل موثر بر رفتار اطلاع‌یابی اعضای هیأت علمی محسوب می شوند، شرکت در کارگاه‌های آموزشی و فراگیری مهارت‌های اطلاع‌یابی نیز تاثیر بسیار مهمی در بازیابی اطلاعات توسط آنان و به کارگیری آن در فعالیهای آموزشی و پژوهشی داشته است.

بحث و نتیجه گیری: لزوم همکاری مداوم کتابداران در آموزش به اساتید، برگزاری برنامه‌های آموزشی به صورت مستمر، اطلاع رسانی دقیق در مورد زمان کارگاهها، تهیه جزوه‌های راهنمای آموزشی، تهیه و نصب تابلوها و پوسترهای راهنما، و در نظر گرفتن امتیازات ویژه برای افراد شرکت کننده در کارگاهها، در جهت افزایش میزان مشارکت آنان در کارگاه‌های آموزشی پیشنهاد شده است.

کد مقاله: S۳۶

عوامل تنش‌زای آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

نویسندگان: محمدرضا یزدانخواه فرد، شهناز پولادی، فرحناز کمالی، نسرین زحمتکشان، کامران میرزایی، شرافت اکابرین، سیامک یزدان‌پناه، طیبه جمند، طیبه غریبی، رزیتا خرم‌رودی، فاطمه حاجی‌نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: آموزش بالینی بخش اساسی و مهم آموزش پزشکی است. آموزش بالینی فرآیند پیچیده‌ای است که تحت تاثیر عوامل و متغیرهای زیادی قرار می‌گیرد. بنابراین هدف این پژوهش تعیین عوامل تنش‌زای آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر می‌باشد.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی - تحلیلی، تعداد ۳۳۴ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر (پزشکی، پرستاری، مامایی، اتاق عمل، هوشبری) به روش سرشماری انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای روا و پایای محقق ساخته بود. پرسشنامه از دو بخش ویژگی‌های فردی و فهرستی از عوامل تنش‌زای آموزش بالینی (۶۰ سؤال) در پنج حیطه تشکیل شده بود. داده‌ها با نرم افزار SPSS و به صورت توزیع فراوانی، میانگین و انحراف معیار و با آزمون مجذور کای، آزمون استیودنت تی تست و آنالیز واریانس آنووا تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که حیطه‌های تجارب تحقیرآمیز، محیط آموزشی، تجربیات بالینی، احساسات ناخوشایند، و ارتباط بین فردی به ترتیب از درجه تنش‌زایی بالایی برخوردار بودند. بعلاوه بیشترین عوامل تنش‌زا به ترتیب شامل: تذکر استاد در حضور پرسنل و پزشکان (حیطه تجارب تحقیرآمیز)، عدم وجود امکانات رفاهی در بخش (حیطه محیط آموزشی)، مشاهده زجر کشیدن بیماران بدحال (حیطه تجربیات بالینی)، نگرانی از انتقال بیماری‌واگیردار (حیطه احساسات ناخوشایند)، و عدم حمایت استاد از دانشجو (حیطه ارتباط بین فردی) بودند.

بحث و نتیجه گیری: دانشجویان در معرض عوامل تنش‌زای متعددی قرار دارند. بنابراین ایجاد یک سیستم حمایتی در طول سال اول تحصیل و بهبود آن در تمام طول دوره آموزش بالینی جهت مجهز کردن آنان به مهارت‌های مقابله‌ای مؤثر ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: S۳۷

استاد راهنمای توانمند و ایجاد انگیزه

نویسندگان: فاطمه رنگرز جدی، اکبر علی اصغرزاده، فخرالسادات میرحسینی، مهرداد مهدیان، محمدرضا رضائی مفرد، مریم احمدی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: توجه اساتید به وضعیت آموزشی دانشجو و پیشگیری از مشکلات آموزشی در موفقیت و توانمندی ایشان موثر بوده و با ایجاد انگیزه و تلاش می‌تواند از اتلاف امکانات علمی، مادی و معنوی پیشگیری نماید. این مطالعه به منظور بررسی نظر دانشجویان در مورد نحوه برخورد اساتید راهنما و ایجاد انگیزه تلاش در دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان سال ۱۳۸۷ انجام گرفت.

روش مطالعه: این پژوهش به صورت توصیفی انجام گرفت. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته بود که با مقیاس لیکرت امتیاز بندی شد که طی دو سال بین ۶۹۱ نفر از دانشجویانی که بیش از یک نیمسال وجود استاد راهنمای معینی را تجربه کرده بودند، داده شد و اطلاعات مربوطه استخراج گردید. نظر این دانشجویان درخصوص گشاده‌رویی استاد راهنما، درخواست ایشان برای ادامه مشاوره با وی و توانایی وی در ایجاد انگیزه تلاش و... مورد سؤال قرار گرفت که ۴۱۱ نفر از دانشجویان کاردانی و ۲۵۷ نفر از دانشجویان کارشناسی پرسشنامه را تکمیل کردند.

یافته‌ها: ۴۱۱ نفر از دانشجویان کاردانی و ۲۵۷ نفر از دانشجویان کارشناسی پرسشنامه را تکمیل نمودند که نتایج نشان داد دانشجویان در برخورد استاد راهنما و ایجاد انگیزه با امتیاز ۳/۸۷ استاد راهنمای خود را گشاده رو، ۳/۱۷ موثر در ایجاد انگیزه تلاش، ۳/۵۴ تمایل به ادامه مشاوره با استاد راهنمای خود داشته‌اند که در دوره کاردانی، ۴/۰۵، ۳/۳۱، ۳/۶۵ و کارشناسی به ترتیب با ۳/۸۶، ۳/۰۵ و ۳/۵۱ دوره روزانه نیز با امتیاز ۳/۵۶ و شبانه با ۳/۴۸ استاد راهنما را در ایجاد انگیزه موثر دانسته‌اند. همبستگی بین گشاده‌رویی و ایجاد انگیزه $r=0/6$ بدست آمد.

بحث و نتیجه گیری: به نظر می‌رسد دانشجویان دوره کاردانی که استاد راهنمای خود را گشاده‌روتر ارزیابی نموده‌اند نسبت به دانشجویان کارشناسی، استاد راهنما را در ایجاد انگیزه تلاش نیز مؤثرتر ارزیابی کرده و حتی تمایل بیشتری برای ادامه مشاوره با وی داشته‌اند.

کد مقاله: S۳۸

بررسی عوامل مؤثر در ایجاد روحیه پژوهش و توانمندسازی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی لرستان در نیمسال اول ۸۷-۸۸

نویسندگان: طیبه چراغیان یوسف آباد، مهدی ولی پور، سعیده پیری، کوروش گرجی، مهدی بیرجندی، اکرم نوریان، محمد زیبایی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مقدمه: کمیته‌های تحقیقات دانشجویی به عنوان متولی امر پژوهش دانشجویان و توانمندسازی آن‌ها در دانشگاه‌های علوم پزشکی عمل می‌کنند. هدف از انجام این مطالعه بررسی نقش این کمیته در ایجاد تحول مثبت در روحیه پژوهشی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی لرستان می‌باشد.

روش مطالعه: پرسشنامه‌ای شامل ۴۴ سوال بر اساس طیف لیکرت تهیه شد و پس از تعیین روایی و پایایی آن، ۵۳ دانشجو با میانگین سنی $20/5 \pm 0/93$ (۲۴-۱۹) که سابقه‌ی شرکت در کارگاه‌های توانمندسازی را داشته‌اند و در عین حال، عضو فعال کمیته تحقیقات نبودند پرسشنامه را به روش مصاحبه تکمیل نمودند. در ادامه اطلاعات مورد نیاز از پرسشنامه‌ها استخراج شدند و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند.

یافته‌ها: دانشجویان دختر تمایل بیشتری به شرکت در کارگاه‌های توانمندسازی و شرکت در طرح‌های پژوهشی داشته‌اند (۷۳/۱٪). ۵۴/۷٪ دانشجویان، کمیته تحقیقات دانشجویی را جزء مؤثرترین عوامل ایجاد انگیزه‌ی پژوهشی در دانشجویان دانسته و مهم‌ترین رویدادهایی که کمیته تحقیقات دانشجویی برای ایجاد انگیزه متولی آن‌هاست را به ترتیب، برگزاری کارگاه‌های توانمندسازی (۸۲/۵٪)، صحبت‌های مسئولین کمیته تحقیقات دانشجویی (۷۵/۵٪) سخنران‌بودن دانشجویان در کارگاه‌ها (۷۱/۵٪)، نحوه‌ی برخورد اساتید (۶۰/۳٪) آشنایی با سایر دانشجویان (۵۷/۷٪)، مشاهده‌ی مقالات اساتید (۵۶/۷٪) و دستاوردهای جدید کمیته تحقیقات دانشجویی (۵۵/۶٪) دانسته و در مجموع (۵۴/۷٪) پرسش‌شوندگان، کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی لرستان را در امر ایجاد انگیزه پژوهش در دانشجویان موفق برشمردند.

بحث و نتیجه گیری: به باور دانشجویان، کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی لرستان برای ایجاد انگیزه‌ی پژوهش و کسب موفقیت در توانمندسازی دانشجویان نیاز به رفع کمبود امکانات، کمبود فضا، نقص در اطلاع رسانی و ... دارد.

کد مقاله: S۳۹

بررسی ملاکهای آموزشی یک استاد از دیدگاه دانشجویان دختر و پسر دانشگاههای شهر مشهد

نویسندگان: نوشین پیمان، ندا پیمان، مهدی مقدس، فرخنده امین شکروی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: معلمی شغلی است که اهمیت آن بر کسی پوشیده نیست. رفتار و عملکرد اساتید در محیط آموزشی مورد قضاوت گروه‌های مختلفی قرار می‌گیرد. در این میان دانشجویان بدلیل حضور مستقیم در موقعیت آموزشی ارتباط نزدیکتری نسبت به سایر عوامل قضاوت‌کننده دارند و نوع نگرش آنها به ویژگی‌های یک استاد مطلوب می‌تواند تاثیر زیادی در فرایند یادگیری داشته باشد. هدف این پژوهش آگاهی از نظرات دانشجویان درباره ویژگیهای یک استاد اثربخش و مقایسه نظرات دانشجویان دختر و پسر در رشته‌ها و مقاطع مختلف تحصیلی درباره ملاکهای آموزشی یک استاد می‌باشد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی است که به منظور بررسی و مقایسه نظرات دانشجویان دانشکده‌های علوم پزشکی، مهندسی و علوم انسانی دولتی و غیر دولتی شهر مشهد در مورد ملاکهای آموزشی یک استاد دانشگاهی در چهار حیطه «توجه به فعالیتهای یادگیری دانشجویان»، «دانش پژوهی»، «روش تدریس»، «توانایی در ایجاد ارتباط و اداره کلاس» انجام گرفته است. در این بررسی ۹۷۴ دانشجو شرکت داشتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه و با روش درصدگیری و محاسبه میانگین، امتیازات هر سوال و حیطه، بررسی و با استفاده از آزمون‌های تحلیلی مقایسه صورت گرفته است.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که از میان چهار حیطه ملاکهای آموزشی یک استاد خوب، اولویت اول اختصاص به حیطه «روش تدریس» داشته و سپس به ترتیب حیطه‌های «دانش پژوهی» و «توانایی در ایجاد ارتباط»، «توجه به فعالیتهای یادگیری دانشجویان» مهم گزارش شده‌اند. همچنین اکثریت دانشجویان در حیطه «روش تدریس»، روشنی توضیحات استاد در کلاس و در حیطه «دانش پژوهی»، تسلط استاد در درس و تعقیب تحولات مربوط به رشته و بهبود دائم مهارتهای خویش و در حیطه «توانایی در ایجاد ارتباط»، استفاده از نظرات دانشجویان را به ترتیب مهمترین ویژگی‌ها دانسته‌اند. در مقایسه میانگین نظرات، نتایج آزمون اختلاف معنی‌داری بین مقطع تحصیلی ($P=0/002$) و سن

دانشجویان ($P=0/009$) نشان داد، بطوری که هرچه دانشجویان درمقاطع بالاتر تحصیلی و سن بالاتر بودند، حیطه «دانش پژوهی» را مهمتر دانسته‌اند و دانشجویان مقاطع پایین‌تر تحصیلی ویژگی «توانایی در ایجاد ارتباط» را مهم دانسته‌اند، علیرغم تفاوت‌های ظاهری که بین دیگر نظرات گروه‌ها وجود داشت، اما این اختلاف از نظر آماری معنی‌دار نبود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج پژوهش، توجه به ویژگیهای اساتید در بکارگیری آنان درمقاطع مختلف می‌تواند در تسهیل امر یادگیری کمک‌کننده بوده و در نهایت احساس رضایتمندی را در دانشجویان افزایش دهد که خود متضمن بهبود کیفیت در آموزش خواهد بود.

کد مقاله: S۴۰

بررسی رویکردهای اعضای هیئت علمی بالینی در ارائه بازخورد به دانشجویان در دانشکده پزشکی گرگان

نویسندگان: محمدرضا یوسفی، سیامک رجایی، کتایون رحمدل، کاظم کاظم نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: بازخورد بخش مشکلی از آموزش پزشکی است. که یک نقد عینی و آگاهانه و بدون قضاوت از عملکرد فراگیرنده است که با هدف بهبود مهارت‌های بالینی وی بدو صورت تقویت‌کننده و اصلاح‌کننده صورت می‌گیرد. بااین وجود بسیاری از اعضای هیئت علمی براحتی بازخورد را ارائه نمی‌دهند و اغلب این جنبه از مسئولیتشان را نادیده می‌گیرند و از آن پرهیزی می‌کنند. این مطالعه در نظر دارد رویکرد اعضای هیئت علمی بالینی را در ارائه بازخورد به دانشجویان جهت توسعه آموزش بالینی بررسی نماید.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی است و روش نمونه‌گیری بصورت سرشماری می‌باشد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای است که در مطالعه‌ای در دانشگاه علوم پزشکی تهران پایایی و روایی آن بررسی شده است که برای کل اعضای هیئت علمی بالینی در دانشکده پزشکی گرگان در نیمسال اول سال تحصیلی ۸۷-۸۸ مشغول فعالیت بودند به تعداد ۷۵ نفر پرسشنامه ارسال گردید و تعداد ۴۳ نفر آن را تکمیل نمودند. پرسشنامه شامل ۸ سوال درمورد رویکردشان در ارائه بازخورد به فراگیران در عرصه بالینی می‌باشد که هریک از گزینه‌های سئوالات درمقیاس لیکرت بصورت بسیار مخالف با نمره ۱ تا بسیار موافق بانمره ۵ در نظر گرفته شده است. اطلاعات پس از جمع‌آوری و ورود در نرم‌افزار SPSS13 و با استفاده از آزمون‌های آماری مناسب مورد

تصمیم مناسب دچار اشتباه شده و این موضوع موجب وارد شدن صدمات روحی روانی و تحصیلی به دانشجو شده است. توجه به مسائل فوق ضرورت راهنمایی دانشجویان توسط اساتید راهنما در زمینه های تحصیلی، فردی، خانوادگی را توجیه کرده تا از بروز مشکلات وافت تحصیلی برای دانشجویان جلوگیری به عمل آید.

روش مطالعه: روش تحقیق توصیفی مقطعی و جامعه مورد مطالعه دانشجویان معرفی شده به اساتید راهنما در دانشکده های پرستاری مامایی و بهداشت و پیراپزشکی که به روش نمونه گیری سهمیه ای به تعداد ۳۵۰ نفر انتخاب گردید. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته جهت تعیین روایی پرسشنامه از نظرات کارشناسان و برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش TEST R TEST استفاده گردید و مقدار آن ۷۵ درصد بدست انتخاب شد. جهت تجزیه تحلیل داده ها از شاخصهای آمار توصیفی، از شاخصهای آمار استنباطی استفاده گردید.

یافته ها: اساتید راهنما در زمینه پیگیری وضعیت تحصیلی دانشجو، راهنمایی در زمینه های استعداد های فردی: ارائه اطلاعات و راهنمایی در زمینه شناسایی علل افت تحصیلی و روش های رفع آن عملکرد ضعیفی داشته اند و در ارائه اطلاعات و راهنمایی در خصوص قوانین و مقررات آموزشی و پژوهشی، و راهنمایی شغلی. راهنمایی در زمینه برنامه ریزی تحصیلی انتخاب واحد، حذف واحد، اضافه کردن خوبی داشته اند بین وضعیت بومی و غیر بومی بودن و میزان کسب راهنمایی رابطه معنی داری ملاحظه شد که این میزان در بین غیر بومی ها بیشتر از بومی ها میباشد. بین وضعیت تاهل و میزان کسب راهنمایی رابطه معنی داری ملاحظه شد.

بحث و نتیجه گیری: ضرورت راهنمایی دانشجویان توسط اساتید راهنما در زمینه های تحصیلی، فردی، خانوادگی لازم بوده تا از بروز مشکلات و افت تحصیلی برای دانشجویان جلوگیری به عمل آید.

کد مقاله: S۴۲

بررسی عملکرد اساتید راهنمای تحصیلی دانشکده های پرستاری و مامایی، بهداشت و پیراپزشکی ارومیه

نویسندگان: رضا سالم صافی، جمیله امیرزاده، ناصر شیخی، بهرام نبی لو، سید جواد موسوی، آرام فیضی، قربانعلی ذوالفقاری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

مقدمه: هدف بررسی عملکرد اساتید راهنمای تحصیلی در خصوص تکمیل پرسشنامه اطلاعات فردی دانشجو فرم الف و ب

تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت که سطح معنی دار آنها ۰/۰۵ در نظر گرفته شده است.

یافته ها: نتایج نشان داد که ۸۱/۴٪ اساتید اظهار داشتند در تعاملی که با فراگیران دارند ایجاب می کند به آنها بازخورد بدهند و ۷۴/۴٪ آنها با ضرورت ارائه بازخورد به فراگیران برای یادگیری موافق بودند. ولی ۶۹/۸٪ آنها احساس می کنند که مهارت کافی برای ارائه صحیح بازخورد به فراگیران راندارند. ۶۰/۵٪ آنها از اینکه فراگیران آمادگی و رشد ذهنی کافی برای دریافت بازخورد را ندارند مخالفند و ۶۹/۸٪ آنها از اینکه بازخورد اعتماد به نفس فراگیران را کاهش می دهد مخالف بودند و ۴۶/۶٪ دادن بازخورد در نظر فراگیران فردی ایرادگیر جلوه می کند مخالف بودند در حالیکه فقط ۱۸/۷٪ آنها با این موضوع موافق بودند.

بحث و نتیجه گیری: بازخورد با هدف دادن آگاهی جهت بهبود عملکرد فراگیران انجام می شود که توام با قضاوت نیست و در موقعیت های مختلف بطور مداوم انجام می شود. مفید بودن آن بستگی به maturity و بصیرت فراگیر و آشنایی اساتید با این روند دارد. نتایج این مطالعه نشان داد که ارائه بازخورد به فراگیران برای یادگیری ضروری است و بخاطر تعاملی که با فراگیران دارند ایجاب می کند که در عرصه آموزش بالینی جهت بهبود مهارتهای بالینی دانشجویان با توجه به آمادگی و رشد ذهنی کافی که آنها دارند، بازخورد داشته باشند، بطوریکه به اعتماد به نفس فراگیران خدشه وارد نمی کند و استاد از نظر فراگیر فردی ایرادگیر جلوه نمی کند واز محبوبیت ایشان کاسته نخواهد شد. بنابراین پیشنهاد می شود با توجه به رویکرد مناسب و موافق اعضای هیئت علمی بالینی، با توانمند کردن آنها، جهت ارائه صحیح بازخورد و اثربخشی بیشتر آن گام برداشت.

کد مقاله: S۴۱

بررسی نظرات دانشجویان در خصوص عملکرد اساتید راهنمای تحصیلی دانشکده های پرستاری و مامایی، بهداشت و پیراپزشکی ارومیه

نویسندگان: رضا سالم صافی، جمیله امیرزاده، ناصر شیخی، بهرام نبی لو، سید جواد موسوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

مقدمه: دانشجویان در بدو ورود به دانشگاهها اطلاعات کمی در خصوص امور تحصیلی و آموزشی دارند. در مواردی ملاحظه شده است که دانشجویان بر اثر عدم آگاهی در خصوص امور آموزشی و مشکلات اقتصادی (مالی)، اجتماعی، خانوادگی و روانی دوران تحصیل و چگونگی حل و کنار آمدن با این گونه امور در اتخاذ

مقدمه: اگرچه شرایط و امکانات آموزشی یکی از عوامل موثر بر جریان یادگیری است، ولی بدون شک نیروی انسانی و به خصوص معلم، یکی از مهمترین عوامل تشکیل دهنده محیط های آموزشی است. معلم اساسی ترین عامل برای ایجاد شرایط مطلوب جهت تحقق هدفهای آموزشی است. معلم می تواند نقص کتابهای درسی و کمبود امکانات آموزشی را جبران نماید و یا بهترین شرایط و موضوع تدریس را با عدم توانایی در ایجاد ارتباط عاطفی مطلوب، به محیطی غیر فعال و غیرجذاب تبدیل کند. در فرآیند تدریس تنها علم و مهارت معلم نیست که موثر واقع می شود بلکه کل شخصیت اوست که در ایجاد شرایط یادگیری و تغییر فراگیران تاثیر می گذارد. هدف، مطالعه خصوصیات یک مدرس خوب از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان بوده است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی بود که به منظور تعیین نگرش نسبت به خصوصیات یک مدرس خوب انجام شد. جامعه مورد مطالعه عبارت بود از کلیه اعضای هیئت علمی و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان که تمامی اعضای هیئت علمی به تعداد ۱۴۴ نفر از و ۵۰٪ از جامعه ۸۵۰ نفری دانشجویان که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها عبارت بود از دو پرسشنامه مجزا که به روش کتبی توسط افراد مورد مطالعه تکمیل شد. داده های جمع آوری شده از طریق نرم افزار آماری اکسل استخراج و با استفاده از نرم افزار کامپیوتری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که در حیطه مقررات آموزشی، از نظر دانشجویان در دسترس بودن استاد و از نظر اساتید حضور به موقع استاد در کلاس، در حیطه علمی آموزشی از نظر هر دو گروه تسلط علمی استاد، در حیطه ارزیابی و نظارت از نظر دانشجویان پاسخگویی به سوالات فراگیران و از نظر اساتید طرح سوال در هر جلسه و در حیطه اخلاقی رفتاری از نظر هر دو گروه شیوایی بیان مهمترین ویژگیهای یک مدرس خوب می باشد.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس یافته های پژوهش می توان به این نتیجه رسید که یک مدرس خوب فردی است که علاوه بر توانایی علمی تخصصی، لازم است در سایر حیطه ها و ابعاد از جمله روش تدریس، اخلاقی و رفتاری و نحوه ارزیابی و سنجش فراگیران از دانش و مهارت کافی برخوردار بوده و فراگیر برای تمامی این ابعاد اهمیت قائل می باشد.

شامل اطلاعات مربوط به دانشکده، اطلاعات آزمون دروس سراسری دروس اختصاصی و عمومی، اطلاعات خانواده دانشجوی شامل سوالات مربوط به فعالیتهای اجتماعی دانشجوی وضعیت اقتصادی، اطلاعات تحصیلی دانشجوی و اطلاعات مربوط به فرم گزارش مشاوره استاد راهنما با دانشجوی می باشد.

روش مطالعه: روش تحقیق توصیفی جامعه مورد مطالعه دانشجویان معرفی شده به اساتید راهنما و پرونده های تشکیل شده برای دانشجویان در دانشکده های پرستاری، مامایی و بهداشت و پیراپزشکی که به روش نمونه گیری سهمیه ای به تعداد ۳۵۰ نفر انتخاب گردید. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه و در بخش عملکرد اساتید راهنما در زمینه تکمیل فرم الف و ب بر اساس محتوای فرمهای ذکر شده فرم جمع آوری اطلاعات تهیه شد. از بین پرونده های دانشجویان ۴۰ درصد به صورت تصادفی انتخاب، جهت تجزیه تحلیل داده ها از آمار توصیفی، جهت تعیین روایی فرم اطلاعاتی و پرسشنامه از نظرات کارشناسان و برای پایایی پرسشنامه از روش Test- Retest استفاده گردید.

یافته ها: عملکرد اساتید راهنما عملکرد اساتید راهنمای دانشکده پرستاری و مامایی نسبت به دانشکده بهداشت و پیراپزشکی با ملاحظه نسبت اساتیدی که اقدام به تکمیل پرسشنامه اطلاعات استاد راهنما نموده اند و موارد تکمیل شده بهتر ارزیابی میشود که به نظر این موضوع مربوط به سوابق اجرایی نظام استاد راهنما از گذشته در دانشکده پرستاری و مامایی میباشد. در بررسی موارد عدم تکمیل پرونده های دانشجویان بیشترین موارد مربوط به عدم تکمیل گزارش مشاوره میباشد که مهم ترین بخش از اطلاعات لازم اساتید راهنما هر چک لیست میباشد که نشانگر عملکرد ارتباطی ضعیف اساتید راهنما با دانشجویان میباشد.

بحث و نتیجه گیری: عملکرد اساتید راهنما مورد بررسی و بازخورد لازم ارائه گردد.

کد مقاله: S۴۳

خصوصیات یک مدرس خوب از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان

نویسندگان: محمدمسعود وکیلی، عباسعلی نوریان، نورالدین موسوی نسب

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

کد مقاله: S۴۴

بررسی رابطه استاد و دانشجو از دیدگاه دانشجویان
دانشکده علوم پیراپزشکی و بهداشت مشهد در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: محمد واحدیان - صونا محمدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دانشکده می‌توانند با دانشجویان داشته و آنرا توسعه دهند. مهمترین جنبه رابطه دانشجویان با اعضای دانشکده با توجه به تجربه دوران تحصیلی اساتید موجب یک رابطه سالم و قابل اعتماد دانشجو شده و دانشجو تشویق می‌شود به جنبه‌های مثبت زندگی روی آورد.

کد مقاله: S۴۵

ارزیابی کیفیت مشاوره اساتید راهنما توسط دانشجویان
پزشکی

نویسندگان: سیده‌عذرا شمس‌دین، سهراب نجفی‌پور، سیده‌ندا شمس‌دین

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: مشاوره دانشجویی فرایند مهمی در توسعه قابلیت‌های دانشجویان و آگاه‌سازی آنها به وضعیت موجود خویش و دادن دیدگاه‌های صحیح نسبت به آینده فرا روی آنها دارد. بهبود فرایند، مشاوره سبب رضایتمندی دانشجویان از تجربیات دانشگاهی گردیده و آنها را تشویق میکند تا جهت دستیابی به اهداف آموزش متعالی کوشش و تلاش کافی بنمایند. این مطالعه جهت بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان دانشکده پزشکی فسا از کیفیت مشاوره اساتید صورت گرفته است.

روش مطالعه: جهت انجام مطالعه فوق پرسشنامه استاندارد اساتید راهنما که مطابق با قوانین وزارت مطبوع می‌باشد تهیه شد و ۱۲۰ دانشجو به طور داوطلب آن را پر کردند و نظرات خود را نسبت به راهنمایی‌های اساتید مشاور در زمینه‌های مختلف بیان نمودند.

یافته‌ها: براساس نتایج بدست آمده ۷۶٪ از دانشجویان بطور کلی رضایت خود را از اساتید مشاوره در شش زمینه بررسی شده ذیل اعلام نمودند: ۱- بررسی علت افت تحصیلی دانشجو ۲- ارزیابی مکرر وضعیت تحصیلی دانشجو ۳- ارائه مشاوره و راهنمایی‌های لازم تحصیلی ۴- سهل الوصول بودن دسترسی دانشجو به اساتید مشاور ۵- آشنا کردن دانشجویان با ضوابط و مقررات آموزشی ۶- شناخت توانایی‌ها و استعدادها دانشجو

بحث و نتیجه‌گیری: ارزیابی منظم و دوره‌ای برنامه مشاوره، جهت موثر بودن آن ضروری است. از طرفی ارزیابی دانشجویان باید به صورت منظم و آکادمیک جهت تعیین کیفیت فرایند مشاوره صورت گیرد.

مقدمه: در امر آموزش نه تنها نحوه تدریس مدرس بلکه کلیه رفتارهای او در جلب نظر دانشجویان موثر است. در بررسی تاثیرگذاری استاد بر ارزشیابی دانشجو از استاد و درس که بر روی ۲۹۰ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در نیمسال دوم تحصیلی ۷۸-۷۹ دانشجویان برای پاسخ به سوالات مربوط به ماهیت درس، ویژگیهای استاد و معیارهای یک استاد خوب در پایان نیمسال تحصیلی نسبت به شروع نیمسال گزینه خیلی زیاد را بیشتر انتخاب کردند. بطوریکه برای قضاوت به عنوان استاد خوب این میزان در پایان نیمسال نسبت به ابتدای نیمسال ۴/۵ برابر شده بود و نتیجه گرفتند که استاد می‌تواند بر روی قضاوت دانشجویان نسبت به ماهیت درس و نیز نسبت به شخص خود تاثیر گذار باشد. بررسیها نشان داده‌اند که استاد موثرترین عامل در ایجاد انگیزه فراگیری در دانشجویان است. بررسی نظرات اساتید و دانشجویان در مورد و معیارهای یک استاد خوب دانشگاهی نشان می‌دهد که در نظرات اساتید و دانشجویان در اولویت دادن به معیارهای یک استاد خوب یگانگی وجود دارد.

روش مطالعه: دانشکده علوم پیراپزشکی و بهداشت مشهد با ۱۰۰۵ نفر دانشجو و ده رشته و ۹۲ نفر استاد و مدرس برای این بررسی در نظر گرفته شد. تعداد ۴۰۰ دانشجو انتخاب و پرسشنامه با کمک پژوهشگران تکمیل و با پایان جمع‌آوری، آنالیز داده‌ها شروع و نتایج اعلام گردید.

یافته‌ها: بین اشتیاق دانشجویان برای مراجعه شخصی به اساتید راهنما و جنس ارتباط معنی‌داری مشاهده شد. همچنین ۷۳٪ دانشجویان مداخله اساتید راهنما را در کلیه حیطه‌های تحصیلی و خانوادگی که به نوعی در افت تحصیلی موثر است را به عنوان مسئولیت استاد راهنما تلقی کردند آزمون‌های انجام شده نشان می‌دهد که اشتیاق به مراجعه شخصی دانشجویان به استاد و موثر بودن مشاوره و راهنمایی شخصی استاد رابطه معنی‌داری وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: یکی از مهمترین جنبه‌های آموزش مطلوب در سطح دانشگاه، ایجاد روابط قابل اعتمادی است که اعضای

کد مقاله: S۴۶

مهمترین ویژگیهای فردی استاد توانمند از نظر دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سمنان، ۱۳۸۷

نویسندگان: معصومه نیشابوری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: از مهمترین ابزارهای تعیین موفقیت تدریس مدرسين دانشگاه استفاده از قضاوتهای دانشجویان با استفاده از پرسشنامه های نظر سنجی است. این مطالعه با هدف تعیین عوامل مرتبط با ارزشیابی دانشجویان از استاد در دانشگاه علوم پزشکی کرمان انجام شده است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه مقطعی است. جامعه مورد مطالعه دانشجویان مقاطع مختلف کلیه دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی کرمان بودند. نمونه مورد مطالعه $n=505$ نفر بود که با استفاده از فرمول حجم نمونه و به روش نمونه گیری طبقه ای بر اساس دانشکده و نوع درس (عمومی؟ اختصاصی و...) محاسبه گردید. ابزار گرد آوری داده ها در این مطالعه پرسشنامه بود. روایی پرسشنامه با روش روایی محتوا و با استفاده از منابع معتبر و نظر صاحب نظران تعیین گردید و پایایی پرسشنامه بوسیله آزمون مجدد $r=0.91$ محاسبه شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS12 و بوسیله شاخصهای مرکزی و پراکندگی و آزمونهای t ، آنالیز واریانس یک راهه، رگرسیون و محاسبه ضریب همبستگی مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در مجموع نتایج نشان داد که ارزیابی اساتید از نظر دانشجویان $69/8\%$ در سطح خوب قرار داشته است در بررسی عوامل مرتبط با ارزشیابی استاد توسط دانشجو، متغیرهای سن دانشجو، نمره دانشجو همچنین مرتبه علمی استاد، جنس استاد، علاقه مندی استاد به درس مربوطه، جدی بودن، سختگیری استاد و عواملی مانند اندازه کلاس، نوع درس از نظر (عمومی، تخصصی و...) بودن، رابطه معنی دار آماری $P>0/05$ مشاهده نشد.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس نتایج تحقیق، ارزیابی استاد توسط دانشجو متأثر از عوامل چندی است که بیانگر پیچیدگی مسئله ارزشیابی و لزوم احتیاط و دقت در نتیجه گیری و ضرورت قضاوت بر اساس سنجش چند جانبه عملکرد آموزشی اساتید است.

کد مقاله: S۴۸

اهمیت روابط استاد و دانشجو در محیط آموزشی

نویسندگان: پروانه نفتچی، فرهاد پورفری، فرانک سعید دانش

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: در هزاره جدید روابط انسانی در سازمانها یکی از عوامل مهم ابقاء و پیشرفت به شمار می آید روابط انسانی و توجه به آن در

مقدمه: یکی از جنبه های مهم امر آموزش ارزشیابی از استاد است که عوامل متعددی بر آن تاثیر می گذارد. ویژگی فردی استاد یکی از این موارد است به طوری که گاهی توانایی های علمی استاد را نیز تحت تاثیر قرار می دهد. پژوهش حاضر با هدف تعیین مهمترین ویژگی فردی استاد توانمند در دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سمنان انجام گرفت.

روش مطالعه: نوع مطالعه توصیفی می باشد. نمونه های پژوهش ۶۵ دانشجوی پرستاری از ترم های تحصیلی متفاوت بودند که به صورت داوطلبانه پرسشنامه را تکمیل نمودند. پرسشنامه مشتمل بر دو بخش اطلاعات دموگرافیک و تعیین مهمترین ویژگی استاد بود. داده ها با آمار توصیفی و تحلیلی توسط نرم افزار SPSS مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: اکثر دانشجویان مونث ($67/2\%$)، با میانگین سنی $21/19$ سال بود. مهمترین ویژگی استاد داشتن اعتماد به نفس ($41/5\%$)، رفتار مناسب با دانشجو ($24/6\%$)، نگرش استاد نسبت به رشته ($12/3\%$) و نگرش استاد نسبت به رشته تدریس ($7/7\%$) و کمترین ویژگی فردی مورد توجه حرکات، راه رفتن و تکیه کلام استاد بود. علاوه بر موارد فوق از نظر دانشجویان ترم پائین طرز لباس پوشیدن و ظاهر استاد و داشتن سابقه طولانی تدریس از ویژگی های مهم استاد بود در حالی که از نظر دانشجویان ترم بالا رعایت ارزشهای اسلامی توسط استاد دارای اهمیت بود.

بحث و نتیجه گیری: هدف از ارتقا کمی و کیفی آموزش، یادگیری دانشجویان می باشد و استاد موثرترین عامل ایجاد انگیزه یادگیری در دانشجویان است. ویژگی های فردی استاد نظیر اعتماد به نفس و رفتار مناسب با دانشجو تاثیر بسزایی بر فرایند تدریس موثر دارند. بنابراین در امر آموزش نه تنها نحو تدریس بلکه کلیه رفتارهای استاد در یادگیری دانشجویان موثر می باشد.

کد مقاله: S۴۷

عوامل مرتبط با ارزشیابی دانشجویان از استاد در دانشگاه علوم پزشکی کرمان

نویسندگان: عصمت نوحی، سعیده فرج زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی مقطعی، ۱۶۲ نفر دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی اراک با روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی در سال تحصیلی ۸۴-۸۳ انتخاب شدند و پرسشنامه ای شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و ۲۳ گویه در مورد عوامل موثر در برقراری ارتباط دانشجوی با استاد با مقیاس رتبه ای چهار نقطه ای از بسیار موثر تا بی تاثیر اجراء شد، داده ها با روش های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: مهم ترین عوامل موثر در ارتباط دانشجوی و استاد، فن بیان و رعایت مهارت های تدریس توسط استاد (۸۴٪)، سطح علمی استاد (۸۱/۵٪)، تجربه استاد (۷۶/۵٪)، اخلاق استاد (۶۸/۵٪) بود. در حالی که بیش از ۵۰ درصد دانشجویان سن و جنس استاد را در این ارتباط بی تاثیر می دانستند.

بحث و نتیجه گیری: بعضی ویژگی های آموزشی استاد که نمایانگر مهارت های تدریس او است و همچنین ویژگی های اخلاقی و فردی که نشانگر روابط انسانی است از دیدگاه دانشجویان در برقراری ارتباط موثر تلقی می شود.

کد مقاله: S۵۰

بررسی نقاط ضعف و قوت کلاس های آموزش صبحگاهی از دیدگاه دستیاران گروه داخلی دانشگاه علوم پزشکی تبریز
نویسندگان: محمدحسین صومی، اکبر علی عسگرزاده، مریم فرهادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: بهبود کیفیت در آموزش عالی از رویکردهایی است که در دهه اخیر در بسیاری از نظام های آموزش عالی و دانشگاه های جهان مورد توجه قرار گرفته است. علیرغم مطالعات بسیار پیرامون روش های نوین آموزش دانشجویان پزشکی، آموزش دستیاران چندان مورد بررسی قرار نگرفته و نتایجی که در مورد دانشجویان رده های پایین تر حاصل شده به دستیاران نیز تعمیم داده می شود و آموزش دستیاران همچنان به صورت خودآموزی است. در این راستا در گروه بیماری های داخلی دانشگاه علوم پزشکی تبریز کلاس های صبحگاهی به صورت Case Base و Review Text برگزار گردید و صرف نظر از فاکتورهای دیگر، باعث افزایش واضح درصد قبولی دستیاران در امتحانات مورد شد. این مطالعه برای آگاهی از نقاط ضعف و قوت کلاس ها از دیدگاه دستیاران در جهت رفع اشکالات موجود و نیل به نتایج بهتر انجام شد.

انحصار سازمان های خاص نیست. برقراری ارتباط قوی بین استاد و دانشجو و ارتباط بین اساتید برای بهبود فرآیند آموزش اهمیت بالایی دارد هدف از این مطالعه بررسی اهمیت ارتباط بین استاد و دانشجو از نظر اساتید می باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه که در بهمن ماه سال ۱۳۸۷ در دانشگاه علوم پزشکی اردبیل صورت گرفت. پرسشنامه ای مشتمل بر سوالات دموگرافیک و سوالات مربوط به ویژگی های استاد مطلوب از نظر اساتید تنظیم و بصورت لیکرت امتیاز دهی شد و سپس داده ها با استفاده از نرم افزار تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: متوسط سن شرکت کنندگان $5/03 + 4/19$ بود و اعضا هیأت دارای حداقل سن ۲۸ و حداکثر ۵۲ سال بودند و در بررسی سنوات تدریس مشاهده شد که شرکت کنندگان دارای ۵/۲۹+ - ۹/۸۱ سال سابقه تدریس بودند که این سابقه بین ۱ تا ۲۶ سال بود. از این تعداد (۶۲/۹٪) ۳۹ نفر وضعیت استخدامی رسمی و (۲۲/۶٪) ۱۴ نفر پیمانی و بقیه قراردادی و حق التدریس بودند. اکثریت جمعیت تحت بررسی دارای مدارک تخصص بالینی یا دکترای بودند (۶۱/۳٪) ۳۸ و (۳۶/۶٪) ۲۲ نفر مربی فوق لیسانس بودند. نتایج نشان داد برای شاخص ایجاد زمینه مشارکت دانشجویان در بحث های کلاسی نمره اکتسابی ۳/۴۵ در دسترس بودن در غیر ساعت کلاسی ۴/۱۳، و آمادگی برای کمک به رفع اشکال دانشجویان و راحت بودن دانشجویان در ارتباط با استاد و طرح موضوعات نمره اکتسابی ۴/۳۸ بود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نقش ارتباطات در انجام وظیفه خطیر استادی جهت افزایش اعتماد به نفس و انگیزه یادگیری در دانشجو، تسهیل فرآیند یاددهی و یادگیری و نیز ارتباط بین اساتید جهت همکاری و تبادل افکار، ارائه کارگاه های آموزشی برای گسترش بیشتر این امر توصیه می گردد.

کد مقاله: S۴۹

استاد توانمند و ارتباط با دانشجو

نویسندگان: بهمن صالحی، احمد قدمی، شکوه سجادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: برقراری ارتباط موثر بین استاد و دانشجو، در امر بهبود فرایند آموزش تاثیر بسزایی دارد. در برقراری این ارتباط عوامل موثر بسیاری دخیل می باشند. برای شناخت این عوامل، پژوهش مذکور با هدف تعیین عوامل موثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد در دانشگاه علوم پزشکی اراک انجام شد.

کاستی‌ها (۷۸/۳٪) و کمترین خدمات ارائه شده شناخت استعدادها و توانایی‌های بالقوه دانشجوی (۹/۷٪) و پیشگیری از بروز مشکلات دانشجویان (۹/۴٪) بود. ارائه خدمات آشناسازی دانشجو با مقررات و ضوابط آموزشی، پژوهشی و انضباطی عمدتاً از طریق ارجاع به روسا یا معاونین دانشکده‌ها یا دانشگاه انجام می‌شد (۸۲/۸٪). بین خدمات ارائه شده با جنسیت، رشته تحصیلی و دانشکده محل تحصیل دانشجو رابطه مشاهده شد ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: کسب آگاهی و مهارت کافی و مناسب اساتید مشاور در انجام وظایف مشاوره و راهنمایی به منظور رفع مشکلات و نیازهای اجتماعی و تحصیلی دانشجویان امری ضروری بنظر می‌رسد. در این زمینه نقش نظارتی و آموزشی مدیریت آموزشی دانشکده‌ها در اطلاع‌رسانی و آموزش اساتید و انتخاب صحیح آنان و نیز آگاهی دانشجویان از وظایف اساتید راهنما پیشنهاد می‌گردد.

کد مقاله: S۵۲ مهارت‌های تفکر انتقادی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

نویسندگان: پرویز عضدی، فائزه جهان‌پور، نیلوفر معتمد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: تفکر انتقادی یک فرآیند فکری هدفمند و نتیجه محور است که موجب ایجاد انگیزه برای یادگیری فعالتر، کسب مهارت‌های حل مسئله، تصمیم‌گیری و مشکل‌گشایی می‌شود. امروزه تکامل تفکر انتقادی بعنوان هدف نهایی در آموزش عالی علوم پزشکی محسوب می‌شود. به منظور بررسی وضعیت تفکر انتقادی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر این مطالعه صورت گرفت.

روش مطالعه: در مطالعه‌ای توصیفی - مقایسه‌ای، سطح مهارت‌های تفکر انتقادی در ۱۵۹ دانشجوی پزشکی، پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۷۸ مورد بررسی قرار گرفت. ابزار مورد استفاده آزمون مهارت‌های تفکر انتقادی کالیفرنیا ب، حاوی ۳۴ سؤال چند گزینه‌ای بود. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها توسط دانشجویان داده‌ها توسط نرم افزار SPSS و با استفاده از آزمون‌های تی تست، آنووا، ضریب همبستگی پیرسون و اسپیرمن مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین نمره کل تفکر انتقادی دانشجویان $2/78 \pm 11/37$ بود. اختلاف آماری معنی‌داری بین میانگین نمرات

روش مطالعه: پس از برگزاری کلاس‌ها به مدت ۲ سال، ۳۶ نفر از دستیاران نظرات خود را در مورد نکات ضعف و قوت کلاس‌ها در قالب سؤال باز عنوان کردند. داده‌های به‌دست آمده از پرسش مقوله‌بندی شدند.

یافته‌ها: تمامی دستیاران برگزاری کلاس‌ها را در جهت افزایش سطح علمی خود بسیار مفید دانسته و مایل به ادامه یافتن کلاس‌های فوق بودند. طرح مطالب بر اساس منابع امتحانات بود، استفاده از اساتید مجرب در تدریس مطالب، تدوین برنامه ارزشیابی کلاس‌ها و تغییر زمان کلاس‌ها از صبح به ظهر از جمله مواردی بودند که دستیاران خواستار شده بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: برگزاری کلاس آموزش صبحگاهی از نظر افزایش سطح علمی دستیاران مفید بوده و اعمال اصلاحاتی در آن باعث رضایت و بهره‌مندی بیشتر و بهتر دستیاران از این کلاس‌ها خواهد شد. با توجه به اشتغال دستیاران در بخش‌ها در ساعات اداری و خسته بودن آنها پس از اتمام ساعات کاری، عملاً بهترین زمان برگزاری چنین کلاس‌هایی قبل از شروع گزارش صبحگاهی می‌باشد.

کد مقاله: S۵۱ دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در خصوص ارائه خدمات مشاوره‌ای و راهنمایی تحصیلی اساتید مشاور

نویسندگان: کامران میرزایی، ثریا زحمتکش

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: اساتید راهنما مسئولیت مهمی در تربیت، آموزش و پرورش دانشجویان دارند. در جهت نیل به این هدف، ارائه مشاوره و راهنمایی تحصیلی صحیح از طریق اساتید به دانشجویان یک ضرورت مهم می‌باشد. هدف این مطالعه تعیین دیدگاه دانشجویان در خصوص نقش اساتید راهنما در مورد مشاوره و راهنمایی تحصیلی خود می‌باشد.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی-تحلیلی و بصورت مقطعی کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر با استفاده از پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفتند. پرسشنامه حاوی ۲۱ سؤال درخصوص وظایف اساتید راهنما بود. داده‌ها با آماره‌های Mann-Whitney U، Kroskal wallis H و مجذور کای مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: درصد پاسخ‌دهی ۷۹/۳٪ بود. بیشترین خدمات ارائه شده از سوی اساتید راهنما به ترتیب نظارت بر انتخاب واحدهای درسی (۹۱/۶٪)، کمک به دانشجو در جهت پیشرفت تحصیلی و جبران

نیمسال اول نشان می‌دهد ($P=0/01$) و رضایت دانشجویان دوره روزانه از اساتید راهنما به ترتیب نیم سال تحصیلی ۳/۴۷ و ۳/۷ و ۳/۶ بود که تفاوت معنی‌دار مشاهده گردید ($P=0/001$) در حالیکه این تفاوت در دانشجویان دوره شبانه مشاهده نگردید. همچنین در موارد رضایتمندی از دسترسی به استاد راهنما، دعوت اساتید از دانشجویان، اعلام ساعات مشاوره و نحوه برخورد اساتید راهنما در نیمسال‌های ذکر شده افزایش معنی‌داری مشاهده گردید ($P=0/01$).

بحث و نتیجه‌گیری: دانشجویان از روند مشاوره و راهنمایی رضایت داشته تقویت برنامه‌های مشاوره توصیه می‌گردد.

کد مقاله: S۵۴

تاثیر استاد راهنما بر فرآیند تحصیلی در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان ۱۳۸۷

نویسندگان: اکبر علی‌اصغرزاده، فخرالسادات میرحسینی، فاطمه رنگرز جدی، مرتضی سلیمیان، فرحناز صدوقی، محمدرضا رضائی فرد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: لازمه نیل به بسیاری از اهداف آموزشی در دوران دانشجویی ایجاد یک رابطه صحیح و مستمر میان استاد راهنما و دانشجویان است و این امر به تجربه استاد راهنما و مشارکت هر دوی آنها بستگی دارد. نظر به عدم وجود تحقیقی در این مورد مطالعه‌ای جهت تعیین دیدگاه دانشجویان در خصوص تاثیر استاد راهنما بر فرآیند تحصیلی در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان سال ۱۳۸۷ صورت پذیرفت.

روش مطالعه: مطالعه‌ای توصیفی-تحلیلی بر روی ۹۷۹ نفر از دانشجویان دانشکده پیراپزشکی در سال ۱۳۸۷ توسط پرسشنامه ساخته شده توسط محققین انجام پذیرفت. پرسشنامه بین دانشجویان توزیع و پس از تکمیل نظرات آنها در خصوص تاثیر استاد راهنما بر فرآیند تحصیلی آنها، تمایل به ادامه مشاوره توسط وی و ارزیابی کلی دانشجو از استاد راهنما جمع‌آوری و با آمار توصیفی-تحلیلی و نرم‌افزار SPSS آنالیز شد. نمرات بین ۰-۱ ضعیف، ۱-۲ کم، ۲-۳ متوسط، ۳-۴ نسبتاً موثر و ۴-۵ کاملاً موثر در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد تاثیر استاد راهنما بر فرآیند تحصیلی دانشجویان تقریباً مثبت (امتیاز ۳/۶۴) می‌باشد که در دوره روزانه بیش از دوره شبانه و کاردانی بیش از کارشناسی ناپیوسته است. دانشجویان هوشبری، رادیولوژی، علوم آزمایشگاهی و مدارک پزشکی تاثیر استاد راهنما را بترتیب ۳/۹۹، ۳/۹۳، ۳/۹۰، ۳/۷۵ و تمایل به ادامه مشاوره با استاد راهنمای فعلی بترتیب ۴/۰۳

دانشجویان پزشکی، پرستاری و مامایی دیده نشد. علیرغم اینکه نمرات از ترم اول به ترم آخر سیر صعودی داشت ولی این اختلاف از نظر آماری معنی‌دار نبود. بین سن و سابقه کار بالینی با نمرات تفکر انتقادی همبستگی مثبت دیده شد.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که میانگین نمرات تفکر انتقادی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر مشابه سایر دانشگاه‌های کشور می‌باشد. ولی در مقایسه با نتایج مشابه سایر کشورها از میانگین کمتری برخوردار است و این می‌تواند نشان دهنده این باشد که برنامه‌های آموزشی موجود در ارتقاء نحوه تفکر انتقادی دانشجویان تأثیر کمتری داشته‌اند و نیاز به بازنگری جدی وجود دارد.

کد مقاله: S۵۳

بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان از ارائه راهنمایی اساتید راهنما در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان از نیمسال دوم ۸۵-۸۶ تا نیمسال دوم ۸۶-۸۷

نویسندگان: اکبر علی‌اصغرزاده، فخرالسادات میرحسینی، فاطمه رنگرز جدی، حمید رضا سیدی، رضا رضائی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: رضایتمندی دانشجویان از ارائه راهنمایی تحصیلی در دانشگاه به عنوان یکی از عوامل پیشرفت تحصیلی آنها تعیین گردیده است. مطالعات قبلی نشان داده است که دانشجویان از ارائه مشاوره و راهنمایی اساتید راهنمای خود رضایت ندارند. این پژوهش با هدف تعیین رضایتمندی دانشجویان از راهنمایی‌های ارائه شده توسط اساتید راهنما در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۸۷ صورت پذیرفت.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی ۹۷۵ دانشجوی طی ۳ نیمسال مورد بررسی قرار گرفتند، داده‌ها توسط پرسشنامه‌ای با مقیاس لیکرت با نمرات ۱-۵ به ترتیب بسیار کم تا بسیار زیاد در خصوص نظر دانشجویان در مورد رضایتمندی از دسترسی به استاد راهنما، دعوت اساتید راهنما از دانشجویان، اعلام ساعات مشاوره و نحوه برخورد استاد راهنما جمع‌آوری گردید، داده‌ها سپس توسط نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که رضایتمندی کلی دانشجویان در نیمسال اول و دوم و نیمسال سوم ۳/۵۲ بوده است که نشان‌دهنده افزایش میزان رضایتمندی در نیمسال‌های دوم و سوم بوده است که آزمون آماری نیز اختلاف معناداری را در نیمسال‌های دوم و سوم نسبت به

دانشجویان اساتیدی را که به موقع و موثر بازخورد می‌دهند، ($5/1 \pm 1/1$)، بیش از همه توانمند ارزیابی نموده و برای تشویق استاد جهت خود ارزیابی ($4/8 \pm 1/3$) کمترین اهمیت را قائلند. در حیطه ارتباطات بین فردی، راحتی در برقراری ارتباط ($5/4 \pm 0/9$) از بیشترین و قضاوت‌گرانه رفتار نکردن ($4/9 \pm 1/2$) از کمترین اهمیت برخوردار بود.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه حاکی از تمایل دانشجویان به رفتارهای استاد محور و عدم تمایل به مشارکت فعال در امر آموزش می‌باشد. به نظر می‌رسد که اجرای اصلاحات آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد، به بسترسازی نیاز دارد.

کد مقاله: S۵۶

بررسی میزان توانمندی اساتید پرستاری در محیط‌های بالینی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز ۸۷-۸۶
نویسندگان: هوشنگ علیجانی‌رنانی، شهرام براز، صدیقه معین موسوی، حسین کمیلی ثانی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: آموزش مبتنی بر توانمندی رویکردی نسبتاً نوین می‌باشد، که بر اندازه‌گیری توانمندی تاکید دارد. توانمندی مدرسین علوم پزشکی در مراقبت از بیمار، دانش، مهارت‌های ارتباطی، ارتقاء رفتار حرفه‌ای و تأثیرپذیری و واکنش مناسب به سیستم شاغل در آن خلاصه می‌شود. محیط‌های بالینی محلی برای دستیابی دانشجویان و اساتید به اهداف آموزش تئوری و مهارت‌های بالینی است. از آنجایی که یادگیری در محیط‌های بالینی مستلزم داشتن الگو است، لذا شایسته است مدرسین از هر حیث دارای توانمندی بوده تا بتوانند در امر تدریس مؤثر باشند.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که در سال ۸۶ و ۸۷ انجام گردیده است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه ارزیابی اساتید بوده که در مرکز مطالعات مورد استفاده قرار می‌گیرد. این پرسشنامه در دو بخش: الف) دموگرافیک: نام استاد، رشته تحصیلی و ترم و جنسیت دانشجو و ب) محورهای ارزیابی تنظیم شده است.

یافته‌ها: از مجموع ۱۸۰ پرسشنامه دانشجویان سال سوم و چهارم پرستاری حدود ۶۸/۹ درصد مهارت بالینی اساتید را خوب و خیلی خوب ارزیابی کرده‌اند و ۶۰/۳٪ نمونه معتقدند اساتید به آموزش و فرایند و یادگیری علاقمند هستند. همچنین ۷۶٪ نمونه‌ها ارتباط صحیح حرفه‌ای اساتید را خوب و خیلی خوب ارزیابی کرده‌اند. در

۳/۸۸، ۳/۲۷، ۳/۴۶ ارزیابی نموده‌اند که تمایل به ادامه مشاوره با استاد راهنمای فعلی و ارزیابی کلی دانشجویان از اساتید راهنمای خود در رشته هوشبری بیشترین و علوم آزمایشگاهی کمترین امتیازات را دارا بودند ($P < 0/0001$).

بحث و نتیجه‌گیری: دانشجویان تاثیر استاد راهنما بر فرآیند تحصیلی خود را نسبتاً مثبت ارزیابی نمودند، علیرغم اینکه امتیاز دانشجویان علوم آزمایشگاهی تفاوتی با گروه‌های دیگر نداشتند اما کمترین تمایل را در مورد ادامه مشاوره با استاد راهنمای فعلی خود داشتند و در ارزیابی کلی نیز کمترین امتیاز را نشان داده بودند. با توجه به وجود اختلاف معنی‌دار، پیشنهاد می‌گردد در تحقیق جداگانه‌ای بررسی گردد.

کد مقاله: S۵۵

بررسی خصوصیات رفتاری اساتید بالینی توانمند از دیدگاه دانشجویان
نویسندگان: زهرا موفقی، سمیه اکبری فارمد
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: توجه به نیاز دانشجویان و شناسایی رفتارهایی که موجب می‌گردد دانشجویان استاد را توانمند ارزیابی کنند، می‌تواند در جهت ارتقای عملکرد اساتید موثر باشد. این مطالعه با هدف تعیین خصوصیات رفتاری اساتید بالینی توانمند از دیدگاه دانشجویان پزشکی انجام گردید.

روش مطالعه: نمونه این مطالعه توصیفی، ۴۷ دانشجوی پزشکی بودند که با روش نمونه‌گیری آسان انتخاب گردیدند. ابزار گردآوری اطلاعات فرم تکمیل شده مطالعه ویورسا مشتمل بر ۳۲ سوال بسته با مقیاس شش نقطه‌ای لیکرت بوده و نظر دانشجویان را در مورد رفتار اساتید توانا در چهار محور جمع‌آوری نمود. روایی پرسشنامه به روش محتوا و پایایی آن به روش آلفای کرونباخ ($0/93$) به تایید رسید. داده‌ها به وسیله نرم‌افزار آماری Jump تحلیل شد و به روش آمار توصیفی گزارش گردید.

یافته‌ها: در حیطه صلاحیت حرفه‌ای دانشجویان مهمترین خصوصیت استاد توانمند را تسلط علمی و قدرت انتقال مطلب ($5/5 \pm 0/8$) تعیین نموده و به ایجاد اشتیاق برای یادگیری خود رهبر ($4/6 \pm 1/3$) کمترین نمره را دادند. در حیطه توانایی تدریس، در دسترس بودن استاد در موقعیت‌های بالینی ($5/2 \pm 1$)، بیش از همه و اشتیاق و توان استاد برای راهنمایی و حمایت از دانشجویان ($4/8 \pm 1/2$) کمتر از بقیه اهمیت داشت. در زمینه ارزشیابی،

بیوگرافی و حیطه‌های شخصیتی، قانون‌مداری و آموزشی و عوامل محیطی در قالب ۴۸ سوال و برخوردار از مقیاس درجه‌بندی لیکرت بود. استاندارد سازی این پرسشنامه از طریق تایید روایی محتوی و شکل توسط افراد صاحب‌نظر و همچنین پایایی آن از طریق Test-Retest در یک مطالعه مقدماتی (Pilot study) مشخص گردید پس از جمع‌آوری داده‌ها و کد گذاری این داده‌ها به کامپیوتر وارد و با نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار برای عوامل شخصیتی، قانون‌مداری و آموزشی به ترتیب برابر با (۰/۴۱۴ و ۴/۴۲)، (۰/۵۵۳ و ۴/۳۳) و (۰/۳۸۸ و ۴/۵۳) بدست آمد. در کل ۹۰ نفر از فارغ‌التحصیلان که حداقل دو سال از فراغت از تحصیل آنها گذشته باشد مورد بررسی قرار گرفت که از این تعداد ۲۰ درصد آقایان و ۸۰ درصد خانمها بودند. نتیجه آزمون اختلاف نمرات در حیطه‌های فوق در دو گروه جنسی با توجه به $P=0/951$ برای عوامل شخصیتی و $P=0/632$ برای قانون‌مداری و $P=0/539$ برای حیطه آموزش می‌توان ادعا نمود که در سطح ۰/۹۵ بین عوامل مورد بررسی و جنسیت اختلافی وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق می‌تواند در ایجاد زمینه‌های لازم در خصوص توانمند نمودن اساتید و تقویت محیط‌های آموزشی جهت نیل به تعلیم و تعلم بالنده و ایجاد زمینه‌های بازنگری در نحوه ارزیابی عملکرد اساتید از دیدگاه فارغ‌التحصیلان رشته‌های بهداشتی موثر باشد.

کد مقاله: S۵۸

توانمند سازی و ارتقاء مربیان اعضای هیات علمی دانشگاهها، راهی بسوی ارتقاء کیفیت آموزش

نویسندگان: لیدا فتاحی‌زاده، سعید حاجی‌آقاجانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: یکی از مهمترین محورهای توسعه متوازن اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی در هر جامعه‌ای توجه به تامین نیروی انسانی متخصص و کارآمد در کلیه سطوح اجرائی میباشد. از آنجا که دانشگاه‌ها و اعضای هیات علمی شاغل نقش بنیادی و مهمی را در توسعه اجتماعی و تربیت نیروهای متخصص به عهده دارند و عنایت به اینکه بخش قابل ملاحظه‌ای از جمعیتی هیات علمی نیز در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور را مربیان تشکیل میدهند که نقشی محوری در راستای توسعه همه جانبه این مراکز را دارا میباشد بدین لحاظ توجه به امر ارتقاء و سطح علمی این افراد غیر قابل اجتناب به

بعد اهداف آموزشی ۶۷/۶٪ نمونه‌ها اساتید را خوب و خیلی خوب ارزیابی کرده‌اند و این میزان در بعد پیگیری فعالیت فراگیران و نظارت بر عملکرد آنان ۶۳/۵ درصد بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: توانمندی و عملکرد اساتید در تمامی حیطه‌های ارزیابی در حد قابل قبول است و دانشجویان از عملکرد اساتید خود رضایت دارند. هرچند در حیطه علاقمندی به آموزش و یادگیری تأمل و تلاش بیشتری را می‌طلبد.

کد مقاله: S۵۷

بررسی معیارهای تعیین استاد توانمند از دیدگاه فارغ‌التحصیلان رشته‌های بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی مشهد ۱۳۸۷

نویسندگان: حسین علی‌دادی، علی وفایی‌نجانر، رضا خانی‌جزینی، اکبر درخشان، علی اصغر نجف‌پور، پرویز معروضی، علیرضا کیهانی، میرابوطالب کاظمی، خاطره شریعتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: ارزشیابی استاد، تعیین میزان موفقیت اساتید در رسیدن به هدف‌های آموزشی می‌باشد. از طرف دیگر آموزش در رشته‌های علوم پزشکی به دلیل مسوولیت دانش‌آموختگان آن در برابر جان انسان‌ها از اهمیت و حساسیت ویژه‌ای برخوردار بوده و از این رو امروزه توجه و تلاش فراوانی در زمینه ارتقاء کیفیت مستمر در سیستم‌های آموزش پزشکی صرف می‌گردد. انجام ارزشیابی مناسب، بخصوص با اهداف معین، به صورت حمایت‌کننده و با بحث و گفتگوی مثبت که مکمل فرایند ارزشیابی است یکی از مسوولیت‌های خطیر مدیریت آموزشی محسوب می‌شود. این موارد پژوهشگران را برآن داشت تا مطالعه‌ای با هدف تعیین معیارهای استاد توانمند از دیدگاه فارغ‌التحصیلان رشته‌های بهداشتی شاغل در مراکز بهداشتی در سال ۱۳۸۷ انجام داده و طی آن معیارهای استاد توانمند در زمینه‌های عوامل شخصیتی استاد، معیارهای آموزشی، قانون‌مداری و رعایت قانون و همچنین عوامل زمینه‌ای تاثیرگذار بر فرایند آموزش مورد بررسی قرار دهند.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع مطالعه نظرسنجی (Opinion study) یا همان مطالعه تحلیلی مقطعی می‌باشد، جامعه مورد مطالعه در این تحقیق فارغ‌التحصیلان دیدگاه فارغ‌التحصیلان رشته‌های بهداشتی شاغل در مراکز بهداشتی با سابقه بیش از ۲ سال کار دانشگاه علوم پزشکی مشهد طی سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ بود. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه مشتمل بر سئوالاتی در مورد عوامل

کیفیت سطح آموزشی و پژوهشی درمانی جامعه و ایجاد انگیزه در آنان توصیه میشود با نظر به رویکرد جدید و حسن تدبیر وزارت متبوع در خصوص طرح توانمندسازی فرصتی فراهم شود تا با ایجاد بستر مناسب نسبت به حل مشکلات ارتقاء اعضای هیات علمی با مرتبه مربی شاغل در دانشگاه‌های علوم پزشکی گامی اساسی برداشته شود.

کد مقاله: S۵۹

توانمندسازی و ارتقاء مربیان اعضای هیات علمی دانشگاهها، راهی بسوی ارتقاء کیفیت آموزش

نویسندگان: لیدا فتاحی‌زاده، سعید حاجی‌آفاجانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: یکی از مهمترین محورهای توسعه متوازن اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی در هر جامعه‌ای توجه به تامین نیروی انسانی متخصص و کارآمد در کلیه سطوح اجرایی میباشد. از آنجا که دانشگاهها و اعضای هیات علمی شاغل نقش بنیادی و مهمی را در توسعه اجتماعی و تربیت نیروهای متخصص به عهده دارند و عنایت به اینکه بخش قابل ملاحظه هرم جمعیتی هیات علمی نیز در دانشگاههای علوم پزشکی کشور را دربر میگیرد که نقش محوری در راستای توسعه همه جانبه این مراکز دارا می‌باشد، بدین لحاظ توجه به امر ارتقاء و سطح علمی این افراد غیر قابل اجتناب به نظر میرسد. در این راستا توجه به موافقت معاونت محترم آموزشی و امور دانشجویی مقرر گردید، چهار دوره توانمندسازی عمومی مربیان دانشگاههای جنوب شرقی کشور اجرا گردید و در پی آن دوره ۵۲ نفره از مربیان شمال شرقی کشور مرکب از (دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی سمنان، مازندران، قم، بجنورد، سبزوار، شاهرود، گلستان) با محوریت دانشگاه علوم پزشکی سمنان از چهارم لغایت بیست و چهارم شهریور ماه ۸۵ در شهرهای قم، سمنان و مشهد تحت عنوان طرح حرم تا حرم اجرا گردید.

روش مطالعه: جامعه تحقیق این مطالعه را کلیه مربیان هیات علمی (۵۲ نفر) دانشگاهها علوم پزشکی و شمال شرق و مرکز کشور بودند که در یازده کارگاه یک الی سه روزه شرکت داشتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بود که جهت ارزشیابی کلی از مجموعه کارگاهها تهیه شده بود. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون‌های آماری تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که بیشتر مربیان ۶۲٪ شرکت در کارگاههای در نظر گرفته شده در دوره توانمندسازی مربیان را

نظر میرسد. در این راستا با توجه به موافقت معاونت محترم آموزشی و امور دانشجویی مقرر گردید چهار دوره توانمندسازی عمومی مربیان دانشگاههای جنوب شرقی کشور اجرا گردید و در پی آن دوره ۵۰ نفره از مربیان شمال شرقی کشور مرکب از (دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی سمنان، مازندران، قم، بجنورد، سبزوار، شاهرود، گلستان) با محوریت دانشگاه علوم پزشکی سمنان از چهارم لغایت بیست و چهارم شهریور ماه ۸۵ لغایت ۲۴ در شهرهای قم، سمنان و مشهد تحت عنوان طرح حرم تا حرم اجرا گردید.

روش مطالعه: جامعه تحقیق این مطالعه را کلیه مربیان هیات علمی (۵۲ نفر) مرکب از دانشگاههای علوم پزشکی سمنان، مازندران، قم، بجنورد، سبزوار، شاهرود، گلستان) شرکت کننده در کارگاههای دوره توانمندسازی عمومی مربیان دانشگاهها علوم پزشکی و شمال شرق و مرکز کشور بودند که در یازده کارگاه یک الی سه روزه شامل (آداب تعلیم و شئون استادی، اخلاق پزشکی عملی، روش تحقیق مقدماتی و پیشرفته، نگارش متون علمی، طراحی برنامه آموزشی و تدوین اهداف آموزشی، آشنائی با تحول در آموزش علوم پزشکی، روش تدریس، طراحی سوال، روش ارزشیابی، مشاوره علمی فرهنگی دانشجویان استفاده از منابع الکترونیکی) شرکت داشتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بود که جهت ارزشیابی کلی از مجموعه کارگاهها تهیه شده بود. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های آماری تحلیل شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که بیشتر مربیان ۶۲٪ شرکت در کارگاههای در نظر گرفته شده در دوره توانمندسازی مربیان را ضروری دانسته و این در حالی است که حدود نیمی (۵۲٪) از آنها محتوای ارائه شده را متناسب با عناوین کارگاهها ارزیابی کرده و کمتر از نیمی از آنها ۴۰٪ زمان در نظر گرفته برای ارائه هر کارگاه را مناسب ندانستند. همچنین واحدهای مورد پژوهش بیشترین رضایت را از محتوای کارگاه منابع الکترونیکی (۵۶٪) نگارش متون علمی و اخلاق پزشکی عملی (۶۳٪) داشتند و آنها را برای طرح توانمندسازی مربیان مناسب و یادگیری آنها به ترتیب ۷۲٪ و ۶۸٪ را ضروری ارزیابی کرده‌اند.

بحث و نتیجه گیری: از آنجائی که بسیاری از اعضای هیات علمی دانشگاهها را مربیان تشکیل می‌دهند و به منظور استفاده مطلوب تر از تجارب متنوع و طولانی مدت مربیان در بخشهای مختلف آموزشی و پژوهشی به دلیل وجود ظرفیت توانمند آنها به عنوان سرمایه‌های عظیم فکری و علمی دانشگاهی و کمک به ارتقا و اعتبار بخشی دانشگاههای علوم پزشکی کشور در جهت ارتقا

یافته‌ها: شصت درصد دانشجویان مونث بودند. میانگین استاندارد شده معیارهای شخصیتی ازدیدگاه دانشجویان علوم پایه ۸۰/۴ و ازدیدگاه دانشجویان بالینی ۵۱/۱۴، معیارهای آموزشی از دیدگاه دانشجویان پایه ۸۵/۳ و بالینی ۴۷/۲ بود. معیارهای پژوهشی به ترتیب ۷۶/۸ و ۶۸/۹۱ و معیارهای بالینی به ترتیب در دانشجویان پایه و بالینی ۹۰/۵ و ۴۶/۵ بود. تفاوت معنی داری بین دانشجویان پایه و بالینی در اهمیت معیارهای الگوی استاد راهنما وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: معیارهای بالینی و آموزشی بیشترین اهمیت را در استاد الگو از دیدگاه دانشجویان علوم پایه داشتند. از نظر دانشجویان بالینی معیارهای پژوهشی و شخصیتی مهمترین معیارهای الگو بودن یک استاد بودند.

کد مقاله: S۶۱

تعیین اهمیت معیارهای الگو بودن اساتید از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی تبریز

نویسندگان: نوا مقدسیان‌نیاکی، نگین ملکی، لیلی مقبولی، رعنا اله‌قلی‌لو، المیرا باغداران، الهام الهیاری، مهستی علیزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: تاثیر اهمیت نقش الگو برای استاد در یادگیری و نگرش دانشجو به وظایف شغلی خود در متون بسیاری بحث شده است. هدف از این مطالعه، تعیین دیدگاه اساتید در مورد اهمیت معیارها و حیطه‌های مختلف الگو بودن یک استاد و مقایسه دیدگاه‌های اساتید مقاطع بالینی و علوم پایه است.

روش مطالعه: تعداد ۵۰ عضو هیأت علمی بالینی و علوم پایه، پرسشنامه‌ای ۳۶ سئواله محقق ساخت، که بر اساس پرسشنامه‌های اعتبارسنجی شده طراحی شده بود، تکمیل کردند. سئوال‌ها در ۴ حیطه معیارهای شخصیتی (۱۰ سئوال)، آموزشی (۱۰ سئوال)، پژوهشی (۸ سئوال) و بالینی (۸ سئوال) بودند. داده‌ها پس از جمع بندی، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نیمی از اساتید مونث و ۶۸٪ آنها بالینی بودند. میانگین استاندارد شده معیارهای شخصیتی ۸۷/۶، آموزشی ۸۹/۷، پژوهشی ۸۴/۸ و بالینی ۹۰ بود. ارتباط آماری معنی داری بین مرتبه علمی و جنس و نگرش اساتید در مورد اهمیت معیارها وجود نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری: معیارهای آموزشی و مهارت‌های بالینی بعنوان مهمترین معیارها از دیدگاه اساتید برای یک استاد الگو مطرح می‌باشند.

ضروری دانسته و این در حالی است که حدود نیمی (۵۲/۴٪) از آنها محتوای ارائه شده را متناسب با عناوین کارگاهها ارزیابی کرده و کمتر از نیمی از آنها (۴۰/۷٪) زمان در نظر گرفته برای ارائه هر کارگاه را مناسب ندانستند. همچنین واحدهای مورد پژوهش بیشترین رضایت را از محتوای کارگاه منابع الکترونیکی (۵۶/۹٪) نگارش متون علمی و اخلاق پزشکی عملی (۶۳/۶٪) داشتند و آنها را برای طرح توانمندسازی مریبان مناسب و یادگیری آنرا به ترتیب ۷۲/۷٪ و ۶۸/۱٪ ضروری ارزیابی کرده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجائی که بسیاری از اعضای هیأت علمی دانشگاهها را مریبان تشکیل میدهند و به منظور استفاده مطلوبتر از تجارب متنوع و طولانی مدت مریبان در بخشهای مختلف آموزشی و پژوهشی، به دلیل وجود ظرفیت توانمند آنها، به عنوان سرمایه های عظیم فکری و علمی دانشگاهی و کمک به ارتقا و اعتبار بخشی دانشگاههای علوم پزشکی کشور در جهت ارتقا کیفیت سطح آموزشی و پژوهشی درمانی جامعه و ایجاد انگیزه در آنان توصیه میشود با نظر به رویکرد جدید و حسن تدبیر وزارت متبوع در خصوص طرح توانمندسازی فرصتی فراهم شود تا با ایجاد بستر مناسب نسبت به حل مشکلات ارتقاء اعضای هیأت علمی با مرتبه مربی شاغل در دانشگاههای علوم پزشکی گامی اساسی برداشته شود.

کد مقاله: S۶۰

دانشجویان پزشکی به دنبال چه معیارهایی برای یک استاد الگو هستند؟

نویسندگان: نوا مقدسیان‌نیاکی، نگین ملکی، لیلی مقبولی، مهستی علیزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: تاثیر اهمیت نقش الگو برای استاد در یادگیری و نگرش دانشجو به وظایف شغلی خود در متون بسیاری بحث شده است. هدف از این مطالعه، تعیین دیدگاه دانشجویان پزشکی در مورد اهمیت معیارها و حیطه‌های مختلف الگو بودن یک استاد است.

روش مطالعه: تعداد ۵۰ دانشجوی بالینی و ۵۰ دانشجوی علوم پایه، پرسشنامه‌ای ۳۲ سئواله محقق ساخت را که بر اساس پرسشنامه‌های اعتبارسنجی شده طراحی شده بود، تکمیل کردند. سئوال‌ها در ۴ حیطه معیارهای شخصیتی (۱۰ سئوال)، آموزشی (۱۰ سئوال)، پژوهشی (۸ سئوال) و بالینی (۸ سئوال) بودند. داده‌ها پس از جمع بندی، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

کد مقاله: S۶۲

معیارهای یک استاد توانمند از دیدگاه فراگیران-دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد ۱۳۸۶- دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

نویسندگان: معصومه معزی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

مقدمه: توانمند بودن یک استاد مستلزم وجود فاکتورهایی است که نشانگر مهارت و تبحر استاد است. هرچند این فاکتورها جنبه‌های مختلف آموزشی، پژوهشی و اجرایی دارند، ولی جنبه آموزشی و تدریس یک استاد از اهمیت زیادی برخوردار بوده و نشانگری عمده برای توانمندی استاد محسوب میگردد. بنابراین در این پژوهش برآن شدیم تا معیارهای توانمندی یک استاد از جنبه آموزشی را از دیدگاه فراگیران ارزیابی نماییم.

روش مطالعه: مطالعه حاضر مطالعه‌ای توصیفی-مقطعی است که بر روی ۳۷۰ فراگیر (به روش طبقه بندی و تصادفی) انجام گردید. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه پژوهشگر ساخته با روایی و پایایی مناسب بود ۶ معیار آموزشی بصورت کلی و ۱۵ شاخص که معمولاً در ارزشیابی نیز از آنها استفاده می‌گردد بعنوان زیرگروه معیارها در نظر گرفته شد. داده‌ها از طریق نرم‌افزار SPSS و پارامترهای آماری توصیفی و تحلیلی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: بر اساس نتایج این مطالعه از دیدگاه فراگیران اولویت‌بندی معیارهای یک استاد خوب به ترتیب میزان توانایی علمی استاد، روش تدریس مناسب استاد، ارتباط مناسب با فراگیر، رعایت اخلاق، آراستگی استاد و رعایت نظم و مقررات می‌باشد. در مورد شاخصهای زیرگروه معیارها، ۶ شاخص در اولویت از نظر فراگیران تسلط استاد به محتوای درس، قدرت بیان و تفهیم مطالب درسی، تسلط در رفع اشکالات درسی، رفتار اجتماعی استاد با فراگیر و قدرت ایجاد احترام متقابل در آنان، قدرت مدیریت و هدایت محیط آموزشی در جهت نیل به اهداف آموزشی، داشتن طرح درس و مشخص نمودن اهداف آموزشی و میزان پذیرش انتقادات و پیشنهادات فراگیران بوده و کمترین اولویت به اهمیت به حضور فراگیر و حضور و غیاب، مربوط بود. بین نظر فراگیران دختر و پسر اختلاف معنی‌دار وجود نداشت. ولی بین نظر فراگیران پزشکی و کاردانی در بعضی از معیارها و شاخصها تفاوت معنی‌دار موجود بود. در مورد معیار روش تدریس و ارتباط مناسب با فراگیر و شاخصهای اهمیت به حضور فراگیر در کلاس و پذیرش انتقادات فراگیران بین معدل بیش از ۱۶ با کمتر یا مساوی ۱۴ اختلاف معنی‌دار وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: توان علمی و مهارت یک استاد در تدریس و ایجاد ارتباط مناسب با فراگیر از نشانگرهای مهم توانمندی یک استاد از دیدگاه فراگیران است و اساتید جهت افزایش توانمندی آموزشی بهتر است در ارتقاء هرچه بیشتر این مهارتها بکوشند. مراکز مطالعات و توسعه نیز در امر توانمندسازی هرچه بیشتر اساتید اهتمام ویژه داشته باشند.

کد مقاله: S۶۳

بررسی ویژگیهای استاد نمونه از دیدگاه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین سال ۱۳۸۷

نویسندگان: زهرا قاسمی، پرویز فلاح‌عابد، نوید محمدی، رامین سرجمی، رفعت محبی‌فر، فاطمه سمیعی‌راد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: یکی از ارکان مهم دانشگاه‌ها، اساتید بوده که دارای وظایف مختلفی هستند. آگاهی از ویژگیهای استاد نمونه در ارتقای عملکرد اساتید نقش به‌سزایی دارد. لذا این مطالعه با هدف تعیین ویژگیهای موثر بر انتخاب استاد نمونه انجام گردید.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-مقطعی برای دستیابی به معیارهای استاد نمونه، چک لیستی مشتمل بر معیارهای آموزشی، پژوهشی، مدیریتی و عملکرد اجرایی براساس آئین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های موجود کشوری و دو سوال باز تهیه شد و با استفاده از آن، نظرات و دیدگاههای ۳۰ تن از صاحب نظران شامل ریاست دانشگاه و معاونین ایشان، برخی مدیران گروههای آموزشی، اساتیدپیش‌کسوت و متخصصین آموزش پزشکی این دانشگاه جمع‌آوری گردید.

یافته‌ها: ۱۰۰٪ افراد جامعه تحقیق، حسن خلق را ویژگی استاد نمونه ذکر کردند، ۹۳/۳٪، تلاش درجهت ارتقای توانمندی های حرفه‌ای، ۹۰٪ فعالیت های آموزشی بهینه اساتید، ۸۳/۳٪ افراد نمونه، عملکرد اجرایی خوب در سطح بخش یا گروه آموزشی (مشارکت در طرح ارزشیابی درونی و بازنگری در برنامه ی آموزشی بخش، شرکت فعال و مستمر در جلسات درون بخشی و...) را معیار انتخاب استاد نمونه بیان نمودند. ۷۰٪ آنان، حجم بالای فعالیتهای پژوهشی اساتید و ۶۰٪، توانمندی استادان در امر مدیریت سیستم (احراز پست های حساس و مهم) را ملاک تعیین استاد نمونه ذکر کردند.

بحث و نتیجه‌گیری: در کلیه عرصه‌های آموزشی، پژوهشی، مدیریتی و عملکردی، وجود ویژگیهای شاخص برای اساتید نمونه از ضروریات است؛ لیکن حسن خلق، مهمترین خصیصه و توانایی ارتقا توانمندیهای حرفه‌ای و آموزشی، مهمترین ویژگی استاد نمونه است.

کد مقاله: S۶۴

نگرش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر نسبت
به مشاوره و راهنمایی تحصیلی - ۱۳۸۷

نویسندگان: مرادعلی فولادوند، سیده بتول امینی، نیلوفر معتمد،
الناز امین فر، سکینه اسدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: دوران تحصیل دانشگاهی برای بسیاری از دانشجویان،
بوژه دانشجویان پزشکی همراه با مسئولیتها و استرسهای جدید
می باشد. از آنجایی که برابر مقررات آموزشی ارائه مشاوره و
راهنمایی تحصیلی از وظایف اعضای هیات علمی محسوب
می گردد، دانشگاههای علوم پزشکی موظفند با استفاده از اساتید
راهنما و مشاور از مشکلات تحصیلی دانشجویان پیشگیری و
پیشرفت تحصیلی ایشان را بهبود بخشند.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی اعضای هیأت علمی از طریق
تکمیل پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفتند. داده ها پس از جمع
آوری با استفاده از آمار توصیفی مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۳۷ نفر در مطالعه شرکت کردند. ۷۳٪ از اساتید، سابقه
مشاوره و راهنمایی دانشجویی داشتند و ۹۱/۹٪ از آنان از وظایف
مشاور آگاهی داشتند. تنها ۳۵/۳٪ آموزش مدونی در زمینه مشاوره
دیده بودند. میانگین و انحراف معیار نمره کل نگرش $6/1 \pm 71/5$
با حداقل ۶۱ و حداکثر ۸۴ بود. میانگین و انحراف معیار نمره کل
نظرات نسبت به وظایف اساتید مشاور $7/4 \pm 89/1$ با حداقل و
حداکثر ۱۰۰ بود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نگرش نسبتاً مثبت اساتید نسبت به
مشاوره و راهنمایی و موافق بودن آنها با وظایف مصوب وزارت
متبوع، داشتن آگاهی و مهارت کافی و مناسب در انجام وظایف
مشاوره و راهنمایی به منظور کمک و یاری به دانشجویان در غالب
برگزاری کارگاه ها و آموزش اساتید در خصوص مشاوره و
راهنمایی پیشنهاد می گردد.

کد مقاله: S۶۵

بررسی دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری و پیراپزشکی
دانشگاه علوم پزشکی سمنان درخصوص ویژگی های یک
استاد خوب دانشگاهی

نویسندگان: راهب قربانی، سعید حاجی آفاجانی، معصومه
حیدری فر، فاطمه انداده، مرضیه شمس آبادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: امروزه مهم ترین عاملی که در تعلیم و تربیت دانشجویان
نقش ایفا می کند، اساتید می باشند و مراکز آموزش عالی برای تعیین
شایستگی اساتید خود ملاکهایی را تعیین، تا عملکرد آنها را
ارزشیابی و اساتید نمونه خود را مشخص تا با استفاده از آن، کیفیت
آموزش را ارتقا بخشند. حال سوال این است که استاد خوب
کیست و چه خصوصاتی باید داشته باشد. به این منظور در این
مطالعه به بررسی ویژگی های یک استاد خوب دانشگاهی از دیدگاه
دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان پرداخته شده است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی- تحلیلی است
که در سال ۸۷-۱۳۸۶ بر روی ۱۳۳ نفر از دانشجویان دانشکده
پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان انجام گرفت. از
یک پرسشنامه دو بخشی که روایی و پایایی آن مورد بررسی
قرار گرفته بود، نظرات دانشجویان درخصوص ۲۴ ویژگی یک
استاد خوب دانشگاهی درمقیاس نگرش سنج لیکرت به صورت بی
اهمیت، کم اهمیت، نسبتاً مهم، مهم یا بسیار مهم مورد پرسش
قرار گرفت. سپس این ویژگی های ۴ حیطه دانش پژوهی، روش
تدریس، شخصیت فردی و توانائی درارتباط دسته بندی شد.

یافته ها: ۷۶٪ دانشجویان خانم، ۵۳/۴٪ دانشجویان رشته کارشناسی
بودند. مهم ترین خصوصیات یک استاد خوب دانشگاهی از دیدگاه
دانشجویان به ترتیب تسلط استاد بردرس مورد تدریس، شیوایی
بیان، نحوه ساماندهی و تنظیم درس و علاقمندی به تدریس بوده
است. از طرفی دیگر، قاطعیت و سختگیری، علاقمندی به پژوهش و
سابقه تدریس از ویژگی هایی بودند که دانشجویان کم ترین اهمیت
را برای آن قائل بودند. آزمون های انجام شده فقط معنی دار بودن
رابطه بین جنس و ویژگی های حیطه شخصیت فردی استاد را نشان
داد ($p=0/025$).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته ها، لازم است دانشگاه
در جذب اساتید، تسلط علمی، شیوایی بیان و علاقه به تدریس را
در امتحان های ورودی سرلوحه کار قرار داده و پس از پذیرش و قبل
از شروع کار، اساتید را در کارگاه هایی که نحوه سازماندهی و تنظیم
درس، روشهای تدریس و چگونگی برقراری ارتباط با مخاطب را
آموزش می دهد، شرکت داده تا آنان با آموزشی که احساس
رضایتمندی بیشتر در دانشجویان ایجاد می کند، کیفیت یاددهی-
یادگیری را بهبود بخشند.

کد مقاله: S۶۶

توانمندسازی اعضاء هیأت علمی، مربیان و کارشناسان
دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

نویسندگان: حسین درگاهی، ناهید عین‌اللهی، میترا قریب

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: دفتر توسعه آموزش دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در راستای برنامه استراتژیک حوزه معاونت آموزشی (بخش توسعه آموزش) اهداف کاری خود را تنظیم نموده است. یکی از اهداف کلان این بخش، ارتقای توانمندی اعضاء هیأت علمی است که با توجه به استراتژی پیشنهادی بیانیه مأموریت سازمانی، اقدام به طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی گردید.

روش مطالعه: با انجام نیازسنجی و بر اساس نظر مسئولین آموزشی دانشکده، سه عنوان دارای بالاترین اولویت انتخاب شدند. جهت هر عنوان؛ محتوای کلی مشخص شده و مجربترین مدرسان (داخل و خارج از دانشکده) دعوت به کار گردیدند. ارزشیابی کارگاهها با استفاده از فرم استاندارد نظرسنجی مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه و برگزاری پیش‌آزمون و پس‌آزمون انجام گرفت. با طی مراحل اداری، مجوزهای لازم اخذ گردید.

یافته‌ها: سه کارگاه آموزشی طی سال ۸۷-۸۶ به شرح ذیل طراحی، برنامه‌ریزی و اجرا گردید. "آشنایی با قوانین و مقررات آموزشی" با ۵۰ نفر شرکت‌کننده "رفتار سازمانی در سازمانهای آموزشی" با ۵۰ نفر شرکت‌کننده "ارزشیابی و طراحی سوالات چندگزینه‌ای" با ۲۴ نفر شرکت‌کننده ارزشیابی کارگاه‌ها نشان داد که به طور متوسط بیش از ۷۵٪ شرکت‌کنندگان، کارگاه را در حد عالی و خوب ارزیابی نمودند. تقاضای سایر دانشکده‌ها برای برگزاری کارگاه‌های مشابه حاکی از موفقیت برنامه بود. همچنین برنامه‌ریزی لازم جهت اصلاح کارگاه‌ها با توجه به نتایج پیش‌آزمون و پس‌آزمون صورت گرفت.

بحث و نتیجه‌گیری: رسالت مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی تهران، ارتقای کیفی سطح آموزش در این دانشگاه است. آموزش اعضاء هیأت علمی و توانمندسازی آنان یکی از عمده‌ترین محورهایی است که جهت رسیدن به این مهم می‌تواند مد نظر قرار گیرد.

کد مقاله: S۶۷

بررسی خصوصیات اساتید توانمند از دیدگاه دانشجویان
دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد (۱۳۸۷)

نویسندگان: سیدسعید مظلومی، محمدحسن احرام‌پوش، محمدرضا حیدری، فاطمه بهشتی، فخرالسادات میرعلوی، نجمه‌السادات محسنی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: با توجه به نقش برجسته استاد بعنوان یکی از ارکان اصلی آموزش بر آن شدیم که ویژگی‌های استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد را بررسی نموده و بر مبنای آن ویژگیهایی که باعث صلاحیت حرفه‌ای اساتید توانمند می‌گردد، تعیین و معرفی نماییم.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-تحلیلی بوده و در نیم سال دوم سال ۱۳۸۷ تعداد که ۲۴۰ نفر دانشجو بطور تصادفی مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه بوده که مهمترین ویژگی یک استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان در سه بخش شامل شایستگی آموزش استاد در تدریس، شایستگی شخصیتی، شایستگی حرفه‌ای به صورت چندگزینه‌ای مورد سنجش قرار گرفت.

یافته‌ها: در قسمت شایستگی آموزش معلم در تدریس: توانایی برقراری ارتباط با دانشجو ۸/۸۵٪، دارای تجربه در تدریس ۸/۷۵٪، دانش عمومی ۱/۷۲٪، بیشترین اولویت را داشتند. در قسمت شایستگی شخصیتی استاد: انتقاد پذیر بودن ۱/۶۷٪، داشتن خلاقیت ۷/۶۱٪ و ظاهری آراسته ۵/۵۷٪ بیشترین اولویت را داشتند. در قسمت شایستگی حرفه‌ای استاد: تدریس با زبان ساده ۶/۶۴٪، ارائه مطالب در نظم منطقی ۹/۶۲٪ و وضعیت آراسته ۸/۵۸٪ بیشترین اولویت را داشتند. در پاسخ به این سؤال که مهمترین ویژگی یک استاد توانمند چیست؟ مهمترین ویژگیهای یک استاد توانمند به ترتیب: به روز بودن و تسلط به کامپیوتر (۸۱ امتیاز)، تسلط بر درس (۴۵ امتیاز) و سپس بیان خوب و توانمند در آموزش (۳۳ امتیاز) عنوان شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به ویژگیهای یک استاد توانمند در محورهای شایستگی شخصیتی، حرفه‌ای و آموزش و همچنین توانمندیهای مورد انتظار دانشجویان تسلط اساتید به کامپیوتر طی یک برنامه‌ریزی جامع بیشتر مد نظر قرار گیرد. از طرفی در طراحی کارگاههای EDC شیوه‌های تدریس کارآمد، مهارتهای ارتباط با دانشجو نیز مدنظر قرار گیرد.

کد مقاله: S۶۸

نظرات دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص استاد توانمند سال ۱۳۸۷

نویسندگان: حبیب‌الله قمی، نادره زادگان، علیرضا زادگان، شاپور نادر فام، مرتضی واحدجباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: بدون شک دانشجویان بعنوان مشتریان اصلی نظام آموزشی میتوانند دیدگاههای برجسته‌ای در زمینه تقویت تواناییهای همه جانبه استاد ارائه دهند. این مطالعه به بررسی خصوصیات استاد توانمند از نظر دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه این دانشگاه پرداخته تا با شناخت نظرات آنها موجبات شکوفایی استاد و در نتیجه امکان بهبود و ارتقاء کیفیت آموزشی فراهم آید.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی است. جمع‌آوری داده‌ها از طریق ۱۰۰ پرسشنامه که بصورت تصادفی ساده در بین دانشجویان دانشکده مذکور در آذر ۸۷ انجام گرفته که به تعداد ۷۹ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد و با بهره‌گیری از برنامه نرم‌افزاری SPSS و روش لیکرت: (ضعیف=۱، متوسط=۲، زیاد=۳، خیلی زیاد=۴) داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. روایی ظاهری پرسشنامه به تائید استادان صاحب‌نظر و کارشناسان مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی تبریز رسیده و پایایی مطالعه با توجه به آزمون آلفای کرونباخ ۰/۹۵۹ می‌باشد.

یافته‌ها: جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه در قالب ۱۳ سوال بود، نتایج بصورت اولویت‌بندی با میانگین توزیع فراوانی مطلق یعنی ۱- تسلط علمی استاد نسبت به ارائه مطالب ۳/۰۵، ۲- تعهد و نظم و ترتیب در کلاس ۳/۰۴، ۳- مدیریت در آموزش و برقراری نظم در جلسات ۲/۹۹، ۴- به روز بودن معلومات و ارتقاء سطح علمی ۲/۹۱، ۵- برخورد محترمانه و صبورانه نسبت به مسائل فراگیران ۲/۹۰، ۶- داشتن صبر و حوصله و اشتیاق نسبت به آموزش و راهنمایی فراگیران ۲/۸۴، ۷- بکارگیری تکنولوژی آموزشی پیشرفته متناسب با محتوای آموزشی ۲/۷۸، ۸- مشارکت دادن فراگیران در جریان بحثها ۲/۷۶، ۹- ایجاد امنیت و آرامش و ثبات در فراگیران ۲/۷۳، ۱۰- استقبال از نظرات، انتقادات و روحیه اصلاح پذیری ۲/۶۶، ۱۱- استفاده از نظرات فراگیران در حل مسائل کلاس ۲/۶۵، ۱۲- استفاده از روشهای آموزشی متنوع در کلاس ۲/۶۱، ۱۳- توانایی در ایجاد انگیزه و علاقه به مطالعه در فراگیران ۲/۵۵

بحث و نتیجه‌گیری: مطالعه حاضر برخی از ویژگیهای استاد توانمند را اولویت بندی نموده که زمینه و مآخذ بسیار مهم در موفقیت استاد بوده و امید است مورد توجه و استفاده استادان ارجمند و محور تدوین و طراحی فعالیتهای آموزشی قرارگیرد و موجبات ارتقاء سطح علمی و مهارتهای تدریس فراهم گردد.

کد مقاله: S۶۹

تأثیر بکارگیری مدل همکار آموزش بالینی بر رضایت دانشجویان پرستاری

نویسندگان: سیمالک دیزجی، شهرزاد غیاثوندیان، فرحناز عبدالله‌زاده، سمانه پارچه بافیه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: در راستای حل مشکلات آموزش بالینی از جمله تبحر پایین فارغ التحصیلان در زمینه کسب مهارتها و توانمندیهای لازم در پایان دوره آموزش بالینی پرستاری و ضرورت استفاده از روشهای نوین آموزش بالینی جهت ارتقای کیفیت آموزش بالینی، این مطالعه جهت بررسی تأثیر مدل همکار آموزش بالینی بر رضایت دانشجویان پرستاری صورت گرفته است.

روش مطالعه: این مطالعه پژوهشی از نوع نیمه تجربی می‌باشد. در طول یک ترم تحصیلی با روش تمام شماری تمام دانشجویان کارشناسی پرستاری دانشکده پرستاری تبریز که در حال گذراندن کارآموزی داخلی جراحی ۳ (۶۰ نفر) بودند به طور تصادفی ساده به دو گروه مورد و شاهد تقسیم، گروه شاهد با روش متداول و گروه مورد با مدل همکار آموزش بالینی آموزش دیدند. رضایت دانشجویان پس از دو هفته بوسیله پرسشنامه‌ای پژوهشگر ساخته ارزیابی شد. برای تحلیل داده‌ها از SPSS استفاده گردید.

یافته‌ها: دانشجویان از هر دو روش آموزش بالینی رضایت داشتند. اختلاف میانگین میزان رضایت کل دانشجویان در دو گروه از لحاظ آماری معنی‌دار نبود ($p=0/92$). اما در زمینه‌های آشنایی با بخش و وظایف آن ($p=0/02$) و همچنین برقراری ارتباط و مراقبت از بیمار ($p=0/001$) در دو گروه تفاوت معنی‌داری داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: رضایت کلی دانشجویان از هر دو روش متداول و همکار آموزش بالینی یکسان بوده است. که نیاز به فراهم سازی بستر لازم جهت اجرای این مدل از جمله تعداد مکفی نیروی پرستار جهت کاهش مسئولیت همکار بالینی و آشنایی با فنون تدریس و دانش روز جهت آماده‌سازی همکاران آموزش توصیه می‌شود.

کد مقاله: S۷۰

نقش اساتید در ایجاد رضایتمندی از رشته تحصیلی در دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نویسندگان: پربناز محنتی، مرتضی قوجازاده، گیسو محدث

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: رضایتمندی منعکس کننده موثر بودن تمام حیطه های آموزشی از لحاظ علمی و عملی می باشد. یکی از مهمترین عوامل آموزشی در ایجاد رضایتمندی در دانشجویان عبارت است از حضور اساتید توانمند که بعنوان عاملان و انتقال دهندگان دانش و مهارت به دانشجویان مطرح می باشند. این مطالعه به منظور تعیین نقش اساتید در ایجاد رضایتمندی از رشته تحصیلی در دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز صورت گرفت.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی-مقطعی ۳۱ دانشجوی رشته دندانپزشکی ورودی ۸۷ دانشگاه علوم پزشکی تبریز بصورت تمام شماری با استفاده از پرسشنامه محقق خود ساخته با مقیاس لیکرت مورد ارزیابی قرار گرفتند. داده های بدست آمده از مطالعه بوسیله روشهای آماری توصیفی، آزمون ناپارامتری یومان ویتنی و ضریب همبستگی اسپیرمن و با نرم افزار آماری SPSS مورد بررسی و تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: نتایج مطالعه نشان داد که سطح علمی اساتید ۵۸/۱٪، برخورد اساتید با دانشجویان ۴۸/۴٪، ویژگی فردی و شخصیتی اساتید ۴۵/۲٪ و نحوه آموزش اساتید ۳۸/۷٪ در ایجاد رضایتمندی از رشته تحصیلی دانشجویان موثر بوده است.

بحث و نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد که بالاترین رضایتمندی مربوط به سطح علمی اساتید و کمترین مورد مربوط به نحوه آموزش اساتید می باشد. بنابراین لزوم بررسی و بکارگیری روشهای نوین آموزشی برای انتقال دانش و مهارت پیشنهاد می گردد.

کد مقاله: S۷۱

نقش اساتید در ایجاد رضایتمندی از رشته تحصیلی در دانشجویان داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نویسندگان: پربناز محنتی، مرتضی قوجازاده، لیلاروشنگر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: رضایتمندی منعکس کننده موثر بودن تمام حیطه های آموزشی از لحاظ علمی و عملی می باشد. یکی از مهمترین عوامل آموزشی در ایجاد رضایتمندی در دانشجویان عبارت است از حضور اساتید توانمند که بعنوان عاملان و انتقال دهندگان دانش و

مهارت به دانشجویان مطرح می باشند. هدف: این مطالعه به منظور تعیین نقش اساتید در ایجاد رضایتمندی از رشته تحصیلی در دانشجویان داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تبریز صورت گرفت.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی-مقطعی ۳۱ دانشجوی رشته داروسازی ورودی ۸۷ دانشگاه علوم پزشکی تبریز بصورت تمام شماری با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته با مقیاس لیکرت مورد ارزیابی قرار گرفتند. داده های بدست آمده از مطالعه بوسیله روشهای آماری توصیفی، آزمون ناپارامتری یومان ویتنی و ضریب همبستگی اسپیرمن و با نرم افزار آماری SPSS مورد بررسی و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: نتایج مطالعه نشان داد که سطح علمی اساتید ۷۱٪، ویژگی فردی و شخصیتی اساتید ۶۰٪، برخورد اساتید با دانشجویان ۴۵/۲٪ و نحوه آموزش اساتید ۴۵/۲٪ در ایجاد رضایتمندی از رشته تحصیلی دانشجویان موثر بوده است.

بحث و نتیجه گیری: نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد که بالاترین رضایتمندی مربوط به سطح علمی اساتید و کمترین مورد مربوط به نحوه آموزش اساتید و برخورد با دانشجو (درصد برابر) است. بنابراین لزوم بررسی و بکارگیری روشهای نوین آموزشی برای انتقال دانش و مهارت همراه با برخورد بهتر و مناسب تر با دانشجو پیشنهاد می گردد.

کد مقاله: S۷۲

دیدگاه دانشجویان دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص استاد توانمند و اخلاق حرفه ای سال ۱۳۸۷

نویسندگان: علیرضا زادگان، حبیب الله قمی، شاپور نادرهام، اقدس ممقانی، فریدون تراب، ایوب اسکندرزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: این مطالعه به بررسی ویژگیهای استاد توانمند و اخلاق حرفه ای پرداخته تا موجبات توسعه همه جانبه و شکوفایی مجموعه نظام آموزشی فراهم شود.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی است. جمع آوری داده ها از طریق ۸۶ پرسشنامه که جمع تعداد دانشجویان توانبخشی تبریز هست بصورت تصادفی ساده در بین دانشجویان دانشکده مذکور در آذر ۸۷ انجام گرفته که به تعداد ۷۰ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد و با بهره گیری از برنامه نرم افزاری SPSS و روش لیکرت: (ضعیف=۱، متوسط=۲، زیاد=۳، خیلی زیاد=۴) داده ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روایی ظاهری پرسشنامه به تأیید استادان

روش مطالعه: جهت جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه معمول ارزشیابی مرکز توسعه آموزش دانشگاه که شامل دو بخش، اطلاعات دموگرافیک و سؤالات مربوط به ارزیابی استاد که در چهار حیطه روش تدریس، توانایی علمی، رعایت مقررات آموزشی و شئون مدرسی تقسیم‌بندی شده است، استفاده گردید. داده‌ها پس از ورود به کامپیوتر توسط نرم افزار SPSS تحلیل شدند.

یافته‌ها: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی از مجموع ۷۸۳ پرسشنامه تکمیل شده ۴۳/۸۵٪ مربوط به دانشجویان ممتاز، ۳۵/۱٪ متوسط و ۲۱/۱٪ ضعیف بودند. بین نمره شیوه تدریس و نمره توانایی علمی استاد از نظر گروه‌های مختلف دانشجویی اختلاف معنی‌داری مشاهده نگردید ($P < 0/05$). اما از نظر رعایت مقررات آموزشی و شئون مدرسی بین گروه‌های مختلف دانشجویی اختلاف معنی‌داری مشاهده گردید ($p = 0/003$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه دانشجویان ممتاز و بالاتر دانشگاه از نظر معدل نمره بهتری به رعایت مقررات آموزشی و شئون مدرسی اساتید خود داده‌اند، می‌توان نتیجه گرفت که دانشجویان ضعیف‌تر کلاس نسبت به رعایت نظم و انضباط و انجام حضور و غیاب توسط اساتید علاقه کمتری نشان می‌دهند. که توصیه می‌شود این موضوع از طرف کمیته ارزشیابی EDC دانشگاه در ارزشیابی‌های آتی اساتید مورد توجه بیشتری قرار گیرد.

کد مقاله: ۵۷۴

معیارهای یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

نویسندگان: صدیقه‌عابدینی، سمیره‌عابدینی، حسام‌الدین کمال‌زاده، تیمور آقاملائی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: در دنیای امروز یادگیری نیاز به هدایت‌کننده و راهنمایی دارد که فراگیران را آموزش داده و به منابع اطلاعاتی راهنمایی کند استاد اساسی‌ترین عامل برای ایجاد موفقیت مطلوب در تحقق اهداف آموزشی است و یک استاد خوب بایستی دارای ویژگی‌های متعددی باشد تا قادر به افزایش اعتبار یک موسسه آموزشی گردد. مطالعه حاضر با هدف تعیین معیارهای یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی-مقطعی بوده که جامعه پژوهش آن دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان (دانشکده پزشکی، بهداشت، پرستاری، مامایی و پیراپزشکی) بودند

صاحب‌نظر و کارشناسان EDC رسیده و پایایی مطالعه با توجه به آزمون آلفای کرونباخ ۰/۹۲۹ می‌باشد.

یافته‌ها: جمع آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه در قالب ۱۷ سوال بود نتایج بصورت اولویت‌بندی با میانگین توزیع فراوانی مطلق یعنی ۱- برخورد محترمانه با فراگیران ۲/۹۴- داشتن اشتیاق به آموزش و رفع مشکلات فراگیران ۲/۹۴-۳- مدیریت و نظم در آموزش ۲/۸۴-۴- رعایت عدالت و موازین اخلاقی ۲/۸۰-۵- تسلط علمی ۲/۷۷-۶- تعهد علمی و انتقال دانش خود به فراگیران ۲/۷۵-۷- بروزکردن معلومات و مهارت‌ها ۲/۵۶-۸- استقبال از پیشنهادات و انتقادات فراگیران ۲/۵۴-۹- بیان شیوا و روان مطالب ۲/۴۹-۱۰- بکارگیری تکنولوژی آموزشی ۲/۴۶-۱۱- استفاده از طرح درس ۲/۳۹-۱۲- ارائه خلاصه و نتیجه‌گیری از مطالب ۲/۳۰-۱۳- توانایی در ایجاد انگیزه به مطالعه ۲/۲۹-۱۴- مشارکت دادن فراگیران در بحثها ۲/۲۹-۱۵- ارزیابی فراگیران در طول جلسه ۲/۱۸-۱۶- استفاده از نوآوری در آموزش ۲/۱۶-۱۷- ابداع روش‌های نو ۲/۰۳-۱۸- از مقیاس ۴ بدست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه ویژگی‌های استاد توانمند و اخلاق حرفه‌ای را مورد کنکاش قرارداد که مبنای بسیار مهم و تعیین‌کننده در طراحی و برنامه‌ریزی آموزشی بشمار می‌رود، لذا با شناخت از این خصوصیتها میتوان به برنامه‌ریزی مدون و علمی پرداخت که موجب اعتلای نظام آموزشی و پاسخ‌گویی نیازهای واقعی آحاد جامعه و رفاه عمومی باشد.

کد مقاله: ۵۷۳

بررسی دیدگاه دانشجویان ممتاز، متوسط و ضعیف دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راجع به کیفیت آموزش اساتید

نویسندگان: محمد مهدی حسن‌زاده طاهری، محمد افشار، حمیدرضا ریاسی، محسن ناصری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: بررسی کیفیت آموزش مدرسین دانشگاه از جمله مهم‌ترین مسائلی است که بازخورد مناسب برای تجزیه و تحلیل مسائل آموزشی و برنامه‌ریزی جامع را فراهم می‌آورد و می‌تواند به عنوان عاملی کمک‌کننده در جهت ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی مؤثر باشد، این مطالعه به منظور بررسی دیدگاه گروه‌های مختلف دانشجویی (ممتاز، متوسط و ضعیف) را در طول یکسال تحصیلی نسبت به کیفیت آموزش اعضاء هیأت علمی دانشکده پزشکی ۸۷-۱۳۸۶ طراحی و اجرا گردید.

شده بود و در مجموع شامل ۲۱ سوال بود که بصورت لیکرت امتیاز دهی شده بود.

یافته‌ها: اکثریت شرکت کنندگان مذکر (۷۹٪) و مابقی مونث (۲۱٪) بودند. اساتید دانشکده پزشکی اکثریت شرکت کنندگان را شامل می‌شد بعد از آن اساتید بهداشت و پرستاری به سوالات پاسخ دادند از دیدگاه اساتید دانش پژوهی با میانگین امتیاز 42 ± 0 / ۴۶ مهمترین مشخصه استاد خوب، روش تدریس با میانگین امتیاز 43 ± 0 / ۳۴، شخصیت فردی با میانگین امتیاز 52 ± 0 / ۴۰ و توانایی ارتباط با میانگین امتیاز 65 ± 0 / ۹۹ به ترتیب قرار داشتند. در بین ویژگیهای دانش پژوهی از دیدگاه اساتید تسلط به تدریس با امتیاز 95 ± 0 / ۴، داشتن دانش عمومی در رابطه با درس مورد تدریس با امتیاز 60 ± 0 / ۴ و ارائه مطالب جدید و روز آمد با امتیاز 56 ± 0 / ۴ به ترتیب از اهمیت برخوردار بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: شناسایی ویژگیهای یک استاد خوب از دیدگاه اساتید به مسئولین آموزشی کمک می‌کند تا با ارائه برنامه ریزی مناسب و آگاهانه در ارزشیابی اساتید، سبب ارتقای کیفیت آموزش را فراهم آورند.

کد مقاله: ۵۶S

بررسی نظرات دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در زمینه کفایت آموزش‌های داده شده در سه بخش اطفال، داخلی و زنان

نویسندگان: سعید کلباسی، زهره خزاعی، محسن ناصری، سیدعلیرضا سعادت‌جو، سودابه حسینی، سارا طاهری، وحیده زمانی
آدرس: -

مقدمه: ارزشیابی آموزشی در نظام آموزش پزشکی از اهمیت ویژه ای برخوردار است زیرا این نظام باید نیروی انسانی کارآزموده با کیفیت مطلوب را برای ارائه مراقبتهای بهداشتی - درمانی تربیت نماید. به این منظور برنامه‌های آموزشی پس از طراحی و اجرای صحیح، بایستی مورد ارزیابی قرار گیرند. با توجه به این که دانشجویان به عنوان عناصر اصلی آموزش، بهترین منبع اطلاعات مورد نیاز جهت تعیین کیفیت تدریس و آموزش به شمار می‌روند لذا این مطالعه به منظور بررسی کفایت آموزش‌های ارائه‌شده جهت دستیابی به اهداف آموزشی مصوب از دیدگاه کارآموزان و کارورزان پزشکی بخش‌های اطفال، داخلی، زنان و زایمان در نیمسال اول سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ انجام گردید.

که از بین آنان به صورت نمونه‌گیری چند مرحله‌ای، ۳۰۰ دانشجوی (۳۰ درصد جمعیت مورد مطالعه) به عنوان حجم نمونه در نظر گرفته شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای شامل دو قسمت بود که قسمت اول اطلاعات دموگرافیک و قسمت دوم شامل ۲۸ سوال در مورد ویژگیهای یک استاد خوب بود.

یافته‌ها: از ۳۰۰ پرسشنامه توزیع شده در بین دانشجویان سه دانشکده تعداد ۲۸۰ مورد عودت داده شد. از ۲۸۰ نفر شرکت کننده ۹۹ نفر (۳۵/۴٪) پسر و ۱۸۱ (۶۴/۶٪) دختر بودند. میانگین سن آنان 27 ± 23 / ۹۳ بود. بطور کلی دانشجویان، شیوایی بیان، خوشرویی، قاطعیت، عدم استفاده از تقویت کننده های منفی و تسلط استاد در درس را به ترتیب به عنوان مهم ترین ویژگیهای استاد بیان داشته بودند. دانشجویان پسر، شیوایی بیان، وقت شناسی، آراستگی ظاهری، تسلط و ایجاد زمینه مشارکت دانشجویان در کلاس را به ترتیب به عنوان مهم ترین ویژگیهای استاد بیان نموده بودند. دانشجویان دختر، شیوایی بیان، خوشرویی، علاقمندی به پژوهش، عدم استفاده از تقویت کننده‌های منفی و وقت شناسی، آراستگی ظاهری، تسلط و ایجاد زمینه مشارکت دانشجویان در کلاس را به ترتیب به عنوان مهم ترین ویژگیهای استاد بیان نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج بدست آمده نشان داد که بیان شیوا از مهم ترین ویژگی یک استاد خوب از نظر دانشجویان می‌باشد و نتایج حاصل از این تحقیق می‌تواند ملاک مناسبی جهت ارزشیابی یک استاد خوب قرار گیرد.

کد مقاله: ۵۵S

بررسی ویژگیهای استاد خوب از دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

نویسندگان: فرهاد پورفرضی، پروانه نفتچی، سعید حاجی آقاجانی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: در سالهای اخیر انتظارات جامعه از نظام آموزشی به ویژه آموزش عالی بسیار زیاد شده است و در این میان یکی از عوامل مهم برای ایجاد موفقیت در تحقق هدفهای آموزشی استاد می‌باشد. این مطالعه به منظور بررسی نظرات اساتید در مورد ویژگیهای یک استاد خوب در بهمن ماه سال ۸۷ در دانشگاه علوم پزشکی اردبیل انجام شد.

روش مطالعه: ابزار تحقیق پرسشنامه ای بود مشتمل بر دو قسمت شامل سوالات دموگرافیک و ویژگیهای مورد نظر که به ۴ حیطه دانش پژوهی، روش تدریس، توانایی ارتباط، شخصیت فردی تقسیم

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: برقراری ارتباط موثر بین استاد و دانشجو، در امر بهبود فرایند آموزش تاثیر بسزایی دارد. در برقراری این ارتباط عوامل متعددی دخیل می باشند. برای شناخت این عوامل، پژوهش مذکور با هدف تعیین عوامل موثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد در دانشگاه علوم پزشکی اراک انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی مقطعی، ۱۶۲ نفر دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی اراک با روش نمونه گیری طبقه ای-تصادفی در سال تحصیلی ۸۴-۸۳ انتخاب شدند و پرسشنامه ای شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و ۲۳ گویه در مورد عوامل موثر در برقراری ارتباط دانشجو با استاد با مقیاس رتبه ای چهار نقطه ای از بسیار موثر تا بی تاثیر اجرا شد، داده ها با روش های آماری مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: مهم ترین عوامل موثر در ارتباط دانشجو و استاد، فن بیان و رعایت مهارت های تدریس توسط استاد (۸۴٪)، سطح علمی استاد (۸۱٪)، تجربه استاد (۷۶٪)، اخلاق استاد (۶۸٪) بود. در حالی که بیش از ۵۰ درصد دانشجویان سن و جنس استاد را در این ارتباط بی تاثیر می دانستند.

بحث و نتیجه گیری: بعضی ویژگی های آموزشی استاد که نمایانگر مهارت های تدریس اوست و همچنین ویژگی های اخلاقی و فردی که نشانگر روابط انسانی است از دیدگاه دانشجویان در برقراری ارتباط موثر تلقی می شود.

کد مقاله: SY۸

مقایسه دیدگاه دانشجویان کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز و دانشگاه آزاد اسلامی اهواز نسبت به ویژگی های استاد توانمند

نویسندگان: فریده صفی خانی، فرحناز امیرلو، مهین دیانت، مریم سیدطیب

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: اساتید یکی از ارکان اصلی دانشگاه ها می باشند که نحوه عملکرد آنها در بازدهی سیستم آموزشی و ارتقاء کیفیت آموزش نقش اساسی ایفا می کند. بر این اساس پژوهش حاضر با هدف بررسی و مقایسه دیدگاه دانشجویان کارشناسی دانشگاه های علوم پزشکی جندی شاپور اهواز و دانشگاه آزاد اسلامی اهواز نسبت به ویژگی های استاد توانمند طراحی گردید.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی- تحلیلی کلیه کارورزان کارآموزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند که بخش های اطفال، داخلی، زنان و زایمان بیمارستان آموزشی ولی عصر بیرجند را گذرانیده اند، نمونه این پژوهش می باشد. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای حاوی ۲۶ سؤال که در چهار دسته (ملاک) طبقه بندی گردیده است. ویژگی مطلوب هر ملاک تعیین و هر ملاک بین عدد یک تا ۵ (خیلی ضعیف تا عالی) طبقه بندی شد. میانگین امتیاز ملاک ها تعیین و از طبقه بندی گورمن جهت تحقیق نهایی استفاده شد. امتیاز کمتر از ۲/۵۱ نامطلوب تعریف می شود.

یافته ها: میان ۹۰ دانشجوی پزشکی که با تکمیل نمودن پرسشنامه در این تحقیق ما را یاری نمودند، ۷۳ درصد مؤنث، ۵۰ استاژر و ۴۰ اینترن با میانگین سنی ۲۴/۷ (انحراف معیار ۱/۴۵) بودند. در این ارزیابی، روش های تدریس به کار گرفته شده در بخش زنان و زایمان با امتیاز ۳/۲ و رعایت شئون اسلامی با امتیاز ۳/۱۵ در محدوده «بیش از رضایتبخش» و درجه علمی بخش با امتیاز ۳/۶ در محدوده «خوب» طبقه بندی گورمن قرار گرفت. روش های تدریس به کار گرفته شده در بخش اطفال با امتیاز ۳/۵۱، رعایت مقررات آموزشی با امتیاز ۳/۵۷ و درجه علمی بخش با امتیاز ۳/۴۸ در محدوده «بیش از حد رضایتبخش» طبقه بندی گورمن قرار گرفت. رعایت شئون اسلامی در بخش اطفال بیمارستان ولیعصر (عج) با امتیاز ۴/۲ در محدوده «قوی» قرار گرفت. در این ارزیابی، روش های تدریس به کار گرفته شده در بخش داخلی با امتیاز ۲/۹۱، رعایت مقررات آموزشی و درجه علمی بخش با امتیاز ۲/۹۲ در محدوده «رضایتبخش» طبقه بندی گورمن قرار گرفت. رعایت شئون اسلامی در بخش داخلی بیمارستان ولیعصر (عج) با امتیاز ۳/۸۵ در محدوده «خوب» قرار گرفت.

بحث و نتیجه گیری: در مجموع نتایج به دست آمده، بخش اطفال با امتیاز ۳/۶۶ در محدوده «خوب» طبقه بندی گورمن قرار گرفت که نشانه وضعیت مطلوب بخش می باشد. بخش زنان و زایمان با امتیاز ۳/۲۴ و بخش داخلی با امتیاز ۳/۱۵ در محدوده «بیش از حد رضایت بخش» طبقه بندی گورمن قرار گرفت که نشانه وضعیت نسبتاً مطلوب بخش می باشد.

کد مقاله: SY۷

استاد توانمند و ارتباط با دانشجو

نویسندگان: بهمن صالحی، احمد قدمی، شکوه سجادی

یافته‌ها: دانشجویان با توجه به میانگین معدل به سه گروه تقسیم شدند و ویژگی‌های استاد توانمند از دیدگاه هر گروه اولویت‌بندی شد. اولویت اول تا سوم دانشجویان دارای معدل ۱۷ و بالاتر و دانشجویان دارای معدل ۱۷-۱۴ مشابه هم بود و عبارت بودند از روش‌های آموزشی مناسب و تسلط بر مفاهیم درسی، ویژگی‌های ظاهری و فردی، ایجاد انگیزه و برقراری ارتباط مناسب. در حالی که ویژگی‌های استاد توانمند از دیدگاه دانشجویان دارای معدل کمتر از ۱۴ به ترتیب اولویت عبارت بود از: ویژگی‌های ظاهری و فردی، روش‌های آموزشی مناسب و تسلط بر مفاهیم درسی، ایجاد انگیزه و برقراری ارتباط مناسب.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج پژوهش به نظر می‌رسد که دانشجویان ضعیف‌تر بیشتر به ویژگی‌های ظاهری و فردی استاد توجه دارند. بنابراین در برنامه‌ریزی‌های آتی بایستی با برگزاری کارگاه‌های آموزشی جهت دانشجویان توجه آنان را به مسائلی معطوف کرد که منجر به ارتقای کیفی سیستم آموزشی می‌گردد در عین حال غفلت از نظم در امور و ظاهر مناسب می‌تواند برای ارتقای کیفی سیستم‌های آموزشی یک مانع محسوب شود.

کد مقاله: S۸۰

هدفمند بودن، نشاط آور است: بررسی تجربیات دانشجویان علوم پزشکی گلستان

نویسندگان: لیلا جویباری، اکرم ثناگو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: رابطه انسان با هدف‌مندی او یکی از موضوعاتی است که همیشه برای بشر مطرح بوده است. هدف از خلقت جهان، انسان و زندگی اوست و هدف داشتن حاکی از استمرار زندگی، منقطع نبودن و وابستگی به مبدایی نامتناهی است. این امر حاکی از پویایی، تفکر و تعقل انسان است. هدف از این مقاله به عنوان بخشی از یک پژوهش بزرگتر درباره تجربیات نشاط دانشجویان، بحث در باره یکی از عوامل مهم و تسهیل کننده شادمانی و یادگیری در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه کیفی، در سال ۱۳۷۸، داده‌ها از طریق مصاحبه‌های باز، انفرادی و نیمه ساختارمند با دانشجویان پزشکی، مامایی، پرستاری، پیراپزشکی گردآوری شد. با نمونه گیری مبتنی بر هدف با ۵۰ دانشجو مصاحبه به عمل آمد. تجزیه و تحلیل بر اساس مدل "تحلیل محتوا" انجام شد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - تحلیلی است که نمونه‌های مورد مطالعه دانشجویان مقاطع کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز و دانشگاه آزاد اسلامی اهواز می‌باشند. ابزار مورد استفاده پرسشنامه با سئوالات باز بود که داده‌ها پس از جمع‌آوری با نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: پس از جمع‌آوری نتایج، به علت کثرت داده‌ها، پاسخ‌ها دسته‌بندی گردید. در هر دو گروه اولویت اول دانشجویان به کار بردن روش‌های آموزشی مناسب و تسلط بر ارائه درس بود. اولویت دوم و سوم دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی به ترتیب عبارت از ویژگی‌های ظاهری و فردی و ایجاد ارتباط، انگیزه و رفتار اجتماعی مناسب بودند، در حالی که این دو جنبه از نظر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز دارای ارزش برابر در نظر گرفته شد و اولویت سوم آنها ارزیابی مناسب از دانشجو و برنامه ذکر شد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج حاصل به نظر می‌رسد که تفاوت چشمگیری در ویژگی‌های استاد توانمند از نظر هر دو گروه وجود ندارد، بنابراین پیشنهاد می‌شود در هنگام جذب استاد در دانشگاه‌ها علاوه بر معیارهایی همچون مهارت ای کلاس‌داری و حیطه دانش، بر توانایی آن‌ها در ایجاد ارتباط و ایجاد انگیزه همانند ویژگی‌های ظاهری نیز توجه شود.

کد مقاله: S۷۹

ارتباط میانگین معدل فراگیران و دیدگاه آنها نسبت به ویژگی‌های استاد توانمند

نویسندگان: مهین دیانت، فرحناز امیرلو، فریده صفی‌خانی

آدرس: علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز

مقدمه: ارتقای کیفیت آموزش پزشکی یکی از مسائل مهم سیستم آموزش پزشکی است که همواره مورد توجه برنامه‌ریزان بوده است. دیدگاه فراگیران در خصوص ویژگی‌های استاد توانمند جهت بهبود کیفیت آموزش و در نهایت بهبود کارایی و اثربخشی سیستم آموزشی می‌تواند با ارزش باشد. پژوهش با هدف بررسی دیدگاه فراگیران نسبت به ویژگی‌های استاد توانمند در ارتباط با میانگین معدل آنها در دانشگاه علوم پزشکی اهواز انجام شد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - تحلیلی است که نمونه‌های پژوهش را دانشجویان مقاطع مختلف دانشگاه علوم پزشکی اهواز تشکیل می‌دهد. ابزار پژوهش پرسشنامه با سئوالات باز است و نتایج با استفاده از نرم‌افزار SPSS تحلیل گردید.

اخذ گواهی مربوط به راهنمایی و مشاوره تحصیلی از پیشنهادات اکثر اساتید بود.

بحث و نتیجه گیری: راهکارهای کلی زیر از مطالعه فوق بدست آمد: انتخاب اساتید راهنما از بین اساتید بالینی و ادامه روند تا سال آخر، استفاده از دانشجویان راهنما یا راهنمایی و مشاوره گروه همسان (peer advising and tutoring) برگزاری جلسات در گروههای کوچک با اساتید راهنما و دانشجویان، دادن حق انتخاب به دانشجو برای تغییر استاد راهنمای خود، برگزاری کارگاههای مشاوره و راهنمای تحصیلی و مهارتهای زندگی برای اساتید راهنما.

کد مقاله: S۸۲

رویکرد فراگیر- محور در آموزش سرپایی کارورزان رشته پزشکی: مسئولیتی برای اساتید

نویسندگان: بهزاد شمس، طاهره چنگیز، سپیده جمشیدیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: بدون شک، آموزش مراقبت سرپایی در دوره کارورزی، در آماده سازی فراگیران پزشکی برای طبابت اهمیت بسیار زیادی دارد. اما علی رغم تاکید بسیار، همچنان کاستیهایی در این زمینه به چشم می خورد. از جمله ضعف فراگیرمحوری (student-centered) که در طی آن یادگیرنده با اهداف یادگیری دوره آشنا شده و در تدوین اهداف و همچنین در اجرای فرایند یادگیری، مشارکت فعال دارد. مطالعه حاضر با هدف بررسی وضعیت فراگیرمحوری در آموزش سرپایی به کارورزان، طراحی و اجرا گردید.

روش مطالعه: این مطالعه در پاییز ۱۳۸۷ به منظور ارزیابی نحوه آموزش اساتید درمانگاههای آموزشی اطفال انجام شد. پرسشنامه ای بر مبنای مدل‌های مختلف آموزش بالینی (ریزمهارت‌ها، مربی یک دقیقه ای و رویکرد فراگیرمحور SNAPPS) حاوی ۱۱ سوال در مقیاس لیکرت، طراحی گردید. این پرسشنامه توسط کارورزان و اساتید درمانگاهها تکمیل شد. همچنین فرایندهای آموزشی درمانگاهها در چندین جلسه توسط مشاهده گر مورد مشاهده قرار گرفت. داده ها توسط نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: ۳۰ کارورز و ۱۰ استاد گروه کودکان دانشکده پزشکی اصفهان، پرسشنامه را تکمیل کردند. میانگین نمره پرسشنامه کارورزان ۷۱/۷ و میانگین نمره پرسشنامه اساتید ۷۳/۷ از ۱۰۰ بود. کمترین نمرات، مربوط به مطلع شدن استاد درمانگاه از وضعیت آموزشی قبلی کارورزان، درخواست استاد درمانگاه از کارورزان برای بیان اهدافشان و توجیه کارورزان درباره انتظارات گروه و بیشترین نمرات، مربوط به شناسایی و بحث درباره اشکالات و ابهامات ویزیت بیماران، درخواست استاد از کارورز برای بیان

یافته‌ها: مضمون اصلی این مقاله "هدفمند بودن" به همراه مضامین فرعی "بهترین بودن، موفقیت تحصیلی، اخذ نمره خوب، پاسخگو بودن به سوالات استاد، برتری به همکلاسی"، می باشد. داده ها حاکی از آن بود که دانشجویان، آرزوها و برنامه هایی برای زندگی آینده خود داشتند، در این مسیر هر گاه با نشانه‌هایی از موفقیت در زندگی تحصیلی خود مواجه می شدند احساس شادکامی داشتند. نشاط روانی به عنوان یک انرژی زای موثر منجر به تلاش، انگیزه و یادگیری بیشتر شده است.

بحث و نتیجه گیری: هدفمندی و رسیدن به کمال و سعادت با انگیزه ارتباط مستقیمی دارد. از طرفی دیگر نشاط نیز پدید آوردن بستری است که منجر به تولید چالاکی، سبکی و احساس انرژی برای دستیابی به اهداف و نتایج مورد انتظار شود. به وجود آوردن این فضا تصادفی نیست و مستلزم برنامه‌ریزی از ابعاد مختلف می باشد. ضروری است تا مسئولین آموزشی با اتخاذ استراتژی‌های مناسب آموزشی، مدیریتی و سازمانی، فرهنگی و رفاهی، احساس موفقیت را در دانشجویان تقویت نمایند.

کد مقاله: S۸۱

راهنمایی و مشاوره تحصیلی، بعنوان یک نقش استاد توانمند - چالش های موجود و راهکارهای پیشنهادی

نویسندگان: مهستی عزیزاده، چنگیز قلی پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: راهنمایی و مشاوره تحصیلی یکی از مهمترین نقشهای مدرسین علوم پزشکی است. حدود ۲۰ وظیفه بر اساس آیین نامه برای اساتید راهنما تعیین شده است و اجرای آیین نامه برای دانشکده‌ها اجباری است. هدف، تعیین اثربخشی نظام استاد راهنما و چالش ها و راهکار های آن در دانشکده پزشکی است.

روش مطالعه: نظرات ۱۵۰ دانشجوی پزشکی و ۳۰ استاد راهنما در قالب پرسشنامه، مصاحبه حضوری، جلسات بحث گروهی اخذ شد. شواهد و مقالات مربوط اجرای نظام مذکور در سایر کشورها مطالعه شد و بر اساس نظرات اساتید و دانشجویان و راهکارهای سایر کشورها، الگویی برای اجرای اثربخش آن پیشنهاد شد.

یافته‌ها: بیش از ۹۰٪ دانشجویان و اساتید معتقدند که نظام فعلی استاد راهنما در پیشرفت تحصیلی دانشجویان کمک کننده نیست. ۸۷٪ دانشجویان بیان کردند که اگر استاد راهنما هم رشته آنها (پزشک) باشد بسیار کمک کننده تر خواهد بود. ۹۲٪ دانشجویان با طرح " دانشجوی راهنما" موافق بودند. آموزش اساتید راهنما و

نظر دانشجویان در رابطه با جنبه‌های مختلف این آموزش مورد بررسی قرار گیرد.

روش مطالعه: این مطالعه با شرکت ۱۰۰ نفر (۵۰ نفر دختر و ۵۰ نفر پسر) از دانشجویان بالینی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، که حداقل یک سال سابقه حضور در بخش‌های بالینی داشته‌اند (اکسترن و اینترن) انجام شده است. پرسشنامه مورد استفاده در این طرح به سه قسمت کلی نظرات دانشجویان راجع به اثرات آموزش در کنار بستر بیمار، میزان آموزش دانشجویان و هم چنین علاقه شخصی آنها در این مورد بوده است. برای ثبت اطلاعات یک پزشکی عمومی و یک دانشجوی پزشکی، در هنگام تکمیل پرسشنامه، توضیحات کامل در مورد این مطالعه به شرکت‌کنندگان اعلام نمودند.

یافته‌ها: نتایج حاصله از این مطالعه به صورت کلی نشانگر علاقه و اطلاعات نسبتاً بالای دانشجویان در رابطه با آموزش در کنار بستر بیمار است. ۱۰۰٪ دانشجویان به صورت کلی این روش را برای آموزش ارزشمند می‌دانند. هم چنین ۱۰۰٪ آنان این روش را در زمینه آموزش گرفتن تاریخچه، معاینه بالینی، ارتقا مهارت پزشکی، ثبت گزارشات پزشکی و مدیریت زمان مفید می‌دانند. ۸۳ نفر (۴۴٪) دختر و ۳۹ نفر (پسر)، اثر آن بر ارتقاء مهارت‌های ارتباطی-اجتماعی، ۹۰ نفر (۴۳٪) دختر و ۴۳ نفر (پسر) اثر آن بر ارتقا فهم پزشکی مبتنی بر شواهد، ۴۸ نفر (۳۰٪) دختر و ۱۸ نفر (پسر) اثر آن بر آموزش علوم پایه را تایید می‌نمایند. ۷۶ نفر (۳۹٪) دختر و ۳۷ نفر (پسر)، آموزش دریافتی از دانشگاه در زمینه‌های فوق را کافی میدانند. ۶۸ نفر (۳۹٪) دختر و ۲۹ نفر (پسر)، از این روش لذت برده‌اند و آن را به دیگر دانشجویان پیشنهاد می‌کنند. ۵۵ نفر (۲۴٪) دختر و ۳۱ نفر (پسر)، بهترین مکان آموزش مطالب علمی را سالن کنفرانس بخش‌های بستری، ۳۹ نفر بر بالین بیمار (۲۴٪) دختر و ۱۵ نفر (پسر) و ۵ نفر (۱٪) دختر و ۴ نفر (پسر) کلاسهای خارج از بیمارستان میدانند.

بحث و نتیجه‌گیری: همانگونه مشاهده می‌شود، میزان انگیزه دانشجویان در زمینه آموزش در کنار بستر بیمار، بالا می‌باشد و لیکن در این روش بر ارتباط آن بر پزشکی مبتنی بر شواهد و مهارت‌های ارتباطی-اجتماعی باید تاکید بیشتری صورت گیرد. هم چنین نتایج فاصله دار در زمینه ارتباط آموزش مفاهیم علوم پایه و آموزش در بستر بیمار، لزوم پرداختن به روش‌های Integrated آموزش دانشجویان پزشکی را مشخص می‌کند. ایجاد احساس لذت و استفاده بهینه از پتانسیل‌های دانشجویی نیز ضروری بوده و هم چنین به نظر می‌رسد بهترین مکان ارایه بحث‌های علمی در سالن کنفرانس بوده و از افراط در بودن در حضور بیمار هم باید اجتناب نمود.

تشخیص، بحث درباره بیماریها و شکایات شایع بوده است. نظرات اساتید و کارورزان تفاوت معنی‌داری نداشتند، اما بین درمانگاه‌های مختلف در این حیثه اختلاف معنی‌داری وجود داشت. نتایج مشاهدات پژوهشگر نیز تاییدکننده همین اطلاعات بود.

بحث و نتیجه‌گیری: هدف طرح، بررسی مشارکت کارورزان در رابطه با اهداف یادگیری و شناسایی نیازهای آموزشی آنها و تطابق این نیازها با اهداف آموزشی بود. همچنین توجه شدن آنان درباره این اهداف و فرایند یادگیری در این مطالعه مورد توجه و بررسی قرار گرفت؛ در واقع این موضوعات، بخشی از ویژگیهای آموزش فراگیر محور (student-centered) می‌باشد. همانگونه که در یافته‌ها مشخص گردید کمترین نمره، مربوط به توجه کارورزان در مورد اهداف دوره و ضعف تطابق خواسته‌های آنان با این اهداف بود. بیشتر توجه اساتید درمانگاه‌ها به نکات محتوایی بیماریها و ابهامات پیرامون مباحث نظری بوده است. اگر چه نمره کلی حیثه فراگیر محوری در درمانگاه‌های اطفال کیفیت نسبتاً مطلوبی دارد، اما این کیفیت در درمانگاه‌های مختلف یکسان نبوده است. با توجه به اهمیت مشارکت فراگیران در اجزای برنامه آموزش درمانگاهی و نقش این مشارکت در ارتقای کیفیت برنامه‌ها، باید به فراهم آوردن شرایط این مشارکت، همت بیشتری مبذول داشت. درعین حال ضرورت دارد در درمانگاه‌های مختلف حداقل شرایط لازم برای یادگیری کارورزان بطور یکسان فراهم گردد.

کد مقاله: S۸۳

بررسی میزان اثرات آموزش در کنار بستر بیمار بر دانشجویان پزشکی دوره بالینی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: نادر نوشاد، محبوبه صابر، سید رضا موسوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: آموزش در بستر بیمار، به زمانی اطلاق می‌شود که یکی از اساتید بالینی پزشکی، یک گروه از دانشجویان را بر بالین بیماری فراخوانده تا با تاریخچه بیماری وی، علائم فیزیکی بدنش، تشخیص احتمالی و تصمیمات درمانی راجع به او آشنا شوند. در سال ۱۹۹۲م. سازمان بهداشت جهانی (WHO)، این روش را برای آموزش روابط بین اساتید و دانشجویان و هم دانشجویان و بیماران مفید دانسته و توصیه نموده است که تمام دانشجویان سال آخر پزشکی، تمام وقت خود را در مراکز درمانی، کنار بالین بیمار آموزش ببینند. همچنین تدریس موارد نظری و علوم پایه بر اساس نیازهای بالینی تعریف شود. آموزش در کنار بستر بیمار، به فراگیری پزشکی مبتنی بر شواهد کمک می‌کند. در این مطالعه، سعی شده است که میزان آموزش‌های در کنار بستر بیمار در دانشگاه علوم پزشکی شیراز و

کد مقاله: S۸۴

بررسی نظرات دانشجویان پزشکی در رابطه با عمده‌ترین فایده و مشکل دوره آموزشی بیهوشی در مقطع کارآموزی

نویسندگان: الهه الهیاری، شجاع‌الحق طارق، شهربانو شهبازی، احمدرضا توکلیان، محمدرضا دهقانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: بیهوشی یکی از بخشهای بالینی است که دانشجویان پزشکی در مقطع کارآموزی ملزم به گذراندن یک دوره یک‌ماهه در آن می‌باشند. طی این دوره برنامه‌های آموزشی تئوری و عملی در قالب Log Book جهت دانشجویان ارائه می‌شود. در مطالعه حاضر نظرات کارآموزان پزشکی در رابطه با عمده‌ترین مزیت همچنین بارزترین مشکل در انتهای این دوره جمع‌آوری و مورد بررسی قرار گرفت.

روش مطالعه: وسیله جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه حاوی دو سوال با جواب باز (بدون گزینه) در رابطه با عمده‌ترین فایده و مشکل در طول دوره بود که قبل از امتحان کتبی پایان دوره در میان ۱۳۴ دانشجو توزیع گردیده و پس از استرداد مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: از ۱۳۴ پرسشنامه مسترد شده در ۹۸ پرسشنامه ۷۳/۱٪ به اولین سوال (عمده‌ترین فایده) پاسخ داده شده بود که تعدادی از دانشجویان به بیش از یک مورد اشاره کرده بودند. بطور کلی ۸۱/۶٪ (۸۰ نفر) از دانشجویان کسب یک یا چند مهارت عملی را عمده‌ترین مزیت این دوره عنوان کرده بودند بدین ترتیب که ۶۴/۳٪ (۶۳ نفر) مهارت انجام لارنگوسکوپ و لوله‌گذاری تراشه، ۵۸/۱٪ (۵۷ نفر) توانایی در برقراری رگ محیطی و ۵۵/۱٪ (۵۴ نفر) یادگیری مانورهای حفظ راه هوایی را بعنوان مهم‌ترین فایده این دوره آموزشی مطرح نموده بودند. بعلاوه ۴۹٪ (۴۸ پاسخگو) برگزاری کارگاه احیاء قلبی-ریوی-مغزی (CPCR) و ۲۱/۴٪ (۲۱ نفر) ارتقاء دانش نظری بدلیل شرکت در کنفرانسهای تئوری را بعنوان نقاط قوت این بخش عنوان کرده بودند. در رابطه با عمده‌ترین مشکلات از ۱۳۴ پرسشنامه در ۶۶/۴٪ (۸۹) پرسشنامه به این سوال پاسخ داده شده بود. مشکلات عنوان شده به ترتیب شامل موارد زیر بوده است: ۱۵/۷٪ (۱۴ مورد) کمبود تعداد بیماران برای کسب مهارتهای عملی، ۱۴/۶٪ (۱۳ مورد) نحوه مشارکت دستیاران، ۱۳/۵٪ (۱۲ نفر) کمبود وقت، ۱۲/۴٪ (۱۱ نفر) برگزار نشدن برخی کلاسها در موعد مقرر، ۱۱/۲٪ (۱۰ نفر) نبودن کتاب یا جزوه مخصوص دانشجویان، ۱۰/۱٪ (۹ مورد) تداخل کلاسهای تئوری با فعالیتهای عملی بخش، ۷/۹٪ (۷ مورد) عنوان کرده بودند که مشکلی نداشته‌اند، ۵/۶٪ (۵ نفر) زیاد بودن روزهای تعطیل، ۴/۵٪

(۸ مورد) تعدد کنفرانسهای تئوری و حجم زیاد مطلب، ۴/۵٪ (۴ مورد) روتیشن ICU.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج بدست آمده بنظر می‌رسد از نقطه نظر دانشجویان پزشکی کسب مهارتهای عملی لارنگوسکوپ و لوله‌گذاری داخل تراشه، برقراری رگ محیطی و مانورهای حفظ راه هوایی از مهمترین فواید دوره آموزشی بیهوشی می‌باشد بنابراین لازم است آموزش این مهارتهای عملی با تاکید بیشتری انجام پذیرد. در رابطه با مشکلات مطرح شده راهکارهایی همانند توجیه دستیاران در مشارکت فعال تر در آموزش دانشجویان، برگزاری کلاسهای تئوری در زمان تعیین شده و عدم تداخل آنها با برنامه اتاق عمل و تهیه جزوه یا کتاب مخصوص دانشجویان موجب افزایش رضایتمندی دانشجویان و ارتقاء کیفیت آموزش خواهد گردید.

کد مقاله: S۸۵

بررسی نظرات دانشجویان پزشکی در رابطه با میزان تاثیر کنفرانسهای تئوری در ارتقاء دانش نظری و ایجاد انگیزه لازم در پایان دوره کارآموزی بیهوشی

نویسندگان: الهه الهیاری، منصور مسجدی، شهربانو شهبازی، عبدالحمید چوهدری، محمدرضا دهقانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: دانشجویان پزشکی در مقطع کارآموزی ملزم به گذراندن یک دوره یک ماهه در بخش بیهوشی می‌باشند. از جمله برنامه‌های آموزشی در این دوره برگزاری ۱۰ کنفرانس و کارگاه آموزشی است که بر اساس اهداف آموزشی موجود در طراحی شده که توسط اساتید و در برخی موارد بوسیله دستیار جایگزین ارائه می‌گردد. در مطالعه حاضر نظرات کارآموزان پزشکی در رابطه با میزان تاثیر هر یک از کنفرانسهای ارائه شده در ارتقاء دانش نظری و ایجاد انگیزه لازم جمع‌آوری و مورد بررسی قرار گرفته است.

روش مطالعه: در این مطالعه جهت جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای طراحی شد که دانشجو برای هر کنفرانس با در نظر گرفتن تاثیر آن در ارتقاء دانش نظری و ایجاد انگیزه لازم یک نمره ۱ تا ۱۰ یا گزینه نظری ندادم را وارد می‌کرد. به تعداد ۱۲۴ پرسشنامه طی چندین دوره متوالی قبل از امتحان کتبی آخر دوره در بین دانشجویان توزیع و جمع‌آوری شد.

یافته‌ها: از ۱۲۴ پرسشنامه توزیع شده ۹۵ مورد (۷۶/۶٪) تکمیل و مورد تحلیل آماری قرار گرفت. میانگین نمرات داده شده به کل کنفرانسها ۸/۲۸ در محدوده ۱ تا ۱۰ بود. بررسی نمرات در دروه‌های مختلف نشان داد که بطور کلی نمرات کمتر مربوط به

توجه به فاکتورهای فوق موجب ارتقاء حرفه‌ای خواهد شد. ارتقاء حرفه‌ای فرایندی است که در قلب آموزش و تربیت پزشکان جای گرفته است. ارتقاء حرفه‌ای دانشجویان با حمایت و راهنمایی اساتید آنان امکان پذیر و قابل پیش‌بینی است. دانشجویان پزشکی از طریق اساتید متخصص و متعهد اصول لازم را از نظر دانش تئوری و بالینی، توانایی انجام کار تیمی، ارتباط و اخلاق پزشکی فرا می‌گیرند تا بهترین مراقبت را از نظر کیفی به مددجویان خود ارائه نمایند.

بحث و نتیجه‌گیری: اصلاح رسمی برنامه‌ی آموزشی و به کارگیری رویکردهای مختلف در آموزش حرفه پزشکی و مد نظر قرار دادن عوامل فوق اولین و مهمترین قدم در آماده‌سازی دانشجویان پزشکی برای چالش‌های پیش رو می‌باشد. توجه به ارتقاء مستمر حرفه‌ای دانشجویان پزشکی موجب دستیابی آنان به شایستگی لازم، کسب دانش، مهارت و نگرش صحیح به حرفه خواهد گردید.

کد مقاله: S۸۷

عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه علوم پزشکی شیراز سال ۸۷-۸۶

نویسندگان: حمیدرضا میرزاجانی، لیلا پوریزدانپرست، فرخنده شریف

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: موفقیت تحصیلی دانشجویان شاهد و ایثارگر مسئله بسیار مهم در امر آموزش آنان می‌باشد که در صورت عدم کنترل، موجب پائین آمدن سطح علمی و انگیزه آنان خواهد شد. بنابراین شناخت عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی این دانشجویان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. استعداد این جوانان را باید شناخت و تقویت نمود تا در این جریان بتوانند به شکوفایی رسیده و وسیله‌ای برای اعتلای جامعه و غرور آفرینی گردند. شناخت دقیق سهم هر یک از عوامل تاثیرگذار در موفقیت تحصیلی می‌تواند به تدوین برنامه‌هایی منتهی شود که عوامل تاثیرگذار را کاهش دهد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی تحلیلی تعداد ۱۴۰ نفر از دانشجویان شاهد و ایثارگر رشته های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و پیراپزشکی در کلیه مقاطع تحصیلی (بجز دانشجویان جدیدالورود) شرکت نمودند. اطلاعات مورد نیاز از طریق پرسشنامه و بررسی پرونده‌های تحصیلی این دانشجویان جمع‌آوری گردید. این پرسشنامه حاوی ۱۰۷ سوال مولفه‌های مختلف موثر بر پیشرفت تحصیلی و نیز وضعیت سلامت عمومی دانشجویان را مورد بررسی قرار داد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار spss تحلیل

جلساتی بوده است که یا در آن دوره آن کنفرانس توسط دستیار جایگزین ارائه گردیده و یا در وقت تعیین شده برگزار نشده و زمان آن بنابه دلایلی جابجا شده است. همچنین مباحث عمومی تر (مانند مایع درمانی، تزریق خون و فراورده‌های آن) نمرات بالاتری نسبت به مباحث اختصاصی بیهوشی (مانند گازهای هوشبری و شل کننده های عضلانی) را به خون اختصاص می دادند.

بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان می‌دهد از نقطه نظر دانشجویان پزشکی برگزاری جلسات آموزش تئوری در قالب کنفرانس طی دوره بیهوشی می‌تواند در ارتقاء دانش نظری و ایجاد انگیزه لازم به میزان قابل توجهی موثر باشد. اما بطور کلی ارائه کنفرانسهایی با محتوای عمومی‌تر، بخصوص توسط اساتید و در زمان تعیین شده موجب رضایت بیشتر در دانشجویان می‌گردد. بنابراین در هر دوره برگزاری کنفرانسه‌ها بر اساس برنامه زمانبندی شده و حتی‌المقدور توسط اساتید و بر اساس نیازهای آموزشی کارآموزان نقش مهمی در رضایتمندی دانشجویان و ارتقاء کیفی آموزشی خواهد داشت.

کد مقاله: S۸۶

آموزش پزشکی و ارتقاء حرفه ای دانشجویان پزشکی

نویسندگان: سمیرا معصومی، فرخنده شریف

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: برنامه آموزشی دانشکده‌های پزشکی می‌بایست بر اساس نگرش مراقبتی، ارزشهای جامعه، ارتباط پزشک و بیمار و تاثیر آن بر سلامت، احترام به شان و منزلت انسان‌ها و تاکید آموزش بر استانداردهای حرفه‌ای باشد که از طرق مختلف قابل دستیابی است. **روش مطالعه:** این مقاله با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای صورت پذیرفته است. اهداف کلیدی ارتقاء حرفه‌ای در طول دوره‌ی پزشکی عبارتند از:

- قادر ساختن دانشجویان به درک مفاهیم اصلی حرفه‌ای شدن و مسئولیت های اساسی حرفه

- تسهیل و ایجاد زمینه در جهت ارتقاء ارزش‌ها، نگرش‌ها و رفتارهایی که عناصر اصلی آموزش پزشکی و مراقبت‌های بهداشتی در رشته پزشکی می‌باشد. همچنین در جهت ارتقاء حرفه پزشکی توجه به فاکتورهای زیر حائز اهمیت است:

۱-انتخاب صحیح دانشجو

۲-تغییر در برنامه‌های آموزشی بر اساس نیاز جامعه

۳-انتخاب صحیح اساتید به عنوان الگوهای خوب

۴-تشویق کار تیمی در مراقبت های اولیه و ثانویه بهداشتی

بر نیازهای آنها می‌باشد. این پژوهش بنا به اهمیت سنجش نیازهای دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه علوم پزشکی شیراز اجرا شده است.

روش مطالعه: این پژوهش از نوع مطالعه مداخله‌ای با استفاده از روش تلفیقی کمی و کیفی است که در آن کلیه دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه علوم پزشکی شیراز (۲۵۰ نفر) شرکت داشتند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه ۲ قسمتی حاوی اطلاعات جمعیت‌شناختی و پرسشنامه استاندارد سلامت عمومی ۲۸ سئوالی جمع‌آوری شد (که سلامت عمومی را در چهار حیطه عملکرد اجتماعی، علائم شبه جسمی، افسردگی و اضطراب مورد بررسی قرار داد). سپس از بین دانشجویان تعداد ۲۳ نفر بطور تصادفی انتخاب و در ۲ گروه ۸ نفره و یک گروه ۷ نفره با مصاحبه گروهی متمرکز (Focus group) نیازهای آموزشی، پژوهشی، فرهنگی- اجتماعی و اقتصادی و معنوی آنان توسط سوالات باز مطرح و نظرات واحدهای مورد پژوهش عیناً در قسمت سوم پرسشنامه ثبت شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها پس از مصاحبه با استفاده از نرم‌افزار کامپیوتری SPSS و تحلیل محتوا انجام و اولویت‌بندی نیازها صورت پذیرفت. این طرح در دو مرحله انجام شد. بعد از بررسی نیازها، بر اساس اولویتهای به دست آمده برنامه‌ریزی جهت مداخلات لازم از طرف ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه علوم پزشکی مانند برگزاری کلاسها، کارگاههای آموزشی و فرهنگی مورد نیاز و مشاوره‌های فردی (روانشناسی، آموزشی و معنوی) توسط اساتید فن انجام شد. در مرحله سوم، ارزشیابی از مداخلات صورت گرفته در سطوح مختلف تحصیلی واحدهای مورد پژوهش انجام خواهد شد.

یافته‌ها: براساس آنالیز محتوایی مصاحبه‌های گروهی متمرکز نیازهای آموزشی، پژوهشی، فرهنگی- اجتماعی و اقتصادی- معنوی دانشجویان شاهد و ایثارگر به ترتیب شامل: آموزش مهارت‌ها (افزایش اعتماد به نفس، مدیریت استرس)، آشناسازی دانشجویان جدیدالورود به قوانین و مقررات و آئین‌نامه‌های آموزشی، انتخاب استاد مشاور توسط دانشجو و استفاده از اساتید دلسوز و علاقه‌مند به رشته و هم‌رشته بودن، داشتن برنامه مشخص از طرف اساتید مشاور (از نظر حمایت و پوشش دانشجویان بطور گسترده)، دعوت و استفاده از دانشجویان سال بالا و موفق شاهد و ایثارگر جهت آشنایی دانشجویان جدیدالورود، برگزاری کارگاه روش تحقیق و انجام کارهای پژوهشی با استفاده از اساتید شاهد موفق، اعطای وام و تسهیلات و توجه به نیاز اقتصادی آنان بخصوص دانشجویان متاهل و سال بالا، برگزاری نمایشگاه‌های هنری توسط دانشجویان، برگزاری مراسم گرامی داشت شهدای دانشجو/ هفته دفاع مقدس/ هفته بسیج توسط دانشجویان با همکاری

شدند. برای آنالیز داده‌ها از آزمون‌های آماری آنالیز واریانس، t و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد بین میانگین معدل دانشگاهی دختران و پسران تفاوت معنی‌داری وجود دارد و دختران درمقایسه با پسران از موفقیت تحصیلی بالاتری برخوردار می‌باشند ($p < 0/001$). بین میانگین معدل دانشگاه و گروه‌های مختلف سنی تفاوت معنی‌داری وجود دارد و بیشترین اختلاف بین گروه سنی زیر ۲۰ سال با گروه‌های سنی بین ۴۰-۳۱ و بالای ۴۰ سال می‌باشد ($p < 0/001$). بین میانگین معدل دانشگاه و وضعیت تاهل تفاوت معنی‌دار مشاهده شد و میانگین معدل در دانشجویان مجرد بیشتر از متاهلین بود ($p < 0/05$). بین معدل دوره دبیرستان و معدل دانشگاه با آزمون همبستگی پیرسون رابطه معنی‌دار مشاهده شد ($p < 0/01$). یعنی هرچه معدل دیپلم بیشتر، معدل دوره دانشگاه نیز بیشتر بوده است و برعکس ($r = 0/652$). بین جنس و تعداد ترمهای مشروطی رابطه معنی‌داری وجود داشت ($p < 0/001$). بدین معنی که تعداد ترمهای مشروطی دانشجویان پسر بیشتر از دانشجویان دختر بوده است. همچنین با توجه به خط برش معادل ۲۳ پس از یک انحراف معیار از میانگین ۵۲ نفر (۳۷/۱٪) از دانشجویان در معرض ابتلا به اختلالات روان‌شناختی می‌باشند. توزیع انواع اختلالات فوق نشان می‌دهد که بیشترین میزان اختلالات در بعد اختلال عملکرد اجتماعی با میانگین ۷/۷۹ و کمترین میزان اختلال در بعد اختلال افسردگی با میانگین ۳/۲۹ می‌باشد.

نتیجه‌گیری: توجه به تاثیر چنین عواملی در برنامه‌ریزی‌های آموزشی می‌تواند بازدهی سیستم آموزشی را بالا برده و از اتلاف انرژی‌های انسانی جلوگیری نماید و نهایتاً "رشد و شکوفایی هرچه بهتر استعدادها و افزایش سطوح علمی می‌تواند پیام‌آور توسعه و ترقی کشور باشد. یافته‌های این پژوهش بر تاثیر حتمی مداخلات و حمایت‌های کارشناسانه از این دانشجویان در رویارویی با مشکلات محیطی، عاطفی و تحصیلی را بیش از پیش تاکید می‌کند.

کد مقاله: S88

بررسی نیازهای دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه علوم پزشکی شیراز ۸۷-۸۶

نویسندگان: فرخنده شریف، حمیدرضا میرزاجانی، لیلا پوریزدانپرست

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: افراد بنا به شرایط زندگی، خانواده، سن، سطح تحصیلات و شغل خود نیازهای متفاوتی دارند و همواره رفتارهای آنان منطبق

استفاده از نرم افزار کامپیوتری SPSS و با استفاده از آزمونهای chi-square و ANOVA انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که از تعداد ۲۳۷ نفر ۱۹۱ نفر از دانشگاه علوم پزشکی و ۴۶ نفر از دانشگاه آزاد بوده‌اند. ۱۵۱ نفر (۶۳/۷٪) زن و ۸۶ نفر (۳۶/۳٪) مرد بودند. ۹۳/۷٪ مجرد و ۶/۳٪ متأهل می‌باشند. گروه سنی دانشجویان شرکت کننده (۶۱/۲٪) زیر ۲۰ سال سن دارند. در کل ۶۳ نفر (۲۶/۴٪) در مقطع کاردانی، ۱۰۶ نفر (۴۴/۷٪) کارشناسی، ۱ نفر (۰/۴٪) کارشناسی ارشد و ۶۷ نفر (۲۸/۳٪) در مقطع دکترا می‌باشند. با توجه به نقطه برش ۲۳ در پرسشنامه سلامت عمومی ۲۸ سوالی، ۵۱ نفر (۲۱/۵٪) از دانشجویان در معرض ابتلا به اختلالات روانی می‌باشند. بیشترین میزان اختلالات در بعد عملکرد اجتماعی با میانگین ۶/۸۹ و کمترین میزان در بعد اختلال افسردگی با میانگین ۲/۴۰ می‌باشد.

نتیجه‌گیری: از آنجا که ارتقاء بهداشت روان دانشجویان از طریق کاهش عوامل خطر و افزایش عوامل محافظت کننده میسر می‌گردد. لذا ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثار دانشگاه علوم پزشکی شیراز به عنوان منبع اصلی تغذیه کننده و حمایت این دانشجویان با انجام این بررسی و آگاهی از وضعیت سلامت روان این عزیزان و سایر دانشجویان هنگام ورود به دانشگاه و با شناسایی علایم و نشانه‌های آسیب‌پذیری در دانشجویانی که به لحاظ عدم برخورداری از مهارت‌های مقابله‌ای مناسب و حمایت‌های اجتماعی در معرض خطر می‌باشند توجه و برنامه‌ریزی لازم در راستای ارتقای سلامت روان این عزیزان را امری ضروری دانسته و به آن خواهد پرداخت.

ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر، برگزاری اردوهای علمی، داشتن فعالیتهای فوق برنامه (تفسیر قرآن، اسب‌سواری، موسیقی، شنا و)، توسعه و تقویت مرکز مشاوره روان‌شناسی و اجتماعی ویژه دانشجویان شاهد و ایثارگر بود.

نتیجه‌گیری: نیازها بطور کلی با شرایط خاص، کمبودها و کاستی‌ها در درون موجود زنده ارتباط دارد و مهمترین و اصلی‌ترین عامل حرکت، تلاش و رفتار در وی می‌باشد. با توجه به نتایج مطالعه حاضر راهکارهایی از جمله آموزش مهارت‌های زندگی، نظارت و ارزشیابی اجرای طرح اساتید مشاور در دانشکده‌ها، برگزاری کارگاه‌های توجیهی برای دانشجویان جدیدالورود و ارزشیابی از مداخلات صورت گرفته در سطوح مختلف تحصیلی واحدهای مورد پژوهش پیشنهاد می‌شود.

کد مقاله: S۸۹

بررسی وضعیت سلامت روان در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه آزاد شیراز ورودی سال ۸۷-۸۶

نویسندگان: لیلیا پوریزدانپرست، فرخنده شریف، حمیدرضا میرزاجانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: از آنجا که سلامت روانی تابعی از عوامل مختلف اجتماعی و فرهنگی است و دانشجو پس از ورود به دانشگاه با محیط جدیدی روبرو می‌شود که با زندگی قبلی و محیط اجتماعی گذشته‌اش متفاوت می‌باشد و به تبع آن محیط جدید مسایل و مشکلاتی را برایش به همراه خواهد داشت که اگر زمینه‌های اختلال در دانشجویان وجود داشته باشد باعث بروز مشکلات جدی برای آنان و مشکل اساسی برای دانشگاه خواهد شد. بدین منظور ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر به بررسی سلامت روان دانشجویان تازه وارد به منظور آگاهی از وضعیت سلامت آنان را ضروری احساس نمود تا از این راه بتواند نسبت به شناسایی اختلالات در دانشجویان تحت پوشش خود اقدام نموده و برنامه‌ریزی لازم و متناسب برای رفع مشکل آنان انجام دهد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه مقطعی است که برای دستیابی به این مهم آزمون ۲۸ سوالی سلامت عمومی که دارای چهار مقوله اختلالات شبه جسمانی، اضطرابی و خواب، عملکرد اجتماعی و افسردگی می‌باشد، انتخاب گردید. نمونه‌ها از بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه آزاد به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای از هر طبقه ۷۰ نفر در نظر گرفته شدند. در کل ۱۹۱ نفر از دانشگاه علوم پزشکی و ۴۶ نفر از دانشگاه آزاد شیراز در این پژوهش شرکت نمودند. تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش با

استاد توانمند

و

فاکتور های انگیزشی

کد مقاله: M1

بررسی دیدگاههای اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد مشکلات سیستمی پژوهش در دانشگاه

نویسندگان: زهرا کریمیان، زهرا صباغیان، بهرام صالح صدق پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: امروزه تمامی کشورهای در حال توسعه برای حفظ یا ایجاد بنیانهای توسعه یافتگی و ارتقای توان رقابت خود با دیگر کشورها، پژوهش و تولید علم را محور اصلی فعالیت‌های خود قرار داده‌اند. در این میان دانشگاه‌ها به عنوان مهمترین نهاد پیشگام در هدایت و جهت‌دهی به فعالیت‌های پژوهشی کشور در تقویت توان علمی جامعه از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند. اما دانشگاه‌ها به شدت متاثر از فراسیستم‌های پیرامونی خود می‌باشند که شرایط محیطی آنها را در بر گرفته‌است. وجود یک جو سازگار و همسو و حمایت‌های بیرونی در ایجاد و تقویت فضاهای علمی و پژوهشی در دانشگاه‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. هدف این پژوهش شناسایی مشکلات سیستمی و برون سازمانی موثر بر فعالیت‌های تحقیقاتی در دانشگاه می‌باشد.

روش مطالعه: نوع پژوهش توصیفی-پیمایشی بوده و مشکلات سیستمی به ۴ دسته موانع و مشکلات راهبردی، آموزشی، فرهنگی اجتماعی و سیاسی دسته‌بندی شده‌اند. روش گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق‌ساخته با ۲۶ سوال در مقیاس لیکرت می‌باشد که روایی آن با استفاده از دیدگاه‌های ۱۵ نفر از صاحب‌نظران و پایایی آن از طریق مطالعه آزمایشی با استفاده از روش لوپ و ضریب آلفای کرونباخ به میزان ۹۲/۸ درصد بدست آمده است. نمونه‌های تحقیق ۲۶۵ نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز بودند که در مجموع ۲۲۷ پرسشنامه تکمیل گردید. برای تجزیه و تحلیل آماری از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های تحلیل واریانس چند متغیره، تحلیل واریانس یک‌راهه، آزمون T تک‌نمونه‌ای و T گروه‌های مستقل استفاده شده است.

یافته‌ها: بر اساس نتایج بدست آمده وجود همه موانع ۴ گانه از دیدگاه اعضای هیات علمی در سطح معناداری تایید گردید. مشکلات راهبردی با میانگین ۸۶/۲۴ از صد بیشترین و موانع سیاسی با ۷۵ از صد کمترین مانع شناخته شد. در حیطه مشکلات راهبردی، مشخص نبودن ارتباط و جایگاه بخش خصوصی در تحقیقات دانشگاهی (۸۹/۱ از صد) و نبود نظام ارزیابی مناسبی از اثربخشی تحقیقات انجام شده (۸۸/۲ از صد)، در حیطه مشکلات آموزشی، ضعف نظام آموزش و پرورش در آماده‌سازی و تقویت روحیه پژوهشی در افراد (۹۰/۸ از صد)، مهمترین مشکل فرهنگی

اجتماعی، کم‌رنگ بودن فرهنگ تلاش و جستجوگری و تمایل به دریافت نتایج زود بازده در عموم جامعه (۸۹/۲ از صد) بیان گردید. همچنین تاثیر نگرش‌های سیاسی بر فضاهای علمی (۷۶/۹ از صد) به عنوان مهمترین مشکل شناخته شدند. بین دیدگاه‌های اعضای هیات علمی در مورد مشکلات سیستمی و برون سازمانی به تفکیک جنسیت، مرتبه علمی، دانشکده و داشتن مسئولیت ارتباط معناداری وجود داشت ($\alpha=0/05$) اما به تفکیک رشته تحصیلی و سابقه خدمت تفاوت معناداری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد با توجه به تعاملی بودن نقش دانشگاه با سیستم‌های پیرامونی و در هم تنیدگی مسائل موجود، مدیریت امر پژوهش و رفع موانع تحقیقاتی در دانشگاه مستلزم دیدگاهی سیستمی و تحلیل همه جانبه از مسائل پژوهشی کشور در سطح کلان می‌باشد و رفع مشکلات پژوهشی دانشگاهها مستلزم استقرار زیر ساخت‌های کلان در جامعه می‌باشد.

کد مقاله: M2

بررسی وضعیت پژوهشی گروه پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز دیدگاه اعضاء هیات علمی

نویسندگان: زیبا اورنگ، پروانه موسوی، اشرف‌السادات حکیم، پوران‌دخت افشاری، شهناز نجار، نسرین الهی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: ارزشیابی از کیفیت فعالیت‌های علمی-پژوهشی اعضای هیات علمی دانشگاه در بالا بردن سطح کیفیت فعالیت آنان و کمک به مدیران در تصمیم‌گیریهای صحیح و مفید می‌باشد. پژوهش حاضر با هدف تعیین بررسی وضعیت پژوهشی گروه پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی اهواز از دیدگاه اعضاء هیات علمی در نیمسال اول تحصیلی ۸۸-۸۷ انجام گرفت.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-مقطعی، کلیه (۲۵ نفر) اعضای هیات علمی دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی اهواز به ۱۶ سوال پرسشنامه محقق‌ساخته، پاسخ داده‌اند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و با روش‌های آمار توصیفی بصورت توزیع فراوانی و میانگین مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش همکاری اعضای هیات علمی گروه پرستاری و مامایی را در طرح‌های پژوهشی با سایر گروه‌های آموزشی دانشگاه مذکور، سازمانهای ذیربط و شرکت در جلسات پژوهشی دانشکده را مطلوب نشان داد ولی در خصوص فعالیت‌های

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد ۵۸/۷٪ از جامعه مورد مطالعه با استرترژی جستجو آشنا نبوده و ۴۲/۲٪ اصلا آن را بکار نمی‌برند. ۴۹ درصد، کار جستجوی خود را از گوگل آغاز می‌کنند که برای انجام فعالیتهای پژوهشی مناسب به نظر نمی‌رسد. بیشتر از ۵۰٪ با پوشش موضوعی بانکهای اطلاعاتی تخصصی آشنا نیستند که این امر سبب کاهش استفاده بهینه در آنها خواهد شد. ۵۸٪ از کامپیوتر ۵۴ درصد از اینترنت برای انجام فعالیتهای پژوهشی به میزان زیاد و خیلی زیاد استفاده می‌کنند. میانگین استفاده روزانه از اینترنت ۱/۸±۱/۵ ساعت است. فقط ۴۴٪ قادر به بازیابی اطلاعات به میزان زیاد و خیلی زیاد بودند. ۸۸/۶٪ هیچ مقاله‌ای در مجلات خارجی و ۲۸/۸٪ در مجلات داخلی مقاله‌ای چاپ نکرده‌اند و ۸۸/۵٪ هیچ کتابی بصورت تالیف یا ترجمه ندارند و ۱۴٪ هیچ طرح تحقیقاتی انجام نداده‌اند. ۲۴٪ از جامعه مورد مطالعه از اطلاعات بازیابی شده از اینترنت برای تالیف، ترجمه و تهیه مقاله به میزان زیاد و خیلی زیاد استفاده کرده‌اند. ۵۸٪ دارای اطلاعات ضعیفی از کاربرد کامپیوتر و اینترنت داشتند. تولید علم اعضای هیأت علمی و مدرسین دانشگاه بیشتر بصورت تهیه مقاله بوده است تا تالیف یا ترجمه و تدوین کتاب.

بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان می‌دهد که آشنائی جامعه مورد مطالعه، با استرترژی جستجو و بکارگیری آن هنگام جستجوی اطلاعات در اینترنت و همچنین دانش کامپیوتر آنان در حد مطلوب نیست و این بر مشارکت آنان در تولید علم در قالبهای گوناگون تاثیر می‌گذارد.

کد مقاله: M۴

بررسی نظرات اعضاء هیأت علمی در مورد مشکلات آموزشی و پژوهشی در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۳۸۶)

نویسندگان: مصطفی صادقی، حمید بخشی، مرتضی عباسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مقدمه: وظیفه اصلی دانشگاه آموزش و پژوهش است و اهمیت دادن به این امور موجب توسعه کشور و تولید علم می‌شود. برای ارتقاء کمیت و کیفیت آموزش و پژوهش باید از مشکلات موجود آگاه بود و نظرات اعضاء هیأت علمی می‌تواند نقش مهمی در شناسائی مشکلات و ارائه راهکار عملی داشته باشد. بنابراین مطالعه حاضر با هدف تعیین نظرات اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در مورد مشکلات آموزشی و پژوهشی در سال ۱۳۸۶ انجام شد.

پژوهشی مشترک با دانش‌آموختگان و با سایر اعضای هیأت علمی دانشگاههای کشور نامطلوب بودند. هیچکدام از اعضای هیأت علمی، اختراع ثبت شده در داخل یا خارج کشور در ارتباط با رشته علمی خود نداشتند. در طی ۳ سال گذشته، فقط یک نفر عضو هیأت تحریریه مجلات داخلی یا خارجی بود. گروه پرستاری مامایی در مورد شاخص‌های پژوهشی مانند تالیف یا ترجمه کتاب، مقاله چاپ شده در مجلات معتبر داخلی یا خارجی، ارائه مقاله در کنگره داخلی و خارجی و طرح تحقیقاتی مشترک با سایر اعضاء هیأت علمی دانشگاه نسبتا مطلوب بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: از ۱۶ شاخص مورد بررسی از عملکرد پژوهشی گروه پرستاری مامایی دانشگاه مذکور، ۶ شاخص مطلوب و ۶ شاخص نسبتا مطلوب و ۴ شاخص نامطلوب برآورد شدند و اعضاء هیأت علمی با شناسایی نقاط قوت و ضعف گروه در شاخص‌های مختلف، قادرند با رفع موانع و اصلاح شاخص‌های نامطلوب، در شکوفایی هر چه بیشتر گروه از نظر پژوهشی بکوشند.

کد مقاله: M۳

بررسی مهارت جستجو و استخراج اطلاعات شبکه در بین اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایلام و رابطه آن بر فعالیتهای علمی و پژوهشی آنان

نویسندگان: مرتضی بخشش، اسفندیار حیدریان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه: تولید دانش با بکارگیری دانش برای ایجاد دانش ارتباط مستقیم دارد و این فرایند مستلزم آن است که اعضاء هیأت علمی، مدرسین و محققین و پژوهشگران دانشگاه راههای یافتن دانش و اطلاعات را بشناسند. تولید دانش در دانشگاهها نتیجه فعالیتهای پژوهشی و علمی اعضاء هیأت علمی، مدرسین و پژوهشگران دانشگاه میباشد که معمولا بصورت تولید مقالات پژوهشی و تدوین و ترجمه کتب علمی نمود پیدا می‌کند و جزء وظایف لاینفک آنان است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی در بین ۳۵ نفر از اعضاء هیأت علمی و مدرسین دانشگاه، پرسشنامه شماره ۱ برای بررسی مهارتهای جستجو و پرسشنامه شماره ۲ برای گردآوری اطلاعات مهارتهای کامپیوتر به صورت قبل و بعد توزیع گردید. بطور کلی تعداد ۳۴ نفر به پرسشنامه جواب داده بودند. اطلاعات گردآوری شده با نرم‌افزار SPSS و با استفاده از آزمون کای دو، ضریب همبستگی اسپیرمن مورد تحلیل قرار گرفت.

دانشکده‌ها و ایجاد انگیزش در یادگیری دانشجویان می‌تواند کمیت و کیفیت آموزش و پژوهش را در این دانشگاه ارتقاء داد. بنابراین توجه به نظرات و تجارب اعضاء هیأت علمی در مورد مشکلات آموزشی و پژوهشی و مشارکت آنان می‌تواند مسئولین مربوطه را در برنامه‌ریزی‌ها و سیاستگذاری‌ها یاری کند.

کد مقاله: M5

بررسی نظرات اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در مورد عوامل انگیزشی موثر بر عملکرد آموزشی

نویسندگان: لیلا سبزمکان، لیلا بهرام‌خانی، مجید سررشته‌داری، حسن جهانی‌هاشمی، رامین سرچمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: میل با اراده انجام کار یا انگیزش، عامل اساسی در ایجاد تلاش‌ها و فعالیت‌های فرد یا افراد است. انگیزش، یکی از ابزارهای مهم در القای کارکنان برای تولید نتیجه مؤثر و کارآمد و خلق محیط کاری مثبت و اجرای موفقیت‌آمیز برنامه‌های پیش‌بینی شده است. فقدان انگیزش در کاهش میزان حضور در محل کار و کمیت و کیفیت کار تأثیر دارد. لازم است سازمان‌های آموزشی در حفظ و حمایت نیروی انسانی تلاش به عمل آورده تا از نیروی معنوی بهتری در سازمان آموزشی برخوردار شده و به مقاصد آموزشی دست یابند. هدف این مطالعه بررسی نظرات اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در مورد عوامل انگیزشی موثر بر عملکرد آموزشی می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت توصیفی-مقطعی (Cross-Sectional) و به روش نمونه‌گیری در دسترس با حجم نمونه ۱۰۰ نفر از اعضاء هیأت علمی در چهار دانشکده (پزشکی، دندانپزشکی، پرستاری و مامایی و دانشکده بهداشت و پیراپزشکی) دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۸۷ انجام گردید. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه محقق‌ساخته شامل ۳ بخش: ۱- اطلاعات فردی، ۲- عوامل انگیزش بیرونی (۳۱ سوال)، ۳- عوامل انگیزش درونی (۱۴ سوال) بود. عبارات بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از تاثیر بسیار زیاد تا تاثیر بسیار کم تنظیم گردید. قبلا در مطالعه دانشگاه علوم پزشکی کرمان پایایی و روایی این پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفته است. پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای عوامل درونی ۰/۸۷ و برای عوامل بیرونی ۰/۹۳ بدست آمد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی از پرسشنامه‌ای استفاده شد که حاوی مشخصات فردی، ۳۳ سوال در مورد مشکلات آموزشی و ۲۹ سوال در مورد مشکلات پژوهشی بود و بین ۱۲۰ عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان توزیع شد. برای تعیین روایی و پایایی پرسشنامه به ترتیب از اعتبار محتوا و آزمون مجدد استفاده گردید که ضریب همبستگی آن ۰/۷ بدست آمد. داده‌ها با استفاده از روشهای آمار توصیفی و تحلیلی (ضریب همبستگی و آزمون مجذور کای) و تحت برنامه SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: از مجموع ۱۲۰ عضو هیأت علمی شاغل در دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان ۷۵ پرسشنامه تکمیل و مسترد شد. از این تعداد ۶۸٪ مرد، ۳۷/۳٪ رتبه علمی مربی، ۶۰٪ استادیار و ۲/۷٪ دانشیار بودند. ۴۹/۳٪ در دانشکده پزشکی، ۳۰/۷٪ در دانشکده دندانپزشکی و ۲۰٪ در دانشکده پرستاری-مامایی شاغل بودند. مهمترین مشکلات آموزشی اعضاء هیأت علمی دانشکده پزشکی شامل بی‌انگیزگی دانشجویان، فضای نامناسب فیزیکی جهت اجرای آموزش، نحوه نظارت اداره آموزش بر فعالیتهای آموزشی اعضاء هیأت علمی بود و مهمترین مشکلات پژوهشی آنها شامل نقش فروشگاه کتاب دانشگاه در رفع نیازهای پژوهشگران، تعیین اولویت‌های پژوهشی سالانه دانشگاه، ارائه تسهیلات پایان‌نامه دانشجویی بود. مهمترین مشکلات آموزشی اعضاء هیأت علمی دانشکده دندانپزشکی شامل وجود تسهیلات در امر رفت و آمد اعضاء هیأت علمی و نحوه حمایت دانشگاه از اعضاء هیأت علمی بود و مهمترین مشکلات پژوهشی آنها شامل وضعیت منابع علمی (کتاب و مجله) در کتابخانه دانشکده، تمایل به انجام تحقیق با توجه به تأثیر نتایج تحقیقات بر حل مشکلات موجود، نحوه ارائه مشوق‌های مناسب دانشگاه به پژوهشگران بود. مهمترین مشکلات آموزشی اعضاء هیأت علمی دانشکده پرستاری-مامایی شامل ارائه تسهیلات جهت شرکت در دوره‌های کوتاه مدت خارج از کشور (حمایت مالی)، نظارت اداره آموزش بر فعالیتهای آموزشی اعضاء هیأت علمی و بی‌انگیزگی دانشجویان در یادگیری بود و مهمترین مشکلات پژوهشی آنها شامل میزان حق تحقیق انجام پژوهش، رعایت نوبت مطرح کردن طرح‌های تحقیقاتی در شورای پژوهشی دانشگاه، تصویب بودجه طرح‌ها توسط شورای پژوهشی دانشگاه بود. هر سه دانشکده در رابطه با بی‌انگیزگی یادگیری در بین دانشجویان اظهار نگرانی کردند.

بحث و نتیجه‌گیری: با اختصاص دادن منابع مالی کافی جهت ایجاد فروشگاه کتاب، اتخاذ تمهیداتی جهت آسان نمودن رفت‌وآمد اساتید، تجدید نظر در بعضی از موارد مدیریتی

سازمانهای آموزشی، ابزار لازم را برای به فعلیت رساندن انگیزه‌های آنان فراهم نموده و از پرداختن به عوامل انگیزاننده غافل نمانند. در این صورت اعضاء به برنامه‌های توسعه شغلی در زمینه بهداشت و درمان پاسخ مثبت‌تری می‌دهند لذا پیشنهاد می‌گردد مدیران در جهت ارتقاء بیشترین عوامل انگیزشی تاثیرگذار بر عملکرد آموزشی تلاش نمایند تا بتوانند در تولید موثر و کارآمد و خلق محیط کاری مثبت گام بردارند، باعث افزایش کیفیت آموزش و ایجاد محیط کار سالم برای اعضاء آن سازمان گردد.

کد مقاله: M6

بررسی رضایت شغلی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در سال ۱۳۸۲

نویسندگان: ناهید جلیلیان، فرح روشن پور، ثریا سیابانی، نازنین رزازیان، منصور رضایی، کتابون باوندپور، علی اکبر ده‌حقی، فریده علیخانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: رضایت شغلی یک احساس مثبت، مطبوع و پیامد ارزیابی شغلی یا تجربه فرد است. سطح بالای رضایت شغلی، منعکس کننده جو سازمانی بسیار مطلوب است که منجر به جذب و بقای افراد می‌شود. اعضاء هیات علمی بدنه اصلی هر دانشگاه را تشکیل می‌دهند و از مهمترین مولفه‌های نظام آموزشی و پژوهشی و از اساسی‌ترین عناصر توسعه و پیشرفت در هر کشوری به شمار می‌آیند، از این رو دانشگاه‌های علوم پزشکی به اساتید با انگیزه، بعنوان یکی از ارکان تعلیم و تربیت نیاز دارند تا در آموزش دانشجویان و ارتقای بهداشت و درمان جامعه موثر واقع شوند. عدم رضایت شغلی اعضاء هیات علمی دانشگاه می‌تواند تهدید کننده سلامت جسمی و روانی آنان و مانع دستیابی به اهداف توسعه کمی و کیفی آموزشی باشد. این مطالعه به منظور تعیین رضایت شغلی اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی بر روی یکصد نفر از اعضاء هیات علمی که بصورت طبقه‌بندی تصادفی ساده انتخاب گردیدند انجام شد. اطلاعات از طریق پرسشنامه استاندارد (بری فیلد وارث) حاوی پنج سوال دموگرافیک و نوزده سوال احساس رضایت در مقیاس لیکرت (از کاملارضی تا کاملا ناراضی) جمع‌آوری شد کسانی که نمره ۱۹-۰ کسب نمودند کاملا ناراضی، ۳۹-۲۰ ناراضی، ۵۸-۳۹ متوسط، ۷۷-۵۹ راضی و ۹۶-۷۸ کاملا راضی تعیین شد. از نرم‌افزار SPSS جهت تجزیه و تحلیل سوالات استفاده گردید و با استفاده از آمار توصیفی

شاخص‌های مرکزی و پراکندگی و آزمون‌های تی مستقل و کروسکال والیس صورت گرفت.

یافته‌ها: از افراد شرکت کننده در مطالعه ۵۷ نفر (۵۷٪) مرد و ۴۳ نفر (۴۳٪) زن، با میانگین سنی $40/56 \pm 8/26$ می‌باشد. ۸۲٪ متاهل و ۱۸٪ مجرد، ۳۷ نفر مری و مری آموزشیار، ۶۱ نفر استادیار و ۲ نفر دانشیار بودند. نتایج نشان داد میانگین سابقه کار افراد $11/41 \pm 7/54$ سال می‌باشد. از ۱۰۰٪ شرکت کنندگان، ۴۱٪ از دانشکده پزشکی، ۱۸٪ از دانشکده دندانپزشکی، ۱۲٪ از پرستاری و مامایی و ۲۹٪ از دانشکده بهداشت بودند. نتایج مربوط به هر یک از عوامل انگیزشی بیرونی نشان داد که بیشترین میانگین نمره به ترتیب به "فراهم بودن شرایط لازم جهت بالا بردن سطح دانش و اطلاعات" $4/58 \pm 0/82$ ، "حفظ شخصیت و اعتبار در محیط کار" $4/55 \pm 0/57$ ، "متناسب بودن حقوق و مزایا" $4/51 \pm 0/78$ و داشتن امنیت شغلی $4/51 \pm 0/94$ ، تعلق گرفت. نتایج مربوط به عوامل انگیزشی درونی از نظر اعضاء هیات علمی نشان داد بیشترین میانگین نمره به موارد "احساس کفایت و شایستگی در انجام کارها" $4/62 \pm 0/56$ ، "داشتن قدرت تصمیم‌گیری" $0/57 \pm 4/55$ و "داشتن قوه خلاقیت و نوآوری" $4/51 \pm 0/57$ تعلق گرفت. کمترین میانگین نمرات عوامل انگیزشی بیرونی به ترتیب "داشتن موقعیت برای مدیریت" $3/37 \pm 1/08$ ، "اطمینان از مورد علاقه بودن از طرف همکاران" $3/72 \pm 0/99$ و همچنین کمترین میانگین نمرات عوامل انگیزش درونی (کمتر از ۴) به عامل "تمایل به قبول مسئولیت" $3/65 \pm 1/17$ تعلق گرفت. آزمون تی مستقل نشان داد که بین عوامل انگیزش بیرونی و جنس تفاوت معنی‌داری در دو عامل امکان استفاده از تجربیات دیگران و وجود رابطه بین فردی مثبت و حمایت‌کننده وجود دارد بطوری که گروه مذکر نمره بالاتری را به این دو عامل اختصاص دادند. همچنین بین عوامل انگیزشی درونی و جنس در سه عامل تمایل به شرکت در انجام کارها، تمایل به قبول مسئولیت و داشتن قدرت انعطاف‌پذیری اختلاف معنی‌داری مشاهده شد که گروه مونث نمره بالاتری را به این عوامل اختصاص دادند. آزمون کروسکال والیس نشان داد که بین عوامل انگیزش درونی در موارد "داشتن حس کنجکاوی"، "داشتن قدرت انعطاف‌پذیری" و "داشتن حس رقابت" و رتبه علمی اختلاف معنی‌داری وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که هم عوامل انگیزش بیرونی و هم درونی هر دو بر عملکرد آموزشی تاثیر بسزایی دارند. هنگامی که اساتید با ذوق و با استعداد، در سطح بالای انگیزشی باشند، مدیران باید ضمن جذب و حفظ نیروی انسانی در

روش مطالعه: در مطالعه صورت گرفته در بین یکصد تن از اعضاء هیأت علمی دانشکده پزشکی تبریز عوامل انگیزشی با توجه به نیازهای مازلو و به وسیله تهیه پرسشنامه که روایی آن توسط افراد خبره تایید شده انجام یافته و نتایج آن با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌ها: در تبیین نیازهای اعضاء هیأت علمی پاسخ به نیازهای فیزیولوژیک شامل (آب، غذا، هوا) ۱۰۰٪، نیازهای امنیتی شامل (امنیت اجتماعی، شغلی، مالی) ۹۵٪، نیازهای اجتماعی شامل (وابستگی، تعلق خاطر، عشق و عاطفه) ۸۰٪، نیازهای احترامی شامل (موفقیت، مهارت، استقلال، شهرت، نفوذ و اعتماد به نفس) ۸۸٪، نیازهای خود شکوفایی شامل (پی بردن به استعدادها بالقوه، تکامل فردی و انگیزه برای دستیابی به اوج قابلیت‌های خویش)

بحث و نتیجه گیری: در مطالعه ما عوامل بی انگیزگی در اساتید شامل موارد زیر است ۱- برنامه ریزی بیش از توان اساتید، ۲- پرداخت حقوق اندک و تعقیب درآمد از بخش خصوصی، ۳- مدیریت ضعیف منابع انسانی، ۴- محیط کار و زندگی در سطح پایین، ۵- دادن پاداش مادی و محیط کار زندگی مناسب اگر به سطح واقعی هدایت نشود باعث ایجاد انگیزه مثبت نمیشود، ۶- بجای پرداختن به انگیزش باید سراغ خود اساتید رفت.

کد مقاله: MA

کاربرد الگوی تفکر و ارائه راه حل سازگاران- مبتکرانه بر مبنای تئوری ابتکار- سازگاری کرتون در سازمانهای آموزشی

نویسندگان: مرضیه حسینیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی همدان

مقدمه: اولین مرحله ارزش گذاری به افراد درک تفاوت آنان است. انسانها دارای ارزشهای یکسان ولی متفاوت هستند. موثرترین مهارت افراد تفکر و توانایی حل مشکل آنان است. پدیده حل مشکل محصول فعالیتهای شناختی است که در محیط عمل می کند. یکی از مشخصه های متفاوت افراد سبکی است که آنها برای حل مشکل از آن استفاده می نمایند. فعالیتهای شناختی بر روی رفتارها تاثیر می گذارد و الگوها ثابت رفتاری را ایجاد می کند، که این رفتارها از ابعاد شخصیت استخراج می شود و سازگاری و ابتکار یکی از آنهاست. این پژوهش انجام شد تا روش ترجیحی افراد را برای تفکر و حل مشکل بررسی نماید.

روش مطالعه: براساس تئوری کرتون تمام انسانها مبتکر هستند و حل مشکل می کنند. ابتکار زیر مجموعه مهارت حل مشکل است.

خلاصه سازی داده ها و آزمون های کای دو و ویلکاکسون مورد بررسی آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته های این مطالعه نشان دهنده میانگین سنی اعضاء هیات علمی ۴۱/۵ سال با طیف سنی (۲۸-۵۵) سال بود. ۶۷ درصد پاسخگویان مرد، ۳۳ درصد زن، رتبه علمی بترتیب ۵۲ درصد مربی، ۴۸ درصد استادیار، ۵۴ درصد استخدام رسمی بودند. میزان رضایتمندی ارتباطی با سن و جنسیت پاسخگویان نداشت ($P=0/518$)، از نظر کل رضایتمندی نیمی از پاسخگویان میزان رضایت خود را در سطح خوب و بترتیب ۵۴ درصد احساس لذت واقعی از شغل خود داشتند، ۵۱ درصد احساس آرامش از کار خود، ۵۳ درصد شیفته کار خود بودند و ۶۵ درصد نیز بطور قطع از شغل خود تفرر نداشتند و ۵۴ درصد قطعاً در صورت مجدد انتخاب شغل همین شغل را انتخاب خواهند نمود را اعلام نمودند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که درصد قابل توجهی از اعضاء هیات علمی از رضایت شغلی نسبتاً خوبی برخوردار بودند که این نشان دهنده وجود علاقه در انتخاب شغل می باشد که می توان با ابزارهای مناسب موجبات ارتقاء آموزشی و پژوهشی آنان را جهت رسیدن به احساس رضایت کامل شغلی در آینده فراهم نمود.

کد مقاله: MY

فاکتورهای موثر بر عملکرد استاد

نویسندگان: حامدحسین جلیلیان، داریوش سوادی اسکوتی، مهستی علیزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: عوامل انگیزشی میتواند اساتید را برای خود توانمندی و به روز شدن تحریک کند و اساتید را در جهت آموزش و پژوهش به صورت علمی تر و پیشرفته تر آماده سازد. همچنین بعضی عوامل ممکن است انگیزه های اساتید را در این راستا تضعیف کند. مازلو نیازهای بشر را در یک سلسله مراتب نیازها تعریف می کند که از نیازهای فیزیولوژیک، امنیتی، اجتماعی، احترامی و خودشکوفایی تشکیل شده است. چهار انگیزه اول بنام نیازهای کمبود هستند به این معنی که این نیازها به دلیل محرومیت بوجود می آیند. برآورده کردن این نیازهای سطح پایین تر به منظور اجتناب از احساسات یا پیامدهای ناخوشایند اهمیت دارد. مازلو بالاترین سطح هرم نیازها را نیاز رشد می داند. نیاز رشد نه به دلیل کمبود بلکه زائیده تمایل رشد از سوی یک فرد است.

دانش‌آموختگان (میانگین ۲/۷۸) و علت عدم انجام پژوهش مشترک اعضای هیأت علمی با سایر اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های کشور، ضعف ساختار ارتباطی مراکز تحقیقاتی دانشگاه‌های مختلف (۲/۳۳) گزارش شد. علت عدم تالیف یا ترجمه کتاب توسط اعضای هیأت علمی از طریق دانشگاه، نداشتن وقت کافی بدلیل حجم زیاد فعالیت‌های آموزشی و عدم محاسبه تالیف یا ترجمه کتاب به عنوان واحد درسی (۲/۸۹) و علت عدم وجود اختراع ثبت شده در داخل یا خارج از کشور، اطلاع نداشتن اعضای هیأت علمی از آیین‌نامه‌های مربوط به ثبت اختراعات (میانگین ۲/۷۸) و علت عدم عضویت در هیأت تحریریه مجلات داخلی یا خارجی، برخورد سلیقه‌ای در انتخاب افراد و عدم نظارت مسئولین دانشگاه بر انتخاب اعضای هیأت تحریریه (۲/۸۹) گزارش گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: آگاهی بیشتر مسئولین ذیربط نسبت به موانع موجود در خصوص انجام فعالیت‌های پژوهشی و تلاش در جهت رفع نواقص مطابق با نقطه نظرات هیأت علمی در جهت ارتقاء کیفیت پژوهشی می‌تواند مفید باشد.

کد مقاله: M۱۰

عوامل تنیدگی آور آموزشی پرستاری در مریدان و دانشجویان در دانشکده پرستاری و مامایی و راهبردهای مقابله با آن

نویسندگان: عیسی خدادادی، اسحاق جمشیدیگی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه: مریدان پرستاری باید علاوه بر آموزش نظری، در آموزش بالینی، تحقیق و کمیته‌های مختلف مشارکت داشته باشند. این گونه مسئولیت‌ها در آنها تنیدگی زیادی ایجاد می‌کند. پژوهش، به منظور تعیین عوامل تنیدگی آور آموزش نظری و بالینی پرستاری و راهبردهای مقابله با آن در مریدان و دانشجویان پرستاری انجام شد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی بوده که بصورت سرشماری بر روی اعضای هیأت علمی، مریدان و دانشجویان در عرصه در سال ۱۳۸۷ انجام شده است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته بود که روایی آن بصورت صوری و محتوی و پایایی آن با محاسبه شاخص آلفا ($\alpha=0.79$) تأیید شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که در بین عوامل تنیدگی آور آموزش «فقدان آمادگی تدریس و تجربه آموزشی» بیشترین درجه تنش‌زایی را برای مریدان پرستاری ایجاد کرده است و «تعداد زیاد دانشجویان در کلاس درس» و «کار کردن با کسانی که از نظر عادات و

تئوری کرتون فرض می‌کند که افراد دارای روش ترجیحی برای حل مشکل، ایجاد تغییر و تصمیم‌گیری هستند. شناخت سبک حل مشکل افراد در سازمان باعث می‌شود که منابع تضاد در سازمان شناخته شود و دینامیک تضاد مورد شناسایی قرار گیرد. روش تفکر (روش شناختی) افراد بر رفتار آنها تأثیر می‌گذارد.

یافته‌ها: روشی که مدیر برای حل مشکل انتخاب می‌کند بر روی نحوه کار با گروه، میزان دقت، سطح جزئیات، ساختار کار و انتظاری که از کار دارد تأثیر می‌گذارد. هر فردی می‌تواند بر روی پیوستار حل مشکل از خیلی سازگار تا خیلی مبتکر قرار بگیرد. گروه‌هایی که فعالیتشان در سراسر سازمان یا خارج از سازمان باشد از سبک حل مشکل مبتکرانه و گروه‌هایی که در داخل سازمان یا بخشی از سازمان باشد، از سبک حل مشکل سازگارانه استفاده می‌نمایند.

بحث و نتیجه‌گیری: شناخت سبک حل مشکل افراد باعث می‌شود که سایرین با آگاهی بیشتری مورد شناسایی قرار گیرند و زبان مشترکی بین افراد برای حل مشکل ایجاد و توسعه یابد و کارکنان برای فعالیت‌های مشارکتی بهتر هماهنگ شوند.

کد مقاله: M۹

بررسی دیدگاه‌های اعضای هیأت علمی گروه پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی اهواز در خصوص مشکلات موجود در انجام فعالیت‌های پژوهشی

نویسندگان: اشرف‌السادات حکیم، پروانه موسوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: دانشگاه کانون عالی‌ترین پیشرفتهای علمی در همه زمینه‌هاست که موجب اعتلای علم و دانش در جامعه می‌گردد. حال اگر بنا به دلایلی، فعالیت‌های پژوهشی اساتید کاهش یابد، باید چنین عواملی شناسایی شده و در جهت رفع آنها اقدامات لازم صورت پذیرد. هدف، تعیین دیدگاه‌های هیأت علمی گروه پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی اهواز در خصوص مشکلات موجود در انجام فعالیت‌های پژوهشی می‌باشد.

روش مطالعه: این پژوهش توصیفی در گروه پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی اهواز با شرکت ۲۵ نفر از اعضای هیأت علمی انجام شد. پرسشنامه شامل ۵ ملاک و ۲۱ نشانگر بود. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و آمار توصیفی بصورت میانگین تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان داد که علت عدم انجام پژوهش مشترک اعضای هیأت علمی با دانش‌آموختگان، عدم دسترسی به

مربیان مشکلات ارزشیابی را در حد متوسط ارزیابی نمودند. از مهمترین مشکلات مطرح شده می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: عدم علاقه و انگیزه در دانشجویان، زیاد بودن تعداد دانشجویان، نیاز به مربیان با تجربه، سیستم‌های ارزشیابی متفاوت، کمبود امکانات رفاهی، ناکافی بودن پروسیجرها و...

بحث و نتیجه‌گیری: بطور کلی از نظر اکثریت دانشجویان و مربیان وضعیت آموزش بالینی با سطح استاندارد فاصله دارد. در این خصوص تامین و بهبود تسهیلات و امکانات آموزشی و رفاهی، بهره‌گیری از مربیان با تجربه‌تر، اصلاح برنامه‌ریزی آموزشی، بازنگری ابزارها و فرایندهای ارزشیابی، برگزاری دوره‌های آموزشی برای مربیان و... پیشنهاد می‌گردد.

کد مقاله: M1۲

ایجاد انگیزه توسط استاد با افزایش حس تعلق‌پذیری دانشجویان پرستاری به گروه درمانی

نویسندگان: ناهید رژه

آدرس: دانشگاه شاهد

مقدمه: انسان موجودی بالفطره اجتماعی است و نیاز به تعلق در گروه و پذیرفته شدن در گروه دارد. از سویی کارورزی‌های فرصت‌های یادگیری تجربی مناسبی برای دانشجویان محسوب می‌گردد. ضروری است که درک واضحی از ارتباط بین تعلق‌پذیری و یادگیری دانشجو کسب و عوامل موثر بر این ارتباط را ساماندهی کرد، ایجاد این امر توسط استاد افزایش انگیزه برای حضور موثرتر در بالین بیمار را بدنبال دارد. هدف، بررسی تجارب دانشجویان از ایجاد انگیزه توسط استاد با افزایش حس تعلق‌پذیری دانشجویان پرستاری به گروه درمانی و تاثیر نتایج آن بر آموزش بالینی می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه با رویکرد کیفی است که از تجارب دانشجویان پرستاری در درک تعلق‌پذیری و تاثیر آن بر انگیزه برای درگیر شدن بیشتر در فرصت‌های یادگیری در آموزش بالینی می‌باشد. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از روش گلوله برفی و مصاحبه‌های نیمه‌ساختاری عمیق با ۲۵ دانشجوی پرستاری سال سوم کسب گردید. پس از ضبط و ثبت داده‌ها و تعیین کد اطلاعاتی با درج مشخصات دموگرافیک ثبت گردید.

یافته‌ها: پس از تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس تحلیل محتوایی تم‌های استخراجی در چهار دسته‌بندی اصلی قرار گرفت:

ارزش‌های کاری متفاوت هستند» به ترتیب در مرتبه‌های بعد قرار داشتند. «حفظ سطح دانش حرفه‌ای» و «فشار کار زیاد ناشی از تدریس دروس بالینی، نظری و مسؤولیت‌های اداری» در بین عوامل تنیدگی آور آموزش بالینی بیشترین درجه تنش‌زایی را داشته است. و «احساس عدم تساوی با دیگران، واضح نبودن سیاست جانشین سازی مربیان پرستاری»، «نظارت کافی بر فرد فرد دانشجویان در بالین» و «فقدان آمادگی و تجربه در محیط‌های بالینی» نیز به ترتیب از درجه تنش‌زایی بالایی برخوردار بوده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: در آموزش دروس نظری و بالینی پرستاری، عوامل زیادی وجود دارد که به عنوان عوامل تنیدگی‌زا شناسایی شده است. پیشنهاد می‌شود آموزش دروس نظری به صورت آموزش گروهی انجام شود و برنامه‌ریزان آموزش پرستاری از حجم کاری مربیان پرستاری بکاهند و در تعیین حجم کار تساوی را رعایت نمایند.

کد مقاله: M1۱

بررسی نظرات مربیان و دانشجویان سال آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کردستان در خصوص مشکلات آموزش بالینی در سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶

نویسندگان: کامبیز ذهنی، محمد زاهد رخصزادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کردستان

مقدمه: آموزش پرستاری نقش مهمی در تامین نیروی انسانی کارآمد و ارتقاء سلامتی در جامعه ایفا می‌کند. آموزش بالینی بخش اساسی و مهم آموزش پرستاری است. شناخت مشکلات آموزش بالینی، اولین گام برای کاهش آنها و ارتقاء وضعیت آموزش به شمار می‌رود. این مطالعه با هدف تعیین نظرات مربیان و دانشجویان سال آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کردستان در خصوص مشکلات آموزش بالینی انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی ۲۱ مربی و ۱۳۰ دانشجو به روش سرشماری انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای با ۳۹ سؤال بود که مشکلات آموزش بالینی را در سه حیطه آموزش پیش بالینی، محیط آموزش بالینی و ارزشیابی بالینی جویا شد. اطلاعات با نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: اکثریت دانشجویان (۵۸/۲٪) مشکلات آموزش بالینی را در حد زیاد و اکثریت مربیان (۶۶/۷٪) آن را در حد متوسط ارزیابی نمودند. ۴/۵۳٪ دانشجویان و ۷۳/۷٪ مربیان مشکلات محیط آموزش بالینی را در حد متوسط و ۴۹/۱٪ دانشجویان و ۵۲/۶٪

یافته‌ها: جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه که در قالب ۱۰ سوال بود. نتایج بصورت اولویت‌بندی با میانگین توزیع فراوانی مطلق یعنی: ۱- برخورد صبورانه و مهربانانه نسبت به آموزش ۳/۰۸، ۲- بکارگیری وسایل کمک آموزشی ۳/۰۸، ۳- تعهد، نظم و خوش قولی ۳/۷۰، ۴- مشارکت دادن فراگیران در بحثها ۲/۹۹، ۵- استقبال از نظرات نو و خلاقانه فراگیران ۲/۸۷، ۶- برخورد عادلانه و دادن فرصت یکسان به فراگیران ۲/۸۵، ۷- ایجاد آرامش و ثبات در فراگیران ۲/۸۲، ۸- ایجاد بستر مناسب برای خودشکوفایی فراگیران ۲/۸۱، ۹- استفاده از پروژه آموزشی در جریان ارزیابی فراگیران ۲/۷۸، ۱۰- استفاده از نمره برای ارتقاء آموزشی فراگیران ۲/۵۸ از مقیاس ۴ بدست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه، عوامل انگیزشی در فرآیند تدریس از دیدگاه دانشجویان را مورد کنکاش قرار می‌دهد که مبنای بسیار کلیدی و تعیین‌کننده در طراحی و برنامه‌ریزی آموزشی بشمار می‌رود. با توجه به این اولویت‌بندی که در واقع محور تدوین برنامه و خودشکوفایی استاد و ایجاد انگیزش در فراگیران هست، زمینه مناسب جهت اصلاح و ارتقاء نظام آموزشی فراهم می‌شود.

کد مقاله: M14

بررسی سطح انگیزه شغلی اعضای هیأت علمی و عوامل موثر بر افزایش آن، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: قاسم یوسفی، علی حق‌نگهدار، مریم غلامی، معصومه سعیدیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: تعدادی از محققین معاصر مفهوم انگیزش را این گونه بیان کرده‌اند انگیزش یک پروسه روانی است که به رفتار انسان هدف و مسیر می‌دهد انگیزش نیروی پویایی است که تحریک یا عمل انسان را سبب می‌شود عنصر انسانی مهمترین عامل عملکرد در سازمان است و درک رفتار انسان و تأثیر مثبت بر آن می‌تواند سبب افزایش بهره‌وری و بهبود عملکرد سازمان شود. از این روی مدیریت باید از آنچه انسان را برای عملکرد بهتر برمی‌انگیزد آگاه باشد و برای ایجاد محیطی که باعث انگیزش قوی و مثبت می‌شود و موجبات رضایت اعضا، افزایش کارایی، بهره‌وری، اثربخشی و در نتیجه حفظ و بقای سازمان می‌گردد اقدام نماید. هدف از این مطالعه، با توجه به نقش کلیدی اعضا هیأت علمی که در امر آموزش و پژوهشی و تولید علم دارند محققین را بر آن داشته تا

(الف) انگیزه برای یادگیری، (ب) یادگیری خود راهبر، (ج) اضطراب، (د) مانع یادگیری، (د) اطمینان به پاسخ گرفتن.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها بر اختلالات روانی و رفتاری و جسمی اضطراب، ترس از بیمارستان، استرس، افسردگی، احساس بیگانگی و بی‌زاری، کاهش اعتماد بنفس و نهایتاً تصمیم به ترک رشته از پیامدهای مطروحه متعاقب احساس عدم‌پذیرش در گروه درمانی تأکید داشت، می‌باشد. با وجود اهمیت پدیده تعلق‌پذیری و طی فرآیند صحیح آن اما شواهد حاکی از کم‌توجهی به این امر در آموزش بالینی پرستاری می‌باشد. مسئولین و دست‌اندرکاران امور آموزش پرستاری جهت برنامه‌ریزی صحیح و منطقی باید به بررسی بیشتری در این زمینه پردازند. در پایان با ارائه راه‌کارهایی نظیر فراهم آوردن ابزارهای سنجش و ارزیابی تعلق‌پذیری، مداخله مستقیم برای ایجاد ارتقاء و افزایش حس تعلق‌پذیری در دانشجویان مطرح گردیده است.

کد مقاله: M13

استاد توانمند و عوامل انگیزشی در فرآیند تدریس از دیدگاه دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تبریز سال ۱۳۸۷

نویسندگان: علیرضا زادگان، حبیب‌الله قمی، شاپور نادرغام، نادره زادگان، مرتضی واحدجباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: هدف عمده این مطالعه بررسی عوامل انگیزشی استاد توانمند در فرآیند تدریس است. با شناخت این عوامل می‌توان به طراحی برنامه‌های آموزشی مبتنی بر اهداف پرداخته تا استاد و دانشجو بعنوان محورهای عمده در نظام آموزشی در تولید و توسعه علمی و ساختن جامعه پیشرو و متعالی که پاسخگوی نیازها و علائق جامعه باشد، کوشا باشند.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی- تحلیلی بود. جمع‌آوری داده‌ها از طریق ۲۰۰ پرسشنامه بصورت تصادفی ساده در دی ۸۷ انجام گرفته که به تعداد ۱۵۰ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد و با استفاده از برنامه نرم‌افزاری SPSS و روش لیکرت: (ضعیف=۱، متوسط=۲، زیاد=۳، خیلی زیاد=۴) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روایی ظاهری پرسشنامه به تأیید استادان صاحب‌نظر دانشگاه و کارشناسان EDC رسیده و پایایی مطالعه با توجه به آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۶۰ می‌باشد.

نویسندگان: افسانه یخ‌فروشها، پرویز فلاح‌عابد، رامین سرجمی، نوید محمدی، رفعت محبی‌فر، نسترن کشاورز

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: برنامه‌های توانمندسازی اساتید که با هدف توسعه آموزش در سطح دانشگاه و اساتید طراحی شده است بایستی خود نمونه بارزی از الگوهای توسعه یافته تدریس را ارائه نمایند. هدف این مطالعه بررسی نظرات اعضای هیئت علمی در خصوص میزان دستیابی به اهداف آموزشی و انگیزه شرکت آنها در برنامه‌های توانمندسازی اساتید در سال ۱۳۸۶ است.

روش مطالعه: این بررسی یک مطالعه مقطعی و از نوع توصیفی-تحلیلی است که نمونه آن ۱۷۴ نفر عضو هیئت علمی شرکت کننده در برنامه های آموزشی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی است که به صورت سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری داده ها پرسشنامه‌ای بود که در ۲ بخش شامل ویژگی های فردی و عبارات سنجش نظرات که بر اساس مقیاس ۵ درجه ای لیکرت (از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) طراحی گردیده بود انجام شد و پرسشنامه تهیه شده پس از سنجش مجدد روایی محتوا با نظرخواهی از صاحب‌نظران، با پایایی ($r=0/9$) مورد استفاده قرار گرفت. داده ها در نرم‌افزار SPSS وارد و بر اساس آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه از ۱۷۴ نفر شرکت‌کننده در برنامه های آموزشی بیشتر آنها مذکر (۵۷/۵٪) و از نظر مرتبه علمی استادیار (۶۲/۱٪) و در گروه سنی ۴۰-۳۱ ساله (۴۰/۸٪) بودند. ۵۵/۷٪ شرکت‌کنندگان میزان موفقیت برنامه‌های آموزش اساتید را در انتخاب و دستیابی به اهداف آموزشی و تحکیم اطلاعات را زیاد ارزیابی کرده بودند و به ترتیب ۵۴/۶٪ استفاده سخنرانان از امکانات سمعی و بصری در آموزش و ۵۱/۷٪ کیفیت برنامه های آموزشی برگزار شده و ۵۱/۱٪ توالی مناسب و منطقی برنامه را خوب ارزیابی نمودند و اعضای هیئت علمی مهمترین انگیزه شرکت خود در برنامه های آموزشی را به ترتیب ۴۶٪ تجدید اطلاعات، ۴۴/۲٪ چاره‌جویی در حل مشکلات حرفه ای و ۹/۸٪ مبادله اطلاعات عنوان کردند.

بحث و نتیجه‌گیری: موفقیت برنامه های آموزشی تا حد بسیار زیادی به انتخاب اهداف، برنامه‌ریزی و کیفیت آن وابسته است. برنامه های آموزش اساتید که به منظور توسعه توانمندی آموزش مدرسین دانشگاه برگزار می‌گردد بایستی از ویژگی ها و توانمندی های آموزشی قابل قبولی برخوردار باشند تا بتوانند به عنوان الگوی

سطح انگیزش شغلی و عوامل موثر افزایش آن را در اعضا هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز، مورد بررسی قرار دهند.

روش مطالعه: مطالعه حاضر مقطعی-توصیفی و تحلیلی بر اساس پرسشنامه‌ای روا و پایا و نمونه ای با حجم ۵۰۱ نفر از اعضا هیئت علمی بر طبق نمونه گیری تصادفی سیستماتیک شامل ۵/۱٪ استاد ۲۳/۳٪ دانشیار، ۴۵/۶٪ استادیار و ۲۰/۲٪ مربی می‌باشد. اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و تست کای دو و ANOVA مورد تجزیه تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: این مطالعه نشان داد که میانگین سطح انگیزه شغلی اعضا هیئت علمی ۱۲۲ و مینیم آن ۷۵ و ماکزیمم ۱۶۶ است. با استفاده از تست ANOVA ارتباط معناداری بین جنسیت و سطح انگیزه شغلی و همچنین بین مرتبه علمی با سطح انگیزه شغلی مشاهده شد. ($P<0/05$) در این مطالعه ارتباط معناداری بین اعضا هیئت علمی گروههای آموزشی بالینی و علوم پایه با سطح انگیزه شغلی، اعضا هیئت علمی تمام وقت جغرافیادی و غیر جغرافیائی، اعضا هیئت علمی دارای وضعیت استخدامی (تعهدات خدمت، پیمانی و رسمی) و همچنین سابقه خدمت اعضا هیئت علمی با سطح انگیزه شغلی آنان مشاهده نشد ($P<0/05$). این مطالعه نشان داد طبقه بندی عوامل مهم افزایش انگیزه شغلی، جذابیت شغل با کسب ۱۷/۹ امتیاز (از ۱۰) بیشترین و وفاداری و صداقت همکاران با کسب ۶/۰۶ کمترین اهمیت را دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که جذابیت شغل می تواند به عنوان مهمترین عامل ایجاد انگیزه جهت عملکرد اعضا هیئت علمی محسوب شود و عوامل دیگر شامل: موقع شناسی و نظم در کار، امنیت وثبات شغلی، طی دوره های آموزشی و شرکت در کنفرانس ها، احساس اینکه قسمتی از سازمان بودن، موقعیت و شرایط کاری مناسب، رشد و ترقی در سازمان، دستمزد و پاداش مناسب در مقابل کارآئی خوب، همدردی و کمک مدیران در حل مشکلات اعضا و وفاداری و صداقت همکاران، می‌تواند به عنوان سایر عوامل ایجاد انگیزه جهت بهبود و کارائی و افزایش بهره‌وری در سازمان مورد نظر مدیران قرار گیرد.

کد مقاله: M15

بررسی نظرات اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در خصوص میزان دستیابی به اهداف آموزشی و انگیزه شرکت آنها در برنامه‌های توانمندسازی اساتید در سال ۱۳۸۶

کد مقاله: M16

آموزشی اثرات مثبتی داشته باشند. نتایج این بررسی بیانگر آن است که در مجموع برنامه های آموزشی برگزار شده جهت توانمندسازی اساتید از نظر آموزشی نسبتا مناسب بوده است.

بررسی عوامل انگیزشی تاثیرگذار بر عملکرد آموزشی و میزان موجودیت آنها از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشکده بهداشت و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

نویسندگان: لیلا سبزمکان، لیلا بهرام‌خان، علی صفری واریانی، پریسا شجاعی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: رفتار و فعالیتهای انسان ها ناشی از انگیزه و نیازهای آنان است. کیفیت عملکرد سازمانها بویژه موسسات آموزشی به عملکرد تک تک افراد سازمان بستگی دارد. اعضای هیئت علمی بدنه اصلی هر دانشگاه را تشکیل می‌دهند و مسلما در سیستم، از برنامه ها، فعالیتها، تجهیزات و مواد اهمیت بیشتری دارند. دانشگاه‌های علوم پزشکی به اساتید با انگیزه به عنوان یکی از ارکان تعلیم و تربیت نیاز دارند تا در آموزش دانشجویان و ارتقاء بهداشت و درمان جامعه موثر واقع شوند و از بروز جامعه بیمار و غیر مولد در آینده پیشگیری گردد. هدف از این مطالعه بررسی عوامل انگیزشی تاثیرگذار بر عملکرد آموزشی و میزان موجودیت آنها از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشکده بهداشت و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت توصیفی-مقطعی (Cross-Sectional) و به روش سرشماری توسط ۲۹ نفر از اعضای هیئت علمی در دانشکده بهداشت و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۸۷ انجام گردید. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه پژوهشگر- ساخته شامل ۵ بخش: (۱) اطلاعات فردی، (۲) عوامل انگیزش بیرونی (۳۱ سوال) موثر بر عملکرد آموزشی، (۳) عوامل انگیزش درونی (۱۴ سوال) موثر بر عملکرد آموزشی، (۴) عوامل انگیزش بیرونی (۳۱ سوال) موجود در محیط کار و (۵) عوامل انگیزش درونی (۱۴ سوال) موجود در تک تک افراد سازمان بود. عبارات بر اساس مقیاس ۵ درجه ای لیکرت تنظیم گردید. قبل از مطالعه دانشگاه علوم پزشکی کرمان پایایی و روایی بخش دوم و سوم این پرسشنامه مورد تائید قرار گرفت. پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای عوامل درونی ۰/۹۱ و برای عوامل بیرونی ۰/۹۶ بدست آمد. تجزیه

و تحلیل داده ها با استفاده از شاخصهای مرکزی و پراکندگی و آزمونهای تی مستقل، تی زوج صورت گرفت.

یافته‌ها: از افراد شرکت کننده در مطالعه ۱۸ نفر (۶۲/۱ درصد) مرد و ۱۱ نفر (۳۷/۹ درصد) زن، با میانگین سنی 37.41 ± 9.36 ، ۲۱ نفر (۷۲/۴ درصد) متأهل و بقیه افراد مجرد، ۲۰ نفر (۶۹ درصد) مریب و مریب آموزشیار، ۸ نفر (۲۷/۶ درصد) استادیار و یک نفر دانشیار بودند. نتایج نشان داد میانگین سابقه کار افراد 10.93 ± 8.68 سال می‌باشد. نتایج مربوط به هریک از عوامل انگیزشی بیرونی نشان داد که بیشترین میانگین نمره به ترتیب "فراهم بودن شرایط لازم جهت بالا بردن سطح دانش و اطلاعات" 4.58 ± 0.82 "حفظ شخصیت و اعتبار در محیط کار" 4.55 ± 0.57 "متناسب بودن حقوق و مزایا" 4.51 ± 0.78 و "داشتن امنیت شغلی" 4.51 ± 0.94 تعلق گرفت. نتایج مربوط به عوامل انگیزشی درونی از نظر اعضای هیئت علمی نشان داد بیشترین میانگین نمره به موارد "احساس کفایت و شایستگی در انجام کارها" 4.62 ± 0.56 "داشتن قدرت تصمیم‌گیری" 4.55 ± 0.57 و "داشتن قوه خلاقیت و نوآوری" 4.51 ± 0.57 تعلق گرفت. کمترین میانگین نمرات عوامل انگیزشی بیرونی به ترتیب "داشتن موقعیت برای مدیریت" 3.37 ± 1.08 "اطمینان از مورد علاقه بودن از طرف همکاران" 3.72 ± 0.99 و همچنین کمترین میانگین نمرات عوامل انگیزش درونی (کمتر از ۴) به عامل "تمایل به قبول مسئولیت" 1.17 ± 3.65 تعلق گرفت. نتایج نشان داد که بیشترین عوامل انگیزشی بیرونی تاثیرگذار بر عملکرد آموزشی که در بالا ذکر گردید میانگین میزان موجودیت آنها در محیط کار افراد به ترتیب 1.10 ± 2.39 ، 2.89 ± 1.03 ، 2.10 ± 0.78 و 2.57 ± 1.3 برآورد گردید که آزمون Paired T Test اختلاف معنی داری را بین عوامل انگیزشی بیرونی ایده‌آل و موجودیت آنان در محیط کار نشان داد ($P=0.00$). همچنین نتایج نشان داد که بیشترین عوامل انگیزشی درونی تاثیرگذار بر عملکرد آموزشی که در بالا ذکر گردید میانگین میزان موجودیت آنها در اعضای هیئت علمی به ترتیب 3.78 ± 0.87 ، 3.71 ± 0.89 ، 3.92 ± 0.94 برآورد گردید که آزمون Paired T Test اختلاف معنی داری را بین عوامل انگیزشی درونی ایده‌آل و موجودیت آنان در درون افراد نشان داد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج، اگرچه از نظر اعضای هیئت علمی در مجموع هر دو نوع عوامل انگیزشی بیرونی و درونی بر عملکرد آموزشی آنان موثر هستند، اما بین عوامل انگیزشی ایده‌آل و میزان موجودیتشان اختلاف بسیاری بخصوص در زمینه عوامل انگیزشی بیرونی در محیط کار افراد وجود دارد. بنابراین پیشنهاد

کد مقاله: M1۱۸

بررسی رابطه اعتماد به نفس و توانمندی روانشناختی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی فسا

نویسندگان: محمدمهدی نقی‌زاده، شهناز کریمی، فاطمه دری‌پور، جمیله پاک‌آیین، فهیمه مجیدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: توانمندی به معنی تطابق و استفاده بهینه از ابزارهای درونی و بیرونی جهت دست‌یابی به اهداف سازمانی تعریف شده و دارای ابعاد مختلف روانشناختی، سازمانی و اجتماعی می‌باشد. ارتقای توانمندی اساتید منجر به ارتقای دانشگاه و دانشجویان خواهد شد. از طرفی اعتماد به نفس عاملی جهت نمایان کردن قدرت و توانایی افراد شناخته می‌شود و می‌تواند به عنوان یکی از متغیرهای تاثیرگذار در توانمندی محسوب شود لذا این مطالعه با هدف بررسی رابطه بین اعتماد به نفس و توانمندی اساتید دانشگاه علوم پزشکی فسا انجام شد.

روش مطالعه: جامعه آماری این پژوهش توصیفی تحلیلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی فسا می‌باشند. اعتماد به نفس با استفاده از پرسشنامه استاندارد اعتماد به نفس روزنبرگ (Rosenberg) بررسی شد. این پرسشنامه اعتماد به نفس را در ۱۰ سوال با مقدار ۰ تا ۳ ارزیابی می‌نماید. امتیاز نهایی این پرسشنامه بین ۰ تا ۳۰ بوده و نمره بیشتر به معنی اعتماد به نفس بالاتر می‌باشد. برای اندازه‌گیری توانمندی روانشناختی از پرسشنامه استاندارد توانمندی روانشناختی (Spreitzer) استفاده شده است. این پرسشنامه توانمندی را در ابعاد تاثیرگذاری، معنی‌داری، شایستگی و خودآگاهی در یک طیف لیکرت ۷ امتیازی بررسی می‌کند. محدوده امتیاز هر زیر مقیاس ۳ تا ۲۱ بوده که نمره بیشتر به معنی توانمندی بیشتر است.

یافته‌ها: در این مطالعه ۳۰ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی فسا با میانگین و انحراف معیار سن $43/6 \pm 7/2$ سال مورد بررسی قرار گرفتند. متوسط طول مدت تدریس در این افراد برابر با $12/9 \pm 6/8$ سال بود. متوسط امتیاز توانمندی روانشناختی برابر با $17/8 \pm 1/8$ بود. میانگین امتیاز اعتماد به نفس در این افراد برابر با $21/8 \pm 3/8$ بود. رابطه مثبت و معنی‌داری بین اعتماد به نفس و نمره کل امتیاز توانمندی وجود داشت ($r = 0/395$) و همچنین اعتماد به نفس با زیر مقیاسهای شایستگی ($r = 0/388$) و خودآگاهی ($r = 0/498$) و رابطه معنی‌داری با زیر مقیاسهای تاثیرگذاری و معنی‌داری نداشت.

می‌گردد مدیران با شناخت نیازهای کارکنان به موقع و به طور صحیح نسبت به ارضای نیازها و انگیزه‌های آنان اقدام نموده و از نیروی انسانی سازمان به نحو مطلوب در راستای اهداف سازمان بهره‌وری کنند.

کد مقاله: M1۱۷

بررسی اثر فاکتورهای انگیزشی یک استاد توانمند بر توزیع پایان‌نامه‌ها در گروه‌های آموزشی

نویسندگان: زهرا شاکر، کامران آزما، بابک شکارچی، مهربا حجت، جواد یزدانی‌جو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارتش

مقدمه: پایان‌نامه به عنوان یک نمایه آموزشی و پژوهشی، یکی از راه‌های اصلی و کارآمد ارائه و نمایش نوآوری‌ها و یافته‌ها به جامعه علمی و کاربردی است. برای شکل‌گیری یک پایان‌نامه فاکتورهای متعددی باید مشارکت کنند. ستاد راهنما که توانمندی هدایت یک پایان‌نامه را داشته باشد، یکی از زیربناهای اساسی شکل‌گیری یک پایان‌نامه را تشکیل می‌دهد.

روش مطالعه: پایان‌نامه‌های ۸ دوره ورودی دانشجویان پزشکی مقطع دکتری حرفه‌ای در گروه‌های آموزشی پایه و بالینی توسط نرم افزار SPSS و آماره کای اسکور مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند.

یافته‌ها: میانگین توزیع پایان‌نامه در گروه علوم پایه و بالینی به ترتیب $1/35 \pm 2/87$ ، $12/45 \pm 3/0$ و مقایسه این دو همراه با مقادیر قابل انتظار نشان‌دهنده تعداد کم معنی‌دار پایان‌نامه‌های انتخاب شده در علوم پایه نسبت به بالینی می‌باشد ($P < 0/05$). در بررسی توزیع و مقایسه پایان‌نامه به صورت درون گروهی نیز یافته‌های مشابهی بدست آمده است.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان می‌دهند که توزیع پایان‌نامه‌ها براساس انتظار پیش‌بینی شده نبوده و فاصله زیادی با تعداد مورد انتظار در برخی گروه‌ها دارد. این یافته شامل تفاوت‌های بین گروهی و درون گروهی می‌شود. با توجه به اینکه شکل‌گیری یک پایان‌نامه شامل مراحل بین تصمیم‌گیری تنظیم یک عنوان تحقیقاتی تا دفاع و تنظیم آن از مراحل متفاوت معنوی و مادی می‌گذرد، نقش یک استاد راهنما را به بخش مهمی از ساختار معنوی به نمایش می‌گذارد. توانمندی‌های یک استاد راهنما در ایجاد انگیزه براساس همه فاکتورهای موجود و قابل پیش‌بینی در جلب نظر یک دانشجو و ایجاد علاقه در او سبب فرمانبری دانشجو و در نهایت به ثمر رساندن پایان‌نامه می‌شود. هدف، فاکتور اصلی برای ایجاد انگیزه است و انگیزه، محرک اصلی حرکت است. تعریف این فاکتورها و تعیین آنها و توزیع صحیح پایان‌نامه‌ها یکی از اهداف اصلی این مقاله می‌باشد.

کد مقاله: M۲۰

رضایتمندی اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی از وضعیت شغلی خود در دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نویسندگان: کبری عابدینی، سکینه حاج ابراهیمی، داریوش سوادی اسکونئی، چنگیز قلی پوری، لیلی نصرتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: شاید در پیش از پانزده سال گذشته که عضویت هیأت علمی در دانشگاه علوم پزشکی تبریز اجباراً بصورت تمام وقت جغرافیایی صورت می‌گیرد، ارزشیابی بیطرفانه از اعضای هیأت علمی این دانشگاه در مورد رضایتمندی شغلی آنها صورت نگرفته است. هدف از این مطالعه ارزیابی میزان رضایتمندی اعضای هیأت تمام وقت جغرافیایی دانشکده پزشکی تبریز از شغل فعلی خود در جو موجود دانشگاه، گروه آموزشی و همکارانشان، بار کاری و درآمد و غیر سیاست های در اداره دانشگاه ارزیابی می‌باشد.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی پرسشنامه استاندارد UCLA که سالانه برای ارزیابی رضایتمندی اعضای هیأت علمی تمام وقت در بیشتر دانشگاههای دنیا به کار می رود، به فارسی ترجمه و روایی آن در یک مطالعه پایلوت بررسی شد. سپس پرسشنامه توسط ۵۰ نفر از اعضای هیأت علمی بالینی تمام وقت جغرافیایی دانشکده پزشکی از مجموع ۲۱۸ نفر عضو هیأت علمی بالینی تمام وقت جغرافیایی جمعیت نمونه تکمیل شده پرسشنامه‌ها توسط یک دانشجوی دوره فوق لیسانس پرستاری به عنوان یک محقق بیطرف توزیع و جمع آوری گردید.

یافته‌ها: محدوده سنی اعضای هیأت علمی ۵۹-۳۰ بوده و ۴۶ نفر (۹۲٪) استادیار و ۴ نفر (۸٪) دانشیار یا استاد بودند. ۴۶٪ از افراد در رشته‌های جراحی و ۵۴٪ نفر در رشته های غیر جراحی فعالیت داشتند. ۶۰٪ از افراد از عضو هیأت علمی دانشکده پزشکی بودن خشنود بودند. ۹۰٪ از اعضای هیأت علمی از سیاست‌های جاری دانشگاه در قبال آنان نسبتاً ناراضی یا ناراضی بودند. ۵۸٪ از اعضای هیأت علمی از وجود آزادی بیان در دانشگاه راضی بودند. اکثر افراد (۷۰٪) از فعالیت های آموزشی خود راضی و از کفایت فعالیت‌های پژوهشی خود ناراضی بودند. نیمی از این افراد از تغییرات سیاسی تاثیرگذار در شغلشان در سطح دانشگاه ناراضی بودند. با وجودیکه از بار کاری خود گله مند نبودند (۷۸٪) اما نیمی از آنان از میزان درآمد خود در مقایسه با مسئولیت‌های محوله شاکی بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: فعالیت متخصصین بالینی بعنوان عضو هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی در دانشگاه علوم پزشکی تبریز

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های این مطالعه نشان داد که توانمندی روانشناختی اساتید دانشگاه علوم پزشکی فضا رابطه مستقیم و معنی داری با اعتماد به نفسشان دارد. از آنجا که اعتماد به نفس از قابلیت مداخله و ارتقا برخوردار است لذا می توان از آن به عنوان عاملی جهت توانمند سازی اساتید استفاده نمود.

کد مقاله: M۱۹

علل گرایش اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز به کار در مراکز خصوصی

نویسندگان: محسن امجدی، محمدعلی منادی اصل، سکینه حاج ابراهیمی، کمال‌الدین حسن‌زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: مطالعات قبلی ما در مورد رضایتمندی اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی نشانگر علاقه آنان به کار در محیط آموزشی-پژوهشی دانشگاه می‌باشد ولی در عین حال با توجه به مستندات موجود در مورد حضور برخی اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی در مراکز خصوصی، این مطالعه جهت بررسی علل گرایش این گروه از اعضای هیأت علمی به مراکز غیر دانشگاهی را بررسی نمائیم.

روش مطالعه: در ابتدا بر اساس یافته‌های مطالعات کیفی در قالب فوکوس گروه که با حضور اعضای هیأت علمی تمام وقت و پاره وقت انجام شده بود، محورهای پرسشنامه این مطالعه توصیفی طراحی گردید و از مجموع ۳۸۴ نفر عضو هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی هشتاد نفر به سوالات پرسشنامه بطور کامل پاسخ دادند. سوالات بر اساس امتیاز دهی لیکرت طراحی شده و روش chi-square و فیشر برای آنالیز داده‌ها استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج بدست آمده نشان می‌دهد که ۸۳٪ از اعضای هیأت علمی مهمترین عامل گرایش به مراکز غیر دانشگاهی را حقوق ناکافی عنوان کرده‌اند. سایر عوامل عنوان شده توسط اعضای هیأت علمی به ترتیب عبارت بودند از نگرانی در مورد وضعیت مادی در آینده (۶۶٪)، جلب رضایت بیماران (۵۷٪) و دورنمای نامشخص وضعیت استخدامی (۵۵٪).

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج بدست آمده به نظر می‌رسد مهمترین عوامل گرایش اعضای هیأت علمی به مراکز غیر دانشگاهی را نیاز مادی آنها و عدم تامین زندگی در سطح اجتماعی خود تشکیل می‌دهند اطمینان اعضای هیأت علمی از وضعیت ثابت و مناسب مالی و همچنین وضعیت تثبیت شده شغلی می تواند آنها را به انجام کارهای تحقیقاتی و آموزشی بیشتر ترغیب کند.

می‌باشد؛ همچنین بین نمرات ارزشیابی و پذیرش اجتماعی با $P=0/02$ نیز رابطه معنادار مستقیم وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به داده‌های به دست آمده پذیرش اجتماعی بسیار بالا نیاز به بررسی بیشتری دارد. تأیید اجتماعی بسیار بالا می‌تواند عاملی در جهت کاهش نوآوری و خلاقیت باشد. لذا به نظر می‌رسد که برنامه‌های کمیته آموزش اساتید در جهت افزایش این مهم اقدام نماید.

کد مقاله: M22

بررسی تیپ‌های شخصیتی در اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

نویسندگان: فریده صفی‌خانی، مهدی سیاح‌برگرد، کریم بیت‌سیاح، مهین دیانت، مرجان عابدینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: در عصر کنونی شتاب روزافزون فن‌آوری و خلاقیت، تغییر و تحولات اجتماعی بسیاری را به همراه داشته است. در این میان کسب مهارت‌های فردی نه تنها برای پیشبرد اهداف اجتماعی و تداوم حیات سازمان‌ها، بلکه برای حفظ تقویت اثربخشی فردی نیز ضروری به نظر می‌رسد. یکی از مهارت‌های لازم جهت تعاملات مطلوب با محیط‌های اجتماعی انعطاف‌پذیری روانشناختی فرد در جهت حذف عوامل استرس‌زای محیطی می‌باشد. در تعاملات اجتماعی خود بسیار مشاهده کرده‌ایم افرادی با ویژگی‌های روانشناختی معین که از آنها به عنوان تیپ‌های شخصیتی A, B یاد می‌شود که از نظر مقابله با استرس متفاوت عمل می‌کنند. افراد تیپ A مبارزه‌جو، رقابت‌پیشه، بی‌حوصله و پرخاشجو هستند. در تقسیم قدرت دشواری دارند آنان کمتر آمادگی مشورت درباره مسئولیت‌های کاری را دارند و جنبه‌های منفی را پررنگ‌تر نشان می‌دهند در صورتیکه تیپ B مسائل را آسان گرفته بیشتر به کیفیت زندگی اهمیت داده، منظم و محتاط هستند و استرس‌های محیطی کمتر به آنها آسیب جسمانی می‌رساند. شناسایی افراد از نظر این خصوصیات رفتاری و ارزیابی گروه‌ها از نظر آسیب‌پذیری در مقابل با استرس‌های محیطی و در نهایت برنامه‌ریزی آموزشی جهت تغییر برخی از عادات، از اهداف کلی جامعه است. برای دستیابی به این مهم پژوهش حاضر به مطالعه تیپ‌های شخصیتی آسیب‌پذیر در جامعه مدرسین پرداخته است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-مقطعی است که تعداد نمونه ۴۵ نفر از اعضای هیات علمی بوده است. روش

برای آنان رضایت بخش است در عین حال به نظر اصلاح شرایط موجود باعث تداوم علاقه آنان خواهد شد. نتایج نشان می‌دهد که در صورت ایجاد شرایط امن و با ثبات همراه با درآمد قابل قبول، اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی یارای ادامه فعالیت به شکل بهینه در دانشگاه خواهند بود. در عین حال این افراد علاقمند هستند تا در تصمیم‌گیری‌های سیاسی دانشگاه سهیم باشند.

کد مقاله: M21

بررسی میزان پذیرش اجتماعی در اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

نویسندگان: فریده صفی‌خانی، مهین دیانت، مهدی سیاح‌برگرد، زهرا بامشاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: روانشناسی اجتماعی علم مطالعه رفتار انسانها در تعاملات بین‌فردی در اجتماع است. یکی از موضوعات مورد توجه در این حوزه علوم رفتاری همخوانی و هم‌رنگی است. وقتی به دیگران چیزی می‌گوییم که انتظار شنیدن آن را دارند و زمانی که رفتار خود را تغییر می‌دهیم تا با هنجارهای اجتماعی مطابقت داشته باشند. همخوانی و پذیرش اجتماعی صورت گرفته است. تمایل به همخوانی یک رفتار پسندیده است. اما نیاز به تأیید اجتماعی به صورت افراطی می‌تواند مشکلاتی را برای فرد و جامعه ایجاد نماید. ویژگی‌های شخصیتی افراد از جمله عواملی است که در میزان همخوانی موثر می‌باشد. از آنجا که یکی از سیاست‌های آموزش، ارائه الگوهای کامل‌تر انسانی به نسل جوان می‌باشد. ارزیابی مدرسین از نظر میزان پذیرش اجتماعی می‌تواند ما را در دستیابی به این هدف یاری نماید. مطالعه حاضر به ارزیابی میزان پذیرش اجتماعی در اعضای هیات علمی پرداخته است.

روش مطالعه: این مطالعه یک بررسی توصیفی-مقطعی است که از طریق نمونه‌گیری در دسترس به روی تعدادی از اعضای هیات علمی صورت گرفت. ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسشنامه مشخصات فردی و پذیرش اجتماعی بوده است که داده‌های به دست آمده از این مطالعه از طریق نرم افزار SPSS تحلیل و به صورت آمار توصیفی و استنباطی ارائه گردید.

یافته‌ها: نتایج مطالعه حاضر نشان داده است که ۶۸/۹٪ پذیرش اجتماعی بسیار بالا، ۲۸/۹٪ پذیرش در حد متوسط و ۲/۲٪ عدم پذیرش اجتماعی داشته‌اند: بررسی ارتباط بین پذیرش اجتماعی و سن نمونه‌ها با $P=0/03$ بیانگر وجود رابطه مستقیم بین این دو متغیر

سوال در حیطه نگرش و ۲۰ سوال در حیطه عملکرد طراحی شد که سوالات در ۴ حیطه تعالی شغلی، شرافت و درستکاری، احترام به دیگران و وظیفه‌شناسی قرار گرفتند. داده‌های به‌دست آمده پس از جمع‌بندی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از بین پاسخ‌دهندگان ۵۰٪ مونث بودند. دستیاران اکثر رشته‌های تخصصی به سوالات پاسخ دادند. در بررسی نگرش در حیطه تعالی شغلی از حداکثر ۲۵ امتیاز، میانگین ۱۶، در حیطه درستکاری ۱۲/۶ از ۲۵، احترام، ۱۲/۵۹ از ۲۵ و در حیطه وظیفه‌شناسی ۱۴/۶ از ۲۰ به‌دست آمد. تفاوت معنی‌داری بین رشته‌های تخصصی و جنس در خصوص نگرش به اخلاق حرفه‌ای وجود نداشت. در حیطه عملکرد میانگین نمره تعالی شغلی ۱۶/۴۲ از ۲۰، شرافت و درستکاری ۱۹/۵ از ۲۵، احترام ۱۶/۹ از ۲۰ و وظیفه‌شناسی ۲۴/۱ از ۳۰ بدون تفاوت معنی‌دار از نظر جنس و رشته بود. ارتباط معنی‌داری بین نمره قبولی دستیاری با هریک از حیطه‌های اخلاق حرفه‌ای وجود نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری: آموزش از طریق برگزاری کارگاه‌هایی در مورد مفاهیم و مصداق‌های اخلاق حرفه‌ای برای اعضای هیئت علمی و دستیاران ضروری می‌باشد. گنجاندن دوره‌های آموزشی به‌طور اجباری در دوره تخصصی و از همه مهم‌تر نقش اساتید به عنوان الگو اهمیت اساسی دارد.

کد مقاله: M۲۴

بررسی فاکتورهای موثر بر شرکت دانشجویان پزشکی در کلاس‌های درسی

نویسندگان: فروغ نجات‌الهی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: کاهش انگیزه دانشجویان برای شرکت در کلاس‌های درس از مسائلی است که کیفیت آموزش را تحت تاثیر قرار می‌دهد. با توجه به اینکه شرکت دانشجو در کلاس درس و بهره‌گیری از کلاس تاثیر بسزایی در یادگیری مفاهیم اصلی و اساسی مورد نیاز دانشجو دارد به‌نظر می‌رسد جهت بوجود آوردن محیط جدید برای دانشجویان باید کلاس‌های درسی را ارتقا داد. کیفیت آموزش و توانمندی استاد می‌تواند نقش موثری در این زمینه داشته باشد.

روش مطالعه: روش مطالعه در این تحقیق که به منظور بررسی عوامل موثر بر شرکت دانشجویان در کلاس‌های درس صورت گرفت، پرسشنامه‌ای روا و پایا توسط ۸۶ نفر از دانشجویان پزشکی

نمونه‌گیری، نمونه‌گیری در دسترس است. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه مشخصات فردی و تیپ شخصیتی بوده که داده‌ها از طریق نرم افزار SPSS تحلیل و به‌صورت آمار توصیفی و استنباطی ارائه شد.

یافته‌ها: در این مطالعه ۵۳٪ از افراد نمونه تیپ شخصیتی A و ۴۷٪ تیپ شخصیتی B می‌باشند که از این تعداد ۴۹/۵٪ زن و ۴۹/۵٪ مرد در گروه A قرار دارند. تحلیل خرده مقیاس‌ها در نمونه‌های آماری مورد بررسی نشان داده است که تعهد کاری بیش از حد با ۷۷/۸٪، رقابت‌جوئی ۶۲/۳٪، بی‌قراری و بی‌صبری ۳۷/۸٪ و خصوصیت‌کینه ۸/۸٪ را به خود اختصاص داده است. همچنین در این بررسی بین سن و رقابت با $P=0/01$ ، سن و بیقراری، $P=0/03$ و سن و خصوصیت $P=0/04$ رابطه معنادار وجود دارد. تحلیل خرده‌مقیاس‌ها با نمرات ارزشیابی نشان داده است که بین نمرات ارزشیابی و تعهد کاری $P=0/03$ و نمرات ارزشیابی و بیقراری $P=0/01$ رابطه معنادار وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به مطالعه حاضر به نظر می‌رسد که کمیته آموزش اساتید در جهت افزایش انعطاف‌پذیری روانشناختی این گروه برنامه‌های آموزشی ویژه‌ای را لحاظ نماید.

کد مقاله: M۲۳

نگرش و رفتار دستیاران تخصصی در مورد اخلاق حرفه‌ای

نویسندگان: آیلار فضل‌زاده، پریا صولتی، سحر مددی، محمود خلعتبری، مهستی علیزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: اخلاق و منش حرفه‌ای اساس قرارداد پزشکان با جامعه است که در آن به صداقت، احترام، تعهد و اعتماد تاکید شده است. آموزش اخلاق پزشکی به پزشکان یکی از مهم‌ترین نیازهای آموزشی در حیطه طبابت می‌باشد که طی دهه‌های اخیر تحولات زیادی یافته است. اخلاق حرفه‌ای تا حد زیادی بستگی به شرایط فرهنگی جامعه و مسائل قانونی دارد؛ لذا بر آن شدیم که برداشت‌ها و نگرش‌ها و عملکرد دستیاران را در مورد اخلاق و منش حرفه‌ای به‌دست آوریم تا بتوان بر اساس آن برنامه درسی برای این مفهوم مهم را طراحی نمود.

روش مطالعه: طی پرسشنامه‌ای که بر اساس مستندات و پرسشنامه‌های اعتبارسنجی شده طراحی شد، نگرش‌ها و عملکرد ۲۵ نفر از دستیاران از دیدگاه خود آنها جمع‌آوری شد. تعداد ۲۲

تکمیل کردند. داده‌ها به صورت توزیع فراوانی مطلق و نسبی و انجام آزمون مجذور کای توسط نرم افزار SPSS تحلیل گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۸۶٪ اعضای هیأت علمی، عوامل بیرونی و ۷۷٪ آنها عوامل درونی را بر ایجاد انگیزش شغلی مؤثر می‌دانستند. در بین عوامل بیرونی به ترتیب اهمیت، عامل‌های حقوق و دستمزد، شرایط محیط کار، امنیت شغلی، نحوه ارتباط با دیگران، سرپرستی و نظارت و خط مشی حاکم بر محیط کار، در بین عوامل درونی به ترتیب اهمیت، ماهیت کار، شناخت و قدردانی از افراد، پیشرفت و توسعه شغلی و موفقیت شغلی، بیشترین نقش را داشته‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: اهمیت عوامل بیرونی (بهداشتی) از نظر اعضای هیأت علمی در مقایسه با عوامل درونی (انگیزشی) در ایجاد انگیزش شغلی بیشتر می‌باشد که با نظریات هرزبرگ مطابقت ندارد. مهم‌ترین عامل در ایجاد انگیزش شغلی، حقوق و شرایط محیط کار بوده است.

کد مقاله: M۲۶

دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند درباره عوامل انگیزشی مؤثر بر عملکرد آموزشی و پژوهشی اساتید

نویسندگان: محمدرضا حاجی‌آبادی، محسن ناصری، راضیه حنفی بجد، هاشم هوشیار

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: در یک نظام آموزشی، استاد اساسی‌ترین عامل تجدید بنای تعلیم و تربیت به‌شمار می‌رود زیرا این استاد است که می‌تواند از طریق ترکیب مناسب و بدیع عناصر موجود در نظام آموزشی، دانشجویان را به سوی اهداف متعالی سوق داده و یا آنان را از دستیابی به اهداف مذکور محروم نماید. علیرغم اهمیت نقش استاد بررسی‌ها نشان می‌دهند عوامل و موانع بسیاری در انجام نقش استاد که همان آموزش و پژوهش می‌باشد، تاثیر می‌گذارد که یکی از مهمترین آنها علاقه و انگیزه استاد در اجرای فعالیت‌های آموزشی-پژوهشی است. لذا این مطالعه با هدف بررسی عوامل انگیزشی مؤثر بر عملکرد آموزشی و پژوهشی از دیدگاه اساتید در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در تابستان سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی نمونه‌گیری به صورت روش سرشماری آسان انجام و نظرات اعضای محترم هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند توسط پرسشنامه‌ای خودساخته که اعتبار و روایی آن توسط تعدادی از اساتید صاحب‌نظر

که دوره فیزیوپاتولوژی را پشت سر گذاشته بودند، تکمیل گردید. سپس داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و تست آماری chi-square مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه فاکتورهای مؤثر در عدم شرکت دانشجویان در کلاس‌های درس به ترتیب اهمیت عبارت بودند از روش تدریس نامناسب و خسته‌کننده استاد (۸۷٪)، کم بودن بازدهی کلاس (۶۵٪)، مطالب زیاد (۵۹٪)، دادن جزوه توسط استاد (۴۷٪) و امتحان سایر دروس (۳۶٪).

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که مهمترین فاکتور مؤثر در عدم شرکت دانشجویان پزشکی در کلاس‌های درسی روش تدریس مناسب و خسته‌کننده استاد می‌باشد (۸۷٪)، بنابراین بکارگیری روش‌های مؤثر تدریس به صورتی که برای دانشجویان انگیزش و جذابیت ایجاد نماید یکی از نیازهای آموزشی می‌باشد. لذا آموزش روش‌های تدریس نوین جهت اساتید ضروری به نظر می‌رسد همچنین افزایش بازدهی کلاس‌ها به صورت ارائه اسلاید و یا Case presentation، عدم ارائه مطالب زیاد و غیرقابل استفاده برای دانشجویان پزشکی، عدم اکتفا به جزوه برای دانشجویان و برنامه‌ریزی آموزشی درست برای امتحان دروس مختلف دانشجویان می‌توانند در ارتقاء کیفیت آموزشی و تربیت نیروهای انسانی ما هر و متخصص اثربخش باشد.

کد مقاله: M۲۵

عوامل مؤثر بر ایجاد انگیزش شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

نویسندگان: مریم طاهرپور، حدیقه کاظمی، فاطمه سفیدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: شناخت عوامل مؤثر در ایجاد انگیزش شغلی، از ضرورت‌هایی است که می‌تواند در افزایش بهره‌وری و رضایت شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه کمک‌کننده باشد. برای شناسایی عوامل درونی و بیرونی انگیزش شغلی، این مطالعه با هدف تعیین عوامل مؤثر در ایجاد انگیزش شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی، کلیه اعضای هیأت علمی شاغل در دانشگاه علوم پزشکی قزوین (۲۱۷ نفر)، پرسشنامه ۴۲ سؤالی را که توسط پژوهشگر بر اساس تئوری دو عاملی هرزبرگ طراحی گردیده و با روایی و پایایی آزمون مجدد تأیید شده بود،

آمده است که میانگین امتیاز شیوه تدریس با میزان انگیزه برای یادگیری مقایسه و ارتباط آنها با هم سنجیده و بررسی شده است.

یافته‌ها: نتایج زیر از تحلیل آماری انجام شده روی داده‌ها به دست آمده است که پایایی بدست آمده در این بررسی در پرسشنامه‌ها از طریق آزمون آماری آلفای کرونباخ $0/936$ می‌باشد و میانگین امتیاز شیوه تدریس اساتید $15/03$ از 20 با پراکندگی استاندارد $3/90$ و میانگین میزان انگیزه $3/13$ از 4 با پراکندگی استاندارد $0/973$ می‌باشد که بعد از تجزیه و تحلیل آماری نتایج زیر از طریق آزمون کای دو بدست آمد ($sig = 0/000$, $df = 408$) و $(chi2=67579/525)$

بحث و نتیجه‌گیری: که نشان می‌دهد ارتباط معنی‌داری بین شیوه تدریس و میزان انگیزه برای یادگیری دانشجویان وجود دارد و این ارتباط طبق نتیجه آزمون همبستگی پیرسون $0/674$ یک ارتباط همسو و مثبت می‌باشد.

کد مقاله: M28

بررسی عوامل مؤثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد جهت ارتقاء سطح یادگیری، از دیدگاه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: نرگس عبیدی، مرادعلی فولادوند، نیلوفر معتمد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: توانایی برقراری ارتباط، یک مهارت اساسی برای انسان است. آموزش مؤثر به استفاده صحیح از مهارت‌های ارتباطی بستگی دارد. به منظور ارتقاء فرایند یاددهی-یادگیری، لازم است مدرسان با عوامل مؤثر در برقراری ارتباط آشنا شوند. به منظور آشنایی با نقطه نظرات دانشجویان، این مطالعه با هدف تعیین دیدگاه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در مورد عوامل مؤثر در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: این پژوهش، یک مطالعه توصیفی-مقطعی است. ۱۸۱ نفر از دانشجویان در حال تحصیل در دانشکده پیراپزشکی، کارشناسی کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، کاردانی اتاق عمل، هوشبری، علوم آزمایشگاهی و فوریت‌های پزشکی، در مطالعه شرکت کردند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای شامل دو بخش خصوصیات فردی و سؤالات مربوط به عوامل مؤثر در برقراری ارتباط دانشجو با استاد بود. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار

تایید شد، جمع‌آوری و با استفاده از نرم‌افزار SPSS آزمون‌های آماری ناپارامتری مناسب (کای اسکور) تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: از بین ۴۵ عضو هیئت علمی که با پرسشنامه‌ها به دست پرسشنامه در این مطالعه شرکت نمودند، $68/9\%$ مذکر و 44% مری، 40% استادیار و 13% دانشیار هستند. علاقه ذاتی به تدریس با امتیاز $4/67$ از بالاترین فاکتور مؤثر بر عملکرد آموزشی-پژوهشی و پس از آن داشتن امنیت شغلی با $4/64$ و فراهم بودن شرایط لازم جهت بالابردن دانش با $4/62$ امتیاز در رده‌های بعدی اولویت قرار گرفتند. تنوع مسئولیت در دانشکده با $3/5$ امتیاز از کمترین تاثیر برخوردار است. بین مرتبه علمی و تنوع مسئولیت در دانشکده ارتباط، معنی‌دار بود ($p=0/01$). همچنین بین آخرین مدرک تحصیلی و تنوع مسئولیت در دانشکده ($p=0/02$)، آخرین مدرک تحصیلی با شرایط صحیح ارزشیابی در دانشگاه ($p=0/04$) ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: به‌طور کلی از دیدگاه اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، عوامل انگیزشی بیرونی بر عملکرد آموزشی و پژوهشی اساتید تاثیر بیشتری از عوامل انگیزش درونی دارد ($p=0/001$).

کد مقاله: M27

ارتباط شیوه تدریس استاد با میزان انگیزه دانشجویان برای یادگیری در دانشگاه علوم پزشکی تبریز ۱۳۸۷

نویسندگان: شاپور نادر فام، علیرضا زادگان، حبیب‌الله قمی، مریم قاسم‌زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: منظور از این مطالعه مشخص کردن تاثیر شیوه تدریس استاد از نظر دانشجویان در میزان انگیزه آنان برای مطالعه و یادگیری است؛ این بررسی می‌خواهد این تاثیر را ثابت یا رد نماید.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع تحلیلی می‌باشد که جمع‌آوری اطلاعات از داخل فرم‌های ارزشیابی سالانه نحوه تدریس اساتید از طریق پرسش از دانشجویان انجام گرفته است و نیز این بررسی روی نتایج حاصل از جمع‌آوری حدود 102537 فرم در طول ۷ سال یعنی از سال ۸۰ تا سال ۸۷ و آنالیز آنها پس از ورود اطلاعات به رایانه از طریق نرم افزار SPSS و دسته‌بندی داده‌ها و سپس تجزیه و تحلیل‌های آماری روی داده‌ها انجام شده است. پرسشنامه‌ها دارای ۲۵ سوال می‌باشند و ۱۰ سوال آن مربوط به شیوه تدریس استاد از نظر دانشجو می‌باشد و نیز میزان انگیزه دانشجو هم در این پرسشنامه

یافته‌ها: مهمترین الویت‌های انتخاب شده به عنوان عوامل ایجادکننده انگیزه بیشتر در آموزش از دید اساتید به ترتیب افزایش حقوق و مزایا [۲(۱،۱۰)]، تسهیل فرصت‌های مطالعاتی [۲(۱،۱۰)]، افزایش امکانات رفاهی [۵(۱،۱۱)] و تسهیل تصویب و پرداخت هزینه‌های طرح‌های تحقیقاتی [۶(۲،۹)] و کم‌اهمیت‌ترین الویت شرکت در کلاس‌های توجیهی [۱۰(۱،۱۱)] بود.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد که تسهیل فرصتهای مطالعاتی و امکانات رفاهی اساتید دانشگاه‌ها چه در محیط کاری و چه در زندگی شخصی می‌تواند نقش بسزایی در ایجاد انگیزه بیشتر در جهت اعتلای سطح علمی دانشگاه‌ها و جذب و حفظ افراد توانمند دارد.

کد مقاله: M۳۰

دیدگاه دانشجویان در مورد تاثیر همجنس بودن استاد راهنما با دانشجو در فرآیند تحصیلی

نویسندگان: فخرالسادات میرحسینی، علی‌اکبر علی‌اصغرزاده، فاطمه رنگرز جدی، مهرداد فرزندی پور، رضا رضائی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: ارائه مشاوره و راهنمایی تحصیلی از طریق اساتید به دانشجویان کمک خواهد کرد تا بر مشکلاتشان فائق آیند. عدم تناسب جنسیت بین اعضاء هیات علمی که وظیفه اساتید راهنمایی را پذیرفته با نسبت جنسیت دانشجویان اغلب باعث می‌گردد تا راهنمایی دانشجویان توسط اساتید راهنمای غیر همجنس صورت پذیرد. هدف این مطالعه، بررسی نظرات دانشجویان در مورد لزوم همجنس بودن اساتید راهنما با دانشجویان در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۷ می‌باشد.

روش مطالعه: مطالعه حاضر به صورت توصیفی بر روی ۱۰۱۸ نفر (۱۸۸ دانشجوی رادیولوژی، ۳۹۰ نفر علوم آزمایشگاهی، ۳۱۱ نفر مدارک پزشکی و ۱۲۹ نفر هوشبری) از دانشجویان دانشکده پیراپزشکی در سال تحصیلی ۱۳۸۶-۱۳۸۷ صورت پذیرفت و نظرات آنها در خصوص تاثیر همجنس بودن استاد راهنما در فرآیند تحصیلی طی پرسشنامه طراحی شده با مقیاس لیکرت گردآوری گردید و توسط نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج حاکی از این است که دانشجویان رشته رادیولوژی تاثیر همجنس بودن استاد راهنما بر پیشرفت تحصیلی را کمتر از گروه‌های دیگر ارزیابی نمودند (رادیولوژی ۲/۷۶، علوم آزمایشگاهی ۳/۰۱، مدارک پزشکی ۳/۲۲ و هوشبری ۳/۲۶)

آماري SPSS و آزمون‌های مجذور کای و t-test مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین سنی دانشجویان مورد پژوهش ۲۰/۰۶±۰/۹۶ سال بود. ۲۷/۱٪ دانشجویان در رشته علوم آزمایشگاهی، ۲۳/۲٪ در رشته کتابداری، ۲۵/۵٪ در رشته اتاق عمل، ۱۷/۱٪ در رشته هوشبری و ۷/۱٪ در رشته فوریت‌های پزشکی مشغول به تحصیل بودند. در مقایسه دیدگاه گروه‌های مختلف دانشجویی، اکثر نظرات مشابه بود؛ فقط دانشجویان ترم تحصیلی پایین‌تر نسبت به ورودی‌های ۸۵ از نظر تأثیر گشاده‌رویی و تجربه استاد در برقراری اختلاف معنی‌داری داشتند ($P < 0/03$ ، $P < 0/02$).

بحث و نتیجه‌گیری: از نظر دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر، گشاده‌رویی بجا و مناسب، فروتنی، رازداری و امانت‌داری استاد در برقراری ارتباط بین دانشجو و استاد، نقش بسیار مؤثری داشتند. از نظر تأثیر چهار حیطه شخصیت فردی، دانش‌پژوهی، روش تدریس و توانایی استاد در ایجاد ارتباط نظرات دانشجویان به تفکیک رشته، مقطع و سال ورود تفاوت معنی‌داری دیده نشد.

کد مقاله: M۲۹

اولویت عوامل ایجادکننده انگیزه در ارتقاء توان آموزشی اعضاء هیات علمی از دیدگاه اساتید دانشکده پزشکی

نویسندگان: ایرج میرزایی‌دیزگاه، کامران آزما، بابک شکارچی، شهناز تفنگچی‌ها

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارتش

مقدمه: مطالعات نشان داده است که انگیزه نقش مهمی در توان انسان دارد. در این راستا این مطالعه با هدف سنجش دیدگاه اساتید دانشکده پزشکی در مورد عوامل ایجادکننده انگیزه در ارتقاء توان آموزشی آنها طراحی گردید.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی و مقطعی از اعضاء هیات علمی بالینی و علوم پایه دانشکده پزشکی خواسته شد که ۱۱ فاکتور انگیزشی مؤثر در آموزش را از دیدگاه خود اولویت‌بندی کنند. لذا پرسشنامه‌ای مشتمل بر ۱۱ سؤال طراحی و در اختیار آنان قرار گرفت که می‌بایستی اولویت هر مورد را با عدد ۱ تا ۱۱ بدون تکرار مشخص نمایند. سپس داده‌ها (الویت سؤالات) با استفاده از روش آماري Mann-Whitney و تست تکمیلی kruskal-Wallis از نظر معنی‌دار با نرم افزار SPSS نالیز گردید و $p < 0/05$ از نظر آماري معنی‌دار تلقی شد. نتایج بصورت میانه (حداقل و حداکثر) گزارش گردید.

استاد با ۵۰٪ و بالاخره توصیه‌ها و بحث‌های اخلاقی و بیان تجربیاتی که در بین کلاس توسط استاد داده می‌شود با ۴۶/۹٪ به ترتیب در اولویت‌های بعدی قرار داشتند. تحلیل انجام گرفته بر روی میزان یادگیری قبل و بعد از آموزش از طریق فرم‌های خودارزیابی نشان داد در کارگاهی که دانشجویان بیشتری رضایت را از رفتار احترام‌آمیز استاد داشتند با تفاوت معنی‌دار نسبت به سایر کارگاه‌ها، یادگیری بیشتر بود. $P=0/001$ (میزان مهارت قبل از آموزش ۱۲/۸٪ و بعد از آموزش ۷۵/۳٪).

بحث و نتیجه‌گیری: افزایش رغبت یادگیری در دانشجویان آنها را از قید یادگیری محدود به کلاس رها ساخته و موجب علاقه‌مندی آنها و یادگیری مداوم می‌گردد. پیدایش این علاقه بستگی به ویژگی‌های مهم حرفه‌ای-علمی و فردی اساتید دارد. مطابق این تحقیق رفتار احترام‌آمیز و مناسب استاد با دانشجویان به عنوان ویژگی مهم فردی بیشتری نقش را در افزایش رغبت یادگیری ایفا میکند و آگاهی از این تأثیر می‌تواند باعث به ثمر رسیدن توان حرفه‌ای و علمی استاد شود.

کد مقاله: M۳۲

**بررسی تأثیر آموزش بر ارتقاء سطح مهارت‌های ارتباطی
اعضای هیأت علمی با بیماران در مراکز درمانی آموزشی وابسته
به دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۷**

نویسندگان: زهره عنبری، رحمت‌اله جدیدی، مژگان نظام‌الدینی،
سهیلا شمسی‌خانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: یکی از ارکان مهم توانمندی بالینی، کسب مهارت‌های ارتباطی با بیمار است مطالعات نشان می‌دهد که برقراری ارتباط مناسب به عنوان شالوده و اساس عملکرد پزشکی می‌باشد. این پژوهش با هدف تعیین تأثیر آموزش بر ارتقاء مهارت‌های ارتباطی اعضای هیأت علمی با بیماران انجام پذیرفت.

روش مطالعه: در این پژوهش توصیفی-تحلیلی مهارت‌های ارتباطی ۵۳ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی که به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شده بودند، از طریق مشاهده غیرمستقیم و تکمیل چک‌لیست ۳۹ سوالی لیکرت مورد ارزیابی قرار گرفت. مهارت‌های ارتباطی بر اساس الگوی سازمان بهداشت جهانی (شامل مهارت‌های ارتباطی بین فردی، مهارت گردآوری اطلاعات از بیمار، مهارت ارائه اطلاعات به بیمار و نیز مهارت آموزش به بیمار) قبل و بعد از آموزش بررسی شد. داده‌ها نیز از طریق آزمون X2 تحلیل گردید.

آزمون آماری اختلاف آماری معنی‌داری بین دانشجویان رادیولوژی با مدارک پزشکی و هوشبری (۰/۰۰۰۳ و ۰/۰۰۱ و $P<$) نشان داد. بطور کلی دانشجویان تأثیر جنسیت استاد راهنما بر فرآیند تحصیلی را نسبتاً مؤثر ارزیابی نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه روند پذیرش و گزینش دانشجو در سال‌های گذشته بر اساس جنس نبوده است روندی جهت وجود تناسب جنسیت دانشجویان با جنسیت اعضای هیأت علمی پیش‌بینی نشده بود لذا چنانچه در نظر است گزینش بر اساس سهمیه جنسیتی انجام گردد، شایسته است روندی نیز جهت برقراری تناسب بین جنسیت دانشجویان با جنسیت اعضای هیأت علمی اندیشیده شود.

کد مقاله: M۳۱

**تأثیر ویژگی‌های اساتید بر رغبت یادگیری دانشجویان
فیزیوپاتولوژی در کارگاه‌های سمیولوژی بخش مهارت‌های
بالینی**

نویسندگان: مهستی علیزاده، آذین علیزاده‌اصل، فریبا سالک،
هادی ایلمعی، حمیده نوری‌اصل، آمنه محمدپور، حوریه سربازوطن
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: ایجاد رغبت برای تداوم یادگیری، مهمترین مسئله و در واقع قلب آموزش بوده و موجب یادگیری ماندگار در دانشجویان میشود. ویژگی‌های استاد در کلاس نقش بسزایی در ایجاد رغبت یادگیری در دانشجویان دارد. هدف، تعیین تأثیر ویژگی‌های مهم اساتید بر افزایش رغبت یادگیری دانشجویان فیزیوپاتولوژی در کارگاه‌های سمیولوژی بخش مهارت‌های بالینی می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی دیدگاه‌های ۴۸ نفر دانشجوی پزشکی در مورد تأثیر چهار ویژگی مهم استاد شامل رفتار احترام‌آمیز، ارائه توصیه‌ها و بحث‌های اخلاقی در کلاس، دانش کافی و توانمندی در ایجاد مشارکت در کارگاه‌های سمیولوژی بخش مهارت‌های بالینی از طریق پرسشنامه محقق ساخته مورد بررسی قرار گرفت. داده‌ها با روش‌های آماری توصیفی و تحلیلی به صورت درصد، فراوانی، میانگین و آزمون‌های آماری مرتبط، با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: آموزش مهارت‌های بالینی موجب افزایش رغبت یادگیری در ۹۷/۹٪ دانشجویان شده بود که از بین ۴ ویژگی مهم استاد، رفتار احترام‌آمیز و مناسب با ۶۹/۷٪ بیشترین نقش را در افزایش رغبت دانشجویان به یادگیری داشت و به ترتیب توانمندی استاد در مشارکت دادن دانشجویان در کلاس با ۵۱/۶٪، دانش زیاد

کارگاه آگاهی از مهارتهای مدیریتی (۷۶٪) در حوزه آموزش، کارگاه اخلاق حرفه‌ای (۴۳٪) و کارگاه روشهای نوین آموزش (۶۸٪) در حوزه پژوهش، کارگاه روش تحقیق (۵۷٪).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نیازهای آموزشی اعضای هیأت علمی و میزان تاثیرگذاری و اهمیت آن می‌توان اولویت‌های آموزشی این گروه را طبقه‌بندی نمود. نتایج این تحقیق می‌تواند در برنامه‌ریزی جهت برگزاری کارگاه‌های آموزشی مورد نیاز اعضای هیأت علمی به منظور توانمند سازی آنها در ارتقاء کیفیت آموزش موثر باشد.

کد مقاله: M۳۴

مداخله: آموزش، استاد راهنمای توانمند

نویسندگان: مهرداد مهدیان، فخرالسادات میرحسینی، اکبر علی اصغرزاده، فاطمه رنگرزجدی، رضا رضائی، زریچهر و کیلی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: عواملی چون ارتباط مطلوب بین استاد راهنما و دانشجو و توجه اساتید راهنمای تحصیلی به وضعیت آموزشی دانشجویان و رضایت‌مندی و پیشگیری از مشکلات تحصیلی دانشجویان مؤثر بوده و دستیابی به اهداف آموزشی فراگیران را تسهیل می‌سازد. این مطالعه به منظور بررسی تاثیر مداخله بر بهبود عملکرد اساتید راهنما از دیدگاه دانشجویان در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان انجام پذیرفت.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت نیمه‌تجربی مداخله‌ای بر روی ۲۴ نفر از اساتید راهنمای دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در نیمسال دوم ۸۵-۸۶ و نیمسال اول ۸۶-۸۷ انجام پذیرفت. نظرات ۷۸۴ نفر از دانشجویان مشغول به تحصیل در خصوص عملکرد اساتید راهنما جهت مشاوره و راهنمایی تحصیلی از طریق پرسشنامه محقق ساخته، اعتباریابی با نظر صاحب‌نظران جمع‌آوری گردید. مداخله به صورت برگزاری جلسات آموزش نظری و بحث پیرامون روش‌های مشاوره و مشکلات دانشجویان با حضور متخصصان روانپزشکی انجام شد. در ضمن در جلسات بر روش ارزشیابی فرآیند، تهیه گزارشات مكتوب از جلسات مشاوره با دانشجو، تعیین ساعات مشاوره مشخص در برنامه متناسب با تعداد دانشجویان نیز تاکید شد نظرات دانشجویان در خصوص آزمون χ^2 عملکرد استاد راهنما مجدداً در پایان نیم‌سال بعدی جمع‌آوری گردید و با آزمون ۲ شد در تجزیه و تحلیل نمرات ۱-۵/۱ بسیار کم، ۱/۵-۲/۵ کم، ۲/۵-۳/۵ متوسط، ۳/۵-۴/۵ زیاد، ۴/۵-۵ بسیار زیاد در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش نشان‌دهنده ارتقای سطح مهارت‌های ارتباطی اساتید بود که میانگین میزان مهارت‌های ارتباطی بین فردی اعضای هیأت علمی از ۳۷٪ قبل از آموزش به ۵۲٪ بعد از آموزش رسید و مهارت‌های گردآوری اطلاعات نیز از ۵۴٪ به ۶۲٪، مهارت ارائه اطلاعات به بیمار از ۴۱٪ به ۶۳٪ و مهارت آموزش به بیمار از ۴۵٪ به ۷۴٪ افزایش یافت. بین مشخصات زمینه‌ای اساتید گروه پزشکی و پرستاری مامایی با مهارت‌های ارتباطی آنان ارتباط معناداری وجود نداشت اما اساتید گروه پرستاری مامایی از سطح مهارت‌های ارتباطی بالاتری نسبت به اساتید گروه بالینی برخوردار بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: این تحقیق به نقش آموزش بر ارتقاء سطح مهارت‌های ارتباطی اعضای هیأت علمی که به نوعی با بیماران ارتباط دارند تاکید مینماید لذا داشتن سطح مطلوبی از مهارت‌های ارتباطی علاوه بر ارائه الگویی مطلوب در امر آموزش به دانشجویان می‌تواند به عنوان شاخصی مهم برای استاد توانمند تلقی گردد.

کد مقاله: M۳۳

میزان تاثیرگذاری آموزش اصول مدیریتی در فعالیتهای دانشگاهی اعضای هیأت علمی

نویسندگان: منصور موزن، کورش بنی‌هاشمیان

آدرس: دانشگاه پیام نور

مقدمه: یکی از عوامل مؤثر در رشد و تعالی اعضای هیأت علمی شناسایی نیازهای آموزشی این گروه و میزان اهمیت و تاثیرگذاری آن در فعالیتهای دانشگاهی آنها می‌باشد با توجه به اینکه اثر بخشی یک تدریس موفق وابسته به مدیریت مؤثر استاد مربوطه می‌باشد که در موارد ضروری با استفاده از اصول انگیزشی و مهارت‌های مدیریتی بتواند بیشترین فراگیری را در دانشجویان ایجاد نماید لذا به منظور ارتقا کیفیت آموزش آگاهی از اصول مدیریتی می‌تواند نقش مؤثری در عملکرد اعضای هیأت علمی داشته باشد.

روش مطالعه: در این بررسی، پرسشنامه‌ای پایا و روا توسط ۳۰ نفر از اعضای هیأت علمی در خصوص کارگاه‌های آموزشی در حوزه‌های آموزش، مدیریت، پژوهش و رایانه در سال ۱۳۸۶ تکمیل شد و داده‌ها با استفاده از تجزیه و تحلیل آماری SPSS مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: میزان اهمیت و تاثیرگذاری در فعالیتهای دانشگاهی اعضای هیأت علمی شرکت‌کننده در کارگاه در حوزه مدیریت

از نمره برای کنترل رفتارهای دانشجویان» و «دادن تکلیف درسی به دانشجویان» (با میانگین نمره کمتر از ۲) کمترین نقش را در ایجاد انگیزه یادگیری ایفا نموده است.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این مطالعه می‌تواند به مدرسان کمک نماید تا با توجه به عوامل موثر در افزایش انگیزه دانشجویان، زمینه‌های ارتقای انگیزه و اثر بخشی آموزش را فراهم نمایند.

کد مقاله: M۳۶

بررسی تاثیر آموزش به روش یادگیری بر اساس حل مشکل و سخنرانی بر یادگیری، نگرش و عملکرد دانشجویان دندانپزشکی نویسندهگان: امیر منوچهری، شهزاد ادهمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: یکی از راه‌های پیشنهادی برای از بین بردن خلاء میان آموزش و بالین تغییر سیستم آموزشی سنتی به یادگیری بر اساس حل مشکل (PBL) می‌باشد. پژوهش حاضر با هدف مقایسه تاثیر آموزش به روش یادگیری بر اساس حل مشکل و سخنرانی بر رفتار، نگرش و یادگیری دانشجویان دندانپزشکی انجام گرفت.

روش مطالعه: در یک مطالعه نیمه تجربی، ۴۲ نفر از دانشجویان ترم شش دندانپزشکی که در حال گذراندن درس پاتولوژی اختصاصی بودند بصورت نمونه‌گیری آسان انتخاب و سپس بصورت تصادفی ۲۰ نفر از آنان به عنوان گروه مورد انتخاب شدند. در گروه مورد از شیوه یادگیری بر اساس حل مشکل و در گروه شاهد از روش سخنرانی جهت تدریس استفاده شد. در پایان دوره داده‌ها با استفاده از پرسشنامه بررسی نگرش، بررسی رفتار و بررسی یادگیری دانشجویان گردآوری شد و جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون t-test و من ویتنی استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از آنالیز آماری نشان داد که ۹۵ درصد از دانشجویان رشته دندانپزشکی نسبت به استفاده از روش آموزش بر اساس حل مشکل احساس رضایت کرده‌اند و آنرا برتر از روش فعلی دانسته‌اند. از طرفی ۷۵ درصد دانشجویان تاثیر PBL بر میزان یادگیری خود را بالا دانسته‌اند.

بحث و نتیجه گیری: زمانی که مشکل، در مسیری که به دقت سازماندهی شده، نه به صورت منفرد، بلکه در یک توالی بهم پیوسته از مشکلات، در سراسر یک دوره مطالعاتی مورد بررسی قرار میگیرد. دانشجویان دانش مناسب، فهم و مهارتی که از نظر عمق و دامنه رشد می‌کند را کسب خواهند نمود. با توجه به نتایج

یافته‌ها: «فراخوان جهت مراجعه دانشجویان توسط اساتید» و «استقبال بهتر اساتید از دانشجویان مراجعه کننده» افزایش یافت که آزمون تفاوت معنی‌دار آماری (به ترتیب $P=0/001$ و $P=0/004$) نشان داد در ضمن ارزیابی کلی دانشجویان از عملکرد اساتید راهنما نیز افزایش یافت.

بحث و نتیجه گیری: مداخلات انجام شده به صورت برگزاری جلسات و دادن آموزش‌های مورد نیاز اساتید بر نگرش دانشجویان موثر بوده است و تداوم آموزش‌ها توصیه می‌گردد.

کد مقاله: M۳۵

بررسی عوامل مرتبط با استاد در ایجاد انگیزش در یادگیری دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۷

نویسندهگان: مهرداد مهدیان، اکبر علی‌اصغرزاده، فخرالسادات میرحسینی، فاطمه رنگرز جدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: بعضی از دانشجویان به طور طبیعی به یادگیری علاقمندند، اما بسیاری از دانشجویان را باید تشویق نمود. یادگیری موثر در کلاس بستگی به قابلیت و توانایی استاد دارد، تا بتواند دانشجویان را علاقمند نموده و در اولین قدم آنها را جذب واحد درسی نماید. این مطالعه نظرات دانشجویان دانشکده پیراپزشکی کاشان را در زمینه عوامل موثر بر انگیزه یادگیری که توسط اساتید بکار گرفته میشوند در سال ۱۳۸۷ مورد بررسی قرار می‌دهد.

روش مطالعه: تعداد ۱۱۶ پرسشنامه کتبی با ۱۳ سوال که هر سوال تاثیر یک روش را در ایجاد انگیزه یادگیری در دانشجویان مورد پرسش قرار میداد و پاسخ آن نیز بصورت یک مقیاس از حداکثر تاثیر منفی (-۵) تا حداکثر تاثیر مثبت (+۵) توسط دانشجویان علامتگذاری می‌شد، بصورت تصادفی در بین دانشجویان دانشکده پیراپزشکی توزیع گردید. داده‌ها با استفاده از نرم افزار کامپیوتری SPSS تحلیل گردید.

یافته‌ها: از بین پاسخ دهندگان ۳۰ نفر (۲۵/۹) مرد و ۸۶ نفر (۷۴/۱) زن بودند و میانگین سنی پاسخ دهندگان $20 \pm 1/6$ سال بود. از نظر دانشجویان به ترتیب «رابطه صمیمی توأم با احترام بین استاد و دانشجو» و «استفاده از مثالهای گویا و قابل فهم»، «مرتبط بودن موضوع تدریس با تخصص و رشته تحصیلی استاد» و «استفاده از وسایل آموزشی» (با میانگین نمره بیشتر از ۴) بیشترین نقش را در ایجاد انگیزه یادگیری دانشجویان داشته است و به ترتیب «استفاده

تفاوت معنی داری بین دانشجویان پسر و دختر در مورد انتظارات وجود نداشت.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نقش راهنمایی و مشاوره تحصیلی، بعنوان یکی از نقش‌های مهم یک استاد توانمند، بنظر میرسد با قوانین و ساختار و فرآیندهای فعلی در دانشکده پزشکی، اساتید در ایفای این نقش خود موفق نبوده اند. از دیدگاه دانشجویان پزشکی، استاد راهنما بهتر است پزشک باشد. دانشجویان بعد از ترم اول در انتخاب راهنمای خود نقش داشته باشند. آشنا کردن دانشجویان با نقشها و وظایف آینده و کمک به برنامه ریزی درسی موفق از مهم‌ترین انتظارات دانشجویان از اساتید راهنما می‌باشد.

کد مقاله: M۳۸

طراحی یک برنامه کامپیوتری برای ارزشیابی اساتید و گروههای مختلف آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

نویسندگان: سیداحمد فلاحی، مهران کریمی، هنگامه زندی، حسین نهنگی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: پیگیری نقطه نظرات دانشجویان در مورد اساتید و گروههای آموزشی، فیدبک بسیار مناسبی برای مشخص شدن کیفیت آموزشی در دانشگاهها بشمار میرود. به این منظور پرسشنامه‌ای طراحی گردید که از روش آمارگیری توصیفی-مقطعی بتواند اطلاعات لازم را از دانشجویانی که در یک بخش آموزش دیده‌اند فراهم آورد. این اطلاعات به صورت راندم از تعدادی از دانشجویان و برای تمام اساتید و گروههای آموزشی در طول دوره‌های مختلف گردآوری میشود تا مورد تحلیل قرار گیرد.

روش مطالعه: امروزه استفاده از نرم‌افزارهای مختلف برای آمارگیری و ارزشیابی در مسائل مربوط به آموزش به صورت امری رایج درآمده است. بندرت امکان دارد بتوان نقطه نظرات کلیه دانشجویان را در طول دوره‌های متوالی مستقیماً تجزیه و تحلیل نمود. مشخص کردن این نتایج برای هر حالت و محاسبات لازم بر روی آنها وقت و نیروی زیادی را صرف می‌کند. برای انجام اینگونه محاسبات تکراری بهترین روش اتوماسیون کردن آنهاست. مضاف بر اینکه در محاسبات دستی احتمال اشتباه وجود دارد. بنابراین نظم دادن به این محاسبات و طراحی برنامه‌های کامپیوتری

مطالعه فوق، آموزش به روش یادگیری بر اساس حل مشکل تاثیر بیشتری بر رفتار، نگرش و یادگیری نسبت به روش سخنرانی دارد که نشان دهنده لزوم آشنایی مدرسین با این روش آموزشی است.

کد مقاله: M۳۷

انتظارات و نظرات دانشجویان پزشکی در مورد اساتید راهنما در دانشکده پزشکی تبریز

نویسندگان: ریحانه منافی فرید، مهستی علیزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: راهنمایی و مشاوره تحصیلی یکی از مهمترین نقش‌های اعضای هیأت علمی در رشته‌های علوم پزشکی و بخصوص رشته پزشکی می‌باشد. استاد راهنما نقش حمایت‌کننده و مشاور در راستای مسائل و مشکلات دانشجویان را دارد. ارتباط بین استاد راهنما و دانشجو، نقشها و وظایف اساتید راهنما و بخصوص انتظاراتی که دانشجویان از اساتید راهنما دارند تا حد زیادی بستگی به شرایط فرهنگی و محیطی هر منطقه دارد. در این پژوهش برآن شدیم تا دیدگاه‌ها و انتظارات دانشجویان را در مورد استاد راهنمای توانمند جویا شویم، تا براساس انتظارات آنها و مبتنی بر شواهد بتوان اساتید راهنمای توانمند را مشخص نمود.

روش مطالعه: از بین دانشجویان مقطع علوم پایه دانشکده پزشکی تبریز، تعداد ۵۸ نفر نظرات خود را بصورت پاسخ به سوالات یک پرسشنامه محقق ساخت، با حدود ۲۰ سوال در حیطه‌های مختلف وظایف اساتید راهنما ارائه دادند. زمان انجام مطالعه ۲ هفته آخر نیمسال اول ۱۳۸۷-۱۳۸۸ بود. طی جلسات حضوری نیز نظرات آنها جمع‌آوری شد. داده‌های بدست آمده پس از جمع‌بندی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: از بین ۵۸ دانشجوی پزشکی مقطع علوم پایه ۳۷٪ تا پایان ترم، به استاد راهنمای خود مراجعه نکرده بودند. بیشترین دلیل مراجعه به استاد راهنما، مسائل آموزشی بود. شصت و هشت درصد از دانشجویان معتقد بودند که استاد راهنما بسیار کم در حل مشکلات کمک‌کننده بوده. بیش از ۷۰٪ دانشجویان معتقد بودند که اساتید راهنما با شرایط فعلی تاثیری در پیشرفت تحصیلی آنها ندارند. بیش از ۵۰٪ دانشجویان بر این باور بودند که استاد راهنما می‌تواند، در کمک به دانشجو موثر باشد البته نه با شرایط فعلی. بیشترین انتظارات از استاد راهنما در مورد راهنمایی در مورد نقش دروس مقاطع مختلف در شغل آینده و کمک به برنامه ریزی صحیح برای درس خواندن بود. بیش از ۸۷٪ دانشجویان بیان کردند که استاد راهنمای دانشجوی پزشکی بهتر است خود پزشک باشد.

انعطاف پذیری در طراحی و تصحیح دوره‌های آموزشی دارد بر آن شدیم تا عوامل موثر بر یادگیری در این مراکز را بررسی کنیم.

روش مطالعه: مطالعه حاضر یک مطالعه کیفی از نوع آنالیز محتوی است. برای جمع آوری داده‌ها از نمونه‌گیری مبتنی بر هدف استفاده شد و از طریق مصاحبه نیمه ساختاری اطلاعات گردآوری و در مجموع با ۲۳ نفر (۴ نفر مدرس، ۱۰ نفر کارورز، ۹ نفر کارآموز) مصاحبه به عمل آمد.

یافته‌ها: از داده‌های کدگذاری شده پیشبرنده‌های یادگیری در چهار محور اصلی شامل عوامل مربوط به مدرس، عوامل مربوط به برنامه‌ریزی آموزشی، عوامل مربوط به یادگیرنده و فضای فیزیکی و عوامل کاهنده یادگیری در دو محور اصلی شامل عوامل مربوط به برنامه‌ریزی و عوامل فیزیکی با محورهای فرعی طبقه‌بندی گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد، که آموزش بالینی مؤثر فرآیندی چندبعدی است و مانند هر برنامه آموزشی دیگری دارای چالشهایی در ابعاد مختلف بوده و نیاز به برنامه‌ریزی صحیح و توجه به کلیه ابعاد آن دارد، که یکارگیری یافته‌های حاصل از مطالعه می‌تواند اثر بخشی آموزش در این بخش را بهبود بخشد.

کد مقاله: M۴۰

توانمندسازی اساتید دانشگاه علوم پزشکی قزوین در استفاده از سامانه مدیریت آموزشی تحت وب

نویسندگان: مینا مرتضوی، پرویز فلاح، رفعت محبی فر، فاطمه ذوالقدر، معصومه ترکمن، کشور احمدی، مینا یعقوبی، فاطمه حسین خانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: در اجرا و اداره یک فرآیند آموزشی باید به ارتقاء کیفیت مراحل مختلف آن توجه داشت. با پیشرفت فن آوری اطلاعات، تغییرات بسیاری در شیوه تهیه مواد درسی، نحوه برگزاری کلاس، شیوه ارزیابی از فراگیران و چگونگی ابلاغ نتایج یادگیری رخ داده است. هدف از این تحقیق توانمند سازی اساتید در استفاده از فن آوری اطلاعات، در یکی از مراحل فرآیند آموزش یعنی ابلاغ نتایج یادگیری و بررسی تاثیر آن بر فرآیند مذکور می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه مداخله‌ای فرآیند اعلام نمرات پایان ترم دانشجویان قبل از مداخله، در چهار نیمسال تحصیلی، در دانشگاه علوم پزشکی قزوین مورد بررسی قرار گرفت و اطلاعات زیر جمع آوری شد الف - عوامل موثر بر طولانی شدن فرآیند

که بتواند این محاسبات را با در نظر گرفتن تمام حالت‌های مختلف آن انجام دهد کار مفید و لازمی بنظر میرسد.

یافته‌ها: به این ترتیب بعد از طراحی برنامه کامپیوتری و ورود اطلاعات اولیه، نظرات دانشجویان از طریق پرسشنامه برای هر کدام از دروس جمع آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. توانایی برنامه طراحی شده عبارتند از: ۱- نتایج ارزشیابی هر استاد به تفکیک ۲- مقایسه نتایج ارزشیابی اساتید با یکدیگر ۳- مقایسه نتایج ارزشیابی اساتید در ترم‌های مختلف ۴- مقایسه نتایج ارزشیابی گروه‌های آموزشی با یکدیگر. این نتایج میتواند به صورت جداول و نمودار با فشار کلیدهای مربوطه ارائه شوند.

بحث و نتیجه‌گیری: برنامه برای گروه‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد از نیمسال اول تحصیلی ۱۳۸۶-۱۳۸۷ تست شد که نتایج حاصله با محاسبات دستی مطابقت داشت سطوح امنیتی برنامه نیز برای کاربران متفاوت آزمایش شد که ایرادی وجود نداشت. بانک اطلاعات مربوطه نیز بخوبی عمل کرد. عملکرد برنامه در یک شبکه تحت ویندوز نیز ایرادی نداشت؛ بطوریکه افراد با مسئولیتهای متفاوت (اپراتور مسئول ورود اطلاعات، مدیر مرکز آمار و مدیر برنامه) هر کدام با کامپیوتر خود میتوانند اطلاعات مورد نظر را وارد کرده و یا استخراج کنند.

کد مقاله: M۳۹

بررسی عوامل پیشبرنده و کاهنده یادگیری در بخش آموزش مهارتهای بالینی (CSC) از دیدگاه اساتید و دانشجویان

نویسندگان: نسرين فولادی، زهرا تذکری، آیتا آذرکلاه، حسین علی محمدی، فرهاد پور فرضی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: یکی از ویژگیهای آموزش علوم پزشکی لزوم یادگیری مهارتهای عملی در کنار حیطه‌های دانشی و نظری می‌باشد. این خصوصیت دانش پزشکی باعث شده است تا از دیرباز دانشجویان، پایه پای استادان خود در بیمارستانها و بر بالین بیماران به مشاهده و تمرین مهارتهای عملی لازم بپردازند. در دهه اخیر با علمی تر شدن فرآیند آموزش و اهمیت ارزشهای مطرح در اخلاق پزشکی، روشهای سنتی مورد سوال قرار گرفته و در حال حاضر در سرتاسر دنیا برنامه‌های تمرین عملی روی مانکن فراهم شده است و مراکز مهارتهای بالینی (CSC) بدین منظور راه‌اندازی شده است. از آنجائی که یک مرکز مهارت بالینی برای موفقیت نیاز به

تحقیقاتی مورد بررسی قرار گرفت و بر مبنای نتایج، پیشنهاداتی در زمینه‌ی افزایش انگیزه و بهبود عملکرد دانشجویان ارائه گردید.

روش مطالعه: برای به دست آوردن اطلاعات مورد نیاز، پرسشنامه‌ای بر اساس طیف لیکرت تهیه شد و بعد از سنجش روایی و پایایی آن، توسط ۶۰ تن از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی لرستان به روش مصاحبه تکمیل شد. اطلاعات استخراج شدند و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند.

یافته‌ها: ۹۱/۶٪ دانشجویان علاقمند به کار تحقیقاتی هستند و حدود ۹۰٪ از آن‌ها توانایی انجام یک پروژه تحقیقاتی را در خود می‌بینند. ۶۸٪ از آن‌ها معتقدند که به آموزش‌های بسیار زیادی برای انجام کار تحقیقاتی نیاز دارند. حدود نیمی از آن‌ها تاکنون حداقل با یک پژوهشگر علمی ملاقات داشته‌اند و اکثر آن‌ها (۶/۶۶٪) بر این نکته تاکید داشته‌اند که این ملاقات‌ها در افزایش میزان علاقمندی و آگاهی آن‌ها به پژوهش مؤثر بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجایی که بسیاری از دانشجویان به کارهای تحقیقاتی علاقمند هستند و اکثر آن‌ها نیاز به آموزش‌های زیادی دارند، لازم است که کمیته‌ی تحقیقات دانشجویی علاوه بر افزایش امکانات خود، امکانات موجود را در جهت جذب و آموزش دانشجویان علاقمند صرف کند. لازم به ذکر است که با عضویت دانشجویان در کمیته تحقیقات می‌توان از نتایج مفید آشنایی دانشجویان علاقمند با پژوهشگران، که خود نیز بر آن تاکید داشته‌اند استفاده کرد. حضور دانشجویان در کارگاه‌های توانمندسازی می‌تواند از جنبه‌های گوناگون از قبیل آشنایی با اشخاصی که فعالیت پژوهشی انجام داده‌اند، افزایش آگاهی دانشجو و ... باعث ایجاد انگیزه‌های پژوهشی در آن‌ها گردد.

کد مقاله: M۴۲

ارتباط نظم و ترتیب استاد با میزان انگیزه دانشجو برای یادگیری در دانشگاه علوم پزشکی تبریز ۱۳۸۷

نویسندگان: شاپور نادر فام، حبیب‌الله قمی، علیرضا زادگان، مریم قاسم‌زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: منظور از این مطالعه مشخص کردن تاثیر نظم کلاس و همچنین استاد از نظر دانشجویان در میزان انگیزه آنان برای مطالعه و یادگیری است.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع تحلیلی می‌باشد که جمع‌آوری اطلاعات از داخل فرم‌های ارزشیابی سالانه نحوه تدریس اساتید از

ورود نمرات پایان ترم شناسایی شدند. ب- نمودار جریان فرآیند از مرحله چاپ لیست نمره در دانشکده تا صدور کارنامه ترمی مورد ارزیابی قرار گرفت. ج- میانگین فاصله زمانی پایان امتحانات تا صدور کارنامه ترمی دانشجویان محاسبه شد. پس از ارائه اطلاعات جمع‌آوری شده در شورای آموزشی دانشگاه، پیشنهاد ورود نمرات پایان ترم توسط اساتید در سامانه مدیریت آموزشی تحت وب از نیمسال اول سال تحصیلی ۸۸-۸۷ به تصویب رسید و طی هشت کارگاه، ۱۵۰ نفر از مدرسین دانشگاه مهارت و شیوه ورود نمرات پایان ترم را فرا گرفتند. در پایان نیمسال مجدداً میانگین فاصله زمانی پایان امتحانات تا صدور کارنامه ترمی و همچنین نمودار جریان فرآیند مورد مقایسه و ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: مهمترین عواملی که در سیستم سنتی (ورود نمرات در لیست نمره بصورت دستی)، باعث تاخیر در صدور کارنامه ترمی دانشجویان می‌شدند عبارت بودند از: الف- تاخیر در اعلام نمرات از سوی اساتید به دانشکده‌ها. ب- ورود نمرات پایان ترم کلیه دانشکده‌ها (۶۰۰ لیست) توسط یک نفر در اداره امتحانات. پس از اعمال مداخله در فرآیند ورود نمرات توسط اساتید و استفاده از سامانه تحت وب تغییرات زیر حاصل شد، الف- مراحل آماده سازی لیست نمره در دانشکده‌ها و تحویل آن به اساتید حذف شد و این باعث شد زمان فرآیند هشت هفته کوتاه تر شود. ب- مراحل ثبت نمره، رسیدگی به اعتراضات دانشجویان، درج در کارنامه دانشجو از طریق وب انجام شد و میانگین فاصله زمانی بین پایان امتحانات تا صدور کارنامه ترمی از ۵۶ روز به ۲۱ روز کاهش یافت.

بحث و نتیجه‌گیری: ایجاد بسترهای مناسب جهت ترغیب هر چه بیشتر مدرسین در استفاده از سامانه‌های کارآمد در زمینه آموزش، موجب افزایش کیفیت فرآیند آموزش می‌گردد.

کد مقاله: M۴۱

بررسی فاکتورهای انگیزشی دانشجویان علوم پزشکی برای انجام فعالیت‌های پژوهشی

نویسندگان: محمد زیبایی، کوروش گرچی، مهدی محسنی، سارا ساکیان محمدی، آرمان موسوی، تیم کیانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مقدمه: از آنجا که گام اول در انجام یک پژوهش موفق، داشتن انگیزه و شناخت کافی از مقوله پژوهش است، در این مطالعه میزان انگیزه، شناخت و باور دانشجویان در زمینه‌ی انجام پژوهش‌های

ویژگی‌های دموگرافیک، فاکتورهای اقتصادی- اجتماعی و نیز برخی عوامل موثر در انتخاب رشته تخصصی و نوع رشته تخصصی بود. داده‌ها وارد نرم‌افزار آماری SPSS شده و با استفاده از آزمون‌های آماری مناسب مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: در کل از ۳۲۰ دانشجوی کارورز پزشکی از ۴ دانشکده پزشکی در شمال کشور ۵۴/۱٪ زن و ۲۳/۲٪ متاهل بودند. متوسط سن شرکت کنندگان ۲۵/۲±۳/۷ سال بود. ۹۶/۸٪ از دانشجویان خواهان ادامه تحصیل در رشته‌های تخصصی بودند. بیشترین رشته‌های انتخابی دانشجویان شامل رادیولوژی (۷۰٪)، پوست (۶۵٪) و قلب (۵۶٪) بود. تاثیر جنسیت و شرایط اقتصادی اجتماعی در انتخاب رشته تخصصی معنادار نبود. درآمد بیشتر و جنبه‌های اقتصادی رشته مورد نظر به طور معنی‌داری در انتخاب رشته‌های ارتوپدی، پوست و رادیولوژی مؤثر بودند. همچنین علاقه‌مندی شخصی و شخصیت فرد از جمله عوامل مؤثر در انتخاب رشته‌های داخلی، جراحی و اطفال به شمار آمدند.

بحث و نتیجه‌گیری: اکثر دانشجویان علاقه‌مند ادامه تحصیل در رشته‌های تخصصی بودند. تخصص‌های کم مشغله از بیشترین طرفدار در بین دانشجویان برخوردار بودند. برخی عوامل انگیزشی نیز در انتخاب رشته تخصصی آینده نقش داشتند. توجه به این یافته‌ها در برنامه‌ریزی‌های سیاست‌گذاران سیستم‌های بهداشتی می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشند.

کد مقاله: M۴۴

بررسی عوامل انگیزشی و تاثیر گذار در آموزش دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

نویسندگان: نرگس ناصح، زهره خزاعی، طاهره خزاعی، محمدرضا حاجی‌آبادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: چالش‌های متعددی در مقابل آموزش دانشجویان پزشکی وجود دارد، یکی از چالش‌های آموزش بالینی افت توانمندی‌های بالینی و کمبود عوامل انگیزشی در اعضای هیأت‌علمی و فراگیران است. در این تحقیق عوامل انگیزشی و تاثیر گذار در فراگیران دانشگاه علوم پزشکی بیرجند بررسی شد (۱۳۸۷) تا با شناسایی دقیق این عوامل در جهت ارتقاء آموزش پزشکی گام برداریم.

روش مطالعه: روش جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای مشتمل بر اطلاعات دموگرافیک و نوع بازخورد بود. برای دانشجویان در مورد بازخورد توضیحات لازم داده شد و در پایان بخش‌های بالینی به کار آموزان و کارورزان (۶۷ نفر) پرسشنامه داده شد. پرسشنامه به

طریق پرسش از دانشجویان انجام گرفته است و نیز این بررسی روی نتایج حاصل از جمع‌آوری حدود ۱۰۲۵۳۷ فرم در طول ۷ سال یعنی از سال ۸۰ تا سال ۸۷ و آنالیز آنها پس از ورود اطلاعات به رایانه از طریق نرم‌افزار SPSS و دسته‌بندی داده‌ها و سپس تجزیه و تحلیل‌های آماری روی داده‌ها انجام شده است. پرسشنامه‌ها دارای ۲۵ سوال میباشند و ۴ سوال آن مربوط به نظم و ترتیب کلاس و استاد از نظر دانشجو میباشد و نیز میزان انگیزه دانشجویان در این پرسشنامه آمده است که میانگین امتیاز نظم و ترتیب با میزان انگیزه برای یادگیری مقایسه و ارتباط آنها با هم سنجیده و بررسی شده است. لازم بذکر است ارزشیابی نحوه تدریس اساتید سالانه بطور معمول از طریق دانشجویان بصورت پرسشنامه انجام میگردد.

یافته‌ها: نتایج زیر از تحلیل آماری انجام شده روی داده‌ها بدست آمده است که پایایی بدست آمده در این بررسی در پرسشنامه‌ها از طریق آزمون آماری آلفای کرونباخ ۰/۸۴۶ میباشد و میانگین امتیاز نظم و ترتیب اساتید ۱۶/۸۲ از ۲۰ با پراکندگی استاندارد ۳/۵۹ و میانگین میزان انگیزه ۳/۱۳ از ۴ با پراکندگی استاندارد ۰/۹۷۳ میباشد که بعد از تجزیه و تحلیل آماری نتایج زیر از طریق آزمون کای دو بدست آمد ($Chi^2 = 31459/983$, $df = 96$, $sig = 0/000$)

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد ارتباط معنی‌داری بین نظم و ترتیب و میزان انگیزه برای یادگیری دانشجو وجود دارد و این ارتباط طبق نتیجه آزمون همبستگی پیرسون ۰/۵۵۷ یک ارتباط همسو و مثبت میباشد.

کد مقاله: M۴۳

بررسی تاثیر جنسیت، شرایط اقتصادی اجتماعی و برخی فاکتورهای انگیزشی در انتخاب رشته تخصصی توسط دانشجویان پزشکی

نویسندگان: کوروش وحیدشاهی، میترا محمودی، سعیر عربی، جاوید غلامی، سارا احتشامی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: انتخاب رشته تخصصی توسط پزشکان تاثیر مهمی بر سیستم سلامت دارد. هدف از این مطالعه بررسی نوع و تاثیر جنسیت، شرایط اقتصادی اجتماعی و بربرخی عوامل موثر در انتخاب رشته تخصصی در کارورزان پزشکی ۴ دانشگاه علوم پزشکی شمال کشور می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی مقطعی تمامی کارورزان از ۴ دانشکده پزشکی در شمال کشور وارد مطالعه شدند. ابزار سنجش در این مطالعه پرسشنامه خود ایفا، روا و پایا بود که شامل

یافته‌ها: میانگین نمره دانش اعضای هیأت علمی در خصوص آموزش مبتنی بر وب ۱۴/۴۷ از ۲۰ و انحراف معیار ۳/۴۸ بوده است. نمره نگرش ۳/۲۱ و انحراف معیار ۰/۲۶ و میانگین نمره عملکرد اعضای هیأت علمی ۱۷/۰۱ و انحراف معیار ۵/۳۸ بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به دانش کافی اعضای هیأت علمی از آموزش مبتنی بر وب و مطلوب بودن نگرش و عملکرد آنان و آمادگی آنان برای کاربرد آموزش مبتنی بر وب مسئولان و ریزان آموزشی دانشگاه‌ها بایستی زیرساخت‌های لازم قانونی و رسمی را برای ایجاد و توسعه‌ی این نوع آموزش‌ها فراهم کنند.

کد مقاله: M۴۶

تعیین نقش آموزش مجدد اساتید و دانشجویان در بهبود وضعیت ثبت داده‌های پزشکی پرونده‌ها

نویسندگان: منوچهر خوش‌باطن، مسعود انتظاری‌اصل، خاطره عیسی‌زاده، سعیده غفاری‌فر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: فقدان آگاهی و اعتقاد کافی در مورد اهمیت اطلاعات ثبت شده در پرونده‌های پزشکی و کاربرد آن‌ها در روند ارزیابی و درمان بیمار از جمله مهمترین عوامل عدم ثبت کامل و دقیق پرونده‌های پزشکی توسط اساتید و دانشجویان می‌باشد. با توجه به اهمیت ثبت پرونده‌های پزشکی بر آن شدیم تا به بررسی وضعیت ثبت داده‌های پزشکی پرونده‌های پزشکی در دو دانشگاه علوم پزشکی تبریز و اردبیل بپردازیم.

روش مطالعه: در یک مطالعه نیمه‌تجربی پژوهشگر و تیم آموزشی مربوطه ۱۳۴۰ پرونده پزشکی مربوط به بخش‌های داخلی، جراحی عمومی، زنان زایمان و اطفال دو دانشگاه علوم پزشکی تبریز و اردبیل را به طور تصادفی و با استفاده از Randomization.org انتخاب و قبل و ۶ ماه پس از برگزاری کارگاه آموزشی یک روزه ثبت پرونده‌های پزشکی جهت اساتید و کارآموزان، وضعیت ثبت داده‌های پزشکی پرونده‌ها توسط آنها را با استفاده از چک‌لیست محقق ساخته مورد ارزیابی قرار دادند که ۴۱/۷۵٪ پرونده‌ها مربوط به قبل و ۵۸/۳٪ پرونده‌ها مربوط به بعد از برگزاری کارگاه بود.

یافته‌ها: بر اساس نتایج حاصل از این مطالعه وضعیت ثبت پرونده‌های پزشکی بعد از برگزاری کارگاه آموزشی در هر دو دانشگاه بهبود چشمگیر داشته و ۸۷ درصد اطلاعات ضروری طبق چک‌لیست ثبت شده، ولی هنوز در مورد ثبت شرح حال و

تایید ۵ نفر از اعضای هیأت علمی رسیده بود. اطلاعات وارد نرم‌افزار SPSS گردید و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: تعداد دانشجویان مورد مطالعه ۶۶ نفر بودند. ۲۲/۷٪ انترن ۵۰٪ استاژر و ۲۴/۲٪ علوم پایه و ۳٪ دوره فیزیوپاتولوژی بودند. ۷۸/۸٪ مجرد و ۸۰/۳٪ غیربومی بودند. ۹۴/۴٪ به رشته پزشکی علاقه‌مند بودند. در میان عوامل تاثیرگذار در حضور دانشجویان در کلاس و راند آموزشی بیشترین تاثیر را کیفیت تدریس ۷۵/۸٪ و سپس روش‌های نوین آموزشی تدریس ۶۶/۷٪ داشته است در میان این عوامل کمترین تاثیر را ترس از غیبت با ۱۹/۷٪ دارد. عوامل انگیزش در ۱/۵٪ از فراگیران وجود ندارد ۵۳٪ تا حدودی و ۵/۴۵٪ وجود داشته است که بیشترین عوامل ۶۹/۷٪ کیفیت تدریس استاد و ۴۸/۵٪ علاقه به رشته پزشکی بود. ارتباط بین عوامل انگیزشی با علاقه به رشته پزشکی با $(P < 0/001)$ معنی‌دار بود.

بحث و نتیجه‌گیری: در مطالعه‌ها در مورد عوامل تاثیرگذار بیشترین تاثیر را کیفیت تدریس استاد و در مورد عوامل انگیزشی کیفیت تدریس استاد و علاقه به رشته داشته است با توانمندی سازی استاد و استفاده از روش‌های نوین تدریس می‌توانیم در جهت ارتقاء آموزش پزشکی گام برداریم.

کد مقاله: M۴۵

توانمندی اساتید در زمینه آموزش مبتنی بر وب در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ۱۳۸۶

نویسندگان: سیدمهران حریرچیان، محمد یارمحمدیان، سوسن بهرامی، مهناز بهادرانی، ملیحه سلیمانیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: رشد فزاینده‌ی تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات موجب تحولات عظیمی در نقش و توانمندی‌های استادان دانشگاه‌ها شده است. این مطالعه به منظور بررسی توانمندی (دانش، نگرش و توانش) اعضای هیأت علمی دانشگاه ع پ اصفهان در زمینه آموزش مبتنی بر وب انجام شده است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی - پیمایشی است و از میان ۷۰۶ نفر اعضای هیأت علمی دانشگاه به شیوه‌ی تصادفی - طبقه‌ای تعداد ۲۱۰ نفر به عنوان نمونه‌ی تحقیق انتخاب شدند. پرسشنامه‌ی محقق ساخته‌ای با ضریب آلفای کرانباخ ۰/۹۲ توزیع و جمع‌آوری شد و داده‌ها با نرم‌افزار SPSS تحلیل شد.

نداشته و نتایج آزمون ANOVA یکطرفه نشان می‌دهد که بین آزمون‌های سالهای ۸۵ تا ۸۷ همبستگی وجود داشته و میانگین نمرات کاهش پیدا کرده و به یک رکود نسبی رسیده است. آزمون درون بخشی-ارتقاء از سال ۸۴ الی ۸۷: $t = 0/084$ ($r = 0/237$)، سال ۸۵ ($t = 0/297$)، سال ۸۶ ($t = 0/48$)، سال ۸۷ ($t = 0/473$) ($p < 0$)

بحث و نتیجه‌گیری: بررسی کمی یافته‌ها حاکیست که همبستگی مثبتی بین آزمون‌هایی که سطوح مختلف دانش و عملکرد دستیار را ارزیابی میکند وجود دارد ولی ضرایب همبستگی متوسط و با استاندارد (۰/۶ الی ۰/۹) فاصله دارد. لذا با توجه به اینکه آزمون فرصتی برای تداوم آموزش می‌باشد بنظر میرسد سیاست واگذاری آزمون ارتقاء، استقرار روشهای مستمر ارزیابی دستیاران و تصمیم به واگذاری آزمون گواهینامه اثرات مثبتی در ارتقا کیفیت آموزش خواهد گذاشت. در عین حال نتایج نشان می‌دهد که برای افزایش همبستگی و ارتقا میانگین‌ها و خروج از حالت رکود می‌بایست کارگاه‌های توانمندسازی اساتید برای طراحی بهینه سوالات چند گزینه‌ای، طراحی OSCE، ارزیابی به روش DOPS و Mini-CEX به شکل small و large Groups برگزار گردد.

کد مقاله: M۴۸

نقش اعضای هیات علمی در کمیته‌ها و شوراهای حوزه معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: محمدرضا دهقانی، میترا امینی، مرضیه ده بزرگیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: اهمیت و جایگاه اعضای هیأت علمی به عنوان توانمندترین نیروی انسانی و فکری اجتماع بر کسی پوشیده نیست. هر جامعه پیشرفت‌ها و موفقیت‌های خود را مرهون چگونگی فعالیت‌ها و تلاش‌های اندیشمندان، متفکران و استادان خود در عرصه‌های مختلف علم و دانش می‌داند. از اینرو مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی شیراز در راستای هدف ارتقاء کیفیت آموزش، بر آن شد که به بررسی نقش اعضای هیأت علمی در کمیته‌ها و شوراهای آموزشی که می‌تواند معیاری مهم در ارائه تصویری از توزیع تلاش‌های اعضای هیأت علمی نسبت به رسالت آموزشی دانشگاه باشد، بپردازد.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت توصیفی انجام گردید. به این منظور یک فرم اطلاعاتی ۳۰ سوالی در ارتباط با حیطه کاری شورا، هدف کلی، تدوین رسالت و دیدگاه، اجرای مصوبات، محل ابلاغ

یادداشت روزانه کارآموزان و همچنین وضعیت کیفی ثبت داده‌ها در پرونده‌ها اشکالات فراوانی وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: هر چند تغییر نگرش اساتید و کارآموزان در مورد اهمیت ثبت داده‌های پزشکی در پرونده‌های بیماران پس از برگزاری کارگاه‌های آموزشی تاثیر شگرفی بر میزان ثبت داده‌های پزشکی در هر دو دانشگاه داشت، اما اشکالات در کیفیت ثبت داده‌ها نیاز به برگزاری کلاس‌های آموزشی منظم و ممتد و توجه به کیفیت آموزش را می‌طلبد.

کد مقاله: M۴۷

همبستگی بین میزان دانش، صلاحیت، مهارت‌های بالینی و کارایی دستیاران تخصصی بالینی دانشکده پزشکی تبریز و لزوم توانمندسازی اساتید در ارزیابی اعتبار حرفه‌ای

نویسندگان: رامین مصری، داریوش سوادی‌اسکوئی، سکینه حاج‌ابراهیمی، فاطمه علیپوریگانه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: امروزه ابزارهای مختلفی شامل MCQs، MEQs، OSCE، DOPS، Mini-CEX و... برای ارزیابی دستیاران بکار می‌رود که هر کدام سطوح مختلفی از اعتبار حرفه‌ای دستیار را می‌سنجد. با توجه به واگذاری آزمون ارتقا به دانشگاه‌ها، استقرار روش‌های مستمر ارزیابی دستیاران و اجرای سیاست واگذاری آزمون گواهینامه به دانشگاه‌ها و نظر به اهمیت و ضرورت کارآمد بودن روش‌های ارزیابی بر آن شدیم تا با تحلیل میزان همبستگی بین آزمون‌های دستیاران و بطبع آن میزان توانمندی اساتید در ارزیابی بهینه و توانائی اعطای اعتبارنامه حرفه‌ای به دستیار را مورد بررسی قرار دهیم.

روش مطالعه: طی یک مطالعه توصیفی و تحلیلی نمرات آزمون‌های ارتقا، معرفی به ارتقا، درون‌بخشی و OSCE دستیاران دانشکده پزشکی در سالهای ۸۴ الی ۸۷ با کل جامعه مورد مطالعه ۹۵۱ نفر و با استفاده از پرسشنامه استخراج و توسط نسخه ۱۵ نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان می‌دهد که بین نمرات آزمون‌های درون‌بخشی، ارتقا، معرفی به ارتقا و OSCE در سال ۸۷ همبستگی مثبت وجود دارد. ($p < 0/000$) آزمون درون بخشی- ارتقا سال ۸۷ ($t = 0/473$) - ارتقا - معرفی به ارتقا ۸۷ ($t = 0/633$) OSCE - ارتقا ۸۷ ($t = 0/324$) OSCE - معرفی به ارتقا ۸۷ ($t = 0/362$) آزمون ارتقاء ۸۴ با سالهای بعد همبستگی

نویسندگان: فریبا سالک رنجبرزاده، رضا غفاری، سوسن حسن‌زاده سلماسی، ربابه باقری، کریم نظری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: افسردگی شغلی (سندرم برنات) اصطلاحی است برای توصیف تغییرات منفی در نگرش و خلق و رفتار افرادی که در مواجهه با فشارهای مربوط به آن شغل قرار می‌گیرند و سندرمی است که باعث خستگی هیجانی، مسخ شخصیت و کاهش احساس کفایت شخصی می‌گردد و می‌تواند تاثیر بسزایی در کاهش توانمندی بگذارد. هدف این مطالعه بررسی میزان شیوع این سندرم و رابطه آن با توانمندی اساتید می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه یک پژوهش تحلیلی مقطعی است. ۱۰۰ نفر از اساتید دانشگاه علوم پزشکی تبریز بصورت تصادفی بعنوان نمونه انتخاب شدند. بمنظور سنجش افسردگی شغلی از پرسشنامه مازلاک و برای سنجش توانمندی اساتید از پرسشنامه محقق ساخته با روایی ۰/۸۵ (منتج از آلفای کرونباخ) استفاده گردید. اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و آماره‌های توصیفی (درصد، میانگین و انحراف معیار) و همبستگی پیرسون استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که میزان افسردگی شغلی در بین اساتید با کسب میانگین $11/14 \pm 35/14$ در حد متوسط قرار دارد و امتیاز کسب شده توانمندی اساتید در زمینه آموزش از سوی دانشجویان این اساتید $16/34 \pm 80/40$ می‌باشد. آزمون همبستگی پیرسون رابطه معکوس و معنی داری را بین افسردگی شغلی و توانمندی اساتید نشان می‌دهد ($R = -0/85$ $P = 0/012$)

بحث نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج بدست آمده می‌توان نتیجه گرفت که با شناسایی و از بین بردن عوامل موثر در بروز افسردگی شغلی می‌توان در بالا بردن میزان توانمندی اساتید موفق شد.

کد مقاله: M۵۰

رضایت شغلی اعضای هیات علمی و عوامل موثر بر آن

نویسندگان: لادن زرشناس، شهلا مومنی‌دانایی، الهام مزارعی، سهیلا شقایان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: از آنجایی که انگیزش، عامل اساسی در ایجاد فعالیتها است، شناخت عوامل موثر در ایجاد انگیزش شغلی اعضای هیات علمی از ضرورت‌هایی است که می‌تواند در افزایش بهره‌وری رضایت شغلی و برنامه‌ریزی موفق در ایجاد محیطی پر شور در دانشگاه و پیش‌بینی و تفسیر رفتارهای آنان کمک‌کننده و مفید

مصوبات شورا، تعیین و مشخص کردن دستور جلسات، متوسط تعداد جلسات، نحوه انتخاب اعضاء، تعداد اعضاء و ... تهیه و تنظیم و به کلیه زیرواحدهای معاونت آموزشی دانشگاه و دانشکده‌ها ارسال گردید. این فرمها پس از تکمیل و چک کردن جمع‌آوری گردید و به وسیله نرم‌افزار آماری SPSS مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: به طور کلی در ۱۴ حوزه که شامل زیر مجموعه‌های حوزه معاونت آموزشی و دانشکده‌های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی بود ۷۹ شورا / کمیته معرفی و مورد بررسی قرار گرفت. تعداد اعضای شوراها از حداقل ۳ تا حداکثر ۱۹ عضو با میانگین تقریباً ۸ عضو می‌باشد که عمدتاً اعضای هیأت علمی می‌باشند. هدف کلی ۷۶ (۹۶٪) شورا درج شده بود. در ۴۹ (۶۲٪) شورا رسالت و دیدگاه تدوین شده بود. با توجه به اینکه هر شورا می‌تواند حیطه‌های کاری متنوعی از جمله علمی-آموزشی، پژوهشی، اجرایی و ... داشته باشد، ۴۷ شورا در فیلد علمی-آموزشی، ۲۳ شورا در زمینه پژوهشی، ۴۰ شورا در فیلد اجرایی، ۳۳ شورا در زمینه برنامه‌ریزی و ۲۲ شورا در فیلد ارزیابی-نظارتی فعالیت داشتند. در ۴۸ (۶۱٪) شوراها اعضاء دارای ابلاغ رسمی بودند. در ۶۱ (۷۷٪) شورا جلسات به طور منظم تشکیل می‌شد. در ۶۷ (۸۵٪) شورا صورتجلسه نوشته می‌شد. ۶۴ (۸۱٪) شورا دارای مصوبات بودند. در ۶۳ (۸۰٪) از شوراها مصوبات اجرا شده که البته در ۳۵ مورد (۴۴٪) به طور کامل اجرا شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجاییکه توانمندی شوراها و کمیته‌های مختلف و نیز توانمندی دانشگاه به حضور فعال اعضای هیأت علمی، بنیه علمی و تجربیات ارزشمند آنان وابسته است و از آنجاییکه ضرورت بهره‌برداری حوزه‌های مختلف دانشگاهی از افکار، ایده‌ها و ظرفیتهای اعضای هیأت علمی در رفع مشکلات دانشگاهی محرز است، سعی و تلاش مجدانه صاحب‌نظران و مسئولان ذیربط، به منظور مطالعه، بررسی و تدوین برنامه‌ها و راهکارهای مناسب، جهت تشویق و ترغیب اساتید به حضور فعال در شوراها، کمیته‌ها، جلسات، مجامع و تشکیل آنها، تهیه و تنظیم صورت جلسات، نظارت بر آنها، پیگیری اجرای مصوبات و ... را می‌طلبد. البته پیشنهاداتی در این زمینه از سوی خود شوراها نیز عنوان شده است.

کد مقاله: M۴۹

بررسی میزان سندرم برنات در بین اساتید دانشگاه علوم پزشکی تبریز و رابطه آن با توانمندی اساتید

خود غنای بیشتری بیخشند، پیشنهاد می گردد مطالعات وسیعتری در این زمینه در سایر دانشگاهها انجام گرفته و تاثیر مداخلات اجرایی و مدیریتی را در ارتقای رضایت شغلی مورد بررسی قرار داد.

کد مقاله: M51

نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان در مورد طرح درس

نویسندگان: مرتضی منصوریان، ناصر بهنامپور، لیلا پاداش، عبدالرحمن چرکزی، مصطفی قربانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گرگان

مقدمه: طرح درس به خط مشی آموزشی اطلاق می شود که توسط مدرس برای یک جلسه درس تدوین می شود این مطالعه با هدف بررسی نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان در مورد طرح درس صورت گرفت.

روش مطالعه: در این مطالعه مقطعی توصیفی- تحلیلی اطلاعات ۵۵ عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گلستان به وسیله پرسشنامه ای که حاوی سئوالات دموگرافیک و نگرش بود و با مراجعه به اتاق کار اساتید و بیمارستانها آموزشی جمع آور شد. پس از جمع آوری، اطلاعات دسته بندی و داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون کای اسکور تجزیه و تحلیل شد و نتایج با P-value کمتر از ۰/۰۵ بعنوان معنی دار در نظر گرفته شد.

یافته ها: میانگین سنی شرکت کنندگان $38/58 \pm 8/71$ سال، ۷۹ درصد مرد، ۵۱ درصد علوم پایه، میانگین سابقه $11 \pm 6/17$ سال، $58/2$ درصد رسمی، $11/3$ درصد برای هیچکدام از دروس خود طرح درس نداشتند، $67/3$ درصد در کارگاه طرح درس شرکت کرده بودند و میانگین تعداد واحد تدریس شده در هر ترم $7/14 \pm 3/38$ واحد بود. $41/8$ درصد طرح درس را در اختیار دانشجویان قرار می دادند. $14/76$ درصد خیلی کم با وظایف EDC آشنایی داشتند. حدود ده درصد از اعضای هیات علمی به طرح درس نگرش منفی دارند. بین نگرش اعضای هیات علمی و زمینه تخصصی (علوم پایه یا بالینی بودن) و تعداد دروسی که در هر ترم تدریس می کنند ارتباط معنی دار آماری ($P-Value < 0/05$) وجود داشت، ولی بین نگرش اعضای هیات علمی و سن، جنس، رشته و تخصص، سابقه تدریس، نوع استخدام و تعداد واحد های هر ترم ارتباط معنی داری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اهمیت طرح درس اجرای کارگاه های آموزشی در این زمینه برای اساتید و ایجاد انگیزه در آنها برای تدوین طرح درس می تواند در ارتقا سطح کیفی آموزش پزشکی موثر باشد

باشد. با عنایت به این امر که اعضای هیات علمی بدنه اصلی هر دانشگاه را تشکیل می دهند، دانشگاههای علوم پزشکی به اساتید با انگیزه بعنوان یکی از ارکان تعلیم و تربیت نیاز دارند تا در آموزش دانشجویان و ارتقای بهداشت و درمان جامعه موثر واقع شوند و از بروز جامعه بیمار و غیر مولد در آینده پیشگیری گردد. از این رو لازم است سازمانهای آموزشی در حفظ و حمایت نیروی انسانی تلاش به عمل آورده تا از نیروی معنوی بهتری در سازمان آموزشی برخوردار شده و به مقاصد آموزشی دست یابند. بر این اساس این مطالعه با هدف بررسی عوامل موثر بر انگیزش شغلی طراحی گردید. دانشگاهها مهم ترین مراکز فعالیتهای آموزشی و پژوهشی در هر کشوری هستند و در این راستا اعضای هیات علمی از مهم ترین مولفه های نظام آموزشی و از اساسی ترین عناصر توسعه و پیشرفت در هر کشور به شمار می آیند. اعضای هیات علمی بعنوان یکی از اجزاء درونداد سیستم آموزش و یکی از کلیدی ترین ارکان ساختار دانشگاه، در ارتقاء و بهبود عملکرد سیستم آموزشی نقشی موثر و اساسی ایفا می نمایند و از این رو تعیین عواملی که موجب افزایش اثر بخشی عملکرد آنها می گردد بسیار اهمیت دارد. شواهد شغلی نشان می دهد که عوامل انگیزشی و رضایت شغلی، اساسی ترین عوامل در این زمینه می باشند. انگیزش و رضایت شغلی اساتید می تواند نقش بسیار اساسی در عملکرد آنها داشته باشد. عدم توجه به رضایت کارکنان یک سازمان موجب توقف و رکود نسبی و تحلیل و زوال تدریجی آنان خواهد شد. عدم رضایت موجب تشویش، کم کاری، غیبت، استعفا، ترک خدمت، بازنشستگی زودرس و ناراحتی های جسمی و روحی گردد

روش مطالعه: این مطالعه بصورت سرشماری انجام می گیرد و کلیه اساتید هیات علمی شاغل در دانشکده دندانپزشکی که رضایت داشته باشند در مطالعه قرار می گیرند. جمع آوری داده ها با استفاده از پرسشنامه ای روا و پایا شامل ۲ بخش سوالات فردی شامل ۸ سوال و سوالات اختصاصی شامل ۱۸ سوال حداکثر امتیاز ۹۰ و حداقل امتیاز نمره ۲۰ می باشد. نمره متوسط رضایت شغلی در کلیه عوامل ۵۵ در نظر گرفته می شود. پرسشنامه بصورت محرمانه توسط اساتید پر شده و بعد از جمع آوری، وارد نرم افزار SPSS و با استفاده از آمار توصیفی و ضریب همبستگی تحلیل گردید.

یافته ها: داده ها براساس میانگین انگیزش درونی و بیرونی در بین اساتید و ارتباط بین عوامل انگیزش درونی و بیرونی و خصوصیات دموگرافیک (سابقه کار، وضعیت استخدامی...) آنالیز شد

بحث و نتیجه گیری: مدیران و برنامه ریزان لازم است به عواملی که در ایجاد انگیزش شغلی اعضای هیات علمی و روند فعالیت آموزشی و پژوهشی آنها اثر می گذارد، توجه بیشتری نمایند. این نتیجه به عنوان مقدمه ای برای برنامه ریزی می تواند به مدیران و دست اندرکاران دانشگاه کمک کند تا بتوانند به حیات سازمانی

استاد توانمند

ارزشیابی

و ارتقاء

کد مقاله: A1

بررسی میزان همبستگی دیدگاههای مختلف ارزیابان (دانشجویان، مدیران گروههای آموزشی مسئولان و خودسنجی) در ارزشیابی اساتید دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

نویسندگان: زهرا تذکری، فاطمه ابراهیمی، عفت مظاهری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: ارزشیابی شیوه تدریس اساتید فرایندی است که هدف آن بهبود ارتقای آموزش در دانشگاهها است. روشهای ارزشیابی اساتید توسط مدیر، همکاران، خودارزیابی و دانشجویان انجام می شود. هدف از این مطالعه بررسی میزان همبستگی پاسخهای اساتید، دانشجویان، مدیران گروه و مسئولان در ارتباط با ارزشیابی کلی یک استاد بود.

روش مطالعه: این تحقیق یک مطالعه توصیفی زمینه ای بود که بر روی کلیه اساتید دارای تدریس دروس تئوری (۵۰ نفر) و دانشجویانی که درس تئوری داشته اند (۳۶۷ نفر، روزانه)، مسئولان دانشکده (معاون آموزشی و رئیس دانشکده ها) تعداد ۶ نفر و مدیران گروههای آموزشی (۱۰ نفر) دانشگاه علوم پزشکی انجام گرفت. داده ها از طریق ۴ پرسشنامه جمع آوری شد که اعتبار آن توسط برخی از متخصصین و روایی آزمون با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۰، بررسی شد. داده ها با استفاده از ضریب همبستگی، روش آلفا یا آلفای کرونباخ و تحلیل واریانس یک طرفه و نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: نتایج نشان داد که بین روشهای ارزشیابی اساتید مسئولین، دانشجویان، مدیران گروه و خودسنجی تفاوت چندانی وجود نداشت. فقط ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان کمی با سایر روشها تفاوت وجود داشت و دانشجویان در تحقیق حاضر به اساتید نمره بسیار خوب داده اند ولی میزان توافق نظر گروههای دیگر در گیر در ارزشیابی اساتید (مسئولان، مدیران گروهها و خودسنجی اساتید) با همدیگر بیشتر از میزان توافق آنها با دانشجویان بود.

بحث و نتیجه گیری: بنظر می رسد که نمرات دانشجویان به اساتید نسبت به سایر روشها بیشتر است لذا در ارزشیابی کلی اساتید نبایستی فقط به این یک روش اکتفا کرد و استفاده از چند روش و تلفیق نتایج آنها نتایج بهتری را به همراه خواهد داشت.

کد مقاله: A2

ارزشیابی توانمندی استاد توسط دانشجو (از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان)

نویسندگان: طیبه احتشامی، زهره سعادت مند

آدرس: دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان

مقدمه: ارزشیابی از مهم ترین پایه های ارتقاء کیفیت آموزش می باشد. از این رو در این مطالعه دیدگاه استادان و دانشجویان دانشگاه آزاد خوراسگان در مورد ارزشیابی توسط دانشجویان مورد بررسی قرار گرفت.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی و مقطعی بوده و جامعه مورد مطالعه ۲۴ استاد و ۲۴۰ دانشجوی دانشکده علوم تربیتی (مدیریت و برنامه ریزی و آموزش ابتدایی) دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان در سال ۱۳۸۷ بوده اند. ۲۵ استاد به شیوه سرشماری و ۱۵۰ دانشجو به روش نمونه گیری چند مرحله ای به دو پرسشنامه محقق ساخته مجزا با روایی و پایایی مطلوب پاسخ دادند و داده ها توسط نرم افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۵۸/۴ درصد اساتید اعلام نمودند که نمره بدست آمده از فرمهای ارزشیابی در کیفیت تدریس آنان مؤثر است. ۶۲/۶٪ اساتید معتقد بودند دانشجویان در تکمیل فرمهای ارزشیابی اغراض شخصی را دخالت می دهند. ۷۰/۹٪ اساتید روش خودسنجی را به عنوان روش مکمل ارزشیابی معرفی کرده بودند. ۷۰٪ دانشجویان اعلام نمودند که مهارتهای ارتباطی اساتید در ارزشیابی آنان مؤثر است. در خصوص تأثیر شوخ طبعی اساتید این رقم ۵۶/۷٪ بود. ۷۲ درصد تأثیر مسائل و اغراض شخصی خود را در تکمیل فرمهای ارزشیابی کم اهمیت می دانستند و ۷۰٪ دانشجویان سختگیری در امتحانات را با نمره کم ارزشیابی مرتبط می دانستند.

بحث و نتیجه گیری: از نظر اغلب استادان و دانشجویان نحوه انجام ارزشیابی مناسب است، اما نگرش منفی قابل توجهی در استادان نسبت به آگاهی و صداقت دانشجویان در تکمیل پرسشنامه وجود دارد. با در نظر گرفتن این که ارزشیابی استاد تحت تأثیر عوامل مختلف قرار می گیرد بهتر است از سایر روشها نظیر ارزشیابی از همکار، خودسنجی و ارزشیابی میزان یادگیری دانشجویان استفاده شود.

کد مقاله: A۳

اولویت‌های ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم ۱۳۸۷

نویسندگان: هدی احمدری طهران، احمد کچویی، زهرا کریمیان
تهمینه دادخواه تهرانی، زهرا عابدینی، ناهید مهران

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: امروزه درباره ارزشیابی به عنوان عامل تعیین کننده سودمندی هرگونه برنامه توسعه و رشد اقتصادی، فرهنگی اجتماعی و آموزشی زیاد بحث می‌شود. از این رو تاکید زیادی بر روند رو به رشد ارزشیابی می‌شود. در این میان استاد از ارکان مهم آموزش محسوب می‌شود و در امر آموزش نه تنها نحوه تدریس مدرس بلکه کلیه رفتارها و ویژگی‌های او در جلب نظر دانشجویان موثر است. مهمترین دلیل انجام ارزشیابی دانشجویان از اساتید و تاکید بر بهبود آن ایجاد زمینه‌ای مناسب برای اعضاء هیات علمی در راستای بهتر کردن نحوه آموزش می‌باشد این روش یکی از بحث برانگیزترین روش‌های ارزشیابی اعضاء هیات علمی است و درباره درستی و نادرستی استفاده از آن اختلاف نظرهای زیادی وجود دارد، با این حال این روش کاربردهای زیادی دارد. به اعتقاد برخی محققان استفاده از نظر دانشجویان برای ارزشیابی استادان تنها منبع ملموس در دانشگاه‌ها می‌باشد. از آنجاییکه روش ارزشیابی استاد بوسیله دانشجو کاربرد زیادی پیدا کرده است و حتی در حوزه‌های مختلف شغلی آنان (ارتقاء و استخدام) وارد شده است لذا باید از معیارهای درستی برخوردار باشد. لذا این مطالعه به منظور تعیین مهم‌ترین اولویت‌های ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان و همچنین اساتید درمورد ویژگی‌های متفاوت و متنوعی است که برای یک مدرس می‌توان در نظر گرفت تا در نهایت، بتوان از این طرح در طراحی ابزار ارزشیابی استاد، استفاده بهینه نمود.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی تحلیلی است که بر روی ۸۲ دانشجوی مشغول به تحصیل در دانشکده پرستاری مامایی قم انجام شده است. نمونه‌گیری در این پژوهش تصادفی بوده است. اطلاعات توسط پرسشنامه‌ای دو قسمتی (مشخصات دموگرافیک و ۵ حیطه ارزشیابی شامل مهارت‌های تدریس، مهارت‌های ارتباطی، رعایت اصول و قوانین آموزشی، ویژگی‌های فردی و مهارت‌های ارزشیابی) جمع‌آوری و سپس با کمک آزمون‌های توصیفی و تحلیلی کای دو و فیشر در برنامه SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین سنی نمونه‌های مورد پژوهش $23 \pm 3/2$ سال و اکثریت ($79/9\%$) مونث بودند. در میان ۵ حیطه مورد پرسش به ترتیب بیشترین اولویت با مهارت‌های تدریس ویژگی‌های تدریس، مهارت‌های ارتباطی، مهارت‌های ارزشیابی و رعایت اصول و قوانین آموزشی بود. در این میان بیشترین امتیاز در حیطه مهارت‌های تدریس به تسلط بر موضوع درس و فراهم کردن موقعیت برای تفکر دانشجویان، در حیطه ویژگی‌های فردی به داشتن اعتماد به نفس و نوع نگرش استاد به رشته، در حیطه مهارت‌های ارتباطی به برقراری ارتباط صمیمانه با دانشجو و انعطاف‌پذیری نسبت به وی، در حیطه مهارت‌های ارزشیابی به برگزاری ارزشیابی مرحله‌ای در پایان هر کلاس و آزمون دقیق در پایان ترم و در حیطه رعایت اصول و قوانین آموزشی، به رعایت دقیق شروع و پایان کلاس تعلق گرفت. با آزمون آماری کای دو ارتباط آماری معنی‌داری بین ترم تحصیلی، مقطع تحصیلی و جنسیت مشخص شد ($p = 0/02$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج توصیه می‌شود به کمک پژوهش‌های متعدد، ابزارهای ارزشیابی با روایی و پایایی بیشتری جهت ارزشیابی اساتید تدوین گردد تا قضاوت دانشجویان در رابطه با اساتید تنها به لحاظ ویژگی‌های ظاهری نباشد.

کد مقاله: A۴

مقایسه نتایج خودارزیابی اساتید با ارزیابی دانشجویان از آنان

نویسندگان: نسرين اصغری، سمیرا عابدینی، سعید حسینی، نادره نادری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس

مقدمه: ارزیابی اساتید یکی از موضوعاتی است که امروزه بدلیل نیاز به وجود سیستم مشخص برای بازخورد، در شناخت نقاط قوت و ضعف اساتید و تعیین سیاست‌های آموزشی جدید بر اهمیت آن افزوده شده است. با توجه به اینکه مقایسه نتایج ارزشیابی عملکرد آموزشی اعضاء هیات علمی از نظر دانشجو و خودارزیابی می‌تواند موجب شناخت دقیق‌تر نقاط قوت و ضعف آموزش آنها شود لذا این بررسی با هدف تعیین میزان تطابق نظرات دانشجویان در مورد اساتید با خودارزیابی آنها صورت گرفت.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی - مقطعی تعداد ۶۱ نفر از اساتید سه دانشکده پزشکی، پرستاری - مامایی و بهداشت دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان و به ازای هر استاد بطور متوسط تعداد ۳۰ نفر دانشجویانی که در نیمسال اول و دوم سال تحصیلی ۸۶-۸۵ با

نظر مدیر گروه و نظرسنجی از دانشجویان می‌باشد (حداقل امتیاز قابل قبول ۵). کمیت تدریس شامل میزان مشارکت در برنامه‌های آموزشی دانشگاه و واحدهای تدریس موظف می‌باشد که براساس آئین نامه معادل‌سازی واحدها محاسبه می‌شود (حداقل امتیاز قابل قبول ۶). فعالیت اجرایی شامل مشاوره دانشجویی، عضویت در کمیته، مسئولیت اجرایی و داوری مقالات و پایان نامه می‌باشد (حداقل امتیاز قابل قبول ۱) و امتیاز پژوهش بر حسب فعالیت‌های چاپ مقالات در مجلات و همایشها، استاد راهنما یا مشاور، انتشارات، طرح‌های پژوهشی مصوب می‌باشد. (حداقل امتیاز قابل قبول بر حسب رتبه، برای مربی ۴ امتیاز و استادیار و بالاتر ۷ امتیاز)

یافته‌ها: بررسی پرونده ارتقا سالانه ۵۸ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان از فروردین لغایت بهمن ماه ۸۷ نشان داد که میانگین امتیاز در حیطه کیفیت تدریس در گروه مربیان $(8/3 \pm 0/5)$ ، استادیاران $(8/1 \pm 1)$ ، دانشیاران $(7/2 \pm 2/7)$ و میانگین در حیطه کمیت تدریس در گروه مربیان $(10/9 \pm 4/2)$ ، استادیاران $(12/7 \pm 5/8)$ و دانشیاران $(9/9 \pm 5)$ و میانگین در حیطه فعالیت‌های اجرایی، مربیان $(2/3 \pm 2/7)$ استادیاران $(2 \pm 4/1)$ و دانشیاران $(1/35 \pm 2/8)$ و میانگین در حیطه پژوهش، مربیان $(6/3 \pm 4/7)$ ، استادیاران $(7/6 \pm 6)$ و دانشیاران $(13/7 \pm 9/7)$ که تفاوت امتیاز حیطه پژوهش بر حسب رتبه علمی، جنس و دانشکده از نظر آماری معنی‌دار بود $(P < 0/05)$.

بحث و نتیجه‌گیری: ارزیابی سالانه فعالیت‌های اعضای هیأت علمی می‌تواند بعنوان عامل مهمی در فرآیندهای تصمیم‌گیری انتخاب برترین‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی دانشگاهها باشد.

کد مقاله: A۶

بررسی روند ارزشیابی گروه‌های آموزشی دانشکده دندانپزشکی

نویسندگان: محمدحسن شیخها، نسیم اویسی، محمدرضا حیدری، عبدالعظیم اقبال

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: ارزشیابی گروه‌های آموزشی یکی از ابزارهای ممکن جهت شناخت وضعیت موجود سیستم آموزشی و تلاش در جهت ارتقا کیفیت خدمات آموزشی می‌باشد. هدف از این مطالعه بررسی ارزشیابی گروه‌های آموزشی بر اساس میانگین نمرات ارزشیابی اعضا هیأت علمی گروه است.

روش مطالعه: مطالعه حاضر مطالعه‌ای توصیفی-تحلیلی به روش مقطعی است. اطلاعات مربوط به نمره کل ارزشیابی ۹ گروه

این اساتید کلاس داشته‌اند به طور تصادفی ساده انتخاب شدند. استفاده از دو پرسشنامه مجزای محقق‌ساخته که روایی آنها مورد تایید و اعتبار آنها نیز با استفاده از آلفای کرونباخ به ترتیب برابر با ۰/۸۵ و ۰/۸۳ بدست آمد، نتایج خود ارزیابی اساتید و نظرات دانشجویان در رابطه با کیفیت آموزش جمع آوری و سپس با بکارگیری روشهای آمار توصیفی و آزمون Paired-T Test در SPSS تجزیه و تحلیل اطلاعات صورت گرفت.

یافته‌ها: اکثریت اساتید یعنی ۴۵ نفر $(73/8\%)$ اظهار داشته‌اند که در زمان مشخص شده در محیط آموزشی حضور می‌یابند و اکثریت دانشجویان $(62/3\%)$ این موضوع را تایید نموده‌اند. در رابطه با توانایی انتقال و بیان مفاهیم درسی متناسب با سطح فراگیران $(P=0/043)$ و معرفی منابع مناسب و جزوات آموزشی $(P=0/048)$ بین خودارزیابی اساتید و ارزیابی دانشجویان تفاوت معناداری مشاهده شد. بطور کلی بین میانگین خودارزیابی اساتید و نظرات دانشجویان نیز تفاوت معناداری مشاهده شد $(P=0/005)$.

بحث و نتیجه‌گیری: لازم است اساتید در رابطه با انتقال و بیان مفاهیم درسی سطح فراگیران را در نظر گرفته و نسبت به معرفی منابع مناسب آموزشی اقدام نمایند.

کد مقاله: A۵

ارزشیابی فعالیت‌های اعضای هیأت علمی جهت ترفیع پایه سالانه دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

نویسندگان: زهرا امجدی، حمید بخشی، حسین آذین، وحید میرزایی، مریم شهابی‌نژاد، محمدابراهیم رضوانی، سیدتقی طباطبایی، علی پیمانی، محمود اسماعیل زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مقدمه: ترفیع پایه سالانه اعضای هیأت علمی به عنوان ابزاری مفید در بهبود، افزایش و رفع ایرادات فعالیت‌های اعضای هیأت علمی است. تعیین روند صحیح و انتخاب ابزار مناسب برای ارزشیابی فعالیتها دراعطای پایه سالانه، ارائه تسهیلات و تصمیم‌گیری در مورد اعضای هیأت علمی بسیار کمک کننده است. هدف از این طرح تهیه و تنظیم برنامه اجرایی، تهیه فرم معتبر و پایا، تعیین منابع مورد ارزشیابی و مشخص نمودن سهم حیطه‌های فعالیت اعضای هیأت علمی جهت دریافت پایه سالانه بود.

روش مطالعه: بر اساس مصوبه شورای توسعه آموزش پزشکی دانشگاه کیفیت تدریس شامل مجموع امتیاز ارزیابی کیفی طرح درس، نحوه اجرای تدریس، فرآیند ارزشیابی دانشجو و امتحان،

قابل انکار می‌باشد شناخت نقاط قوت و ضعف و تلاش در جهت تقویت جنبه های مثبت و رفع نارساییها می‌تواند در جهت ارتقا عملکرد اساتید موثر واقع گردد. هدف از این طرح ارزشیابی عملکرد علمی آموزشی اساتید دانشگاه علوم پزشکی یزد می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-تحلیلی با استفاده از پرسشنامه خودساخته ۲۳ سوالی (۷ سوال دموگرافیک و ۱۶ سوال درباره عملکرد اساتید) انجام گردید که پس از تعیین اعتبار صوری و روایی آن به اجرا گذاشته شد. اطلاعات از طریق پرسشنامه و حضور در بخش‌ها و مصاحبه رو در رو با ۱۰۰ نفر از دانشجویان شاغل به تحصیل در مقطع بالینی در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ که به طور تصادفی انتخاب شده بودند، جمع‌آوری گردید.

یافته‌ها: ویژگیهای مثبت اساتید بالینی از نظر دانشجویان، داشتن تجربه کافی در زمینه آموزش ۸۱٪، انتخاب بیماریهای شایع و اپیدمیکی جهت راند ۶۴٪، آموزش اخلاق حرفه‌ای به دانشجو ۷۶٪ و مطلع ساختن دانشجو از نحوه ارزیابی پایان بخش به هنگام ورود به بخش ۶۱٪ بوده است. مهمترین نقاط ضعف اساتید از نظر دانشجویان، عدم صرف وقت کافی جهت آموزش دانشجویان ۳۴٪، عدم آگاه ساختن دانشجو از مراقبت‌ها و دستورات بهداشتی پس از ترخیص بیمار ۲۹٪، عدم تطابق ارزیابی دانشجو با مطالب مورد آموزش در هر بخش ۳۷٪، عدم توجه به مهارتهای عملی دانشجو در ارزیابی بالینی ۳۷٪ بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌ها کوشش اساتید در صرف وقت کافی برای آموزش و توجه به مهارتهای عملی در ارزیابی‌های بالینی و آموزش مراقبتهای بهداشتی پس از ترخیص از جمله ویژگیهایی است که پیشنهاد می‌شود در ارتقا آن کوشش شود.

کد مقاله: A۸

مدیریت ارائه درس بصورت مکانیزه

نویسندگان: سعید سعیدبخش، فریبرز خورش، سونیا بحرانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: یکی از مهم‌ترین اهداف مدیریت دانشگاه ارتقاء کیفیت آموزشی می‌باشد. تاکنون تنها ابزار ارزیابی کیفی ارائه درس، فرایند ارزشیابی اساتید در پایان ترم توسط دانشجویان بوده است. نظارت بر عملکرد آموزشی اساتید یکی از معضلات سیستم آموزشی بوده است. این طرح پیشنهاد می‌نماید که در کنار تدریس اساتید در دانشگاه، ارائه و دسترسی به محتوای آموزشی دروس

آموزشی تخصصی در دانشکده دندانپزشکی از فرم ارزشیابی اساتید استخراج و توسط نرم‌افزار آماری SPSS و با استفاده از آزمون کروسکال‌والیس (به دلیل یکسان نبودن واریانسها) مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. از نظر پژوهشگران میانگین نمره ۱۷/۶-۰ خیلی ضعیف، ۳۵/۲-۱۷/۶۱ ضعیف، ۵۲/۸-۳۵/۲۱ متوسط، ۷۰/۴-۵۲/۸۱ خوب و ۸۸-۷۰/۴۱ خیلی خوب تلفی گردید (۲۲ سوال و هر سوال حداکثر ۴ امتیاز).

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار به ترتیب در گروه پرودنتولوژی (۱۰/۸ ± ۷۶/۶)، پاتولوژی و رادیولوژی (۱۳/۷ ± ۷۶/۳)، پروتز ثابت و متحرک (۱۵/۸ ± ۷۳/۱)، ترمیمی (۱۴/۱ ± ۷۳/۲)، جراحی فک و دهان و صورت (۱۵/۹ ± ۷۱/۴)، ارتودنسی (۱۹ ± ۶۷/۴)، اندودنتیکس (۱۹/۴ ± ۶۷/۱)، اطفال (۱۴ ± ۶۶/۶)، و تشخیص بیماریهای دهان و دندان (۲۳/۱ ± ۵۷/۱)، محاسبه گردید. با استفاده از آزمون کروسکال‌والیس و با اطمینان ۹۵٪ کای اسکوتر برابر ۲۹/۲۵ و (P<۰/۰۰۱) محاسبه گردید که نشان دهنده وجود تفاوت معنادار میانگین از نظر نمره ارزشیابی می‌باشد که در مقایسه‌های دو به دو مشخص گردید فقط گروه تشخیص بیماریهای دهان و دندان که کمترین میانگین نمره ارزشیابی را بدست آورده بود با گروههای (پاتولوژی و رادیولوژی) و (پرودنتولوژی) که بیشترین میانگین را بدست آورده بودند تفاوت معنادار داشتند و بقیه گروهها از این نظر تفاوت محسوس و معناداری را نشان ندادند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که اکثر گروههای آموزشی در دانشکده مورد بررسی از وضعیت خیلی خوب برخوردار بودند. هرچند بقیه گروهها در وضعیت خوب قرار دارند ولی با توجه به معنادار بودن تفاوت میانگین نمره ارزشیابی در بعضی گروهها باید علاوه بر فیدبک به آنها با رفع علل ایجاد پایین بودن میانگین در بعضی گروهها در بهبود کیفیت فعالیت آنان کوشید.

کد مقاله: A۷

ارزیابی عملکرد اساتید از نظر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

نویسندگان: محمدحسن شیخها، نسیم اویسی، محمدرضا حیدری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: آموزش بالینی فرایند پیچیده‌ای است که تحت تاثیر عوامل و متغیرهای متعددی قرار دارد. در این نوع آموزش دانشجویان در تعامل با استاد و محیط مفاهیم آموخته شده را در حیطه عمل بکار می‌گیرد. از آنجا که نقش استاد در فرایند آموزش بالینی مهم و غیر

کد مقاله: A۹

"داستان ارزشیابی استاد، همیشه جای بحث دارد": دانشجو سالاری و بده و بستان‌های ارزشیابی

نویسندگان: اکرم ثناگو، لیلیا جویباری، فاطمه چراغعلی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: پژوهش‌های روانشناسان نشان داده است که صفات شخصی و ویژگی‌های محیطی، ادراک‌ها و قضاوت‌های افراد را تحت تاثیر قرار می‌دهد و دلیلی وجود ندارد که انتظار داشته باشیم دانشجویان و فراگیران از ارزشیابی خود از معلمان، از این نوع تاثیرها مصون باشند. هدف از این مقاله تبیین دیدگاه و تجربیات اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گلستان نسبت به فرایند ارزشیابی استاد با تاکید بر تجربیات اساتید در خصوص ارزشیابی از سوی دانشجو می‌باشد.

روش مطالعه: در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه و مصاحبه‌های نیمه‌ساختار (طی جلسات انفرادی و یا گروهی) استفاده شد. نمونه‌گیری داده‌های کمی به روش سرشماری بوده است از این رو کلیه اعضای هیات علمی (۱۰۶ نفر) در مطالعه وارد شدند. برای کسب بصیرت نسبت به تجربیات اساتید در خصوص ارزشیابی استاد با ۱۹ تن از شرکت‌کنندگان بر اساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف، مصاحبه‌های نیمه‌ساختار به عمل آمد.

یافته‌ها: داده‌ها حاکی از آن بود که ارزشیابی دانشجو از استاد منجر به گونه‌ای "خلع سلاح" استاد می‌شود. مضامین فرعی "بده‌بستان و معامله با استاد، قدرت‌نمایی در مقابل استاد، تهدید استاد، دانشجو سالاری" مویذ فرایند ارزشیابی در سیستم موجود می‌باشد. شرکت‌کنندگان اظهار داشتند فرم‌های ارزشیابی نشان می‌دهد که دانشجویان به سوالات برگه ارزشیابی به اشتباه و کاملاً بر اساس ذهنیات خود پاسخ می‌دهند. بد ارزیابی نمودن آزمون استادی که هنوز با وی آزمونی را نگذارنده‌اند و یا پاسخ منفی به سوال "آیا استاد به شما طرح درس می‌دهد" علی‌رغم این که طرح درس مکتوب به تک‌تک دانشجویان داده شده است نمونه‌هایی از ارزشیابی دانشجویان بر اساس ذهنیت احساسی و نه عینت می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: کسب دانش و مهارت‌هایی که به دانشجویان آموزش داده می‌شود یکی از انگیزه‌های بنیادی آنها را تشکیل می‌دهد اما همه به یک نسبت از این انگیزه‌ها برخوردار نیستند زیرا هدف تعدادی از فراگیران اخذ مدرک تحصیلی، گذراندن وقت و بطور کلی مسائل جنبی دیگری به غیر از تحصیل است. بنابراین نمی‌توان انتظار داشت که همه فراگیران تمام فعالیت‌های آموزشی

دانشگاه از طریق اینترنت نیز فراهم شود. اساتید در این سیستم سرفصل درس، طرح درس، جزوات، اسلایدهای کلاسی، تمرین‌ها و پروژه‌های هر کلاس خود را در یک سیستم یکپارچه مدیریت کرده و در اختیار دانشجویان قرار می‌دهند. لذا این امر امکان برنامه‌ریزی کلاسی را نیز برای اساتید فراهم می‌نماید.

روش مطالعه: پس از تجزیه و تحلیل موضوع و برگزاری جلسات تخصصی و کارشناسی با معاونین آموزشی دانشکده‌ها، مدیران گروه‌ها و تعدادی از اعضاء علمی صاحب‌نظر، قابلیت‌های مورد نیاز تعیین گردیده و سپس اقدام به تهیه نرم‌افزار در محیط وب شد. پس از نصب نرم‌افزار اعضاء هیات علمی داوطلب در دانشکده‌ها اقدام به قرار دادن اطلاعات، اسلایدها، سرفصل دروس و برنامه‌درسی خود در وب سایت اختصاصی خود نمودند.

یافته‌ها: دانشگاه می‌تواند به کمک این سیستم به استاندارد‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت بر عملکرد آموزشی اعضاء هیات علمی دانشگاه پرداخته و اطلاعات دقیق و به‌روزی از شیوه‌های تدریس و کیفیت آموزشی و پیشرفت کلاس‌ها در بازه زمانی ارائه درس در سطح دانشگاه بدست آورد. این سیستم زمینه تعاملات اساتید و دانشجویان را تسهیل کرده و در فرآیندهای تعیین و تحویل تمرین، پروژه، سوال و جواب و شرکت در مباحث برخط (Online) به اساتید و دانشجویان سرویس می‌دهد. در حال حاضر سطح اثرگذاری، سطح دانشگاه می‌باشد که دامنه آن می‌تواند به سایر دانشگاه‌های کشور نیز گسترش یابد.

بحث و نتیجه‌گیری: بدهی است که اجرای موفقیت آمیز این طرح به وجود زیرساخت شبکه وابسته می‌باشد، لذا در حوزه‌هایی که از بستری مناسب جهت دسترسی به اینترنت برخوردارند، قابل استفاده می‌باشد، لکن نیاز به فرهنگ‌سازی در میان اقشار دانشجو و استاد برای استقبال و بهره‌گیری از این ابزار کمک آموزشی را می‌توان مهم‌ترین گام در موفقیت آن دانست و لازم است در اقشار دانشگاهی این تفکر که بکارگیری فناوری اطلاعاتی نه تنها هیچگونه تعارضی با برقراری ارتباط‌های رودررو و روانشناختی ندارد بلکه در صورت بکارگیری صحیح آن، می‌تواند موجب تقویت ارتباط بین دانشجو و استاد نیز گردد و رواج یابد. لذا اعتقاد به مفید و موثر بودن اجرای طرح و مسائلی از قبیل حمایت مدیریت محترم، تامین بودجه لازم و استقبال سایر اعضاء هیات علمی دانشگاه از دیگر اقدامات می‌باشد. برای قرار گرفتن فرآیندهای ارسال در سایت جشنواره ارسال رضایتمانه صاحبان آنها به دبیرخانه جشنواره لازم است. صاحبان فرایند بدین‌وسیله رضایت خود را از نصب در سایت جشنواره اعلام می‌نمایند.

مشارکت اعضای هیأت علمی در فرآیند ارزشیابی ایفا می‌کند تا از میزان تحقق اهداف آموزشی، نارسایی‌ها و نقاط قوت و ضعف آن نظام، اطلاع حاصل شود. مهمترین کارکردهای انجام خودارزشیابی در مؤسسات آموزش عالی علاوه بر جلب مشارکت اعضای هیأت علمی، افزایش پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری و بهبود کیفیت نظام آموزش عالی است در مرحله دوم ارزشیابی بیرونی انجام خواهد شد که هدف آن ارزشیابی کیفیت آموزش عالی توسط افرادی خارج از نظام مذکور می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: خودارزشیابی یکی از ابزارهای مهم و مطمئن برای تضمین کیفیت در آموزش عالی به شمار می‌رود. خودارزشیابی بینش عمیقی در ارتباط با نقاط ضعف و قوت کار ارائه می‌دهد و بهترین و مناسب‌ترین نقطه شروع را برای تدوین خط مشی‌های پیشرفت و توسعه نشان می‌دهد و حتی ممکن است نقطه شروعی برای ایجاد یک سیستم تضمین کیفیت اثربخش در نظام آموزش عالی باشد.

کد مقاله: A11

توانمند سازی اساتید گروه آموزشی زنان با استفاده از بازخورد حاصل از نتایج ارزیابی درونی در دانشگاه علوم پزشکی اراک: ۱۳۸۷

نویسندگان: رحمت‌اله جدیدی، زهره عنبری، خدیجه نصری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: ارزیابی درونی به منظور اطمینان از کسب مهارت‌های علمی و عملی، قضاوت صحیح بالینی و ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی است که ارائه بازخورد آن میتواند در توانمندسازی اساتید گروه نقش موثری ایفا کند. هدف، بررسی نقش بازخورد حاصل از نتایج ارزیابی درونی بر ارتقای توانایی‌های اساتید گروه زنان بود.

روش مطالعه: در این مطالعه از الگوی ارزیابی درونی و اعتبار بخشی گروه‌های آموزشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور منتج از استانداردهای فدراسیون بین‌المللی آموزش پزشکی استفاده و نتایج حاصل از ارزیابی درونی در حوزه هیأت علمی سال ۸۶، به اساتید گروه بازخورد داده شد تا نقایص و نقاط ضعف خود را برطرف نماید. در سال ۸۷ مجدداً این حوزه با همان ملاک‌های قبلی مورد ارزشیابی قرار گرفت. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه برگرفته از الگوی فوق که در آن ملاکها بین عدد ۱ تا ۵ (خیلی ضعیف تا عالی) طبقه‌بندی شده بودند و برای تعیین و مقایسه میانگین امتیاز ملاک‌ها از طبقه‌بندی گورمن استفاده شد.

اساتید را از لحاظ آموزنده بودن و کمک به یادگیری اهداف آموزشی درست ارزیابی کنند. از این رو باید در پی راهکاری برای این نقصان سیستم‌های ارزشیابی موجود بود.

کد مقاله: A10

بهبود کیفیت در آموزش عالی با خود ارزشیابی طبق مدل رونستین در دانشگاه علوم پزشکی

نویسندگان: محمد سلیمی، زهرا جامه بزرگ

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: تحولات نظام آموزش عالی در دهه‌های اخیر از جمله ظهور مؤسسات آموزش عالی متنوع، ارزشیابی فعالیت‌های دانشگاهی را الزامی کرده است. از آنجا که نمی‌توان افزایش کمی را دلیلی بر وجود کیفیت دانست، لذا لازم است به فکر بهبود کیفی نظام‌های دانشگاهی نیز بود وقتی سخن از کیفیت در دانشگاه به میان می‌آید ارزشیابی عملکرد نظام آموزش عالی مطرح می‌گردد ارزشیابی به بهبود کیفیت در آموزش عالی کمک می‌کند. حفظ و بهبود کیفیت در آموزش عالی از وظایف تک‌تک اعضای هیأت علمی است بر این اساس فرآیند بهبود کیفیت مستلزم مشارکت کلیه اعضای هیأت علمی و دست‌اندرکاران نظام دانشگاهی است.

روش مطالعه: تجارب کشورهای مختلف حاکی از آن است که الگوی اعتباربخشی یا اعتبارسنجی یکی از مفیدترین الگوهای ارزشیابی فعالیت‌های دانشگاهی است، الگوی مدل رونستین، الگوی دو مرحله‌ای است که مرحله اول آن ارزشیابی درونی یا خودارزشیابی نامیده می‌شود. فرآیند خودارزشیابی مهمترین نقش را در جلب مشارکت اعضای هیأت علمی در فرآیند ارزشیابی ایفا می‌کند تا از میزان تحقق اهداف آموزشی، نارسایی‌ها و نقاط قوت و ضعف آن نظام، اطلاع حاصل شود. مهمترین کارکردهای انجام خودارزشیابی در مؤسسات آموزش عالی علاوه بر جلب مشارکت اعضای هیأت علمی، افزایش پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری و بهبود کیفیت نظام آموزش عالی است در مرحله دوم ارزشیابی بیرونی انجام خواهد شد که هدف آن ارزشیابی کیفیت آموزش عالی توسط افرادی خارج از نظام مذکور می‌باشد.

یافته‌ها: تجارب کشورهای مختلف حاکی از آن است که الگوی اعتباربخشی یا اعتبارسنجی یکی از مفیدترین الگوهای ارزشیابی فعالیت‌های دانشگاهی است، الگوی مدل رونستین، الگوی دو مرحله‌ای است که مرحله اول آن ارزشیابی درونی یا خود ارزشیابی نامیده می‌شود. فرآیند خودارزشیابی مهمترین نقش را در جلب

حرفه‌ای، پژوهش در آموزش و مدیریت از نظر مدیر گروه و همکار هیأت علمی گروه، مورد ارزیابی قرار گرفت. اطلاعات جمع‌آوری شده توسط نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان می‌دهد ارزشیابی اعضای هیأت علمی در حیطه اخلاق حرفه‌ای از دیدگاه مدیر گروه از حداکثر امتیاز ۹۳٪ از دیدگاه همکار هیأت علمی ۹۲/۳٪ و نیز در حیطه پژوهش در آموزش از دیدگاه مدیر گروه ۸۹/۲٪ و از دیدگاه همکار هیأت علمی ۸۹/۵٪ همچنین در حیطه مدیریت از دیدگاه مدیر گروه ۹۱/۲٪ و از دیدگاه همکار هیأت علمی ۹۲٪ را کسب نموده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: هر چند ارزشیابی روش مفید و موثر در ارتقاء کیفیت آموزش می‌باشد اما وجود برخی متغیرهای ذهنی باعث افزایش خطای ارزشیابی می‌شود و جهت اطمینان از اینگونه قضاوت‌ها باید مطالعات وسیعتری صورت گیرد و فرم‌های ارزیابی فعلی مورد بازبینی قرار گیرند.

کد مقاله: A۱۳

دیدگاه اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان
نسبت به ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان

نویسندگان: صدیقه جوادپور، تیمور آقاملایی، سمیره عابدینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: یکی از ابزارهای رایج سنجش کیفیت آموزشی اساتید ارزشیابی آنها توسط دانشجویان می‌باشد. هدف اصلی از ارزشیابی، آگاهی اساتید از نقاط قوت و ضعف خود به منظور بهبود آموزش و توانمندسازی استاد می‌باشد. اگر ارزشیابی به نحو صحیح اجرا نشود، اثرات منفی به دنبال دارد. نظر به اهمیت موضوع، هدف از انجام این مطالعه، آگاهی از نظرات اساتید در مورد ارزشیابی آنان توسط دانشجویان و تأثیر آن در توانمندسازی آنها می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-مقطعی که در نیمسال دوم تحصیلی ۱۳۸۶-۸۷ انجام شد، نظرات ۷۱ عضو هیأت علمی در خصوص ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان از طریق پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: حدود ۵۶/۳٪ از اساتید موافق دخالت دادن نتایج ارزشیابی در ارتقاء مرتبه علمی بودند. ۲۸/۲٪ معتقد بودند دانشجویان به سؤالات ارزشیابی پاسخ صحیح می‌دهند. ۵۶/۳٪ میزان صحت نتایج را متوسط ارزیابی کردند. ۹۵/۸٪ معتقد بودند که دانشجویان به اندازه لازم توجه نشده‌اند. حدود ۸/۵٪ معتقد

یافته‌ها: نتایج حاکی از افزایش امتیازات حوزه هیأت علمی در سال ۸۷ نسبت به سال ۸۶ بود و ملاک ویژگیهای آموزشی اساتید از میانگین امتیاز (۳/۳۵) در محدوده بیش از رضایت بخش طبقه‌بندی گورمن به امتیاز (۴/۴۶) در محدوده قوی رسید و امتیازات در هر یک از اجزای آن مانند میانگین ساعات حضور در بخش، میانگین واحدهای آموزشی، تعداد جلسات گزارش صبحگاهی (ژورنال کلاب)، کنفرانس اساتید، راند آموزشی، گزارش مورد جالب، درمانگاه آموزشی و طب سرپایی، میانگین حضور در سمینارهای علمی و کارگاههای آموزشی، میانگین تعداد مقالات چاپ شده در مجلات علمی، تعداد کتب چاپ شده، میانگین طرحهای تحقیقاتی، میانگین تعداد هدایت پایان‌نامه تحصیلی و همچنین میانگین نمره نظرخواهی از مدیر گروه، کارآموزان و کارورزان نیز افزایش نشان داد.

بحث و نتیجه‌گیری: تعیین وضعیت موجود با انجام ارزشیابی درونی و ارائه بازخورد نتایج حاصل از آن در حوزه هیأت علمی و بویژه در بعد ویژگی‌های آموزشی، می‌تواند ضمن جهت‌دهی به تلاش‌های اساتید گروه، انگیزه لازم و بستر مناسب برای ارتقاء آنان را فراهم و نقش موثری در افزایش توانمندی اساتید، ایفا نماید.

کد مقاله: A۱۲

بررسی ارزیابی کیفیت آموزش اساتید دانشکده پزشکی
مشهد از دیدگاه همکار هیأت علمی و مدیر گروه

نویسندگان: عباس مکارم، جواد جعفری، حسن غلامی، تکتم عرفانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: هدف از ارزشیابی کیفی اعضاء هیأت علمی بهبود نحوه یاددهی و ارتقاء اثربخشی آن است. در این بین تلاش می‌شود تا نتایج ارزشیابی اعضاء هیأت علمی به واقعیت نزدیک باشد. برخی شواهد پژوهشی نشان می‌دهد که اظهار نظر در مورد اعضاء هیأت علمی ممکن است متأثر از عواملی باشد که با موضوع ارزشیابی ارتباط نداشته باشد. هدف از این مطالعه بررسی تفاوت بین نظرات مدیران گروه‌ها با همکاران هیأت علمی در رابطه با تعیین کیفیت آموزش عضو هیأت علمی آن گروه انجام شده است.

روش مطالعه: این مطالعه یک پژوهش توصیفی است که جامعه نمونه شامل ۴۰ نفر از اعضاء هیأت علمی دانشکده پزشکی می‌باشند که توسط پرسشنامه‌ای بر اساس فرم ارزشیابی اساتید دانشگاه علوم پزشکی مشهد با ۱۲ سوال در حیطه‌های اخلاق

نادرست، واقعی نبودن، فرمالیته بودن، ذهنی بودن، عوامل مداخله گر، دقت نداشتن دستگاه ارزیاب " بوده است. "جدی گرفته نشدن" ارزشیابی با مضامین فرعی " اصلاح کردن، نیاز به اصلاح، دانشجو سالاری، احساس شادی و رنج" از دیگر یافته‌های اصلی این مطالعه بوده است. علی‌رغم تمامی مشکلات، تمامی اساتید ضروری بودن وجود ارزشیابی در دانشگاه ضروری می‌دانستند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه با سایر مطالعات انجام شده در کشور همخوانی دارد. به دلیل مناسب نبودن نحوه اجرای ارزشیابی، شیوه و کاربرد نتایج، بی‌اعتمادی به ارزشیابی بین اساتید و مسئولین وجود دارد. استفاده از سیستم شعاع "شناسایی عملکرد آکادمیک و ارزشگذاری عینی آن، ارزشیابی کمیت فعالیت‌ها" ممکن است کمک‌کننده باشد.

کد مقاله: A15

آیا بازخورد دانشجویان به اصلاح عملکرد آموزشی منجر می‌شود؟: بررسی تجربیات اساتید

نویسندگان: لیلا جویباری، اکرم ثناگو، فاطمه چراغعلی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: ارزشیابی استاد به عنوان یک استراتژی مهم برای ارتقاء کیفیت آموزشی مورد توجه دانشگاهها است. بازخورد نتایج ارزشیابی می‌تواند در ارتقاء آموزشی اساتید نقش بسزایی داشته باشد. این مطالعه به عنوان بخشی از پژوهش بزرگتر به بررسی تجربیات و دیدگاه اساتید در خصوص بازخورد دانشجویان طی ارزشیابی اساتید با فرم‌های ارزشیابی و پیامدهای آن در تغییرات آموزشی می‌پردازد.

روش مطالعه: در این مطالعه کیفی به منظور درک تجربیات اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان نسبت به نتایج ارزشیابی با ۲۰ تن از اساتید علوم پزشکی مصاحبه‌های نیمه‌ساختار انفرادی به عمل آمد. سوالات مصاحبه در ارتباط با دیدگاه و تجربه شرکت‌کنندگان از " واکنش نسبت به نتایج ارزشیابی " بوده است. مصاحبه‌ها ضبط و خط به خط دست‌نویس شدند و مطابق روش "آنالیز محتوا" مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: مضمون اصلی در این مطالعه که از اثر بازخورد نتایج حاصله از ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان استخراج شده "اصلاح روش آموزش" می‌باشد. داده‌ها حاکی از آن است که اساتید نظرات دانشجویان را مهم تلقی کرده و در پی برطرف نمودن موارد خواسته شده از سوی دانشجو می‌باشند. "استفاده از وسایل سمعی"

بودند که دانشجویان سؤالات ارزشیابی را با احساس مسئولیت کامل پاسخ می‌دهند، حدود ۴۸٪ احساس مسئولیت دانشجویان را در پاسخگویی متوسط ارزیابی کردند. ۲۳/۹٪ میزان تأثیر نتایج ارزشیابی را در بهبود کیفیت تدریس خود زیاد، ۴۶/۵٪ متوسط و ۲۹/۶٪ میزان تأثیر آن را کم می‌دانستند. تسلط استاد بر موضوع، توانایی بیان و انتقال مفاهیم، قدرت اداره و رهبری کلاس به ترتیب از اهمیت بیشتری برخوردار بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: در مجموع نظر اکثریت اساتید حاکی از ضعیف بودن کیفیت ارزشیابی بود. بنابراین با توجه به اثرات منفی آن لازم است، با رویکرد توانمندسازی اساتید در روند آن تجدید نظر اساسی به عمل آید.

کد مقاله: A14

بررسی دیدگاه و تجربیات اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان نسبت به فرایند ارزشیابی استاد

نویسندگان: لیلا جویباری، اکرم ثناگو، زهرا سبزی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: ارزشیابی به علت ماهیت و عملکرد خاص خود در هر نظام آموزشی یکی از گسترده‌ترین مباحث فرایند آموزش است و با توجه به اینکه اهمیت فراوانی دارد و حجم عظیمی از مباحث تربیتی را به خود اختصاص داده اما عملاً مورد استفاده درست قرار نگرفته است بطوری که بیشتر از ضرورت ارزشیابی تا درست بکارگیری آن صحبت به عمل آمده است. هدف از این مطالعه تبیین دیدگاه و تجربیات اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گلستان نسبت به فرایند ارزشیابی استاد بوده است.

روش مطالعه: برای جمع‌آوری داده‌ها به طور همزمان از دو روش کیفی و کمی استفاده شد. از طریق پرسشنامه و مصاحبه‌های نیمه‌ساختار (طی جلسات انفرادی و یا گروهی) اطلاعات جمع‌آوری شد. کلیه اساتید دانشگاه شامل ۱۰۶ نفر وارد مطالعه شدند. برای کسب بصیرت نسبت به تجربیات اساتید در خصوص ارزشیابی استاد بر اساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف با ۱۹ تن از شرکت‌کنندگان مصاحبه‌های نیمه‌ساختار به عمل آمد. سوالات مصاحبه در خصوص تجربه کلی اساتید از فرایند ارزشیابی و همچنین درباره نحوه اجرایی آن و محتوای آن بود.

یافته‌ها: داده‌ها نشان داد مضمون اصلی ارزشیابی اساتید از دید آنان "معتبر نبودن ارزشیابی" فعلی اساتید در دانشگاه به همراه مضامین فرعی "خام بودن اطلاعات، کلیشه‌ای بودن، اجرای

یافته‌ها: مضمون اصلی که از داده‌ها ظهور یافت "ذهنی بودن" ارزشیابی استاد با مضامین فرعی "واقعی نبودن، کلیشه‌ای بودن، فرمالیته بودن" بوده است. شرکت کنندگان معتقد بودند دانشجویان "آمادگی فرهنگی" برای این نوع ارزشیابی‌ها را ندارند از این رو در چنین جو روانی سازمانی، ضروری است تا فرایند سیستم ارزشیابی اساتید از مدل کیفی موجود به مدل کمی تغییر یابد.

بحث و نتیجه‌گیری: داده‌های این مطالعه پیکان جهت‌گیری را به سوی عینیت و با کمیت نشانه‌گذاری نموده است. راهکار فعلی استفاده از استفاده از سیستم شاع "شناسایی عملکرد آکادمیک و ارزش‌گذاری عینی و کمیت فعالیتها" و به کارگیری روش‌های نوین ارزیابی عملکرد اعضای هیأت علمی می‌باشد. مضاعف بر این که سیستم سنجش فعالیت‌های اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی باید بر اساس اصول مدیریت مبتنی بر رسالت طراحی شده باشد. این سیستم مدیریتی دارای اصولی است که می‌تواند دانشگاه را در تحقق اهداف خود یاری کند.

کد مقاله: A۱۷

توانمندی آموزش اساتید از دیدگاه دانشجویان در آموزش بالینی

نویسندگان: زهره خزاعی، طاهره خزاعی، محمدرضا حاجی آبادی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: آموزش بر بالین بیمار اهمیت زیادی در کسب مهارت‌های بالینی فراگیران در رشته پزشکی دارد. و فراگیران یادگیری فعال را برای کارآموزان و کارورزان فراهم می‌کنند و درک بیمار را از بیماری خود و اقدامات تشخیصی درمانی مربوطه افزایش می‌دهند. این مطالعه با بررسی نظر دانشجویان در مورد ارزشیابی آموزش بالینی در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند انجام گرفت (سال ۱۳۸۷).

روش مطالعه: روش جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای مشتمل بر سه قسمت اطلاعات دموگرافیک و توجه به راحتی بیمار- حفظ دینامیک گروهی در راند و آموزش هدفمند داده شد. پرسشنامه به تایید ۵ نفر از اعضاء هیأت علمی رسیده بود و بین ۶۷ نفر از دانشجویان که در مقطع بالینی بودند توزیع و جمع‌آوری گردید اطلاعات وارد نرم‌افزار SPSS گردید و مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: افراد مورد مطالعه ۶۷ نفر بودند ۳۲/۸٪ کارورز، ۶۷/۲٪ کارآموز. کل فراگیران معتقد بودند که آموزش بر بالین بیمار بسیار ارزشمند است. توجه به راحتی بیمار در راند آموزشی با میانگین

و یا "توجه به نتیجه‌گیری و جمع‌بندی مطالب" در پی بازخورد دانشجویان در برگه‌های ارزشیابی، نمونه‌هایی از اصلاحاتی می‌باشند که اساتید اظهار داشتند پس از دریافت بازخوردهای دانشجویان اعمال نموده‌اند. شرکت کنندگان اظهار داشتند بر اساس آیت‌های موجود در برگه ارزشیابی پایان دوره در کار آموزشی خود، بازنگری می‌نمایند.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجا که اطلاعات حاصل از ارزشیابی برای برنامه‌ریزان درسی و اساتید بازخوردهایی را فراهم می‌سازد لذا می‌تواند با استفاده از این بازخوردها در زمینه بهبود شیوه‌های تدریس خود تصمیمات آگاهانه‌تری اتخاذ نمایند و از میزان موفقیت خود در پیاده کردن مراحل عمومی تدریس آگاه شوند. ضروری است مسئولین دانشگاه نسبت به فرایند ارزشیابی اساتید توجه بیشتری نمایند و در جهت واقعی کردن ارزشیابی اقدامات اساسی به عمل بیاورند.

کد مقاله: A۱۶

ضرورت اصلاح فرایند ارزشیابی استاد: شناسایی عملکرد آکادمیک و ارزش‌گذاری عینی

نویسندگان: لایلا جویباری، اکرم ثناگو، فاطمه چراغعلی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: به کارگیری روش‌های نوین ارزشیابی عملکرد اعضای هیأت علمی، به گونه‌ای که ضمن حفظ شان والای ایشان، متضمن تحقق رسالت دانشگاه و اعمال مدیریت اثربخش نیز باشد، از مدتی پیش در اولویت کار دانشگاه‌های علوم پزشکی قرار گرفته است. هدف از این مقاله تبیین دیدگاه و تجربیات هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در خصوص فرایند ارزشیابی استاد است.

روش مطالعه: در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه و مصاحبه‌های نیمه‌ساختار (طی جلسات انفرادی و یا گروهی) استفاده شد. نمونه‌گیری داده‌های کمی به روش سرشماری بوده است از این رو کلیه اعضای هیأت علمی (۱۰۶ نفر) در مطالعه وارد شدند. برای کسب بصیرت نسبت به تجربیات اساتید در خصوص ارزشیابی استاد با ۱۹ تن از شرکت کنندگان بر اساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف، مصاحبه‌های نیمه‌ساختار به عمل آمد. سوالات مصاحبه در خصوص تجربه کلی اساتید از فرایند ارزشیابی و همچنین در باره نحوه اجرایی و محتوای آن بود.

جلسات آموزش بالینی و کمترین اولویت به ارائه مباحث مورد نیاز کارآموزان با توجه طرح درسی و رعایت نظم ومقررات در محیط بالینی توسط استاد و میزان آگاهی استاد از مطالب جدید مربوط به رشته تخصصی وی، داده شد.

بحث و نتیجه گیری: در مجموع بر اساس این مطالعه، صرفنظر از تفاوت‌های جزئی در میزان اولویت اختصاص داده شده از سوی دانشجویان دوره کارآموزی پزشکی به هریک از موارد ارزشیابی اساتید، می‌توان گفت دانشجویان دوره کارآموزی دانشکده پزشکی تبریز، فرایند ارزشیابی اساتید را فرایندی مفید و دارای اولویت در ارتقاء آموزش دانسته‌اند، که این توافق می‌تواند فرصتی مناسب برای دانشکده پزشکی در جهت استاندارد سازی فرایند آموزش و اجرای دقیق و کامل آن باشد.

کد مقاله: A19

دیدگاه دانشجویان در مورد اولویت‌های ارزشیابی اساتید

نویسندگان: رامین سرجمی، سیدمسعود حسینی، میترا نجفی، بی‌بی‌مریم حسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: علی‌رغم کاربرد فراوان نظر دانشجویان در ارزشیابی اساتید، برخی شواهد پژوهشی گویای آن است که اظهار نظر دانشجویان متأثر از عواملی است که با موضوع ارزشیابی ارتباط زیادی ندارد و صرفاً به ویژگی‌های خاص استاد مربوط می‌شود. هدف این مطالعه تعیین دیدگاه‌های دانشجویان در مورد اولویت‌های ارزشیابی اساتید بوده است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی بر روی کلیه دانشجویان (۱۴۰۰ نفر) رشته‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد. جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه‌ای مشتمل بر ۳۴ سوال بصورت طیف لیکرت در پنج بخش (مهارت‌های تدریس، ویژگی‌های فردی، مهارت‌های ارتباطی، رعایت اصول و قوانین آموزشی و مهارت‌های ارزشیابی) بود که توسط محققین تهیه و روایی و پایایی آن مورد بررسی و تایید واقع شد و از طریق واحدهای آموزش دانشگاه توزیع و مجدداً جمع‌آوری گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که از نظر اکثر دانشجویان (۸۵/۲٪) مهمترین اولویت در ارزشیابی استاد، «تسلط بر موضوع درس» بود. در بخش ویژگی‌های فردی، «داشتن اعتماد به نفس» (۷۸/۵٪)؛ در بخش مهارت‌های ارتباطی، «برقراری ارتباط صمیمانه با دانشجو» (۶۹/۸٪)؛ در بخش رعایت اصول و قوانین آموزشی، «رعایت زمان

۱/۹۹±۵/۴۷، آموزش هدفمند و حفظ دینامیک گروهی با میانگین ۳/۰۲±۶/۸۱ وجود داشت. توجه به راحتی بیمار در ۱۵/۵٪ ضعیف، در ۵۶/۳٪ متوسط و در ۲۸٪ خوب بود. آموزش هدفمند و حفظ دینامیک گروهی در ۲۵/۴٪ ضعیف، در ۳۱٪ متوسط و در ۴۳/۷٪ خوب بود.

بحث و نتیجه گیری: در راند آموزشی بیماران احساس می‌کنند که در امر آموزش مشارکت داشته و فعال هستند. از طریق درگیر کردن بیمار در فرایند آموزش به مراقبت از بیمار جنبه انسانی داده می‌شود. در مطالعه‌ای با توجه به راحتی بیمار در ۱۵/۵ درصد موارد ضعیف می‌باشد این امر باید مورد توجه اساتید و دانشجویان قرار گیرد. علت این امر می‌تواند شلوغی بخش‌ها، تعداد کم تخت‌های بیمارستانی و حضور بیماران در راهروها، و حضور همراه در کنار بیمار می‌باشد. باید با بهبود توانمندی اعضاء هیأت علمی و افزایش منزلت آموزش سعی در بهبود آن داشته باشیم.

کد مقاله: A18

اولویتهای ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان مقطع کارآموزی

نویسندگان: روزیتا حسینی، عباس شهبازی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: ارزشیابی فرایند جمع‌آوری و تفسیر نظامدار شواهدی است که در نهایت به قضاوت ارزشی با چشمداشت به اقدامی معین می‌انجامد. مهمترین دلیل انجام ارزشیابی از اساتید و تاکید بر بهبود آن ایجاد زمینه‌ای مناسب برای اعضای هیأت علمی در راستای بهتر کردن نحوه آموزش می‌باشد که در این راستا دیدگاه دانشجویان پزشکی که در ارتباط تنگاتنگ با اساتید می‌باشند حائز اهمیت است. با توجه به این امر این مطالعه با هدف تعیین اولویت‌های ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان مقطع کارآموزی انجام گردید.

روش مطالعه: در این مطالعه با استفاده از پرسشنامه‌های ۱۷ سوالی از دانشجویان دوره کارآموزی چرخه جراحی ورودی ۱۳۸۳، در مورد اولویت‌های ارزشیابی اساتید در حیطه‌های شیوه تدریس، تسلط علمی، اخلاق و رفتار استاد و رعایت نظم ومقررات، نظر خواهی به عمل آمد.

یافته‌ها: تعداد ۵۶ نفر (۱۰۰٪) از نظر خواهی شوندگان پرسشنامه مربوطه را به طور کامل تکمیل نمودند. در مجموع در کلیه حیطه‌ها نظرخواهی شوندگان بر اهمیت و اولویت ارزشیابی اساتید تاکید داشتند و بیشترین اولویت به ارزشیابی استاد از لحاظ تسلط در اداره

این چک لیست‌ها توسط استاد مربوط به صورت مشاهده مستقیم در بالین بیمار و یا درمانگاه برای هر کدام از دانشجویان تکمیل گردید، نمرات هر کدام از مهارت‌ها برای دانشجویان جمع زده، سپس کدبندی و وارد نرم‌افزار SPSS گردید.

یافته‌ها: بیشتر مهارت‌های گروه کارآموزان در حد متوسط بود، کارآموزان در دو مهارت کار با دستگاه الکتروشوک و گرفتن ECG ضعیف بودند. کارآموزان در هیچ کدام از مهارت‌ها خوب نبودند. میانگین بیشتر مهارت‌ها در این گروه بالای ۵۰٪ بود. در گروه کارورزان نیز اکثر مهارت‌ها در حد متوسط، چند مهارت خوب و چهار مهارت کار با دستگاه الکتروشوک، درمان آریتمی، انجام صحیح CPR و درمان بیمار مبتلا به هایپرتانسیون در حد ضعیف ارزیابی شدند. همچنین میانگین نمره بیشتر مهارت‌ها در این گروه بالای ۵۰٪ بود بجز چهار مهارت ذکر شده، مقایسه نمره کل مهارت‌های کارآموزان و کارورزان در بخش قلب ارتباط معنی‌داری نشان نداد.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها بیانگر این مطلب است که دانشجویان در دوره کارآموزی و کارورزی در حیطه بالینی و عملکردی دچار ضعف می‌باشند خصوصاً مهارت‌هایی مانند کار با دستگاه الکتروشوک و CPR که نیازمند حضور بر بالین بیمار می‌باشد. بنابراین لازم است با برنامه‌های آموزشی خاص و ایجاد فرصت تمرین و یادگیری، زمینه یادگیری و ارتقاء آنان فراهم شود.

کد مقاله: A۲۱

ارزیابی درونی روشی برای توانمندسازی اساتید

نویسندگان: طاهره خزاعی، محمدرضا حاجی‌آبادی، سیدحسن کرباسی، غلامرضا مخملباف، محسن ضیائی فرد، اصغر حبیبی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: بهبود مداوم کیفیت آموزش و توانمندسازی اساتید یکی از وظایف مراکز مطالعات و توسعه و آموزش پزشکی است لذا به منظور ارائه آموزش مطلوب و توانمندسازی اساتید استفاده از شیوه‌های نوین آموزش و ارزیابی درونی ضروری به نظر می‌رسد در این راستا به عنوان اولین قدم ارزیابی درونی گروه آموزشی اطاق عمل و هوشبری دانشکده پیراپزشکی انجام تا وضعیت موجود گروه بررسی شود و نقاط قوت و ضعف گروه مشخص گردد و از این طریق هم اساتید توانمند و هم کیفیت آموزش بهبود بخشد.

دقیق شروع و پایان کلاس» (۳۶/۹٪) و در بخش مهارت‌های ارزشیابی، «برگزاری امتحان جامع و دقیق در پایان ترم» (۳۴/۲٪) مهم‌ترین اولویت بود. اکثر پرسش‌شوندگان مورد پژوهش (۳۳/۳٪) نتایج ارزشیابی‌های فعلی از اساتید را «تاحدودی» با واقعیت منطبق می‌دانستند و ۱۰/۳٪ ایشان ارزیابی‌های فعلی را «اصلاً» با واقعیت منطبق نمی‌دانستند.

بحث و نتیجه‌گیری: اگر چه دانشجویان برخی از عوامل بسیار مهم در ارزشیابی اساتید را به خوبی تشخیص می‌دهند، اما همه آنچه را که بر اساس معیارهای علمی برای یک استاد خوب لازم است، مهم نمی‌دانند و همین امر ممکن است از اعتبار و پایایی ارزشیابی‌های دانشجویی بکاهد.

کد مقاله: A۲۰

بررسی وضعیت آموزش بالینی بخش قلب در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند بازخوردی برای اساتید

نویسندگان: طوبی کاظمی، طاهره خزاعی، بنفشه ذوالفقاری، زهرا سیاح

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: امروزه برنامه‌های آموزشی مطلوب باید ماهیت پویا و دینامیکی داشته و به دنبال بازخوردهای محیطی به طور مرتب بازنگری و اصلاح شود. آموزش وقتی مؤثر است که بتواند رفتار فراگیران را در جهاتی مطلوب سوق دهد، مسئولین برنامه‌ریزی آموزشی بایستی به دنبال جمع‌آوری داده‌هایی از محیط بوده و در پاسخ به نیازهای محیطی مداخلاتی در برنامه‌های آموزشی به عمل آورند. در کشور ما فراگیری اصول نظری و عملی مهارت‌ها اغلب در دوره‌های کارآموزی صورت می‌گیرد و تمرین و تکرار این مهارت‌ها برای کسب تسلط و توانایی کافی در دوره‌های کارورزی و با نظارت اساتید انجام می‌شود. بنابراین دوره‌های کارآموزی و کارورزی در شکل‌دهی مهارت‌های اساسی و توانمندی‌های حرفه‌ای دانشجویان علوم پزشکی نقش اساسی دارد. مطالعه حاضر بررسی وضعیت آموزش بالینی دانشجویان پزشکی از نظر رسیدن به اهداف آموزشی بخش قلب می‌باشد.

روش مطالعه: جهت بررسی نیازهای آموزشی دانشجویان از کتاب نیازهای دانشجویان پزشکی برای تربیت پزشک عمومی استفاده نموده و مهارت‌هایی که باید دانشجویان در دوره کارآموزی و کارورزی در بخش قلب یاد بگیرند لیستی تهیه و با نظر اساتید بخش قلب و میزان اهمیت هر کدام وزن دهی شد، سپس

هدف‌نویسی و تعیین ملاک و نشانگر مشارکت دارند لذا این روش به توانمندسازی اساتید و مشارکت آنان در امر تعلیم و تربیت کمک شایانی می‌کند و می‌تواند گروه‌های آموزشی ضعیف و قوی را مشخص نماید و با ارزیابی درونی مکرر انتظار می‌رود با برطرف کردن موانع، نقاط ضعف و اصلاح نشانگرهای نامطلوب بتوان رتبه‌های بالاتری در خصوص توانمندسازی اساتید کسب نمود و از این طریق اعتبار بخشی مناسب را بدست آورد.

کد مقاله: A۲۲

ارزیابی کیفیت حوزه اعضای هیات علمی دوره آموزش پزشکی عمومی براساس استانداردهای ملی و جهانی در دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

نویسندگان: مجتبی خواجه‌آزاد، محمد یمنی، علی زارعی، محمد جواد فروزانمهر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

مقدمه: استاد محور فرآیندهای آموزشی و پژوهشی در نظام دانشگاهی است. بنابراین بهینه‌سازی مکانیسم بکارگیری اعضای هیات علمی ارتباط مستقیم با افزایش کارایی و اثربخشی نظام دانشگاهی دارد. این مطالعه ارزیابی کیفیت گزینش و توانمندسازی اساتید دوره آموزش پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله را براساس استانداردهای ملی و بین‌المللی (WFME) مدنظر دارد.

روش مطالعه: راهنمای جمع‌آوری داده‌های WFME (WFME Outline of Data Collection) و همچنین «استانداردهای پایه دوره آموزش پزشکی عمومی» در حوزه اعضای هیات علمی برای تنظیم پرسشنامه استفاده شد. پس از تایید اعتبار و روایی پرسشنامه، جمع‌آوری داده‌ها از جامعه اساتید دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی در دو طبقه علوم پایه و بالینی انجام گرفت. کیفیت هر یک از شاخص‌های حوزه مذکور در استانداردهای ملی و جهانی در بازه‌ای از صفر تا ۵ به دست آمد. داده‌ها بر اساس میانگین، انحراف استاندارد میانگین و تعداد نمونه (Mean, SEM, N) با نرم‌افزار Prism5 و آزمون‌های آماری تی‌تست و آنالیز واریانس در محدوده اطمینان ۹۵٪ براساس طبقه (علوم پایه/بالینی)، جنسیت و رتبه علمی اساتید و همچنین سطح و نوع استاندارد تحلیل شد.

یافته‌ها: شاخص‌های سطح پایه استانداردهای WFME (۸۰/۲±۹/۹۴)٪، شاخص‌های سطح کیفیت آن (۷۳/۲±۲/۶۸)٪ و شاخص‌های استاندارد ملی (۷۱/۶±۴/۸۷)٪ امتیاز سئوال‌ات

روش مطالعه: در این روش با استفاده از ارزشیابی درونی و استفاده از نقطه نظرات اعضاء محترم گروه آموزشی با تشکیل جلسات متعدد و برگزاری کارگاه ارزیابی درونی و توانمندسازی اساتید عوامل مورد ارزیابی شناسایی گردید و برای هر یک از عوامل مورد ارزیابی نشانگر و ملاک تعیین شد سپس عوامل موثر در دستیابی به اهداف شناسایی شدند مطالعه مقطعی و از نوع تحلیلی توضیحی و ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه نظرسنجی و چک‌لیست و خرد جمعی بود که با استفاده از مقیاس طبقه‌بندی گورمن (عالی، خوب، متوسط، ضعیف و خیلی ضعیف) و در بعد فضای فیزیکی و تجهیزات آموزشی با مقیاس کاملاً مطلوب، مطلوب و غیر مطلوب و در برخی با مقیاس دو رتبه‌ای بلی و خیر امتیازدهی گردید. پرسشنامه از نظر پایایی و روایی بر اساس آخرین منابع و کتب استاندارد و ارزشیابی وزارت متبوع تنظیم شد و ارزشیابی بر اساس ۱۰ گام در ۸ حوزه مربوط به برنامه‌های آموزشی اساتید انجام شد.

یافته‌ها: محورهایی که مورد ارزیابی قرار گرفتند شامل: ۱- حوزه رسالت و اهداف آموزشی ۲- حوزه مدیریت و سازماندهی ۳- حوزه برنامه آموزشی ۴- حوزه هیات علمی ۵- حوزه دانشجویان ۶- حوزه منابع آموزشی ۷- حوزه پژوهش ۸- حوزه سنجش و ارزشیابی ۹- حوزه دانش‌آموختگان پس از تعیین ملاک و نشانگر و جمع‌آوری داده‌ها و تجزیه و تحلیل آن وضعیت هر کدام از عوامل مذکور تعیین گردید. حوزه رسالت و اهداف آموزش در دو رشته اطاق عمل و هوشبری با کسب نمره ۸ از ۸ نمره در وضعیت مطلوب، حوزه مدیریت و سازماندهی رشته اطاق عمل با کسب نمره ۹/۷۸ و هوشبری با نمره ۱۰/۰۳ از ۱۲/۵ نمره در وضعیت مطلوب، برنامه‌های آموزش رشته اطاق عمل با کسب نمره ۱۳ و هوشبری با نمره ۱۳/۵ از ۱۵ نمره در وضعیت مطلوب، حوزه هیات علمی رشته اطاق عمل با کسب نمره ۸ و هوشبری با نمره ۱۰ از ۱۵ نمره در وضعیت نیمه‌مطلوب، حوزه دانشجویان رشته اطاق عمل و هوشبری با کسب نمره ۷/۴۹ را از ۱۰ نمره در وضعیت مطلوب، حوزه منابع آموزشی هر دو رشته با کسب نمره ۹/۳ در وضعیت نیمه‌مطلوب، حوزه پژوهش رشته اطاق عمل با کسب نمره ۷/۱۲۵ و هوشبری با نمره ۱۰ از ۸/۱۲۵ نمره در وضعیت مطلوب، حوزه سنجش و ارزشیابی هر دو رشته با کسب نمره ۸/۸ در وضعیت مطلوب و حوزه دانش‌آموختگان با کسب نمره ۱ از ۲ نمره در وضعیت نیمه‌مطلوب قرار گرفتند.

بحث و نتیجه‌گیری: نظر به اینکه ارزشیابی درونی نقاط قوت و ضعف هر گروه را مشخص می‌کند و اساتید محترم خود در

ریاست دانشکده، معاونین آموزشی (تخصصی، پایه و بالینی)، معاون پژوهشی، مدیر گروه و فراگیران صورت پذیرفته است.

روش مطالعه: این مطالعه یک پژوهش توصیفی تحلیلی بصورت مقطعی بوده و جامعه آماری آن شامل کلیه اعضای هیأت علمی سه گروه داخلی، جراحی و بیهوشی دانشکده پزشکی که بصورت سرشماری انتخاب شده بودند، می باشد. ابزار جمع آوری اطلاعات شامل ابزارهای ارزشیابی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با مقیاس لیکرت بوده، که اخیراً مورد بازنگری قرار گرفته است. تجزیه و تحلیل داده ها توسط نرم افزار SPSS ویرایش ۱۱/۵ و با تعیین ضریب همبستگی پیرسون (Pearson) انجام گرفته است.

یافته ها: میانگین نمرات ارزشیابی اعضای هیأت علمی از دیدگاه ریاست دانشکده، معاونین آموزشی و پژوهشی، مدیر گروه، فراگیران به ترتیب ۹۳/۴۹، ۸۳/۴۵، ۹۵/۶۰، ۸۴/۸۲ می باشد. نتایج آزمون پیرسون نشان دهنده آن است که بین نتایج ارزشیابی های بدست آمده همبستگی مثبتی وجود دارد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اینکه پرسشنامه های فراگیران کیفیت آموزش و پرسشنامه های ریاست و معاونین و مدیر گروه چگونگی عملکرد اجرایی اعضای هیأت علمی را مورد ارزیابی قرار می دهند، نتایج گویای آن است که میانگین نمرات ریاست دانشکده و مدیر گروه نسبت به فراگیران بالاتر بوده و اساتید به جنبه های درمانی و اجرایی بیشتر از آموزشی و پژوهشی می پردازند که این تلاش بیشتر دست اندرکاران را در تأثیر این مقوله ها در ارتقاء، افزایش رضایت شغلی و وضع اقتصادی اعضای می طلبد.

کد مقاله: A۲۴

ارزشیابی کیفیت فرایند تدریس از نقطه نظر دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی شاهرود در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: علی دادگری، امیر کسائی، زهرا اشرفی، آتنا ملکی، مریم یوسفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

مقدمه: ارزشیابی مدرسین از ارکان مهم ارزشیابی در دانشگاه می باشد. ارزشیابی از فعالیت ها و ویژگی های استادان نقش مهمی در جهت ارتقاء سطح کیفی آموزش دارد. نتایج به دست آمده در این ارزشیابی ها به اعضای هیأت علمی کمک میکند تا با شناخت نقاط قوت و ضعف خود عملکرد بهتری در فرایند تدریس به اجرا گذارند. هره گیری از نظرات دانشجویان در ایجاد تحول در برنامه های آموزشی و به روز نمودن آنها حائز اهمیت است.

مربوطه را کسب کردند. از میان شاخص های WFME شاخص «توانمندسازی» مطلوب تر از شاخص «سیاست گزینش» ارزیابی شد. ضمن آنکه افزایش رتبه علمی از استادباری به استادی با امتیاز شاخص سیاست گزینش اعضای هیأت علمی رابطه معکوس داشت ($P=0/0189$). از میان شاخص های استاندارد ملی نیز شاخص «تعیین شرح وظایف اساتید» قوی ترین و شاخص «بررسی نیازمندی های استخدامی» ضعیف ترین شاخص بود. دیدگاه اساتید در همه شاخص ها بجز شاخص «سیاست گزینش» از طبقه، جنسیت و رتبه علمی آنان مستقل بود.

بحث و نتیجه گیری: هر چند نتایج نشان می دهد در مجموع کیفیت حوزه اعضای هیأت علمی دانشگاه بقیه الله (عج) مطلوب است اما به ویژه در شاخص های مربوط به سیاست های استخدامی همچنان نیازمند ارتقای کیفیت هستند. تفاوت دیدگاه اساتید در شاخص مذکور به دلیل آن است که با ارتقای رتبه علمی اساتید، سطح انتظارات آنها از کارآیی همکاران جدید خود افزایش می یابد؛ بنابراین سیاست استخدامی موجود را ضعیف تر ارزیابی می کنند. امتیاز پایین تر استاندارد ملی نشان می دهد که تحقق شاخص های آن حتی نسبت به سطح کیفیت شاخص های الگوی WFME دشوارتر است. بنابراین باید گفت که حوزه اعضای هیأت علمی در استانداردهای ملی با افزایش شاخص ها و به ویژه تعریف مناسب الگوهای شایستگی، از سطح پایه الگوی مذکور فراتر رفته و با سطح «کیفیت» الگوی WFME برابری می کند. اما استاندارد ملی برخلاف استاندارد جهانی هیچ توصیه ای برای ارتقای کیفیت بکارگیری کارکنان غیر هیأت علمی ندارد.

کد مقاله: A۲۳

ارزشیابی توانمندیهای اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از دیدگاه ارزشیابان مختلف

نویسندگان: میترا دادمان، طاهره چنگیز، نیکو یمانی، مریم تیموری، مصطفی دهقانی بوده،

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: ارزشیابی فعالیت های اعضای هیأت علمی، بعنوان مهمترین ارکان آموزش عالی، جهت چگونگی تحقق اهداف و ارتقاء کیفیت آموزش کمابیش صورت می پذیرد و بر مبنای نتایج آن تصمیم گیری های مختلفی از جمله ترفیع سالیانه، ارتقای مرتبه، انتخاب استاد نمونه، اعطای جوایز، تعیین میزان کارانه یا حق تمام وقتی و ... انجام می شود. در این پژوهش، این ارزیابی از دیدگاه

صورت وضعیت مطلوب (بیش از ۷۵٪ کل امتیاز) نیمه مطلوب (بین ۷۵٪ تا ۵۰٪ امتیاز) و نامطلوب (کمتر از ۵۰٪ کل امتیاز) تعریف شد. یافته‌ها: نتایج نشان داد که در جایگاه سازمانی و تشکیلاتی، مدیر گروه و اعضای هیأت علمی در وضعیت مطلوب قرار دارند. فضای آموزشی تئوری (نیمه مطلوب)، کتابخانه (مطلوب)، فضای آموزشی بالینی (مطلوب) و میزان دسترسی به اهداف آموزش تئوری و بالینی از نظر دانشجویان مطلوب ارزیابی گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان داد که در حال حاضر کلیه اعضای گروه خانم می‌باشند و این امر با توجه به اینکه بیش از ۷۰٪ دانشجویان هوشبری را دختران تشکیل می‌دهند مناسب می‌باشد و با توجه به طرح انطباق باید توسط مسئولین نسبت به جذب اعضای هیأت علمی آقا اقدام جدی صورت پذیرد. همچنین با توجه به کثرت دانشجویان و کمبود عضو هیأت علمی در گروه هوشبری، جذب نیروهای بیشتر سبب استفاده از فرصتهای بیشتری جهت مطالعات کتابخانه‌ای و انجام تحقیقات مرتبط برخوردار گردیده و این امر سبب ارتقاء کمی و کیفی آموزش دانشجویان می‌گردد.

کد مقاله: A۲۶

خودارزیابی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ارتش از توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی خویش در مقایسه با ارزیابی مسئولین

نویسندگان: شهناز تفنگچیها، بابک شکارچی، ایرج میرزایی دیزگاه، محمدرضا رفیعی، کامران آزما، عاتکه موسوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارتش

مقدمه: دستیابی به نیروی انسانی پایدار و پویا در مرحله اول منوط به باور داشتن نیاز به ارتقاء وضعیت آموزشی و پژوهشی در بین اعضای هیأت علمی و فعالان در بخشهای آموزش و پژوهش میباشد مطابق با آیین‌نامه وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی در شرح وظایف اعضای هیأت علمی مولفه‌های آموزشی و پژوهشی ذکر شده است که توجه به هر کدام آنها و بر طرف کردن نقاط ضعف موجود کمک بسیار زیادی به ارتقاء توانمندی‌های استادان می‌نماید هدف از این مطالعه سنجش وضعیت آموزشی و پژوهشی از دیدگاه خود اعضای هیأت علمی در جهت افزایش تسهیلات برای برطرف کردن نقاط ضعف موجود می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت توصیفی تحلیلی و به صورت مقطعی با استفاده از پرسشنامه انجام پذیرفت. در این مطالعه با تبیین پرسشنامه‌ای بر مبنای شرح وظایف اعضای هیأت علمی به خود

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی در مورد کیفیت فرآیند تدریس اساتید می‌باشد. پس از جمع‌آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آنها با توجه به دسته‌بندی‌های مختلف، از گویه‌های مربوط به وظایف اساتید در ارتباط با کیفیت آموزشی با استفاده از روش‌های آماری پارامتری و ناپارامتری تحلیل شد.

یافته‌ها: بر اساس نتایج به دست آمده مشخص گردید که به طور کلی در کلیه گروهها (پرستاری، مامایی، علوم پایه، بهداشت) رعایت مقررات و ضوابط بیشترین نمره از نظر دانشجویان را داشته است. علاوه بر این در کلیه گروه‌ها، جز گروه مامایی، میانگین به دست آمده در گویه "ارزشیابی دانشجو" کمترین نمره ارزشیابی را به خود اختصاص داده است.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج به دست آمده مشخص گردید که اساتید دانشکده به طور کلی از مقبولیت بالایی در کیفیت آموزشی ارائه شده در بین دانشجویان برخوردار بودند و می‌توان چنین استنباط نمود که دانشجویان نیاز مبرمی به آشنا سازی در مورد وظایف درسی خود دارند. از این رو لازم است اساتید آموزش‌های لازم در مورد تعیین اهداف و فرایند ارزشیابی آموزشی را با شرکت در کارگاه‌های آموزشی مربوطه طی نمایند.

کد مقاله: A۲۵

بررسی میزان دستیابی به اهداف ارزیابی درونی گروه هوشبری دانشکده پیراپزشکی کرمانشاه سال ۱۳۸۷

نویسندگان: فاطمه دارابی، مژده عصاره‌زادگان، ژاله دزفولی‌منش، فرح سیفی، فوزیه شریفی، فغانه عزیزی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: ارزشیابی یک فرآیند نظام‌دار برای جمع‌آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات به منظور تعیین این مطلب که هدف‌های موردنظر به چه میزان تحقق یافته یا در حال تحقق یافتن هستند انجام می‌شود. هدف از انجام این مطالعه تعیین وضعیت آموزش تئوری و بالینی گروه هوشبری دانشکده پیراپزشکی کرمانشاه در سال ۱۳۸۷ بود.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی مبتنی بر هدف بود که در آن عواملی چون جایگاه سازمانی و تشکیلاتی، دانشجویان، فرآیند آموزش تئوری و عملی، فضای آموزش بالینی و تجهیزات و خدمات مورد ارزیابی قرار گرفتند ابتدا ملاک‌ها مشخص و با کمک ۱۵ پرسشنامه و چک‌لیست (جمعاً ۳۹۵ ملاک) به ارزیابی وضع موجود پرداخته شد. امتیاز ارزیابی براساس قضاوت نهایی و به

نویسندگان: فریبا درخشان، آرش کردی، حسن جهانی هاشمی، فاطمه صفدری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: نمره ارزشیابی اساتید دیدگاه خوبی در مورد توانمندی آنان در تدریس را ارائه می‌دهد. یکی از رایج‌ترین روش‌های ارزشیابی اساتید، نظرسنجی از دانشجو می‌باشد. در این پژوهش برآن شدیم تا نمره مکتسبه اعضاء هیات علمی دانشکده پزشکی را در آموزش بالینی به تفکیک آیت‌های مورد نظر بررسی نماییم.

روش مطالعه: این پژوهش به صورت توصیفی-تحلیلی می‌باشد. برای جمع‌آوری اطلاعات از فرم تایید شده EDC جهت نظرخواهی بالینی در حیطه‌های مختلف آموزش بالینی و اخلاق پزشکی استفاده شد. در مجموع ۶۳۷ برگ ارزشیابی بررسی گردید. در تجزیه تحلیل داده‌ها از آزمون t و آنالیز واریانس (ANOVA) استفاده شد.

یافته‌ها: از مجموع ۸۸ عضو هیات علمی ۶۳/۶٪ مرد و ۳۶/۴٪ زن بودند. میانگین نمره کسب شده $82/49 \pm 9$ بود. اعضاء هیات علمی در آیت‌ها حضور به موقع در محیط آموزشی و آیت‌ها رعایت موازین اخلاق حرفه‌ای نسبت به بیمار با میانگین $87/49 \pm 8/4$ بیشترین امتیاز را کسب نمودند و در آیت‌ها آموزش دادن درمان بیماران در حد نیاز به فراگیران با میانگین $75/3 \pm 11/5$ و آیت‌ها آموزش دادن نحوه برخورد و رسیدن به تشخیص به طور عملی با میانگین $75/34 \pm 11/1$ کمترین امتیاز را کسب کردند. بین دو آیت‌ها نشان دادن ارتباط صحیح با بیمار به طور عملی و نحوه رسیدن به تشخیص به طور عملی با جنسیت اساتید ارتباط معنی‌دار وجود داشت ($P < 0/05$) و میزان رضایت در اساتید مرد بیشتر بود. نمرات کسب شده اعضاء هیات علمی در ۸ سوال حیطه آموزشی در نیمسال دوم به نسبت نیمسال اول افزایش معنی‌داری داشت ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان می‌دهد توانایی اعضاء هیات علمی مرد در آموزش نحوه برخورد و ارتباط با بیمار و تشخیص بیماری بیشتر است. به نظر می‌رسد اعلام گزارش ارزشیابی به اعضاء هیات علمی در پایان نیمسال اول در افزایش نمرات ارزشیابی در نیمسال دوم نقش موثری داشته است.

ارزیابی وضعیت آموزشی و پژوهشی اساتید پرداختیم. پرسشنامه دارای ۱۲ گزینه در مورد وضعیت آموزشی و ۱۳ گزینه در مورد وضعیت پژوهشی با مقیاس رتبه‌ای بوده که توسط ۴۲ نفر از اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ارتش در رشته‌های بالینی و علوم پایه پاسخ داده شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS به صورت توصیفی، آزمون T تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: در مورد فعالیت‌های آموزشی در تمامی گزینه‌ها اکثریت اساتید خوب و عالی را انتخاب کردند که این گزینه‌ها شامل: نوآوری در آموزش (۹۲٪)، استفاده از روش‌های به روز در آموزش (۹۲٪)، رعایت مقررات مربوط به برنامه کلاسها (۹۵٪)، طراحی سوالات (۹۷٪)، تحویل نمرات امتحانی (۹۷٪)، شرکت در آموزش مداوم (۹۷٪)، در دسترس بودن (۸۹٪)، سرپرستی پایان نامه (۸۰٪)، مسئولیت‌پذیری به عنوان استاد راهنما (۸۸٪) و استاد مشاور (۸۳٪)، همکاری در تولید نرم‌افزار (۵۹٪)، تدوین برنامه‌های درسی (۸۷٪). در مورد تحقیق و پژوهش بیشتر گزینه‌ها خوب و عالی بود بجز ارائه مقاله در همایش‌های خارجی که ۶۳٪ گزینه متوسط و ضعیف را انتخاب کرده بودند و در پاسخ به نگارش کتب علمی هم ۵۵٪ گزینه متوسط و ضعیف را انتخاب کرده بودند و در پاسخ به ترجمه کتب علمی هم ۶۰٪ گزینه متوسط و خوب را انتخاب کرده بودند در نظرسنجی دیگری نظر مسولین دانشگاه را (معاونت آموزشی دانشکده پزشکی) در مورد نحوه فعالیت‌های آموزشی اساتید جویا شدیم و سپس با آزمون T-test همبستگی پاسخها را بررسی کردیم که در همه موارد همبستگی معنی‌داری وجود داشت بجز در مورد در دسترس بودن اعضاء هیات علمی

بحث و نتیجه‌گیری: خودارزیابی در زمینه پژوهش در سطح پایین‌تری نسبت به آموزش قرار داشت که خود نشاندهنده آماده نبودن بسترهای مناسب پژوهش در دانشگاه‌ها می‌باشد بخصوص مواردی مثل شرکت در سمینارهای خارجی که در دانشگاه ارتش با محدودیت‌های عدیده‌ای همراه است در خصوص مواردی مثل نگارش کتب هم صرف وقت و تخصیص بودجه‌های مناسب و کار گروهی برنامه‌ریزی شده‌ای لازم است تا نتایج مناسبی به دست آید.

کد مقاله: A۲۷

بررسی نمرات کسب شده ارزشیابی آموزش بالینی اعضاء هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین از دیدگاه دانشجویان پزشکی به تفکیک گزینه‌های موجود در پرسشنامه در سال تحصیلی ۸۶/۸۷

کد مقاله: A۲۸

ارزیابی دانشجویان پزشکی از نحوه تدریس تئوری اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال تحصیلی ۸۶-۸۷

نویسندگان: فریبا درخشان، حسن جهانی هاشمی، آرش کردی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: از روش‌های ارزیابی فعالیت آموزشی اعضای هیات علمی استفاده از نظرات دانشجویان جهت برنامه‌ریزی صحیح و ارتقای کیفیت آموزش در دانشگاه‌ها است. این مطالعه به بررسی نمره مکتسبه اعضای هیات علمی علوم پایه و بالینی دانشکده پزشکی در تدریس تئوری به تفکیک گزینه‌های مورد نظر می‌پردازد.

روش مطالعه: این پژوهش به صورت توصیفی تحلیلی است و ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه تایید شده توسط EDC حاوی ۲۲ سوال در حیطه‌های مختلف آموزش نظری و اخلاق پزشکی بود. در مجموع ۹۱۲ برگ ارزیابی تدریس تئوری بر اساس مقیاس لیکرت در نیمسال تحصیلی اول و دوم ۸۶-۸۷ بررسی شد. اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار SPSS آنالیز گردید. در تجزیه تحلیل داده‌ها از آزمون t و آنالیز واریانس (ANOVA) استفاده گردید.

یافته‌ها: مجموعاً ۶۲ عضو هیات علمی ۶۱/۳٪ مرد و ۳۸/۷٪ زن توسط دانشجویان مورد ارزیابی قرار گرفتند. ۲۴/۲٪ عضو هیات علمی علوم پایه و ۷۵/۸٪ عضو هیات علمی بالینی محسوب می‌شدند. میانگین نمره کسب شده $12/4 \pm 76/82$ بود. نمره ارزشیابی اعضا هیات علمی مرد $13/9 \pm 74/05$ و نمره اعضا هیات علمی زن $17/9 \pm 81/21$ بدست آمد ($P=0/013$). اعضای هیات علمی در گزینه (حضور به موقع در زمان مشخص شده در محیط آموزشی) با میانگین $11/9 \pm 85/02$ بیشترین امتیاز را کسب نمودند و در گزینه (مناسب بودن ارزیابی مدرس جهت سنجش آموخته‌های فراگیران) با میانگین $13/1 \pm 69/15$ کمترین امتیاز را کسب کردند. بجز ۲ گزینه (تهیه متون و جزوات آموزشی یا معرفی منابع مناسب) و (داشتن قدرت اداره و رهبری کلاس) در ۲۰ گزینه دیگر زنان به طور معنی‌داری نمرات بالاتری داشتند ($P < 0/043$ و $P < 0/006$). همچنین نمره ارزشیابی مکسبه در بین هیات علمی علوم پایه و بالینی اختلاف معنی‌داری نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان می‌دهد با توجه به این که توانایی اعضای هیات علمی مرد در اداره کلاس و تهیه جزوات آموزشی یا معرفی منابع مناسب بیشتر است، توانمندی اعضای هیات

علمی زن در سایر موارد بالاتر می‌باشد. همچنین تفاوت معنی‌داری در تدریس نظری هیات علمی علوم پایه و بالینی ملاحظه نشد.

کد مقاله: A۲۹

مطالعه مقایسه‌ای روند ارزیابی نحوه تدریس اعضای هیات علمی و مدرسین توسط دانشجویان در یک دوره ۵ ساله در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

نویسندگان: حسین درگاهی، گلسا شهام

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: ویژگی‌های اعضای هیات علمی و مدرسین را میتوان با استفاده از ابزار گوناگون سنجید. از جمله ابزاری که بیشتر برای این منظور بکار می‌رود پرسشنامه است. از داده‌های حاصل از اجرای این ابزار می‌توان برای بهبود عملکرد اعضای هیات علمی و مدرسین در یک موسسه آموزشی استفاده کرد. جنبه‌هایی که برای سنجش ویژگی‌های تدریس مدرسین مورد توجه قرار می‌گیرد شامل تسلط آنان بر موضوع درسی، نگرش آنان نسبت به آموزش و یادگیری و مهارت‌های مدیریت کلاس درس است. برای اندازه‌گیری این جنبه‌ها میتوان از نظرخواهی از دانشجویان درباره نحوه تدریس اعضای هیات علمی و مدرسین استفاده کرد. این پژوهش نیز با هدف مقایسه روند ارزیابی نحوه تدریس اعضای هیات علمی و مدرسین توسط دانشجویان در یک دوره ۵ ساله انجام شده است.

روش مطالعه: این پژوهش از نوع توصیفی و گذشته‌نگر است که وضعیت تدریس اعضای هیات علمی و مدرسین دانشکده را در طول سال تحصیلی ۸۱ تا ۸۶ نشان می‌دهد. گردآوری اطلاعات با استفاده از میانگین نمرات ارزشیابی نحوه تدریس اساتید توسط دانشجویان اعلام شده توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC) دانشگاه که بر حسب اعضای هیات علمی و مدرسین دانشکده بر حسب گروه‌های آموزشی، نام درس، نام رشته، اساتید حق التدریس و در نهایت میانگین کل نمرات ارزشیابی دانشکده پیراپزشکی در طول ۵ سال گذشته بدست آمده انجام شده است. نمرات ارزشیابی نیز از فرم ارزیابی طراحی شده توسط EDC دانشگاه که در پایان هر ترم توسط دانشجویان تکمیل شده است استخراج می‌گردد. اطلاعات بدست آمده در نرم‌افزار SPSS وارد شده و برای توصیف داده‌ها از میانگین، انحراف معیار و درصدها استفاده شده، همچنین از نمودارهای مناسب جهت نمایش روند و وضعیت بهره‌مند گردیده‌ایم.

توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه طراحی شده است انجام شد. این فرم دارای سیزده سوال است که در قالب مقیاس درجه بندی لیکرت تدوین شده است که با ۱۱ سوال در خصوص دریافت مشخصات دموگرافیک پاسخ دهندگان، کامل شده است. اطلاعات بدست آمده در نرم افزار EXCEL جمع آوری و مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: حدود ۷۰٪ از اعضای هیأت علمی و مدرسین پیراپزشکی سوال مربوط به «آموزش استاد در ارائه تازه ترین مطالب» را واقع بینانه و تا حدودی واقع بینانه می‌دانند. همچنین حدود ۴۰ درصد نیز معتقدند سوال مربوط به «تنظیم مطالب درسی توسط استاد در رعایت پیوستگی مطالب» واقع بینانه می‌باشد و تنها ۲۲٪ از این افراد نیز ارزشیابی «شیوه بیان، قدرت تفهیم و انتقال مطالب درسی اساتید» توسط دانشجویان را غیر واقع بینانه می‌دانند. دیدگاه اعضای هیأت علمی و مدرسین در خصوص سایر سوالات تدوین شده در فرم ارزشیابی نیز مورد مطالعه قرار گرفته است.

بحث و نتیجه‌گیری: حدود ۲/۳ از اعضای هیأت علمی و مدرسین نحوه ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان را به جز در مورد نحوه ارزشیابی «تنظیم مطالب درسی و رعایت پیوستگی مطالب»، «در دسترس بودن استاد برای مشاوره و راهنمایی در خارج از کلاس» و «تاثیر مثبت استاد بر شکوفایی علمی، خلاقیت و ابتکار» را واقع بینانه می‌دانند و نسبت به آن دیدگاه مثبت دارند. نتایج بدست آمده از این پژوهش تا حدودی با نتایج حاصله از دیگر پژوهش‌های مشابه انطباق دارد. با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود دانشجویان قبل از تکمیل فرمهای ارزشیابی آموزشهای لازم را فراگیرند و اصلاحاتی برای فرمهای موجود در مقایسه با فرمهای SIHQ، مارش و روچه انجام شود.

کد مقاله: A۳۱

بررسی میزان دستیابی به اهداف ارزیابی درونی گروه تکنولوژی رادیولوژی دانشکده پیراپزشکی کرمانشاه، ۱۳۸۶

نویسندگان: محمدرسول توحیدنیا، ژاله دزفولی منش

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: برای ارتقاء مستمر یک سیستم به ابزاری برای ارائه بازخوردهای مناسب نیاز می‌باشد ارزشیابی بازخوردی از یک فرآیند است که بر اساس آن میزان حصول یا عدم حصول به اهداف را می‌توان مورد سنجش قرار داد به عبارتی ارزشیابی یک فرآیند نظامدار برای جمع‌آوری تحلیل و تفسیر اطلاعات به منظور

یافته‌ها: میانگین نمرات ارزشیابی اعضای هیأت علمی و مدرسین دانشکده در مقایسه با اساتید حق‌التدریس بیشتر است. در مقایسه گروه‌های آموزشی با یکدیگر گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی با میانگین ۶۳/۷۰ بیشترین و گروه تکنولوژی رادیولوژی و رادیوترابی دانشکده با میانگین ۵۰/۷ کمترین نمره ارزشیابی را بخود اختصاص داده‌اند. میانگین نمرات ارزشیابی در طول سالهای تحصیلی ۸۲-۸۱ و ۸۴-۸۳ سیر نزولی داشته و در طول سالهای تحصیلی ۸۳-۸۲ و ۸۵-۸۴ و ۸۶-۸۵ روند صعودی داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری: در مجموع بنظر میرسد میانگین نمرات ارزشیابی در طول سالهای اخیر روند صعودی داشته و این امر در گروه آموزشی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی در مقایسه با سایر گروه‌ها به خوبی مشاهده میشود. پژوهشهای انجام شده در این باره نشان میدهد که داده‌های حاصل از رتبه‌بندی تدریس اعضای هیأت علمی بوسیله دانشجویان میتواند به عنوان یکی از ملاک‌های ارزشیابی مورد استفاده قرار گیرد. از این نوع داده‌ها میتوان جهت ارزشیابی تکوینی و بهبود فرآیند یاددهی- یادگیری بهره برد.

کد مقاله: A۳۰

بررسی دیدگاه اعضای هیأت علمی و مدرسین در مورد روش ارزشیابی دانشجویان از نحوه تدریس در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

نویسندگان: حسین درگاهی، الهام موحدکر، گلسا شهام

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: یکی از روشهای ارزشیابی از اعضای هیأت علمی استفاده از نظر دانشجویان در موسسات آموزشی از چگونگی تدریس آنهاست. به رغم اختلاف نظرهای زیادی که درباره بهره‌برداری از نظرات و دیدگاه دانشجویان در این زمینه وجود دارد، این روش کاربرد زیادی یافته است. اگر در این روش احتیاط‌های لازم بکار بسته شود، جای نگرانی وجود نخواهد داشت. این پژوهش با هدف بررسی دیدگاه اعضای هیأت علمی و مدرسین در مورد روش ارزشیابی دانشجویان از نحوه تدریس در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شده است.

روش مطالعه: این پژوهش از نوع توصیفی-مقطعی است و جامعه پژوهش را کلیه اعضای هیأت علمی و مدرسین دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در مرتبه کارشناس ارشد، مربی، استادیار و دانشیار تشکیل میدهند. گردآوری اطلاعات با استفاده از فرم ارزشیابی نحوه تدریس اساتید بوسیله دانشجویان که

روش مطالعه: این مطالعه مقطعی توصیفی بوده، نظرات شرکت کنندگان را بطور محرمانه اخذ و نتایج با برنامه Excell و SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روایی مطالعه توسط اعضاء هیأت علمی مرکز مطالعات و دفتر توسعه آموزش پزشکی مورد تأیید و پایایی آن $r=0/90$ تعیین گردید.

یافته‌ها: ارزشیابی مدیر گروه توسط اعضاء هیأت علمی نشان داد که ۱۰۰٪ اساتید عملکرد مدیر گروه را عالی و ۱۰۰٪ دستیاران اخلاق حرفه‌ای اساتید و الگو بودن و آموزش آنها را در حد عالی (۱۰۰٪) قلمداد کرده بودند ولی بررسی نظرات دانشجویان در مورد کیفیت آموزش بالینی (ارتباط با دانشجو ۵۰ درصد و بقیه موارد بیش از ۶۰ درصد خوب و از جنبه آموزش نظری بیش از ۶۰ درصد خوب) نشان داده شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: بخشهای جراحی از جمله ارتوپدی با توجه به اهمیت تمرکز بر آموزش دستیاران و فلوشیپ بیشتر توجه‌شان به سوی دستیاران منعطف می‌باشد. لذا زمان کمتری به آموزش دانشجویان اختصاص داده می‌شود. پیشنهاد می‌گردد دستیاران با توجه به اهداف آموزشی تعیین شده وقت بیشتری را با دانشجویان بگذرانند. پروژه استاد مشاور می‌تواند بسیاری از خلاء موجود را پر نماید.

کد مقاله: A۳۳

ارزشیابی درونی گروه بیوشیمی و نقش آن در ارتقای کیفیت آموزش اساتید دانشگاه علوم پزشکی شیراز- اسفند ۱۳۸۶
نویسندگان: شهلا دشتی‌زمهریر، مژگان راستی، میترا امینی، محمد مهدی ثاقب، هاجر دهقان، ندا موسوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: ارزشیابی مبتنی بر هدف گروه بیوشیمی می‌تواند نقش مؤثری در تدوین برنامه‌های درسی مفید و مورد استفاده برای دانشجویان آن رشته اعم از دکترا یا کارشناسی ارشد داشته و خودسنجی از دانشجویان در مقاطع مختلف از میزان دستیابی به اهداف آموزشی و نظرسنجی از اعضاء هیأت علمی در مورد مدیر گروه و بالعکس و دادن بازخورد مناسب به آنان می‌تواند در ارتقاء مهارت حرفه‌ای ایشان مفید باشد.

روش مطالعه: این مطالعه مقطعی-توصیفی بوده و نظرات ۱۲ نفر دانشجوی دکترا و ۱۰ نفر دانشجوی کارشناسی ارشد مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج با برنامه Excell و SPSS جمع‌آوری و روایی آن توسط اعضاء هیأت علمی مرکز مطالعات و دفتر توسعه آموزش

تعیین این مطلب که هدف‌های مورد نظر به چه میزان تحقق یافته یا در حال تحقق یافتن هستند انجام می‌شود. هدف، ارزیابی گروه تکنولوژی رادیولوژی دانشکده پیراپزشکی کرمانشاه می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه از روش توصیفی و از الگوی مبتنی بر هدف استفاده گردید عواملی چون جایگاه سازمانی و تشکیلاتی، اعضاء هیأت علمی، فرآیند آموزش، فضای آموزشی و تجهیزات و خدمات ارزیابی شدند سپس ملاک‌ها مشخص گردید و نشانگرهای وضع مطلوب با کمک ۱۵ پرسشنامه و چک‌لیست و جمعاً ۳۹۵ ملاک به ارزیابی وضع موجود پرداخته شد. امتیاز ارزیابی از میانگین نمرات ملاک‌ها (بین صفر تا دو) و قضاوت نهایی به صورت وضعیت مطلوب (بیش از ۷۵٪) نیمه‌مطلوب (بین ۷۵٪ تا ۵۰٪) و نامطلوب (کمتر از ۵۰٪) تعریف گردید.

یافته‌ها: نتایج به دست آمده نشان داد که در جایگاه سازمانی و تشکلات، مدیر گروه در وضعیت مطلوب و اعضاء هیأت علمی در وضعیت نامطلوب قرار دارند. فضای آموزشی (نامطلوب)، کتابخانه (مطلوب)، فضای آموزشی بالینی (نیمه مطلوب) می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: مهمترین هدف ارزیابی درون گروهی پس‌خوراند به گروه آموزش است که نسبت به وضعیت گروه خود آگاه شوند. دستیابی به اهداف آموزشی گروه در وضعیت نیمه‌مطلوب قرار دارد و نیازمند برنامه‌ریزی‌های آموزشی مناسب، نظارت کافی و توجه بیشتر مسئولین در امر آموزش می‌باشد امید که ضمن اصلاح نقاط ضعف مبنایی برای بسیاری از تصمیم‌گیریها و برنامه‌ریزی‌های آموزشی شده و موجبات ارتقاء سطح علمی دانشگاه را فراهم آورد.

کد مقاله: A۳۲

ارزشیابی عملکرد مدیریتی و آموزشی اعضاء هیأت علمی گروه ارتوپدی توسط همکاران، دستیاران و فراگیران، ۱۳۸۶
نویسندگان: شهلا دشتی‌زمهریر، سورنا رضازاده، میترا امینی، محمد مهدی ثاقب، هاجر دهقان، فاطمه میر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: ارزشیابی اعضاء هیأت علمی از نظر مدیریت و آموزش می‌تواند یکی از روش‌های دخیل در انتخاب استاد توانمند باشد. لذا در جریان انجام ارزشیابی درونی ارتوپدی مدیر گروه توسط اساتید و عملکرد آموزشی اعضاء هیأت علمی توسط مدیر گروه دستیاران و دانشجویان مورد ارزیابی قرار گرفت.

نرم افزار SPSS و با استفاده از آمار توصیفی، آزمون تی زوج و همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: بطور کلی میانگین و انحراف معیار نمره کل بر مبنای نمره ۷۰ برای مریبان $55/90 \pm 5/8$ و برای خودارزشیابی دانشجویان $57/40 \pm 6/2$ پس از تبدیل و محاسبه نمرات دانشجویان بر مبنای نمره ۲۰ نمرات $16/50 \pm 1/72$ برای خود ارزشیابی و نمره $16/12 \pm 1/55$ برای ارزشیابی توسط اساتید بدست آمد. تفاوت معنی داری بین میانگین نمرات مریبان و خود ارزشیابی دانشجویان وجود نداشت. همبستگی معنی داری نیز بین نمرات دانشجویان و اساتید وجود نداشت.

بحث و نتیجه گیری: نتایج ارزشیابی اساتید و دانشجویان مشابه و دانشجویان قادرند بطور نسبی عملکرد خود را به طور صحیح مورد قضاوت قرار دهند. نظرخواهی از دانشجویان می تواند در بهبود نتایج ارزشیابی اساتید مورد استفاده قرار گیرد.

کد مقاله: A۳۵

بررسی دیدگاه دستیاران بالینی دانشگاه علوم پزشکی در زمینه کیفیت آموزشی اعضاء هیأت علمی در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: هاجر دهقان، فاطمه رحیمی، محمدمهدی ثاقب، سرور اینالو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: ارزشیابی شیوه تدریس اساتید فرایندی است که هدف آن بهبود کیفیت تدریس و افزایش ارتقاء آموزش در دانشگاهها است و با توجه به اینکه یکی از روشهای متداول جهت ارزشیابی میزان موفقیت در دستیابی به اهداف برنامه‌های آموزشی، ارزشیابی اساتید توسط فراگیران است این مطالعه به ارزشیابی کیفیت آموزشی اساتید دانشکده پزشکی از دید دستیاران بالینی در سال ۱۳۸۶ می پردازد.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت توصیفی- تحلیلی و به روش مقطعی انجام شد، ابزار جمع آوری، اطلاعات پرسشنامه مدون مرکز توسعه آموزش پزشکی بود که روایی آن از طریق نظرسنجی از متخصصین مربوطه تایید شد و پایایی آن به روش همسانی درونی و محاسبه آلفای کرونباخ ارزشیابی گردید و ضریب آلفای کرونباخ $0/84$ تعیین شد. پرسشنامه‌ها به صورت حضوری در اختیار دستیاران بالینی قرار گرفت، داده‌های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS و ضریب همبستگی اسپیرمن مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار رضایتمندی دستیاران بالینی از کیفیت آموزشی اساتید (با حداقل صفر و حداکثر ۴)، $(3/06 \pm 0/3)$

پزشکی مورد تأیید قرار گرفته است و پایایی آن پس از یک مطالعه اولیه $r=0/81$ تعیین گردید.

یافته‌ها: دانشجویان دکترا بیوشیمی اعصاب و کشت سلولی را بیشترین حیطه یادگیری (۷۰٪) و هورمون شناسی و خطاهای مادرزادی را ضعیف (۲۰٪) ارزیابی نموده‌اند. دانشجویان کارشناسی ارشد: بیشترین حیطه یادگیری‌شان جذب اتمی (۸۰٪) و متابولیسم چربی و اسید نوکلئیک ولی محلول سازی ۲۰٪ و سیستم ایمنی ۳۰٪ و متابولیسم پروتئین و کربوهیدرات را ضعیف ارزیابی نموده‌اند. مجموعاً دو گروه دانشجویی خواستار تجدید نظر در اهداف یادگیری اختلال آب و الکترولیت، اسید آمینه و پروتئین شده اند، همچنین فضای آزمایشگاه‌ها را برای یادگیری کم ارزیابی نموده‌اند. انتقاد پذیری و پذیرش ایده‌های نو توسط مدیر گروه در حد مطلوب نبود (۴۰٪ و ۶۰٪).

بحث و نتیجه گیری: به طور کلی امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی مناسب ولی تجهیزات رایانه‌ای و همچنین فضای مورد نیاز جهت آموزش و پژوهش نامناسب و کم ارزیابی شده‌اند و در مورد ارتباط اساتید با یکدیگر بخصوص مدیر گروه با دیگر اعضاء لزوم بازنگری احساس می شود.

کد مقاله: A۳۴

مقایسه خودارزشیابی و ارزشیابی توسط مربی در کارآموزی بارداری و زایمان دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد در فاصله سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۵

نویسندگان: معصومه دل آرام

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد

مقدمه: با اینکه متخصصین در مورد ارزشیابی دانشجو توسط استاد تأکید می نمایند ولی یکی از شیوه‌های مورد قبول خود ارزشیابی است. هدف از این مطالعه مقایسه خودارزشیابی و ارزشیابی توسط استاد در کارآموزی بارداری و زایمان دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد در فاصله سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۵ است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی بر روی ۷۱ نفر از دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد که در فاصله سالهای ۸۷-۸۵ واحد کارآموزی بارداری و زایمان را گذرانده بودند و ۷ نفر از مریبان مامایی که در این کارآموزی مسئولیت آموزش دانشجویان را به عهده داشتند، انجام شد. ابزار گردآوری اطلاعات فرم ارزشیابی واحد کارآموزی بارداری و زایمان بود. فرم ارزشیابی در پایان دوره توسط مربی و خود دانشجویان تکمیل گردید. نتایج با

اختصاص داد مربوط به آیتم تلاش استاد جهت پیشرفت دانشجویان ضعیف و با میانگین نمره ۶۸/۹۱ بود، آیتمی که بیشترین نمره را به خود اختصاص داد، تسلط استاد بر موضوع درس با میانگین نمره ۸۹/۳۲ بود، در مورد تدریس بالینی میانگین کل آیتم‌های پرسشنامه در دانشکده ۶۲/۶۹ از ۱۰۰ بود آیتمی که کمترین نمره را داشت حضور منظم و فعال در برنامه آموزشی بود و آیتمی که بیشترین نمره را به خود اختصاص می‌داد مربوط به رعایت موازین اخلاقی حرفه‌ای نسبت به بیماران و فراگیران بود. در ارتباط با تدریس کارآموزی و کارورزی میانگین کل آیتم‌های پرسشنامه در دانشکده، ۸۶/۷۰ از ۱۰۰ بود، آیتمی که کمترین نمره را به خود اختصاص می‌داد، نظارت کامل و مستمر بر نحوه عملکرد و فعالیت فراگیران در محیط کارآموزی و کارورزی با میانگین نمره ۸۲ بود و آیتمی که بیشترین نمره را به خود اختصاص داد، آیتم مربوط به اهمیت و توجه به حضور فراگیران در محیط کارآموزی و کارورزی با میانگین نمره ۹۰/۱۲ بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت ارزشیابی کیفیت آموزش و تاثیر آن بر برون‌داد سیستم که همانا فارغ‌التحصیلان باسواد و بانگیزه می‌باشد باید در طراحی فرم‌های ارزشیابی، جمع‌آوری اطلاعات از فراگیران، تجزیه و تحلیل اطلاعات و بازخورد مناسب آن به اعضای محترم هیات علمی با برنامه‌ریزی و وسواس خاص پرداخته شود. با چنین برنامه‌ریزی می‌توان در جهت رفع کاستی‌های موجود در کیفیت آموزش دانشگاه اقدامات عملی و موثری انجام داد.

کد مقاله: A۳۷

دستیاران نسبت به اساتید و برنامه‌های آموزشی خود چه دیدگاهی دارند؟

نویسندگان: مصطفی دهقانی پوده، نیکو یمانی، سید علی موسوی، مریم تیموری، میترا دادمان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: از آنجائیکه رضایت دستیاران از گروه آموزشی می‌تواند نشان دهنده کیفیت آموزش باشد، این مطالعه در پی آن بود که میزان رضایت دستیاران را مورد ارزیابی قرار دهد تا با استفاده از نتایج آن بتوان راهکارهایی برای بهبود کیفیت آموزش ارائه نمود.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی مقطعی، کلیه دستیاران مقاطع تخصصی و فوق تخصصی (۱۴۰ نفر) گروه‌های داخلی، جراحی و بیهوشی را به روش نمونه‌گیری سرشماری مورد بررسی قرار دادیم.

بود که گروه‌های رادیوتراپی، گوش و حلق و بینی و چشم بالاترین نمره را کسب کرده‌اند. ضریب همبستگی اسپیرمن نیز بین سوالات پرسشنامه کاملاً "معنی‌دار به دست آمد ($P < 0/001$) مطابق نظرات دستیاران بالینی رعایت موازین اخلاق حرفه‌ای در برخورد با بیمار و همراهان ($3/42 \pm 0/73$)، حضور به موقع استاد در محیط آموزشی - درمانی ($3/34 \pm 0/79$)، برخورداری از توانمندی‌های لازم جهت تشخیص و مدیریت بیماران ($3/32 \pm 0/78$) و رعایت موازین اخلاق حرفه‌ای در برخورد با دستیاران و همکاران ($3/28 \pm 0/88$) ارزیابی شد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این مطالعه رعایت موازین اخلاق حرفه‌ای، حضور به موقع در محیط آموزشی درمانی و برخورداری از توانمندی‌های لازم جهت تشخیص و مدیریت بیماران از فاکتورهای اثرگذار بر ارزشیابی اساتید به حساب می‌آید.

کد مقاله: A۳۶

ارزشیابی کیفی آموزش تدریس نظری وبالینی دانشکده پرستاری و مامایی زاهدان

نویسندگان: جاوید دهقان حقیقی، علی بهاری، عمرالدین روستاخیز

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

مقدمه: مقوله آموزش و ارتقای کیفیت آن همیشه یکی از دغدغه‌های مراکز آموزشی بوده و هست. می‌بایست به آموزش و کیفیت آن به عنوان یک فرآیند نگرینست و ارزشیابی را بر اساس ارزیابی این فرآیند طراحی کرد. در صورت طراحی مناسب و اجرای صحیح آن، موجب بدست آمدن اطلاعات صحیح‌تر خواهد شد و تجزیه و تحلیل و بازخورد چنین نتایجی، باعث مشخص شدن نقاط قوت و ضعف سیستم آموزشی و اعضای هیات علمی خواهد شد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی - مقطعی در سال تحصیلی ۱۳۸۶-۱۳۸۷ انجام گردید. ارزشیابی توسط سه پرسشنامه مستقل که مربوط به ارزیابی نحوه تدریس نظری با ۱۴ آیتم، نحوه تدریس بالینی با ۱۲ آیتم و نحوه آموزش کارآموزی و کارورزی نیز با ۱۲ آیتم و با نظرخواهی از دانشجویان انجام شد. پرسشنامه‌ها با نظرخواهی و همفکری اعضای هیات علمی و پس از جلسات متعدد کارشناسی، توسط مرکز توسعه جمع‌بندی و طراحی گردید.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که در ارزیابی کلی دانشکده پرستاری و مامایی و در مورد تدریس نظری میانگین کل آیتم‌های پرسشنامه در دانشکده، ۷۸/۸۶ از ۱۰۰ می‌باشد، آیتمی که کمترین نمره را به خود

دانشگاه تشکیل می‌دهند که شامل ۴۱ نفر می‌باشند. ابزار پژوهشی شامل یک پرسشنامه ۱۱ سوالی می‌باشد که روایی آن ۰/۹۱ برآورد گردید. آنالیز اطلاعات، با نرم‌افزار SPSS و استفاده از آزمون‌های آماری مناسب و روش‌های توصیفی مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از ۴۱ نفر اعضای هیات علمی، ۲۷ نفر مرد و ۱۴ نفر زن می‌باشند. پرسشنامه نظرخواهی ۱۱ سوال دارد که از این ۱۱ سوال میانگین نمره‌ای که هر فرد می‌تواند کسب کند ۰ و حداکثر نمره ۴ می‌باشد و متوسط میانگین نمره‌های هر فرد ۲ می‌باشد. میانگین نمره‌ای که کلیه اعضای هیات علمی گروه‌های علوم پایه و بالینی به کل سئوالات داده‌اند جمع کرده که میانگین آنها ۲/۵ می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان می‌دهد که بیشتر اساتید دانشگاه علوم پزشکی فسا با اصل ارزشیابی موافق هستند ($mean=2/5$ که بالاتر از متوسط میانگین $mean=2$ است)، بیشتر اساتید خصوصیات شخصیتی-رفتاری استاد را در ارزشیابی دانشجو از استاد موثر می‌دانند ($mean=2/98$) و اساتید تا حدودی شیوه ارزشیابی کنونی دانشجو از استاد غیرموثر دانسته‌اند ($mean=1/83$).

کد مقاله: A۳۹

بررسی ارتباط و نگرش دانشجویان علوم پزشکی و پیرا پزشکی در رابطه با اولویت‌های ارزشیابی اساتید تهران، ۱۳۸۷

نویسندگان: شیدا جلالی، مهدی دوابی، کامبیز پوشنه، شکوفه حجت آدرس: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد پزشکی تهران

مقدمه: ارزشیابی، فعالیتی است نظام دار که برای داوری در باره کوشش‌های گذشته و بررسی کارایی و اثربخشی برنامه با استفاده از گردآوری اطلاعات مناسب درباره کیفیت و با هدف بهبود و ارتقاء خدمات ارائه شده به تصمیم‌گیری در رابطه با تحولات آینده صورت می‌گیرد. ارزشیابی استادان می‌بایست با استفاده از روش‌های مختلف انجام گیرد، ولی رایج‌ترین و شاید بتوان گفت تنها روش کنونی نظرخواهی از دانشجویان می‌باشد. در دنیای امروز با توجه به پیشرفت سریع علوم و تکنولوژی نه می‌توان به تمامی علوم دست یافت و نه می‌توان هر فردی را با هر ویژگی به تدریس واداشت. آشنایی با دیدگاه دانشجویان می‌تواند شاخصهای یک تدریس خوب در استاد را نشان داده، تا با ارائه برنامه مناسب بتوان فعالیت‌های تدریس و... را هر چه پربارتر و آگاهانه‌تر تدوین و اجرا نمود. لذا در این تحقیق به بررسی نگرش دانشجویان در رابطه با اولویت‌های ارزشیابی مدرسین پرداخته‌ایم.

ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه‌ای خودایفا شامل ۵۲ سوال با طیف لیکرت (کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) بود که رضایت دستیاران را در پنج حیطه مسئولین، اساتید، منابع و امکانات، برنامه آموزشی و جو ارتباطی گروه مورد سنجش قرار می‌داد. داده‌های گردآوری شده با نرم‌افزار SPSS آنالیز شد.

یافته‌ها: در مجموع ۱۰۸ پرسشنامه بازگردانده شد (۰/۷۷٪). میانگین رضایت دستیاران در کل بیش از حد متوسط بود ($3/17 \pm 0/61$). مقایسه میانگین رضایت در حیطه‌های مختلف تفاوت معنی‌داری را نشان داد ($p=0/011$). میانگین رضایت از مسئولین گروه بیشترین مقدار ($3/5 \pm 0/08$) و پس از آن به ترتیب جو ارتباطی گروه ($3/37 \pm 0/69$) اساتید ($3/30 \pm 0/73$)، منابع ($3/08 \pm 0/71$) و برنامه آموزشی ($2/70 \pm 0/67$) قرار داشتند. آزمون ANOVA نشان داد که در تمام حیطه‌ها به جز اساتید تفاوت معنی‌داری بین رضایت دستیاران سال‌های مختلف وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: در مجموع دستیاران سه گروه مورد بررسی از وضعیت آموزشی خود در گروه راضی می‌باشند. تأمل درحیطه‌ها و گویه‌های آنها نشان می‌دهد که بیشتر گویه‌ها به نوعی مربوط به اساتید و عملکرد آنها می‌باشد که در کل بیشترین رضایت را در دستیاران موجب شده‌اند. اما کمی رضایت دستیاران از منابع و برنامه‌های آموزشی نیز موضوعی قابل تأمل است و توجه به آن می‌تواند در ارتقاء آموزش موثر باشد.

کد مقاله: A۳۸

بررسی نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی فسا در خصوص ارزشیابی آموزشی آنان

نویسندگان: حمیدرضا دولتخواه، محمد اکراهی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: ارزشیابی آموزشی به عنوان فرایندی مستمر و منظم برای توصیف کردن، هدایت و اطمینان یافتن از کیفیت آموزشی امری ضروری است. هدف ارزشیابی اساتید بالا بردن کیفیت روشهای تدریس و فعالیتهای آموزشی و پژوهشی آنان است. با توجه به اینکه نمرات ارزشیابی اساتید در ارتقاء آنان موثر بوده بنابراین از اهمیت خاصی برخوردار است. در تحقیق حاضر به بررسی نظرات اعضای محترم هیأت علمی دانشگاه در خصوص ارزشیابی آموزشی پرداخته شده است.

روش مطالعه: این تحقیق یک پژوهش توصیفی-مقطعی است. جامعه پژوهش را اعضای هیات علمی گروه‌های علوم پایه و بالینی

استفاده قرار می‌گیرد. هدف از این مطالعه بررسی تاثیر ارزیابی از طریق پورتفولیو بر تغییرات رفتاری، عادات و یادگیری فرد است.

روش مطالعه: مطالعه متون مختلف در زمینه پورتفولیو و نقش آن در یادگیری و ارزشیابی دانشجویان

یافته‌ها: پورتفولیو مجموعه هدفمند از کارهای فرد است که کوشش، پیشرفت و موفقیت تحصیلی او را در یک زمینه خاص نشان می‌دهد. استفاده از پورتفولیو یا کارپوشه به عنوان یک روش آموزش و سنجش نه تنها به پیشرفت تحصیلی دانشجو و ارزشیابی از خود کمک می‌کند؛ بلکه مهارت‌های تفکر، تحلیل انتقادی و راهبردهای فراشناختی را نیز گسترش می‌دهد. استفاده از پورتفولیو باعث افزایش میزان یادگیری، رشد شخصیت، افزایش درک دانشجویان در رابطه با موضوع‌های مختلف می‌شود. در طی پروسه دانشجو نقش فعال داشته و در مرکز یادگیری قرار دارد. در این حالت دانشجو بین مطالب تئوریک و عملی ارتباط برقرار می‌کند و به صورت خود به خودی در پیشرفت خود تلاش می‌کند. به علاوه پورتفولیو تضمین کننده نظم است و باعث بهبود کیفیت مشاغل می‌شود. پورتفولیو تجربیات عملکردی و عملی فرد و کیفیت کارها را منعکس می‌کند. این ابزار برای افزایش فعالیت پزشکان و پرستاران کاربرد دارد. پورتفولیو یکی از روشهای ارزشیابی است و از طرق مختلف می‌تواند توانائی عملکردی و کیفیت مراقبت‌ها را مورد سنجش قرار دهد و میزان دستیابی به استانداردها را مشخص کند. همچنین جهت ارزیابی نهائی نیز به کار می‌رود. پورتفولیو خلا بین تئوری و عمل را از بین می‌برد. از آن می‌توان جهت بازنگری یا ارتقاء سالیانه استفاده نمود. انجام پورتفولیو باعث ایجاد محیط‌های بحث و گفتگو، پرورش بحث و بازنگری آموزش می‌شود که این امر می‌تواند در افزایش یادگیری افراد موثر باشد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به پژوهش‌های انجام شده بر روی شیوه ارزیابی پورتفولیو، این شیوه می‌تواند در افزایش یادگیری دانشجویان و پیشرفت افراد در زمینه حرفه‌ای و رشد شخصیت مفید واقع شود.

کد مقاله: A۴۱

ارزیابی کیفیت آموزشی اعضاء هیأت علمی دانشکده پزشکی شیراز از دیدگاه فراگیران بالینی در سال ۱۳۸۶
نویسندگان: فاطمه رحیمی، هاجر دهقان، محمدمهدی ثاقب، سرور اینالو

روش مطالعه: این تحقیق توصیفی بوده و روش گردآوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌ای شامل سه بخش: اطلاعات دموگرافیک و بررسی نگرش ۱۱۶ نفر از دانشجویان سالهای دوم و بالاتر در رابطه با ارزشیابی اساتید و نظرات و پیشنهادات آنان پرداخته است. تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط آمار توصیفی انجام شده است.

یافته‌ها: در این پژوهش ۶۷٪ دانشجویان دختر و ۳۳٪ پسر بوده‌اند. ۵۷٪ از دانشجویان در رشته‌های پیراپزشکی و ۴۳٪ در رشته پزشکی مشغول به تحصیل بوده‌اند. اکثریت دانشجویان ۵۴/۵٪ با انجام حضور و غیاب موافق بوده‌اند. تمامی دانشجویان با برخورد محترمانه اساتید با دانشجویان موافق بوده و ۸۳٪ آنان این برخورد را موجب ایجاد انگیزه در دانشجو دانسته‌اند ۶۷/۸٪ از دانشجویان موافق طرح سؤال در طول ترم و ارزیابی مستمر بوده‌اند. تسلط اساتید بر مفاهیم علمی و توانایی تدریس و استفاده از شیوه‌های تدریس مناسب با دروس از معیارهای مطرح شده توسط دانشجویان بوده است. اکثر دانشجویان در هر دو گروه در تغییر معیار و پرسشنامه اساتید نظر مثبت داشته و ارزشیابی استاد را تنها در دروس تئوری و در پایان یک ترم مناسب نمی‌دانستند.

بحث و نتیجه گیری: آشنایی با دیدگاه دانشجویان در مورد یک استاد خوب، تمرکز بر روی فاکتورهای دارای همبستگی مثبت با ملاکهای یادگیری دانشجویان، تحلیل مناسب از گزینه‌های فرم ارزشیابی، توجه به نظرات اساتید، نزدیکی استاد و دانشجو، تعیین زمانی جهت گفتگو در باره مسائل و مشکلات در طول ترم، ارتباط موثر و مثبت استاد و دانشجو در خارج از ساعات تدریس و دانشگاه و... میتواند راهگشای ارتقاء سطح آموزش و پرورش و تربیت فراگیر خلاق و نیز ارتقاء سطوح و شیوه‌های آموزش و تدریس، ارتقاء ارتباط موثر استاد و دانشجو، افزایش اعتماد به نفس و ایجاد تفکر انتقادی و خلاقیت باشد.

کد مقاله: A۴۰

تاثیر ارزیابی از طریق پورتفولیو بر تغییرات رفتاری

نویسندگان: معصومه رامبد، محمدتقی ساربان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: با توجه به پیشرفت‌هایی که در زمینه روشهای آموزشی صورت گرفته است، نیاز به یک روش جهت مستندسازی و ارزیابی توانایی حرفه‌ای به خوبی احساس می‌شود. پورتفولیو مجموعه‌ای از فعالیت‌هاست که منعکس کننده پروسه یادگیری فرد است و به عنوان یک ابزار انعطاف پذیر و معتبر جهت ارزیابی عملکردها مورد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه: ارزشیابی یکی از بخشهای مهم فرایند آموزشی است و این امکان را فراهم می سازد تا براساس نتایج آن نقاط قوت و ضعف را مشخص نمود. از آنجا که ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان یکی از ابزارهای مهم در فرایند فعالیت های آموزشی است، بر آن شدیم تا کیفیت آموزشی اعضاء هیأت علمی دانشکده پزشکی از دیدگاه فراگیران بالینی را در سال ۱۳۸۶ بررسی نماییم.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت توصیفی- تحلیلی و به روش مقطعی انجام شد، ابزار جمع آوری، اطلاعات پرسشنامه مدون مرکز توسعه آموزش پزشکی بود که روایی آن از طریق نظرسنجی از متخصصین مربوطه تایید شد و پایایی آن به روش همسانی درونی و محاسبه آلفای کرونباخ ارزیابی گردید و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۴ تعیین شد. پرسشنامه ها در جلسات معارفه بین دانشجویان توزیع شد، داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS و ضریب همبستگی اسپیرمن مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین و انحراف معیار رضایتمندی دانشجویان بالینی از کیفیت آموزشی اساتید با حداقل صفر و حداکثر ۴، $0/23 \pm$ (۳/۱۷) بود که گروه های جراحی، بیهوشی و روانپزشکی بالاترین نمره را کسب کرده اند. ضریب همبستگی اسپیرمن نیز بین سوالات پرسشنامه کاملا معنی دار به دست آمد ($P=0/000$). مطابق نظرات فراگیران بالینی رعایت موازین اخلاق حرفه ای در برخورد با بیمار و همراهان $(3/31 \pm 0/83)$ ، حضور به موقع استاد در محیط آموزشی درمانی $(3/28 \pm 0/82)$ ، انتقال خوب مفاهیم بالینی $(3/27 \pm 0/78)$ ، مهارت در هدایت بحث های گروهی و مشارکت دادن فراگیران در بحث $(3/26 \pm 0/84)$ ارزیابی شد.

بحث و نتیجه گیری: باتوجه به نتایج این مطالعه رعایت موازین اخلاق حرفه ای در برخورد با بیمار و همراهان، انتقال خوب مفاهیم بالینی و داشتن مهارت در هدایت بحث های گروهی و حضور به موقع در محیط آموزشی - درمانی از فاکتورهای مهم ارزشیابی اساتید به حساب می آید.

مقدمه: ارزشیابی اساتید متداولترین روش جهت سنجش کیفیت آموزش می باشد. دانشجویان بیش از دست اندرکاران در جریان روند آموزش قرار دارند. با نظرخواهی از آنان دیدگاه کاملی برای مسئولین در مورد نقاط قوت و ضعف اساتید بدست می آید. هدف، بررسی حیطه های موجود در فرمهای ارزشیابی از دید دانشجویان در دانشکده های پزشکی، پیراپزشکی و پرستای مامایی می باشد.

روش مطالعه: این تحقیق به روش توصیفی انجام گرفت و ۱۶۸۳ برگ ارزشیابی دانشجویان از اساتید هیأت علمی (۷۳ نفر) مربوط به دانشکده های پزشکی، پیراپزشکی و پرستاری مامائی بررسی شد، پرسشنامه برای دانشجویان پزشکی حاوی ۱۵ سؤال و دانشجویان پیراپزشکی و پرستاری مامائی ۲۱ سؤال بود که بر اساس مقیاس لیکرت از حیطه های مختلف مقرراتی، علمی و آموزشی، نظارتی و نگرشی تشکیل شده بود، نمرات سئوالات از نمره ۱۰۰ محاسبه گردید، نمرات بالاتر بیانگر عملکرد مطلوب تر اساتید می باشد. تحلیل داده ها بصورت آمار توصیفی با نرم افزار SPSS انجام شد.

یافته ها: نتایج نشان داد مقایسه در سطوح کلی بین دانشکده ها، دانشکده پیراپزشکی با میانگین کل و انحراف معیار $85/50 \pm 3/61$ نسبت به سایر دانشکده ها برتری دارد. دانشکده پیراپزشکی در حیطه مقرراتی با میانگین و انحراف معیار $91/01 \pm 3/89$ ، دانشکده پزشکی حیطه نگرشی با میانگین و انحراف معیار $90/48 \pm 5/45$ و دانشکده پرستاری مامایی حیطه مقرراتی با میانگین و انحراف معیار $88/56 \pm 5/94$ بیشترین امتیاز را نشان می دهند. نتیجه نهایی نشان میدهد حیطه علمی و آموزشی نسبت به سایر حیطه ها در سطح پائین تر می باشد. نتایج حیطه ها (علمی و آموزشی، نظارتی و نگرشی) بین دانشکده ها معنی دار می باشد ($P=0/0001$).

بحث و نتیجه گیری: به نظر می رسد با برنامه ریزی جهت برگزاری کارگاه های آموزشی، روش تدریس و تحقیق جهت ارتقاء آموزش اساتید، اعطاء فرصت مطالعاتی و تشویق انجام کارهای تحقیقاتی و پژوهشی گام مؤثرتری جهت ارتقاء سطح علمی و بالاخره عملکرد بالای اساتید خواهد داشت.

کد مقاله: A۴۳

معرفی نرم افزار تهیه فرم های ارزشیابی استاد نویسندگان: نیکو یمانی، علیرضا یوسفی، طاهره چنگیزی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

کد مقاله: A۴۲

بررسی حیطه های موجود در فرمهای ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی زنجان در سال تحصیلی ۱۳۸۶-۱۳۸۷
نویسندگان: فریبا آربونی، عباسعلی نوریان، نورالدین موسوی نسب

اساتید بود تا با استفاده از آن بتوان فرمهای ارزشیابی را متناسب با جنبه‌های خاص تدریس هر عضو هیأت علمی طراحی نمود.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی ابتدا گزینه‌های ارزشیابی استاد از منابع مختلف داخلی و خارجی جمع‌آوری گردید و با استفاده از گروههای متمرکز حیطه‌های ارزشیابی تعیین شد، گزینه‌های ارزشیابی جمع‌آوری شده پالایش گردید و تحت حیطه‌ها قرار داده شد. سپس بانک گزینه‌های ایجاد شده در قالب یک پرسشنامه طراحی شده و از ۱۳۱ عضو هیأت علمی راجع به گزینه‌های ارزشیابی نظر خواهی گردید تا به گزینه‌ها از صفر تا ده نمره دهند.

یافته‌ها: با بررسی منابع مربوطه بانک اولیه گزینه‌ها حاوی ۳۶۱ گزینه، نحت ۱۴ حیطه بدست آمد. ۱۱۰ عضو هیأت علمی به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند، و بانک گزینه‌های نهایی حاوی ۲۲۹ گزینه تحت ۱۳ زیرحیطه ایجاد گردید. گزینه‌های با بیشترین امتیاز و کمترین امتیاز در متن مقاله گزارش خواهد گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: حاصل این مطالعه یک بانک جامع گزینه‌های ارزشیابی استاد است که می‌تواند به عنوان منبع مناسبی برای طراحی فرم‌های گوناگون ارزشیابی استاد مورد استفاده قرار گیرد. در بانک گزینه‌های ارزشیابی، گزینه‌ها بر اساس سطوح فراگیران و نوع تدریس نیز دسته‌بندی می‌شوند که این امکان را فراهم می‌کند تا بتوان فرم‌های ارزشیابی اساتید را بر اساس سطوح فراگیران و نوع تدریس تهیه نمود. چنین ابزاری ضمن پوشش دادن جنبه‌های مختلف تدریس می‌تواند برای ارزشیابی تدریس اساتید توسط فراگیران و برای خودارزیابی اساتید مورد استفاده قرار گیرد.

کد مقاله: A۴۵

ارزیابی فعالیت‌های آموزشی- پژوهشی اعضای هیأت علمی گروه علوم تربیتی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید باهنر کرمان از نظر دانشجویان در سال ۱۳۸۲

نویسندگان: فرخنده رفیع زاده

آدرس: دانشگاه شهید باهنر کرمان

مقدمه: نظام آموزش عالی به عنوان یک نظام پویا، هوشمند و هدفمند دارای دو بُعد کمی و کیفی است. رشد هماهنگ، موزون و متعادل این نظام مستلزم رشد هر دو بُعد به موازات یکدیگر می‌باشد. این رشد و گسترش صورت نخواهد گرفت، مگر وقتی که تمام نواقص، معایب و به تبع آن نیازها و خواسته‌های این ابعاد مشخص باشد و تلاشی مستمر از سوی مسئولان در زمینه بهبود

مقدمه: ارزشیابی استاد یکی از مقوله‌های چالش‌برانگیز در دانشگاه است که می‌تواند نقش مهمی در بهبود فرایند یاددهی-یادگیری ایفا کند. هدف، طراحی نرم‌افزاری بود که با استفاده از آن، اساتید بتوانند فرم‌های ارزشیابی خاص نوع تدریس خود را ایجاد نمایند.

روش مطالعه: با استفاده از بانک گزینه‌های ارزشیابی استاد (حاوی ۲۲۹ گزینه تحت ۱۳ حیطه) که بر اساس رده‌های فراگیران (دانشجو، انترن، رزیدنت، تحصیلات تکمیلی) و انواع تدریس (نظری، عملی، بالینی، کارگاهی) دسته‌بندی شده بود، نرم‌افزاری طراحی گردید که هر استاد براساس رده فراگیران و نوع تدریس میتواند گزینه‌های ارزشیابی مورد نظر خود را انتخاب نموده و فرم ارزشیابی خاص خود را ایجاد کند.

یافته‌ها: بر اساس مراحل تدوین شده، نرم‌افزاری طراحی گردید که هر استاد با نام کاربری خود وارد میشود و عنوان و شماره درسی که قرار است در آن ارزشیابی شود را تایپ می‌نماید، سپس رده فراگیران و نوع تدریس را انتخاب می‌کند. در این مرحله گزینه‌های متناسب با رده انتخابی و نوع تدریس استاد در صفحه کامپیوتر ظاهر می‌شود که از بین آنها، استاد گزینه‌های مورد نظر خود را انتخاب می‌کند. قابل ذکر است که در هر حیطه از ۱۳ حیطه یک یا دو گزینه اجباری وجود دارد تا از انتخاب گزینه‌های پوشش دهنده جنبه‌های اصلی تدریس اطمینان حاصل شود. حاصل کار، فرم ارزشیابی خواهد بود که حدود ۷۰٪ گزینه‌های آن توسط خود استاد انتخاب شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: مشارکت اساتید در تهیه فرم‌های ارزشیابی نه تنها موجب می‌شود فرم‌های متناسب با هر نوع تدریس طراحی گردد، بلکه اساتید به بازخورد ارزشیابی توجه بیشتری نموده و احتمال بهبود عملکرد آنان افزایش خواهد یافت. بدیهی است به منظور اطمینان از وجود گزینه‌های مناسب، بانک گزینه‌ها باید به صورت مداوم مورد ارزیابی قرار گیرد.

کد مقاله: A۴۴

بانک گزینه‌های ارزشیابی استاد، ابزاری مناسب برای طراحی فرم‌های متنوع ارزشیابی تدریس اعضای هیأت علمی

نویسندگان: نیکو یمانی، علیرضا یوسفی، طاهره چنگیز

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: یکی از مواردی که در راستای فرم‌های ارزشیابی استاد مطرح بوده است، مرتبط بودن گزینه‌های ارزشیابی با جنبه‌های مختلف تدریس است. هدف، ایجاد بانک گزینه‌های ارزشیابی

درصد دارای نگرش متوسط و ۲۸ درصد دارای نگرش مثبت می باشند و در مورد نحوه ارتباط اساتید با دانشجویان، اکثر دانشجویان اظهار کرده اند که اساتید وقت کمی جهت پاسخگویی به سؤالات دانشجویان می گذارند و کمتر از روشهای نوین و فعال آموزشی جهت تدریس دروس استفاده می کنند. لذا وضعیت گروه علوم تربیتی برای تحقق اهداف آموزش عالی در حد متوسط ارزیابی شد.

کد مقاله: A۴۶

بررسی و مقایسه دیدگاه اساتید و دانشجویان پزشکی کرمانشاه در مورد اولویت های ارزشیابی توانمندی استاد در تدریس دروس نظری سال ۱۳۸۷

نویسندگان: فرح روشن پور، مسعود الفتی زاده، ناهید جلیلیان، ژاله دزفولی منش، سیمین بهاری تبار، رضا پورمیرزا

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: منظور از ارزشیابی اساتید، بهبود و ارتقاء سطح آموزش در دانشگاه هاست. بدین منظور روش متداول نظرسنجی از دانشجویان است که اهمیت ویژه ای هم دارد. هدف از این تحقیق، بررسی جداگانه نظرات اساتید و دانشجویان پزشکی در مورد اولویت های ارزشیابی اساتید در تدریس دروس نظری و مقایسه نظرات این دو گروه با یکدیگر می باشد.

روش مطالعه: نوع مطالعه توصیفی-تحلیلی و تعداد نمونه ۹۶ نفر استاد و ۱۰۰ نفر دانشجو بود که بطور تصادفی انتخاب شده و توسط پرسشنامه روا و پایا مورد پرسش قرار گرفتند. داده ها با نرم افزار SPSS آنالیز گردید.

یافته ها: دانشجویان با مشخصات دموگرافیک (۶۳٪ زن و ۳۷٪ مرد با میانگین سنی ۲۴/۸ سال و میانگین سال تحصیلی ۵/۵ سال) معتقد بودند که خصوصیات فردی، سطح معلومات، طرز بیان، نحوه ارتباط و تلاش استاد در تفهیم مطالب درسی، پارامترهای بسیار مهم و در مقابل، رعایت زمان تدریس، توجه به حضور و غیاب دانشجو، گرفتن امتحانات میان ترم و سعی استاد در ایجاد انگیزه تحقیق دانشجویی، پارامترهای کم اهمیت در ارزشیابی اساتید هستند. اساتید با مشخصات دموگرافیک (۳۸٪ زن و ۶۲٪ مرد با میانگین سنی ۷/۴۱ سال و ۹۲٪ استادیار و ۸٪ دانشیار) معتقد بودند که، میزان معلومات و نیز تسلط استاد بر مطالب درسی، از پارامترهای بسیار مهم و در مقابل، رعایت زمان تدریس، بیان اهداف درس، توجه به حضور و غیاب دانشجو، گرفتن امتحانات نیم ترم، استفاده از وسایل

آموزش عالی در دو بُعد کمی و کیفی صورت گیرد، مسلماً تنها راهی که می توان با آن نواقص، کاستی ها و همچنین نیازها و خواسته های عوامل مختلف آموزش عالی را در دو بُعد کمی و کیفی آشکار ساخت " ارزشیابی " است و یکی از مهمترین ارزشیابی ها، ارزشیابی دانشجویان از اساتید است. هدف اصلی این تحقیق پاسخ به این سؤال بوده است که نظر دانشجویان گروه علوم تربیتی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید باهنر کرمان درباره فعالیت های آموزشی، پژوهشی اعضای هیأت علمی این گروه چگونه است؟ در عین حال وضعیت این گروه برای تحقق اهداف آموزش عالی تا چه میزان تناسب دارد؟

روش مطالعه: مطالعه حاضر به لحاظ هدف کاربردی و روش تحقیق بکار گرفته شده، روش توصیفی از نوع مطالعه موردی می باشد. جامعه آماری مورد مطالعه تمام اعضای هیأت علمی گروه علوم تربیتی ۱۲ نفر و دانشجویان این گروه در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد آموزش و پرورش دبستانی و پیش دبستانی، مدیریت آموزشی و برنامه ریزی درسی به تعداد ۲۲۰ نفر می باشد، که برای انتخاب حجم نمونه برای اعضا هیأت علمی از روش تمام شماری و برای دانشجویان روش تصادفی ساده مورد استفاده قرار گرفت که از پرسشنامه استفاده شد. برای تحلیل داده ها از نرم افزار آماری SPSS استفاده شد.

یافته ها: با توجه به نتایجی که از تحلیل داده ها بدست آمد، ۷۸/۶ اعضای هیأت علمی از روش سخنرانی جهت ارائه دروس استفاده می کنند که از نظر سخنرانی بالاترین رتبه را داشته. ۴/۸ کنفرانس دانشجویی و ۲/۴ روش آزمایشگاهی. نسبت دانشجوی کارشناسی به اعضای هیأت علمی تمام وقت ۱۸ به یک و نسبت دانشجوی کارشناسی ارشد به اعضای هیأت علمی ۳ به یک می باشد. سرانه انتشار مقاله علمی توسط اعضای هیأت علمی سرانه ۶/۲ مقاله در سال و تألیف کتاب سرانه ۰/۶۹ می باشد. عضویت اعضا در انجمن ها و شوراهای داخل و خارج از دانشگاه ۲/۲ و عضویت در شبکه های اطلاعاتی کامپیوتری کمتر از ۰/۵ عضویت در سال. عضویت در کمیته های برنامه ریزی و هیأت تحریریه مجلات علمی سرانه ۲/۲۵ در سال و برگزاری همایش های علمی و طراحی و اجرای کارگاه های آموزشی ۲۰ عنوان کارگاه و همایش در سال. گزارش فرصت های مطالعاتی و تشکیل جلسات دانشجویی، برگزاری ۸ جلسه طی سال گزارش شده است.

بحث و نتیجه گیری: در مجموع نگرش دانشجویان درباره وضعیت آموزشی و رضایت از آموزش در گروه نشان می دهد که ۸ درصد از دانشجویان نسبت به آموزش دارای نگرش منفی، ۶۴

بحث و نتیجه گیری: هرچند که توان علمی استاد در دید دانشجویان برجسته بود ولی هر سه ویژگی علمی، حرفه‌ای و فردی استاد در نزد دانشجویان مهم هستند و تلفیقی از موارد فوق را در ارزشیابی استاد توسط دانشجو لحاظ کرد.

کد مقاله: A۴۸

نظرات دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص استاد توانمند سال ۱۳۸۷

نویسندگان: حبیب‌الله قمی، نادره زادگان، علیرضا زادگان، شاپور نادرقام، مرتضی واحدجباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: بدون شک دانشجویان بعنوان مشتریان اصلی نظام آموزشی می‌توانند دیدگاه‌های برجسته‌ای در زمینه تقویت توانایی‌های همه جانبه استاد ارائه دهند. این مطالعه به بررسی خصوصیات استاد توانمند از نظر دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه این دانشگاه پرداخته تا با شناخت نظرات آنها موجبات شکوفایی استاد و امکان بهبود و ارتقاء کیفیت آموزشی فراهم آید.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی است. جمع‌آوری داده‌ها از طریق ۱۰۰ پرسشنامه که بصورت تصادفی ساده در بین دانشجویان دانشکده مذکور در آذر ۸۷ انجام گرفته که به تعداد ۷۹ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد و با بهره‌گیری از برنامه نرم‌افزاری SPSS و روش لیکرت (ضعیف=۱، متوسط=۲، زیاد=۳، خیلی زیاد=۴) داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روایی ظاهری پرسشنامه به تأیید استادان صاحب‌نظر و کارشناسان مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی تبریز رسیده و پایایی مطالعه با توجه به آزمون آلفای کرونباخ ۰/۹۵۹ می‌باشد.

یافته‌ها: جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه در قالب ۱۳ سوال بود. نتایج بصورت اولویت‌بندی با میانگین توزیع فراوانی مطلق یعنی: ۱- تسلط علمی استاد نسبت به ارائه مطالب ۳/۰۵، ۲- تعهد و نظم و ترتیب در کلاس ۳/۰۴، ۳- مدیریت در آموزش و برقراری نظم در جلسات ۲/۹۹، ۴- به روز بودن معلومات و ارتقاء سطح علمی ۲/۹۱، ۵- برخورد محترمانه و صبورانه نسبت به مسائل فراگیران ۲/۹۰، ۶- داشتن صبر و حوصله و اشتیاق نسبت به آموزش و راهنمایی فراگیران ۲/۸۴، ۷- بکارگیری تکنولوژی آموزشی پیشرفته متناسب با محتوای آموزشی ۲/۷۸، ۸- مشارکت دادن فراگیران در جریان بحث‌ها ۲/۷۶، ۹- ایجاد امنیت و آرامش و ثبات در فراگیران ۲/۷۳، ۱۰- استقبال از نظرات، انتقادات و روحیه اصلاح‌پذیری ۲/۶۶، ۱۱- استفاده از نظرات فراگیران در حل مسائل کلاس ۲/۶۵، ۱۲- استفاده از روشهای آموزشی متنوع در کلاس

کمک آموزشی، مشارکت دانشجو در بحث و سعی در ایجاد انگیزه تحقیق دانشجویی از پارامترهای کم اهمیت هستند.

بحث و نتیجه گیری: مقایسه نظرات اساتید و دانشجویان نشان می‌دهد که هر دو گروه سطح توان و دانش استاد را مهمترین پارامتر می‌دانند ولی دانشجویان، توجه استاد به حضور و غیاب، و اساتید گرفتن امتحانات میان ترم را کم‌اهمیت‌ترین پارامتر ارزشیابی می‌دانند. پیشنهاد می‌شود با وزن‌دهی مناسب به سوالات فرم‌های ارزشیابی، درجه اهمیت آنها در ارزشیابی اساتید لحاظ گردد.

کد مقاله: A۴۷

دیدگاه دانشجویان نسبت به ارزشیابی استاد در درس نظری

نویسندگان: عبدالرحمان چرکزی، محمدتقی بادل، قربان محمد کوچکی، فرهاد تربتی نژاد، زلیخا اکرامی، زهرا مقدم

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: علیرغم اختلاف‌نظرهای زیادی که درباره استفاده از نظرهای دانشجویان برای ارزشیابی از استاد وجود دارد، این روش کاربرد زیادی پیدا کرده است. این مطالعه با هدف تعیین دیدگاه دانشجویان نسبت به عوامل موثر درباره ارزشیابی استاد در پائیز ۱۳۸۷ دانشکده پیراپزشکی و بهداشت گران انجام شد.

روش مطالعه: در مطالعه‌ای توصیفی ۱۱۲ نفر از دانشجویان به صورت سرشماری انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه پایا و روا بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری، بصورت درصد، فراوانی، میانگین و انحراف معیار و از آزمون‌های آماری آنالیز واریانس، کای دو و آنالیز واریانس استفاده شد. سطح معنی‌داری، ۵ درصد در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: ویژگی‌های علمی، حرفه‌ای و فردی استاد به ترتیب با میانگین ۴/۳۱، ۴/۲۸، ۳/۹۴ نمره در بین دانشجویان از اولویت برخوردار بودند. در بین ویژگی‌های علمی، توان علمی و دانش استاد با میانگین ۴/۶۸ و سابقه تدریس استاد با میانگین ۳/۸۰ بترتیب بالاترین و کمترین نمره را بخود اختصاص دادند. از بین ویژگی‌های فردی، انگیزه و علاقه بالای استاد و همچنین صبر و حوصله و اخلاق خوب با میانگین ۴/۷۱ و داشتن تحصیلات خارج از کشور با میانگین ۲/۳۴ کمترین نمره را کسب کردند. از بین ویژگی‌های حرفه‌ای توانایی تفهیم درس با ۴/۶۵ بالاترین نمره و داشتن روحیه پژوهش کمترین نمره (۳/۹۷) را بخود اختصاص دادند. بین متغیرهای جنس و معدل تحصیلی دانشجویان با عوامل موثر در ارزشیابی استاد تفاوت معنی‌دار مشاهده نشد.

استاد در سر کلاس به ترتیب میانگین نمرات ۴/۰۳، ۴/۳۴، ۴/۴۴، ۴/۶۸ را به خود اختصاص دادند.

بحث و نتیجه گیری: توجه به دیدگاه‌های فراگیران و اعتبار بخشی به نظرات آنان می‌تواند به اساتید در انتخاب شیوه مناسب تدریس کمک شایانی بنماید و به ارتقای کیفیت آموزش بیانجامد.

کد مقاله: A۵۰

نظرات اعضای هیأت علمی دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تبریز در خصوص استاد توانمند سال ۱۳۸۷

نویسندگان: علیرضا زادگان، اقدس ممقانی، مرتضی واحد جباری، حبیب‌الله قمی، شاپور نادر فام

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: این مطالعه به بررسی خصوصیات استاد توانمند از نظر اعضای هیأت علمی پرداخته تا بستر لازم جهت شکوفایی استاد و امکان اعتلای سیستم آموزشی و بهبود کیفیت آن فراهم گردد.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی است. جمع‌آوری داده‌ها از طریق ۲۸ پرسشنامه در بین اعضای هیأت علمی دانشکده مذکور (کل اعضای هیأت علمی دانشکده) در دی ۸۷ انجام گرفته که به تعداد ۱۹ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد و با استفاده از برنامه نرم‌افزاری SPSS و روش لیکرت: (ضعیف=۱، متوسط=۲، زیاد=۳، خیلی زیاد=۴) داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. رویای ظاهری پرسشنامه به تأیید اساتید دانشگاه و کارشناسان رسیده و پایایی مطالعه با توجه به آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۵۳ می‌باشد.

یافته‌ها: جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه در قالب ۱۶ سوال بود نتایج بصورت اولویت‌بندی با میانگین توزیع فراوانی مطلق یعنی: ۱- رعایت عدل وانصاف نسبت به همکاران ۳/۴۲-۲ ایجاد محیطی صمیمی و دوستانه توأم با مهرورزی ۳/۲۶، ۳- شرکت فعالانه در شورای آموزشی گروه ۳/۲۱، ۴- داشتن روحیه همکاری و اعتقاد به خرد جمعی در حل مسائل آموزشی و پژوهشی ۳/۱۶، ۵- حسن اخلاق و روحیه همکاری با اعضای هیأت علمی دانشکده ۳/۰۰، ۶- استفاده از نظرات، پیشنهادات و انتقادات ۲/۵۹، ۷- داشتن نظم وانضباط کاری ۲/۸۴، ۸- فعالیتهای آموزشی و پژوهشی از قبیل مقالات، ترجمه و... ۲/۸۴، ۹- نظارت بر انجام برنامه‌های آموزشی ۲/۷۹، ۱۰- داشتن روحیه خودسنجی و سعی در بهبود خود ۲/۷۹، ۱۱- داشتن توان تجزیه و تحلیل مسائل آموزشی ۲/۷۴، ۱۲- دارا بودن دیدگاه کلان و بینش سیاسی ۲/۶۸، ۱۳- شرکت در کارگاه‌های آموزشی ۲/۶۸، ۱۴- جلب مشارکت همکاران ۲/۶۸

۲/۶۱، ۱۳- توانایی در ایجاد انگیزه و علاقه به مطالعه در فراگیران ۲/۵۵، از مقیاس ۴ بدست آمد.

بحث و نتیجه گیری: مطالعه حاضر برخی از ویژگیهای استاد توانمند را اولویت‌بندی نموده که زمینه و مآخذ بسیار مهم در موفقیت استاد بوده و امید است مورد توجه و استفاده استادان ارجمند و محور تدوین و طراحی فعالیتهای آموزشی قرار گیرد و موجبات ارتقاء سطح علمی و مهارتهای تدریس فراهم گردد.

کد مقاله: A۴۹

ارزیابی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام در خصوص عملکرد آموزشی اساتید در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: کیومرث جمشیدی، هادی پیمان، حنا میرزاییگی، شهرام محمدپور، علی دل‌پیشه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه: ارتقای کیفیت آموزشی مستلزم ارزیابی همه‌جانبه‌ای از چگونگی تدریس اساتید بعنوان یکی از قطب‌های اصلی یادگیری می‌باشد که می‌تواند به شناخت دقیق مشکلات آموزشی و نهایتاً اعتلای کیفیت یادگیری فراگیران منجر گردد. این مطالعه با هدف ارزیابی عملکرد آموزشی اساتید از دیدگاه دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی ایلام صورت گرفته است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که از طریق تکمیل فرم‌های ارزیابی استاندارد شده، توسط دانشجویان، عملکرد آموزشی اساتید مورد ارزیابی قرار گرفت. پرسشنامه حاوی سوالاتی در خصوص حضور به موقع سر کلاس درس، استفاده از وسایل کمک آموزشی، تسلط بر مفاهیم علمی، استفاده از منابع جدید و توانایی ارائه و انتقال مفاهیم درسی بود. مبنای نمره ارزیابی ۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: در مجموع ۱۹۲ فرم تکمیل شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در مجموع میانگین کل نمره ارزشیابی اساتید ۴/۴۳ بود و میانگین نمره ۹۰/۶٪ از اساتید بالاتر از ۴ بود. بیشترین امتیاز داده شده توسط دانشجویان دانشکده‌های پرستاری و مامایی، پیراپزشکی، بهداشت و پزشکی به ترتیب برای دقت در برگزاری تعداد جلسات کلاسها (۴/۶۹)، حضور بموقع استاد در سر کلاس (۴/۶۹)، نظارت بر حضور و غیاب دانشجویان (۴/۷۴) و برخورد محترمانه با دانشجویان (۴/۶۰) بود. در مجموع استفاده از وسایل کمک آموزشی متناسب با واحد درسی، بهره‌گیری از منابع جدید و همچنین توانایی ارائه و انتقال مفاهیم علمی و نیز حضور به موقع

کد مقاله: A۵۲

بررسی نظرات اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز نسبت به سیستم ارزشیابی جاری اساتید

نویسندگان: قاسم یوسفی، محمدحسین فلاحزاده، مریم غلامی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: یکی از مهمترین اهداف ارزشیابی اساتید کمک به ایشان در جهت اصلاح و بهبود روشها، فعالیتهای آموزشی، تعیین موقعیت آنها در رسیدن به اهداف آموزشی و همچنین کمک به مدیران و مسئولان سازمانهای آموزشی در جهت تصمیم گیری منطقی درباره استخدام، ترفیع و ارتقاء آنهاست. هدف از این مطالعه بررسی نظرات اعضاء هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز نسبت به سیستم ارزشیابی جاری اساتید است.

روش مطالعه: مطالعه حاضر مقطعی-توصیفی براساس پرسشنامه روا و پایا و نمونه‌ای به حجم ۱۵۰ نفر از اعضاء محترم هیأت علمی بر طبق نمونه‌گیری تصادفی سیستماتیک، شامل: ۴/۱٪ استاد، ۲۳/۱٪ دانشیار، ۴۷/۶٪ استادیار و ۲۵/۲٪ مربی می‌باشند. اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و تست کای دو مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه ۵۵/۸٪ حجم نمونه را از اساتید گروه بالینی و ۴۴/۲٪ حجم نمونه را اساتید گروه علوم پایه تشکیل می‌دادند. مناسبترین مرجع جهت ارزشیابی استاد از نظر اساتید علوم بالینی، گروه و بخش مربوطه (۵۲/۶٪) و از نظر اساتید علوم پایه، مرکز مطالعات توسعه آموزشی پزشکی (۴۳٪) بود. بیشترین رضایت اساتید از روش ارزشیابی با استفاده از روش خودسنجی (۸۱/۷٪) بود. اساتید پرسشنامه بکار گرفته شده را ۴۱/۳٪، ۳۰/۷٪ و ۳۵/۴٪ به ترتیب از جهت محتوای پرسشنامه، سنجش فعالیت آموزشی اساتید و سنجش مهارت تدریس مناسب دانستند.

بحث و نتیجه گیری: بازبینی در قسمت مهارتهایی نظیر نحوه تدریس استاد، فعالیت آموزشی وی، استفاده از روشهای متعدد ارزیابی در فرایند ارزشیابی استاد و اطلاع دقیق اساتید از نتایج ارزشیابی بصورت محرمانه می‌تواند نقش مؤثری در بهبود کیفیت آموزشی آنان داشته باشد.

کد مقاله: A۵۳

ارزیابی کیفیت آموزش و تاثیر آن بر ارتقای آموزش در دانشکده بهداشت زاهدان

نویسندگان: سلیمان سراوانی، جاوید دهقان حقیقی

۱۵- شرکت فعال در ژورنال‌کلاب‌ها ۲/۶۳، ۱۶-مشارکت در تشکیل‌های علمی و صنفی و غیردولتی ۲/۴۷ از مقیاس ۴ بدست آمد.
بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه ویژگی‌های استاد توانمند را مورد بررسی قرار داده که مبنای بسیار مهم و تعیین کننده در طراحی و برنامه‌ریزی آموزشی بشمار می‌رود، لذا با آگاهی و شناخت دقیق از این خصوصیتها میتوان به برنامه‌ریزی منطقی و اصولی که جوابگوی نیازهای آموزشی و ارتقاء سیستم آموزشی باشد.

کد مقاله: A۵۱

ارزیابی شاخص های استاد توانمند از دید دانشجویان کارشناسی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جهرم، ۱۳۸۷

نویسندگان: پروین زارعیان، زهره فرح‌نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جهرم

مقدمه: در اعلامیه ادینبورگ در سال ۱۹۹۸ توسط فدراسیون جهانی آموزش پزشکی WFME به نقش دانشجویان در برنامه ریزی و ارزشیابی آموزش اشاره شده است. این اعلامیه نشان می‌دهد که نظرات دانشجویان در ارزشیابی نظام آموزش عالی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. همچنین اساتید به عنوان یکی از بازوهای مهم آموزش معرفی می‌شوند. به همین دلیل این مطالعه به بررسی شاخص‌ها و ویژگیهای یک استاد توانمند با استفاده از نظر سنجی دانشجویان پرستاری پرداخته است.

روش مطالعه: این پژوهش از نوع توصیفی مقطعی بوده و بر روی دانشجویان پرستاری انجام شده است. پرسشنامه ای حاوی ۱۲ سوال طراحی و در اختیار دانشجویان قرار گرفت. دانشجویان می‌بایستی اولویت هر ویژگی را با عدد ۱-۱۲ بدون تکرار مشخص می نمودند. سپس داده‌ها با استفاده از روش آمار Kruskal-wallis و تست تکمیلی Mann-Whitney با نرم افزار SPSS12 آنالیز گردید. نتایج بصورت میانه (حداقل و حداکثر) گزارش گردید.

یافته‌ها: مهمترین ویژگیهای یک استاد خوب از دید دانشجویان پرستاری به روز بودن اطلاعات علمی (۱،۱۰)، ظاهری مناسب (۳،۱۲) و برقراری ارتباط مناسب و کم اهمیت ترین ویژگیها شامل جدی گرفتن حضور و غیاب (۱،۱۲) و استفاده از شیوه‌های متنوع تدریس (۲،۱۲) بود.

بحث و نتیجه‌گیری: به روز بودن اطلاعات علمی مدرس، داشتن ظاهری مناسب و توانایی برقراری ارتباط برای دانشجویان کارشناسی پرستاری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

کد مقاله: A54

بررسی تأثیر دو سال ارزشیابی دانشجویی از اساتید در بهبود تدریس ایشان در دانشگاه علوم پزشکی ایران

نویسندگان: رامین سرچمی، حسین سلمانزاده، زینب بیابانگردی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: ارزشیابی از مدرسان به اندازه ارزشیابی از آموخته‌های فراگیران اهمیت دارد. صاحبان نظران تعلیم و تربیت پیوسته درصدد بوده‌اند تا در خصوص ارزشیابی مدرسان سیستمی را طراحی کنند که هم کارآمد و هم مورد استقبال باشد اما تلاشها در این زمینه چندان رضایت بخش نبوده است. این پژوهش به منظور بررسی میزان تأثیر ارزشیابی‌های دانشجویی انجام شده از اساتید در بهبود تدریس ایشان در دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام گرفته است.

روش مطالعه: در این پژوهش ۱۶۱ نفر از اساتید دانشگاه علوم پزشکی ایران شرکت داده شدند که ۱۸ نفر از ایشان مدیران گروه‌های آموزشی بودند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه بود و به بررسی این موضوع می‌پرداخت که اساتید با توجه به ارزشیابی‌های دانشجویی انجام شده در طی دو سال گذشته، چه میزان تغییر در عملکرد خود ایجاد کرده‌اند. از مدیران گروه‌های آموزشی نیز تغییرات مثبت یا منفی نحوه تدریس اساتید گروه سؤال می‌شد. علاوه بر این، نتایج ارزشیابی‌های انجام شده از اساتید در طی دو سال مذکور، بررسی و با یکدیگر مقایسه شد.

یافته‌ها: اکثریت اساتید (۶۱/۹٪) میزان تغییر در عملکرد خود را با توجه به ارزشیابی‌های دانشجویی انجام شده از ایشان در طی دو سال گذشته کم می‌دانستند. اکثریت مدیران گروه (۶۵/۸٪) نیز میزان تغییر در عملکرد اساتید را با توجه به ارزشیابی‌های دانشجویی انجام شده از ایشان در طی دو سال گذشته کم می‌دانستند. مقایسه میانگین نمرات کسب شده اساتید از ارزشیابی‌های مختلف در طی سالهای مذکور نیز تفاوت معنی داری نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری: ارزشیابی از اساتید دانشگاه در صورتی دارای ارزش است که با مشارکت و آگاهی کامل ایشان و نیز رعایت موضوعاتی نظیر وزن‌دهی مناسب برای هر شیوه بویژه با حساسیتی که در مورد ارزشیابی توسط دانشجو وجود دارد، همراه باشد. در غیر این صورت فعالیتی بی‌نتیجه خواهد بود.

مقدمه: ارزشیابی نحوه ارائه هیات علمی یکی از موثرترین شیوه‌ها برای سنجش و ارتقاء کیفیت آموزش آنان می‌باشد و از طریق دانشجو خودارزیابی و ارزیابی توسط هم‌تراز انجام می‌شود و در صورتیکه فیدبک مناسب به صاحبان فرآیند داده شود، باعث مشاهده نقاط قوت و ضعف شده و در نتیجه موجب بهبود کیفیت آموزش خواهد شد.

روش مطالعه: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی است که در سال تحصیلی ۱۳۸۷-۱۳۸۶ در مرکز توسعه آموزش علوم پزشکی زاهدان انجام شد، ارزشیابی توسط دو فرم پرسشنامه که در مورد آموزش بالینی با ۱۵ آیتم و همچنین تدریس نظری با ۲۰ آیتم انجام شد. پرسشنامه‌ها توسط دانشجویان تکمیل و در مورد هر استاد حداقل یک درس تخصصی مد نظر قرار گرفت. پرسشنامه با نظرخواهی از اعضای هیات علمی توسط مرکز توسعه طراحی شد.

یافته‌ها: یافته‌ها در جمع‌بندی کلی اطلاعات دو پرسشنامه نشان داد که نظرخواهی تدریس نظری با میانگین نمره ارزشیابی ۸۴/۵۸ از ۱۰۰ می‌باشد، کمترین نمره با ۷۲/۹۴ مربوط به ارزیابی میزان یادگیری دانشجویان در پی پرسش و پاسخ در کلاس بود، بیشترین نمره مربوط به تسلط استاد بر موضوع درس با میانگین نمره ۹۰/۵۱ بود. در پرسشنامه نظرخواهی آموزش کارآموزی در عرصه، میانگین نمره ارزشیابی ۷۹/۰۹ از ۱۰۰ می‌باشد، کمترین نمره مربوط به آیتم به شرکت کردن دانشجویان در فعالیتهای جانبی مانند ارائه کنفرانس و ارائه مقاله با میانگین نمره ۷۴/۹۳ بود و بیشترین نمره مربوط به رعایت موازین اخلاقی نسبت به فراگیران و همکاران با میانگین نمره ۸۶/۴۳ بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه ارزشیابی اساتید یکی از وظایف مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی می‌باشد می‌توان با برنامه‌ریزی مناسب و طراحی پژوهش‌های کاربردی که در راستای بررسی کیفی آموزش می‌باشند و بازخورد مناسب به اعضای محترم هیات علمی موجبات ارتقای کیفی آموزش را فراهم کرد. از طرفی می‌توان با بررسی نقاط ضعف عمده در هر دانشکده، با برگزاری کارگاه‌های مناسب در آن زمینه به ارتقای کیفی آموزش دانشجویان کمک زیادی نمود.

کد مقاله: A۵۵

بررسی میزان همخوانی ارزشیابی نحوه آموزش اساتید مقطع بالینی از دیدگاه دانشجو و خود استاد در دانشکده پزشکی ساری سال تحصیلی ۸۶-۸۷

نویسندگان: کوروش وحیدشاهی، میترا محمودی، مهدی آهنگری، نیکو پروین نژاد، نصرت‌الله گوران

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: ارزشیابی از موثرترین شیوه‌ها برای بهبود کیفیت آموزش می‌باشد. از متداولترین روشها که تقریباً در تمام دانشگاههای معتبر دنیا انجام می‌شود ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان بوسیله پرسشنامه است. اما امروزه توجه ویژه‌ای به خود ارزیابی می‌شود و این نوع ارزشیابی روز به روز در مراکز علمی قدرت می‌گیرد. هدف از این مطالعه بررسی میزان همخوانی ارزیابی نحوه آموزش اساتید مقطع بالینی از دیدگاه دانشجو و خود استاد در دانشکده پزشکی ساری در طول یک ترم می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه به روش توصیفی انجام شد. در این مطالعه ۳۷ استاد تحت خودارزیابی توسط پرسشنامه قرار گرفتند که همین پرسشنامه‌ها به ازای هر استاد در اختیار ۳ دانشجو نیز گذاشته شده و نتایج آن با هم با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و T-TEST با استفاده از نرم‌افزار SPSS15 مقایسه گردیدند.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد نه تنها همبستگی میان خود ارزیابی اساتید و ارزیابی آنان توسط دانشجویان ضعیف بوده، بلکه تفاوت معنی‌داری میان این دو نظر وجود داشته ($P=0/000$) و همواره نظر اساتید در رابطه با نحوه آموزش در هر بخش تدریس نظری و آموزش بالینی در بخش مثبت تر از نظر دانشجویان بوده است. با توجه به عدم انجام تحقیقات کافی در زمینه بررسی همخوانی نظرات دانشجویان درباره اساتید و خود ارزیابی آنان با یکدیگر نتایج تحقیق اخیر بسیار جالب بوده و با محدود تحقیقات های مشابه انجام شده در مراکز دیگر مطابقت داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری: عدم انطباق بین نظرات این دو قشر نیاز هر چه بیشتر به انجام خود ارزیابی اساتید در کنار ادامه ارزشیابی آنان توسط دانشجویان را متذکر می‌شود تا با یافتن نقاط قوت و ضعف بتوان در جهت انطباق این دو بر هم و بر واقعیت حرکت نمود.

کد مقاله: A۵۶

مقایسه ارزشیابی دو نیمسال مشابه اساتید ارائه دهنده‌ی دروس اختصاصی دانشکده بهداشت و تغذیه دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نویسندگان: واحد جباری م، حضرتیان ت، قائم مقامی ج، مهدوی ر.

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: ارزشیابی یکی از ارکان توسعه و تکامل در همه‌ی حیطه‌های علمی و اجتماعی می‌باشد. با توجه به اینکه به صورت متداول ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی انجام می‌گیرد جهت بررسی کارایی ارزشیابی معمول، این مطالعه طراحی و انجام گردید.

روش مطالعه: در نیمسال اول سال تحصیلی ۸۶-۸۵ فرمهای ارزشیابی متداول حاوی ۲۵ سؤال در چهار حیطه (شیوه تدریس، تسلط علمی، رفتار با دانشجو و نظم رعایت مقررات) برای ۴۴ درس اختصاصی ارائه شده در دانشکده توسط دانشجویان تکمیل گردید و بعد از ثبت و آنالیز داده‌ها، نتایج حاصل از ارزشیابی به تفکیک هر سؤال طی نامه‌های مجزا و محرمانه جهت اطلاع به اساتید مربوطه ارسال گردید. در نیمسال مشابه سال تحصیلی بعد (۸۷-۸۶) همان فرمهای ارزشیابی مجدداً برای همان اساتید توسط دانشجویان دوره بعدی تکمیل گردید و نتایج حاصل مشابه نتایج قبلی آنالیز و با یافته‌های سال ۸۶-۸۵ مقایسه گردیدند.

یافته‌ها: مقایسه نتایج ارزشیابی نشان داد که از مجموع ۴۴ نفر اساتید مورد بررسی ۲۲ نفر (۵۰٪) افزایش نمره داشتند که فقط در ۱۰ نفر آنها مقدار افزایش معنی‌دار ($P<0/05$) بود. در ۵۰ درصد بقیه نیز کاهش در نمره ارزشیابی مشاهده شد که این کاهش فقط در ۵ نفر معنی‌دار ($P<0/05$) بود.

بحث و نتیجه‌گیری: اگر چه اعلام نتایج ارزشیابی به اساتید مربوطه در حدود ۲۰ درصد منجر به تغییر رفتار گردیده، ولی با توجه به کاهش نمرات احتمالاً عامل دیگری همچون خصوصیات دانشجویان می‌تواند در نمره ارزشیابی موثر باشد.

کد مقاله: A۵۷

تعیین مهمترین اولویت‌های ارزشیابی اساتید در دروس تئوری و کارآموزی از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سمنان، ۱۳۸۷

نویسندگان: معصومه نیشابوری، فاطمه مرادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: ارزشیابی رکن مهم آموزش است و علاوه بر اینکه میزان اطلاعات، مهارتها و بینش های اساتید را می سنجد، در روش توسعه سیستم آموزش و میزان کارایی برنامه نیز مؤثر است. ارزشیابی از عملکرد هیات علمی، مدیریت سیستم آموزش را توانمندتر می سازد و مسئولین دانشگاه ها می توانند به منظور داوری درباره فعالیت های آموزشی اعضای هیات علمی از نتایج ارزشیابی بهره مند گردند. هدف از این پژوهش تعیین نظرات دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی ایلام در رابطه با میزان اهمیت ارزیابی آیتم های مربوط به ویژگی های شخصیتی اساتید در فرم سنجش اساتید در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ می باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه مورد بررسی قرار گرفتند که ۵۰ نفر آنها مؤنث و ۳۰ نفر مذکر هستند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه می باشد.

یافته ها: براساس یافته های پژوهش، در آیتم (۱) برخورد محترمانه استاد با دانشجو ۸۷/۵٪ نمونه ها گزینه خیلی مهم و ۵٪ مهم را انتخاب کردند. در آیتم (۲) گوش دادن و توجه نمودن به مطالب دانشجویان ۶۱/۲۵٪ خیلی مهم و ۳۶/۲۵٪ مهم، ۱/۲۵٪ کم اهمیت و ۱/۲۵٪ بی اهمیت است. در آیتم (۳) نحوه برخورد با موارد احتمالی تخلفات انضباطی فراگیر در کلاس ۲۵٪ خیلی مهم و ۴۷/۵٪ مهم، ۲۵٪ کم اهمیت و ۲/۵ درصد بی اهمیت و در آیتم (۴) عدالت در نمره دهی ۸۵٪ خیلی مهم، ۱۳/۷۵٪ مهم و ۱/۲۵٪ گزینه بی اهمیت را برگزیدند.

بحث و نتیجه گیری: آیتم (۱) در بالاترین درجه اهمیت و به ترتیب آیتم های ۴، ۲، ۳ در درجه های بعدی اهمیت قرار دارند ولی به نظر می رسد ذکر آیتم ۳ در فرم ارزیابی اساتید ضروری نیست.

کد مقاله: A۵۹

بررسی نظرات دانشجویان پزشکی مقطع علوم بالینی دانشگاه علوم پزشکی ایلام در رابطه با میزان اهمیت ارزیابی آیتم های مربوط به توانایی های علمی و عملی اساتید در فرم سنجش اساتید در سال تحصیلی ۸۷-۸۶

نویسندگان: فاطمه نصیری افرابی، پریسا مجیدی، مرتضی حسین زاده، ستار کیخاونی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه: ارزشیابی رکن مهم آموزش است و علاوه بر اینکه میزان اطلاعات، مهارتها و بینش های اساتید را می سنجد، در روش توسعه سیستم آموزش و میزان کارایی برنامه نیز مؤثر است. ارزشیابی از

مقدمه: ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان رایج ترین روش ارزشیابی در دانشگاه های علوم پزشکی می باشد. پژوهش ها نشان می دهد که گاهی دانشجویان آنچه را که بر اساس معیارهای علمی برای استاد خوب لازم است را مهم نمی داند و اظهار نظر آنان متأثر از عواملی است که توانایی های علمی و تدریس استاد را تحت شعاع قرار داده و سبب کاهش اعتبار و پایایی روش ارزشیابی توسط دانشجو می گردد. هدف از این مطالعه تعیین مهمترین اولویت های ارزشیابی اساتید در تدریس تئوری و کارآموزی از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی سمنان می باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی مقطعی کلیه دانشجویان پرستاری (۹۳ نفر) دانشگاه علوم پزشکی سمنان با روش سرشماری شرکت نمودند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای شامل اطلاعات دموگرافیک، اولویت ارزشیابی در دروس تئوری و اولویت ارزشیابی در کارآموزی بود. اطلاعات جمع آوری شده با نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: اکثر دانشجویان مؤنث (۶۶/۱٪)، با میانگین سنی ۲۰ سال بودند. مهمترین اولویت ارزشیابی استاد در تدریس تئوری: تسلط بر موضوع تدریس (۷۶/۸٪) و رعایت تناسب مطالب با سطح علمی فراگیران (۵۹/۴٪) و کمترین اهمیت مربوط به رفع مشکلات فراگیران خارج از کلاس (۲۹/۹٪) بود. دانشجویان مهمترین اولویت ارزشیابی را در کارآموزی: صرف وقت کافی جهت پاسخگویی به سوالات دانشجویان (۶۵/۲٪) و تلفیق مطالب تئوری و بالینی در آموزش بالینی (۶۳/۸٪) و کمترین اهمیت را در توجه به حضور و غیاب دانشجویان (۲۱/۴٪) گزارش کردند.

بحث و نتیجه گیری: ارزشیابی شیوه تدریس اساتید فرایندی با هدف بهبود تدریس و آموزش می باشد. بنابراین پیشنهاد می شود که در فرم های ارزشیابی به مواردی که به عملکرد علمی و توانایی تدریس استاد مربوط است امتیاز بیشتری تعلق گرفته تا عملکرد علمی استاد به طور صحیح سنجیده شده تا عامل کمک کننده در ارتقا کیفیت فعالیتهای آموزشی باشد.

کد مقاله: A۵۸

بررسی نظرات دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی ایلام در رابطه با میزان اهمیت ارزیابی آیتم های مربوط به ویژگی های شخصیتی اساتید در فرم سنجش اساتید در سال تحصیلی ۸۷-۸۶

نویسندگان: فاطمه نصیری افرابی، پریسا مجیدی، مرتضی حسین زاده، ستار کیخاونی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

عملکرد هیات علمی، مدیریت سیستم آموزش را توانمندتر می‌سازد و مسئولین دانشگاه‌ها می‌توانند به منظور داوری درباره فعالیت‌های آموزشی اعضای هیات علمی از نتایج ارزشیابی بهره‌مند گردند. هدف از این پژوهش تعیین نظرات دانشجویان پزشکی مقطع علوم بالینی دانشگاه علوم پزشکی ایلام در رابطه با میزان اهمیت ارزشیابی آیت‌های مربوط به توانایی‌های علمی و عملی اساتید در فرم سنجش اساتید در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه مورد بررسی قرار گرفتند که ۵۳ نفر آنها مؤنث و ۲۷ نفر مذکر هستند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه می‌باشد.

یافته‌ها: براساس یافته‌های پژوهش در آیت (۱) برقراری رابطه نزدیک بین دروس نظری و مهارت‌های بالینی ۵۲/۵٪ افراد گزینه خیلی مهم، ۴۳/۷۵٪ مهم، ۳/۷۵٪ کم‌اهمیت را ذکر کردند. در آیت (۲) تسلط برانجام مهارت‌های علمی ۶۶/۲۵٪ افراد خیلی مهم، ۳۰٪ مهم، ۳/۷۵٪ کم‌اهمیت است. در آیت (۳) توان علمی استاد در پاسخگویی به سوالات ۷۰٪ خیلی مهم، ۲۶/۲۵٪ مهم، ۳/۷۵٪ کم‌اهمیت و در آیت (۴) میزان تسلط در اداره کلاس، ۶۰٪ گزینه خیلی مهم، ۲۶/۲۵٪ مهم، ۳/۷۵٪ کم‌اهمیت را ذکر کردند.

بحث و نتیجه‌گیری: براساس داده‌ها به ترتیب آیت‌های (۳)، (۲)، (۴)، (۱)، در درجه‌های اول تا چهارم اهمیت قرار دارند ولی ذکر همه آیت‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: A۶۰

تدوین آیین نامه ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی

نویسندگان: زهرا احمدی‌نژاد، محمد جلیلی، عظیم میرزازاده، نرگس صالح

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: به نظر می‌رسد برای حفظ بقاء و کیفیت دانشکده پزشکی هیچ چیزی مهم‌تر از تلاش برای جذب و ارتقاء اعضای هیات علمی توانمند و شایسته نباشد. دغدغه هر رئیس دانشکده و رئیس بخش، چگونگی استخدام و نگهداری اعضای هیات علمی فعال و موثر و نیز چگونگی ارزیابی و شناسایی اعضای هیات علمی شایسته است. محدودیت‌های مالی که در حال حاضر مشکل همه موسسات آموزشی است، ضرورت توجه به این مسئله را صدچندان می‌کند. به همین دلیل همه دانشکده‌های پزشکی در سراسر دنیا در جستجوی دسترسی به یک سیستم ارزشیابی موثر و سودمند برای

ارزیابی عملکرد اعضای هیات علمی خود هستند. بدیهی است که همانطور که مراکز آموزشی موظفند اطلاعات لازم در مورد چگونگی پیشرفت تحصیلی دانشجویان و اجراء موثر برنامه‌های آموزشی موسسه خود را جمع‌آوری و اعلام کنند، موظفند ارزشیابی عملکرد اعضای هیات علمی به‌عنوان یک جزء کلیدی از فرایند آموزش را نیز مد نظر قرار دهند. انجام این مهم امکان‌پذیر نیست مگر با در دست داشتن یک سیستم ارزشیابی مطلوب که در آن کلیه اصول اساسی ارزشیابی مورد توجه قرار گرفته باشند و در اجراء نیز با بکارگیری از روش‌های متنوع، با اعتبار و پایایی قابل قبول، نتایج آن قابلیت استفاده بر اساس اهداف از پیش تعریف شده را داشته باشند. با توجه به مقدمه مذکور، مدیریت دانشکده پزشکی، طراحی یک سیستم ارزشیابی مفید و موثر از عملکرد اعضای هیات علمی شاغل در دانشکده را به‌عنوان یکی از برنامه‌های مهم و اساسی در بین سایر برنامه‌های تعریف شده در راستای تحقق یکی از ماموریت‌های سازمانی تعریف شده برای دانشکده پزشکی یعنی تلاش برای ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی، در دستور کار قرار داده است. مجریان این پروژه اعتقاد دارند، با تقویت دانش پایه از علم ارزشیابی، نقد علمی و منصفانه فعالیت‌هایی که در گذشته در این مورد انجام شده است، همراه کردن اعضای هیات علمی از ابتدای طراحی سیستم ارزشیابی تا اجرا و بهره‌برداری از نتایج آن، توجه به باورها، نگرش‌ها، فرهنگ حاکم بر جامعه و دانشگاه و شناسایی، ارزیابی و استفاده درست از امکانات و منابع موجود، می‌توان به سیستمی دست پیدا کرد که بهره‌برداری از نتایج آن در بهبود عملکرد اعضای هیات علمی موثر باشد و در نهایت به ارتقاء کیفیت آموزش در دانشگاه بیانجامد. هدف، تعیین وضعیت موجود سیستم ارزشیابی کیفیت عملکرد اعضای هیات علمی در دانشکده پزشکی و طراحی سیستم جامع ارزشیابی اعضای هیات علمی در دانشکده پزشکی می‌باشد.

روش مطالعه: برای دستیابی به اهداف مورد نظر مطالعه، اقدامات در طی ۷ مرحله صورت گرفت؛ مرحله اول: مرور منابع و مستندات علمی در خصوص سیستم‌های ارزشیابی اعضای هیات علمی و اجزاء و ویژگی‌های آن، سیستم‌های ارزشیابی سایر دانشگاه‌ها در داخل و خارج از کشور و سیستم موجود ارزشیابی کیفیت آموزش اعضای هیات علمی در دانشکده پزشکی؛ مرحله دوم: برگزاری جلسات بحث گروهی با حضور اعضای هیات علمی علوم پایه و بالینی دانشکده پزشکی به منظور بحث و بررسی در مورد نقاط قوت و ضعف سیستم موجود و تهیه فهرستی از نقاط قوت و ضعف مطرح شده و ارسال آن برای شرکت‌کنندگان در جلسات بحث

گروهی برای تعیین میزان موافقت با هر آیت؛ مرحله سوم: تشکیل کمیته علمی با حضور ۱۹ نفر عضو حقیقی و حقوقی از بین مسئولان و اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی؛ مرحله چهارم: برگزاری جلسات هم‌اندیشی با اعضای هیأت علمی پایه و بالینی دانشکده پزشکی به منظور اطلاع رسانی در خصوص اهداف دانشکده در این زمینه و اخذ نظرات آنها در مورد آیین نامه ارزشیابی؛ مرحله پنجم: تدوین پیش‌نویس اولیه آیین‌نامه توسط مجریان طرح و بر اساس مجموع اطلاعات به دست آمده از منابع علمی، نظرات اعضای هیأت علمی، و نظرات کمیته علمی ارزشیابی در جلسات متعدد کمیته علمی؛ مرحله ششم: ارائه پیش‌نویس تهیه شده در قالب یک پرسشنامه ساختارمند به کلیه اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی و نظر سنجی از آنها در مورد هر یک از بندها؛ مرحله هفتم: اعلام نتایج حاصل از نظرسنجی‌ها به کمیته علمی و اعمال تغییرات لازم و ارائه جهت تأیید و تصویب در هیأت محترم رئیس دانشکده پزشکی

یافته‌ها: پس از طی مراحل اجرایی اول و دوم با تشکیل کمیته علمی با حضور ۱۹ نفر عضو حقیقی و حقوقی از بین مسئولان و اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی در طی مدت زمان حدود ۲۰ ماه (در مجموع حدود ۲۰۰۰ نفر ساعت کار، ۵۰۰ نفر ساعت کمیته علمی و ۱۵۰۰ نفر ساعت مجریان طرح) پیش‌نویس آیین‌نامه با توجه به نظرات اعضای هیأت علمی در مراحل قبل، تهیه شد و در مرحله بعد جلسات هم‌اندیشی با اعضای هیأت علمی پایه و بالینی دانشکده پزشکی به منظور اطلاع‌رسانی در خصوص اهداف دانشکده در این زمینه و اخذ نظرات آنها در مورد پیش‌نویس آیین‌نامه ارزشیابی برگزار شد. در فاز ششم اجرا فرم‌های نظرسنجی برای حدود ۷۵۰ عضو هیأت علمی ارسال شد. از این تعداد ۱۳۱ پرسشنامه توسط ایشان تکمیل و ارسال شد. (درصد پاسخ‌دهی حدود ۱۷/۴۶ درصد) هر فرم نظرسنجی نظرات اعضای هیأت علمی را در ۱۳۰ محور مورد پرسش قرار می‌داد و اعضاء در مورد هر سؤال یکی از سه گزینه موافقم، مخالفم، یا نظری ندارم را انتخاب می‌کردند. در مجموع ۱۰۸ آیت از مجموع ۱۳۰ آیت این پرسشنامه (۸۳/۰۷٪) با موافقت بالای ۷۰٪ مواجه شدند. با در نظر گرفتن آستانه ۷۵٪ و ۸۰٪ موافقت این عدد به ترتیب به ۷۶/۱۵٪ و ۴۳/۰۷٪ می‌رسد. چنانچه آیت‌های با میزان مخالفت بالای ۱۰ درصد در نظر گرفته شود، مشاهده شد که فقط ۲۰٪ آیت‌های آیین‌نامه با بیش از ۱۰٪ مخالفت روبه‌رو بوده‌اند. نظرات اعلام شده از سوی اعضای هیأت علمی را می‌توان به چند دسته تقسیم نمود: ۱- نظراتی که از اشکالات موجود در متن فرم ارسال شده ناشی می‌شود. مثلاً به جای

کلمه "همکار" کلمه "فراگیر" نوشته شده یا به جای عدد "۲۵" عدد "۱۵" نوشته شده است. ۲- نظراتی که ناشی از نامفهوم بودن متن یا عدم توجه پاسخ‌دهنده به مطالب می‌شد و یا توضیح یک مسئله در قسمت دیگری از آیین‌نامه داده شده بود. ۳- نظراتی که پیشنهاداتی را در مورد بندهای آیین‌نامه دارند. ۴- نقدهایی که در مورد محتوای بندهای آیین‌نامه وجود داشت و توأم با پیشنهاد بود. به علاوه نظرات و پیشنهادات مطرح شده از سوی دیگر هم قابل توجه بودند: برخی صرفاً از سوی یک یا دو نفر مطرح شده بود؛ بعضی توسط گروه زیادی از افراد مطرح شده بود؛ و برخی به صورت متناقض توسط افراد مختلف مطرح شده بود.

بحث و نتیجه‌گیری: اگر چه تک تک نظرات اعضای هیأت علمی شایان توجه و تأمل است، برخی از روندها بیشتر جلب توجه می‌کند: ۱- از بین اهداف عنوان شده برای ارزشیابی، ترفیع با کمترین اقبال از سوی اعضای هیأت علمی روبه‌رو بوده است و این مسئله که ارتقاء باید به کلیه اعضاء هیأت علمی داده شود مطرح شده است. ۲- در بین کلیه آیت‌های پرسشنامه بالاترین رقم موافقت مربوط به بند یک حوزه‌های ارزشیابی است که عنوان می‌کند طیف وسیع فعالیت‌های عضو هیأت علمی همگی باید مورد ارزیابی قرار گیرند. ۳- اگر چه برخی از پاسخ‌دهندگان نظرات شدیداً مخالفی در رابطه با نظرسنجی از فراگیران داشته‌اند، ولی در مجموع از بین منابع ارزشیابی بالاترین میزان موافقت با نظرخواهی از فراگیران بوده است. ۴- بر خلاف نگرانی‌های موجود میزان موافقت با ارزیابی مستندات فعالیت‌های آموزشی توسط داوران با مخالفت کمی روبه‌رو شده بود. ۵- در مورد چگونگی انجام نظرسنجی‌ها و به‌ویژه چگونگی نظرسنجی از فراگیران نگرانی‌ها و دغدغه‌های زیادی وجود دارد. ۶- در مورد درصد تأثیر نظر رده‌های مختلف و به‌ویژه فراگیران دغدغه‌های جدی و نظرات بعضاً متناقضی وجود دارد. نهایتاً آیت‌های فوق در کمیته علمی مطرح شد و بر مبنای نظرات اعضای هیأت علمی، تغییرات لازم بر روی پیش‌نویس آیین‌نامه داده شد. آیین‌نامه نهایی شده و جهت تصویب نهایی به هیأت رئیس دانشکده تقدیم گردید.

کد مقاله: A۶۱

بررسی کیفیت ابزارهای ارزیابی اعضای هیات علمی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: محبوبه صابر، مرضیه‌ده‌بزرگیان، هاجر شیعیه، فرهاد لطفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: ارزشیابی اساتید توسط فرم‌های ارزشیابی یکی از مهم‌ترین روش‌هایی است که برای بررسی کیفیت عملکرد آنها در اغلب دانشگاه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. در سال ۸۶ در شیوه و ابزارهای ارزشیابی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز بازبینی گردید. با توجه به آنکه نتایج این فرم‌ها بیانگر نقاط قوت و ضعف در عملکرد اعضای هیات علمی است و ارتقای رتبه و ترفیع سالانه آنها نیز بر همین اساس انجام می‌گیرد لزوم اطمینان از پایایی فرم‌ها روشن است. تعیین تعداد سازه‌هایی که در هر فرم ارزشیابی سنجیده می‌شود و محاسبه پایایی فرم‌های "ارزشیابی اعضای هیات علمی از دید دستیاران" و "ارزشیابی اعضای هیات علمی از دید دانشجو دروس تئوری" و "ارزشیابی اعضای هیات علمی از دید فراگیران مقطع کارشناسی ارشد و دکتری" مورد بررسی قرار گرفت.

روش مطالعه: با توجه به تعدد موارد ارزشیابی‌های انجام شده برای هر فرم تعداد ۱۰۰ تا ۲۰۰ فرم تکمیل شده بصورت تصادفی از بین گروه‌های آموزشی مختلف انتخاب گردید.

یافته‌ها: در مورد فرم "ارزشیابی اعضای هیات علمی از دید دستیاران" ابتدا فاکتور آنالیز برای تعیین تعداد سازه‌ها انجام گردید که نتایج بیانگر آن بود که با این ابزار عمدتاً یک سازه اندازه‌گیری می‌شود و پایایی با استفاده از آلفا کرونباخ محاسبه شد (۰/۹۴۲). در مورد فرم "ارزشیابی اعضای هیات علمی از دید دانشجو- دروس تئوری" ابتدا فاکتور آنالیز برای تعیین تعداد سازه‌ها انجام گردید که نتایج بیانگر آن بود که با این ابزار بیش از یک سازه اندازه‌گیری می‌شود اما یک سازه نقش کلیدی دارد و بیشترین تاثیر به‌واسطه عامل کلیدی می‌باشد پایایی با استفاده از آلفا کرونباخ محاسبه شد (۰/۹۲۷). در مورد فرم "ارزشیابی اعضای هیات علمی از دید فراگیران مقطع کارشناسی ارشد و دکتری" ابتدا فاکتور آنالیز برای تعیین تعداد سازه‌ها انجام گردید که نتایج بیانگر آن بود که با این ابزار دو سازه اندازه‌گیری می‌شود اما تاثیر دو سازه مشابه نیست و یکی بر دیگری غلبه دارد پایایی با استفاده از آلفا کرونباخ محاسبه شد (۰/۸۷۹).

بحث و نتیجه‌گیری: در مورد فرم "ارزشیابی اعضای هیات علمی از دید دستیاران" ابتدا فاکتور آنالیز برای تعیین تعداد سازه‌ها انجام گردید که نتایج بیانگر آن بود که با این ابزار عمدتاً یک سازه اندازه‌گیری می‌شود و پایایی با استفاده از آلفا کرونباخ محاسبه شد (۰/۹۴۲). در مورد فرم "ارزشیابی اعضای هیات علمی از دید دانشجو- دروس تئوری" ابتدا فاکتور آنالیز برای تعیین تعداد سازه‌ها انجام گردید که نتایج بیانگر آن بود که با این ابزار بیش از یک سازه اندازه‌گیری می‌شود اما یک سازه نقش کلیدی دارد و

بیشترین تاثیر به‌واسطه عامل کلیدی می‌باشد پایایی با استفاده از آلفا کرونباخ محاسبه شد (۰/۹۲۷). در مورد فرم "ارزشیابی اعضای هیات علمی از دید فراگیران مقطع کارشناسی ارشد و دکتری" ابتدا فاکتور آنالیز برای تعیین تعداد سازه‌ها انجام گردید که نتایج بیانگر آن بود که با این ابزار دو سازه اندازه‌گیری می‌شود؛ اما تاثیر دو سازه مشابه نیست و یکی بر دیگری غلبه دارد پایایی با استفاده از آلفا کرونباخ محاسبه شد (۰/۸۷۹).

کد مقاله: A۶۲

اقدام پژوهی در جهت ارتقای جایگاه ارزشیابی تکوینی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: محبوبه صابر، هاجر شیعه، فاطمه میر، فرهاد لطفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: ارزشیابی مهمترین ابزار برای جهت‌دهی به یادگیری فراگیران است. در حال حاضر در برنامه‌های آموزشی دانشکده‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی شیراز ارزشیابی معادل با ارزشیابی تکمیلی در آزمون‌های میان‌ترم و پایان‌ترم است و گاه کوئیز نیز با نقش ارزشیابی تکمیلی در برنامه‌های آموزشی ظاهر می‌شود و ارزشیابی تکوینی به عنوان روشی برای بررسی یادگیری فراگیران در طول ترم و ارائه بازخورد منظم به آنها عملاً مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. این طرح با هدف بررسی میزان استفاده و آشنایی اساتید از روش و مفاهیم ارزشیابی تکوینی و افزایش میزان اجرای آنها صورت پذیرفته است.

روش مطالعه: این مطالعه نوعی اقدام پژوهی است که در جامعه اعضاء هیأت علمی مقطع علوم پایه دانشکده پزشکی شیراز صورت پذیرفته است. مراحل آن عبارتند از: مرحله اول: بررسی میزان بهره‌گیری اساتید از روش ارزشیابی تکوینی که شامل بررسی میزان استفاده از ارزشیابی تکوینی (بر اساس تعریف و ساختار مشخص) در برنامه‌های آموزشی مقطع علوم پایه؛ مرحله دوم: بررسی میزان آشنایی اساتید با مفاهیم پایه ارزشیابی تکوینی که توسط پرسشنامه‌ای حاوی ۷ سؤال انجام شد؛ مرحله سوم: انجام مداخله بر اساس نتایج در مرحله قبل که شامل انجام کارگاه آموزشی به منظور آموزش اعضاء هیأت برای برنامه‌ریزی و اجرای ارزشیابی تکوینی بوده است.

یافته‌ها: طی مرحله اول بر اساس بررسی انجام شده در ۲۰٪ از برنامه‌های آموزشی مقطع پایه، کوئیز برگزار می‌شود اما با توجه به در نظر گرفتن معیار استفاده از نتایج کوئیز برای ارائه بازخورد به

یافته‌ها: تمامی اینترن‌ها، عملکرد اساتید را بسیار خوب و خوب ارزیابی کرده بودند. در رابطه با میزان دستیابی به اهداف برنامه، بهترین امتیاز را سؤال "تأثیر ارتباط مستقیم با اتندینگ در یادگیری اینترن‌ها"، کسب کرده بود. از محدودیت‌های این دوره، تنوع بیماران ویزیت شده بود که کمترین امتیاز (۶۳٪) نمره بسیار خوب و خوب را دریافت کرده بود. در نهایت، ارزیابی دوره به‌طور کلی نشان داد که تمامی اینترن‌ها در سطح بسیار خوب و خوب از برنامه آموزشی فوق رضایت داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری: اینکه تمامی فراگیران دوره را به‌طور کلی بسیار خوب و خوب ارزیابی کرده بودند، نشانه موفق بودن این برنامه از دیدگاه آنان می‌باشد. ارزیابی ۳۶۰ درجه می‌تواند قدم بعدی در جهت شناخت بهتر نقاط ضعف و قوت این برنامه آموزشی بوده، ما را در جهت ارتقاء مستمر کیفی آن به پیش ببرد. یکی از اقداماتی که می‌توان در جهت زدودن محدودیت اصلی این برنامه - تنوع کم بیماران - انجام داد، استفاده از بیماران Standard، Referred و Simulated در قالب " Ambulatory Care Teaching Center" می‌باشد.

دانشجو و تغییر در شیوه ارائه برنامه‌های آموزشی عملاً کویزها به‌عنوان مورد فوق بوده و میزان اجرای ارزشیابی تکوینی با شرایط فوق کمتر از ۵٪ از برنامه‌های آموزش بود. طی مرحله دوم بررسی پرسشنامه ۷ سؤالی درباره مفاهیم پایه ارزشیابی تکوینی نشان‌دهنده آن بود که تنها ۳۰٪ از اساتید با این مفاهیم آشنا بوده‌اند و ۷۰٪ از اساتید این سؤالات را یا پاسخ ندادند و یا پاسخ ناقص داده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: این طرح با هدف ارتقاء جایگاه ارزشیابی تکوینی در برنامه آموزشی طراحی شد. با توجه به نتایج به‌دست آمده مراحل اول و دوم این طرح که نشان‌دهنده استفاده بسیار محدود از روش ارزشیابی تکوینی در برنامه آموزشی است، مداخله‌ای برای ارتقاء سطح دانش و مهارت اساتید در برنامه‌ریزی، طراحی و اجرای ارزشیابی تکوینی اجرا گردید. در این کارگاه آموزشی مفاهیم ارزشیابی تکوینی و شیوه‌های آن به‌صورت عملی آموزش داده شد و در پایان کارگاه، معاونین آموزشی گروه‌های علوم پایه برنامه ارزشیابی تکوینی برای یکی از درس‌های در حال اجرا تدوین نمودند و در هر گروه آموزشی برای ۵۰٪ از دروس برنامه ارزشیابی تکوینی تنظیم گردید.

کد مقاله: A۶۳

ارزیابی کیفی دوره یک‌ماهه درمانگاه آموزشی بیماری‌های داخلی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: محمدعلی نجاتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: تغییرات ایجاد شده در شرایط حرفه‌ای فارغ‌التحصیلان پزشکی و اشتغال اکثر آنان به‌عنوان پزشک خانواده در مراکز درمان سرپائی، باعث گردید که وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، حداقل ۳۰٪ دوره آموزش بالینی را به طب سرپائی اختصاص دهد. در این راستا در دانشگاه علوم پزشکی شیراز برنامه درمانگاه آموزشی داخلی به‌عنوان برنامه نمونه، از دو سال پیش طراحی و اجرا گردیده است. در این مطالعه به ارزیابی کیفیت این برنامه آموزشی از دیدگاه فراگیران پرداخته‌ایم.

روش مطالعه: فرم‌های ارزیابی کیفیت درمانگاه‌های آموزشی، در انتهای هر ماه، توسط اینترن‌های شرکت‌کننده تکمیل شده، اطلاعات موجود در فرم‌ها استخراج و تجزیه و تحلیل گردیدند. سؤالات حول چهار محور: عملکرد استاد، میزان دستیابی به اهداف برنامه، موارد دیگر و ارزیابی کلی دوره بود. حداکثر امتیاز، بسیار خوب و حداقل، بسیار ضعیف بود.

کد مقاله: A۶۴

تدوین استانداردهای ارزشیابی اعضای هیأت علمی پرستاری با اقتباس از استانداردهای بین‌المللی

نویسندگان: نیره ناصری، شایسته صالحی، اصغر خلیفه‌زاده، علیرضا یوسفی، پوران حیدری

آدرس: دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

مقدمه: اعضای هیأت علمی به‌عنوان دروندادهای سیستم آموزشی، از مولفه‌های اصلی پویایی نظام آموزش عالی محسوب می‌شوند که با سازماندهی و عملکرد بهینه، نقش مضاعفی در توسعه اجتماعی و تحقق رسالت‌های دانشگاه ایفا می‌نمایند. ارزشیابی مطلوب مبتنی بر استانداردها، نقش مهمی در راستای دستیابی به این هدف دارد. با توجه به نقش مهم آموزش پرستاری در اعتلای سلامت جامعه، پژوهش حاضر با هدف تدوین استانداردهای ارزشیابی اعضای هیأت علمی پرستاری با اقتباس از استانداردهای بین‌المللی انجام گردیده است.

روش مطالعه: این پژوهش، با روش تری‌انگولیشن و به‌عنوان بخشی از یک مطالعه وسیع‌تر استانداردسازی آموزش پرستاری در کشور انجام گردیده، بطوری‌که استانداردهای آموزش پرستاری طی ۳ مرحله و در ۱۰ حیطه اصلی تدوین گردید. این مراحل شامل

دانشجویان داده و پس از تکمیل جمع‌آوری گردید. نتایج با نرم‌افزار SPSS و آزمون t و Anova یک طرفه و عاملی تحلیل شد.

یافته‌ها: از مجموع ۱۲۶ دانشجویی که با پرسشنامه ارزشیابی استاد در هر دو نوبت توزیع، در این مطالعه شرکت کردند، ۳۲ دانشجوی پزشکی، ۲۵ دانشجوی علوم آزمایشگاهی و ۳۵ دانشجوی اتاق عمل و ۳۴ نفر دانشجوی پرستاری کارشناسی پیوسته بودند که ۶۵/۹٪ ایشان (۸۳ نفر) مونث، ۳۵/۷٪ (۴۵ نفر) شبانه و ۶۴/۳٪ (۸۱ نفر) روزانه بودند. از نظر آماری ($P \leq 0/05$) بین دو زمان ارزشیابی یک استاد تفاوت معناداری وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: در این مطالعه سوالات پرسشنامه به ۴ حیطه روش تدریس، توانایی علمی، رعایت مقررات آموزشی و رعایت شئون مدرس دسته‌بندی شد که در هیچ یک از این حیطه‌ها تفاوت معناداری از نظر آماری بین دو زمان ارزشیابی وسط ترم و پایان ترم، درست قبل از دادن برگه امتحان به دانشجو، وجود نداشت. در این مطالعه تنها در مورد یکی از سوالات روش تدریس استاد یعنی ارائه طرح درس تفاوت معناداری وجود داشت که البته در پایان ترم نمره داده شده توسط دانشجویان کمی بالاتر بود.

کد مقاله: A۶۶

بررسی دیدگاه دانشجویان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد در مورد ارزشیابی اساتید

نویسندگان: فاطمه عزالدینی اردکانی، محمد حسن شیخها، سیدجلیل میرمحمدی، هاجر صدقی، محمدرضا حیدری
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یزد

مقدمه: ارزشیابی از پایه‌های مهم ارتقاء کیفیت آموزش می‌باشد. شناخت دقیق دیدگاه دانشجویان به‌عنوان ارزشیابی‌کنندگان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. هدف از این مطالعه بررسی نظرات دانشجویان دندانپزشکی در مورد ارزشیابی توسط دانشجویان در سال ۱۳۸۶ مورد بررسی قرار گرفت.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی مقطعی بود. جامعه مورد مطالعه دانشجویان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد و روش نمونه‌گیری به شیوه سرشماری بود. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای مشتمل بر سوالاتی در مورد نحوه انجام ارزشیابی، تعداد موارد و دقت در تکمیل فرم ارزشیابی و ... بود. پس از جمع‌آوری اطلاعات در نرم‌افزار SPSS11 از آزمون مجذور کای و Anova استفاده شد.

یافته‌ها: در مجموع ۱۲۰ نفر دانشجو در مطالعه شرکت کردند. میانگین سن دانشجویان $22/68 \pm 2$ سال بود. نحوه انجام ارزشیابی

جستجوی اینترنتی استانداردهای بین‌المللی، اجرای تکنیک دلفی جهت بهره‌گیری از نظرات صاحب‌نظران آموزش پرستاری و در نهایت نظرسنجی کشوری با روش پیمایشی از ۵۰ نفر از اعضای هیأت علمی سراسر کشور در جهت دستیابی به اجماع کشوری پیرامون استانداردهای پیشنهادی می‌باشد. در پایان، استانداردها با روش‌های آمار توصیفی تجزیه و تحلیل شده و استانداردهای با درصد مطلوبیت بیش از ۸۰٪ رایج گردید.

یافته‌ها: پس از طی ۳ مرحله اصلی، از مجموع ۲۶۰ استاندارد پیشنهادی برای آموزش پرستاری، ۳۰ استاندارد مربوط به حیطه هیأت علمی، منطبق با شرایط آموزشی، اجرایی، فرهنگی و اجتماعی ایران رایج گردید که در اصل مقاله مطرح می‌گردد.

بحث و نتیجه‌گیری: همه استانداردهای پیشنهادی در طی مرحله نظرسنجی کشوری، از وضعیت مطلوب (۹۵ تا ۱۰۰٪) برخوردار بوده است؛ لذا می‌توان با کاربرد ارزشیابی مبتنی بر استاندارد اعضای هیأت علمی، گام موثری در راستای ارتقاء کیفیت آموزشی و پژوهشی آنها برداشت، به‌گونه‌ای که زمینه را برای بهبود کیفیت آموزش پرستاری در کشور هموارتر ساخت.

کد مقاله: A۶۵

بررسی تاثیر عامل زمان اجرای ارزشیابی بر نمره ارزشیابی استاد

نویسندگان: محسن ناصر، فائقه زجاجی، غلامرضا شریف‌زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: از آنجایی که ارزشیابی استاد توسط دانشجویان یکی از متداول‌ترین روش‌ها جهت تعیین میزان موفقیت استاد در رسیدن به اهداف آموزشی است، لذا شناخت عوامل موثر در این نوع ارزشیابی بسیار مهم و ضروری می‌باشد. مطالعه حاضر با هدف تعیین اثر زمان اجرای ارزشیابی در نمره ارزشیابی استاد در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند انجام گردید.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی تمامی دانشجویانی که با یکی از اساتید دانشگاه در ترم اول سال تحصیلی ۸۶-۸۷ درس داشته‌اند و به تعداد ۱۴۴ نفر بودند وارد مطالعه شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه ارزشیابی استاد پایا و روا مشتمل بر ۱۷ سوال که پایان هر ترم به تمام دانشجویان دانشگاه داده می‌شود، بود. این پرسشنامه در دو نوبت یکی در ابتدای جلسه ۸ و دیگری طبق روال معمول دانشگاه یعنی قبل از توزیع برگه‌های امتحانی، به

مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت بود که روایی به طریق روایی محتوا، پایایی آن از طریق آزمون مجدد با ضریب همبستگی ۸۱/۲۷ تایید گردید. پرسشنامه بطور مستقیم به کلیه اعضای هیأت علمی داده شد و نهایتاً ۱۸۶ نفر پاسخ دادند. سپس داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماري SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۵۳٪ از اعضای هیات علمی مرد، ۶۱٪ مرتبه دانشگاهی استادیاری برخوردار بودند، ۶۱٪ در دانشکده پزشکی خدمت می‌نمودند. عوامل سازمانی-اداری و حرفه‌ای-تخصصی به ترتیب از مهمترین موانع تحقیق بود. ۷۶/۹٪ معتقد بودند که مسئولین و مدیران به نتایج تحقیقات کاربردی توجهی نمی‌کنند. ۶۵/۶٪ بیان کردند که در این دانشگاه آموزش بر پژوهش اولویت دارد. بین متغیرهای سابقه کاری و مرتبه علمی با دیدگاه اعضای هیات علمی ارتباط معنی‌دار آماری مشهود بود. ($P < 0/04$ ، $P < 0/02$)

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که درصد قابل توجهی از وقت اعضای هیات علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی صرف آموزش و ارائه خدمات بالینی می‌گردد و به همین دلیل اکثر اعضای هیات علمی وقت کافی برای انجام پژوهش ندارند. اکثر پروژه‌های تحقیقاتی انجام شده در کشور قائم به فرد بوده و با کیفیت پائین و بدون استمرار انجام گرفته و کمتر از نتایج آن جهت رفع نیازهای جامعه می‌توان استفاده نمود. با توجه به آیین نامه ارتقاء اعضای هیات علمی که به موضوعات تولید علم و پژوهش تاکید زیادی شده است لذا ضروری است که مسئولین و برنامه‌ریزان به این مهم توجه نموده، با انجام اقداماتی نظیر جذب هیات علمی پژوهشی و آموزشی، کاهش ساعات تدریس و وظایف آموزشی، ایجاد فرصت در زمینه پژوهش و توانمندسازی پژوهشی اعضای هیات علمی به رفع تنگنایهای پژوهشی بپردازند تا بدین ترتیب موجب ارتقاء کمی-کیفی پژوهش و آموزش گردیم.

کد مقاله: A۶۸

ارزشیابی طرح تغییر در کوریکولوم آموزشی دانشجویان پزشکی با افزودن درس مهارتهای بالینی

نویسندگان: منصوره مومن‌هروی، اسماعیل فخریاران، معصومه باغبانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی از مسائل مهم سیستم آموزش پزشکی کشور می‌باشد و کاربرد ارزشیابی آموزشی در نظام آموزش پزشکی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این مطالعه به

از نظر اغلب دانشجویان نسبتاً مناسب بود. تعداد موارد تکمیل حداقل ۵ مرتبه گزارش شد. در مورد دقت کافی در تکمیل فرم ارزشیابی پاسخ‌ها غالباً گاهی یا خیر بود. در مورد دخالت اغراض و امیال شخصی دانشجویان در تکمیل پرسشنامه ۴۰-۲۰ درصد پاسخ یا نگرش مثبت بود. ۶۰٪ دانشجویان نظر اصلاحی در مورد پرسشنامه داشتند. رفتار اساتید در بخش‌های عملی بشدت در پاسخ‌گویی آنها تأثیر داشته و حدود ۸۵٪ دانشجویان از تأثیر نمره ارزشیابی در موارد مختلف تصمیم‌گیری برای اساتید بی‌اطلاع بوده و همین عامل باعث عدم دقت در تکمیل پرسشنامه شده بود.

بحث و نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد به علت بی‌دقتی در تکمیل به علت تصور بر بی‌اهمیت بودن نتایج، طراحی تغییر در پرسش‌های ارزشیابی و جداسازی سوالات در مورد دروس نظری و عملی و انجام اقدامات اطلاع‌رسانی کامل جهت بهبود نگرش دانشجویان در مورد استفاده از نمرات ارزشیابی و تصمیم‌گیری در مورد آن بسیار ضروری باشد.

کد مقاله: A۶۷

استاد پژوهشگر؛ چالشها و راهکارها

نویسندگان: فریبا عسگری، ربیع‌اله فرمانبر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: بی‌شک توسعه تحقیقات در دانشگاه‌ها نیازمند عزم مسئولان و اساتید دانشگاه است تا بتوان عزت و اقتدار لازم در زمینه‌های سیاسی، اجتماعی و علمی را در جهان بدست آورد و تداوم آن را تضمین نمود. برای یک سازمان غیرممکن است که در غیاب اعضای هیات علمی مجهز به علم، دانش، قابلیت حرفه‌ای گردد. یکی از عمده‌ترین چالش‌هایی که دانشگاهها در سطح جهانی با آن روبرو هستند، توسعه و رشد کیفی اعضای هیات علمی آنان است. مسلماً در صورت شناخت این تنگناها در مسیر علوم و فن‌آوری کشور می‌توان گامی مؤثر در ارائه استراتژی توسعه فن‌آوری درون‌زا برداشت. لذا پژوهشگران بر آن شدند که به تعیین دید اعضای هیات علمی در مورد عوامل بازدارنده تحقیق بپردازند.

روش مطالعه: پژوهش حاضر مطالعه‌ای توصیفی-مقطعی است که به روش سرشماری، کلیه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای دویبخشی: مشخصات دموگرافیک و سنجش ۵ گروه از عوامل بازدارنده انجام تحقیق (اقتصادی-مالی، سازمانی-اداری، شخصی-اجتماعی، تجهیزاتی-امکاناتی، حرفه‌ای-تخصصی) با

فرآیند آموزش بالینی کمک نمایند. مطالعه حاضر برخی از مفاهیم مربوط به ویژگیهای مطلوب مربی بعنوان ارزشیاب را تصویر میکند.

روش مطالعه: در این پژوهش از رویکرد پدیده‌شناسی استفاده شد. جامعه مطالعه شامل مربیان بالینی پرستاری (۸ نفر) و دانشجویان پرستاری (۱۰ نفر) دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بودند که بصورت هدفمند انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. اطلاعات از طریق مصاحبه بدون ساختار جمع‌آوری شده و تحلیل اطلاعات به روش کلایزی صورت گرفت. صحت و استحکام (Rigor & trustworthiness) مطالعه حاضر از طریق توجه به محورهای ارزش واقعی، کاربردی بودن و تداوم حاصل شد.

یافته‌ها: متن مصاحبه‌های استخراج شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند و کدهای مفهومی از آن استخراج و سپس کدها به چند مفهوم اصلی دسته‌بندی شدند. مفاهیم منتخب برای ارائه در این نوشتار عبارتند از: قضاوت مبتنی بر شناخت (Insightful judging)، دیدگاه مبتنی بر زمینه (Context-based view)، قضاوت تصفی‌ه‌شده (Bracket in judging). نتایج مطالعه نشان می‌دهند که ارزشیابی بالینی و بویژه قضاوت در مورد صلاحیت و مهارت بالینی فراگیر می‌بایست مبتنی بر شناخت کامل از ویژگیهای فراگیران باشد؛ چرا که در قضاوتهای مقطعی و با اتکای کامل بر ابزارهای پیش‌ساخته و انحصاف ناپذیر ارزشیابی، ممکن است تفاوت‌های فردی و عوامل انسانی موثر بر بروز رفتار در فراگیر مورد غفلت واقع شوند. از طرفی نیز نظر به پیچیدگی محیط بالینی و تعدد عوامل موثر بر بروز رفتار در فراگیران، مهم است که ارزشیاب تاثیر عوامل محیطی (محیط فیزیکی، روانی و اجتماعی) همچون فرصتهای عملکرد را مد نظر قرار دهد. همچنین مطالعه تجارب شرکت‌کنندگان تاکید می‌کند که مربیان بالینی در نقش ارزشیاب لازم است با آگاهی از تصورات و ذهنیت‌های خود در مورد هر یک از فراگیران (بویژه در صورت وجود ذهنیت منفی) به تصمیم‌گیری در مورد صلاحیت بالینی آنان اقدام نمایند و به اصطلاح ذهنیات قبلی خود را در مورد فراگیران در پراتر گذاشته (Bracket) برگرفته از نظریه هاسرل، نظریه‌پرداز پدیده‌شناسی و ارزشیابی دخالت ندهند.

بحث و نتیجه‌گیری: مفاهیم معرفی شده در پژوهش حاضر، اهمیت قضاوت هوشمندانه و بدون خطا در آموزش بالینی را مورد تاکید قرار می‌دهند. نتایج پژوهش حاضر اجرای رویکردها و مدل‌های جامع ارزشیابی بالینی را بجای استفاده از ابزارهای کاملا ساختارمند پیشنهاد می‌کند.

ارزشیابی طرح تغییر در کوریکولوم آموزشی دانشجویان پزشکی با افزودن درس مهارتهای بالینی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان صورت گرفت.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی مقطعی در سال ۱۳۸۷ انجام گرفت. نمونه‌ها دانشجویان پزشکی مقطع فیزیوپاتولوژی بودند که برای اولین بار موظف به گذراندن درس مهارتهای بالینی شدند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه بود. پرسشنامه حاوی سؤالاتی در زمینه نحوه برگزاری دوره، کیفیت تدریس مدرسین و خود ارزیابی دانشجویان از توانائی انجام مهارتهای آموزش داده شده در حین دوره و نیز نمره نهائی دانشجو در امتحان OSCE پایان دوره بود. اطلاعات پس از جمع‌آوری وارد نرم افزار SPSS گردید و نتایج بصورت آمار توصیفی ارائه گردید.

یافته‌ها: از نظر اکثریت دانشجویان برگزاری دوره بوده است (۶۰٪). بسیار زیاد و ۳۰٪ زیاد). زمان مناسب دوره را ۱۱ نفر (۵۵٪) دوره فیزیوپاتولوژی و ۹ نفر (۴۵٪) حین دوره استاجری ذکر کرده‌اند. اکثریت دانشجویان از برگزاری دوره رضایت داشته‌اند (۱۵٪ بسیار زیاد، ۴۰٪ زیاد). بر اساس نظرات دانشجویان نحوه برگزاری دوره شامل نظم در برگزاری کلاسها، مدیریت و برنامه‌ریزی، همکاری کارشناس مرکز، امکانات و تجهیزات آموزشی، فضای فیزیکی نیمه مطلوب و کیفیت تدریس مدرسین مطلوب بوده است. میزان تغییر در توانائی انجام مهارتها بر اساس خودارزیابی دانشجویان و ارزیابی نهائی مدرسین و آزمون پایان دوره مطلوب بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: افزودن درس مهارتهای بالینی در ارتقاء توانائی دانشجویان در انجام مهارتهای بالینی موثر و ضرورت آن از نظر دانشجویان زیاد می‌باشد. لذا این درس باید در کوریکولوم آموزشی دانشجویان پزشکی قرار گیرد.

کد مقاله: A۶۹

ویژگیهای مطلوب مربی به‌عنوان ارزشیاب در آموزش بالینی: مطالعه کیفی تجارب و درک دانشجویان و مربیان بالینی پرستاری

نویسندگان: موسی علوی، علیرضا ایرج‌پور، حیدرعلی عابدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: ارزشیابی بالینی یکی از مهمترین فرآیندهای آموزش بالینی و از مهمترین نقشهای مربیان بالینی است. مربیان بالینی با دارا بودن ویژگیها و مهارتهای مختلفی در نقش ارزشیاب می‌توانند به

کد مقاله: A۷۰

ارزیابی توانمندی اساتید در نیل به اهداف برگزاری جلسات گزارش صبحگاهی از دیدگاه دستیاران

نویسندگان: سعیده غفاری فر، محمد محمدزاده، عباس شهبازی، مرتضی قوجازاده، حسن جلیلیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: گزارش صبحگاهی یکی از کاربردی ترین شیوه های آموزش بالینی در محیط های درمانی بوده و طبق پژوهش ها دستیاران آن را با ارزش ترین فعالیت آموزشی می دانند. با توجه به نقش بسیار مهم دستیاران در ارائه خدمات سلامت در جامعه بر آن شدیم توانمندی اساتید در نیل به اهداف برگزاری جلسات گزارش صبحگاهی از دیدگاه دستیاران مرکز آموزشی درمانی امام رضا (ع) تبریز به عنوان بزرگترین مرکز آموزشی درمانی شمالغرب کشور، وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تبریز، را ارزیابی کنیم و با شناخت نقاط ضعف و قوت موجود گامی موثر در بهبود کیفیت آموزشی بالینی برداریم.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی پرسشنامه ای که شامل اهداف کلی و جزئی برگزاری گزارش صبحگاهی بود، تنظیم و در اختیار دستیاران مرکز که مایل به همکاری و تکمیل پرسشنامه بودند قرار گرفت. دستیاران نظرات خویش را در یک طیف لیکرت پنجگانه علامت زدند، ۷۳ فرم تکمیل شده ($RR=0.89$) با روشهای آماری توصیفی و با استفاده از نرم افزار SPSS بررسی شد.

یافته ها: از نظر شرکت کنندگان توانمندی اساتید در: آموزش موارد اخلاقی $36/62\%$ متوسط $7/04\%$ بسیار کم، ارزیابی دستیاران در مورد کیفیت خدمات انجام یافته $38/03\%$ متوسط $2/82\%$ بسیار کم، شناسایی رخدادهای سوء $35/21\%$ متوسط $5/63\%$ بسیار کم، تعامل و تقویت روحیه روزانه دستیاران و اساتید در جهت بهبود مراقبت از بیمار $36/11\%$ متوسط $6/94\%$ بسیار کم و بحث درباره موارد غیر پزشکی $39/73\%$ متوسط $8/22\%$ بسیار زیاد بود.

بحث و نتیجه گیری: توانمندی اساتید در دستیابی به اکثر اهداف برگزاری جلسات گزارش صبحگاهی از دیدگاه دستیاران در حد متوسط می باشد. ارائه نتایج این مطالعه به اساتید جهت برنامه ریزی آموزشی بهتر برای دستیابی به توانمندی های لازم برای برگزاری و سازماندهی موفق جلسات گزارشات صبحگاهی موثر خواهد بود و زمینه لازم برای تدوین یک الگوی قابل ارائه برای برگزاری جلسات گزارشات صبحگاهی در تحقیق کیفی آتی مان را فراهم خواهد آورد.

کد مقاله: A۷۱

بررسی ارزشیابی دانشجویان از نحوه تدریس اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) در مقطع علوم پایه در نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۷-۸۶

نویسندگان: هرمز سنایی نسب، امیر میری، محمد غفوری نسب

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

مقدمه: اهمیت ارزشیابی در فرآیند اصلاح و رشد نظام های آموزش عالی و ایجاد ارتباط نزدیک با دستاوردهای علمی بر کسی پوشیده نیست. یکی از روش های مهم ارزشیابی نحوه تدریس اساتید دانشگاه، ارزشیابی آنها توسط دانشجویان است. هدف از این مطالعه استفاده از نظرات دانشجویان به منظور بررسی کیفیت تدریس اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله در مقطع علوم پایه در سه دانشکده پزشکی، پرستاری و بهداشت در نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۷-۸۶ می باشد.

روش مطالعه: ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه تهیه شده توسط مرکز توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه که شامل ۱۶ سوال در سه حیطه اخلاق حرفه ای، توانایی علمی و روش تدریس بوده، می باشد. اعتبار علمی پرسشنامه به روش روایی محتوا و پایایی آن به روش آلفای کرونباخ تعیین گردید. اطلاعات جمع آوری شده با نرم افزار ارزشیابی اساتید و نرم افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: یافته ها، نشان داد که میانگین رضایتمندی دانشجویان در سه حیطه اخلاق حرفه ای، توانایی علمی و روش تدریس به شرح زیر می باشد: الف (پزشکی پرستاری بهداشت اخلاق حرفه ای: ۸۷، ۸۹، ۹۰ روش تدریس: ۸۰، ۷۸، ۸۴ توانایی علمی: ۸۳، ۸۱، ۸۵ ب) دانشگاه اخلاق حرفه ای: ۸۹ روش تدریس: ۸۱ توانایی علمی: ۸۳ لازم به توضیح است امتیازات بر حسب نمره ۱۰۰-۰ می باشد.

بحث و نتیجه گیری: هر سه حیطه در وضعیت مطلوب (بالتر از متوسط) قرار دارند. اما پایین ترین امتیاز مربوط به حیطه روش تدریس می باشد. لذا پیشنهاد می گردد پس از نیازسنجی؛ اقدامات لازم بمنظور تقویت مهارت تدریس از طریق: برگزاری کارگاه های روش تدریس موثر، شرکت اعضای هیأت علمی در همایش های معتبر با موضوع روشهای موثر تدریس، هدایت نشریه های دانشگاه به سمت اطلاع رسانی روشهای تدریس، جهت دادن فعالیت های پژوهشی اعضای هیأت علمی به سمت موضوع روش تدریس، تدوین آیین نامه هایی جهت تشویق و ارتقاء اساتیدی که از روش های موثر تدریس استفاده نموده اند.

کد مقاله: A۷۲

دیدگاه اساتید نسبت به مشاوره و راهنمایی تحصیلی دانشجویان

نویسندگان: ناهید مهران، زهرا کریمیان، هدی احمري طهران، علیرضا شعوری بیدگلی، اعظم علیپور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: مشاوره و راهنمایی دانشجویان، در جهت فائق آمدن بر مشکلات قابل پیشگیری و افت تحصیلی ناشی از آن، جزئی از وظایف اساتید دانشگاهها به حساب می آید. هدف از این پژوهش، تعیین دیدگاه اساتید دانشگاه علوم پزشکی قم نسبت به امر مشاوره و راهنمایی تحصیلی دانشجویان می باشد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-مقطعی از طریق نمونه گیری در دسترس (ساده) بر روی ۲۸ نفر از اساتید دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شد. اطلاعات با استفاده از یک پرسشنامه معتبر ۳۸ سوالی که برگرفته از بخشنامه شورای عالی برنامه ریزی بود در دو بخش نگرش اساتید و نظرات آنان در مورد مشاوره جمع آوری و از طریق SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سنی نمونه ها $37/5 \pm 6/6$ بود و از نظر مرتبه علمی، $7/3$ مری و $21/1$ استادیار و $5/3$ دانشیار بودند. $57/1$ از اساتید، سابقه مشاوره دانشجویی داشتند و $76/2$ آنها با وظایف استاد مشاور آشنا بودند. $67/01$ از آنان با وظایف استاد راهنما موافق یا کاملاً موافق و $18/4$ با آن مخالف یا کاملاً مخالف بودند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نگرش نسبتاً مثبت اساتید نسبت به امر مشاوره دانشجویان، لازم است تا اساتید آگاهی و مهارت کافی در این زمینه پیدا کنند تا بتوانند به بهترین نحو مشکلات دانشجویان را حل کنند.

کد مقاله: A۷۳

ارزیابی سطح آگاهی و نگرش اساتید بالینی و اینترنتی دانشگاه علوم پزشکی جهرم در زمینه انتقال خبر بد، ۱۳۸۷

نویسندگان: سیداسماعیل مناقب، مریم محمدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جهرم

مقدمه: انتقال اخبار ناگوار یکی از عمده ترین مشکلات پزشکان می باشد. فقدان آموزش کافی در این زمینه، می تواند اثرات منفی بر رابطه پزشک با بیمار داشته باشد. در کشور ما این مهارت ها بطور موثر و گسترده در دانشکده های پزشکی آموزش داده نمی شوند.

این مطالعه به منظور ارزیابی سطح آگاهی اساتید بالینی و اینترنتی دانشگاه علوم پزشکی جهرم در زمینه انتقال خبر بد و تعیین نگرش آنها نسبت به آموزش این مهارت ها انجام گرفته است.

روش مطالعه: این مطالعه یک مطالعه توصیفی تحلیلی بود که در سال ۱۳۸۷ در دانشگاه علوم پزشکی جهرم بر روی ۴۰ عضو هیات علمی بالینی و ۳۰ اینترنت انجام گرفت. معیار ورود عضو هیات علمی بالینی و اینترنت دانشگاه علوم پزشکی جهرم بود. معیار خروج شامل پرسشنامه های ناقص بود. روش جمع آوری اطلاعات، استفاده از پرسشنامه محقق ساخته روا و پایا بود که توسط کارشناس همکار طرح به افراد تحویل می شد و سپس با مراجعه مجدد از آنها گرفته می شد. ۳۲ نفر از اساتید و ۳۰ نفر از اینترنتها، پرسشنامه ها را تکمیل کردند. داده ها وارد نرم افزار SPSS و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: در گروه هیات علمی $56/3$ مذکر، $43/7$ مونث و در گروه اینترنتها 70 مذکر و 30 مونث بودند. میانگین سنی در دو گروه بترتیب $37/4$ و $26/46$ سال بود. میانگین نمره آگاهی و نگرش در گروه هیات علمی بترتیب $55/2 \pm 15/96$ (در مقیاس ۲۵) و $5/09 \pm 34/43$ (در مقیاس ۵۲) بود. و در گروه اینترنتها $1/96 \pm 15/26$ و $7/49 \pm 33/43$ بود. سطح آگاهی هر دو گروه متوسط و نگرش آنها نسبت به آموزش این مهارت ها مثبت ارزیابی شد. بین آگاهی و نگرش هر دو گروه اختلاف معنی دار نبود ($p = 0/233$) و ($p = 0/537$).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج و اینکه در شرایط فعلی یادگیری این مهارت ها از طریق غیر فعال و به روش آزمون و خطا است، بنظر می رسد تدوین برنامه مدون برای آموزش این مهارت ها در سطح دانشگاه های علوم پزشکی ضروری باشد.

کد مقاله: A۷۴

بررسی مقایسه ای خودارزیابی اساتید و ارزشیابی توسط دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی فسا

نویسندگان: رقیه قدسی، ژیلا فریدونی، حمیدرضا دولتخواه، اختر بردبار

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: یکی از سیاستهای نظامهای آموزش عالی ارتقای کارایی درونی و بیرونی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی است. تحقق این امر به عوامل متعددی بستگی دارد که افزایش توانمندی شغلی اعضای هیات علمی از مهمترین آنهاست مطالعات و تجارت جهانی

روش مطالعه: دانشجویان سال آخر و اعضای هیأت علمی گروه به روش سر شماری مورد بررسی قرار گرفتند. ابعاد بررسی شامل: ارزیابی مدیریت گروه (اهداف گروه، تجهیزات و امکانات، ویژگی‌های فردی، عملکرد، نحوه انتخاب، رضایت اعضای هیأت علمی، چگونگی ارزیابی عملکرد گروه، میزان مشارکت اعضا در برنامه‌ریزی، اجرا و ارزیابی فعالیت‌ها) تناسب فضا، امکانات و تجهیزات آموزشی با نیازهای اعضای گروه و دانشجویان، منابع مالی، کتابخانه، محیط‌های آموزش نظری، کارآموزی و عوامل موثر بر آن از دیدگاه دانشجویان و اعضای گروه، بخشهای آموزشی جنرال بیمارستانهای آموزشی. پرسشنامه‌های تهیه شده بر اساس استانداردهای وزارت متبوع و مطالعات مشابه تهیه گردید. ارزیابی محیط‌های آموزشی و تجهیزات نیز با تکمیل چک لیست توسط یکی از اعضای گروه صورت گرفت. اطلاعات خام امتیاز دهی شده و پس از جمع بندی امتیازات در هر بخش و پرسشنامه رتبه بندی شد و معیار قضاوت مشخص گردید؛ طلب: کسب بیش از ۸۰ درصد امتیاز کلی، نسبتا مطلوب: کسب ۶۰ تا ۸۰ درصد امتیاز کلی، نامطلوب: کسب کمتر از ۶۰ درصد امتیاز کلی.

یافته‌ها: بررسی نتایج نشان داد که مدیریت گروه از دیدگاه اعضاء هیأت علمی در مرتبه مطلوب و از نظر دانشجویان نیز در وضعیت مطلوب می‌باشد. فضاهای فیزیکی، تجهیزات آموزشی و سیستم اطلاع رسانی و کتابخانه در سطح مطلوب بود. طرح درسهای ارائه شده به دانشجویان در هر دو نیمسال در شرایط مطلوب بود. روش تدریس، توانایی علمی و شئون مدرسی اعضاء هیأت علمی از نظر دانشجویان در هر دو نیمسال در حد مطلوب و رعایت مقررات آموزشی توسط اساتید از نظر دانشجویان در سطح نسبتا مطلوب قرار داشت. خودارزشیابی اساتید در نیمسال اول نسبتا مطلوب و در نیمسال دوم مطلوب بود، ارزشیابی اعضاء هیأت علمی از نظر مدیر گروه در هر دو نیمسال مطلوب گزارش گردید. وضعیت فعالیتهای پژوهشی اعضاء هیأت علمی و ارزیابی عوامل آموزشی فیلدهای بالینی از نظر دانشجویان و اعضاء هیأت علمی در سطح نسبتا مطلوب بود. ارزیابی بخشهای جنرال بیمارستان ولیعصر امتیاز بیش از امام رضا را کسب نموده و هر دو در سطح نسبتا مطلوب بودند.

بحث و نتیجه گیری: بها دادن به کمیته ارزیابی درونی دانشکده، کاستن فشار کاری اعضاء هیأت علمی، جذب نیروی انسانی در گروه داخلی - جراحی، ایجاد تسهیلات برای ادامه تحصیل اعضاء هیأت علمی مناطق محروم، گزینش دانشجو در رشته پرستاری بصورت نیمه متمرکز توصیه می‌گردد.

در این زمینه موید آنند که برای بالا بردن سطح کارایی و توانمندی شغلی آنها می‌بایست، ارزشیابی را که یکی از جنبه‌های مهم در فرایند فعالیتهای آموزشی است مد نظر قرار داد، تا از این راه بتوان نقاط قوت و ضعف را مشخص نموده، با تقویت جنبه‌های مثبت و رفع نارسایی‌ها در ایجاد تحول و اصلاح نظام آموزشی گامهای مناسبی برداشت.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی نمرات ۴۰ فرم تکمیل شده خودارزشیابی اساتید در سه حیطه خصوصیات فردی استاد (۴ سوال) روش آموزش استاد (۶ سوال) و توان علمی استاد (۵ سوال) با نمرات ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان مورد مقایسه قرار گرفت. برای مقایسه نمرات از روشهای آماری توصیفی از جمله ضرائب همبستگی و کای دو استفاده گردید.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار ارزشیابی اساتید از خودشان در زمینه فردی $17/4 \pm 1/5$ ، آموزش $16/7 \pm 1/7$ و علمی $16/5 \pm 1/5$ بود. در کل میانگین امتیاز ارزشیابی از خود برابر $16/8 \pm 1/5$ بود. میانگین و انحراف معیار ارزشیابی دانشجویی از عملکرد اساتید $17/1 \pm 1/5$ بود ضریب همبستگی بین ارزشیابی دانشجویی و ارزشیابی اساتید $r = 0/926$ و $p < 0/001$ بود. ارزشیابی دانشجویی بیشترین رابطه را با ارزشیابی آموزشی اساتید داشت. $r = 0/945$ و کمترین رابطه را با ارزشیابی فردی اساتید داشت $r = 0/653$.

بحث و نتیجه گیری: نتایج بیانگر بالا بودن نمرات ارزشیابی دانشجویان از اساتید نسبت به نمرات خودارزشیابی اساتید بود و این حاکی از آن است دانشجویان زحمات اساتید را بخوبی درک نموده‌اند. بر اساس نتایج آموزش و اهمیت آن در تمرکز توجه دانشجویان قرار داشت.

کد مقاله: A۷۵

توانمندسازی اساتید و دانشجویان با ارزشیابی درونی گروه داخلی و جراحی دانشکده پرستاری و مامایی بیرجند

نویسندگان: مرضیه مقرب، سید علیرضا سعادتجو، مریم نخعی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: ارزشیابی امری الزامی است. به منظور تدارک شکلی منسجم از کنترل کیفیت گروه آموزشی داخلی، جراحی و تعیین چگونگی فعالیتهای آموزشی- پژوهشی، آموزش، یادگیری و چگونگی امکانات و فضای آموزشی موجود مطالعه حاضر انجام تا وضعیت موجود گروه داخلی، جراحی دانشکده پرستاری بیرجند بررسی گردد.

کد مقاله: A۷۶

مقایسه نتایج ارزشیابی کیفیت آموزش اعضای هیات علمی از دیدگاه فراگیران و مسئولین

نویسندگان: مهشید مظاهری، رضا باقریان، مریم آویژگان، مرضیه حسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: شاید پیچیده ترین نوع ارزشیابی آموزشی، ارزشیابی یک عضو هیات علمی باشد. علت این پیچیدگی در ارتباط با نحوه استفاده از وسایل و روشهای ارزشیابی موجود و نوع این روشها و اختلاف نظر در مورد پایایی و روایی آنها و در عین حال اهمیت نتایج حاصل در این نوع ارزشیابی است. به همین دلیل در این ارزشیابی استفاده از همه منابع اطلاعاتی موجود برای کاستن از خطاها ضروری است. هدف از این مطالعه مقایسه سه منبع استفاده شده: نظر فراگیران، مدیر گروه و مسئولین دانشکده، جهت ارزشیابی اعضای هیات علمی دانشکده پزشکی می باشد.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی - مقطعی بوده که در آن نمره ارزشیابی ۱۷۹ عضو هیات علمی بالینی دانشکده پزشکی اصفهان که توسط دستیاران، مسئول دانشکده و مدیر گروه ارزشیابی گردیده اند، در طی یک دوره ۶ ساله (۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶) مورد بررسی قرار گرفت. ارزشیابی توسط سه نوع پرسشنامه روا و پایا در مقیاس لیکرت که شامل پرسشنامه ارزشیابی اعضای هیات علمی از دیدگاه دستیاران، مسئول دانشکده و مدیر گروه می باشد، انجام شد. نمرات ارزشیابی از نرم افزار ارزشیابی استاد مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه استخراج و توسط نرم افزار Excel مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: میانگین نمرات ارزشیابی در طی این دوره از دیدگاه دستیاران ۸۳، از دیدگاه ریاست دانشکده ۹۴ و از دیدگاه مدیر گروه ۹۱ می باشد. حداقل و حداکثر میانگین نمرات در مدت ۶ سال از دیدگاه فراگیران ۸۲ و ۸۶، از دیدگاه ریاست دانشکده ۸۶ و ۹۷، و از دیدگاه مدیر گروه ۸۱ و ۹۲ می باشد. تقریباً در تمامی سالها نمره رئیس دانشکده از مدیر گروه و نمره مدیر گروه از نمره دستیاران بالاتر است.

بحث و نتیجه گیری: نمرات ارزشیابی اعضای هیات علمی از دیدگاه دستیاران در طی این دوره تغییر محسوسی نداشته و رو به بهبود نبوده است. لازم است برای ارتقاء آموزش بالینی اساتید، ارزشیابی اعضای هیات علمی گسترده تر گشته و دانشجویان بالینی نیز در ارزشیابی دخیل شوند. علاوه بر ارسال نمرات ارزشیابی، نقاط قوت و ضعف تشریحی ثبت شده از دیدگاه فراگیران به اساتید منعکس گردد، تا اساتید به این نقطه نظرات فراگیران آگاهی یابند.

کد مقاله: A۷۷

بررسی و نقد فرایند ارزشیابی استاد: چالشها و راهکارهای موجود

نویسندگان: عاطفه فنبری، فریبا عسگری و حسین خوشرننگ

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: ارزشیابی آموزشی به منظور میزان موفقیت اعضای هیات علمی در مسیر نیل به اهداف آموزشی انجام می شود ولی چالش مهم پیچیدگی، بی دقتی و کم اعتباری روشهای ارزشیابی موجود است. لذا محققین بر آن شدند تا به بررسی نقادانه فرایند ارزشیابی موجود در دانشگاه علوم پزشکی گیلان بپردازند تا شاید با ارائه راهکارهای مناسب قادر به ارتقاء و اصلاح و رفع نواقص آن باشند.

روش مطالعه: این یک پژوهش کیفی بر اساس تجزیه و تحلیل محتوایی است که در آن نظرات اعضای هیات علمی در گیر در فرایند آموزش و ارزشیابی (معاون آموزشی، مدیران گروههای آموزشی، مدیر EDC، مسئول EDO و) با استفاده از پرسشنامه ای با ۱۱ سؤال باز بطور نقادانه مورد بررسی قرار گرفت. پاسخهای هر سؤال توسط دو فرد متخصص در این زمینه خوانده شد و تمهای اصلی استخراج گردید و سپس بر اساس روشهای بررسی اسناد و مدارک تمهای اصلی دسته بندی شده و زیر شاخه های آن مشخص گردید.

یافته ها: مهمترین تم اصلی استخراج شده، اعتقاد تمامی افراد به ارزشیابی استاد و دریافت بازخورد از آن در فرایند آموزشی است ولی فرایند موجود را ضعیف و ناقص می دانستند. از جمله مهمترین موارد ضعف ذکر شده شامل عدم وجود اهداف مشخص و چک لیست مناسب بر اساس اهداف معین، ناآگاهی دانشجویان از موارد ارزشیابی استاد، جهت دهنده بودن فرمها، شتاب در ارزشیابی، دفعات و زمان نامناسب، ابزار نامناسب، تعداد کم دانشجویان پاسخ دهنده، بی توجهی دانشجویان و عجله در پاسخ دهی، عدم وجود فرمهای مختلف در ارزشیابی تئوری و عملی و بالینی در رشته های مختلف آموزشی، تأثیر پذیری عاطفی دانشجویان، اجرا و نظارت نامناسب توسط افراد ناکارآمد می باشد. در بخش استمرار ارزشیابی تم اصلی عدم استمرار ارزشیابی و مقطعی بودن آن است و معمولاً در آخر ترم اجرا می شود و از هیچ مدل شناخته شده علمی حتی مدل های سنتی ارزشیابی آموزشی تبعث نمی کند. در مدل سنتی حداقل اهداف برای کارفرما، معلم و دانشجو به طور واضح مشخص است، اما با این شیوه دانشجویان نمی دانند چرا باید این فرمها را پر کنند و نتایج کار خود را نیز هیچ وقت مشاهده نمی کنند. مریان نیز در این فرایند مشارکت و دخالت داده نمی شوند. در این تحقیق تمامی واحدها معتقد بودند که ارزشیابی باید در هر

نیمسال ۲ بار در وسط ترم و پایان آن و یا در نیمسال بعدی با تعداد دانشجویان بالای ۱۵-۲۰ مورد و توجه به دانشجویان ضعیف و قوی و متوسط صورت گیرد. در بخش ارائه بازخورد، راهکارهای ارائه شده شامل ارائه بازخورد به مدرسین در هر درس ۳ بار و سپس اعمال و در نظر گرفتن ارزشیابی موجود در برنامه ریزهای آموزشی توسط مدیران گروه و ارائه تشویق به صورت اعطای بورسهای آموزشی و... ذکر گردید. در بخش نظارت بر روند اجرا تمامی واحدها معتقد بودند که یک کمیته علمی متشکل از مدیران گروههای آموزشی، مسئول EDO و مدیر EDC و ۲-۳ نفر عضو هیأت علمی متعهد و متخصص در فرایند ارزشیابی بر روند ارزشیابی و استمرار و ارائه بازخورد نظارت داشته باشند. جمع آوری توسط افرادی امانتدار با حوصله و بی نظر و با استفاده از نرم افزارهای تحت وب صورت گیرد و بازخورد نیز از طریق همین فناوریها ارائه شود. واحدها معتقد بودند که باید در ارزشیابی اساتید فقط متکی به نظرسنجی دانشجویان نباشیم. چرا که صفات شخصیتی و ویژگیهای کلی محیطی، درک و قضاوت دانشجویان را تحت تاثیر قرار می دهد و معلمین آشنا به فوت و فن اغواگری، معمولاً در نظر سنجی دانشجویان نمرات بالاتری کسب می نمایند. پس بهتر است از مدل تلفیقی در فرآیند ارزشیابی شامل ارزشیابی معلم به وسیله مدیران و کارشناسان تعلیماتی، ارزشیابی معلم توسط همکاران، ارزشیابی معلم از کار خود، ارزشیابی از طریق مشاهده مستقیم و منظم از نحوه آموزش، روش قراردادی با استفاده از مقدار یادگیری فراگیران، روش آزمون عملکردی و ارزشیابی توسط فراگیران و یا دانشجویان استفاده شود.

بحث و نتیجه گیری: از آنجا که کاربرد نتایج ارزشیابیهای محدود به نظر خواهی دانشجویان از عملکرد اساتید به دلایل متعددی مورد تردید است، باید در جهت اعتلای آن کوشش نموده و استفاد از سایر روشهای همزمان نیز مورد توجه قرار گیرد، و در صورت استفاده از نظر خواهی دانشجویان باید به صورت مستمر و در طول تحصیل انجام شود و فقط در راستای اخذ تصمیمات اداری از آنها استفاده نشود.

کد مقاله: A۷۸

بهبود روشهای ارزشیابی و ارتقاء کیفیت با انجام ارزیابی درونی

نویسندگان: سیما کاهنی، طیبه خزاعی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: بهبود کیفیت آموزش از اهداف اصلی دانشگاه است. آموزشی مطلوب است که دانش آموخته مطلوب تربیت کند. با توجه به تحول در جهان امروز دانش آموخته متناسب با این تحول را باید هر روز از نو تعریف و برنامه تازه‌ای را برای تربیت او طراحی کرد. ارزشیابی مطلوب و پژوهش در آموزش ابزارهای تحولند. کلید ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش مناسب در دانشگاهها برخورداری از اعضای هیأت علمی از تواناییهای لازم به منظور ارائه آموزش مطلوب است. به منظور دستیابی به این اهداف تصمیم به ارزیابی درونی گروه اطفال گرفتیم، تا وضعیت موجود را بررسی و استانداردها را تعیین و در نهایت مسیر توسعه را هموار سازیم.

روش مطالعه: در ارزیابی انجام شده از الگوی اعتبار بخشی به صورت ارزیابی درونی استفاده شد. عوامل مورد ارزیابی ۱- مدیر گروه ۲- اعضای هیأت علمی ۳- نیروی انسانی و خدمات و پشتیبانی ۴- فضاهای آموزشی، پژوهشی و درمانی ۵- تجهیزات آموزشی ۶- فضای درمانی ۷- فرآیند تدریس و یادگیری بود. ارزیابی بر اساس چک لیستها و پرسشنامه‌هایی که پایایی و اعتبار آن در جلسات متعدد مرکز توسعه دانشگاه، به تصویب اعضای رسیده بود انجام شد. علاوه بر شناخت عوامل ارزشیابی برای هر یک تعریفی با تعیین نشانگر در سه طیف: مطلوب، نسبتاً مطلوب و غیرمطلوب با نمره‌های ۲ و ۱ و ۰ به عنوان استاندارد، ارائه شد. اطلاعات جمع‌آوری شده، با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون‌های آماری تعیین میانگین تجزیه و تحلیل گردید. نمرات در سه طیف نسبت به حداکثر رتبه بندی شد الف) بیش از ۷۵٪ حداکثر نمره مطلوب ب) بین ۷۵-۲۵٪ نسبتاً مطلوب ج) کمتر از ۲۵٪ غیر مطلوب.

یافته‌ها: وضعیت مدیر گروه (نمره ۲۶ از ۳۰) مطلوب، هیأت علمی (۲۵ از ۳۰) مطلوب، نیروی انسانی و خدمات پشتیبانی، فضای آموزشی و پژوهشی، تجهیزات آموزشی، پژوهشی و درمانی و فرآیند تدریس و یادگیری (۷ از ۸) مطلوب و فضای درمانی (۸ از ۸) در وضعیت مطلوب می باشند. اهداف آموزشی (رفتاری) و درمانی (۸ از ۸) در وضعیت مطلوب بوده و می توان اهداف فوق را تحقق یافته تلقی کرد. گروه اطفال دانشکده و بخش اطفال بیمارستان ولی عصر (عج) بیرجند از مجموعه ۶ گانه موارد ارزیابی و تحقق اهداف آموزشی و درمانی با کسب نمره ۹۲ از حداکثر نمره ۱۱۰ در وضعیت مطلوب قرار دارد.

بحث و نتیجه گیری: به منظور ارتقاء کیفیت آموزشی باید ابزار پیشرفت را مهیا نمود. در آموزش عالی نیروی انسانی و تجهیزات

پرونده کارگزینی ایشان استخراج و داده ها با نرم افزار SPSS مورد تجزیه، تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین نمره نظم و رعایت مقررات استادان دانشکده پزشکی تبریز $29/3 \pm 34/0$ بود (کمترین نمره ۲/۵۱ و بیشترین ۳/۸۲). بین نظم و رعایت مقررات با جنسیت، رتبه علمی و وضعیت استخدام اساتید رابطه آماری معنی دار وجود نداشت. (بترتیب $p=0/45, p=0/61, p=0/61$). بررسی نتایج آزمون اسپیرمن نشان می‌دهد که ارتباط آماری معنی داری بین سن با نظم و رعایت مقررات توسط اساتید وجود نداشت ($r=-0/01, n=51, p=0/92$).

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس این تحقیق نظم و رعایت مقررات اساتید با جنسیت، رتبه علمی، وضعیت استخدام و سن آنها ارتباط نداشت لذا با توجه به میانگین نمره نظم و رعایت مقررات، اتخاذ تدابیر و رویکردهای مدیریتی مناسب برای بهبود نظم و رعایت مقررات توسط اساتید دانشکده پزشکی تبریز مفید می‌باشد.

کد مقاله: A۸۰

ارتباط حیطة شیوه تدریس در ارزشیابی استاد توسط دانشجو با برخی مشخصات فردی اجتماعی اعضا هیات علمی غیر بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز نویسدگان: سهیلا مجتبائی، عباس شهبازی، مرتضی قوجازاده، منیره جوادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: یکی از هدفهای ارزشیابی اساتید بهبود شیوه تدریس و ارتقای اثربخشی آن است. تشخیص نقاط قوت و ضعف، با ارزشیابی استاد توسط دانشجو، عاملی کمک کننده در جهت توانمند سازی اساتید میباشد و شناسایی عوامل موثر در شیوه تدریس استاد میتواند امکان برنامه ریزی صحیح را برای مدیران فراهم آورد. هدف این بررسی تعیین ارتباط بین نتایج حیطة شیوه تدریس ارزشیابی استاد توسط دانشجو با برخی مشخصات فردی اجتماعی اعضا هیات علمی غیر بالینی دانشکده پزشکی میباشد.

روش مطالعه: دریک مطالعه توصیفی در سال تحصیلی ۱۳۸۷-۱۳۸۶ (نیمسال اول و دوم) برای ۲۶ نفر استادان غیر بالینی دانشکده پزشکی ۲۱۴۸ فرم توسط دانشجویان پزشکی تکمیل گردید. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه بسته با ۱۰ سوال در مورد شیوه تدریس بود. پرسشنامه ها در جلسات پایانی کلاس درس توزیع و جمع آوری گردیده و برخی اطلاعات فردی از

ابزار اصلی می باشند. برای تقویت نیروی انسانی آموزشی باید: (۱) انگیزه آنان را با رسیدگی به اموری مثل استخدام و ارتقاء پایه افزایش داد. (۲) فلسفه تشویق و تنبیه برای خدمات آموزشی آنان تعریف شود. (۳) اعضا با مدارج علمی بالاتر بطور عادلانه بین دانشگاه ها توزیع شوند. (۴) به شخصیت آنان احترام گذاشته شود. (۵) اعتبارات کافی جهت انجام پژوهشهای کاربردی تخصیص یابد. (۶) ارزیابی بطور مرتب به همراه ارزشیابی بدون دخالت سلیقه‌های شخصی بعمل آید. (۷) تدوین برنامه‌های آموزشی جهت ارتقاء کیفیت و در کنار ارزش گذاری به هیأت علمی باید تجهیزات مورد نیاز رشته های تخصصی به همراه فضای مورد نیاز مهیا گردد. در نهایت جهت ارتقاء واقعی کیفیت آموزشی اصل هماهنگی درون بخشی که به باد فراموشی سپرده شده است، تقویت گردد.

کد مقاله: A۷۹

ارتباط حیطة نظم و رعایت مقررات در ارزشیابی استاد توسط دانشجو با برخی مشخصات فردی اجتماعی اعضا هیات علمی غیر بالینی دانشکده پزشکی

نویسدگان: سهیلا مجتبائی، مرتضی قوجازاده، عباس شهبازی، منیره جوادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: شناسایی عوامل موثر در ارزشیابی اساتید با توجه به اهمیت و تاثیر آن در فعالیتهای رشد و تعالی ایشان نقش مهمی در توانمند سازی اساتید و ارتقای کیفیت آموزش دارد و مسئولین آموزش را با نقاط قوت و ضعف آشنا نموده و امکان برنامه ریزی صحیح را فراهم مینماید. در یک تدریس اثر بخش شایستگی حرفه ای، توان علمی، تسلط استاد بر موضوع تدریس، برخی ویژگیهای اخلاقی موثر می‌باشد. هدف بررسی حاضر تعیین ارتباط حیطة نظم و رعایت مقررات ارزشیابی استاد توسط دانشجو با برخی مشخصات فردی اجتماعی اعضا هیات علمی غیر بالینی دانشکده پزشکی میباشد.

روش مطالعه: دریک مطالعه توصیفی در سال تحصیلی ۱۳۸۷-۱۳۸۶ (نیمسال اول و دوم) برای ۲۶ نفر استادان غیر بالینی دانشکده پزشکی ۲۱۴۸ فرم توسط دانشجویان پزشکی تکمیل گردید. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه بسته شامل ۴ سوال ارزیابی نظم و مقررات بود. پرسشنامه ها در جلسات پایانی کلاس درس توزیع و جمع آوری گردیده و برخی اطلاعات فردی اجتماعی استادان از

جمع آوری اطلاعات پرسشنامه بسته شامل ۶ سوال ارزیابی میزان تسلط علمی بود. پرسشنامه ها در جلسات پایانی کلاس درس توزیع و جمع آوری گردیده و برخی اطلاعات فردی اجتماعی استادان از پرونده کارگزینی آنها استخراج و داده ها با نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین نمره تسلط علمی استادان دانشکده پزشکی تبریز از دیدگاه دانشجویان $2/95 \pm 0/35$ بود (کمترین نمره $1/97$ و بیشترین $3/56$). بین تسلط علمی اساتید با جنسیت، رتبه علمی و وضعیت استخدامی رابطه آماری معنی دار وجود نداشت. (بترتیب $P=0/40$ ، $P=0/93$ ، $P=0/88$)، بررسی نتایج آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن نشان می‌دهد که ارتباط آماری معنی داری بین سن و تسلط علمی اساتید وجود نداشت. ($r=0/18$ ، $n=51$ ، $p=0/90$)

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس این تحقیق تسلط علمی استادان با جنسیت، رتبه علمی، وضعیت استخدام و سن آنها ارتباط ندارد ولی با توجه به اینکه میانگین نمره تسلط علمی استادان دانشکده پزشکی تبریز از دیدگاه دانشجویان نسبتاً پایین است، بررسی عوامل تاثیر گذار در این زمینه و انجام مداخلات مدیریتی مناسب در جهت ارتقای تسلط علمی و کیفیت آموزشی استادان دانشکده پزشکی تبریز لازم بنظر میرسد.

کد مقاله: A۸۲

ارزیابی درونی گروه بیوشیمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی بابل

نویسندگان: سلیمان محجوب، دردی قوجق، مهدی پورامیر، سهراب حلالخور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

مقدمه: ارزیابی درونی به منظور شناخت وضعیت فعلی اجزای هر سیستم و مقایسه آن با وضعیت مطلوب می‌باشد تا ضمن مشخص شدن نقاط ضعف و قوت، موانع، مشکلات، محدودیتها و کاستیها و همچنین عوامل و امکاناتی که در دستیابی به اهداف سیستم موثر می‌باشند، موارد به اطلاع مسئولین ذیربط رسانده شود تا تدابیر لازم برای رفع آنها و بهبود عملکرد سیستم صورت گیرد و بدین طریق زمینه ارزیابی برونی فراهم گردد. هدف از این مطالعه ارزیابی درونی بخش بیوشیمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی بابل بوده است.

روش مطالعه: این طرح از آبان ۱۳۸۶ بمدت یکسال انجام گردید. ابتدا مجری طرح با تشکیل جلسه توجیهی، ضرورت، فواید و ماهیت فرآیند ارزیابی درونی را برای همکاران تشریح نمود و

اجتماعی استادان از پرونده کارگزینی آنها استخراج و داده‌ها با نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: بر اساس نتایج این بررسی در مورد شیوه تدریس اساتید غیر بالینی دانشکده پزشکی تبریز، میانگین نمره شیوه تدریس $2/89 \pm 0/36$ بود (کمترین $1/85$ و بیشترین $3/60$). بین شیوه تدریس اساتید با جنسیت و وضعیت استخدام رابطه آماری معنی داری وجود نداشت (به ترتیب $p=0/91$ ، $p=0/66$). بین شیوه تدریس با رتبه علمی رابطه آماری معنی دار وجود دارد ($p=0/03$). بطوریکه بالاترین نمره مربوط به اساتید با رتبه علمی دانشیار بوده است. آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن نشان داد که ارتباط آماری معنی داری بین سن و شیوه تدریس اساتید وجود ندارد ($r=0/03$ ، $n=51$ ، $p=0/79$).

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج این تحقیق بنظر میرسد جهت ارتقاء شیوه تدریس و کیفیت آموزشی اساتید بویژه در رتبه علمی استاد و استادیار اتخاذ تدابیر و رویکردهای مدیریتی مناسب در گروههای آموزشی و دانشکده پزشکی تبریز برای توانمند سازی هر چه بیشتر اعضا هیات علمی مورد نیاز میباشد.

کد مقاله: A۸۱

ارتباط حیطة تسلط علمی در ارزشیابی استاد توسط دانشجو با برخی مشخصات فردی اجتماعی اعضا هیات علمی غیر بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نویسندگان: سهیلا مجتبائی، عباس شهبازی، مرتضی قوجازاده، منیره جوادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: ارزشیابی استاد توسط دانشجو معمولترین روش ارزشیابی استاد میباشد. شناسایی عوامل موثر در ارزشیابی اساتید و تاثیر آن در فعالیتها، رشد و تعالی ایشان اهمیت داشته، نقش مهمی در توانمندسازی اساتید و ارتقای کیفیت آموزش دارد و میتواند دست اندرکاران آموزش را با نقاط قوت و ضعف آشنا نماید و امکان برنامه ریزی صحیح را فراهم آورد. هدف بررسی حاضر ارتباط حیطة تسلط علمی در ارزشیابی استاد توسط دانشجو با برخی مشخصات فردی اجتماعی اعضا هیات علمی غیر بالینی دانشکده پزشکی تبریز میباشد.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی در سال تحصیلی ۱۳۸۷-۱۳۸۶ (نیمسال اول و دوم) برای ۲۶ نفر استادان غیر بالینی دانشکده پزشکی ۲۱۴۸ فرم توسط دانشجویان پزشکی تکمیل گردید. ابزار

ارتقاء و... به کار گرفته می‌شود. لازم است قابلیت اعتماد و اعتبار آن مورد بررسی قرار می‌گیرد، در این پژوهش به بررسی عوامل تأثیر گذار در فرایند ارزشیابی می‌پردازیم

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی مقطعی با استفاده از پرسشنامه پایا و روا شامل چند بخش که توسط ۴۵۰ نفر از دانشجویان کلیه دانشکده های مختلف دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد تکمیل گردید. داده‌های جمع‌آوری شده توسط نرم افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است

یافته‌ها: نتایج نشان داد ۷۲/۶٪ دانشجویان ساعت برگزاری کلاس استاد را در نتایج ارزشیابی او مؤثر دانستند ۶۸/۶٪ تدریس دروس آسان و مشکل توسط استاد، ۷۲٪ دانشجویان نوع وسیله کمک آموزشی مورد استفاده توسط استاد، ۶۸٪ زمانی که فرم ارزشیابی از استاد، توزیع می‌شود و ۶۰/۴٪ آنان فردی که ارزشیابی از اساتید را به عمل می‌آورد و ۳۶/۹٪ دانشجویان جنسیت استاد را در نتایج ارزشیابی یک استاد مؤثر می‌دانستند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه ارزشیابی از اجزاء لاینفک آموزش می‌باشد توجه به این امر، تهیه ابزار مناسب ارزشیابی و اصلاح فرآیند های اجرایی ارزشیابی نتایج حاصل از آن را قابل اعتماد می‌نماید و باید با توجه به جمع فاکتورهای موجود ارزشیابیها را به صورت اصولی و معتبر انجام داد.

کد مقاله: A۸۴

مقایسه ارزشیابی اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی و غیر جغرافیایی توسط دستیاران و دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نویسندگان: داریوش سوادی اسکویی، سکینه حاج‌ابراهیمی، سعید ثمودی، فاطمه صادقی غیائی، شهبازی، منیره جوادی، خاطره شکوری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: فلسفه اصلی تمام وقت جغرافیایی استفاده بهینه از وقت هیأت علمی در جهت اهداف آموزشی - پژوهشی و درمانی دانشگاه می‌باشد. و بنظر می‌رسد تمرکز فکر و جسم عضو هیأت علمی به یک کار واحد و در مسیر واحد از خستگی و اتلاف انرژی وی جلوگیری می‌نماید. حال بحث اصلی اینجاست که آیا این تلاش اعضای هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی توانسته است نیازهای آموزشی پژوهشی دانشجویان و دستیاران پزشکی را تامین نماید. این مطالعه در نظر دارد که دیدگاه مشتریان آموزشی

سپس توافق در مورد مدت اجرا و عوامل مورد ارزیابی بعمل آمد. این عوامل در ۸ زمینه شامل: ۱-مدیر گروه بیوشیمی ۲- اعضای هیأت علمی ۳- نیروی انسانی خدمات و پشتیبانی ۴- فضاهای آموزشی، آزمایشگاهی و تحقیقاتی ۵- تجهیزات آموزشی و آزمایشگاهی ۶- دانشجویان تحصیلات تکمیلی ۷- دوره های آموزشی مورد اجرا ۸- فرآیند تدریس و یاد گیری تعیین گردید. اطلاعات مورد نیاز بر اساس تکمیل پرسشنامه، شواهد موجود و سرشماری اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی انجام گردید. داده‌های حاصل به جداول مخصوص منتقل شدند و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج حاصل از وضعیت جاری هر متغیر با نشانگرهای مصوب برای وضعیت مطلوب مورد مقایسه قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نهایی ارزیابی متغیرهای مورد بررسی وضعیت جاری در مقایسه با وضعیت مطلوب در ۸ جدول خلاصه شد. نمره حالت مطلوب برابر ۲، وضعیت نسبتاً مطلوب برابر ۱ و حالت نامطلوب صفر در نظر گرفته شده است. همچنین نمره نهایی کسب شده برای هر کدام از عوامل هشتمانه مورد ارزیابی بصورت مطلوب ۵- ۳،۵، نسبتاً مطلوب ۳،۴- ۲،۴ و نامطلوب کمتر از ۲،۴ در مقایسه با نمره کل ۵ تعیین گردید. نتایج بررسی عوامل هشتمانه نشان دهنده وضعیت مطلوب در ۶ شاخص و وضعیت نسبتاً مطلوب در ۲ شاخص دیگر بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج ارزیابی ۸ عامل نشانگر در بخش بیوشیمی بالینی در مجموع وضعیت مطلوب را نشان داد. اگرچه نتیجه ارزیابی نیروی انسانی و خدمات پشتیبانی و همچنین تجهیزات آموزشی و آزمایشگاهی در حد نسبتاً مطلوب بوده که میبایست این شاخص‌های ارزیابی نیز به حد مطلوب ارتقاء یابند.

کد مقاله: A۸۳

بررسی عوامل تأثیر گذار در نتایج ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان

نویسندگان: اکرم جوکار، محمد رضا حسنی قوام، فاطمه دهقان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: با وجود کاربرد فراوان نظر دانشجویان در ارزشیابی اساتید بررسی های انجام شده نشان دهنده آن است که اظهار نظر دانشجویان تحت تأثیر عوامل مختلفی می‌باشد که با موضوع ارزشیابی چندان ارتباطی ندارد و از آنجا که روش ارزشیابی استاد در حوزه های تصمیم گیری درباره سرنوشت فعلی اساتید مانند

مطالعه با هدف تعیین رضایت هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر از کیفیت زندگی کاری خود در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی، پرسشنامه‌ای شامل ۴۸ گویه (با روایی محتوایی قابل قبول و ضریب پایایی ۰/۹۵) در حیطه های حقوق و مزایا، فرصت های ارتقاء، نحوه سرپرستی و ارتباطات، امنیت شغلی، محیط فیزیکی و ماهیت کار در بین کلیه اعضای هیات علمی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی بوشهر توزیع شد. همچنین امتیازات هر حیطه به ۴ رده رضایت ضعیف، متوسط، خوب و عالی تقسیم شد.

یافته‌ها: ۵۴ نفر در مطالعه شرکت کردند. میانگین و انحراف معیار کلی رضایت اعضای هیات علمی از کیفیت زندگی کاری خود $2/3 \pm 0/65$ و در حیطه های مورد بررسی به ترتیب اولویت شامل ماهیت کار ($14/09 \pm 4/80$)، نحوه سرپرستی و ارتباطات ($14/88 \pm 7/67$)، امنیت شغلی ($14/88 \pm 7/67$)، فرصتهای ارتقاء ($17/31 \pm 4/58$)، حقوق و مزایا ($16/15 \pm 3/58$) و شرایط فیزیکی و محیط کار ($16/3 \pm 7/57$) از حداکثر نمره ۱۰۰ بود. اکثریت اعضای هیات علمی از ماهیت کار، امنیت شغلی، فرصتهای ارتقاء و نحوه سرپرستی و ارتباطات رضایت خوب و از حیطه های حقوق و شرایط فیزیکی و محیط کار رضایت متوسط داشتند.

بحث و نتیجه گیری: بطور متوسط اعضای هیات علمی از کیفیت زندگی کاری مناسبی برخوردار هستند اگر چه از شرایط فیزیکی محیط کار رضایت کمتری داشتند. ارتقا شرایط اقتصادی و معنوی و فراهم کردن محیط فیزیکی مناسب برای اساتید، بهبود امکانات رفاهی در جهت جلب رضایت توصیه می‌شود.

دانشکده پزشکی تبریز را نسبت به اساتید تمام وقت جغرافیایی و غیر جغرافیایی جویا شود.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی از فروردین ماه تا آذر ماه سال هشتاد و هفت ۳۲۶ نفر از اساتید تمام وقت جغرافیایی و غیر جغرافیایی بوسیله پرسشنامه استاندارد دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی توسط کارآموزان و دستیاران تخصصی دانشکده پزشکی مورد ارزشیابی قرار گرفتند.

یافته‌ها: متوسط مجموعاً ۲۱۳۷ فرم توسط دستیاران و ۱۳۷۳ فرم توسط کارآموزان سال پنجم پزشکی برای ارزشیابی اساتید تکمیل گردید. متوسط امتیاز دستیاران به اعضای هیات علمی جغرافیایی و غیر جغرافیایی به ترتیب ۳/۳ و ۳/۳ بود که اختلاف معنی داری را در دو گروه نشان نمی‌داد. اما از دیدگاه رزیدنتهای جراحی و غیر جراحی نیز وضعیت آموزشی و درمانی اعضای هیات علمی در دو گروه فوق تفاوتی را نشان نمی‌دادند. ($0/63$ در مقابل $3/07$ برای رشته های غیر جراحی و $3/1$ در مقابل $3/1$ برای رشته های جراحی) با وجودیکه کارآموزان بطور متوسط امتیاز نسبتاً پائینی به اعضای هیات علمی رشته های غیر جراحی داده بودند ($1/1$ در مقابل $1/1$) اما تفاوت معنی داری بین گروه وجود نداشت.

بحث و نتیجه گیری: با وجود اینکه اعضای هیات علمی تمام وقت اساساً بایستی وقت بیشتری برای آموزش کارآموزان و دستیاران داشته باشند. از دیدگاه دستیاران و کارآموزان ارزش این آموزش در سطح نسبتاً برابری است. قابل ذکر است که غیبت های طولانی مدت برخی اعضای هیات علمی غیر جغرافیایی و حتی گاه جغرافیایی از محدودیت های پژوهش بوده است.

کد مقاله: A۸۵

بررسی رضایتمندی اعضای هیات علمی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی بوشهر از کیفیت زندگی کاری خود، ۱۳۸۷

نویسندگان: سیده‌نورا امینی، محمد بهروزی، نیلوفر معتمد، سیده بتول امینی، ایمان دژکام

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: بهبود کیفیت زندگی کاری باعث امنیت شغلی، بهبود شرایط کاری، ایجاد فرصت پیشرفت شغلی و انگیزه برای ماندگاری در سازمان می‌شود. از آنجایی که اعضای هیات علمی بدنه اصلی هر دانشگاه را تشکیل می‌دهند رضایت ایشان از کیفیت زندگی کاری خود، یکی از عوامل موثر در بهره‌وری می‌باشد. این

کد مقاله: A۸۶

بررسی تفاوت نظرات اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد در مورد یک استاد خوب دانشگاهی

نویسندگان: عباسعلی دهقانی تفتی، محمدرضا حیدری، محمد حسن احرامپوش

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: دانشگاهها برای تعیین شایستگی اساتید خود ملاک هایی را تعیین و عملکرد آنها را مورد ارزیابی قرار می‌دهند و از طریق آن ضمن پس خوراند به عضو هیات علمی، استادان نمونه خود را مشخص می‌نمایند. برطبق دیدگاه جدید تکنولوژی آموزشی، معلم مهمترین عامل در اهداف آموزشی است. آشنایی با دیدگاه

دانشجویان از تدریس تئوری و عملی و بالینی و فعالیتهای پژوهشی اساتید در نظر گرفته شود ارزشیابی واقعی تر است.

کد مقاله: A۸۷

ارزشیابی و تاثیر آن بر ارتقای کیفی آموزش دانشکده پیراپزشکی زاهدان

نویسندگان: جاوید دهقان حقیقی، علی بهاری، زبیده نیک خلق، سمیه عابدی پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

مقدمه: ارزشیابی کیفیت آموزشی در صورتیکه منطبق بر اصول علمی بوده و روش اجرای آن نیز صحیح باشد، بدون شک موجب بهبود شرایط موجود و ارتقای آن خواهد شد، انجام ارزشیابی در دانشکده پیراپزشکی نیز در صورتیکه بر اساس پرسشنامه های معتبر و منطبق با اصول آموزش در این مرکز علمی باشد، موجب ایجاد انگیزه بیشتر در دانشجویان، برای تکمیل فرم ها خواهد شد و اگر بازخورد نتایج نیز بصورتی مناسب و محرمانه به هر عضو هیات علمی داده شود، می تواند در جهت اصلاح شرایط موجود و ارتقای کیفیت آموزش بسیار راه گشا باشد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی- مقطعی در سال تحصیلی ۱۳۸۶-۱۳۸۷ در دانشکده پیراپزشکی زاهدان انجام گرفت. ارزشیابی توسط دانشجویان و بوسیله دو فرم پرسشنامه که در مورد تدریس نظری با ۱۹ آیتم و همچنین تدریس عملی و آزمایشگاهی با ۱۲ آیتم، انجام شد. پرسشنامه ها توسط دانشجویان تکمیل شد و در مورد هر استاد حداقل یک درس تخصصی مدنظر قرار گرفت. پرسشنامه ها پس از چندین جلسه و با همفکری و نظر خواهی از اعضای هیات علمی توسط مرکز مطالعات دانشگاه طراحی گردید.

یافته ها: یافته های این مطالعه نشان داد، در جمع بندی کلی دانشکده پیراپزشکی و در ارزشیابی تدریس نظری میانگین کل آیتم ها ۸۳/۲۴ از ۱۰۰ بود، آیتمی که کمترین نمره را به خود اختصاص داد، استفاده از وسایل کمک آموزشی متناسب با موضوع درس و با میانگین نمره ۷۲/۰۵ بود، آیتمی که بیشترین نمره را به خود اختصاص داد مربوط به حضور منظم استاد در زمان مشخص بود. در پرسشنامه نظرخواهی تدریس عملی و آزمایشگاهی نیز میانگین کل آیتم ها ۸۵/۷۹ از ۱۰۰ بود، کمترین نمره مربوط به مشارکت دادن فراگیران در فعالیتهای علمی و با میانگین نمره ۶۷/۰۵ بود و بالاترین نمره مربوط به رعایت و اصول موازین اخلاقی و حرفه ای با میانگین نمره ۹۵/۶۵ بود.

دانشجویان نسبت به یک معلم خوب ما را کمک می کند تا استاد را از دریچه دانشجو بینم و با ارائه برنامه مناسب در تنظیم فعالیتهای تدریس و ارزیابی تصمیمی آگاهانه بگیریم و همچنین آشنایی با دیدگاه اساتید در مورد یک معلم خوب به ما کمک می کند تا استاد خود را از منظر یک استاد بینیم و تفاوتی که بین نظر دانشجویان و اساتید وجود دارد را حتی الامکان کم کنیم تا آموزش بهتر و مناسبتر اعمال گردد. آموزش عالی عهده دار وظیفه مهم تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص مورد نیاز بخشهای مختلف جامعه است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی و از نوع مقطعی است که داده های مورد نیاز بوسیله پرسشنامه ای که در ۵ حیطه علمی و دانش پژوهی تاثیر روحی اجتماعی استاد، جلب انگیزه، روش تدریس، توانایی در ارتباط تدوین شده بود و روایی پایایی آن توسط مراجعه به متخصصین تایید و مورد آزمون اولیه قرار گرفت جمع آوری و برای تجزیه و تحلیل از آزمون کای - دوو تست نپر استفاده شد.

یافته ها: جامعه مورد پژوهش این تحقیق ۲۴۰ نفر دانشجو و ۱۶۰ نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد بودند (۵۷ درصد مرد و ۴۳ درصد زن) ۳۴ درصد از دانشجویان در مقطع کاردانی و ۲۷ درصد کارشناسی و ۳۹ درصد در رشته دکترای پزشکی و دندانپزشکی در این تحقیق وارد شدند و اعضای هیات علمی نیز ۵۹ درصد در مرتبه مربی و بقیه در مرتبه استادیار و بالاتر بودند. از دیدگاه دانشجویان معیارهای یک استاد خوب دانشگاهی به ترتیب در حیطه های تاثیر روحی و اجتماعی استاد (۲۹ درصد) و حیطه علمی و دانش پژوهی (۲۲درصد) توانایی در ارتباط (۱۸ درصد) روش تدریس (۱۷ درصد) و جلب انگیزه (۱۴درصد) بیان شده است در حالی که از دیدگاه اساتید به ترتیب حیطه های توانایی در ارتباط (۳۲درصد) روش تدریس (۲۹ درصد)، علمی و دانش پژوهی (۱۹درصد) جلب انگیزه (۱۲درصد) و تاثیر روحی و اجتماعی استاد (۸درصد) بدست آمده است.

بحث و نتیجه گیری: از نظر دانشجویان توجه و علاقه خاص به دانشجویان و انتقادپذیری بیشترین امتیاز را به خود اختصاص داده است در حالیکه اساتید به خودارزیابی و بازبینی مرتب روشهای تدریس خود بیشترین امتیاز داده اند و در مجموع دانشجویان عقیده داشتند ارزشیابی اساتید باید در یک جلسه با وقت کافی و دقت نظر باشد و اساتید پیشنهاد نموده اند اگر فرم های جداگانه برای ارزیابی

معتقد بودند که برنامه های آموزش مداوم نیاز به مرور و تمرین بیشتری دارند تا مفیدتر شوند و ۸۰٪ بر لزوم برنامه هایی که در آنها در مورد Plan درمانی و یا پیگیری و Management بیماران بحث شود، تاکید کردند. بیش از ۷۰٪ اظهار کردند که در برنامه های آموزش مداوم به پیشگیری از بیماریها، توجه کمتری شده است. عده ای از شرکت کنندگان نیز بر مفید بودن آموزش مداوم به روش مکاتبه ای اشاره کردند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه بر لزوم اجرای برنامه های آموزش مداوم و با توجه به اینکه در صورتیکه این برنامه ها بر اساس نیازسنجی از شرکت کنندگان و بر طبق موارد ضروری از نظر پزشکان عمومی طراحی شوند، بازده بیشتری داشته و در ارتقای کیفیت ارائه خدمات درمانی توسط همکاران شاغل در مراکز درمانی، موثر خواهد بود، تجدید نظر در طراحی برنامه های آموزش مداوم ویژه پزشکان عمومی لازم است، بخصوص بصورتی که جوابگوی نیاز حرفه ای ایشان باشد. لازم است در برنامه های آموزش مداوم، درحالیکه به موارد اورژانس و Management بیماران توجه زیادی میشود، در مورد پیشگیری از بیماریها و Follow Up بیماران نیز توصیه های ضروری بشود.

کد مقاله: A۸۹

اهمیت بازخورد بر توانمندی آموزش اساتید

نویسندگان: زهره خزاعی، طاهره خزاعی، محمدرضا حاجی آبادی، فاطمه صغری باهری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: بازخورد نقد عینی آگاهانه و بدون قضاوت از عملکرد فراگیران است که با هدف بهبود مهارت های بالینی صورت می گیرد و عملکرد صحیح فراگیران تقویت می شود. این مطالعه در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند با هدف تعیین میزان و نوع بازخورد در آموزش بالینی انجام گرفت (سال ۱۳۸۷)

روش مطالعه: روش جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ای مشتمل بر اطلاعات دموگرافیک و نوع بازخورد بود. برای دانشجویان در مورد بازخورد توضیحات لازم داده شد و در پایان بخش های بالینی به کارآموزان و کارورزان (۶۷ نفر) پرسشنامه داده شد. پرسشنامه به تایید ۵ نفر از اعضای هیأت علمی رسیده بود. اطلاعات وارد نرم افزار SPSS گردید و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: افراد مورد مطالعه ۶۷ نفر بودند. ۳۷٪ بومی و ۶۳٪ غیر بومی و ۴۶/۳٪ مجرد و ۲۴٪ متأهل، ۳۲/۸٪ انترن، ۲۰/۹٪ استاژر

بحث و نتیجه گیری: با توجه به این نکته که ارزشیابی کیفیت آموزش از وظایف عمده مراکز مطالعات هر دانشگاه می باشد، لذا با طراحی صحیح پرسشنامه های ارزیابی کیفی آموزش اساتید و اقدام به تکمیل آنها در زمان مناسب می توان به نقاط ضعف و قوت کل سیستم و همچنین هر کدام از اعضای هیأت علمی پی برد، ضمن برنامه ریزی در جهت رفع کاستی ها، در مواردی نیز می توان با الگوی گیری از نمونه های موفق دانشگاهی در جهت ارتقای سطح کیفی آموزش دانشگاه اقدامات موثری را انجام داد.

کد مقاله: A۸۸

بازنگری برنامه های آموزش مداوم ویژه پزشکان عمومی

نویسندگان: عفت خدائینی، شهلا بابائی نژاد، الهام رزاق کریمی، کامران صداقت

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: آموزش مداوم یکی از ارکان اصلی آموزش علوم پزشکی در سراسر کشور می باشد. با توجه به اینکه سالها از آغاز برنامه های آموزش مداوم می گذرد، لزوم بازنگری برنامه های آموزش مداوم بر اساس ارزشیابی برنامه های اجرا شده و طراحی و ارائه روشهای نوین آموزش مداوم، بیش از پیش احساس می شود. هدف از این مطالعه ارزشیابی انواع برنامه های آموزش مداوم اجرا شده در این دانشگاه و ارائه روشهای جدید آموزش مداوم ویژه پزشکان عمومی می باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه ابتدا فرمی جهت نظرسنجی از پزشکان عمومی شاغل در زمینه خدمات درمانی در سطح کشور تهیه شد که در آن علاوه بر اینکه برنامه های آموزش مداوم می که تاکنون به روشهای مختلف مانند سخنرانی، خودآموزی و استفاده از CD آموزشی اجرا شده بود، بررسی گردید، میزان رضایت شرکت کنندگان در این برنامه ها و میزان اهمیت این برنامه ها از نظر ارتباط با فعالیتهای شغلی شرکت کنندگان بررسی شد. در این مطالعه نظرات یکصد پزشک عمومی شرکت کننده در برنامه های آموزش مداوم، در مورد برنامه های اجرا شده و برنامه های جدیدی که جهت ارائه معرفی شده بودند، مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: از بین یکصد پزشک عمومی شرکت کننده، بیش از ۹۰٪ بر لزوم برگزاری برنامه های آموزش مداوم بر اساس نظرسنجی از شرکت کنندگان، تاکید کردند و حدود ۵۰٪ تکرار برنامه هایی را که در مورد اورژانسهای رشته های مختلف پزشکی است، در هر دوره آموزش مداوم، ضروری دانستند. ۸۳٪ شرکت کنندگان

بحث و نتیجه گیری: به عقیده بیشتر اساتید و دانشجویان روش ارزیابی قابل قبول بوده است اما نگرش منفی قابل توجهی در میان استادان در مورد آگاهی و صداقت دانشجویان در هنگام تکمیل پرسشنامه وجود داشته است.

کد مقاله: A۹۱

بررسی میزان اهمیت مهارت‌های اساتید در ارزشیابی ایشان از دیدگاه دانشجویان

نویسندگان: اکرم جوکار، محمدحسن شیخ‌ها، محمدرضا میرجلیلی، سیدسعید مظلومی، محمدرضا حسینی‌قوام، شهناز مجاهد، طاهره سلیمی، هنگامه زندی، حسین فلاح زاده، فاطمه دهقان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: ارزشیابی مؤثرترین شیوه برای بهبود کیفیت آموزش به شمار می‌رود. ارزشیابی دانشجویان از اساتید یکی از رایج‌ترین روش‌های ارزشیابی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی است. از آنجا که مهمترین هدف ارزشیابی کمک به اساتید در جهت اصلاح و بهبود روشها و فعالیتهای آموزشی می‌باشد. در این راستا به بررسی میزان اهمیت مهارت‌های یک استاد درنتایج ارزشیابی ایشان می‌پردازیم.

روش مطالعه: این بررسی توصیفی مقطعی با استفاده از پرسشنامه‌ای پایا و روا صورت گرفت که سؤالات پرسشنامه در ۴ بخش شامل مهارت تدریس، ویژگی‌های فردی، مهارت ارزشیابی و رعایت اصول و قوانین آموزشی تنظیم شد و توسط ۴۵۰ نفر از دانشجویان کلیه دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد تکمیل کرده و داده‌ها با نرم‌افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در هر ۵ دانشکده مهارت تدریس اساتید با میانگین نمره ۵۲/۳ بیشترین میزان اهمیت را در ارزشیابی اساتید دارا می‌باشد ویژگی‌های فردی اساتید با میانگین نمره ۱۲/۴، رعایت اصول و قوانین آموزشی با ۸/۴ به ترتیب مراتب بعدی را از لحاظ اهمیت دارا بودند، از میان ملاکهای مربوط به مهارت تدریس استاد، تسلط استاد بر موضوع درس با میانگین نمره ۳/۳۲ رعایت توالی مطالب در تدریس با ۳/۰۶ و رعایت تناسب مطالب با سطح علمی فراگیران از بیشترین میزان اهمیت برخوردار بوده، اجرای کار تحقیقاتی یا ترجمه توسط دانشجو کمترین اهمیت را دارا بوده، از ملاکهای مربوط به رعایت اصول و قوانین آموزشی حضور داشتن در محیط آموزشی در زمان مشخص شده با میانگین نمره ۳/۰۶ بیشترین اهمیت را دارا است و از ملاکهای مربوط به ارزشیابی مناسب بودن

یک و ۴۶/۳٪ استاژر ۲ بودند. ۷۳/۱٪ زن و ۲۶/۹٪ مرد بودند. میانگین بازخورد ۵/۲۹+ ۱۳/۹۱ بود. ۱۱/۳٪ بازخورد ضعیف و ۵۴/۹٪ متوسط و ۳۱٪ خوب ارزیابی کردند.

بحث و نتیجه گیری: بازخورد اگر به موقع و مستمر و به دفعات به فراگیران داده شود ایجاد انگیزه در دانشجو و بهبود آموزش بالینی می‌گردد. در مطالعه ما ۱۱/۳ درصد بازخورد ضعیف و ۵۴/۹ درصد متوسط می‌دانند. با گزراندن گارگاه های آموزش بالینی و بازخورد، در جهت توانمندی اساتید گام مهم برداشت.

کد مقاله: A۹۰

بررسی نگرش اساتید و دانشجویان پزشکی در مورد ارزیابی اساتید توسط دانشجویان، ساری، ۱۳۸۶

نویسندگان: کوروش وحیدشاهی، میترا محمودی، لایلا شهبازنژاد، مهدی آهنگری، نصرت الله گوران

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: ارزیابی یکی از مهمترین پایه های پیشرفت کیفیت آموزش به حساب می‌آید. آگاهی از نظرات استادان و دانشجویان به ترتیب به عنوان گروههای ارزیابی شونده و ارزیابی کننده دارای اهمیت می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه بصورت توصیفی - مقطعی انجام شده است. اطلاعات از طریق یک پرسشنامه گردآوری شد که شامل اطلاعات دموگرافیک، متغیرهای آموزشی، نظرات استادان و دانش آموزان در مورد روش ارزیابی (زمان، روش توزیع فرمها و توضیحات کارشناسان) نقش دانشجویان در ارزیابی (آگاهی، صداقت، اعتراض شخصی) و ابزار ارزیابی (پرسشنامه و بحثهای آن) بود.

یافته‌ها: تعداد افراد شرکت کننده در مطالعه ۳۴۵ نفر بوده است. (۹۵ استاد و ۲۵۰ دانشجو)، ۸۲٪ از استادان و ۳۹/۳٪ از دانشجویان مذکر بودند. روش ارزیابی (زمان، روش توزیع فرمها و توضیحات کارشناسان) از نظر اکثر استادان و دانشجویان قابل قبول بوده است. در مورد آگاهی و صداقت دانشجویان در هنگام پر کردن پرسشنامه ها درصد قابل توجهی از استادان (۲۰ و ۴۰٪) نظر منفی و بیش از نیمی از ایشان نگرش منفی در مورد کل روند ارزیابی داشتند. در خصوص بحثهای تئوری، آزمایشگاهی و بالینی پرسشنامه باید گفت که دانشجویان تاکید بیشتری روی جنبه‌هایی همانند استاد بودن، ارتباط میان دانشجو و استاد در نظرات استادان داشتند. این جنبه ها دارای کمترین ارزش بودند.

شخص راضی بودند. حدود ۵۰٪ اعضای هیات علمی با زمان انجام ارزشیابی توسط دانشجویان در سه هفته پایانی ترم، ارزشیابی اعضای هیات علمی توسط همکار و اضافه نمودن فرم ارزشیابی همکار توسط همکار به سیستم ارزشیابی اساتید موافق نبودند. همچنین تنها ۴۶/۸٪ اساتید سوالات فرمهای ارزشیابی را مناسب می‌دانستند. از نظر اعضای هیات علمی سهم گروه‌های مختلف در نمره کلی ارزشیابی به ترتیب الویت شامل مدیر گروه ۳۳/۰۶٪، دانشجویان ۳۱/۷۷٪، رئیس دانشکده ۲۰/۸۸٪ و همکاران ۱۲/۲٪ می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت ارزشیابی در ارتقای کیفیت آموزش به نظر می‌رسد بازنگری فرم‌های ارزشیابی، تغییر و تعیین سهم گروه‌های مختلف و به طور کلی بهبود روند ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان ضروری می‌باشد تا با بر طرف نمودن نقاط ضعف و بهبود روند ارزشیابی گام مناسبی در جهت ارتقاء آموزش دانشگاه برداشته شود.

کد مقاله: A۹۳

اولویتهای ارزشیابی اساتید ازدیدگاه دانشجویان مقطع کارآموزی

نویسندگان: رزیتا حسینی، عباس شهبازی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: ارزشیابی فرایند جمع‌آوری و تفسیر نظام‌دار شواهدی است که در نهایت به قضاوت ارزشی با چشم‌داشت به اقدامی معین می‌انجامد. مهمترین دلیل انجام ارزشیابی از اساتید و تاکید بر بهبود آن ایجاد زمینه‌ای مناسب برای اعضای هیات علمی در راستای بهتر کردن نحوه آموزش می‌باشد که در این راستا دیدگاه دانشجویان پزشکی که در ارتباط تنگاتنگ با اساتید می‌باشند حائز اهمیت است. باتوجه به این امر این مطالعه با هدف تعیین اولویتهای ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان مقطع کارآموزی انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه با استفاده از پرسشنامه‌های ۱۷سوالی از دانشجویان دوره کارآموزی چرخه جراحی ورودی ۱۳۸۳، در مورد اولویتهای ارزشیابی اساتید در حیطه‌های شیوه تدریس، تسلط علمی، اخلاق و رفتار استاد و رعایت نظم و مقررات، نظر خواهی به عمل آمد.

یافته‌ها: تعداد ۵۶ نفر (۱۰۰٪) از نظرخواهی‌شوندگان پرسشنامه مربوطه را به طور کامل تکمیل نمودند. در مجموع در کلیه حیطه‌ها نظرخواهی‌شوندگان بر اهمیت و اولویت ارزشیابی اساتید تاکید

روش ارزشیابی استاد جهت سنجش آموخته‌های فراگیران با ۲/۹۱ بیشترین اهمیت را دارا بود. تفاوت معناداری بین اهمیت مهارت تدریس و مهارت‌های ارزشیابی اساتید بر حسب دانشکده وجود داشت ($P < 0.05$) تفاوت معناداری بین اهمیت مهارتهای فردی استاد و رشته‌های تحصیلی دانشجویان وجود داشت ($P < 0.01$)

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش نشان داد از دیدگاه دانشجویان هر کدام از مهارت‌های یک استاد در فرم ارزشیابی دارای اهمیت خاصی می‌باشد و مسئولین آموزشی باید به این امر مهم توجه نمایند و با طراحی ارزشیابی مناسب بر مبنای توانایی و تعیین حداقل و حداکثر توانایی متوسط استاد ارزشیابی واقعی از عملکرد آموزش اساتید را تسهیل نمایند و اعضاء هیات علمی نیز با شناخت مهارت‌ها و نقاط قوت و ضعف خویش در جهت ایجاد حرکت و پویایی به سمت استادی توانمند در ارتقاء کیفیت آموزشی گام بردارند.

کد مقاله: A۹۲

بررسی دیدگاه اعضای هیات علمی در مورد روند ارزشیابی آنان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - ۱۳۸۷

نویسندگان: نیلوفر معتمد، شهرام جلال‌پور، مرادعلی فولادوند، صدیقه کشاورز، سیده بتول امینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: ارزشیابی یکی از جنبه‌های مهم در فرایند فعالیت‌های آموزشی است و با استفاده از آن می‌توان راهکار مناسبی را در جهت حل مشکلات برنامه آموزشی ارائه داد. در حال حاضر ارزشیابی مستمر از عملکرد آموزشی اساتید در دانشگاه‌های علوم پزشکی با کیفیت‌های مختلف در حال انجام است. این مطالعه به بررسی دیدگاه اعضای هیات علمی در مورد روند ارزشیابی آنان در دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۸۷ پرداخته است.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی، پرسشنامه‌ای که بر اساس روند فعلی سیستم ارزشیابی اساتید در دانشگاه تدوین شده بود در بین کلیه مدرسان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر به عنوان جامعه آماری توزیع شد. اطلاعات با استفاده از آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۴۷ نفر در مطالعه شرکت کردند. ۸۰/۰۸٪ از اعضای هیات علمی معتقد بودند که ارزشیابی اساتید در بهبود کیفیت آموزش موثر است. ۶۸/۱٪ از روند فعلی اعلام نتایج ارزشیابی بصورت اعلام به رئیس دانشکده، مدیریت امور آموزشی و خود

یافته‌ها: درحوزه اول بجز نشانگر محتوای آموزشی سایر عوامل مطلوب بود. درحوزه دوم نشانگر مرتبه علمی برخی مدیران ذیربط و در حوزه سوم نشانگر وضعیت استخدامی و تعداد فوق تخصص خون و غدد و رضایتمندی اعضاء هیأت علمی نیمه مطلوب و سایر عوامل مطلوب بودند. حوزه چهارم عامل کفایت تعداد بیماران دربخش‌های کلیه و روماتولوژی نیمه مطلوب و در بخش غدد نامطلوب، تنوع بیماران در بخش روماتولوژی، غدد و اعصاب نامطلوب و سایر بخش‌ها نیمه‌مطلوب بود. عامل نحوه اجرای بخش‌های اصلی نیمه‌مطلوب و سایر عوامل این حوزه مطلوب بودند. درحوزه پنجم و ششم کلیه عوامل مطلوب بودند. حوزه هفتم میانگین قبولی دستیاران در امتحانات ارتقاء مطلوب، پره‌بورد نیمه مطلوب و بورد نامطلوب بود. حوزه هشتم درعامل فضاهای آموزشی درمانگاه نیمه‌مطلوب و آزمایشگاه آموزشی، مرکز تحقیقات، سالن امتحانات نامطلوب و در عامل تجهیزات آموزشی از نظر رایانه برای دستیاران، دستگاه برونکوسکوپی و چاپگر نیمه‌مطلوب و دستگاه اندوسکوپی نامطلوب بود. حوره نهم کلیه عوامل مطلوب بودند. حوزه دهم میزان انطباق آموخته‌های دانش‌آموختگان با نیازهای شغلی و برآورده شدن انتظارات آنان ۷۰٪ زیاد و ۳۰٪ متوسط بود.

بحث و نتیجه‌گیری: جهت بهبود وضعیت آموزش دستیاران داخلی باید درجهت رفع نقایص و کاستی‌های موجود اهتمام ورزید و با انجام متناوب ارزشیابی برنامه در جهت ارتقاء کیفیت آموزش دستیاران بمنظور تربیت نیروهای کارآمد تلاش کرد.

کد مقاله: A۹۵

بررسی کیفیت آموزش درمانگاهی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ۱۳۸۵

نویسندگان: کورش وحیدشاهی، میترا محمودی، لیلیا شهبازنژاد،

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: آموزش طب سرپایی از مهمترین بخش‌های آموزش پزشکی بوده و ارتباط عمیقی با آینده کاری پزشک دارد. هدف از انجام این مطالعه بررسی کیفیت آموزش درمانگاهی از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران بوده است.

روش مطالعه: این مطالعه به روش توصیفی و مقطعی انجام گردید. جامعه مورد مطالعه دانشجویان و دستیاران رده‌های بالینی و

داشتند و بیشترین اولویت به ارزشیابی استاد از لحاظ تسلط در اداره جلسات آموزش بالینی و کمترین اولویت به ارائه مباحث مورد نیاز کارآموزان با توجه طرح درسی و رعایت نظم و مقررات در محیط بالینی توسط استاد و میزان آگاهی استاد از مطالب جدید مربوط به رشته تخصصی وی، داده شد.

بحث و نتیجه‌گیری: در مجموع بر اساس این مطالعه، صرفنظر از تفاوت‌های جزئی در میزان اولویت اختصاص داده شده از سوی دانشجویان دوره کارآموزی پزشکی به هر یک از موارد ارزشیابی اساتید، می‌توان گفت دانشجویان دوره کارآموزی دانشکده پزشکی تبریز، فرایند ارزشیابی اساتید را فرایندی مفید و دارای اولویت در ارتقاء آموزش دانسته‌اند، که این توافق می‌تواند فرصتی مناسب برای دانشکده پزشکی در جهت استانداردسازی فرایند آموزش و اجرای دقیق و کامل آن باشد.

کد مقاله: A۹۴

ارزشیابی برنامه آموزشی دستپاری داخلی

نویسندگان: زریچهر و کیلی، منصوره مومن‌هروی، لیلیا ایرانشاهی، زهرا سلیمانی، اعظم باقری، عباس ارج، مریم صبوری، سمیه طالبیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی از مسائل مهم سیستم آموزش پزشکی کشور می‌باشد و راهکارهای متعددی در این زمینه وجود دارد. کاربرد ارزشیابی آموزشی در نظام آموزش پزشکی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و یکی از ابزارهای ممکن جهت شناخت وضعیت موجود سیستم آموزشی و تلاش در جهت ارتقاء کیفیت خدمات آموزشی می‌باشد. این مطالعه به منظور ارزشیابی برنامه آموزشی دستپاری داخلی در دانشگاه علوم پزشکی کاشان طراحی گردید.

روش مطالعه: برنامه آموزشی دستپاری داخلی در ده حوزه شامل ۱-رسالت و اهداف آموزشی ۲-مدیریت و سازماندهی ۳-اعضاء هیأت علمی ۴-برنامه آموزشی ۵-خدمات آموزشی ۶-حوزه پژوهش ۷-دانشجو ۸-منابع آموزشی ۹-سنجش و ارزشیابی ۱۰-دانش‌آموختگان مورد ارزشیابی قرار گرفت. پرسشنامه‌های مربوطه توسط دستیاران و اساتید گروه داخلی تکمیل گردید. جهت جمع‌بندی هر حوزه از صفر تا صد نمره‌دهی و به سه دسته مطلوب، نیمه مطلوب و نامطلوب تقسیم‌بندی گردید و نتایج تحلیل و بصورت آمار توصیفی ارائه گردید.

اولویت خاصی دارد زیرا دانشجویان در جریان چگونگی آموزش بالینی بوده و در این مورد صاحب نظرند. هدف این تحقیق، بررسی و مقایسه نظرات اساتید بالینی و دانشجویان پزشکی در مورد اولویت‌های ارزشیابی بالینی اساتید می‌باشد.

روش مطالعه: نوع مطالعه توصیفی تحلیلی و تعداد نمونه ۱۰۰ نفر دانشجوی پزشکی و ۸۲ نفر استاد بالینی بود که به پرسشنامه‌ها پاسخ داده بودند. روائی و پایایی سوالات پرسشنامه نیز قبلاً از طریق افراد صاحب نظر تأیید گردید. سپس داده‌ها به کمک نرم افزار SPSS آنالیز شد.

یافته‌ها: اساتید بالینی (۴۱٪ زن و ۵۹٪ مرد) با میانگین سنی ۴۱/۶ سال و مرتبه استادیاری (۹۳٪) و دانشیاری (۷٪) معتقد بودند که پارامترهای خیلی مهم در ارزیابی بالینی استاد عبارتند از، تسلط استاد در انجام مهارت‌های عملی اطلاعات بالا و علاقه و قدرت استاد در انتقال مهارت‌های بالینی و نیز حفظ شئون اجتماعی دانشجو. در حالیکه پارامترهایی همچون رعایت نظم و ترتیب در برگزاری گزارش صبحگاهی، رعایت کیفیت و طول زمان راند، دقت در انتخاب بیمار برای گراند راند و نظارت استاد بر عملکرد دانشجو را در ارزیابی عملکرد بالینی خود کم اهمیت می‌دانستند. دانشجویان پزشکی (۶۳٪ زن و ۳۷٪ مرد) با میانگین سنی ۲۴/۸ سال و میانگین سال تحصیلی ۵/۵ (سال) معتقد بودند که پارامترهای خیلی مهم در ارزیابی کارکرد بالینی اساتید عبارتند از، تسلط در انجام مهارت‌های عملی، ایجاد اشتیاق و انگیزه یادگیری در دانشجویان و سطح اطلاعات علمی، علاقه و صبر و حوصله استاد در آموزش مهارت‌های بالینی و بالا بردن سطح کیفی راندهای روزانه. در مقابل پارامترهای کم اهمیت از دیدگاه دانشجویان عبارتند از رعایت نظم و ترتیب در برگزاری گزارش صبحگاهی، رعایت طول زمان راند، رعایت زمان و نظم و ترتیب حضور استاد در درمانگاه و نظارت بر عملکرد دانشجو از جهت ثبت اقدامات در پرونده بیماران.

بحث و نتیجه گیری: مقایسه نظرات و اساتید و دانشجویان نشان می‌دهد که هر دو گروه، میزان اطلاعات علمی استاد و تسلط ایشان در انجام مهارت‌های بالینی و علاقه به انتقال این مهارت‌ها به دانشجو را مهمترین پارامتر در ارزشیابی اساتید می‌دانند و برای کم اهمیت ترین پارامترها نیز بر روی این موارد اتفاق نظر دارند، رعایت نظم و ترتیب در برگزاری گزارش صبحگاهی، رعایت طول زمان راند، رعایت زمان و نظم و ترتیب حضور استاد در درمانگاه و نظارت بر عملکرد دانشجو از جهت ثبت اقدامات در پرونده بیماران. بطور کلی می‌توان چنین نتیجه گرفت که از نظر هر دو گروه، میزان دانش و کیفیت کار عملی اساتید مهمترین پارامتر و

اعضای هیأت علمی بالینی و شیوه نمونه‌گیری آسان مبتنی بر دسترسی بود. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌های حاوی ۲۲ سؤال در مورد متغیرهای زمینه‌ای و آموزشی و دیدگاه پاسخ‌دهندگان در مورد شرایط محیطی، فعالیت مستقل، نظارت اساتید و آموزش خاص درمانگاهی بود. پرسشنامه‌ها روا و پایا بودند. آنالیز اطلاعات پس از جمع‌آوری در نرم‌افزار SPSS13 با استفاده از آزمون‌های آماری مناسب انجام پذیرفت.

یافته‌ها: ضریب بازگشت ۷۰ درصد بوده و میانگین سنی ۳۶ استاد شرکت کننده در مطالعه $43/6 \pm 8/7$ سال بوده و ۳۲ درصد آنها زن بودند. میانگین سنی ۱۴۴ دانشجوی شرکت کننده در مطالعه $3/6 \pm 25$ سال بوده و ۶۱ درصد مؤنث بودند دیدگاه اکثر دانشجویان (۸۸/۳٪) نسبت به کیفیت موجود آموزش درمانگاهی منفی بود در صورتیکه دیدگاه بیشتر اساتید (۶۶/۷٪) به کیفیت موجود مثبت بود. دیدگاه فراگیران رده‌های پایین‌تر، منفی‌تر بود. تفاوت معنی‌داری بین بخش‌های مختلف در دیدگاه کلی وجود نداشت. دیدگاه اساتید و دانشجویان در مورد مناسب نبودن وضعیت فیزیکی درمانگاه همخوانی داشت اما در مورد امکان انجام فعالیت‌های مستقل فراگیران ($P < 0/001$). آموزش نسخه‌نویسی ($P < 0/05$) مدیریت درمانگاه ($P < 0/004$) و نظارت و اصلاح اساتید ($P < 0/001$) تفاوت نظر معنی‌دار وجود داشت در صورتیکه فراگیران تمامی موارد فوق را در حد کم و خیلی کم بیان نمودند که متفاوت با نظر اساتید بود.

بحث و نتیجه گیری: دیدگاه کلی در مورد وضعیت موجود آموزش درمانگاهی (به‌ویژه دیدگاه فراگیران) منفی بوده و عوامل مهم‌تر منفی شدن این دیدگاه، امکان کم فعالیت مستقل، عدم نظارت فعال اساتید، عدم آموزش نسخه‌نویسی و آموزش تشخیص‌های افتراقی و فضای فیزیکی نامطلوب می‌باشد.

کد مقاله: A۹۶
بررسی و مقایسه دیدگاه اساتید و دانشجویان پزشکی کرمانشاه در مورد اولویت‌های ارزشیابی توانمندی استاد در تدریس دروس بالینی سال ۱۳۸۷

نویسندگان: فرح روشن پور، ناهید جلیلیان، غلامعلی جعفری فرد، مسعود الفتی زاده، سیمین بهاری تبار، فریده علی خانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: منظور از ارزشیابی بالینی اساتید، ارتقاء سطح آموزش در درمانگاه‌ها و بیمارستان‌هاست. در این راستا نظرسنجی از دانشجو

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اینکه ارزشیابی اساتید یکی از وظایف مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی می باشد، می توان با برنامه ریزی مناسب و طراحی پرسشنامه هایی که در راستای بررسی کیفی آموزش می باشند و بازخورد مناسب به اعضای محترم هیات علمی موجبات ارتقاء کیفی آموزش را فراهم کرد، از طرفی می توان با بررسی نقاط ضعف عمده در هر دانشکده، با برگزاری کارگاه های مناسب در آن زمینه به ارتقاء کیفی آموزش کمک زیادی نمود.

کد مقاله: A۹۸

ارزشیابی های تک بعدی اساتید توسط دستیاران و نقش آن در دادن پس خوراند مناسب توسط اساتید به دستیاران در ارزشیابی مستمر یک مطالعه کیفی

نویسندگان: سکینه حاج ابراهیمی، داریوش سوادی اسکوئی، فاطمه علی پور یگانه، رامین مصری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: ارزشیابی های مستمر بالینی شیوه ای است که در آن یک رزیدنت مجموعاً به مدت ۳۰ دقیقه از نظر عملکرد بالینی خود توسط استاد مربوطه ارزشیابی می شود. نیمی از زمان فوق به دادن پس خوراند به رزیدنت از طرف استاد صرف می شود. هدف از این مطالعه بررسی دیدگاه اعضای هیات علمی بالینی دانشکده پزشکی تبریز نسبت به دادن پس خوراند مناسب به دستیاران در طی ارزشیابی های مستمر می باشد

روش مطالعه: پس از اینکه گروه های بالینی دانشکده شیوه های مورد نظر خود را برای ارزشیابی مستمر انتخاب نمودند، یک مطالعه کیفی بر محور بحث گروهی نیمه ساختارمند با حضور اعضای هیات علمی ۸ گروه بالینی، در مورد دیدگاه گروه به ارزشیابی های مستمر دستیاران برای هر گروه بصورت مجزا طراحی شد. هماهنگ کننده این جلسه یکی از کارشناسان بی طرف مسلط به ارزشیابی های مستمر بوده و کلیه مطالب طرح شده در جلسه با کسب اجازه از حاضرین بدون ذکر نام افراد ثبت می شد. کلیه مطالبی که در فوکوس گروه های فوق الذکر مطرح شده بود توسط دو نویسنده غیر مرتبط پیاده شده و بر اساس موضوعات اصلی تقسیم شدند.

یافته ها: اکثریت اساتید معتقد بودند که شیوه های نظارت مستقیم و مستمر در آموزش و ارزشیابی دستیاران بسیار موثر است. در عین حال ذکر نمودند که انجام ارزشیابی های مستمر در ساختار درمانگاهی و حتی اتاق های عمل مراکز آموزشی درمانی تبریز با

توجه به نظم و انضباط کم اهمیت ترین پارامتر در ارزشیابی بالینی اساتید است. بنابراین پیشنهاد می گردد، با وزن دهی مناسب به سوالات، اهمیت آنها را در ارزشیابی اساتید لحاظ نمود.

کد مقاله: A۹۷

ارزشیابی کیفیت آموزش و تاثیر آن بر ارتقای آموزش دانشکده دندانپزشکی زاهدان

نویسندگان: جاوید دهقان حقیقی، علی بهاری، مریم هرمزی، زبیده نیک خلق

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

مقدمه: ارزشیابی مناسب و هدفمند هر فرایندی، در صورتی که باز خورد مناسب به صاحبان فرآیند داده شود، بسیار ارزشمند بوده و می تواند موجب تغییر و ارتقای کیفیت گردد. فرآیند آموزش نیز از این قاعده مستثنی نیست و در صورتی که پرسشنامه طراحی شده، بر اساس اصولی باشد که می بایست در فرآیند آموزش مد نظر قرار گیرد، موجب خواهد شد افرادی که اقدام به تکمیل آن می کنند، انگیزه مناسب این کار را داشته باشند و در صورتیکه باز خورد نتایج نیز به نحو مناسبی به اعضای هیات علمی داده شود، باعث مشاهده نقاط قوت و ضعف شده و در نتیجه موجب بهبود کیفیت آموزش خواهد شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی که در سال تحصیلی ۱۳۸۷-۱۳۸۶ و در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی زاهدان انجام شد، ارزشیابی توسط دو فرم پرسشنامه که در مورد آموزش بالینی با ۱۹ آیتم و همچنین تدریس نظری با ۱۹ آیتم بود، انجام شد پرسشنامه ها توسط دانشجویان تکمیل و در مورد هر استاد حداقل یک درس تخصصی مد نظر قرار گرفت پرسشنامه ها با نظرخواهی از اعضای هیات علمی توسط مرکز مطالعات طراحی گردید.

یافته ها: این مطالعه نشان داد در جمع بندی کلی دانشکده و در پرسشنامه نظرخواهی تدریس نظری میانگین نمره ارزشیابی ۸۲/۷ از ۱۰۰ می باشد کمترین نمره با ۷۷/۱۲ مربوط به آیتم مشارکت فعال دانشجویان در تمرین کلاسی و پرسش و پاسخ در کلاس بود، بیشترین نمره مربوط به حضور منظم استاد در کلاس درس و با میانگین نمره ۹۰/۱۱ بود. در پرسشنامه نظرخواهی آموزش بالینی، میانگین نمره ارزشیابی ۸۰/۴۵ از ۱۰۰ می باشد، کمترین نمره مربوط به آیتم آموزش تازه ها و مهارت های عملی جدید با میانگین نمره ۷۷/۳۳ بود و بیشترین نمره در اینجا هم، حضور منظم استاد در بخش های بالینی با میانگین نمره ۸۷/۶۸ بود.

بصورت بندرت با نمره ۱ تا همیشه با نمره ۵ در نظر گرفته شده است. اطلاعات پس از جمع آوری و ورود در نرم افزار SPSS13 و با استفاده از آزمون‌های آماری مناسب مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت که سطح معنی دار آنها ۰/۰۵ در نظر گرفته شده است.

یافته‌ها: نتایج این مطالعه نشان داد که ۸۱/۴٪ اساتید اظهار داشتند در تعاملی که با فراگیران دارند ایجاب می‌کند به آنها بازخورد بدهند و ۶۵/۱٪ آنها در اغلب موارد وقتی فراگیران کار درستی انجام می‌دهند به آنها بازخورد می‌دهند. درحالیکه این رقم در مواردی که فراگیران مرتکب اشتباه می‌شوند ۴/۷٪ می‌باشد. همچنین ۴۸/۸٪ آنها در اغلب موارد توانسته‌اند با بازخورد دادن به فراگیران باعث بهبود عملکردشان شوند و در ۳۹/۵٪ موارد بندرت و ۱۸/۶٪ هرگز وقتی به فراگیران در مورد نقاط ضعفشان بازخورد می‌دهند و از خود دفاع می‌کنند ناراحت می‌شوند و در ۴۸/۸٪ موارد بندرت بصورت سر بسته و غیرمستقیم به فراگیران بازخورد می‌دهند.

بحث و نتیجه‌گیری: بازخورد معمولاً به دو صورت تقویت کننده (بازخورد مثبت) و اصلاح کننده (بازخورد منفی) در موقعیت‌های مختلف بطور مداوم جهت بهبود عملکرد و برای اطمینان یادگیری فراگیران انجام می‌شود. بطوریکه عملکرد صحیح فراگیران تقویت می‌شود و اشتباهات آنها توأم با احترام و بدون قضاوت اصلاح می‌گردد. نتایج این مطالعه نشان داد اساتید بخاطر تعاملی که با فراگیران دارند اغلب در عرصه آموزش بالینی جهت بهبود عملکرد دانشجویان بازخورد می‌دهند و از دفاع فراگیران بندرت ناراحت می‌شوند. بطوریکه در اغلب موارد وقتی فراگیران کار درستی انجام می‌دهند جهت تقویت عملکردشان، بصورت باز و مستقیم بازخورد می‌دهند. ولی بندرت وقتی فراگیران مرتکب اشتباه می‌شوند بازخورد می‌دهند. با این وجود در اغلب موارد باعث بهبود عملکرد فراگیران شده‌اند. بنابراین با توجه به عملکرد نسبتاً مناسب اعضای هیأت علمی بالینی، پیشنهاد می‌شود با آشنا نمودن آنها به موانع و اهمیت، دادن بازخورد در موقعیت‌های مختلف بخصوص در ارائه بازخورد منفی به فراگیران، جهت ارائه صحیح بازخورد و اثربخشی بیشتر آن گام برداشت.

کد مقاله: A100

بررسی تاثیر تدریس دروس تئوری و عملی توسط یک مدرس بر نمره ارزشیابی مدرسین این درس

نویسندگان: محمدهادی بهادری، فهیمه محمدقاسمی، فریده حسینی، آبتین حیدرزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

توجه به بار کاری زیاد درمانی دستیاران و نیز تعداد زیاد بیماران سرپائی و بستری بسیار مشکل است. اما بیشترین بحث که مورد شکوه و سوال کلیه گروه‌های بالینی بود، موضوع پس‌خوراند پس از اجرای ارزیابی بود. فرهنگ پس‌خوراند علمی، منطقی و طبیبانه با توجه به ارزیابی‌های پرسشنامه‌ای و کلیشه‌ای دانشکده از رزیدنت‌ها در مورد عملکرد اعضای هیأت علمی گاه‌ها تبدیل به یک جو نامساعد تقابلی، یا تعامل می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری: ایجاد شرایط استاندارد ارزیابی‌های مستقیم و مستمر بسیار مشکل است و لازم است بر اساس شرایط موجود تغییرات اساسی در شیوه‌های استاندارد بعمل آید که نیازمند انطباق با نظرات و خواست‌های اعضای هیأت علمی دانشکده‌های کشور می‌باشد. در عین حال استقرار روش‌های ارزشیابی اساتید بر محور ۳۶۰ درجه شاید مانع از ایجاد جو نامساعد در مقابل اخلاق حرفه‌ای اعضای هیأت علمی شود.

کد مقاله: A99

بررسی عملکرد اعضای هیأت علمی بالینی در ارائه بازخورد به دانشجویان در دانشکده پزشکی گرگان

نویسندگان: سیامک رجایی، کتابون رحمدل، محمدرضا یوسفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: بازخورد یکی از برجسته‌ترین ویژگی‌های تعامل بین اساتید و فراگیران می‌باشد. که با نقد عینی و آگاهانه و بدون قضاوت به دو صورت تقویت کننده و اصلاح کننده در بهبود و توسعه عملکرد دانشجویان موثر است. با این وجود بسیاری از اعضای هیأت علمی براحتی بازخورد را ارائه نمی‌دهند و اغلب این جنبه از مسئولیتشان را نادیده می‌گیرند و از آن پرهیز می‌کنند. این مطالعه در نظر دارد عملکرد اعضای هیأت علمی بالینی را در ارائه بازخورد به دانشجویان جهت توسعه آموزش بالینی بررسی نماید.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی است و روش نمونه‌گیری بصورت سرشماری می‌باشد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای است که در مطالعه‌ای در دانشگاه علوم پزشکی تهران پایایی و روایی آن بررسی شده است. پرسشنامه برای همه اعضای هیأت علمی بالینی که در دانشکده پزشکی گرگان در نیمسال اول سال تحصیلی ۸۷-۸۸ مشغول فعالیت بودند به تعداد ۷۵ نفر ارسال گردید و تعداد ۴۳ نفر آن را تکمیل نمودند که شامل ۶ سؤال در مورد نحوه عملکردشان در ارائه بازخورد به فراگیران در عرصه بالینی می‌باشد. هریک از گزینه‌های سؤالات در مقیاس لیکرت

کد مقاله: A101

ویژگی‌های دانشجویان و فرایند ارزشیابی استاد در دروس نظری

نویسندگان: عبدالرحمان چرکزی، محمدتقی بادله، قربان محمد کوچکی، زلیخا اکرامی، زهرا مقدم، فرهاد تربتی نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: هر چند که به طرق مختلفی می‌توان نظر دانشجویان را نسبت به استادشان جویا شد، بهترین و متداول‌ترین راه نظرخواهی از شاگردان برای ارزشیابی کار استادان تهیه و اجرای پرسشنامه‌های نظرخواهی است. این مطالعه با هدف ویژگی‌های دانشجویان و فرایند ارزشیابی استاد از طریق پرسشنامه در دانشکده پیراپزشکی و بهداشت گرگان در پائیز سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: در مطالعه‌ای توصیفی ۱۱۲ نفر از دانشجویان به صورت سرشماری انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه پایا و روا بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری، بصورت درصد فراوانی، میانگین و انحراف معیار و از آزمون‌های آماری آنالیز واریانس و کای دو استفاده شد. سطح معنی‌داری ۵ درصد در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: ۴۳ درصد دانشجویان اطلاعاتی را که دیگر دانشجویان از استاد ارائه داده بودند و ۶۳ درصد اطلاع از نحوه نمره‌دادن استاد، در ارزشیابی آنها تاثیر زیاد و خیلی زیادی داشته است. ۶۳ درصد معتقد بودند که در ارزشیابی به استاد صادق هستند و ۶۰ درصد نیز نمره‌های فوق را قابل اعتماد می‌دانستند. ۸۳/۳ درصد بر این باور بودند که اطلاع دانشجو از نتایج ارزشیابی استاد برای آنان مهم است. اهمیت کارایی ارزشیابی استاد از طریق پرسشنامه را ۵۴/۵ درصد متذکر شدند. ۸۰/۱ درصد سئوالات پرسشنامه را واضح و روشن می‌دانستند ولی ۳۶/۷ درصد زمان ارزشیابی را نامناسب می‌دانستند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به تاثیر عوامل غیراختصاصی در ارزشیابی استاد از طرف دانشجو بوسیله پرسشنامه تفسیر نتایج آن با احتیاط صورت گیرد و تلاش در جهت زمان مناسب ارزشیابی صورت گیرد.

مقدمه: ارائه الگویی مناسب برای اعتباربخشی به نحوه نمره‌دهی ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان، وظیفه‌ای خطیر برای نظام نظارت و ارزشیابی دانشگاه‌ها می‌باشد. ما باید با ایجاد یک سیستم نمره دهی با ارزش و مبتنی بر شاخص‌های مفید و دقیق به ارزشیابی دانشگاهی اعتبار بدهیم. در ارتباط با ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان تاکنون مطالعات محدودی صورت گرفته است. در این مطالعه تاثیر تدریس دروس عملی بر نحوه ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان پزشکی مورد بررسی قرار گرفته است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی- تحلیلی، در یکی از درس‌های علوم پایه، آموزش تئوری توسط سه عضو هیات علمی متخصص گروه، دو نفر با درجه علمی استادیار و نفر سوم مربی، هر کدام معادل یک واحد صورت گرفت در حالیکه آموزش آزمایشگاه توسط دو عضو هیات علمی، نفر اول با درجه علمی استادیار و نفر دوم مربی، انجام شد و پس از امتحان پایان نیمسال طبق زمان‌بندی مقرر ارزشیابی تدریس هر سه مدرس با پرسشنامه‌ای ۱۶ سوالی توسط کارشناس EDO انجام گردید. سپس نمرات ارزشیابی به تفکیک مدرس آزمایشگاه مورد تفسیر و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین نمره ارزشیابی دانشجویان پزشکی به استادیاران گروه به ترتیب ۴/۵۰ و ۴/۴۵ و نفر سوم با درجه علمی مربی ۴/۰۰ از ۵ نمره بود که تفاوت معنی‌داری را بین اعضای هیات علمی با رده استادیار و مربی نشان می‌داد ($p > 0.05$) از طرف دیگر آنالیز کوواریانس نشان داد که بین مدرس کلاس‌های عملی و نمره ارزشیابی اساتید ارتباط معنی‌داری وجود ندارد ($P = 0.214$). اما آنالیز مقایسه نمره هر سوال نشان داد که فقط در دو حیطة اولویت ارائه مطالب ضروری و قدرت اداره و رهبری کلاس بین داشتن کلاس عملی با مدرس تئوری و نمره ارزشیابی ارتباط معنی‌داری وجود دارد (بترتیب $P = 0.040$ و $P = 0.02$)

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد که ارزشیابی دانشجویان تحت تاثیر ارتباط و هم‌کلامی بیشتر استاد و دانشجو در محیط آزمایشگاه قرار نداشته و از دیدگاه دانشجویان، درجه علمی عضو هیات علمی در نحوه و روش تدریس و پیاده کردن اهداف یادگیری وی تاثیر دارد. از طرف دیگر کلاس‌های عملی بر روی ارائه مطالب ضروری و قدرت اداره کلاس می‌تواند موثر باشد.

کد مقاله: A1۰۲

بررسی نظرات انترن‌های دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد ارزشیابی تکوینی در بخش‌های داخلی، جراحی، کودکان، زنان و زایمان

نویسندگان: لایلا بذرافکن، میترا امینی، فرهاد لطفی، مریم پورملک لاهیجی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: ارزشیابی، از ارکان آموزش و مقطع آموزش بالینی، از مقاطع حساس دوره آموزش پزشکی است. ارزشیابی عملکرد دانشجویان در آموزش بالینی به دو شکل تکوینی و تکمیلی صورت می‌گیرد. با توجه به اهمیت ارزشیابی تکوینی در ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی، لازم است به این مقوله توجه خاصی معطوف گردد. هدف از این پژوهش بررسی چگونگی ارزشیابی تکوینی در چهار بخش اصلی داخلی، جراحی، کودکان، زنان و زایمان از دیدگاه دانشجویان در جهت ارتقای کیفیت آموزش بالینی می‌باشد.

روش مطالعه: جامعه مورد مطالعه را ۱۰۰ نفر دانشجوی انترن که دوره‌ی کارورزی را در بخش‌های داخلی، جراحی، کودکان، زنان و زایمان گذرانده بودند؛ تشکیل دادند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌ای استاندارد مشتمل بر ۲۰ سوال در مقیاس لیکرت (همیشه، اغلب، گاهی و بندرت) گردآوری گردید و برای هر مورد نمره‌ای در نظر گرفته شد (همیشه=۱۰۰، اغلب=۷۰، گاهی=۳۵، بندرت=۰) و نتایج مطالعه در سه گروه دسته‌بندی گردید: الف- نمرات کمتر از ۴۰ ب-نمرات بین ۴۰-۶۰ ج-نمرات بیشتر از ۶۰ داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS تحلیل گردید و تفاوت نظرات در بخش‌های مختلف بوسیله آزمون من‌ویتنی مورد سنجش قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که فقط ۱۹ درصد از دانشجویان مورد مطالعه معتقد بودند که به اندازه کافی بازخورد دریافت کرده‌اند. ۴۴ درصد از دانشجویان اظهار داشتند که گاهی بازخورد دریافت نموده‌اند. بخش زنان و زایمان حداکثر بازخورد و بخش جراحی حداقل بازخورد را به دانشجویان داده بودند که تفاوت آن‌ها معنی‌دار بود ($p < 0.007$).

بحث و نتیجه‌گیری: بازخورد و ارزشیابی تکوینی در یادگیری و بخصوص در کسب شایستگی‌های بالینی دانشجویان نقش اساسی دارد و در آموزش بالینی جایگاه خاصی دارد. بر اساس نتایج مطالعه در بعضی از بخش‌های بالینی دانشجویان به اندازه کافی بازخورد

دریافت نمی‌کنند. برای رفع این مشکل، آموزش اساتید در زمینه ارزشیابی تکوینی و گسترش مهارت‌های خودارزیابی و ارزیابی توسط هم‌تایان پیشنهاد می‌گردد.

کد مقاله: A1۰۳

استفاده از روش ارزیابی توسط خود و هم‌تایان در ارزشیابی کارهای گروهی دانشجویان پرستاری Self & Peer Assessment in group work

نویسندگان: فاطمه شجاعی، نسرين معصومی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه: یکی از استراتژی‌های آموزشی بسیار مهم در برنامه آموزشی پرستاری، انجام کار گروهی است که می‌تواند باعث تقویت ایجاد روحیه انجام کارهای گروهی و ارتقاء مهارت‌های حرفه‌ای و اطلاعات دانشجویان پرستاری گردد. اما یک نکته مهم در ارزشیابی کار گروهی دانستن این است که میزان فعالیت و سهم هر یک از اعضای گروه در انجام پروژه چقدر است تا بتوان ارزشیابی عادلانه‌ای از آن انجام داد اما در ارزشیابی کار گروهی به برون داد توجه شده و نمره کسب شده بین تمام اعضای گروه (حتی آنهاییکه در انجام کار گروهی فعالانه و مفید عمل کرده‌اند) تقسیم می‌شود که همین امر موجب دل‌سردی و عدم اشتیاق دانشجویان به انجام کارهای دسته جمعی گردد و باعث ایجاد مشکلاتی برای استاد به عنوان ارزیاب می‌گردد.

روش مطالعه: این پژوهش به روش تحقیق عملی (Action Research) انجام شد. و هدف آن طراحی و استفاده از روش ارزشیابی توسط خود و گروه هم‌تایان جهت ارزشیابی کار گروهی دانشجویان مقطع کارشناسی بود. بدین منظور فرمی جهت ارزشیابی فعالیت دانشجویان در گروه به کمک بررسی و نظر خواهی از خود دانشجویان طراحی گردید که اعضای گروه فعالیت خود و اعضای را براساس این فرم ارزشیابی می‌کردند که نمره نهایی پروژه براساس ۸۰٪ نظر استاد، ۱۰٪ نظر خود فرد، ۱۰٪ نظر هم‌تایان تعیین می‌شد. همچنین پرسشنامه‌ای جهت ارزشیابی این روش و بررسی تجارب قبلی دانشجویان از کار گروهی انجام شد.

یافته‌ها: ۸۵٪ دانشجویان ارزشیابی توسط خود و هم‌تایان را روش عادلانه‌ای جهت توزیع نمره به کار گروهی دانستند. ۶۷٪ دانشجویان بیان کردند افرادی که کمترین همکاری را در کار گروهی داشتند با این روش نمره کمتری هم گرفتند. ۹۶٪ آنها بیان کرده بودند که قادر به ارزیابی صحیح خود و دوستانشان در

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که میانگین امتیاز مریبان پرستاری در سال ۸۷، از میانگین ۵ در فیلدهای مختلف: داخلی جراحی $4/05 \pm 0/81$ ، بهداشت $3/94 \pm 1/03$ ، کودکان $3/91 \pm 0/61$ زنان و زایمان $3/81 \pm 0/88$ ، روان $3/8 \pm 0/6$ می‌باشد. نتایج نشان داد که میانگین ارزشیابی مریبان پرستاری در سال ۸۷ نسبت به سال ۸۶ افزایش داشته است ولی این افزایش از لحاظ آماری معنی دار نبوده است

بحث و نتیجه‌گیری: افزایش نمرات ارزشیابی مریبان در سال ۸۷ نسبت به ۸۶ می‌تواند مبین رشد کیفیت آموزشی مریبان این دانشکده باشد. در فیلدهای زنان و زایمان و روان نیاز است که مریبان تلاش بیشتری داشته باشند

کد مقاله: A105

آیا نمره ارزشیابی اساتید با تعداد دانشجویان کلاس و ترم تحصیلی آنها ارتباط دارد؟

نویسندگان: محمد رفیعی، اکرم سیفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: تحلیل نمرات ارزشیابی در سال‌های اخیر یک موضوع بسیار ارزشمند در آموزش پزشکی می‌باشد. با توجه به این که حجم کلاس درس یکی از مؤلفه‌هایی می‌باشد که بر روی روش و مدت آموزشی تأثیر دارد، لذا می‌تواند یک متغیر مؤثر بر روی مقادیر ارزشیابی باشد، هدف این مطالعه بررسی ارتباط بین تعداد دانشجویان کلاس، ترم تحصیلی آنها و نمره ارزشیابی اساتید می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه یک بررسی مقطعی می‌باشد که بر روی تمام مقادیر ارزشیابی اساتید دانشگاه علوم پزشکی اراک از سال ۱۳۸۰ الی ۱۳۸۷ در یک دوره ۷ ساله انجام گرفته است، متغیرهای مطالعه شامل نمره ارزشیابی اساتید، تعداد دانشجویان کلاس و ترم تحصیلی آنها بوده است. از تحلیل همبستگی چند متغیری برای آنالیز داده‌های جمع‌آوری شده استفاده شده است.

یافته‌ها: بر اساس نتایج ارتباط آماری معکوس معنادار ضعیفی بین تعداد دانشجویان کلاس درس و نمره ارزشیابی اساتید وجود داشته است ($P=0/023$). در صورتی که با استفاده از آنالیز همبستگی چند متغیره ترم تحصیلی به عنوان متغیر کنترل در نظر گرفته شود این همبستگی معکوس بسیار قوی خواهد شد.

بحث و نتیجه‌گیری: بررسی ارتباط بین تعداد دانشجویان کلاس درس و نمره ارزشیابی در چند سال اخیر بسیار مورد توجه قرار گرفته است. قاعدتاً هرچه حجم کلاس بیشتر باشد روش‌های تدریس نیز تغییر خواهند داشت. این مطالعه نشان داد که ارتباط فوق معکوس بوده و ترم تحصیلی نقش بسیار مهمتری در این

کار گروهی بودند همچنین اکثریت بیان کردند که این روش سبب افزایش انگیزه آنها و دوستانشان جهت انجام کار گروهی گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این تحقیق دانشجویان ارزیابی توسط خود و هم‌تایان را یک استراتژی موثر و عادلانه جهت ارزیابی کارهای گروهی بیان کردند و انگیزه دانشجویان جهت انجام کار گروهی افزایش یافت و روحیه انجام کار گروهی تقویت شد و با بحث و مطالعاتی که در گروه داشتند میزان یادگیری نیز افزایش یافت. لذا توصیه می‌گردد از این روش جهت ارزیابی کارهای گروهی دانشجویان استفاده گردد.

کد مقاله: A104

بررسی مقایسه‌ای نتایج ارزشیابی دانشجویان از مریبان پرستاری در محیط‌های مختلف بالینی در طی دو سال متوالی ۸۶-۸۷

نویسندگان: شهرام براز پرندجانی، صدیقه معین موسوی، هوشنگ علیجانی رنانی، حسین کمیلی ثانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: آموزش بالینی جزء لاینفک برنامه آموزش می‌باشد. به منظور اثربخش تر کردن آموزش بالینی، ارزشیابی مریبان لازم و ضروری است و یکی از روشهای ارزشیابی، ارزشیابی مستمر آنها توسط دانشجویان می‌باشد تا بتوان از نتایج آن در جهت رسیدن به اهداف آموزشی و ارتقاء کیفیت آموزش بهره برداری نمود. این پژوهش با هدف بررسی مقایسه‌ای نتایج ارزشیابی دانشجویان از مریبان پرستاری در محیط‌های مختلف بالینی در دو سال متوالی ۸۶-۸۷ انجام شده است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی که در سال ۸۶-۸۷ انجام شده، ۱۸۰ دانشجوی پرستاری ترم‌های ۶، ۷ و ۸ دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز شرکت داشتند. ابزار بررسی پرسشنامه استاندارد شده ارزشیابی مریبان می‌باشد. که حاوی ۱۷ سوال در ۶ بخش شامل: مهارت بالینی بر اساس الگوی موثر، علاقمندی به آموزش و یادگیری، ارتباط صحیح و حرفه‌ای، اهداف آموزشی و یادگیری موثر، پیگیری فعالیتهای آموزشی فراگیران و نظارت بر عملکرد آنان بود که با مقیاس لیکرت از ۱ تا ۵ امتیاز داده شد و میانگین نمرات از ۵ محاسبه گردید. داده‌ها به کمک نرم افزار SPSS و توسط آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

کد مقاله: A1۰۷

آیا نمره ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان بعد از فارغ التحصیلی ثابت است؟

نویسندگان: محمد رفیعی، اکرم سیفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: ارزشیابی فرآیندی سیستماتیک است که برای جمع آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات به کار می رود که معین شود هدف های مورد نظر تحقق یافته است یا خیر. نکته مهمی که اخیراً در ارزشیابی مطرح می شود این است که آیا ارزشیابی از اساتید بعد از فارغ التحصیلی آنها نیز ثابت است. هدف این تحقیق مقایسه نمرات ارزشیابی دانشجویان بعد از فارغ التحصیلی با میانگین این نمرات در زمان تحصیل آنها بوده است.

روش اجرا: این مطالعه یک بررسی مقطعی است که بر روی ۱۰۰ نفر دانش آموخته دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۷ انجام شده است و آنها اساتید انتخاب شده تصادفی را مورد ارزشیابی قرار داده اند و این نمرات با میانگین نمره ارزشیابی اساتید در زمان تحصیلا این دانشجویان مقایسه شده است.

یافته ها: نتایج نشان داد که اختلاف آماری معناداری بین میانگین نمره ارزشیابی دانش آموختگان بعد از فارغ التحصیلی با میانگین این نمرات در زمان تحصیل آنها وجود دارد ($P < 0.01$). با تحلیل علل فوق از نظر دانش آموختگان، ترس از استاد در دروس بعدی ارائه شده، عدم اطلاع از کاربرد مفاهیم ارائه شده و میزان انطباق آنها با موارد مورد نیاز، از عللی بود که دانشجویان مطرح نموده اند.

بحث و نتیجه گیری: میانگین نمرات ارزشیابی اساتید تابع عوامل مختلفی مانند مقام علمی استاد، محبوبیت استاد، جنسیت، سطح دشواری درس و ... می باشد این عوامل شناخته شده اصولاً تحت الشعاع اطلاعات دانشجویان از استاد مورد نظر قرار گرفته و باعث می شود که نمرات داده شده از اعتبار و پایانی لازم برخوردار نباشند. این مطالعه نشان داد که میانگین نمرات ارزشیابی بعد از فارغ التحصیلی از لحاظ آماری کمتر از نمرات در زمان تحصیل دانشجویان بوده است. علل مختلفی مثل ترس از استاد و عدم اطلاع از کاربرد مطالب ارائه شده قسمتی از علل مهمی بوده است که دانش آموختگان مطرح نموده اند. اطلاع رسانی به دانشجویان در خصوص عوامل فوق در ارزشیابی امری ضروری است.

ارتباط ایفا می کند، شاید شناخت دانشجویان از اساتید بیشتر شده و یا متغیرهای دیگری نقش دارند که توجه به آنها میتواند ارزشیابی را کاملتر نماید. در نظر گرفتن این موضوع به عنوان یک مؤلفه ایجاد ناهمگنی در مقادیر ارزشیابی در مطالعات دیگر توصیه می شود.

کد مقاله: A1۰۶

آیا نمره ارزشیابی اساتید در دانشجویان از قبل معین شده است؟

نویسندگان: محمد رفیعی، اکرم سیفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: ارزشیابی علمی دانشجویان دانشگاه ها از اساتید (SET) از سال ۱۹۳۶ شروع و روز به روز توسعه یافته است. اعتبار این ارزشیابی همواره یکی از چالش های آموزش پزشکی می باشد، علت اصلی این امر ناهمگنی نمرات ارزشیابی است. هدف از این تحقیق بررسی ارتباط میان نمره ارزشیابی اساتید و نمره ای است که در سئوالی جدا از دانشجویان پرسیده شده است که " در مجموع استاد خود را چگونه ارزیابی می کنید".

روش مطالعه: این مطالعه یک بررسی همبستگی است که بر روی تمام ۱۴۰ عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک از سال ۱۳۸۰ الی ۱۳۸۶ انجام گرفته است و نمره ارزشیابی به عنوان متغیر وابسته و نمره در مجموع استاد خود را چگونه ارزیابی می کنید متغیر مستقل تعریف شده است. از آنالیز همبستگی و رگرسیون جهت تحلیل داده ها استفاده شده است.

یافته ها: نتایج نشان داد که همبستگی مثبت بسیار قوی بین نمره ارزشیابی اساتید و نمره " در مجموع استاد خود را چگونه ارزیابی می کنید" دانشجویان وجود دارد ($P < 0.001$). با استفاده از تحلیل رگرسیونی نیز این ارتباط مثبت بوده و مدل فوق دارای ضریب تعیین ۸۹ درصد بوده است که ضریب بسیار بالا و مفیدی است.

بحث و نتیجه گیری: ارتباط معنادار بیان شده بالا بیانگر این موضوع است که فراگیران بر اساس تقابل بالائی که با دانشجویان دیگر (ورودی های قبلی) دارند جهت هر استاد نمره خاصی را صرف نظر از سئوالات مختلف موجود در برگه ارزشیابی انتخاب می کنند و ارزشیابی دقیقاً تابع این انتخاب می باشد، این موضوع در تحقیقات اخیر در ارزشیابی اساتید بسیار مهم بوده و می تواند به علل متغیرهای دیگر باشد.

کد مقاله: A108

ارزشیابی کیفیت آموزشی اساتید دانشکده پزشکی زاهدان

نویسندگان: علی بهاری، جاوید دهقان حقیقی، حسین شهریاری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

مقدمه: دانشکده پزشکی در هر کشوری، از منزلت و جایگاه خاصی برخوردار است، با توجه به شرایط ویژه این دانشکده، بدیهی است مقوله کیفیت آموزش در این دانشکده نیز از جایگاه خاصی برخوردار است بنابراین پرداختن هدفمند و صحیح به ارزشیابی کیفی آموزش واریه باز خورد مناسب به اعضای محترم هیات علمی و مدیران دانشکده یکی از ضروریات انکارناپذیر است. در صورتیکه آیتم های ارزشیابی اساتید به معنای واقعی منطبق با اصول و مبانی کیفیت آموزش باشد و دانشجویان در تکمیل پرسشنامه دقت لازم را داشته باشند راهکاری مناسب جهت ارتقای کیفی آموزش است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-مقطعی در سال تحصیلی ۱۳۸۷-۱۳۸۶ و در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی زاهدان انجام شد، ارزشیابی توسط دو پرسشنامه که در مورد کیفیت تدریس نظری با ۲۰ آیتم و همچنین نظر خواهی در مورد آموزش بالینی با ۱۱ آیتم انجام گردید. پرسشنامه ها توسط دانشجویان تکمیل شد و از هر استاد حداقل یک درس تخصصی مورد ارزیابی قرار گرفت. پرسشنامه ها با نظر خواهی وهم فکری اعضای محترم هیات علمی و پس از چندین جلسه کارشناسی، توسط مرکز مطالعات دانشگاه جمع بندی و طراحی گردید.

یافته ها: این مطالعه نشان داد که در ارزشیابی کلی دانشکده پزشکی و در ارتباط با تدریس نظری، میانگین کل آیتم های پرسشنامه در دانشکده، ۷۹/۳۶ از ۱۰۰ بود، آیتمی که کمترین نمره را بخود اختصاص داده بود، مربوط به استفاده از مشارکت فعال دانشجویان در آموزش و استفاده از روشهایی مانند پرسش و پاسخ، با میانگین نمره ۷۳/۸۲ بود. آیتمی که بیشترین نمره را بخود اختصاص داده بود حضور منظم استاد در کلاس درس با میانگین نمره ۸۶/۸۱ بود. در مورد پرسشنامه مربوط به آموزش بالینی میانگین کل آیتم های پرسشنامه در دانشکده ۸۷/۳۱ از ۱۰۰ بود، آیتمی که کمترین نمره را بخود اختصاص داد مربوط به آموزش درمان بیماریهای سرپایی با میانگین نمره ۸۶/۷۳ بود و آیتمی که

بیشترین نمره را به خود اختصاص داد مربوط به حضور منظم در محیط آموزشی با میانگین نمره ۹۱/۲۶ بود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به تاثیرگذاری ارزشیابی صحیح و علمی بر ارتقای کیفیت آموزش، می بایست مراکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاهها با وسواس خاصی به این امر مهم پردازند، در طراحی، تکمیل، تجزیه و تحلیل و ارائه باز خورد باید بگو نه ای عمل شود، تا نتیجه مطلوب که همانا ارتقای سطح آموزش می باشد، حاصل گردد.

کد مقاله: A109

طراحی سیستم ارزشیابی کمی فعالیت های اعضای هیات علمی دانشگاه (Metrics System)

نویسندگان: آیین محمدی، ریتا مجتهدزاده، امیرحسین امامی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: سیستم اندازه گیری فعالیتهای اعضای هیات علمی یکی از روشهای نوین ارزشیابی کمی فعالیتهاست که برای اولین بار در کشور در دانشگاه علوم پزشکی تهران طراحی شده است. این سیستم با نرم افزارهای ثبت اطلاعات و بانک اطلاعات فعالیتهای تفاوت دارد و می تواند فعالیتهای هیات علمی را براساس واحد یکسانی اندازه گیری کند. با استفاده از این سیستم می توان تمامی فعالیتهای اعضای هیات علمی از جمله فعالیتهای آموزشی را ارزشگذاری کرده و تمایل برای انجام این فعالیتهای را افزایش داد.

روش مطالعه: در جلسات گروه-اسمی با مدیران گروههای آموزشی، فهرست اولیه فعالیتها و میزان ارزش هر فعالیت تعیین شد. سپس با استفاده از روش دلفی در بین سایر اعضای هیات علمی و مسؤلین دانشگاه تکمیل گردید. برای تعیین ارزش هر فعالیت، "یک ساعت تدریس تکراری به دانشجویان پزشکی عمومی" به عنوان فعالیت پایه منظور شده و ارزش سایر فعالیتها در مقایسه با آن و با توجه به زمان لازم برای تهیه و ارائه و نیز میزان پیچیدگی، تعیین شد. اطلاعات توسط خود اعضای هیات علمی وارد نرم افزار سیستم شده و توسط مدیران گروه یا رؤسای بخشها، به صورت تحت وب تایید می شود. نرم افزار، حاصل ضرب تعداد هر فعالیت در ارزش آن (Relative Value Units) را محاسبه کرده و با جمع کردن آنها میزان کل فعالیت انجام شده برای هیات علمی، گروهها و دانشکده ها را محاسبه میکند.

یافته‌ها: هیات علمی از سیستم استقبال کرده و آن را وسیله ای برای احقاق حق خود می دانند. در این سیستم ۲۷۰ فعالیت در پنج حیطه آموزش، پژوهش، درمان، مدیریت و فعالیتهای خارج از دانشگاه شناسایی و بررسی می شوند.

بحث و نتیجه گیری: ایجاد بستر مناسب حضور فیزیکی مؤثر، استفاده در ارتقاء، ترفیع و حق کارانه، تعیین حجم و چگونگی عملکرد گروههای آموزشی، شناسایی عینی نیازهای هر گروه و زمینه سازی برای استقرار سیستم مریت (Merit) از نتایج زودبازده این سیستم هستند.

کتاب در دانشگاه، تعیین سقف مجاز فعالیت در خارج دانشگاه. اصلترین نظرات مخالفان عبارت بود از: اشکال در نحوه انتخاب مدیر گروه و رئیس بخش که باید اطلاعات را تایید کنند، تفاوت بین رشته ها از نظر درآمد و عدم امکان مقایسه یک جراح و یک هیات علمی علوم پایه، هیات علمی برای کسب امتیاز بالاتر سندسازی می کنند، شرح وظایف هیات علمی مشخص نیست، عدم آشنایی بعضی از آنها با رایانه.

بحث و نتیجه گیری: با استفاده از این طرح سیستم ارزشیابی کمی اصلاح شده و استقرار آن با موفقیت انجام شد.

کد مقاله: A110

بررسی دیدگاه های مدیران گروههای آموزشی دانشگاه در مورد سیستم ارزیابی کمی عملکرد اعضای هیات علمی با استفاده از روش بحث در گروه کوچک (Focus group)

نویسندگان: آیین محمدی، ریتا مجتهدزاده، سیدحسن امامی رضوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: آشنایی با دیدگاه مدیران گروه های آموزشی دانشگاه در مورد ارزیابی کمی عملکرد هیات علمی میتواند در موفقیت استقرار این سیستم مؤثر باشد. این طرح برای بررسی دیدگاه ایشان طراحی و اجرا شده و در برنامه ریزی بر ای استقرار آن مورد استفاده قرار گرفت.

روش مطالعه: روش مطالعه بحث در گروه کوچک بود. جلسات ۴ تا ۵ نفره با مدیران گروه برگزار شد. شرکت کنندگان در جلسات بر اساس نوع تخصص همگن انتخاب شدند. در تمام جلسات یک تسهیل کننده ثابت موضوع را معرفی کرده و کار هدایت جلسات را بر عهده داشت. یک دبیر نیز نظرات را یادداشت می کرد. رئیس دانشکده مربوطه در تمام جلسات حضور داشت. هر جلسه حدود ۲/۵ ساعت طول کشیده و در مجموع ۱۱ جلسه برگزار شد. میزان مشارکت مدیران گروه ۹۳٪ بود.

یافته‌ها: در مجموع ۶۹٪ از اعضای هیات علمی با استقرار سیستم موافق، ۱۰/۳٪ مخالف و ۲۰/۷٪ ضمن تایید لزوم سیستم، از آن اظهار نگرانی کردند. نظرات هر گروه دسته بندی شد. در مجموع ۳۰ دسته نظرات استحصال شد. اصلی ترین نظرات موافقان عبارت بود از: اعطای اختیار بیشتر به رئیس بخش و مدیر گروه، شناسایی میزان فعالیت هر هیات علمی در حیطه های آموزش، پژوهش، درمان و مدیریت به طور جداگانه، استفاده از آن در سیستمهای ارتقا و ترفیع، وجود جنبه های تشویق و تنبیه با هم، ایجاد حساب و

کد مقاله: A111

بررسی وضعیت نظام ارزشیابی اعضای هیات علمی در دانشگاه های علوم پزشکی کشور در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: آیین محمدی، ریتا مجتهدزاده، نادر ممتازمنش

آدرس: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه: ارزشیابی یکی از ابزارهای مدیریت عملکرد حرفه ای اعضای هیات علمی و سیستم آموزشی در دانشگاهها است. عملکرد دانشگاههای علوم پزشکی کشور در این زمینه متفاوت است. در این طرح وضعیت سیستم و عملکرد دانشگاههای علوم پزشکی در زمینه ارزشیابی اعضای هیات علمی بررسی شده است.

روش مطالعه: پرسشنامه ای توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت به ۴۵ مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه های کشور ارسال شده و بعد از تکمیل توسط بازدیدهای حضوری تایید شده است. موارد زیر بررسی شد: وجود کمیته مشخص، وجود برنامه مدون، مستندسازی روند ارزشیابی، بازنگری و ارزشیابی برنامه و ابزار و مکانیسم تحلیل بازخورد و مداخله.

یافته‌ها: ۷ دانشگاه، کمیته مشخصی برای ارزشیابی هیات علمی نداشتند. ۴۷٪ از مراکز از نظر منابع ارزشیابی، تعداد دروسی که در هر ترم بررسی می شوند و ارزشیابی در هر ترم، وضعیت مطلوب داشتند. در ۶ مرکز هیچ روند مشخصی برای مستندسازی و انجام ارزشیابی وجود نداشت. در ۱۷ مرکز این ساز و کار به شکل مطلوب نهاده شده بود. ۶۰٪ مراکز حداقل یک بار سیستم خود را ارزشیابی و بازنگری کرده بودند. در هیچ مرکزی از نتایج ارزشیابی برای توانمندسازی استادان با عملکرد ضعیف استفاده نشده بود و تنها در ۱۷ مرکز بازخورد مناسبی از نتایج به مدیر گروه و سایر مدیران ذی ربط داده می شد.

بیان و تفهیم مطالب درسی، بخش نظم و مقررات: حضور به موقع در کلاس و سپس اهمیت به حضور دانشجو، بخش اصول اخلاقی میزان پذیرش انتقادات و رعایت رفتار اجتماعی استاد با دانشجو در اولویت قرار گرفت.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اینکه ارزشیابی استاد تحت تاثیر عوامل مختلفی قرار می گیرد لذا می توان از روشهای چند جانبه ارزشیابی، با تعیین سئوالات مناسب با لحاظ نمودن دیدگاه اساتید، نحوه اجرای مناسب و بازخورد محرمانه نتایج به آنان موجب ارتقاء کیفیت فرایند آموزشی گردید.

کد مقاله: A113

مقایسه ارزشیابی عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی توسط دانشجویان با خود ارزیابی آنها در دانشکده پزشکی بندرعباس نویسنده: اقبال زارعی

آدرس: دانشگاه هرمزگان

مقدمه: مقایسه ارزشیابی عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی توسط دانشجویان با خودارزیابی آنها می تواند موجب شناخت بهتر نقاط قوت و ضعف آموزش شود. هدف این مطالعه مقایسه ارزشیابی عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی دانشکده پزشکی بندرعباس توسط دانشجویان با خودارزیابی اساتید بود.

روش مطالعه: جمعیت مورد مطالعه این پژوهش پیمایشی- مقطعی اعضای هیئت علمی و دانشجویان دانشکده پزشکی بندرعباس بودند. تعداد ۲۰ نفر از اعضای هیئت علمی به صورت سرشماری انتخاب شدند. هر استاد علاوه بر خودارزیابی، توسط ۲۰ نفر دانشجو که به روش تصادفی ساده انتخاب شدند، مورد ارزشیابی قرار گرفت. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ای بود که بر اساس مقیاس لیکرت تهیه شده و شامل ۲۰ سؤال ۵ گزینه ای بود. داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین نمرات خود ارزیابی اساتید $89/7 \pm 6/3$ و میانگین نمرات ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان $85/1 \pm 6/5$ بود و اختلاف آماری معنی داری بین آنها وجود داشت ($p=0/016$ و $t=2/64$). ضریب همبستگی بین نمرات خودارزیابی اساتید با نمرات ارزشیابی آنها توسط دانشجویان $0/26$ بدست آمد. نمره خود ارزیابی اکثر اساتید بالاتر از نمره ارزشیابی آنها توسط دانشجویان بود.

بحث و نتیجه گیری: توصیه می شود از نتایج خودارزیابی اعضای هیأت علمی صرفاً جهت بهبود کیفیت تدریس استفاده شود تا نتایج واقعی تری ارائه شود و اساتید نیز به ارزشیابی خود توسط دانشجویان اهمیت بیشتری قائل شوند.

بحث و نتیجه گیری: لزوم اهمیت ارزشیابی ایجاب می کند که تمامی دانشگاهها به سمت بهبود سیستم موجود حرکت کنند. دانشگاهها می توانند از نتایج این طرح با مقایسه وضعیت خود با سایر مراکز همتا برای برنامه ریزی اقدام کنند.

کد مقاله: A112

فرایند ارزشیابی آموزشی استاد: رویکردی بر اساس ارزیابی اولویت بندی ارزشیابی توسط اساتید، چالشها و راهکارها

نویسندگان: فریبا عسگری، فاطمه رافت، میترا غفارزاده، ابراهیم زعیمی، مینو نعمتی، صدیقه فلاح، زهرا زاهدی

مقدمه: ارزشیابی آموزشی بعنوان فرایندی مستمر و منظم برای توصیف کردن، هدایت و اطمینان یافتن از کیفیت فعالیتهای آموزشی امری ضروری است. حساسیت امر آموزش و توجه به فرایندهای آموزشی در دانشگاهها، ضرورت ارزشیابی را که بهبود کیفیت آموزشی و در نهایت بهبود کارایی و اثربخشی سیستم آموزشی کشور را بدنبال خواهد داشت، مورد تاکید قرار داده است. هر ساله ارزشیابی آموزشی اساتید از دیدگاه دانشجویان توسط مرکز مطالعات و دانشکده براساس فرم های مخصوص انجام و نتایج به اطلاع اساتید رسانده می شود. هدف از انجام این مطالعه تعیین دیدگاه اساتید در مورد شاخصهای مندرج در فرم ارزشیابی آنان توسط دانشجویان و اولویت بندی آن است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی- مقطعی بروش نمونه گیری آسان دیدگاه ۹۰ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان (۶۵ نفر استاد بالینی، ۲۵ نفر استاد پایه) در مورد اولویت بندی ارزشیابی آموزشی استاد مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه پژوهشگر ساخته براساس فرم ارزشیابی توسط دانشجویان بود. روایی ابزار به طریق روایی محتوا، پایایی آن از طریق محاسبه آلفای کرونباخ (۰/۷۷) تایید گردید. براساس نظر محققین ۴ معیار اصلی مدرس خوب شامل توانایی علمی، روش تدریس، رعایت نظم و مقررات و اصول اخلاقی در نظر گرفته شد و سپس گویه های ارزشیابی زیرگروه این معیارها قرار گرفت. جهت سنجش و اولویت بندی معیارها از اساتید خواسته شد تا ویژگی های هر حیطه را به ترتیب اولویت (Ranking Scale) مشخص نمایند. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل شد.

یافته ها: براساس نتایج این مطالعه اساتید مهمترین اولویت های ارزشیابی را به ترتیب معیارهای توانایی علمی، روش تدریس رعایت نظم و مقررات و اصول اخلاقی تلقی نمودند. در بخش توانایی علمی: تسلط به محتوای درس، بخش روش تدریس: قدرت

کد مقاله: A114

بررسی مقایسه‌ای نتایج ارزشیابی دانشجویان از مریدان مامائی در محیط های مختلف بالینی سال ۸۷-۸۶

نویسندگان: زهرا عباسپور، سیمین منتظری

آدرس: -

مقدمه: با توجه به نیازهای در حال تغییر جامعه، آموزش پزشکی نیز باید فرآیندی متحول داشته باشد یکی از عوامل اصلی که می تواند آموزش را از حالت ایستا به مسیری پویا و با کیفیت سوق دهد ارزشیابی است. ارزشیابی موثرترین شیوه برای بهبود کیفیت آموزش است بر حسب نیاز تغییر یا ارتقاء داده می شود. آموزش بالینی یکی از مهمترین قسمتهای آموزش دانشجویان رشته های علوم پزشکی می باشد همگامی یک دوره آموزش می تواند مفید و اثر بخش باشد که یک ارزشیابی صحیح در جهت مشخص کردن موقعیت فعلی و شناسایی عوامل مورد نیاز برای ایجاد تغییرات متناسب صورت گیرد. هیچ روش و برنامه آموزشی بدون وجود ارزیابی مناسب و متناسب با محتوی آموزشی کامل نخواهد بود. روشهای مختلف ارزیابی می تواند بعنوان مکمل یک برنامه آموزشی عمل نماید یا باعث اختلال در آن شود مشاهدات نشان می دهد که اغلب روشهای ارزیابی در بخشهای بالینی بیشتر برای سنجش دانش دانشجویان طراحی شده اند و کمتر به ارزشیابی اساتید از دیدگاه دانشجویان پرداخته می شود. بررسی حاضر جهت ارزشیابی اساتید در محیطهای مختلف بالینی صورت پذیرفته است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی نظرات ۲۸۸ نفر از دانشجویان مامائی در خصوص ارزشیابی اساتید بالینی - بارداری و زایمان، بهداشت مادر و کودک و نوزادان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار گرد آوری یافته ها شامل پرسشنامه ارزشیابی اساتید مکمل بر ۱۷ سوال بود که هر سوال با مقیاس از ۱ تا ۵ امتیاز داده شد.

یافته ها: نشان داد که میانگین امتیاز مریدان مامائی از میانگین ۵ امتیاز در زمینه های مختلف به ترتیب شامل بارداری و زایمان $4/10 \pm 0/68$ ، بیماریهای زنان $4/10 \pm 0/68$ ، بهداشت مادر و کودک $3/84 \pm 0/96$ ، نوزادان $3/5 \pm 1/38$ بود. میانگین ارزشیابی مریدان مامائی در سال ۸۶ از $3/87$ به $4/05$ در سال ۸۷ افزایش داشته است و $42/1$ درصد از دانشجویان استاد خود را بسیار خوب، $31/7$ درصد خوب و $26/3$ درصد متوسط و کمتر از متوسط ارزیابی نموده اند.

بحث و نتیجه گیری: یافته ها نشان داد که میانگین امتیازات کسب شده اساتید در واحد بارداری و زایمان و زنان و بهداشت مادر و کودک در وضع مطلوب تری نسبت به بخش نوزادان می باشد که این امر نیاز به ارتقاء کیفیت در ارائه واحد عملی در بخش های نوزادان توسط اساتید گروه مامائی را طلب می نماید و از آنجائیکه انجام مراقبت های صحیح، کسب مهارت در احیاء نوزادان، مراقبت از نوزادان بیمار در ارتقاء سلامت و کاهش مرگ و میر نوزادان نقش مهمی دارد، تلاش بیشتر مریدان مامائی را در بخش های نوزادان مطرح می سازد.

کد مقاله: A115

ارزیابی پایائی و شاخص های روان سنجی آزمون های آموزشی کتبی چند گزینه ای دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال تحصیلی ۸۷-۸۸

نویسندگان: منصور سیاح، زریچهر کیلی، رضوان منیری، مریم صبوری کاشانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: ارزیابی استاندارد پیشرفت آکادمیک دانشجویان یکی از بحث انگیزترین مباحث در اندازه گیری آموزشی به شمار می رود. اکثر موسسات آموزشی برای ارزیابی دانشجویان از آزمون های چندگزینه ای استفاده می نمایند. سوالات این آزمون ها باید دارای خصوصیات خاص روانسجی باشند تا آزمون به عنوان ابزاری معتبر قلمداد شود. این کار تحت عنوان تحلیل نمونه سوال انجام می شود. در تحلیل نمونه سوال، شاخص های سختی، تمایز نمونه سوال و ضریب پایائی یا ضریب آلفا محاسبه می شود. مقدار شاخص سختی بین صفر و ۱ تغییر می نماید و شاخص تمایز قدرت آن برای تمایز افراد قوی از ضعیف را نشان می دهد. در باره مقدار قابل قبول برای ضریب آلفا در یک آزمون، لین (1995) مقدار $0/60$ تا $0/85$ را توصیه می نماید. در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان در هر سال تحصیلی آزمون های چندگزینه ای شناختی برگزار می شود. هدف از انجام این مطالعه، ارزیابی، شاخص های سختی، تمایز و ضریب پایائی آزمون های شناختی چند گزینه ای در این دانشکده بود.

روش مطالعه: در این تحقیق توصیفی مقطعی، پاسخ های دانشجویان به آزمون های چند گزینه ای به همراه پاسخ صحیح آنها که توسط مدرسین در سال تحصیلی ۸۷-۸۸ در هر دانشکده برگزار شده بود جمع آوری گردید. اطلاعات مربوط به آزمون هر یک از واحد های آموزشی شامل تعداد پاسخ دهندگان، تعداد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: آموزشهای سرپایی در یادگیری کارورزان رشته پزشکی اهمیت بسیاری دارد. ارزشیابی یادگیرنده ها در این آموزشها می تواند تدارک کننده شواهد (evidences) توانمندیهای آنها و ارتقای کیفیت برنامه های آموزشی باشد. کیفیت این ارزشیابی ها و نقش مستقیم و مهم اساتید در این موارد، موضوعی بوده که پیوسته نظر ذینفعان آموزشی را بطور جدی بخود جلب نموده است. به نظرمی رسد کیفیت این آزمونها از جمله در مراکز آموزش سرپایی گروه کودکان دانشکده پزشکی اصفهان، در حال حاضر نمی تواند ارزیابی مناسبی (روا و پایا) از توانمندی کارورزان ارائه دهد. بنابراین، مطالعه حاضر با هدف بررسی مناسب بودن (روایی و پایایی) ارزشیابی کارورزان در درمانگاههای آموزشی اطفال در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و نقش اساتید در آن انجام شد.

روش مطالعه: جمعیت مورد مطالعه، سه گروه از کارورزان (۳۰ نفر) که دوره یکماهه درمانگاه اطفال (شامل دو دوره دو هفته ای) را می گذرانند و اساتید مربوطه (۱۰ نفر) بودند که در سه ماهه پاییز ۱۳۸۷ در آموزش سرپایی، مشارکت داشتند. بدین منظور، پرسشنامه ای حاوی ۵ سوال در مقیاس لیکرت توسط کارورزان و اساتید درمانگاهها تکمیل گردید. در این پرسشنامه، متناسب بودن (روایی صوری و محتوایی) آزمون پایان دوره با توانمندی مورد انتظار از کارورزان، مورد سوال قرار گرفت. داده های پرسشنامه توسط نرم افزار SPSS 11.5 تجزیه و تحلیل شد. برای بررسی بیشتر روایی آزمون پایان دوره، نمره کتبی و modified-OSCE این کارورزان با نمره ای که در پایان هر دو هفته درمانگاه توسط استاد درمانگاه داده شده بود، مقایسه گردید. محتوای سؤالات هر سه آزمون صرفاً "مهارتهای ذهنی (mental) کارورزان را به گونه ای مشابه می سنجد. نمره دو هفته اول کارورزان با نمره دو هفته دوم آنها که در درمانگاه دیگری داده شده بود، نیز مقایسه شد.

یافته ها: ۲۵ نفر از کارورزان و ۱۰ نفر از اساتید گروه اطفال پرسشنامه را تکمیل کردند. میانگین نمره داده شده توسط کارورزان ۵۴/۵ و میانگین نمره اساتید ۳۹/۸ از ۱۰۰ بود. در واقع ۸۲٪ این نحوه ارزشیابی را کمتر از حد مطلوب برآورد کردند. همچنین نتایج حاصل از مقایسه نمرات کارورزان درمانگاه اطفال در درمانگاههای مختلف (inter rater scoring)، اختلاف آماری معنی داری را نشان داد. مقایسه این نمرات، با نمره modified-OSCE و نمره کتبی کارورزان هم اختلاف آماری معنی داری را نشان داد. مقایسه نمرات کارورزان در دو هفته اول با نمرات همان کارورزان در دو هفته دوم، مبین اختلاف معنی داری بود.

سوالات، پاسخ دانشجویان به سوالات در فرم های مخصوص سوالات چند گزینه ای که توسط دانشجویان تکمیل می شود، به علاوه، پاسخ های صحیح به سوال که توسط استاد مربوطه فراهم شده بود، با کدگذاری و بدون منظور نمودن نام استاد مربوطه یا دانشجو مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. شاخص های روان سنجی، سختی نمونه سوال، شاخص تمایز، و آلفای کرباخ محاسبه شد.

یافته ها: در این تحقیق تعداد ۱۳۴۳ سوال آزمون چند گزینه ای دانشکده بهداشت که توسط دانشجویان شرکت کننده در ۳۷ واحد درسی مختلف توسط اساتید برگزار شده بود، تجزیه و تحلیل گردید. نتیجه تحلیل ها نشان داد تقریباً ضریب سختی ۴۰٪ از سوالات آزمون ها در حد مطلوب بین ۰/۳ تا ۰/۷ قرار داشتند، در حالی که ۵۲٪ آنها در حد آسان و فقط ۸٪ در حد نسبتاً دشوار قرار داشتند. به علاوه، ۲۵٪ از سوالات دارای ضریب تمایز منفی یا برابر با صفر، ۲۷/۶٪ دارای ضریب تمایز بین صفر تا ۰/۲۰، ۲۸/۱٪ دارای ضریب تمایز بین ۰/۲۱ تا ۰/۴۰، ۱۷/۳٪ دارای ضریب تمایز بین ۰/۴۱ تا ۰/۸۰ و فقط ۱/۹٪ دارای ضریب تمایز بالاتر از ۰/۸۱ بودند. همچنین، ۱۰/۸٪ از سوالات دارای ضریب پایایی کمتر از ۰/۲۰، ۸/۱٪ دارای ضریب بین ۰/۲۰ تا ۰/۴۰، ۳۲/۴٪ دارای ضریب بین ۰/۴۱ تا ۰/۶۰، ۳۲/۴٪ دارای ضریب بین ۰/۶۱ تا ۰/۸۰ و ۱/۶٪ دارای ضریب بالاتر از ۰/۸۱ بودند.

بحث و نتیجه گیری: سختی نمونه سوالات دانشکده بهداشت به مقدار ۰/۶۸ با مقدار ۰/۶ تا ۰/۷ گرانولند (۱۹۸۵) به عنوان دامنه مطلوب برای سختی نمونه سوال و دامنه ۰/۳ تا ۰/۷ نلسون (۲۰۰۱) به عنوان کمیت مطلوب برای سختی نمونه سوال مطابقت دارد. به علاوه، متوسط شاخص تمایز به مقدار ۰/۲۱، در حد مطلوبی قرار داشت. این کمیت ها با آنچه نلسون (۲۰۰۱) توصیه می نمایند مطابقت دارد. در این تحقیق ۵۰ درصد آزمون ها دارای ضریبی معادل با ۰/۶۰ با بالاتر بودند و با آنچه لین پیش بینی نموده است مطابقت دارد، لکن، در حدود ۳۰ درصد از آنها دارای ضریب کمتر از ۰/۴۰ می باشند که با بازتحلیل نمونه سؤالاها و کنار نهادن سوالات با ضریب تمایز منفی ممکن است افزایش یابد (۱۲). تحقیقات بیشتری باید در مورد بهبود پایایی آزمون ها انجام شود.

کد مقاله: A116

بررسی روایی ارزشیابی یادگیری کارورزان در درمانگاههای سرپایی کودکان: مسئولیتی برای اساتید

نویسندگان: بهزاد شمس، سپیده جمشیدیان

و پالایی آن را با مثلث سازی نمرات سه مدرس به اثبات می‌رسد. ابتدا در جلسات پنج نفری از شرکت کنندگان و مدرس به ترتیب سئوالات را مطرح می‌نماید. هر شرکت کننده به نوبت به یک سوال پاسخ می‌دهد. و مدرس و همکلاسان شرکت کننده به دقت گوش می‌دهند و پیرامون پاسخ های ارائه شده به بحث و کنکاش می‌پردازند و پاسخ‌دهنده باید پاسخ به سوال را آنقدر ادامه دهد تا گروه قانع شوند و سپس هر یک از همگروهان، مدرس و دانشجو در دو فرمهای جداگانه نمره می‌دهند. آنها به ترتیب برای موردهای محتوای علمی، بیان و ارتباط بین مسائل مختلف نمرات از (۴-۱) انتخاب می‌نمایند. مدرس نظرات گروه را جمع‌آوری نموده و در جلسه‌ای جداگانه به دانشجوی مورد ارزشیابی بازخورد می‌دهد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که دانشجویان شرکت کننده در میزگردها رضایت دانشجویان از برنامه می‌باشد. از مجموع ۵۲ دانشجو که با این روش ارزشیابی شده اند ۳۸ نفر (۷۳/۰۸) آزمون را عالی و ۸ نفر (۱۵/۳۸) بسیار خوب و ۶ نفر (۱۱/۵۴) خوب ارزشیابی نموده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: ما این شیوه را به عنوان شیوه‌ای نو و کارآمد در ارزشیاب‌س دانشجویان postgraduate پیشنهاد می‌دهیم. برگزاری این گونه آزمون‌ها استراتژی دانشجو محوری را در آموزش تقویت نموده و تلفیقی از ارزیابی همکار، مدرس و خودارزیابی را ارائه می‌دهد. بازخورد توسط همتایان و خودارزیابی باعث ارتقاء کیفیت ارزشیابی و آموزش پزشکی می‌گردد.

کد مقاله: A118

بررسی نتایج خود ارزیابی دانشجویان پزشکی در رابطه با کسب مهارتهای عملی در پایان دوره بیهوشی در مقطع کارآموزی

نویسندگان: الهه الهیاری، احمدرضا توکلیان، عبدالحمید چوهدری، حسین اقبال، محمدرضا دهقانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: دانشجویان پزشکی در مقطع کارآموزی (قبل از اینترنی) به مدت یک ماه در بخش بیهوشی مورد آموزش تئوری و عملی قرار می‌گیرند. عمده‌ترین مهارتهای عملی این دوره شامل مانورهای حفظ راه هوایی، لارنگوسکوپ، لوله گذاری داخل تراشه و برقراری رگ محیطی می‌باشد. در این مطالعه نتایج خودسنجی دانشجویان در رابطه با کیفیت کسب مهارتهای عملی مورد نظر در Log Book آنها ارزیابی و مورد بررسی قرار گرفته است.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به متفاوت بودن نتایج آزمون پایان دوره، حتی دو هفته اول و دوم برای هر کارورز (علی رغم یکسان بودن سئوالات)، و تفاوت معنی دار نمرات کسب شده هر کارورز با سایر آزمون های مشابه او در همین دوره و عدم توجه کارورزان در مورد اهداف دوره و انتظارات از آنها و کلی بودن سئوالات برگه آزمون که صرفاً از طریق اظهار نظر اساتید در پاسخ به سئوالات کلی، نمره دهی می‌شود، نامناسب بودن نحوه ارزشیابی کارورزان در درمانگاههای اطفال، بویژه از نظر روایی مشخص است. لذا اگر مقرر باشد با استفاده از چک لیستی توانمندیهای کارورزان توسط اساتید سنجیده شود، باید سئوالات کاملاً واضح و متناسب با اهداف عینی و پس از توضیح اهداف یادگیری آموزش سرپایی برای کارورزان، طراحی و نمره دهی گردد تا روایی آزمون فعلی ارتقاء یابد. بدیهی است آزمونی که دارای روایی ضعیف است پایایی آن موضوعیت ندارد. استفاده از راههای دیگر برای ارزیابی میزان دستیابی به اهداف یادگیری می‌تواند روایی سنجش پایان دوره مهم آموزش سرپایی را بهبود بخشد. در این صورت نمره کارورزان به توانمندی واقعی آنان نزدیک تر خواهد شد و اساتید نقش حساس خود را بهتر ایفا خواهند کرد.

کد مقاله: A117

کاربرد شیوه نوین ارزشیابی تکوینی دانشجویان postgraduate به وسیله میزگرد

نویسندگان: رها افشاریانی، جمشید روزبه، لیلا بذرافکن

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: ارزشیابی دانشجویان در مقاطع postgraduate از مباحث مطرح و مهم در آموزش پزشکی می باشد که چالش‌های زیادی بوجود آورده است. بخصوص این مساله که ما در ارزشیابی این مقطع نیازمند به ارزشیابی فرایندهای عالی ذهنی و سطوح بالای حل مسئله می‌باشیم که طرح اینگونه سئوالات در غالب های رایج مشکل می‌باشد و دانشجویان اغلب ناراضی بنظر می‌رسند. در این مطالعه ما میزگرد را به عنوان شیوه ای موفق در ارزشیابی دانشجویان دوره‌های post graduate معرفی می‌کنیم.

روش مطالعه: جمعیت مورد مطالعه را دانشجویان دوره MPH دانشکده بهداشت و علوم تغذیه در دروس بهداشت بین الملل و سلامت خانواده تشکیل می‌دهند، در این روش ابتدا محقق سئوالات خود را بنحوی که پوشش دهنده محتوای درس باشد طراحی می‌نماید، روائی سئوالات به کمک نظرات صاحب نظران

روش مطالعه: جمع آوری اطلاعات در تحقیق حاضر با استفاده از پرسشنامه طراحی شده صورت گرفت بطوریکه طی آن ۹۳ دانشجو توسط ۲۱ سوال موجود در پرسشنامه که شامل توانایی آنها در کسب مهارتهای عملی موجود در Log Book بود با جزئیات کامل خود را در پایان دوره ارزیابی کردند. کارآموزان خود را در هر مهارت بصورت بسیار خوب، خوب، متوسط، ضعیف، بسیار ضعیف و بدون علامت مورد سنجش قرار دادند.

یافته‌ها: بررسی پرسشنامه‌ها نشان داد که از بین ۹۳ پرسشنامه ۸۱ مورد (۸۷/۱٪) توسط دانشجویان تکمیل شد. نتایج بدست آمده حاکی از آن بود که بطور متوسط کارآموزان پزشکی در ۱۰/۵ (۵۰٪)، ۶/۹ (۳۲/۹٪)، ۱/۵۵ (۷/۴٪)، ۰/۴ (۱/۹٪)، ۰/۳ (۱/۴٪) موارد مهارت عملی خود را به ترتیب بسیار خوب، خوب، متوسط، ضعیف و بسیار ضعیف ارزیابی کرده بودند و ۱/۲۵ (۵/۹۵٪) مورد هم گزینه بدون علامت را انتخاب کرده بودند. بطور کلی ۱۷/۴ (۸۲/۹٪) موارد از مهارت های عملی با رتبه بسیار خوب و خوب مربوط به توانایی برقراری رگ محیطی، حفظ راه هوایی، لارنگوسکوپي و لوله گذاری داخل تراشه بود. در حالیکه توانایی در به کارگذاری ماسک حنجره ای و خارج کردن لوله تراشه قسمت قابل توجهی از موارد ضعیف و بسیار ضعیف را شامل میگردید.

بحث و نتیجه گیری: بنظر می‌رسد دانشجویان پزشکی در زمینه فراگیری مهارتهای اصلی مورد نظر در دوره بیهوشی شامل برقراری رگ محیطی، حفظ راه هوایی، لارنگوسکوپي و لوله گذاری داخل تراشه توانایی قابل قبولی را بدست می‌آورند و عملکرد بخش بیهوشی، اساتید و دستیاران در آموزش این مهارتهای عملی مورد رضایت دانشجویان می‌باشد. از سوی دیگر لازم است بر آموزش و تعلیم مهارتهای عملی خارج کردن لوله تراشه و کارگذاری ماسک حنجره ای نیز توجه بیشتری معطوف گردد.

سایر موضوعات

کد مقاله: O۱

مقایسه دیدگاه دانشجویان پرستاری در رابطه با سه وسیله کمک آموزشی (وایت‌برد، اورهد و پاورپوینت)

نویسندگان: کبری آخوندزاده، شایسته صالحی، محمدحسین یوسفی، احمدرضا عابدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: وسایل کمک آموزشی از عوامل مهم در یادگیری هستند اما آنچه اهمیت بیشتری دارد نحوه استفاده از این وسایل و چگونگی تاثیر آن بر فراگیر است. جهت بررسی نحوه تاثیر وسایل کمک آموزشی مانند پاورپوینت، اورهد و وایت‌برد راههای مختلفی وجود دارد که یکی از این راهها نظر سنجی از خود دانشجو است.

روش مطالعه: مطالعه حاضر یک مطالعه کمی از نوع توصیفی تحلیلی است که اطلاعات آن به صورت مقطعی جمع‌آوری شد. هدف مطالعه مقایسه دیدگاه دانشجویان پرستاری در رابطه با سه وسیله کمک آموزشی (پاورپوینت، اورهد و وایت‌برد) بود. جهت گردآوری داده‌ها از پرسشنامه با ۳۶ سوال از نوع لیکرت استفاده شد. در انتهای پرسشنامه نیز سوال کلی در رابطه با وسیله کمک آموزشی ترجیحی دانشجویان پرسیده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و آمار توصیفی و استنباطی انجام شد.

یافته‌ها: در این مطالعه ۵۷ دانشجو از دانشجویان دانشکده پرستاری ساوه (معادل ۸۳/۸٪ کل دانشجویان) شرکت داشتند. میانگین نمرات مربوط به سوالات پاورپوینت $28/8 \pm 5/53/65$ و وایت‌برد $27/6 \pm 5/53/65$ و اورهد $25/5 \pm 21/93$ بدست آمد. علاوه بر آن در سوال کلی در رابطه با وسیله کمک آموزشی ارجح $57/9$ ٪ دانشجویان پاورپوینت، $38/6$ ٪ وایت‌برد و $3/5$ ٪ اورهد را انتخاب کرده بودند. با توجه به این مطالعه درصد موافقین سوالات مربوط به اورهد پایین‌تر از پاورپوینت و وایت‌برد بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این پژوهش دیدگاه دانشجویان نسبت به وایت‌برد و پاورپوینت بهتر از اورهد بود. علاوه بر آن اکثر دانشجویان پاورپوینت را به عنوان وسیله ارجح در تدریس معرفی کرده بودند. بجاست که حین برنامه‌ریزی نحوه ارائه محتوی درسی، برای افزایش توجه دانشجو نظر او نیز در زمینه وسایل کمک آموزشی در نظر گرفته شود.

کد مقاله: O۲

بررسی میزان تحقق اهداف آموزشی در دانشجویان پرستاری

نویسندگان: امیر صادقی، طیبه آرتیمانی، مرضیه حسینیان، ناهید محمدی، محمد رضا مصطفایی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی همدان

مقدمه: آموزش یکی از عوامل اساسی در تربیت نیروی انسانی در راستای رشد و توسعه جوامع محسوب می‌شود. در هر برنامه آموزشی، ارزشیابی یکی از مهمترین بخشها بحساب می‌آید. بدین ترتیب که از طریق ارزشیابی می‌توان به قضاوت در مورد برنامه و یا آموزش پرداخت و نسبت به اجرای برنامه، اداره آموزش و یا اصلاح و ایجاد تغییرات لازم در آن پرداخت. ضروری است که معلم در جمع‌بندی و نتیجه‌گیری از چگونگی تحقق اهداف آگاه شود. اگرچه این عمل ممکن است به طور ضمنی در هنگام تدریس انجام شود، اما ضرورت دارد که معلم پس از پایان ارائه محتوا، با مقایسه آنچه که انتظار دارد دانشجویان به آن برسند و آنچه که عملاً به آن رسیده‌اند، میزان یادگیری و دانش آنان و روش تدریس خود را ارزشیابی کند.

روش مطالعه: در این پژوهش بوسیله پرسشنامه‌های خاص، میزان تحقق اهداف دروس مختلف نظری دانشجویان پرستاری دانشکده در سال ۸۵ مورد سوال قرار گرفت. ضمناً از لیست نمرات دانشجویان هر کلاس به منظور ارتباط بین نمرات درسی و دیدگاه‌های آنان استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج بدست آمده حاکی از آن است که اهداف آموزشی دروس نظری از دیدگاه دانشجویان پرستاری (ترمه‌های چهارم، پنجم و ششم) بیش از 81 ٪ در حد متوسط و خوب و کمتر از 19 ٪ در حد ضعیف تحقق یافته‌است. همچنین بین میزان تحقق اهداف آموزشی دروس نظری از دیدگاه دانشجویان و نمرات پایان ترم آنها ارتباط معنی‌دار آماری مشاهده گردیده‌است.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج پژوهش و نظر به اینکه آموزش و یادگیری دو فرآیند مستمر و پویا و وابسته به یکدیگر هستند لازم است که با تدوین ساختار منظم آموزشی و قراردادن برنامه‌ریزی درسی و آموزشی در هسته تفکر آموزشی مدیران و مدرسين، ارزشیابی بعنوان یک فعالیت جاری و مستمر مدنظر قرار گرفته تا با اجرای مداوم آن و استفاده از نتایج حاصله بتوان گامی در جهت طراحی و برنامه‌ریزی مجدد برنامه‌های آموزشی و درسی برداشت.

کد مقاله: O۳

نظرات کارآموزان در مورد استفاده از دفترچه ثبت روزانه (log book)

نویسندگان: علی اصیلان، مریم آویژگان، پروانه نصری، مرضیه حسینی، فاطمه رجبی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: ارزیابی برنامه‌های آموزشی جزئی از نظام آموزشی است. برای پایش فرایند آموزش بالینی از روشهای مختلفی استفاده می‌شود. دفترچه ثبت فعالیت‌های روزانه log book یکی از پر کاربردترین آنهاست. هدف مطالعه نظرسنجی از دانشجویان در مورد استفاده از log book می‌باشد تا با عنایت به نتایج آن مداخلات لازم در تعریف و بازبینی مجدد ضروریات یادگیری و اقدامات لازم در زمینه دستیابی به اهداف صورت گیرد.

روش مطالعه: مطالعه اخیر یک مطالعه توصیفی-مقطعی، جامعه هدف، کارآموزان گروه نورولوژی، روانپزشکی و پوست نمونه‌گیری به صورت سر شماری انجام گرفت. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای روا و پایا شامل ۱۳ گزینه در مقیاس لیکرت (کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم = ۵) بود. دانشجویان موظف به تکمیل آن در طی دوره و تحویل آن در پایان دوره بودند. تعداد ۴۰ پرسشنامه تکمیل گردید و داده‌ها با نرم‌افزار SPSS آنالیز گردید.

یافته‌ها: بالاترین موافقت دانشجویان در خصوص دسترسی به log book و قابل فهم و قابل استفاده بودن آن بود که به ترتیب $4/28 \pm 0/78$ و $3/95 \pm 0/78$ را به خود اختصاص داد و کمترین موافقت دانشجویان با این گویه‌ها بود که log book به یادگیری و فعالیت دانشی من جهت می‌داد ($2/65 \pm 0/89$) و مرا به یادگیری و کسب مهارت بیشتر در طی دوره ترغیب نمود ($2/75 \pm 1/01$). ولی میانگین نظرات در خصوص، log book راهنمای عملی مناسبی برای طی دوره کارآموزی بود ($3/33 \pm 1$).

بحث و نتیجه‌گیری: یادگیری بر بالین بیمار دارای محدودیتهایی از جمله تراکم دانشجویان، کمبود فضا، استرس دانشجویان در مواجه اول و در نظر گرفتن حقوق بیماران می‌باشد. هنگامی که انواع منابع اطلاعاتی و روشهای آموزشی همراه آموزش با هم بکار گرفته شوند، آموزش موثرتری خواهیم داشت اما استفاده از این روشها نیاز به توجه دانشجویان و اساتید به نحو مطلوب دارد. لازم است در log book نیز اصلاحاتی در راستای استفاده و بهره‌برداری بهتر دانشجویان داشته باشیم.

کد مقاله: O۴

بررسی مقایسه‌ای نتایج آنالیز آزمون‌های چندگزینه‌ای دو نیمسال ۸۷-۸۶ دانشکده پرستاری

نویسندگان: نضال آرژ، امیر جواد، کاظم حسین‌زاده، فریبا هاشمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: در چرخه آموزش اجرای آزمون و ارزیابی یکی از چهار اصل عمده تعریف وظایف و هدفهای آموزشی، تدریس و اجرای برنامه‌های آموزشی، تدوین نظام ارزیابی و امتحان‌گیری، اجرای ارزشیابی و دادن پاسخ‌خوراند است. آنالیز آزمون‌ها، گامی در جهت پاسخ‌خوراند مناسب به اساتید در مورد کارایی ابزار مورد استفاده برای اندازه‌گیری دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده است. لذا این بررسی به منظور تعیین احتمالی تاثیر نتایج آنالیز آزمون‌ها بر روند طراحی سوالات در دو نیمسال در دانشکده پرستاری و مامایی قزوین صورت گرفت.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی بوده و کلیه آزمون‌های چهار گزینه‌ای این دانشکده که طی دو نیمسال اول و دوم ۸۷-۸۶ در دانشکده پرستاری و مامایی قزوین طراحی و توسط سیستم مارک خوان تصحیح شده و با نرم‌افزار آنالیز شده بودند در بر می‌گیرد.

یافته‌ها: تعداد ۷۴ آزمون در نیمسال اول و ۸۶ آزمون در نیمسال دوم ۸۷-۸۶ مورد آنالیز قرار گرفتند، تعداد کل سئوالات، میانگین ضریب دشواری، تعداد سئوالات ساده، تعداد سئوالات فوق‌العاده دشوار، تعداد سئوالات با ضریب افتراق منفی و تعداد چهار گزینه‌ای قوی در نیمسال اول ۲۷۷۹، ۶۶/۴۸، ۸۲۱، ۳۰۸، ۲۱۶، ۵۷۹ سوال بود و این آمار برای نیمسال دوم به ترتیب فوق ۲۷۸۵، ۶۵/۹۶، ۶۸۰، ۱۹۸، ۲۱۶، ۶۶۱ سوال می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج بدست آمده ضریب تمیز و تعداد چهار گزینه‌های قوی، میانگین، ضریب دشواری در دو نیمسال تفاوت چندانی نداشتند، ولی از تعداد سئوالات فوق‌العاده دشوار بطرز چشمگیری کاسته شده‌است.

کد مقاله: O۵

الگوی پیشنهادی جهت ارزشیابی آموزشهای پودمانی

نویسندگان: اصغر احتشامی، محمدحسین یارمحمدیان، مهتاب کسائی اصفهانی

آدرس: دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان

تحقیقات در آموزش پزشکی و تعیین شکاف‌های بین وضعیت موجود و ایده‌آل می‌باشد.

روش مطالعه: مقالات از سه مجله علمی پژوهشی با عناوین آموزش در علوم پزشکی، مجله گامهای توسعه در آموزش علوم پزشکی، و مجله داخلی به زبان انگلیسی Journal medical education از سال ۱۳۷۹ تا سال ۱۳۸۶ مورد مطالعه قرار گرفته و ۴۳۷ عنوان مقاله چاپ شده استخراج و در پایگاه طراحی شده در Excel شامل نام نویسندگان، خلاصه مقالات، موضوع مقاله، نوع پژوهش و نام دانشگاه مربوطه، ذخیره و مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از ۴۳۷ مقاله بررسی شده، ۱۷/۳۹ درصد در موضوع ارزشیابی، ۱۰/۹۸ درصد در مدیریت آموزشی، ۱۳/۳۵ درصد در آموزش بالینی، مسائل مربوط به امور آموزشی درصد و ۱۴/۱۱ درصد در آموزش پزشکی، ۲/۴۷ درصد در آموزش مداوم و سایر مسائل مربوط به آموزش حدود ۳۱/۵۷ درصد از کل مقالات را تشکیل می‌داد.

بحث و نتیجه‌گیری: بیشترین پژوهش‌های انجام شده در مقالات بررسی شده مربوط به موضوع ارزشیابی و آموزش بالینی بود. با مقایسه اولویت‌های اعلام شده در زمینه پژوهش در آموزش در منابع معتبر با نتایج حاصل از این پژوهش، توجه به موضوعاتی از قبیل بررسی فعالیت حرفه‌ای و اخلاق حرفه‌ای و پژوهش در آموزش در زمینه‌های بیشتر را در کشور روشن می‌کند.

کد مقاله: O۷

مقایسه نتایج حاصل از روشهای ارزیابی MCQ, MEQ, EMQ جهت یافتن عادلانه‌ترین نوع آزمون کتبی در دانشجویان دانشکده پزشکی

نویسندگان: سیده‌نگار اسعدی، رضا افشاری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: روشهای گوناگونی جهت ارزشیابی فراگیران علوم پزشکی تا به امروز ابداع شده است. اکثر این روشها، روشهای ارزشیابی کتبی‌اند و البته از نظر تنوع، لازم به ذکر است که بسیار متفاوت هستند. بعضی از آزمون‌های کتبی شامل تشریحی، تشریحی اصلاح شده و یا انواع آزمون‌های چند گزینه‌ای، یک بهترین پاسخ و یا آزمون جورکردنی گسترده، می‌باشند. هدف این مطالعه مقایسه نتایج حاصل از روشهای ارزشیابی کتبی MCQ, EMQ و MEQ جهت یافتن عادلانه‌ترین نوع آزمون کتبی در دانشجویان دانشکده پزشکی بوده است.

مقدمه: ارزشیابی آموزشی از ارکان اصلی نظام‌های آموزشی است و در استانداردهای گوناگون آموزشی از جمله ایزو ۱۰۰۱۵ نیز جایگاه ویژه‌ای دارد. به نظر میرسد جهت ارزشیابی اثربخش آموزشهای ارائه شده به فراگیران، صرفاً آزمون‌های کتبی و یا شفاهی کافی نیست. برای دستیابی به این هدف، نگارنده اقدام به طراحی الگویی جهت ارزشیابی آموزشی دوره‌های پودمانی نموده، بگونه‌ای که بتواند بیشترین عوامل موثر بر آموزش را بسنجد.

روش مطالعه: الگوی ارزشیابی اولیه پس از تدوین، با استفاده از تکنیک دلفی و اجرای آموزشی در ۱۱ دوره آموزش پودمانی مدیران و روسای بیمارستان‌های منتخب کشور و معاونین پشتیبانی دانشگاههای علوم پزشکی اجرا و ارتقا یافت. الگوی اجرایی مشتمل بر آماده گردید.

یافته‌ها: الگوی پیشنهادی متشکل از ۹ موضوع مورد ارزیابی زیر و شامل ۱۳۴ مؤلفه می‌باشد: ارزیابی روزانه فراگیر از کلاس (۱۰ مؤلفه)، ارزیابی روزانه و نهایی فراگیر از امکانات و تسهیلات آموزشی و رفاهی (۱۲ مؤلفه)، ارزیابی نهایی فراگیر از دوره (۳۰ مؤلفه)، ارزیابی استاد از کلاس (۲۰ مؤلفه)، ارزیابی استاد از دوره (۲۰ مؤلفه)، ارزیابی فراگیران از تاثیر آموزش در کار (۷ مؤلفه)، ارزیابی منابع آموزشی دروس (۶ مؤلفه)، ارزیابی فراگیران از محتوای دوره (۱۶ مؤلفه)، ارزیابی اثربخشی آموزشی فراگیران توسط خود (۱۳ مؤلفه)

بحث و نتیجه‌گیری: جهت تسهیل در دستیابی به اهداف آموزشی، اساتید توانمند باید از مکانیسم‌های ارزشیابی آموزشی مناسبی بهره‌برداری نمایند. بدین منظور الگوی پیشنهادی فوق به عنوان ابزاری جهت توانمندسازی اساتید ارائه گردیده است.

کد مقاله: O۶

تحلیل محتوایی در مجلات آموزش پزشکی به هدف درک زمینه تحقیقات در آموزش پزشکی

نویسندگان: رقیه ارشاد سرابی، هاجر شفیعیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: تحقیقات در آموزش پزشکی، آموزش را به روشهای گوناگون متاثر می‌سازد. فراهم نمودن مدارک مستند، بر عملکرد آموزشی مدرسین پزشکی و متعاقب آن عملکرد پزشکان و ارائه خدمات به بیماران از آن موارد می‌باشد. این مقاله یک تحلیل محتوایی در مجلات آموزش پزشکی با هدف درک زمینه

نویسندگان: رسول اسلامی اکبر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جهرم

مقدمه: صاحب نظران پرستاری معتقدند توانایی تفکر انتقادی پرستاران نقش بسیار مهمی را در ارائه مراقبت های خاص به هر بیمار، حل مشکلات و اتخاذ تصمیمات پیچیده دارد، به همین جهت لازم است این توانایی در دانشجوی پرستاری پرورش یابد و طی کسب تجارب آموزشی و پس از اشتغال به حرفه پرستاری نیز رشد و توسعه یابد. این پژوهش با هدف تعیین و مقایسه توانایی تفکر انتقادی دانشجویان کارشناسی پرستاری ترم های اول و آخر و پرستاران بالینی دانشگاه علوم پزشکی جهرم به صورت توصیفی مقایسه ای انجام گردید.

روش مطالعه: جمع آوری اطلاعات در این پژوهش از طریق پرسشنامه خود ایفا صورت گرفت. نمونه پژوهش مشتمل بر ۳۷ نفر دانشجوی کارشناسی پرستاری ترم اول، ۱۶ نفر دانشجوی کارشناسی پرستاری ترم آخر و ۴۱ نفر از پرستاران بالینی بود که روش نمونه گیری در مورد دانشجویان غیر تصادفی و شامل همه دانشجویان داوطلب شرکت در پژوهش و در مورد پرستاران نیز به صورت تصادفی بود.

یافته ها: نتایج نشان داد که میانگین توانایی تفکر انتقادی دانشجویان پرستاری ترم اول ۴۵/۱ با انحراف معیار ۸/۷، ترم آخر ۴۴/۳ با انحراف معیار ۶/۰۵ و پرستاران بالینی ۴۴/۳ با انحراف معیار ۷/۷ می باشد که بیانگر ضعیف بودن توانایی تفکر انتقادی هر ۳ گروه مورد پژوهش بود و نتایج آزمون کروسکال والیس نیز بیانگر عدم وجود تفاوت معنی دار بین میانگین امتیازات بدست آمده از ۵ بخش آزمون توانایی تفکر انتقادی و نیز میانگین نمره کل آزمون در هر سه گروه مورد پژوهش بود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته ها، می توان بر لزوم بازنگری در استراتژی های آموزشی سنتی فعلی و استفاده بیشتر از استراتژی های فعال یادگیری و نیز بکارگیری روش های مراقبتی که مشارکت فعال پرستاران در تصمیم گیری های بالینی را تضمین نماید، تاکید کرد.

کد مقاله: O۹

کوئیز ابزاری برای ارزیابی تکوینی

نویسندگان: آتوسا اسماعیلی، رسول صالحی، عشوریون، پروانه نصری، مرضیه حسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

روش مطالعه: پرسشنامه های هر آزمون توسط متخصصین رشته مربوطه تهیه، با آزمون پایلوت مورد بررسی و پس از تایید روایی و پایایی در مطالعه مورد استفاده نهایی در سر یک کلاس درس ۷۰ نفره قرار گرفت. برای محاسبات آماری در این مطالعه از نرم افزار SPSS استفاده شده است. مقایسه نتایج هر آزمون باخودش یکبار قبل از تدریس درس مربوطه با استفاده از paired T-Test و مقایسه نتایج بین سه روش قبل و بعد از تدریس، بین هر سه توسط آزمون آنالیز واریانس صورت پذیرفت ($P \leq 0/01$).

یافته ها: مقایسه نتایج حاصل از روش ارزیابی MCQ قبل و بعد از تدریس با $P=0/041$ تفاوت معنی داری را نشان نداد. نتایج روش EMQ نیز با اختلاف اندک بین میانگین نمرات قبل از تدریس ۱۳/۲ و نمرات بعد از تدریس ۱۴/۷، تفاوت معنی داری $P=0/035$ نداشت. مقایسه نتایج حاصل از روش MEQ قبل و بعد از تدریس با $P=0/001$ تفاوت معنی داری را نشان داد. همچنین با مقایسه نتایج حاصل از سه آزمون قبل از تدریس با میانگین های ۱۰ برای MEQ و ۱۳/۲ برای EMQ و ۱۴ برای MCQ با آنالیز واریانس $P=0/002$ اختلاف معنی دار شد و با مقایسه نتایج بعد از تدریس این سه آزمون با میانگین های ۱۵ برای MEQ و ۱۴/۷ برای EMQ و ۱۵/۲ برای MCQ با آنالیز واریانس $P=0/006$ اختلاف معنی دار نشد. علت مطالعه، به دانشجویان تا حدی که همکاری ایشان را جلب نماید توضیح داده شد و با پرسشی که از آنان به عمل آمد معلوم شد ۵۵ درصد دانشجویان مذکور بعضی از سوالهای آزمون های MCQ و EMQ را با حدس زدن به درستی پاسخ داده اند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه و معنی دار بودن اختلاف میانگین های نمره سه آزمون قبل از تدریس و میانگین کمتر برای MEQ قبل از تدریس و اینکه با حدس و گمان پاسخ سوال را نوشتن در آزمون MEQ به حداقل ممکن می رسد، همچنین معنی دار بودن اختلاف میانگین نمرات آزمون MEQ قبل و بعد از تدریس با $P=0/001$ و همچنین با توجه به اینکه احتمال تقلب نیز در آن به حداقل ممکن می رسد می توان نتیجه گرفت که این آزمون عادلانه ترین نوع آزمون های کتبی است و بیشتر سطح دانش و کاربرد آن را در دانشجویان نشان می دهد.

کد مقاله: O۸

مقایسه توانایی تفکر انتقادی دانشجویان ترم های اول و آخر کارشناسی پرستاری و پرستاران بالینی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی جهرم سال ۱۳۸۶

مقدمه: برای اطمینان از توانمندی و قابلیت پزشکان و پذیرش آن در سطح جهان، بکارگیری معیارهای شفاف و سهل الوصول در تعیین کیفیت برنامه آموزشی دانشگاه‌ها اساسی است. انجام بهینه این امر می‌تواند در ارتقای سطح آموزشی و بهره‌گیری مؤثر جامعه از حضور و دانش آنان تأثیرگذار باشد. تدوین استانداردها، بخشی از امر ارزیابی را محقق می‌سازد اما نبود ابزاری روشن جهت ارزیابی میزان دستیابی به این استانداردها نیز بخش عمده‌ای از مشکلات آموزش پزشکی محسوب می‌شود.

روش مطالعه: اخیراً دبیرخانه آموزش پزشکی عمومی اقدام به تدوین استانداردهای آموزش پزشکی عمومی، بر اساس استانداردهای جهانی و ابلاغ آن به دانشگاه‌های علوم پزشکی نموده است. دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان جهت ارتقا کیفیت ارائه، اجرای این برنامه و نزدیک شدن به استانداردهای جهانی، اقدام به تهیه ابزار به منظور مقایسه برنامه آموزشی در حال اجرا با استانداردهای آموزش پزشکی عمومی ابلاغ شده نمود. جهت تدوین ابزار مذکور زیر گروه تخصصی با حضور متخصصان این حوزه آموزشی، (اعضای هیات علمی گروه پزشکی و متخصصین دفتر توسعه و مطالعات آموزش پزشکی) تشکیل گردید. این زیرگروه تحت نظر و به صورتی مرتبط با کمیته پیاده‌سازی استانداردهای آموزش، با عنایت به دستورالعمل‌های موجود، و با استفاده از روش ارزیابی درونی مبتنی بر استاندارد، اقدام به تدوین ابزار مذکور نمود.

یافته‌ها: ۱- تدوین نشانگر جهت هر یک از استانداردهای موجود در حوزه برنامه آموزشی (حوزه ۲) طی چهار بخش، مشخصات برنامه، اهداف برنامه، محتوی و روش تدریس و ارزشیابی (پیشرفت تحصیلی) ۲- تدوین شاخص و نشانگر جهت هر یک از استانداردهای موجود در حوزه ارزشیابی (حوزه ۷) شامل ارزیابی دانشجویان، ارزشیابی فعالیت‌های اعضای هیات علمی، ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان ۳- تدوین درجه مطلوبیت جهت هر یک از شاخصها در بخش‌های مذکور ۴- تعیین منابع اطلاعاتی مورد نیاز جهت جمع‌آوری اطلاعات به منظور استفاده در ارزیابی ۵- تهیه ابزار جمع‌آوری اطلاعات (پرسشنامه) با توجه به هر یک از منابع اطلاعاتی استخراج شده می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: تدوین ابزار ارزیابی اگر چه بخش فرایند ارزیابی را تسهیل می‌کند اما سود ناشی از ارزیابی هنگامی عاید جامعه خواهد بود که ارزیابی‌ها به صورت مستمر به انجام برسد. ارزیابی برنامه آموزشی، برنامه‌ای درازمدت و پویا بوده که مستلزم همکاری مداوم بین هیات علمی و مسئولین می‌باشد. از نظر تیم

مقدمه: امتحانات میان ترم باعث اختلال در تشکیل کلاسها و عدم توجه فراگیران به دروس دیگر می‌شود. ازطرفی نبودن ارزشیابی تکوینی در دوره علوم پایه دانشکده، باعث افت آموزشی و عدم حضور فعال دانشجویان میشود. این مطالعه به تهیه ابزاری جهت ارزیابی مستمر دانشجو و اجرای آن در گروه‌های علوم پایه دانشکده پزشکی اصفهان پرداخته است.

روش مطالعه: ابتدا جلسات مقدماتی با اعضای هیات علمی و کارشناسان ارشد علوم پایه جهت آشنایی و نظرخواهی از ایشان تشکیل گردید و مقرر شد کوئیز در قالب یک روند مدون در طول ترم به جای امتحان میان ترم و اختصاص ۳۰٪ نمره کل درس به آن برگزار شود. سپس فلوجارتی جهت روشن نمودن روند کار تهیه و به گروهها ارسال شد. به ازای هر واحد درسی در طول ترم ۸ کوئیز گرفته شد. سوالات توسط استاد درس از هر جلسه طرح و به کارشناس ارشد گروه ارسال شد. برگزاری کوئیز در پایان جلسه (۵۰٪ جلسات) که براساس لیست از گروهی از دانشجویان که بصورت تصادفی توسط نرم‌افزار انتخاب شده بودند، (۴۰٪ تا ۵۰٪) انجام می‌شد. سپس نتایج کوئیز به استاد بازگردانده و آنالیز نمرات توسط برنامه Excel صورت می‌گرفت. جهت پی‌بردن دانشجویان به نقاط ضعف و قوت خود در ابتدای هر جلسه به سوالات کوئیز قبلی پاسخ داده می‌شد.

یافته‌ها: این مطالعه منجر به شرکت فعالانه و منظم دانشجویان در کلاس، مطالعه مستمر آنها، تسهیل فرایند حضور و غیاب، پی‌بردن اساتید به نقاط ضعف و قوت شیوه تدریس خود و اصلاح آنها، پی‌بردن دانشجویان به نقاط ضعف و قوت خود و تلاش برای اصلاح آنها گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های فوق پیشنهاد می‌شود کلیه گروه‌های آموزشی از کوئیز به عنوان ابزاری برای ارزیابی مستمر دانشجویان با هدف سنجش نحوه تدریس برای کمک به دانشجو و تشخیص عمق درک و فهم او نسبت به مطالبی که باید یاد بگیرد، استفاده نماید.

کد مقاله: O10

تدوین ابزار ارزیابی درونی حوزه برنامه‌درسی و حوزه ارزشیابی به عنوان بخشی از برنامه آموزشی پزشکی عمومی کشور

نویسندگان: نادر نادری، نسرين اصغری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس

استفاده از مشاوره تلفنی، افزایش روزمره مراجعین به بخش‌های سرپایی و کلینیک‌های اورژانس بوده است که نیمی از این موارد، تنها با دادن توصیه لازم همراه بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: مطالعات گسترده‌ای درباره موثر بودن و میزان استفاده از مشاوره تلفنی صورت گرفته است. اگر چه ارزش مشاوره تلفنی از ویزیت چهره به چهره کمتر می‌باشد، اما به دلیل اینکه در یک مدت کوتاه، مداخلات مراقبتی بسیار مفیدی انجام شده و مراقبت‌ها از حالت بیمارستان‌مداری به جامعه‌مداری و از حالت مراقب‌مداری به مددجومداری تبدیل می‌شود، روش ارزشمندی در ارائه مراقبت‌ها محسوب می‌گردد.

کد مقاله: ۰۱۲

Scheme ابزاری نوین در سازماندهی اطلاعات بالینی مباحث زنان و زایمان

نویسندگان: عباس افلاطونیان، علی عبدلی، لطیفه جباری، پریناز پرتوی، پریسا افضلی، مهسا خسروی، اعظم رهاوی، روح الله زارع‌پور، بهنام باقیانی‌مقدم، ساناز عمادی، امیر علی حیدری، نسیم طیب‌نژاد، پیمان همتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یزد

مقدمه: دانشجویان تربیت شده در مدل‌های آموزشی متداول از تبحر تشخیصی مطلوب برخوردار نیستند. رابطه بین تبحر تشخیصی و نظم اطلاعاتی توسط cauder و همکاران به خوبی اشاره شده است. با جداسازی مفاهیم ضروری از غیرضروری دروس بالینی و سپس نظم دادن به مفاهیم ضروری می‌توان یک ساختار اطلاعاتی منظم ایجاد کرد که برای برخورد تشخیصی با شکایات حیطة زنان (Vaginal bleeding (vb) و Vaginal discharge (vb) سودمند خواهد بود. بنابراین اهداف این مطالعه عبارتند از ۱- طراحی ۲- ساختار اطلاعاتی (الگوی تشخیصی منظم) برای vb و vd. ارائه یک نوآوری در سازماندهی محتوای برنامه آموزش پزشکی عمومی در رشته زنان

روش مطالعه: پس از تشکیل گروه مطالعاتی متشکل از دانشجویان فعال کمیته تحقیقات دانشجویی (دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد) و اساتید با سابقه در رشته زنان و یک عضو با سابقه از مرکز توسعه آموزش پزشکی، ابتدا دو فهرست جامع از کلیه بیماری‌های مسبب vb و vd جمع‌آوری و سپس با استفاده از یک فهرست متشکل از ۸ سوال نیمه‌ساختاری مکانیسم‌های اصلی ایجاد vb و vd و مکانیسم مسئول در هر بیماری و نکات مرتبط

تدوین این ابزار، فعالیت مستمر ارزیابی، خاتمه نیافته و در گام بعدی لازم است مراحل زیر به ترتیب، به اجرا درآید. ۱- ارسال پرسشنامه به منابع اطلاعاتی و جمع‌آوری آنها به صورت مستمر ۲- تجزیه و تحلیل اطلاعات با توجه به درجه مطلوبیت تدوین شده ۳- تهیه برنامه عملیاتی به منظور پیاده‌سازی استانداردهای حوزه ۲ با توجه به نتایج به دست آمده ۴- تهیه گزارش نهایی ۵- ارسال به مسئولین دانشگاه و مقامات بالاتر جهت لحاظ در تصمیم‌گیری‌ها

کد مقاله: ۰۱۱

تاثیر مشاوره تلفنی بعد از زایمان

نویسندگان: صدیقه افراسیابی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: یکی از کارآمدترین روش‌های آموزش که توسط روانشناسان و مریدان بهداشتی اثربخشی آن در حل مشکلات مددجویان به اثبات رسیده است، مشاوره است. هدف از مشاوره برانگیختن مددجو جهت قبول هرچه بیشتر مسئولیت است، به گونه‌ای که او بتواند در تعامل با دیگران از احساسات و افکار خود به نحو سودمندانه‌تری استفاده نماید. مشاوره انواع مختلفی دارد که یکی از انواع آن مشاوره مجازی می‌باشد. انجام مشاوره از طریق فناوری‌های نوین اطلاعاتی و ارتباطی، مشاوره مجازی گفته می‌شود.

روش مطالعه: مطالعه حاضر مطالعه‌ای مروری در رابطه با تاثیر مشاوره تلفنی بعد از زایمان می‌باشد، یکی از ابزارهای ارتقاء کیفیت زندگی در دوره نفاس مشاوره است که به طرق مختلف از جمله مشاوره تلفنی قابل انجام می‌باشد. مشاوره تلفنی نوعی کاربرد تکنولوژی اطلاعات در زمینه مراقبت‌هاست که جهت نظارت، خودارزیابی، تصمیم‌گیری و دادن توصیه‌های لازم بکار می‌رود، این سیستم نیازهای خارج از ساعات مراقبتی مددجویان را پیش‌بینی نموده و در زمان مقتضی امکان ارجاع را فراهم می‌کند. برنامه‌ریزی در این سیستم بر اساس نیازهای مراقبتی بیماران می‌باشد و بیماران بر اساس سن و جنس، مشکلات سلامتی و وضعیت عملکرد خود را با مراقب بهداشتی در میان گذاشته و با استفاده از تلفن، مراقبت لازم را دریافت می‌نمایند.

یافته‌ها: امروزه رایانه و ویدئو به همراه مشاوره تلفنی در سیستم خدمات از راه دور تحول شگرفی ایجاد کرده است که از این طریق حتی تصاویر و نوشته‌ها به همراه صدا در اختیار مراقب بهداشتی قرار می‌گیرند، در انگلستان، مهمترین دلیل افزایش

مقدمه: یکی از مهمترین علل شکاف واضحی که بین آموزش پزشکی و انتظارات ما از فارغ التحصیلان این رشته وجود دارد استفاده از روش های آموزشی مرسوم است که همه بر اساس مدل استفاده از روش های آموزشی مرسوم است. دانشگاه Calgary در کانادا روش جدیدی را به کار برده است که براساس ۱۲۵ شکایت بالینی (آنچه بیمار با آن مشکل خود را برای پزشک بیان میکند) بنا شده است. به نظر می رسد برای دانشجوی پزشکی روش حل مسال بالینی بر این اساس (scheme based) بهتر و راحت تر از روش های آزمون و خطای قبلی باشد.

روش مطالعه: در سال ۱۳۸۶ مرکز تحقیقاتی درمانی ناباروری یزد فرایند آماده سازی بسته آموزشی کامل برای شکایت بالینی ناباروری را شروع کرد. دستورالعمل آماده سازی این بسته بر اساس ۱۴ بخش مجزا بود که بخشی از فلسفه روش آموزشی جدید CPC (Clinical Presentation Curriculum) می باشد. در ابتدا یک تیم تحقیقاتی متشکل از ۴ دانشجوی زبده، اساتید بالینی در رشته ناباروری و یک متخصص آموزش پزشکی تشکیل شد. آماده سازی محتوای اولیه بسته کار با مطالعه دقیق روی فیزیولوژی و آناتومی دستگاه تولید مثل زنانه آغاز شد. سپس تمام بیماری هایی که مکانیسم ایجاد یکسانی داشتند در یک "دسته بیماری" (disease class) قرار گرفتند. سپس بر اساس فیزیولوژی و آناتومی تلاش کردیم تا نام مرتبطی برای هر کدام از این دسته بیماری ها تعیین کنیم و این کار را تا آنجایی ادامه دادیم تا به دسته بیماری های کلی و شکایت بالینی در لایه اصلی شما (scheme) رسیدیم. در انتها تلاش شد برای هر کدام از این بخش های طراحی شده در یک یا چند شاه علامت بالینی انتخاب شود تا بر اساس آنها بتوان بیماری ها رد یا تایید کرد.

یافته ها: شما (scheme) به عنوان اولین مرحله در طراحی بسته آموزشی مهمترین بخش از روش آموزشی مبتنی بر تظاهر بالینی می باشد که در حقیقت شمایی کلی از تمامی علل ایجاد کننده تظاهر بالینی می باشد.

بحث و نتیجه گیری: هر تلاشی که در زمینه سازماندهی اطلاعات علمی به وسیله شما (scheme) صورت می گیرد، برای رسیدن به استانداردهای WFME ارزشمند است. همچنین آماده سازی مدل با کمک تیمی متشکل از دانشمندان و دانشجویان میتواند به بهبود کیفیت آموزش پزشکی کمک کند.

علوم پایه (عمدتا آناتومی و پاتو فیزیولوژی) شناسایی شد. بدین طریق مفاهیم ضروری از مفاهیم غیر ضروری متمایز و در محتوای vd و vb لحاظ گردید. با بهره گیری از جنبه های مشترک دیده شده در آناتومی و فیزیولوژی اولین طبقه بندی بیماری ها شکل گرفت که شامل لیست کوچکی از گروه بیماریها در کف، و بعد از آن به ترتیب زیر دسته ها و دسته های اصلی مسبب و در راس هرم شکایات بالینی vd و vb بود (بازسازی از کف به راس). با بهره گیری از پزشکان صاحب نظر وجود شاه علامت های تشخیصی برای دسته ها و زیر دسته های تعریف شده مورد بررسی قرار گرفت. دسته ها یا زیر دسته هایی که فاقد شاخص های تشخیصی بودند با دسته ها و زیر دسته هایی که از این مزیت برخوردار بودند جایگزین شدند.

یافته ها: بدین ترتیب ۲ ساختار اطلاعاتی حاصله (scheme) به الگوی تشخیصی مندرج در ذهن مجتهدین رشته زنان نزدیک تر شد. scheme های طراحی شده در خصوص vd و vb در همایش ارائه خواهند شد.

بحث و نتیجه گیری: به نظر می رسد با سازماندهی بیماری ها حول شکایت اصلی بیمار در قالب scheme مزایای زیر حاصل شود. ۱- توانمندسازی دانشجویان در سازماندهی اطلاعات بالینی ۲- ایجاد یک داربست از اطلاعات بالینی که می توان اطلاعات مرتبط علوم پایه را با آن تلفیق نمود (تلفیق تداوم اطلاعات علوم پایه در ذهن و درک عمیق مفاهیم بالینی مندرج در scheme را میسر می کند) ۳- Scheme یک استراتژی reasoning forward برای حل مسئله بالینی را ارائه می دهد که از شکایت بالینی آغاز و به بیماری ختم می شود که با فرمول تشخیصی HDR ارائه شده توسط Barrows et al متفاوت است و طبق مطالعات قبلی احتمالاً سرعت و دقت تشخیص فارغ التحصیلان جوان را به عملکرد تشخیصی پزشکان با سابقه نزدیک تر می سازد.

کد مقاله: O۱۳

آماده سازی شمایی (SCHEME) آموزشی در مورد شکایت بالینی ناباروری به عنوان یک تقسیم بندی سبب شناسانه و راهنمای تشخیصی

نویسندگان: عباس افلاطونیان، علی عبدلی، بهنام باقیانی مقدم، پریناز پرتوی، نسیم طیب نژاد، پیمان همتی، امیر نشاطی، عاطفه دهقانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یزد

کد مقاله: O۱۴

ارزیابی دانشجویان پرستاری و مامایی زنجان از بکارگیری صحیح وسایل کمک آموزشی توسط اساتید سال ۱۳۸۷

نویسندگان: ترانه امامقلی خوشه‌چین، الهه احمدنیا

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه: در سالهای قبل تدریس خوب به عنوان کلید یادگیری محسوب می‌شد، ولی رشد و توسعه تکنولوژی و پیشرفت علوم، پیدا کردن راههای جدید و پویا در برابر روشهای کند و یکنواخت قدیمی را ضروری ساخته است. ابزار و امکانات سمعی و بصری که در نتیجه پیشرفت علم و صنعت حاصل شده در فاصله زمانی کوتاهی بسرعت توسعه یافته و با توجه به نقش آنها در آموزش، تعلیم و تربیت در سطحی وسیع استفاده می‌شود. استفاده از وسایل کمک آموزشی موجب می‌شود که دانشجویان از چندین حواس خود جهت یادگیری استفاده نمایند. در نتیجه این موضوع باعث شده اساتید هر روز بیشتر از پیش به استفاده از وسایل کمک آموزشی روی آورند. اما در این راستا استفاده صحیح از این وسایل نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بنابراین تحقیق حاضر با عنوان ارزیابی دانشجویان پرستاری و مامایی زنجان از بکارگیری صحیح وسایل کمک آموزشی توسط اساتید جهت بررسی استفاده مناسب و صحیح اساتید از این وسایل در سال ۱۳۸۷ صورت گرفت.

روش مطالعه: این تحقیق از نوع مطالعه توصیفی بوده که در آن ۱۱۸ نفر از دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی زنجان به طریق نمونه‌گیری خوشه‌ای وارد مطالعه شده‌اند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای سه قسمتی بوده که پس از تعیین روایی و اعتبار آن، در یک مرحله توسط دانشجویان تکمیل گردیده است. قسمت اول پرسشنامه شامل ۲۲ سوال در زمینه نحوه تهیه و استفاده از اسلاید توسط اساتید، بخش دوم دارای ۱۰ سوال در مورد چگونگی استفاده از تخته و قسمت سوم نیز شامل ۸ سوال در زمینه نحوه استفاده و تهیه ترانس پررسی می‌باشد. داده‌های مطالعه توسط آمار توصیفی و با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که در رعایت نکات الزامی در نحوه استفاده صحیح از اسلاید، ۲۷/۳ درصد از دانشجویان عقیده داشتند که این نکات کاملاً رعایت می‌شود و ۵۷/۶۱ درصد نیز معتقد بودند تا حدودی و ۱۵/۰۵ درصد افراد نیز بیان داشته‌اند که این نکات اصلاً رعایت نمی‌شود. در مورد استفاده صحیح از تخته ۱۸/۸ درصد افراد عقیده داشتند اصول استفاده صحیح کاملاً رعایت می‌شود و ۵۰/۶۷ درصد افراد بیان داشته‌اند که این نکات تا

حدودی رعایت می‌شود. ۳۰/۵ درصد نیز معتقد بودند این موارد اصلاً رعایت نمی‌شود. در زمینه رعایت قوانین استفاده صحیح از ترانس پررسی ۲۳/۹۳ درصد معتقد به رعایت کامل قوانین و ۵۷/۰۹ درصد تا حدودی و ۱۸/۹۵ درصد نیز بیان کرده بودند این قوانین اصلاً رعایت نمی‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری: نتیجه‌گیری کلی از این تحقیق نشان داده است که نحوه استفاده از وسایل کمک آموزشی در حد مطلوبی بوده و می‌تواند تاثیر مثبتی در یادگیری دانشجویان داشته باشد.

کد مقاله: O۱۵

بررسی آگاهی اینترنتی دانشکده دندانپزشکی مشهد در مورد فوریت‌های پزشکی در مطب دندانپزشکی در سال ۱۳۸۸-۱۳۸۷

نویسندگان: مریم امیر چقماقی، جواد سرابادانی، پگاه مسن مظفری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: اکثر اورژانس‌هایی که در مطب دندانپزشکی اتفاق می‌افتد از نظر حیاتی مخاطره‌انگیز هستند ولی خوشبختانه ندرتاً اتفاق می‌افتد که فردی در مطب دندانپزشکی جان خود را از دست بدهد. بررسی وضعیت جسمانی بیمار قبل از درمان و استفاده صحیح از بسیاری از روش‌های کنترل درد و اضطراب می‌تواند از بسیاری از این وضعیتها جلوگیری کند. البته با وجود آنکه برخی از اقدامات ممکن است در جلوگیری از فوریت‌های مخاطره‌انگیزه حیاتی موثر واقع شوند، اما این یک واقعیت است که نمی‌توان از تمامی آنها جلوگیری نمود. بنابراین آماده بودن برای این وضعیت از اهمیت بالایی برخوردار است و تمامی اعضای کادر مطب دندانپزشکی باید در تشخیص و نحوه برخورد با این فوریت‌های مخاطره‌انگیز حیاتی آمادگی کامل داشته باشند. هدف از این مطالعه ارزیابی آگاهی دانشجویان اینترنت دندانپزشکی در تشخیص و درمان مناسب وضعیت‌های اورژانس پزشکی شایع در مطب دندانپزشکی است.

روش مطالعه: در این مطالعه تحلیلی مقطعی، میزان آگاهی دانشجویان دندانپزشکی در ارتباط با وضعیت‌های اورژانس شایع پزشکی در مطب دندانپزشکی در سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. به این منظور پرسشنامه‌ای تهیه و روایی و پایایی آن تعیین می‌گردد در این مطالعه دانشجویان سال ششم دندانپزشکی که کلیه واحدهای مرتبط به اورژانسها را گذرانده باشند، انتخاب شده و سپس با پاسخگویی به سوالات مطرح شده در

محیط آموزش چند رسانه ای و محیط مبتنی بر هدایت آموزش دهندگان تشکیل شده است که مجموع این ۵ مولفه، ۲۴ متغیر را در بر می گیرد.

یافته ها: نتایج آماری نشان داد که ۵۷٪ دانشجویان با یادگیری الکترونیکی به عنوان محیط یادگیری مستقل موافق و ۲۰٪ مخالف، ۵۷٪ با یادگیری الکترونیکی به عنوان محیط یادگیری موثر موافق و ۱۹٪ مخالف، ۵۲٪ با یادگیری الکترونیکی به عنوان محیط آموزش چند رسانه ای موافق و ۲۸٪ مخالف و ۴۶٪ با محیط یادگیری الکترونیکی به عنوان محیط مبتنی بر هدایت آموزش دهندگان موافق و ۳۴٪ مخالف بوده اند.

بحث و نتیجه گیری: در مجموع دانشجویان نگرش مثبتی به یادگیری الکترونیکی دارند که دو تا از مهمترین این عوامل عبارتند از آموزش چند رسانه ای و راهنمایی استادان.

پرسشنامه مورد ارزیابی قرار می گیرند. اطلاعات ثبت شده توسط SPSS آنالیز می شوند.

یافته ها: در این مطالعه، ۶۷٪ دانشجویان آگاهی ضعیفی نسبت به تشخیص و درمان فوریت های پزشکی داشتند و تنها ۱/۶٪ از آنها آگاهی بسیار خوبی نسبت به این مورد داشتند. میزان آگاهی سایر دانشجویان در مورد فوریت های پزشکی در حد متوسط و خوب ارزیابی شد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج این تحقیق، بنظر می رسد بازنگری در مورد آموزش فوریت های پزشکی در دانشکده های دندانپزشکی باید صورت پذیرد. خوشبختانه این امر در دانشکده دندانپزشکی مشهد تحقق یافته و برای دانشجویان سال سوم دندانپزشکی از سال جاری این واحد ارائه گردیده است.

کد مقاله: ۰۱۶

بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مشهد نسبت به آموزش های مجازی سازمانی که پژوهش در آن انجام شده: مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد

نویسندگان: مقصود امین خندقی، معصومه محمدحسین زاده، فاطمه پوراسمعیل

آدرس: دانشگاه فردوسی مشهد

مقدمه: روند استفاده از آموزش الکترونیکی به سرعت در حال افزایش است. بدون شک موفقیت در این امر، مستلزم استقبال مخاطبین از این نوع آموزش ها می باشد. یکی از روش های پیش بینی استقبال افراد از موضوعی خاص و به تبع آن پیش بینی رفتار ایشان، اطلاع از نگرش آنها می باشد. لذا هدف از این پژوهش بررسی نگرش دانشجویان به عنوان مخاطبین، نسبت به دوره های آموزش مجازی است.

روش مطالعه: جامعه آماری این تحقیق، شامل کلیه دانشجویان دانشکده های پرستاری و پیراپزشکی است که در نیمسال اول سال ۸۸-۸۷ حداقل یک واحد آموزش مجازی را گذرانده اند. نمونه گیری به شیوه در دسترس انجام گرفته و (n=۷۲) است. این مطالعه از نوع پیمایشی بوده و برای سنجش میزان نگرش دانشجویان از پرسشنامه ای که سید نقوی (۱۳۸۵) طراحی کرده است، کمک گرفته شده است. روایی آن توسط ۴ نفر از متخصصان، مورد تأیید مجدد قرار گرفت. پایایی ابزار با توجه به آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۱ است. این ابزار از ۵ مولفه یادگیری الکترونیکی به عنوان محیط یادگیری مستقل، محیط یادگیری موثر،

کد مقاله: ۰۱۷

تجارب استفاده از آزمون CPMP در ارزیابی کیفی دستیاران رشته جراحی عمومی

نویسندگان: محمدرضا کلانتر معتمدی، عباس فروتن، سیمین نوری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه: استفاده از آزمون های کیفی مانند OSCE و PMP نقش مهمی در ارزشیابی نهایی دستیاری دارد که در استانداردهای WFME نیز به آن اشاره شده است. این نوع آزمون در ابتدا با استفاده از قلم و کاغذ طراحی و اجرا می شد اما در سالهای بعد بصورت کامپیوتری درآمده که به آن CPMP (Computerized Patient Management System) می گویند. هدف از این کار پیدا کردن مشکلات اجرایی PMP و کسب آمادگی لازم جهت برگزاری آزمون دستیاری به این شیوه می باشد.

روش مطالعه: ما در یکی از دانشگاه های علوم پزشکی، نوع شاخه ای آن را بصورت محدود، و نوع خطی آن را بصورت گسترده تر با استفاده از کامپیوتر روی ۶۸ نفر از دستیاران جراحی سالهای اول تا پنجم انجام دادیم. Case مطرح شده در این امتحان شامل یک شرح اولیه و ۸ مرحله از تغییرات مختلف او در وضعیت های مختلف اورژانس اولیه، اقدامات قبل از عمل، عمل جراحی، اقدامات بعد از عمل و فلور آپ بیمار بود. رنج نمرات از منفی هشت تا مثبت هشت تعیین شده بود که به ازاء هر گزینه در سیستم داده می شد. جمع نهایی امتیاز کسب شده از هر هشت مرحله به عنوان نمره نهایی دستیار توسط سیستم اعلام می گردید. در

ضروری می‌دانستند. داده‌ها موید آن بود تعامل بین همکلاسی پسر و دختر به یک باره رخ نمی‌دهد بلکه محیط کارآموزی زمینه‌ای برای نزدیک کردن آنها به یکدیگر است. شرکت کنندگان دختر اظهار داشتند در محیط‌های آموزشی بالینی، شناخت بیشتری از جنس مخالف کسب می‌نمایند. تجربیات دختران و پسران متفاوت بود. "درگیری عاطفی و طرد شدن، دریافت کمک از سوی هم‌تای دختر، رقابت درسی، کسب بصیرت" مضامینی است که تجربیات دانشجویان پسر و "بی‌فایده بودن ارتباط با پسر، سخت بودن شناخت پسران، بلوغ فکری ناکافی، دریافت کمک طی کارورزی، یادگیری جسارت و اعتماد به نفس از هم‌تای پسر" از مضامینی است که تجربه دختران را در ارتباط با داشتن همکلاسی جنس مخالف در محیط آموزشی توصیف می‌نماید.

بحث و نتیجه‌گیری: دوره دانشگاهی به دلیل کوتاه بودن و یادگیری تخصصی و آماده شدن برای زندگی کاری آینده، استرس‌زا می‌باشد. داشتن همکلاسی با جنس مخالف، در این دوره، خود یک چالش اساسی است. هر چند که دانشجویان داشتن همکلاسی جنس مخالف را ضروری می‌دانستند اما به دلیل نداشتن زمینه آشنایی با جنس مخالف در سنوات تحصیلی قبل، مواجهه ناگهانی با آنان موجب درگیری‌های عاطفی می‌شود به طوری که اثر بازدارندگی بر یادگیری دارد. وجود مشاوران آگاه و معتمد در دانشگاه‌ها می‌تواند به دانشجویان در مقابله صحیح با شرایط اجتماعی فرهنگی محیط‌های آموزشی کمک نماید.

کد مقاله: ۰۱۹

بررسی تاثیر همسان سازی گروه‌های کوچک در کارآمدتر کردن روش Snow Ball Group

نویسندگان: محسن متشکرآرانی، پویا فراهادی، مهدی متشکرآرانی، حمید میرزاخانی، ایمان برومند

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارتش، دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مقدمه: کار در گروه‌های کوچک یکی از روش‌های آموزشی جهت ارتقاء سطح یادگیری دانشجویان است. روش Snow ball group مدلی از کار در گروه‌های کوچک می‌باشد. در این روش بعثت جلوگیری از تکرار مباحث مشابه، ذهن دانشجو درگیری کم‌تری خواهد داشت. از سویی کارآمدتر کردن روش‌های آموزشی از اهداف اصلی محققان آموزش پزشکی می‌باشد. لذا در این طرح با همسان‌سازی جفت‌های اول در روش Snow ball کارآمدتر شدن این روش را آزموده‌ایم.

ابتدای جلسه با گذراندن یک امتحان تستی با یک مثال بازسازی شده، تمامی مراحل کار، مقررات و نحوه اجرای امتحان برای شرکت کنندگان بطور عملی مشخص شد.

یافته‌ها: Case مطرح شده در هشت مرحله طراحی گردید که هر مرحله بطور متوسط شامل ۹ گزینه و جمعا کل امتحان شامل ۷۵ گزینه بود. پس از امتحان منحنی‌های مربوط به هر آیتم سوال به ازاء سال دستیاری تهیه شد.

بحث و نتیجه‌گیری: طراحان سوال با استفاده از امکان آنالیز پاسخهای داده شده به هر گزینه (انتخاب یا عدم انتخاب) در سیستم توانستند با مشکلات مربوط به فرآیند یاددهی- یادگیری در گروه خود بطور مشخص آشنا شده و به رفع آن پردازند که این کار بیانگر توان PMP بعنوان ابزار قوی آموزشی بود. بررسی اولیه نشان می‌دهد که اگر چه برخی از شرکت کنندگان در تئوری قوی بودند ولی در مدیریت بیمار نتوانسته بودند موفقیت زیادی کسب کنند. شناخت این موارد می‌تواند به تربیت دستیاران توانمند در ارائه خدمات درمانی کمک نماید.

کد مقاله: ۰۱۸

هم‌تایان جنس مخالف به عنوان بازدارنده و تسهیل کننده یادگیری: بررسی دیدگاه و تجربیات دانشجویان

نویسندگان: منیره کاظمی، اکرم ثناگو، لیلا جویباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: برقراری ارتباط به شکل موثر و یا ضعیف بخش اصلی زندگی و همه فعالیت‌های ما را تشکیل می‌دهد و همه فعالیت‌های ما نوعی ارتباط محسوب می‌گردد. هدف از مطالعه حاضر بررسی دیدگاه و تجربیات دانشجویان پسر و دختر از همکلاسی بودن با جنس مخالف و پیامدهای آموزشی آن بوده است.

روش مطالعه: در این مطالعه کیفی از دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گلستان برای شرکت در مطالعه دعوت به عمل آمد. با توجه به اشباع مفهومی طبقات، مصاحبه با ۲۰ دانشجو از کفایت لازم برخوردار بوده است. از نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و برای گردآوری داده‌ها از مصاحبه‌های انفرادی نیمه‌ساختار و عمیق استفاده شده است. مصاحبه‌ها خط به خط دست نویس، کدگذاری، طبقه‌بندی و آنالیز محتوایی شدند.

یافته‌ها: هر دو جنس، داشتن همکلاسی جنس مخالف را به دلیل "آمادگی برای زندگی کاری آتی و شناخت جنس مخالف"

شده است. اما این امر بدون توجه به زیرساخت‌های آن موفقیت آمیز نخواهد بود. یکی از زیرساخت‌های اساسی، آمادگی دانشجویان برای استفاده از این آموزش‌ها است. اما متأسفانه پژوهش‌های اندکی در زمینه اطلاع از میزان آمادگی دانشجویان انجام گرفته است. لذا این تحقیق سعی بر آن دارد که به بررسی میزان آمادگی دانشجویان برای حضور در دوره‌های آموزش مجازی پردازد.

روش مطالعه: روش مطالعه پیمایشی است و ابزار این تحقیق، پرسشنامه‌ای خودساخته است. روایی پرسشنامه توسط متخصصین بررسی شد. پایایی ابزار با توجه به آزمون آلفای کرونباخ ۰/۷۵ است. این ابزار در مجموع از ۶ مولفه و ۱۸ متغیر تشکیل شده است. جامعه آماری این طرح شامل کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مشهد بوده و نمونه آماری به شیوه نمونه در دسترس ($n=72$) انتخاب شده است.

یافته‌ها: نتایج آماری مولفه‌های گوناگون نشان داد که ۵۸٪ دانشجویان اعتماد به نفس و مسئولیت‌پذیری خود را زیاد و ۲۴٪ کم، ۵۲٪ توانمندی مجازی خود را زیاد و ۲۶٪ کم، ۵۲٪ مهارتشان را در فناوری اطلاعات کم و ۳۴٪ زیاد، ۴۴٪ مشارکت و خلاقیتشان را کم و ۴۰٪ زیاد، ۴۳٪ عوامل انگیزشی و نگرشی خود را کم و ۳۸٪ زیاد ارزیابی کرده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: قبل از تصمیم‌گیری برای راه‌اندازی این دوره‌ها، بایستی موانع موجود درگسترش این آموزش‌ها از جمله آمادگی‌های مورد نیاز مخاطبین، شناسایی و پیش‌زمینه‌های لازم برای اجرای آن ایجاد شود.

روش مطالعه: این مطالعه بصورت تجربی بر روی ۳۲ نفر از دانشجویان رشته پزشکی عضو کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه ارتش صورت گرفت. ابتدا دانشجویان در دو گروه ۱۶ نفره بصورت همسان تقسیم گردیدند. نحوه چیدن جفت‌های دو نفره در گروه اول بصورت تصادفی و در گروه دوم، بصورت همسان از نظر مقطع تحصیلی و سابقه امور اجرایی انجام شد. در ادامه، عنوانی در زمینه تغییرات در اساسنامه مرکز به دو گروه ارائه گردید. روش ارزیابی بصورت مصاحبه حضوری و ارائه برگه‌های نظرسنجی به دانشجویان با اعتبار و پایایی $\alpha=0/85$ بود. بررسی کمیت و کیفیت خروجی دو گروه توسط سرپرست و معاونت پژوهشی دانشگاه صورت پذیرفت.

یافته‌ها: میانگین رضایت دانشجویان در زمینه ارائه ایده و بحث فعال در گروه مداخله به صورت معنادار بیشتر از گروه تصادفی می‌باشد ($P<0/05$). از سویی میزان ریزش نظرات در گروه تصادفی نسبت به گروه مداخله افزایش معناداری را نشان می‌دهد ($P<0/05$). مقایسه میزان کیفیت ایده‌ها در خروجی گروه مداخله با ۷۳/۵ امتیاز در مقایسه با گروه تصادفی با ۶۷/۵ امتیاز تفاوت آماری معناداری را نشان می‌دهد ($P<0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد که همسان بودن گروه‌ها نقش مهمی در ارائه ایده‌های بهتر و بحث فعال دارد. در یک جمع‌بندی کلی، همسان‌سازی جهت کارآمدتر کردن این روش پیشنهاد و استفاده از این روش آموزشی در جهت آموزش پزشکی توصیه می‌گردد.

کد مقاله: O۲۰

بررسی میزان آمادگی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مشهد برای حضور در دوره‌های آموزش مجازی سازمان متبوعی که پژوهش در آن انجام شده است: مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی مشهد

نویسندگان: معصومه محمد حسین زاده، مقصود امین خندقی، نیره هوشیار

آدرس: دانشگاه فردوسی مشهد

مقدمه: روند استفاده از آموزش الکترونیکی در همه رشته‌ها به سرعت در حال افزایش است. در آموزش پزشکی نیز، این نوع آموزش به دلیل برخورداری از قابلیت‌های بالایی همچون بزرگنمایی و چند بعدی کردن تصاویر، امکان شبیه‌سازی و طراحی بیماران مجازی و جذاب بودن محیط آموزشی با استقبال روبرو

کد مقاله: O۲۱

بررسی تفکر انتقادی در دانشجویان دانشکده پزشکی شیراز

نویسندگان: میترا امینی، نوید فضلی‌نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: قابلیت تفکر انتقادی، به توانایی برای پرسیدن سؤال‌های تشخیصی بر پایه مطالعاتی برای ایده‌ها و تصمیمات بهتر، وابسته است. این قابلیت‌ها می‌توانند از طریق یک روند فعال یادگیری و تمرین کسب شوند. بخش بالینی آموزش پزشکی می‌تواند فرصتی را به وجود بیاورد تا تفکر انتقادی رشد کند. دانشجویان از علوم پایه و بالینی برای طراحی سؤالات استفاده می‌کنند و بر اساس پاسخ‌ها تشخیص و درمان صحیح را برنامه‌ریزی می‌کنند.

خلاقیت اختصاص داده شد. جهت آموزش از سخنرانی، کار در گروه کوچک، آموزش بر مبنای حل مسأله و ... استفاده شد. جهت ارزشیابی، ارزشیابی ۳۶۰ درجه از کلیه شرکت کنندگان و دست‌اندرکاران به عمل آمد. همچنین میزان دستیابی به اهداف به وسیله یک آزمون نهایی و تحویل پروژه و نظارت بر فعالیت‌های گروهی و همچنین خودسنجی در دانشجویان شرکت‌کننده مورد سنجش قرار گرفت.

یافته‌ها: در مجموع ۶۳ دانشجو از ۱۳ دانشگاه علوم پزشکی سراسر کشور در این دوره شرکت نمودند. از دید دانشجویان از بین عناوین کلی مطرح شده بیشترین کفایت آموزشی مربوط به عناوین آموزش پزشکی سپس نبوغ و خلاقیت و بعد مدیریت و اخلاق حرفه‌ای بود. نتایج ارزشیابی ۳۶۰ درجه از کمیته اجرایی دانشجویی کنگره و اعضای هیأت علمی مرکز و مدرسین نیز نشان داد که بیش از ۹۰٪ مجریان میزان دستیابی به اهداف آموزشی را در هر یک از زیرگروه‌ها در سطح بسیار خوب تا عالی قلمداد کرده بودند و همچنین در ارزشیابی کلی برنامه که از مجریان و مدرسین خواسته شده بود که نمره‌ای از صفر تا ۲۰ را به برنامه اختصاص دهند میانگین نمره داده شده ۱۸/۹۷ با انحراف معیار ۱/۱۸ بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به مؤثر بودن این برنامه و با عنایت به تنوع و گستردگی تحولات در جهان امروز ضرورت برگزاری برنامه‌های آموزشی جهت برآوردن انتظارات جدید بطور مستمر باید مورد توجه قرار گیرد. در این راستا ضروری است که برنامه‌ریزان مراکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی سراسر کشور در جهت تأمین نیروی انسانی مجرب، تجهیزات، امکانات مورد نیاز و تکمیل محتوای آموزشی برنامه‌های این چنینی کوشا باشند.

کد مقاله: ۰۲۳

بررسی تنوع و تعداد اعمال جراحی در بخشهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران با استفاده از تحلیل محتوای لاگ بوک دستیاران سال آخر جراحی عمومی

نویسندگان: علی امینیان، علیرضا کاظمینی، ژامک خورگامی، عادل یزدانخواه، عباس علی بخشی، علی جعفریان، عباس ربانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: یکی از عوامل لازم برای تحقق آموزش مناسب جراحی وجود تعداد و تنوع بیماران، متناسب با کوریکولوم آموزشی مصوب می‌باشد. هدف از این مطالعه بررسی تنوع و تعداد اعمال جراحی در بخشهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران با

روش مطالعه: این مطالعه بر روی ۶۰ دانشجوی پزشکی در ۳ گروه اینترن، اکسترن و فیزیوپات که به روش تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند انجام شد و با استفاده از پرسشنامه تفکر انتقادی کالیفرنایی ب که روایی و پایایی ترجمه فارسی آن در مطالعات قبلی به اثبات رسیده بود، توانایی تفکر انتقادی دانشجویان بررسی شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که اکثریت دانشجویان دارای توانایی تفکر انتقادی ضعیف می‌باشند و هم چنین فقط میانگین امتیازات توانایی استنباط دانشجویان اینترن از ۲ گروه دیگر بالاتر بود.

بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که دانشجویان پزشکی طی ۷ سال تحصیل نتوانسته‌اند قابلیت تفکر انتقادی خود را افزایش دهند. اولاً اینکه دانشجویان پزشکی نتوانسته بودند دانش خود را از دوره فیزیوپات برای دوره بالینی پایه‌گذاری کنند. ثانیاً دانشجویان نتوانسته بودند ارزش منابع مرجع را در سال‌های بالینی به خوبی اولویت‌بندی کنند. به نظر می‌رسد نیاز به آموزش این مهارت بوسیله برگزاری کارگاههای مناسب وجود دارد.

کد مقاله: ۰۲۲

بررسی میزان موفقیت اولین مدرسه تابستانی بین‌رشته‌ای کشوری شیراز در دستیابی به اهداف آموزشی این دوره

نویسندگان: میترا امینی، محمدرضا دهقانی، جواد کجوری، غلامرضا صفایی‌اردکانی، محمدمهدی ثاقب، زهرا کریمیان، محبوبه صابر، لیلا بذرافکن

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: آموزش و تربیت " دانشجو"، در کشور شاید مهمترین رسالت دانشگاه محسوب گردد. ضرورت توجه به آموزش‌های عمومی دانشجویان و نیز دستیابی به جدیدترین دانش روز از یک سو، و برنامه فشرده تحصیلی و حجم زیاد دروس اصلی به ویژه در رشته پزشکی این انتخاب را بوجود می‌آورد که بتوان بسیاری از نیازهای آموزشی دانشجویان را در قالب دوره‌های آموزشی کوتاه مدت طراحی و ارائه نمود. این تحقیق به منظور تعیین میزان موفقیت اولین مدرسه تابستانی بین رشته‌ای شیراز در دستیابی به اهداف آموزشی این دوره، طراحی گردید.

روش مطالعه: عناوین دوره در چهار گروه کلی آموزش پزشکی، اخلاق پزشکی، مدیریت، خلاقیت و نبوغ تقسیم‌بندی شدند. در هر گروه نیز زیر گروه‌ها تعیین گردیدند و در مجموع ۸۳ موضوع مورد بحث قرار گرفت. ۵۰ ساعت به آموزش پزشکی، ۲۶ ساعت به اخلاق حرفه‌ای، ۲۴ ساعت به مدیریت و ۱۰ ساعت به نبوغ و

اعمال جراحی بعدی، پروژه‌های تحقیقاتی، تعیین هزینه‌های بیمارستانی و مسائل قانونی مورد استفاده واقع گردد. برنامه آموزشی مشخصی در مورد شیوه نگارش صحیح شرح عمل در برنامه‌های دستیاری وجود ندارد. شواهد محدود موجود بیانگر کیفیت ضعیف شرح عمل‌ها می‌باشند. هدف از این مطالعه بررسی کیفیت شرح عمل‌های دستیاران رشته جراحی عمومی و تاثیر یک برنامه آموزشی کوتاه در این زمینه بوده است.

روش مطالعه: این مطالعه در دانشگاه علوم پزشکی تهران با ۴ بیمارستان آموزشی، ۱۳ بخش جراحی و ۵۴ دستیار جراحی عمومی انجام پذیرفت. چک‌لیست ارزیابی شرح عمل در برگرفته ۱۹ مورد از جنبه‌های مختلف شرح عمل و بر اساس مقیاس لیکرت سه درجه‌ای با همفکری اعضای هیات علمی مهیا گردید. ۱۰ نفر از اعضای هیات علمی با استفاده از این چک‌لیست در یک روز به ارزیابی تمام بخشهای جراحی پرداختند، به نحوی که از هر بخش حداقل پنج پرونده مورد ارزیابی قرار گرفت. سپس در یک جلسه آموزشی کوتاه، اهمیت شرح عمل و شیوه نگارش صحیح آن به تمامی دستیاران آموزش داده شد. دو ماه بعد مجدداً ارزیابی پرونده‌ها بدون اطلاع دستیاران انجام پذیرفت. نمرات کسب شده با آزمون تی زوج مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین نمره کسب شده اولیه $4/9 \pm 29/6$ و نمره پس از آموزش $4/6 \pm 33$ اختلاف معناداری داشت ($P=0/0001$).

بحث و نتیجه گیری: آموزش شیوه نگارش شرح عمل میتواند به افزایش کیفیت این مدرک مهم پزشکی منجر گردد که این امر به نوبه خود مزایای بسیاری از جمله مراقبت بهتر از بیمار را در پی دارد. به علاوه با طراحی چک‌لیست‌های بررسی شرح عمل میتوان دستیاران را بهتر ارزیابی نمود.

کد مقاله: ۰۲۵

بررسی مشکلات آموزشی دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۳۸۶)

نویسندگان: حمید بخشی، مصطفی صادقی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مقدمه: آموزش عالی به سرعت در حال رشد است و هر روز بیشتر با فرآیندهای جهانی شدن مواجه می‌شود. کیفیت خدمات آموزشی با تاکید بر رضایت دانشجویان اخیراً از اهمیت زیادی برخوردار شده است. بررسی وضعیت موجود نظام آموزشی، امکان ارتقاء سطح کیفی و کمی آموزش دندانپزشکی را فراهم می‌آورد. این مطالعه با هدف تعیین نظرات دانشجویان در مورد مشکلات آموزش آنان انجام شده است.

استفاده از تحلیل محتوای لاگ‌بوک دستیاران سال آخر جراحی عمومی و مقایسه آن با حداقل‌های مصوب در کوریکولوم آموزشی جراحی عمومی می‌باشد.

روش مطالعه: جامعه مورد نظر در این مطالعه مقطعی، دستیاران سال آخر جراحی عمومی در سه مرکز آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران می‌باشند. بر اساس برنامه آموزشی، دستیاران ملزم به تکمیل کتابچه لاگ‌بوک می‌باشند. این کتابچه حاوی اطلاعاتی درباره تعداد، نوع بیماری و عمل جراحی انجام گرفته توسط دستیار (به عنوان جراح اصلی یا کمک) می‌باشد. دستیاران موظفند اطلاعات کتابچه خود را در فایل کامپیوتری لاگ‌بوک (در محیط اکسل) خلاصه نمایند. مقایسه اطلاعات لاگ‌بوک در پایان دوره دستیاری با تعداد اعمال ضروری در کوریکولوم جراحی عمومی انجام پذیرفت.

یافته‌ها: حداقل تعداد اعمال جراحی در کوریکولوم مصوب ۱۱۹۳ عمل می‌باشد. میانگین تعداد اعمال جراحی دستیاران ۲۰۳۱ بوده است (از ۱۲۴۸ تا ۲۵۴۴). حداقل تعداد اعمال جراحی تروما در کوریکولوم مصوب ۵۰ عمل می‌باشد. میانگین تعداد اعمال جراحی تروما دستیاران ۶۶ بوده است (از ۳۵ تا ۱۶۰). تجربه اعمال جراحی تروما در بیمارستان شریعتی کمتر از دو مرکز دیگر می‌باشد.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس نتایج بدست آمده از بررسی لاگ‌بوک دستیاران جراحی عمومی، تعداد بیماران بستری و عمل شده در مراکز مختلف آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران کافی بوده و حتی از تعداد موارد در نظر گرفته شده در کوریکولوم آموزشی بیشتر می‌باشد. از آنجا که لازم است رزیدنت‌های جراحی انواع اعمال جراحی و تکنیک‌های مختلف را بیاموزند، پیشنهاد میشود طی چرخش‌های مشخص در مراکز مختلف، آموزشهای لازم را فرا گیرند.

کد مقاله: ۰۲۴

آموزش نگارش شرح عمل در برنامه دستیاری جراحی عمومی

نویسندگان: علی امینیان، علیرضا کاظمینی، احمد کاویانی، ژامک خورگامی، عادل یزدانخواه، عباس علی بخشی، حسین محمودزاده، ابوالفضل شجاعی‌فرد، هادی احمدی آملی، خلیل اسفندیاری، علی جعفریان، عباس ربانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: تمامی پزشکان باید توانایی ثبت دقیق اطلاعات پزشکی را داشته باشند. شرح عمل از مدارک مهم پرونده بیماران میباشد که میتواند در بررسی اقدامات درمانی برای بیمار، برنامه‌ریزی برای

پرسشنامه ویژگی‌های دموگرافیک و تحصیلی، مطالعه اصلی صورت گرفت. ارائه پرسشنامه در دو مرحله به دانشجویان نمونه پژوهش (در شروع نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۶-۸۵ و پایان نیمسال اول سال تحصیلی ۸۷-۸۶) جهت تکمیل ارائه شد. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، اطلاعات آنان در برنامه SPSS وارد شد. بر اساس دستورالعمل پرسشنامه، استخراج نتایج صورت می‌گیرد. متغیرهای مورد اندازه‌گیری بوسیله پرسشنامه شامل روش‌های یادگیری دانشجویان شامل روش‌های بصری، سمعی، لمسی، تجربی، فردی و گروهی و متغیرهای دموگرافیک و معدل مرحله اول و معدل دوم بود. روش‌های آماری شامل فراوانی، درصد و مقایسه میانگین نمرات کسب شده از پرسشنامه و معدل می‌باشد. روش آماری کای دو، ضریب همبستگی، paired T.test و ANOVA جهت بررسی تفاوت‌ها در گروه‌ها و سبک‌های شش‌گانه استفاده شد.

یافته‌ها: سبک ماژور دانشجویان ممتاز در مرحله اول شامل سبک دیداری (۴۸ درصد ماژور) بود. و در دانشجویان ضعیف سبک مینور دیداری و شنیداری بود. در مرحله دوم سبک ماژور دانشجویان ممتاز سبک علمی، دیداری و در دانشجویان ضعیف سبک ماژور، حرکتی بود. تفاوت تغییرات سبک‌های دانشجویان در مرحله اول و دوم در گروه‌های دانشجویان قوی و ضعیف تغییرات سبک دیداری در سبک‌های دیگر معنی‌دار بود. ضمناً میانگین نمره سبک شنیداری در هر دو گروه تغییرات نزولی داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری: مرور زمان در تحصیل موجب تغییر در سبک‌های یادگیری دانشجویان قوی و ضعیف‌تر می‌شود که تغییرات سبک به سوی عملی و حرکتی است. جهت آموزش دانشجویان، توجه به سبک اصلی و ترجیحی یادگیری دانشجویان، ضروری است و اساتید باید برای دانشجویان دانشگاه بیشتر از روش‌های فعال در تدریس دروس بدلیل سبک اکثریت دانشجویان "کار عملی در فیلد و آزمایشگاه" استفاده نمایند.

کد مقاله: ۰۲۷

بررسی میزان گرایش به تفکر انتقادی و ارتباط آن با عزت نفس در دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری

نویسندگان: معصومه برخوردار، شمس‌الملوک جلال‌منش، محمود محمودی

آدرس: دانشگاه آزاد اسلامی یزد

مقدمه: تفکر انتقادی یک بعد اساسی در پرستاری است و در آموزش پرستاری بسیار بحث شده است. گرایش‌ها عامل تعیین

روش مطالعه: از بین ۱۴۱ دانشجوی دندانپزشکی تعداد ۱۳۵ نفر پرسشنامه‌ای را که مشتمل بر دو قسمت مشخصات دموگرافیک و ۳۲ سوال مربوط به مشکلات آموزشی بود تکمیل نمودند. روایی و پایایی پرسشنامه با روایی محتوا و آزمون مجدد تعیین شد. آنالیز داده‌ها با نرم‌افزار انجام و از روش‌های آماری توصیفی استفاده شد.

یافته‌ها: مهمترین مشکلات موجود در امر آموزش از دید دانشجویان، عدم توجه مسئولین آموزش به مشارکت دانشجویان در تصمیم‌گیری‌های آموزشی، عدم کارآیی دروس علوم پایه در دوره بالینی، عدم در دسترس بودن اساتید راهنما و مشاوره در هنگام نیاز دانشجو را می‌توان نام برد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌ها مشارکت دادن دانشجویان و استفاده از نظرات آنان در تصمیم‌گیری آموزشی، تدوین و تدریس دروس علوم پایه به طریقی که در دوره بالینی کارآتر باشد، استفاده از اساتید راهنما و مشاوره در جهت رفع مشکلات آموزشی و روحی دانشجویان سبب ارتقاء کیفیت آموزشی خواهد شد.

کد مقاله: ۰۲۶

بررسی مقایسه‌ای تغییرات سبک‌های یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانشجویان ممتاز و غیرممتاز دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۱۳۸۶)

نویسندگان: حمید بخشی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مقدمه: عوامل موثر بر یادگیری بسیار متفاوت می‌باشد. شناخت سبک‌های یادگیری توسط اساتید، می‌تواند در الگوی آموزشی اساتید و بر موفقیت تحصیلی فراگیران آنها مفید باشد زیرا انتخاب روش‌های متنوع در تدریس می‌تواند فرصت‌های مناسب یادگیری را افزایش دهد. همچنین توجه به برآوردن نیازهای یادگیری فراگیران بر اساس روش مطلوب آنان موجبات افزایش رضایتمندی و بهبود پیشرفت تحصیلی دانشجویان را به همراه خواهد داشت. لذا این بررسی با هدف تعیین تاثیر تغییرات سبک‌های یادگیری بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان ممتاز و غیرممتاز طراحی گردیده است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی بر روی تعداد ۲۴۰ نفر از دانشجویان کارشناسی و دکترای حرفه‌ای دانشگاه با روش نمونه‌گیری طبقه‌ای تصادفی براساس میانگین نمرات دو ترم اخیر دانشجویان صورت گرفت به طوری که تعداد ۱۲۰ نفر دارای معدل بالای ۱۵ و ۱۲۰ نفر معدل کمتر از ۱۵ داشته باشند. پس از اجرای مطالعه پایلوت، با کمک پرسشنامه سبک‌های یادگیری رید (ried) و

قدرت قضاوت و تمیز درست و غلط از یکدیگر را بدست می‌آورد. ما با استفاده از این تئوری امتحان OSCE را به شیوه‌ای جدید ارائه کردیم تا فراگیران با ارزشیابی مواد امتحانی آموخته شوند.

روش مطالعه: فیلم‌های متعدد و متنوعی که دارای غلط‌های عمدیست توسط همکاران هیأت علمی تهیه شده و امتحان از طریق کامپیوتر به عمل می‌آید. مثلاً ۱۵-۱۰ فیلم با ویژگیهای فوق‌الذکر در قالب فورمت پاورپوینت و از طریق کامپیوتر اختصاصی در اختیار فراگیران قرار گرفته و آنان بامرور تک‌تک فیلم‌ها به سوالات مطروحه پاسخ می‌دهند.

یافته‌ها: ۱- این روش نیاز به نیروی انسانی را در زمان امتحان به شدت کاهش می‌دهد، ۲- با این روش نیاز به مواد از جمله بیمار یا بیمارنا به شدت کاهش می‌یابد، ۳- عمق یادگیری فراگیران افزایش می‌یابد چون باید به حدی از توانمندی برسند که بتوانند غلط‌های عمدی فیلم‌ها را استخراج کنند. هیأت علمی طراحی سوالات را با دید همه جانبه انجام می‌دهد تا مواد امتحانی از اعتبار مناسبی برخوردار باشند.

بحث و نتیجه‌گیری: روش فوق از یکطرف به آموزش عمق و غنای بیشتری بخشیده و از طرف دیگر میزان استرس ناشی از اجرای امتحان OSCE (استرس ناشی از چرخش در ایستگاهها و یا ناشی از حضور هیأت ممتحنه) را به شدت کاهش می‌دهد.

کد مقاله: O۲۹

دیدگاه دانشجویان دانشکده بهداشت و تغذیه تبریز درباره کارآموزی در عرصه

نویسندگان: جعفرصادق تبریزی، لادن مردانی، هادی کلاتری، زهرا حمزه‌ای

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: دانشجویان مدیریت و بهداشت عمومی برای انجام وظایف حرفه‌ای خود در عرصه‌های ارائه خدمات بهداشتی درمانی نیازمند کسب مهارت‌های خاص هستند تا بتوانند نیازها، توقعات و انتظارات مردم و سیستم‌های سلامت را برآورده سازند. برای تحقق ویژگی‌های حرفه‌ای و کسب مهارت‌های مورد نیاز، آموزش دانشجویان در عرصه‌های کارآموزی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. مطالعه حاضر با هدف شناسایی مشکلات کارآموزی در عرصه از دیدگاه دانشجویان طراحی گردیده تا امکان ارائه پیشنهادات کاربردی برای ارتقای کیفیت آموزش و تدوین برنامه مطلوب کارآموزی در عرصه مهیا گردد.

کننده تفکر انتقادی است و بدون آنها تفکر انتقادی اتفاق نمی‌افتد یا زیر سطح استاندارد نمود می‌کند. این مطالعه به منظور بررسی میزان گرایش به تفکر انتقادی و ارتباط آن با عزت نفس در دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری انجام شده است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی همبستگی است. نمونه‌های این مطالعه ۱۷۰ نفر بودند که به صورت تصادفی ساده انتخاب گردیده‌اند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای مشتمل بر سه بخش، که بخش اول شامل مشخصات دموگرافیک، بخش دوم پرسشنامه گرایش به تفکر انتقادی کالیفرنیا و بخش سوم پرسشنامه عزت نفس روزنبرگ بود. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۸۱/۸ درصد دانشجویان دارای گرایش به تفکر انتقادی متزلزل بودند و زیرگروه‌های جستجوگری در ۵۷/۶ درصد، قدرت تجزیه و تحلیل در ۶۲/۴ درصد و اعتماد به نفس در ۵۱/۸ درصد مثبت؛ و زیرگروه‌های انتقادپذیری در ۷۶/۵ درصد، قدرت سازماندهی در ۶۰/۶ درصد، و رشدیافتگی در ۶۵/۳ درصد متزلزل؛ و زیرگروه حقیقت‌جویی در ۶۷/۱ درصد منفی می‌باشد و بین گرایش به تفکر انتقادی و عزت نفس ارتباط معنی‌داری وجود دارد ($P=0/015$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش که نشان داد گرایش به تفکر انتقادی در دانشجویان پرستاری متزلزل می‌باشد، بر لزوم استفاده از استراتژی‌های خاصی جهت رشد گرایش به تفکر انتقادی تأکید می‌شود. همچنین بین گرایش به تفکر انتقادی و عزت نفس در دانشجویان پرستاری ارتباط وجود دارد، لذا نیاز است اساتید با ایجاد نگرش مثبت نسبت به رشته تحصیلی و حرفه پرستاری و با تفویض اختیار کافی به دانشجویان در محیط‌های بالینی و تشویق به بکارگیری دانش فراگرفته شده در هنگام ارائه مراقبت به بیماران، در دانشجویان حس عزت نفس کافی برای انجام قضاوت و تصمیم‌گیری را در شرایط مختلف بالینی ایجاد نمایند.

کد مقاله: O۲۸

OSCE بر بام Bloom

نویسندگان: نعمت بیلان، سیامک شیوا

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: بر اساس رده‌بندی بلوم، در حیطه دانش نظری بالاترین سطح را ارزشیابی به خود اختصاص داده و در طی آن فراگیر

روش مطالعه: این مطالعه بصورت کیفی در خصوص مشکلات واحد کارآموزی در عرصه رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی و بهداشت خانواده با رویکرد پدیدار شناسی در تیرماه ۱۳۸۷ انجام شد و داده‌ها با استفاده از روش بحث گروهی متمرکز جمع‌آوری گردید. در این مطالعه سه بحث گروهی جداگانه انجام شد که در کل ۲۲ نفر در این بحث‌ها حضور داشتند.

یافته‌ها: در این مطالعه درون مایه‌های هماهنگی، آموزش در عرصه، حضور مربی در عرصه و آزمون پایان دوره، منشاء بیشترین مشکلات بوده، درون مایه‌های برنامه‌ریزی، طرح درس، منابع آموزشی، گزارش کارآموزی و کلاس‌های توجیهی از اهمیت نسبی برخوردار بوده و درون مایه‌های انجام کار عملی، نحوه حضور و غیاب دانشجویان، همکاری و رضایت کارکنان عرصه‌های کارآموزی از دانشجویان مشکلات نسبتاً کمتری را سبب می‌شدند.

بحث و نتیجه‌گیری: داده‌های حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد که اغلب مشکلات بیان شده از جانب دانشجویان به درون مایه‌های برنامه‌ریزی، تامین مربیان مقیم در عرصه‌های کارآموزی، اصلاح شیوه‌های آموزش و ارزشیابی و تدوین طرح درس بر می‌گردد که اصلاح آنها موجب پیشگیری از مشکلات بعدی، بهبود کیفیت کارآموزی‌ها و ارتقای دانش و مهارت دانشجویان خواهد شد.

دانشجوی خوب" بوده است. داده‌ها دست‌نویس، کدگذاری و طبقه‌بندی شدند و بر اساس تحلیل محتوی، آنالیز شدند.

یافته‌ها: نتایج حاکی از وجود پرفکشنیسم بوده است. مضمون اصلی استخراج شده در این مطالعه "خوب واقعی یا پرفکت" با مضامین فرعی "مطالعه داشتن، مدیریت زمان، اشراف به مسائل روز، اعتماد به نفس بالا، مهارت حرفه‌ای، اولویت دادن به دانشجویی، محبوب بودن در دانشگاه، شان و وقار دانشجویی، فروتنی و ایمان، احترام به اساتید" بوده است. مشارکت‌کنندگان دانشجویانی را خوب می‌دانستند که ابعاد مختلف از قبیل علمی، اخلاقی، فرهنگی، پژوهشی، اجتماعی را در برداشته باشد. هیچیک از دانشجویان مورد بررسی خود را دانشجوی "خوب واقعی" نمی‌دانستند و معتقد بودند تعداد اندکی از این دانشجویان در دانشگاه وجود دارند.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجائی که این مطالعه و بررسی متون پویایی مفهوم دانشجوی خوب بودن را در گذر زمان نشان می‌دهد. جا دارد با تحقیق بر روی این مفهوم در زمانهای خاص، عامل وابسته به این تغییرات را شناسایی و از آن در جهت بهبودی این مفهوم استفاده نمود.

کد مقاله: ۳۱

بررسی توانایی‌های یادگیری "خود راهبر" در دانشجویان پزشکی

نویسندگان: عمار عباسی ماکرانی، آرزو میرفاضلی، لیلا جویباری، اکرم ثناگو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: در رویکرد حافظه محور، مطالب یک طرفه از سوی معلم به دانشجویان ارائه می‌شود، غافل از این که این شیوه، خود، مانع یادگیری و خلاقیت است. به عقیده پیازه آموزش مانع خلاقیت است. رشته پزشکی به دلایل مختلف که مهم‌ترین آنها نیاز به، به‌روز بودن اطلاعات و غیره ... می‌طلبد که دانشجویان پزشکی در زمان تحصیل روش‌های خود راهبردی را بیاموزند که این خود نیاز به یکسری مهارت‌ها دارد. هدف از این مقاله بررسی میزان توانایی دانشجویان ترم آخر پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی گرگان در بعد مهارت‌های خودیادگیری self-learning می‌باشد.

روش مطالعه: از کلیه دانش‌آموختگان پزشکی در سال ۱۳۸۷ شامل ۳۰ دانشجو به هنگام مراجعه به اداره آموزش برای تسویه حساب درخواست شد تا میزان توانمندی خود را در خصوص

کد مقاله: ۳۰
حرف پزشکی به دانشجویان خوب نیاز دارند: بررسی دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی گلستان از دانشجوی خوب

نویسندگان: نوشین کاشفی، لیلا جویباری، اکرم ثناگو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: زمانی دانشجوی خوب، دانشجویی بود که خوب درس بخواند، فردی باهوش و مستعد و با معدل باشد. بررسی متون حاکی از آن است تعریف دانشجوی خوب مفهومی پویا است و بر حسب شرایط جامعه در حال تغییر و تحول است. هدف از این مقاله بررسی تجربیات دانشجویان علوم پزشکی از مفهوم "دانشجوی خوب" می‌باشد.

روش مطالعه: در این پژوهش بر اساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف با ۵۰ دانشجوی علوم پزشکی دانشگاه گلستان مصاحبه‌های نیمه‌ساختار به عمل آمده است. سوالات از دانشجویان در مورد "دانشجوی خوب چه کسی است، توصیف تجربیات خود از

یافته‌ها: داده‌ها حاکی از آن است دانشجویان دائم در حال تعامل با همدیگر هستند و آموزه‌ها و یادگیری‌ها طیف وسیعی را در بر می‌گیرد. یادگیری از همکلاسی در بسیاری از موارد از جنبه‌های منفی برخوردار بوده است. مضمون اصلی در این مطالعه "مشارکت با همکلاسی" به دلایل آموزشی و غیر آموزشی بوده است. مشارکت با همکلاسی به منظور "قدرت در مقابل اساتید، مقابله با برنامه‌های اداره آموزش، کنسل کردن برنامه، ایجاد برنامه، شکست دادن قوانین، تقلب کردن" صورت می‌گرفته است. یادگیری مشاهده‌ای نیز نقش پررنگی داشته است. یادگیری "ارتباطات اجتماعی"، "نتیجه بهتر، از بودن با یکدیگر"، "رقابت" و "همکاری" از سایر مضامین می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: یادگیری‌های غیررسمی متعددی در میان دانشجویان و در موقعیت‌های مختلف از کلاس درس گرفته تا محیط‌های بالینی و خوابگاه در جریان است. با توجه به نقش مهم همکلاسی در یادگیری دانشجویان در کلاس و بالین، فراهم کردن شرایط همکاری سازنده، مثبت و آموزشی دانشجویان برای دست یافتن به این امر مهم به نظر می‌رسد.

کد مقاله: O۳۳

بررسی نحوه گذراندن اوقات فراغت دانشجویان دانشگاه‌های استان گلستان در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: علی کاوسی، مهدی حسابی، زهرا سبزی، لیلا جویباری، اکرم ثناگو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: دانشجویان بخشی از جامعه هستند که در فرصت‌های فراغتی زمان دانش‌آموزی خود به کسب علم و دانش پرداخته‌اند. بنابراین زمان دانشجویی می‌تواند بهترین فرصت برای استفاده از برنامه‌های فراغتی از سوی دانشگاه باشد. این امر به نشاط و سرزندگی لازم برای ادامه فعالیت‌های آینده کمک خواهد کرد. هدف از این مطالعه تعیین نحوه گذراندن اوقات فراغت دانشجویان دانشگاه‌های استان گلستان در سال ۱۳۸۶ می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی مقطعی بر روی ۱۲۰۰ دانشجوی پسر و دختر دانشگاه‌های استان گلستان انجام شد. نمونه‌گیری به صورت چند مرحله‌ای و تصادفی در دو دانشگاه آزاد و دو دانشگاه دولتی با استفاده از پرسشنامه که روایی و پایایی آن سنجیده شده بود انجام شد. داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS و با استفاده از آزمون‌های توصیفی و تحلیلی (میانگین، آنالیز و واریانس) آنالیز شدند.

مهارت‌های خودیادگیری و یادگیری خودراهبر را به صورت بسیارضعیف تا بسیارخوب مورد ارزیابی قرار دهند. روایی و پایایی ابزار مطالعه قبلا در مطالعه‌ای در داخل کشور به تایید رسیده بود.

یافته‌ها: متغیرهای "شناسایی منابع کلیدی اطلاعات، جستجوی کتابخانه‌ای، مدیریت اطلاعات" در فارغ‌التحصیلان مورد ارزیابی قرار گرفت. از حداکثر ۱۸ نمره اختصاص داده شده به این بخش، میانگین امتیاز کسب شده ۱۳/۸۸ بوده است. ۱۱/۵ درصد افراد توانایی‌های مربوطه خود را ضعیف، ۲۳/۱ درصد متوسط و ۶۵/۴ درصد بسیارخوب ارزیابی نمودند. دامنه نمرات از ۳ تا ۱۸ متغیر بوده است. در مجموع بیشترین درصد نمونه‌ها (۳۰/۸ درصد) در خودارزیابی بالاترین امتیاز (۱۸) را کسب نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه یادگیری بویژه در رشته پزشکی اساساً ماهیتی علمی و پژوهشی دارد از این رو ضروری است تا دانشجویان مهارت‌های خودراهبردی را بیاموزند. هر چند داده‌های این مطالعه نشان داد که درصد بالایی از دانشجویان حداکثر امتیاز را از خودارزیابی در این مهارت کسب نموده‌اند اما هدف آموزش رساندن صددرصد دانشجویان به این نوع مهارت در زمان دانشجویی می‌باشد.

کد مقاله: O۳۲

دانشجویان و یادگیری از طریق همتایان: بررسی تجربیات دانشجویان علوم پزشکی گلستان

نویسندگان: گلناز محمدی، اکرم ثناگو، لیلا جویباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: امروزه یادگیری گروهی یک بخش ضروری از آموزش علوم پزشکی شده است. دانشجویان در دوره آموزشی به همکلاسی خود به عنوان منبع گسترده‌ای از دانش و به عنوان منبع تفکر انتقادی و الگو نگاه می‌کنند. با توجه به اینکه دانشجویان در دوران تحصیلی در کنار هم قرار دارند نیاز به بررسی در این زمینه می‌باشد. هدف از این مطالعه بررسی تجربیات یادگیری از همتایان در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه کیفی از دانشجویان پزشکی، پرستاری، مامایی، پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان برای شرکت در مطالعه دعوت به عمل آمد. با توجه به اشباع طبقات مصاحبه با ۵۰ دانشجویان از کفایت لازم برخوردار بوده است. از نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و برای گردآوری داده‌ها از مصاحبه‌های انفرادی نیمه‌ساختار استفاده شد. مصاحبه‌ها خط به خط دست‌نویس، کدگذاری، طبقه‌بندی و آنالیز محتوایی شدند.

از پرسشنامه ۳۰ سوالی در ۵ بخش اطلاعات دموگرافیک، شرایط استرس زا (در ۴ حیطه ارتباط بین فردی، کارهای بالینی، احساسات ناخوشایند، تجارب تحقیرآمیز) صورت پذیرفت. میزان استرسزا بودن هر یک از موارد در ۳ درجه کم، متوسط و زیاد سنجیده شد. روائی پرسشنامه به روش اعتبار محتوی و پایائی آن به روش آزمون مجدد قبلا مورد تائید قرار گرفته بود. آنالیز توصیفی آماری داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS صورت گرفت.

یافته‌ها: همگی نمونه‌ها دختر و دانشجوی دوره روزانه با میانگین سنی نمونه‌ها ۲۱/۵۶ سال بودند. ۷۷/۷٪ مجرد و ۲۲/۳٪ متأهل بودند. ۳۳/۸٪ در خوابگاه دانشجویی، ۷۸/۶۰٪ بومی شهر و نزد خانواده و ۳/۸٪ در شهرهای مجاور نزد خانواده بودند و ۲/۳٪ در منازل استیجاری ساکن بودند. ۲۱/۵٪ ترم ۳، ۳۲/۳٪ ترم ۴، ۲۰٪ ترم ۵، ۱۳/۱٪ ترم ۶ و ۴/۶٪ ترم ۷ و ۸/۵٪ ترم ۸ بودند. بیشترین عوامل استرس‌زا در حیطه ارتباط بین فردی، ارتباط با پزشک (در ۳۶/۹٪ موارد)؛ در حیطه انجام کارهای بالینی، تمیز کردن بیمار بعد از دفع (در ۴۳/۸٪ موارد)؛ در حیطه احساسات ناخوشایند مراقبت ناکافی از جانب پزشک (در ۵۷/۷٪ موارد) و در حیطه تجارب تحقیرآمیز، تذکر مریبی در حضور پرسنل و پزشکان (در ۵۱/۵٪ موارد) مطرح شده بود.

بحث و نتیجه‌گیری: نظر به اهمیت یادگیری در شرایط مطلوب به نظر می‌رسد تعدیل شرایط استرس‌زا در محیط‌های آموزشی بالینی و آموزش روش‌های مقابله با استرس در دانشجویان می‌تواند با افزایش بازده محیط‌های آموزشی توأم باشد که این امر می‌تواند در برنامه‌ریزی مریبی در ابتدا کارآموزی مد نظر قرار گیرد.

کد مقاله: O۳۵

بررسی معیارهای انتخاب رشته تخصصی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال تحصیلی ۸۷-۸۶

نویسندگان: سیدمهران حسینی، محسن جام‌شیر، محمدرضا قنبری، پیام سرمدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: انتخاب رشته تحصیلی از تصمیم‌گیری‌های مهمی است که دانشجویان با آن روبرو هستند. این امر بویژه در مورد دانشجویان ممتاز که به واسطه شرایط مناسب قدرت انتخاب بیشتری دارند گاهی موجب تردید در تصمیم‌گیری است. ناهماهنگی بین رشته تخصصی و علاقه واقعی بر کارایی فرد بی‌تاثیر نیست. در انتخاب رشته تخصصی علل زمینه‌ای متعددی نقش دارند. شناسایی رشته

یافته‌ها: ۵۵/۸٪ نمونه‌ها مونث بودند. دامنه سنی از ۱۷ تا ۴۵ سال و ۹۳/۳٪ دانشجویان ۱۸-۲۶ ساله بودند. ۹۷/۷٪ دانشجویان، روزانه مشغول به تحصیل بودند. ۴۹/۳٪ از دانشجویان بیشتر از سه ساعت، ۳۱/۷٪ کمتر از سه ساعت و ۱۲/۵٪ یک ساعت در شبانه روز اوقات فراغت داشته اند. ۶/۵٪ اصلا اوقات فراغت نداشته‌اند. بیشترین اوقات فراغت برای ارسال پیامک (SMS) با ۳۰/۱٪، سرگرمی با اینترنت ۲۷/۲٪، ۱۵/۸٪ فعالیت فیزیکی از قبیل قدم زدن، رفتن به کوه و جنگل و ورزش کردن" صرف شده است. استفاده از موبایل ۱۲٪، صحبت کردن با دوستان و غیره ۹/۴٪، خوابیدن و تماشای فیلم ۳/۸٪ اوقات دانشجویان را به خود اختصاص می‌داده است.

بحث و نتیجه‌گیری: اوقات فراغت بخش جدایی‌ناپذیر زندگی امروزی است و نحوه گذراندن آن هم ممکن است باعث سلامت، رشد و کمال فرد و یا کندی، انحراف و انحطاط آدمی می‌گردد. لذا برنامه‌ریزی صحیح توسط والدین در منزل و مسئولین دانشگاهها با توجه به نیاز دانشجویان می‌تواند نقش ارزنده‌ای در استفاده بهینه از اوقات فراقت دانشجویان داشته باشد.

کد مقاله: O۳۴

بررسی عوامل استرس‌زا در آموزش بالینی دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری و مامائی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد

نویسندگان: رویا جاجوندیان، آسیه جفاکش، کلثوم رحمتی

آدرس: دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد

مقدمه: پرستاری را می‌توان در شمار پر استرس‌ترین حرفه‌ها به شمار آورد. در این بین دانشجویان این رشته علاوه بر استرس‌های محیط آموزشی در معرض استرس‌های محیط بالینی نیز قرار می‌گیرند که میزان زیاد استرس می‌تواند یکی از عوامل موثر در افت تحصیلی و بروز اختلالات جسمی و روحی در این گروه دانشجویان باشد. نظر به اهمیت سلامت روان دانشجویان در سلامت جسم و زندگی سالم و تبعات بعدی آن در محیط آینده شغلی آنان و تعیین وضعیت موجود به منظور اصلاح شرایط موجود پژوهش حاضر با هدف شناخت اولیه عوامل استرس‌زا در آموزش بالینی دانشجویان پرستاری دانشگاه آزاد واحد بجنورد صورت گرفت.

روش مطالعه: پژوهش حاضر به صورت مقطعی بر روی ۱۳۰ نفر دانشجوی پرستاری ترم‌های سوم تا هشتم دانشکده پرستاری و مامائی بصورت سرشماری انجام شد. گرد آوری داده‌ها با استفاده

پزشکی تبریز مشاهده شد این مطالعه طراحی و به اجرا در آمده است تا با مشخص نمودن این اشتباهات و با ارائه بازخورد مناسب به اساتید به ارتقاء فرایند تدریس در دانشکده پزشکی تبریز کمک کند.

روش مطالعه: در این مطالعه تمام طرح درسهای اساتید گروههای بالینی دانشکده پزشکی تبریز به روش توصیفی بررسی شد. اجزاء طرح درسهها با الگوی طراحی شده دانشگاه دندی و اهداف اختصاصی بر اساس طبقه‌بندی بلوم و به روش صحیح، ناصحیح و عدم نگارش مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: در مجموع ۴۰/۱۳٪ از اساتید بالینی طرح درس خود را ارائه نموده‌اند. از ۱۱۸ مورد طرح درس موجود، در ۵۶ مورد (۴۷/۴۵٪) اهداف اختصاصی بدون هیچ فعلی و به صورت مبهم ذکر شده بود و در ۶۱ مورد (۵۱/۶۹٪) اهداف اختصاصی به روش درست و با یک فعل قابل اندازه‌گیری و قابل مشاهده ذکر شده بود و در یک مورد (۰/۸۴٪) هدف اختصاصی منظور نشده بود. در ۲۳ مورد (۱۹/۴۹٪) هدف کلی و در ۵۸ مورد (۴۹/۱۵٪) روش ارزیابی دانشجو و در ۹۴ مورد (۷۹/۶۶٪) پیش نیاز قید نشده بود و در ۳۱ مورد (۲۶/۲۷٪) گروه هدف به صورت مبهم ذکر شده بود.

بحث و نتیجه‌گیری: شایعترین اشتباه در تدوین طرح درس در نوشتن اهداف اختصاصی و گروه هدف بود که به صورت مبهم و کلی بیان شده بود. و بیشترین نقصان در ذکر پیش‌نیاز، روش ارزیابی دانشجو و هدف کلی بود. این مطالعه پیشنهاد می‌کند که مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی با برگزاری کارگاه‌های کاربردی‌تر و با ارائه بازخورد مناسب به اساتید، در راستای ارتقاء فرایند تدریس گام بردارد.

کد مقاله: ۰۳۷

بررسی میزان افت تحصیلی استعدادهای درخشان دانشگاه علوم پزشکی مشهد

نویسندگان: جواد جعفری، ناصر شعبی، اکبر درخشان، صدیقه برات امامقلی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: حفظ و پرورش توانایی‌های استعدادهای درخشان در تمام دانشگاه‌ها از اهمیت خاصی برخوردار است. در این زمینه آسیب‌شناسی افت آموزشی این افراد بسیار مهم است. این مطالعه سعی بر آن دارد تا میزان افت تحصیلی دانشجویان بررسی گردد.

تخصصی ایده‌آل و معیارهای دانشجویان پزشکی سال اول و آخر نقش تجربیات و آگاهی کسب شده در دوران تحصیل را در انتخاب رشته تخصصی مشخص می‌نماید. هدف، تعیین و مقایسه برخی علل موثر بر انتخاب رشته تخصصی در دانشجویان پزشکی سال اول و سال آخر دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ می‌باشد.

روش مطالعه: کلیه دانشجویان ترم اول (۴۷ نفر) و کارورزان (۳۰ نفر) سال تحصیلی ۸۷-۸۶ دانشکده پزشکی در این تحقیق وارد می‌شوند و از آنها درخواست می‌شود پرسشنامه ضمیمه را تکمیل نمایند. سپس نظر دانشجویان ترم اول به عنوان کسانی که هنوز حضور در بخش‌های مختلف بالینی را تجربه نکرده‌اند و نظر دانشجویان سال آخر که در واقع به زودی به عنوان پزشک عمومی فارغ‌التحصیل می‌شوند با یکدیگر مقایسه می‌شود.

یافته‌ها: خصوصیات شغلی (۴۵/۷٪) و علاقه فردی (۴۴/۳٪) شایع‌ترین معیارهای انتخاب رشته تخصصی بودند. رشته‌های تخصصی قلب (۱۷/۳٪)، چشم (۱۴/۷٪)، پوست (۱۰/۷٪)، رادیولوژی (۱۰/۷٪) و جراحی (۸٪) به ترتیب شایع‌ترین رشته‌های ایده‌آل دانشجویان بودند. این توالی در دانشجویان ترم اول به شکل چشم (۱۹/۱٪)، قلب (۱۷٪) و پوست (۸/۵٪) و در کارورزان به صورت رادیولوژی (۲۱/۴٪)، قلب (۱۷/۹٪)، پوست (۱۴/۳٪) و جراحی (۱۴/۳٪) تغییر می‌کرد. بین مدت تحصیل و رشته ایده‌آل و همچنین در مورد معیارهای احساس تعهد و خدمت به مردم، توصیه اطرافیان و الگو قرار دادن متخصصین مشهور تفاوت معنی‌داری بین سال اولی‌ها و کارورزان وجود داشت ($P > 0.05$). در همه این موارد (به جز رشته ایده‌آل) مقایسه از نظر جنسیت فاقد هرگونه تفاوت معنی‌دار بود.

بحث و نتیجه‌گیری: تجربیات دوران تحصیل بر معیارهای انتخاب رشته تحصیلی و همچنین نوع رشته تخصصی ایده‌آل و میزان اشتیاق و کوشش دانشجو برای قبولی در رشته ایده‌آل موثر هستند.

کد مقاله: ۰۳۶

اشتباهات شایع در تدوین طرح درس

نویسندگان: نسرين جعفری، محمدرضا غفاری، عباس شهبازی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: طرح درس عبارت از فکرکردن به مطالبی است که در طول درس پیش می‌آید. با توجه به اهمیت طرح درس و به علت اشتباهاتی که در طرح درس اساتید گروههای بالینی دانشکده

روش مطالعه: در پاییز ۱۳۸۷، ۱۶۰ نفر (۸۰ زن و ۸۰ مرد) از دانشجویان مقطع علوم پایه در رشته پزشکی به صورت تصادفی طبقه‌ای انتخاب گردیدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته‌ای که روایی و پایایی آن به تایید رسیده بود، جمع‌آوری شده و با استفاده از آزمون آماری کای‌دو توسط نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: سه فاکتور «تناسب حجم مطالب با نیاز دانشجوی» (با میانگین ۸ از ۱۰)، «نحوه تعامل استاد با دانشجو» (با میانگین ۷/۶۹۹) و «نوع وسایل کمک آموزشی» (با میانگین ۷/۶۸۳) به ترتیب بیشترین میزان اهمیت را از دیدگاه دانشجویان در ایجاد انگیزه آموزشی دارا هستند. همچنین دانشجویان، فاکتور «نحوه تعامل استاد با دانشجو» (۲۷/۷٪ و ۲۰/۸٪) را در دو درس بیوشیمی و آناتومی و «برگزاری امتحانات میان‌دوره‌ای quiz» (۲۵٪) را در درس فیزیولوژی مهمترین عامل ایجاد انگیزه مطالعه دانسته‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج به دست آمده، افزایش انگیزه و بهبود کیفیت یادگیری در دانشجویان در گروه توجیه اساتید به ایجاد ارتباط و تعامل با دانشجویان، انتخاب روش تدریس متناسب با مبحث و همچنین تلاش برای هر چه بیشتر شدن تناسب حجم مطالب ارائه شده با نیازهای آموزشی دانشجویان رشته پزشکی می‌باشد.

کد مقاله: O۳۹

بررسی نگرش و اهداف دانشجویان پزشکی هنگام ورود به این رشته و مقایسه آن با نگرش و هدفهای دانشجویان هنگام فارغ التحصیلی از دانشگاه

نویسندگان: محمدعلی جهانبخش، محمد دبلمی، پویا فرهادی، محسن متشکر آرائی، حمید میرزاخانی

آدرس: دانشگاههای علوم پزشکی ارتش و شیراز

مقدمه: حرفه پزشکی حرفه‌ای حساس و در ارتباط مستقیم با جان بیمار می‌باشد. بسیاری از دانشجویان با اهداف و نگرشهای متفاوتی به این رشته وارد می‌شوند و در طول دوران تحصیل این اهداف و نگرشها دستخوش تغییراتی می‌شود. در این مطالعه به چگونگی این تغییرات پرداخته‌ایم.

روش مطالعه: این مطالعه بصورت تحلیلی-مقطعی بروی ۱۸۰ دانشجوی پزشکی در یکی از دانشگاههای علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۸۷ صورت گرفت. دانشجویان مورد مطالعه بصورت Stratified Random Sampling از ۲ دوره کارورزی و دانشجویان سال اول انتخاب گردید. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌ای پایا و روا جهت سنجش نگرش دانشجویان جمع‌آوری گردید. روایی

روش مطالعه: دانشجویان مشمول آیین‌نامه استعدادهای درخشان که در دفتر استعدادهای درخشان مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه ثبت‌نام نموده بودند بررسی شدند. با توجه به اینکه بیشترین گروه ثبت‌نامی دانشجویان پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی می‌باشند، بررسی بر روی این دانشجویان انجام شد. معیار افت تحصیلی داشتن دو معدل ترمی متوالی یا متناوب کمتر از ۱۵ و معدل کل دوره کمتر از ۱۶ بود.

یافته‌ها: تعداد ۶۱۵ دانشجو از ورودی سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۶ در دفتر استعدادهای درخشان دانشگاه مشمول آیین‌نامه بوده و ثبت‌نام شده بودند. از کل دانشجویان تعداد ۳۹۳ دانشجوی پزشکی، ۱۳۲ نفر دانشجوی دندانپزشکی و تعداد ۶۴ نفر دانشجوی داروسازی بودند و میزان افت تحصیلی در رشته‌های پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی به ترتیب ۱۷/۸٪، ۱۵/۹٪ و ۱۵٪ بود. در رشته پزشکی بیشترین میزان افت تحصیلی در مقطع علوم پایه (۷۰٪) بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه استعدادهای درخشان برجسته‌ترین دانشجویان از لحاظ علمی در دانشگاه تلقی می‌گردند. میزان افت ۱۴٪ این دانشجویان بویژه در رشته پزشکی بسیار مهم تلقی می‌گردد. با توجه به اینکه عمده افت تحصیلی در دانشجویان پزشکی و بویژه در سال‌های اول ورود به دانشگاه می‌باشد انجام مطالعه وسیع‌تر و بررسی آسیب‌شناسی افت تحصیلی این دانشجویان توصیه می‌گردد.

کد مقاله: O۳۸

بررسی فاکتورهای ایجادکننده انگیزه مطالعه و یادگیری در دانشجویان مقطع علوم پایه رشته پزشکی و مقایسه این فاکتورها در سه گروه آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

نویسندگان: محمدرضا جمعه‌زاده، امید حسنی‌اکبری، میلاد انوری، عباس مکارم

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: انگیزه عاملی است که به عنوان یک محرک درونی یا بیرونی انسان را به فعالیت واداشته و او را در مسیر رسیدن به خواسته‌هایش قرار می‌دهد. در امر یادگیری نیز وجود انگیزه مهم‌ترین عامل در بهبود کیفیت آموزش است. این پژوهش با هدف تعیین فاکتورهای ایجادکننده انگیزه مطالعه و یادگیری در دانشجویان مقطع علوم پایه رشته پزشکی و مقایسه این فاکتورها در سه گروه آموزشی بیوشیمی، آناتومی و فیزیولوژی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد صورت گرفته است.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع مقطعی و توصیفی-مقایسه‌ای است. جامعه پژوهش شامل دانشجویان سال آخر پرستاری و پرستاران شاغل در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی بوشهر می‌باشند. روش نمونه‌گیری بصورت تصادفی و تعداد نمونه ۶۰ نفر می‌باشد. ابزار مورد استفاده پرسشنامه تصمیم‌گیری بالینی پرستاری جنکینز می‌باشد که به منظور بررسی توانایی تصمیم‌گیری بالینی در افراد شرکت‌کننده استفاده می‌گردد. این پرسشنامه حاوی ۴۰ سؤال در ۴ زیر گروه ۱۰ تایی می‌باشد که پس از ترجمه و بررسی روایی و پایایی مورد استفاده قرار گرفت. دسته‌های ۱۰ تایی سؤال برای سنجش موارد زیر می‌باشند. ۱- انتخاب گزینه‌ها ۲- جستجوی اهداف و ارزشها ۳- ارزیابی نتایج ۴- جستجوی اطلاعات. پاسخ‌های این پرسشنامه بصورت لیکرت از همیشه (۵ امتیاز) تا هرگز (۱ امتیاز) درجه‌بندی شده‌اند. نمره‌ها بین ۴۰ تا ۲۰۰ متغیر می‌باشد. جهت تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های آماری من ویت نی و همبستگی اسپیرمن استفاده گردید.

یافته‌ها: میانگین نمره تصمیم‌گیری بالینی در دانشجویان ۱۳۲±۱۰ و در پرستاران ۱۴۰±۱۴ می‌باشد. میانگین نمره پرستاران نسبت به دانشجویان در زیرگروه ۲ و ۳ به ترتیب ۳۶ در مقابل ۳۳ و ۳۶ در مقابل ۳۱ میباشد و این اختلاف از نظر آماری معنی‌دار بود ($P < 0/05$). عوامل سن، تاهل، سابقه کار و سال فارغ‌التحصیلی بر میانگین نمرات بی‌تاثیر بود. درصد کسب نمره در دسته بندی نمرات به صورت ضعیف، متوسط و خوب در دانشجویان به ترتیب (۹۶، ۰ و ۴) که در مقایسه با پرستاران (۰، ۶۷ و ۳۳) بدست آمد و درصد کمتری از دانشجویان در گروه خوب قرار گرفتند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش نشان داد که درصد بسیار کمی از نمونه‌ها موفق به کسب نمره خوب گردیده و اکثریت نمرات در حد متوسط بودند، علاوه بر این نمرات پرستاران بیشتر از دانشجویان بود. دانشجویان کمترین نمرات را در زیر گروه ۳ (تحلیل و ارزیابی نتایج) کسب نمودند. لذا این مسئله لزوم بازنگری بر نحوه آموزش دانشجویان پرستاری را به گونه‌ای که موجب تقویت تفکر انتقادی و تحلیل دانشجویان گشته روشن می‌نماید. بر اساس نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌گردد در برنامه ۴ ساله آموزش پرستاری با استفاده از روشهای نوین آموزش، فرصتهای بیشتری برای تمرین تصمیم‌گیری بر بالین بیمار برای دانشجویان فراهم گردد تا دانشجویان قبل از ورود به محیط‌های واقعی کار با بیمار توانایی قضاوت و تصمیم‌گیری بالینی را به نحو مناسب کسب نمایند.

پرسشنامه بر روی ۲۰ نفر از دانشجویان پزشکی با ضریب آلفا کرونباخ برابر ۰/۸۳/۰ ارزیابی گردید. در پایان داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS مورد تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: در این بررسی عوامل مؤثر در ایجاد نگرش منفی دانشجویان بترتیب امنیت شغلی (۳/۷۷ امتیاز)، مشکلات مربوط به گذراندن طرح (۳/۰۶ امتیاز)، حجم سنگین دروس (۲/۷ امتیاز)، همچنین عوامل مؤثر بر ایجاد نگرش مثبت بترتیب، حس نوع دوستی در مواجهه با بیماران (۳/۶۳ امتیاز)، حس اعتماد به نفس و احساس مسئولیت در برابر بیماران (۳/۲۴ امتیاز)، آشنایی با مباحث جدید علمی (۲/۹۵ امتیاز) ارزیابی گردید. دانشجویان سال آخر نسبت به دانشجویان سال اول نگرش منفی‌تر داشته و در دانشجویان سال اول نسبت به دانشجویان سال آخر نگرش مثبت‌تری مشاهده شد که بصورت معناداری متفاوت بود ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه ارتباط معناداری را بین نگرش دانشجویان نسبت به رشته پزشکی و عوامل مؤثر در دوران تحصیل را نشان می‌دهد. از سویی وجود نگرش منفی‌تر دانشجویان سال آخر در مقایسه با دانشجویان سال اول دیده شد. این مطالعه توجه هرچه بیشتر مسئولین و سیاستگذاران آموزشی را به این مهم طلب می‌کند. هرچند بعضی عوامل از حیطة فعالیت دانشگاه خارج بوده و به عزمی ملی نیازمند است.

کد مقاله: O۴۰

تصمیم‌گیری بالینی در پرستاری

نویسندگان: فائزه جهان‌پور، پرویز عضدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: تصمیم‌گیری بالینی یکی از وظائف اصلی پرستاران است، ولی پژوهشها نشان می‌دهند که پرستاران و دانشجویان قادر به انجام این مهم به نحو مطلوبی نیستند و رفع این مشکل مهمترین اولویت آموزش پرستاری امروز محسوب می‌گردد. انجمن پرستاران آمریکا، ارتقاء توانایی قضاوت و تصمیم‌گیری ماهرانه بالینی را یکی از اهداف اصلی برنامه آموزش چهار ساله پرستاری اعلام نموده است. لذا پژوهشگر بر آن شد تا با هدف تعیین وضعیت تصمیم‌گیری بالینی دانشجویان و مقایسه آن با فارغ‌التحصیلان این رشته پژوهشی انجام دهد.

کد مقاله: O۴۱

ارزیابی وضعیت ثبت اطلاعات خلاصه پرونده‌های
بیمارستان‌های آموزشی شهرستان بندرعباس طی سال‌های
۸۴-۸۶

نویسندگان: زهرا جهانگیری زرکانی، الهه فروتنی فرد، نادره نادری
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: برگه خلاصه پرونده مهمترین مدرک قانونی است که بر حسب درخواست رونوشت آن به مراجع ذیصلاح داده و در آن چکیده سودمندی از کلیه اوراق پرونده توسط پزشک معالج نوشته و امضا می‌شود. در هر برگ خلاصه پرونده ابتدا مشخصات کامل بیمار، سپس شرحی از درمان‌ها و خدمات ارائه شده، تشخیص اولیه در موقع پذیرش و تشخیص نهایی نوشته می‌شود. هدف از انجام این طرح بررسی وضعیت ثبت خلاصه پرونده‌های بیماران در بخش‌های اصلی بیمارستان‌های آموزشی بندرعباس (داخلی، جراحی، زنان، کودکان) می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه، به صورت توصیفی-مقطع انجام شده است. جامعه مورد مطالعه پرونده بیماران مراجعه کننده به بیمارستان‌های آموزشی شهرستان بندرعباس طی سال‌های ۸۴-۸۶ می‌باشد. روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی طبقه‌ای و جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از چک‌لیست مطابق با استاندارد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صورت گرفته است. با توجه به میانگین درصد ثبت اطلاعات به دست آمده از مطالعات متعدد (۵۳٪) و حدود اطمینان ۹۵٪ و دقت ۰/۰۷ حجم نمونه ۲۰۴ برآورد می‌شود. بنابراین به هر بخش ۵۱ پرونده (به ازای هر سال ۱۷ پرونده) اختصاص داده شد.

یافته‌ها: از چهار بخش ذکر شده بهترین وضعیت ثبت خلاصه پرونده مربوط به بخش زنان در سال ۱۳۸۴ می‌باشد که ۸۲/۳۵٪ از خلاصه پرونده‌ها وضعیت قابل قبولی داشتند. بدترین وضعیت ثبت نیز به ترتیب مربوط به بخش جراحی در سال ۸۴ (۲۳/۵۲٪) ضعیف) و بخش داخلی در سال ۸۶ (۱۷/۴۶٪ ضعیف) بوده است. همچنین از میان برگه‌های خلاصه پرونده بخش جراحی در سال ۸۴، ۱۱/۷۶٪ و بخش داخلی در سال ۸۵، ۵/۸۸٪ درصد کاملاً سفید در پرونده بیماران بایگانی شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: به طور کلی وضعیت ثبت اطلاعات خلاصه پرونده‌های بیمارستان‌های آموزشی بندرعباس در سطح متوسطی قرار دارد. با توجه به اینکه ثبت این اطلاعات از اهمیت به سزایی برخوردار است، پیشنهاد می‌شود مسئولین گرامی نظارت بیشتری بر وضعیت ثبت آن داشته باشند.

کد مقاله: O۴۲

بررسی نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بابل در مورد
تداخلات و دستکاری‌های پژوهشی در امر انجام، نگارش و
تدوین پایان‌نامه

نویسندگان: ایمان جهانیان، پرویز امری، غلامرضا بین‌پژوه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

مقدمه: یکی از ابعاد محوری پژوهش رعایت اصول اخلاق در تمامی مراحل آن است. دانشجویان امروز و پزشکان و دندانپزشکان آینده باید در تمام جنبه‌های امور تحصیلی از جمله انجام پژوهش و نوشتن پایان‌نامه با صداقت باشند. مطالعه حاضر بمنظور تعیین شیوع فریبکاری پژوهشی در امر انجام و نگارش پایان‌نامه در بین دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی بر اساس گزارش خود آنان صورت گرفته است.

روش مطالعه: این مطالعه پیمایشی توصیفی-تحلیلی توسط مرکز مطالعات دانشگاه بابل در سال ۸۶ انجام شده است. جمعیت مورد مطالعه شامل دانشجویان اینترن و دانشجویان سال آخر دندانپزشکی بودند که در زمان انجام مطالعه، پایان‌نامه خود را به اتمام رسانده و یا در حال انجام مراحل آن بودند و به روش طبقه‌ای وارد مطالعه شدند. پرسشنامه‌ای روا و پایا طراحی شد که شامل ۵ سوال دموگرافیک و زمینه‌ای، ۸ سوال در خصوص انواع متداول سوء رفتار پژوهشی بود که بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت طراحی شد. سعی گردید اکثر پرسشنامه‌ها بصورت دسته‌جمعی توزیع و جمع‌آوری گردد. اطلاعات کدگذاری و وارد کامپیوتر شده و با نرم‌افزار SPSS آنالیز گردید.

یافته‌ها: در این مطالعه ۷۶ دانشجو با میانگین سنی ۲۱/۸۱ سال حاضر شدند. در میان فریبکاری‌های صورت گرفته، ۵۰٪ دانشجویان تکمیل پرسشنامه‌ها توسط خود دانشجو، ۴۴/۸٪ کپی گرفتن مطالب از سایر منابع، ۲۳/۷٪ تحریف اطلاعات خام و ۲۱/۱٪ دستکاری نتایج آماری جهت نیل به نتیجه دلخواه را مورد تایید قرار دادند. ۷۶/۴٪ نیز بر رعایت اصول اخلاقی صحه گذاشتند. بین دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت ($P > 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: سوء رفتار پژوهشی بصورت رفتار عمدی یا سهوی پژوهشگر، خارج از چارچوب اصول اخلاقی و علمی تعریف می‌شود. بر اساس این مطالعه فریبکاری پژوهشی را باید بعنوان یک مشکل جدی آموزشی تلقی نمود و تعمق بیشتری را در مورد پایان‌نامه مبذول داشت. با توجه به آنکه هیچ راهکار قابل قبولی در جهت مهار آن بصورت رسمی ارائه نگردیده است، پیشنهاد

کد مقاله: ۰۴۴

بررسی میزان تأثیر کارگاههای روش‌های نوین ارزیابی در دستیاران دانشگاه علوم پزشکی یزد

نویسندگان: سیدسعید مظلومی، محمدحسن شیخها، اکرم جوکار، حسین کریمی، سعید عتیقه چی، سمیه جعفری ندوشن

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: ارزشیابی یک فرایند نظام دار برای جمع‌آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات می‌باشد و مشخص می‌کند که آیا اهداف مورد نظر تحقق یافته اند و میزان آنها چقدر است؟ ارزشیابی به سبب ماهیت و پیچیدگیهای خاص خود از گسترده ترین و جنجالی ترین موضوعات آموزشی است و در صورتی که به نحو صحیحی اجرا گردد می‌توان بر اساس نتایج آن نقاط قوت و ضعف آموزشی را مشخص نمود و در ایجاد تحول در نظام های آموزشی گامهای مثبتی برداشت. ما در این تحقیق بر آن شدیم که اولین کارگاه روشهای نوین ارزشیابی جهت دستیاران برگزار و تأثیر آن را ارزشیابی کنیم.

روش مطالعه: مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد با تهیه پرسشنامه و انتخاب ۳۵ نفر از دستیاران رشته‌های مختلف به صورت تصادفی اقدام به بررسی میزان آگاهی آنها از روشهای نوین ارزیابی نموده و سپس با تشخیص به لزوم آشنا نمودن آنها اقدام به برگزاری کارگاه روشهای نوین ارزشیابی نموده و از طریق نرم‌افزار SPSS نتایج قبل و بعد از برگزاری کارگاه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان می‌دهد دستیاران میزان توجه به نیازهای یک پزشک در ارزشیابی‌های دوره عمومی یا تخصصی را خیلی کم و متوسط (۳۷/۵٪ و ۳۱/۳٪) ارزیابی نمودند، همچنین به میزان ارزشیابی در حین دوره آموزش عملی به میزان کم تا متوسط (۳۰/۳٪، ۳۹/۴٪) تأکید داشتند. میزان آشنایی با روش ارزشیابی DOPS قبل از کارگاه با میزان آشنایی خیلی کم (۶۰/۶٪) و بعد از کارگاه با آشنایی متوسط (۵۱/۹٪) ($P < ۰/۰۰۱$) به طور معنی‌داری افزایش یافته است. میزان آشنایی با روش ارزشیابی MINI CEX قبل از کارگاه با میزان آشنایی خیلی کم (۶۰/۶٪) و بعد از کارگاه با آشنایی متوسط (۴۸/۵٪) با ($P < ۰/۰۰۱$) به طور معنی‌داری افزایش یافته است. میزان آشنایی با روش ارزشیابی OSCE قبل از کارگاه با میزان آشنایی خیلی کم (۵۱/۵٪) و بعد از کارگاه با آشنایی متوسط (۲۴/۲٪) با طور معنی‌داری افزایش یافته است. میزان آشنایی با روش ارزشیابی log book با میزان آشنایی قبل از کارگاه (۴۲/۴٪) با ($P < ۰/۰۰۱$) معنی‌دار بود. نظرخواهی کلی از دستیاران در خصوص

میشود تحقیقات بیشتر در این زمینه در جهت یافتن مکانیزمهای نظارتی برای این معضل و برخورد با افراد خاطی در دستور کار آتی قرار گیرد، ضمناً باید با آموزشهای لازم در زمینه اصول اخلاق در پژوهش نگرشها نسبت به فریبکاری پژوهشی تغییر یابد.

کد مقاله: ۰۴۳

بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام نسبت به ارزیابی اساتید توسط دانشجویان

نویسندگان: مریم جوزایی، معصومه چراغی، لیلا شاولی، امیر عبدالکریمی، سجاد علیزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه: ارزشیابی اعضای هیأت علمی از مسائل مهم در مراکز آموزش عالی میباشد. یکی از انواع این ارزشیابی، ارزشیابی اساتید توسط دانشجو می‌باشد. این مطالعه با هدف بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام نسبت به ارزیابی اساتید توسط دانشجویان انجام شد.

روش مطالعه: جهت انجام این پژوهش تعداد ۱۱۲ پرسشنامه حاوی ۲۵ سوال که توسط پژوهشگران تدوین شده و بوسیله متخصص آمار روایی و پایایی آن تایید شده بود میان دانشجویانی که بصورت تصادفی انتخاب شده بودند، توزیع گردید. داده‌ها وارد نرم‌افزار SPSS گردید و توسط تست Chi-square معناداری بین متغیرها بررسی گردید.

یافته‌ها: در این مطالعه ۷۴ دختر (۶۶/۱٪) و ۳۸ پسر (۳۳/۹٪) مورد بررسی قرار گرفتند که میانگین سنی آنها ۲۰/۶ سال بود. توجه دانشجویان به خصوصیات ظاهری، رفتاری، قدرت بیان و نظم اساتید به ترتیب ۲۰/۴٪، ۷۸/۹٪، ۷۵٪ و ۶۵/۸٪ می‌باشد. ۸۳/۳٪ از دانشجویان به نحوه آموزش اساتید توجهی ویژه داشتند. از دیدگاه ۸۵/۶٪ نتایج این برگه‌ها به اساتید منتقل نمی‌شود و ۸۹/۳٪ نیز اعتقاد داشتند نتایج این فرمها تأثیری در رفتار اساتید ندارد و به نظر ۷۰/۶٪ این فرمها در بهبود روند آموزشی دانشگاه بی‌تأثیر است. به نظر ۶۷٪ دانشجویان این فرمها معیار مناسبی برای انتخاب اساتید نمونه نمی‌باشد. بین متغیرهای سن و توجه به خصوصیات رفتاری اساتید ارتباط معناداری وجود داشت ($P < ۰/۰۵$).

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجا که اکثر دانشجویان فرمهای ارزیابی را امری بی‌تأثیر در روند آموزشی می‌دانند و نسبت به تأثیرگذار بودن این روش در تصمیم‌گیری‌های دانشگاه دچار تردید هستند، می‌توان با بهبود نگرش دانشجویان، این ارزیابی‌ها را به واقعیت نزدیکتر نمود.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی کلیه دانشجویان پزشکی که در مرحله تسویه حساب بودند پرسشنامه خودارزیابی صلاحیت‌های عمومی پزشکی (معطری و فلاحی، ۱۳۸۶) را تکمیل نمودند. ۱۰۱ صلاحیت شامل ۱۷ قابلیت عمومی پزشکی مورد بررسی قرار گرفت. مبنای ارزیابی انتخاب رتبه ۱ تا ۶ به ترتیب برای بسیار ضعیف تا بسیار خوب بوده است.

یافته‌ها: نمره کسب شده از کل صلاحیت‌ها نشان داد که ۷/۷ درصد دانشجویان صلاحیت‌های عمومی پزشکی خود را ضعیف، ۷۳/۱ درصد خوب و ۱۹/۲ درصد عالی می‌دانسته‌اند. از ۱۰۰ امتیاز، دامنه امتیازات مربوط به "توانایی مهارت در معرفی بیمار، ارتباط با بیمار، گرفتن تاریخچه، تفسیر آزمایشات، خود یادگیری، تصمیم‌گیری تشخیصی" بین ۸۶/۵۳ الی ۷۶/۶۶ متغیر بوده است. امتیازات مربوط به بهداشت شغلی و محیطی شامل "رعایت مسائل اخلاقی و اجتماعی، طب پیشگیری، تصمیم‌گیری درمانی، پروسیجرهای معمول، بهداشت جامعه، هماهنگی مراقبت" نیز ۷۴/۸۳ الی ۷۰/۵۸ و امتیازات "فعالیت‌های مدیریتی، پروسیجرهای پیشرفته، تغذیه و پزشکی سالمندان" ۶۹/۹ الی ۶۲/۷۲ بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: همانگونه که در آموزش پزشکی مرسوم است باید توانایی‌های هر دانشجو به حد کمال برسد زیرا هرگونه نقصی در هر توانایی می‌تواند به سلامت مردم آسیب برساند. با توجه به اینکه کمترین امتیازات مربوط به فعالیت‌های مدیریتی، پروسیجرهای پیشرفته، تغذیه و پزشکی سالمندان بوده است لذا ضروری است تا با برنامه‌ریزی صحیح این نقصان را در آموزش دانشجویان پزشکی برطرف نمود.

کد مقاله: O۴۶

بررسی عملکرد اعضای هیأت علمی در زمینه چاپ مقاله با موضوع آموزش پزشکی طی سالهای ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی کاشان

نویسندگان: لیلا حاجی فروش، اعظم باقری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: یکی از مهم‌ترین ابزارهای شناخت توانمندی اساتید و متولیان امر تدریس، میزان تحقیق و تفحص در حیطه شغلی آنان می‌باشد. از طرف دیگر، طرحهای مصوب دانشگاهی، پایان‌نامه‌ها و مقالات درج شده در مجله‌های معتبر از جمله مصادیق مهمی است که نشانگر کمیت و کیفیت عملکرد اساتید در زمینه پژوهش می‌باشد. لازم بذکر است فرایند پژوهش در آموزش، بخصوص در

موانع و مشکلات اجرایی روشهای جدید ارزشیابی به ترتیب عدم شناخت کافی نسبت به روشهای ارزشیابی در بالینی ۷۸/۱٪، عدم وجود ابزار و وسایل ارزشیابی مهارتها ۴۶/۹٪، عدم وجود فضای کافی برای انجام ارزشیابی‌های مهارتها ۳۷/۵٪، تعداد زیاد دانشجویان در دوره آموزشی ۳۴/۴٪ می‌توان ذکر نمود. همچنین اکثریت دستیاران برگزاری کارگاه‌هایی با محتوای فوق را در ارتباط نزدیک با فعالیتهای فعلی خود ارزیابی نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به تجزیه و تحلیل مباحث به نظر می‌رسد که اکثریت اعضای شرکت‌کننده بر این نکته تأکید داشته‌اند که روشهای ارزیابی موجود باید مورد بازبینی قرار بگیرند و از بهترین موانع و مشکلات روشهای جدید ارزشیابی را عدم شناخت کافی آنان نسبت به این نوع روشها ذکر نمودند و با توجه میزان آشنایی دستیاران با ۴ روش جدید ارزشیابی و لزوم استفاده از روشهای نوین در ارزیابی ایشان بعد از برگزاری کارگاه به نظر می‌رسد که باید در خصوص آشنا کردن آنان با این روشها به صورت تخصصی‌تر و عملی‌تر اقدامات بیشتری صورت گیرد تا دستیاران بتوانند با آگاهی و آشنایی بیشتری با این روشها در ارزشیابی‌ها شرکت داشته باشند.

کد مقاله: O۴۵

بررسی میزان توانایی دانشجویان سال آخر پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان در صلاحیتهای عمومی پزشکی در سال ۱۳۷۸

نویسندگان: آرزو میرفاضلی، لیلا جویباری، اکرم ثناگو، عمار عباسی ماکرانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: با توجه به این که قابلیت‌های دانشجویان سال آخر پزشکی بازتابی از عملکرد آموزش پزشکی را در روند آموزش و یادگیری فراهم می‌کند، سنجش این قابلیت‌ها می‌تواند وضعیت دانشجویان در حال دانش‌آموختگی را از نظر صلاحیت‌های عمومی آنها روشن کند. روشن شدن موارد مثبت و نقاط ضعف دانش‌آموختگان می‌تواند شواهدی را برای بازنگری در فرایند اجرای برنامه آموزش پزشکی فراهم کند. هدف از مقاله حاضر بررسی میزان توانایی دانشجویان سال آخر پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گرگان در صلاحیت‌های عمومی پزشکی در سال ۱۳۸۷ از دیدگاه خودشان می‌باشد.

را به طرق مختلف و از افراد گوناگون فرا می گیرند. اما مطالعه یا مدرک مشخصی در مورد مناسب بودن آموزش یا صلاحیت مرجعی که مهارت‌ها را آموزش می‌دهد در دست نیست. هدف از انجام این مطالعه بررسی خودارزیابی مهارت‌های عملی دانشجویان پزشکی در برخی از فرآیندهای پرستاری می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی توانمندی ۳۵ کارورز پزشکی در ارتباط با انجام ده مهارت پرستاری با استفاده از پرسشنامه روا و پایای پژوهشگر ساخته سنجیده شد. داده‌ها وارد نرم افزار SPSS و با استفاده از شاخص‌های آماری تحلیل شد.

یافته‌ها: میانگین سنی واحدها $25/34 \pm 0/3$ سال بود. $57/14\%$ (۲۰ نفر) زن و $43/71\%$ (۲۵ نفر) متأهل بودند. 48% ، $62/9\%$ ، $62/9\%$ ، و $68/6\%$ از دانشجویان به ترتیب مهارت خود را در زمینه اسکراب دست‌ها، پوشیدن و درآوردن دستکش به روش استریل، انجام سونداژ و استفاده از پالس اکسی متر خوب ارزیابی کردند. 40% مهارت خود را در وارد کردن لوله بینی و گاوژ، 48% در انجام تزریق عضلانی و 48% در ارتباط با احتیاطات دارویی متوسط ارزیابی نمودند. این در حالی بود که 40% از آنان در رگ‌گیری و وصل سرم و 68% در گرفتن نمونه آزمایشگاهی به روش صحیح مهارت خود را ضعیف ارزیابی نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به این که پزشک به عنوان رهبر تیم درمانی بایستی اشراف کامل بر انجام مهارت‌های پرستاری داشته باشد، شایسته است برنامه‌ریزی مناسبی در خصوص آموزش کامل و مبتنی بر حیطه حرکتی برای دانشجویان پزشکی صورت گیرد. در این فرایند استفاده از اساتید توانمند حائز اهمیت است.

کد مقاله: ۰۴۸

بررسی رضایتمندی کارآموزان و کارورزان بالینی رشته پزشکی دانشگاه آزاد نجف آباد اصفهان از فرایندهای آموزشی در عرصه‌های مختلف (درون بیمارستانی و درون جامعه) در سال ۸۶

نویسندگان: شیوا حسینی، سید امیرعلی فاطمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: به منظور شناخت وضعیت آموزشی در واحدهای مختلف و نیل به ارتقاء کیفیت آموزشی، بررسی نظرات فراگیران اهمیت ویژه‌ای دارد. لذا با توجه به اهمیت موضوع این مطالعه با هدف بررسی رضایتمندی کارآموزان و کارورزان پزشکی از فرایندهای مختلف آموزشی (واحدهای سرپایی درون بیمارستانی و واحدهای سرپایی درون جامعه) انجام گرفته است.

حیطه پزشکی اختصاصات ویژه‌ای دارد که آنرا از آموزش در سایر حیطه‌های نظری متمایز می‌سازد. بدیهی است پژوهش در آموزش پزشکی زمانی می‌تواند موثرترین و کاربردی‌ترین نتایج را به همراه داشته باشد که توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی که ضمن اشراف کامل به این حیطه وظیفه تدریس را نیز بعهده دارند انجام شده و نتایج آن منتشر شود. بدین منظور مطالعه‌ای با هدف بررسی مقالات چاپ شده با زمینه آموزش پزشکی در مجلات علمی توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان طی دهه ۸۷-۷۷ انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه به روش گذشته‌نگر و با مروری بر اطلاعاتی که در بانک اطلاعات دانشگاه علوم پزشکی کاشان ثبت شده بود، انجام شده است.

یافته‌ها: نتایج ثبت شده در بانک اطلاعات دانشگاه علوم پزشکی کاشان حاکی از آن بود که چاپ ۶۷۱ مقاله توسط اعضای هیأت علمی طی سالهای ۷۷ تا ۸۷ در مجلات معتبر چاپ شده است. براساس نتایج این مطالعه زمینه موضوعی این مقالات به ترتیب عبارت بود از $56/5\%$ علوم بالینی و پایه (۳۷۹ مورد)، $22/05\%$ (۱۴۸ مورد) بهداشتی و پیشگیری، $11/92\%$ (۸۰ مورد) پرستاری و $4/5\%$ ارتقاء کیفیت خدمات (۳۰ مورد)، $3/3\%$ (۲۲ مورد) آموزش بهداشت و تنها $1/8\%$ (۱۲ مورد) با زمینه آموزش پزشکی بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: براساس نتایج این بررسی تعداد بسیار کمی از مقالات اعضای هیأت علمی که تنها متولیان مستقیم آموزش پزشکی در کشور هستند به این امر اختصاص داده شده است، اگرچه مطالعه در سایر زمینه‌ها نیز اهمیت دارد اما حقیقت این است که به راستی چه کسی مسئولیت مطالعه و نگارش متون پژوهشی در زمینه نحوه آموزش پزشکی، نقاط قوت و ضعف آن را در این کشور بعهده دارد تا بتوانیم با استفاده از نتایج آن انتظار ارتقاء روزافزون در زمینه فرایند آموزش پزشکی را داشته باشیم؟

کد مقاله: ۰۴۷

بررسی خود ارزیابی مهارت‌های عملی کارورزان پزشکی

نویسندگان: معصومه حسینیان، اعظم باقری، زهره سادات، فرزانه صابری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: مشارکت در انجام یک سری فرآیندهای پرستاری جزء وظایف لاینفک کارورز می‌باشد. دانشجویان پزشکی این مهارت‌ها

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) به دلیل قدرت تحول‌پذیری و توانایی برقراری ارتباط پویا که می‌تواند با فراگیران داشته باشد، از نقش مهمی در انتقال دانش برخوردار است. درباره تاثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات در حوزه تعلیم و تربیت دو دیدگاه وجود دارد. رویکرد اول، یعنی رویکرد اصلاح‌گرا بر این باور است که اثر فناوریهای جدید (اطلاعات و ارتباطات) بر آموزش علوم تدریجی بوده و این پدیده باعث می‌شود که آموزش به شیوه سنتی، تنها به گونه‌ای کارآمدتر انجام شود. بعبارت دیگر ICT باعث تسریع اصلاحات در آموزش علوم می‌شود. دوم، رویکرد تحول‌گراست که معتقد به تحول‌زایی ICT در آموزش علوم به ویژه در نظام سلامت می‌باشد و بر این باور است که فناوری اطلاعات و ارتباطات، ابزارها و حتی خط‌مشی‌ها و اهداف تعلیم و تربیت را به صورت اساسی تغییر داده و متحول می‌کند پس ضرورت آشنایی با آن برای متخصصان آموزش و حرفه‌های پزشکی انکارناپذیر است. با توجه به اهمیت موضوع، این مطالعه با هدف بررسی مهارتها و نیازهای تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات ICT در دانشجویان رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شده است.

روش مطالعه: این پژوهش از نوع توصیفی-مقطعی است. جامعه آماری آن شامل ۱۰۰ نفر از دانشجویان رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان می‌باشند که به صورت نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب گردیدند. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده شد. پرسشنامه مذکور شامل دو قسمت سوالات دموگرافیک و سوالات مهارت‌سنجی و نیازسنجی بود که پس از تعیین روایی و پایایی آن بین جامعه آماری توزیع گشت. جهت آنالیز داده‌ها نیز از نرم‌افزار آماری SPSS استفاده شد.

یافته‌ها: براساس یافته‌ها، ۳۵٪ دانشجویان اغلب از اینترنت استفاده کرده در حالی که ۲۸٪ اطلاعات چندان زیادی در مورد نحوه صحیح کار با آن را ندارند. ۴۱٪ دانشجویان دارای پست الکترونیکی می‌باشند. ۴۸٪ از اینترنت جهت سرگرمی و بازی و ۲۵٪ به عنوان یک منبع علمی و کسب اطلاعات بهره می‌برند. ۲۳/۵٪ از دانشجویان نیز عنوان کردند که هرگز و ۱۹٪ هم گهگاهی از آن برنامه WORD، اینترنت، مدلاین و سیستم الکترونیک استفاده می‌کنند. ۷۸٪ با نحوه آنالیز آماری SPSS و برنامه excel اصلاً آشنایی نداشته و اغلب آنان تمایل به یادگیری و نحوه به کارگیری آن ندارند.

روش مطالعه: تحقیق حاضر یک مطالعه توصیفی-مقطعی (Cross sectional) است که جامعه پژوهش شامل آن دانشجویان (کارورز و کارآموز) پزشکی دانشگاه آزاد نجف‌آباد اصفهان در سال ۱۳۸۶ بودند که به شیوه نمونه‌گیری آسان ۱۵۰ نفر از آنها انتخاب شدند. داده‌ها و اطلاعات با استفاده از پرسشنامه جمع‌آوری گشت و توسط SPSS مورد آنالیز آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان می‌دهد که بالاترین میزان رضایتمندی از آموزش سرپایی درون جامعه (مراکز بهداشتی-درمانی) از ابعاد عملکرد استاد، شیوه آموزشی، تعداد و تنوع بیماران بوده است در حالی که این واحدها از نظر تجهیزات پزشکی و امکانات رفاهی، پایین‌ترین میزان رضایتمندی را دارند. در مورد رضایتمندی از عملکرد اساتید، بیشترین رضایتمندی کارآموزان و کارورزان در مراکز سرپایی داخل جامعه (۳۳/۵٪) و کمترین آن در بخش‌های بستری (۸/۰۵٪) بود. بالاترین میزان رضایتمندی کارآموزان و کارورزان از تجهیزات و امکانات پزشکی مربوط به اورژانس‌ها (۳۹٪) و پایین‌ترین آن (۳۰/۷۵٪) مربوط به درمانگاه‌های سرپایی داخل جامعه بود بخش‌های بستری، از عملکرد استاد، شیوه آموزشی و تنوع بیماران کمترین میزان رضایتمندی را داشته ولی از نظر فضای فیزیکی و تجهیزات پزشکی و امکانات جنبی در حد متوسط بوده اند. واحدهای اورژانس از نظر تجهیزات پزشکی و فضای فیزیکی خوب و از نظر عملکرد استاد و شیوه آموزشی در حد متوسط بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: برای ارتقاء کیفیت آموزشی کارآموزان و کارورزان پزشکی دستورالعمل‌های وزارت متبوع، بررسی نظرات فراگیرندگان اهمیت ویژه دارد. با توجه به نتایج به دست آمده از مراکز سرپایی درون جامعه می‌توان در برنامه ریزیهای آموزشی، بر این آموزشها و افزایش سهم آن در آموزش بالینی تأکید داشت. به ویژه در مورد آموزش سرپایی در اورژانس درمانگاهها به ویژه در مراکز بهداشتی - درمانی می‌تواند نقش به سزایی در پرورش یک پزشک عمومی مؤثر و مفید در برنامه های سلامت داشته باشد و توجه جدی و اکید مسؤولان و برنامه ریزان آموزشی و بهداشتی - درمانی را به این امر خطیر می‌طلبد.

کد مقاله: O۴۹

بررسی نیازها و مهارت های تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات ICT در دانشجویان رشته پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۸۵

نویسندگان: شیوا حسینی، سید امیرعلی فاطمی

بحث و نتیجه گیری: نتایج مطالعه مزبور نشان داد که تاکنون برنامه ریزی دقیقی جهت آموزش کامپیوتر و اینترنت در رشته پرستاری انجام نشده است لذا با توجه به اینکه در عصر اطلاعات به سر می بریم و امروزه اکثر کارها توسط سیستم رایانه ای انجام می شود و نیز با توجه به لزوم و علاقه مندی دانشجویان نسبت به یادگیری آن، لازم است در برنامه ریزی درسی مربوطه تجدید نظر انجام شده و پیشنهاد می گردد واحدهای درسی ویژه ای نظیر آموزش کامپیوتر، کاربرد تکنولوژی اینترنت و اطلاعات (IT) و حتی آموزش از طریق یادگیری الکترونیک (e-learning) به منظور دسترسی به بانکهای اطلاعاتی، منابع درسی و توزیع آموزش در سطح وسیع تر و بدون محدودیت زمانی و مکانی به کوریکولوم آموزش رشته پرستاری و حتی دیگر رشته های دانشگاهی اضافه شود.

کد مقاله: O50

بررسی میزان رضایت کارآموزان و کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از ارزشیابی مهارت های بالینی با استفاده از آزمون بالینی با ساختار عینی (OSCE) به عنوان یک رویکرد نوین آموزشی

نویسندگان: شیوا حسینی، سید امیرعلی فاطمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: یکی از مهم ترین جنبه های آموزش بالینی، سنجش دقیق و ارزشیابی عینی شایستگی های حرفه ای دانشجویان پزشکی است. با استفاده از آزمون بالینی با ساختار عینی (objective structural clinical exam) طیف گسترده ای از مهارت های تکنیکی و پایه در محیط آزمایشگاهی مورد ارزیابی قرار می گیرد. رضایت دانشجویان از این روش ارزشیابی می تواند بستر مناسبی برای توسعه آن در آموزش بالینی ایجاد نماید. لذا با توجه به اهمیت موضوع این مطالعه با هدف تعیین میزان رضایت مندی کارآموزان و کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان نسبت به شیوه ارزشیابی مهارت های بالینی با ساختار عینی (OSCE)، صورت گرفت.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع مقطعی (Cross Sectional) است. جامعه مورد مطالعه ۳۰۰ نفر از دانشجویان پزشکی (کارورز و کارآموز) دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بودند که تجربه ارزشیابی بالینی به شیوه OSCE را داشتند. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه ای محقق ساخته بود که پس از کسب روایی مطلوب و تعیین پایایی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها: نتایج مطالعه حاضر بیانگر آن بود که کارآموزان و کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان که تجربه ارزشیابی مهارت های بالینی به شیوه OSCE را داشتند، نسبت به این شیوه ارزشیابی با کسب (۷۶/۴٪) نمره کل از رضایت مطلوبی برخوردار بودند. در مجموع افراد مورد مطالعه برای (۷۳/۱٪) عبارات، گزینه راضی یا کاملاً راضی، (۱۳٪) بی نظر و (۱۳/۹٪) ناراضی یا کاملاً ناراضی را انتخاب کردند. همچنین (۹۳/۸٪) آنها رضایت خود را نسبت به برگزاری این شیوه ارزشیابی اعلام نمودند. در بررسی ارتباط رضایت دانشجویان و توافق نسبت به برگزاری این شیوه در سایر گروه های آموزشی ارتباط معنی دار آماری ($P < 0.01$) مشاهده شد ولی در بررسی سایر متغیرهای زمینه های تفاوتی مشاهده نگردید.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به رضایت مندی دانشجویان از ارزشیابی با ساختار عینی (OSCE) و نیز ارتقاء مهارت های عملی - حرکتی (سایکوموتور) به نظر می رسد کاربرد وسیع این روش در بخش های مختلف بالینی ضروری باشد و لذا پیشنهاد می گردد با برنامه ریزی اثربخش نسبت به طراحی و اجرای آن در امر آموزش و ارزشیابی اقدام گردد.

کد مقاله: O51

تجزیه و تحلیل سئوالات تشریحی آزمون های درس آمار زیستی نویسندگان: سعید حسینی تشنیزی، سید مهرداد صولتی، نادره نادری، نسرين اصغری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: سئوالات تشریحی نقش مهمی در تشخیص نقاط ضعف و قوت دانشجویان و ارائه یک بازخورد از عملکرد دانشجویان به مدرس دارند. این سئوالات به درستی طراحی شوند قابلیت بالایی در اندازه گیری سطح دانش و مهارت افراد آزمون شونده را دارند. عموماً بعد از اجرا و نمره گذاری مناسب آزمون ها باید تحلیل مناسبی برای تک تک سئوالات در نظر گرفت. هدف از تحلیل سئوالات آزمون درس آمار زیستی در دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بررسی هر کدام از سئوالها و تعیین دشواری و تمییز آنهاست تا پس از شناخت نقاط ضعف احتمالی در ترمهای تحصیلی آتی اقدام رفع این موارد گردد.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی مقطعی نمرات سئوالات آزمون های درس آمار زیستی ۵ رشته تحصیلی کارشناسی مدارک پزشکی ناپیوسته، مامایی پیوسته، مامایی ناپیوسته، پرستاری و

بالینی که توسط محقق ساخته و روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفته است، اطلاعات جمع آوری و سپس آنها را وارد نرم افزار آماری SPSS نموده و با استفاده از روشهای آمار توصیفی و آزمونهای آماری چون همبستگی پیرسون، t مستقل و آزمون آنالیز واریانس اقدام به تحلیل داده‌ها نموده‌ایم.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که از تعداد ۱۵۶ نفر تعداد ۱۳۷ نفر (۸۸٪) زن، میانگین سن آنها $23/8 \pm 2/3$ ، ۱۰/۳٪ شاغل و بقیه غیر شاغل و بطور کلی ۷/۸۲٪ از دانشجویان بازده دوره‌های آموزش بالینی را در حد متوسط تا خیلی خوب ارزیابی نموده اند. نتایج آزمون t در سطح ۰/۰۵ نشان داد که بین نمره ارزیابی دانشجویان پسر و دختر تفاوت معناداری وجود دارد بطوری که نمره ارزیابی دانشجویان دختر بیشتر از پسرها می‌باشد. نتایج آزمون همبستگی پیرسون هم حاکی از یک رابطه معنادار بین سن دانشجویان و میزان نمرات ارزیابی دوره‌های آموزش بالینی دانشکده بوده ($P < 0/005$) و بالاخره نتایج آزمون آنالیز واریانس نشان داد که میزان امتیاز ارزیابی دوره‌های آموزش بالینی دانشکده برای افرادی که شاغل و غیر شاغل تفاوت معناداری وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری: بطور کلی اکثر دانشجویان وضعیت آموزش بالینی را در حد مطلوب ارزیابی نموده‌اند. البته در برخی از زمینه‌ها بخصوص امکانات و فضای آموزشی نقاط ضعفی وجود دارد که باید در جهت ارتقاء کیفیت آنها تلاش نمود.

کد مقاله: ۵۳

دیدگاه دانشجویان درباره کیفیت آموزش دوره کارآموزی پزشکی اجتماعی دانشکده پزشکی ساری

نویسندگان: محمد خادم‌لو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: الگوی آموزش پزشکی جامعه‌نگر از سال ۱۳۶۸ در برنامه‌های آموزش پزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور با هدف جامعه‌نگر کردن آموزش پزشکی به اجرا گذاشته شد تا پزشکان فقط درمانگر بیماری‌ها، آن هم در فضای بیمارستانی بر روی بیماری‌های نادر نباشند. این برنامه تاکنون با فراز و نشیب‌هایی روبرو بوده است این تحقیق به منظور تعیین کیفیت آموزش فیلد در دوره کارآموزی پزشکی اجتماعی در دانشکده پزشکی ساری در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ انجام شد.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی-مقطعی، نظرات دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ساری در مقطع کارآموزی پزشکی

کاردانی مدارک پزشکی را دانشکده پرستاری و مامایی بندرعباس در نیمسال اول ۸۸-۸۷ را انتخاب و در برنامه طراحی شده در نرم‌افزار Excel وارد و شاخصهای ضریب دشواری و تمیز آنها را محاسبه نمودیم. سپس با استفاده از آزمون آماری F در نرم‌افزار SPSS تحلیلهای مقایسه‌ای صورت گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داده که میزان ضریب دشواری برای آزمون درس آمار رشته‌های کارشناسی مدارک پزشکی ناپیوسته، مامایی پیوسته، مامایی ناپیوسته، پرستاری و کاردانی مدارک پزشکی به ترتیب برابر با ۰/۶۵، ۰/۵۵، ۰/۶۳، ۰/۵۱ و ۰/۶۹ و مقادیر ضرایب تمیز هم به ترتیب برابر با ۰/۲۹، ۰/۲۲، ۰/۳۹، ۰/۴۸ و ۰/۱۱ و بدست آمده است. همچنین نتایج آزمون آنالیز واریانس در سطح ۰/۰۵ نشان یک تفاوت معنادار بین میزان ضرایب تمیز آزمون آمار این رشته‌های تحصیلی داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: مقادیر ضرایب تمیز این آزمون‌ها گویای این است که سوالات آمار زیستی این پنج رشته تحصیلی از یک ضریب دشواری مناسب برخوردار می‌باشد و در مقابل ضریب تمیز آنها پایین می‌باشد و لازم است در طراحی سئوالات و تشکیل بانک سؤال در این خصوص توجه شود.

کد مقاله: ۵۲

سنجش نظرات دانشجویان رشته‌های پرستاری و مامایی در رابطه با دوره‌های آموزش بالینی

نویسندگان: سعید حسینی تشنیزی، جهانپور علیپور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: یکی از مهمترین اهداف دوره‌های آموزش پزشکی، ارائه مهارتهای تخصصی مطلوب و تربیت نیروی انسانی کارا و مجرب می‌باشد. از طرفی محیط کاربالینی به عنوان اثر گذارترین بافت آموزشی برای کسب مهارتها و دانش یاد می‌شود و از جمله عوامل مهم و تاثیرگذار را می‌توان محتوا و مفاد آموزشی، مهارت آموزش دهنده، بهداشت و امکانات محیط آموزشی ذکر کرد. این مطالعه بمنظور سنجش نظرات دانشجویان رشته‌های پرستاری و مامایی در رابطه با دوره‌های آموزش بالینی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در نیمسال اول سال تحصیلی ۸۶-۸۷ انجام شده است.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی-تحلیلی با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای تعداد ۱۵۶ نفر از دانشجویان رشته پرستاری و مامایی انتخاب و با استفاده از پرسشنامه ارزیابی آموزش دوره‌های

کتبی را تکمیل و میزان مهارت خود را در انجام هر یک از ۳۲ مراقبت بالینی، مشخص نمایند.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار نمره کلیه مهارت‌ها $73/8 \pm 22/6$ از ۱۰۰ بود (کمترین نمره ۴۳ و بالاترین آن ۹۲). بهترین مهارت‌های کسب شده ثبت علائم حیاتی، تزریق عضلانی، تنظیم سرم‌های ۲۴ ساعته، وصل آنژیوکت، اکسیژن درمانی، گرفتن ECG، و تزریق IV بود.

بحث و نتیجه‌گیری: مهارت کارورزان در انجام اغلب مراقبت‌ها، ناکافی بوده و اغلب آنان بدون آموزش لازم به انجام آنها اقدام می‌نمایند. بنابراین، بهره‌گیری از مرکز آموزش مهارت‌های بالینی و شیوه‌های ارزیابی عینی مهارت دانشجویان، به ویژه قبل از ورود به محیط بالینی برای رعایت حقوق بیماران و نیاز دانشجویان، توصیه می‌شود.

کد مقاله: ۵۵۵

نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام نسبت به آینده شغلی خود

نویسندگان: عیسی خدادادی، سمیه جلیلیان، اسماء رنجبریان، عبدالحسین پورنجف

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه: نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نسبت به آینده شغلی خود، نقش مؤثری در سرنوشت شغلی و زندگی آنها خواهد داشت. تعیین نوع نگرش به آینده شغلی خود از دیدگاه دانشجویان و سپس ارتباط دادن نوع نگرش با خصوصیات دموگرافیک افراد هدف این پژوهش بوده است.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع تحلیلی-مقطعی بوده که در سال ۱۳۸۶ بر روی ۴۵۴ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام انجام شد. هر پرسشنامه حاوی ۱۱ عبارت برای سنجش نوع نگرش به آینده شغلی خود بود. با تعیین نمره نگرش براساس مقیاس درجه بندی لیکرت، میانگین نمره کل آزمون به دست آمد. با توجه به میانگین نمرات اصلی پرسشنامه، مثبت یا منفی بودن نگرش دانشجویان معین گردید. سپس با استفاده از آزمون آماری کای اسکور و تست دقیق فیشر، به مقایسه نمره نگرش بر حسب خصوصیات دموگرافیک پرداخته شد.

یافته‌ها: با میانگین نمره نگرش $33/58$ که از میانگین نمره کل آزمون ($27/50$) بیشتر بود، نگرش دانشجویان مثبت تلقی گردید. مقایسه نمرات نگرش دانشجویان بر حسب جنس، اختلاف معنی

اجتماعی در سال ۸۷-۸۶ مورد بررسی قرار گرفت. ۵۰ نفر دانشجویان پزشکی مقطع کارآموزی در سه دوره مختلف کارآموزی با روش غیراحتمالی آسان انتخاب شدند. روش گردآوری اطلاعات، پرسشنامه‌ای محقق‌ساخته براساس سرفصل‌های آموزشی مصوبه معاونت آموزشی وزارتخانه بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بود. اعتبار آزمون از طریق اعتبار محتوا و با نظرسنجی از مدیران و کارشناسان امر آموزش در عرصه بهداشت ارزیابی و تأیید گردید. پایایی پرسشنامه با آلفای کرونباخ تأیید گردید که برابر با $0/80$ بود. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: ۷۰٪ دانشجویان مقطع کارآموزی، از نحوه برنامه‌ریزی، ارائه مباحث کاربردی در کارگاه، حضور اعضای هیأت علمی و پاسخگویی به سؤالات دانشجویان رضایت داشته‌اند. علاوه بر این، آموزش برنامه‌های خاص مانند واکسیناسیون و تنظیم خانواده و... در بیشتر از ۸۰٪ موارد نظر مساعد دانشجویان دوره کارآموزی را جلب کرده است و ۹۲٪ از دانشجویان مقطع کارآموزی، از آموزش مبحث وضعیت موجود نظام ارائه خدمات بهداشتی اظهار رضایت نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج به دست آمده از پژوهش نشان داد، برنامه کارآموزی بهداشت توانسته است در حیطه آموزشی شناخت ساختار شبکه‌های بهداشت و درمان کشور، دانش مربوطه را انتقال و رضایتمندی دانشجویان را کسب نماید.

کد مقاله: ۵۵۴

وضعیت آموزشی مهارت‌های بالینی دانشجویان در عرصه پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ایلام در سال های ۸۷-۸۵

نویسندگان: عیسی خدادادی، حمید تقی نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه: آموزش بالینی را می‌توان فعالیت تسهیل‌کننده یادگیری در محیط بالینی دانست؛ ارتقاء کیفیت آموزش بالینی، مستلزم بررسی مستمر وضعیت موجود، شناخت نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف است. هدف از انجام این مطالعه، بررسی مهارت بالینی دانشجویان در عرصه پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ایلام، در انجام ۳۲ اقدام مراقبتی و تعیین تأثیر فرصت‌های آموزشی موجود، بر آن بود.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع تحلیلی است که بصورت پیمایشی بر روی تمام دانشجویان سال آخر پرستاری در سال‌های ۸۷-۸۵ انجام شد. به این منظور از تمام دانشجویان خواسته شد که پرسشنامه

مدیریتی، دانشجویی، حمایتی و حرفه‌ای مطرح گردید. آزمون مجذورکای ارتباط معنی‌داری را بین ویژگی‌های دموگرافیک دانشجویان مانند سن، جنس، وضعیت تأهل، معدل، مکان زندگی، کار دانشجویی و رفاه حرفه‌ای آنان نشان داد ($P < 0/001$) ولی بین رفاه حرفه‌ای و ترم تحصیلی آنان ارتباطی یافت نشد ($P = 0/990$).

بحث و نتیجه‌گیری: آموزش بالینی مهمترین بخش آموزش پرستاری شناخته شده زیرا دانشجو فرصت لازم جهت فراگیری علمی آموخته‌های نظری و کسب مهارت حرفه‌ای را پیدا و یادگیری‌های خود را تکمیل می‌کند. از ملزومات آموزش بالینی مطلوب، مناسب بودن بستر این آموزش است که دارای جوانب متعددی از رفتارهای حمایتی، سبک‌های مدیریت پرستاری و انگیزه‌دهی میباشد. لذا بکارگیری مربیان توانمند، مدیر و علاقه‌مند، تعریف دقیق جایگاه دانشجو و مربی در فیلدهای بالینی و فراهم نمودن تسهیلات آموزشی مناسب محرز بوده تا کیفیت رفاه حرفه‌ای دانشجو تضمین گردد.

کد مقاله: ۵۵۷

بررسی میزان آموزش و تسلط دانشجویان پزشکی به مهارت‌های برقراری ارتباط میان پزشک و بیمار از دیدگاه خودشان و نگرش آنان در مورد لزوم آموزش این مهارت‌ها در دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: راز خطیبی، معروف احمدی، میلاد مسائلی، رزگار دانشدوست، شاهرخ ابن رسولی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کردستان

مقدمه: یکی از مهارت‌های علمی لازم برای دانشجویان پزشکی، قدرت برقراری ارتباط پزشک و بیمار است و لازمه برقراری ارتباط خوب، گوش فرادادن و درک موقعیت روحی و اجتماعی و سپس آگاه ساختن بیمار از وضعیت بیماری و ناراحتی اوست. این مطالعه به منظور آگاهی یافتن از میزان آموزش و تسلط دانشجویان پزشکی به مهارت‌های برقراری ارتباط میان پزشک و بیمار از دیدگاه خودشان و نگرش آنان در مورد لزوم آموزش این مهارت‌ها انجام گردید.

روش مطالعه: این مطالعه به روش مقطعی و در سال ۱۳۸۷ در دانشگاه علوم پزشکی کردستان صورت پذیرفت. حجم نمونه شامل تمام دانشجویان پزشکی کارآموز و کارورز دانشگاه علوم پزشکی کردستان (۱۳۷ نفر) بود. روش جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه‌محقق ساخته‌ای شامل ۱۱ سؤال (۵ سؤال بلی-خیر و ۶ سؤال طراحی

داری نشان داد ($P < 0/01$) بطوری که نمره نگرش افراد مونث بیشتر از افراد مذکر بود. مقایسه نمره نگرش افراد بر حسب سن نیز اختلاف معنی‌داری داشت ($P < 0/001$) و با افزایش سن، نمره نگرش کاهش یافته بود. مقایسه نمره نگرش افراد بر حسب رشته تحصیلی همچنین سال ورود به دانشگاه، بیانگر اختلاف معنی‌داری بود ($P < 0/001$) بطوری که با افزایش سنوات تحصیلی، نمره نگرش کاهش داشت. مقایسه نمره نگرش افراد بر حسب وضعیت تأهل و بومی یا غیر بومی بودن نیز اختلاف معنی‌داری داشت ($P < 0/001$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام نسبت به آینده شغلی خود نگرش مثبت داشتند و این نوع نگرش در دانشجویان دختر از شدت بیشتری برخوردار بود.

کد مقاله: ۵۵۶

بررسی معیارهای رفاه حرفه‌ای از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی یزد در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: مهسا خدایاریان، طاهره سلیمی، محمد ستارزاده، محبوبه رسایی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: هدف غایی آموزش پرستاری، توانمندسازی دانشجویان جهت بکارگیری استانداردهای مراقبت پرستاری است که منجر به ایفای نقش‌های حرفه‌ای توسط آنان می‌گردد. این مهم از طریق اجرای روش‌های مؤثر آموزشی تحقق می‌پذیرد، در غیر این صورت باید به دنبال کشف عوامل تأثیرگذار بر رفاه حرفه‌ای دانشجویان بود تا بتوان اقدام اصلاحی بعمل آورد. لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین معیارهای رفاه حرفه‌ای از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی یزد در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: روش پژوهش، توصیفی - تحلیلی است که توسط پرسشنامه مرتبط که در ۵ بُعد دانشجویی، مربی، مدیریتی، حمایتی، و حرفه‌ای در ۵۱ گویه تنظیم و روایی و پایایی آن سنجیده شد (با آلفای کرونباخ ۰/۹۷)، توسط ۱۵۲ دانشجوی پرستاری که حداقل یک دوره کارآموزی را در محیط‌های بالینی گذرانیده بودند تکمیل و نتایج حاصل توسط نرم‌افزار آماری SPSS تحلیل گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد ۷۵/۷ درصد (۱۱۵ نفر) دانشجویان، رفاه حرفه‌ای خود را متوسط ارزیابی کردند. مهمترین ابعاد تأثیرگذار بر رفاه حرفه‌ای (۱۰۰-۷۰ درصد)، به ترتیب عوامل مربوط به مربی،

روش مطالعه: این تحقیق یک مطالعه توصیفی است. تمام دانشجویان ورودی جدید (مهرماه ۱۳۸۷) رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) پس از آشنایی با سیر مراحل تحصیل در رشته پزشکی در قالب سخنرانی، به اتفاق استاد راهنما از بخش های بالینی بیمارستان بقیه الله الاعظم (عج) دیدن نموده و به پرسش های آنان توسط اساتید هر بخش پاسخ داده شد. در پایان نظرات آنان در خصوص فرآیند مواجهه زود هنگام بالینی و تاثیر آن بر شناخت و نگرش آنان در خصوص رشته پزشکی در قالب یک پرسشنامه باز جمع آوری شد. پس از تحلیل محتوای پرسشنامه ها، نظرات دانشجویان در خصوص ۶ عامل رضایت، پشتیبانی، تداوم، گستردگی، زمان و تاثیر فرآیند مواجهه زود هنگام بالینی در یک مقیاس ۵ گزینه ای ارزیابی و در بازه ای از صفر تا ۵ امتیازدهی شد. میانگین و انحراف استاندارد میانگین (Mean, SEM) نگرش دانشجویان به عوامل ۶ گانه توسط نرم افزار SPSS تحلیل گردید.

یافته ها: نرخ بازگشت پرسشنامه ها ۶۶٪ بود. نگرش دانشجویان در خصوص رضایت از برنامه مواجهه زود هنگام بالینی $(81/3 \pm 82/)$ ، نحوه پشتیبانی برنامه $(42/4 \pm 47/)$ ، لزوم تداوم برنامه $(13/4 \pm 54/)$ ، میزان گستردگی برنامه $(63/3 \pm 77/)$ ، زمان اجرای برنامه $(82/5 \pm 66/)$ و تاثیر برنامه بر شناخت و نگرش آنان $(08/5 \pm 77/)$ بود.

بحث و نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد که هرچند مواجهه زود هنگام بالینی رضایت دانشجویان را جلب نموده و تاثیر زیادی بر آگاهی و نگرش آنان نسبت به رشته پزشکی داشته است، اما دیدگاه متوسط آنان در خصوص لزوم تداوم برنامه مشخص می کند که هنوز اهمیت و ضرورت برنامه را در نیافته اند. این امر می تواند به دلیل هیجان ناشی از قبولی در کنکور و ورود به رشته پزشکی باشد. بنابراین با توجه به دیدگاه دانشجویان نسبت به زمان اجرای برنامه پیشنهاد می شود برنامه مواجهه زود هنگام بالینی در سال تحصیلی آینده، با پشتیبانی بهتر در نیمسال دوم برگزار شود.

کد مقاله: O۵۹

جامعه محوری در آموزش بالینی: جایگاه کنونی و چشم انداز آینده

نویسندگان: محمد دادگسترینیا، طاهره چنگیز، وجیهه وفامهر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: یکی از مهمترین انتقادات به آموزش پزشکی این است که با رویکرد بیمارستان محوری که دارد، دانشجویان را وارد برج

شده بر اساس آزمون لیکرت چهار جوابی از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) بود. روایی پرسشنامه از طریق مشاوره با افراد صاحب نظر در امر آموزش پزشکی و پایایی آن با آزمون آلفای کرونباخ مشخص گردید. در نهایت، نتایج مطالعه با استفاده از فرمول های آمار توصیفی و تحلیلی و نرم افزار آماری SPSS تحلیل گردید.

یافته ها: (۸۸ نفر) ۶۴٪ از جامعه مورد مطالعه مذکر بودند. میانگین نظرات دانشجویان بیانگر این بود که آموزش مهارت های ارتباطی بین پزشک و بیمار به آنان ضعیف است، آنان اظهار نموده بودند که تسلط متوسطی بر این مهارت ها دارند و نگرش آنان به آموزش این مهارت ها خوب بود. دانشجویان مؤنث میزان تسلط شان را بر مهارت های ارتباطی بین پزشک و بیمار بیشتر ذکر نموده بودند و این اختلاف معنی دار بود $(P=0/017)$.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این مطالعه بیانگر این مسئله است که آموزش مهارت های ارتباطی بین پزشک و بیمار به دانشجویان به خوبی صورت نمی گیرد، لذا ضروری است که تمهیدات لازم جهت آموزش این مهارت ها به دانشجویان به طرق مختلف اندیشیده شود.

کد مقاله: O۵۸

بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی ترم اول در خصوص مواجهه زود هنگام بالینی

نویسندگان: مرضیه لک، مجتبی خواجه آزاد، مصطفی نادری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)

مقدمه: مطالعات متعددی در خصوص آشنایی اندک متقاضیان ورود به رشته پزشکی و طیف قابل توجه (۲۰٪) دانشجویان پزشکی که علاقه متوسط و کم به رشته تحصیلی خود دارند، منتشر شده است. تحقیقات نشان داده است که عدم آمادگی ذهنی و روحی اولیه به همراه طولانی بودن دوران تحصیل و مشکلات ذاتی رشته پزشکی عامل عمده افسردگی، افت تحصیلی و تغییر رشته دانشجویان دوره آموزش پزشکی عمومی است. برنامه آموزشی رشته پزشکی عمومی که مواجهه بالینی را سه سال به تاخیر می اندازد، مزید علت شده و ایجاد آمادگی ذهنی و روحی را به تاخیر می اندازد. این وظیفه اساتید و نظام آموزشی است که شناخت و آمادگی روحی لازم برای آغاز مسیر طولانی تحصیل در رشته پزشکی را در دانشجویان جدید ایجاد کنند. هدف از این مطالعه سنجش نگرش دانشجویان در خصوص فرآیند آشنایی و تاثیر مواجهه زود هنگام بالینی بر آنان است.

مقدمه: یکی از ایده‌های جدید در آموزش پزشکی اتخاذ استراتژی انتخابگری در مقابل برنامه استاندارد است. برنامه‌های انتخابی به آرامی جای خود را در میان بسیاری از دانشکده‌های پزشکی دنیا باز کرده است. این دانشکده‌ها روشهای مختلفی از انتخابگری را در برنامه های درسی خود به اجرا گذاشته اند. این مطالعه به منظور بررسی وضعیت برنامه‌درسی دوره‌های بالینی از نظر انتخابگری، به ساخت ابزار پراخته است.

روش مطالعه: در مرحله اول با استفاده از مرور متون و تشکیل گروه‌های متمرکز، پیوستار انتخابگری تهیه و تکمیل شد. سپس مراحل این پیوستار متناسب با ابعاد مختلف یک دوره بالینی توصیف گردید (اهداف آموزشی، منابع درسی، روشهای یاددهی-یادگیری، آزمون‌های دوره، مدیریت و سازماندهی دوره، محیط ارائه درس، اساتید). بر پایه پیوستارهای توصیف شده، پرسشنامه‌ای تهیه شد که روایی صوری و محتوایی آن به تایید گروه متمرکز رسید. این پرسشنامه برای ارزشیابی برنامه دوره کارآموزی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان استفاده و توسط دانشجویان تکمیل گردید. پایایی پرسشنامه از طریق α کرونباخ محاسبه شد.

یافته‌ها: نتایج بکارگیری پرسشنامه انتخابگری برای دوره کارآموزی حاکی از آن است که این دوره در اهداف آموزشی، منابع درسی، روشهای یاددهی یادگیری، آزمون‌های دوره، مدیریت و سازماندهی دوره، محیط ارائه درس و نحوه انتخاب اساتید، در سنتی‌ترین قسمت پیوستارهای انتخابگری قرار دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: برنامه‌های نوین بر اساس نیاز دانشجویان انعطاف‌پذیری لازم را داشته و پیش‌بینی‌هایی را برای انتخاب دانشجوی در برنامه خود وارد می‌کنند. برای حرکت به سمت چنین برنامه‌ای نیاز به توصیف ابعاد مختلف انتخابگری و شناخت مدل‌های متفاوت آن داریم. چنین ابزاری نه تنها برای ارزشیابی برنامه‌های درسی کاربرد دارد بلکه به شناخت ابعاد مختلف انتخابگری نیز کمک می‌نماید.

کد مقاله: ۰۶۱

بررسی آگاهی و نگرش دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ایلام نسبت به آینده شغلی و ادامه تحصیل در این رشته در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: مریم دارش، یوسف فتح‌اللهی، مهدی شفیع، سجاد عزیزاده، امیر عبدالکریمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

عاجی می‌کند که کمترین تماس را با محیط کار آینده خود یعنی جامعه دارند. هدف اصلی این پژوهش تهیه ابزار ارزشیابی برنامه درسی دوره کارآموزی بالینی از نظر استراتژی جامعه محوری در مقابل بیمارستان محوری می‌باشد.

روش مطالعه: به منظور عملیاتی نمودن پیوستاری که مابین جامعه‌محوری و بیمارستان‌محوری در آموزش بالینی وجود دارد، جلسات گروه‌های متمرکز متعددی تشکیل گردید و برای هر یک از مقوله‌های مطرح شده برای یک بخش بالینی (منابع درسی، روش یاددهی یادگیری، نوع بیماری‌ها، راهکارهای تشخیص درمانی، راهکارهای پیشگیری، راهکارهای بازتوانی، مهارت‌های عملی، مدیریت و سازماندهی، آزمون‌های عملی و نظری، سطح مراقبت در آزمون‌ها) پیوستاری تهیه و توصیف گردید. سپس بر اساس این پیوستارها، پرسشنامه‌ای تهیه شد. روایی محتوایی و ظاهری پرسشنامه به تایید گروه متمرکز رسید. این پرسشنامه برای ارزشیابی جامعه محوری دوره کارآموزی داخلی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان استفاده گردید و توسط دانشجویان تکمیل شد. برای بررسی پایایی پرسشنامه از α کرونباخ استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج حاکی از آن است که کلیه مقوله‌های ذکر شده بجز آموزش مهارت‌های عملی در دوره کارآموزی داخلی در سنتی‌ترین قسمت یعنی قسمت بیمارستان‌محور پیوستارها قرار دارد. در مورد آموزش مهارت‌های عملی، جایگاه این دوره در جامعه محورترین جایگاه قرار دارد. این بدان معناست که در این دوره بر آموزش مهارت‌های عملی رایج در مراکز بهداشتی درمانی درون جامعه تاکید می‌گردد.

بحث و نتیجه‌گیری: توجه روز افزون به تخصص‌گرایی و عدم توجه به آموزش مبتنی بر جامعه باعث گردیده که مراقبت‌های سطح اول در سیستم مراقبت بهداشتی کم‌رنگ‌تر شوند. ارزشیابی برنامه‌های آموزش بالینی بر مبنای استراتژی جامعه‌محوری و مشخص نمودن جایگاه کنونی این برنامه‌ها و جایگاهی که باید به آن برسند، از ضرورت‌های انکارناپذیر است.

کد مقاله: ۰۶۰

استراتژی انتخابگری چگونه در برنامه‌های درسی محقق می‌شود: ساخت ابزار ارزشیابی

نویسندگان: محمد دادگسترینیا، طاهره چنگیز، وجیهه وفامهر آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: آموزش بالینی بخش اساسی و مهم در تربیت پزشک عمومی به عنوان مسوول حفظ و ارتقای سطح سلامت جامعه است. هدف از این مطالعه بررسی میزان رضایت مندی کارورزان از نحوه آموزش بالینی دستیاران داخلی، اطفال، جراحی و زنان در بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی قزوین می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت مقطعی از بهمن ۱۳۸۶ تا شهریور ۱۳۸۷ در بیمارستان‌های آموزشی قزوین انجام شده است. جامعه هدف کلیه کارورزان دوره پزشکی انتخاب گردید. به این منظور پرسشنامه‌ای مشتمل بر ۱۸ سوال طراحی شد. پرسشنامه‌ها روا و پایا بودند [آلفای کرونباخ (۰/۹۹۴)]. در تجزیه تحلیل داده‌ها از آزمون t و آنالیز واریانس (ANOVA) استفاده شد.

یافته‌ها: در این مطالعه کلیه ۵۲ کارورز پزشکی مورد بررسی قرار گرفتند که آنها در مجموع ۶۲ دستیار را ارزشیابی نمودند. در این مطالعه بین متغیرهای رشته تحصیلی دستیارها، سال تحصیلی آنان با میزان رضایت مندی کارورزان رابطه معنی داری یافت نشد. همچنین جنس کارورزان و نمره پیش کارورزی آنان در میزان رضایت مندی از دستیاران تأثیری نداشت. ولی بین جنس دستیاران و میزان رضایت مندی کارورزان رابطه معنی داری وجود داشت و کارورزان از دستیاران مرد رضایت بیشتری داشتند ($P=0/02$). همچنین رضایت کارورزان از دستیاران متأهل بیشتر بود ($P=0/002$). در مجموع ۴۶/۴٪ کارورزان از نحوه آموزش دستیاران رضایت زیاد، ۴۳/۴٪ رضایت متوسط و ۱۹/۲٪ رضایت کم داشتند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده به نظر می‌رسد که میزان رضایت کارورزان از آموزش دستیاران در حد قابل قبول است و نیز جنسیت و وضعیت تأهل دستیاران در تأمین رضایت کارورزان نقش دارند و این مهم در دستیاران متأهل بارزتر می‌باشد.

کد مقاله: ۰۶۳

ارزشیابی آزمون‌های پایان نیمسال دروس مختلف دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین سال تحصیلی ۸۷-۸۶

نویسندگان: فریبا درخشان، حسن جهانی هاشمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: ارزشیابی به یک فرایند نظام‌دار برای جمع‌آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات گفته می‌شود که برای تعیین کیفیت، اثربخشی یا ارزش یک برنامه، فرآورده، پروژه، فرایند، هدف یا برنامه‌درسی به اجرا در می‌آید. بر همین اساس در این مطالعه به بررسی تک تک سوالات آزمون پایان نیمسال دوم ۸۷-۸۶ و تعیین دشواری و قدرت

مقدمه: نگرش منفی در بین دانشجویان پرستاری سبب فقدان انگیزه برای ایفای نقش خود به طور صحیح میشود و آثار نامطلوبی بر کیفیت خدمات ارائه شده میگذارد، که نهایتاً سلامت تمام افراد جامعه را تحت تأثیر قرار میدهد لذا این پژوهش باهدف بررسی نگرش دانشجویان پرستاری در مورد حرفه پرستاری و آینده شغلی خود و تعیین عوامل مؤثر در نگرش آنها انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت cross-sectional در بین دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ایلام در سال ۸۷ انجام شد که تعداد ۹۶ پرسشنامه خود مؤلف شامل ۵۷ سؤال دموگرافیک و نگرشی پیرامون رشته پرستاری و تحصیل در این رشته در بین دانشجویان توزیع گردید. روائی و پایایی پرسشنامه توسط متخصص آمار مورد تایید قرار گرفت. داده‌ها وارد SPSS شد و توسط تست chi-square معنی داری متغیرها بررسی شد.

یافته‌ها: افراد مطالعه شامل ۲۹ مرد (۳۲٪) و ۶۷ زن (۶۹/۸٪) که میانگین سن آنها ۲۰/۶۶ سال بود. ۵۰٪ افراد دارای نگرش ضعیف یا متوسط نسبت به این رشته در زمان انتخاب رشته بودند. ۲۱/۹٪ نیز رفتار اساتید را سبب از بین رفتن انگیزه در دانشجویان پرستاری می‌دانستند و ۲۹/۵٪ تمایلی به ادامه تحصیل در این رشته نداشتند، ۳۲٪ نیز تمایل داشتند در آینده در شغلی غیر از پرستاری مشغول به کار شوند، به نظر ۲۰/۸٪ رشته پرستاری فاقد خلاقیت بوده، و به نظر ۶۸/۴٪ معیارهای در نظر گرفته شده برای انتخاب دانشجویان این رشته مناسب نمی‌باشد. بین علاقه به شغل پرستاری با میزان آگاهی در این رشته ارتباط معنی داری مشاهده شد ($P<0/05$).

بحث و نتیجه گیری: یافته‌های این پژوهش حکایت از نگرش ضعیف دانشجویان پرستاری نسبت به آینده شغلی و تحصیلشان دارد، که با تغییر سیستم گزینش دانشجویان رشته پرستاری می‌توان دانشجویانی با انگیزه مناسب جهت ایفای این نقش و ادامه تحصیل در این رشته انتخاب نمود.

کد مقاله: ۰۶۲

بررسی میزان رضایت مندی کارورزان از نحوه آموزش بالینی دستیاران داخلی، اطفال، جراحی و زنان در بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

نویسندگان: مجید سر رشته‌داری، فریبا درخشان، حسن جهانی هاشمی، امیر ضیایی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

خودکارآمدی در توانمندسازی دانشجویان علوم پزشکی انجام گرفته است.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی ۱۰۰ دانشجوی مشغول به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی فسا با روش طبقه‌بندی تصادفی انتخاب شدند. جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه‌ای که حاوی اطلاعات دموگرافیک و سوالات خودکارآمدی بود، صورت گرفت. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS پردازش شدند و با قبول سطح معنی‌داری ($P < 0/05$) مورد قضاوت قرار گرفتند.

یافته‌ها: نمونه‌ها شامل ۴۳٪ دختر و ۵۷٪ پسر بودند که از این تعداد ۱۵٪ پزشکی، ۲۹٪ پرستاری، ۱۷٪ بهداشت عمومی، ۱۷٪ فوریت و ۱۲٪ بیهوشی و ۱۰٪ علوم آزمایشگاهی بودند. از این تعداد ۷۲٪ اظهار کردند که به رشته خود علاقه دارند و ۲۸٪ بی‌علاقه بودند. همبستگی مثبت و معنی‌داری بین نمره خودکارآمدی و میانگین معدل دانشجویان دیده شد ($r = 0/27$). همچنین نتایج تست تی دانشجویی تفاوت آماری معنی‌داری بین جنس و رشته‌های مختلف از نظر نمره خودکارآمدی نشان نداد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق نشان داد که بین نمره خودکارآمدی و پیشرفت تحصیلی ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود دارد بنابراین فراهم ساختن دوره‌های آموزشی جهت ارتقاء سطح خودکارآمدی دانشجویان می‌تواند تاثیر بسزایی در توانمند ساختن آنها در زمینه‌های مختلف را به دنبال داشته باشد.

کد مقاله: ۰۶۵

نحوه ارزشیابی دانشجویان توسط اعضای هیأت علمی و کادر آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد در سال ۸۶-۸۷

نویسندگان: معصومه دل‌آرام

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد

مقدمه: ارزشیابی دانشجویی یکی از مهمترین ارکان برنامه‌ریزی آموزشی قلمداد می‌گردد. یک ارزشیابی موثر نه تنها در تمایز دانشجویان نقش بسزایی دارد، بلکه به مدرس نیز در ارزیابی فعالیت‌های خود کمک می‌کند و بر اساس آن می‌توان راهکار مناسبی را در جهت حل مشکلات برنامه آموزشی ارائه نمود. به همین منظور نحوه ارزشیابی دانشجویان توسط اعضای هیأت علمی و کادر آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد در سال تحصیلی ۸۶-۸۷ مورد مطالعه قرار گرفت.

روش مطالعه: این بررسی یک پژوهش توصیفی است و جامعه مورد مطالعه آن را تعداد ۱۲۲ نفر از اعضای هیأت علمی و کادر

تمیز سوالات پرداخته شده است به طوری که در تحلیل آن‌ها نقاط قوت و ضعف آزمون تعیین شود.

روش مطالعه: در این مطالعه از مجموع ۱۵۸۶ سوال آزمون پایان نیمسال ۸۷-۸۶ دانشکده پزشکی ۷۴۸ سوال به صورت تصادفی انتخاب و از نظر ضریب دشواری و ضریب تمیز توسط نرم‌افزار ارسالی از وزارتخانه متبوع محاسبه گردید. محدوده تغییرات ضریب دشواری بین ۱-۰ است. مقادیر کمتر از ۰/۳، بین ۰/۷-۰/۳ و بالاتر از ۰/۷ به ترتیب به عنوان سوالات دشوار، مناسب و آسان در نظر گرفته می‌شود. محدوده تغییرات ضریب تمیز بین ۱- تا ۱+ است. مقادیر منفی، بین ۰/۳- تا ۰ و بالاتر از ۰/۳ به ترتیب از نظر قدرت تمیز نامناسب، کم و مناسب می‌باشند.

یافته‌ها: با محاسبه ضریب دشواری ۱۵٪ سوالات دشوار، ۳۴/۸٪ سوالات مناسب، ۵۰/۲٪ آسان بودند. در خصوص ضریب تمیز ۱۵/۱٪ سوالات نتوانسته به خوبی دانشجویان قوی و ضعیف را از یکدیگر جدا کند. ۴۸/۳٪ سوالات دارای قدرت تمیز کم و ۳۶/۶٪ دارای قدرت تمیز نامناسب می‌باشند. ضریب همبستگی بین ضریب دشواری و ضریب تمیز $r = 0/123$ بدست آمد که معنی‌دار است ($P < 0/01$) یعنی رابطه مستقیمی بین ضریب دشواری و ضریب تمیز وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد تنها ۱۶/۳٪ سوالات از نظر ضریب دشواری و تمیز مناسب هستند لذا لازم است که در طراحی سوالات آزمون دقت کافی به عمل آید و با طرح سوالات مناسب بتوان بین دانشجویی که درس را خوب فهمیده با دانشجویی که صرفاً مطلب را حفظ کرده و خوب درک نکرده است تمیز و تفکیک قائل شد.

کد مقاله: ۰۶۴

بررسی ارتباط خودکارآمدی بر توانمند سازی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی فسا ۱۳۸۷

نویسندگان: فاطمه دری‌پور، راحله ثابت‌سروستانی، شهناز کریمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: دانشجویان از اقشار برگزیده جامعه و سازندگان فردای هر کشور می‌باشند که توانمندسازی آنها سهم بسزایی در ارتقای سطح آموزشی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی کشور را به دنبال دارد. از آنجایی که یکی از راههای توانمندسازی دانشجویان، ارتقای سطح خودکارآمدی آنها می‌باشد لذا تحقیق حاضر با هدف تعیین ارتباط

نظر فرد می‌باشد. از آنجا که دانشجویان به عنوان آینده‌سازان کشور محسوب می‌شوند، پژوهش حاضر با هدف بررسی پیشرفت تحصیلی و کیفیت زندگی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی یزد انجام گردیده است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی- تحلیلی (مقطعی) تعداد ۳۵۶ نفر دانشجو به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای از بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی یزد انتخاب شدند. ابزار پژوهش، پرسشنامه استاندارد ۲۶ سوالی بررسی کیفیت زندگی (SF36) بوده است که در دو بعد اصلی جسمانی و روانی کیفیت زندگی را می‌سنجد. داده‌ها پس از جمع‌آوری به کمک نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و از آمار توصیفی و آزمون‌های ناپارامتریک کروسکال والیس و الیس، من ویتنی و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها: از بین دانشجویان شرکت‌کننده، اغلب در گروه سنی ۲۰ تا ۲۵ سال (۵۱/۹٪) و مجرد (۸۳٪) با معدل $15/89 \pm 1/49$ بودند. متوسط نمره کیفیت زندگی $37/67 \pm 85/13$ بود و کیفیت زندگی ۵۴/۸٪ دانشجویان در حد متوسط بدست آمد. بین کیفیت زندگی و پیشرفت تحصیلی رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد ($p < 0/05$ و $r = 0/1$) همچنین در زیر شاخه‌های کیفیت زندگی بعد نقش جسمانی، روانی، عاطفی و شادابی با پیشرفت تحصیلی رابطه مستقیم و ارتباط معناداری وجود داشت ($p < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به رابطه مثبت بین این دو متغیر به خصوص اثرگذاری بارز بعد عاطفی، جسمانی و روانی بر پیشرفت تحصیلی توصیه می‌شود برنامه‌ریزان مراقبتی و مسئولین تربیتی اتخاذ نمایند تا کیفیت زندگی دانشجویان به خصوص در بعد عاطفی تقویت یابد و موجب بهبود پیشرفت تحصیلی افراد گردد.

کد مقاله: ۰۶۷

موفقیت تحصیلی دانشجویان بورسیه و عوامل موثر بر آن:
مرور سیستماتیک مستندات بین‌المللی

نویسندگان: علی‌اکبر حقدوست، محمودرضا دهقانی، سیدامین آیت‌اللهی موسوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: گسترش علم در صده اخیر و انفجار علمی باعث پررنگتر شدن اهمیت تبادلات علمی شده است و دانشمندان را وادار نموده برای فراگیری دانش و نگاههای متفاوت به آن به یکدیگر بیشتر وابسته باشند. توجه به تأثیر بسیار زیاد اعزام دانشجو به خارج برای

آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد، تشکیل داده‌اند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه خودساخته‌ای بود که جهت تعیین روائی و پایایی آن از نظرات کارشناسان و آزمون مجدد استفاده گردید. آنالیز اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آمار توصیفی و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون) انجام شده و میزان $P < 0/05$ از نظر آماری معنی‌دار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: ۶۹/۴٪ از واحد‌های مورد پژوهش از ارزشیابی تکوینی و پایانی، ۱۶/۲٪ فقط از ارزشیابی پایانی و ۱۴/۴٪ از ارزشیابی آغازین، تشخیصی، تکوینی و پایانی جهت ارزشیابی دانشجویان استفاده می‌کردند. بیشترین آزمون‌های مورد استفاده آزمون تشریحی و چندگزینه‌ای بود. ۸۸/۳٪ واحدهای مورد پژوهش، مهمترین ملاک ارزشیابی خود را آزمون پایان ترم می‌دانستند. تنها ۴۴/۲٪ در ارائه دروس خود همیشه از طرح درس استفاده می‌کردند و ۳۸/۲٪ آزمون میان ترم برگزار می‌کردند. بین میانگین واحدهای تدریس شده و برگزاری امتحان میان ترم، رابطه معنی‌داری وجود داشت و افرادی که واحد بیشتری تدریس کرده بودند، بیشتر هم آزمون میان ترم برگزار کرده بودند ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: بیشترین روش تدریس مورد استفاده توسط اعضای هیأت علمی و کادر آموزشی دانشگاه، روش سخنرانی به همراه پرسش و پاسخ بود. کمتر از ۵۰ درصد از طرح درس و آزمون میان ترم استفاده می‌کردند و مهمترین ملاک‌های ارزشیابی به ترتیب آزمون پایان ترم، حضور فعال و مشارکت دانشجو در کلاس درس و حضور و غیاب بود. ارزشیابی تکوینی و پایانی بیشترین روش ارزیابی مورد استفاده اساتید بود. طراحی سئوالات امتحانی بصورت چهار گزینه‌ای و معمولاً قبل از امتحان صورت می‌گرفته است. استفاده از طرح درس، برگزاری آزمون میان ترم و انتخاب سئوالات امتحانی در زمان تدوین طرح درس، پیشنهاد می‌شود.

کد مقاله: ۰۶۶

بررسی ارتباط پیشرفت تحصیلی و کیفیت زندگی دانشجویان
دانشگاه علوم پزشکی یزد در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: حسین فلاح‌زاده، عارفه دهقانی تفتی، حامد میرزایی، راضیه ذوالقدر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: کیفیت زندگی عبارت است از پندارهای فرد از وضعیت زندگی و سلامت فعلی‌اش بر اساس فرهنگ و نظام ارزشی او و ارتباط این دریافت‌ها با اهداف، اولویت‌ها و استانداردهای مورد

ویژگی‌های ممتاز دانشجویان بورسیه به حساب می‌آید. بنابراین یکی از اقدامات مهم قبل از اعزام دانشجویان بررسی وضعیت و سطح زبان آنها می‌باشد که جهت تحقق این امر می‌توان از نمرات آزمون‌های مختلف زبان استفاده نمود. همچنین عوامل دیگری مانند استاد راهنما، مشخصات شخصیتی فرد و شرایط زندگی وی از عوامل مهم دانسته شده بود.

کد مقاله: ۰۶۸

ارزشیابی دانشجویان توسط هم‌گروهان خود با هدایت اساتید

نویسندگان: کرامت‌اله زندی قشقای

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه: از آنجا ارزشیابی مهارت دانشجویان و قضاوت در مورد آن کاری ساده نمی‌باشد و از طرفی دانشجویان پس از اینکه با مطالعه کامل جهت ارزشیابی نهایی آماده می‌شوند و آمادگی کامل جهت درک معایب خود دارند اگر در ارزشیابی هم‌گروه خود مشارکت کنند می‌توانند براحتمی متوجه معایب مهارت خود شوند و آن را کامل کنند به همین مناسبت مجری فرآیند به اندیشه اجرای ارزشیابی مشارکتی و آموزشی افتاد. هدف کلی، رفع معایب مهارتی دانشجویان با مشارکت آنها در ارزشیابی هم‌گروه خود.

روش مطالعه: نمونه مورد پژوهش ۴۰ نفر از دانشجویان اتاق عمل ورودی مهر و بهمن ۱۳۸۶ بود ارزشیابی درس پراتیک روش کار در اتاق عمل بصورت ارزشیابی مشارکتی صورت گرفت. بدین صورت که پس از رضایت دانشجویان در استفاده از این روش کلیه دانشجویان همراه با اساتید در جایگاه ارزشیابی قرار گرفتند و سپس یکی از آنها شروع به انجام مهارت تعیین شده کرد ادامه مهارت توسط دانشجوی دیگری صورت گرفت و معایب توسط اساتید و تمام دانشجویان ثبت می‌گردید و در مورد معایب و محاسن انجام مهارت بحث کرده و نمره نهایی داده شد و همین طور نوبت دانشجوی بعدی می‌رسید و ارزشیابی ادامه پیدا کرد تا اینکه کلیه دانشجویان ارزشیابی شدند و در نهایت توسط پرسشنامه‌ای نظرات همه دانشجویان جمع‌آوری و با استفاده از SPSS مورد تحلیل و تجزیه قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج و پیامدهای آموزشی مفید حاصل از اجرای این برنامه چه بوده است؟ نتایج نشان داد که واحدهای مورد پژوهش همه موارد مطروحه در پرسشنامه را (عدالت در نمره، رفع اشکال،

ادامه تحصیل اهمیت فراوان دارد، به شکلی که حتی کشورهای پیشرفته جهان نیز از این امر مهم بی‌نیاز نیستند، این در حالی است که هنوز در کشورهای در حال توسعه توجه کافی و مدیریت مناسبی برای بهره‌مندی از مزایای بورسیه دانشجویان به خارج از کشور وجود ندارد. هدف، بررسی مستندات و شواهد موجود داخلی و بین‌المللی در خصوص عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی دانشجویان اعزام به خارج از کشور طی سال‌های اخیر می‌باشد.

روش مطالعه: در این تحقیق علاوه بر سایت‌های بین‌المللی به سایت‌های ملی هم مراجعه شد. کلید واژه‌های اصلی مورد استفاده در این تحقیق عبارت بودند از: Scholarship, academic success, Overseas students, foreign student, Overseas students, با ترکیب این کلید واژه ها، سایت‌های اصلی شامل Scopus, Pub, web of knowledge, Google Scholar و جستجو و نتایج بدست آمده با یکدیگر ترکیب شد. مقالات بدست آمده در جستجوی اولیه از نظر محتوا بررسی ابتدایی شدند و بر اساس میزان ارتباط موضوعی با عنوان تحقیق به سه دسته مرتبط، نیمه‌مرتبط و غیرمرتبط تقسیم شدند. در این مطالعه سعی گردید توجه ویژه به بخش‌های مهم مقاله که در برگزیده پیام اصلی مقاله بودند مبدول گردد. این بخش‌ها شامل قسمت انتهایی مقدمه که مشتمل بر اهداف مقاله، نتایج مهم و پیام‌های ارایه شده در بحث مقاله بویژه بخش نتیجه‌گیری بودند.

یافته‌ها: از مجموع ۵ پایگاه اینترنتی که فهرست آنها در جدول ۱ آمده است، حدود ۲۸۰۰۰ یافته بدست آمد که اکثریت آنها، غیر آکادمیک بودند. از بین ۲۰۴ مقاله مورد بررسی ۲۷ مقاله واجد شرایط لازم برای ورود به مطالعه بودند. در مجموع با وجود جستجوی گسترده که صورت گرفت تنها تعداد محدودی مقاله مرتبط یافت شد. از نظر تحلیل محتوا، یافته‌های این مقالات را میتوان در چند موضوع خلاصه نمود که عبارتند از: داشتن تسلط به زبان انگلیسی و همچنین زبان کشور محل تحصیل، تأثیر عوامل دموگرافیک، وجود برنامه‌های آموزشی ویژه قبل از اعزام دانشجویان به خارج، تأثیر عوامل اجتماعی، اقتصادی، شخصیتی و خانوادگی، داشتن توانایی برقراری ارتباط با استاد راهنما. در اکثریت مقالات جستجو شده به مفهوم موفقیت تحصیلی کمتر اشاره شده بود اما عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی در دانشجویان بورسیه مورد بررسی قرار گرفته بود.

بحث و نتیجه‌گیری: از یافته‌های مطالعه چنین بر می‌آید که داشتن تسلط به زبان انگلیسی و همچنین زبان کشور محل تحصیل از

استاندارد کدگذاری شدند. در نهایت تحلیل محتوا بر روی داده‌ها انجام شد.

یافته‌ها: در این مطالعه از ۱۱ عضو هیأت علمی دانشکده‌های پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و کتابداری دانشگاه علوم پزشکی در مورد موفقیت تحصیلی و عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی مصاحبه به عمل آمد. از مهمترین مصادیق موفقیت تحصیلی در زمینه کمیت تحصیل، شرکت در همایش‌ها و کنفرانس‌ها، در زمینه کیفیت تحصیل میزان کارایی مطالب فراگرفته شده و در زمینه مطالب جنبی فراگرفته شده، یادگیری مطالب علمی تخصصی از اهمیت بیشتری برخوردار بودند. اما اکثریت مصاحبه‌شوندگان به عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی نظیر خصوصیات شخصیتی افراد، خانواده، مسائل اقتصادی، دارا بودن دانش تخصصی و مهارت‌های ارتباطی نظیر تسلط به زبان انگلیسی یا زبان دانشگاه محل تحصیل، نقش استاد راهنما و شرایط فرهنگی کشور محل تحصیل اشاره نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج این تحقیق به نظر می‌رسد که مصادیق موفقیت تحصیلی گسترده بوده و با اندازه‌گیری صرف یک یا چند متغیر نمی‌توان فرد را موفق دانست. در این رابطه باید به طول مدت تحصیل، میزان تولیدات علمی و کیفیت آنها، میزان مرادفات علمی و همچنین کاربرد مطالب فراگرفته شده توسط وی اشاره نمود. همچنین مصاحبه‌شوندگان تاکید بسیار زیادی بر عوامل شخصیتی، توانایی‌های فرد قبل از اعزام به خصوص در زمینه علمی-تحقیقاتی و زبانهای خارجی تاکید داشتند و بیان نمودند که نقش استاد راهنما بسیار کلیدی است. از مجموع نتایج این تحقیق می‌توان نتیجه‌گیری نمود که مصادیق موفقیت تحصیلی باید به صورت یک مجموعه دیده شود و صرفاً به اندازه‌گیری چند مورد مختصر بسنده ننماییم. همچنین باید در گزینش و قبل از اعزام به مواردی مانند توانمندی زبان خارجی فرد، سابقه و تجربه تحقیقاتی وی، وضعیت خانوادگی و وضعیت روحی و روانی وی بیشتر توجه شود.

کد مقاله: 0۷۰

آینده فارغ‌التحصیلان چگونه است؟

نویسندگان: کرامت‌اله زندی قشقایی، مدینه صالحی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی

مقدمه: فارغ‌التحصیلان مهمترین برون‌ده دانشگاه‌ها است که در کشورهایی در حال توسعه با توجه به عدم توازن ساختارهای

افزایش اعتماد به نفس و یادگیری کامل مهارت) را در حد بسیار عالی مورد تایید قرار دادند و از نحوه ارزشیابی رضایت داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری: از این پژوهش نتیجه می‌گیریم که این روش ارزشیابی را می‌توان در ارزشیابی کلیه مهارت‌های بالینی تعمیم داد.

کد مقاله: 0۶۹

مفهوم موفقیت تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن از دیدگاه دانشجویان بورسیه: مطالعه کیفی

نویسندگان: علی اکبر حقدوست، محمودرضا دهقانی، الهام طالبیان، راحله زارع‌شاهی، الهام پورخاندانی، علی پورخاندانی، اعظم بذرافشان، پردیس ساسانی، شیما وزیری‌نسب، اعظم شمس‌الدینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: توجه به تأثیر بسیار زیاد اعزام دانشجویان به خارج برای ادامه تحصیل اهمیت فراوان دارد، به شکلی که حتی کشورهای پیشرفته جهان نیز از این امر مهم بی‌نیاز نیستند. یکی از پرسش‌های اساسی در زمینه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی اعزام دانشجویان به خارج از کشور این است که با توجه به مجموعه هزینه‌ها و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده، دستاوردها و نتایج سیاست‌ها و برنامه‌های اعزام به خارج از کشور چه چیزهایی بوده است؟ پاسخ به این پرسش نیازمند بررسی‌های متعدد و همه‌جانبه از جمله بررسی عملکرد آموزشی، پژوهشی، دانشگاهی و همچنین موفقیت تحصیلی موضوعی است که بستری مناسب جهت توفیق دانشجویان پس از تحصیل در زمان اشتغال فراهم می‌کند و علاوه بر نقش مثبت فردی آن از بعد اجتماعی نیز سودمند خواهد بود. با توجه به توضیحات فوق، تحقیق جامعی در خصوص مفهوم موفقیت تحصیلی و مصادیق آن در دانشجویان بورسیه خارج از کشور انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع مطالعه کیفی است و جامعه هدف دانشجویان بورسیه ایرانی در خارج از کشور بودند. ابتدا بر اساس نتایج بررسی متون اولیه و چندین جلسه بحث کارشناسی در مورد تعریف و مصادیق موفقیت تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن چارچوب ذهنی مصاحبه‌های هدفمند تنظیم گردید. سپس مصاحبه‌ها پیاده‌سازی شدند. متن مصاحبه‌ها توسط دو ارزیاب مورد بررسی و تحلیل محتوا قرار گرفت و مفاهیم بیان شده طبق تقسیم‌بندی

دانش آموختگان رشته پزشکی، این مطالعه با هدف بررسی وضعیت شغلی ایشان پس از فارغ التحصیلی، اجرا شد.

روش مطالعه: طی یک مطالعه هم گروه گذشته نگر (کوهورت) تمامی ۵۲۸ نفر دانش آموختگان رشته پزشکی سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ دانشگاه علوم پزشکی کرمان مورد بررسی قرار گرفتند. برای جمع آوری داده ها و اطلاع از آخرین وضعیت شغلی و تحصیلی دانش آموخته از مصاحبه تلفنی مستقیم و غیرمستقیم استفاده شد. برای تعیین ارتباط عوامل مؤثر بر وضعیت شغلی و قبولی در آزمون دستیاری از آنالیز رگرسیون لاجیستیک و آنالیز بقا استفاده شد.

یافته ها: میزان دسترسی به دانش آموختگان ۸۶٪ بود. بعد از حداقل سه سال از اتمام تحصیل، حدود ۶۲٪ از دانش آموختگان به حرفه پزشکی روی آورده بودند که عمدتاً اشتغال در درمانگاه ها و یا در دوره طرح و سربازی، مطب شخصی و تخصص های بالینی بود. از مجموع کلیه دانش آموختگان ۴۰ نفر (۷/۶٪) بیکار بودند، تقریباً همین تعداد نیز به مشاغل غیر پزشکی مشغول بودند، ۱۸٪ در تخصص های بالینی مشغول به تحصیل یا کار بودند و مابقی به خارج از کشور عزیمت نموده بودند. بر اساس تحلیل بقا خانم ها نه تنها بیشتر بلکه سریع تر به کارهای پزشکی مشغول شده اند (میانه برآورد شده توسط مدل تحلیل بقا برای خانم ها و آقایان به ترتیب ۳/۸ و ۴/۵ سال بود، $P=0/009$). از نظر فعالیت در مشاغل حرفه ای و همچنین قبولی در امتحان دستیاری، زنان نسبت به مردان به ترتیب حدود ۱۲٪ و ۱۷٪ موفق تر بودند که البته از نظر آماری معنی دار نبود. معدل کل دوران پزشکی و نمره آزمون پیش کارورزی از عوامل مهم تأثیرگذار بر قبولی در آزمون دستیاری شناخته شدند.

بحث و نتیجه گیری: به نظر می رسد حدود ۲۰٪ دانش آموختگان پزشکی در کرمان در دراز مدت (گذشت بیش از ۳ سال از اتمام تحصیل) به صورت مستقیم در فعالیت های مرتبط به رشته تحصیلی خود وارد نشده یا از کشور خارج شده اند. توجه به دلایل عدم موفقیت پزشکان مرد در مقایسه با پزشکان زن با وجود نیاز زیاد به خدمات پزشکان مرد، امری بسیار مهم است که احتمالاً درآمد پایین می تواند تا حدودی این موضوع را توجیه نماید.

کد مقاله: O۲۲

عوامل تنش زای محیط بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی حضرت زینب (س) یاسوج ۱۳۸۷ نویسندهگان: آسیه مبارکی، فاطمه محمودی، زینت محبی نویندگانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی، نقش قابل توجهی را در میزان استمرار و فرآیند توسعه برعهده دارد. بنا بر این مراکز آموزش عالی مایلند بدانند دانش آموختگان آنها بعد از فراغت از تحصیل با چه سرنوشتی مواجهند و فارغ التحصیلان و جامعه چگونه از همدیگر بهره می گیرند این تحقیق با هدف تعیین سرنوشت فارغ التحصیلان آموزش دیده پیراپزشکی انجام شده است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقطعی است که بر روی ۱۱۶ نفر از دانش آموختگان رشته های اتاق عمل و هوشبری آموزش دیده پیراپزشکی یاسوج در سال ۱۳۸۵ انجام پذیرفت. جامعه آماری کلیه دانش آموختگان دوره های هفتم تا دهم رشته های اتاق عمل و هوشبری بودند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای مشتمل بر سئوالات دموگرافیک و سئوالاتی در مورد سرنوشت آنها بود. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون های آماری تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: نتایج حاکی از آن است که ۳۷/۰۷٪ از دانش آموختگان مرد بودند و از دانشجویان اتاق عمل ۱۲/۵٪ استخدام، ۱۰/۷۱٪ موفق به ادامه تحصیل و ۱۶/۷٪ موفق به ازدواج شده اند. از دانشجویان هوشبری نیز ۱۸/۳۳٪ استخدام، ۱۶/۶۶٪ موفق به ادامه تحصیل و ۲۳/۳۳٪ موفق به ازدواج شده اند.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس یافته های تحقیق بنظر می رسد که سرنوشت دانش آموختگان آنقدر مناسب نیست و می بایست با تلاش بیشتر به حد قابل قبول رسید. همچنین سرنوشت دانشجویان هوشبری نسبت به دانشجویان اتاق عمل مناسب تر است که باید دلایل آن در پژوهش های آتی مورد بررسی قرار گیرد.

کد مقاله: O۲۱

وضعیت شغلی دانش آموختگان رشته پزشکی سال های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ دانشگاه علوم پزشکی کرمان

نویسندهگان: محمودرضا دهقانی، عباس کامیابی، علی اکبر حقدوست، آزاده روح الامینی، زهرا حسینی نژاد، نعمت اله موسی پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: در رشته پزشکی، هزینه سنگین آموزش، مدت طولانی تحصیل و دشوار بودن دروس همه مبین این واقعیت است که در صورت عدم بکارگیری دانش آموختگان این رشته در فعالیت های حرفه ای، مقادیر هنگفتی از سرمایه ملی بی حاصل خواهد ماند. با توجه به کمبود اطلاعات و مستندات در خصوص فعالیت های شغلی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه: در روز میلیونها بیمار با مشکلات عدیده‌ای از طبقات مختلف اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی متفاوت به پزشکان مراجعه می‌کنند نحوه برخورد پزشک با بیمار و ارتباط بین پزشک و بیمار در ادامه مراجعه موثر است. آگاهی پزشکان از عواملی که بیماران در انتخاب پزشک خود مدنظر دارند. از اهمیت بالایی برخوردار است. این تحقیق با هدف مهمترین عوامل موثر بر انتخاب پزشک از نظر مردم شهر یاسوج انجام گردید.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی و مقطعی نظرات تعداد ۵۰۰ نفر زن و مرد از گروه‌های سنی و تحصیلی مختلف با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده در سطح سه منطقه شهر با مراجعه به درب منازل اطلاعات از طریق پرسشنامه (چک‌لیست ۱۹ آیتی مطالعه هیل و گارنر ۱۹۹۱) جمع‌آوری گردید. پرسشنامه شامل: دویخش خصوصیات دموگرافیک افراد مورد پژوهش و عوامل موثر بر انتخاب پزشک (ویژگیهای فردی پزشک، ارتباط بین فردی پزشک و بیمار، و ویژگی‌های خدماتی به بیمار) بود. داده‌ها پس از جمع‌آوری با استفاده از نرم‌افزار SPSS و روشهای آماری توصیفی و آزمون‌های ناپارامتری مورد استفاده قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد از تعداد کل ۵۰۰ نفر افراد مورد پژوهش ۵۵/۴ درصد مرد، بین سن ۷۰-۱۳ سال با میانگین و انحراف معیار (۲۸/۸±۱۰/۱۹) سال. اکثریت دارای مدرک دیپلم بودند (۲۶/۹٪) و کارمند (۲۸/۶٪) بودند. از مهمترین عوامل موثر در انتخاب پزشک؛ حاذق و ماهر بودن پزشک اظهار توجه و علاقه خاص به مشکلات بیمار و خوش برخورد بودن منشی مطب به ترتیب با میانگین ۴/۶ و ۴/۰۷ و ۴/۰۸ می‌باشد و کمترین عوامل از نظر مردم شامل فعالیت در امور اجتماعی از جمله سیاسی و در صورت امکان مرد بودن به ترتیب با میانگین ۲/۷۶ و ۲/۹۰ به دست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری: آگاهی پزشکان از عوامل موثر بر انتخاب ایشان از جمله توجه به ماهر بودن و کفایت علمی، توجه خاص به مشکلات بیمار و انتخاب منشی و دستیار مناسب و آموزش دیده در ادامه مراجعه و رضایت بیماران به مطب حائز اهمیت می‌باشد.

کد مقاله: ۵۲۴

ارزیابی آگاهی و علاقه دانشجویان هوشبری دانشگاه علوم پزشکی یاسوج از رشته تحصیلی خود قبل از انتخاب آن در کنگور-۱۳۸۵

نویسندگان: اکبر رستمی‌نژاد، زهره کریمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه: آموزش بالینی بخش اساسی و مهم آموزش دانشجویان پرستاری می‌باشد تا بتوانند بطور مستقل و با کفایت در امر مراقبت از بیمار فعالیت کنند. وجود استرس در محیط بالینی دانشجویان را با چالش‌هایی مواجه می‌سازد و می‌تواند باعث افت تحصیلی، تاثیر بر شخصیت، بروز رفتارهای نامطلوب و عملکرد نامؤثر گردد. مطالعه حاضر با هدف تعیین عوامل تنش‌زای محیط بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری یاسوج انجام گرفت تا با شناسایی عوامل تنش‌زا در محیط بالینی به رفع آنها پرداخته و کیفیت آموزش بالینی را بالا برد.

روش مطالعه: مطالعه توصیفی مقطعی، که بروی ۹۸ نفر دانشجوی پرستاری ترم ۴ تا ۸ انجام شد. نمونه‌گیری به صورت سرشماری آسان انجام گرفت، در محیط بالینی با استفاده از پرسشنامه ۲۹ سوالی اطلاعات جمع‌آوری و توسط نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل داده‌ها صورت پذیرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که اکثریت دانشجویان مونث ۵۷/۱٪، مجرد ۷۹/۶٪ و خوابگاهی ۷۵/۵٪ بوده‌اند. در راستای ارتباط بین فردی، برقراری ارتباط با مربی با میانگین $2/28 \pm 1/07$ بیشترین تنش‌زایی را برای دانشجو به همراه داشته است، تمیز کردن بیماران بعد از دفع و مراقبت از بیماران بد حال به ترتیب با میانگین و انحراف معیار $2/62 \pm 1/15$ و $2/44 \pm 0/90$ ، حداکثر عوامل تنش‌زا در زمینه کارهای بالینی نزد دانشجویان گزارش گردیده است. در مورد احساسات ناخوشایند بیشترین فراوانی‌ها مربوط به زجر کشیدن بیماران بدحال با میانگین $3/14 \pm 88$ و درمان ناکافی بیماران به علت فقر با میانگین $2/92 \pm 1/04$ بوده که سبب تنش در دانشجو شده است. تذکر مربی در حضور پرسنل و پزشکان بخش با میانگین و انحراف معیار $3/05 \pm 0/96$ بیشترین استرس را نزد دانشجویان در راستای تجارب تحقیر آمیز به خود اختصاص داد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد ارتباط غیر موثر بین مربی و دانشجو، عدم آشنایی دانشجو با شرح وظایف خود در محیط بالین و نبود مددکاری فعال در بیمارستان‌ها برای افراد بی‌بضاعت بیشترین تنش را بر دانشجویان وارد می‌کند. برای تعدیل استرس با بکارگیری مربیان با تجربه، آشنا نمودن دانشجویان با وظایفشان قبل از ورود به محیط بالین و تدارک مددکاری در بیمارستان‌ها برای افراد نیازمند، می‌توان باعث تسهیل یادگیری در دانشجویان شد.

کد مقاله: ۵۲۳

مهمترین عوامل موثر بر انتخاب پزشک از نظر مردم شهر یاسوج

نویسندگان: آسیه مبارکی، زهره کریمی، فاطمه محمودی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه: فارغ التحصیلان هوشبری و اتاق عمل قشری از جامعه خدمات درمانی می‌باشند که مستقیماً با سلامتی انسانها سر و کار دارند و هر چه از نظر علمی و عملی پربارتر باشند، می‌توانند خدمات بهتری را ارائه دهند. در این میان چگونگی کسب علم و مهارت که منجر به یادگیری عمیق و با دوام شده و بتواند کارآیی بیشتری را در میان فارغ التحصیلان ایجاد کند از دیرباز مورد توجه طراحان و برنامه‌ریزان آموزشی بوده است. همچنین با توجه به افزایش خواسته‌ها و نیازهای افراد جامعه در خصوص ارائه بهتر خدمات درمانی و اینکه روش‌های سنتی توان پاسخگویی به این نیازها و خواسته‌ها را ندارد، استفاده از روش‌های بدیل و خلاق و ترکیب آنها با روشهای سنتی می‌تواند به امر تعلیم و تربیت کادر بیهوشی و اتاق عمل مجرب‌تر کمک نماید و بدین منظور پژوهش فوق با هدف بررسی استفاده از تجربیات آموزشی دانشجویان سال آخر هوشبری و اتاق عمل در آموزش بالینی دانشجویان جدیدالورود صورت گرفته است.

روش مطالعه: پژوهش فوق یک مطالعه توصیفی-تحلیلی به صورت مقطعی بوده است که بر روی ۴۶ نفر از دانشجویان ترم آخر هوشبری و اتاق عمل که مشغول گذراندن کارآموزی در عرصه بوده‌اند، صورت گرفته است و نامبردگان به ۲۰ سوال پرسشنامه از قبل تعیین شده در زمینه‌های مختلف پاسخ داده‌اند. اطلاعات حاصله از پرسشنامه توسط نرم‌افزار SPSS و نیز روشهای آماری توصیفی و استنباطی، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد ۹۵/۷٪ دانشجویان معتقدند که این روش باعث می‌شود که انگیزه و دانش دانشجویان سال بالا به دلیل آموزش دادن به دانشجویان سال پایین، بالاتر می‌رود. همچنین ۹۵/۶٪ پاسخگویان معتقدند با این کار، قدرت بیان دانشجویان سال آخر بالا می‌رود. ۹۱/۳٪ نیز معتقدند که با این کار انگیزه و علاقه در دانشجویان جدیدالورود نیز برای یادگیری بیشتر بالا می‌رود. ۸۹/۲٪ نیز معتقد بودند که دانشجویان سال بالایی همواره جهت آموزش دادن در دسترس هستند. همچنین ۹۴/۵٪ نیز معتقد بودند که با این کار علاقه و انگیزه دانشجویان سال پایین برای آموزش به دانشجویان سالهای بعد بالاتر می‌رود. ۸۴/۸٪ نیز بیان نموده‌اند که تعامل آموزشی بهتری میان دانشجویان سال آخر و جدیدالورود ایجاد می‌گردد. ۷۱/۷٪ دانشجویان معتقد بودند که اطلاعات بالینی را بهتر می‌توان از مربی گرفت و نیز ۸۴/۷٪ نیز مطرح نموده‌اند که بیان آموزشی مربیان نسبت به دانشجویان سال آخر بهتر می‌باشد. ۸۴/۸٪ دانشجویان معتقد به نظارت مربی بر آموزش دادن

مقدمه: با توجه به اهمیت انتخاب رشته تحصیلی در آینده شغلی و برای اطمینان از کسب مهارت دانشجویان و انگیزه و علاقه آنان برای ورود به رشته خود، باید ارزشیابی‌هایی صورت پذیرد تا بتوان رفتارهای مورد نظر را که قرار است در آنها به وجود آید، مورد سنجش قرار داد. بدین منظور این مطالعه با هدف ارزیابی آگاهی و علاقه دانشجویان هوشبری از رشته تحصیلی خود قبل از انتخاب آن در کنکور انجام گردید.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-مقطعی بر روی ۴۲ نفر از دانشجویان هوشبری دانشگاه علوم پزشکی یاسوج در سال ۱۳۸۵ از طریق پرسشنامه صورت گرفت. بخش اول سئوالات شامل اطلاعات دموگرافیک و بخش دوم سئوالات منعکس کننده آگاهی و علاقه پذیرفته‌شدگان از رشته کاردانی هوشبری قبل از انتخاب رشته در کنکور بود. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های آماری تی دانشجویی و مجذور کای استفاده گردید.

یافته‌ها: از نظر میزان آگاهی، ۱۴/۳٪ دانشجویان قبل از انتخاب رشته آگاهی زیاد، ۶۴/۲٪ تا حدودی، ۴/۸٪ کم و ۱۶/۷٪ خیلی کم داشتند (p>۰/۰۵). ۷۸/۶٪ درصد افراد که از رشته تحصیلی خود آگاهی داشتند قبل از انتخاب رشته اقدام به مشورت نموده بودند و ۲۱/۴٪ اقدام به مشورت ننموده بودند (p>۰/۰۵). از میان افرادی که علاقمند بودند، ۸۵٪ بیان داشتند که در صورت شرکت مجدد در کنکور، این رشته را انتخاب می‌کنند و کلیه افراد بدون علاقه بیان داشتند که در صورت شرکت مجدد در کنکور، این رشته را انتخاب نمی‌کنند (p>۰/۰۵). در میان افرادی که به رشته تحصیلی خود علاقمند بودند، ۹۳٪ پیشرفت تحصیلی داشتند، در صورتی که ۹۰٪ آنها که علاقمند نبودند پیشرفت تحصیلی نداشتند (p>۰/۰۵).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج به دست آمده اکثر دانشجویان نسبت به انتخاب رشته تحصیلی خود آگاهی خوبی نداشته و تلاش زیادی جهت کسب اطلاعات در مورد آن نموده بودند، در حالی که افرادی که جهت انتخاب رشته مبادرت به مشورت نموده بودند از آگاهی بیشتری برخوردار بودند. با توجه به اهمیت انتخاب رشته تحصیلی در آینده شغلی پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های بیشتری در این خصوص انجام گیرد.

کد مقاله: OY5

استفاده از تجربیات آموزشی دانشجویان سال آخر هوشبری و اتاق عمل در آموزش بالینی دانشجویان جدیدالورود

نویسندگان: اکبر رستمی‌نژاد، زهره کریمی

روش مطالعه: پس از برگزاری جلسات مکرر در آموزشگاه و بررسی نقاط قوت و ضعف طرح برگزاری یک واحد کارآموزی در عرصه در بخشهای اورژانس و بانک خون، در جلسه شورای آموزشی آموزشگاه آموزشگاه تصویب و سپس به شکل تجربی اجرا گردید.

یافته‌ها: پیامدهای اجرای فرآیندی: دانشجویان به خوبی با خون و مشتقات آن آشنا شده‌اند و همچنین مراقبت و نگهداری خون و فرآورده‌های آن، توجهات لازم از بیمار در زمان تزریق خون و بروز عوارض احتمالی آن را فرا گرفته‌اند. در خصوص نحوه صحیح اداره راه هوایی در بیماران اورژانس خارج از اتاق عمل و لوله‌گذاری تراشه در این مواقع و نیز عملیات احیاء قلبی ریوی در بخش اورژانس شرکت فعال داشته‌اند. به دنبال حضور دانشجویان در سازمان انتقال خون و بانک خون بیمارستانها، پرسنل این واحدها نیز در امر آموزشی فعال‌تر گردیده‌اند و بعضاً اطلاعات بسیار مفیدی را در اختیار دانشجویان قرار می‌دهند که این خود از پیامدهای مفید حاصل از اجرای برنامه نیز بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: چالش‌ها و مشکلات اجرایی فرآیند: انجام کارآموزی در اورژانس و بانک خون نیاز به مربیانی غیر از مربیان اتاق عمل دارد و نیز نیاز به هماهنگی با سایر دانشکده‌ها و بخش‌های بیمارستانی داشت که این هماهنگی با چالش‌هایی روبرو بود که با برگزاری جلسات مکرر مرتفع گردید.

کد مقاله: 0۷۷

برگزاری کارآموزی در عرصه در بیمارستانهای خارج از مرکز استان

نویسندگان: کرامت‌اله زندی‌قشقایی، اکبر رستمی‌نژاد، آسیه مبارکی، زهره کریمی، محمد رضا نیکبخت، قادر زاده‌باقری، هیبت‌اله صادقی، سید رضا چراغزاده، علی عباسی، علی کامکار، ابراهیم مومنی، عبد محمد موسوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه: کارآموزی در عرصه در دستیابی دانشجویان به توانمندی‌های حرفه‌ای نقش اساسی دارد. در این دوره، دانشجو با بکارگیری اصول صحیح و تجارب عملی در کارآموزی‌های عرصه و همچنین بکارگیری مهارت‌های تئوری تخصصی و تطابق آنها با موازین و مقررات و تکنیک‌های اختصاصی این فرصت را بدست می‌آورد تا با تمرین مکرر تحت نظارت مربی معایب عملکردی را رفع نموده و تسلط کافی در انجام مهارت‌ها را بدست آورد. جهت بدست آوردن تسلط در مهارت‌ها، نیاز به فضای کافی جهت کارآموزی در عرصه می‌باشد. همچنین جهت استفاده بهینه از کلیه فضاهای

دانشجویان سال آخر بوده و ۷۶/۳٪ نیز معتقد بوده‌اند که ارزشیابی مستمری توسط مربیان از دانشجویان سال آخر به عمل آید و ۶۵/۲٪ نیز معتقد به حضور مربی در حین آموزش دادن دانشجویان سال آخر بوده‌اند. همچنین بین دیدگاه‌های دانشجویان مورد پژوهش و رشته تحصیلی و جنس دانشجویان اختلاف معنی‌داری مشاهده نگردید.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این پژوهش و اهمیت شغلی فارغ‌التحصیلان هوشبری و اتاق عمل، می‌توان با نظارت و حضور مستمر مربیان آموزشی از روش‌های جدید آموزشی همچون استفاده از تجربیات دانشجویان سال آخر در آموزش بالینی دانشجویان جدیدالورود بصورت مکمل روشهای سنتی، به ارتقاء و پیشرفت تحصیلی و همچنین افزایش یادگیری و تجربیات بالینی دانشجویان سال آخر و جدیدالورود کمک نمود.

کد مقاله: 0۷۶

اختصاص یک واحد از کارآموزی در عرصه به کارآموزی در اتفاقات و بانک خون

نویسندگان: اکبر رستمی‌نژاد، کرامت‌اله زندی‌قشقایی، آسیه مبارکی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه: رشته هوشبری یکی از رشته‌های علوم پزشکی است که دانشجویان طی دوره آموزشی با اصول جدید و روشهای مختلف بیهوشی، تجهیزات، وسایل و داروهای مربوطه آشنا می‌شوند و مراقبت از بیمار تحت بیهوشی عمومی و بیحسی‌های ناحیه‌ای را در مراحل مختلف قبل و حین و بعد از عمل فرا می‌گیرند. آنان همچنین با روش‌ها و اصول مراقبتی در کنترل درد، اقدامات در فوریت‌های پزشکی و وضعیت‌های بحرانی، تجویز داروها و خون و فرآورده‌های خونی آشنا می‌گردند. از آنجا که دانشجویان فوق اکثریت واحدهای کارآموزی و کارآموزی در عرصه را در اتاق عمل می‌گذرانند، و کمتر در مراکز دیگر که فوریت‌های پزشکی مطرح است کارآموزی داشته‌اند، لذا جهت کسب مهارت‌های لازم در بخش‌های اورژانس و نحوه اداره راه هوایی در اینگونه بیماران و نیز نحوه به کار بردن خون و سایر فرآورده‌های خون، زمان به کارگیری، عوارض احتمالی تجویز، تصمیم گرفته شد که حداقل به میزان یک واحد از کارآموزی در عرصه به کارآموزی در اتفاقات و بانک خون اختصاص یابد.

یافته‌ها: بالاترین میانگین متعلق به دانشجویان پیراپزشکی (۱۶/۱) و کمترین آن متعلق به پرستاری و مامایی (۱۵/۲۷) و میانگین کل ۱۵/۶۳ بود. ۲۲/۱٪ از دانشجویان دروس افتاده داشتند. بیشترین دروس افتاده در پزشکی (۲۵/۳٪) و کمترین آن در دندانپزشکی (۱۲/۵٪) بود. از دانشجویان ۲/۴٪ حداقل یک نیم‌سال مشروطی داشتند. نتایج نشان داد که بین معدل دانشگاه و دانشکده‌ها ($p < 0/001$)، مقاطع تحصیلی ($p = 0/013$)، جنس ($p = 0/001$)، بومی بودن ($p = 0/012$)، استفاده از خوابگاه ($p = 0/003$) و سهمیه ($p = 0/003$) اختلاف معنی‌دار موجود است. ۵۰٪ از دانشجویان غیرعلاقه‌مند به رشته خود دروس افتاده داشتند و بین دروس افتاده و علاقه به رشته ارتباط معنی‌دار بود ($p < 0/001$). همچنین بین مشروطی و علاقه به رشته ($p = 0/003$) و جنس ($p = 0/005$) ارتباط معنی‌دار وجود داشت و دانشجویان پسر بیشتر (۵/۹٪) از دانشجویان دختر (۰/۸٪) مشروط شده بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: در این پژوهش مشخص شد که بخشی از عوامل مرتبط با وضعیت تحصیلی معدل دبیرستان، بومی بودن، استفاده از خوابگاه، جنس، مقطع تحصیلی، دانشکده، سهمیه قبولی و علاقه به رشته تحصیلی است. توجه به این عوامل در طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی دانشگاه می‌تواند در پیشگیری از افت تحصیلی نقش مهمی داشته باشد.

کد مقاله: O۷۹

کدهای اخلاق پزشکی: نگرش و عملکرد دانشجویان مامایی

نویسندگان: سمیه صرافی خیرآباد، لیلیا جویباری، اکرم ثناگو
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: ماما هر اندازه که در حرفه خود ماهر باشد، داشتن اخلاق نیک و روش خوب برخورد با مردم موفقیت او را دو چندان می‌سازد. حرفه مامایی مقدس است و ماما محرم مادر و خانواده است. هدف از این مطالعه بررسی نگرش و عملکرد در خصوص کدهای اخلاقی بوده است.

روش مطالعه: در این بررسی توصیفی بر اساس سرشماری از کل دانشجویان مامایی که حداقل یک ترم واحدهای کارآموزی را گذرانده بودند برای شرکت در مطالعه دعوت به عمل آمد. از ۶۸ دانشجوی واجد شرایط ترم چهار و شش و هشت مامایی، ۶۰ تن به پرسشنامه‌ای اقتباس شده در ارتباط با کدهای اخلاقی (Shaun) و همکاران (۲۰۰۸) پاسخ دادند. پرسشنامه دارای ۶۲ سوال نگرشی و عملکرد (خودارزیابی) بوده است. از دانشجویان خواسته شد تا

آموزشی سایر بیمارستان‌های استان و نیز آموزشی نمودن فضاهای فوق و آموزشی نمودن و بکارگیری نیروهای کارشناس و متخصص سایر بیمارستانها و جهت فراهم آوردن فضای مناسب جهت اجرای طرحهای پژوهشی، طرح فوق پیشنهاد می‌گردد.

روش مطالعه: پس از برگزاری جلسات مشترک بین مسئولین حوزه آموزش با مسئولین مرتبط در شبکه بهداشت و درمان شهرستان‌های خارج از مرکز استان و بعد از رفع کمبودهای آموزشی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی ویژه کارکنان و متخصصین و کارشناسان موجود در آن بیمارستانها و تدارک خوابگاه و تغذیه و بکارگیری سرپرست آموزشی، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی یاسوج در نیمسال آخر دوره آموزشی جهت گذراندن کارآموزی در عرصه با بکارگیری متخصصین و کارشناسان موجود آن بیمارستانها به مراکز فوق اعزام شدند.

یافته‌ها: بیمارستان‌های فوق فضا را جهت هر چه پربار شدن و آموزشی شدن آماده نموده‌اند و حتی پیشنهاد تاسیس آموزشکده و دانشکده در شهرستان‌های فوق را داده‌اند. دید پرسنل شاغل نیز از درمان صرف به سمت آموزشی بودن سوق داده شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: عدم هماهنگی بین حوزه آموزش و بیمارستان‌های خارج از مرکز استان بود که با برگزاری جلسات مشترک مرتفع گردید.

کد مقاله: O۷۸

بررسی وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی

زاهدان و عوامل مرتبط با آن در سال تحصیلی ۸۶-۸۷

نویسندگان: مسعود رودباری، بهزاد اصل مرز

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه: وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشگاهها و عوامل مرتبط با آن از اولویت‌های پژوهش در آموزش و از علایق مدیران آموزشی دانشگاه‌هاست. هدف، تعیین وضعیت تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی زاهدان و عوامل مرتبط با آن در سال ۸۶-۸۷ است.

روش مطالعه: در این مطالعه مقطعی ۳۸۰ نفر دانشجو در نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۶-۸۷ مورد بررسی قرار گرفتند. اطلاعات دموگرافیک و آموزشی (معدل دانشگاه و دبیرستان، تعداد ترم‌های مشروطی، دروس مردودی، و ...) از طریق پرسشنامه‌ای از شرکت‌کنندگان دریافت و بعد از تکمیل توسط نرم‌افزار SPSS و با استفاده از آزمون‌های T-test، آنالیز واریانس، آزمون کای دو و ضریب همبستگی مورد بررسی قرار گرفت.

آموزش تولید محتوا و نحوه کاربری در طول یکسال، انجام و نتایج با استفاده از نرم افزار Excel و رسم نمودارهای مربوط مورد تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌ها: طبق بررسی‌های بعمل آمده بر روی ۹۱ درس در ۵ دانشکده در سامانه آموزش الکترونیک این دانشگاه که در طول یکسال (۱۰ دسامبر سال ۲۰۰۷ تا ۱۰ دسامبر سال ۲۰۰۸) ایجاد شده، مشخص گردید در ۴ ماه آخر این بازه بیشترین آمار ایجاد درس بدست آمده است. که از کل دروس که دارای قالب محتوا به صورت ۸۱ مورد HTML-BASE و ۱۰ مورد FLASH-BASE هستند، ۸۰ درس کامل شده و ۱۱ درس دیگر در حال ویرایش میباشند. متوسط زمان تولید محتوا ۱۰ روز محاسبه گردید. دروس موجود در سامانه دارای ۵۸٪ دسترسی خصوصی، ۳۸٪ محافظت شده و ۴٪ آزاد هستند. در مجموع، دروس دانشکده پزشکی ۴۰، پیراپزشکی ۱۴، داروسازی ۸، دندانپزشکی ۱۰، پرستاری ۱۱، دروس عمومی ۳ و دروس مربوط به آموزشهای دفتر آموزش الکترونیک ۵ مورد بودند که نسبت تعداد دروس به تعداد اعضای هیات علمی در دانشکده پزشکی ۰/۱، پیراپزشکی ۰/۲۸، داروسازی ۰/۲، دندانپزشکی ۰/۱ و پرستاری ۰/۲۷ و تعداد کل دروس به تعداد کل اعضای هیات علمی دانشکده‌ها ۰/۱۴ میباشند. نحوه ارائه و اجرای دروس ۸۸٪ به صورت کمک آموزشی، ۸٪ به صورت مجازی عملی و ۲٪ بصورت تمام مجازی انجام شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: براساس نتایج حاصل از بررسی‌های فوق و نمودارهای بدست آمده بنظر میرسد تولید محتوای دروس در سامانه آموزش الکترونیک دانشگاه علوم پزشکی مشهد در طول یکسال اخیر رشد تصاعدی داشته است و پیش‌بینی می‌گردد به مرور زمان شاهد پیشرفت چشمگیر این امر با همکاری مسوولان مربوطه و اعضای هیات علمی با استفاده از آموزش و معرفی امکانات سامانه در خصوص تولید محتوا و مزایای آموزش الکترونیک خواهیم بود.

کد مقاله: O۸۱

بررسی نگرش دانشجویان سال اول و دوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان نسبت به وضعیت فعلی و آینده شغلی شان نویسدگان: شیدا ذوالفقاری، رونا ز نیکخواه، سمیرا مهرعلیزاده، سید مصطفی پورحسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: از آنجایی که همیشه برای داشتن برنامه‌ای کارآمد، نیاز به اطلاعاتی از وضعیت موجود داریم، برنامه‌ریزی برای دانشجویان پزشکی نیز نیاز به آگاهی از نگرش آنها نسبت به وضعیت فعلی و

میزان توافق خود را با کدهای اخلاقی تعیین کنند و تا چه حد این مضامین اخلاقی را در رفتارهای بالینی خود بکار می‌برند.

یافته‌ها: نتایج موید آن است که از مجموع ۱۲ کد اخلاقی بیشترین توافق در خصوص "تواضع و فروتنی" در حد ۹۰ درصد، "احترام به بیمار" با ۸۳/۹۲ درصد و "راز داری" با ۷۸/۵۷ درصد بوده است. همچنین در بعد خود گزارشی، دانشجویان اظهار داشتند همیشه در محیط کارآموزی با مددجویان با تواضع و فروتنی رفتار می‌کنند (۹۳/۲۸ درصد)، اصل راز داری (۸۹/۹۱ درصد)، صمیمیت با بیماران را رعایت می‌کنند (۸۲/۹۲ درصد) و به بیمار و خانواده وی احترام می‌گذارند (۷۵/۸۵ درصد).

بحث و نتیجه‌گیری: علاوه بر دانش و آگاهی کافی و به روز، مهارت در تشخیص، شناخت و بکارگیری روش‌های درمانی موثر که از ویژگی‌های مهم و در واقع لازمه پرداختن به حرفه پزشکی هستند، یک ضرورت دیگر در طب، علاقمندی به بشریت است. لذا ضروری است که در آموزش‌های دانشگاهی علاوه بر آموزش تکنیک و مهارت‌ها، اخلاقیات نیز به عنوان یک اصل جدی در نظر گرفته شود. توصیه می‌شود در مطالعات بعدی فرایند یاددهی یادگیری اصول اخلاقی در دانشجویان مامایی مورد بررسی قرار گیرد.

کد مقاله: O۸۰

بررسی روند و چگونگی تولید و ارائه محتوای الکترونیکی دروس در سامانه آموزش الکترونیک دانشگاه علوم پزشکی مشهد در طول یکسال اخیر

نویسدگان: الهه ذبحی، رضا اسدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: در راستای ارتقای کیفیت آموزشی با استفاده از آموزش الکترونیک و نیاز مخاطبین در دانشگاه‌های علوم پزشکی به این مقوله برای دستیابی سریع به اطلاعات و لزوم پشتیبانی و نظارت بر تولید محتوای الکترونیکی منطبق با استانداردهای موجود، در این مقاله سعی شده با ارائه گزارش بدست آمده از تولید و اجرای دروس موجود در سامانه آموزش الکترونیک دانشگاه علوم پزشکی مشهد در یکسال اخیر، این فرایند مورد بررسی قرار گیرد.

روش مطالعه: این پژوهش با استفاده از آمار حاصل از آنالیز وضعیت دروس سامانه آموزش الکترونیک تحت وب دانشگاه علوم پزشکی مشهد، به تفکیک نوع دسترسی، دسته، قالب محتوا، تاریخ تولید و گزارش اجمالی براساس نحوه اجرای دروس و

جراحی، اتفاقات جراحی، اتفاقات داخلی مردان و بخش زنان و زایمان به کسب تجارب بالینی در عرصه مشغول بوده اند، نمونه این پژوهش را تشکیل داده اند. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش یک پرسشنامه ۵۰ سوالی بود که از تلفیق دو پرسشنامه تحت عناوین مقیاس محیط یادگیری بالینی و نیز محیط یادگیری بالینی و نظارت به دست آمد. این پرسشنامه که ده متغیر را مورد سنجش قرار می‌دهد، از نظر روایی و پایایی مورد تایید قرار گرفت. دانشجویان در طول نیم سال دوم تحصیلی ۸۵-۸۴ نسبت به ارزیابی محیط بالینی که در آن مشغول به یادگیری بودند اقدام نمودند و در مجموع تعداد ۱۷۰ پرسشنامه مربوط به هفت بخش توسط نرم‌افزار آماری SPSS 11.5 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین رتبه داده شده به محیط‌های یادگیری بخش‌های مختلف بین ۱/۴ تا ۴/۱ از ۵ متغیر است. در چهار بخش اتفاقات جراحی، اتفاقات داخلی مردان، اطفال و ریکاوری ۳ و ۴ بوده است. بر اساس سه بخش دیگر رتبه به دست آمده بین ۳ و ۴ بوده است. بر اساس آزمون ANOVA و Post hoc، بخش‌های مورد ارزیابی در ۶ متغیر از مجموع متغیرها شامل الگوی مدیریتی مسئول بخش، یادگیری در بخش، تعهد مسئول پرستاری، نحوه ارتباط با بیمار، ارتباط بین پرسنل و دانشجو و رضایت دانشجویان با هم متفاوت بوده اند اما در متغیرهای درک دانشجویان پرستاری از جو بخش، وضعیت مراقبت‌های پرستاری و روابط بین فردی و روابط نظارتی با هم تفاوت معنی‌داری نداشته‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: از نظر دانشجویان جو یادگیری و متغیرهای مربوط به آن در بخش‌های مختلف متفاوت است. با توجه به نتایج این پژوهش لازم است نسبت به ارتقا کیفی بخش‌های مختلف تمهیداتی صورت گیرد.

کد مقاله: O۸۳

ارزشیابی آزمون‌های دروس علوم پایه ارائه شده دانشکده پزشکی شهرکرد در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: فروزان گنجی، علی مومنی، جعفر نصیری، اسداله امینی، محمد رحیمی، اکبر شفیعی، رضوان شاه‌مرادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

مقدمه: نظام آموزشی مطلوب نظامی است که به هدف‌های اصلی و اساسی خود دست یابد و گرنه باید در آن تجدید نظر کرد که یکی از ابزارهای مهمی که می‌تواند این موفقیت را بسنجد، آزمون‌های پیشرفت تحصیلی است. در انجام ارزشیابی پیشرفت تحصیلی می‌بایست به تفاوت‌های فردی دانشجویان توجه شود. در بکارگیری اصول فوق‌الذکر باید در مورد روش‌ها، ابزارها، معیارها و برنامه‌های اندازه‌گیری و سنجش پیشرفت تحصیلی دانشجویان تعهد

آینده شغلی‌شان دارد و برنامه‌ریزی ما در راستای تقویت نقاط مثبت و رفع عوامل منفی مؤثر بر نگرش دانشجویان باشد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی در سال ۱۳۸۷ با استفاده از پرسشنامه و در بین ۶۷ نفر از دانشجویان سال اول و دوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سمنان انجام پذیرفت. داده‌ها توسط نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: طبق بررسی‌های بعمل آمده، ۶۶/۸٪ دانشجویان رشته خاص برای ادامه تحصیل و در شهری خاص را مد نظر دارند و ۲۷/۶٪ برای رسیدن به هدفشان امیدوار نیستند. ۴۳/۳٪ دانشجویان محیط بیمارستان و مراکز درمانی را بعنوان اولین اولویت محیط کاری، ۳۱/۶٪ دانشجویان فعالیت در مطب شخصی را بعنوان دومین اولویت محیط کاری و ۴۰/۸٪ دانشجویان سومین اولویتشان تدریس در دانشگاه بوده است. ۹۳/۵٪ دانشجویان خواهان کاهش پذیرش دانشجویان و افزایش سطح کیفی دانشگاه‌ها هستند. بین درآمد رشته شاخه تخصص مورد علاقه دانشجویان و انتخاب مطب شخصی و تدریس در دانشگاه بعنوان محیط کاری خود، رابطه معناداری برقرار است. ($P < 0/05$). بین معیار خدمت به مردم برای انتخاب رشته و انتخاب بیمارستانها و مراکز بهداشتی-درمانی بعنوان محیط کاری خود، رابطه معناداری وجود دارد. ($P < 0/05$)

بحث و نتیجه‌گیری: بهره‌گیری از مشاوره صحیح جهت انتخاب رشته درست دانشجویان برای آینده و کمک به هدفمند کردن هرچه بیشتر دانشجویان و افزایش فرصت‌های شغلی جهت کاهش استرس‌های ناشی از این امر و بالا بردن سطح کیفی دانشگاه‌ها می‌تواند سهم زیادی در ایجاد نگرشی درست در بین دانشجویان داشته باشد.

کد مقاله: O۸۲

بررسی دیدگاه دانشجویان پرستاری از محیط‌های یادگیری بالینی

نویسندگان: مرضیه معطری، سمیه رضوانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: موفقیت برنامه‌های آموزشی پرستاری تا حد زیادی به کارایی و کفایت تجربیات بالینی بستگی دارد. عوامل مختلفی در حفظ کیفیت این تجارب موثر است. یکی از مهم‌ترین عوامل شناخته شده در این زمینه جو محیط‌های یادگیری است. در این مطالعه ابعاد مختلف موثر در جو محیط بالینی از منظر دانشجویان پرستاری مورد ارزشیابی قرار گرفته است.

روش مطالعه: کلیه دانشجویانی که در بخش‌های اطفال، بخش مراقبت‌های ویژه نوروکجری، ریکاوری، بخش مراقبت‌های ویژه

مسئولین دانشکده پزشکی شیراز بوده است. برگزاری کوئیز در کلاسهای پرجمعیت با مشکلات اجرایی مواجهه میبشد. در این راستا گروه بیوشیمی مبادرت به ارائه روشی جهت برگزاری کوئیز در کلاس های پرجمعیت نموده است. اهداف ارائه کوئیز به دانشجویان شامل: ارزیابی مستمر، کمک در یادگیری مباحث بیوشیمی، آمادگی درسی، آشنایی با سئوالات امتحان و جامع علوم پایه و حضور و غیاب آنها بوده است.

روش مطالعه: در این روش از تمامی دانشجویان به صورت تصادفی ولی به دفعات مساوی در طول ترم کوئیز گرفته می شود. بدین ترتیب که هر بار از تعداد معدودی از دانشجویان کوئیز گرفته می شود، تا امکان کنترل و برقراری نظم جلسه امتحان فراهم گردد. افراد غائب نه تنها از نمره کوئیز محروم می شوند، بلکه غیبت آنها نیز ثبت میگردد. در این روش افراد کلاس به چهار گروه (الف، ب، ج و د) تقسیم بندی می شوند. در هر جلسه دو گروه از گروههای چهارگانه بطور تصادفی برای کوئیز انتخاب می شوند. برای اینکه هر نفر در طول ترم چهار کوئیز بدهد، هشت ترکیب تصادفی از گروههای چهارگانه کافی میباشد. سئوالات در دو بخش الف و ب به دانشجویان ارائه می شود. پس از پنج دقیقه اوراق جمع آوری و پاسخ سئوالات مورد بحث قرار می گیرد.

یافته ها: نتایج نظرسنجی از دانشجویان نشان دهنده رضایت دانشجویان از برگزاری کوئیز به میزان ۶۹٪ در دروس بیوشیمی ۱ و ۸۱/۳٪ در بیوشیمی ۲ بوده است. همچنین این دانشجویان از گرفتن تعداد ۴ کوئیز در دروس بیوشیمی ۱ و ۲ به ترتیب به میزان ۵۶/۳٪ و ۵۰ درصد رضایت داشته اند. ۸۰ درصد دانشجویان در درس بیوشیمی ۱ و ۷۲٪ آنان در درس بیوشیمی ۲ کوئیز را در یادگیری مباحث بیوشیمی موثر دانسته اند. اکثر این دانشجویان از ۷۵ تا ۸۱/۳٪ در بیوشیمی ۲ و ۱ به ترتیب کوئیز را عامل موثر در حضور آنها در کلاس دانسته اند ولی نیمی از آنان کوئیز را در مطالعه دروس جلسه قبل موثر دانسته اند. در درس بیوشیمی ۲ بیش از نیمی از دانشجویان معتقد بودند که سئوالات کوئیز آسان تر از سئوالات امتحان میان ترم و پایانی بوده و در آشنایی آنان با سئوالات امتحانی موثر نبوده است در حالیکه ۲۵٪ دانشجویان در درس بیوشیمی ۱ به این مطلب قائل بودند. در تائید این نظر مقایسه نمرات امتحانی افرادی که کوئیز بعضی از مباحث بیوشیمی ۱ و ۲ را داده بودند با آن دسته که کوئیز این مباحث را نداده اند صورت گرفت و تفاوت آماری معنی داری مشاهده نگردید.

بحث و نتیجه گیری: بطور خلاصه نتایج نشان دهنده اهمیت کوئیز در رسیدن گروه بیوشیمی در اکثر اهداف مشخص شده شامل: ارزیابی مستمر، کمک در یادگیری مباحث بیوشیمی،

و هماهنگی کامل وجود داشته باشد. به منظور ارزشیابی آزمون های دروس علوم پایه ارائه شده دانشکده پزشکی در ترم تابستانی این مطالعه انجام شد.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی با استفاده از چک لیست ارزیابی سئوالات آزمون های نظری از اعضای هیئت علمی در خصوص تعداد سئوالات، تاکسونومی سئوالات، نحوه پوشش سرفصل دروس در سئوالات، داشتن نمره منفی، داشتن سئوالات انگلیسی و تعداد سئوالات انگلیسی، شکل ظاهری سئوالات، وقت اختصاص یافته برای پاسخگویی به سئوالات، پرسش شد. نمرات کسب شده دانشجویان و سوابق قبلی موفقیت گروههای آموزشی در امتحانات علوم پایه کشوری از آموزش دانشکده گرفته شد و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در ۵۰٪ موارد سئوالات نمره منفی نداشت. در ۷۵٪ سئوالات انگلیسی ارائه نشده بود یا تعداد سئوالات انگلیسی کمتر از حدنصاب مصوب آموزش بود. توزیع نمرات کسب شده در ۶۸٪ موارد توزیع نرمال و بدون چولگی بود. در ۹۰٪ موارد تمامی سرفصل دروس در سئوالات ارائه شده بود. ۱۰۰٪ اساتید تاکسونومی سئوالات را کاملاً قابل قبول میدانستند. در ۷۵٪ موارد وضوح سئوالات کاملاً قابل قبول بود. دامنه نمرات کسب شده دروس مختلف بین بیست تا سه و نیم بود. میانگین نمرات کسب شده دانشجویان در دروس مختلف از ۱۰/۳ تا ۱۵/۶ متغیر بود. فراوانی نسبی دانشجویانی که موفق به قبول شدن در دروس نشده اند، بین صفر درصد تا چهل و سه درصد بود. هیچکدام از شاخصهای ذکر شده با سوابق قبلی موفقیت گروههای آموزشی در امتحانات علوم پایه کشوری ارتباط معنی داری نداشت ($P < 0.05$).

بحث و نتیجه گیری: به دلیل اهمیت موضوع و نیز ظرافت ها و پیچیدگی های ارزشیابی دانشجو داشتن سوبیه یکسان به تمامی گروههای آموزشی توصیه نمیشود. در جهت تحقق اهداف آموزشی بایستی تعاملی پویا، مستمر و پایدار بین فراگیر و استاد وجود داشته باشد.

کد مقاله: O۸۴
نقش کوئیز در درس بیوشیمی جهت ارزیابی و آمادگی دانشجویان پزشکی عمومی

نویسندگان: مژگان راستی، علی اکبر اوجی، عاطفه ثقه الاسلام، زهره مصطفوی پور، معصومه اکملی، فخرالدین نقیب الحسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: یافتن راهکارهای مناسب و قابل اجرا جهت افزایش میزان حضور و توجه دانشجویان در کلاسهای درس همواره مورد نظر

کد مقاله: ۰۸۶

ارزیابی کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان در سال ۱۳۸۴

نویسندگان: فریبا آربونی، علیرضا شغلی، منصور مهاجری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه: با ارزیابی خدمات آموزشی می توان زمینه را جهت تدوین برنامه های ارتقاء کیفیت خدمات آموزشی فراهم نمود. دانشجویان به عنوان تنها مشتریان هستند که با کسب بازخورد از آنان می توان زمینه را جهت بهبود مستمر خدمات انجام داد. این مطالعه با هدف ارزیابی کیفیت خدمات آموزشی ارائه شده به دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی ۳۶۲ نفر (۲۵۷ مرد، ۱۰۵ زن) از دانشجویان به روش تصادفی شرکت کردند. ابزار گردآوری داده ها از طریق پرسشنامه مبتنی بر ابزار SERVQUAL بود. دانشجویان با پاسخ به این پرسشنامه، واقعیت ها و انتظارات خود را در پنج بعد کیفیت خدمات شامل: فیزیکی، اطمینان، قابلیت اطمینان، پاسخگویی و همدلی اندازه گیری تعیین نمودند و شکاف خدمات با تفاضل نمرات واقعیتها و انتظارات بدست آمد.

یافته ها: نتایج نشان داد در هر پنج بعد کیفیت خدمات، شکاف وجود داشت. بیشترین میانگین شکاف در بعد همدلی (۱/۶۷-) و بعد از آن به ترتیب در ابعاد پاسخگویی (۱/۶۲-)، قابلیت اطمینان (۱/۵۴-) و فیزیکی (۱/۵۲-) مشاهده گردید و کمترین میانگین شکاف مربوط به بعد اطمینان (۱/۴۶-) بود. در تمام ابعاد خدمات بین واقعیتها و انتظارات تفاوت معنی داری مشاهده گردید (P=۰/۰۰۱). دانشجویان مقاطع بالاتر به طور معنی داری شکاف خدمات در تمام ابعاد را بیشتر ارزیابی کردند. (P>۰/۰۱)

بحث و نتیجه گیری: در مجموع شکاف بین انتظارات و واقعیتها در همه ابعاد دیده شده که حاکی از برآورده نشدن انتظارات دانشجویان از خدمات ارائه شده می باشد. لذا پیشنهاد می شود برای بهبود وضع کیفیت، مسئولین ضمن برگزاری کارگاههای آموزشی در زمینه خدمت رسانی و افزایش مهارتهای ارتباطی برای کارکنان، هنگام تخصیص بودجه، ابعادی که دارای بیشترین شکاف را نشان دادند، در اولویت قرار دهند.

آمادگی درسی، آشنایی با سئوالات امتحان و جامع علوم پایه و حضور و غیاب دانشجویان پزشکی می باشد. البته لازم به ذکر است کوئیزدر آشنایی دانشجویان با سئوالات امتحانی چندان موثر نبوده است که این به علت طرح سئوالات کوئیز از میان سئوالات جامع علوم پایه است که آسان تر از سئوالات امتحانی دانشجویان می باشد.

کد مقاله: ۰۸۵

ارزیابی تاثیر الصاق فرم استاندارد، طرز نوشتن مشاوره های پزشکی در بخش داخلی مرکز آموزشی و درمانی امام رضا (ع) تبریز

نویسندگان: اتابک اسودی کرمانی، سوسن کلاهی، علیرضا خبازی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: از آن جاییکه ثبت دقیق اطلاعات در برگه مشاوره باعث صرفه جویی در وقت و هزینه های بهداشتی شده و خدمات مشاوره ای با کیفیت بهتری انجام می گیرد. با توجه به اینکه در مطالعه قبلی متوجه شدیم علیرغم آموزش روش نوشتن مشاوره های پزشکی، اشتباهاتی در نوشتن آنها وجود دارد، لذا بر آن شدیم جهت یادآوری روزانه، روش نوشتن مشاوره های پزشکی را بر صفحه اول پرونده بیماران بخش روماتولوژی الصاق نماییم.

روش مطالعه: جهت یادآوری روزانه روش نوشتن مشاوره های پزشکی را بر صفحه اول پرونده بیماران بخش روماتولوژی الصاق نمودیم و سپس برای بررسی تاثیر آن، مشاوره های پزشکی ۳۰ پرونده بخش روماتولوژی را بصورت تصادفی با مشاوره های پزشکی ۳۰ پرونده بخش ریه با آیتم های نوشتن مشخصات بیمار، زمان مشاوره، اورژانسی یا غیراورژانسی بودن، خوانا بودن، رعایت ادب و استفاده از زبان طب، حفظ اسرار بیمار، سیر بیماری، لیست مشکلات بیمار در زمان مشاوره، عدم توضیح کافی برای تشخیص های قطعی و یافته های غیر مربوط به مشاوره و مشاوره های قبلی بیماران، مورد مقایسه قرار دادیم.

یافته ها: از مجموع مشاوره های پزشکی بررسی شده، تفاوت معنی داری بین ثبت لیست مشکلات بیماران در بخش روماتولوژی نسبت به بخش ریه وجود داشت (P<۰/۰۰۵) و در سایر آیتم ها تفاوت معنی دار مشاهده نگردید.

بحث و نتیجه گیری: عدم نگارش صحیح توسط کارورزان صرفاً باعث عدم دانستن آنها نمی باشد و این خود بررسی سایر علل را در این مهم می طلبد.

کد مقاله: ۰۸۷

بررسی تاثیر آموزش CPR در تغییر عملکرد دانشجویان سال
آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بابل در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: فاطمه رزاقی، آرزو شیرافکن، حوریه محمدی، بهاره
اسبکیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

مقدمه: CPR سلسله اعمالی است که توسط افراد آگاه و حاضر در
صحنه برای بازگرداندن عملکرد مغزی صورت می‌گیرد. مواجهه
با چنین مسئله‌ای بایستی براساس اصول علمی و استانداردهای
قانونی و نیروی انسانی برخوردار از صلاحیت علمی و عملی باشد.
هدف از این تحقیق سنجش تاثیر آموزش احیای قلبی ریوی در
تغییر عملکرد دانشجویان پرستاری می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه تجربی به صورت مداخله‌ای و به روش
قبل و بعد از کارگاه روی ۴۸ نفر از دانشجویان پرستاری سال آخر
دانشگاه علوم پزشکی بابل بود. ابزار مورد استفاده در این پژوهش
دو پرسشنامه (چک لیست) بود که یکی در مورد مهارت اینتوبیشن
و دیگری مهارت CPR بود که پرسشنامه اول شامل ۱۱ سوال و
پرسشنامه دوم شامل ۱۳ سوال بود که با بلی و خیر سنجیده می‌شد.
برای تعیین پایایی علمی از روش آزمون مجدد استفاده شد. در این
تحقیق پرسشنامه‌ها توسط امتحانی که از دانشجویان قبل و بعد از
کارگاه توسط محقق بعمل می‌آمد پر می‌شد.

یافته‌ها: نتایج اختلاف معنی‌داری در مهارت اینتوبیشن قبل و بعد از
کلاس نشان داد بطوریکه میانگین نمره قبل از کلاس حدود ۲/۹ و
میانگین نمره بعد از کلاس حدود ۸/۵ بدست آمد. همچنین طبق
محاسبات و تحلیلهای انجام شده در مهارت CPR نیز نشان دهنده
تاثیرات کارگاهها بر روی دانشجویان بود بطوریکه میانگین نمره
قبل از کارگاه CPR ۱/۷ و میانگین نمره بعد از کارگاه ۱۱/۹ بدست
آمد.

بحث و نتیجه‌گیری: به منظور افزایش سطح آگاهی و عملکرد
دانشجویان این مهارتها جزء مهارتهای الزامی یادگیری دانشجویان
می‌باشد. نتایج این تحقیق بیانگر آگاهی کم دانشجویان پرستاری
در مورد مهارت اینتوبیشن و CPR بود. همچنین این تحقیق نشان
داد که دوره‌های آموزشی می‌تواند برای افزایش آگاهی پرستاران
تاثیر قابل ملاحظه‌ای داشته باشد.

کد مقاله: ۰۸۸

بررسی موقعیت حرفه‌ای، تحصیلی و فعالیت‌های علمی،
پژوهشی و آموزشی دانش آموختگان رشته مامایی دانشگاه
علوم پزشکی قزوین

نویسندگان: رعنا رضایی‌سپاسی، زینت صفدری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: گسترش دانشکده‌ها در سالهای گذشته باعث افزایش تعداد
دانش آموختگان در بیشتر رشته‌ها، از جمله مامایی گردیده است
علیرغم اهمیت ارزیابی موقعیت حرفه‌ای، تحصیلی و پژوهشی
دانش آموختگان در برآورد نیازهای در حال تغییر جامعه، این
موضوع در دانشگاه‌های ما به ویژه دانشگاه‌های علوم پزشکی
فراموش شده است. در حالی که هرگونه تغییر در دروسها،
روشهای تدریس، برنامه‌ریزی‌های جذب دانشجو و گسترش
دانشگاهها باید با کسب اطلاع و آگاهی از وضعیت دانش
آموختگان قبلی انجام شود. از سوی دیگر شناسایی وضعیت اشتغال،
عدم اشتغال به کار و علل آن می‌تواند اطلاعات مفیدی در زمینه
نقش حرفه‌ای و عملکرد دانش آموختگان و امکان برنامه‌ریزی
آینده از نظر ظرفیت پذیرش دانشجو، شرایط فارغ التحصیلی،
ضرورت ادامه یا قطع طرح نیروی انسانی و یا حتی شرایط استخدام
و اشتغال را فراهم نماید. در صورتی که پذیرش دانشجویان و
کیفیت برنامه‌های آموزشی با نیازهای واقعی جامعه و دولت
همانگن نشده باشد، سبب افزایش نسبت بیکاری دانش آموختگان
و اتلاف سرمایه‌ها و منابع می‌شود. با توجه به اهمیت موضوع، مطالعه
حاضر با هدف بررسی موقعیت حرفه‌ای، تحصیلی و فعالیت‌های
علمی، پژوهشی و آموزشی دانش آموختگان رشته مامایی دانشگاه
علوم پزشکی قزوین صورت پذیرفت.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی، کلیه دانش آموختگان مقطع
کاردانی (روزانه و شبانه) مامایی که در فاصله سالهای ۱۳۸۵-۱۳۷۵
فارغ التحصیل شده‌اند، مورد بررسی قرار گرفتند. آدرس این افراد
با مراجعه به بایگانی آموزش دانشکده به دست آمده و برای کلیه
نمونه‌های در دسترس پرسشنامه مدون از طریق پست ارسال گردید.
پس از عودت پرسشنامه‌ها، داده‌های مربوط به ۱۸۸ دانش آموخته
مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین سنی واحدهای مورد پژوهش ۲۵/۶۵ سال بود.
۵۷/۴٪ در دوره روزانه و ۴۲/۶٪ در دوره شبانه تحصیل نموده‌اند.
۳۸/۸٪ دانش آموختگان در آزمونهای مقاطع بالاتر مامایی
پذیرفته شده‌اند. آخرین مدرک تحصیلی فارغ التحصیلان ۶۷/۶٪
کاردانی، ۳۰/۳٪ کارشناسی و ۱/۶٪ کارشناسی ارشد می‌باشد.

روش مطالعه: با استفاده از بررسی مدارک و مرور متون، اطلاعات مربوط به روند آموزش پزشکی و تاریخچه بازننگری و تغییر در برنامه های درسی استخراج گردید. به منظور تکمیل اطلاعات از مصاحبه با افراد مسئول و صاحب نظر در زمینه بازننگری استفاده گردید. اطلاعات به صورت منسجم مرتب شده و گزارش گردید.

یافته ها: تا سال ۱۳۵۰ منبع اصلی برنامه های آموزشی دانشکده های پزشکی کشور، برنامه دانشکده پزشکی دانشگاه تهران بود. در دهه ۶۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی برای رشته ها و مقاطع مختلف رشته های پزشکی، برنامه های یکسانی طراحی نمود. از سال ۱۳۶۳ بازننگری برنامه های گروه پزشکی توسط شورای عالی برنامه ریزی آغاز شد. در سال ۱۳۶۴ با ادغام آموزش پزشکی و وزارت بهداشتی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل شد و در سال ۱۳۷۷ شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی به منظور فعالیت در امر برنامه ریزی و تدوین و تصویب آیین نامه ها و مقررات آموزشی تشکیل گردید. در سال ۱۳۸۰-۱۳۷۹ وظیفه بازننگری رشته ها به دانشگاه ها واگذار گردید.

بحث و نتیجه گیری: هر گروه آموزشی در رشته های پزشکی تنها در مورد ده درصد از دروس رشته، مجاز به تغییر و بازننگری می باشد. اما با توجه به روند فعلی برنامه های درسی که به سمت فراگیر محور و مبتنی بر نیازهای جامعه در حال حرکت است، توجه به الزامات بازننگری برنامه های درسی ضروری است و با در نظر گرفتن این الزامات و شرایط، بایستی در راستای بازننگری مداوم برنامه ها تلاش نمود.

کد مقاله: ۰۹۰

نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام نسبت به رشته تحصیلی خود

نویسندگان: منیره یعقوبی، مریم سلیمان نژاد، مهتاب انوری، عزت الله محمودی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه: نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نسبت به رشته تحصیلی خود، نقش مؤثری در سرنوشت شغلی و زندگی آنها خواهد داشت. تعیین نوع نگرش به رشته تحصیلی خود از دیدگاه دانشجویان و سپس ارتباط دادن نوع نگرش با خصوصیات دموگرافیک افراد هدف این پژوهش بوده است.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع تحلیلی-مقطعی بوده که در سال ۱۳۸۶ بر روی ۴۵۴ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام

۴۳/۱٪ واحدهای پژوهش شاغل، ۳۴/۶٪ بیکار و ۱۸/۶٪ دانشجوی می باشند، که از این میان ۳۰/۳٪ در بخش دولتی، ۶/۹٪ در بخش خصوصی و ۲/۱٪ در بخش نیمه دولتی شاغل هستند. مدت بیکاری بعد از تحصیل در ۲۶/۶٪ موارد یکسال ۶/۴٪ موارد ۶-۵ سال بوده است. اصلی ترین علل عدم اشتغال از نظر دانش آموختگان عدم نیاز بخشهای خصوصی و دولتی، ادامه تحصیل و ضرورت کار در محیط نامناسب و دوردست می باشد. در زمینه علاقه به انجام فعالیتهای پژوهشی ۶۳/۸٪ پاسخ مثبت داشته اند. که مهمترین موارد شامل شرکت در پروژه تحقیقاتی، ارائه مقاله و مشارکت در چاپ مجلات علمی بوده است. ۲۱/۸٪ موارد سابقه عضویت در انجمن، شورا، نهاد یا کمیته علمی، ۱۲/۲٪ سابقه همکاری با حوزه پژوهشی و ۰/۵٪ با حوزه آموزشی داشته اند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته های پژوهش به نظر می رسد میزان پذیرش و ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر دانش آموختگان در حد نسبتا مطلوب می باشد. اما بالا بودن نرخ بیکاری (۳۴/۶٪) می تواند مبین این واقعیت باشد که یکی از علل تمایل به ادامه تحصیل، بازار کار نامطلوب برای مقطع کاردانی است و در این بین سهم بخشهای خصوصی و نیمه دولتی در زمینه جذب نیروهای فارغ التحصیل بسیار کم رنگتر می باشد. بالا بودن میزان علاقه به انجام فعالیتهای پژوهشی در بین دانش آموختگان (۶۳/۸٪) توجه بیشتر به بسترسازی مناسب این مقوله از سوی مسئولین مراکز آموزشی و پژوهشی و ارتباط مستمر اساتید راهنما با دانشجویان و فارغ التحصیلان این رشته را می طلبد. علیرغم آنکه یکی از اهداف آموزشی رشته مامایی، استفاده از دانش و تخصص فارغ التحصیلان در زمینه آموزش می باشد، میزان همکاری آنان با حوزه آموزشی دانشکده های مامایی بسیار اندک بوده است.

کد مقاله: ۰۸۹

روند بازننگری برنامه های درسی رشته های علوم پزشکی در کشور

نویسندگان: نیکو یمانی، احمدرضا نصر، محمدرضا صبری
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: بازننگری در آموزش پزشکی به دلیل پاسخگو بودن به روند جهانی در مراقبتهای بهداشتی درمانی امری اجتناب ناپذیر است. در این مقاله به بررسی روند برنامه درسی رشته های پزشکی در ایران پرداخته خواهد شد و ضمن اشاره به تجربیات بازننگری رشته پزشکی، پیشنهادات و راهکارهایی در این جهت ارائه خواهد گردید.

تکمیل پرسشنامه محقق ساخته در بین دانشجویان مقاطع پیش بالینی و علوم پایه بدست آمد. داده‌ها پس از جمع‌آوری و دسته‌بندی تحلیل و جمع‌بندی شدند.

یافته‌ها: از بین ۵۰ دانشجو که در مطالعه شرکت کردند، ۶۳٪ علوم پایه و ۳۶/۸٪ پیش بالینی بودند و ۳۶/۱٪ آنان مذکر بودند. بیش از ۹۰٪ دانشجویان معتقد بودند که انتظاراتی که در ابتدای دوره دانشجویی داشتند در طول مدت تحصیلشان بر آورده نشده است. بیش از ۹۴٪ دانشجویان انتظار داشتند که در ابتدای دوره در مورد دستاوردهای آموزش پزشکی عمومی به آنها اطلاع رسانی شود. به نظر دانشجویان بیشترین مشکلات دوره آموزش پزشکی عمومی مربوط انتظارات و نقش و جایگاه پزشک عمومی در جامعه فعلی است و بدنبال آن مشکلات نظام آموزشی و برنامه آموزشی از دلایل مهم دیگر این چالشها است. انگیزه ناکافی و توانمندی‌های ناکافی اساتید و دانشجویان در مراتب بعدی اهمیت قرار داشتند. مشارکت دانشجویان در تصمیم‌گیری‌ها، برنامه‌ریزی‌های درسی، بررسی نیازها و انتظارات، بازنگری روشها و معیارهای ارزشیابی اساتید و ایجاد انگیزه و روحیه پژوهش در دانشجویان برخی از راهکارهای پیشنهادی بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: در این مطالعه چالشها و راهکارهای آموزش پزشکی عمومی از دیدگاه دانشجویان علوم پایه و پیش بالینی بیشتر حول جایگاه آینده و برنامه آموزشی فعلی پزشکی عمومی که پاسخگوی نیازها نمی‌باشد، بود. راهکارهایی برای برنامه‌ریزی، اجرای برنامه‌ها و ارزشیابی توسط دانشجویان ارائه شد.

کد مقاله: O۹۲

ارزیابی کارآموزی در عرصه، راهی جهت توانمندسازی استاد و دانشجو

نویسندگان: محمد رضا رضایی‌مفرد، مریم احمدی، فرحناز صدوقی، فاطمه رنگرزجدی، مریم رنگرزجدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: در دستیابی دانشجویان به توانمندی‌های حرفه‌ای انجام کارآموزی در عرصه نقش بسیار مهمی داشته و توانمندی اساتید در آن بسیار حائز اهمیت است. این تحقیق با هدف ارزیابی وضعیت کارآموزی در عرصه از دیدگاه دانشجویان ترم آخر رشته بهداشت محیط در دانشگاه علوم پزشکی کاشان صورت پذیرفت.

روش مطالعه: مطالعه‌ای توصیفی بر روی ۶۵ نفر از دانشجویان کارشناسی و کاردانی رشته بهداشت محیط که در حال گذراندن

انجام شد. هر پرسشنامه حاوی ۱۱ عبارت برای سنجش نوع نگرش به رشته تحصیلی خود بود. با تعیین نمره نگرش براساس مقیاس درجه‌بندی لیکرت، میانگین نمره کل آزمون به دست آمد. با توجه به میانگین نمرات اصلی پرسشنامه، مثبت یا منفی بودن نگرش دانشجویان معین گردید. سپس با استفاده از آزمون آماری کای اسکور و تست دقیق فیشر، به مقایسه نمره نگرش بر حسب خصوصیات دموگرافیک پرداخته شد.

یافته‌ها: با میانگین نمره نگرش ۳۳/۵۸ که از میانگین نمره کل آزمون (۲۷/۵۰) بیشتر بود، نگرش دانشجویان مثبت تلقی گردید. مقایسه نمرات نگرش دانشجویان بر حسب جنس، اختلاف معنی داری نشان داد ($P < 0/001$) بطوری که نمره نگرش افراد مونث بیشتر از افراد مذکر بود. مقایسه نمره نگرش افراد بر حسب سن نیز اختلاف معنی‌داری داشت ($P < 0/001$) و با افزایش سن، نمره نگرش کاهش یافته بود. مقایسه نمره نگرش افراد بر حسب رشته تحصیلی و سال ورود به دانشگاه، بیانگر اختلاف معنی‌داری بود ($P < 0/001$). بطوری که با افزایش سنوات تحصیلی، نمره نگرش کاهش داشت. مقایسه نمره نگرش افراد بر حسب وضعیت تأهل و بومی یا غیربومی بودن نیز اختلاف معنی‌داری داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایلام نسبت به رشته تحصیلی خود نگرش مثبت داشتند و این نوع نگرش در دانشجویان دختر از شدت بیشتری برخوردار بود.

کد مقاله: O۹۱

آسیب‌شناسی آموزش پزشکی عمومی از دیدگاه دانشجویان مقاطع علوم پایه و پیش بالینی دانشکده پزشکی تبریز

نویسندگان: هومن یزدچی، آیلا فضل‌زاده، پریا صولتی، سحر مددی، فرزاد ایلخچویی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: آموزش پزشکی عمومی در دانشکده‌های پزشکی با چالش‌های بسیاری روبروست. تعیین مهمترین چالشها، ریشه‌یابی آنها و پی بردن به ماهیت و علل آنها در راستای ارائه راهکار برای این چالش‌ها از اولویتهای دانشکده‌های پزشکی است. تعیین این چالشها و راهکارها از دیدگاه دانشجویان که اصلی‌ترین مشتریان این سیستم آموزشی می‌باشند میتواند بسیار راهگشا باشد.

روش مطالعه: مشکلات و چالشها و علل آنها و راهکارهای برخی از آنها طی چندین جلسه بحث گروهی و بارش افکار و همچنین

آزمون و پس آزمون با مقیاس لیکرت بود. پرسشنامه پایا و روا بود. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: ۶۸ دانشجوی پرسشنامه پیش آزمون و ۶۶ دانشجوی پرسشنامه پس آزمون را تکمیل کردند. پس از اجرای برنامه ۹۵/۵٪ این دوره را مفید دانستند. ۷۲/۷٪ معتقد بودند که این دوره توانست ارتباط مؤثری با ارگان سیستم مربوطه برقرار کند. ۸۳/۳٪ با این مورد که این دوره باعث شد در آینده از تحصیل در رشته پزشکی لذت ببرم موافق بودند. ۸۷/۹٪ اذعان داشتند این دوره عامل درس خواندن بیشتر آنها در آینده شده است. ۸۴/۸٪ خواستار حضور داوطلبانه در بیمارستان بودند. ۹۳/۹٪ نیز معتقد بودند برای موفقیت در پزشکی به تلاش بیشتری نیاز دارند. ۶۲٪ با کافی بودن طول مدت دوره برای آشنایی مخالف بودند. همچنین نمره نگرش نسبت به آموزش پزشکی ۱/۵٪ و نیز نسبت به حرفه و شغل پزشکی ۱/۵٪ افزایش پیدا کرد. طبق آزمون آماری Wilcoxon ارتباط معنی‌داری حاصل نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتیجه نشان داد که اجرای این دوره موجب افزایش انگیزه دانشجویان برای یادگیری و هدفمند شدن تلاش و فعالیت‌های آموزشی آنها و شکل‌گیری و جهت‌گیری ذهن دانشجویان در رابطه با آینده شغلی آنها خواهد شد و نیز می‌تواند در ایجاد برقراری ارتباط بین محتوای تئوریک علوم پایه و شناخت سلامت، بیماری، بیمار، ارائه خدمات واقعی سلامت مؤثر قرار گیرد. نتیجه بدست آمده امکان تعمیم همه جانبه را فراهم نمی‌سازد و لازم است پس از اتمام دوره مواجهه بالینی زودرس (پس از پایان ترم پنجم علوم پایه) نگرش به حرفه و آموزش پزشکی مورد بررسی قرار گیرد. احتمالاً اجرای این دوره‌ها می‌تواند در نگرش دانشجویان به حرفه و آموزش پزشکی تأثیر گذار باشد.

کد مقاله: ۰۹۴

بررسی نتایج امتحان جامع در یک درس (ایمونولوژی) با تفکیک مباحث درسی

نویسندگان: رویا یارایی، طویلی غضنفری، داوود جمالی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شاهد

مقدمه: هر چند هدف از آموزش دوره علوم پایه صرفاً موفقیت در امتحان جامع نیست بلکه آشنایی عمیق دانشجویان با مکانیسم‌های عمل‌کننده در بدن و کسب قدرت تحلیل و موارد مشابه می‌باشد؛ ولی میتوان از امتحان جامع علوم پایه برای ارزیابی بخشی از توانمندی اساتید و در نتیجه ارتقاء کیفیت آموزش استفاده نمود. با توجه به اینکه هر یک از دروس مختلف رشته پزشکی، خود از

واحد کارآموزی در عرصه در سال ۱۳۸۷ بودند، در هفته آخر کارآموزی انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه دو قسمتی، که قسمت اول اطلاعات دموگرافیک و قسمت دوم نظر دانشجویان درباره کارآموزی در عرصه بود. داده‌های به دست آمد و سپس با آمار توصیفی و آزمون ۲٪ تست گردید.

یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان داد به طور کلی ۵۴/۳٪ از دانشجویان وضعیت کارآموزی در عرصه را در سطح متوسط، ۳۲/۴۰٪ در سطح خوب و ۲۴/۸٪ در سطح ضعیف ارزیابی نموده‌اند. از نظر مدت زمان دوره آموزشی ۵۴/۳٪ طول مدت کارآموزی را کافی دانسته‌اند. از نظر توانمندی مریبان ۳۷/۱٪ حضور مریبان را متوسط و توانمندی اساتید با ۴۲/۸٪ در سطح زیاد ارزیابی شده است. آزمون آماری تفاوتی بین وضعیت کارآموزی در دوره کاردانی و کارشناسی نشان نداد.

بحث و نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد وضعیت کارآموزی در عرصه دانشجویان نیاز به تجدید نظر از لحاظ محتوی و مدت زمان و همچنین ارتقاء توانمندی‌های مریبان دارد. تقویت برنامه‌های موجود و تامین محیط‌های آموزشی مناسبتر توصیه می‌گردد.

کد مقاله: ۰۹۳

ارزیابی نظرات دانشجویان در خصوص اجرای اولین مرحله از دوره مواجهه بالینی زودرس - یزد ۱۳۸۷

نویسندگان: مهران کریمی، حسین نهنگی، هنگامه زندی، بی‌بی سیده رضائیان، فریماه شمسی، نادیا راحتی طلب، پگاه روزبه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: ملموس نبودن مفهوم کلی ارتباط بین دروس علوم پایه و بالین بیمار و همچنین دور بودن دانشجویان علوم پایه از حس حرکت در مسیر پزشک شدن منجر به ادغام علوم بالینی در مقطع علوم پایه در نگره‌های نوین آموزش پزشکی شده است. هدف انجام این مطالعه تعیین نگرش دانشجویان نسبت به برخورد زودرس بامحیط بالینی و تاثیر این تجربه زود هنگام بر نگرش به حرفه و آموزش پزشکی بوده است.

روش مطالعه: این مطالعه به روش تحلیلی - مقطعی انجام شد. جامعه مورد مطالعه، تمام دانشجویان ترم اول پزشکی که در یک برنامه آموزشی مطابق با واحدهای درسی خود (درس مقدمات، سیستم اسکلتی) با اورژانس درمانگاه، آزمایشگاه و بخش ارتوپدی آشنا شدند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه پیش

کم است بسیاری از دانشجویان وقت زیادی برای مطالعه این درس در امتحان جامع صرف نکرده و بیشتر به آنچه به خاطر دارند اکتفا میکنند و به همین دلیل در صورتیکه مدرسین محترم نیز سهم یادگیری در کلاس درس را با روشهایی مثل پرسش شفاهی افزایش دهند. تکرار این بررسی‌ها در سالهای متوالی و بویژه پس از اعمال پیشنهادات مربوط به تدریس، هم چنین تحلیل کیفی نتایج در ارتقاء کیفیت آموزش و درک نقاط قوت و ضعف آن تاثیر فراوانی دارد.

کد مقاله: ۰۹۵

تاثیر مشاهده بالینی بیماریهای مرتبط با سیستم ایمنی بر میزان یادگیری و علاقمندی دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه به علم ایمنولوژی

نویسندگان: نادره نادری، عبدالعلی محبوبی، پروین رضایی، میثم صالحی، محمدجواد طباطبایی، مزده عامری سیاهویی، محمدجواد قائم‌دوست، محمدحسین طاهری، ماریه نامی، راضیه یادگاری، سمیه ارژه، طاهره امیرشکاری، صدیقه بنایی، سارا بیناجورشری، شروین حاجی‌علیزاده، فرزانه خسته‌فکر، راضیه راز، محمد محمودنیا، عدالت زارعی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: ارائه دوره پزشکی عمومی در قالب کورسهای مجزا مشکلات متعددی در مسیر تربیت پزشکان توانمند ایجاد می‌نماید. یکی از این مشکلات عدم آشنایی دانشجویان مقطع علوم پایه با کاربرد این علوم در بالین است. این مسئله انگیزه یادگیری در دانشجویان را کاهش می‌دهد و در نهایت در کارآمدی او به عنوان پزشک توانمند تاثیر پایدار خواهد گذاشت. در این تحقیق به بررسی تاثیر مشاهده بیماریهای مرتبط با سیستم ایمنولوژی در بالین بر میزان یادگیری تئوری ایمنولوژی و علاقمندی دانشجویان پزشکی به علم ایمنولوژی پرداخته شد.

روش مطالعه: در این تحقیق در عمل، ۴۲ نفر دانشجویان ترم سوم رشته پزشکی که در نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۷-۸۶ واحد ایمنولوژی را اخذ نمودند بودند، به صورت تصادفی به دو دسته تقسیم شدند. گروه نخست در طول ترم، به مدت دو ساعت در درمانگاه پوست تحت نظارت متخصص پوست با نمونه های بالینی ضایعات ناشی از ازدیاد حساسیتهای تیپ ۱ و ۴ مواجه شده و با نحوه معاینه و درمان این بیماریها آشنا شدند. گروه شاهد به صورت معمولی و بدون حضور در بالین، به آموختن درس ایمنولوژی پرداختند. یادگیری این دو گروه دانشجویان، در دو نوبت میان ترم و پایان ترم توسط آزمونهای پیشرفت تحصیلی درس مذکور سنجیده شد.

مباحث متعددی تشکیل شده‌اند، اولین قدم میتواند این باشد که مشخص شود قدرت پاسخدهی دانشجویان به سوالات مربوط به کدامیک از مباحث امتحان جامع بیشتر بوده است. سپس با مشخص شدن نقاط قوت و ضعف و همچنین تفاوتهای موجود و نیازمندیهای احتمالی خاص آن مبحث، میتوان راهکارهای روشنتری برای ارتقاء کیفیت آموزش پیدا نمود.

روش مطالعه: کپی پاسخنامه دانشجویان در دو رشته پزشکی و دندانپزشکی، سوالات امتحانی همان دوره و کلید سوالات تهیه گردید. در مورد هر سوال تعداد پاسخهای صحیح و تعداد پاسخهای اشتباه و گزینه یا گزینه‌هایی که در پاسخهای اشتباه بیشتر انتخاب شده بودند معین شد و بر این اساس درصد پاسخدهی صحیح به هر سوال و همچنین میانگین درصد پاسخهای صحیح در کل سوالات معلوم گردید. سوالات و نتایج فوق بر حسب مبحث و مدرس مربوطه تفکیک شد. سپس در جلسه گروه در مورد تک تک سوالات بحث و تبادل نظر شد و پیشنهاداتی مطرح گردید.

یافته‌ها: در رشته دندانپزشکی (شهریور ۱۳۸۷)، به ۵ سوال از ۱۱ سوال مطرح شده، ۱۰۰٪ دانشجویان پاسخ صحیح داده بودند و میانگین کل پاسخهای صحیح ۹۰٪ بود. تفکیک نتایج بر حسب مدرسین نشان میداد که ۹۲٪ شرکت کنندگان در امتحان جامع به سوالات مباحث تدریس شده توسط مدرس الف، ۸۸٪ شرکت کنندگان در امتحان جامع به سوالات مباحث تدریس شده توسط مدرس ب، پاسخ صحیح داده اند و میزان موفقیت این دو مدرس در آموزش دانشجویان تفاوت معنی داری نداشت. در رشته پزشکی (اسفند ۸۴)، میانگین کل پاسخهای صحیح ۴۳٪ بود و تفکیک نتایج بر حسب مدرسین نشان میداد که شرکت کنندگان در امتحان جامع به سوالات مباحث تدریس شده توسط مدرس الف به میزان ۵۳٪، مباحث تدریس شده توسط مدرس ب ۴۰٪ و مباحث تدریس شده توسط مدرس ج ۳۴٪ پاسخ صحیح داده اند. این نتایج همراه با نتایج مربوط به دانشجویان پزشکی در جلسه گروه مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت و برحسب نتایج به دست آمده، پیشنهادات لازم در هر مورد بررسی و تصمیمات مربوط به تقویت یا تغییر راهکارهای اجرایی مطرح گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: با استفاده از این روش میتوان میزان موفقیت اساتید و همچنین تاثیر تصمیمات گروه از نظر انتخاب مدرس و روش تدریس را بر موفقیت دانشجویان در امتحان جامع بررسی نمود. از آنجا که تعداد سوالات درس ایمنولوژی در امتحان جامع

آموخت ولی آموزش بالینی همیشه به الگو نیاز دارد و با توجه به اینکه همواره محور آموزش بالینی مربی بالینی است، بنابراین اثر بخشی آن می تواند در نتایج فرآیند آموزش بالینی موثر باشد. بر این اساس مطالعه حاضر با هدف تعیین عوامل موثر در ارتقاء کیفیت آموزش بالینی پرستاری از دیدگاه دانشجویان انجام گرفت، تا از طریق شناسایی این عوامل در جهت بهبود کیفیت آموزش بالینی موثرتر داشته و تعیین جایگاه آن در سیستم آموزش دانشگاه گامی بلند برداشته شود.

روش مطالعه: مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی است. جامعه پژوهش شامل ۲۰۰ دانشجوی پرستاری مشغول به تحصیل در ترم های ۶ و ۷ و ۸ می باشند. ابزار پژوهش پرسشنامه پژوهشگر ساخته شامل ۱۳ سؤال که در ۶ بخش، مهارت عملی، انگیزه، ارتباط، شیوه انضباطی، ارزیابی دانشجوی تدوین و بر اساس مقیاس لیکرت تنظیم گردید.

یافته ها: یافته ها، نشان داد فاکتور مربوطه به مهارت علمی مربی با میانگین (۴/۹۱۸) از ۵ به عنوان بهترین عامل مؤثر در ارتقاء کیفیت آموزش بالینی می باشد. بعد از آن شیوه انضباطی با (۴/۱۵)، مهارت های ارتباط حرفه ای با (۴/۰۲) و میزان تسلط علمی با (۳/۹۸) و ارزشیابی دانشجو با (۳/۹۴) به ترتیب از دیدگاه دانشجویان در ارتقاء کیفیت آموزش بالینی از اهمیت برخوردار بودند.

بحث و نتیجه گیری: آگاهی از عواملی که در ارتقاء کیفیت آموزش بالینی تأثیر دارد، به مدیران و برنامه ریزان آموزشی کمک خواهد کرد تا برنامه های آموزش بالینی موثر و مناسبی را برای دانشجویان تدوین نمایند تا در نهایت موجبات رضایتمندی مددجویان را در محیط بالینی فراهم کند.

کد مقاله: ۰۹۷

ارزیابی تأثیر الصاق فرمت استاندارد طرز نوشتن Off Service Note توسط کارورزان و کارآموزان در بخش داخلی مرکز آموزشی و درمانی امام رضا (ع) تبریز

نویسندگان: سوسن کلاهی، اتابک اسودی کرمانی، رامین مصری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: نوشتن و سخن گفتن در پزشکی هر دو، مهارت محسوب می شوند و پزشکان با دو شیوه گفتاری و نوشتاری در محیط های آموزشی، درمانی با یکدیگر و جامعه پیرامون خود ارتباط برقرار می کنند. با توجه به اینکه در مطالعه قبلی متوجه شدیم علیرغم آموزش روش نوشتن Off Service Note اشتباهاتی در نوشتن آن

یافته ها: دامنه نمرات میان ترم در گروه مورد بین حداقل ۳ و حداکثر ۱۱ و میانگین این نمرات، ۶/۸۰ بوده است و در گروه مورد حداقل نمرات ۷ و حداکثر ۱۱ و میانگین آن ۸/۷۹ بوده است. مقایسه آزمون پیشرفت تحصیلی نمرات دو گروه در پایان ترم، از طریق آزمونهای مقایسه میانگین، (t test)، تفاوت معنی داری بین دو دسته نمره نشان داد (p=0.000). دامنه نمرات پایان ترم در گروه مورد بین حداقل ۲۰ و حداکثر ۳۹ و میانگین این نمرات، ۲۸/۷۹ بوده است و در گروه مورد حداقل نمرات ۱۹ و حداکثر ۳۴ و میانگین آن ۲۹/۳۸ بوده است. مقایسه آزمون پیشرفت تحصیلی نمرات دو گروه دانشجو در پایان ترم نیز از طریق آزمون های مقایسه میانگین، (t test)، تفاوت معنی داری بین دو دسته نمره نشان داد (p=0.000).

بحث و نتیجه گیری: استانداردهای نوین آموزش پزشکی عمومی بر ادغام دروس علوم پایه و دروس بالینی تأکید می نماید. جدا بودن دروس علوم پایه از دروس بالینی مشکلات متعددی در زمینه تربیت پزشک توانمند ایجاد کرده که از جمله عدم ایجاد اشتیاق در یادگیری دروس علوم پایه، عدم ماندگاری دانش آموخته شده در مقطع علوم پایه، عدم بکارگیری علوم پایه در تجزیه و تحلیل یافته های بالینی و عدم وجود علاقه در ادامه تحصیل در رشته های علوم پایه اشاره نمود. در دانشکده های پزشکی که از لحاظ منابعی مانند هیأت علمی دچار محدودیت هستند، ادغام افقی و عمودی دروس علوم پایه و دروس بالینی بسیار مشکل است. از این رو با مواجهه زودرس دانشجویان مقطع علوم پایه با نمونه های بالینی مرتبط می توان علاقه و انگیزه دانشجویان در یادگیری دروس علوم پایه افزایش داد.

کد مقاله: ۰۹۶

بررسی عوامل مؤثر بر ارتقاء کیفیت آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی اهواز

نویسندگان: حسین کیمی ثانی، صدیقه معین موسوی، هوشنگ علیجانی، شهرام براز، اشرف السادات حکیم

آدرس: علوم پزشکی اهواز

مقدمه: آموزش بالینی بخش عظیمی از آموزش پرستاری را شامل می شود. در این آموزش است که فراگیر توانایی کسب مهارت های بالینی را پیدا می کند تا خود را برای فردایی که باید به طور مستقل، مسئولیت مراقبت از بیماران را برعهده گیرد آماده کند. آموزش بالینی کاری به مراتب سخت تر از آموزش تئوری است، زیرا بسیاری از مطالب دروس نظری را حتی بدون معلم می توان

نامیده می‌شود در رفتار ظاهر می‌گردد و یکی از فاکتورهای مهم در یادگیری انسان روش های آموزشی می‌باشد که هر کدام از این روش ها می‌تواند موجب افزایش توانایی برای نوعی عملکرد باشد. در این تحقیق برای مقایسه تاثیر آموزش بر میزان یادگیری از دو روش سخنرانی ساده و نقشه کشی مفاهیم استفاده گردید.

روش مطالعه: تعداد نمونه‌ها ۶۰ نفر بوده که ابتدا بطور کاملاً تصادفی این ۶۰ نفر را که دارای شرایط همگن بودند به دو گروه تقسیم نموده و سپس دو روش آموزشی را نیز بصورت تصادفی بر روی دو گروه اجرا نمودیم (سر فصل‌های آموزشی برای هر دو گروه یکسان بود). سپس از هر دو گروه امتحان بعمل آمد و نمرات بدست آمده را وارد نرم افزار SPSS نموده و نسبت به تجزیه و تحلیل آماری اقدام نمودیم.

یافته‌ها: میانگین نمره اکتسابی در روش سخنرانی ساده برابر ۱۱/۱ و در روش نقشه کشی مفاهیم برابر با ۱۷/۳۵ بود که نشان از برتری روش دوم دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: همچنین با توجه به مقدار ($P < 0/005$) می‌توان گفت فرض برابری میانگین‌های نمره‌های بدست آمده توسط دو روش رد شده و فرض وجود تفاوت معنی داری بین دو روش تایید می‌شود. یعنی با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت بین دو روش آموزشی تفاوت وجود دارد و تاثیر روش آموزشی بصورت نقشه کشی مفاهیم بر میزان یادگیری به مراتب بیشتر از روش سخنرانی ساده می‌باشد.

کد مقاله: ۰۹۹

عوامل مؤثر بر یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری: یک تحقیق کیفی

نویسندگان: فرهاد رضانی بدر، اکبر محمد زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه: پیشرفت تکنولوژی، تغییر در روش‌های ارائه مراقبت و به‌طور کلی تغییر در مشخصات و ویژگی‌های مراکز مراقبتی و درمانی به عنوان مهمترین محیط یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری، لزوم فراگیری سطوح پیشرفته مهارت‌های تخصصی برای ارائه مراقبت‌ها را افزایش داده است. با وجود اینکه فرایند یادگیری بالینی از مفاهیم پایه و اساسی آماده نمودن دانشجویان پرستاری برای کار در محیط‌های بالینی است اما درک محدودی از این فرایند و عوامل مؤثر بر آن وجود دارد. هدف از این پژوهش شناخت و درک عمیق تر عوامل مؤثر بر یادگیری بالینی دانشجویان

وجود دارد، لذا بر آن شدیم جهت یادآوری روزانه آن، روش نوشتن Off Service Note را بر صفحه اول پرونده بیماران بخش روماتولوژی الصاق نماییم.

روش مطالعه: جهت یادآوری روزانه روش نوشتن Off Service Note را بر صفحه اول پرونده بیماران بخش روماتولوژی الصاق نمودیم و سپس برای بررسی تاثیر آن، 60 Off Service Note پرونده بخش روماتولوژی را بصورت تصادفی با ۶۰ Off Service Note پرونده بخش ریه با آیت‌های تاریخ بستری، تشخیص هنگام بستری، اعمال تشخیصی درمانی انجام شده، سیر معالجات، نتایج معاینه، خلاصه آزمایشات قبلی، لیست مشکلات بیمار، ارزیابی از وضعیت بیمار و برنامه تشخیصی درمانی، مورد مقایسه قرار دادیم.

یافته‌ها: از مجموع ۱۱۷ نت نوشته شده در اعمال تشخیصی و درمانی انجام شده و ثبت برنامه تشخیصی-درمانی اختلاف معنی داری به ترتیب و $P = 0/023$ و $P = 0/012$ وجود داشت و در مقایسه با سایر آیت‌ها، تفاوت معنی داری بدست نیامد.

بحث و نتیجه‌گیری: الصاق روش نوشتن Off service note توانست فقط ۲ آیت را برای ثبت اعمال تشخیصی درمان و برنامه تشخیصی-درمانی را بهبود ببخشد، و الصاق به تنهایی ثبت دقیق کافی نمی‌باشد. باید از سایر روش‌ها نظیر بیان مکرر اهمیت نت، برای نگارش صحیح آنها توسط کارورزان و کارآموزان استفاده نمود.

کد مقاله: ۰۹۸

بررسی مقایسه‌ای تاثیر برنامه‌های آموزشی سخنرانی ساده و نقشه کشی مفاهیم بر میزان یادگیری دانشجویان پرستاری

نویسندگان: حسن رفیعی، علیرضا رحمانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

مقدمه: انسان‌ها بیشتر شایستگی‌های خود را از راه یادگیری کسب می‌کنند. ظرفیت بالا برای یادگیری در انسان‌ها، تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای در الگوهای رفتاری و همچنین سازگاری فوق‌العاده نسبت به تغییرات را در آنها ممکن می‌سازد. امروزه مسلم شده است که مهارت‌های آدمی، نگرش‌های انسانی و آگاهی او و به طور کلی از لحاظ تحول تا حد زیادی بر رویدادهایی که یادگیری نامیده می‌شود، بستگی دارند. یادگیری تغییری است که در توانایی انسان ایجاد می‌شود و برای مدتی باقی می‌ماند و نمی‌توان آنرا به سادگی به فرآیندهای رشد نسبت داد. نوع تغییری که یادگیری

شده و دستورات روز اول بستری بر اساس معیارهای یادداشت زمان و بخش مورد بستری، تشخیص، وضعیت عمومی بیمار، حساسیت دارویی و غذایی، علایم حیاتی، فعالیت بیمار، اقدامات و مراقبت پرستاری، رژیم غذایی بیمار، داروهای تزریقی بیمار، داروهای خوراکی بیمار، درخواست آزمایشات بیمار و دستورات ویژه مورد بررسی قرار گرفت. البته لازم بود که دستورات به ترتیب نوشته شوند. در صورتی که دستورات مطابق با استاندارد ADCA VANDIMLS بود مثبت و گرنه منفی تلقی می شد.

یافته‌ها: به ترتیب ۹۳٪ تشخیص، ۹۵٪ وضعیت بیماری، ۷۶٪ آلرژی، ۲۲٪ علائم حیاتی، ۸۸٪ چگونگی فعالیت بیمار، ۱۸٪ اقدامات و مراقبت پرستاری، ۸۵٪ رژیم غذایی، ۵۲٪ دستورات دارویی تزریقی بیمار، ۹۸٪ دستورات دارویی خوراکی بیمار و آزمایشهای بیمار و دستورات ویژه به طور صحیح، نوشته شده بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: به علائم حیاتی بیمار و اقدامات پرستاری که مهمترین فاکتور در درک وضعیت بیماری است، کم توجهی می‌شود.

کد مقاله: ۰۱۰۱

بررسی عوامل موثر بر یادگیری مهارت‌های بالینی از دیدگاه دانشجویان پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم

نویسندگان: زهرا کریمیان، ناهید مهران، هدی احمري، مریم موسوی، محمد عباسی، علی کریمیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: با توجه به اینکه آموزش مهارت‌های بالینی عنصر پایه آموزش پزشکی است و حدود نیمی از مدت زمان برنامه‌های آموزشی دانشجویان علوم پزشکی را تشکیل می‌دهد، بر آن شدیم تا پژوهشی با هدف بررسی عوامل موثر بر یادگیری مهارت‌های بالینی از دیدگاه دانشجویان را انجام دهیم.

روش مطالعه: این مطالعه یک مطالعه توصیفی است که در آن دانشجویان پرستاری و مامایی ترم سوم به بالا به صورت تصادفی انتخاب شدند و پرسشنامه خودساخته‌ای که شامل ۳ بخش مشخصات دموگرافیک، عوامل ارتقاءدهنده یادگیری و عوامل تضعیف‌کننده یادگیری بود، در اختیار دانشجویان قرار گرفت و سوالات بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت امتیازبندی شد. در نهایت داده‌ها با آمار توصیفی و با کمک نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

پرستاری با توجه به شرایط و ویژگی‌های آنان و ساختار سازمانی محیط‌های آموزش بالینی در ایران می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه کیفی ۱۹ دانشجوی پرستاری از دانشگاه علوم پزشکی زنجان شرکت داشتند. داده‌ها با استفاده از مصاحبه‌های عمیق نیمه‌ساختارمند و مشاهده جمع‌آوری شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آنالیز محتوا استفاده گردید. متن مصاحبه‌ها کلمه به کلمه پیاده شد و هم‌زمان با جمع‌آوری اطلاعات مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: با تجزیه و تحلیل داده‌ها، ۵ تم اصلی مشخص گردید. تم‌های اصلی در مورد عوامل مؤثر بر یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری شامل محیط یادگیری بالینی، رفتارهای آموزشی مربیان بالینی، استراتژی‌های یادگیری، عوامل فردی و عوامل سازمانی بود.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌های این مطالعه درک عمیقی از تجربیات یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری در ایران فراهم می‌کند. درک عمیق‌تر عوامل مؤثر بر فرایند یادگیری بالینی دانشجویان و پی‌آیند آن توجه بیشتر مدیران آموزشی، مدرسان بالینی و دانشجویان به عوامل تسهیل‌کننده و کاهش یا کنترل عوامل بازدارنده منجر به ارتقاء و بهبود این فرایند در دانشجویان شده و مدیران آموزشی و مدرسان بالینی را در وضعیت بهتری برای آموزش بالینی دانشجویان قرار می‌دهد.

کد مقاله: ۰۱۰۰

بررسی وضعیت نگارش دستورات پزشکی توسط دستیاران داخلی بخش داخلی بیمارستان امام رضا (ع)

نویسندگان: سوسن کلاهی، علیرضا خبازی، اتابک اسودی کرمانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: نگارش دستورات پزشکی یک اصل مهم می‌باشد و رعایت صحیح نوشتن آن به پزشک کمک می‌کند که در زمان نگارش دستورات، نکته‌ای را از قلم نیاندازد و اگر دستورات توسط کلیه پزشکان بر اساس یک اصل واحد نوشته شود، اجرای آن توسط پرستاران و سایر کارکنان با دقت بیشتری صورت می‌گیرد، لذا چگونگی نوشتن دستورات پزشکی دستیاران بخش داخلی را مورد ارزیابی قرار دادیم.

روش مطالعه: روش نگارش دستورات بر اساس الگوی ثابت، به دستیاران داخلی در اوایل شروع مقطع تحصیلی آموزش داده می‌شود. بر این اساس، تعداد ۶۰ پرونده بصورت تصادفی انتخاب

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه شبه تجربی است که به منظور تعیین و مقایسه میزان یادگیری دانشجویان رشته بهداشت از طریق دو روش آموزش سخنرانی و بارش فکری انجام شد. تعداد ۲۲ نفر از دانشجویان دوره کاردانی درس بهداشت مدارس به طور تصادفی انتخاب شده و پس از برگزاری آزمون مقدماتی، به طور تصادفی در دو گروه شاهد (تدریس به روش سخنرانی) و گروه تجربه (تدریس به روش بارش فکری) قرار گرفتند. گردآوری اطلاعات از طریق فرم اطلاعاتی در زمینه مشخصات فردی، و پایان ترم انجام شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی شامل شاخص‌های پراکندگی و مرکزی در خصوص آزمون‌های قبل و بعد از آموزش در هر یک از گروه‌ها استفاده شد. برای آزمون فرض یعنی وجود اختلاف معنی‌دار بین میزان یادگیری از طریق دو روش آموزش از آزمون T-test استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین نمره آزمون از فراگیران با روش آموزشی سخنرانی با اختلاف معنی‌داری از نمره آزمون فراگیران با آموزش به روش بارش فکری کمتر بود. میانگین نمره رضایت کلی دانشجویان از روش سخنرانی و بارش فکری اختلاف آماری معنی‌داری داشت. میزان رضایت دانشجویان از دو روش تدریس در حیطه آزمون و ارزشیابی از مطالب درسی، اختلاف آماری معنی‌داری را نشان داد.

بحث و نتیجه‌گیری: میزان یادگیری دانشجویان در روش بارش فکری افزایش داشت. همچنین رضایت دانشجویان در روش بارش فکری بطور معنی‌داری بیشتر بوده است. پیشنهاد می‌شود با بکارگیری روش‌های آموزشی فعال، باعث مشارکت بیشتر دانشجویان با موضوعات آموزشی شده تا زمینه برای یادگیری بیشتر آنان فراهم شود.

کد مقاله: 0103

بررسی وضعیت تکمیل اوراق پرونده‌های بیماران بستری در بیمارستان‌های آموزشی شهرستان یزد

نویسندگان: مهران کریمی، محمدباقر اولیاء، پگاه روزبه، بی‌بی سیده رضاییان، نادیا راحتی طلب

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: یکی از جامع‌ترین تعاریف در خصوص مدارک پزشکی عبارتست از: کلیه اوراق و مدارکی که به ضرورت خدمات پزشکی و پیراپزشکی داده شده به بیمار در یک مرکز پزشکی، بیمارستان یا درمانگاه و غیره، جمع‌آوری و به ترتیب تاریخ قابل دسترسی

یافته‌ها: در این مطالعه میانگین سنی واحدهای پژوهشی ۲۳ سال بود و اکثریت (۷۱٪) مونث بودند. اکثریت دانشجویان برخورد مناسب مربی با پرسنل و بیمار (۹۶٪)، آگاه بودن مربی به نیازهای یادگیری دانشجویان (۹۳٪) و استفاده از کتابخانه بیمارستان (۹۰٪) را به عنوان عوامل ارتقاءدهنده یادگیری و عدم بازخورد مناسب از طریق پرسنل به دانشجو (۹۳٪)، عدم ارتباط نزدیک بین دانشجو و پرسنل (۹۰٪)، تعداد زیاد دانشجو (۸۹٪) و تندخویی و عصبی مزاج بودن پرسنل (۸۶٪) را به عنوان عوامل تضعیف‌کننده یادگیری بیان کردند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه از دیدگاه دانشجویان مهم‌ترین عامل مثبت موثر در یادگیری بالینی برخورد مناسب مربی با پرسنل و بیمار و مهم‌ترین عامل منفی موثر در یادگیری بالینی عدم بازخورد مناسب از طریق پرسنل مطرح شده است، توصیه می‌شود تا مسئولین آموزشی با برنامه‌ریزی مناسب و با برگزاری کلاس‌های آموزشی محیط بالینی مناسبی را جهت ارتقاء یادگیری در بالین فراهم آورند.

کد مقاله: 0102

مقایسه روش بارش فکری با سخنرانی

نویسندگان: شهناز کریمی، محمد حسن مشکی‌باف، فاطمه دری‌پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: لزوم تجدید نظر در روش‌های سنتی تدریس و استفاده از روش‌های نوین و فعال یادگیری، از سوی سیستم‌های آموزشی احساس شده و کاربرد این روش‌ها در علوم مختلف متداول شده است. پژوهش حاضر، به منظور مقایسه تأثیر دو روش سخنرانی و بارش فکری بر میزان یادگیری و رضایت دانشجویان طراحی و اجرا گردید. فرایند یاددهی-یادگیری در روش‌های آموزشی سنتی که مدرس، محور اصلی آموزش است، بر اساس دانش و کنترل مدرس است. یادگیرندگان در این روش، غیرفعال بوده و تحت تأثیر عملکردها و افق دید مدرس هستند. آموزش براساس روش‌های تدریس فعال بارش فکری یادگیرنده را در شرایط پژوهش و کاوش فرضیه‌های خود از طریق شواهد جمع‌آوری شده قرار می‌دهد. هدف کلی این پژوهش، مقایسه دو روش آموزش بر اساس بارش فکری و سخنرانی و تأثیر آنها بر علاقه‌مندی و میزان یادگیری دانشجویان است. فرضیه این پژوهش، افزایش یادگیری دانشجو در روش آموزش براساس بارش فکری نسبت به روش سخنرانی است.

بهداشتی و درمانی بطور ناقص انجام می‌شود و این مسئله باعث ازدست دادن اطلاعات بیماران (جهت بررسی مراحل درمانی و یا انجام اقدامات آماری) می‌شود. برای حل این مشکل، باید مسئولان امر بهداشت و درمان (اعم از پزشکان، دانشجویان پزشکی و پرسنل بیمارستان‌ها) اهمیت بیشتری برای تکمیل پرونده‌ها قائل شوند.

کد مقاله: ۰۱۰۴

تأثیر روش ارزشیابی پورت فولیو بر میزان یادگیری دانشجویان در کارآموزی بارداری و زایمان

نویسندگان: نورالسادات کریمان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه: پورتفولیو مجموعه‌ای طرح‌ریزی شده و هدفمند از مدارک و شواهدی است که چگونگی پیشرفت فراگیر و گام‌های لازم برای رسیدن به آن را شامل می‌شود. تمایل به استفاده از پورتفولیو جهت ارزیابی در حرفه‌های مراقبت بهداشتی به عنوان فاصله گرفتن از روش آزمون سنتی به سوی استفاده بهینه از فرهنگ ارزشیابی توسعه یافته است. این روش ارزشیابی یادگیری را از طریق ارائه بازخورد به دانشجویان و تلاش برای ارزیابی دانشجویان در زمینه‌هایی که ارزیابی آن توسط روشهای سنتی دشوار است (نگرش و گرایشهای شخصی) ارتقاء می‌بخشد. پژوهش، به منظور تعیین تأثیر روش ارزشیابی پورتفولیو بر میزان یادگیری و رضایت دانشجویان مامایی در کارآموزی بارداری و زایمان طراحی و اجرا گردید.

روش مطالعه: کلیه دانشجویان ترم ۴ دو دوره، در کارآموزی بارداری و زایمان ۱ (۴۰ نفر) در این مطالعه نیمه تجربی مورد بررسی قرار گرفتند. گروههای دانشجویان بطور تصادفی به دو گروه پورتفولیو و ارزشیابی روتین تقسیم شدند. گروه پورتفولیو پس از آشنایی با روش ارزشیابی بر اساس اهداف آموزشی مجموعه‌ای شامل گزارش کامل شرح حال، معاینه بالینی و ارائه نحوه کنترل مادر باردار برای مراجعین به درمانگاه در هفته آخر کارآموزی ارائه و با چک لیست ارزشیابی پورتفولیو که اعتبار آن از طریق اعتبار محتوی و پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ تعیین شده بود، مورد ارزیابی قرار گرفت. از کلیه گروهها در آخرین روز کارآموزی پس از آزمون، امتحان بالینی و نظر سنجی از روش ارزشیابی بعمل آمد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و با استفاده از آزمون های آماری پارامتریک و ناپارامتری صورت گرفت.

یافته‌ها: دو گروه از نظر نمرات پیش آزمون، نمره درس تئوری بارداری و زایمان و معدل دیپلم به لحاظ آماری یکسان بودند. میانگین تفاوت نمره پیش و پس آزمون در دو گروه برای سوالات

نگاهداری میشود تا در موقع لزوم به منظور معالجات بعدی بیمار، آمار، تحقیقات، آموزش و بررسی خدمات داده شده از لحاظ کمی و کیفی مورد استفاده قرار می‌گیرند. این اوراق موید و ضامن معاینات و معالجات انجام شده بوده و در موارد مختلف جوابگو هستند. عواملی که بر روی کیفیت و کمیت پرونده‌های پزشکی بیماران بستری در بیمارستان‌ها اثر می‌گذارد عمدتاً به ۳ عامل بستگی دارد: شکل و ساختار برگه‌ها و پرونده‌ها، آموزش درست‌نویسی و کافی‌نویسی به ثبت کنندگان داده‌ها، نظارت و هدایت سیستم توسط پرستاران و مسئولان اجرایی و عملی. استانداردسازی اوراق مدارک پزشکی قدم بسیار مهمی در ساماندهی سیستم مدارک پزشکی می‌باشد. مطالعه کنونی در واقع بررسی کمی پرونده‌های بیماران در بیمارستان‌های آموزشی شهرستان یزد در شهریور، مهر و آبان ماه سال ۱۳۸۷ (از لحاظ وضعیت تکمیل تمام اوراق پرونده‌ها) می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه ۲۸۱ پرونده بالینی بیماران بستری در ۵ بیمارستان آموزشی وابسته به دانشکده پزشکی در مدت ۳ ماه مورد بررسی قرار گرفت. در هر بیمارستان، بر اساس پرونده‌های اعضاء هیأت‌علمی چند پرونده بصورت تصادفی انتخاب گردید. سپس چک‌لیست های تهیه شده از قبل، بر اساس برگه‌های مشخصات بیمار، شرح حال (به تفکیک کارآموز، کارورز و دستیار)، خلاصه پرونده، سیر بیماری، دستورات پزشک، درخواست مشاوره، گزارش پزشک، شرح عمل، گزارش آزمایشات، کنترل علائم حیاتی و گزارش ECG بیماران (براساس کامل بودن، ناقص بودن و سفید بودن اوراق) تکمیل گردید. داده‌ها پس از جمع آوری و ثبت در چک‌لیستهای تهیه شده توسط نرم افزار SPSS و با استفاده از آمار توصیفی مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: بر اساس وضعیت تکمیل تمامی اوراق پرونده‌ها (به جز برگ شرح حال) ۱- بهترین گروه از نظر بالاترین درصد کامل بودن اوراق: گروه اورولوژی با ۸۴/۰۸٪ - ۲- بهترین گروه از نظر پایین ترین درصد ناقص بودن اوراق: گروه زنان و زایمان با ۵/۷۴٪ - ۳- بهترین گروه از نظر پایین ترین درصد سفید بودن اوراق: گروه اعصاب و روان با ۰٪. براساس وضعیت تکمیل برگ شرح حال برحسب فراگیران: ۱- برحسب کامل بودن شرح حال کارآموزی: گروه داخلی با ۳۴/۹٪ - ۲- برحسب کامل بودن شرح حال کارورزی: گروه عفونی با ۱۰۰٪ - ۳- برحسب کامل بودن شرح حال دستبازی: زنان و زایمان با ۹۳/۵٪

بحث و نتیجه‌گیری: این بررسی موید این مسئله بود که تکمیل پرونده‌های پزشکی بیماران توسط ارائه‌دهندگان مراقبت‌های

صورت گروه‌های اصلی و مطالب و اجزاء با جامعیت کمتر به عنوان شاخه‌های فرعی از گروه‌های اصلی دسته‌بندی و مرتب گردید پس از آن با کدگذاری سیستماتیک از مجموع اطلاعات گردآوری شده نمودارهایی ایجاد گردید که در نهایت کلیه نمودارهای به دست آمده و زیرشاخه‌های آنها با هم مقایسه و تطبیق داده شده و هماهنگی نهایی انجام شد سپس جهت تصویرسازی بهتر ذهنی از این نمودار، شمای الگوریتمیک تنه و شاخه درختی تبدیل و ارائه شد.

یافته‌ها: متون اصلی طب سنتی و طب را در دو بخش کلی نظری و عملی تقسیم می‌کنند که هر کدام از آنها دارای شاخه‌های فرعی زیادی می‌باشند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به بررسی‌های قبلی و اثبات این مسأله که از مطالب آموزشی که به صورت تصویری ارائه می‌گردند درک عمیق‌تری ایجاد شده و ماندگاری بهتری فراهم می‌گردد، پیشنهاد می‌گردد در رابطه با عنوان‌های خاص طب سنتی نیز تصویرسازی مناسب انجام گیرد تا ضمن ایجاد درک درست و بهتر و کمک به ماندگاری و به خاطر سپاری بیشتر به اشاعه مبانی طب سنتی نیز کمک گردد.

کد مقاله: 0106

تاثیر انگیزه دانشجویان در انتخاب رشته‌های علوم پزشکی بر میزان یادگیری آنان

نویسندگان: رکسانا کرباسچی، ژاکلین وارطانوسیان، مهدی اکبرزاده
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه: انگیزه، عامل انجام بسیاری از فعالیتها و از جمله یادگیری در محیط‌های آموزشی می‌باشد. امروزه، به جهت رقابت شدید بین جوانان برای کسب تحصیلات عالی، افراد از طبقات گوناگون جامعه و با انگیزه‌های مختلف و گاهی بدون شناخت، آگاهی و علاقه، وارد رشته‌های مختلف آموزشی می‌شوند که مشکلاتی را برای فرد و جامعه به دنبال دارد. نظر به اهمیت انگیزه به عنوان عاملی مهم در یادگیری و کسب مهارت و در نهایت موفقیت تحصیلی دانشجویان، پژوهش زیر به منظور بررسی رابطه انگیزه و یادگیری به انجام رسید.

روش مطالعه: این پژوهش نیمه تجربی بر روی دانشجویان ترم اول پرستاری این دانشگاه به تعداد ۵۰ نفر اجرا شد. دانشجویان به طور مساوی و تصادفی در دو گروه سخنرانی نمایشی و خودآموزی (جزوه آموزشی) قرار گرفتند. پس از تکمیل پرسشنامه

حیطه دانش و درک - فهم اختلاف آماری معناداری نداشت، اما میانگین نمرات سوالات کاربرد، تجزیه - تحلیل در گروه پورتفولیو با اختلاف معنی‌داری از گروه ارزیابی روتین بیشتر بود. میانگین نمره آزمون بالینی در دو گروه به لحاظ آماری اختلاف معنی‌داری را نشان داد. میانگین نمرات کسب شده از ارائه راه‌حل‌های تشخیصی و درمانی و برقراری ارتباط بین آموخته‌های تئوری و بالینی در گروه پورتفولیو بیشتر بود.

بحث و نتیجه‌گیری: روش ارزشیابی پورتفولیو با افزایش مشارکت دانشجویان در فرایند یادگیری و کمک به دانشجویان در کاربرد اصول و مفاهیم تئوری در آموزش بالینی موجب افزایش میزان یادگیری در آنان خواهد شد.

کد مقاله: 0105

استفاده از نمای شماتیک درختی طب سنتی در آموزش دانشجویان دوره PhD طب سنتی ایران

نویسندگان: غلامرضا کردافشاری، حوریه محمدی کناری، مهدی صیادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: به علت گستردگی و وسعت منابع طب سنتی و ناآشنا بودن زبان آنها برای اکثر علاقه‌مندان این طب، گردآوری، خلاصه‌سازی و ارائه نمای الگوریتمیک از مطالب اصلی متون طب سنتی که از روش‌های نوین آموزش و از تکنیک‌های روز و ثابت شده اثربخشی آن می‌باشد، به درک عمیق و صحیح‌تر از طب سنتی کمک شایانی خواهد نمود. هدف: طب سنتی ایران دارای شاخه‌های مختلف علمی و عملی بوده که هر کدام آنها دارای دسته‌ها و زیرشاخه‌های فراوان می‌باشد. یکی از شاخه‌های طب عملی، گروه درمان‌هاست که اعمال یداوی و جراحی‌های صغیر یکی از زیر شاخه‌های فرعی آن را تشکیل می‌دهند. از آنجایی که یکی از اهداف ویژه درس اعمال یداوی و جراحی‌های صغیر، ایجاد نگرش و انگیزه مناسب در به کارگیری این اعمال برای دانشجویان طب سنتی (که متولیان احیای طب سنتی ایران در آینده خواهند بود) می‌باشد بر آن شدیم تا با ترسیم این درخت تصور کلی ذهنی در زمینه جایگاه این اعمال در درمان بیماران و در میان مطالب بسیار گسترده طب سنتی برای دانشجویان و سایر علاقه‌مندان این رشته ایجاد نماییم تا علاوه بر استفاده از حس شنیداری، از حس دیداری آنان نیز در تفهیم این مسئله مهم کمک گرفته باشیم.

روش مطالعه: در این تحقیق با بررسی بیش از ده‌ها کتاب و منبع طب سنتی مورد مطالعه علاقه‌مندان، اصول و مبانی طب سنتی به

روش مطالعه: در این مطالعه از روش مشاهده و پرسشنامه جهت جمع آوری اطلاعات از ۷۰ نفر از دانشجویان پزشکی استفاده شد.
یافته‌ها: دانشجویان پزشکی بیشتر به بیمار و پرونده او، همکاران و منابع چاپی اعتماد می‌کردند. دانشجویان بطور معنی‌دار بیشتر برای نیازهای درمانی از منابع چاپی استفاده می‌کردند. ($P < 0.01$)

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق اهمیت دسترسی به منابع اطلاعاتی را در بخش اورژانس نشان می‌دهد. بسیاری از دانشجویان ترجیح می‌دادند تا از منابعی که سهل الوصول و معتبر است، استفاده کنند. نتایج این مطالعه طراحی برنامه‌های آموزشی در زمینه ارتقاء تصمیم‌گیری مبتنی بر مدارک را برای دانشجویان توصیه می‌کند.

کد مقاله: 0108

درک نیازهای اطلاعاتی دانشجویان پرستاری در آموزش بالینی فوریت‌های پزشکی

نویسندگان: مهدی کاهویی، سیف‌اله اعلائی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: فوریت‌های پزشکی، موقعیت‌های خطیری هستند که وضعیت جسمانی یا روانی افراد را بطور ناگهانی دچار آسیب نموده و نیاز به اقدامات سریع، اساسی و مناسب دارند. اهداف اصلی درمان در بخش فوریت‌ها عبارت است از نجات جان بیمار، پیشگیری از بروز اختلالات شدید قبل از شروع درمان اصلی و مراقبت و نگهداری از بیمار و حمایت از خانواده وی به نحوی که بتواند با موقعیت‌های حاد پیش‌آمده به طرز مناسب و صحیحی برخورد نماید. در موارد فوریتی پرستار بیشتر نقش اجراکننده را به عهده خواهد داشت و مداخلات و خدمات پرستاری در محیط اورژانس براساس قضاوت مستقل، مهارت در تصمیم‌گیری و اولویت‌گذاری صورت می‌گیرد. هدف از این مطالعه بررسی نیازهای اطلاعاتی دانشجویان پرستاری در موقعیت‌های فوریت پزشکی در آموزش بالینی است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی و تحلیلی است که به شناسایی نیازهای اطلاعاتی دانشجویان پرستاری در درمانگاه اورژانس بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی سمنان در سال ۸۷ پرداخته است. در این مطالعه از توزیع پرسشنامه استفاده شده است. در این بررسی از روش نمونه‌گیری تصادفی استفاده شد.
یافته‌ها: جامعه آماری را ۴۰ نفر از دانشجویان پرستاری ترم هفتم و هشتم تشکیل دادند که از این میان ۲۳ نفر زن بودند. دانشجویان بیشترین نیاز اطلاعاتی خود را، اطلاع از دستورات دارویی و

دموگرافیک، بخشهایی از واحد درس آزمایشگاه فیزیولوژی بر اساس عناوین آموزشی طی سه جلسه تدریس شد و پس از تکمیل چک‌لیستهای مربوطه پس از هر جلسه میزان یادگیری و یادآوری مطالب ارزیابی گردید. نتایج بدست‌آمده با استفاده از آزمون‌های آماری و SPSS و کای دو مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: طبق نتایج بدست‌آمده از پژوهش در بین دانشجویان، بیشترین درصد افراد (۷۳/۵٪) علاقه پزشکی را به عنوان انگیزه برای انتخاب رشته عنوان کردند. علاقه پرستاری و مشورت با دیگران (هر کدام با ۱۰/۲٪) و در مرتبه بعدی کمترین میزان (۶/۱٪)، صرف قبولی در کنکور را به عنوان انگیزه برای انتخاب رشته معرفی نمودند. وجود رابطه بین انگیزه و میزان یادگیری در دو گروه آموزشی به طور معنادار مورد تایید قرار گرفت. ($P < 0.001$)

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج بدست‌آمده نشان می‌دهد بین انگیزه و میزان یادگیری و یادآوری همبستگی وجود دارد. به این معنا که انگیزه به عنوان عاملی مهم و اساسی بر افزایش سطح یادگیری و یادآوری مطالب آموزش داده شده موثر است.

کد مقاله: 0107

بررسی الگوی رفتاری دانشجویان پزشکی در جستجوی اطلاعات مراقبتي بیماران در آموزش بالینی اورژانس

نویسندگان: مهدی کاهویی، رقیه اسکروچی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: فوریت‌های پزشکی به عنوان یک تخصص وابسته به اطلاعات مطرح بوده، بطوریکه دسترسی سریع به اطلاعات دقیق با حداقل هزینه به منظور مراقبت بهتر از بیماران در آن بسیار ضروری است. اگر اطلاعات مربوط به بیمار صحیح، به هنگام و به طور واضح نشان داده شود، رسیدگی نیز مناسب خواهد بود در غیر این صورت واحد فوریت‌ها در انجام وظیفه خود ناکام مانده است. مطالعات نشان داده که دستیاران پزشکی در اقدام بالینی با سوالات متعددی مواجه می‌شوند و پاسخگویی به این سوالات ثابت کرده که مدیریت درمان بیمار را در ۷۰ درصد موارد تغییر داده است. در اکثر موارد فوریت‌ها، هدف شناسایی مشکل بیمار است و اغلب اطلاعات کمی درباره بیمار پذیرفته‌شده وجود دارد. به همین دلیل رایج‌ترین سوالات بالینی به سمت بیمار هدایت می‌شود. هدف از این مطالعه بررسی رفتار جستجوی اطلاعات دانشجویان پزشکی در بخش فوریت پزشکی است.

دانشجویانی که از دانشکده پزشکی فارغ التحصیل می شوند، توانایی اداره کردن وضعیت های اورژانس را داشته باشند. لذا مهارت بالینی در بخش اورژانس پایه دوره کارورزی در طب اورژانس است. هدف از این مطالعه بررسی نیازهای اطلاعاتی دانشجویان پزشکی است. انتظار داریم انجام چنین مطالعه ای روی کیفیت آموزش درمانگاهی، مشخص شدن نیازهای آموزشی دانشجویان و مدیریت بهتر بیماران توسط دانشجویان پزشکی که سبب کاهش اقامت و رضایت بیماران می شود، اثر می گذارد.

روش مطالعه: در این مطالعه از روش مشاهده و توزیع پرسشنامه استفاده شده است. داده ها از طریق روشهای آمار توصیفی، آزمون همبستگی دومتغیری و دوطرفه در سطح معنی دار یک درصد مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: آزمون همبستگی دو متغیری و دوطرفه بین نیازهای اطلاعاتی تشخیصی و درمانی رابطه معنی داری را نشان داد (Coefficient=۰/۵۷۶, P=۰/۰۰). دانشجویان بیشترین نیاز اطلاعاتی خود را، اطلاع از نتایج آزمایشگاه (۸۴/۳٪) و نتایج رادیولوژی (۷۴/۳) و کمترین توجه را به اطلاع از انتقال اجساد (۱/۴٪) و هماهنگی با پزشکی قانونی (۱۰٪) گزارش کردند.

بحث و نتیجه گیری: میزان کمی از سوالات مطرح شده توسط دانشجویان به سوالات سازمانی و مدیریت درمان بیماران از قبیل رویه ها و مقررات بیمارستان و موارد هماهنگی ها مربوط می شد و جامعه آماری اهمیت زیادی به مسایل قانونی و حقوقی نمی دادند لذا توصیه می گردد در برنامه های آموزش بالینی طب اورژانس، درباره اهمیت سوالات سازمانی و مدیریتی و پیامدهای حقوقی که در طب اورژانس همواره وجود دارد، نکات ضروری به دانشجویان آموزش داده شود.

کد مقاله: ۱۱۰

تاثیرات بازآورد آزمون بر روی خواندن و درک مطلب زبان انگلیسی در محیط ESP برای دانشجویان پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد

نویسندگان: محمدرضا کار گزار، وحیده ذوالفقاری، علی صمدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: از دیرباز آموزش و ارزشیابی با یکدیگر رابطه تنگاتنگی داشته اند. درحقیقت همیشه آزمون ها نظر مدرسین و حتی طرح درس را به خود جلب می کنند. به این طریق که مدرسین مطالبی را ارائه دهند و دانشجویان رئوسی را بخوانند که در آزمون موفق

اقدامات درمانی و اطلاع از اقدامات پرستاری (۸۵ درصد)، اطلاع از نتایج دارو درمانی (۸۰ درصد) و اطلاع از تریاژ بیماران (۷۷/۵ درصد) گزارش کردند. همچنین ۱۲/۵ درصد از دانشجویان به اطلاعات مربوط به هماهنگی با پزشکی قانونی نیاز زیادی داشتند. بین اکثر نیازهای اطلاعاتی جامعه آماری رابطه معنی داری وجود داشت که بیشترین آنها در بین نیازهای مدیریتی و سازمانی بیماران مانند بین اطلاع از دستور اعزام بیماران و اطلاع از فرایند انتقال بیماران به بخش بستری (Coefficient=۰/۵۶۲, P<۰/۰۱) و بین اطلاع از هماهنگی های به عمل آمده با ستاد هدایت بیماران با اطلاع از مرکز دیگر جهت اعزام بیماران رابطه معنی داری وجود داشت (Coefficient=۰/۶۲۲ و P<۰/۰۰۱) همچنین ۹۲/۵٪ جامعه آماری نیاز زیادی به اطلاعات درمانی بیماران داشتند. آزمون همبستگی دو متغیره و دوطرفه بین نیازهای اطلاعاتی تشخیصی و درمانی رابطه معنی داری را نشان داد. (Coefficient=۰/۳۳۲, P<۰/۰۲)

بحث و نتیجه گیری: اطلاع از دستورات دارویی، اقدامات درمانی و پرستاری نیاز اکثر دانشجویان پرستاری بود و این یافته حاکی از آن است که همانند کارکنان پرستاری، دانشجویان پرستاری در درمانگاه اورژانس به فرایند پرستاری توجه دارند. یافته های مطالعه حاضر نشان داد که اکثر دانشجویان اظهار داشتند که به اطلاعات راجع به تشخیص نوع اقدام یا تریاژ بیماران نیاز زیادی دارند و این نتیجه حاکی از آن است که دانشجویان همانند پرستاران با تجربه به اهمیت اولین اقدام بالینی در اورژانس پی برده اند. از دیگر یافته های مهم کم توجهی دانشجویان به مسایل قانونی و حقوقی بود. بطوریکه تعداد معدودی از دانشجویان به اطلاعات مربوط به هماهنگی با مراجع قانونی (در موارد لزوم) اهمیت زیادی می دادند. نظر به اینکه بخش فوریت های پزشکی یکی از بخش هایی است که همواره با مسایل حقوقی و قانونی در ارتباط است. ضروری است تا در برنامه های آموزشی نسبت به اهمیت این دسته از اطلاعات در فوریت های پزشکی به دانشجویان اطلاعات لازم داده شود.

کد مقاله: ۱۰۹

بررسی نیازهای اطلاعاتی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران در آموزش بالینی اورژانس

نویسندگان: مهدی کاهویی، رقیه اسکروچی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: در آموزش پزشکی، آموزش طب سرپایی بخصوص اورژانس از مهمترین بخش های آموزش پزشکی بوده و ارتباط عمیقی با آینده کاری پزشک دارد و این انتظار می رود که تمام

درخواست شد تا به چهار سؤال از مبحث قلب و گردش خون جواب دهند.

یافته‌ها: بررسی نتایج نشان داد که، ۱- شیوع درک غلط در مورد مقایسه برون ده بطن چپ و راست بین ۴۲ تا ۸۰٪ بود. ۲- درک غلط در مورد مقایسه سرعت حرکت موج نبض و سرعت حرکت خون در رگ در ۴۵ تا ۸۳٪ از دانشجویان وجود داشت. ۳- بین ۹۵ تا ۹۶ درصد از جواب‌ها در مورد اثر افزایش مقاومت بر روی میزان جریان خون غلط بود. ۴- بین ۷۰ تا ۸۰ درصد از دانشجویان در مورد مقاومت‌های موازی و اثر برداشته شدن یکی از اندام‌ها بر روی مقاومت کل محیطی مشکل داشتند. ۵- تجزیه و تحلیل آماری نشان داد که بجز در مورد سؤال اول در بقیه موارد شیوه‌های رایج تدریس نقشی در کاهش موارد درک غلط نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که تا هنگامی که دانشجو فعالانه با اختلافاتی که بین رفتار یک سیستم و مدل‌های ذهنی آنها وجود دارد برخورد نکنند امکان تصحیح موارد درک غلط وجود ندارد و بنابراین لزوم تغییر شیوه‌های آموزشی بیش از پیش احساس می‌گردد.

کد مقاله: O112

مطالعه و تحلیل کیفی آزمون ارتقاء دستیاری دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و مقایسه آن با استاندارد- سال ۱۳۸۷

نویسندگان: فرح روشن‌پور، رضا پورمیرزا، منصور رضائی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: آزمون ارتقاء یکی از مهمترین آزمون‌های چند گزینه‌ای (MCQ) بوده و حساسیت بالای این آزمون ایجاب می‌کند که سوالات آن نیز با دقت و مطابق استاندارد طراحی گردد. هدف این تحقیق نیز بررسی و تحلیل کیفی سوالات آزمون ارتقاء دستیاری سال ۱۳۸۷ و مقایسه آن با استاندارد می‌باشد.

روش مطالعه: نوع مطالعه تحلیلی بود که بر روی سوالات آزمون ارتقاء طراحی شده توسط اساتید یازده گروه رزیدنتی انجام گرفت. سپس داده‌ها به کمک نرم‌افزار SPSS و نیز با آزمون ناپارامتری Z تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: میانگین درصد سوالات بدون اشکال ساختاری در میان گروه‌های آموزشی ۱۷٪ بود این میزان بسیار کمتر از محدوده استاندارد (۵۰٪-۴۰٪) است و تفاوت بین گروه‌ها معنی‌دار بود بجز در گروه‌های قلب و عروق، اورولوژی و روانپزشکی که تفاوت معنی‌داری با استاندارد نداشتند. میانگین درصد سوالات دارای

شوند. بنابراین نتایج آزمون‌ها دارای ارزش و هدف بوده "به طور کلی بر جامعه و نظام آموزشی و به طور خاص بر افراد تاثیر گذار است" این تحقیق بازآورد آزمون‌های متفاوت را بررسی نموده و تاثیر آن را بر فراگیری زبان انگلیسی زبان‌آموزان مشخص می‌نماید.
روش مطالعه: برای انجام این تحقیق دو کلاس خواندن و درک مطلب زبان در رشته علوم پزشکی ترم یک را انتخاب نموده، به صورت تصادفی یک کلاس را به عنوان گروه هدف و کلاس دیگر را به عنوان گروه شاهد برمی‌گزینیم. بعد از یک امتحان تافل سطح دو کلاس را مشخص می‌نماییم. در گروه هدف بعد از ارائه هر درس آزمون گرفته، نکات ضعف و قوت فراگیران را تعیین می‌نماییم. اما در گروه شاهد تا پایان دوره هیچ آزمونی برگزار نخواهد شد. در انتها نتایج کسب شده توسط نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: بررسی‌های آماری نتایج کسب شده از دو گروه هدف و شاهد بیانگر این است که رابطه معناداری بین آزمون‌های پی‌درپی و یادگیری زبان انگلیسی به منظور خاص در محیط EFL وجود دارد. ($P < 0/05$)

بحث و نتیجه‌گیری: با انجام این پژوهش به این واقعیت می‌رسیم که آزمون‌های پی‌درپی اگر دارای روایی و مرتبط با موضوع آموزش داده شده باشد، تاثیر شگرفی در یادگیری زبان انگلیسی به منظور خاص (ESP) در محیط EFL دارد.

کد مقاله: O111

ارزیابی میزان شیوع درک غلط مفاهیم فیزیولوژی قلب و گردش خون در دانشجویان پزشکی و نقش شیوه‌های رایج تدریس در حذف آن‌ها

نویسندگان: ابوالفضل ژند، محمدرضا پالیزوان، محمدرضا طاهری‌نژاد، امید شفاعت، محمد رفیعی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: موارد درک غلط مدل‌های ذهنی از پدیده‌هایی هستند که با مدل‌های علمی پذیرفته شده مغایرت دارند. این مطالعه دو هدف را دنبال می‌کند. ۱- ارزیابی میزان شیوع درک غلط در مورد برخی از مفاهیم قلب و گردش خون در میان دانشجویان و ۲- ارزیابی توانایی شیوه‌های رایج تدریس در دانشگاه‌ها در کاهش و یا حذف این موارد درک غلط.

روش مطالعه: در این مقاله از ۱۲۶ دانشجوی پزشکی مشغول به تحصیل در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اراک

تواناییهای عملی دانشجویان جهت تعیین صلاحیت آنان برای ورود به بالین می باشد. توسط ارزشیابی می توان به نقاط قوت و کاستی های برنامه های آموزشی پی برد و راهکارهای مناسبی را در جهت ارتقاء سیستم آموزشی ارائه نمود. لذا این پژوهش با هدف مقایسه تاثیر دو روش ارزشیابی به روش عملی با ساختار عینی و روش سنتی بر میزان رضایت دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت انجام شد.

روش مطالعه: پژوهش حاضر از نوع نیمه تجربی است. نمونه ها شامل ۶۷ نفر از دانشجویان ترم اول کارشناسی پیوسته پرستاری، کارشناسی پیوسته مامایی و کاردانی اتاق عمل دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت بودند که به روش سرشماری نمونه گیری و به طور تصادفی به دو گروه تقسیم شدند. ۳۴ نفر آنها در گروه ارزشیابی به روش سنتی قرار گرفته و با روش معمول و سنتی دانشکده ارزشیابی شدند و ۳۳ نفر در گروه ارزشیابی به روش عملی با ساختار عینی قرار گرفتند، همچنین به منظور سنجش میزان رضایت آنها از ارزشیابی از پرسشنامه ۱۶ گزینه ای که براساس ابزار لیکرت تنظیم شده بود، استفاده گردید. برای تعیین اعتبار علمی ابزار گرد آوری داده های این پژوهش از روش اعتبار محتوا و برای تعیین اعتماد علمی چک لیستها از روش مشاهده همزمان استفاده کرد. تجزیه تحلیل داده ها به کمک نرم افزار SPSS انجام شد.

یافته ها: به طور کلی ۶۰/۶٪ از دانشجویان از روش ارزشیابی عملی با ساختار عینی و ۱۴/۷٪ دانشجویان از روش سنتی راضی بودند. ($P < 0/05$)

بحث و نتیجه گیری: ارزشیابی به روش عملی با ساختار عینی بیش از روش سنتی می تواند مهارتهای عملی دانشجویان را ارزیابی کند و سبب رضایت بیشتری در دانشجویان می شود.

کد مقاله: ۰۱۱۴

ارائه آموزش بالینی توسط اساتید پرستاری و پرستاران بالینی، دیدگاه دانشجویان و دانش آموختگان

نویسندگان: مینومیترا چهارزاد، شادمان رضاماسوله

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: آموزش پرستاری متشکل از آموزش نظری و بالینی است و باید به گونه ای طراحی شود که آموزش نظری باعث تقویت و ارتقا سطح عملکرد دانشجویان در بالین گردد. همچنین حساسیت وظایف پرستاران، مساله هماهنگی دروس نظری و بالینی را دو

تاکسونومی I در میان گروهها ۰/۳۷ بود که تفاوت معنی داری با استاندارد (۰/۵۰-۰/۴۰) نداشت، بجز گروههای آموزشی داخلی و بیماریهای عفونی که به ترتیب با طراحی ۰/۲۰ و ۰/۳۵؛ سوالات دارای تاکسونومی I اختلاف معنی داری با استاندارد داشتند. میانگین درصد سوالات دارای تاکسونومی II و III در همه گروهها ۰/۶۲ بود که اختلاف معنی داری با استاندارد (۰/۶۰-۰/۵۰) نداشت بجز در گروههای آموزشی داخلی و عفونی که به ترتیب با طراحی ۰/۸۰ و ۰/۹۴/۶ سوالات دارای تاکسونومی II و III اختلاف معنی داری با استاندارد داشتند.

بحث و نتیجه گیری: از مقایسه میانگین پارامترهای کیفی با استاندارد چنین استنباط می شود که بجز گروههای قلب و عروق، اورولوژی و روانپزشکی بقیه گروهها در طراحی سوالات بدون اشکال ساختاری مهارت کافی نداشتند، همچنین می توان گفت که همه گروههای آموزشی بجز گروههای داخلی و عفونی درصد استاندارد سوالات دارای تاکسونومی I، II، III را رعایت کرده بودند. بنابراین می توان نتیجه گرفت که اساتید اغلب گروههای رزیدنتی با اصول کیفی استاندارد طراحی سوالات چندگزینه ای آشنائی کامل ندارند و بنابراین پیشنهاد می گردد در کارگاههای طراحی سوال جهت اساتید، این موضوع مورد توجه بیشتری قرار گیرد.

کد مقاله: ۰۱۱۳

بررسی مقایسه ای تاثیر دو روش ارزشیابی به روش عملی با ساختار عینی و روش سنتی بر میزان رضایت دانشجویان

نویسندگان: اعظم زارع، شادمان رضا ماسوله، مینومیترا چهارزاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: آموزش پرستاری از دروس تنوری همراه با تمرینات عملی تشکیل شده است. آموزش عملی برای دانشجویان فرصتی را فراهم می کند تا دانش نظری خود را به مهارتهای روانی و حرکتی تبدیل کنند. دانشجویان قبل از ورود به بیمارستانها، در اتاق پراتیک پرستاری (اتاق آموزش عملی) آموزش می بینند، در واقع اتاق آموزش عملی پلی است بین کلاس درس و محیط بالین و دانشجویان را برای کار در بالین آماده می سازد. در این مرحله از آموزش، آموخته ها به عمل در می آیند و مهارتهای آموزش داده شده و واقعیتهای موجود در محیط بالین را می توان به فراگیران تفهیم نمود. لذا ارزشیابی در این مرحله بهترین راه سنجش

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد در حیطه پیشرفت تحصیلی، اکثریت دانشجویان پرستاری (۵۴٪) مخالف و دانش‌آموختگان (۶۵٪) موافق نقش آموزشی پرستاران بالینی در کنار اساتید پرستاری بودند، در حیطه رشد شخصیتی، اکثریت دانشجویان (۴۹/۵٪) و دانش‌آموختگان (۶۰٪) موافق نقش آموزشی پرستاران بالینی در کنار اساتید پرستاری بودند. در حیطه حمایت اجتماعی هر دو گروه دانشجویان (۷۲/۵٪) و دانش‌آموختگان (۵۹/۲٪) موافق نقش آموزشی پرستاران بالینی در کنار اساتید پرستاری بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: استفاده از تجارب نیروهای مجرب و متعهد بالینی در آموزش دانشجویان پرستاری موثر می‌باشد و این امر با برنامه‌ریزی صحیح و نظارت دقیق امکان‌پذیر خواهد بود. همچنین استفاده از پرستاران بالینی در کنار اساتید پرستاری برای دانشجویان پرستاری در سال آخر تحصیل که با هدف ایجاد استقلال در دانشجویان طراحی شده، بسیار کاربردی می‌باشد.

کد مقاله: O115

مطالعه و تحلیل کمی آزمون ارتقاء دستیاری دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و مقایسه آن با استاندارد-سال ۱۳۸۷

نویسندگان: فرح روشن‌پور، رضا پورمیرزا، منصور رضائی، فرزاد بابائی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: آزمون ارتقاء یکی از مهمترین آزمون‌های چندگزینه‌ای (MCQ) بوده و حساسیت بالای این آزمون ایجاب می‌کند که سوالات آن نیز با دقت و مطابق استاندارد طراحی گردد. هدف این تحقیق نیز بررسی و تحلیل کمی سوالات آزمون ارتقاء دستیاری سال ۱۳۸۷ و مقایسه آن با استاندارد می‌باشد.

روش مطالعه: نوع مطالعه تحلیلی بود که بر روی سوالات آزمون ارتقاء طراحی شده و توسط اساتید یازده گروه رزیدنتی انجام گرفت، سپس داده‌ها به کمک نرم‌افزار SPSS و نیز با آزمون ناپارامتری Z تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: میانگین اعتبار کل آزمون در همه گروه‌های آموزشی ۰/۷۶ بود که در محدوده استاندارد (۰/۵-۰/۹) قرار داشت. میانگین خطای معیار اندازه‌گیری در همه گروه‌ها ۴/۷ بود که در محدوده استاندارد (۴-۷) قرار داشت. میانگین ضریب دشواری سوالات در همه گروه‌ها ۰/۵۸ بود که در محدوده استاندارد (۰/۳-۰/۷) قرار داشت و بالاخره میانگین ضریب تمیز در همه گروه‌ها ۰/۲۱ بود که در محدوده استاندارد (۰/۲-۰/۴) قرار داشت بجز در گروه جراحی که این ضریب ۰/۸۲ بود و تفاوت معنی‌داری با استاندارد داشت.

چندان می‌سازد. تقریباً ۵۰ درصد از برنامه‌های درسی دانشجویان پرستاری به آموزش بالینی اختصاص دارد و بیشترین مشکلات دانشجویان نیز در همین حیطه می‌باشد، خصوصاً زمانی که پس از فارغ‌التحصیلی به عنوان اولین تجارب بالینی مستقل، به عنوان پرستار با موقعیت‌های جدیدی در محیط‌های بالینی مواجه می‌شوند که قبلاً با آن برخورد نکرده‌اند، شاید علت آن باشد که دانشجویان پرستاری معمولاً براساس مطالب به روز آموزش دیده و در طی دوره آموزش بالینی از حمایت همیشگی اساتید خود برخوردار می‌شوند و همین امر سبب دوری آنان از یک سری مشکلات واقعی بالینی می‌گردد. یکی از راه‌های بیشتر آشنا شدن دانشجویان با اینگونه تجارب، استفاده از پرستاران بالینی در آموزش آنان است. دانشجویان پرستاری با نظارت اساتید پرستاری و استفاده از تجارب پرستاران بالینی، در کنار دانش تئوری و مهارت‌پراتیکی کسب شده قبلی می‌توانند پرستاران کارآمدتری گردند. با همین انگیزه پژوهشگران با هدف تعیین دیدگاه دانشجویان پرستاری و دانش‌آموختگان این رشته در مورد استفاده از پرستاران بالینی در کنار اساتید پرستاری جهت آموزش بالینی دانشجویان پرستاری پرداختند.

روش مطالعه: این تحقیق، مطالعه‌ای توصیفی است که هدف آن تعیین دیدگاه دانشجویان پرستاری و دانش‌آموختگان این رشته در مورد استفاده از پرستاران بالینی در کنار اساتید پرستاری جهت آموزش بالینی دانشجویان پرستاری می‌باشد. جامعه پژوهش شامل دانشجویان پرستاری سال سوم و چهارم دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت و نیز پرستاران فارغ‌التحصیل از همین دانشکده، شاغل در بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان بودند که به روش سرشماری نمونه‌گیری شدند. بدین ترتیب تعداد نمونه‌ها ۲۰۰ نفر شامل ۱۰۰ دانشجوی پرستاری و نیز ۱۰۰ نفر از فارغ‌التحصیلان پرستاری بود. محیط پژوهش نیز دانشکده پرستاری و مامایی رشت و مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در شهر رشت بود. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه دو قسمتی شامل مشخصات دموگرافیک دانشجویان و دانش‌آموختگان و پرسشنامه‌ی سنجش دیدگاه دانشجویان و دانش‌آموختگان پرستاری مشتمل بر ۳ بخش: پیشرفت تحصیلی، رشد شخصیتی و حمایت اجتماعی بود که بر اساس مقیاس لیکرت پاسخ داده می‌شد. جهت تعیین روایی پرسشنامه از روش اعتبار محتوی و جهت تعیین پایایی از روش آزمون مجدد استفاده شد. پرسشنامه توسط واحدهای مورد پژوهش تکمیل و با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS، تجزیه و تحلیل اطلاعات صورت گرفت.

بحث و نتیجه گیری: از مقایسه میانگین‌ها با استاندارد چنین برمی آید که سوالات همه گروه‌ها از نظر اعتبار کل آزمون، خطای معیار اندازه‌گیری، ضریب دشواری و ضریب تمیز تفاوت محسوسی با استاندارد نداشته و در محدوده قابل قبول قرار داشتند ولی ضریب تمیز سوالات گروه جراحی بطور محسوسی بالاتر از استاندارد بود و تمایز بیشتری را بین دانشجویان قائل شده است. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که اساتید همه گروه‌های رزیدنتی با اصول کمی استاندارد طراحی سوالات چندگزینه‌ای آشنائی دارند.

کد مقاله: ۰۱۱۶

نقش فیلم و animation در آموزش مفاهیم سه بعدی

نویسندگان: لیلا روشنگر، جعفر سلیمانی‌راد، لیلا راثنی مرزآبادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: فرایند آموزش پزشکی و نقش آن در پرورش شایستگی دانش‌آموختگان رشته پزشکی از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشد. در این میان استفاده از روش‌های نوین، فرصتی را برای دانشجویان فراهم می‌آورد تا آموخته‌های تئوری خود را در قالب یک فیلم شبیه‌سازی شده و سه‌بعدی ارتقاء دهند. هدف از این مطالعه، تعیین نقش نمایش و animation در آموزش مفاهیم سه بعدی در دروس دوره علوم پایه نظیر جنین‌شناسی می‌باشد.

روش مطالعه: در این پژوهش توصیفی ۱۰۰ نفر از دانشجویان دوره علوم پایه که درس جنین‌شناسی را گذرانده بودند انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها با پرسشنامه پایا و روا صورت گرفت. پرسشنامه کیفیت آموزش را در ۵ بعد اندازه‌گیری می‌نمود. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و به کمک آماره‌های توصیفی، تحلیل شد.

یافته‌ها: تحلیل نظرات پاسخگویان نشان داد، که میانگین میزان یادگیری و درک مفاهیم دانشجویان در فصولی که با روش استفاده از فیلم آموزش دیده‌اند $91/05 \pm 0/05$ و در فصولی که برای آموزش آنها از animation استفاده نشده بود این میزان $52/5 \pm 2/6$ بود. مقایسه آماری میزان یادگیری و آموخته‌های این دانشجویان در مورد دو نوع فصول تدریس شده با و بدون استفاده از animation معنی‌دار بود. ($P < 0/05$)

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج این مطالعه به نظر می‌رسد، استفاده از وسایل سمعی و بصری و مخصوصاً فیلم و animation در یادگیری مفاهیم سه‌بعدی بسیار موثر بوده و در یادگیری دروس تئوری تجسمی تأثیر بسزایی دارد.

کد مقاله: ۰۱۱۷

بررسی اثربخشی کلاسهای عملی دوره علوم پایه پزشکی در یاد گیری مطالب درسی

نویسندگان: لیلا روشنگر، جعفر سلیمانی‌راد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: کلاسهای درس عملی محل مناسبی برای انتقال تجربیات اساتید به دانشجویان و درک هر چه بهتر مطالب درسی می‌باشد. در برخی موارد فاصله بین آنچه در کلاس درس تئوری آموخته می‌شود و آن چیزی که دانشجو باید در عمل بداند زیاد است. هدف از برگزاری کلاسهای عملی فراگیری هرچه بهتر مطالب تئوری می‌باشد. فلذا در این بررسی اثربخشی کلاسهای عملی دوره علوم پایه پزشکی در یاد گیری مطالب درسی تئوری مورد مطالعه قرار گرفته است.

روش مطالعه: در این پژوهش توصیفی - تحلیلی ۱۳۳ نفر از بین دانشجویان پزشکی که دوره علوم پایه را گذرانده بودند، ۱۳۳ نفر انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها با پرسشنامه پایا و روا صورت گرفت. پرسشنامه کیفیت آموزش را در ۵ بعد اندازه‌گیری می‌نمود. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و به کمک آماره‌های توصیفی تحلیل شد.

یافته‌ها: از نظر دانشجویانی که دوره علوم پایه را گذرانده بودند کلاسهای عملی درس آناتومی اندام و تنه و سروگردن، فیزیولوژی، انگل و قارچ شناسی بطور معنی‌داری ($p < 0/001$) بر یادگیری تأثیر داشته است. در دروس بافت‌شناسی و پاتولوژی ارتباط بین مطالب کلاسهای عملی و اثربخشی آن با کلاسهای تئوری از نظر اماراتی معنی‌دار بود ($p < 0/005$). در دروس بیوشیمی و فیزیولوژی و فیزیولوژی و ویروس‌شناسی و ایمونولوژی تأثیر کلاسهای عملی ارتباط معنی‌داری را با یادگیری نشان نداد. لازم به ذکر است که چک لیست کلیه مطالب کلاسهای عملی بر اساس سرفصل‌های وزارتخانه و مطالب ارائه شده در کلاس و مقیاس لیکرت ارزیابی شده است.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج این بررسی به نظر می‌رسد ارائه دروس عملی در رشته‌هایی که انجام کار عملی به یادگیری مطلب کمک نمی‌کند مفید نمی‌باشد ولی دروس عملی که مکمل مطالب تئوری‌اند می‌توانند مفید باشند.

ارتقاء دانش و مهارت‌ها ۲/۴۰، ۲۰- تناسب برنامه‌های ارائه شده با نیازهای واقعی و کاربردی ۲/۲۹ از مقیاس ۴ بدست آمد.

بحث و نتیجه‌گیری: در این مطالعه به بررسی برنامه‌های آموزش مداوم پرداخته ایم تا با بهره‌گیری و شناخت از نظرات مضمولین بتوانیم به برنامه‌ریزی منطقی و اصولی مبادرت کنیم که پاسخگوی نیازهای واقعی بوده و موجبات ارتقاء دانش و مهارت‌های کلینیکی را فراهم نماییم.

کد مقاله: O119

ارزشیابی مقاله‌های استخراج شده از پایان‌نامه‌های ثبت شده در دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

نویسندگان: شیرین پورنورمحمدی، مصطفی جعفری، مهدیه قسوی، علی اکبر حق‌دوست

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: روز به روز به موازات پیشرفت‌های چشمگیر علوم پزشکی ارزش پژوهش در رشته‌های علوم پزشکی اهمیت گسترده‌ای پیدا می‌کند. پایان‌نامه‌های دانشجویی به عنوان منابع با ارزش تحقیقی که می‌توانند منجر به تولید علم و مقاله شوند در کشور مطرح هستند. هدف از این مطالعه ارزیابی مقالات استخراج شده از پایان‌نامه‌ها از نظر کمیت، موضوع و محل انتشار آنها می‌باشد.

روش مطالعه: در این تحقیق جمع‌آوری اطلاعات از تعداد ۴۷۴ پایان‌نامه موجود در کتابخانه دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان در طی ۲۰ سال از بدو تاسیس آن در سال ۱۳۶۶ تا آخر سال ۱۳۸۶ انجام شد و مقالات چاپ شده که از نتایج پایان‌نامه استخراج شده بود از طریق اینترنت و رزومه افراد و در صورت لزوم پرسش مستقیم جمع‌آوری شد.

یافته‌ها: تعداد ۸۰ مقاله چاپ شده تا سال ۱۳۸۷ که از نتایج کل پایان‌نامه‌ها استخراج شده بود، جمع‌آوری شد. نتایج نشان می‌دهد که ۱۶٫۹٪ کل پایان‌نامه‌ها به مقاله تبدیل شده است. از کل مقالات استخراج شده از پایان‌نامه‌ها به ترتیب ۴۰٪ در مجلات خارجی و ۶۰٪ در مجلات داخلی چاپ شده‌اند. کمترین و بیشترین فراوانی موضوعات چاپ شده به ترتیب مربوط به مطالعات بالینی و فارماکولوژی بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با روشن شدن نتایج در نهایت راهکارهایی برای جهت دادن پژوهش در راستای نیازهای تحقیقاتی کشور بر

کد مقاله: O118

نظرات مضمولین دکترای حرفه‌ای علوم آزمایشگاهی تبریز در خصوص برنامه‌های آموزش مداوم در سال ۸۷

نویسندگان: حبیب‌الله قمی، رقیه طراحی تبریزی، محمود وجدی‌فر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: هدف عمده اجرای قانون آموزش مداوم ارتقاء سطح دانش و مهارت‌های شغلی و دستیابی به استانداردهای کارآمد پزشکی منطبق با نیازهای جامعه است. این مطالعه در واقع به بررسی نیازهای آموزش مداوم علوم آزمایشگاهی پرداخته تا زمینه مناسب جهت برنامه‌ریزی دقیق بمنظور ارتقاء و بهبود کیفیت آموزشی را فراهم نماید.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی بود. جمع‌آوری اطلاعات از طریق ۲۰ پرسشنامه بصورت تصادفی ساده و حضوری در بین مضمولین در سال ۸۷ انجام گرفته که به تعداد ۵۶ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد و با استفاده از نرم افزار SPSS و روش لیکرت: (ضعیف=۱، متوسط=۲، زیاد=۳، خیلی زیاد=۴) داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. روایی ظاهری پرسشنامه به تایید استادان صاحب نام EDC رسید و پایایی مطالعه با توجه به آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۷۷ می‌باشد.

یافته‌ها: جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه در قالب ۲۰ سوال بود نتایج بصورت اولویت‌بندی با میانگین توزیع فراوانی مطلق یعنی: ۱- ضرورت برگزاری دوره‌ها ۳/۲۵، ۲- رضایت از رفتار و همکاری استادان طی دوره‌ها ۳/۱۸، ۳- تغییر نحوه ارائه مطالب از تئوری به کاربردی ۳/۱۵، ۴- ارائه مطالب جدید و روش‌های نوین درمان ۳/۰۹، ۵- نحوه برخورد مجریان در طی دوره‌ها ۳/۰۰، ۶- تاثیر وسایل کمک آموزشی و روش‌های نوین در تفهیم مطالب ۲/۹۴، ۷- نظری بودن مطالب ارائه شده ۲/۸۷، ۸- اجرای برنامه‌ها بطور الکترونیکی ۲/۸۲، ۹- رضایت از مکان برگزاری ۲/۷۸، ۱۰- نظم و ترتیب در برگزاری دوره‌ها ۲/۶۳، ۱۱- میزان اطلاعات قبلی مضمولین از مطالب ارائه شده ۲/۶۳، ۱۲- تناسب مطالب ارائه شده با سرفصلها ۲/۵۸، ۱۳- تناسب رئوس مطالب با نیازها ۲/۵۵، ۱۴- کیفیت مطالب در طی دوره‌ها ۲/۵۴، ۱۵- استفاده از وسایل کمک آموزشی و روش‌های نوین ۲/۵۴، ۱۶- رضایت مضمولین از زمان برگزاری ۲/۴۹، ۱۷- تاثیر نحوه ارائه مطالب در یادگیری ۲/۴۹، ۱۸- مدت زمان تعیین شده برای ارائه مطالب ۲/۴۵، ۱۹- میزان

نویسندگان: رضا پورمیرزا کلهری، ارسلان نادری پور، بیژن صبور، فرح روشن پور، فریده علیخانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: آگاهی از اصول الکتروکاردیوگرافی و تفسیر فوری و تحلیلی نوار قلب از جمله مهم ترین مهارت های بالینی تکنیسین فوریت های پزشکی است. آموزش این مهم با استفاده از روش های مختلفی صورت می گیرد که می توان به روش سخنرانی، استفاده از کارگاه های مهارت بالینی و رایانه اشاره کرد. این مطالعه با هدف بررسی مقایسه ای تأثیر آموزش تحلیلی نوار قلب به دوروش رایانه ای و سخنرانی در دانشجویان رشته فوریت های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه در سال ۱۳۸۷ صورت پذیرفت.

روش مطالعه: در این پژوهش نیمه تجربی دانشجویان در دو گروه آموزش و شاهد به صورت تصادفی قرار گرفتند. گروه ها هر کدام دارای ۳۰ نفر دانشجو بودند که در متغیرهای سن و جنس یکسان بودند. نمونه مشتمل بر دانشجویان ترم سوم و چهارم فوریت های پزشکی بودند که در مدت شش ماه در کارآموزی های مرتبط با مبحث الکتروکاردیوگرافی، شرکت کرده بودند. جهت گروه آموزش علاوه بر مباحث تدریس شده به صورت سخنرانی از نرم افزار رایانه ای شبیه سازی الکتروکاردیوگرافی استفاده شد و گروه شاهد از آموزش با این نرم افزار برخوردار نبودند. پس از اتمام تدریس ارزشیابی از دو گروه با استفاده از یک شبیه ساز انسانی در کارگاه مهارت های بالینی انجام پذیرفت. داده ها با برنامه آماری SPSS تحت آنالیز قرار گرفت و از آزمون های میانگین، انحراف معیار، آزمون کای دو و آزمون t استفاده گردید.

یافته ها: یافته ها: کلیه شرکت کنندگان در پژوهش مذکر بودند. میانگین سنی $18/24 \pm 2/7$ سال بود. بررسی میانگین امتیازات گروه آموزش بعد از ارزشیابی $16/30$ با انحراف معیار $1/80$ و گروه شاهد $12/70$ با انحراف معیار $2/08$ بود. آزمون آماری T-test نشان دهنده تفاوت معنی دار آماری بین میانگین نمرات انتهای ارزشیابی در دو گروه آموزش و شاهد بود ($P=0/05$ و $Df=58$ و $t=2/99$).

بحث و نتیجه گیری: نتایج این مطالعه منعکس کننده افزایش یادگیری در دانشجویانی بود که در برنامه آموزشی خود از نرم افزار رایانه ای آموزش نوار قلب استفاده می کردند. با توجه به نتایج می توان پیشنهاد کرد که در برنامه عملی آموزشی که نیاز به شبیه سازی و ایجاد شرایط تقریباً واقعی جهت یادگیری است از رایانه و برنامه های تحت آموزشی رایانه ای استفاده بیشتری کرد.

مبنای اولویت های وزارت بهداشت و یا معاونت داروئی و اداره کل نظارت بر امور دارو و غذا را ارائه شده است.

کد مقاله: O120

بررسی پایان نامه های دانشجویان دانشکده داروسازی کرمان از بدو تاسیس تا پایان سال ۱۳۸۶

نویسندگان: شیرین پورنورمحمدی، مهدیه قزوی، پیام خزانلی، مصطفی جعفری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: پایان نامه های دانشجویی به عنوان آخرین بخش دوره دکتری داروسازی معادل ۸ واحد درسی است که دانشجو موظف است در یکی از زمینه های رشته تحصیلی خود تحقیق کند. نظر به اهمیت تحقیقات در علوم داروئی و گرایش های مختلف داروسازی و افزایش کیفیت تحقیقات در حوزه های مختلف رشته داروسازی بررسی پایان نامه ها از نظر موضوع های ارائه شده رسیدن به اهداف کاربردی را میسر خواهد کرد. در این مطالعه طبقه بندی پایان نامه ها از نظر کمیت و موضوع ارائه شده مورد بررسی قرار گرفت.

روش مطالعه: کل پایان نامه ها بر اساس عناوین آنها به ۹ موضوع تقسیم شدند که عبارتند از آنالیز دستگاهی، بالینی (مطالعات انسانی)، سم شناسی، شیمی، داروسازی صنعتی، گیاهان دارویی، میکروبی- قارچی و مطالعات غیر آزمایشگاهی (جمع آوری اطلاعات/ ترجمه)، سپس کمیت و موضوع پایان نامه ها تحلیل شد.

یافته ها: از سال ۱۳۷۱ تا ۱۳۸۶ تعداد ۴۷۴ جلد پایان نامه در دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی کرمان ثبت شده است. بیشترین موضوع پایان نامه ها مربوط به موضوع داروسازی صنعتی با فراوانی ۲۵٪ و کمترین مربوط به موضوع مطالعات غیر آزمایشگاهی با فراوانی ۲٫۳٪ بود. بیشترین فراوانی موضوع پایان نامه قبل از سال ۲۰۰۰ مربوط به مطالعات بالینی و بعد از سال ۲۰۰۰ مربوط به موضوع داروسازی صنعتی بود.

بحث و نتیجه گیری: راهکارهایی برای جهت دادن پژوهش و ارائه پایان نامه ها در راستای نیازهای تحقیقاتی کشور بر مبنای اولویت های وزارت بهداشت ارائه شده است.

کد مقاله: O121

بررسی مقایسه ای تأثیر آموزش تحلیل نوار قلب به روش رایانه ای و سخنرانی در دانشجویان رشته فوریت های پزشکی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: سلامت روانی و حمایت های اجتماعی از جمله عواملی هستند که به موازات هم می تواند در ارتقاء سلامت افراد جامعه اثر گذار باشند. گرچه در تحقیقات زیادی ارتباط بین این دو متغیر بعنوان یک فرض تائید شده، ولی به ارتباط بین این دو متغیر با شیوه پاسخ های مقابله ای (coping)، کمتر توجه شده است این مطالعه با هدف تعیین ارتباط سلامت روانی و حمایت اجتماعی با شیوه پاسخ های مقابله ای با استرس و مشکلات زندگی برحسب عوامل جمعیت شناختی اجرا شده است.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی، ۵۵۲ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر که بصورت نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شده بودند با استفاده از پرسشنامه استاندارد خود ایفا مورد بررسی قرار گرفتند. پرسشنامه حاوی ۴ موضوع اطلاعات دموگرافیک، وضعیت سلامت روان، حمایت اجتماعی تصویری و شیوه پاسخ های مقابله ای بود. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS در سطح معنی داری ۰/۰۵ مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: با توجه به نتایج بدست آمده رابطه سلامت روان با شیوه های مقابله با استرس معنی دار ($p=0/002$) ولی رابطه حمایت اجتماعی تصویری با این متغیر (شیوه پاسخ های مقابله) معنی دار نبوده است ($p=0/31$). همچنین در یک تحلیل آماری دیگر (بدون در نظر گرفته متغیر شیوه پاسخ های مقابله ای) رابطه بین سلامت روان و حمایت اجتماعی بطور کلی نیز معنی دار بوده است ($p=0/000$). علاوه بر این، وضعیت هر کدام از سه متغیر یادشده برحسب متغیرهای جمعیت شناختی در نمونه مورد مطالعه، تفاوت های معنی داری را نشان داده است.

بحث و نتیجه گیری: وضعیت سلامت روان به عنوان یک عامل مهم می تواند در شیوه پاسخ های مقابله ای دانشجویان با فشار های روانی و مسائل و مشکلات زندگی نقش تعیین کننده داشته داشته باشد، ولی برعکس حمایت اجتماعی بطور مستقیم در تقویت پاسخ های مقابله ای دانشجویان در برابر فشارها و مسائل زندگی، نقش کمتری دارد، کما اینکه این عامل (حمایت اجتماعی) در ارتقاء سلامت روان از عوامل اثرگذار می باشد. با این توصیف می توان اینگونه بیان کرد که حمایت اجتماعی از جمله عوامل تعیین کننده در سلامت روان است و همینطور ارتقاء سلامت روان در افزایش پاسخ های مقابله ای مناسب در برابر فشارهای روانی و مسائل و مشکلات زندگی موثر است که این نتیجه بگونه ای تاثیر غیر مستقیم حمایت اجتماعی در انتخاب شیوه پاسخ های مقابله ای را هم تائید کرده است.

کد مقاله: ۱۲۲

مقایسه تاثیر دو روش ارزشیابی به روش عملی با ساختار عینی و روش سنتی بر میزان رضایت دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت در سال ۸۶-۱۳۸۵

نویسندگان: اعظم زارع، شادمان رضاماسوله، مینومیترا چهارزاد، زهرا عطرکار روشن

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: ارزشیابی یکی از موضوعات مهم در آموزش پرستاری به شمار می رود. توسط ارزشیابی می توان به نقاط قوت و کاستی های برنامه های آموزشی پی برد و راهکارهای مناسبی را در جهت ارتقاء سیستم آموزشی ارائه نمود. هدف از این پژوهش مقایسه تاثیر دو روش ارزشیابی به روش عملی با ساختار عینی و روش سنتی بر میزان رضایت دانشجویان می باشد.

روش مطالعه: پژوهش حاضر از نوع نیمه تجربی است. نمونه ها شامل ۶۷ نفر از دانشجویان ترم اول کارشناسی پیوسته پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت بودند که به روش سرشماری نمونه گیری و به طور تصادفی به دو گروه تقسیم شدند. به منظور سنجش میزان رضایت آنها از ارزشیابی از پرسشنامه ۱۶ گزینه ای که براساس ابزار لیکرت تنظیم شده بود، استفاده گردید.

یافته ها: بیشترین میزان رضایت دانشجویان گروه سنتی مربوط به عبارت " این روش اضطراب و استرس را کاهش می دهد" و در گروه ارزشیابی عملی با ساختار عینی مربوط به عبارت " در این روش شانس دخالت ندارد" می باشد. به طور کلی ۶۰/۶ درصد از دانشجویان از روش ارزشیابی عملی با ساختار عینی و ۱۴/۷ درصد دانشجویان از روش سنتی راضی بودن ($p < 0/05$)

بحث و نتیجه گیری: ارزشیابی به روش عملی با ساختار عینی بیش از روش سنتی می تواند مهارت های عملی دانشجویان را ارزیابی کند و سبب رضایت بیشتری در دانشجویان می شود.

کد مقاله: ۱۲۳

ارتباط سلامت روانی، حمایت اجتماعی تصویری با شیوه پاسخ های مقابله ای در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
نویسندگان: کامران میرزایی، فرامرز کشکولی، ثریا زحمتکش

از اجرای روش و شیوه کار برای آنان توضیح داده شد و راهنمای گروهیار که به همین منظور تهیه گردیده به آنان داده شد. سپس در جلسه اول کلاس ضمن حضور تمام گروهیاران، دانشجویان در مورد روش و اهداف آن توجیه شده، گروه ها مشخص و case اول برای آنان توضیح داده شد. متن راهنمای شرکت کننده، نحوه ارزیابی، فهرست منابع، لیست اهداف آموزشی در اختیار افراد مربوطه قرار گرفت. در جلسات بعد مراحل هفت گانه آموزش بر پایه حل مسئله اجرا گردید. در هر جلسه توسط قرعه یک نفر از یک گروه انتخاب شده و مساله گروه خود را عرضه می نمودند. در نهایت یک پس-آزمون (Post-test) جهت ارزیابی نگرش و میزان رضایت مندی آنان از روش به کار گرفته شده به عمل آمده و نظرات آنان در مورد روش اجرا شده ارزیابی گردید. گزینه ها در مقیاس لیکرت پنج تایی از کاملاً موافقم (نمره ۵) تا کاملاً مخالفم (نمره ۱) تقسیم بندی شد، بطوری که سوالات در ۴ حیطه انگیزه درونی، تناسب روش ارزشیابی درونی، تناسب تکالیف و سازماندهی مطالب و مفیدتر بودن روش حل مساله نسبت به روش های سخنرانی مورد پرسش قرار گرفت. نتایج با استفاده از آمار توصیفی تحلیل شد.

یافته ها: نتایج حاصل از ارزشیابی نظرخواهی از دانشجویان در ۵ حیطه بصورت زیر بدست آمد: معدل نمرات کسب شده در حیطه انگیزه درونی ۳/۴۴، در حیطه تناسب روش ارزشیابی ۲/۶۳، در حیطه تناسب تکالیف ۳/۱۲، در حیطه سازماندهی مطالب ۳/۵۸، در حیطه مفیدتر بودن روش حل مساله نسبت به روش سخنرانی ۳/۴ و میانگین نمره رضایت ۱۳/۷۰ بود. در کلیه سوالات درصد موافقت بالاتر از حد متوسط بود. دانشجویان از این روش استقبال کردند و پیشنهادات سازنده ای نیز در اجرای بهتر آن ارائه دادند.

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که روش آموزش بر پایه حل مساله در تدریس دانشجویان دندانپزشکی می تواند مفید واقع شود و میزان رضایت دانشجویان را افزایش دهد. در عین اینکه دانشجویان در کنار هم از طریق گفتگو با هم و بصورت گروهی به سمت اهداف مشترک حرکت کنند و این می تواند زمینه انگیزش و یادگیری بیشتر را فراهم کند.

کد مقاله: O125

تدریس مشارکتی - یک روش آموزشی دانشجویان محبور

نویسندگان: لادن زرشناس، شهلا مومنی دانایی، مرتضی عشاق، سیده مریم امید خدا

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

کد مقاله: O124 آموزش بر پایه حل مساله: تجربه یک شیوه جدید آموزش در دندانپزشکی

نویسندگان: شهلا مومنی دانایی، لادن زرشناس، مرتضی عشاق، پریسا صالحی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: آموزش موثر برای یادگیری خصوصاً در رشته های حرفه ای از قبیل دندانپزشکی بسیار ضروری است. با عنایت به ضرورت درگیری فعال دانشجویان دوره های تحصیلات تکمیلی با مطالب درسی، به منظور تعمیق هرچه بیشتر یادگیری آنان، محققان تصمیم به ارزیابی و اجرای روش آموزش بر پایه حل مساله در درس ارتودنسی دانشجویان دندانپزشکی گرفتند. PBL نوعی یادگیری است که از طریق بررسی مشکل آغاز می شود و باعث پیشرفت عملکرد و انسجام دانش می گردد. (۴) این روش به یادگیری فعال، خلاق و متفکرانه در تمام طول زندگی کمک کرده و موجب توسعه مهارتهای ارتباطی، همکاری بین گروهی و خود ارزیابی می گردد. PBL یک فلسفه و متد آموزش است که دانش را در موقعیت بالینی ساختارمند می کند، انگیزه را برای یادگیری تقویت و مهارتهای استنباط بالینی را توسعه می دهد. این متد توسعه مهارتهای بالینی را ترغیب کرده و باعث تسهیل اجرای تئوری در عمل می شود. کامن دریافت زمانی که دانشجویان در گروههای کوچک یادگیری شرکت دارند استرس کمتری تجربه می کنند. همچنین سالکین مشاهده کرد زمانی که برنامه ریزی بر پایه گام های فرد جایگزین الگوهای سنتی با گامهای بسته و مشخص شود، عملکرد دانشجویان افزایش می یابد، عقاید وی مثبت شده و مفهوم از خود توسعه می یابد. تحقیقی که کلینی و همکاران در مقایسه دو روش تدریس سخنرانی و آموزش بر پایه حل مساله در سال ۸۲ انجام دادند موفق بودن روش حل مساله را نشان داد. در این تحقیق موضوع مورد تدریس به شیوه PBL درمان ناهنجاریهای CLASS II بود به طوری که در هر جلسه یک مسئله از قبل طراحی شده در اختیار افراد قرار می گرفت و هفت مرحله PBL اجرا می شد.

روش مطالعه: کلیه دانشجویان سال پنجم دندانپزشکی در سال ۸۷-۱۳۸۶ جهت مطالعه انتخاب شدند (۶۴ نفر). در ابتدا جهت اجرای روش، اساتید گروهیار انتخاب شده و طی جلسه ای هدف

پیش آزمون و پس آزمون در گروه تدریس مشارکتی نسبت به گروه سخنرانی اختلاف معنی داری نشان داد، اما بین پس آزمون میزان یادگیری گروه مشارکتی با پس آزمون گروه سخنرانی تفاوت معنی داری دیده نشد.

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد استفاده از روش مشارکتی در تدریس دانشجویان دندانپزشکی می تواند مفید واقع شود و میزان رضایت دانشجو را افزایش دهد در عین اینکه دانشجویان در کنار هم از طریق گفتگو با هم و بصورت گروهی به سمت اهداف مشترک حرکت می کنند و این می توان زمینه انگیزش و یادگیری بیشتر را فراهم کند.

کد مقاله: O126

ترسیم آموزش علوم پزشکی در ایران باستان بر اساس شواهد موجود

نویسندگان: آرمان زرگران، سعید دانش آموز، عبدالعلی محققزاده
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: ایران یکی از تمدن های کهن است که اهمیت آن در تکوین تمدن جهان از جنبه های مختلف قابل بررسی است. یکی از جنبه های مهم این تمدن در زمینه آموزش دانش بخصوص دانش پزشکی می باشد. درخشش و شکوفایی علمی ایرانیان در دوره اسلامی تا حدود زیادی تحقیق شده اما ادوار پیش از اسلام به علت ناپودی اکثر آثار به جای مانده از آن دوران کمتر مورد تحقیق قرار گرفته است. از این رو پژوهش در این حیطه از سویی کمک به آشکار شدن نقش ایران در تکوین آموزش پزشکی می نماید که خود موجب ایجاد خود باوری است و از سوی دیگر تجربیات و دستاوردهای ایشان حتی امروزه نیز می تواند مورد توجه قرار گرفته و یا موجبات پیدایش ایده های نوین باشد.

روش مطالعه: در این پژوهش آثار به جای مانده از تاریخ ایران مانند آثار هردوت و گزنفون و نیز نتیجه پژوهش های اندیشمندان متاخر مانند نجم آبادی، دکتر تاج بخش و والتر هینتس بررسی شد، در گام بعدی بسیاری از مناطق باستانی و موزه های کشور در استانهای فارس، خوزستان، کرمان، تهران و یزد مورد بازدید، عکسبرداری و تحقیق قرار گرفت.

یافته ها: با تلفیق و جمع بندی اطلاعات بدست آمده، تصویری از اهمیت دانش و چگونگی آموزش عمومی، توصیف چند مرکز طبی و به اصطلاح امروزی دانشگاه علوم پزشکی (مانند پارسه، اکباتان و جندی شاپور)، رشته های پزشکی (مانند چشم پزشکی،

مقدمه: تدریس یکی از عناصر اصلی فرآیند آموزش و پرورش است که در کارآیی نظام آموزشی نقش موثری ایفا می کند. روش سخنرانی و روش مشارکت دانشجو در امر یادگیری از روش های رایج در آموزش می باشند. برخی از تحقیقات نشان داده که حدود ۸۰٪ آموزشها و اطلاعات ارائه شده توسط روش مرسوم سخنرانی که در اکثر دانشگاههای کشور استفاده می شود، در عرض ۸ هفته فراموش می شود. در دهه های اخیر لزوم تجدید نظر در روشهای سنتی تدریس و استفاده از روشهای نوین و یادگیری فعال و روش های دانشجو-محور از سوی سیستم های آموزشی احساس گردیده و کاربرد این روشها در علوم مختلف از جمله علوم پزشکی متداول شده است. در دانشجویان دندانپزشکی نیز همگام با پیچیده تر شدن این رشته و معرفی مواد و تکنیک های جدید لازم است در آموزش دندانپزشکی به روشها و سبکهای یادگیری مستقل و یادگیری مادام العمر توجه شود. با توجه به اهمیت توجه به روشهای دانشجو محور خصوصا در رشته های علوم پزشکی پژوهش حاضر با هدف مقایسه اثر دو روش تدریس سخنرانی و مشارکتی بر میزان یادگیری رضایت دانشجویان دندانپزشکی در دانشکده دندانپزشکی شیراز انجام گرفت. امید است نتایج پژوهش حاضر گامی در جهت توسعه آموزش پزشکی کشور باشد.

روش مطالعه: کلیه دانشجویان ترم ۹ (۶۰ نفر) بصورت تصادفی ساده به دو گروه تجربی و شاهد تقسیم شدند. قبل از اجرای روش مداخله، یک پیش آزمون (Pre-test) جهت ارزیابی نگرش و میزان رضایت مندی و دانش ارتودنسی در مبحث اتیولوژی و میزان دانسته های دانشجویان از مباحث مورد آموزش به عمل آمد. سپس دانشجویان در هر دو گروه تجربی و شاهد، در ۶ جلسه ۱ ساعته آموزش دیدند. منابع مطالعاتی، لوازم سمعی-بصری و مکان تدریس در هر دو گروه یکسان و تدریس همزمان توسط اساتید بخش صورت گرفت. دانشجویان در گروه شاهد با شرکت در کلاس معمول به روش آموزش بر پایه سخنرانی همان مباحث گروه تجربی را آموزش دیدند و در گروه مشارکتی دانشجویان به گروههای کوچک ۵ نفره تقسیم شده و آموزش بر پایه روش مشارکتی انجام شد. پس از ارائه کلیه مطالب از تمام دانشجویان در هر دو گروه پس-آزمون (Post-test) یکسانی جهت ارزیابی نگرش و میزان رضایت مندی دانشجویان و میزان دانش ارتودنسی از مباحث ارائه شده به عمل آمد. گزینه ها در مقیاس لیکرت به صورت کاملاً موافقم (نمره ۵) تا کاملاً مخالفم (نمره ۱) ارائه گردید و نتایج با استفاده از آمار تحلیلی مقایسه شد.

یافته ها: یافته های پژوهش بین میانگین نمرات رضایت دانشجویان قبل از اجرای روش مشارکتی نسبت به بعد اجرای آن همچنین بین

بود که بالاترین نمرات کسب شده توسط دانشجویان نیز در هر دو درس مربوط به سالهای ذکر شده بود. همچنین کمترین نمره باکتری شناسی نظری و میکروبیولوژی عملی (۵ از ۲۰) بترتیب مربوط به ورودی های سالهای ۸۳ و ۷۷ بود.

بحث و نتیجه گیری: براساس نتایج این مطالعه با وجودی که بالاترین نمره کسب شده از درس باکتری شناسی نظری تقریباً در تمامی سالها بیشتر از ۱۷ بود (به استثنای سال ۷۹) ولی میانگین نمرات در سطح پایینی قرار داشته و کمتر از میکروبیولوژی عملی بود که لازم است با انجام مطالعات بیشتر سختی سوالات باکتری شناسی مورد بررسی قرار گرفته و در صورت لزوم در نظام آموزشی و ارزیابی اصلاحاتی صورت گیرد.

کد مقاله: ۰۱۲۸

بررسی محدودیتهای استفاده از اینترنت در آموزش از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

نویسندگان: زهره افراسیابی، بهناز خلقی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: امروزه اینترنت یکی از مهمترین ابزار آموزشی است. استفاده صحیح و مناسب از این فن آوری می تواند پیشرفت علمی دانشجویان را در پی داشته باشد. شناخت موانع استفاده از اینترنت می تواند به برنامه ریزی برای رفع مشکلات در زمینه استفاده از این وسیله بسیار سودمند کمک کننده باشد.

روش مطالعه: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی-تحلیلی و از نوع مقطعی بوده که جهت بررسی محدودیتهای استفاده از اینترنت در آموزش از نظر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۸۷ انجام گردیده است. واحدهای مورد پژوهش را ۳۸۶ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر که به روش تصادفی انتخاب شده بودند تشکیل می دادند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه خودایفا بود که روایی و پایایی آن سنجیده شد. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمونهای آماری توصیفی و تحلیلی، تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: میزان آشنایی با اینترنت در ۵ سطح، عدم آشنایی، آشنایی ضعیف، متوسط، خوب و عالی به ترتیب، ۳/۶، ۱۶/۳، ۴۵/۱، ۳۱/۶ و ۴/۴ درصد بود. ۹۳/۵٪ افراد از اینترنت استفاده می کردند. ۴۱/۲٪ اولویت اول خود را در استفاده از اینترنت دسترسی به مطالب مربوط به رشته تحصیلی ذکر نمودند. در مورد محدودیتهای استفاده از اینترنت در آموزش، ۴۹٪ از واحدهای

داروسازی، جراحی، زنان زایمان و روان پزشکی، مواد آموزشی و کیفیت آن در ایران باستان (از آغاز تا سال ۶۲۷ میلادی) ترسیم شد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به شواهد ارائه شده، نشانه هایی از اهمیت بالای دانش به طور کلی و گستردگی آموزش پزشکی به دست آمد. از سوی دیگر روند تاریخ آموزش به خصوص در شاخه پزشکی در ایران باستان می تواند بیانگر نقش ایرانیان در تکوین آموزش پزشکی باشد.

کد مقاله: ۰۱۲۷

بررسی روند نمرات دروس باکتری شناسی تئوری و عملی دانشجویان رشته پزشکی ورودی سالهای ۸۵-۷۷ دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

نویسندگان: هنگامه زندی، محمدحسین دشتی، نیره پارسائیان، محمد امیری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: بررسی وضعیت تحصیلی دانشجویان در دوره های مختلف به عنوان یک معیار برای ارزیابی درونی گروه های آموزشی دارای اهمیت است. از آنجائی که در دانشگاه شهید صدوقی، آمار و اطلاعات دقیقی در مورد وضعیت آموزشی درس میکروبیولوژی دانشجویان رشته پزشکی در دسترس نمیباشد. این مطالعه توصیفی-تحلیلی به منظور بررسی و مقایسه نمرات درس باکتری شناسی نظری و میکروبیولوژی عملی دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سالهای ۸۵-۷۷ انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه کارنامه تحصیلی کلیه دانشجویان رشته پزشکی ورودی سالهای تحصیلی ۷۸-۱۳۷۷ لغایت ۸۶-۱۳۸۵ که از طرف سازمان سنجش برای تحصیل به دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد معرفی شده و واحدهای باکتری شناسی نظری و میکروبیولوژی عملی را در این دانشگاه گذرانده بودند مورد بررسی قرار گرفت (جمعا ۶۴۱ دانشجو). اطلاعات استخراج شده وارد نرم افزار آماری SPSS شده و پس از طبقه بندی های لازم، برای آنالیز از آمار توصیفی استفاده گردید.

یافته ها: بررسی مقایسه ای نمرات نشان داد که میانگین نمرات درس میکروبیولوژی عملی در طی دوره نه ساله بالاتر از (۱۵/۵۹ ± ۵/۵۷) درس باکتری شناسی نظری (۱۳/۴۵ ± ۴/۹۳) بود که این روند در تمامی سالها مشاهده گردید. بالاترین میانگین دروس باکتری شناسی نظری و میکروبیولوژی عملی بترتیب مربوط به ورودی های سال ۸۴ (۱۴/۷۳ ± ۲/۱۷) و سال ۸۲ (۱۷/۰۳ ± ۲/۰۱)

بحث و نتیجه گیری: نتیجه بدست آمده تساوی در استفاده از روشهای تحلیلی و غیرتحلیلی را نشان می دهد. پیشنهاد می شود روش استدلال غیرتحلیلی به دانشجویان پزشکی آموزش داده شود.

کد مقاله: ۰۱۳۰

بررسی میزان آگاهی و مهارت تشخیصی اینترنهای دندانپزشکی و پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد درباره بیماریهای دهان در سال ۸۸-۱۳۸۷

نویسندگان: جواد سرآبادانی، عباس جوادزاده، آتس سا پاک فطرت، زهرا دلاوریان، مجید اکبری، پرویز معروضی، محمد ماراماتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: پزشکان به عنوان افرادی که علاوه بر دندانپزشکان به تشخیص و بعضاً درمان برخی بیماریهای دهان مبادرت می ورزند، باید اطلاعات قابل قبولی در مورد بیماریهای دهان و نحوه درمان آنها داشته باشند. طبق مطالعات ویلیام اوسلر در برنامه های پزشکی توجه و اهمیت به سلامت دهان و دندان بسیار ناچیز است و فقط صرفاً در ارتباط با معاینات بالینی شاید به آن توجه شود. یکی از شاخه های دندانپزشکی که ارتباط تنگاتنگی از نظر مفاد درسی و حیطه عملکردی با پزشکی دارد که می تواند مبدا بسیار مطمئنی برای برقراری تعامل و همکاری نزدیک جامعه پزشکی و دندانپزشکی باشد، رشته بیماریهای دهان است که در حال حاضر در برنامه آموزشی دانشجویان پزشکی کشور، واحد جداگانه ای جهت آشنایی با بیماریهای دهان و دندان در نظر گرفته نشده است. هدف از تحقیق حاضر بررسی بیشتر و دقیق تر میزان آگاهی و مهارت تشخیص اینترنهای پزشکی در مورد بیماریهای رایج دهان و دندان و ارزیابی ضرورت ارائه درسی تحت همین عنوان در آموزش دوره پزشکی است.

روش مطالعه: در این مطالعه تحلیلی مقطعی دانش و مهارت تشخیص اینترنهای پزشکی و نیز اینترنهای دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد (به منظور مقایسه) در ارتباط با بیماریهای شایع دهان در سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ مورد ارزیابی قرار گرفت. ابزار گردآوری داده ها در این پژوهش پرسشنامه ای است که توسط پژوهشگر با استفاده از منابع معتبر تهیه می گردد.

یافته ها: از بین ۱۰۰ نفر نمونه، کمترین نمره آگاهی ۱/۴۷ و بیشترین ۴ بود و در خصوص نمره مهارت تشخیصی کمترین نمره ۰/۲ و بیشترین مقدار ۰/۸ بود.

پژوهش، سرعت کم اینترنت، ۱۸٪ هزینه بالا، ۳۱/۵٪ عدم آموزش کافی، ۳۲/۱٪ عدم دسترسی به رایانه، ۱۰٪ قطع خطوط مخابراتی و ۲۶/۶٪ عدم دسترسی به سایتهای مربوطه را به عنوان محدودیت ذکر نمودند. بیشترین علت عدم استفاده از اینترنت نداشتن آموزش کافی برای استفاده از این فن آوری ذکر شده بود (۵۶٪).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به وجود محدودیتهای مختلف در دسترسی و استفاده از این فن آوری مهم جهت آموزش، به نظر می رسد شناخت محدودیتهای و سعی در برطرف ساختن آنها می تواند استفاده بهینه را برای دانشجویان میسر ساخته و افزایش توان علمی آنها را در پی داشته باشد.

کد مقاله: ۰۱۲۹

دوره آموزشی استدلال بالینی ترکیبی: یک روش جدید آموزشی

نویسندگان: آیدین پرنیا، علیرضا منجمی، بهروز ایزدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: استدلال بالینی نقش مهمی در تشخیص دارد. بطور کلی روشهای استدلال بالینی را می توان به دو دسته تحلیلی و غیرتحلیلی تقسیم کرد که مطالعات گذشته نشان داده است که دانشجویان، روش استدلال تحلیلی را بیشتر بکار می برند. در این مطالعه یک روش آموزشی طراحی شد و تصور بر این بود که این روش می تواند روش غالب استدلال تحلیلی را به سمت روش غیرتحلیلی سوق دهد.

روش مطالعه: دوره آموزشی استدلال بالینی ترکیبی طی شش جلسه برگزار شد و در هر جلسه استدلال تحلیلی و غیرتحلیلی آموزش داده می شد. دانشجویان پزشکی سال چهارم که در این دوره شرکت کردند در انتها با آزمون CRP ارزیابی شدند.

یافته ها: ده نفر دانشجو در آزمون CRP که شامل ۷ مورد بیماری با ۱۴ تشخیص بود، شرکت کردند. پس از آزمون دانشجویان برای بیان روشهای استدلال بالینی بکار برده شده در آزمون، فراخوانده شدند و روش غالب به عنوان روش استدلال بالینی آن بیماری متصور شد: ۸ مورد تحلیلی و ۶ مورد غیرتحلیلی. سپس موارد بیماری در دو گروه تحلیلی و غیرتحلیلی قرار گرفت. میانگین تشخیص های صحیح گروه تحلیلی (۱/۴۶ ± ۷/۰۰) و غیرتحلیلی (۱/۱۸ ± ۷/۴۹) بدست آمد. محاسبه آماری بین تعداد تشخیص های صحیح و تشخیص های اشتباه دو گروه تحلیلی و غیرتحلیلی اختلاف معناداری با یکدیگر داشتند.

کد مقاله: O132

مقایسه میانگین دروس تئوری و عملی بیوشیمی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

نویسندگان: نیره پارسائیان، هنگامه زندی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: سنجش پیشرفت و افت تحصیلی دانشجویان در دوره‌های مختلف مراکز آموزشی جهت ارزیابی درونی گروه‌های آموزشی اهمیت ویژه‌ای دارد. از آنجا نیکه افت تحصیلی یک نگرانی بزرگ در رشته‌های مختلف است و یکی از اهداف مراکز آموزشی ارتقاء کیفیت آموزش است. لذا این پژوهش جهت بررسی و مقایسه وضعیت آموزشی دروس تئوری و عملی بیوشیمی دانشجویان پزشکی شهید صدوقی یزد در مقطع علوم پایه انجام شده است.

روش مطالعه: این پژوهش توصیفی و تحلیلی روی ۷۴۵ نفر دانشجویان پزشکی ورودی سالهای ۱۳۷۳ الی ۱۳۸۲ انجام شده است. بدین صورت که اطلاعات مربوطه از واحد آموزش دانشگاه با استفاده از نرم افزار SPSS مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: براساس نتایج این پژوهش میانگین نمرات درس بیوشیمی عملی در طی دوره ده ساله بالاتر از $(2/83 \pm 16/62)$ دروس تئوری $(5/38 \pm 14/15)$ بوده و میانگین نمره درس بیوشیمی ۲ بالاتر از $(5/65 \pm 15/07)$ از بیوشیمی ۱ $(5/11 \pm 13/24)$ می‌باشد. بالاترین میانگین نمره بیوشیمی تئوری ۱ و ۲ و عملی به ترتیب مربوط به ورودی‌های ۱۳۷۹ $(5/7 \pm 15/32)$ ، ۱۳۷۸ $(4/08 \pm 16/09)$ و ۱۳۷۸ $(0/92 \pm 18/42)$ ، بالاترین نمرات مربوط به ورودی‌های همین سالها و پائین ترین نمرات این دروس مربوط به ورودی‌های ۱۳۷۳ $(1/98 \pm 10/98)$ ، ۱۳۷۸ $(11/73)$ و ۱۳۸۱ $(29/15)$ می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج، دانشجویان در درس عملی بیوشیمی نمرات بهتری را نسبت به دروس تئوری و در درس بیوشیمی ۲ نسبت به بیوشیمی ۱ کسب کرده اند. بنا براین میزان علاقه‌مندی دانشجویان پزشکی به جنبه‌های بالینی بیوشیمی بیشتر از بیوشیمی پایه است پیشنهاد می‌شود که دروس بیوشیمی تئوری ۲ پزشکی و بیوشیمی عملی از لحاظ کمی مورد بررسی و تجدید نظر قرار گیرد تا در ارتقاء کیفیت آموزش پزشکی موثر شود.

بحث و نتیجه‌گیری: آگاهی و مخصوصاً مهارت تشخیصی افراد از حد مطلوب پائین تر بوده لذا توصیه می‌شود دوره‌های بازآموزی بیشتری طراحی و اجرا گردد.

کد مقاله: O131

تاثیر بکارگیری مدل همکار آموزش بالینی بر یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری

نویسندگان: سمانه پارچه‌بافیه، سیما لک‌دیزجی، شهرزاد غیاثوندیان، مرتضی قوجازاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: بهره‌مندی از روشهایی که بتواند ضمن حمایت و افزایش زمینه‌های همکاری بین مراکز آموزشی و درمانی، زمینه تحقق انتظارات آموزشی تربیت پرستاران را فراهم نموده و تنش‌ها و ناملایمات مهارت آموزی را کاهش دهد ضروری می‌باشد. بدین منظور مطالعه‌ای جهت بررسی تاثیر مدل همکار آموزش بالینی بر یادگیری بالینی دانشجویان پرستاری طراحی گردیده است.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع نیمه تجربی می‌باشد. در طول یک ترم تحصیلی با روش تمام شماری، دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری تبریز با واحد کارآموزی داخلی جراحی ۳ (۶۰) نفر انتخاب شده و به طور تصادفی به دو گروه مورد و شاهد تقسیم، گروه شاهد با روش متداول و گروه مورد با مدل همکار آموزش بالینی آموزش دیدند. یادگیری حیطه شناختی و مهارتی بوسیله پرسشنامه و چک لیست پس از دو هفته ارزیابی شد. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار (SPSS) استفاده گردید.

یافته‌ها: هر دو روش در ارتقای یادگیری حیطه دانش دانشجویان موثر بوده‌اند. اما اختلاف میانگین مهارت دانشجویان در دو گروه از لحاظ آماری معنی‌دار نبود $(p=0/24)$. این در حالیست که در میزان یادگیری شناختی تفاوت آماری معنی‌داری مشاهده شد $(p=0/004)$.

بحث و نتیجه‌گیری: تاثیر این دو مدل بر یادگیری حیطه مهارت بالینی دانشجویان تفاوتی نداشت. اما یادگیری حیطه شناختی در گروه شاهد (با روش متداول) بیش از گروه مدل همکار بالینی بوده است. لذا فراهم سازی بستر مناسب آموزش بالینی در جهت استفاده از مدل همکار بالینی توصیه می‌گردد.

کد مقاله: ۱۳۳

مقایسه نمرات دروس بیوشیمی نظری و عملی دانشجویان
دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

نویسندگان: نیره پارسائیان، محمد امیری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: بررسی وضعیت تحصیلی دانشجویان هر دانشگاهی در دوره‌های مختلف به عنوان معیاری برای ارزیابی درونی گروه‌های آموزشی حائز اهمیت می‌باشد. از آنجائی که تاکنون آمار دقیق در مورد وضعیت آموزشی دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در دسترس نبود این پژوهش جهت بررسی و مقایسه نمرات دروس بیوشیمی نظری و عملی دانشجویان دندانپزشکی در طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۸۰ انجام شده است.

روش مطالعه: این پژوهش توصیفی و تحلیلی روی ۲۴۳ نفر دانشجویان دندانپزشکی ورودی سالهای ۸۱-۱۳۸۰ الی ۸۷-۱۳۸۶ دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد انجام شده است. اطلاعات مربوطه از واحد آموزش دانشگاه گرفته شد و با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: بررسی میانگین نمرات بیوشیمی دانشجویان دندانپزشکی نشان داد که میانگین نمره درس بیوشیمی عملی ($16/78 \pm 8/47$) بیشتر از بیوشیمی نظری ($13/76 \pm 7/35$) بوده و در اکثر سالها میانگین نمره درس بیوشیمی ۱ ($13/76 \pm 7/45$) بیشتر از بیوشیمی ۲ ($13/57 \pm 7/25$) بوده است. بالاترین نمرات دروس بیوشیمی ۱ و ۲ عملی مربوط به ورودی‌های ۸۷-۱۳۸۶، ۸۶-۸۵ و ۸۴-۸۵ و پائین‌ترین نمرات مربوط به ورودی‌های ۸۵-۸۴، ۸۳-۸۲ و ۸۴-۸۳ بود.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این پژوهش در طی دوره ۷ ساله میانگین نمرات درس بیوشیمی عملی بالاتر از نظری و بیوشیمی ۱ بیشتر از بیوشیمی ۲ می‌باشد که دلالت بر علاقه دانشجویان دندانپزشکی به بیوشیمی عملی و بیوشیمی ۱ و سختی سوالات بیوشیمی ۲ نسبت به بیوشیمی ۱ و عملی می‌باشد که این موضوع باید مورد بررسی و تجدید نظر قرار گیرد.

کد مقاله: ۱۳۴

بررسی تاثیر ارائه طرح درس در ارتقاء کیفیت آموزش
از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین، ۱۳۸۷

نویسندگان: لیلی بیکه‌فلاح، فاطمه سمیعی‌فرد، فرزانه فلاحت‌پیشه، حمید ایران‌پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: یکی از مهمترین و موثرترین عوامل در روند یادگیری دانشجویان، برنامه‌ریزی است. تدوین طرح درس یکی از راهکارهای مناسب برای ارتقاء کیفیت آموزش می‌باشد. طرح درس دیدگاه‌های دانشجویان رانست به کیفیت آموزش استاد بهبود بخشیده و ضمن آن باعث ایجاد نظم منطقی و هماهنگی نیز گشته و فعالیتها را هدفمند می‌نماید. طرح درس به آموزش تازگی بخشیده و با کاهش عوامل بازدارنده، زمان را وسعت می‌بخشد. ایجاد انگیزه با طرح درس امکانپذیر شده و باعث کارائی بیش از حد انتظار می‌گردد. طرح درس ناتوانی‌ها را به توان تبدیل کرده و احساس مسئولیت دانشجو در قبال آینده شغلی را نیز افزایش می‌دهد و این امر زمینه مشارکت هدایت شده آنان در سرنوشت آموزشی خودشان را فراهم می‌سازد. چند سالی است که ضرورت تدوین طرح درس در گروه‌های آموزش رشته‌های علوم پزشکی به گونه‌ای فراگیر مطرح گردیده است. به همین دلیل این مطالعه جهت بررسی تاثیر ارائه طرح درس در ارتقاء کیفیت آموزش نظری از دیدگاه دانشجویان انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه یک مطالعه توصیفی-تحلیلی بود. نمونه مورد مطالعه شامل ۱۰۰ نفر از دانشجویان پیوسته و ناپیوسته، روزانه و شبانه رشته‌های پرستاری و مامایی بودند که به صورت تصادفی طبقه‌ای وارد مطالعه شدند. به طوری که از هر گروه و هر رشته با توجه به نسبت دانشجویان آن دوره به کل دانشجویان دانشکده، تعدادی نمونه به قید قرعه انتخاب گردید و پرسشنامه جهت تکمیل کردن به ایشان ارائه شد. ابزار جمع آوری داده‌ها پرسشنامه ای ۲ قسمتی شامل ۶ سوال دموگرافیک و ۲۱ سوال درخصوص ارائه طرح درس بود، که سوالات بر مبنای مقیاس رتبه بندی لیکرت به چهار امتیاز به صورت زیاد- تا حدودی - کم - اصلا امتیازبندی شده بود. جهت بررسی اعتبار علمی پرسشنامه از روش اعتبار محتوی استفاده شد و پرسشنامه به ۱۲ نفر از اعضاء هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین جهت بررسی ارائه شد و پس از تحلیل نظرات ایشان ویرایش نهایی انجام شد و پایایی ابزار از طریق بازآزمایی با ضریب همبستگی ۰/۷۸ محاسبه گردید. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمونهای کای-دو، فیشر تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که طرح درس در اکثریت کلاسها علاوه بر ارائه از طریق وب سایت دانشگاه، توسط اساتید نیز مجددا در کلاس ارائه شده بود. میزان ارائه طرح درس توسط اساتید در کلاسهای رشته پرستاری بیشتر از کلاسهای رشته مامایی بود. ۹۴٪ واحدهای مورد پژوهش ارائه طرح درس را در ارتقاء کیفیت کلاس موثر می‌دانستند و ۱۸٪ تاثیر ارائه طرح درس را در یادگیری

نیازهای دانشجویان انجام نگیرد نیازهای یادگیری برآورد نشده و یادگیری سطحی و ناپایدار خواهد بود. طرح درس هدفهای مبهم را روشن ساخته و چه می‌خواهیم، را مشخص می‌کند، ضمناً چگونه آموزش دادن، را به استاد و چگونه یادگرفتن، را به دانشجویان می‌آموزد. نحوه و زمان ارائه طرح درس در کیفیت و سهولت دسترسی دانشجویان و رضایتمندی آنان تاثیر بسزایی دارد. ارائه طرح درس از طریق وب سایت دانشگاه علاوه بر صرفه جویی در هزینه‌های سیستم، امکان دسترسی دانشجو به طرح درس را قبل از شروع کلاس جهت انجام برنامه‌ریزی‌های بهتر فراهم می‌آورد و از آنجایی که برخی دانشجویان در جلسه اول کلاس به دلایل متعدد غیبت می‌نمایند و از دسترسی به طرح درس ارائه شده در جلسه اول کلاس محروم می‌مانند، لذا ارائه طرح درس از طریق وب سایت این مشکل را حل نموده و امکان دسترسی آسان و همیشگی و بدون هزینه را برای دانشجویان فراهم می‌آورد. این مطالعه به منظور بررسی میزان رضایت دانشجویان از ارائه طرح درس از طریق وب سایت دانشگاه انجام شده است.

روش مطالعه: این مطالعه یک مطالعه توصیفی-تحلیلی بود. نمونه مورد مطالعه شامل ۱۰۰ نفر از دانشجویان پیوسته و ناپیوسته، روزانه و شبانه رشته‌های پرستاری و مامایی بودند که به صورت تصادفی طبقه‌ای وارد مطالعه شدند. به طوری که از هر گروه و هر رشته با توجه به نسبت دانشجویان آن دوره به کل دانشجویان دانشکده، تعدادی نمونه به قید قرعه انتخاب گردید و پرسشنامه جهت تکمیل کردن به ایشان ارائه شد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه‌ای با ۲۱ سوال درخصوص رضایتمندی از نحوه و زمان ارائه طرح درس بود، که سوالات بر مبنای مقیاس رتبه‌بندی لیکرت به چهار امتیاز (زیاد، تاحدودی، کم، اصلاً) امتیازبندی شده بود. جهت بررسی اعتبار علمی پرسشنامه از روش اعتبار محتوی استفاده شد و پایایی ابزار از طریق بازآزمایی با ضریب همبستگی ۰/۷۸ محاسبه گردید. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمونهای کای-دو، فیشر تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۷۲٪ دانشجویان از ارائه طرح درس از طریق وب سایت دانشگاه رضایت داشتند و ۲۸٪ دانشجویان ارائه از طریق وب سایت را در سهولت دستیابی آنها به طرح درس، بسیار موثر می‌دانستند. ۱۸٪ دانشجویان از ارائه طرح درس از طریق وب سایت رضایت نداشتند که به دلیل عدم دسترسی آنها به اینترنت بوده است. اکثریت دانشجویان (۳۸/۵٪) بهترین زمان ارائه طرح درس را در شروع ترم مطرح نموده بودند و ۲۴٪ نیز ابتدای هر جلسه کلاس درس را بهترین زمان برای ارائه طرح درس مطرح نموده بودند. همچنین ۴۰٪ از دانشجویان زمان انتخاب واحد را

بتر، بسیار موثر دانسته و ۵۸٪ نیز تا حدودی موثر، مطرح کرده بودند. ۶۸٪ واحدهای مورد پژوهش ارائه طرح درس را در افزایش علاقه‌مندی شان به درس مربوطه موثر می‌دانستند و ۳۲٪ مطرح نموده بودند که ارائه طرح درس در رسیدن به اهداف درسی بسیار کمک کننده بوده و ۴۰٪ نیز ارائه طرح درس در رسیدن به اهداف درسی را تا حدودی کمک کننده مطرح نمودند. ۷۸٪ دانشجویان ارائه طرح درس را در افزایش انگیزه خود موثر می‌دانستند و ۷۴٪ نیز ارائه طرح درس را در افزایش احساس مسئولیت نسبت به کلاس موثر می‌دانستند. ۶۴٪ واحدهای مورد پژوهش نقش طرح درس را در ایجاد تعامل پویا بین استاد و دانشجو موثر می‌دانستند و ۷۴٪ نیز مطرح نموده بودند که ارائه طرح درس در ایجاد خلاقیت در دانشجو کمک کننده می‌باشد. ۹۹٪ نیز ارائه طرح درس را در برنامه ریزی بهتر برای درس خواندن موثر مطرح نموده بودند. ۸۸٪ واحدهای مورد پژوهش ارائه طرح درس بر روی وب سایت دانشگاه را در سهولت دستیابی آنها به طرح درس موثر مطرح کرده بودند و اکثریت دانشجویان (۴۰٪) مطرح نموده بودند که تمایل دارند طرح درس به طور کتبی در زمان انتخاب واحد و قبل از شروع ترم تحصیلی به آنها ارائه شود.

بحث و نتیجه‌گیری: باتوجه به نتایج پژوهش، ارائه طرح درس به صورت منسجم، در ارتقاء کیفیت آموزش و برنامه‌ریزی درسی و افزایش توان یادگیری دانشجویان نقش به‌سزایی دارد. بنابراین پیشنهاد می‌شود ارائه طرح درس در کلیه دروس تئوری، عملی و بالینی با تاکید بیشتری از سوی اساتید پیگیری شود، چرا که ایجاد انگیزه با طرح درس امکانپذیر شده و باعث کارآیی بیش از حد انتظار می‌گردد. همچنین طرح درس ناتوانی‌ها را به توان تبدیل کرده و احساس مسئولیت دانشجو در قبال آینده شغلی را نیز افزایش می‌دهد.

کد مقاله: ۱۳۵

بررسی میزان رضایتمندی دانشجویان از نحوه ارائه طرح درس از طریق وب سایت دانشگاه در دانشکده پرستاری مامایی قزوین

نویسندگان: لیلی یکه‌فلاح، محمدرضا گودرزی، حمید ایران پور، فرشته یکه‌فلاح

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: یکی از راههای موثر و انکارناپذیر ارتقای کیفیت آموزش برنامه‌ریزی درسی است که چنانچه بطور صحیح و متناسب با

حرکتی به تنهایی می‌توانستند پروسیجرهای آموخته شده را به درستی انجام دهند و این حاکی از وجود چالش در روش آموزش فن پرستاری در حرفه پرستاری است. در حیطه روانی حرکتی تقریباً ۵۰٪ از دانشجویان در سطح خوب و قابل قبول قرار داشتند. در حیطه روانی حرکتی ۸۲/۴٪ دانشجویان به تنهایی بر اساس چک لیست مددجو را گواژ می‌کردند. ۴۵/۱٪ دانشجویان تا حدودی می‌توانستند سوند گذاری به روش صحیح را به تنهایی انجام دهند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج کسب شده در سه حیطه نشان می‌دهد که دانشجویان در حیطه شناختی (کسب مهارت‌های علمی و تئوری) قوی تر بوده و در حیطه عاطفی و روانی حرکتی ضعیف‌ترند و این حاکی از وجود چالش در روش آموزش فن پرستاری در حرفه پرستاری است. لذا نظر به اهمیت یادگیری در حیطه‌های عاطفی و روانی حرکتی، استفاده از تکنیک‌های شبیه‌سازی در کلاسهای فن پرستاری بسیار ارزشمند است زیرا این تکنیک‌ها یک موقعیت چند وجهی و انعطاف پذیر را بوجود می‌آورد که به وسیله آن طیف وسیعی از اهداف یادگیری می‌تواند تحقق یابد و در شرایط آموزش گروهی برای نیل به اهداف تمام حیطه‌های شناختی و عاطفی بلوم، استفاده از شبیه‌سازی به عنوان اساس تمرین گروهی سبب یادگیری پایدارتر و بهتر دانشجویان به ویژه در حیطه عاطفی و روانی حرکتی می‌شود.

کد مقاله: O۱۳۷

بررسی تأثیر آموزش ویدئویی و حضوری بر میزان آگاهی دانشجویان ترم یک پرستاری و مامایی در خصوص خودآزمایی پستان و ریسک فاکتورهای سرطان پستان در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: لیلی یکه‌فلاح، الهه زارعی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: امروز سرطان پستان شایع‌ترین سرطان در زنان است و تعداد مبتلایان به این سرطان در ایران و سایر کشورها روز به روز در حال افزایش است. تحقیقات نشان می‌دهد سن ابتلا به این سرطان در حال کاهش است. از سوی دیگر عدم تشخیص و درمان دیر هنگام سرطان پستان، مبتلایان را به کام مرگ می‌کشاند. از آنجایی که ارتقاء سطح آگاهی زنان و توجه آنان نسبت به ریسک فاکتورهای این سرطان عاملی برای کنترل آن است و نیز از آنجایی که خودآزمایی پستان ساده‌ترین و در دسترس‌ترین راه برای تشخیص زودرس این سرطان است. به طوری که در ۹۰٪ موارد این

بهترین زمان ارائه طرح درس مطرح نموده بودند. ۶۲٪ از دانشجویان ارائه طرح درس در دروس عمومی را ضروری و مفید نمی‌دانستند ولی در دروس تخصصی (۸۴٪) و پایه (۸۸٪) اکثر دانشجویان ارائه طرح درس را برای یادگیری بیشتر خود ضروری می‌دانستند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به رضایت اکثریت دانشجویان از نحوه ارائه طرح درس از طریق وب سایت دانشگاه و همچنین سهولت دسترسی دانشجویان به طرح درس در تمامی زمانها و از سوی دیگر کم هزینه بودن این روش، پیشنهاد می‌شود این روش ارائه طرح درس در سایر دانشکده‌ها و در زمان انتخاب واحد دانشجویان اجرا گردد.

کد مقاله: O۱۳۶

بررسی اثربخشی آموزش اصول و فنون پرستاری در سه حیطه روانی حرکتی-عاطفی و شناختی از دیدگاه دانشجویان در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: فاطمه سمیعی‌فرد، لیلی یکه‌فلاح، فاطمه شیخی، سعیده خوش‌نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: ارتقاء کیفیت آموزش اصول و فنون پرستاری می‌تواند موجب تربیت پرستارانی با کفایت حرفه‌ای در حیطه مختلف بالینی گردد. آموزش فن پرستاری از مقاطع حساس آموزش پرستاری محسوب می‌گردد که در ایجاد توانمندی‌های حرفه‌ای فراگیران نقش عمده‌ای دارد. ارتقاء کیفیت آموزش بالینی مستلزم بررسی مستمر وضعیت موجود آموزش تئوری و عملی فن پرستاری، شناخت نقاط قوت و ضعف و ارتقاء روش‌های آموزش مناسب در حیطه روان حرکتی، شناختی و عاطفی است.

روش مطالعه: این مطالعه یک مطالعه توصیفی-تحلیلی بود. نمونه مورد مطالعه کلیه دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین بودند که فن پرستاری را گذرانده و حداقل یک دوره آموزش بالینی را سپری کرده بودند. نمونه‌گیری به روش سرشماری در شیفتهای مختلف کاری صورت گرفت. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه‌ای بود که روایی و پایایی آن سنجیده شده بود. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و آزمونهای کای-دو، فیشر آنالیز شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۷۰/۶٪ دانشجویان در حیطه شناختی در سطح خوبی قرار داشتند. اما تنها ۵۶/۹٪ از آنان در سطح روانی-

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: اهمیت علم و علم‌آموزی از دیدگاه اسلام به قدری واضح است که نیازی به توضیح ندارد. نخستین آیاتی که بر پیامبر اکرم (ص) نازل شد، بهترین دلیل بر جایگاه ویژه تعلیم و تعلم در اسلام است. بر همین اساس است که در حدیثی از پیامبر (ص) آمده است هر کس دوست دارد به آزاد شدگان از آتش بنگرد، به دانشجویان نگاه کند. البته با توجه به دیگر نصوص دینی، کسانی از آتش و کیفر اخروی، آزاد هستند که پیش از آن خود را از امیال شیطانی رها کرده باشند. هدف از مطالعه حاضر، بررسی معیارهای دانشجوی توانمند از دیدگاه اسلام می‌باشد.

روش مطالعه: این پژوهش، نوعی مطالعه مروری است که با بررسی منابع معتبر اسلامی و سیره و آموزه‌های پیامبر اسلام (ص) و نیز جستجوی بانک‌های اطلاعاتی در مورد تعیین ملاک استاد توانمند استخراج شده است.

یافته‌ها: دین مبین اسلام، معیارهای دانشجوی توانمند را حول محورهای زیر تعیین می‌کند: ۱- معیارهای مربوط به وظایف دانشجو نسبت به خود شامل: داشتن خلوص نیت در هر کاری خصوصاً در امریادگیری، تصفیه و پالایش دل از آلودگی‌ها، غنیمت شمردن فرصتهای زندگی، گسیختن علائق و عوائق مادی از خویشتن، برحذر بودن از معاشرت‌های نادرست، مداومت بر تحرک و کوشش علمی ۲- معیارهای مربوط به وظایف دانشجو نسبت به استاد شامل: بزرگداشت مقام استاد، ضرورت کاوش و جستجو در انتخاب استاد لایق، تواضع و فروتنی در برابر استاد، لزوم ترجیح رأی و نظر استاد بر نظر خود، قدر شناسی از استاد، لزوم تمرکز حواس و استماع دقیق به سخنان استاد، پیش‌نگرفتن از او در پاسخ‌گویی ۳- معیارهای مربوط به وظایف دانشجو در دانش‌آموختن شامل: ضرورت حفظ کردن ماده درسی ارائه شده، ضبط و نگارش مطالب ارائه شده، برنامه‌ریزی برای اشتغالات علمی، صیانت و پاسداری از دانش و سرمایه‌های علمی.

بحث و نتیجه‌گیری: دانشجو باید از همان ابتدای دانشجویی خود، در پاک‌سازی نیتش بکوشد و همواره تلاش نماید تا ارزش علم‌آموزی خود را از دست ندهد. تعلیم و تعلمی که این همه ارج و اهمیت دارد، نباید به انگیزه‌های پستی چون رسیدن به مقامات دنیوی و کسب شهرت اجتماعی و جلب نظر مردم و احترام آنان و کسب مال و ثروت و امثال آن آلوده شود.

تومور توسط فرد بیمار کشف می‌شود، بر آن شدید که تاثیر آموزش را بر میزان آگاهی دانشجویان پرستاری و مامایی ترم یک در مورد خودآزمایی پستان و ریسک فاکتورهای سرطان پستان بسنجیم.

روش مطالعه: در این مطالعه‌ی نیمه تجربی کلیه‌ی دانشجویان پرستاری و مامایی ترم یک دانشگاه علوم پزشکی قزوین که شامل ۴۳ نفر بودند وارد مطالعه شدند. روش نمونه‌گیری به صورت سرشماری بود. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای ۲۶ سئوالی بود که ۸ سئوال در مورد اطلاعات دموگرافیک و ۱۸ سئوال در خصوص آگاهی از ریسک فاکتورها و نحوه‌ی انجام خودآزمایی پستان بود. ابتدا پرسشنامه توسط نمونه‌ها تکمیل گردید. سپس آموزش ویدئویی و حضوری به مدت ۴۵ دقیقه در خصوص ریسک فاکتورهای سرطان پستان و نحوه‌ی خودآزمایی پستان توسط پژوهشگر ارائه گردید. یک هفته بعد پرسشنامه‌ی دوم مجدداً توسط نمونه‌ها تکمیل شد، داده‌های بدست آمده توسط نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که اکثریت واحدهای مورد پژوهش در دامنه‌ی سنی ۱۹-۱۸ سال و مجرد بودند. قبل از مداخله ۷۰/۹٪ از نمونه‌ها هیچگونه آگاهی از ریسک فاکتورها و خودآزمایی پستان نداشتند. بعد از مداخله آگاهی آنها به ۵۸/۴٪ رسید. ۲۹/۵٪ نمونه‌ها از رادیو و تلویزیون، ۲۷/۲٪ از کتاب و روزنامه، ۴/۵۴٪ آنها از کادر پزشکی ۲۹/۵٪ آنها از دوستان و آشنایان و ۶/۸۱٪ نمونه‌ها از اینترنت اطلاعات خود را کسب کرده بودند. فقط ۲۳/۳٪ واحدهای مورد پژوهش خودآزمایی پستان را انجام می‌دادند و ۵۱/۹٪ آنها تمایل داشتند خودآزمایی پستان را جهت رفع نواقص خود به صورت حضوری انجام دهند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه خودآزمایی پستان (BSE) باید از دوران دبیرستان در دختران انجام شود با این حال اکثر دانشجویان ترم یک با وجود علاقه‌ی فراوان، از نحوه‌ی انجام آن اطلاعاتی نداشتند، لذا در این راستا مسئولان بهداشتی درمانی باید شرایطی را در دبیرستان‌ها فراهم کنند که تمام دانش‌آموزان از عوامل خطر سرطان پستان و خودآزمایی پستان آگاهی پیدا کنند.

کد مقاله: ۱۳۸

معیارهای دانشجوی توانمند از دیدگاه اسلام

نویسندگان: افسانه یخ‌فروشا، رفعت محبی‌فر، حجت الاسلام میرفتح مرتضوی، حجت الاسلام کریم عسگری غنچه

کد مقاله: O139

بررسی نظرات اعضای هیات علمی در خصوص موانع تحقیق در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

نویسندگان: رضا سالم صافی، رامین سعادتیان، زهرا مشیری، ناصر شیخی علی بنی آدم

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

مقدمه: شناسایی موانع انجام پژوهش، ارزیابی توانایی اعضای هیات علمی در زمینه مهارت های تحقیق میزان رضایت اعضای هیات علمی از خدمات پژوهشی در دانشگاه از ضروریات ارتقاء فعالیت های پژوهشی میباشد. هدف، بررسی نظرات اعضای هیات علمی در خصوص موانع انجام تحقیق و میزان رضایت از خدمات آموزشی و توانایی های مورد نیاز می باشد.

روش مطالعه: پژوهش از نوع توصیفی تحلیلی و جامعه آماری اعضای هیات علمی دانشگاه و مکان مطالعه دانشکده های تابعه و حجم نمونه برابر با کل جامعه آماری به تعداد ۱۷۵ نفر بود. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته که سوالات آن شامل اطلاعات فردی و دانشگاهی و اهداف تحقیق میباشد. تجزیه و تحلیل داده ها به وسیله نرم افزار SPSS با استفاده از شاخص های آمار توصیفی و آزمون t و واریانس یکطرفه استفاده به عمل آمد. روایی پرسشنامه توسط همکاران تایید و برای تعیین پایایی پرسشنامه از الفای کرونباخ استفاده گردید ($\alpha = 0.70$).

یافته ها: در موانع شخصی کارهای درمانی بیماران، کمبود وقت، تدریس... و در موانع سازمانی: عدم تخصیص واحد درسی برای فعالیت پژوهشی، عدم دسترسی به نیروی مشاوره ای... عوامل موثر میباشند. توانایی اعضای هیات علمی در مهارت های تعیین و تعریف مساله، بررسی منابع و جستجو در شبکه، تهیه گزارش تحقیق زیاد و در مهارت های تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها متوسط و کم می باشد. میانگین نمرات موانع سازمانی بیشتر از میانگین موانع شخصی میباشد. تفاوت بین میانگین بدست آمده در موانع سازمانی با میانگین نظری پرسشنامه $t=7/92$ $p=0/00$ معنی دار و در موانع شخصی $T=1/78$ $p=0/07$ غیر معنی داری می باشد.

بحث و نتیجه گیری: به نظر موانع سازمانی بیشتر از موانع شخصی در انجام تحقیق ایجاد مانع نموده و لازم است که این موانع با توجه به فرایندها و ساختار سازمانی مرتبط با موضوع کاهش یابند پیشنهاد میگردد که مسئولین نسبت به کسب اعتبارات بیشتر و تامین امکانات و تجهیزات مورد نیاز محققین و تقویت توان علمی مشاورین تحقیق و ارائه فرصت بیشتر به اعضای هیات علمی از طریق

کاهش ساعت تدریس جهت انجام تحقیق و برگزاری مستمر کارگاه های روش تحقیق جهت ارتقاء مهارت های اعضای هیات علمی در انجام تحقیق و استفاده از نتایج بدست آمده تحقیقات انجام یافته در حل مشکلات اقدام نمایند.

کد مقاله: O140

بررسی آگاهی دستیاران و کارورزان دانشگاه علوم پزشکی قزوین از مهارت های گردآوری اطلاعات از بیمار و ارتباط با بیمار در حین معاینه

نویسندگان: لیلا سبزمکان، لیلا بهرامخانی، مجید سر رشته داری، فاطمه صفدری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: چگونگی ارتباط و تعامل پزشک با بیمار، نقش موثری در رضایت مندی بیمار، نتایج درمان، هزینه های پزشکی، کفایت بالینی پزشکان و حتی شکایت از پزشکان داشته است. بازتاب تاکید روزافزون بر مهارت های ارتباطی در پزشکی و آموزش پزشکی را می توان در بیانیه های مجامع بین المللی در توان رهنمودهای دانشکده های پزشکی و استانداردهای حرفه آموزش پزشکان مشاهده کرد. شواهد حاکی از آن است که بسیاری از پزشکان در تجربه پزشکی خود، بطور موثری با بیمارشان ارتباط برقرار نمی کنند که در نتیجه نداشتن آگاهی می باشد و نیازمند آموزش مداوم این مهارت ها هستند. مروری بر سرفصل های دروس مقاطع مختلف تحصیلی پزشکی نشان می دهد که متاسفانه مهارت های ارتباط پزشک و بیمار و همچنین نحوه گردآوری اطلاعات از بیمار در برنامه رسمی آموزش پزشکی در ایران گنجانده نشده است و فراگیری پزشکان بیشتر بر اساس الگوبرداری غیرمستقیم و تجربی از اساتید و با نگرش غالب زیستی-پزشکی است. این مطالعه به منظور بررسی آگاهی دستیاران و کارورزان دانشگاه علوم پزشکی قزوین از مهارت های گردآوری اطلاعات از بیمار و ارتباط با بیمار در حین معاینه انجام گردید.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت توصیفی- مقطعی و با روش نمونه گیری در دسترس از تعداد ۴۷ اینترنت و رزیدنت مشغول به تحصیل در ۴ مرکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۸۷ انجام شد. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه ۱۵ سوالی برگرفته از کتابچه های آموزشی مهارت های گردآوری اطلاعات از بیمار و ارتباط با بیمار در حین معاینه متعلق به موسسه پژوهش و توسعه پیشگامان طب و تدبیر

کد مقاله: O141

نقش کار گروهی در تقویت یادگیری و میزان رضایت دانشجویان مامایی

نویسندگان: منیژه سرشتی، شایسته بناثیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

مقدمه: یادگیری گروهی راهکاری آموزشی است که ترکیبی از آمادگی خارج از کلاس بطور مستقل و بحث در کلاس در گروه های کوچک میباشد. آموزش در گروههای کوچک موجب پیامد مثبت آموزشی می گردد. این راهکار در برخی مراکز آموزشی بطور موفقیت آمیز مورد استفاده قرار گرفته است. اما مطالعات اندکی پیرامون آن صورت گرفته است. این مطالعه با هدف تعیین نقش کار گروهی در تقویت یادگیری و میزان رضایت دانشجویان مامایی انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه نیمه تجربی که در نیمسال اول سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ بر روی ۲۶ نفر از دانشجویان مامایی ترم ۵ دانشکده پرستاری مامایی شهرکرد که واحد بیماریهای زنان را اخذ کرده بودند انجام شد. در ابتدای ترم دانشجویان به چهار گروه تقسیم شدند. به هر یک از گروهها یکی از موضوعات درسی از سر فصل اختصاص داده شد. دانشجویان موظف بودند طی ۶ هفته بر اساس منابع کتابخانه ای و الکترونیکی متون را بررسی نموده پس از جمع آوری، مطالب را به شکل اسلاید جهت ارائه در کلاس آماده نمایند. در پایان ترم پس از ارائه کار گروهی توسط نماینده گروهها، با استفاده از پرسشنامه خود ساخته، نظرات کلیه دانشجویان نسبت به این شیوه آموزشی مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته ها: اکثریت دانشجویان (۸۸/۵٪) علاقمندی خود را نسبت به درس بیماریهای زنان زیاد گزارش کردند. ۴۶/۲٪ اجرای این شیوه آموزشی را در تقویت یادگیری بسیار موثر دانستند. ۲۳٪ آنان با واگذاری بخشی از تدریس به دانشجویان جهت تقویت توانایی تدریس در آنان، موافق بودند. ۵۰٪ آنان علاقمندی خود نسبت به فعالیت آموزشی در آینده را زیاد گزارش کردند. ۵۷/۶٪ با فعالیت گروهی موافق نبودند. ۳۸/۵٪ آنان معتقد بودند حداکثر تعداد افراد گروه ۳ نفر باشد. در ۵۰٪ دانشجویان انجام کار گروهی باعث تقویت ترجمه متون، ۲۳/۱٪ تقویت استفاده از منابع الکترونیکی، ۲۳/۱٪ تقویت تهیه اسلاید شده بود. ۳۸/۴٪ افراد در استفاده از منابع الکترونیکی و ۲۳/۱٪ در استفاده از منابع کتابخانه ای در حد زیادی با مشکل مواجه شده بودند. کلیه دانشجویان استفاده از این شیوه آموزشی را موجب افزایش آشنایی با منابع الکترونیکی و کتب منبع ذکر کردند.

می باشد. این پرسشنامه دارای دو بخش می باشد ۸ سوال مربوط به گردآوری اطلاعات از بیمار (شامل تکنیکهای کمکی ارتباطی، استراتژیهای مناسب برای مصاحبه، مدل های ارتباط پزشک و بیمار و موانع روانشناختی ارتباط) و ۷ سوال در ارتباط با مهارتهای پایه ارتباط پزشک و بیمار بود. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط کارشناسان و صاحب نظران آموزشی بررسی شد. پایایی پرسشنامه بررسی و آلفای کرونباخ آن ۰/۶۹ و در حد قابل قبول بود. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و آزمون T Test مستقل و ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید.

یافته ها: نتایج نشان داد ۲۱ نفر (۴۴/۷٪) مرد و ۲۶ نفر (۵۵/۳٪) زن، همچنین ۲۰ نفر (۶/۴۲٪) اینترنت و ۲۷ نفر (۵۷/۴٪) رزیدنت بودند. میانگین سنی افراد شرکت کننده در مطالعه 29.29 ± 3.29 بود. از مجموعه ۱۵ نمره آگاهی میانگین کل نمرات 7.14 ± 2.51 بدست آمد که نشان می دهد آگاهی پزشکان در مقطع رزیدنتی و اینترنتی بسیار کم می باشد. همچنین آزمون T Test مستقل نشان داد که بین میانگین نمره آگاهی و جنس و مقطع تحصیلی افراد شرکت کننده ارتباط معنی داری وجود ندارد. آزمون پیرسون نیز بین سن و میانگین نمره آگاهی اختلاف معنی داری را نشان نداد. در ارتباط با ۸ سوال مربوط به گردآوری اطلاعات از بیمار میانگین نمره آگاهی 3.02 ± 1.51 و در مورد مهارتهای پایه ارتباط پزشک و بیمار میانگین نمره آگاهی افراد 4.14 ± 1.56 بود.

بحث و نتیجه گیری: یافته های این مطالعه حاکی از آگاهی بسیار کم دستیاران و اینترنت های دانشگاه علوم پزشکی قزوین نسبت به مهارتهای گردآوری اطلاعات از بیمار و مهارتهای ارتباطی می باشد، مشخص شده است که تجربه نیز معلم خوبی برای یاد دادن این مهارتها نیست. بر اساس شواهد موجود آموزش این مهارتها به دانشجویان پزشکی و دستیاران این رشته بر رضایت بیماران آنها به عنوان یکی از بهترین شاخص های اثربخشی یک برنامه آموزشی تاثیر داشته و باعث افزایش مهارتهای کلینیکی دستیاران و کارورزان می شود، لذا با توجه به آگاهی پایین کارورزان و دستیاران پزشکی در زمینه مهارتهای گردآوری اطلاعات از بیمار و ارتباط با بیمار در حین معاینه پیشنهاد می شود آموزش نظری و عملی این مهارتها به عنوان یکی از اجزاء مهارتهای بالینی در آموزش پزشکی ادغام گردد، همچنین توصیه می گردد این مهارتها در کوریکولوم آموزش پزشکی در ایران گنجانده شود.

و کمتر به این مساله پرداخته شده که آیا واقعاً یک آموزش مساله محور ارائه شده است یا نه. همچنانکه نتایج اجرای پرسشنامه مساله محوری برای درس بیولوژی نشان میدهد، اگر چه این درس به نام PBL اجرا می شده است اما نتوانسته حرکت چندانی به سمت مساله محوری داشته باشد.

کد مقاله: O143

بررسی دیدگاه کارآموزان کارورزان و دستیاران در مورد نقش آموزش دستیاران، دانشکده پزشکی ساری ۱۳۸۶

نویسندگان: میترا محمودی، کوروش وحیدشاهی، لیلا شهبازنژاد، اعظم عمادی جمالی، حسین زمانی، نیکو پروین نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: این مطالعه در سال ۱۳۸۶ بر روی کارآموزان، کارورزان و دستیاران بخش‌های دارای دستیار در دانشگاه علوم پزشکی مازندران و با هدف بررسی دیدگاه کارآموزان کارورزان و دستیاران در مورد نقش آموزش دستیاران، دانشکده پزشکی ساری انجام گردید.

روش مطالعه: روش نمونه‌گیری بصورت سرشماری و شامل تمامی افراد جامعه مورد مطالعه و ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه شامل ۴ سوال دموگرافیک و ۲۰ گویه نگرشی در مورد نقش آموزشی دستیاران بوده است، که پس از جمع‌آوری اطلاعات به کمک نرم‌افزار SPSS و آزمونهای آماری مناسب آنالیز گردید.

یافته‌ها: از ۲۵۰ برگ پرسشنامه، ۱۹۲ برگ (۷۶/۸٪) از آنان قابل بررسی بود. در میان پاسخ‌دهندگان: (۴۷٪) کارآموز، (۳۹٪) کارورز و (۱۳٪) دستیار بوده‌اند. در بررسی انجام گرفته دیدگاه مطلوب و نامطلوب به ترتیب در بخش‌های روان (۶۰٪)، (۳٪)، اطفال (۵۰٪) و (۱۰٪)، زنان (۳۰٪) و (۲۴٪)، داخلی (۲۳٪) و (۱۹٪)، جراحی (۱۳٪) و (۳۰٪) بوده است، که دستیاران در هیچ یک از بخش‌های فوق در مورد نقش آموزشی خود دیدگاه نامطلوب نداشته‌اند. در مورد اکثریت پرسش‌ها میان دستیاران با کارآموزان و کارورزان اختلاف نظر وجود داشت، اما همگی معتقدند که دستیاران با روش‌های آموزشی آشنایی کافی دارند و لیکن از انگیزه کافی برای آموزش برخوردار نمی‌باشند و اینکه دستیاران سالهای بالا نقش زیادی در امر آموزش نداشته و انجام امور آموزشی توسط اساتید مفیدتر می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: اگرچه تقریباً نیمی از دانشجویان با گار گروهی موافق بودند ولی از آنجایی که همه آنها از نتایج حاصل از کار در تقویت توانمندیهای خود در استفاده از منابع راضی بودند، و از طرفی با توجه به ماهیت گروهی بودن حرفه مامایی، پیشنهاد می‌شود اساتید گروه مامایی در برنامه های آموزشی نسبت به "روش آموزش کارگروهی" تاکید بیشتری داشته باشند.

کد مقاله: O142

تهیه ابزار ارزشیابی بر اساس پیوستار مساله محوری و کاربرد آن برای ارزشیابی درس مساله محور بیولوژی

نویسندگان: وجیهه وفامهر، علیرضا یوسفی، طاهره چنگیز، محمد دادگستر نیا

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: در کشور ما تلاشهایی برای برگزاری دوره‌هایی از آموزش مساله محور در کنار آموزش سنتی وجود داشته است. البته اینکه آموزش در این دوره‌ها چقدر به سمت مساله محوری حرکت کرده است، جای سوال دارد. در این پژوهش به تهیه ابزاری برای ارزشیابی یک درس تئوری از نظر مساله محوری پرداخته شده است.

روش مطالعه: در این مطالعه با مد نظر قرار دادن پیوستار پیشنهادی هاردن برای مساله محوری و مقوله های مطرح شده در متون برای ارزشیابی یک درس (نقش استاد، نقش دانشجو، منابع، ارزشیابی دانشجو، مدیریت سازماندهی، امکانات فیزیکی)، تعاریف عملیاتی از مراحل پیوستار مساله محوری برای هر مقوله تهیه گردید. این کار از طریق تشکیل گروههای متمرکز انجام گرفت. سپس بر اساس این تعاریف و پیوستارهای تهیه شده برای هر مقوله، پرسشنامه‌ای تهیه شد. روایی محتوایی و صوری پرسشنامه به تائید گروه متمرکز رسید. این پرسشنامه برای ارزشیابی درس بیولوژی پزشکی که در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان به صورت PBL ارائه شده است، مورد استفاده قرار گرفت و توسط دانشجویان تکمیل گردید. پایایی پرسشنامه از طریق α کرونباخ محاسبه شد.

یافته‌ها: اگر چه این درس به صورت تیم های PBL ارائه شده است، اما نتایج ارزشیابی نشان داد که تمامی مقوله های این دوره PBL، در جایگاه کاملاً سنتی پیوستار مساله محوری (مرحله اول پیوستار) قرار داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری: در اکثر مطالعات موجود، تاثیر دوره‌های PBL بر یادگیری دانشجویان با دوره‌های سنتی مقایسه شده است

کد مقاله: ۰۱۴۴

بررسی اثر دوره آموزشی ارتقاء توانمندیهای دستیاران بر میزان آگاهی دستیاران جدیدالورود دانشگاه علوم پزشکی مازندران

نویسندگان: میترا محمودی، کوروش وحیدشاهی، سارا احتشامی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: امروزه مجموعه‌ای از توانایی‌ها و فراتوانایی‌ها برای دستیاران به عنوان فراگیران یک سیستم آکادمیک ضروری در نظر گرفته می‌شود. بر این اساس مرکز توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی مازندران اقدام به برگزاری دوره آموزشی ارتقاء توانمندیهای دستیاران (RCM) جهت دستیاران جدیدالورود نموده است. هدف از انجام این مطالعه بررسی اثر این دوره آموزشی بر میزان آگاهی‌های دستیاران بوده است.

روش مطالعه: در این مطالعه مداخله‌ای، تمامی دستیاران جدیدالورود دانشگاه علوم پزشکی مازندران وارد شدند. دوره در قالب ۲ هفته کلاس آموزشی که بر اساس نیازسنجی‌ها و توانمندیهای ذکر شده در ACGM طراحی شده بود اجرا گردید. آگاهی دستیاران در رابطه با هر موضوع قبل و بعد از کلاس توسط پرسشنامه‌های خود ایفا روا و پایا که توسط اساتید آن کلاس طراحی شده بود، ارزیابی گردید. داده‌ها وارد نرم‌افزار آماري ۱۵ SPSS شده و با استفاده آزمونهای آماري مناسب مورد بررسی قرار گرفت. $P < 0/05$ معنادار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: از ۶۰ دستیار شرکت کننده در مطالعه در ۸ رشته، ۳۶ نفر آنها زن بودند. مطالعه نشان داد این دوره آموزشی آگاهی دستیاران را در حیطه‌های آموزش پزشکی ($P=0/21$)، اصول پزشکی قانونی ($P=0/03$)، اصول تجویز دارو ($P=0/04$)، چگونگی رساندن خبر بد ($P=0/048$)، اصول مدیریت و برنامه ریزی ($P=0/037$) افزایش داد. در بقیه موارد مانند اخلاق پزشکی، مراقبت از بیماران در حال مرگ، اصول احیاء ابتدایی و پیشرفته تفاوتی بین نمرات قبل و بعد از کلاس وجود نداشت. دیدگاه کلی دستیاران نسبت به این دوره مثبت بود.

بحث و نتیجه گیری: دوره RCM آگاهی دستیاران را در برخی زمینه‌ها افزایش داد. بازخوردهای مثبت دستیاران پس از این دوره آموزشی حاکی از تاثیر مثبت این دوره بر افزایش آگاهی آنها بوده است.

کد مقاله: ۰۱۴۵

مقایسه دو روش سنتی و یادگیری به اساس حل مساله (PBL) در آموزش درس علوم پایه به دانشجویان سال اول پرستاری

نویسندگان: سعید سمرقندیان، عباس مکارم، زهرا موفقی، الهه کوشیار

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: در سال‌های اخیر، آموزش دانشجویان گروه‌های وابسته به پزشکی بر اساس حل مساله به عنوان یک شیوه آموزشی در اکثر دانشگاه‌های معتبر دنیا در حال جایگزینی به جای روش سنتی می‌باشد، ولی هنوز چالشهای زیادی در جایگزینی کامل این روش نوین یادگیری با روشهای قدیمی تر و سنتی وجود دارد. در این روش دانشجویان در همان ابتدا با دنیای واقعی تجارب بالینی آشنا می‌شوند و مهارتهای حرفه‌ای آنان ارتقاء می‌یابد و همچنین به نظر می‌رسد مدت زمان یادگیری نیز در این روش افزایش قابل توجهی می‌یابد. دانشجویان در این روش بیشتر به سمت تفکر انتزاعی هدایت می‌شوند. همچنین این روش با ایجاد حس مشارکت گروهی موجب ایجاد انگیزش برای تحقیقات جمعی و مطالعات عمیق تر و بیشتر برای دانشجویان علوم پزشکی را امکان پذیر می‌سازد. بدین جهت در این مطالعه به بررسی و موثر بودن این روش آموزش در مقابل روش متداول (سنتی) پرداخته شده است.

روش مطالعه: تعداد ۲۸ نفر از دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی مشهد ورودی ۸۷ انتخاب می‌شود. در گروه شاهد از روش تدریس سنتی (سخنرانی) و در گروه مورد از شیوه یادگیری بر اساس حل مشکل جهت تدریس استفاده شد. گروه شاهد بوسیله مدرسین در نظر گرفته شده و گروه مورد بوسیله خود پژوهشگر آموزش به شیوه PBL انجام می‌گیرد. ارزیابی دانشجویان از طریق نمرات درس علوم پایه که به روش PBL تدریس شده و با گروهی که به روش سنتی تدریس شده مقایسه گشته است. این مقایسه از طریق آزمون پایان ترم بهمن ماه ۱۳۸۷ و یک آزمون معادل که ۱ ماه بعد از آن آزمون برگزار می‌گردد انجام میگردد و همچنین فرم‌های نظرسنجی و رضایت‌مندی دانشجویان در اختیار آنان قرار می‌گیرد، داده‌ها توسط نرم‌افزار آماري SPSS تحلیل گردید.

یافته‌ها: یافته‌ها در حال بررسی است و بزودی اعلام خواهد شد.

کد مقاله: ۰۱۴۶

نگرش دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی
مازندران در مورد آینده شغلی پزشکان، ۱۳۸۶

نویسندگان: سیده اعظم عمادی جمالی، کوروش وحیدشاهی، میترا محمودی، نیکو پروین نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: حرفه پزشکی به علت ارتباط نزدیک با مرگ و زندگی بیماران یکی از مهمترین مشاغل است. از آنجائیکه اضطراب و ناامیدی در مورد آینده شغلی می تواند اثری مخرب بر کیفیت آموزش دانشجویان پزشکی داشته باشد، بر آن شدیم تا در این مطالعه نگرش دانشجویان را در مورد آینده شغلی پزشکان بسنجیم.

روش مطالعه: در این مطالعه تمامی دانشجویان با کامل کردن یک پرسشنامه ۲ قسمتی شامل سؤالات دموگرافیک و گویه های نگرشی در مورد آینده شغلی وارد مطالعه شدند. داده ها وارد نرم افزار SPSS شد و با آزمونهای آماری مناسب آنالیز شد.

یافته ها: ۳۰۰ نفر پرسشنامه های تکمیل شده را بازگرداندند (میزان پاسخگویی ۹۰٪)، ۵۶٪ زن و ۷۸٪ مجرد بودند. ۳۸٪ از دوره علوم پایه، ۲۲٪ فیزیوپاتولوژی، ۱۸٪ کارآموزی و ۲۲٪ از دوره کاوررزی بودند. ۶۷/۳٪ شرکت کنندگان نسبت به آینده شغلی خود نگرش مثبت داشتند. افزایش سن، مرتبه تحصیلی و ازدواج موجب منفی تر شدن نگرش می شد، اما توجه به معنویات و تقدس این شغل موجب مثبت تر شدن نگرش بود. بیشتر شرکت کنندگان گفته بودند که دوره طولانی تحصیل منجر به ازدواج با تأخیر، شروع به کار دیرتر و استقلال مالی دیرنگام می شود.

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه حاکی از وجود نگرش منفی در میزان قابل توجهی از دانشجویان پزشکی است که یافته ای بسیار نگران کننده بوده و توجه به آن، مهم و ضروری است.

کد مقاله: ۰۱۴۷

بررسی عوامل مؤثر بر موفقیت دانشجویان در امتحان جامع
پیش کارورزی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

نویسندگان: منصور رنجبر، میترا محمودی، کوروش وحیدشاهی، سارا احتشامی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: امتحان جامع پیش کارورزی یکی از مهمترین آزمونهای دانشجویان پزشکی است. در این مطالعه عوامل مؤثر بر نتایج این آزمون مورد بررسی قرار گرفت.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی بوده و تمامی دانشجویان شرکت کننده در امتحان از دو ورودی متناوب ۱۳۷۷ و ۱۳۷۸ وارد مطالعه شدند. ابزار سنجش پرسشنامه خود ایفا پایا و روا بوده که شامل ۲۶ سؤال دموگرافیک، ۱۰ سؤال در خصوص نگرش و ۵۷ سؤال در مورد فاکتورهای استرس زا بود. داده ها وارد نرم افزار SPSS شد و با آزمونهای آماری مناسب آنالیز شد.

یافته ها: ۹۰ نفر پرسشنامه ها را کامل کردند که ۴۷٪ زن، ۶۳٪ متأهل و همگی ساکن شهر بودند. ۲۳٪ ساکن خوابگاه، ۲۶٪ در منزل شخصی مستقل و مابقی با والدین خود زندگی می کردند. ۷۰٪ شرکت کنندگان نیز در خانواده خود پزشک داشتند. نگرش مثبت نسبت به پزشکی در دانشجویان با سن کمتر و ورودی پایین تر، بالاتر بود. نتایج نشان داد که موفقیت گذراندن آزمون پیش کارورزی ارتباط مثبت و معناداری با زندگی در کنار والدین دارد (p=۰/۰۴۱). اما با ازدواج، تحصیلات والدین و استرس و جنس، ارتباط معناداری ندارد.

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه نشان می دهد که زندگی در کنار والدین عامل مثبتی در گذراندن این آزمون است و توجه به دانشجویان پر خطر برای مردودی و دیگر عوامل خطر مطرح شده می تواند موجب بهبود نتایج آزمون شود.

کد مقاله: ۰۱۴۸

بررسی کیفیت فرآیند ادغام کورس فیزیوپاتولوژی کلیه و پاتولوژی از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه
علوم پزشکی کرمانشاه

نویسندگان: ثریا سیابانی، ناهید جلیلیان، نازنین رزایان، ماری عطایی، سید حمید مدنی، افسانه کرمی، فرح آفرنگان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: با توجه به احساس نیاز به ایجاد تحول در سیستم آموزش پزشکی کشور که از سوی صاحب نظران به کرات بیان گردید. برخی از گروه های آموزشی دانشکده پزشکی کرمانشاه اقدام به انجام تغییراتی نموده اند و از آنجا که هر گونه تغییری در جهت ارتقا کیفیت آموزش نیازمند ارزیابی می باشد، لذا پژوهشی با هدف تعیین

روش مطالعه: در این مطالعه نیمه تجربی جامعه مورد مطالعه تمامی پزشکان عمومی بودند که طی بهار سال ۱۳۸۵ در برنامه‌های مدون آموزش مداوم دانشگاه علوم پزشکی مازندران شرکت داشتند. ابزار سنجش در این مطالعه پرسشنامه‌های پایا و روای خود ایفا و چندگزینه‌ای بودند که خصوصیات دموگرافیک و میزان آگاهی را نسبت به موضوعات ارائه شده در بازآموزیها می‌سنجید. پرسشنامه‌ها قبل از برگزاری برنامه‌ها و پس از آن در اختیار شرکت کنندگان قرار گرفته و برای پاسخ صحیح یک امتیاز و پاسخ غلط امتیاز صفر در نظر گرفته شد. پرسشنامه ویژه هر بازآموزی با توجه به رشته تخصصی توسط اساتید آن رشته تنظیم می‌گردد. داده‌ها وارد نرم‌افزار SPSS شده و با استفاده از شاخصهای آماری و توصیفی، تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: از ۳۰۰ شرکت کننده ۲۳۵ نفر پرسشنامه‌ها را تکمیل کردند (میزان پاسخ‌دهی ۷۵٪). تعداد سوالات هر آزمون ۲۰ سوال و نمرات شرکت کنندگان بین صفر تا ۲۰ بوده است. میانگین نمرات کسب شده در بازآموزی گوش، حلق و بینی قبل از برگزاری کلاس ۱۵/۹±۹۵/۱ و پس از برگزاری کلاسها ۶۱/۱±۷۵/۹ بوده و میزان افزایش نمره ۶٪ بوده است که این مقادیر در بازآموزی جراحی عمومی ۲۹/۲±۸۵/۹ و ۱۰/۲۲±۷۵/۱ (۳٪ افزایش نمره)، در بازآموزی روان‌پزشکی ۶۵/۲±۷۹/۱۱ و ۱۲/۱۴±۳۸/۳ (۱۰٪ افزایش نمره)، در بازآموزی چشم ۴۸/۶±۵۵/۲ و ۳/۳±۵۲/۸ (۱۰٪ افزایش نمره)، در برنامه بازآموزی اورولوژی نمرات ۳۹/۲±۸۳/۵ و ۰۷/۹±۵۳/۲ (۱۹٪ افزایش نمره) داشته است.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اینکه میزان آگاهی اولیه پزشکان عمومی شرکت کننده در این مطالعه کمتر از حد مورد انتظار بوده است، برنامه‌های آموزش مداوم نیز نتوانسته آگاهی و دانش شرکت کنندگان را در حد قابل قبول افزایش دهد. به نظر می‌رسد بازنگری در محتوا و روشهای آموزش و توجه به عوامل انگیزشی شرکت کنندگان جهت بهینه نمودن اثربخشی برنامه‌های آموزش مداوم ضروری باشد.

کد مقاله: ۰۱۵۰

بررسی وضعیت آموزش بالینی از دیدگاه مربیان و دانشجویان پرستاری

نویسندگان: یدالله سیاوش‌وهابی، عباس عبادی، عباس تولائی، علیرضا خاتونی، اسمائیل حیدرانیلو، سیدداود تدریسی، علی طیبی، مرتضی خاقانی‌زاده، رمضان رحمانی

کیفیت فرایند ادغام دوره فیزیوپاتولوژی کلیه با درس پاتولوژی کلیه (که برای اولین بار در این دانشگاه انجام شده بود) از دیدگاه دانشجویان اجرا گردید که نتایج آن در این مقاله ارائه می‌شود.

روش مطالعه: جامعه تحقیق در این پژوهش توصیفی - مقطعی کلیه دانشجویان ورودی سال ۸۴ در مقطع فیزیوپاتولوژی (N=4) بودند. نمونه‌گیری به صورت سرشماری انجام و برای گردآوری داده‌ها از یک پرسشنامه سیزده گزینه‌ای خود ساخته دارای طیف لیکرت استفاده شد. پس از تکمیل پرسشنامه توسط دانشجویان داده‌ها گردآوری و با استفاده از آمار توصیفی آنالیز و گزارش گردید. ضمناً نمره کمتر از ۳۱ را معادل کیفیت پایین، نمره ۵۰ - ۳۱ متوسط و نمره بالاتر از ۵۰ کیفیت بالا محسوب شد.

یافته‌ها: ۴۲ نفر پرسشنامه را تکمیل نمودند. ۴۰/۴۷٪ کیفیت ادغام عرضی این دو دوره را زیاد، ۵۲/۳۸٪ متوسط و ۷/۱۴٪ کم برآورده کرده بودند. ۶۹/۲٪ افراد ادغام سایر کورسها را لازم می‌دانستند. کمترین میزان رضایت مربوط به گزینه (افزایش نقش دانشجو در فرایند آموزش بود).

بحث و نتیجه گیری: نتایج پژوهش حاضر نشان داد در مجموع دیدگاه دانشجویان نسبت به ادغام کورس فیزیوپاتولوژی کلیه با درس پاتولوژی کلیه مثبت بوده است. اما این رضایتمندی در مقایسه با دروس دیگر که به روش کلاسیک تدریس می‌شوند بوده و نمی‌توان از عوامل مداخله‌گر به طور قطع چشم‌پوشی کرد، لذا پیشنهاد می‌شود ضمن ادامه برنامه ادغام روشهای دیگری هم برای ارزشیابی برنامه به کار گرفته شود.

کد مقاله: ۰۱۴۹

بررسی تأثیر برنامه‌های مدون آموزش مداوم در میزان آگاهی پزشکان عمومی در دانشگاه علوم پزشکی ساری، ۱۳۸۵

نویسندگان: حمید محمدجعفری، کوروش وحیدشاهی، میترا محمودی، لیلیا شهبازنژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: هدف برنامه‌های آموزش مداوم جامعه پزشکی با هدف ارتقاء دانش و مهارتهای شغلی و بهبود ارائه خدمات بهداشتی - درمانی در کشور در حال اجرا می‌باشد. هدف از انجام این مطالعه تعیین میزان دانش شرکت کنندگان در برنامه‌ها و نیز میزان افزایش آگاهی آنها پس از برگزاری برنامه‌های آموزش مداوم بوده است.

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله

بررسی دیدگاه پزشکان عمومی شهر ساری درباره تغذیه

بالینی در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: کوروش وحیدشاهی، میترا محمودی، لیلا شهبازنژاد،

ناهید رستمیان، سپیده شاکری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: امروزه دانش تغذیه در حفظ سلامت مردم و پیشگیری از بیماری‌ها نقش بسزایی یافته است. در این مطالعه بر آن شدیم تا نظرات پزشکان عمومی را در مورد نیاز به علم تغذیه در عملکرد بالینی آنها و نقش دانشکده پزشکی را در آموزش آن بررسی کنیم.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی پزشکان عمومی شهر ساری شاغل در درمانگاههای خصوصی یا بهداشتی وارد مطالعه شدند. ابزار سنجش در این مطالعه پرسشنامه خود ایفاء بود که شامل ویژگیهای دموگرافیک و سوالاتی در مورد دیدگاه پزشکان عمومی درباره تغذیه بالینی بوده است. پرسشنامه روا بوده و پایایی آن با روش Test-Retest انجام شد و ضریب آلفای ۰/۷ بدست آمد. داده‌ها وارد نرم‌افزار آماری SPSS شده و با استفاده از شاخص‌های آماری توصیفی تحلیل شد.

یافته‌ها: از ۱۰۰ نفر پزشک شرکت کننده در مطالعه ۵۸٪ مرد بودند. ۷۸٪ آنها در مطب یا درمانگاهها فعالیت داشتند. بیش از ۸۰٪ پزشکان نیاز به دانش تغذیه در کار روزمره را زیاد و خیلی زیاد بیان کردند، در حالیکه ۶۶٪ آنها کفایت معلوماتشان جهت پاسخگویی به مشکلات تغذیه‌ای مراجعین را متوسط گزارش کردند. بیش از ۷۰٪ افراد نیز ارائه ۲ واحد برای آموزش تغذیه در حین تحصیل را ناکافی و کیفیت ارائه آنرا نیز متوسط و ناکافی بیان کردند. ۵۹٪ پزشکان آموزش تغذیه را برای کل دوران آموزش (عمومی و تخصصی) لازم دانسته و بهترین شیوه را گذراندن اصول تئوری تغذیه در مقطع علوم پایه و تغذیه بالینی در مقطع کارآموزی آموزش عملی در مقاطع بالینی و در ارتباط با بیمار ذکر کردند.

بحث و نتیجه‌گیری: نیاز بالا به دانش تغذیه در کار روزمره و توانایی متوسط پزشکان در ارائه خدمات تغذیه‌ای به بیماران اهمیت آموزش تغذیه را نمایان می‌سازد که اقدامات و برنامه‌های آموزش تغذیه‌ای مناسب جهت آموزش دانشجویان پزشکی و پزشکان عمومی را می‌طلبد.

مقدمه: پرستاری حرفه‌ای کاربردی است و آموزش بالینی اساس برنامه آموزش را تشکیل می‌دهد. آموزش بالینی به لحاظ اهمیت قلب آموزش حرفه‌ای شناخته شده است، زیرا بیش از نیمی از زمان آموزش دانشجویان پرستاری را تشکیل می‌دهد. هرچه آموزش بالینی پر بارتر باشد آموزش با شتاب و کیفیت مناسب‌تری پیش خواهد رفت. جهت بهبود کیفیت آموزش بالینی، وضعیت آن همواره باید مورد ارزشیابی قرار گیرد. این پژوهش به منظور تعیین وضعیت آموزش بالینی از دیدگاه مربیان و دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله... (عج) در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: پژوهش حاضر یک پژوهش توصیفی - مقطعی است. روش نمونه‌گیری سرشماری که شامل ۵۹ نفر از دانشجویان پرستاری و ۲۱ نفر مربیان پرستاری می‌باشند. اطلاعات توسط یک پرسشنامه ۶ قسمتی شامل اطلاعات دموگرافیک و ۵ حیطه مرتبط با وضعیت آموزش بالینی مشتمل بر اهداف و برنامه آموزشی، مربی، برخورد با دانشجو در محیط بالین، محیط آموزشی و نظارت و ارزشیابی جمع‌آوری شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری تی، آنوا و من‌ویتنی انجام شد.

یافته‌ها: بطور کلی یافته‌های پژوهش نشان داد ۵۲/۹ درصد واحدهای پژوهش وضعیت آموزش بالینی را در حد خوب و ۴۵/۷ درصد در حد متوسط و ۱/۴ درصد در حد ضعیف ارزیابی نمودند. در مورد دانشجویان ۵۵/۱ درصد این وضعیت را در حد متوسط و ۴۲/۸۵ درصد در حد خوب و ۲/۰۴ درصد در حد ضعیف ارزیابی نمودند در مقابل در مورد مربیان ۷۶/۱۹ درصد این وضعیت را در حد خوب و ۲۳/۸ درصد در حد متوسط ارزیابی نمودند. آزمون آماری من‌ویتنی تفاوت دیدگاه دو گروه را معنی‌دار نشان داد ($P < 0/01$). همچنین دیدگاه دانشجویان و مربیان در خصوص وضعیت آموزش بالینی در حیطه‌های اهداف و برنامه آموزش، مربی و نظارت و ارزشیابی تفاوت وجود دارد. ($P < 0/05$)

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج به نظر می‌رسد که بین دیدگاه مربیان و دانشجویان در زمینه وضعیت آموزش بالینی تفاوت وجود دارد. لذا بایستی به دنبال راهکارهایی بود تا این دو دیدگاه به یکدیگر نزدیک شود و کیفیت آموزش بالینی ارتقاء یابد. از جمله این راهکارها می‌توان اساتید با تجربه و توانمند را ذکر کرد.

کد مقاله: ۰۱۵۱

کد مقاله: O152

بررسی توانایی‌های مطالعه و یادگیری دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی ایلام در سال ۱۳۸۲

نویسندگان: لیلا شاولی، معصومه چراغی، مریم جوزای، سجاد علیزاد، امیر عبدالکریمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه: خواندن یک فرایند پیچیده است و شیوهی مطالعه را باید از طریق انتخاب و ترکیب فنون مختلف خواندن برگزید. بکارگیری فنون مطالعه سبب افزایش یادگیری می‌شود. مطالعه شامل تمرکز حین مطالعه، مدیریت زمان، نکته برداری، درک مطلب و ... می‌باشد.

روش مطالعه: تعداد ۱۳۶ پرسشنامه بین دانشجویان که به طور تصادفی انتخاب شده بودند، توزیع گردید. محتوی پرسشنامه‌ها شامل اطلاعات دموگرافیک و مهارت‌های مطالعه‌ای بود که از پرسشنامه مهارت‌های مطالعه‌ای موسسه تحقیقاتی کوک Cook تهیه گردیده بود. روایی و پایایی پرسشنامه توسط متخصص آمار تایید گردید. داده‌ها وارد نرم‌افزار SPSS شده و توسط تست Chi-square از نظر معناداری بررسی شدند.

یافته‌ها: شرکت کنندگان در پژوهش شامل ۴۰ مرد (۲۹/۴٪) و ۹۶ زن (۷۰/۶٪) با میانگین سن ۱۹/۸۸ سال بودند. میانگین معدل دیپلم این افراد ۱۷/۳۷ و معدل ترم گذشته این افراد ۱۵/۹۷ بود. ۱۹/۹۷٪ این افراد حداقل در یک درس مردود شده بودند. میانگین ساعت مطالعه درسی و غیردرسی دانشجویان به ترتیب ۴/۹ و ۱/۱۹ ساعت بود. ۶۸/۴٪ دانشجویان در حین مطالعه نکته‌برداری می‌کنند و ۶۶/۴٪ از بازده مطالعاتی خود رضایت داشتند. براساس تحلیل پرسشنامه‌ها ۶۰/۱٪ دانشجویان در مدیریت زمان، ۴۴/۹٪ در تمرکز، ۵۲/۹٪ در مهارت‌های خواندن، ۲۹/۷٪ در نوشتن نکات حین مطالعه مشکل داشتند. بین جنس با قدرت تمرکز حین مطالعه، معدل با تمرکز و سابقه مشروط شدن با تمرکز رابطه معناداری وجود داشت ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به ضعف دانشجویان در توانایی‌های مطالعه و اهمیت این مطلب در افزایش یادگیری، می‌توان با اضافه نمودن واحد درسی تحت عنوان روش‌های مطالعه یا برگزاری کارگاه‌های مرتبط این توانایی را در دانشجویان افزایش داد.

کد مقاله: O153

بررسی تاثیر مداخله‌ی برنامه University Open Day بر آگاهی و شناخت دانشجویان ورودی سالهای ۸۶-۸۲ از دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: صدیقه شایق، لیلا بذرافکن

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: از سال ۱۳۸۲ پس از اعلام رتبه‌ها به داوطلبان آزمون سراسری از طریق سازمان سنجش، دانشگاه علوم پزشکی شیراز اقدام به برگزاری برنامه University Open Day جهت به نمایش گذاشتن توانمندی‌های دانشگاه و کمک به شناخت رشته‌های مختلف و در نهایت انتخاب رشته به داوطلبان نموده است. این مطالعه با هدف بررسی تاثیر این برنامه بر آگاهی و شناخت دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال ۱۳۸۶ انجام شده است.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی-مقطعی پرسشنامه‌ای در ۲ حیطه مربوط به دانشجویان و کارکنان تنظیم گردید که بصورت حضوری در برنامه Open Day در اختیار کارکنان و در کلاسهای درس در اختیار دانشجویان ورودی سالهای ۸۶-۸۲ کلیه رشته‌ها و مقاطع تحصیلی ساکن استان فارس قرار گرفت و توسط آنان تکمیل شد. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و با بکارگیری آزمون مجذور کای آنالیز واریانس یکطرفه و آمار توصیفی به صورت میانگین، درصد و توزیع فراوانی تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: از ۹۴۰ دانشجوی ورودی سالهای ۸۶-۸۲ کلیه رشته‌ها و مقاطع تحصیلی، ۷۲۲ نفر (۶۷٪) از برنامه Open Day بازدید نکرده و تنها ۲۱۸ نفر (۲۳٪) بازدید کرده‌اند که از این تعداد علت انتخاب رشته ۱۳۲ نفر (۵۹/۲٪) براساس رتبه قبولی در کنکور (بیشترین درصد) و ۶ نفر (۲/۳٪) براساس راهنمایی‌های مسئولین برگزاری Open Day (کمترین درصد)، عامل کمک‌کننده در انتخاب رشته ۱۳۸ نفر (۶۲/۴٪) والدین (بیشترین درصد) و ۱ نفر (۰/۵٪) براساس راهنمایی‌های مسئولین برگزاری Open Day (کمترین درصد) علت انتخاب دانشگاه علوم پزشکی شیراز را ۷۹ نفر (۳۷٪) نزدیکی به محل سکونت و خانواده (بیشترین درصد) و ۲ نفر (۰/۲٪) راهنمایی‌های مسئولین برگزاری برنامه open day (کمترین درصد) عنوان کرده‌اند، براساس نظرات کارکنان نیز برنامه Open Day تا حدودی مفید است.

توجه به دوره‌های آموزشی مجازی، تقویت پایگاه‌های اطلاعاتی مورد استفاده دانشجویان و ساماندهی به وضعیت بودجه و اعتبارات دانشکده در ابعاد آموزش و پژوهش و نهایتاً اقدام در جهت دستیابی به مأموریت اصلی دانشکده در راستای تولید دانش و اشاعه آن از طریق تقویت و حمایت از دانش آموختگان و... که بایستی مورد توجه قرار گیرد.

کد مقاله: O155

بررسی میزان تاثیر دو روش نوین آموزش بهداشت (EBL, PBL) بر آگاهی دانشجویان دانشکده علوم پیراپزشکی و بهداشت مشهد در سال ۸۴

نویسندگان: محمد واحدیان، معصومه سرباز، شمس‌الدین نیکنما، علی فجری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: کاربرد ابداعی الگوهای یاددهی - یادگیری سبب بهبود محسوسی در دستاوردهای آموزشی شده است. از جمله این روش‌های نوین آموزشی روش یادگیری بر مبنای حل مساله (PBL) و روش یادگیری مبتنی بر شواهد (EBL) می‌باشد. در روش PBL فراگیر، هسته اصلی است و این روش فراگیر محور است و فراگیران مسئول یادگیری خویش می‌باشند و احساس مسئولیت به آنچه باید یاد بگیرند دارند که یادگیری را طولانی مدت می‌کند. هدف روش EBL ایجاد تغییرات بینشی عمیق در آموزش از طریق ارائه الگوهای نوین یاددهی و یادگیری است به صورتی که فراگیران به سهولت یادگیری را تجربه کنند و از طریق تحرک انگیزه درونی جهت یادگیری مطالعه عمیق صورت گیرد.

روش مطالعه: برای اجرای این پژوهش ۴۰ نفر از دانشجویان دانشکده علوم پیراپزشکی و بهداشت مشهد به عنوان نمونه مورد پژوهش به دو گروه مساوی تقسیم و هر گروه با یکی از روش‌های آموزشی EBL, PBL در مورد بیماری تالاسمی آموزش دیدند. در ابتدای جلسه اول با استفاده از پرسشنامه شماره ۱ میزان آگاهی دانشجویان در مورد بیماری تالاسمی سنجیده شد و سپس با اجرای جلسات روش‌های آموزشی و درگیر کردن آنها با موضوع تالاسمی، دو جزوه آموزشی در اختیار آنها قرار داده شد. پس از سپری شدن مدت زمان لازم، پرسشنامه شماره ۲ برای سنجش میزان آگاهی دانشجویان از بیماری تالاسمی و نظر آنها در مورد روش آموزشی اجرا شده بررسی شد.

یافته‌ها: در این پژوهش میزان آگاهی دانشجویان در ارتباط با بیماری تالاسمی در قبل و بعد از برگزاری جلسات آموزشی سنجیده شد و ارتباط آن با متغیرهای دموگرافیک مورد بررسی قرار

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج بدست آمده و هزینه‌های صرف شده جهت این برنامه می‌بایست در اجرای آن در سال‌های آینده تجدید نظر گردد و این برنامه به شکلهای دیگری در جهت ارتقاء شناخت داوطلبان نسبت به دانشگاه برگزار گردد

کد مقاله: O154

تدوین شاخص‌های برنامه‌های آموزشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد-Ph.D) براساس الگوی درون‌داد-فرایند و برونداد در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

نویسندگان: شهرام شایان، زهرا محمدزاده، محمدحسن انتظاری، مجید فلاحتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: نظر به اینکه برنامه‌های آموزشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی که از وزارت متبوع ابلاغ می‌شود فاقد بخش ارزشیابی است و برای این منظور تاکنون شاخصهایی طراحی نشده است، این پژوهش در نظر داشته است با تدوین شاخصهای برنامه آموزشی، زمینه را برای انجام ارزشیابی درونی برنامه‌های دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشکده بهداشت فراهم نماید.

روش مطالعه: با استفاده از روش دلفی شاخصهای برنامه آموزشی دوره تحصیلات تکمیلی از طریق بررسی منابع مختلف و تفسیر صاحب‌نظران تعیین و سپس وضعیت موجود با توجه به شاخصهای مشخص شده، تبیین شده است. جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه و مرور متون و اسناد و مدارک، صورت پذیرفته و در قالب جداول و نمودارها ارائه شده است.

یافته‌ها: در این بررسی در مجموع ۱۰۰ شاخص مرتبط با برنامه آموزشی مشخص شده است که در حیطه‌های اعضای هیات علمی، برنامه آموزشی، دانشجو، اعتبارات، امکانات، شاخصهای تشکیلاتی و ظرفیتهای اداری، فضا و تجهیزات، مدیریت برنامه، دانش آموختگان و دانش تولید شده و خدمات علمی تخصصی عرضه شده، مورد بررسی واقع شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج بدست آمده از وضعیت موجود و امکان مقایسه آن در برخی از شاخصها نسبت به چهار سال گذشته، ضمن شناسایی نقاط قوت دانشکده در حیطه‌هایی نظیر اعضای هیات علمی از نظر تعداد و تنوع و مرتبه علمی، و نیز فضای فیزیکی مناسب موجود، لزوم تقویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشکده بهداشت از نظر راه اندازی و تاسیس رشته‌های جدید،

نظارت کامل (۶۸٪) بررسی وضعیت بیمار و نظرخواهی از مددجویان (۵۸٪)، ارزیابی مسمتر حین دوره و ارائه بازخورد (۵۴٪) بود. از نظر دانشجویان، خودارزیابی و نظرخواهی از سایر همکلاسی‌ها از کم اهمیت‌ترین معیارها در ارزشیابی آنان بود.

بحث و نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد در بخش‌های بالینی حیطه کاری دانشجویان به طور واضح برای آنان بیان نشده است و ارزشیابی عملکرد آنان با خطاهایی همراه است که خواستار نظارت کامل مربی و نظرخواهی از گروه‌های مرتبط با خود می‌باشند.

کد مقاله: O157

بررسی عوامل موثر درعلاقه دانشجویان کارشناسی دانشکده علوم پیراپزشکی و بهداشت مشهد به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر در سال ۸۶

نویسندگان: محمد واحدیان، لیلا بیرانوند، سعید ابراهیم‌زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: انسان بطور شگرفی تمایل به یادگیری و افزایش آگاهی خود دارد که گاهی در شرایطی قرار می‌گیرد که ممکن است دستخوش تغییراتی شود یا امکان آن برای او فراهم نشود. محمدرضا حمدی (۱۳۷۷) اعلام کرد که بیشترین علت بیکاری ۴/۴۴٪ مربوط به عدم نیاز سازمانهای دولتی، ۶/۳۵٪ ادامه تحصیل، ۱۳٪ خدمت نظام وظیفه، ۱/۲٪ عدم علاقه به کار در رشته تحصیلی خود و ۸/۶٪ علت نامعلوم می‌باشد. دکتر نعمت بیلان (۱۳۷۹) در بررسی چشم‌انداز آینده تحصیلی دانشجویان دوره‌ی دکترای عمومی اعلام کردند: بین ۹۶-۷۹٪ دانشجویان امنیت شغلی را در گرو بازار کار و محیط کار مناسب و ثبات کافی قوانین دانسته و ۹۳-۸۱٪ تولید انبوه نیروی انسانی و عدم تضمین شغلی را عامل خطر ساز برای امنیت شغلی نام برده‌اند.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی است. جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات جهت توصیف و مقایسه عوامل موثر در علاقه دانشجویان به ادامه تحصیل بوده است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه مشتمل بر ۴۰ سوال که در آن علاوه بر مشخصات فردی، از وضعیت اقتصادی و وضعیت سکونت و رضایتمندی ایشان از رشته تحصیلی شان نیز سوالاتی شده است.

یافته‌ها: حدود دو سوم دانشجویان قصد دارند بلافاصله بعد از فارغ‌التحصیلی در این مقطع وارد محیط کار شوند. آزمون آماری کای دو ارتباط معنی‌داری را بین سن، مقطع، رشته، تاهل و جنس دانشجویان و نظر آنان درباره اینکه بلافاصله بعد از فارغ‌التحصیلی

گرفت که ارتباط معنی‌داری بین میزان آگاهی دانشجویان قبل و بعد از برگزاری جلسات آموزشی در مورد بیماری تالاسمی مشاهده شد. اختلاف معنی‌داری بین میانگین میزان آگاهی دانشجویان قبل و بعد از برگزاری جلسات آموزشی به روش PBL در مورد بیماری تالاسمی مشاهده گردید. اختلاف معنی‌داری بین میانگین میزان آگاهی دانشجویان قبل و بعد از برگزاری جلسات آموزشی به روش EBL در مورد بیماری تالاسمی مشاهده گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: بکارگیری روشهای آموزشی مشارکتی، برای آموزش مردم تحصیلکرده علی‌الخصوص گروههای مانند دانشجویان، باعث درگیر کردن بیشتر آنها با موضوعات آموزشی شده و زمینه خودآموزی را برای آنها در سایر موضوعاتی که با آنها مواجه می‌شوند فراهم می‌کند.

کد مقاله: O156

بررسی روش مطلوب ارزشیابی دانشجویان در دوره‌های بالینی

نویسندگان: علیرضا شعوری بیدگلی، مریم طبیبی، محمد عباسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: دوره‌های بالینی در کسب شایستگی و مهارتهای حرفه‌ای نقش عمده‌ای دارد و میزان تسلط دانشجو در رابطه با مهارتها باید مورد ارزشیابی و اصلاح قرار گیرد. استفاده از نظرات دانشجویان به عنوان گروه هدف در ارزشیابی دوره‌های بالینی و اهمیت آن در بهبود روند آموزش منجر شد که مطالعه حاضر با هدف روش مطلوب ارزشیابی دانشجو در دوره‌های بالینی از دیدگاه دانشجویان انجام گیرد.

روش مطالعه: این پژوهش توصیفی روی ۳۰ دانشجوی سال آخر پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه شامل معیارها و روشهای ارزشیابی دانشجویان بود. روایی پرسشنامه از طریق محتوایی و پایایی به روش آزمون مجدد و همسانی درونی تأیید شد. ویژگیهای فردی و تحصیلی و معدل نمرات کارآموزی نیز از طریق پرسشنامه جمع‌آوری گردید.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌ها، مناسبترین روش در ارزشیابی دانشجویان از دیدگاه آنان (۷۰٪) ثبت مهارتها توسط دانشجو در دفترچه تهیه شده توسط مربی بود که با ذکر تاریخ و امضاء مربی تکمیل می‌شود. بقیه دانشجویان استفاده از روش مشاهده‌ای مربی بر اساس چک لیست را مطلوب عنوان کرده بودند. معیارهای مهم از دیدگاه اکثر دانشجویان (۱۰۰٪) مشخص کردن اهداف دوره و وظایف دانشجو (۱۰۰٪)، نظرخواهی از پرسنل و مسئول بخش بالینی (۶۰٪)،

مثبت ارزیابی شده است، توصیه می‌شود از موسیقی‌های ملایم، بدون کلام، سنتی، مذهبی و پاپ در این رابطه استفاده شود.

کد مقاله: ۰۱۵۹

بررسی محدودیتهای خاص آموزش الکترونیکی

نویسندگان: حکیمه واحدپرست، فرحناز کمالی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: با گسترده شدن فناوری اطلاعات و نفوذ وسایل ارتباط از راه دور به عمق جامعه، ابزارها و روشهای آموزش نیز دچار تحول شدند. تحول این ابزارها و روشها در جهتی است که هر فرد در هر زمان و هر مکان بتواند با امکانات خودش و در زمانی که خودش مشخص می‌کند مشغول یادگیری شود. آنچه که مهم است آگاهی علاقمندان از نوع این سیستمها و انتخاب صحیح و نحوه استفاده درست از آنها است. این سیستمها بعضاً می‌توانند جایگزین کلاسهای حضوری هم باشند. در یک جمله می‌توان گفت E-Learning آوردن یادگیری برای مردم است به جای آوردن مردم برای یادگیری. آموزش الکترونیکی روز به روز محبوبتر شده و تاکید بر فواید آن دارند. ولی آیا این بدان معنی است که آموزش الکترونیکی محدودیتی ندارد؟ بنابراین این مقاله با هدف کلی تعیین محدودیت‌های ویژه آموزش الکترونیکی طرح‌ریزی شد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه مروری است که از طریق جستجو در اینترنت و پس از بررسی سیستماتیک روی بیش از ۳۰ مقاله علمی خارجی و داخلی که دارای روایی و پویایی در مورد محدودیت‌های آموزش الکترونیکی بحث نموده بودند انجام شد.

یافته‌ها: آموزش الکترونیکی از یک واژه قدیمی که آموزش از راه دور نامیده می‌شد گرفته شده است. در سالهای نه چندان دور آموزش از راه دور مطرح شد. با پیشرفت تکنولوژی و از همه مهمتر ارزاتر شدن هزینه استفاده از تکنولوژی، استفاده از ابزارهای جدیدتر برای انتقال دانش مطرح شد. با به وجود آمدن و گسترش اینترنت این پدیده جدی‌تر دنبال شد و ابزارها و روشها و استانداردهایی برای آموزش الکترونیک مطرح و هر روز اصلاحات جدیدتری در این زمینه انجام می‌شود. این نوع آموزش باعث توجه خیلی از افراد گردید در سال ۲۰۰۲ در تجارت جهانی بیش از ۲۰

در این مقطع وارد محیط کار شوند نشان می‌دهد و بیش از دوسوم دانشجویانی که رشته تحصیلی شان را خود انتخاب کرده‌اند دوست دارند بعد از فارغ‌التحصیلی در رابطه با رشته خود کار کنند.

بحث و نتیجه‌گیری: توجه بیشتر مسئولان آموزش به نحوه پذیرش دانشجو و فراهم نمودن امکانات لازم جهت تسهیل در امر تحصیل دانشجویان لازم است. نتایج این تحقیق در طرح ریزی و اجرای برنامه ریزی آموزشی مورد توجه مسئولان امر برنامه‌ریزی، مجریان، اساتید و مربیان قرار می‌گیرد. همچنین در جهت تقویت عوامل مفید و کاهش عوامل منفی موثر بر علاقه دانشجویان به ادامه تحصیل می‌تواند موثر باشد.

کد مقاله: ۰۱۵۸

موسیقی: تحریک یادگیری

نویسندگان: علیرضا شعوری‌بیدگلی، مریم طیبی، محمد عباسی، کبری آخوندزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: استفاده از موسیقی برای تحریک یادگیری توجه صاحب‌نظران تعلیم و تربیت را جلب نموده است. در مطالعات گذشته فواید موسیقی در تحریک ذهنی، افزایش حافظه و تمرکز و بالا بردن ضربان قلب و تنفس نشان داده شده است. در این راستا مطالعه حاضر با هدف تعیین نظرات دانشجویان پرستاری در رابطه با گوش دادن موسیقی و یادگیری انجام شد.

روش مطالعه: این تحقیق توصیفی روی ۳۸ نفر از دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم و با استفاده از پرسشنامه انجام شده است. سوالات شامل نقطه نظرات دانشجویان در رابطه با تاثیر موسیقی بر حافظه و تمرکز، شرایط و زمان استفاده از موسیقی در کلاس درس بود.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌های پژوهش اکثریت دانشجویان (۱۰۰٪) با گوش دادن به موسیقی آرامش و ۶۲٪ تمرکز بیشتری پیدا می‌کردند. زمان مناسب برای گوش دادن به موسیقی در ۹۲٪ موارد وسط ساعت تدریس و بقیه در ابتدای کلاس ذکر شده بود. نوع مناسب موسیقی از دیدگاه اکثر دانشجویان پاپ و مدت مناسب آن (۶۸٪) ۱۰-۵ دقیقه بود. ۶۵٪ دانشجویان استفاده از موسیقی را برای همه دروس، ۲۰٪ برای دروس تخصصی و ۲۵٪ برای دروس عمومی پیشنهاد کرده بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجا که موسیقی در ایجاد تمرکز و خلاقیت، کاهش تنش و ایجاد آمادگی یادگیری نقش مهمی دارد و دیدگاه اکثر دانشجویان نسبت به کاربرد آن در پیشبرد یادگیری

کد مقاله: O160

ارائه درسنامه: ارتقاء یادگیری

نویسندگان: علیرضا شعوری بیدگلی، مریم طیبی، محمد عباسی،

مریم جعفریان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: فقدان و کمبود منبع آموزشی مناسب و ارائه‌کننده صرف‌فصل‌های جدید باعث سردرگمی دانشجویان می‌شود. جهت احتراز از جزوه‌نویسی و جزوه‌خوانی و کاهش مشکلات دانشجویان در آمادگی برای امتحانات، مطالعه حاضر به منظور دانشجویان در رابطه با ارائه درسنامه انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی روی ۳۰ نفر دانشجوی پرستاری ترم آخر دانشکده پرستاری قم انجام شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده شد که شامل سوالاتی در رابطه با چگونگی، مزایا و معایب درسنامه بود.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌های پژوهش مهمترین معیارها در تدوین درسنامه از دیدگاه دانشجویان، داشتن خودآزمایی در پایان فصل (۹۸٪)، خلاصه‌بندی و تهیه چکیده (۸۲٪)، استفاده از شکل و تصویر (۸۴٪)، الگوریتم و نکته پردازی (۸۰٪) معرفی منابع بیشتر جهت مطالعه (۷۸٪) بود. ۹۸٪ دانشجویان تهیه درسنامه برای دروس نظری را پیشنهاد کردند. بنابر نظرات اکثر دانشجویان (۷۰٪) بهتر است دروس پایه و عمومی در اولویت درسنامه قرار گیرند. بیشتر دانشجویان ۹۰٪ ارائه درسنامه را عاملی در جهت کاهش انگیزه برای مطالعه بیشتر نمی‌دانستند و پرداخت هزینه (۶۰٪) را به عنوان مشکل جهت دریافت درسنامه ذکر نکرده بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجا که بر اساس نظرات دانشجویان آنان در آمادگی برای دروس پایه و عمومی جهت امتحانات دچار مشکل بوده و منبع خلاصه و جامعی وجود نداشته است و هیچ یک از معایب تعیین شده را عاملی جهت دریافت آن نمی‌دانستند، به نظر می‌رسد ارائه درسنامه می‌تواند در تعیین محتوای مناسب آموزشی و کاهش سردرگمی، جزوه‌نویسی و آمادگی برای امتحانات اقدام مفیدی باشد.

بیلیون دلار از این نوع آموزش در آمریکا سود حاصل شد. پذیرش این نوع آموزش محدودیتی برای فراگیران نداشت. آموزش الکترونیکی مورد توجه نسل جوان بخصوص ۱۶-۱۸ ساله نیز قرار گرفت و مشتاقانه به سمت آموزش الکترونیکی شتافتند. علی‌رغم این مقبولیت رایج آموزش الکترونیکی نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که مهمترین محدودیت آن عدم مهارت در کار با کامپیوتر توسط فراگیران آموزش الکترونیکی است. نتایج نشان داد که عدم برخورد و تقابل استاد و فراگیر... از محدودیت‌های دیگر برای آموزش است. در این مقاله سعی شده بطور مختصر در مورد مفاهیم آموزش الکترونیکی، میزان استفاده از آن در کشورهای مختلف دنیا، رابطه و مقایسه آن با آموزش سنتی، تاثیر در اقتصاد، مزیت‌های آموزش الکترونیکی و به تفصیل در مورد محدودیت‌های ویژه آموزش الکترونیکی (محدودیت‌های تکنولوژی، محدودیت‌های برنامه‌ای، دوره‌های آموزشی، عدم وجود تشویق و انگیزه...) بحث شود.

بحث و نتیجه‌گیری: باید توجه داشت آموزش الکترونیکی و تعامل آن با آموزش سنتی، مقوله‌ایست که می‌بایست بیش از پیش به آن توجه نمود. هر روزه در کلان شهرهایی مانند تهران هزینه‌های هنگفتی بابت رفت و آمد شهری دانشجویان و دانش‌آموزان، آلودگی محیطی و صوتی، مخارج تحصیل و ... پرداخت می‌گردد. همچنین اثرات مخرب مهاجرت بین شهری و بین‌المللی را نباید از ذهن دور داشت. نتایج پژوهش‌ها نشان داد که برای فراگیران این آموزش نیاز به آموزش‌های مقدماتی خاص در مورد مهارت‌های تکنولوژی کامپیوتر دارند تا بتوانند از محیط آموزش الکترونیکی استفاده نمایند و سایر محدودیت‌ها مثل عدم تقابل با استاد، فقدان واکنش‌های فیزیکی، پهنای باند، عدم به رسمیت شناختن رشته‌های آموزش الکترونیکی ... می‌باشد. دولت می‌بایست با فراهم کردن زیر ساخت‌های مناسبی چون: خطوط اینترنت پر سرعت، ارائه خدمات سخت افزاری و نرم‌افزاری مناسب و ارزان، حمایت از افرادی که موسسین اینگونه پروژه‌های علمی هستند و تبلیغ آموزش الکترونیکی در بین مردم بستر مناسبی را برای رشد و ارتقاء سطح علمی کشور با استفاده از امکانات روز به وجود آورد.

کد مقاله: ۰۱۶۱

بررسی علل نارضایتی دانشجویان پرستاری از ارزشیابی آنان توسط اساتید در دوره های بالینی ۱۳۸۶

نویسندگان: علیرضا شعوری بیدگلی، مریم طیبی، ناهید مهران

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: آموزش بالینی به منظور کسب مهارت و شایستگی حرفه‌ای توسط دانشجویان انجام می‌شود. ارزشیابی بالینی به عنوان یکی از معیارهای مهم در ایجاد انگیزش و بازخورد مناسب به دانشجو و نیز مشخص کردن سطح دانش و عملکرد حرفه‌ای حائز اهمیت است. مطالعات گذشته، نارضایتی و خطا در ارزشیابی عملکرد دانشجویان در دوره‌های بالینی را نشان داده است، لذا پژوهش حاضر به منظور تعیین علل نارضایتی دانشجویان پرستاری از ارزشیابی آنان توسط اساتید در دوره‌های بالینی انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی روی ۴۵ نفر از دانشجویان پرستاری سال دوم تا چهارم که به صورت تصادفی انتخاب شدند، انجام شد. ابزار پژوهش پرسشنامه شامل مشخصات فردی، وضعیت تحصیل، مقطع تحصیلی و علل نارضایتی آنان از نمرات کارآموزی بود. جهت تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که علل بسیار مهم نارضایتی دانشجویان از دیدگاه آنان تعداد زیاد دانشجو در دوره های کارآموزی (۵۰٪)، مشخص نبودن محتوی و اهداف دوره (۴۵٪) بوده است. فراموشی فعالیتهای دانشجو و عدم ثبت آن توسط مربی (۱۰۰)، کمبود بیمار و بخش‌های تخصصی و اقدامات مراقبتی (۸۲٪)، عدم تسلط مربی در آموزش (۷۸٪)، عدم نظارت (۷۴٪)، فعال نبودن مربی در آموزش (۶۴٪)، تمایل استاد به دادن نمره حد وسط به همه دانشجویان (۶۰٪) از علل مهم نارضایتی عنوان شده بود. از دیدگاه آنان معیارهای دارای اهمیت کم شامل توجه مربی به معیارهای غیرعملکردی (۵۵٪)، حس رقابت بین دانشجویان (۴۲٪)، تمرکز دانشجو بر کسب نمره به جای مهارت (۴۲٪) بود. عدم شناخت دانشجو توسط مربی به نام و چهره در ۵۲٪ نمونه‌ها به عنوان معیار بسیار کم اهمیت ذکر شده بود. بین علل مهم نارضایتی و مقطع تحصیلی دانشجویان رابطه وجود داشت.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اهمیت ارزشیابی در تعیین میزان دستیابی به اهداف آموزش بالینی و نقش نمره به عنوان بازخورد و انگیزش در دانشجو، تاکید بر علل نارضایتی دانشجویان به مریان و افزایش مهارت مریان در امر آموزش و ارزشیابی ضروری می‌باشد.

کد مقاله: ۰۱۶۲

بررسی دیدگاه دانشجویان مقاطع بالینی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایلام پیرامون میزان کاربرد دروس علوم پایه در بالین

نویسندگان: مهدی شفیعی، یوسف فتح‌اللهی، مریم دارش، امیر عبدالکریمی، سجاد علیزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایلام

مقدمه: بحث پیرامون کاربردی بودن دروس و مفاهیم علوم پایه در مباحث بالینی سالهاست که مورد نقد و بررسی قرار می‌گیرد. هدف از این مطالعه بررسی نظر دانشجویان مقاطع فیزیوپاتولوژی، استاچر و اینترن دانشگاه علوم پزشکی ایلام پیرامون میزان کاربرد دروس علوم پایه در بالین در سال ۱۳۸۷ می‌باشد.

روش مطالعه: در این پژوهش تعداد ۸۸ پرسشنامه که شامل ۶ پرسش دموگرافیک و ۲۱ پرسش پیرامون کاربردی بودن دروس علوم پایه و واحدهای آن بود، در بین دانشجویان پزشکی مقاطع بالینی توزیع گردید. روایی و پایایی پرسشنامه توسط اساتید آمار تایید شد. داده‌ها وارد نرم افزار SPSS شده و توسط تست Chi-Square معناداری متغیرها مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: شرکت کنندگان شامل ۱۸ مرد (۲۲/۵٪) و ۶۲ زن (۷۷/۵٪) با میانگین سن ۲۳/۲۱ سال میانگین نمره آزمون جامع علوم پایه ۱۲۸/۰۴ بودند. ۷۰٪ از دانشجویان اعتقاد داشتند آناطومی پرکاربردترین درس در علوم بالینی می‌باشد و در رتبه‌های بعدی زبان انگلیسی و ترمینولوژی و درس پاتولوژی به ترتیب از نظر ۶۸/۲٪ و ۲۹/۵٪ دانشجویان قرار داشتند. بیوشیمی و انگل‌شناسی کم کاربردترین دروس در علوم بالینی عنوان شدند. در مورد دروس عملی نیز آزمایشگاه فیزیولوژی و آزمایشگاه انگل‌شناسی به ترتیب پرکاربردترین و کم‌کاربردترین دروس در مقاطع بالینی اعلام گردیدند. تنها ۱۱/۶٪ دانشجویان آزمون جامع علوم پایه را معیار مناسبی جهت سنجش دانش دانشجویان می‌دانستند و ۲۵/۶٪ دانشجویان گذراندن دوره‌ی علوم پایه را کاملاً ضروری دانستند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج این پژوهش تغییر سیستم آموزش دروس از حالت تئوری صرف به حالت کاربردی ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: ۰۱۶۳

ارزیابی نظرات دانشجویان پزشکی ورودی ۸۷ از کارگاه مهارتهای زندگی

نویسندگان: حمیده هریرچی، داریوش سوادی اسکویی، سکینه حاج ابراهیمی، سعید ثمودی، ملکه علمی، زهرا شیرزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: دانشجویان پزشکی به دلایل متعدد از جمله سنگینی حجم دروس در معرض انواع تهدیدها هستند. به منظور آشنایی دانشجویان با برخی از این موارد کارگاه مهارتهای زندگی در اولین روزهای سال تحصیلی برای دانشجویان ورودی ۸۷ برگزار شد.

روش مطالعه: چک لیستی شامل مواردی نظیر ارزیابی کلی، زمان برگزاری و ... به کلیه دانشجویان داده شد و نتایج مورد آنالیز قرار گرفتند.

یافته‌ها: از نظر زمان برگزاری ۴۰٪ گزینه بسیار خوب و ۴۰٪ خوب، محل برگزاری ۲۳٪ خوب و ۲۲٪ بسیار خوب، انجام منظم برنامه ۴۵٪ بسیار خوب و ۴۰٪ خوب، شرایط محیطی ۳۸٪ خوب و ۳۶٪ بسیار خوب، مفید بودن برنامه ۴۷٪ بسیار خوب و ۳۴٪ خوب و از نظر ارزیابی کلی ۴۰/۶٪ گزینه بسیار خوب و ۳۱/۴۳٪ خوب را انتخاب نمودند.

بحث و نتیجه گیری: به نظر می‌رسد برگزاری کارگاه مهارتهای زندگی با اصلاح برخی قسمت‌ها و مشخصات برنامه، ضروری و مفید بوده و نقش سازنده آن در پیگیری دانشجو در سالهای بعد مشخص می‌شود.

کد مقاله: ۰۱۶۴

پوشه آموزشی (teaching portfolio)، روشی برای ارزیابی دانش پژوهی در آموزش

نویسندگان: فروزان شکوه

آدرس: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

مقدمه: توجه بیش از پیش به کیفیت آموزش در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، تعهد بیشتر آنان را به بهبود و ارتقاء آموزش نوید می‌دهد. یکی از راههای ارتقاء کیفیت آموزش، مستند ساختن کیفیت و کمیت آموزش توسط مدرس است. روش پوشه آموزشی در سالهای اخیر به عنوان یک روش نوآور به منظور خلاصه‌سازی و تدوین تجربیات موثر آموزشی و برای قدرت بخشیدن و مسلط ساختن استاد بر زندگی حرفه‌ای خویش معرفی

شده است. جمع‌آوری شواهد پیرامون توانایی آموزشی استاد، نظم و ارتباط، مستندی زنده و پویا و فرصت بازاندیشی را میتوان به عنوان برخی از مزایای پوشه آموزشی برشمرد.

روش مطالعه: در هر پوشه آموزش حداقل سه بخش اصلی وجود دارد که عبارتند از: ۱- مسئولیتهای آموزشی ۲- فلسفه و اهداف آموزشی ۳- شواهد آموزش موثر. برای تهیه یک پوشه آموزشی مفید باید گامهای زیر را طی نمود: ۱- تعیین چارچوب و ساختار پوشه آموزشی مشتمل بر مستندات اولیه آموزش و تواناییهای تدریس ۲- تکمیل مستندات و شواهد محکم و استفاده از نتایج تجربیات گذشته به منظور دستیابی به راهکارهای جدید جهت توسعه مهارت‌ها و تواناییهای تدریس در آینده ۳- شکل‌گیری شواهد و مستندات و ترجمه آنها به صورت دیدگاه مدرس در زمینه سبک تدریس و اصول آموزش پربار ۴- به اشتراک گذاشتن تجربیات

یافته‌ها: چون تدریس یک فعالیت حرفه‌ای و علمی است، اساس آن بر بازاندیشی پیرامون اهداف و وسیله مبتنی است و شکل‌گیری آن به تفسیر فرد از سه عنصر حاکم بر عملکرد خویش یعنی ارزشهای فردی و اهداف آموزش، قلمرو و گستره فعالیت‌ها و رویکردها و روشهای تدریس وابسته است. مجموعه بدست آمده از نظرات و دیدگاهها و رویکردها و مهارتهای فردی نسبت به تدریس سرمایه با ارزشی را شکل میدهد که به آن سرمایه آموزش اطلاق می‌گردد.

بحث و نتیجه گیری: چارچوب هر پوشه آموزشی می‌تواند متفاوت باشد، اما برای اینکه پوشه آموزشی اثربخش باشد باید حاوی اطلاعات مناسب بوده و به خوبی سازماندهی شده باشد. یک پوشه آموزشی خوب پوشه‌ای است که دارای بیانات واضح و شفاف پیرامون فلسفه و اهداف و مسئولیتهای آموزشی است و مشتمل بر شواهد مستدل و مستحکم حاکی از دستیابی به این اهداف است. پوشه آموزشی مجموعه‌ایست پویا و مستند که لازم است بطور مداوم به روز گردد.

کد مقاله: ۰۱۶۵

نظرسنجی برنامه درسی رشته اتاق عمل از نظر دانشجویان کاردانی در دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: فریبا هاشمی، فاطمه زارعی، هادی مرشدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

کد مقاله: 0166

مقایسه سه روش سخنرانی، سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و یادگیری بر اساس حل مسأله در آموزش دروس اختصاصی علوم پایه پزشکی از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی مشهد

نویسندگان: زهرا نیک فرجام، تکتم مسعودی، اکبر درخشان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: در اکثر دانشگاه‌های دنیا یادگیری بر اساس حل مسأله جایگزین تدریس سنتی شده است. به همین منظور در این مطالعه، در حوزه آموزش دروس اختصاصی علوم پایه به دانشجویان پزشکی سه روش سخنرانی، سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و یادگیری بر اساس حل مسأله مقایسه گردیده است.

روش مطالعه: نوع مطالعه توصیفی - مقطعی بوده و جامعه آماری ۳۵ نفر از دانشجویان ورودی مهر ۸۵ میباشند که به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. روش جمع‌آوری داده‌ها تکمیل پرسشنامه بود و از دانشجویان خواسته شد در رابطه با هریک از دروس تخصصی مقطع علوم پایه شامل: آناتومی، بافت‌شناسی، جنین‌شناسی، بیوشیمی، ایمنی‌شناسی، ویروس‌شناسی، باکتری‌شناسی، انگل‌شناسی، فیزیولوژی، فیزیک پزشکی ژنتیک، پاتولوژی و تغذیه بهترین شیوه تدریس را از میان موارد: سخنرانی، سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و یادگیری بر اساس حل مسأله، انتخاب نمایند. سپس آنالیز داده‌ها با نرم‌افزار SPSS انجام شد.

یافته‌ها: شیوه سخنرانی در دروس فیزیک پزشکی (۵۲٪) و بافت‌شناسی (۴۵/۴۵٪)، سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ، در دروس بیوشیمی (۳۷/۹٪) و تغذیه (۳۵/۳٪) یادگیری بر اساس حل مسأله، در دروس ایمنی‌شناسی (۶۱/۵٪)، انگل‌شناسی (۶۰/۷۰٪)، باکتری‌شناسی (۵۹/۲٪)، ژنتیک (۵۸/۳٪)، پاتولوژی (۵۴/۳٪)، فیزیولوژی (۵۰٪)، جنین‌شناسی (۴۸/۳۸٪)، آناتومی (۴۶/۴٪) و ویروس‌شناسی (۴۵/۴۵٪) به عنوان بهترین شیوه‌های تدریس برگزیده شدند.

بحث و نتیجه‌گیری: از دیدگاه دانشجویان بهترین شیوه تدریس در ۷۰٪ از دروس تخصصی مقطع علوم پایه، یادگیری بر اساس حل مسأله می‌باشد. با توجه به این علاقه‌مندی و از آنجا که در سیستم آموزشی کنونی مطالب به صورت سنتی سخنرانی ارائه می‌شوند، توجه به روش‌های نوین آموزشی می‌تواند مثر باشد.

مقدمه: هدف از ارزیابی برنامه درسی ایجاد مبنایی برای اتخاذ تصمیم درباره نیاز به تغییر و تعیین جهت آن است. دستاوردهای این ارزیابی، ارتقاء یادگیری دانشجویان، اجرای عناوین حوزه‌های یادگیری کلیدی و ایجاد خدمات حمایتی از برنامه درسی توسط دانشکده‌ها است. این ارزیابی ممکن است بر برنامه‌های درسی دانشکده، واحدها، و یا فعالیتها تمرکز داشته باشد. ارزشیابی‌های منظم و جامع منجر به ایجاد برنامه‌های به روز، مرتبط و حساس به تغییرات نیاز دانشجویان، ذینفعان و جامعه میگردد. در این مطالعه برنامه درسی رشته اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی قزوین در دروس عمومی علوم پایه و تخصصی به تفکیک از نظر دانشجویان، مورد بررسی قرار گرفت.

روش مطالعه: مطالعه حاضر یک پژوهش توصیفی بوده که در سال ۱۳۸۷ انجام شد. روش نمونه‌گیری سرشماری و شامل تمامی دانشجویان ترم چهارم و پنجم کاردانی اتاق عمل به تعداد ۲۷ نفر در دانشگاه علوم پزشکی قزوین بوده است. پرسشنامه‌ای مشتمل بر ۵ بخش توسط محققین تنظیم شده است که در اختیار کلیه دانشجویان رشته اتاق عمل قرار گرفت. داده‌ها توسط پرسشنامه جمع‌آوری و با نرم‌افزار SPSS پردازش و با آزمونهای مجذور کای تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌ها حاکی از آن بودند که ارتباطی بین معدل کل واحدهای مورد پژوهش و نظرات ایشان در رابطه با کاربرد و ارتباط دروس عمومی علوم پایه، دروس اصلی و تخصصی رشته کاردانی اتاق عمل وجود نداشته است. همچنین یافته‌ها نشان دادند که ۵۵/۶ درصد افراد ارتباط محتوی دروس عمومی کاردانی اتاق عمل را با اهداف آن متوسط و ۴۴/۴ درصد این ارتباط را خوب می‌دانستند. همچنین از نظر ۵۱ درصد دانشجویان ارتباط محتوی دروس علوم پایه این رشته با اهداف تعیین شده متوسط ارزیابی شد و ۷۰ درصد دانشجویان ارتباط محتوی دروس علوم پایه با دروس اصلی این رشته را متوسط ارزیابی کردند. حدود ۸۲ درصد دانشجویان میزان کاربرد دروس تخصصی رشته خود را مطلوب ارزیابی کردند.

بحث و نتیجه‌گیری: به طور کلی یافته‌های حاصل از پژوهش حاکی از آن بود که اکثریت دانشجویان (۶۳ درصد) کاربرد و ارتباط دروس ارائه شده در رشته اتاق عمل را با اهداف رشته مطلوب ارزیابی نمودند. به نظر می‌رسد ایجاد بازنگری و تغییرات اساسی در برنامه درسی رشته اتاق عمل ضروری نبوده و در حد مقطع کاردانی کفایت می‌کند.

کد مقاله: ۰۱۶۷

بررسی مقایسه‌ای وضعیت روانی دانشجویان سال اول و آخر کارشناسی و بالاتر گروه پزشکی و غیرپزشکی دانشگاه ولی عصر و دانشگاه علوم پزشکی شهر رفسنجان

نویسندگان: مریم شهابی نژاد، اسماعیل کریم قاسمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

مقدمه: حل مسائل و مشکلات جوانان یکی از اولویتهای مهم هر جامعه‌ای به شمار می‌رود. دانشجویان به عنوان قشری از جامعه جوان، سازندگان فردی کشور هستند. از این رو سلامت روانی آنان اهمیت ویژه‌ای برای جامعه دارد. هدف، مقایسه وضعیت روحی روانی دانشجویان گروه پزشکی و غیرپزشکی می‌باشد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی می‌باشد که با استفاده از روش سرشماری کلیه دانشجویان سال اول و سال آخر کارشناسی و بالاتر دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه ولی عصر به عنوان نمونه انتخاب و پرسشنامه SCL-90-R استاندارد، توسط اساتید مشاور و یا محقق در اختیار نمونه‌ها قرار گرفت و پس از پاسخگویی بلافاصله دریافت گردید سپس داده‌ها با نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل آماری شد و با بیان توزیع فراوانی داده‌ها و آزمونهای آماری t مستقل ANOVA و بن فرونی به سوالات پژوهش پاسخ داده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که میانگین نمرات اختلال در هر ۹ مورد در دانشجویان گروه غیرپزشکی بالاتر از دانشجویان گروه پزشکی می‌باشد و در سال اولی‌ها بیشتر از سال آخری‌ها می‌باشد. بین میزان حساسیت بین فردی، ترس مرضی، پرخاشگری، پارانوایا، افسردگی، خود بیمار انگاری، روان پریشی، اضطراب و وسواس در دانشجویان گروه پزشکی و گروه غیرپزشکی با $(P < 0/05)$ اختلاف معنی دار می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج مشخص شد که وضعیت روحی- روانی دانشجویان به خصوص دانشجویان گروه غیرپزشکی سال اول مطلوب نمی‌باشد.

کد مقاله: ۰۱۶۸

مقایسه بهترین شیوه ارزشیابی در دروس اختصاصی مقطع علوم پایه از دیدگاه اساتید و دانشجویان در دانشکده پزشکی مشهد

نویسندگان: تکتم مسعودی، زهرا نیک فرجام، اکبر درخشان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: ارزشیابی یکی از مولفه‌های مهم در فعالیتهای آموزشی است و به کمک آن می‌توان به نقاط ضعف و قوت برنامه آموزشی پی برد و راهکار مناسب را در جهت حل مشکلات ارائه نمود. در این مطالعه سعی بر آن است که به سنجش دیدگاه اساتید و دانشجویان در رابطه با بهترین شیوه ارزشیابی در دروس مقطع علوم پایه دوره پزشکی عمومی بپردازیم.

روش مطالعه: این پژوهش به صورت توصیفی-مقطعی با تکمیل پرسشنامه توسط ۲۰ نفر از اساتید و ۵۰ نفر از دانشجویان مقطع علوم پایه ورودی مهر ۸۵ انجام گرفت و آنالیز توسط نرم‌افزار SPSS صورت گرفت.

یافته‌ها: از دیدگاه اساتید و دانشجویان از بین عوامل: نمره ارزشیابی پایان ترم، نمره ارزشیابی در طول ترم، فعالیت‌های پژوهشی مرتبط، شرکت فعالانه حین تدریس و حضور در کلاس، بایستی نمره ارزشیابی پایان ترم، در تمامی دروس اختصاصی علوم پایه، بیشترین درصد نمره ارزشیابی نهایی را با میانگین $61/18\%$ (از دیدگاه اساتید) و $69/46\%$ (از دیدگاه دانشجویان) به خود اختصاص دهد و در رابطه با ارزشیابی پایان ترم، دانشجویان در هیچ یک از دروس به پرسش شفاهی و matching items درصدی را اختصاص ندادند. از نظر دانشجویان در درس فیزیک پزشکی از موارد: سوالات جواب کوتاه، سوالات تشریحی، چندگزینه‌ای و key feature، سوالات چند گزینه‌ای به عنوان بهترین شیوه ارزشیابی می‌باشند (100%) و در سایر دروس ترکیبی از موارد فوق با توجه به این نکته که سوالات چندگزینه‌ای با میانگین $68/64\%$ بیشترین حجم سوالات را شامل شوند. از دیدگاه اساتید در تمامی دروس امتحان بایستی تلفیقی از انواع سوالات ذکر شده را شامل باشد، با توجه به این که سوالات چند گزینه‌ای باز هم با میانگین 60% بیشترین حجم سوالات را تشکیل می‌دهند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نقطه‌نظر مشترک اساتید و دانشجویان به اهمیت امتحانات پایان ترم و نتایج حاصل از بهترین شیوه سوالات در امتحانات پایان ترم بایستی درصدد استانداردسازی هر چه بیشتر این امتحانات برآیم.

کد مقاله: ۰۱۶۹

بررسی مشکلات آموزش بالینی کارآموزی در عرصه از دیدگاه مربیان، مسئولین بخش‌ها و دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی جهرم ۱۳۸۷

نویسندگان: سکینه شهسواری، محمدعلی منتصری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جهرم

مقدمه: آموزش بالینی بخش اساسی و مهم آموزش پرستاری است. بررسی‌های متعدد پرستاری در جهان نیز به اهمیت آموزش بالینی و مشکلات آن که منجر به عدم کفایت تبحر بالینی دانشجویان شده است، دلالت دارند. لذا مطالعه‌ای با هدف تعیین مشکلات کارآموزی در عرصه از دیدگاه مربیان، مسئولین واحدها و دانشجویان پرستاری انجام شد.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی-مقطعی، ۱۰ نفر مربی، ۲۶ نفر مسئول بخش و ۲۸ دانشجوی پرستاری سال آخر دانشکده پرستاری جهرم به روش سرشماری انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای پایا و روای محقق ساخته بود. یافته‌ها با نرم‌افزار SPSS و به صورت توزیع فراوانی، میانگین و انحراف معیار تحلیل شد.

یافته‌ها: اکثریت مربیان، مسئولین بخشها و دانشجویان (بیش از ۵۰٪) کارآیی این دوره را از نظر مناسب بودن تعداد دانشجو برای هر مربی، مناسب بودن تعداد دانشجو در هر بخش، توانایی ایجاد مهارت در اجرای فرایند پرستاری، توانایی ایجاد نگرش جامع‌نگر و جامعه‌نگر به حرفه پرستاری، انجام ارزشیابی بصورت عینی و دقیق، وجود موقعیت مراقبت از بیمار در منزل و تاکید بر سطوح پیشگیری را زیر سطح متوسط ارزیابی کرده‌اند. از نظر مشخص بودن اهداف کارآموزی، مشخص بودن وظایف مربی و دانشجو، همکاری کادر بهداشتی-درمانی در آموزش بالینی، نحوه نظارت مربی مشاور در کارآموزی، تنوع بیماران بستری در بخش، وجود موقعیت‌های مختلف یادگیری، امکان تکرار تمرین در محیط‌های بالینی، توانایی ایجاد استقلال، تصمیم‌گیری، ابتکار و اعتماد بنفس در فراگیران، پیروی دانشجویان الگوها و عادات‌های حاکم بر محیط، دیدگاه مربیان، مسئولین بخش‌ها و دانشجویان متفاوت بوده و در کل ارزیابی مربیان و مسئولین بخش‌ها مثبت‌تر (بالاتر از سطح متوسط) از دانشجویان بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: طرح کارآموزی در عرصه اگر چه به منظور ارتقای مهارت و استقلال دانشجو برنامه‌ریزی شده، اما ارزیابی مربیان، دانشجویان و مسئولین بخش نشان می‌دهد در اجرا، مشکلات متعددی وجود دارد که باید مورد توجه مسئولین آموزش پرستاری قرار گیرد.

کد مقاله: ۰۱۷۰

بهره‌گیری از کتابهای الکترونیک و اطلس‌های مجازی و بررسی نقش آن در ارتقای آموزش پزشکی

نویسندگان: محمدرضا نیکروش، مهدی جلالی، شهین سعیدی‌نجات

آدرس: -

مقدمه: امروزه به لحاظ تحولات و تغییرات ساختار اجتماعی و فرهنگی جهان معاصر آموزش غیرحضوری یا آموزش از راه دور، نقش خود را به خوبی در عرصه آموزش نشان داده است. تاریخچه این روش آموزشی نمایانگر این واقعیت است که به موازات اینکه ابزارهایی مانند استفاده از PowerPoint و تصاویر متحرک (animation) به عنوان ابزار کمک‌آموزشی به کلاسهای درس راه یافته، آموزش الکترونیک نیز توانسته است نقطه عطفی در روند تکاملی آموزش غیرحضوری و یا آموزش از راه دور پدید آورد.

روش مطالعه: با استفاده از دروس مجازی تدوین شده و اطلس‌های متنوع که به این روش تهیه گردید، به موازات ارائه درس آناتومی سر و گردن از یک کلاس ۶۰ نفری خواسته شد تا از دروس مجازی تولید شده استفاده نمایند در حالیکه به کلاس مشابه دیگری مربوط به همان درس و با همان اساتید چنین اجازه‌ای داده نشد تا تاثیر آموزش مجازی بصورت نوعی فراگیری مکمل و غیرحضوری در گروه هدف در پایان دوره و با طرح سئوالات امتحانی یکسان مورد ارزیابی قرار گیرد.

یافته‌ها: مقایسه به عمل آمده در سطح نمرات کسب شده از سوی دو گروه مشخص نمود که گروه استفاده‌کننده از آموزه‌های مکمل که بصورت مجازی در اختیار آنان قرار داشته توانسته‌اند نسبت به گروه دوم به شکل معنی‌داری ارتقاء نمره پیدا کنند.

بحث و نتیجه‌گیری: به اعتبار اینکه در راستای توسعه آموزش الکترونیک در معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، از سوی اساتید گروه آناتومی این دانشگاه سعی شده است تا با استفاده از ۲۰ کتاب آناتومی تالیف شده که بصورت مجازی در اختیار دانشجویان قرار داده شده است از تدوین بیش از ۸۰ اطلس رنگی مناسب و متنوع در امر آموزش مجازی نیز بهره‌گیری شده است، این موضوع توانسته است دسترسی دانشجویان ذینفع را بدون صرف هزینه و در هر شرایطی به منابع غنی الکترونیکی دانشگاه فراهم آورده و سطح علمی آنان را در امر آموزش به شکل قابل توجهی افزایش دهد.

کد مقاله: ۰۱۷۱

مقایسه رضایت دانشجویان پرستاری از دو روش ارزشیابی
آزمون بالینی ساختار یافته هدفمند (OSCE) و امتحان عملی در
ارزیابی بالینی

نویسندگان: فریبا بلورچی فرد، معصومه نیشابوری، طاهره
اشک تراب، ناهید خزانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: در آموزش پرستاری، آموزش بالینی رکن اساسی دارد و
ارزشیابی بالینی از دانشجویان تاثیر بسیاری بر ارتقاء کیفیت آموزش
بالینی دارد. با وجود اینکه بسیاری از متخصصان، امتحانات بالینی را
در ارزیابی توانیهای عملی دانشجویان بسیار مهم می دانند، اقدامات
معدودی برای اصلاح روشهای سنتی در ارزشیابی دانشجویان
پرستاری صورت گرفته است. پژوهش حاضر با هدف مقایسه
رضایت دانشجویان از آزمون بالینی ساختار یافته هدفمند و امتحان
عملی در ارزیابی توانایی بالینی در سال ۱۳۸۶ صورت گرفت.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقایسه ای است.
تعداد ۴۴ دانشجوی سال دوم کارشناسی پرستاری دانشکده
پرستاری و مامائی شهید بهشتی (واحد پرستاری داخلی جراحی،
ارتوپدی) به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب و با دو روش
OSCE و امتحان عملی ارزشیابی شدند. رضایت دانشجویان در سه
حیطه شناختی، عاطفی و روان حرکتی و به طور کل توسط چک
لیست با آزمون آماری تی زوجی در دو آزمون مقایسه گردید.

یافته ها: نتایج نشان داد که بیشترین میزان رضایت دانشجویان در
حیطه شناختی، عاطفی و روانی حرکتی مربوط به OSCE بود به
طوری که رضایت دانشجویان از دستیابی به اهداف آموزشی در هر
یک از سه حیطه و به طور کل در OSCE به طور معنی
دار ($p < 0.001$) نسبت به روش آزمون عملی بیشتر بود. از نظر
دانشجویان روش OSCE منصفانه تر بود.

بحث و نتیجه گیری: از آنجای که OSCE دارای فواید زیادی
نظیر دقت، اعتبار و پایایی بیشتری، عینی بودن و عدم دخالت شانس
در ارزشیابی می باشد سبب آموزش بهتر و درک بهتر دانشجویان از
وظایف خود گشته است این روش بیش از روشهای ارزشیابی بالینی
متداول می تواند ارزشیابی مهارت های بالینی دانشجویان را مشخص
سازد و سبب ایجاد رضایت بیشتری در آنان گردد.

کد مقاله: ۰۱۷۲

بررسی شیوه های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان
توسط اساتید دانشگاه جندی شاپور اهواز در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: عبدالحسین شکورنیا، آذر دخت خسروی، علیرضا
مظفری، حسین الهام پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور

مقدمه: ارزشیابی پیشرفت تحصیلی بخش مهمی از فرایند آموزشی
است و برای تحقق آن از برگزاری آزمون یا مشاهده فراگیران حین
انجام کار استفاده میشود. هدف این مطالعه بررسی سئوالات
امتحانی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور
اهواز با تاکید بر تعیین میزان رعایت قواعد آزمون سازی در تهیه
سئوالات امتحانی بوده است.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی سئوالات امتحانی ۱۹۷
عضو هیات علمی غیر بالینی دانشگاه که توسط اداره آموزش
دانشکده ها با رضایت آنان جمع آوری شده بود مورد مطالعه قرار
گرفت. اطلاعات با استفاده از یک چک لیست طراحی شده توسط
مجریان که حاوی اطلاعات فردی، ویژگی های سئوالات امتحانی
و همچنین موارد تطبیق سئوالات امتحانی با قواعد طراحی این گونه
سئوالات بود، انجام شد. تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS انجام شده
و برای پردازش داده ها از فراوانی، درصد و برای مقایسه گروهها از
آزمون t استفاده شد.

یافته ها: هفتاد و شش نفر (۳۸/۶٪) از اساتید مورد مطالعه زن و
۱۲۱ نفر (۶۱/۴٪) مرد بودند. شانزده نفر (۸/۱٪) از سئوالات انشایی،
۱۰۹ نفر (۵۵/۳۲٪) از سئوالات عینی و ۷۲ نفر (۳۶/۵۴٪) بصورت
ترکیبی از سئوالات انشایی و عینی استفاده کرده بودند. تعداد ۱۸۰
نفر (۹۱/۴٪) سئوالات خود را بصورت تایپ شده و ۱۷ نفر (۸/۶٪)
بصورت دست نویس در اختیار دانشجویان قرار داده بودند. از
مجموع ۱۹۷ نمونه سوال توزیع شده در بین دانشجویان تعداد هفتاد
و هشت آزمون (۳۹/۶٪) دارای راهنمای آزمون و ۱۱۹ آزمون
(۶۰/۴٪) فاقد راهنما بود. سئوالات امتحانی ۶۱ نفر (۳۳/۷٪) از
اعضاء هیات علمی فاقد هر گونه اشکال ساختاری بود. در مجموع
تعداد ۶۳۶۵ سوال امتحانی مورد بررسی قرار گرفت، که از اینها
تعداد ۶۲۳ سوال (۹/۸٪) انشایی و ۵۷۴۲ سوال (۹۰/۲٪) عینی
بودند. سئوالات عینی شامل ۵۲۰۸ سوال (۹۰/۷٪) چند گزینه ای،
۳۷۰ سوال (۶/۴٪) صحیح/غلط، ۱۱۰ سوال (۱/۹٪) کامل کردنی
و ۵۴ سوال (۰/۹۴٪) جور کردنی بودند. از مجموع ۵۲۰۸ سوال
چند گزینه ای مورد بررسی، تعداد ۳۳۸۳ سوال (۶۴/۹۶٪) فاقد هر
گونه اشکال ساختاری بود و تعداد ۱۸۲۵ سوال (۳۵/۰۴٪) اشکال

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر، برنامه‌ریزی‌های دقیق آموزشی، انجام ارزشیابی‌های استاندارد و توجه به نحوه برخورد اساتید و برنامه‌ریزی برای آینده شغلی دانشجویان پزشکی می‌تواند این نگرش‌ها را بهینه سازد.

کد مقاله: ۰۱۷۴

انتقال دانسته‌ها به عرصه بالینی: یک مداخله آموزشی در آموزش مداوم بر اساس الگوی Readiness to change

نویسندگان: ماندانا شیرازی، امیرحسین امامی، علی‌اکبر زینالو، فرشید علاالدینی و رولف والستروم

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: در حال حاضر برنامه‌های آموزش مداوم پزشکی اغلب در تغییر عملکرد پزشکان موثر نیستند. ارتقاء CME و تغییر جهت آن به سوی CPD (ارتقاء مداوم حرفه‌ای) یک نیاز جدی است. هدف، طراحی، اجرا و ارزیابی تاثیر یک مداخله آموزشی بر اساس مدل Stages-of-change بر میزان آمادگی پزشکان برای تغییر دانش، نگرش و عملکرد پزشکان عمومی در رابطه با تشخیص و درمان افسردگی در ایران است.

روش مطالعه: مطالعه از نوع طبقه‌ای RCT است. تعداد نمونه‌ها ۱۹۲ نفر پزشک عمومی است و طبقه بندی بر اساس Stages-of change جنسیت، سن و سابقه کاری بوده است. در گروه مداخله روشهای تعاملی مورد استفاده قرار گرفته است. در گروه کوچک مداخله که در stage بالای readiness-to-change قرار داشته‌اند از روشهای کارگاهی و در گروه بزرگ مداخله که در مرحله ابتدایی readiness-to-change از روشهای تعاملی در گروههای بزرگ استفاده شده است. روایی و پایایی کلیه ابزارهای ارزشیابی در ایران بررسی و ثابت شده است. Stage های پزشکان عمومی بر اساس پرسشنامه مربوطه تعیین شده است. عملکرد آنان توسط بیمار نمایان استاندارد شده، که پرسشنامه‌های مشاهده خود را بعد از ملاقات با پزشکان تکمیل کرده بودند به همراه نسخ و برگه‌های ارجاع جمع آوری شده مورد بررسی قرار گرفت. عملکرد پزشکان ۲ ماه قبل و بعد از مداخله آموزشی مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: پزشکان در گروه مداخله به طور معنی داری به مرحله بالاتری منتقل شدند و تاثیر مداخله ۴۷٪ بوده است. در زمینه دانش نیز نمره آنان به طور کلی افزایش یافته بود و تاثیر مداخله ۱۲٪ ارزیابی گردید اگر چه تغییر نگرش آنان معنی دار نبوده است. عملکرد پزشکان در گروه مداخله در رابطه با تشخیص ۱۴٪ افزایش

ساختاری در ساقه و گزینه‌ها بود. در مقایسه متغیرهای مربوط به سئوالات امتحانی بین اعضای هیات علمی زن و مرد تفاوت معنی داری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه گیری: نتایج بدست آمده نشان می‌دهد که علیرغم برگزاری دوره‌های آزمون سازی در دانشگاه، اعضای هیات علمی کماکان با مشکلاتی در آزمون سازی روبرو می‌باشند. با توجه به اهمیت ارائه سئوالات استاندارد و منطبق با قواعد طراحی سئوالات چند گزینه‌ای در برگزاری آزمون‌های مطلوب، بازبینی مستمر سئوالات امتحانی و برگزاری دوره‌های آموزشی طراحی سئوالات امتحانی توصیه می‌شود.

کد مقاله: ۰۱۷۳

نگرش دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زنجان نسبت به رشته تحصیلی خود

نویسندگان: عباسعلی نوریان، نورالدین موسوی‌نسب، فرزانه حسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه: عوامل مختلفی در دوران دانشجویی می‌توانند سبب علاقه و نگرش مثبت به رشته تحصیلی و یا بر عکس منجر به خستگی، دلزدگی و یا ناامیدی از ادامه تحصیل شوند. هدف این مطالعه بررسی نوع نگرش دانشجویان رشته پزشکی نسبت به رشته تحصیلی خود و عوامل موثر بر آن می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-مقطعی، بر روی تمامی دانشجویان رشته پزشکی شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی زنجان در سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸۴ صورت گرفت. داده‌ها با استفاده از یک پرسشنامه خودارزیابی پایا و روا که حاوی ۳۷ سوال بود، جمع آوری گردید. از مجموع ۳۰۰ پرسشنامه توزیع شده، ۲۴۵ پرسشنامه بازگردانده شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و انجام آزمون‌های آماری کای-دو آنالیز گردید.

یافته‌ها: میانگین سن دانشجویان $22/7 \pm 2/5$ سال (دامنه: ۱۸ تا ۳۳ سال) بود. علاقه فردی، جایگاه اجتماعی رشته پزشکی و خدمت به جامعه، بیشترین انگیزه ذکر شده توسط دانشجویان از انتخاب رشته پزشکی بود. پس از ورود به دانشگاه، میزان علاقمندی دانشجویان مورد مطالعه به رشته تحصیلی خود، تغییر نکرده بود ($P=0/056$). نگرش ۱۲۰ نفر (۴۹٪) از این دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی خود منفی بود. شیوه ارزشیابی دانشجویان، ضوابط و برنامه‌ریزی آموزشی و نحوه برخورد برخی از اساتید در راس عوامل موثر در ایجاد نگرش منفی دانشجویان مورد مطالعه نسبت به رشته تحصیلی خود بودند.

نفر دانشجوی پسر شرکت داشتند. نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد که ارزیابی دانشجویان در مواردی که به کیفیت تدریس ارتباط داشته خوب بوده است بطوریکه متوسط امتیاز مربوط به این بخش از طرف دانشجویان دختر بین ۱,۸۷ الی ۲,۴۲ و برای دانشجویان پسر از ۲,۲۲ الی ۲,۴۵ می‌باشد. همچنین ارزیابی دانشجویان در مورد عملکرد آموزش دانشکده خوب بوده است. اما قسمت سوم ارزیابی که در مورد محل برگزاری ترم تابستانه بوده است با نارضایتی کامل دانشجویان روبرو شده است. به این ترتیب که امتیاز متوسط دانشجویان دختر به محل برگزاری ترم تابستانه از ۰/۳۶ الی ۰/۵ و دانشجویان پسر از ۰/۳۵ الی ۰/۵۲ بوده است. در مجموع دختران دانشجو معدل امتیاز میانگینی که برای برگزاری ترم تابستانه داده اند ۱/۲۶ و پسران ۱/۳۰ می‌باشد و معدل امتیاز میانگین برای برگزاری ترم تابستانه در یزد بدون در نظر گرفتن جنس ۱/۲۸ است.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج بدست آمده اگرچه دانشجویان در مجموع از عملکرد اعضای هیأت علمی و مدیریت آموزش رضایت کامل دارند که مسلماً سخت کوشی، تجربه، نظم و انضباط و وجدان کاری اساتید و پرسنل آموزش در بالا بردن رضایت از عملکرد آنها موثر بوده است، اما دانشجویان میهمان از محل برگزاری ترم تابستانه گله و شکایت داشته اند. این مسئله می‌تواند دلایل متفاوتی داشته باشد. یکی از این دلایل به وضعیت آب و هوایی یزد مربوط می‌شود که در تابستانها بسیار گرم و خشک بوده و می‌تواند به صورت غیر مستقیم بر کیفیت آموزش و رضایتمندی دانشجویان تاثیر نامطلوب داشته باشد. مسئله دیگر می‌تواند شرایط رفاهی و امکانات جنبی دانشگاه باشد دانشجویانیکه از دانشگاههای بزرگ کشور مانند دانشگاه علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی، اصفهان و مشهد و ... برای گذراندن ترم تابستانه به دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد آمده اند در دانشگاههای خود که از نظر قدمت و تعداد دانشجو و ... دست بالا را دارند از امکانات رفاهی و امکانات جنبی مختلفی برخوردار هستند و بنابراین در دانشگاه علوم پزشکی یزد احساس کمبود میکنند. همین بحث را میتوان در مورد مقایسه شهر یزد با پایتخت و شهرهای بزرگ داشت. البته میتوان با برنامه ریزی صحیح و با استفاده از تجربی که از برگزاری ترمهای تابستانی گذشته در یزد بدست آمده است بعضی از کمبودها و مشکلات را برطرف کرد اما برای بعضی از مسائل مانند شرایط آب و هوایی و یا امکانات شهری و ... راهکاری وجود ندارد.

یافته بود و در مورد درمان افسردگی و میزان ارجاع آن تاثیر مداخله آموزشی ۲۰٪ بوده است. بیشترین تغییر در گروه کوچک مداخله بوده است که ۲۸-۳۸٪ بهبود یافته بود.

بحث و نتیجه‌گیری: الگوی stages-of-change در افزایش دانش و عملکرد مطابق با نظریه مورد نظر عمل کرده است. این روش می تواند به عنوان مداخله آموزشی در زمینه CPD مورد استفاده قرار بگیرد.

کد مقاله: O1۷۵
بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی میهمان در مورد کیفیت برگزاری ترم تابستانه ۸۷-۸۶ در دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

نویسندگان: حسین نهنگی، محمدحسین سلطانی، سیداحمد فلاحتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: اولین هدف در دانشگاهها آموزش و ارتقاء سطح علمی دانشجویان با توجه به رشته تحصیلی آنها می‌باشد. متناسب با این هدف سیستمی در دانشگاههای کشور طراحی شده است که در آن، طی مکانیزمهای متفاوتی اطلاعات و مهارتهای لازم به دانشجویان منتقل میشود. ارائه ترمهای تابستانه برای جبران عقب ماندگی تحصیلی دانشجویان دانشگاههای مختلف کشور یکی از راهکارهای سیستم آموزشی می‌باشد. از طرف دیگر ارزیابی و مشخص نمودن کیفیت آموزش بخصوص در ترمهای تابستانه با توجه به جابجایی موقتی دانشجویان امری لازم و ضروری بنظر میرسد. در این راستا بررسی نقطه نظرات دانشجویان در مورد شرایط آموزش و ارزشیابی آنها میتواند در بهبود و پیشرفت آموزش نقش تعیین کننده ای داشته باشد.

روش مطالعه: به این منظور پرسشنامه‌ای طراحی گردید که دانشجویان بتوانند نظر خود را در مورد جنبه‌های مختلف عملکرد سیستم آموزشی دانشگاه ارائه دهند. این مطالعه به روش توصیفی-مقطعی انجام گرفت و در آن نظرات ۴۴۰ نفر از دانشجویان رشته های مختلف دانشگاههای علوم پزشکی کشور مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت. کیفیت تدریس اساتید، عملکرد آموزش و محل جغرافیایی برگزاری ترم تابستانه در سال تحصیلی ۸۵-۸۶ بخشهای مختلف این پرسشنامه را تشکیل میدادند و نظرات بر اساس مقیاس چهار گزینه ای لیکرت طراحی شد. در مراحل بعدی اطلاعات حاصله توسط نرم افزار طراحی شده طبقه بندی شده و به صورت آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.
یافته‌ها: در این مطالعه تعداد ۲۰۸ نفر دانشجوی دختر و تعداد ۲۳۲

کد مقاله: ۰۱۷۶

بررسی دیدگاههای مربیان آموزشی و دانشجویان در رابطه با کاربرد روشهای نوین تدریس در آموزش پرستاری

نویسندگان: طاهره صادقی، نسیم بهرامی، معصومه نیشابوری، محمدعلی سلیمانی، فریبا اسدی نوقابی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: استفاده از روشهای نوین تدریس یک روش مناسب برای یادگیری بهتر و بالا بردن انگیزه در دانشجویان می باشد. در حال حاضر روشهای نوین تدریس در آموزش پرستاری کمتر مورد استفاده قرار می گیرد. این وضعیت منجر شده که کیفیت آموزش پرستاری پایین بیاید. آگاهی از دیدگاهها و نظرات مربیان پرستاری و دانشجویان از روشهای نوین و مقایسه آن با روش سنتی به منظور ارتقاء کیفیت آموزش پرستاری ضروری است.

روش مطالعه: این پژوهش، مطالعه ای توصیفی تحلیلی با هدف بررسی کاربرد روش های نوین تدریس در آموزش پرستاری از دیدگاه مربیان و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس در سال ۱۳۸۳ انجام پذیرفته است. ابزار این پژوهش دو پرسشنامه مربوط به مربیان و دانشجویان در ۵ بخش دموگرافیک و روشهای تدریس و موانع اجرا، استفاده از وسایل، روشهای تدریس در دوره تئوری و عملی بود اعتبار محتوی و صوری آن توسط ۱۰ تن از اساتید دانشگاه تعیین شد و پایایی آن توسط ۲۰ نمونه پژوهش با ضریب همبستگی ۰/۹۲ و آلفا کرونباخ ۰/۸۲ تعیین شد. داده های با استفاده از پرسشنامه مذکور توسط ۲۰ مربی و ۴۰ دانشجو که به صورت تصادفی ساده از محیط پژوهش رر انتخاب شده بودند، جمع آوری شد و مورد تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته ها: اکثر مربیان و اساتید (۸۷٪) از روش سنتی (سخنرانی) استفاده می کنند. در صورتی که اکثریت افراد (۹۲٪) معتقد هستند استفاده از این روش به تنهایی مناسب و کافی نمی باشد. مهمترین فاکتور موثر بر اجرای روشهای نوین عدم آشنایی اساتید از این روشها (PAL، PBL)، آموزش الکترونیک، شبیه سازی؛ ایفای نقش، یادگیری بر مبنای شواهد و مستندات و تحقیق عملکردی (...میشود و از بین موانع موجود دومین اولویت فضای فیزیکی نامناسب می باشد.

بحث و نتیجه گیری: آموزش روشهای نوین در تدریس به صورت کارگاه و سمینار و آماده سازی فضای مناسب برای این روشها می تواند منجر به افزایش کیفیت آموزش و افزایش انگیزه در دانشجویان می شود.

کد مقاله: ۰۱۷۷

مرور نظام مند اثر بخشی آموزش با استفاده از روشهای آموزش الکترونیک بر آموزش مهارتهای بالینی

نویسندگان: حسین سلیمانزاده، حسن برادران، محمد مهدی نمائی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه: امروزه آموزش الکترونیک و ویژه روشهای شبیه سازی، استفاده از بیمار مجازی و استفاده از کلاسهای مجازی در آموزش پزشکی جایگاه خاصی یافته است. از طرفی با توجه به چالشهای فراروی آموزش بالینی اعم از محدودیت زمانی، محدودیت بیماران و مسائل اخلاق پزشکی استفاده از تکنولوژی را ناگزیر مینماید.

روش مطالعه: با توجه به اینکه در منابع فارسی مطالعات تجربی و شبه تجربی در این زمینه انجام نشده بود بناچار جستجوی کلید واژه های مربوطه (۱۰ مورد) در مقالات بانکهای اطلاعاتی در دسترس ایران و با نرم افزار End Note و Reference manager و جستجوی دستی انجام گردید. شرایط مقالات به این صورت بود: ۱- مقالات پژوهشی تجربی باشد ۲- نتایج آموزش با استفاده از روش شبیه سازی یا واقعیت مجازی بصورت کمی اندازه گیری شده باشد ۳- در پژوهش مقایسه انجام گرفته باشد چه بصورت مطالعه experimental یا 4. quasi-experimental-روش آموزش الکترونیک بعنوان یک مداخله آموزشی باشد. اطلاعات بصورت نظام مند از ۴۱ مقاله ای که واجد شرایط بودند استخراج گردیدند. سنتز کیفی اطلاعات انجام گردید. اطلاعات متدهای مقالات و نتایج طی جداولی ارائه گردید. تنوع اطلاعات و شکل زمانی مقالات مانع انجام متاآنالیز بود.

یافته ها: ۱۸ (۴۴٪) مقاله فیدبک سریع این روش را از عوامل موثر بر بهبود عملکرد فراگیران می دانستند. ۱۶ (۳۹٪) مقاله تکرار پذیری این آموزش را یکی از روشهای موثر در اثر بخشی این روش آموزشی می دانستند. ۱۲ (۲۹٪) مقاله ادغام این روش آموزشی را در کوریکولوم استاندارد آموزش بالینی را باعث افزایش تاثیر آموزشی آن میدانستند. ۶ (۱۵٪) مقاله سطوح مختلف دشواری را عامل موثر می دانستند. ۴ (۱۰٪) مقاله استراتژیهای گوناگون یادگیری، ایجاد تنوع در شرایط کلینیکی، شرایط کنترل شده یادگیری و یادگیری خودانگیزخته را در این روش آموزشی از عوامل موثر بیان نموده اند. ۳ (۷٪) مقاله لزوم outcome تعریف شده برای استفاده از این روش را مورد تاکید قرار میدادند. ۲ (۵٪) مقاله نتایج معتبری مبنی بر ارتباط مستقیم بین پایایی این روش آموزشی و اثربخشی آن ارائه کرده بودند.

بحث و نتیجه گیری: با وجود اینکه تحقیقات روی این موضوع نیاز به ارتقاء کیفیت و ارائه مستندات بیشتری دارد ولی از مجموعه شواهد و قرائن اینگونه بر می آید که با توجه به یافته‌های پیش گفته استفاده از آموزش الکترونیکی و بخصوص روشهای شبیه سازی و استفاده از واقعیت مجازی، روشی اثر بخش در حیطه آموزش بالینی می باشد.

کد مقاله: O178

تاثیر کاربرد ژورنال انعکاسی (reflective journal) به عنوان شیوه آموزشی نوین جهت ارتقاء تفکر انتقادی در کارآموزی بالینی

نویسندگان: علیرضا نفعی، حسین متعارفی، شهریار سخایی، یوسف حقیقی مقدم، حسین رستمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

مقدمه: مریبان پرستاری در هزاره جدید در مواجهه با موقعیت های پیچیده بالینی نیاز به تجدید برنامه های پرستاری از تمرکز صرف به دانش پرستاری بر روی حوزه وسیعی از تمام علوم یادگیری دارند. نظام آموزشی مطلوب است که بتواند رشد تفکر منطقی را در فراگیران ایجاد کند، تفکر انتقادی مولفه اساسی آموزش پرستاری و تکمیل کننده رشته علمی پرستاری می باشد. ژورنال نویسی تکنیک توسعه تفکر انتقادی در زمینه بالینی است، در این روش دانشجویان میتوانند حقیقتا فکر کرده، اندیشه و ادراکات خود را بر روی کاغذ منتقل و به دقت مشاهدات عینی و ذهنی خود را ثبت، رخدادهای را بررسی، ایده و واکنش را مورد نقد، تجربیات را مورد تحلیل و ارزشیابی قرار دهند. با توجه به اهمیت موضوع و رسالت آموزشی این دانشکده در این خصوص داشتن و نوشتن ژورنال انعکاسی با فرمت خاص به عنوان قسمتی از تکالیف الزامی دانشجویان پسر از دو ترم قبل با هماهنگی گروه داخلی و جراحی در دانشکده پرستاری به اجرا درآمده است که هدف این مقاله بررسی نتایج در این زمینه می باشد.

روش مطالعه: بصورت نیمه تجربی بوده که کل دانشجویان ترم ۵ در دو گروه کنترل و شاهد با استفاده از آزمون مهارت های تفکر انتقادی کالیفرنیا فرم ب بررسی شدند، داده ها پس از گردآوری از طریق نرم افزار SPSS و آمار توصیفی و تحلیلی تحلیل شد.

یافته ها: میانگین نمره کل گروه کنترل و شاهد به ترتیب $10/50 \pm 2/90$ ، $8 \pm 2/95$ بوده و با استفاده از آزمون تی مستقل اختلاف آماری معنی داری بین دو گروه مشاهده گردید ($p < 0/05$)، $(df=22, t=2/08)$

بحث و نتیجه گیری: نتایج این مطالعه با سایر نتایج انجام شده همخوانی داشته و استفاده از این روش میتواند موجب ارتقاء مهارت های تفکر انتقادی گردد. لذا شایسته است مدرسین پرستاری این شیوه آموزشی را در واحد های کارآموزی بکار گیرند.

کد مقاله: O179

بررسی نوع مطالعه مورد استفاده در پایان نامه های پزشکی دانشکده علوم پزشکی اردبیل از سال ۸۵ لغایت ۸۷

نویسندگان: فرهاد پورفرضی، پروانه نفتچی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: موضوعات پایان نامه ها می توانند انعکاسی از خط سیر پژوهشی دانشگاه باشند هدف از این مطالعه بررسی پایان نامه از نظر نوع مطالعه می باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی تمامی پایان نامه های پزشکی از سال ۸۵ لغایت بهمن ماه ۸۷ از نظر نوع مطالعه بررسی شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که ۱٪ پایان نامه ها کیفی ۹۹٪ پایان نامه ها کمی و از پایان نامه های کمی ۳۸٪ توصیفی، ۶۲٪ تحلیلی، از تحلیلی ۶۵٪ مداخله ای ۳۵٪ مشاهده ای و از مداخله ای، ۸٪ تجربی، ۵۷٪ کارآزمایی و از پایان نامه های مشاهده ای ۲۵٪ مورد شاهدهی، ۱۱٪ مقطعی بودند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این مطالعه ضرورت سوق دادن هر چه بیشتر مطالعات پایان نامه ها به سمت مطالعات کارآزمایی را که دقت بیشتری دارد و از ارزش علمی بالاتری برخوردار است را نشان میدهد و بهتر است برنامه ای برای تدوین موضوعات پایان نامه ها مورد استفاده قرار گیرد و برگزاری کارگاههای مورد نیاز برای آموزش روش تحقیق و اخلاق در پژوهش و فراهم آوردن امکانات مالی و تجهیزات لازم جهت تشویق اساتید و دانشجویان پیشنهاد می گردد.

کد مقاله: O180

بررسی کیفیت پایان نامه های دانشکده پزشکی از نظر معیارهای مورد نظر در جلسه ارزشیابی

نویسندگان: پروانه نفتچی، فرهاد پور فرضی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: پایان نامه اولین تجربه تحقیقاتی اغلب دانشجویان پزشکی و به ارزش ۶ واحد درسی اجباری فرصتی برای آموزش صحیح روش

دانشگاه‌های اصلی ۱۰ کشور برتر دنیا براساس رتبه‌بندی شانگهای مورد جستجوی سیستماتیک قرار گرفته و اطلاعات مرتبط با دوره‌های دکتری تخصصی به صورت نظام‌مند جمع‌آوری و آنالیز شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از بررسی ۲۸ دانشگاه برتر دنیا نشان داد که در ۲۲ دانشگاه مدل آموزشی پژوهش محور بوده و مابقی دانشگاه‌ها از مدل درس محور جهت آموزش دانشجویان دکترای تخصصی استفاده می‌کنند. گذراندن دروس تئوری به عنوان شاخصی از مدل درس محور در اکثر دانشگاه‌هایی که از مدل پژوهش محور بهره می‌گیرند دارای حداقل‌هایی است و در مواردی نیز که گذراندن دروس تئوری جنبه اختیاری دارد نقش استاد راهنما در هدایت دانشجو در انتخاب و شرکت در کلاس‌های دروس تئوری برجسته است.

بحث و نتیجه‌گیری: بر این اساس به نظر می‌رسد زمان آن فرا رسیده تا مشابه سایر کشورهای موفق، مدل‌های مختلف و متنوع در تربیت دانشجو در مقاطع تحصیلات تکمیلی ایجاد و با بازنگری در کربکولومهای آموزشی سعی گردد هدفمند و با درایت اشکالات احتمالی را رفع و به تربیت افرادی همت گماشت که نیازهای توسعه کشور را در راستای چشم انداز بیست ساله فراهم کنند.

کد مقاله: ۰۱۸۲

بررسی دروس پایه و تخصصی دوره کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی و ارائه الگوی پیشنهادی

نویسندگان: طه نصیری، مرتضی حسینی‌شکوه، شهرام توفیقی، کریم بهادری

آدرس: علوم پزشکی بقیه ا... (عج)

مقدمه: آموزش از مهمترین عناصر اصلی و تفکیک‌ناپذیر پیشرفت دانش بشری است. به منظور استقرار یک نظام آموزشی کارآمد برنامه‌ریزی آموزشی یک عنصر اصلی محسوب می‌شود. نظام آموزشی نظامی است پویا و مستلزم حرکت. بدون شک سازمانهای کنونی با گستردگی و پیچیدگی روز افزونشان نیازمند کارکنان متخصص و آموزش دیده اند چرا که ارزشمندترین دارایی یک نهاد قرن بیست و یکمی اعم از تجاری و غیر تجاری، کارکنان علمی آن نهاد و بهره‌وری آنها خواهد بود. سیستم خدمات درمانی نیز به عنوان یک سازمان از این گستردگی و پیچیدگی سازمانهای امروزی مستثنی نمی‌باشد. در این راستا ایجاد برخی از رشته‌های تحصیلی در این سیستم که ارتباط مستقیم با سلامت انسان دارد ضروری می‌باشد. از جمله این رشته‌ها رشته کارشناسی مدیریت

تحقیق می‌باشد و اگر به درستی انجام شود می‌تواند زیربنای خوبی برای تحقیقات پزشکی ایجاد کند. هدف از این مطالعه بررسی وضعیت پایان‌نامه‌های دانشکده پزشکی از نظر معیارهای مورد نظر در ارزشیابی می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی تمامی پایان‌نامه‌های پزشکی دفاع شده از مهر ماه ۸۶ لغایت دی ماه ۸۷ با استفاده از چک لیستی مشتمل بر هشت معیار که برای هر یک از آنها وزن لازم بر اساس نظریه اعضاء شورای پژوهش و پایان‌نامه دانشکده تعریف شده بود بررسی شدند.

یافته‌ها: این بررسی نشان داد پایان‌نامه‌ها از معیار ارزش و اهمیت علمی موضوع انتخاب شده نمره ۴/۸۵ از ۵، معیار کیفیت تبیین هدف و فرضیه نمره ۴/۶۵ از ۵، معیار کیفیت تدوین مقدمه نمره ۹/۲۵ از ۱۰، معیار متدولوژی نمره ۱۸/۴۰ از ۲۰، معیار کمیت و کیفیت نتایج حاصله نمره ۱۸/۸۳ از ۲۰، معیار بحث و نتیجه‌گیری نمره ۹ از ۱۰، معیار کیفیت نگارش متن پایان نامه نمره ۹/۴۳ از ۱۰، کیفیت ارایه مطالب در جلسه دفاعیه نمره ۱۸/۶۶ از ۲۰ را کسب نموده بودند و در مجموع کیفیت پایان‌نامه‌ها در سطح عالی بود.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج حاصل از این بررسی نشانگر تلاش مسئولین و اساتید راهنما و مشاور می‌باشد جهت ادامه روند بهبود پیشنهاد می‌گردد روش تحقیق بصورت عملی به دانشجویان آموزش داده شود و ضمناً در نظر گرفتن الگوی استاندارد توسط مسئولین پژوهش برای نگارش پایان نامه بسیار ضروری به نظر می‌رسد و اگر این الگو وزارتی باشد کیفیت پایان نامه در سطح دانشگاهها بهتر خواهد شد.

کد مقاله: ۰۱۸۱

رویکرد تحول‌گرایانه به نظام آموزش دکترای تخصصی در کشور: مرور ساختار یافته مدل‌های آموزش دکترای تخصصی (Ph.D) در علوم پزشکی در دانشگاه‌های برتر دنیا

نویسندگان: بهنام صادقی‌راد، علی‌اکبر حق‌دوست، مجید فصیحی هرنیدی، آزاده روح‌الامینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: هدف اصلی ما از این تحقیق بررسی وضعیت دانشگاه‌های بزرگ دنیا در آموزش دانشجویان در مقطع دکترای تخصصی و مقایسه آن با دانشگاه‌های کشور با رویکرد ارزیابی جایگاه آموزش مبتنی بر پژوهش (research based) بود.

روش مطالعه: در این مطالعه با استفاده از مرور ساختاریافته، مستندات موجود در پایگاه وب و لینکهای مرتبط با آن در

افزایش یابد. و سایر جداول در زمینه زمان ارائه دروس بر اساس نظراساتید و دانشجویان که در متن مقاله می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: پیشنهاد مربوط زمان ارائه درس، نام و تعداد واحد درس در هر نیمسال و زمان ارائه درس که در متن مقاله می‌باشد. منابع پیشنهادی که در متن مقاله می‌باشد. و دروس پیشنهادی، تحقیق در عملیات، فیزیولوژی، آناتومی، بیوشیمی، MIS، روابط درون و برون بخشی، تئوریهای مدیریت، تجزیه و تحلیل سیستمها و روش‌ها، HIS، شیوه‌های نوین مدیریت، TQM، روانشناسی اجتماعی، بهداشت روانی که در راستای اعتلای رشته با تعداد واحدهای مورد نیاز ارائه می‌شود.

کد مقاله: O183

ارزیابی نظرات دانشجویان پزشکی در بکارگیری روش PBL

نویسندگان: زینب صالحی‌زنجانی، محسن متشکرآرانی، پویا فرهادی، سعید مهاجرزاده

آدرس: دانشگاه‌های علوم پزشکی شهید بهشتی، ارتش و شیراز

مقدمه: یادگیری بر پایه حل مساله (PBL) روشی است که هم اکنون مورد توجه بسیاری از اساتید در سراسر دنیا قرار گرفته است. تحقیقات نشان می‌دهد که این روش باعث افزایش انگیزه و یادگیری دانشجویان می‌شود. در این مطالعه با برگزاری دو روش آموزشی PBL و سخنرانی به ارزیابی نظرات دانشجویان در مورد نقاط قوت و ضعف این دو روش پرداختیم.

روش مطالعه: این مطالعه بصورت توصیفی-تحلیلی بر روی ۳۰ نفر از دانشجویان پزشکی در بخش روانپزشکی صورت گرفت. ابتدا دو سر فصل درسی هم سطح برای تدریس انتخاب و یک سر فصل بصورت PBL و دیگری بصورت سخنرانی برای دانشجویان تدریس شد، به گونه‌ای که در دو روش اساتید و شرایط تدریس ثابت در نظر گرفته شدند. ارزیابی نظرات دانشجویان بصورت مصاحبه حضوری و برگه نظرسنجی پایا و روا ($\alpha=0.82$) انجام و داده‌ها با نرم افزار SPSS.16 مورد تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه (۳۳/۹۰٪) دانشجویان روش PBL را نسبت به روش سخنرانی ترجیح داده و علل برتری آن را افزایش مهارت فراگیری فعال (۸۷/۰۹٪)، افزایش مهارت تفکر انتقادی (۸۳/۸۷٪)، ایجاد انگیزه در جهت یادگیری (۸۰/۶۴٪) و افزایش قدرت استدلال (۸۰/۶۴٪) بیان نمودند. از سویی نقاط ضعف روش PBL را کمبود امکانات مورد نیاز (۶۷/۷۴٪) و زمان بر بودن روش (۸۵/۰۶٪)

خدمات بهداشتی و درمانی که بعد از انقلاب در کشور ایجاد شده است. طول دوره کارشناسی مصوب این رشته چهار سال است. دروس این دوره به صورت نظری (۱۷ ساعت)، عملی (۳۴ ساعت)، عملی (هر واحد کارآموزی معادل ۶۸ ساعت) می‌باشد هدف، بازنگری دروس پایه و تخصصی دوره کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی و ارائه الگوی پیشنهادی می‌باشد.

روش مطالعه: پژوهش حاضر مطالعه‌ای است توصیفی-تحلیلی و از نوع cross-sectional که بیشتر جنبه کاربردی دارد. جامعه مورد پژوهش در این طرح دروس پایه و تخصصی آخرین مصوبه شورای عالی برنامه ریزی است که تمام آنها مورد بررسی قرار می‌گیرند. منابع اطلاعاتی حاضر متشکل از اساتید و دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی می‌باشد. از دانشجویان ۶ دانشگاه تهران، ایران، بقیه ... (عج)، کرمان یا شیراز و اصفهان در ترم آخر کارشناسی و فارغ‌التحصیلان نظرسنجی به عمل آمده است. روش جمع‌آوری اطلاعات در خصوص نظرات اساتید و دانشجویان از طریق پرسشنامه علمی طراحی شده توسط پژوهشگران بود.

یافته‌ها: از جنبه تعداد واحدهای مصوب: اساتید: ۵۰٪ از دروس آشنایی با لوازم و تجهیزات پزشکی و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان افزایش یابد. دانشجویان: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۸۴/۷٪) برنامه‌ریزی خدمات بهداشتی و درمانی (۵۰/۷٪) و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان (۵۷/۳٪) و استانداردهای بیمارستانی (۴۹/۳٪) افزایش یابد. از جنبه مقدار ساعات نظری: اساتید: دروس کاربرد کامپیوتر در مدیریت ۸۵/۷٪ و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان ۵۰٪ افزایش یابد. دانشجویان: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۵۹/۸٪) برنامه‌ریزی خدمات بهداشتی و درمانی (۵۴/۳٪) و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان (۵۹/۵٪) و استانداردهای بیمارستانی (۵۲/۱٪) افزایش یابد از جنبه مقدار ساعات عملی: اساتید: درس کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۷۱/۴٪) افزایش یابد. دانشجویان: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۸۳/۱٪) و آشنایی با لوازم و تجهیزات پزشکی (۶۱/۸٪) افزایش یابد محتوای سر فصل‌ها نسبت به نیاز رشته: اساتید: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۸۵/۷٪) آشنایی با لوازم و تجهیزات پزشکی (۵۷/۲٪) و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان (۵۰٪) افزایش یابد. دانشجویان: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۷۶/۷٪) و اصول طراحی و تجهیز بیمارستان (۶۱/۴٪) افزایش یابد. تعداد واحدهای مصوب نسبت به سر فصل‌ها: اساتید: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۷۱/۴٪) آشنایی با لوازم و تجهیزات پزشکی (۵۰٪) افزایش یابد. دانشجویان: کاربرد کامپیوتر در مدیریت (۷۱/۴٪) و آشنایی با لوازم و تجهیزات پزشکی (۵۱/۵٪)

دستیاران معیار پذیرش به عنوان core در نظر گرفته شد. در صورت تساوی آراء اساتید و دستیاران، نظرات دستیاران معیار قرار گرفت.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اینکه سرفصل‌های آموزشی برای مدت طولانی بازنگری نشده است، طراحی شیوه‌ای که نظرات اساتید و دستیاران را بر اساس دیدگاه پزشکی عمومی جویا شود ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: 0185

تدریس با فناوری های بدون کاغذ (پادکستینگ انقلابی در آموزش)

نویسندگان: رحیم رئوفی، صدیقه نجفی پور، سهراب نجفی پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جهرم

مقدمه: استفاده از پیشرفت‌های تکنولوژی و فناوری در آموزش و بکارگیری شیوه‌های مختلف تدریس در ارائه یک آموزش موثر تاثیر بسزایی خواهد داشت. یکی از این فناوری‌ها ارائه پادکست هر درس به دانشجویان در کنار آموزش سنتی خواهد بود. پادکستینگ روشی برای ساخت و انتشار محتویات صوتی و تصویری بر روی تارنمای جهانی می‌باشد. با پادکستینگ می‌توان مطالب آموزشی تکمیلی را تهیه نمود و در اختیار دانشجویان و سایر علاقمندان گذاشت. با توجه به مزایای ارائه پادکستینگ در آموزش و تاثیر آن در افزایش میزان یادگیری و انگیزه دانشجویان، محققین بر آن شدند به مقایسه تاثیر ارائه پادکستینگ همراه با روش سخنرانی در تدریس درس عفونی بر روی میزان یادگیری دانشجویان بپردازد.

روش مطالعه: نیمی از جلسات تدریس عفونی دانشجویان پزشکی جهرم به روش سنتی (سخنرانی) ارائه گردید و مابقی جلسات تدریس پادکست ارائه خواهد شد و در واقع جلسات باقی‌مانده به صورت ضبط ویدیویی با محتویاتی مانند سخنرانی مدرس و کلیپ‌ها و پاورپوینت‌های مرتبط که قبل از شروع ترم به صورت پادکست آماده شده و از طریق وبلاگ در اختیار دانشجویان قرار گرفت تا در صورتی که دانشجویان علاقمند باشند از فایل‌های آن، چه قبل و چه بعد از جلسات کلاسی استفاده نمایند و از آزمون‌های تی زوجی و آمار توصیفی جهت مقایسه میانگین نمرات دانشجویان با دو روش استفاده گردید. رضایت‌مندی دانشجویان از ارائه پادکست با استفاده از پرسشنامه‌ای روا و پایا بررسی گردید.

یافته‌ها: میانگین نمرات دانشجویان در درس عفونی روش سخنرانی برابر با ۱۶/۱۸ با انحراف معیار ۱/۵۹ و میانگین نمرات دانشجویان به روش سخنرانی همراه با پادکست برابر با ۱۶/۸۴ و

ذکر کردند. دانشجویان عوامل مؤثر در موفقیت روش PBL را به ترتیب حضور فعال Tutor ۸۷/۸۳٪ و منابع اطلاعاتی کافی (۷۰/۹۶٪) دانستند. مقایسه میزان رضایت‌مندی کلی دانشجویان از روش PBL و روش سخنرانی تفاوت معناداری دیده شد. ($P=0/00$)

بحث و نتیجه گیری: روش PBL بر مبنای دانشجو محوری شکل گرفته است. در این مطالعه دانشجویان به رضایت‌مندی از روش PBL و افزایش مهارت‌ها شخصی اشاره کرده‌اند. لیکن اجرای این روش نیازمند فراهم نمودن امکانات و ضرورت‌های اولیه می‌باشد که در این مطالعه، دانشجویان به اهمیت و ضرورت وجود آنها نیز اشاره نموده‌اند.

کد مقاله: 0184

متدولوژی بررسی سرفصل‌های core، noncore گروه داخلی

نویسندگان: وحید عشوریون، فاطمه رجبی، پروانه نصری، مرضیه حسینی، فرود زمانی، سپیده جمشیدیان، بهاره امینیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: هدف از این مطالعه متدولوژی بررسی سرفصل‌های core، noncore گروه داخلی می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی که در سال ۱۳۸۷-۱۳۸۶ انجام گرفت. جامعه مورد مطالعه شامل اساتید و دستیاران (دستیاران سال یک داخلی که حداقل ۲ سال سابقه کار پزشکی عمومی داشته باشند) بود که ۵۶ نفر استاد و ۵۲ نفر دستیار به تفکیک ۷ رشته (ریه، قلب، هماتولوژی، روماتولوژی، نفرولوژی، غدد و گوارش) می‌باشد. وسیله جمع‌آوری اطلاعات ۷ پرسشنامه پژوهشگر ساخته روا و پایا که با توجه به پروژه کشوری نیازسنجی آموزشی وظایف پزشکی عمومی، متد ماتریکس هاردن و مباحث مصوب شورای عالی سال ۶۴ با همکاری رابط آموزشی رشته تهیه شد که نظرات اساتید و دستیاران بر اساس نیاز پزشکی عمومی جویا می‌شد.

یافته‌ها: پرسشنامه برای ۷ زیرگروه داخلی تهیه شد که سرفصل‌های استخراج شده را با معیار شیوع (Commonness) که دارای سه درجه (۱-اصلاً شایع ۲-شایع ۳-خیلی شایع) و اهمیت (Importance) که دارای سه درجه (۱-خیلی مهم نیست ۲-اهمیت متوسط ۳-حیاتی) که برگرفته از ماتریکس هاردن است جویا می‌شد. از شیوع و اهمیت هر سرفصل، شاخص تمرکز (mode) گرفته شد. اتفاق آرای بالای ۵۰٪ در نظر اساتید و

از نظر وضعیت اسکان ۴۷/۶٪ از دانشجویان خوب، ۷۰/۴٪ از دانشجویان متوسط و ۸۱٪ از دانشجویان ضعیف خوابگاهی بودند.

بحث و نتیجه گیری: معدل دیپلم به عنوان مهمترین عامل در موفقیت تحصیلی دانشجویان این دانشکده بود. همچنین میزان علاقه دانشجو به رشته پزشکی و وضعیت اسکان تاثیر مهمی بر موفقیت تحصیلی دارد. لذا به نظر میرسد اجرایی شدن پذیرش دانشجویان براساس معدل دیپلم و نیز بهبود وضعیت خوابگاهها و برگزاری کارگاههای آموزشی جهت تقویت علاقه به پزشکی می تواند موثر باشد.

کد مقاله: O187

بررسی میزان رضایت مندی از سیستم آموزش و انگیزه اشتغال به کار در بین دانش آموختگان رشته مامایی

نویسندگان: زینت صفدری، رعنا رضائی سپاسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: دانشگاههای علوم پزشکی سیستم تولید نیروی انسانی بهداشتی- درمانی هستند. تربیت نیروی کارآمد و اثر بخش با تواناییهای لازم برای ایفای نقش حرفه‌ای، نیازمند مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی و به دنبال آن ارزشیابی فرآیند آموزش خواهد بود. توجه به دیدگاههای موجود و جمع‌آوری نظرات دانش آموختگان در زمینه سیستم آموزشی به عنوان یکی از عوامل موثر در ارزشیابی این سیستم به شمار می‌رود. برای مثال مطالعه انجام شده در سال ۱۳۷۹ در قزوین نشان داد ۸۹/۲٪ دانشجویان معتقد بودند وضعیت آموزش پزشکی کنونی تواناییهای لازم برای عملکرد حرفه‌ای در جامعه را به آنها نمی‌دهد. در نگاهی دیگر، از بین شرکت کنندگان آزمونهای سراسری تنها کسانی پذیرفته می‌شوند که نمره آزمون بالاتری را کسب نموده‌اند بدون آنکه به میزان علاقه و انگیزه ادامه تحصیل در رشته پذیرفته شده آنها توجهی معطوف گردد. این عدم تمایل نسبت به رشته تحصیلی در دانش آموختگان می‌تواند سبب بروز عدم رضایت شغلی و کاهش میزان کارایی آنان در آینده گردد. از این رو مطالعه حاضر با هدف تعیین میزان رضایت مندی از سیستم آموزش و انگیزه اشتغال به کار در بین دانش آموختگان رشته مامایی انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی، کلیه دانش آموختگان مقطع کاردانی (روزانه و شبانه) مامایی که در فاصله سالهای ۸۵-۱۳۷۵ از دانشکده پرستاری و مامایی قزوین فارغ‌التحصیل شده‌اند، مورد بررسی قرار گرفتند. آدرس این افراد با مراجعه به بایگانی آموزش دانشکده به دست آمده و برای کلیه نمونه‌های در دسترس

انحراف معیار ۱/۹۹ بود و هر چند میانگین نمره در آموزش به روش سخنرانی همراه با پادکست بیشتر از میانگین نمره در سخنرانی به تنهایی بود اما از نظر آماری معنادار نبود ($p=0/051$). اگر چه نتایج نشانگر رضایت مندی دانشجویان در آموزش به روش سخنرانی همراه با پادکست بیشتر از روش سخنرانی به تنهایی بود.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اینکه هدف آموزش یادگیری است انتظار می‌رود از نتایج این پژوهش در زمینه بکارگیری آموزش الکترونیک در کنار روش سنتی سخنرانی در کوریکولوم آموزشی پیش‌بینی گردد.

کد مقاله: O186

بررسی عوامل موثر در افت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: محمد حسین صفاری، محسن رضوی زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: افت تحصیلی یا ترک تحصیلی دانشجویان نه به عنوان یک مشکل شخصی بلکه یک مشکل اساسی اجتماعی بوده و باید برای حل این مشکلات گام‌های اساسی را برداشت، زیرا مسائل ناشی از آن در آینده گریبان‌گیر جامعه خواهد شد. لذا بررسی علل عدم پیشرفت تحصیلی دانشجویان و نقش هر یک از عوامل در وقوع این مشکل اهمیت زیادی دارد تا براساس آن در جهت پیشگیری از این مشکلات برنامه‌ریزی صورت گیرد.

روش مطالعه: مطالعه تحلیلی حاضر در سال ۱۳۸۷ برای بررسی عوامل موثر در افت تحصیلی دانشجویان پزشکی ورودی ۸۴، ۸۵ و ۸۶ در دانشگاه علوم پزشکی کاشان ($n=150$) انجام گرفت که دانشجویان براساس معدل کل و وجود یا عدم وجود ترم مشروطی (براساس اطلاعات پرسشنامه) به سه گروه دانشجویان خوب (دانشجویی که دارای معدل ۱۶ به بالا و فاقد ترم مشروطی است)، متوسط (دانشجویی که دارای معدل ۱۴ تا ۱۶ و فاقد ترم مشروطی است) یا ضعیف (دانشجویی که دارای معدل پایین‌تر از ۱۴ و حداقل یک ترم مشروطی است) طبقه‌بندی شدند. نهایتاً اطلاعات بدست آمده با نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از ۱۵۰ دانشجوی مورد مطالعه، ۴۲ نفر خوب (۲۸٪)، ۷۱ نفر متوسط (۴۷/۳۵٪) و ۳۷ نفر ضعیف (۲۴/۶۵٪) بودند. میزان علاقه به رشته پزشکی و معدل دیپلم رابطه بسیار معناداری با سطح موفقیت دانشجویان داشت. رابطه معناداری بین موفقیت و حضور در کلاس، شغل اضافی و سهمیه ورودی دانشجویان وجود نداشت.

هدف این مطالعه بررسی دیدگاه دانشجویان داروسازی تبریز در مورد آموزش بخشی از درس فارماکولوژی عملی به کمک نرم افزارهای رایانه‌ای بود.

روش مطالعه: از میان نرم افزارهای رایانه‌ای تهیه شده دو مورد انتخاب و از مجموع ۳۲ ساعت درس فارماکولوژی عملی، ۸ ساعت به کمک آنها آموزش داده شد. ابتدا دانشجویان مورد مطالعه (۲۰ نفر) به گروه‌های ۲ تا ۳ نفری تقسیم شده و در مورد نرم افزارها، نحوه استفاده از آنها، انتظارات آموزشی و شیوه ارزیابی نهائی توضیح داده شد. سپس دانشجویان با تجویز داروهای مشخص موجود در هر نرم افزار اثرات منفرد و توام داروها در حیوانات آزمایشگاهی مختلف را مشاهده و بررسی و بحث نمودند. در پایان دوره نظرات دانشجویان به کمک پرسشنامه اخذ گردید.

یافته‌ها: در مجموع ۷۲ درصد دانشجویان کمک نرم افزارها به فهم بیشتر دروس تئوری را بسیار خوب یا خوب ارزیابی کردند. میزان یادگیری و مشارکت فعال دانشجویان به ترتیب ۷۶ و ۸۲ درصد بیشتر از جلسات عملی برگزار شده در آزمایشگاه بود. همچنین ۶۶ درصد نیز میزان مراجعه به منابع علمی جهت تکمیل اطلاعات خود را بسیار زیاد و زیاد اعلام کردند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج نشان داد که استفاده از نرم افزارهای رایانه‌ای مناسب می‌تواند میزان یادگیری و مشارکت فعال دانشجویان و فهم بیشتر دروس تئوری گذرانده شده فارماکولوژی را ارتقا دهد. لذا به نظر می‌رسد می‌توان شیوه ارائه درس فارماکولوژی عملی را بازنگری نموده و بخشی از آموزش آن را با استفاده از این قبیل نرم افزارها ارائه داد.

پرسشنامه مدون از طریق پست ارسال گردید. پس از عودت پرسشنامه‌ها، داده‌های مربوط به ۱۸۸ دانش آموخته مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین سنی واحدهای مورد پژوهش ۲۵/۶۵ سال بود. ۵۷/۴٪ در دوره روزانه و ۴۲/۶٪ در دوره شبانه تحصیل نموده‌اند. میزان رضایت واحدهای پژوهش از محتوی برنامه آموزشی و تدریس دروس مامایی ۵۵/۳٪ مطلوب و کاملاً مطلوب، ۴۰/۴٪ در حد متوسط، ۳/۷٪ نامطلوب و کاملاً نامطلوب به دست آمد. در زمینه میزان رضایت از مدیریت، سازماندهی و استقلال گروه مامایی ۳۵/۱٪ مطلوب و کاملاً مطلوب، ۴۵/۲٪ در حد متوسط و ۱۹/۷٪ نامطلوب و کاملاً نامطلوب ارزیابی شد. ۸۷/۸٪ از واحدهای پژوهش تمایل به اشتغال در رشته مامایی داشته‌اند. اصلی‌ترین انگیزه‌ها برای اشتغال شامل علاقه به رشته، خدمت به بیماران و درآمد اقتصادی بوده است. میزان رضایت از شغل مامایی ۲۵٪ مطلوب و کاملاً مطلوب، ۳۷/۸٪ در حد متوسط، ۳۴٪ نامطلوب و کاملاً نامطلوب بیان شده است. از مهم‌ترین علل عدم رضایت از شغل مامایی می‌توان به عدم وجود جایگاه مشخص برای حرفه مامایی، خطمشی نامناسب حاکم بر محیط کار و نبود امنیت شغلی اشاره نمود.

بحث و نتیجه گیری: به نظر می‌رسد دانش‌آموختگان مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در مجموع از سیستم آموزشی، مدیریتی و سازمان‌دهی رضایت نسبتاً مطلوبی داشته‌اند؛ اما علیرغم درصد بالای تمایل به اشتغال در رشته مامایی، عوامل موجود در محیط کار سبب بروز نارضایتی از شغل مامایی در بین درصدی از آنان گردیده است. لذا ضروری به نظر می‌رسد تا مسئولین ضمن توجه بیشتر به مشکل عدم رضایت شغلی در بین دانش‌آموختگان، با تعدیل شرایط محیط کار موجبات استفاده بهینه از نیروهای انسانی تربیت شده را فراهم سازند.

کد مقاله: ۱۸۸

ارزیابی بکارگیری نرم افزار رایانه‌ای در آموزش فارماکولوژی از دیدگاه دانشجویان داروسازی

نویسندگان: مسلم نجفی، علیرضا گرجانی، ابوالقاسم امینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: یکی از مشکلات آموزش دروسی مانند فارماکولوژی استفاده از روش سنتی و دشواری در به تصویر کشیدن یا نشان دادن مکانیسم اثر داروهاست. استفاده از رایانه و نرم افزارهای مناسب می‌تواند یادگیری مفهومی و عمیق را در دانشجویان تسهیل کند.

کد مقاله: ۱۸۹

میزان و نحوه خود یادگیری در پرستاران

نویسندگان: سیدسعید نجفی، مرضیه مومن‌نسب

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مقدمه: تغییرات سریع در دانش و فناوری‌های مرتبط با علوم پزشکی و گستره مراقبت از بیماران، خودیادگیری به منظور به روز شدن اطلاعات علمی و حرفه‌ای را اجتناب ناپذیر می‌نماید. یکی از مشکلات فراروی پرستاران عدم بهره‌گیری از روش‌های نوین و

می‌کنند، اما مشکلات موجود در این خصوص موانعی ایجاد نموده است. بنابراین مسئولین پرستاری باید با برنامه‌ریزی مناسب در این زمینه منابع لازم را در اختیار پرستاران قرار دهند.

کد مقاله: ۰۱۹۰

روش‌های ارزیابی در سیستم آموزشی

نویسندگان: نسرين اکبری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

مقدمه: ارزشیابی اندازه‌گیری منظم و شایستگی چیزها است؛ به عبارت دیگر ارزشیابی، فعالیت نظامداری است که طی آن ملاک‌هایی برای ارزش‌گذاری تعیین می‌شوند، اطلاعاتی درباره وضعیت موضوع یا پدیده مورد نظر فراهم می‌آیند و با مقایسه این دو (وضع موجود و ملاک‌ها) از ارزش و سودمندی موضوع یا پدیده خبر داده می‌شود. حساسیت امر آموزش و توجه به فرایندهای آموزشی در دانشگاه‌ها، ضرورت ارزشیابی را که بهبود کیفیت آموزشی و در نهایت بهبود کارآیی و اثربخشی سیستم آموزشی کشور را به دنبال خواهد داشت مورد تاکید قرار می‌دهد. هدف از این مطالعه تعیین انواع ارزیابی در سیستم آموزشی می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه مروری بوده بر تعداد کثیری از پژوهش‌های جدید و کتب مرجع منتشر شده پیرامون بررسی انواع روش‌های ارزیابی در سیستم آموزشی که با استفاده از مقالات موجود در سایت‌های مختلف اینترنتی و کتب مرجع و مجلات معتبر جمع‌آوری و جمع‌بندی گردیده است.

یافته‌ها: اگر ارزیابی را سنجش میزان نیل به هدف تعریف کنیم که برای تغییر در راستای بهبود کیفیت به کار می‌رود، بدون شک استفاده به موقع، صحیح، مناسب و متناسب از انواع ارزشیابی لازمه پویایی هر برنامه و موسسه آموزشی خواهد بود. انواع الگوهای ارزشیابی به اختصار عبارتند از: (۱) الگوی مبتنی بر هدف (۲) الگوی مبتنی بر مدیریت (۳) الگوی ارزشیابی هدف آزاد (۴) الگوی مبتنی بر نظر خبرگان (۵) الگوی سیمایی (۶) الگوی مبتنی بر اختلاف نظر متخصصان (۷) الگوی مبتنی بر رویکرد طبیعت‌گرایانه و مشارکت‌کنندگان (۸) اعتباربخشی این الگوها در اصل مقاله کامل توضیح داده خواهد شد.

پیشرفته در امر مراقبت از بیمار می‌باشد، که از دلایل آن عدم توجه به یادگیری مادام‌العمر و عدم تلاش فردی در جهت یادگیری است. این مطالعه با هدف تعیین میزان و نحوه کسب تازه‌های علمی توسط پرستاران استان لرستان در سال ۱۳۸۵ انجام گردید.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی ۱۲۵ نفر از اقشار پرستاری شاغل در بیمارستان‌های استان در مطالعه شرکت نمودند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای مشتمل بر مشخصات فردی و ۱۹ سوال در زمینه میزان و راه‌های دسترسی به تازه‌های علمی، از جمله مطالعه متون و مقالات علمی، شرکت در دوره‌های بازآموزی، تاثیر آموزش‌ها در ارتقاء مراقبت‌ها و موانع موجود بود که با روش خود ایفایی تکمیل شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: ۶۵٪ شرکت‌کنندگان زن، ۷۳٪ کارشناس پرستاری و ۷۳/۵٪ استخدام رسمی بودند. میانگین سنی واحدهای پژوهش، ۶/۳۲ و میانگین خدمت، ۷/۸ سال بود. بیشترین منابع کسب اطلاعات توسط پرستاران به ترتیب کتب علمی، کنفرانس‌های داخلی بیمارستان، مشاوره با سایر همکاران و پزشکان، مجلات داخلی، سمینارها، خبرنامه‌ها و دستورالعمل‌ها بوده است. ۴۸٪ پرستاران در یک سال گذشته حداقل یک مقاله علمی مطالعه نموده بودند. میانگین مدت زمان آخرین دفعه مطالعه مقالات علمی، ۱/۵ سال و مطالعه کتاب ده ماه بوده است. اکثر پرستاران به منابع جدید علمی و اینترنت در محل کار دسترسی نداشتند. این در حالی است که ۸۱/۹٪ پرستاران همیشه یا غالباً جهت به‌روز کردن اطلاعات خود احساس نیاز می‌کردند. به عقیده اکثر پرستاران اطلاع از یافته‌های علمی باعث افزایش کیفیت مراقبت از بیماران می‌شود. از نظر آنان مهمترین تاثیر روزآمد نمودن دانش‌های علمی به ترتیب افزایش کیفیت مراقبت، افزایش رضایت بیماران و افزایش رضایت پرستاران و مدیران می‌باشد. اکثر واحدهای مورد پژوهش پرستاران را مسئول روزآمد کردن اطلاعات خود دانسته‌اند. البته تعداد قابل توجهی مسئول پرستاری و مدیریت بیمارستان و نیز اعضای هیات علمی دانشکده‌های پرستاری را در این زمینه مسئول دانسته‌اند. مهمترین موانع خودیادگیری پرستاران کمبود وقت، شیفت‌های زیاد، کمبود منابع علمی و امکانات، تعداد کم دوره‌های بازآموزی و عدم کاربرد یافته‌های نظری جدید در بالین ذکر شده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: اکثر پرستاران برای ارتقاء سطح خدمات به روزآمد کردن اطلاعات اعتقاد دارند و در این زمینه احساس نیاز

۹۷/۳٪ مطلوب، (problem solving confidence) عضو دفتر ۶۲/۱٪ مطلوب، غیر عضو ۶۶/۷٪ مطلوب، (avoidance) عضو دفتر ۴۰/۵٪ مطلوب، غیر عضو ۱۸/۹٪ مطلوب، (approach) عضو دفتر ۸۹/۶٪ مطلوب، غیر عضو ۱۰۰٪ مطلوب عمل نموده‌اند؛ همچنین مقایسه تحلیلی بین چگونگی فرایند حل مساله و خرده مقیاس‌های مربوط به آن هیچ‌گونه تفاوتی را بین دانشجویان عضو دفتر استعدادهای درخشان و غیرعضو از نظر بکارگیری شیوه‌های مناسب‌تر حل مساله دیده نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجا که یکی از مشخصه‌های شناسایی افراد تیزهوش خلاقیت و نوآوری آنها در حل مسائل و نیز سازگاری و انعطاف‌پذیری بیشتر می‌باشد عدم تفاوت این ویژگی در اعضا و گروه غیرعضو می‌تواند آغازی جهت پژوهش‌های بیشتر درباره چگونگی شناسایی گروه نخبه در جامعه باشد.

کد مقاله: ۰۱۹۲

بررسی مقایسه‌ای تحصیل در دوره روزانه و شبانه در نتایج آزمون‌های نهائی درس فارماکولوژی دانشجویان کارشناسی مامائی

نویسندگان: مسلم نجفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: این مطالعه تاثیر تحصیل در دوره روزانه یا شبانه را در نتایج آزمون‌های نهائی درس فارماکولوژی در دانشجویان کارشناسی مامائی دانشکده پرستاری و مامائی تبریز بررسی و مقایسه کرده است.

روش مطالعه: در این مطالعه کلیه دانشجویان کارشناسی مامائی دوره روزانه (۲۴ نفر) و شبانه (۳۲ نفر) که در نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۷-۸۶ درس فارماکولوژی عمومی (۲ واحد) را انتخاب کرده بودند قرار گرفتند. با هماهنگی اداره آموزش کلاس‌های هر دو دوره در یک کلاس و با مدرس ثابتی از ابتدا تا انتهای دوره تشکیل شد و آموزش بر اساس سرفصل‌های مربوطه و اهداف آموزشی مشخص شده به صورت سخنرانی ارائه گردید. در پایان دوره ارزیابی نهائی دانشجویان بطور هم‌زمان و به کمک سوالات چهار گزینه‌ای یکسان به عمل آمد.

یافته‌ها: درصد قبولی کل دانشجویان از آزمون ۹۱٪ بود بطوری که همه دانشجویان دوره شبانه و ۷۹٪ دانشجویان روزانه در آزمون نهائی دوره پذیرفته شدند. میانگین معدل کل دانشجویان دو دوره ۱۳±۲/۷ بود اما معدل دانشجویان دوره روزانه (۱۲/۱±۳/۱) در مقایسه با دوره شبانه (۱۳/۷±۲/۲) کاهش معنی‌دار نشان داد

بحث و نتیجه‌گیری: ارزشیابی صحیح و اصولی می‌تواند ضمن تقویت نقاط قوت و اصلاح نقاط ضعف مبنایی برای بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های آموزشی شده و موجبات ارتقاء سطح علمی دانشگاه را فراهم آورد.

کد مقاله: ۰۱۹۱

بررسی مقایسه فرایند حل مساله در دانشجویان عضو دفتر استعداد درخشان و دانشجویان غیر عضو دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

نویسندگان: فریده صفی‌خانی، کریم بیت‌سیاح، مهدی سیاح‌برگرد، مرجان عابدینی، الهام موسوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: یکی از سیاست‌های دولت‌های جدید طرح توسعه پایدار است. برای دستیابی به این هدف آرمانی به مدیران مجرب و کارآمد نیاز است. مدیرانی که از افراد نخبه و تیزهوش برگزیده شده باشند تا بتوانند کشور را در پیشرفت و توسعه حمایت نمایند. بنابراین شناسایی دقیق و صحیح این گروه از جامعه و برنامه‌ریزی خاص جهت پرورش توانایی‌های ویژه آنها از سرمایه‌گذاری‌های مفید فایده می‌باشد. پژوهش حاضر سعی داشته است که افراد را از نظر یکی از مشخصه‌های نخبگی ارزیابی نماید تا در جهت شناسایی و سرمایه‌گذاری بر روی افراد برنامه‌ریزی‌های آموزشی ویژه غنی‌سازی طرح‌ریزی گردد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی است. روش نمونه‌گیری، تصادفی بوده است و حجم نمونه برای هر گروه ۴۰ نفر می‌باشد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه مشخصات فردی و فرایند حل مساله بود که از طریق نرم افزار SPSS تحلیل و به صورت آمار توصیفی و استنباطی ارائه شد.

یافته‌ها: منابع به‌دست آمده از بررسی نشان داده است که دانشجویان عضو دفتر استعدادهای درخشان از نظر چگونگی فرایند حل مساله ۷۰/۳٪ به شکل مطلوب ۲۴/۳٪ متوسط و ۵/۴٪ نامطلوب عمل نموده‌اند. در صورتی که دانشجویان غیرعضو ۷۵/۷٪ مطلوب، ۲۴/۳٪ متوسط و ۰٪ به شیوه نامطلوب در حل مشکلات خود اقدام نموده‌اند. ارزیابی میزان بکارگیری شیوه‌های متفاوت در حل مساله در دو گروه نشان داده است که در شیوه (Helplessness) دانشجویان عضو دفتر ۷۸/۳٪ مطلوب، غیرعضو ۶۲/۱٪ مطلوب؛ (problem control) عضو دفتر ۶۲/۱٪ مطلوب، غیرعضو ۶۶/۷٪ مطلوب، (Creativity) عضو دفتر ۸۱/۱٪ مطلوب، غیرعضو

به صورت تصادفی خوشه‌ای انتخاب شده بودند صورت گرفت. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه مشخصات فردی فرآیند حل مسئله بوده است که از اطلاعات به دست آمده از طریق نرم‌افزار SPSS تحلیل و به صورت آمار توصیفی ارائه شد.

یافته‌ها: نتایج بررسی این مطالعه نشان داده است که افراد از نظر چگونگی فرایند حل مسئله متفاوت عمل می‌کنند. به صورت کلی ۶۷/۴٪ از افراد به شیوه مطلوب ۲۹/۸٪ متوسط و ۲/۸٪ به شکل نامطلوب به تحلیل مشکلات خود می‌پردازند. همچنین تحلیل افراد نمونه از نظر بکارگیری شیوه‌های متفاوت حل مسئله نشان داده است که در مرحله Helplessness ۲/۱۲٪ مطلوب و ۱۶/۲٪ متوسط و ۶/۸٪ نامطلوب Problem Control ۱۲/۲٪ مطلوب ۲۵/۷٪ متوسط، ۶۲/۱٪ نامطلوب، Creativity ۲/۸٪ نامطلوب، ۸/۱٪ متوسط ۸۹/۲٪ مطلوب، Confidence Problem solving ۱۴/۹٪ نامطلوب، ۲۵/۷٪ متوسط، ۵۹/۴٪ مطلوب، Avoidance ۲۹/۸٪ مطلوب، ۲۳٪ متوسط، ۴۷/۳٪ نامطلوب، Approach ۵/۵٪ نامطلوب، ۲۹/۷٪ متوسط، ۶۴/۹٪ مطلوب.

بحث و نتیجه‌گیری: یکی از اهداف بنیادی آموزش و پژوهش علاوه بر آموزش کلاسیک فراگیران پرورش مهارت‌های خاص در سازگاری مناسب‌تر با محیط می‌باشد داده‌های به دست آمده از مطالعه حاضر ما را در ارزیابی و تحلیل نوع حل مسئله گروهی از فراگیران یاری نموده است. این اطلاعات می‌تواند در برنامه‌ریزی‌های آتی جهت کسب مهارت‌های لازم مفید باشد.

کد مقاله: ۰۱۹۴

بررسی ثبت مدارک پزشکی در بیمارستان‌های آموزشی

نویسندگان: مسعود ضیائی، سیدعلیرضا سعادت‌جو، سیدحسین کرباسی، محمدحسین نمایی، قدسیه آذرکار

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: وجود پرونده‌های کامل در بیمارستان اهمیت زیادی در فرآیند پزشکی داشته، وسیله ارتباطی مهمی میان پزشکان و دیگر متخصصان سهیم در امر مراقبت بیماران و اساس برنامه‌ریزی و ارزیابی مراقبت‌های ارائه شده می‌باشد. این مطالعه به منظور ارزیابی نحوه تکمیل پرونده‌های بیماران بستری در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی بیرجند و مقایسه آن با نتیجه مطالعه‌ای که قبل از برگزاری کارگاه اصول پرونده نویسی صورت پذیرفته است، انجام شده است.

($p=0/034$). همچنین درصد قبولی دانشجویان دوره شبانه از درس مذکور به صورت معنی‌داری بیشتر از دوره روزانه بود ($p=0/025$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج به نظر می‌رسد که در مورد درس فارماکولوژی و در شرایط یکسان میزان موفقیت دانشجویان دوره شبانه در مقایسه با روزانه بالاتر است. هر چند که معمولاً رتبه‌های دانشجویان دوره روزانه در آزمون کنکور سراسری بهتر از دوره شبانه می‌باشد ولی تلاش بیشتر دانشجویان دوره شبانه در دانشگاه در مورد درس فارماکولوژی بیشتر است. احتمالاً پرداخت شهریه توسط این دانشجویان یکی از عوامل تقویت تلاش آنان در دانشگاه است.

کد مقاله: ۰۱۹۳

بررسی فرآیند حل مسئله در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

نویسندگان: فریده صفی‌خانی، کریم بیت‌سیاح، مهدی سیاح‌برگرد، مرجان عابدینی، اعظم دقایقی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: حل مسئله بخشی از تفکرات، حل مسئله پیچیده‌ترین بخشی هر عملیات فکری تصور می‌شود که به عنوان یک روند مهم شناختی تعریف می‌گردد و محتاج تلفیق و مهارت یک سری مهارت‌های بنیادین و معمولی است. در سال‌های اخیر یافته‌ها و مطالعات علمی نشان داده است که یکی از عوامل موثر در زمینه‌ساز آسیب‌های روانی-اجتماعی نسل جوان ضعف در مهارت مقابله با استرس و ناتوان و ضعف در تفکر صحیح و ارزیابی درست وضعیت و راه‌حل‌های ممکن در حل مسئله است. بررسی‌های داده است که نوجوانانی بیشتر دچار مشکلاتی نظیر بزهکاری، بی‌انضباطی، بیمارهای روحی و رفتارهای ناسالم اجتماعی می‌شوند که به درستی قادر نیستند برای مشکلات خود راه‌حل‌های مناسب یافته، آنها را ارزیابی نموده و پیامدهای رفتارهای خود را به درستی بررسی نمایند. گاهی ممکن است تکانه‌ای عمل نموده یا از مشکلات و حل آنها اجتناب نمایند. آموزش مهارت تفکر منظم و گام به گام به منظور حل مشکل برای این گروه از جامعه ضروری به نظر می‌رسد. برای رسیدن به این هدف بنیادی غربالگری نسل جوان از نظر چگونگی فرآیند حل مسئله جهت برنامه‌ریزی آموزشی دقیق‌تر از اقدامات اولیه است. به همین منظور پژوهشی حاضر به مطالعه فرآیند حل مسئله در گروهی از دانشجویان پرداخته است.

روش مطالعه: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی-مقطعی است که بر روی ۷۴ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی که

دانش آموختگانی که از برنامه‌های آموزشی مناسب استفاده می‌کنند مسلماً از سطح قابل قبولی از معلومات برخوردار خواهند بود و در زمینه بالین موفقتر عمل خواهند کرد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی از نوع مقطعی می‌باشد که جامعه آماری آن تمامی کارورزان زن و مرد دانشگاه علوم پزشکی مشهد می‌باشد که بخش زنان و زایمان خود را در بیمارستان در سال ۸۶-۸۵ گذرانده‌اند. داده‌ها از طریق پرسشنامه جمع‌آوری و با استفاده از آزمون کای دو مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد میانگین شاخص‌های یادگیری، دیدن، بحث بر بالین و اداره کردن زیر نظر اساتید در کل بیماری‌های شایع زنان از قبیل عفونت ادراری در بارداری، خونریزی بعد از زایمان، بیماری‌های واژن و سرویکس برای کارورزان مرد به ترتیب ۱۱/۵٪، ۰/۹٪، ۴/۵٪ بود که از مقادیر مشابه آن برای کارورزان زن که به ترتیب ۸۳/۶٪، ۵۵/۵٪، ۶۹/۳٪ و ۳۸/۲٪ بوده است بسیار کمتر می‌باشد. در حالی که شاخص‌های مطالعه کردن و بحث در کلاس برای کارورزان مرد بیش از کارورزان زن می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد یادگیری کارورزان مرد در زمینه بیماری‌های شایع زنان در بالین کمتر از مردان می‌باشد. در حالیکه شاخص مطالعه کردن در آنها بیشتر است و این خود نشان می‌دهد مباحث تئوری به تنهایی کارآمد نیست و توصیه می‌شود نسبت به حضور مستمر کارورزان مرد در گزارش‌های صبحگاهی توجه بیشتری گردد.

کد مقاله: ۰۱۹۶

رابطه هوش هیجانی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین

نویسندگان: فاطمه سفیدی، مریم طاهرپور، فاطمه جلالی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: بنظر می‌رسد عوامل مختلف از جمله هوش هیجانی دانشجویان می‌تواند بر پیشرفت تحصیلی آنان تاثیر داشته باشد. بررسی عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان که هوشمندترین افراد جامعه و آینده‌سازان هر کشوری هستند مهم و قابل کاوش است. تحقیقات نشان می‌دهد افرادی که هوش هیجانی بالایی دارند در مراحل زندگی موفقیت بیشتری کسب نموده‌اند. پژوهش حاضر به منظور بررسی رابطه هوش هیجانی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی- تحلیلی، تعداد ۸۹۴ پرونده بیماران بستری در بخش‌های مختلف بیمارستان‌های آموزشی امام رضا (ع) و ولیعصر (عج) وابسته به دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، انتخاب و برگه‌های شرح حال، دستورات پزشک، خلاصه پرونده و سیر بیماری پرونده‌ها از نظر نحوه تکمیل توسط انترن‌ها با استفاده از چک لیستی شامل ۳۶ سؤال که روایی آن توسط ۵ نفر اعضاء هیئت علمی صاحب‌نظر مورد تأیید قرار گرفته است، مورد بررسی قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون آماری آنالیز واریانس یکطرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و $P \leq 0/05$ به‌عنوان سطح معناداری در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: از ۸۹۴ پرونده مورد بررسی مربوط به ۴۵ انترن شاغل به تحصیل در بیمارستان‌های آموزشی، حدود ۹۵٪ پرونده‌ها دارای برگ شرح حال، خلاصه پرونده و دستورات پزشک بودند ولی فقط ۴۷/۲٪ برگ سیر بیماری را دارا بودند. بالاترین امتیاز کسب شده مربوط به برگ شرح حال ($71/5 \pm 18$) بود و برگ سیر بیماری با امتیاز $28/7 \pm 36/2$ کمترین امتیاز را داشت. در کل و بدون توجه به نوع برگه، بالاترین امتیاز کسب شده به ترتیب مربوط به بخش‌های اطفال (۶۴/۹ امتیاز)، عفونی (۶۴/۷)، زنان (۵۸/۳)، روان (۵۷/۷) و نیز کمترین امتیاز مربوط به بخش جراحی اعصاب (۴۰/۹)، بخش چشم (۴۰/۴) و گوش و حلق (۳۶) امتیاز بود. امتیاز کسب شده در هر ۴ برگ و نیز در کل در بخش‌های مختلف از نظر آماری تفاوت معناداری نشان داد ($P < 0/001$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به بهبود نسبی نحوه تکمیل پرونده‌ها بعد از کارگاه آموزشی به‌خصوص در برگه‌های شرح حال و خلاصه پرونده، توصیه می‌شود. کارگاه آموزشی پرونده‌نویسی هر ۶ ماه برای انترن‌ها برگزار گردد و اساتید نیز نظارت و تاکید بیشتری بر تکمیل بهتر پرونده‌ها خصوصاً برگه سیر بیماری داشته باشند.

کد مقاله: ۰۱۹۵

بررسی تفاوت‌های یادگیری بیماری‌های شایع زنان و زایمان بین کارورزان دختر و پسر در بخش زنان در بیمارستان‌های آموزشی درمانی مشهد در سال ۸۶-۸۵

نویسندگان: مهدیه شجاع، احسان طاهری، نیره خادم

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: در سال‌های اخیر آشنایی با روش‌های نوین آموزش پزشکی بیش از هر مقطع زمانی دیگری مورد توجه واقع شده است.

اپیدمیولوژیست) چک لیست‌ها تکمیل و در نهایت در نرم‌افزار SPSS وارد و آنالیز گردید.

یافته‌ها: این مطالعه بر روی ۲۴۱ پایان‌نامه دانشجویی انجام شد. ۴۹/۴٪ پایان‌نامه‌ها توسط یک دانشجو، ۴۹/۴٪ توسط دو دانشجو و ۱/۲٪ توسط سه دانشجو ارائه گردید. در ۹۳/۴٪ موارد فهرست متون، ۹/۱٪ فهرست جداول، ۷/۹٪ فهرست نمودارها، ۹۳/۸٪ منابع، ۷۰/۱٪ چکیده فارسی و ۴۶/۱٪ چکیده به زبان انگلیسی وجود داشت. از نظر نوع مطالعه ۳۲/۴٪ پایان‌نامه‌ها مطالعه توصیفی، ۵۰/۶٪ توصیفی تحلیلی، ۶/۶٪ مورد شاهدهی، ۲/۵٪ کارآزمایی بالینی شاهددار تصادفی شده و ۷/۹٪ مطالعه نیمه‌تجربی بود. از نظر روش نمونه‌گیری ۴۷/۷٪ نمونه‌گیری غیراحتمالی، ۲۶/۶٪ سرشماری، ۱۷٪ نمونه‌گیری احتمالی و ۸/۷٪ موارد روش نمونه‌گیری مشخص نبود. بیشترین آزمون آماری مورد استفاده کای اسکوتر و میانگین تعداد صفحات پایان‌نامه $73/3 \pm 29/6$ صفحه تعیین که از کل صفحات ۵۴٪ صفحات مربوط به مقدمه و کلیات بود.

بحث و نتیجه‌گیری: در مجموع اکثر پایان‌نامه‌های مورد مطالعه از نظر ساختاری و محتوایی در حد متوسط بودند ولی دقت بیشتر در جزئیات نگارشی، توجه بیشتر به سمت گرایش پایان‌نامه‌ها به سوی مطالعه تحلیلی دقیق‌تر ضروری به نظر می‌رسد. مقایسه بین سال‌های مختلف نشانگر وضعیت رو به رشد در وضعیت ساختاری و محتوایی پایان‌نامه‌ها بود.

کد مقاله: ۰۱۹۸

دیدگاه دانشجویان مقطع بالینی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در رابطه با رعایت قوانین و مقررات آموزشی

نویسندگان: محمدمهدی حسن‌زاده‌طاهری، محمدحسین داوری، محمدرضا میری، محمد رضا حاجی‌آبادی، محسن ناصری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: رعایت قوانین و مقررات آموزشی در دانشگاه علاوه بر تسهیل امور مختلف آموزش، در شکل‌گیری شخصیت فراگیران در آینده نیز نقش بسزایی دارد. با توجه به اهمیت پژوهش در آموزش در تشخیص نقاط قوت و ضعف سیستم‌های آموزشی و ارتقای کیفیت خدمات آموزشی، پژوهش حاضر به‌منظور بررسی دیدگاه دانشجویان مقطع بالینی دانشکده پزشکی در زمینه رعایت قوانین و مقررات آموزشی مقطع بالینی در سال ۱۳۸۵ در دانشگاه علوم پزشکی بیرجند طراحی و اجرا گردید.

روش مطالعه: در یک مطالعه تحلیلی، بصورت تصادفی ۱۹۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال تحصیلی ۸۷-۸۸ انتخاب شدند. این مطالعه با استفاده از پرسشنامه استاندارد هوش هیجانی ۲۸ سوالی برادبری و گریوز انجام شده است. همچنین از میانگین نمرات پایان‌نیمسال دانشجویان به‌عنوان شاخص موفقیت تحصیلی استفاده شد. نتایج کمی توسط آزمون رگرسیون چند متغیره و تحلیل واریانس دو راهه و آزمون تی با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: بین هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت وجود دارد و بین رتبه تولد و تعداد افراد خانوار و پیشرفت تحصیلی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. بین علاقه به رشته و پیشرفت تحصیلی و همچنین بین عامل خود‌مدیریتی هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی تفاوت معنی‌داری وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان می‌دهد که بین هوش هیجانی و علاقه به رشته با پیشرفت تحصیلی دانشجویان رابطه وجود دارد. لذا به نظر می‌رسد توجه به تقویت آگاهی اجتماعی، خود‌مدیریتی، خود آگاهی و مدیریت رابطه باعث موفقیت بیشتر دانشجویان خواهد شد.

کد مقاله: ۰۱۹۷

ارزیابی پایان‌نامه‌های دانشجویان پزشکی عمومی فارغ‌التحصیل دانشگاه علوم پزشکی بیرجند از سال ۸۴-۷۳

نویسندگان: غلامرضا شریف‌زاده، کبری سرچاهی، محسن ناصری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: پایان‌نامه دوره دکتری پزشکی عمومی شش واحد درسی است و در واقع عصاره فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی یک دانشجو است و یکی از مهمترین منابع پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی، پایان‌نامه‌های دانشجویی می‌باشد و نگارش و ارائه صحیح آن نقش مهمی در پیشبرد اهداف آموزشی و پژوهشی دارد و این مطالعه با هدف ارزیابی کمی و کیفی پایان‌نامه‌های دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند از بدو تأسیس تا سال ۱۳۸۴ طراحی گردید.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی ۲۴۱ پایان‌نامه دانشجویی پزشکی عمومی مورد بررسی قرار گرفت. برای جمع‌آوری داده‌ها چک لیستی شامل ۳ بخش مشخصه‌های کلی، ساختاری و محتوایی طراحی و روایی محتوای آن توسط تعدادی از پژوهشگران صاحب نظر تأیید گردید. آنگاه با بررسی کلیه پایان‌نامه‌ها توسط محقق

کلیدی را در پیش‌بینی تغییر و تحولات آینده و تعیین نیازهای جدید به منظور مدیریت تغییر در نظام آموزش پزشکی در سطح ملی و بین‌المللی، متناسب با تحولات جهانی ایفا می‌نماید، از این رو آشنایی دانشجویان با EDC و فعالیت در آن می‌تواند راه همواری را برای ارتقا سطح کیفی آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص در کلیه سطوح علوم پزشکی ایجاد کند.

روش مطالعه: این مطالعه در اردیبهشت ۸۷ به منظور بررسی میزان آگاهی دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در مورد EDC انجام شد. جمعیت مورد مطالعه ۲۵۵ نفر بودند که به تفکیک رشته شامل ۲۹ نفر علوم آزمایشگاهی، ۶۳ نفر پرستاری، ۲۰ نفر اتاق عمل، ۳۳ نفر بهداشت، ۶۵ نفر پزشکی، ۲۶ نفر هوشبری و ۱۹ نفر رادیولوژی بودند. پرسشنامه تهیه شده در مورد سطح آشنایی دانشجویان با EDC و شیوه آشنایی آنها، پس از توزیع میان دانشجویان، جمع‌آوری و سپس مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: از تعداد کل افراد مورد مطالعه ۱۰/۵٪ دارای آگاهی خوب، ۱۶/۵٪ دارای آگاهی ضعیف و ۷۵ درصد فاقد آگاهی در مورد EDC بودند. اکثر دانشجویان آشنا با EDC، شیوه آشنایی خود را از طریق دوستان ۵۲/۵٪ و اساتید ۴۰/۵٪ ذکر نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج بدست آمده، اکثر دانشجویان دختر مورد مطالعه، فاقد آگاهی در مورد EDC بودند که نشان‌دهنده لزوم تلاش و فعالیت بیشتر مسئولین EDC به ویژه رابطین آن در دانشکده‌ها (EDOs) جهت آشنا ساختن هر چه بیشتر دانشجویان با این مرکز مهم دانشگاهی و تقویت این باور است که در مرکز توسعه آموزش پزشکی با همکاری آنها سعی می‌شود تا شیوه‌های مختلف آموزشی با دیدگاه و تفکری نقادانه بررسی شود و راه‌حل‌ها و پیشنهادات توأم با خلاقیت و پژوهش برای ارتقا سطح آموزش ارائه شود تا در نهایت افرادی با توانایی‌های فردی بالا و برگزیده تربیت شده و پا به اجتماع آینده بگذارند.

کد مقاله: O۲۰۰

نوع و شدت عوامل تنش‌زا در کارآموزی بالینی پرستاری

نویسندگان: زهرا طیبی، اکرم شاه‌رخی، سودابه جامه بزرگی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: آموزش بالینی به دلیل اهمیت آن در فرایند آموزش پرستاری و ویژگی آن به دنبال کار در محیط واقعی مورد توجه خاصی قرار می‌گیرد و دانشجویان را با موقعیت استرس‌آوری مواجه می‌کند و لازمه پیشرفت و تحقق آموزش بالینی کارآمد

روش مطالعه: در این مطالعه مقطعی تعداد ۸۱ نفر دانشجوی پزشکی از سطوح مختلف مقطع بالینی به روش نمونه‌گیری تصادفی سیستمیک مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل دو چک لیست بود. چک لیست شماره ۱ شامل ۱۰ سوال مربوط به مرحله فیزیوپاتولوژی و چک لیست شماره ۲ شامل ۱۷ سوال مربوط به مرحله کارآموزی و کارورزی بود که روایی آنها به روش اعتبار محتوی سنجیده شد. داده‌ها به کمک نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج حاصل از پرکردن چک لیست شماره I نشان داد که قوانین آموزشی مربوط به مقطع فیزیوپاتولوژی از قبیل انتخاب واحد، شرایط ورود به این دوره و دفعات مجاز شرکت در امتحان علوم پایه و غیره به طور کامل رعایت گردیده بودند. نتایج حاصل از چک لیست II مبین آن بود که ۵۸/۶٪ دانشجویان کشیک آموزشی اینترنتی را اختیاری می‌دانستند. ۸۹/۷٪ دانشجویان خروج از بیمارستان را با استفاده از مرخصی ساعتی و موافقت مسؤول آموزش مربوطه می‌دانستند. ۷۹/۳٪ دانشجویان حضور کارورزان در درمانگاه را اختیاری می‌دانستند. ۸۴/۵٪ دانشجویان وجود برنامه مدون آموزشی را تایید نمودند و ۶۲/۱٪ دانشجویان معتقد بودند که مقررات آموزشی در جایگاهی برنامه کشیک دانشجویان رعایت نمی‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان چنین استنباط نمود که دیدگاه واحدی بین دانشجویان در خصوص مقررات آموزشی در مقطع بالینی مشاهده نمی‌شود که نیاز به توجه بیشتری دارد که از جمله این موارد برنامه کشیک‌های آموزشی بیمارستانی و جایگاهی برنامه‌های کشیک اینترنتی توسط آموزش مربوطه باید مورد تاکید بیشتری قرار گیرد.

کد مقاله: O۱۹۹

بررسی میزان آگاهی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راجع به مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

نویسندگان: زهره خزاعی، محسن ناصری، حنا نخل‌احمدی، سعید کلباسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: اهمیت مراکز توسعه آموزش پزشکی از آنجا ناشی می‌شود که همگام با توسعه و پیشرفت روزافزون علوم از جمله پزشکی و ظهور نیازها و انتظارات نوین بهداشتی-درمانی، آموزش علوم پزشکی نمی‌تواند بی‌تاثیر از این تغییر و تحولات باشد، در همین رابطه مراکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی نقش مهم و

دانشجویان قراردانی اتاق عمل و مامایی و کارشناسی ناپیوسته مامایی فارغ التحصیل سال ۸۷ دانشکده پرستاری مامایی سندج در اتخاذ تدابیر لازم جهت ارتقاء کیفیت آموزش ضرورت داشت.

روش مطالعه: در این پژوهش توصیفی تعداد ۶۰ دانشجوی فارغ التحصیل رشته‌های مامایی و اتاق عمل در سال ۸۷ شرکت داشتند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه ۲۰ سوالی خودساخته لیکرت ۶ بخشی بود. داده‌ها پس از جمع‌آوری در نرم‌افزار SPSS مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: در این مطالعه، ۶۶/۷٪ واحدهای مورد پژوهش، دانشجوی مامایی و ۳۳/۳٪ اتاق عمل بودند. حداقل نمره کسب شده ۲۱ و حداکثر ۱۱۸ بوده است. بیشترین مشکلات مربوط به مربی از دیدگاه دانشجویان، عدم واگذاری تصمیم‌گیری مستقل به دانشجویان، نداشتن مهارت لازم در مراقبت‌های بالینی، عدم افزایش اعتماد به نفس دانشجویان، عدم استفاده از پیشنهادات و فراهم نیابردن فرصت‌های یادگیری بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: در این مطالعه که بر روی تعداد ۶۰ دانشجوی فارغ التحصیل اتاق عمل و مامایی در سال ۸۷ انجام شد، سایر مسائل مربوط به مربیان بالین، مشکل کم یا خیلی کم را از دیدگاه دانشجویان ایجاد نموده بود.

کد مقاله: ۰۲۰۲

مقایسه دو روش آموزش کلاسیک و یادگیری بر مبنای مسئله در یادگیری دانشجویان پرستاری

نویسندگان: زهرا عابدینی، مریم موسوی لطفی، اشرف خرمی‌راد، هدی احمري طهران، مرضیه رئیسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: روش‌های متداول آموزشی افرادی با اطلاعات نظری پرورش می‌دهند که از قدرت تجزیه و تحلیل و تصمیم‌گیری عاجزند؛ به طوری که گاهی حتی بخش اندکی از اطلاعات را به یاد نیاورده و در صورت یادآوری قادر به تبیین آن و کاربرد مفاهیم نمی‌باشند. انتقال اطلاعات به طور خام و بدون استنباط و استنتاج و اولویت‌بندی و سازمان‌دهی نمی‌تواند باعث یادگیری پویا در فراگیر گردد. بر این اساس میزان یادگیری دانشجویان با آموزش به دو روش سخنرانی و مبتنی بر مسئله مورد مقایسه قرار گرفت.

روش مطالعه: پژوهش حاضر یک مطالعه نیمه تجربی است که نمونه‌های آن شامل دانشجویان پرستاری بوده است. تدریس دو

فراهم آوردن شرایط مناسب و وجود آرامش در دانشجو است. هدف از این پژوهش بررسی نوع و شدت استرس‌ها و ارائه راهکارهای لازم جهت کاهش و به حداقل رساندن آنها می‌باشد.

روش مطالعه: در این پژوهش توصیفی تحلیلی، ۱۰۰ دانشجوی ترم ۲-۸ پرستاری به صورت تصادفی (بدون جایگزینی) از کل دانشجویان پرستاری مشغول به تحصیل در سال ۸۵-۸۶ نمونه‌گیری به عمل آمده است. ابزار مورد بررسی در این تحقیق پرسشنامه خودساخته است که جهت تعیین نوع و شدت استرسورها استفاده شده است که در ابتدا اعتبار پرسشنامه تایید شد و سپس در دو گروه دانشجویان پیوسته و ناپیوسته پرستاری با استفاده از آنالیز آمار توصیفی t-independent با هم مقایسه شدند.

یافته‌ها: میانگین استرس در تمام بخش‌های ذکر شده در پرسشنامه در دو گروه پیوسته و ناپیوسته پرستاری از لحاظ آماری تفاوت معنی‌داری را نشان نمی‌دهد $p > 0/05$. میانگین میزان استرس در میان عوامل محیطی ($15/68 \pm 5/8$)، در میان عوامل مربوط به مراقبت از بیمار ($6/02 \pm 25$)، ارتباط با مربی ($17/1 \pm 8/3$)، ارتباط با کارکنان ($15/9 \pm 7/9$) و در میان عوامل فردی ($12/67 \pm 26$) به طور کلی استرس ناشی از کارآموزی در حد متوسط برآورد شده است که در این میان فقط ۶٪ به استرس خیلی زیاد که در رابطه با محل سکونت است، اشاره شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که فاکتورهای مثل دیر رسیدن به محل کارآموزی، آلوده بودن محیط، مراقبت از بیمار جنس مخالف، تذکر و یا انتقاد مربی از دانشجو، چگونگی ارزیابی بالینی، ابهام در انتظارات مربی و گزارش عدم همکاری دانشجو به سرپرستار، ناله و زاری بیمار و بد حالی او و ... از عوامل استرس‌زای مهم هستند.

کد مقاله: ۰۲۰۱

بررسی مشکلات مربوط به مربی بالین از دیدگاه دانشجویان دانشکده پرستاری مامایی سندج، سال ۸۷

نویسندگان: فرزانه ظاهری، سیمین نزاریان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کردستان

مقدمه: یکی از اجزای آموزش پرستاری-مامایی، آموزش بالینی است و مرکزیت آموزش بالینی در این رشته‌ها بی‌تردید امری مسلم است. آموزش بالین نوعی آموزش است که دانشجو در تعامل با مربی و محیط، مفاهیم آموخته‌شده را در حیطه عمل به کار می‌گیرد. با توجه به تحقیقات، در آموزش بالین مشکلاتی وجود دارد که شناسایی مشکلات مربوط به مربی بالین از دیدگاه

روش مطالعه: مطالعه حاضر از نوع توصیفی و نمونه‌های آن اعضاء هیات علمی دانشکده پرستاری و مامائی بوده است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه دو بخشی شامل مشخصات اعضاء هیات علمی و دیدگاه‌های آنان در مورد ارائه طرح درس بود. اعتبار ابزار از طریق اعتبار محتوا و اعتماد آن با روش آزمون مجدد سنجیده شد. تحلیل داده‌ها به کمک آزمون‌های آمار توصیفی با محاسبه میانگین و آمار استنباطی با آزمون‌های کای دو انجام شد.

یافته‌ها: اکثریت نمونه‌ها زن بودند. میانگین سنی واحدها ۳۲ سال بود. همه اعضاء، حداقل یک سال سابقه تدریس دروس نظری و عملی را داشتند. ۸۵٪ اعضاء با ارائه طرح درس موافق بودند. بیشتر آنها کمبود اطلاعات در زمینه ارائه طرح درس مناسب را از موانع ارائه آن برشمردند. کلیشه‌ای و کاربردی نبودن طرح درس به شیوه کلاسیک از موانع عمده تهیه آن عنوان شده بود. کمبود وقت برای ارائه کامل سرفصل و احتمال عدم اجرای کامل طرح درس تدوین شده از سایر علل عدم ارائه طرح درس به دانشجو بوده است. نارضایتی دانشجو از عدم رعایت کامل موارد ذکر شده در طرح درس و نیز بی‌توجهی دانشجو نسبت به مطالعه دقیق و استفاده از آن جهت آمادگی بیشتر و آشنائی با اهداف و بی‌توجهی به تکالیف و روش ارزشیابی توصیف شده از سوی بعضی از مدرسین به عنوان عامل بی‌انگیزگی در تهیه طرح درس بیان شد. مهمترین راهکارها از دیدگاه اعضاء هیات علمی اجرای کارگاه‌های مفید و کاربردی در زمینه نگارش صحیح طرح درس و نیز آگاه کردن دانشجو با نحوه کاربرد طرح درس و اهمیت آن عنوان شده بود. همچنین اصلاح فرم‌های ارائه طرح درس و کاربردی و ساده‌تر کردن آنها مورد تاکید قرار گرفته بود.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌ها تاکید بر فراگیری چگونگی تدوین طرح درس و ارائه آن خارج از ساختار کلیشه‌ای و همچنین ترغیب دانشجو نسبت به توجه به طرح درس ارائه شده در جهت همکاری و مساعدت در آموزش ضرورت دارد.

کد مقاله: ۰۲۰۴

روند تحصیلی فارغ‌التحصیلان بهداشت خانواده دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، ورودی سال‌های ۸۲-۱۳۷۹

نویسندگان: صدیقه عابدینی، سمیره عابدینی، تیمور آقاملابی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: یکی از روش‌های قابل توجه در ارزیابی نظام آموزشی دانشگاه‌ها بررسی روند تحصیلی فارغ‌التحصیلان رشته‌های مختلف

بخش از یکی از دروس پرستاری به طور مجزا برای یک دوره از دانشجویان تحت روش سخنرانی و مبتنی بر مسئله انجام گردید. روش سخنرانی شامل توضیحات مدرس و پرسش و پاسخ و روش مبتنی بر مسئله شامل تکالیف کلاسی و خارج کلاسی و بحث و تبادل نظر بود. آزمون درسی بر طبق اصول طراحی سوال به شکل چهار گزینه‌ای در سطوح مختلف یادگیری تنظیم شد. تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها به کمک نرم‌افزار آماری و با استفاده از آزمون‌های آماری تی و کای دو انجام شد.

یافته‌ها: اکثریت نمونه‌ها زن بوده و میانگین سنی آنان ۲۰/۴ سال بود. میانگین نمرات آزمون درسی دانشجویان با روش سخنرانی ۱۴/۸ و در روش مبتنی بر مسئله ۱۶/۴ بود. بین یادگیری دانشجویان از طریق دو روش فوق اختلاف معنی‌دار وجود داشت. ارتباط معنی‌داری بین نمرات دانشجویان و جنس و محل سکونت یافت نشد. همچنین رضایت دانشجویان در روش یادگیری بر مبنای مسئله بیشتر از سخنرانی بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: اثرات دو روش بر یادگیری دانشجویان متفاوت بود. از این رو تاکید بر بکارگیری روش‌های پویا در آموزش دانشجویان صرفنظر از جنس آنها توصیه می‌شود. پیشنهاد می‌شود بررسی‌های آینده در جهت شناخت علل و عوامل موثر در عدم بکارگیری روش‌های فعال در تدریس به جای روش مرسوم و سنتی انجام گیرد.

کد مقاله: ۰۲۰۳

طرح تدوین درس: چالش‌ها و راهکارها

نویسندگان: زهرا عابدینی، اشرف خرمی‌راد، مریم موسوی‌لطفی، زهرا وفاجوی دیاتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: برنامه‌ریزی درسی از راه‌های موثر در ارتقاء کیفیت آموزش است. طرح درس، توصیف عینی فرآیند برنامه‌ریزی درسی می‌باشد که ضمن آشکارسازی اهداف و روش‌ها و منابع آموزشی و ایجاد نظم منطقی و هماهنگی باعث تعامل پویا بین استاد و دانشجو و حس مسئولیت‌پذیری و مشارکت در یادگیری می‌شود. شناخت موانع ارائه طرح درس و ارائه راهکارهای مناسب جهت تدوین آن می‌تواند سهم عمده‌ای در ارتقاء آموزش دانشجویان داشته باشد.

خواهد ساخت که برنامه اجرا شده تا چه حد در دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده، موفق بوده است و دانشجویان به عنوان مشتریان سیستم آموزشی بهتر می‌توانند به نقاط ضعف و قوت برنامه آموزشی پی ببرند. این مطالعه با هدف تعیین وضعیت چگونگی موجود آموزشی در مقطع علوم پایه از دیدگاه دانشجویان پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی در سال ۱۳۸۶ انجام گرفت.

روش مطالعه: پژوهش حاضر مطالعه‌ای توصیفی است. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه است که قبل از شروع جمع‌آوری اطلاعات، تیم تحقیق متشکل از اعضای هیئت علمی علوم پایه و بالینی، جلسات مشترکی ترتیب داده و پس از اینکه در خصوص عوامل موثر در تحقق اهداف آموزشی مقطع علوم پایه و شرایط ایده‌آل به توافق نظر دست یافتند، پرسشنامه تنظیم و سپس فرم بر اساس شرایط ایده‌آل طراحی شد. نمونه پژوهش شامل تمامی دانشجویان پزشکی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان بود و نمونه‌گیری به صورت سرشماری انجام شد.

یافته‌ها: از ۱۰۸ نفر دانشجوی نمونه آماری تعداد ۹۸ نفر (۸۹/۸٪) به پرسشنامه توزیع شده پاسخ داده بودند. میانگین سن دانشجویان $22/5 \pm 2/4$ بود. در این ارزیابی، در زمینه دریافت طرح درس در ابتدای دوره، بطور متوسط ۷۹/۵٪ بیان کردند که طرح درسی دریافتی نموده‌اند. ۵۹/۷٪ بیان داشته بودند که تقریباً برای تمامی دروس، اساتید از مثالهای کاربردی و بالینی استفاده کرده‌اند. ۷۲/۸٪ اظهار داشته بودند که مطالب دروس پیش‌نیاز برای درک دروس کافی است. ۶۷/۲٪ جزوه درسی را از مهم‌ترین منابع مورد استفاده در طراحی سوالات علوم پایه دانسته بودند. ۴۹/۱٪ وضعیت کلاس درسی و ۶۹/۷٪ کتابخانه را از نظر امکانات مناسب بیان داشته بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: مقایسه وضعیت آموزشی موجود دانشجویان علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان با اهداف از پیش تعیین شده توسط مرکز توسعه و آموزش پزشکی نشان می‌دهد که در حیطه استفاده از مثال‌های بالینی و کاربردی توسط اساتید، تجهیزات کلاس درس و کتابخانه از وضعیت مطلوب برخوردار است. اما نکته قابل تامل، در یافته‌ها عدم ارائه طرح درس توسط اکثریت اساتید بوده که بررسی علل این مشکل و ارائه راه‌حل مناسب پیشنهاد می‌گردد.

در دوران تحصیل می‌باشد که این بررسی به روند رشد آموزشی کمک می‌کند. این مطالعه با هدف تعیین روند تحصیلی دانشجویان بهداشت خانواده دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-تحلیلی به روش مقطعی و به صورت سرشماری بر روی تمامی ۱۴۰ نفر دانشجوی فارغ‌التحصیل کاردانی رشته بهداشت خانواده ورودی سال‌های شامل ۸۲-۷۹ (در دو دوره شبانه و روزانه) انجام شد. اطلاعات لازم از بایگانی آموزشی دانشکده بهداشت گردآوری شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری توصیفی (فراوانی، فراوانی نسبی و میانگین) و تحلیل واریانس یکطرفه استفاده شد و $p > 0/05$ معنادار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: از چهار دوره دانشجویان فارغ‌التحصیل مورد مطالعه، ۷۰ نفر فارغ‌التحصیل دوره شبانه و ۷۰ نفر فارغ‌التحصیل دوره روزانه بودند. میانگین معدل کل دروس از ورودی ۱۳۷۹ به بعد، همچنین میانگین معدل نمرات ترم‌ها در کلیه فارغ‌التحصیلان از ترم اول به بعد روند رو به رشدی را داشت. بین روند تحصیلی دانشجویان با محل سکونت (خوابگاه، غیر خوابگاه) و دوره تحصیلی (شبانه، روزانه) ارتباط آماری معناداری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه سال ۱۳۷۹ دومین سال تاسیس دانشکده بهداشت بوده و با کمبود هیئت علمی و فضای آموزشی مواجه بوده است و در سالهای بعد، این مشکلات تا حدود زیادی بر طرف شده‌اند. به نظر می‌رسد توجه به مسائلی از قبیل تکمیل کادر هیئت علمی دانشکده، ایجاد فضای فیزیکی مناسب و استفاده از مربیان با تجربه، موجب روند رو به رشد وضعیت تحصیلی دانشجویان خواهد شد.

کد مقاله: ۰۲۰۵

ارزیابی وضعیت آموزشی در مقطع علوم پایه از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

نویسندگان: نادره نادری، صدیقه عابدینی، زهرا خادمی، سعید حسینی، نسرين اصغری، مهین جمشیدی، نیتون سلطانی، محمود خیاطیان، نسرين امانی، فرزاد پاکدل، زهرا جهانگیر، شجاع‌الدین نمازی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: ارزیابی وضعیت آموزشی یکی از جنبه‌های مهم در فرآیند فعالیت‌های آموزشی می‌باشد. ارزیابی برنامه آموزشی مشخص

کد مقاله: ۰۲۰۶

مقایسه اجرای برنامه سمبولوژی عملی در بخش مهارت‌های بالینی و بخش‌های بالینی دانشگاه علوم پزشکی تبریز ۱۳۸۷

نویسندگان: شاپور نادراف، حبیب‌الله قمی، علیرضا زادگان، وجیهه دباغی قلعه، رقیه طراحي، مریم قاسم‌زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: هدف این مطالعه مقایسه کیفیت اجرای برنامه آموزشی سمبولوژی عملی در بخش مهارت‌های بالینی (skill lab) و بخش‌های مراکز آموزش بالینی دانشگاه می‌باشد.

روش مطالعه: مطالعه از نوع تحلیلی می‌باشد و جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه که دارای ۱۷ سوال بود در بین دو گروه از دانشجویان پزشکی، یک گروه به‌عنوان شاهد یعنی آموزش دوره مزبور را در بیمارستان‌ها به تعداد ۵۰ نفر و گروه دیگر که آموزش دوره را در بخش مهارت‌های بالینی گذرانده بودند به تعداد ۴۴ نفر، انجام پذیرفت و با استفاده از نرم‌افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج زیر از تحلیل آماری انجام شده روی داده‌ها بدست آمده است که پایایی بدست آمده از طریق آزمون آلفای کرونباخ ۰/۹۱۲ در گروه شاهد و ۰/۸۹۲ در گروه اصلی می‌باشد. عقیده بر ضرورت اجرای برنامه از نظر گروه شاهد ۶۶٪ و گروه اصلی ۴۳/۲٪ خیلی زیاد و کیفیت اجرای برنامه از نظر گروه شاهد ۴۸٪ و گروه اصلی ۴۵/۵٪ متوسط و تناسب مطالب با نیازهای واقعی آموزشی از نظر گروه شاهد ۴۴٪ و گروه اصلی ۴۳/۲٪ زیاد و میزان یادگیری در گروه شاهد ۳۶٪ و گروه اصلی ۳۶/۴٪ زیاد و مطابق بودن تمرینات با نیازهای واقعی بالینی در گروه شاهد ۵۸٪ زیاد و گروه اصلی ۴۳/۲٪ متوسط ارزیابی شده‌اند. در خاتمه میانگین کلی گروه شاهد ۲/۴۹۸ از ۳ با پراکندگی استاندارد ۰/۵۴۷ و گروه اصلی ۲/۴۹۷ از ۳ با پراکندگی استاندارد ۰/۵۱۲ تعیین شد و طبق آزمون آماری تی مستقل ($t=0/013$ و $df=92$ و $sig=0/990$) تفاوت میانگین‌ها رد می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری: از این بررسی طبق تجزیه و تحلیل‌های فوق چنین می‌توان نتیجه گرفت که در حال حاضر تفاوت معنی‌داری بین آموزش سمبولوژی عملی در بخش مهارت‌های بالینی و بخش‌های بیمارستان وجود ندارد.

کد مقاله: ۰۲۰۷

آگاهی و نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در مورد طرح درس

نویسندگان: صدیقه عابدینی، سمیره عابدینی، تیمور آقاملائی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: یکی از راه‌های موثر و انکارناپذیر ارتقای کیفیت آموزش، برنامه‌ریزی درسی و تهیه طرح درس است. طرح درس نشان می‌دهد که چه چیزی، با چه روشی، در چه زمان و مکانی باید یاد گرفته شود و دانشجویان چگونه ارزیابی خواهند شد. مطالعه حاضر با هدف تعیین آگاهی و نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در مورد طرح درس انجام شد.

روش مطالعه: پژوهش حاضر مطالعه‌ای توصیفی-تحلیلی است. جامعه پژوهش کلیه اعضای هیات علمی دانشکده‌های پرستاری مامایی، پیراپزشکی و بهداشت دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان بودند. جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه جمع‌آوری شد که شامل ۹ سوال دموگرافیک، ۱۲ سوال برای سنجش آگاهی و ۱۰ گویه برای سنجش نگرش بود. حداکثر نمره آگاهی ۱۲ و حداقل صفر بود. گویه‌های مربوط به نگرش بر اساس مقیاس لیکرت (کاملاً موافق، موافق، بی‌نظر، مخالف و کاملاً مخالف) و با نمره‌دهی ۵-۱ بود. حداکثر نمره ۵۰ و حداقل ۱۰ بود که هر چقدر نمره بالاتر باشد نشان‌دهنده نگرش مثبت‌تر نسبت به طرح درس و نمره‌های پایین نشان‌دهنده نگرش منفی نسبت به طرح درس می‌باشد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (توزیع فراوانی و میانگین) و برای مقایسه بین دو گروه از t-test استفاده شد.

یافته‌ها: از ۳۰ پرسشنامه توزیع شده، ۲۳ مورد برگردانده شد. هشتاد و یک درصد در کارگاه طرح درس شرکت نموده بودند. ۶۸/۲٪ سابقه تدریس کمتر از ۵ سال و ۳۱/۸٪ سابقه تدریس بیشتر از ۵ سال داشتند. میانگین نمره آگاهی شرکت‌کنندگان $2/7 \pm 5/6$ و میانگین نمره نگرش $6/6 \pm 38/3$ بود. میانگین آگاهی زنان و مردان به ترتیب ۷/۱ و ۴/۷ بود. بین آگاهی زنان و مردان ارتباط آماری معناداری مشاهده $p > 0/04$ شد. میانگین نمره نگرش زنان و مردان به ترتیب ۳۸/۲ و ۳۸/۳ بود که ارتباط آماری معناداری بین دو گروه مشاهده نشد. هشتاد و شش درصد شرکت‌کنندگان طرح درس داشته و ۵۹٪ آنان طرح درس خود را برای هر نیمسال بازنگری می‌نمودند. بین سابقه تدریس با آگاهی و نگرش ارتباط آماری معناداری مشاهده نشد.

کد مقاله: ۰۲۰۹

بررسی مقایسه‌ای توانمندی بانوان شاغل در دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه شیراز

نویسندگان: لیلا بذرافکن، طاهره صفا، کریم عباسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: از آنجا که زنان نیمی از منابع انسانی جامعه را تشکیل می‌دهند رسیدگی به مشکلات عدیده آنها نه تنها باعث به کارگرفتن صحیح و مطلوب آنها در نیل به توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می‌باشد بلکه باعث ارتقاء سطح فرهنگ و رفاه خانواده‌ها خواهد شد. در این راستا و در جهت شناخت مشکلات و دیدگاه‌های زنان شاغل در دانشگاه علوم پزشکی شیراز، برآن شدیم تا با انجام این مطالعه گامی در راه شناسایی و کاهش مشکلات زنان شاغل برداشته شود.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی می‌باشد و جمعیت مورد مطالعه را بانوان شاغل در دانشگاه‌های علوم پزشکی و دانشگاه شیراز تشکیل می‌دهند و اجرای پژوهش مشتمل بر پرسشنامه‌ای است که از طریق هماهنگی و جلب همکاری و با مراجعه مستقیم به بانوان تکمیل گردید. حجم نمونه ۱۰۰ نفر و پایانی پرسشنامه با انجام Test-retest و روایی آن بعد از نظر صاحب‌نظران توسط تحلیل عاملی انجام گرفت. پس از گردآوری و بررسی پرسشنامه‌ها، داده‌های آماری با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۶۴/۲٪ از جمعیت مورد پژوهش را زنان متأهل و ۲۹/۶٪ مجرد و ۹/۲٪ از افراد را زنانی که متارکه نموده‌اند، تشکیل می‌دهند. متوسط سن افراد ۳۴/۴ سال با انحراف معیار ۸ می‌باشند. هر چند اکثریت بانوان مورد مطالعه از سلامت نسبی برخوردارند اما در بعد رضایت شغلی مشکلاتی وجود دارد و تمایل به تحصیل و ارتقاء توانمندی در اکثریت بانوان شاغل در دانشگاه مشهود است و تفاوت معنی‌دار آماری در رضایت و سلامت و توانمندی بانوان شاغل در این دانشگاهها دیده نمی‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری: نگرانی‌ها، فشارهای روانی و اقتصادی که در محیط خانواده و کار می‌شود، استرس‌های شغلی و عدم تمرکز کامل در محیط کار را در پی خواهد داشت. بنابر نتایج، تبعیض جنسیتی وجود دارد و برای رفع این معضل باید گام‌های مهمی برداشته شود. از دیگر نتایج این پژوهش این بود که بخش عظیمی از بانوان شاغل در این دانشگاه تمایل خود را به ادامه تحصیل و توانمند شدن ابراز داشته‌اند که این امر تمایل و توان بالقوه زنان جهت حضور در عرصه‌های مختلف اجتماعی را نشان می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به آگاهی نسبتا پایین اعضاء هیات علمی در زمینه طرح درس، پیشنهاد می‌گردد که با برگزاری کارگاه‌های آموزشی طرح درس به این نیاز آنها پاسخ داده شود.

کد مقاله: ۰۲۰۸

بررسی نظرات دانشجویان و کارکنان دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه شیراز پیرامون صداقت و اخلاق حرفه‌ای در بین اقشار و اصناف جامعه

نویسندگان: لیلا بذرافکن، سیدضیاءالدین تابعی، جواد کجوری، فرهاد لطفی، کریم عباسی، لطف الله موصلی، سروش سپهری، راضیه نشاط‌آور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: به زعم صاحب‌نظران مشکلات قرن ۲۱ عمدتاً مشکلات اخلاقی است. اخلاق حرفه‌ای نشان‌دهنده میزان صداقت، شرافت، وظیفه‌شناسی، احساس مسئولیت، خودشناسی و خودباوری افراد هر صنف می‌باشد و پاسخگویی به اعتماد جامعه را منعکس می‌کند. در این مطالعات ما نظرات دانشجویان شهر شیراز را پیرامون میزان صداقت و اخلاق حرفه‌ای در اقشار و اصناف مختلف جویا شدیم. هدف از این مطالعه بررسی نظرات دانشجویان و کارکنان دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه شیراز پیرامون صداقت و اخلاق حرفه‌ای در بین اقشار و اصناف جامعه می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-تحلیلی می‌باشد. جامعه مورد مطالعه را دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی و دانشگاه شیراز تشکیل دادند. ابزار تحقیق پرسشنامه‌ای محقق‌ساخته مشتمل بر ۲۰۰ سؤال است که از مطالعات مشابه الهام گرفته شده است. داده‌ها پس از جمع‌آوری توسط نرم‌افزار SPSS آنالیز گردید.

یافته‌ها: میزان صداقت و رعایت اخلاق حرفه‌ای در حرف معلمی، کارگری، کشاورزی، داروسازی، پزشکی، پرستاری و دندانپزشکی به ترتیب در حداکثر و در بساز و بفروش‌ها و شرکت‌های ساخت و ساز و بنگاه‌های مسکن و اتوموبیل در حداقل قرار دارند.

بحث و نتیجه‌گیری: در دنیای کنونی تقریباً همه اصناف، مدعی حرفه‌ای بودن و متعهد به انجام خدمات به گونه جامعه‌پسند هستند. بر اساس یافته‌های این طرح بایستی برای ارتقای اخلاق حرفه‌ای در جامعه تدابیری اندیشید و پیشنهاد می‌گردد برای ارتقای اخلاق حرفه‌ای در بین اصنافی که از این نظر در سطح پایین‌تری نسبت به سایر اصناف قرار گرفته‌اند تمهیداتی از قبیل برگزاری کارگاهها و دوره‌های آموزشی در خصوص ارتقای اخلاق حرفه‌ای از طریق هماهنگی با اتحادیه‌های مربوطه اندیشیده شود.

کد مقاله: O۲۱۰

بررسی اهمیت موانع پژوهش اعضای هیات علمی دانشکده‌های پرستاری مامائی شهر تهران

نویسندگان: محمد عباسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: علم، پژوهش، فرهنگ و سیاست به هم وابسته‌اند بطوری که بروز تحول در هر یک از این حوزه‌ها بدون ایجاد تحول هماهنگ در دیگر حوزه‌ها نمی‌تواند تحقق یابد. پژوهش یکی از محورهای کلیدی در امنیت ملی کشورها محسوب می‌شود. آگاهی از موانع تحقیقات و مرتفع نمودن آنها به منظور ارتقای کمی و کیفی پژوهش و آموزش در کشورمان ضروری به نظر می‌رسد. این پژوهش به منظور تعیین موانع پژوهش اعضای هیأت علمی در دانشکده پرستاری و مامائی شهر تهران در سال ۱۳۸۵ انجام شد.

روش مطالعه: مطالعه حاضر به صورت مقطعی بر روی ۹۱ نفر از اعضای هیئت علمی دانشکده‌های پرستاری و مامائی شهر تهران انجام شد. نمونه‌های مورد پژوهش به روش نمونه‌گیری در دسترس و آسان انتخاب شدند. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه پنج رتبه‌ای لیکرت و سؤالات مربوط به اطلاعات فردی و اجتماعی بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آمار توصیفی و آزمون مجذور کای انجام گرفت.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که ۸۱/۹٪ اعضای هیئت علمی، زن و بقیه مرد بودند. میانگین سنی افراد ۴۱/۶ سال و مدت سنوات خدمت بین ۲۱ تا ۳۰ سال بود. ۹۱/۷٪ مدرک کارشناسی ارشد و بقیه مدرک دکترا داشتند. بنا به اظهار افراد به ترتیب "زیاد بودن ساعات کارآموزی" (۹۱/۱٪)، "طولانی بودن مراحل تصویب طرح پژوهشی" (۸۵/۵٪) و "طولانی بودن مراحل چاپ کتاب تألیفی و ترجمه و یا مقالات پژوهشی" (۸۰٪) مهمترین موانع پژوهشی به حساب می‌آمدند و حال آنکه مقوله "فقدان آشنایی لازم و کافی با روش تحقیق" (۲۲/۲٪) در پائین‌ترین رتبه قرار داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج بدست آمده در این پژوهش، نیاز به برنامه‌ریزی‌های بلندمدت جهت ارتقاء امر پژوهش در چهارچوب رسالت وجودی دانشگاه‌ها ضروری به نظر می‌رسد. بطوریکه تعدیل ساعات کارآموزی با جذب نیروی بیشتر یا استفاده از نیروهای حق‌التدریس، کوتاه نمودن مراحل داوری و تصویب طرحهای پژوهشی، مقالات و یا کتب از جمله این برنامه‌ریزی‌ها می‌باشند.

کد مقاله: O۲۱۱

بررسی طیف دانشجوی محوری در ارائه دروس اصلی (Core) طرح اصلاحات مصوب دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

نویسندگان: حامد عبدالغفوریان، سیدهادی عرفانی، فاطمه‌سادات شاه‌جعفری، راحله‌سادات سجادی‌نیا، سمیرا سلاجقه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه: در برنامه آموزش پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، یکی از استراتژی‌های اصلی، دستیابی به دانشجوی محوری است. این پژوهش به بررسی طیف دانشجوی محوری براساس نظرات دانشجویان می‌پردازد.

روش مطالعه: این مطالعه در میان دانشجویان ۴ ترم نخست دوره علوم پایه انجام گرفت. از هر ترم تعدادی دانشجویان از تمامی سطوح (قوی، متوسط، ضعیف) انتخاب گردید و با توجه به مرور متون پرسشنامه‌ای دارای ۳ شاخص با معیار امتیازدهی لیکرت ۵ تایی بر اساس عناوین آموزشی هر ترم طراحی شد. علاوه بر توضیحات کتبی ارائه شده در پرسشنامه برای پاسخگویی به سؤالات، در صورت نیاز پرسشگران توضیحات شفاهی نیز ارائه می‌دادند. در این پرسشنامه دروس اصلی هر دوره بر اساس نحوه تدریس آنها در یکی از ۴ دسته سخنرانی، یادگیری در گروه کوچک (Small Group)، یادگیری مبتنی بر پروژه (Based Project) و کار در آزمایشگاه (Lab Teaching) قرار داده شدند. در هر یک از دسته‌های فوق بر اساس نظر افراد گروه (که خود نیز این کلاس‌ها را گذرانده‌اند) کلاس‌های تعدادی از مدرسین به عنوان نمونه انتخاب شد. با توجه به تعداد زیاد کلاس‌ها و تفاوت در نحوه تدریس مدرسین در دسته سخنرانی، سعی شد کلاس‌های انتخابی تمام تفاوت‌های موجود را پوشش دهد.

یافته‌ها: ابتدا برای هر گروه از دانشجویان ترم‌های اول تا چهارم ۲۰ پرسشنامه در نظر گرفته شد که با توجه به عدم همکاری دانشجویان ترم اول، ۱۰ عدد از پرسشنامه‌های این ترم کاسته و به پرسشنامه‌های ترم چهارم افزوده شد. به علت مخدوش بودن ۳ عدد از پرسشنامه‌ها، تعداد نمونه‌های آماری به ۷۷ کاهش یافت. بررسی پرسشنامه‌ها نشان می‌دهد که میزان دانشجوی محوری به ترتیب زیر می‌باشد (به ترتیب افزایش دانشجوی محوری) که با توجه به استاندارد، برخلاف انتظار است: ۱- سخنرانی ۲- کار در آزمایشگاه ۳- یادگیری مبتنی بر پروژه ۴- یادگیری در گروه کوچک

آزمایش و خطا و کمترین آنها (۱۸/۴٪) از نرم‌افزارهای آموزشی با نحوه استفاده از اینترنت آشنا شده بودند. نتایج پژوهش نشان داد که (۱۳/۶٪) با وجود این که از اینترنت استفاده می‌کنند ولی با استراتژی جستجوی آن آشنا نیستند. (۴۳٪) افراد زمان استفاده ماهانه را بین ۵-۱۵ ساعت بیان نمودند از نظر افراد بیشترین اهمیت و استفاده از خدمات موجود در شبکه اینترنت وب جهانی و پست الکترونیکی بیان شد.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان می‌دهد که اکثریت اعضای هیات علمی از اینترنت استفاده می‌کنند، تالیف و ترجمه مقاله بیشترین تولید علمی را در بین آنان داشته و از طرفی با توجه به گرایش روز افزون استفاده از این رسانه جهانی و شناخت موانع و مشکلات در استفاده بهتر از آن، پیشنهاد می‌گردد. با ایجاد بستر مناسب از قبیل برگزاری کارگاهها و کلاسهای آموزشی در جهت ارتقاء سطح آگاهی اعضای هیات علمی، ایجاد زیر ساخت‌های مناسب نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، سرعت بخشیدن به خطوط ارتباطی و دائمی نمودن اطلاعات شبکه اینترنت و ... زمینه بهره‌گیری بیشتر اعضای هیات علمی از خدمات گسترده این رسانه جهانی در دانشگاه‌ها فراهم آید.

کد مقاله: ۰۲۱۳

بررسی نقش آموزه‌های دینی در احترام به استاد و معلم

نویسندگان: پروانه عبدالمالکی، سعید عبدالمالکی، گلاره حاتم، کتایون باوندپور، فریده علیخانی، ناهید جلیلیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: از آنجایی که دین مبین اسلام در همه ابعاد و شئون زندگی اجتماعی دارای برنامه‌های مشخص تربیتی و اخلاقی است و با توجه به ضرورت و اهمیت‌شان و جایگاه استاد و معلم در همه جوامع علی‌الخصوص در بین ادیان الهی بایستی توجه ویژه و جدی به این مسأله نمود، چرا که اکثر انسانها در حضور معلم کسب علم و فیض نموده و به درجات متعالی و رفیع انسانی دست یازیده اند. بر همین اساس در مکتب دینی به آداب گفتگو و برخورد با معلم در ماجرای ملاقات حضرت موسی علیه‌السلام و حضرت خضر علیه‌السلام در آیات قرآن کریم (سوره کهف، آیات ۸۲-۶۰) به صورت گسترده توصیه‌های ارزشمندی شده است. هر کدام از این نکات خود دارای مفاهیم برجسته و کلیدی است. این پژوهش با دو هدف کلی مورد بررسی قرار گرفت: ۱- ضرورت تبیین فرهنگ

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش بیانگر لزوم تغییر در نحوه اجرای کلاس‌های کار در آزمایشگاه و یادگیری مبتنی بر پروژه می‌باشد؛ هر چند انجام پروژه‌های گسترده‌تر و مقایسه نتایج با سایر دانشگاه‌ها پیشنهاد می‌شود.

کد مقاله: ۰۲۱۲

بررسی موانع و مشکلات استفاده از اینترنت در فعالیتهای آموزشی و پژوهشی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه ۱۳۸۷

نویسندگان: پروانه عبدالمالکی، عبدالشهاب چهری، بهزاد کرمی متین، علی امید چهری، منصور رضایی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: گسترش روز افزون کاربردهای شبکه جهانی اینترنت در عرصه آموزش و پژوهش باعث شده است که سبک و الگوی پژوهش و جستجوی اطلاعات نیز متحول گردد. جامعه دانشگاهی امروزه به‌طور گسترده‌ای به اطلاعات متکی است و هر نوع برنامه آموزشی و پژوهشی بدون استفاده از اطلاعات بر مبنای تکنولوژی جدید، امری به دور از واقعیت‌های جامعه جهانی است. لذا پژوهش حاضر با هدف شناخت موانع و مشکلات موجود در استفاده بهتر از خدمات آموزشی و پژوهشی این شبکه پویای جهانی از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه انجام شد.

روش مطالعه: در این پژوهش توصیفی-تحلیلی جامعه مورد مطالعه را اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه تشکیل داده‌اند که در نهایت ۱۷۹ نفر از آنها پرسشنامه‌ها را تکمیل نمودند، جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه‌ای که حاوی ۲۱ سؤال پژوهشی بود، استفاده شد. روایی پرسشنامه بر اساس اعتبار محتوا و پایایی آن از طریق محاسبه آلفای کرونباخ با ضریب ۰/۸۳ تأیید گردید. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و به‌کارگیری آزمون مجذور کای دو و روشهای آمار توصیفی تحلیل شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که (۹۸/۵٪) از جامعه مورد مطالعه از اینترنت استفاده می‌کنند و عمده‌ترین دلیل استفاده کاربران به منظور فعالیتهای علمی و پژوهشی بیان شد. موانع و مشکلات موجود در استفاده از اینترنت شامل: عدم دسترسی به‌موقع به اینترنت (۱۳/۱٪)، کافی نبودن کارگاههای آموزشی مناسب (۲۱/۹٪)، عدم آشنایی با موتورهای کاوش (۲۲/۸٪) و مناسب نبودن امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری (۱۱/۴٪) بود. همچنین بیشترین افراد (۴۷/۴٪) از طریق تجربه شخصی و استفاده از

کد مقاله: O214

بررسی موانع و مشکلات استفاده از اینترنت در فعالیتهای آموزشی و پژوهشی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه ۱۳۸۷

نویسندگان: پروانه عبدالملکی، عبدالشهاب چهری، علی امید چهری، منصور رضایی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: گسترش روز افزون کاربردهای شبکه جهانی اینترنت در عرصه آموزش و پژوهش باعث شده است که سبک و الگوی پژوهش و جستجوی اطلاعات نیز متحول گردد. جامعه دانشگاهی امروزه به طور گسترده‌ای به اطلاعات متکی است و هر نوع برنامه آموزشی و پژوهشی بدون استفاده از اطلاعات بر مبنای تکنولوژی جدید، امری به دور از واقعیت‌های جامعه جهانی است. لذا پژوهش حاضر با هدف شناخت موانع و مشکلات موجود در استفاده بهتر از خدمات آموزشی و پژوهشی این شبکه پویای جهانی از نظر اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه انجام شد.

روش مطالعه: در این پژوهش توصیفی-تحلیلی جامعه مورد مطالعه را اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه تشکیل داده‌اند که در نهایت ۱۷۹ نفر از آنها پرسشنامه‌ها را تکمیل نمودند، جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه‌ای که حاوی ۲۱ سؤال پژوهشی بود، استفاده شد. روایی پرسشنامه بر اساس اعتبار محتوا و پایایی آن از طریق محاسبه آلفای کرونباخ با ضریب ۰/۸۳ تأیید گردید. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و به کارگیری آزمون مجذور کای دو و روشهای آمار توصیفی تحلیل شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که (۰/۹۸/۵) از جامعه مورد مطالعه از اینترنت استفاده می‌کنند و عمده‌ترین دلیل استفاده کاربران به منظور فعالیتهای علمی و پژوهشی بیان شد. موانع و مشکلات موجود در استفاده از اینترنت شامل: عدم دسترسی به موقع به اینترنت (۰/۱۳/۱)، کافی نبودن کارگاههای آموزشی مناسب (۰/۲۱/۹)، عدم آشنایی با موتورهای کاوش (۰/۲۲/۸) و مناسب نبودن امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری (۰/۱۱/۴) بود. همچنین بیشترین افراد (۰/۴۷/۴) از طریق تجربه شخصی و استفاده از آزمایش و خطا و کمترین آنها (۰/۱۸/۴) از نرم‌افزارهای آموزشی با نحوه استفاده از اینترنت آشنا شده بودند. نتایج پژوهش نشان داد که (۰/۱۳/۶) با وجود این که از اینترنت استفاده می‌کنند ولی با استراتژی جستجوی آن آشنا نیستند. (۰/۴۳) افراد زمان استفاده ماهانه را بین ۵-۱۵ ساعت بیان نمودند. از نظر

احترام به استاد و معلم ۲- شناخت بستر و زمینه‌های مناسب به منظور استفاده بهتر و مفیدتر از آموزه‌های دینی در احترام به استاد و معلم **روش مطالعه:** پژوهش حاضر یک تحقیق توصیفی بوده که جامعه آماری را ۱۵۰ نفر از دانش آموزان دختر دبیرستان خدیجه کبری (س) که با روش نمونه‌گیری طبقه‌بندی تصادفی در سال ۸۸-۱۳۸۷ انتخاب شده‌اند، تشکیل داده‌اند. اطلاعات مورد نیاز با استفاده از پرسشنامه (پس از تعیین پایایی و روایی) جمع‌آوری گردید و سپس با استفاده از نرم افزار SPSS، داده‌ها تحلیل گردید.

یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان می‌دهد که رعایت آموزه‌های دینی می‌تواند در احترام به معلم و استاد نقش اساسی داشته باشد (۰/۹۰) پاسداشت معلم را کرامت انسانی می‌دانند، (۰/۷۰) رعایت موازین اسلامی در احترام به معلم را مؤثر می‌دانند، (۰/۸۵) معلم را امانت‌دار الهی می‌دانند، (۰/۸۲) مفاهیم و گفتگو در محیط دوستانه را در احترام گذاشتن مفید می‌دانند، (۰/۹۳) زمان و مکان گفتگو را در اثربخشی احترام به معلم مؤثر می‌دانند.

بحث و نتیجه‌گیری: باتوجه به نقش و اهمیت جایگاه معلم و استاد در جامعه و ضرورت تبیین این مهم با استفاده از منابع و آموزه‌های دینی که یک امر اجتناب‌ناپذیر می‌باشد، می‌توان گفت بدون شک در پرتو تعالیم الهام بخش اسلام و استفاده از مبانی کلامی-دینی می‌توان با نگاه عمیق به این مکتب انسان‌ساز به اهمیت علم و دانش و بکارگیری شیوه‌های برتر در حفظ حریم انسان‌ها اشاره کرد، در احادیث مختلف به نقش تعالیم علمی توجه خاص شده است. همانطور که حضرت رسول خدا به ابوذر وصیت می‌کند که یک ساعت در جلسه علمی از ده هزار جهاد، قرآن خواندن، قیام کردن بهتر و مقدس‌تر است و همه چیز با علم معنا پیدا می‌کند؛ لذا می‌توان با بکارگیری نکات زیر توجه بیشتری به نقش آموزه‌های دینی در احترام به معلم و استاد داشت. ۱- احترام به کرامت و شأن استاد و معلم با توجه به موقعیت ممتاز آن در فرهنگ غنی اسلام در همه ابعاد اجتماعی. ۲- با اذعان به این نکته که رعایت مرز و حریم بین استاد و شاگرد و مبانی مکتب دینی یکی از الزامات مودت و دوستی و حلقه اتصال پیوند بین این دو گروه است، ضرورت دارد که در جامعه فضای مناسبی را ایجاد کرد که بتوان از راه آداب گفتگو به نحو مناسب بهره برد. ۳- در اختیار گذاشتن موازین آموزه‌های دینی به صورت پمفلت، بروشور ... جهت ارتباط بهتر و بیشتر بین معلم و دانش آموز. ۴- برگزاری کارگاه‌های آموزشی جهت بهبود ارتباط بین معلم و استاد و مخاطب آن.

افراد بیشترین اهمیت و استفاده از خدمات موجود در شبکه اینترنت وب جهانی و پست الکترونیکی بیان شد.

بحث و نتیجه گیری: یافته‌ها نشان می‌دهد که اکثریت اعضای هیات علمی از اینترنت استفاده می‌کنند. تالیف و ترجمه مقاله بیشترین تولید علمی را در بین آنان داشته و از طرفی با توجه به گرایش روزافزون استفاده از این رسانه جهانی و شناخت موانع و مشکلات در استفاده بهتر از آن، پیشنهاد می‌گردد با ایجاد بستر مناسب از قبیل برگزاری کارگاهها و کلاسهای آموزشی در جهت ارتقاء سطح آگاهی اعضای هیات علمی، ایجاد زیر ساخت‌های مناسب نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، سرعت بخشیدن به خطوط ارتباطی و دائمی نمودن اطلاعات شبکه اینترنت و ... زمینه بهره‌گیری بیشتر اعضای هیات علمی از خدمات گسترده این رسانه جهانی در دانشگاه‌ها فراهم آید.

کد مقاله: O۲۱۵

مقایسه دیدگاه دانشجویان و مربیان دانشکده‌های پیراپزشکی و پرستاری-مامایی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در مورد وضعیت محیط آموزش بالینی در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: عیبی نرگس، نیلوفر معتمد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: یادگیری دانشجویان در محیط آموزش بالینی جزء اساسی برنامه آموزشی می‌باشد. محیط شامل عواملی است که آموزش و یادگیری را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بمنظور آشنایی با نقطه نظرات دانشجویان و مربیان، این مطالعه با هدف مقایسه دیدگاه‌های دانشجویان و مربیان دانشکده‌های پیراپزشکی و پرستاری-مامایی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر را در مورد وضعیت محیط آموزش بالینی در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

روش مطالعه: این پژوهش، یک مطالعه توصیفی-تحلیلی است. از تمامی دانشجویان کارشناسی پرستاری و مامایی، کاردانی اتاق عمل و هوشبری که در دانشکده‌های پیراپزشکی و پرستاری-مامایی مشغول گذراندن واحد درسی کارآموزی در عرصه بودند و نیز مربیان آنها، استفاده شد (۱۲۴ نفر دانشجو و ۲۱ مربی). جهت بررسی و مقایسه دیدگاه‌های دانشجویان و مربیان، پرسشنامه‌ای تهیه گردید. مجموع نمرات هر بخش با توجه به میانگین و انحراف معیار مشخص شده و نقش هر کدام، هم برای دیدگاه دانشجویان و هم مربیان، از نظر رشته، مقطع و سال ورود به تفکیک بررسی شد.

یافته‌ها: ۳۵/۵٪ دانشجویان در رشته پرستاری، ۲۹٪ در رشته مامایی، ۱۷/۷٪ در رشته اتاق عمل و ۱۷/۷٪ در رشته هوشبری مشغول به تحصیل بودند. بین میانگین امتیازات دیدگاه مربیان و دانشجویان نسبت به وضعیت محیط آموزش بالینی و ابعاد آن، تنها در بعد امکانات محیطی بیمارستان، تفاوت معنی‌داری دیده نشد ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه گیری: از دیدگاه دانشجویان به ترتیب امکانات محیطی بیمارستان، وجود فرصت‌های یادگیری، نحوه ارتباط مربیان با دانشجویان و نحوه حمایت از دانشجویان از سطح مطلوبی برخوردار نبودند. از دیدگاه مربیان به ترتیب امکانات محیطی بیمارستان، نحوه ارتباط مربیان با دانشجویان، وجود فرصت‌های یادگیری و نحوه حمایت از دانشجویان از سطح مطلوبی برخوردار نبودند. شناسایی تفاوت نقطه‌نظرات دانشجویان و مربیان در بررسی وضعیت محیط آموزش بالینی، در جهت شناسایی مشکلات کلیدی محیط آموزش بالینی مؤثر بوده تا بتوان در بهبود کیفیت آموزش بالینی از آنها استفاده نمود.

کد مقاله: O۲۱۶

ارزیابی فرآیند آموزش مداوم پرسنل آزمایشگاهی شاغل در مراکز درمانی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: نرگس عیبی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: آموزش مداوم مجموعه‌ای از فعالیت‌ها، وسایل، روش‌ها و یا برنامه‌هایی است که شاغلین به کمک آنها در بهبود سطح آگاهی، رفتارها، گرایش‌ها و استعدادهای ذهنی خویش گام بر می‌دارند تا بتوانند مهارت و شایستگی کامل خود را در انجام وظایف مربوط به شغل‌شان نشان دهند. بنابراین آموزش مداوم از روش‌های بهسازی نیروی انسانی و مهم‌ترین نوع آموزش تجربی است چرا که در این نوع آموزش، کارکنان در حین انجام کار، تجربیات و دانش کافی را کسب نموده و به تدریج افرادی خودساخته بار می‌آیند مهمترین معیاری که از طرف مراکز تخصصی پزشکی برای تایید مجدد مدارک پزشکی دانش‌آموختگان مورد استفاده قرار می‌گیرد، شرکت در برنامه‌های مختلف آموزش مداوم و کسب امتیاز سالانه می‌باشد. در این مطالعه ما، فرآیند آموزش مداوم پرسنل آزمایشگاهی شاغل در مراکز درمانی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۸۷ را بررسی و ارزیابی نمودیم.

یافته‌ها: مطالعه نشان داد آگاهی گروه معالج ۲۰٪ خوب، ۴۰٪ متوسط و ۴۰٪ از آگاهی ضعیفی برخوردار بودند و بین دانشجویان پزشکی و پزشکان تفاوت معنی داری رویت نشد ($p < 0/05$) و در گروه بیمار ۱۰٪ خوب، ۵۰٪ متوسط و ۴۰٪ از آگاهی ضعیفی برخوردار بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت و ضرورت رعایت حقوق بیمار و پایین بودن سطح آگاهی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای گروه معالج، آشنا نمودن بیماران با حقوق خود و مدیریت سیستم نظارتی بر اجرای صحیح حقوق بیمار پیشنهاد می‌گردد.

کد مقاله: O۲۱۸

تدوین بسته نرم‌افزار آموزشی برای درس رادیولوژی ۳ نظری در دندانپزشکی

نویسندگان: فاطمه عزالدینی اردکانی، ماریا فقیهی، محمدحسن شیخها

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یزد

مقدمه: درس رادیولوژی در برنامه درسی دندانپزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی دارای قسمت‌های مختلفی است. قسمت سوم این درس شامل ضایعات استخوانی فک و صورت می‌باشد. در این مطالعه یک نرم‌افزار آموزشی با استفاده از برنامه Access طراحی و پس از استفاده به مدت یک ترم کارآیی آن با نظر خواهی از دانشجویان بررسی شد.

روش مطالعه: در این مطالعه ۳۲ دانشجو انتخاب و درس رادیولوژی به ۲ قسمت تقسیم شد (قبل و بعد از امتحان میان ترم). نیمه اول دوره به روش معمولی (در گروه کنترل) و قسمت دوم دوره با استفاده از نرم‌افزار (در گروه مورد) آموزش داده شد. در میان ترم و انتهای ترم دانشجویان به روش معمولی و با استفاده از کامپیوتر در گروه کنترل و مورد امتحان شدند. سرانجام عقیده دانشجویان در مورد درس با استفاده از یک پرسشنامه استاندارد مورد ارزیابی قرار گرفت.

یافته‌ها: بیش از ۹۰٪ دانشجویان استفاده از نرم‌افزار را در آموزش و یادگیری مفید دانستند. ۸۴/۴٪ دانشجویان اعتقاد داشتند که نرم‌افزار قادر به ارزیابی مهارت‌های بالینی دانشجویان در تشخیص ضایعات رادیولوژیکی می‌باشد. همچنین استفاده از نرم‌افزار به عدم اتلاف وقت آنها کمک می‌کند. نمره امتحان دانشجویان در گروه مورد به طور معنی‌داری بالاتر از نمره آنها در گروه شاهد بود.

روش مطالعه: این پژوهش، یک مطالعه توصیفی است که در سال ۱۳۸۷ بر روی ۱۱۳ پرسنل آزمایشگاهی شاغل در مراکز درمانی دانشگاه علوم پزشکی بو شهر انجام شد. نتایج آزمون‌های قبل و بعد از کارگاه (pretest, post test) در جداولی جمع‌آوری و اطلاعات با نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: با توجه به مقایسه نتایج pretest, post test در ۹۵٪ (۱۰۷ نفر) نتایج بعد از کارگاه بهتر بوده و افراد به اهداف برگزاری کارگاه نزدیک شدند. با آزمون آماری t.test، نتایج کارگاه‌های آموزش مداوم معنی‌دار شد ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: آموزش مداوم پرسنل آزمایشگاهی به روش برگزاری کارگاه در ارتقای سطح آگاهی و یادگیری‌های آنها مؤثر بوده ولی برگزاری مستمر این کارگاه‌ها احساس می‌شود.

کد مقاله: O۲۱۷

بررسی آگاهی از منشور حقوق بیمار در بین پزشکان، دانشجویان سال آخر پزشکی و بیماران در یکی از بیمارستان‌های آموزشی شهر تهران

نویسندگان: حمیدرضا میرزاخانی، پویا فرهادی، محمدعلی جهان‌بخش، کامیار یوسفی، محسن متشکر آرانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ارتش، دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: حمایت از حقوق بیمار توسط پزشک زمانی امکان‌پذیر است که آنان آگاهی لازم را در این زمینه داشته و شرایط مناسب برای رعایت این حقوق فراهم باشد. حقوق بیمار در بیمارستان در واقع انتظاراتی است که در مراقبت مؤثر برای بیمار وجود دارد و بیمارستان مسؤول تأمین این انتظارات است. از آنجایی که رعایت حقوق بیمار سبب ارتقاء مراقبت از بیمار و آسایش، اعتمادسازی و رضایت‌مندی هر چه بیشتر بیمار می‌شود، آگاهی از این حقوق یک امر ضروری محسوب می‌گردد.

روش مطالعه: این مطالعه یک پژوهش توصیفی-تحلیلی بوده که بر روی ۵۰ پزشک، ۵۰ دانشجوی پزشکی و ۵۰ بیمار بستری صورت گرفته است. داده‌ها توسط پرسشنامه‌هایی پایا و روا حاوی ۲۰ سوال بسته در زمینه آگاهی از منشور حقوق بیمار جمع‌آوری گردید. پایایی پرسشنامه‌ها در گروه‌های ۱۵ نفره با ضرایب آلفای کرونباخ بالای ۰/۸ محاسبه گردیدند. در پایان، داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS16 مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

بود. از طرفی نتایج به دست آمده نشان داد که در هیچ یک از زمینه‌ها اختلاف معنی‌داری بین آگاهی دندانپزشکان مرد و زن وجود ندارد. با بررسی آگاهی بر حسب مرتبه تحصیلی اطلاعات حاکی از آن بود که آگاهی دندانپزشکان متخصص بسیار بیشتر از آگاهی دندانپزشکان عمومی بود و به جز در زمینه تجویز صحیح رادیوگرافی در افراد مستعد به پوسیدگی، اختلاف معنی‌داری نبود.

بحث و نتیجه‌گیری: یکی از مؤثرترین راه‌های کاهش خطرات احتمالی اشعه X و رعایت اصول حفاظت در برابر اشعه، جلوگیری از انجام رادیوگرافی‌های غیرضروری است.

کد مقاله: O۲۲۰

بررسی علل تکرار رادیوگرافی‌های پری‌اپیکال در بخش رادیولوژی دانشکده دندانپزشکی و تأثیر آموزش بر کاهش آن نویسنده‌گان: فاطمه عزالدینی‌اردکانی، محمدحسن شیخها، سیدرضا دادصفت

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یزد

مقدمه: بررسی عواملی که باعث تکرار رادیوگرافی‌های دندانپزشکی می‌شود، بخشی از نظارت بر حفاظت در برابر اشعه است. هدف از مطالعه فوق بررسی علل تکرار رادیوگرافی‌های پری‌اپیکال در بخش رادیولوژی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد و تأثیر آموزش بر دفعات تکرار آنها است.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی و به روش کارآزمایی بالینی انجام شد. در صورتیکه رادیوگرافی انجام شده توسط دانشجو در بخش رادیولوژی دارای خطا بود، نگاره جمع‌آوری و رادیوگرافی تکرار می‌شد. از بین نگاره‌های دارای خطا در میان ترم تعداد ۳۰۰ نگاره بصورت تصادفی انتخاب و مورد بررسی قرار گرفت. ۲۸ مورد خطای تکنیکی و ظهور و ثبوت فیلم‌ها ثبت شد. سپس در میان ترم در مورد علل و روش برطرف کردن آنها آموزش کامل به دانشجویان داده شد. با تکرار روش قبل در پایان ترم تعداد ۱۶۰ نگاره دارای خطا جمع‌آوری شد.

یافته‌ها: تعداد کل نگاره‌های استفاده شده تا میان ترم ۳۳۶۱ عدد که فیلم‌های تکرار شده ۱۲۱۷ عدد بود (۳۶/۲٪). کل خطای دیده شده ۵۷۷ مورد بود. بعد از مداخله از تعداد کل نگاره‌ها که ۳۵۰۰ عدد بود فقط ۳۵۰ عدد فیلم تکرار شد (۱۰٪). از بین ۱۶۰ نمونه انتخابی ۱۶۹ خطا ثبت شد. این کاهش با آزمون Z تست معنی‌دار بود (P = ۰/۰۰۰). مداخله آموزشی انجام شده نسبت به نگاره‌های معیوب را بیش از ۶۰٪ کاهش داد. علاوه بر آن هر خطا قبل و پس

رضایت کلی دانشجویان از برنامه در ۵۹/۴٪ موارد خوب بود، ۲۲/۹٪ احساس خوبی در مورد آن نداشته و ۱۸/۴٪ موارد نیز نظری ابراز نکردند.

بحث و نتیجه‌گیری: این مطالعه اهمیت استفاده از کامپیوتر را برای مقاصد آموزشی نشان داد بخصوص در مواردی که حجم زیادی از مطالب بوسیله دانشجویان باید قرار گرفته شود. علم کامپیوتر می‌تواند دانشجویان را در بخاطر سپاری علائم مختلف بسیاری از بیماری‌ها یاری نماید. بعلاوه می‌تواند به اساتید نیز در ارزیابی دانشجویان در انتهای دوره کمک نماید.

کد مقاله: O۲۱۹

ارزیابی میزان آگاهی دندانپزشکان استان یزد در زمینه موارد تجویز انواع رادیوگرافی و ارتباط آن با برنامه‌های آموزش مداوم

نویسنده‌گان: فاطمه عزالدینی‌اردکانی، وحید سرایش

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یزد

مقدمه: به موازات رشد روزافزون کاربرد اشعه X، مسئولیت حرفه‌ای ایجاب می‌کند که دندانپزشک اطلاعات کافی و صحیح از تجویز رادیوگرافی، به منظور تشخیص صحیح و حداقل دوز دریافتی بیمار، داشته باشد. هدف کلی این تحقیق بررسی سطح آگاهی دندانپزشکان استان یزد در زمینه تجویز صحیح انواع رادیوگرافی است.

روش مطالعه: برای انجام این مطالعه توصیفی-مقطعی به ۱۳۴ دندانپزشک شاغل در استان یزد که در برنامه‌های مدون بازآموزی رادیولوژی فک و صورت شرکت کرده بودند، مراجعه و پرسشنامه‌های تنظیم شده بین دندانپزشکان توزیع و پس از تکمیل جمع‌آوری شد. سؤالات پرسشنامه در ارتباط با موارد تجویز انواع رادیوگرافی طراحی شده بود. بدین ترتیب سطح آگاهی دندانپزشکان در ۱۰ زمینه مختلف از تجویز صحیح رادیوگرافی ارزیابی شد و در هر یک از زمینه‌ها آگاهی بر حسب جنس و همچنین مرتبه تحصیلی (متخصص یا عمومی) مقایسه گردید.

یافته‌ها: براساس نتایج بدست آمده آگاهی دندانپزشکان در زمینه تجویز صحیح رادیوگرافی‌های پانورامیک، پری‌اپیکال، توموگرافی رایانه‌ای و MRI خوب بود و در زمینه تجویز صحیح رادیوگرافی‌های اکلوزال، افراد مستعد به پوسیدگی، افراد مبتلا به بیماری پرپودنتال و ارزیابی وضعیت رویشی و جوانه دندانها متوسط بود اما در زمینه بایت و ینگ و افراد غیرمستعد به پوسیدگی ضعیف

۳۴/۶٪ بود. ۱۰٪ در حیطه خدمات آموزشی زیاد بودن حجم و محتوای دروس، عدم وجود بخش‌های تخصصی بالینی مناسب برای یادگیری دروس تخصصی، ۹۰/۷٪ در حیطه رفاهی-مالی زیاد بودن جمعیت خوابگاه و ۱۰۰٪ در حیطه فردی-خانوادگی مربوط به کاهش انگیزه به تحصیل و عدم اطمینان از آینده شغلی بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه شایع بودن مشکلات دوران تحصیل (به عنوان چالشی جدی)، شکی نیست که آگاهی از وضعیت تحصیلی دانشجویان توسط اساتید مشاور به منظور پیشگیری و رفع آن ضروری است لذا ساماندهی نظام مشاوره با محوریت مدیریت و اساتید ضرورت دارد.

کد مقاله: ۰۲۲۲

سبک‌های یادگیری دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز (۸۷-۱۳۸۶)

نویسندگان: شهلا مومنی‌دانایی، مسعود بحرینی، سحر قدسی بوشهری، شهره شهامت

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: یادگیری فرایندی پیچیده و مداوم در طول زندگی انسان و سبک یادگیری (Learning style) یکی از عوامل موثر در یادگیری است (۳ و ۴). خصوصیات فردی دانشجویان، تجارب قبلی، یادگیری آنان و محیط‌های آموزشی می‌تواند بر سبک یادگیری دانشجویان موثر باشد (۶ و ۷). از آنجایی که یکی از اهداف اساسی آموزش دانشجویان علوم پزشکی، تربیت متخصصینی است که توانایی ارائه خدمات و مراقبتهای درمانی و بالینی ایمن را داشته باشند و با توجه به محدود بودن مطالعات در این زمینه در ایران، پژوهش حاضر به منظور مشخص نمودن سبک‌های یادگیری دانشجویان دندانپزشکی دانشکده دندانپزشکی شیراز انجام گرفت تا در صورت امکان در بهبود طراحی آموزش و ارتقاء یادگیری دانشجویان و در نهایت ارتقاء کیفیت خدمات دندانپزشکی از آن بهره گرفت.

روش مطالعه: این مطالعه مقطعی-توصیفی با شرکت ۲۵۰ دانشجوی دندانپزشکی در شیراز به روش سرشماری انجام شد. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه روا و پایای سبک‌های یادگیری کلب (Kolb) جمع آوری شد. پس از جمع‌آوری اطلاعات، داده‌ها با استفاده از نرم افزار آمار SPSS، تجزیه و تحلیل شد.

از مداخله نیز با یکدیگر توسط آزمون مک نامار تست شد، pvalue ها در تمام موارد معنی‌دار و $p < 0/05$ بود.

بحث و نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد علیرغم آموزش کامل در کلاس‌های تئوری لازم است آموزش‌های مداوم عملی به دانشجویان در بخش رادیولوژی داده شود زیرا باعث کاهش انجام رادیوگرافی‌های غیرضروری، کاهش میزان تابش اشعه و رعایت اصول حفاظت در برابر اشعه، کاهش صرف وقت و نارضایتی بیماران و کاهش تحمیل هزینه‌های سنگین فیلم و داروهای ظهور و ثبوت به مراکز آموزشی می‌شود.

کد مقاله: ۰۲۲۱

استاد مشاور؛ چالشها و راهکارها

نویسندگان: هاجر محبوب مودب، فریبا عسگری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: دانشجویان در دوران تحصیل ممکن است با مشکلات عدیده‌ای مواجه شوند و به دنبال یافتن راه‌حل باشند، مشاوره و راهنمایی دانشجویان به منزله یک فعالیت سازمان یافته، به منظور فائق آمدن بر مشکلات قابل پیشگیری و افت تحصیلی ناشی از آن جزئی از وظایف اعضاء هیات علمی دانشگاه‌هاست. از آنجا که شناخت عوامل مشکل‌ساز حین دوره تحصیل دانشجویان به‌عنوان صاحبان اصلی فرایند آموزش، برای اساتید مشاور جهت برنامه‌ریزی بهینه برای پیشگیری، رفع آن و طراحی سطح‌بندی مشاوره پیشرفت تحصیلی ضرورت دارد لذا این مطالعه با هدف تعیین مشکلات تحصیلی دانشجویان رشته پرستاری در دانشگاه آزاد اسلامی واحد آستارا انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-مقطعی به روش سرشماری کلیه دانشجویان پرستاری (۲۲۰ نفر) ورودی ۱۳۸۰ به بعد مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته در ۲ بخش مشخصات فردی، مشکلات تحصیلی (خدمات آموزشی، رفاهی-مالی، پژوهشی، فردی-خانوادگی) بود. اعتماد علمی ابزار از طریق اعتبار محتوی و اعتماد علمی از طریق محاسبه آلفای کرونباخ (۰/۸۵) تایید گردید. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS با بهره‌گیری از آمار توصیفی و استنباطی تحلیل گردید.

یافته‌ها: دانشجویان در میانگین سنی $20/17 \pm 1/8$ و $84/5$ ٪ مجرد بودند. فراوانی مشکلات به ترتیب اولویت: خدمات آموزشی $65/6$ ٪، مالی-رفاهی $42/3$ ٪، فردی-خانوادگی $38/9$ ٪، پژوهشی

بحث و نتیجه گیری: گروه عفونی در مجموع با میانگین امتیاز ۸۶/۹٪ در وضعیت مطلوب قرار دارد ولی با تلاش بیشتر در زمینه ارتقاء عواملی که امتیاز کمتری کسب نموده اند می تواند در وضعیت بسیار مطلوب قرار گیرد.

کد مقاله: ۰۲۲۴

بررسی و نقد طرح استاد تمام وقت جغرافیایی: چالشها و راهکارهای موجود

نویسندگان: فریبا عسگری، حسین خوشرننگ، علی منفرد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: اعضاء هیات علمی به عنوان اصلی ترین و گرانبها ترین رکن دانشگاه، نقش کلیدی در توسعه دانش و فناوری در تربیت و آموزش نیروهای متخصص جامعه دارند. از آنجا که حضور فیزیکی و موثر آموزشی اساتید موجب رشد و بالندگی دانشگاهها و شکوفایی علمی کشور می شود، طرح استاد تمام وقت جغرافیایی در دانشگاههای علوم پزشکی کشور اجرا گردید. با توجه به تعیین عملکرد اعضای تمام وقت در عرصه در مقایسه با عملکرد کل اعضاء، به نظر رسید که عملاً از بعد درمانی (ویزیت بیماران توسط نیروی فوق تخصصی و تخصصی، رضایت بیماران، درآمدزایی بیمارستانها ...) مزایای قابل توجهی داشته است، بعد آموزشی بسیار کم رنگ می باشد؛ لذا پژوهشگران بر آن شدند که به بررسی نقادانه طرح تمام وقت جغرافیایی (ت.م.ج) در دانشگاه علوم پزشکی گیلان با استفاده از نقطه نظرات اعضاء هیات علمی تمام وقت جغرافیایی پردازند تا شاید با ارائه راهکارهای مناسب به مسئولین قادر به رفع نواقص، اصلاح و ارتقاء آن باشند.

روش مطالعه: این مطالعه، پژوهشی کیفی بر اساس تجزیه و تحلیل محتوایی است که در آن نظرات اعضاء هیات علمی تمام وقت جغرافیایی که در کارگاههای روشهای نوین ارزشیابی بالینی که EDC در نیمه دوم دی ماه ۱۳۸۷ در مراکز آموزشی-درمانی برگزار و شرکت کرده بودند، با استفاده از پرسشنامه ای مشتمل بر ۵ سؤال باز پاسخ در خصوص چگونگی اجرای طرح تمام وقت جغرافیایی بطور نقادانه مورد بررسی قرار گرفت. پاسخهای هر سؤال کاملاً و با دقت خوانده شد و تمهای اصلی استخراج گردید و سپس بر اساس روشهای بررسی اسناد و مدارک تمهای اصلی دسته بندی شده و زیر شاخه های آن مشخص گردید.

یافته ها: مهمترین تم اصلی استخراج شده، اعتقاد تمامی افراد به هدف و فلسفه وجودی طرح تمام وقت جغرافیایی بود که تمامی

یافته ها: نتایج نشان داد که بین سبک یادگیری و عوامل دموگرافیک مانند سن، جنس، سال تحصیلی و همچنین سهمیه ورودی ارتباط معنی داری وجود نداشت. ۸۳٪ دانشجویان دارای سبک های یادگیری واگرا و تطبیق یابنده و ۱۱/۷٪ کل دانشجویان دارای سبک های همگرا و تلفیق کننده بودند.

بحث و نتیجه گیری: در آموزش دانشجویان دندانپزشکی استفاده از روش هایی مانند روش حل مسئله با بحث گروهی و بارش افکار و یا از طریق انجام دادن کارها و کسب تجارب جدید مانند روش ایفای نقش بسیار مفید است. تنها در ۱۱/۷٪ از دانشجویان، یادگیری از طریق سخنرانی یا جزوه خوانی است.

کد مقاله: ۰۲۲۳

ارزیابی درونی گروه عفونی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: منصوره مومن هروی، زهرا سلیمانی، حسن افضلی، علیرضا شریف، رضا رزاقی، زریچهر و کیلی، لیلا ایرانشاهی، مریم صبور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: ارزشیابی درونی فرایند نظام دار برای جمع آوری تحلیل و تفسیر اطلاعات به منظور بررسی میزان عملی شدن هدفها می باشد. این مطالعه بمنظور ارزیابی درونی گروه عفونی جهت کشف کمبودها و ارتقاء وضعیت موجود صورت گرفت.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی در سال ۸۷ انجام گرفت. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه و چک لیستی بود که گروه آموزشی عفونی بترتیب درحوزهها رسالت و اهداف آموزشی، مدیریت و سازماندهی، اعضاء هیات علمی، برنامه آموزشی، منابع آموزشی و سنجش و ارزشیابی مورد ارزیابی قرار گرفت. کسب امتیاز ۷۰-۱۰۰٪ مطلوب، ۴۰-۷۰٪ نیمه مطلوب و زیر ۴۰٪ نامطلوب تعریف گردید. امتیازات گروه درحوزههای مختلف محاسبه و نتایج بصورت آمار توصیفی ارائه گردید.

یافته ها: مطلوبیت گروه عفونی در حوزه اول عامل رسالت ۶۶/۷٪، اهداف آموزشی ۸۷/۵٪ بود. درحوزه دوم عامل مدیر گروه ۸۷/۵٪، فرایند مدیریت ۷۲/۷٪ مطلوب بود. در حوزه سوم ترکیب و توزیع اعضا ۱۰۰٪، فعالیتهای آموزشی ۸۰٪، فعالیتهای پژوهشی و درمانی و اجرایی ۱۰۰٪ مطلوب بود. درحوزه چهارم و پنجم و ششم برنامه آموزشی ۸۵/۷٪، ارائه مطالب و محتوی آموزشی ۱۰۰٪، فضا و تجهیزات آموزشی ۱۰۰٪، سنجش امتحانات ۱۰۰٪ مطلوب بود.

اعطاء فرصت مطالعاتی ... و خارج سازمانی (شفاف سازی آئین نامه های ارتقاء، وضعیت استخدامی، پیش بینی ادامه همکاری پس از اتمام تعهدات و شرایط چگونگی استفاده از تسهیلات مختلف ...) به رفع مشکلات در جهت اعتلای آن کوشش نموده و موجب ارتقاء سیستم آموزش علوم پزشکی گردند.

کد مقاله: ۰۲۲۵

تدوین مدلی برای ارزشیابی برنامه آموزشی دستیاری داخلی

نویسندگان: لیلیا ایرانشاهی، زریچهر وکیلی، منصوره مومن هروی، زهرا سلیمانی، اعظم باقری، مریم صبوری، سمیه طالبیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: ارزشیابی برنامه های آموزشی یکی از ابزارهای اعتبارسنجی بوده و نشان دهنده شرایط موجود سیستم آموزشی می باشد و نتایج آن می تواند منجر به ارتقاء کیفیت خدمات آموزشی گردد. این مطالعه به چگونگی تهیه مدلی جهت ارزشیابی برنامه آموزشی برنامه دستیاری داخلی عمومی در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان می پردازد.

روش مطالعه: این پژوهش در قالب T.Q.M انجام شد. پس از بررسی برنامه جاری آموزش دستیاری داخلی و بارش افکار توسط صاحبان فرآیند ده حوزه شامل ۱-رسالت و اهداف آموزشی ۲- مدیریت و سازماندهی ۳-اعضاء هیئت علمی ۴-برنامه آموزشی ۵-خدمات آموزشی ۶-حوزه پژوهش ۷-دانشجو ۸-منابع آموزشی ۹-سنجش و ارزشیابی ۱۰- دانش آموختگان تعریف شد سپس برای هر حوزه عوامل، ملاک ها و نشانگرهای مربوط تدوین شد جهت جمع بندی هر حوزه از صفر تا صد نمره دهی و به سه دسته مطلوب، نیمه مطلوب و نامطلوب تقسیم بندی گردید.

یافته ها: در حوزه اول کمیته تدوین برنامه، مشخصات رشته، فلسفه و رسالت، پیامدهای برنامه، ساختار دوره، نحوه آموزش، انتظار اخلاق حرفه ای دستیاران، منابع درسی، ارزیابی دستیاران، ارزشیابی برنامه و بازنگری برنامه بررسی شد. در حوزه دوم، عوامل ساختار مدیریتی و نحوه مدیریت مسئولین اجرایی بررسی شد. در حوزه سوم عوامل ترکیب و توزیع، نحوه عملکرد، رضایتمندی اعضا هیئت علمی بررسی شد. در حوزه چهارم، محتوی بخشهای اصلی و نحوه اجرای بخشهای اصلی و چرخشی ارزشیابی شد. در حوزه پنجم، عوامل فضاهای فیزیکی، کادر آموزش، برنامه های اجرایی و نحوه ارائه خدمات آموزشی از دیدگاه دستیاران و مسئولین اجرایی ارزشیابی شد. درحوزه ششم، ساختار پژوهشی، الویتهای پژوهشی،

افراد معتقد بودند که هدف این طرح، در دسترس بودن اساتید برای آموزش بهتر فراگیران و رفع مشکلات درمانی مراکز آموزشی-درمانی است، البته اساتید مزایایی را نیز برشمردند: در دسترس بودن نیروهای متخصص در کل شبانه روز، بهره وری بیشتر دانشجویان بعضی از گروههای آموزشی از اساتید، ارائه خدمات درمانی مناسب به بیماران. ولی فرآیند جاری را بسیار ضعیف دانسته و مهمترین نقاط ضعف طرح را اینگونه برشمردند: تمرکز بر درمان بیماران، وابستگی اقتصادی اساتید و وابسته بودن درآمد به هر چه بیشتر کارکردن جهت گذران زندگی، اقدامات درمانی بیشتر و در زمان کوتاهتر تا درمان بصورت آموزش فراگیران و بر مبنای کتب مرجع منابع معتبر علمی، حس تبعیض و فقدان عدالت بین اساتید فولتایم و غیرفولتایم بدلیل عدم ارائه پروانه مطب به اساتید ت.م.ج که منجر به حذف کامل دریافت تسهیلات بانکی (بعنوان عامل ضد انگیزشی)، نامناسب بودن فضای فیزیکی و تجهیزات مراکز آموزشی-درمانی جهت ارائه خدمات که منجر به شیفت بیماران به بخش خصوصی و کم رنگ شدن هویت علمی در شان اساتید فولتایم می شود. در بخش استمرار اجرای طرح در دانشگاه و وجود بستر مناسب، تم اصلی بسیار ضعیف بودن بستر دانشگاه برای استمرار اجرای طرح بود. اساتید اذعان داشتند هرچند که این فرآیند جاری است ولی این طرح موجب شده است که مسئولین به اساتید مشمول بصورت مشکل گشایان کم هزینه بنگرند، و حتی تفکر مردم نیز بدلیل نداشتن مطب تغییر نموده و این مورد را بدلیل نقص یا اشکال در تحصیلات پزشکی تلقی می نمایند. در بخش راهکارهای کاربردی برای اجرای بهینه طرح، تمامی افراد معتقد بودند که با تخصیص دادن تسهیلاتی چون: اولویت دادن اساتید در اعطاء فرصت های مطالعاتی- بورس های کوتاه مدت، تخصیص امکاناتی بیشتر به هیات علمی ت.و.ج از نظر: تعداد تخت، بخش، اتاق عمل، کلینیک ویژه ... دادن تسهیلات ویژه (وام مسکن، خودرو، خانه های سازمانی ...)، پرداخت بموقع کارانه و جلوگیری از برخورد سلیقه ای و اختلاف در درصد پرداختی کارانه به اعضای هیات علمی ت.و.ج در مراکز آموزشی درمانی دانشگاه، افزایش تعرفه های دانشگاهی تا K4 برای جبران تفاوت فاحش درآمد بخش خصوصی و دولتی، شفاف سازی موضع مدیران ارشد نسبت به این طرح و یکسان سازی نحوه برخورد با اساتید در تمام مراکز.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به هدف کاربردی اجرای طرح تمام وقت جغرافیایی مبنی بر افزایش حضور موثر آموزشی اساتید است، ضروری است که مسئولین امر با فراهم نمودن بستر مناسب داخل سازمانی (ترمیم فضای فیزیکی، پرداخت به موقع مطالبات،

گروه‌های مهارتی نیز نمره سرپرستاران بیشتر بود. در نمره شایستگی و برخی از زیر گروه‌ها همبستگی خطی وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری: بهتر است در ارزیابی شایستگی از بیش از یک منبع استفاده نمود تا اعتبار آن افزایش یابد. خودارزیابی می‌تواند در کنار ارزشیابی توسط مدیران مدنظر قرار گرفته و بر اساس آنها نیازهای یادگیری در آموزش مداوم و آموزش ضمن خدمت پرسنل پرستاری تعیین و برنامه‌ریزی صحیح صورت گیرد.

کد مقاله: ۰۲۲۷

کیفیت برنامه‌های آموزش ضمن خدمت و آموزش مداوم از دیدگاه پرستاران

نویسندگان: مرضیه مومن‌نسب، سیدسعید نجفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مقدمه: پس از فراغت از تحصیل یکی از روشهای به روز نگه داشتن دانش شاغلین در خدمات سلامت، برنامه‌های آموزش مداوم و آموزش ضمن خدمت می‌باشد. در سالهای اخیر به برگزاری این برنامه‌ها برای پرسنل پرستاری توجه زیادی مبذول و در کمیت آنها رشد قابل ملاحظه‌ای ایجاد شده است. اما نکته مهم، توجه به کیفیت این برنامه‌ها می‌باشد که بعضاً مورد غفلت قرار می‌گیرد. مطالعه حاضر با هدف کسب دیدگاه‌های پرستاران استان لرستان در مورد کیفیت برنامه‌های آموزش مداوم و آموزش ضمن خدمت، در سال ۱۳۸۵ انجام گردید.

روش مطالعه: ۱۲۵ نفر از پرستاران شاغل در بیمارستانهای استان لرستان در این مطالعه توصیفی شرکت نمودند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای شامل مشخصات فردی و سوالات مربوط به کیفیت برنامه‌های بازآموزی بود که به روش خود ایفایی تکمیل گردید. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: اکثریت شرکت کنندگان زن و دارای مدرک کارشناسی پرستاری بودند. میانگین سنی ۳۲/۶ و میانگین سنوات خدمت ۷/۸ سال بود. اکثریت پرستاران (۵۵/۶٪) در طول یک سال حداقل در یک برنامه آموزش ضمن خدمت یا آموزش مداوم شرکت داشته و ۴۴/۴٪ امکان شرکت در هیچ برنامه‌ای را نداشته‌اند. ۷۰/۱٪ پرستاران معتقد بودند که محتوای این برنامه‌ها با نیازهای حرفه‌ای آنها تا حدودی تناسب دارد. ۳۷٪ نمونه‌ها کیفیت برنامه‌ها را مطلوب و ۵۶٪ نسبتاً مطلوب دانسته‌اند و ۵۷/۸٪ آنان شرکت در این برنامه‌ها را در عملکرد حرفه‌ای خود موثر و کاملاً موثر ذکر نموده‌اند. آنها هدف از شرکت در این برنامه‌ها را به ترتیب ارتقاء

برنامه‌های آموزشی، اخلاق در پژوهش، برنامه‌های حمایتی، وجود مجله علمی پژوهشی بررسی شد. درحوزه هفتم، فرایند جذب از دیدگاه دستیاران و مسئولین و وضعیت دستیاران بررسی شد. در حوزه هشتم، فضاها و تجهیزات آموزشی و در حوزه نهم، سنجش و ارزشیابی مورد بررسی قرار گرفت. در حوزه دانش آموختگان نظر آنها در مورد محتوای آموزشی، تخصصهای مورد نیاز و فرایند جذب دستیار سنجیده شد. جهت هر یک از حوزه‌ها پرسشنامه‌هایی تنظیم گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: داشتن یک استاندارد در جهت ارزشیابی مستمر برنامه‌های آموزشی دستیاری یکی از مسائل مهمی است که برای نیل به آن یک مدل پویا، انعطاف‌پذیر و جامع لازم است. مدل ما در این جهت طراحی شده است. امید است که نتایج آن برای بازنگری و تغییرات مورد نیاز در برنامه آموزشی استفاده شود.

کد مقاله: ۰۲۲۶

مقایسه نمرات ارزشیابی شایستگی پرستاران از دیدگاه خودشان و سرپرستاران

نویسندگان: مرضیه مومن‌نسب، مرضیه معطری، افسانه بشارتی، جانقربان، سعید نجفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: شایستگی پرستاران عبارت است از توانایی انجام وظیفه با بازده دلخواه و مطلوب در شرایط مختلف زندگی واقعی. ارزیابی شایستگی پرستاران نقش مهمی در هدایت فرآیندهای مراقبتی برای دستیابی به بازده مناسب برای بیمار و تعیین نیازهای یادگیری و برنامه‌ریزی آموزشی دارد. مطالعه حاضر به منظور مقایسه نمره خودارزیابی و ارزیابی سرپرستاران از شایستگی پرستاران در سال ۱۳۸۶ در بیمارستان نمازی شیراز انجام گردید.

روش مطالعه: ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه ۷۳ سوالی شایستگی پرستاران بصورت مقیاس دیداری بود که شامل ۷ گروه از مهارتهای پرستاری می‌باشد و بر اساس نظریه بنر تهیه شده و روایی و پایایی آن در چند مطالعه تأیید شده است. تعداد ۵۰ نفر از پرستاران با تکمیل پرسشنامه بصورت خود ایفایی در مطالعه شرکت نمودند. برای هر نفر یک پرسشنامه نیز توسط سرپرستار تکمیل شد. نمره کل و نمره هر بخش بطور مجزا محاسبه و مقایسه گردید.

یافته‌ها: میانگین نمره شایستگی از دیدگاه سرپرستاران ۸۰/۳ و از دیدگاه پرستاران ۷۳/۸ بود و سرپرستاران سطح شایستگی پرسنل را بیشتر از خودارزیابی پرستاران می‌دانستند (P=۰/۰۱۲). در تمام

افزار آماری JUMP تحلیل گردیده و به روش آمار توصیفی گزارش شدند.

یافته‌ها: در بعد اعتبار محتوایی بیشترین و کمترین میزان رضایتمندی دستیاران به ترتیب به ارائه مورد‌های عملی در OSCE که آزمون آنها با روش‌های کتبی امکانپذیر نبود (۶۸٪)، و تامین توقعات علمی آنها (۵۸٪) مربوط بود. در بعد ساماندهی آزمون دستیاران بیش از همه از همکاری موثر بیمارنا (۷۶٪) و کمتر از همه از زمان اختصاص داده شده به ایستگاهها (۴۹٪) رضایت داشتند. در مجموع دستیاران از اعتبار محتوایی آزمون ۶۳٪ و از ساماندهی آزمون ۶۴٪ رضایت داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری: نظر به اینکه برگزاری آزمون در دانشگاه علوم پزشکی مشهد یک تجربه نسبتاً جدید است، دستیاران این آزمون را با توجه به مقیاس پرسشنامه، از هر دو بعد اعتبار محتوایی و ساماندهی، نسبتاً خوب ارزیابی کردند.

کد مقاله: O۲۲۹

بررسی میزان دستیابی به حداقل‌های یادگیری در واحدهای تخصصی و موانع اجرای آن از دیدگاه دانشجویان ترم آخر مامایی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز سال ۱۳۸۷

نویسندگان: پروانه موسوی، سیمین منتظری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: ماحصل نهایی آموزش نوین در مامایی، با میزان یادگیری فراگیران تعریف می‌شود. شناسایی موانع اجرایی و رفع آنها، موجب ارتقاء کیفیت آموزش بالینی می‌گردد. هدف از این پژوهش، تعیین میزان دستیابی دانشجویان ترم آخر کارشناسی مامایی به حداقل یادگیری در واحدهای تخصصی و موانع اجرای آنها می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی، ۲۵ نفر دانشجوی ترم آخر کارشناسی مامایی به صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات ۵ پرسشنامه مربوط به حداقل‌های یادگیری در واحدهای تخصصی کارآموزی-کارورزی بود. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS بصورت توزیع فراوانی و بررسی کلی با مقیاس مطلوب، نسبتاً مطلوب و نامطلوب تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: میزان دستیابی به حداقل‌های یادگیری در واحدهای زنان، درمانگاه زنان، نوزادان، بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده

کیفی ارائه خدمات، کسب اطلاعات جدید و کسب امتیاز ارزشیابی بیان نموده‌اند. مهمترین مشکلات این برنامه‌ها نیز ضعف برنامه‌ریزی و عدم وجود فرصت‌های برابر جهت استفاده همه پرسنل از این برنامه‌ها بیان شده است. از دیدگاه پرستاران بیشترین موضوعات مورد نیاز جهت برگزاری برنامه‌های آموزش مداوم و ضمن خدمت شامل داروشناسی، روش‌های تشخیصی، روش‌های مراقبتی و درمانی، آموزش به مددجو، روش‌شناسی پژوهش و مدیریت بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: اغلب پرستاران جهت روزآمد کردن اطلاعات خود احساس نیاز می‌کنند. با توجه به برگزاری روزافزون برنامه‌های آموزش مداوم و ضمن خدمت و نیز نقش این برنامه‌ها در افزایش دانش و مهارت پرستاران و ارتقاء کیفیت مراقبت، به نظر می‌رسد مسئولین پرستاری بایستی با افزایش کیفیت این برنامه‌ها و برنامه‌ریزی متناسب با نیازهای یادگیری پرستاران، زمینه استفاده هر چه بهتر از این برنامه‌ها را فراهم کنند تا در نهایت به ارتقاء کیفیت خدمات پرستاری منجر شود.

کد مقاله: O۲۲۸

رضایتمندی دستیاران داخلی در آزمون OSCE سال ۱۳۸۶

نویسندگان: زهرا موقی، سمیه اکبری‌فارمد، مصطفی داستانی، حمیده وحید

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: ارزیابی فعالیت‌های آموزشی از دیدگاه دریافت‌کنندگان واقعی خدمات یعنی دانشجویان یک ابزار مستند و عینی جهت ارتقای توانمندی اساتید است. هدف از این مطالعه تعیین میزان رضایتمندی دستیاران داخلی از آزمون OSCE دستپاری سال ۸۶ از حیث اعتبار و ساماندهی می‌باشد.

روش مطالعه: ابزار جمع‌آوری اطلاعات در این مطالعه توصیفی، پرسشنامه‌ای مشتمل بر ۱۱ سوال بسته با مقیاس چهارنقطه‌ای لیکرت بود که نظر اساتید را در ارتباط با اعتبار محتوایی و ساماندهی آزمون جمع‌آوری نمود. بخش اول پرسشنامه از مطالعه والترز استخراج و تکمیل گردیده و روایی آن به روش محتوا و پایایی آن به روش آلفا کرونباخ (۹۱٪) به تایید رسید. پرسشنامه‌ها توسط ۴۷ دستیار شرکت‌کننده در آزمون، تکمیل گردید. داده‌ها به وسیله نرم

مطلوب و نسبتاً مطلوب ذکر شد ولی در واحد بارداری و زایمان، نامطلوب بود. تعداد حداقل‌های پیشنهادی دانشجویان در واحدهای بخش زنان، درمانگاه زنان، نوزادان و باردای و زایمان به ترتیب در ۵۰٪، ۶۶/۶۶٪، ۷۰٪ و ۷۷/۷۷٪ موارد با حداقل‌های تعیین شده توسط کمیته منتخب دانشکده مطابقت داشت ولی در واحد بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده، ۷۵٪ موارد ذکر شده با تعداد حداقل‌های پیشنهادی دانشجویان تفاوت داشت. موانع اجرای یادگیری به ترتیب شامل: انجام کار توسط اینترنت و رزیدنت، تعداد زیاد دانشجویان در هر واحد، انتخاب محیط بالینی نامناسب، مهارت و تجربه کم مربی و کاهش انگیزه دانشجو گزارش شد.

یافته‌ها: بر این اساس ۱- گروه‌های آموزشی Course plan درس مربوطه را بر اساس بیماری‌های مورد نیاز برای پزشک عمومی تهیه خواهند نمود. ۲- آشنایی با درمان و نسخه‌نویسی بیماری‌ها در هر بخش بطور مجزا انجام خواهد شد ۳- نمره ارزیابی نسخه‌نویسی در پایان هر بخش از دانشجو به عمل خواهد آمد و تجمیع نمره درس در پایان دوره پزشکی با احتساب ضرب (متناسب با طول مدت هر بخش) انجام خواهد شد ۴- در امتحان پایان اینترنتی که در آینده نزدیک راه‌اندازی خواهد شد، چند سوال از درس درمان‌شناسی و نسخه‌نویسی ملحوظ می‌گردد.

بحث و نتیجه‌گیری: در صورت اجرای صحیح طرح (مروی بر فارماکولوژی بالینی و سپس ارائه نسخه هر بیماری) دانش و توانایی دانشجویان در تجویز منطقی داروها افزایش می‌یابد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه نتایج مذکور بهتر است، حداقل‌های آموزشی بازنگری و با توجه به ماهیت کسب هر مهارت بالینی و موارد پیشنهادی مجدداً تعریف و منطبق با نیاز فراگیران تنظیم شوند و نیز استراتژی‌هایی برای رفع موانع اجرایی از جمله انتخاب محیط بالینی مناسب و بکارگیری بیمارستان‌های غیرآموزشی و دوره‌های بازآموزی برای ارتقاء مهارت‌های مربی اتخاذ شود.

کد مقاله: ۰۲۳۰

راه‌اندازی دو واحد درس "درمان‌شناسی و نسخه‌نویسی" برای گروه هدف کارورزان دانشکده پزشکی مشهد: گامی بسوی تلفیق علوم پایه و بالینی

نویسندگان: سیدهدای موسوی، رضا افشاری، محمدتقی رجبی مشهدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

کد مقاله: ۰۲۳۱

کد مقاله: ۰۲۳۱

طب مکمل و ضرورت آموزش آن در دانشگاه‌های علوم پزشکی

نویسندگان: سیده‌زهرا موسوی‌خورشیدی، لیلا جویباری، اکرم ثناگو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گرگان

مقدمه: طب مکمل به گروهی از روش‌های تشخیصی و درمانی اطلاق می‌شود که خارج از آموزش‌های آکادمیک بوده ولی در درمان بیماران مورد استفاده قرار می‌گیرند. امروزه استفاده از روش‌های طب مکمل بعنوان روش‌های درمانی رو به افزایش بوده، اما همچنان استانداردهای این روش‌ها و چگونگی ارتباط آنها با اصول طب رایج مبهم است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-مقطعی با هدف "تعیین آگاهی، نگرش و عملکرد نسبت به طب مکمل" در میان ۸۲۳ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۸۷ انجام شده است. نمونه‌گیری به روش آسان بوده و داده‌ها توسط پرسشنامه جمع‌آوری شدند و در نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

مقدمه: در راستای اجرای سیاست‌های دبیرخانه آموزش پزشکی عمومی مشتمل بر اولویت ادغام (integration) در آموزش پزشکی عمومی و با توجه به نیاز کارورزان محترم و همچنین در جهت تقویت جایگاه درمان‌شناسی و نسخه‌نویسی در آموزش پزشکی، راه‌اندازی واحد جدید درسی "درمان‌شناسی و نسخه‌نویسی" برای گروه هدف کارورزان در دانشکده پزشکی مشهد مورد ارزیابی قرار گرفت.

روش مطالعه: ۱- انجام فرآیند نیازسنجی اولیه از کارورزان و کارآموزان ۲- نوشتن طرح اولیه پس از جلسات متعدد کارشناسی ۳- نظر سنجی از مدیران گروه و اساتید خیره دانشگاه در مورد

روش مطالعه: در این مطالعه تعداد ۱۷ دانشجوی پزشکی ورودی جدید در ابتدای ترم تحصیلی ۸۸-۸۷ از نظر اطلاعات در زمینه مهارت‌های زندگی و وضعیت خودآگاهی مورد ارزیابی قرار گرفتند. سپس در طول یک ماه تحت آموزش مهارت‌های زندگی توسط متخصص روانپزشکی به اندازه ۱/۵ واحد درسی، قرار گرفتند و پس از آن مجدد از نظر اطلاعات مهارت‌های زندگی و وضعیت خودآگاهی ارزیابی شدند.

یافته‌ها: در این مطالعه ۱۷ دانشجوی پزشکی (۹ دختر و ۸ پسر) با میانگین سنی ۱۸/۵ سال شرکت نموده که میانگین نمره خودآگاهی قبل از آموزش مهارت‌های زندگی برابر با ۴۷/۱ با انحراف معیار ۴/۷ و بعد از دوره آموزشی برابر با ۴۸/۲ با انحراف معیار ۴/۷ گزارش شده است. آزمون مقایسه میانگین رتبه‌ها در دو گروه تفاوت معناداری را نشان نمی‌دهد. در دوره قبل از آموزش مهارت زندگی فقط دو نفر آن هم در حد ۲۵ درصد با مفهوم و تعریف مهارت زندگی آشنا بوده و فقط ۶ نفر بین ۱ تا ۲ مهارت از مهارت‌های ۱۰ گانه سازمان بهداشت جهانی را ذکر کردند در حالیکه بعد از دوره تعداد ۱۰ نفر با مفهوم و تعریف آشنا شده و ۸۲ درصد بیش از ۷ مهارت را از مهارت‌های ۱۰ گانه نام برده‌اند. در خود ارزیابی اولیه ۱۴ نفر اطلاعات پایین‌تر حد متوسط در مورد مهارت‌ها داشته‌اند در حالیکه بعد از آموزش همگی اطلاعات خود را از حد متوسط بالاتر اعلام کرده و خودارزیابی آنها از مهارت زندگی نیز بعد از آموزش بیش از حد متوسط بوده است (۱۵ نفر). ۷۶٪ نیز آموزش آن را ضروری می‌دانستند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه دانشجویان در شروع دوره تحصیلی با مشکلاتی از قبیل دوری از خانواده، تغییر عادات زیست شناختی (خواب و بیداری، تغذیه، و...)، تغییر در روابط، تداخلات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، شروع به آموزش مطالب و شیوه‌های جدید، افزایش گستره تصمیم‌گیری و استقلال فردی، مواجه می‌شوند لازم است که قبل از ورود به دانشگاه به خصوص در دوره متوسطه مهارت‌های اولیه زندگی و به دنبال آن در دانشگاه‌ها مهارت‌های آکادمیک را فراگیرند. نتایج مطالعات مختلف نشان می‌دهد که بیشترین مشکلات و افت تحصیلی در ۲ ترم اول دانشگاه ایجاد می‌شوند بنابراین با توجه به عدم آموزش اولیه لازم است تا کلیه دانشجویان در ترم اول در زمینه مهارت‌های زندگی آموزش لازم را ببینند.

یافته‌ها: ۹/۵۶٪ شرکت‌کنندگان مونث بودند و بیشترین درصد شرکت‌کنندگان را دانشجویان رشته پزشکی (۳/۳۵٪) تشکیل می‌دادند. ۶۴/۲۶٪ از جمعیت تحت مطالعه از طب مکمل آگاهی داشتند. ۲۸/۶۳٪ افراد از این روش‌ها استفاده کرده و طب گیاهی با ۶۶/۷٪ بیشترین میزان استفاده را داشته است. نگرش ۶۲/۹۳٪ افراد تحت مطالعه نسبت به طب مکمل مثبت بود. طریقه آشنایی با طب مکمل اغلب از طریق رسانه و اطرافیان بوده است. افراد عمدتاً به منظور استفاده از این روش‌ها به کادر غیر پزشکی مراجعه کرده و علت مراجعه عمدتاً درمان بیماری‌های گوارشی، دیسمنوره، سردرد، بیماری‌های پوستی و کاهش استرس و اضطراب بود. ۸۴/۴٪ شرکت‌کنندگان تمایل به فراگیری اصول طب مکمل داشتند و ۷۴/۶٪ بیان کردند که آموزش در این زمینه باید در دانشگاه‌ها صورت گیرد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به آگاهی نسبتاً بالای افراد نسبت به طب مکمل و میزان بالای استفاده از این روش در جامعه و نیز از آنجایی که دانشجویان شاخه‌های مختلف علوم پزشکی بعدها به عنوان پزشک، ماما و پرستار نقش مهمی را در نظام سلامت برعهده خواهند داشت و در مواجهه با بیماران مکرراً در خصوص روش‌های طب مکمل مورد مشورت قرار می‌گیرند و این در حالیست که نظام آموزشی، حداقل به شکل آکادمیک آنها را برای اتخاذ تصمیم و پاسخ صحیح مهیا نکرده است، لذا به نظر می‌رسد که آموزش در زمینه این شاخه از طب در سطح آکادمیک ضروری بوده و در پیشبرد بسیاری از اهداف پزشکی، در حال و آینده می‌تواند موثر باشد.

کد مقاله: O۲۳۲

آموزش مهارت زندگی به دانشجویان پزشکی در ترم ۱

نویسندگان: سیدعباس موسوی، احمد خسروی، حمیدرضا دهقان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

مقدمه: مهارت‌های زندگی توانایی‌های روانی اجتماعی برای رفتار انطباقی و مؤثر هستند که افراد را قادر می‌سازد تا به طور مؤثری با مقتضیات و چالش‌های زندگی روزمره برخورد کنند. آموزش این مهارت‌ها موجب ارتقاء، رشد شخصی و اجتماعی، محافظت از حقوق انسان‌ها و پیشگیری از مشکلات روانی اجتماعی می‌شود. هدف مطالعه، بررسی ضرورت آموزش مهارت‌های زندگی به دانشجویان پزشکی سال اول و تاثیر آن بر خودآگاهی بوده است.

کد مقاله: O۲۳۳

بررسی دیدگاه کارآموزان و کارورزان دانشکده پزشکی اصفهان در ارتباط با کیفیت آموزش پزشکی جامعه نگر (COME) در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: سیدامیرعلی فاطمی، شیوا حسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: آموزش پزشکی جامعه‌نگر (Community Oriented Medical Education) یک شیوه آموزش مناسب تلقی می‌گردد زیرا پزشکانی تربیت خواهد کرد که بطور مؤثر بتوانند با مسائل مرتبط با سلامتی جامعه در ابعاد اولیه، ثانویه برخورد مناسب داشته باشند به عبارت دیگر از سیاست‌های جدید آموزش در دانشکده پزشکی، رویکرد آموزش مبتنی بر جامعه به جای آموزش سنتی در محیط بیمارستانی می‌باشد لذا با توجه به اهمیت موضوع این تحقیق به منظور تعیین کیفیت آموزش پزشکی جامعه‌نگر (COME) به ویژه در آموزش فیلد بهداشت در دوره کارآموزی و کارورزی در دانشکده پزشکی اصفهان انجام شد

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی - مقطعی است که در آن ۱۲۰ نفر از دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان (کارور و کارآموز) با روش غیراحتمالی آسان انتخاب شدند. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه نظر سنجی پایا و روای محقق ساخته جمع‌آوری گردید و داده‌ها با نرم‌افزار SPSS و با آمار توصیفی تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: ۸۰٪ دانشجویان مقطع کارآموزی و کمتر از ۵۰٪ دانشجویان مقطع کارورزی، از نحوه برنامه‌ریزی، ارائه مباحث کاربردی در کارگاه، حضور اعضای هیأت علمی و پاسخ‌گویی به سؤالات دانشجویان رضایت داشته‌اند. علاوه بر این، بیش از ۸۰٪ دانشجویان کارآموزی و کمتر از ۴۲٪ از دانشجویان کارورزی از آموزش مقوله‌های مدیریت سلامت مردم از نظر جمع‌آوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل اطلاعات، اولویت‌بندی مشکلات و برنامه‌ریزی و ارزشیابی اظهار رضایت نموده‌اند. آموزش برنامه‌های خاص مانند واکسیناسیون و تنظیم خانواده و... در بیشتر از ۸۵٪ موارد نظر مساعد دانشجویان دوره کارآموزی را جلب کرده است و ۹۷/۵٪ از دانشجویان مقطع کارآموزی، از آموزش مبحث تحلیل وضعیت موجود نظام ارائه خدمات بهداشتی اظهار رضایت نموده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: با عنایت به رویکرد آموزش مبتنی بر جامعه در نظام آموزشی دانشکده‌های پزشکی جهان و گذراندن یک ماه دوره کارورزی بهداشت به صورت اجباری در کلیه دانشکده‌های پزشکی، لزوم بازنگری مسئولین آموزش در برنامه کارورزی بهداشت بیش از پیش احساس می‌گردد.

کد مقاله: O۲۳۴

بررسی مزایا و چالشهای فناوری پزشکی از راه دور (Telemedicine) در سیستم‌های بهداشتی و درمانی

نویسندگان: سیدامیرعلی فاطمی، شیوا حسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: با آغاز قرن ۲۱ (قرن اطلاعات) و پیشرفت روزافزون وسایل ارتباطی، رشد سریع تکنولوژی و علوم در زمینه‌های بهداشت و درمان، سازمانها و جوامع را با تحولات بزرگی روبرو ساخته است. از طرفی حفظ و ارتقاء سطح سلامت جوامع از وظایف یک نظام بهداشتی و درمانی می‌باشد. بنابراین به منظور برآورده کردن اهداف یک سیستم بهداشتی درمانی (افزایش دسترسی به خدمات، کاهش هزینه‌ها و...) بکارگیری تکنولوژی نوین Telemedicine یا پزشکی از راه دور ضروری به نظر می‌رسد. لذا با توجه به اهمیت موضوع این مقاله با هدف بررسی مزایا و چالشهای فناوری پزشکی از راه دور (Telemedicine) در سیستم‌های بهداشتی و درمانی صورت گرفته است.

روش مطالعه: پژوهش حاضر از نوع مطالعات گذشته‌نگر و کاربردی بوده و جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها از طریق مطالعات مروری، کتابخانه‌ای و با استفاده از کتب، مجلات، اینترنت، مقالات ارائه شده در همایش‌های داخلی و خارجی و... صورت گرفت.

یافته‌ها: به‌طور قطع این تکنولوژی در ارائه مراقبت‌های بهداشتی درمانی به جمعیت‌های روستایی و دسترسی آنان به مشاوره‌های تخصصی و کاهش مخاطرات سلامتی نیز می‌تواند مثر و واقع شود. از دیگر مزایای این تکنولوژی می‌توان به بهبود مراقبت و آموزش بیماران، بهبود دسترسی به پرونده اطلاعات پزشکی، بهبود تداوم آموزش پزشکی، افزایش جذب و نگهداری شاغلین حرفه‌های پزشکی در مناطق روستایی، بهره‌گیری از آموزش و همکاری سایر شاغلین حرفه‌های پزشکی و بهبود کنترل هزینه‌ها از طریق جلوگیری از مسافرت‌های غیرضروری بیمار اشاره کرد. از زیرشاخه‌های کاربردی پزشکی از راه دور می‌توان رادیولوژی از راه دور، پاتولوژی از راه دور، جراحی از راه دور و... را نام برد.

بحث و نتیجه‌گیری: مقاله حاضر به معرفی پزشکی از راه دور به عنوان روشی برای افزایش دسترسی و سرعت و کاهش هزینه و... در ارائه خدمات بهداشتی درمانی می‌پردازد که از ابعاد مهم کیفیت در بخش فوق می‌باشند. همچنین در این مقاله، کاربردهای پزشکی از راه دور، مزایای این پدیده در کشورهای پیشرفته و جنبه‌های مختلف قانونی و اخلاقی آن، و بالاخره چالشهای موجود و پیش‌روی بکارگیری پزشکی از راه دور در کشورها، مورد بررسی قرار می‌گیرند.

کد مقاله: ۰۲۳۵

بررسی میزان دانش، نگرش و عملکرد مدیران بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان پیرامون کاربرد رایانه و شبکه اینترنت در کیفیت مدیریت نظام سلامت

نویسندگان: سیدامیرعلی فاطمی، شیوا حسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: رایانه و شبکه اطلاع‌رسانی نقش مهم و فزاینده‌ای در امر آموزش پزشکی ایفا می‌کنند. این پژوهش با هدف بررسی آگاهی، نگرش و عملکرد مدیران بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان پیرامون کاربرد رایانه و شبکه اینترنت در کیفیت مدیریت و اداره نظام سلامت انجام شده است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی- مقطعی می‌باشد و جمع‌آوری اطلاعات توسط پرسشنامه‌ای که در آن سه حیطه دانش، نگرش و عملکرد مدیران را مورد بررسی قرار داد، صورت گرفت و پس از تعیین روایی و پایایی، پرسشنامه‌ها بین ۱۵۰ نفر از مدیران سطوح مختلف (ارشد، میانی و عملیاتی) ۱۱ بیمارستان وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، به صورت نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای توزیع شد. داده با استفاده از نرم‌افزار SPSS آنالیز شد.

یافته‌ها: ۹۶٪ درصد از مدیران به نقش مهم رایانه در یادگیری و ارتقاء کیفیت فعالیت‌های علمی- عملی خود در حیطه مدیریتی و آموزش پزشکی و نظام سلامت اعتقاد داشتند. میانگین دانش مدیران بیمارستان‌ها که نشانگر مهارت آنها در استفاده از کامپیوتر، نرم‌افزارهای رایج، پست الکترونیکی و جستجوی مقالات در بانک‌های اطلاعاتی می‌باشد، $10/84 \pm 5/5$ از ۲۰ محاسبه گردید. در بررسی عملکرد، این مدیران به طور متوسط در هفته $7/8 \pm 7/2$ ساعت از رایانه و $6/4 \pm 5/9$ ساعت در هفته از اینترنت بهره می‌گیرند. در مقایسه دانش مدیران با سطح مدیریتی و مدرک تحصیلی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری: اکثریت مدیران بیمارستان‌ها نسبت به کاربرد رایانه و اینترنت در علوم پزشکی و نظام سلامت نگرش مثبت داشتند ولی درصد قابل توجهی از آنها، از دانش و مهارت کافی برخوردار نبودند. بنابراین، لازم است تدابیری برای ارتقای دانش و عملکرد مدیران بیمارستان‌ها در راستای استفاده بهینه از رایانه و اینترنت اتخاذ گردد و در این خصوص با توجه به مسئولیت سنگین مدیریت و مسئله کمبود وقت آزاد مدیران پیشنهاد می‌گردد از کارگاه‌ها و یا دوره‌های آموزش از راه دور نظیر یادگیری

الکترونیک (e-learning) استفاده شود که در آن یادگیری سریع، کم هزینه و بدون محدودیت زمانی و مکانی است.

کد مقاله: ۰۲۳۶

بررسی دانش و نگرش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان در مورد طرح درس

نویسندگان: زهرا فتاحی، زهرا جلیلی، سکینه محمدعلیزاده، اشرف ادهمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: تحقق هر هدف و انجام هر فعالیتی مبتنی بر طراحی برنامه‌ای است که برای آن پیش‌بینی می‌شود. در آموزش به عنوان یک نظام پویا و هدفمند توجه به برنامه‌ریزی آموزشی و درسی امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است. این مطالعه با هدف تعیین دانش و نگرش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان در مورد تهیه طرح درس صورت گرفت.

روش مطالعه: در این مطالعه مقطعی جامعه و نمونه کلیه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان بودند (۳۲۰ نفر). جهت گردآوری داده‌ها از پرسشنامه پژوهشگر ساخته بعد از تایید روایی و پایایی آن استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که اعضای هیأت علمی در مجموع ۵۳٪ نمره کل نگرش را کسب کردند. $31/96$ ٪ آنها بیش از ۷۵٪ نمره نگرش را به دست آوردند. در مورد نمره دانش درصد نمره کل در مجموع ۴۷٪ بود و تنها $18/56$ ٪ اعضای هیأت علمی توانستند بیش از ۷۵٪ نمره کل دانش را به دست آورند. و بالاترین نمره آگاهی مربوط به حیطه اهداف آموزشی بود، به طوری که $59/45$ ٪ افراد بیش از ۷۵٪ نمره این حیطه را کسب کردند. و کمترین درصد نمره مربوط به روش مناسب تدریس بود که $5/15$ ٪ آنان توانستند بیش از ۷۵٪ نمره کل دانش را کسب کنند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج حاکی از آن است که در مجموع دانش و نگرش اساتید مورد مطالعه در زمینه طرح درس مطلوب نمی‌باشد. که می‌تواند ناشی از این باشد که اکثر آنها در زمان تحصیل در این زمینه آموزش‌های رسمی نداشته و آموزش‌های دریافتی آنها نیز بر مبنای طرح درس نبوده و نیز احتمالاً کارگاه‌های برگزار شده در بالا بردن سطح دانش و تغییر نگرش اساتید موفقیت چندانی نداشته‌اند که نیاز به بازنگری جدی دارد.

کد مقاله: O۲۳۷

بررسی دیدگاه مدیران آموزشی از عملکرد اساتید دانشگاه علوم پزشکی سمنان (سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶)

نویسندگان: لیدا فتاحی زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: از آنجائیکه یکی از مهمترین اهداف هر سازمان آموزشی، کیفیت آموزش و ارتقای آن می باشد و دستیابی به آن جز با بهره مندی از سیستم ها و ابزارهای ارزیابی و نظارت که جزء لاینفک مدیریت امروزی است، امکان پذیر نمی باشد و توجه به این امر که نظارت مدیران آموزشی نسبت به عملکرد اساتید به منظور شناخت نقاط قوت و ضعف آنها به منظور ارتقای آموزش از اهمیت بسزائی برخوردار است، این تحقیق با هدف بررسی دیدگاه مدیران آموزش دانشگاه نسبت به عملکرد اساتید دانشگاه در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ انجام پذیرفت.

روش مطالعه: تعداد ۱۳۷ فرم نظرخواهی توسط مدیران آموزشی نسبت به عملکرد اساتید دانشکده های (پزشکی ۶/۶۸٪، پرستاری و پیراپزشکی ۲/۱۸٪، توانبخشی ۳/۷٪ و بهداشت دامغان ۸/۵٪) تکمیل و نتایج با استفاده از SPSS و آزمون کای اسکور و اسپیرمن تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: مدیران آموزشی اعتقاد داشتند اساتید دانشگاه ضمن علاقمندی به حرفه خود ۲/۸۹٪ و داشتن اطلاعات علمی در زمینه رشته مربوطه ۶/۸۷٪ با نظم و انضباط آموزشی ۹/۸۶٪ و رعایت مسائل اسلامی و اجتماعی ۹/۹۴٪ و همکاری با دیگر همکاران و مسئولین دانشگاه ۹/۷۵٪ با اداره صحیح کلاس ۳/۶۹٪ قادرند ضمن انتقال و تفهیم موضوع درس به دانشجویان ۵/۸۲٪ و حتی تماس با آنها در ساعات غیر درسی و پاسخ به سوالات آنها ۱/۷۸٪ و همچنین تشویق آنها به برگزاری کنفرانس های دانشجویی و ایجاد انگیزه جهت فراگیری هر چه بهتر دروس در آنها ۵/۸۲٪ و همینطور به عنوان استاد مشاور ۴/۷۷٪ نقش خود را به عنوان یک استاد توانمند ایفا نمایند.

بحث و نتیجه گیری: آگاهی از عملکرد اساتید در ارتقاء کیفیت آموزش تاثیر می گذارد و به مدیران و برنامه ریزان آموزشی کمک خواهد نمود تا ضمن شناخت فاکتورهائی که موجب بهبود شرایط موجود می باشد، بتوانند با تغییر استراتژی های آموزشی، گامی موثر در توانمندی اساتید دانشگاه و نهایتا کیفیت آموزش بردارند.

کد مقاله: O۲۳۸

نرم افزار آموزش بافت شناسی

نویسندگان: سیدامیررضا مهاجری، سیدمحمدرضا مهاجری، مسعود شخص کالایی، امیرحسین محمدیان باجگیران

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: (براساس مکاتبات انجام شده با دفتر همایش معرفی نرم افزار در قالب متفاوتی ارائه میگردد). درس بافت شناسی در آموزش علوم پایه پزشکی به عنوان یکی از دروس ضروری محسوب می شود. دانشجویان علاوه بر تسلط بر مبانی تئوری این درس باید مهارت عملی لازم را جهت تشخیص انواع مختلف بافتها کسب نمایند. بدین منظور لوازم کمک آموزشی وسیله مناسبی جهت راهنمایی دانشجویان در این رابطه است. از مزایای لوازم کمک آموزشی می توان به دسترسی راحت و آسان به آن، صرفه جویی در وقت دانشجویان، صحت علمی علیرغم عدم حضور استاد در مکان و زمان مورد نظر دانشجویان و ایجاد علاقه بیشتر در آنها اشاره کرد. در این راستا اقدام به تهیه وسیله کمک آموزشی در قالب نرم افزار کامپیوتری کردیم که دارای ویژگیهای منحصر به فردی در مقایسه با دیگر لوازم کمک آموزشی این رشته علمی میباشد. بر اساس مکاتبات انجام شده با دفتر همایش بیان شد که موارد زیر نیز در توضیحات ارائه گردد: معرفی نرم افزار: نرم افزار بافت شناسی که توسط تعدادی از دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد و با تایید و نظارت یکی از اساتید بافت شناسی این دانشکده تهیه شده است، شامل ۲۱۰ عکس از بافتهای مختلف بدن است که براساس منابع معتبر علمی نامگذاری و تفکیک شده است. از قابلیت های این نرم افزار می توان به امکان جستجو برحسب کلمه موجود در توضیحات هر لام، امکان بزرگنمایی تصاویر تا حد ۴ برابر، داشتن تصاویری با رزولوشن ۲۵۹۲*۱۹۴۴ و نامگذاری سلولهای هر لام اشاره کرد. برای جلوگیری از کپی غیرقانونی نرم افزار کد امنیت ۳ رمزی برای آن تعبیه شده است.

حوزه کاری: این نرم افزار میتواند مورد استفاده گروه های زیر قرار گیرد: دانشجویان پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی در مقطع علوم پایه، دانشجویان زیست شناسی، دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکترای علوم تشریح و رشته های مرتبط، آموزش به معلمان زیست شناسی آموزش و پرورش.

روش مطالعه: ابتدا عکسها توسط دوربین سونی N2 تعبیه شده بروی میکروسکوپ در محل آزمایشگاه بافت شناسی تهیه شد. از

روش مطالعه: با راهنمایی استاد درس انگل شناسی به دو بخش تقسیم شد، تدریس بخش نخست بوسیله استاد و بخش دوم را دانشجویان عهده‌دار شدند. همه دانشجویان مجاب شدند که به تدریس دانشجویی بر پایه شش معیار: محتوای آموزشی، شیوه تدریس، تسلط بر موضوع، انتخاب موضوع، وسایل کمک آموزشی و اعتماد به نفس نمره دهند.

یافته‌ها: مجموع نمره‌های کسب شده ۱۶۴ بود. در پایان نیمسال تحصیلی موضوع‌هایی که توسط استاد تدریس شده بود، به شیوه آزمون کتبی چهار جوابی و یا پاسخ کوتاه از دانشجویان که تدریس کرده بودند امتحان گرفته شد. نتایج نمره‌های به دست آمده از خودارزیابی دانشجویان با نمره حاصل از آزمون کتبی استاد مقایسه شد. با استفاده از روشهای آماری مقایسه‌ای مانند Repeat Measure تجزیه و تحلیل شد. میانگین نمره کسب شده از آزمون پایان ترم دانشجویان $14/32 \pm 3/12$ بود، در حالی که میانگین نمره کسب شده از خودارزیابی دانشجویی در شش سطح $16/64 \pm 7/1$ بود، که نتایج مقایسه نمره‌ها از نظر آماری معنی دار بود ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: دانشجویان در خودارزیابی برای نمره‌دهی از معیارهای گوناگونی استفاده کردند؛ از یک سو شیوه ارائه مطلب و محتوای پیام و از سوی دیگر اعتماد بنفس، تسلط بر موضوع و منابع درست لحاظ شده بود. به عبارتی سنجش همه جانبه‌تر و دقیق‌تر را در نظر گرفتند. در صورتی که در سنجش استاد، برخی جنبه‌های ارزیابی نادیده گرفته شده است، نتیجه‌گیری می‌شود که در کنار ارزیابی استاد به عنوان نمره اصلی، شیوه‌های تجربه شده دیگری چون خودارزیابی دانشجویی نیز باید به عنوان درصدی از نمره کل دانشجو لحاظ و محاسبه شود.

کد مقاله: 0240

بررسی تحقق اهداف آموزشی در دانشجویان بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی همدان در نیمسال اول سال تحصیلی ۸۶-۸۵

نویسندگان: یداله فتحی، شهره امدادی، محمدرضا سمرقندی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی همدان

مقدمه: ارزشیابی برنامه‌های آموزشی یکی از مهم‌ترین مراحل فعالیت‌های آموزشی می‌باشد. یکی از انواع ارزشیابی اندازه‌گیری میزان تحقق هدف‌های آموزشی بوده و با اندازه‌گیری میزان تحقق اهداف آموزشی می‌توان جهت اصلاح برنامه‌های آموزشی اقدام نمود. این پژوهش به منظور بررسی تحقق اهداف آموزشی در

میان حدود ۱۵۰۰ عکس گرفته شده، حدود ۲۱۰ عکس آن مناسب قرارگیری در نرم افزار تشخیص داده شد. نرم‌افزار نمایش عکسها توسط محیط برنامه‌نویسی Microsoft visual basic 6 نوشته شده و پس از قرار دادن عکسها در نرم افزار، توسط نرم‌افزار جانبی دیگری که بازم توسط Microsoft visual basic 6 نوشته شده بود، کلیه لامها براساس منابع معتبر شامل اطلسهای بافت‌شناسی توسط دانشجویان نام‌گذاری شده است. در مرحله بعدی نرم‌افزار توسط اساتید گروه بافت‌شناسی بررسی شد و ایرادات نامگذاری تصحیح گردید.

یافته‌ها: تولید این نرم‌افزار آموزشی در حوزه آموزش بافت‌شناسی در جهت کمک به دانشجویان به منظور یادگیری بهتر و رفع نیاز آنها در آموزش است. بر اساس نتایج دانشجویان در امتحانات مشخص گردیده که میانگین نمرات آنها در درس بافت‌شناسی بیشتر شده است و این حاکی از تسلط بیشتر آنها بر روی بخش عملی این درس می‌باشد. ضمناً مشاهده شده که علاقه دانشجویان به این درس به مراتب افزایش یافته است.

کد مقاله: 0239

مقایسه نمره پایان ترم و خودارزیابی دانشجویان پرستاری در درس انگل شناسی پزشکی

نویسندگان: علی فتحی‌باقفی، مهین غفورزاده

آدرس: علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه: برای نظام نظارت و ارزیابی دانشگاه‌ها وظیفه‌ای خطیر و نیازی فوری است تا الگویی مناسب برای اعتبار بخشی به نمره‌دهی و ارزیابی استادان بیابد. بدیهی است نباید از نظر دور داشت که شیوه رسیدن به این الگوی مناسب می‌باید سازگار با آداب و رسوم و فرهنگ بومی بوده، رسایی و پایایی آن نیز بارها و بارها در عمل به اثبات رسیده باشد. این مهم از آن جهت می‌باشد که سیر شتابان نوآوری‌های علمی بشر دیگر برای دو برابر شدن نیازی به چندین سده ندارد؛ بلکه هرچند دهه و یا بزودی هر یک دهه دو برابر می‌شود. این مهم موضوع مهمتری را مورد توجه قرار می‌دهد و آن نهادینه کردن آموزش مداوم است و آموزش مداوم زمانی موفقیت آمیز است که ارزیابی و نظارت از حالت ایستا و رکود به حالت پویا و دینامیک درگرون شود. در این بررسی هدف مقایسه نمره‌دهی استاد با خودارزیابی دانشجویی در درس انگل‌شناسی پزشکی رشته پرستاری بود.

زود هنگام بیماریها که مبتنی بر معاینه دقیق و مشاهدات عینی از یک طرف و ضرورت آگاهی آنها از احکام شرعی و قانونی فوق از طرف دیگر، لازم است ملاحظات خاصی را انجام دهند. این تحقیق با هدف بررسی عوامل مرتبط با میزان آگاهی کارورزان یزد نسبت به احکام فوق صورت گرفته است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی تحلیلی اطلاعات ۱۲۰ نفر کارورز پزشکی شاغل در مراکز آموزشی درمانی یزد در سال ۱۳۸۶ در زمینه مشخصات دموگرافیک و سئوالات احکام شرعی و قانونی از طریق پرسشنامه- نمونه گیری آسان، جمع آوری و با روش آماری کای اسکوار و آزمون t آنالیز شد.

یافته‌ها: فقط ۱۴/۳٪ نسبت به احکام شرعی و قانونی آگاهی داشتند، که این ارقام نسبت به احکام قانونی ۱۱/۸٪ و احکام شرعی ۱۴/۶٪ بوده است و ۷۲٪ طی خدمت خود با مسئله‌ای روبرو شدند که حکم آن را نمی دانستند و ۸۳/۲٪ معتقد بودند که آموزشهای دوره پزشکی پاسخ بسیاری از سئوالات را نمی دهد، ولی تذکرات بجای اساتید بسیار راهگشاست. هیچ کدام از مشخصات دموگرافیک با آگاهی ارتباط معنی داری وجود نداشت.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به آگاهی اندک و نیاز به اعلام قوانین به دانشجویان پزشکی، پیشنهاد حضور پررنگتر اساتید، تدوین سیستم جامع اطلاع رسانی برای دانشجویان توصیه می شود.

کد مقاله: ۰۲۴۲

نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان در مورد طرح درس

نویسندگان: مرتضی منصوریان، ناصر بهنام پور، لیلا پاداش، عبدالرحمن چرکزی، مصطفی قربانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: طرح درس به خط مشی آموزشی اطلاق می شود که توسط مدرس برای یک جلسه درس تدوین می شود. این مطالعه با هدف بررسی نگرش اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان در مورد طرح درس صورت گرفت.

روش مطالعه: در این مطالعه مقطعی، تحلیلی اطلاعات ۵۵ عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گلستان به وسیله پرسشنامه‌ای که حاوی سئوالات دموگرافیک و نگرش بود و با مراجعه به اتاق کار اساتید و بیمارستانها آموزشی جمع آور شد. پس از جمع آوری، اطلاعات دسته بندی و داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون کای اسکوار تجزیه و تحلیل شد و نتایج با P-value کمتر از ۰/۰۵ بعنوان معنی دار در نظر گرفته شد.

دانشجویان رشته‌های مختلف بهداشت عمومی دانشکده بهداشت همدان انجام شده است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی تحلیلی بر روی ۱۲۶ نفر از دانشجویان دوره‌های روزانه و شبانه رشته‌های کارشناسی بهداشت عمومی و کاردانی بهداشت عمومی (مبارزه با بیماریها و بهداشت خانواده) انجام شد و ابتدا با کمک مدرسین اهداف درسی دروس تخصصی هر رشته مشخص و با استفاده از پرسشنامه مناسب از دانشجویان هر رشته راجع به میزان دسترسی به اهداف فوق سوال شد و نتایج پاسخ دانشجویان در مورد دسترسی به اهداف آموزشی، با نمرات پایان ترم دانشجویان در امتحان همان دروسها مقایسه شد.

یافته‌ها: در بین دانشجویان ترم دوم رشته مبارزه با بیماریها میانگین نمره خودارزیابی در مورد میزان رسیدن به اهداف ۱۳/۰۳ و میانگین نمرات امتحانی پایان ترم ۱۴/۱۵ می باشد در بین دانشجویان ترم دوم بهداشت خانواده میانگین نمرات فوق به ترتیب ۱۵/۱۹ و ۱۶/۱۷، در بین دانشجویان ترم سوم مبارزه با بیماریها میانگین نمرات فوق ۱۳/۹۶ و ۱۴/۶۳، در بین دانشجویان ترم سوم بهداشت خانواده میانگین نمرات فوق ۱۳/۴۸ و ۱۵/۲۹، در بین دانشجویان ترم دوم کارشناسی بهداشت عمومی میانگین نمرات فوق ۱۳/۶۲ و ۱۴/۸۹ و در بین دانشجویان ترم اول کارشناسی بهداشت عمومی میانگین نمرات فوق ۱۴/۲۸ و ۱۶/۳۷ بوده است.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش در مجموع میانگین نمرات خودارزیابی دانشجویان در مورد میزان رسیدن به اهداف در دروس کمتر از میانگین نمرات پایان ترم دانشجویان در همان دروس می باشد و این نشان می دهد که امتحانات پایان ترم در راستای اهداف نبوده و سئوالات آزمون پایان ترم از روایی و اعتبار کافی برخوردار نبوده است و نتیجه این پژوهش می تواند در برنامه ریزی آموزش اساتید دانشکده بهداشت همدان در زمینه ارزشیابی مفید باشد.

کد مقاله: ۰۲۴۱

بررسی نقش اساتید و دیگر منابع در آگاهی کارورزان پزشکی یزد نسبت به قوانین شرعی و قانونی حیطة پزشکی

نویسندگان: احسان فتوحی اردکانی، محمد صالحی، نصرالله بشردوست، حمیدرضا سلطانی

آدرس: دانشکده پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی یزد

مقدمه: کارورزان پزشکی که پزشکان آینده میباشند، با توجه به پیشرفت‌های پزشکی در زمینه‌های مختلف از قبیل تشخیص

اساتید از دیدگاه دانشجویان پرداخته می‌شود. بررسی حاضر جهت ارزشیابی اساتید در محیط‌های مختلف بالینی صورت پذیرفته است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی نظرات ۲۸۸ نفر از دانشجویان مامایی در خصوص ارزشیابی اساتید بالینی در دروس بارداری و زایمان، بهداشت مادر و کودک و نوزادان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار گردآوری یافته‌ها شامل پرسشنامه ارزشیابی اساتید مکمل بر ۱۷ سوال بود که به هر سوال با مقیاس لیکرت از ۱ تا ۵ امتیاز داده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که میانگین امتیاز مریبان مامایی از میانگین ۵ امتیاز در زمینه‌های مختلف به ترتیب ۴/۱۰، بهداشت مادر و کودک بیماری‌های زنان شامل بارداری و زایمان، ۳/۵ بود. میانگین ارزشیابی مریبان مامایی در سال ۸۶ از ۳/۸۴ به ۴/۰۵ در سال ۸۷ افزایش یافته و ۴۲/۱٪ از دانشجویان استاد خود را بسیار خوب، ۳۱/۷٪ خوب و ۲۶/۳٪ متوسط و کمتر از متوسط ارزیابی نموده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان داد که میانگین امتیازات کسب شده اساتید در واحد بارداری و زایمان و زنان و بهداشت مادر و کودک در وضع مطلوب تری نسبت به بخش نوزادان می‌باشد که این امر نیاز به ارتقاء کیفیت در ارائه واحد عملی در بخش‌های نوزادان توسط اساتید گروه مامایی را طلب می‌نماید و از آنجائیکه انجام مراقبت‌های صحیح، کسب مهارت در احیاء نوزادان، مراقبت از نوزادان بیمار در ارتقاء سلامت و کاهش مرگ و میر نوزادان نقش مهمی دارد، تلاش بیشتر مریبان مامایی را در بخش‌های نوزادان مطرح می‌سازد.

کد مقاله: ۰۲۴۴

بررسی تأثیر همسان‌سازی گروه‌های کوچک در روش PBL جهت کارآمد کردن این روش

نویسندگان: پویا فرهادی، محسن متشکرآرانی، زینب صالحی زنجانی، محمدعلی جهانبخش

آدرس: دانشگاه‌های علوم پزشکی شیراز و ارتش

مقدمه: یادگیری بر مبنای حل مساله یک روش نوین آموزشی است، که بر خلاف روش‌های سنتی که بر اساس یاد دادن به دانشجو می‌باشند، بر مبنای یاد گرفتن بنا شده است. از سویی محققان آموزش پزشکی دنیا در حال بررسی به منظور کارآمدتر کردن این روش هستند. ما در این مطالعه به بررسی تأثیر همسان‌سازی در گروه‌های کوچک جهت افزایش کارآمدی این روش پرداختیم.

یافته‌ها: میانگین سنی شرکت کنندگان $38/58 \pm 8/71$ سال، ۷۹ درصد مرد، ۵۱٪ علوم پایه، میانگین سابقه $11 \pm 6/17$ سال، $58/2$ ٪ رسمی، $11/3$ ٪ برای هیچکدام از دروس خود طرح درس نداشتند. $67/3$ ٪ در کارگاه طرح درس شرکت کرده بودند و میانگین تعداد واحد تدریس شده در هر ترم $7/14 \pm 3/38$ واحد بود. $41/8$ ٪ طرح درس را در اختیار دانشجویان قرار می‌دادند. $14/76$ ٪ خیلی کم با وظایف EDC آشنایی داشتند. حدود ده درصد از اعضای هیأت علمی به طرح درس نگرش منفی دارند. بین نگرش اعضای هیأت علمی و زمینه تخصصی (علوم پایه یا بالینی بودن) و تعداد دروسی که در هر ترم تدریس می‌کنند، ارتباط معنی‌داری آماری ($P < 0/05$) وجود داشت، ولی بین نگرش اعضای هیأت علمی و سن، جنس، رشته و تخصص، سابقه تدریس، نوع استخدام و تعداد واحدهای هر ترم ارتباط معنی‌داری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت طرح درس اجرای کارگاه‌های آموزشی در این زمینه برای اساتید و ایجاد انگیزه در آنها برای تدوین طرح درس می‌تواند در ارتقا سطح کیفی آموزش پزشکی موثر باشد

کد مقاله: ۰۲۴۳

بررسی مقایسه‌ای نتایج ارزشیابی دانشجویان از مریبان مامایی در محیط‌های مختلف بالینی سال ۸۷ - ۸۶

نویسندگان: زهرا عباسپور، سیمین منتظری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

مقدمه: با توجه به نیازهای در حال تغییر جامعه، آموزش پزشکی نیز باید فرآیندی متحول داشته باشد یکی از عوامل اصلی که می‌تواند آموزش را از حالت ایستا به مسیری پویا و با کیفیت سوق دهد ارزشیابی است. ارزشیابی موثرترین شیوه برای بهبود کیفیت آموزش است. بر حسب نیاز تغییر یا ارتقاء داده می‌شود. آموزش بالینی یکی از مهمترین قسمتهای آموزش دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی می‌باشند. همگامی یک دوره آموزش می‌تواند مفید و اثر بخش باشد که یک ارزشیابی صحیح در جهت مشخص کردن موقعیت فعلی و شناسایی عوامل مورد نیاز برای ایجاد تغییرات متناسب صورت گیرد. هیچ روش و برنامه آموزشی بدون وجود ارزیابی مناسب و متناسب با محتوی آموزشی کامل نخواهد بود. روش‌های مختلف ارزیابی می‌تواند بعنوان مکمل یک برنامه آموزشی عمل نماید یا باعث اختلال در آن شود مشاهدات نشان می‌دهد که اغلب روش‌های ارزیابی در بخش‌های بالینی بیشتر برای سنجش دانش دانشجویان طراحی شده اند و کمتر به ارزشیابی

روش مطالعه: این مطالعه تحلیلی مقطعی بر روی ۳۳۵ دانشجوی در حال تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی سمنان انجام شد. پس از طراحی پرسشنامه، نمونه‌ها به صورت تصافی طبقه‌بندی شده انتخاب و پرسشنامه تکمیل گردید و داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و با استفاده از تست Chi2 در سطح معنی‌داری ۵٪ تحلیل شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که ۸۱/۷٪ دانشجویان به پژوهش علاقمند هستند. اما تنها ۳/۵٪ آن‌ها حداقل در یک پژوهش شرکت داشته‌اند. جنسیت، سن، وضعیت تأهل، رشته و مقطع تحصیلی دانشجویان در علاقمندی آن‌ها به پژوهش مؤثر نبود ($p < 0/05$). اما علاقمندی به پژوهش در دانشجویانی که سابقه شرکت در طرح تحقیقاتی را داشتند، به طور معنی‌داری بالاتر بود ($p < 0/05$). همچنین نتایج مطالعه نشان داد دانشجویان، بزرگترین مانع بر سر مشارکت در طرح‌های تحقیقاتی را حجم زیاد درس‌ها (۶۷/۷٪) و عدم آشنایی با روش تحقیق (۵۱/۸٪) می‌دانند. مهمترین منبع یافتن موضوع پژوهش از دید دانشجویان، اساتید دانشگاه هستند (۳۷/۷٪). دانشجویان همچنین مهم‌ترین راه تشویق خود را به پژوهش، دادن امتیاز ادامه تحصیل به پژوهشگران (۳۶٪) می‌دانند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که با وجود علاقمندی جمع کثیری از دانشجویان به پژوهش، تنها تعداد اندکی از آن‌ها در طرح‌های تحقیقاتی مشارکت داشته‌اند، قابل توجه‌تر آن که این نتایج با یافته‌های مطالعه‌ای در سال ۱۳۷۴ در همین دانشگاه مطابقت دارد و حتی علاقمندی و مشارکت آن‌ها کاهش یافته است. به نظر می‌رسد برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌های پژوهشی دانشگاه در راستای مشارکت دانش‌جویان در پژوهش نیازمند بازنگری است.

کد مقاله: ۰۲۴۶

تبیین رفتار های فردی مؤثر بر یاد گیری در مرکز آموزش مهارت‌های بالینی (CSC) دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
نویسندگان: نسرین فولادی، حسین‌علی محمدی، فرهاد پورفرضی، آیتا آذرکلاه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: دانشجویان پزشکی به عنوان بخش عظیمی از منابع نیروی انسانی سیستم سلامت، در ارتقای سلامت افراد جامعه نقش مهمی را ایفا می‌کنند. یکی از راه‌های ارائه خدمات سلامت مطلوب، تربیت دانشجویان آزموده است. فرآیند یاددهی، یادگیری فرآیند یک سویه نبوده و در فرایند یادگیری، یادگیرنده در پروسه‌ای قرار می‌گیرد که در بخشهای مختلف آن باید اقدامهای مشخصی را

روش مطالعه: این مطالعه بصورت نیمه تجربی بر روی ۳۰ نفر از دانشجویان پزشکی در بخش روان پزشکی دانشگاه ارتش در سال ۱۳۸۷ صورت گرفت. در مرحله اول دانشجویان به صورت تصادفی و در مرحله دوم بصورت Random Sampling Stratified، در گروه‌های ۵ نفره تقسیم شدند. در هر مرحله اساتید ثابت بوده و سرفصل‌های آموزشی هم سطح انتخاب شد. ارزیابی دانشجویان توسط آزمون Post test- Pretest صورت گرفته و نتایج با نرم‌افزار SPSS و تست آماری t زوج و مستقل مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: در مقایسه ضریب سختی و حجم مطالب آموزشی در دو مرحله از نظر دانشجویان تفاوت آماری معناداری دیده نشد ($P < 0/05$). از سویی مقایسه میانگین نتایج آزمون قبل در دو مرحله آموزش نیز تفاوت آماری معناداری ندارد ($P > 0/05$). مقایسه آزمون بعد در دو مرحله آموزش با نتایج آزمون قبل تفاوت آماری معناداری نشان داد ($P = 0/00$). مقایسه نتایج آزمون بعد در مرحله اول آموزشی با مرحله دوم آموزشی تفاوت آماری معناداری را نشان می‌دهد ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: کارآمدتر کردن روش‌های آموزشی همواره مورد توجه مدیران آموزشی بوده است. این تحقیق نشان می‌دهد حضور دانشجویان فعال آموزشی در کنار دانشجویان ضعیف‌تر می‌تواند در روند یادگیری آنها مؤثر باشد. اساتید می‌توانند با مداخله و همسان سازی گروه‌های کوچک در روش PBL باعث کارآمدتر نمودن آن شوند.

کد مقاله: ۰۲۴۵

تعیین میزان گرایش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان به تحقیق و پژوهش و عوامل مرتبط با آن در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: نفیسه ملک‌مطیعی، نوید دانایی، پویا فرهادی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی سمنان

مقدمه: در دنیای امروز بر هیچ کس پوشیده نیست که تحقیق و پژوهش یکی از ضروریات زندگی است. لذا توقع این است که در محیط‌های علمی به ویژه دانشگاه‌ها دانشجویان پژوهش را به عنوان یک جزء مهم از تحصیل دنبال نمایند؛ اما در عمل تعداد دانشجویان درگیر در پژوهش در دانشگاه‌ها به نسبت کل دانشجویان ناچیز است. لذا در این مطالعه به بررسی میزان گرایش دانشجویان دانشگاه به پژوهش پرداخته‌ایم و ضمن بررسی عوامل دخیل در این موضوع، نتایج این پژوهش را با پژوهشی مشابه در همین دانشگاه در سال ۱۳۷۴ مقایسه نمودیم.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه مقطعی است که پس از تعیین چند مبحث علمی، ابتدا ۵ دانشجوی طی جلسات تربیت مربی آموزش دیده شدند. سپس ۲۰ نفر از دانشجویان اکسترن بطور داوطلبانه در گروههای کوچک بصورت Focus group discussion که توسط دانشجویان مربی برگزار شد، تحت آموزش قرار گرفتند. از دانشجویان pretest و posttest که شامل سوالاتی در خصوص آگاهی از مباحث تعیین شده بود، به عمل آمد. بطوریکه اگر دانشجویی به تمام سوالات پاسخ صحیح می داد، نمره ۴۰ اخذ می کرد. سپس داده ها وارد نرم افزار SPSS شده و نمرات دو آزمون مقایسه شد.

یافته ها: میانگین مجموع نمرات مربوط به سوالات آگاهی در pretest 16 و در 34 posttest بوده است. میانگین افزایش نمره آگاهی در این دو آزمون، ۱۸ (با انحراف معیار ۵/۶) می باشد. تمامی دانشجویان ابراز آمادگی کردند که در دوره های بعدی نیز شرکت نمایند. مریان این کارگاهها معتقد هستند که برگزاری این کارگاهها در ارتقا علمی آموزش دهنده و آموزش گیرنده بسیار موثر خواهد بود.

بحث و نتیجه گیری: در این مطالعه بطور دقیقتر در گروههای کوچکتر اثربخشی روش آموزش همسان به همسان مورد ارزیابی قرار گرفته است. بطوریکه افزایش قابل توجهی در میزان آگاهی دانشجویان دیده شد. در این راستا مقایسه اثربخشی آموزش در گروه مورد (توسط مریان دانشجوی) با گروه کنترل (توسط اساتید) در مطالعات بعدی پیشنهاد می شود.

کد مقاله: ۰۲۴۸

نقش آموزش الکترونیکی در ارتقای آموزش اساتید

نویسندگان: سید علیرضا منیری، نگار فیروزی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: یکی از وظایف ضروری دولتها بهره مند سازی مردم از دانش و اعتلای توانایی های آنان از طریق آموزش می باشد. به منظور بر طرف ساختن این نیاز در سالیان پیش طرح تلفیق آموزش در وزارت بهداشت و درمان آن را به وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی مبدل ساخت و وزارت را بر آن داشت تا ضمن فراهم آوردن و تامین بهداشت و درمان کلیه افراد کشور آموزش را بعنوان ضلع سوم وظایف و اولویتها نصب العین خویش قرار دهد و امروز روز با توجه به افزایش حجم مطالب و گستردگی آنها نه تنها به این مهم (آموزش) توجه بیشتری مبدول گردیده، بلکه از ابعاد

انجام دهد و در پایان این فرایند، صلاحیتهای جدیدی را کسب نماید. تعیین این عوامل و توجه به آنها در برنامه ریزی آموزشی میتواند اثر بخشی آموزش را اعتلا بخشد، لذا در این مطالعه سعی گردید عوامل فردی موثر بر یادگیری مورد بررسی قرار گیرد.

روش مطالعه: مطالعه حاضر یک مطالعه کیفی از نوع آنالیز محتوی است. برای جمع آوری داده ها از نمونه گیری مبتنی بر هدف استفاده شد و از طریق مصاحبه نیمه ساختاری اطلاعات گردآوری و در مجموع با ۲۳ نفر (۴ نفر مدرس، ۱۰ نفر کارورز، ۹ نفر کارآموز) مصاحبه به عمل آمد.

یافته ها: طبق کدهای حاصل از مطالعه رفتارهای فردی موثر بر یادگیری در ۲ طبقه شامل: (۱) رفتارهای فردی مربوط به یاد دهنده (۲) رفتارهای فردی مربوط به یادگیرنده طبقه بندی شدند. محورهای فرعی مربوط به طبقه اول شامل ارزیابی دانشجو، انگیزش زایی در دانشجو توسط استاد، حضور مناسب اساتید و علاقه و رغبت استاد جهت تدریس و کاهش دادن استرس دانشجو، نظارت مستقیم بر یادگیری، به عنوان رفتارهای فردی مربوط به یاد دهنده که موثر بر یادگیری دانشجویان می تواند باشد، بدست آمد. محورهای فرعی مربوط به طبقه دوم (رفتارهای فردی مربوط به یادگیرنده) نیز شامل آمادگی قبلی، تداوم تمرینات، انگیزش برای یادگیری و داشتن خلاقیت در بکار گیری آموخته ها می باشد.

بحث و نتیجه گیری: اجرای فرایند یاددهی - یادگیری از طریق تعامل موثر مریان لایق و کارآمد با دانشجویان با توجه به ویژگی های موثر بدست آمده از تحقیق می تواند دانشجویان را قادر سازد تا به اهداف آموزشی در مرکز آموزش مهارتهای بالینی برسند.

کد مقاله: ۰۲۴۷

آموزش همسان به همسان Education Peer در پزشکی: بکارگیری دانشجویان در امر آموزش

نویسندگان: مینا مقبولی، لیلی مقبولی، فاطمه رنجبر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: طبق نتایج مطالعات قبلی یک پزشک در حین فراغت از تحصیل در کنار اخذ توانمندی کافی در خصوص patient management باید مهارت لازم در خصوص آموزش پزشکی را نیز دارا باشد. از سویی دیگر آموزش دهنده های خوب، آموزش گیرنده های خوب نیز هستند و این متد برای آموزش دهندگان نیز مفید خواهد بود. مطالعات مختلف حاکی از cost-effective بودن روش peer education بوده و به این شیوه آموزش تأکید کرده اند. هدف از این مطالعه تعیین میزان اثربخشی روش peer education در آموزش پزشکی می باشد.

ارائه طرح استفاده از پزشکان عمومی در آموزش کلینیکی دانشجویان می‌باشد.

روش مطالعه: یک مطالعه مقطعی می‌باشد که با توزیع پرسشنامه در بین ۸۰ پزشک عمومی شاغل بعنوان پزشک خانواده در سال ۸۷ که در برنامه آموزش مداوم حضور داشتند صورت گرفته است. پرسشنامه در راستای تعیین نگرش پزشکان به مشکلات و اجرای مشارکت ایشان در آموزش دانشجویان طراحی شده است. پس از جمع آوری داده‌ها در برنامه SPSS مورد آنالیز قرار گرفت.

یافته‌ها: ۷۶ نفر از دانش‌آموختگان (۹۵٪)، معتقدند آموزش پزشکی باید اصلاح شود. ۶۷ نفر (۸۳٪) معتقدند تجربه ایشان می‌تواند در بهبود کیفیت آموزش موثر واقع شود. ۷۱ نفر (۸۸٪) معتقدند برنامه آموزشی غیر متناسب با نیازهای پزشک عمومی می‌باشد. ۷۷ نفر (۹۶٪) از موقعیت اجتماعی خود ناراضی هستند. ۷۶ نفر (۹۵٪) از ایشان علاقه دارند در امور آموزش دانشجویان در مراکز آموزشی درمانی فعالیت کنند.

بحث و نتیجه‌گیری: طبق یافته‌های این مطالعه دانش‌آموختگان دوره پزشک عمومی از یک مشکل اساسی یعنی عدم آموزش صحیح ایشان در دوره دانشجویی جهت اشتغال بعنوان پزشک خانواده رنج می‌برند. این مطالعه پیشنهاد می‌کند جذب پزشکان عمومی در مراکز آموزشی - درمانی و استفاده از خلاقیت این قشر جوان، جهت آموزش مهارت‌های لازم برای دانشجویان بعنوان پزشک خانواده آینده، در بهبود کیفیت آموزشی می‌تواند موثر واقع شود.

کد مقاله: O۲۵۰

بررسی آسیب شناسی آموزش پزشکی از دیدگاه دانش‌آموختگان این رشته

نویسندگان: لیلی مقبولی، مینا مقبولی، مهستی عزیزاده، فاطمه رنجبر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: سلامت یک بحث جامعه‌نگراست و پزشکان عمومی در سطح اول سلامت جامعه قرار دارند. مسلماً آنچه که به پزشک عمومی آموزش داده میشود، باید بر مبنای نیازهای مردم و توانمندی لازم پزشک در راستای رفع آن نیازها تعیین گردد. این در حالیست که به نظر می‌رسد دانشجویان پزشکی در طی سالهای آموزش خود، این توانمندی را بخوبی کسب نمی‌کنند. در این

مختلف مورد ارزیابی قرار گرفته و ارتقای نوع آموزش و چگونگی آموزش و آموزش روشمند بیش از پیش جلوه نموده است.

روش مطالعه: مرور مقالات و مطالعه استنادی و تلفیقی

یافته‌ها: بر اساس مطالعه انجام شده معایب و محاسن آموزش سنتی به شرح ذیل می‌باشد آموزش سنتی: ۱. لزوم حضور در مکان معین و برقراری ارتباط چهره به چهره ۲. اتلاف زمان و هزینه های آمد و شد ۳. انعطاف ناپذیر بودن و عدم تنوع نوع آموزش ۴. استاد محور بودن و وابستگی آموزش به مهارتهای اجتماعی و ارتباطی استاد ۵. ایجاد حس رقابت در دانشجویان که از محاسن آموزش سنتی می‌باشد. آموزش الکترونیکی: که به سه دسته آموزش از راه دور، آموزش روز آمد، آموزش عمومی تقسیم شده و مزایای آن بدین شرح می‌باشد: ۱. بالا بودن سرعت انتشار ۲. دسترسی سریع و آسان به حجم بالایی از اطلاعات ۳. بالا بردن سطح یادگیری با ابزارهای چند رسانه‌ای و ایجاد تنوع و انعطاف پذیری در یادگیری ۴. تعامل دو طرفه بین استاد و دانشجو و دانشجو محور بودن بدون محدودیت زمان و مکان ۵. جلوگیری از اتلاف زمان و هزینه.

بحث و نتیجه‌گیری: با بررسی تحقیقات حاصل شده در این حوزه موضوعی و آشکار سازی ضعف آموزش سنتی و ضرورت پیشرفت آموزش به سمت مدرن و الکترونیک و دانشجو محوری، ترکیبی از آموزش الکترونیکی و سنتی با اعتقاد بر اینکه هیچ یک از این دو به تنهایی قادر به پاسخگویی به کلیه نیازهای دانشجویان نمی‌باشند، پیشنهاد می‌شود.

کد مقاله: O۲۴۹

طرحی نو در عرصه آموزش پزشکی: جذب دانش‌آموختگان پزشکی جهت بهبود کیفیت آموزش دانشجویان پزشکی در مراکز آموزشی-درمانی

نویسندگان: مینا مقبولی، لیلی مقبولی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: آنچه مسلم است اهداف آموزش باید بر مبنای نیازهای مردم و توانمندی لازم پزشک در راستای رفع آن نیازها تعیین گردد. این در حالی است که به نظر می‌رسد دانشجویان پزشکی در طی حداقل ۳ سال آموزش کلینیک، این توانمندی را کسب نمی‌کنند. ما معتقدیم پزشکان عمومی که با مشکلات این مسیر از نزدیک آشنا هستند، در بهبود کیفیت آموزش دانشجویان می‌توانند موثر واقع شوند. این مطالعه یک تحقیق مقدماتی جهت ارزیابی نگرش پزشکان عمومی به مشارکت در آموزش دانشجویان، جهت

روش مطالعه: سی و دو دانشجوی ترم دوم رشته پزشکی بطور تصادفی، انتخاب گردیدند. این دانشجویان شامل ۲۳ دختر (۶۹/۷٪) و ۹ پسر (۳۸/۳٪) بودند و به سؤالات مطروحه در پرسشنامه پاسخ دادند. این سؤالات شامل تعیین سخت‌ترین و ساده‌ترین مباحث درسی، بهترین روش ارزیابی دانشجویان، میزان مطالعه کتابهای مرجع بیوشیمی در دانشجویان و اهمیت ذکر بیوشیمی بالینی از دیدگاه دانشجویان بود. از نرم‌افزار SPSS جهت آنالیز داده‌ها استفاده گردید.

یافته‌ها: از بین ۱۰ مبحث درسی که ارائه شده بود مباحث غشای سلولی (۴۲/۴٪) و ساختمان نوکلئوتیدها (۱۵/۲٪) ساده‌ترین مباحث و ساختمان و نقش اسیدهای آمینه و پروتئینها از دیدگاه دانشجویان سخت‌ترین مباحث بودند. بیش از ۴۴٪ دانشجویان عقیده داشتند که نوشتن مطالب درسی توسط استاد بر روی تابلو بهترین روش تدریس میباشد. از نظر ۲۲ دانشجو (۶۶/۷٪) سؤالات تستی چهار گزینه‌ای بهترین روش ارزیابی دانشجویان میباشد. از ۳۳ دانشجو ۱۹ نفر (۵۷/۶٪) کتابهای مرجع بیوشیمی را مطالعه میکردند، بیش از ۶۰٪ دانشجویان زمانی در حد متوسط تا کم را صرف مطالعه کتابهای مرجع می نمودند و اکثریت آنها (۵۷/۶٪) کتابهای مرجع به زبان فارسی را مطالعه میکردند. برای ایجاد انگیزه بیشتر در دانشجویان جهت مطالعه کتابهای مرجع ۵۴/۴٪ دانشجویان توضیح استاد در باره مزایای مطالعه کتابهای مرجع موثر دانستند. ۸۱/۸٪ دانشجویان ذکر اهمیت بالینی هر مبحث درسی را در یادگیری دانشجویان موثر دانستند و ۷۰٪ اظهار داشتند، این فرآیند موجب رضایتمندی دانشجو میباشد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج حاصل، پیشنهاد میشود که واحد بیوشیمی بالینی علاوه بر بیوشیمی عمومی برای دانشجویان پزشکی ارائه گردد تا دانشجویان در اولین سال تحصیلی از کاربرد بیوشیمی بالینی در تشخیص بیماریها آگاه گردد.

کد مقاله: O۲۵۲

تعیین عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

نویسندگان: رضا قادری، رضا دستجردی، غلامرضا شریف زاده، محمدرضا رضوانی، پروانه بیجاری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: افت تحصیلی، نظام آموزش عالی کشور را از اهداف پیش بینی شده دور نموده و بخشی از سرمایه ها و فرصت ها را از دست

مطالعه به آسیب‌شناسی آموزش پزشکی از دیدگاه دانش‌آموختگان این رشته پرداخته شده است.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه مقطعی می‌باشد که با توزیع پرسشنامه در بین ۸۰ پزشک خانواده در سال ۸۷ که در طی ۲ سال اخیر از دانشگاه علوم پزشکی تبریز فارغ التحصیل شده اند صورت گرفته است. پرسشنامه در راستای تعیین نگرش پزشکان به نحوه آموزش پزشکی و آسیبهای آن طراحی شده است. داده‌ها در برنامه SPSS مورد آنالیز قرار گرفت.

یافته‌ها: از بین ۸۰ پزشک خانواده شاغل، ۶۲ نفر (۷۷/۵٪) آموزش دوره اکسترنی و اینترنی را ناصحیح دانسته‌اند و از این میان، ۴۵ نفر (۷۲/۵٪) علت عدم آموزش صحیح را عدم تناسب آموزش با نیازهای پزشک عمومی می دانند. ۶۵ نفر (۸۱/۲۵٪) معتقدند حداقلهای لازم برای آموزش دانشجویان دوره عمومی بخصوص در ۳ سال آخر (دوره بالینی) در بخشهای مختلف تعیین نشده است. ۳۹ نفر (۴۸/۷٪) ذکر کرده‌اند که آموزش کافی در راستای manage اورژانسهای پزشکی در زمینه‌های مختلف کسب نکرده اند. ۶۸ نفر (۸۵٪) در بین بخشهای آموزشی دوره بالینی دانشگاه علوم پزشکی تبریز، بخش کودکان را مفیدترین بخش کاربردی دانسته‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: طبق یافته‌های این مطالعه از جمله موانع آموزش صحیح دانشجویان، عدم آموزش ایشان بر اساس نیازهای پزشک در طی دوره پزشکی عمومی بوده، بطوریکه علیرغم تلاش اساتید محترم، همواره شکافی بین آنچه باید آموزش داده شود و آنچه آموزش داده میشود، احساس می‌شود. لذا پیشنهاد می‌شود در مطالعات بعدی از پزشکان جوان شاغل جهت تعیین حداقلهای موردنیاز برای آموزش دانشجویان استفاده شود.

کد مقاله: O۲۵۱

عوامل موثر ارتقا ارزشیابی و تدریس بیوشیمی در دانشجویان رشته پزشکی

نویسندگان: سهیلا معین، سعید حسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: علم بیوشیمی با زندگی روزانه افراد ارتباط دارد و به ویژه در حرفه پزشکی، سعی بر آن دارد که به دانشجویان در درک و کاربرد مفاهیم اساسی در هنگام برخورد با بیماران کمک کند. در این تحقیق عوامل موثر ارتقاء تدریس و ارزشیابی بیوشیمی مورد بررسی قرار گرفت.

پایانی (۰/۹۰) در اختیار اعضای هیأت علمی علوم پایه قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۳۶ نفر در مطالعه شرکت کردند (۴۰٪ زن و ۶۰٪ مرد). نگرش اعضای هیأت علمی در بین زنان و مردان تفاوت معنی داری نداشت. همچنین رابطه‌ای بین سن و سابقه تدریس با نگرش اعضای هیأت علمی مشاهده نشد. میانگین و انحراف معیار نمره کلی نگرش $10/05 \pm 53/3$ بود. اکثریت اساتید معتقد بودند که طرح درس باعث منظم‌تر شدن فعالیت آموزشی، مشخص‌تر شدن وظیفه استاد و دانشجو و اهداف تدریس برای دانشجویان و انتخاب بهتر روشهای مناسب تدریس می‌شود. همچنین ۹۴/۳٪ از اساتید طرح درس خود را بطور منظم در ابتدای هر ترم مورد بازنگری قرار می‌دادند. اما اکثریت آنها با گذاشتن طرح درس در اختیار دانشجویان موافق نبودند. (۶۳/۹٪ با میانگین امتیاز $1/2 \pm 2/94$)

بحث و نتیجه‌گیری: اگر چه نگرش اساتید در ارتباط با تدوین طرح درس مثبت نمی‌باشد، اما در عمل نسبت به این امر می‌پردازند. به نظر می‌رسد استفاده از روشهای نوآورانه در ارائه طرح درس و کاربردی کردن نتایج آن در جهت بهبود نگرش اساتید و بازدهی بهتر لازم می‌باشد.

کد مقاله: ۰۲۵۴

بررسی وضعیت آموزش سرپائی مراکز آموزشی-درمانی دانشگاه علوم پزشکی قزوین سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷

نویسندگان: زهرا قاسمی، پرویز فلاح‌عابد، نوید محمدی، رامین سرجمی و فاطمه سمیعی راد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قزوین

مقدمه: آموزش سرپائی دانشجویان پزشکی، فرصتی استثنایی برای آموزش اخلاق پزشکی و اصول مهارتهای ارتباطی در تعامل با بیماران واقعی است و با به کارگیری استراتژیهای گوناگون و مدل‌های مختلف آموزش سرپائی برای سازماندهی ارتباط دانشجو و بیمار می‌توان این فرصت را ایجاد کرد. این مطالعه به منظور شناخت وضعیت آموزش سرپائی و مدل یا مدل‌های به کارگرفته شده در این دانشگاه انجام پذیرفته است.

روش مطالعه: طی یک مطالعه مقطعی، پرسشنامه‌ای با ۳۱ سوال در ۵ حیطه عملکرد اساتید، نحوه مدیریت بخش، اجرای فرآیند آموزشی، فضا وامکانات بخش سرپائی و مدل آموزشی به کار گرفته شده، به روش سرشماری در اختیار ۵۸ کارورز و دستیار و ۵۳ هیأت علمی قرار داده شد و اطلاعات به دست آمده، آنالیز شد.

می‌دهد، لذا بر آن شدید، عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند را مورد بررسی قرار دهیم.

روش مطالعه: پرسشنامه‌ای خود ساخته که روایی و پایایی آن توسط اعضاء هیأت علمی تایید شده بود به ۳۳۹ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بیرجند تحویل و به صورت خود ایفا و با مراجعه حضوری به کلاس‌ها توسط دانشجویان تکمیل گردید. داده‌ها پس از جمع آوری در نرم افزار SPSS وارد و بوسیله آزمون‌های آماری کای اسکور و تست فیشر t-test تحلیل شد.

یافته‌ها: از بین ۳۹۹ نفر دانشجوی مورد مطالعه ۱۹/۲٪ معدل ۱۴ و کمتر از ۸۰/۸٪ معدل بالای ۱۴ داشتند. در این مطالعه بین وضعیت پیشرفت تحصیلی دانشجویان و جنسیت آنها، وضعیت محل سکونت (بومی و غیر بومی)، سطح تحصیلات مادر، دیدگاه آنها نسبت به آینده تحصیلی‌شان، شغل پدر تعداد ساعات مطالعه در هفته، اختلاف معنا داری مشاهده گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان داد که عمده‌ترین عوامل و فاکتورهای موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان، جنسیت، محل سکونت، سطح تحصیلات مادر، تعداد ساعات مطالعه در هفته و دیدگاه دانشجویان نسبت به آینده تحصیلی‌شان می‌باشد؛ و بدون شک اساتید توانمند نیز می‌توانند بعنوان الگو و راهنما نقش موثری در پیشرفت تحصیلی دانشجویان داشته باشند.

کد مقاله: ۰۲۵۳

نگرش اعضای هیأت علمی نسبت به کارکرد ها و بازده طرح درس در دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - ۱۳۸۷

نویسندگان: نیلوفر معتمد، مرادعلی فولادوند، قمر بهرام‌پور، بتول امینی، سیده شهناز نجفی زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: طرح درس برای سازمان دادن به مجموعه فعالیت‌هایی که معلم در ارتباط با اهداف آموزشی، محتوای دروس و تواناییهای فراگیران برای مدت زمان مشخص تدوین می‌کند در نظر گرفته شده است. با توجه به اینکه که ضرورت تدوین طرح درس در گروه‌های آموزشی رشته‌های علوم پزشکی بطور فراگیر مطرح شده است تحقیق حاضر به بررسی نظرات اعضای هیأت علمی در مورد اهمیت و کارکردهای طرح درس در دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۸۷ پرداخته است.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی، پرسشنامه‌ای خود ایفاء (با روائی محتوایی قابل قبول با توجه به نظر متخصصین و ضریب

علوم پزشکی بوشهر نسبت به آموزش مهارت‌های ارتباطی به دانشجویان پزشکی است.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی، پرسشنامه‌ای که حاوی سه بخش دموگرافیک، نگرش و سوالات بسته بود در اختیار تمامی اعضای هیات علمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۳۷ نفر در مطالعه شرکت کردند. ۷۲٪ اساتید نسبت به آموزش مهارت‌های ارتباطی به دانشجویان نگرش عالی داشتند. نگرش اساتید زن و مرد و اساتید با سابقه تدریس بیشتر تفاوتی نداشت. ۷۳٪ از اساتید بهترین زمان آموزش را در دوران کارآموزی می‌دانستند. ۸۴٪ از اساتید معتقد بودند که این مهارت‌ها باید بر بالین بیمار آموزش داده شود. ۵۹/۵٪ از اساتید اظهار داشتند که اجرای چنین دوره‌هایی بطور مجزا لازم نمی‌باشد. ۹۴/۴٪ به همزمانی روش‌های تئوری و عملی در آموزش این مهارت‌ها معتقد بودند. در مورد دیدگاه اساتید درباره مدرسین مهارت‌های ارتباطی ۵۱/۴٪ از اساتید به تیمی متشکل از اساتید بالینی و سایر رشته‌ها مانند روانشناسی، جامعه‌شناسی و ... اشاره کرده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: اگر چه دیدگاه کلیه اساتید نسبت به آموزش مهارت‌های ارتباطی مثبت است، اما نسبت قابل توجهی از آنان این آموزش را در قالب غیر رسمی و سنتی و به صورت غیر مشخص را ترجیح می‌دهند. با توجه به اینکه چنین آموزشی تضمین کننده قابلیت پزشک در آینده نخواهد بود به نظر میرسد افزایش آگاهی اساتید در این زمینه و بهبود آموزش این مهارت‌ها به دانشجویان که پزشکان آینده جامعه می‌باشند، به عنوان یکی از دروس رسمی، ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: O۲۵۶

میزان رعایت سر فصل دروس در طرح درس اعضای هیات علمی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی لرستان در سال تحصیلی ۸۶-۸۷

نویسندگان: شیرین قاضی، ابراهیم فلاحی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مقدمه: طرح درس شامل پیش بینی و تنظیم مجموعه فعالیت‌هایی است که معلم از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تهیه می‌نماید. هدف از این تحقیق بررسی وضعیت رعایت سر فصل‌ها در ارائه طرح درس توسط اعضای هیات علمی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی لرستان در سال تحصیلی ۱۳۸۷-۱۳۸۶ بود.

یافته‌ها: فاصله مجموع سه گزینه با ۱۰۰٪، تعداد افرادی است که به سوال پاسخ نداده‌اند، به این ترتیب از مجموع ۵۸ فراگیر، ۲۲/۴٪ عملکرد اساتید را خوب، ۲۲/۴٪ ضعیف و ۵۵/۲٪ متوسط ارزیابی کردند. مدیریت بخش را ۱۹٪ ضعیف، ۶۲/۱٪ متوسط و ۱۵/۵٪ خوب اعلام کردند. در مورد فضا و امکانات بخش، ۵۰٪ آن را ضعیف، ۳۶/۲٪ متوسط و ۱۳/۸٪ خوب ذکر کردند. نحوه اجرای فرآیند آموزشی را ۲۴/۱٪ ضعیف-۴۸/۳٪ متوسط و ۲۵/۹٪ خوب ارزیابی کردند. از میان چهار مدل آموزش سرپایی چند دانشجو و یک استاد، روش گزارش دادن (Report back) را ۲۹/۳٪ خوب، ۵۵/۲٪ متوسط و ۱۳/۸٪ ضعیف اعلام نمودند. از مجموع ۵۳ عضو هیات علمی، ۳/۲۸٪ عملکرد خود را در آموزش سرپایی خوب، ۶۶٪ متوسط و ۳/۸٪ ضعیف اعلام کردند. در مورد مدیریت بخش ۶۶٪ افراد، آن را متوسط، ۱۵/۱٪ خوب و ۱۵/۱٪ ضعیف ارزیابی کردند. فضا و امکانات بخش را ۳۲/۱٪ ضعیف، ۴۷/۲٪ متوسط و ۱۷٪ خوب ذکر کردند. نحوه اجرای فرآیند آموزشی را ۱/۹٪ ضعیف، ۶۰/۴٪ متوسط و ۳۴٪ خوب ارزیابی کردند. در بکارگیری مدل‌های آموزشی، مدل تماشاچیان (Grand stand) را ۲۶/۴٪ خوب، ۶۶٪ متوسط و ۳/۸٪ ضعیف و روش پخش شدن (out Break) را ۱/۱۵٪ خوب، ۶۶٪ متوسط و ۱۵/۱٪ ضعیف ارزیابی نمودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت آموزش سرپایی در تربیت دانش آموختگان پزشکی، تجهیز مراکز درمانگاهی و آموزش اساتید در چگونگی به کارگیری مدل‌های مختلف این آموزش و اثربخشی آن الزامی بوده که از یک سو با تخصیص بودجه برای تجهیز درمانگاهها در سطح مدیریت ارشد سیستم و از سوی دیگر با برگزاری کارگاههای آموزش و ارزیابی بالینی ویژه اساتید می‌توان به این مهم دست یافت.

کد مقاله: O۲۵۵

دیدگاه اعضای هیات علمی بالینی درباره آموزش مهارت‌های ارتباطی به دانشجویان پزشکی - بوشهر ۱۳۸۷

نویسندگان: نیلوفر معتمد، سیده‌بتول امینی، حسام الدین منشی، زهرا مولائی منش

آدرس: علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: شایستگی بالینی و توانمندی یک پزشک براساس مهارت‌های ارتباطی وی مورد قضاوت قرار می‌گیرد. آموزش مهارت‌های ارتباطی در برنامه رسمی آموزش پزشکی کشور گنجانده نشده است. هدف این مطالعه تعیین دیدگاه اساتید بالینی دانشگاه

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی پرسشنامه‌ای مشتمل بر دو بخش مشخصات فردی و سوالات نگرشی در اختیار کلیه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر (۹۱ نفر) قرار گرفت. اطلاعات با استفاده از روشهای آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۴۸ نفر در مطالعه شرکت کردند. مشغله زیاد در امور درمان، با میانگین $(۴/۳ \pm ۱/۰۴)$ ، مشغله زیاد در امر تدریس با میانگین $(۳/۷۴ \pm ۱/۲)$ ، دست و پاگیر بودن ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی فارسی با میانگین $(۳/۷۲ \pm ۱/۲)$ و عدم همکاری لازم بین گروههای علوم پایه و بالینی در انجام پروژهای تحقیقاتی مشترک با میانگین $(۳/۷۱ \pm ۱/۱)$ از موانع مهم و اولیه در تمایل و گرایش آنان به نگارش مقالات علمی می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد مشغله زیاد در امور درمان و تدریس و دست و پاگیر بودن ضوابط پذیرش و مقررات چاپ مقالات در مجلات علمی فارسی از موانع اصلی و مهم در تمایل و گرایش اعضای هیات علمی به نگارش مقالات علمی است. برنامه‌ریزی در جهت تسهیل نگارش مقالات و رفع موانع موجود ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: ۰۲۵۸

توانمند سازی دانشجویان مقطع دکتری تخصصی (PhD) علوم پایه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران در زمینه آموزش پزشکی

نویسندگان: میترا قریب، احمد صبوری کاشانی، امیرحسین امامی، زهراسادات مشکانی، علی اکبر زینال

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی تهران در راستای برنامه استراتژیک حوزه معاونت آموزشی (بخش توسعه آموزش)؛ با هدف توانمندسازی دانشجویان مقطع دکتری تخصصی، به عنوان مدرسین بالقوه آینده نظام آموزش عالی و آموزش مداوم کشور، اقدام به طراحی، برنامه‌ریزی و اجرای کارگاه آموزشی در خصوص اصول و مبانی آموزش نمود.

روش مطالعه: با تصویب شورای آموزشی دانشگاه مبنی بر ارائه دو واحد درسی تحت عنوان "مهارتهای مقدماتی تدریس"، گروه

روش مطالعه: در این مطالعه مقطعی ابتدا طرح درس کلیه اعضای هیات علمی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی لرستان توسط نمایندگان مرکز توسعه و مطالعات آموزش پزشکی مستقر در دانشکده ها از اعضای هیات علمی علوم پایه اخذ گردید. موضوعات درسی ارائه شده در طرح درس با سر فصل دروس مربوطه که از طرف وزارت بهداشت تهیه گردیده بود تطابق داده شد. سه وضعیت غیر قابل قبول، نیمه مطلوب و مطلوب تعریف گردید. وضعیتی که بیش از ۷۵٪ مطالب سرفصل در طرح درس موجود بود وضعیت مطلوب بین ۷۵٪-۵۰٪ نیمه مطلوب و کمتر از ۵۰٪ غیر قابل قبول در نظر گرفته شد. داده‌ها در نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: کل اعضای هیات علمی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی که در مطالعه شرکت کردند ۶۷ نفر (۵۲٪ مرد و ۴۷٪ زن) بودند. ۶۶٪ آنها کارگاه طرح درس گذرانده بودند و ۳۳٪ این کارگاه را نگذرانده بودند. از نظر تهیه طرح درس ۱۰۰٪ اعضای هیات علمی دارای طرح درس و در وضعیت مطلوب بودند. ولی تنها ۵۵٪ آنها طرح درس را در اختیار دانشجو قرار می دادند.

بحث و نتیجه‌گیری: کلیه اعضای هیات علمی علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی لرستان از نظر تطابق طرح درس با سرفصلهای مصوب وزارت بهداشت در وضعیت مطلوبی هستند. پیشنهاد می‌شود کلیه اعضای هیات علمی طرح درس را در اختیار دانشجو قرار دهند.

کد مقاله: ۰۲۵۷

بررسی موانع نگارش مقالات علمی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر - ۱۳۸۷

نویسندگان: بتول امینی، مرادعلی فولادوند، نیلوفر معتمد، هادی دادجو، مهران موحد نیا

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: از آنجایی که علم و پژوهش به جامعه بشریت توانمندی می بخشد و کمیت و کیفیت تولیدات علمی در قالب طرحها و مقالات پژوهشی یکی از مهمترین شاخصهای توسعه علمی در هر کشوری محسوب میگردد، اعضای هیات علمی دانشگاهها، به عنوان عناصر و ارکان اصلی آموزش و پژوهش، وظیفه خطیری در به ثمر رسانیدن این مهم بر عهده دارند. هدف این مطالعه تعیین و مقایسه موانع موجود در نگارش مقالات علمی از دید اعضای هیات علمی پایه و بالینی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر در سال ۱۳۸۷ بود.

روش لیکرت: (ضعیف=۱، متوسط=۲، زیاد=۳، خیلی زیاد=۴) داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. روایی ظاهری پرسشنامه به تایید استادان صاحب نام EDC رسید و پایایی مطالعه با توجه به آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۷۷ می‌باشد.

یافته‌ها: جمع آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه در قالب ۲۰ سوال بود، که نتایج بصورت اولویت بندی با میانگین توزیع فراوانی مطلق یعنی: ۱- ضرورت برگزاری دوره‌ها ۳/۲۵، ۲- رضایت از رفتار و همکاری استادان طی دوره‌ها ۳/۱۸، ۳- تغییر نحوه ارائه مطالب از تئوری به کاربردی ۳/۱۵، ۴- ارائه مطالب جدید و روشهای نوین درمان ۳/۰۹، ۵- نحوه برخورد مجریان در طی دوره‌ها ۳/۰۰، ۶- تاثیر وسایل کمک آموزشی و روشهای نوین در تفهیم مطالب ۲/۹۴، ۷- نظری بودن مطالب ارائه شده ۲/۸۷، ۸- اجرای برنامه‌ها بطور الکترونیکی ۲/۸۲، ۹- رضایت از مکان برگزاری ۲/۷۸، ۱۰- نظم و ترتیب در برگزاری دوره‌ها ۲/۶۳، ۱۱- میزان اطلاعات قبلی مشمولین از مطالب ارائه شده ۲/۶۳، ۱۲- تناسب مطالب ارائه شده با سرفصلها ۲/۵۸، ۱۳- تناسب رئوس مطالب با نیازها ۲/۵۵، ۱۴- کیفیت مطالب در طی دوره‌ها ۲/۵۴، ۱۵- استفاده از وسایل کمک آموزشی و روشهای نوین ۲/۵۴، ۱۶- رضایت مشمولین از زمان برگزاری ۲/۴۹، ۱۷- تاثیر نحوه ارائه مطالب در یادگیری ۲/۴۹، ۱۸- مدت زمان تعیین شده برای ارائه مطالب ۲/۴۵، ۱۹- میزان ارتقاء دانش و مهارتها ۲/۴۰، ۲۰- تناسب برنامه‌های ارائه شده با نیازهای واقعی و کاربردی ۲/۲۹ از مقیاس ۴ بدست آمد.

بحث و نتیجه گیری: در این مطالعه به بررسی برنامه‌های آموزش مداوم پرداخته ایم، تا با بهره گیری و شناخت از نظرات مشمولین بتوانیم به برنامه‌ریزی منطقی و اصولی مبادرت کنیم که پاسخگوی نیازهای واقعی بوده و موجبات ارتقاء دانش و مهارتهای کلینیکی را فراهم نماییم.

کد مقاله: ۰۲۶۰

مقایسه دو روش آموزش زبان انگلیسی تخصصی به دانشجویان پزشکی مقطع علوم پایه در دانشکده پزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز

نویسندگان: زهرا موسوی، محمد صالحی و یسی، فاطمه مظفری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

مقدمه: با توجه به ضرورت به فراگیری زبان انگلیسی برای کسب مهارت مطالعاتی و ارتباطات بین المللی برای دانشجویان پزشکی و نامطلوب بودن نمرات زبان انگلیسی در امتحانات جامع علوم پایه،

کاری متشکل از متخصصین آموزشی مرکز در سال ۱۳۸۴ تشکیل شد. دفاتر توسعه ۷ دانشکده تابعه، سرفصل دروس مناسب با حیطه‌های کاری خود را ارائه نمودند. با بررسی سرفصل‌ها، سرفصل نهایی به تصویب رسید. مقرر شد درس در قالب کارگاهی و به مدت یک هفته برگزار گردد. ارزشیابی کارگاه بر اساس موفقیت دانشجویان در امتحان پایانی و انجام تکالیف (تدوین طرح درس- طراحی یک ایستگاه آزمون OSCE) انجام شد. همچنین نظرسنجی از دانشجویان با استفاده از فرم استاندارد نظرسنجی مرکز انجام گرفت.

یافته‌ها: سه کارگاه آموزشی طی سال‌های ۱۳۸۵ الی ۱۳۸۷ با شرکت ۶۶ دانشجوی مقطع دکترای تخصصی علوم پایه دانشکده پزشکی برگزار گردید. نتایج نظرسنجی نشان داد که به طور متوسط بیش از ۸۰٪ دانشجویان، کارگاه را در حد عالی و خوب ارزیابی نموده اند. نتایج پرسش‌های باز نیز، نشان‌دهنده احساس نیاز دانشجویان به چنین واحد درسی بود.

بحث و نتیجه گیری: اکثریت دانشجویان مقطع دکترای تخصصی در آینده به عنوان عضو هیأت علمی وارد دانشگاه‌ها شده و در صورت اشتغال به کار در خارج از نظام آموزش عالی نیز، در خصوص آموزشهای مداوم و آموزش ضمن خدمت کارکنان حوزه خدمتی خود باید تصمیم‌گیری نمایند. گنجاندن اصول آموزش در برنامه درسی این دانش‌آموختگان میتواند مفید واقع شود.

کد مقاله: ۰۲۵۹

نظرات مشمولین دکترای حرفه‌ای علوم آزمایشگاهی تبریز در خصوص برنامه‌های آموزش مداوم در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: حبیب‌الله قمی، رقیه طراحی تبریزی، محمود وجدی فر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: هدف عمده اجرای قانون آموزش مداوم ارتقاء سطح دانش و مهارتهای شغلی و دستیابی به استانداردهای کارآمد پزشکی منطبق با نیازهای جامعه است. این مطالعه به بررسی نیازهای آموزش مداوم علوم آزمایشگاهی پرداخته تا زمینه مناسب جهت برنامه‌ریزی دقیق بمنظور ارتقاء و بهبود کیفیت آموزشی را فراهم نماید.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی بود. جمع‌آوری اطلاعات از طریق ۲۰۰ پرسشنامه بصورت تصادفی ساده و حضوری در بین مشمولین در آذر ۱۳۸۷ انجام گرفته که به تعداد ۵۶ پرسشنامه تکمیل و برگردانده شد و با استفاده از نرم افزار SPSS و

کد مقاله: 0۲۶۱

مقایسه عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی دانشگاه با اساتید مدعو غیر هیأت علمی از نگاه دانشجویان

نویسندگان: محمدرضا قنبری، محمدرضا یوسفی، لیلیا پاداش، فرزانه افغان‌نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: آموزش یکی از وظایف اساسی اعضای هیأت علمی دانشگاه می‌باشد. طی سالهای گذشته گام‌های بسیار بزرگی در راستای آموزشی و تامین کادر آموزشی در سطح کشور برداشته شده است. علی‌رغم تلاش‌های بسیار جدی که صورت گرفته است، هنوز کمبود نیروهای متخصص در امر آموزشی در بسیاری از دانشگاهها احساس می‌شود. یکی از راه کارها برای برطرف نمودن نیازهای آموزشی در سطح دانشگاهها، استفاده از نیروهای متخصص غیر هیأت علمی است که در بسیاری از دانشگاهها بخشی از بار آموزشی برعهده آنان می‌باشد. ارزشیابی عملکرد آموزشی مدرسین در سطح دانشگاه چه کسانی که عضو هیأت علمی بوده و چه آنهایی که هیأت علمی نبوده ولی در امر آموزشی مشارکت دارند، یکی از نیازهای ضروری نظام آموزشی می‌باشد، این مطالعه بدنبال مقایسه عملکرد آموزشی این دو گروه از نظر دانشجویان دانشگاه بوده است. نتایج این مطالعه می‌تواند اعضای هیأت علمی را در امر آموزش و مسئولین آموزشی را در دعوت از مدرسین غیر هیأت علمی هوشیار نماید.

روش مطالعه: واحد مطالعه دانشجویان شاغل به تحصیل در سال تحصیلی ۸۵-۸۴ دانشگاه علوم پزشکی گلستان بوده که در امر ارزشیابی مشارکت داشته‌اند، پرسشنامه‌ها همان فرم ارزشیابی عملکرد دروس نظری و عملی مدرسین بوده، که از سوی حوزه معاونت آموزشی و امور دانشگاهی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ارسال شده است و حاوی متغیرهای علمی، اخلاقی و رفتاری مدرسین بوده است. این فرمها براساس برنامه از قبل تعریف شده بوسیله دانشجویان تکمیل شده‌اند. در مجموع حدود ۲۲۰۰ نمونه فرم تکمیل شد، که داده‌های بدست آمده با استفاده از نرم افزار آماری SPSS تفسیر و تجزیه و تحلیل شدند. در این مطالعه مدرسینی که عضو هیأت علمی دانشگاه بوده‌اند، به عنوان یک گروه و سایر مدرسین در گروه دیگر قرار گرفته‌اند. داده‌ها شامل تمامی دروس و رشته‌ها می‌باشد. نکته قابل توجه این است دانشجو به هیچ وجه از انجام این مقایسه مطلع نبوده است.

ارائه بخشهایی از زبان تخصصی که تاکنون توسط اساتید غیر پزشکی انجام می‌شد، به اساتید بالینی محول گشت. که آیا روش تلفیقی با روش قبلی تفاوت معناداری دارد یا خیر؟ و از نظر دانشجویان روش تلفیقی تا چه میزان می‌تواند در یادگیری مفاهیم زبان تخصصی موثر باشد

روش مطالعه: با ارائه پرسشنامه‌هایی به دانشجویانی که با روش "ترکیب اساتید پایه و بالینی" زبان تخصصی خود را گذرانده بودند، اطلاعات جمع‌آوری شد تا با اطلاعات گروههای گذشته مقایسه گردند. بررسی آماری با برنامه نرم‌افزار SPSS انجام شد. علاوه بر این برای بررسی وضعیت پیشرفت تحصیلی دانشجویان در روش تدریس اساتید علوم پایه و روش تلفیقی نمونه ۹۱ نفری از دانشجویان که در ترم های مشابه سال قبل توسط استاد مشخص علوم پایه آموزش دیده بودند، با نمونه ۴۳ نفری از دانشجویانی که به روش تلفیقی مشترک از همان استاد و تعدادی اساتید بالینی انتخاب شده بودند، مورد مطالعه قرار گرفتند که با استفاده از نرم افزار excel و SPSS تجزیه و تحلیل انجام شد که نتایج آن در زیر آورده شده است. روش تحلیلی استفاده از آمارهای توصیفی و آزمون مقایسه میانگین‌ها در گروه‌های مستقل بوده است.

یافته‌ها: بطور متوسط میانگین نمرات دانشجویان روش تلفیقی ۱،۴۲ نمره بیشتر از روش قبلی است. مقدار آمار آزمون $t = -3/24$ است که در سطح معنی‌داری ۵٪ نشان می‌دهد اختلاف معنی‌داری بین پیشرفت تحصیلی دانشجویان در این درس در روش تلفیقی در مقایسه با روش قبلی وجود دارد، تا آنجا که با اطمینان ۹۵٪ می‌توان گفت روش تلفیقی حداقل ۰/۶۲ و حداکثر ۲/۲۱ نمره دانشجویان را نسبت به روش قبلی افزایش داده است

بحث و نتیجه‌گیری: مقایسه میانگین‌ها نشان داد که به طور متوسط میانگین نمرات دانشجویان روش تلفیقی ۱،۴۲ نمره بیشتر از روش قبلی است. همچنین پراکندگی نمرات آنان به میزان قابل توجهی کاهش یافته که نشان می‌دهد دانشجویان شرایط یکسان و مشابه تری داشته‌اند و آموزش نقش موثرتری نسبت به تفاوت‌های فردی داشته است مقدار آمار آزمون $t = -3/24$ است که در سطح معنی‌داری ۵٪ نشان می‌دهد، اختلاف معنی‌داری بین پیشرفت تحصیلی دانشجویان در این درس در روش تلفیقی در مقایسه با روش قبلی وجود دارد تا آنجا که با اطمینان ۹۵٪ می‌توان گفت روش تلفیقی حداقل ۰/۶۲ و حداکثر ۲/۲۱ نمره دانشجویان را نسبت به روش قبلی افزایش داده است.

مقدمه: دانشجویان به عنوان عناصر اصلی آموزش بهترین منبع به منظور تعیین عملکرد تدریس و آموزش به شمار می روند. برای ایجاد تغییرات سازنده وجود اطلاعات توصیفی در مورد وضع موجود و اطلاع در مورد نگرش آنان نسبت به عملکرد آموزشی ضروری است. عملکرد آموزشی اساتید می تواند در فارغ التحصیلان تبلور عینی داشته باشد. با توجه به موقعیت فارغ التحصیلان که به دلیل اتمام دوران تحصیل، فارغ از هرگونه دغدغه ای اظهار نظر می نمایند. این تحقیق با هدف تعیین عملکرد آموزشی اساتید دانشگاه از نگاه فارغ التحصیلان طراحی شده است.

روش مطالعه: در این مطالعه تمامی فارغ التحصیلان نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵ دانشگاه علوم پزشکی گلستان مورد پرسش قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده ها، پرسشنامه ای پایا و روا، مشتمل بر سوالات بسته در ارتباط با فاکتورهای عملکردی اساتید در دانشگاه بود. پرسشنامه ها در شرایط مناسب در اختیار فارغ التحصیلان قرار داده شد. داده ها پس از جمع آوری با استفاده از نرم افزار SPSS و شاخصهای آماری، تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: ۱۵۹ نفر از فارغ التحصیلان دانشگاه، از رشته های پزشکی، پرستاری، مامایی، علوم آزمایشگاهی، اتاق عمل، بهداشت محیط و بهداشت خانواده در این پژوهش شرکت نمودند. نتایج بدست آمده نشان دهنده تفاوت دیدگاههای فارغ التحصیلان با توجه به رشته تحصیلی و بر اساس عوامل عملکردی مختلف در سطح دانشگاه می باشد. نظر فارغ التحصیلان در خصوص توانمندی علمی اساتید در ارائه برنامه آموزشی با حدود ۸۲٪ در بهترین وضعیت قرار داشته و میزان دسترسی فارغ التحصیلان به اساتید در خارج از کلاس درس با حدود ۶۴٪ پاسخ مثبت، در وضعیت پائین تری قرار داشته است. با توجه به تعریف اساتید مشاور برای دانشجویان که حدود ۷۳٪ فارغ التحصیلان به آن پاسخ مثبت داده بودند. از دیدگاه دانش آموختگان اساتید دانشگاه در ۴۰٪ موارد سر فصل دروس را به صورت کامل رعایت کرده اند. میزان رضایت از توان علمی اساتید در طول دوران تحصیل براساس ملاکهای زیاد، متوسط و کم به ترتیب ۴۷٪، ۳۵٪ و ۱۳٪ بوده است.

بحث و نتیجه گیری: نتایج بدست آمده از این پژوهش که بیان کننده نظرات یک دوره از فارغ التحصیلان دانشگاه می باشد، گویای این مطلب است که افراد مذکور از وضعیت موجود رضایت نسبی داشته اند. این دیدگاه با توجه به سطح علمی دانشجویان و رشته تحصیلی آنان، متفاوت می باشد.

یافته ها: از مجموع ۲۲۰۰ نفر دانشجو که در ارزشیابی شرکت نموده بودند، حدود ۲۰۰۰ مورد مربوط به اعضای هیأت علمی و ۲۰۰ مورد مربوط به مدرسین مدعو بوده است. پاره ای از نتایج به شرح ذیل می باشد: جمع بندی نظرات دانشجویان در ارتباط با مدرسین در متغیرهای مختلف نشان دهنده تفاوت در نتایج بوده است. از نظر قدرت رهبری و اداره کلاس وضعیت اعضای هیأت علمی و مدرسین مدعو تقریباً مشابه بوده، به گونه ای که مقدار این متغیر در این دو گروه به ترتیب ۸۰٪ و ۷۹٪ بدست آمده است. میزان تقید مدرسین مدعو به حضور در زمان تعیین شده، در محیط آموزشی و استفاده از تمام وقت بیشتر از اعضای هیأت علمی بوده به گونه ای که آزمون آماری انجام شده با $P > 0/005$ در این مورد معنی دار شده است. اعضای هیأت علمی، توجه بیشتری به شرح وظایف یک استاد در کلاس درس نسبت به مدرسین مدعو داشته اند، چنانکه در این خصوص دانشجویان اذعان داشته اند، که اعضای هیأت علمی در ۷۳٪ موارد و مدرسین مدعو در ۶۲٪ موارد اهمیت موضوع را برای دانشجویان تبیین می نموده اند. آزمون آماری انجام شده در این رابطه با $P > 0/005$ معنی دار شده است. علاوه بر این نظرات دانشجویان در مورد شروع درس با طرح اهداف آموزشی درس از سوی اعضای هیأت علمی و مدرسین مدعو به ترتیب ۷۴٪ و ۶۷٪ به عنوان یک عامل همیشگی مطرح بوده، لیکن آزمون آماری در این رابطه با ضریب اطمینان ۹۵٪ معنی دار نشد. همچنین دانشجویان تسلط علمی مدرسین هیأت علمی را ۸۱٪ درصد و برای مدرسین غیر هیأت علمی این ویژگی را ۸۷٪ ذکر کرده اند. نتیجه آزمون آماری در این خصوص با $P > 0/001$ معنی دار شده است.

بحث و نتیجه گیری: نتایج گویای تفاوت نظرات دانشجویان در خصوص عملکرد آموزشی مدرسین براساس متغیرهای مطرح شده می باشد به گونه ای که در برخی عوامل وضعیت مدرسین مدعو بهتر و در برخی از متغیرها وضعیت اعضای هیأت علمی مطلوبتر بوده اند که بحث مفصل آن بعداً آورده خواهد شد.

کد مقاله: ۰۲۶۲

بررسی عملکرد آموزشی اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان از نظر فارغ التحصیلان

نویسندگان: محمدرضا قنبری، سیامک رجایی، موسی کیانی، فرزانه افغان نژاد

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

کد مقاله: ۰۲۶۳

بررسی مقایسه‌ای مهارتهای تفکر انتقادی دانشجویان سال اول و آخر مقطع کارشناسی رشته پرستاری در دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل

نویسندگان: مهرناز مشعوفی، آسیه موحدپور، سهیلا رفاهی، ملاح امانی، افشان شرقی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

مقدمه: قرن بیست و یکم دوران تغییرات مداوم و سریع در عرصه مراقبت از مددجویان است. به منظور همگام شدن با این تغییرات است، که کارکنان تیم بهداشتی درمانی به ویژه پرستاران بایستی توانائی اندیشیدن به شیوه انتقادی را دارا باشند و این امر میسر نمی‌گردد، مگر اینکه از آغاز یعنی از بدو تحصیل در رشته پرستاری مهارتهای تفکر انتقادی خویش را تقویت نموده و ارتقاءبخشد. بر همین اساس در این مطالعه بر آن شدیم که میزان مهارتهای تفکر انتقادی را در دانشجویان سال اول و آخر پرستاری بررسی نمائیم، تا به میزان رشد این مهارتها پی ببریم.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که در آن با استفاده از فرم B آزمون مهارتهای تفکر انتقادی کالیفرنیا (CCTST) میزان مهارتهای تفکر انتقادی (بر اساس ویژگی آنالیز و ارزشیابی) در ۵۹ دانشجوی سال اول و ۶۴ دانشجوی سال آخر رشته پرستاری دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل بررسی گردید. پرسشنامه محتوی ۳۴ سوال، به صورت هر پاسخ صحیح یک نمره بود، که نمره هر دانشجو در نهایت مشخص گردید. سپس با بهره‌گیری از نرم افزار SPSS، نتایج در قالب جداول آماری و آزمون‌های t.tset و کای دو بیان گردید.

یافته‌ها: نتایج این مطالعه نشانگر آن بود که تفاوت معنی داری بین میزان مهارتهای تفکر انتقادی دانشجویان سال اول و آخر پرستاری وجود نداشت و میانگین نمره در هر دو گروه برابر و حدود ۱۱ بوده است. همچنین بین قدرت آنالیز و ارزشیابی دانشجویان مورد مطالعه تفاوت معنی داری وجود نداشت. میانگین قدرت آنالیز در دو گروه به ترتیب ۲/۳ و ۲/۴ و ارزشیابی ۴/۵ و ۴/۸ بود.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجا که میزان مهارتهای تفکر انتقادی در دانشجویان سال اول و آخر پرستاری یکسان بوده، به نظر می‌رسد که آموزش این دانشجویان در طول تحصیل موجب توسعه و ارتقاء این مهارتها در آنان نگردیده است. لذا توجه اساتید این رشته در امر آموزش فراگیران، به گونه‌ای که منجر به کسب این مهارتها در سطوح بالای یادگیری گردد ضروری بنظر می‌رسد.

کد مقاله: ۰۲۶۴

مقایسه روش آموزش تلفیقی و عینی با روش نظری آموزش آناتومی مقطعی سیستم عصبی مرکزی، بر رضایت‌مندی دستیاران جراحی مغز و اعصاب در دانشگاه علوم پزشکی تبریز

نویسندگان: احمد علی قنبری، بهرام صمدی‌راد، محمدعلی اوجی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: آشنایی با سیستم عصبی مرکزی و مقاطع آناتومیک مغز و نخاع، از ضروریات اولیه علمی برای دستیاران رشته‌های تخصصی جراحی اعصاب، نورولوژی و رادیولوژی است. با توجه به اینکه در آموزش نوروآناتومی مقطعی (neuroanatomy Sectional) برای رزیدنتهای شاغل به تحصیل در این رشته‌ها کار کلاسیک ویژه‌ای مبتنی بر تطبیق مقاطع تصویری با مقاطع طبیعی تهیه شده از مغز و نخاع بصورت عینی و عملی انجام نشده است، تصمیم گرفته شد تا این درس، با دو روش آموزش نظری و همچنین روش تلفیقی، برای دو گروه جداگانه از رزیدنتهای جراحی مغز و اعصاب بیمارستان امام رضا (ع) تبریز آموزش داده شود و نتیجه حاصله در تأمین رضایت آموزش گیرندگان، با یکدیگر مقایسه گردد.

روش مطالعه: رزیدنتهای سال اول جراحی اعصاب بیمارستان امام رضا (ع) تبریز، در دو دوره آموزشی، بصورت دو گروه ۵ نفره تقسیم گردیدند. در گروه اول، آناتومی مقطعی سیستم عصبی، بصورت نظری و در گروه دوم، به روش تلفیقی «آموزش نظری همراه با تطبیق کلیشه‌های روتین سی تی اسکن و ام آر آی با مقاطع طبیعی مغز و نخاع» آموزش داده شد و در پایان، در مورد تأثیر این دو روش آموزشی بر یاد آوری اجزاء آناتومیکی سیستم عصبی، هنگام مطالعه تصاویر کلیشه‌های تشخیص پزشکی، نظر خواهی بعمل آمد.

یافته‌ها: هر دو گروه آموزش گیرنده، گذراندن کلاس اولیه آناتومی مقطعی را برای فهم آسانتر دروس مربوط به رشته تخصصی خود مفید و لازم دانستند. گروه دوم (آموزش گیرندگان روش تلفیقی)، مشاهده عینی و عملی در سالن تشریح و مقایسه همزمان تصاویر فیلمهای تشخیصی با مقاطع مشابه تهیه شده از مغز و نخاع را کمک بسیار مؤثری در بازیابی اجزاء آناتومیک، در کلیشه‌های تصویری و تشخیص ضایعات عصبی بیان کردند.

بحث و نتیجه‌گیری: آشنایی با نوروآناتومی مقطعی، برای جراحان مغز و اعصاب، نورولوژی، رادیولوژی و همچنین دستیاران شاغل به تحصیل در این رشته‌ها، در مطالعه تصاویر تشخیص پزشکی، از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. مطالعه انجام شده

ورود داروسازان به داخل مثلث درمانی داروساز- پزشک - بیمار شود.

کد مقاله: ۰۲۶۶

مقایسه سوالات چهار گزینه‌ای و کوتاه جواب در ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کاشان

نویسندگان: نگین مسعودی علوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: ارزیابی دانشجویان در امتحانات پایان ترم تحصیلی بعنوان مهمترین معیار پیشرفت تحصیلی دروس نظری محسوب می‌شود. سوالات چهار گزینه‌ای و کوتاه جواب در امتحانات استفاده گسترده ای دارند. در تحقیقی این دو نوع سوال در ارزیابی پیشرفت تحصیلی مورد بررسی قرار گرفتند.

روش مطالعه: تحقیقی توصیفی در امتحان پایان ترم نیمسال اول سال تحصیلی ۸۸-۸۷ در واحد درسی روش کار در اتاق عمل در دانشجویان مقطع کاردانی دانشگاه علوم پزشکی کاشان، انجام شد. ۲۵ سوال چهار گزینه‌ای و ۱۵ سوال کوتاه جواب از محتویات درسی دانشجویان استخراج شد. اهداف درسی و سطح یادگیری مورد بررسی در دو نوع سوالات مشابه بود. محدودیت زمانی برای پاسخگویی تعیین نشد. سوالات چند گزینه‌ای توسط دستگاه اتوماتیک و سوالات کوتاه جواب بدون نام دانشجو و با استفاده از کلید پاسخ تصحیح گردید. نمرات دانشجویان در هر دو نوع سوالات از پایه ۲۰ محاسبه شد و با استفاده از برنامه آماری SPSS 16 و آزمونهای آماری غیر پارامتریک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از ۲۷ دانشجوی مورد بررسی ۲۰ (۷۴٪) دانشجو دختر و ۷ (۲۶٪) دانشجو پسر بودند. میانگین و انحراف معیار سوالات چهار گزینه‌ای $2/3 \pm 2/14$ و کوتاه جواب $3/4 \pm 13/7$ بود. ضریب همبستگی سوالات تستی و تشریحی ۰/۴ بود ($p=0/037$). در آزمون چهار گزینه‌ای یک دانشجو (۷/۳٪) و در آزمون کوتاه جواب ۴ دانشجو (۱۴/۸٪) نمره کمتر از ۱۰ دریافت نمودند. آزمون آماري مان ویتني نشان داد تفاوت نمرات پسران و دختران در هیچیک از دو آزمون معنی دار نیست.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج تحقیق نشان داد در آزمونهای کوتاه جواب تعداد دانشجویانی که نمره قبولی دریافت نکردند بیشتر بود. به نظر می‌رسد در سوالات چهار گزینه‌ای دانشجویان با استفاده از شانس می‌توانند نمره خود را افزایش دهند.

در دانشگاه علوم پزشکی تبریز، مؤید این است که روش آموزش تلفیقی، می‌تواند در آموزش نورواناتومی مقطعی برای دستیاران رشته‌های تخصصی اعصاب و رشته‌های وابسته به تصویر برداری تشخیصی، نقش مؤثرتری داشته باشد.

کد مقاله: ۰۲۶۵

راه‌اندازی کارآموزی عرصه بیمارستانی دانشجویان دکترای عمومی داروسازی

نویسندگان: سیمین عذار مشایخی، نسرين مالکی، محمدرضا قندفروش، علیرضا نائبی، علیرضا پرویزپور، مهستی علیزاده، یداله آذرمی، پروین ذاکری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: اجرای برنامه کارآموزی عرصه بیمارستانی (۶ واحد)، دانشجویان دکترای عمومی داروسازی با هدف بیمار محور نمودن آموزش داروسازی، افزایش اطلاعات بالینی داروسازان، برقراری ارتباط بین داروسازان و سایر افراد تیم پزشکی، ایجاد علاقه، مهارت و دانش لازم برای اجرای وظایف داروسازی مدرن می‌باشد.

روش مطالعه: واحد کارآموزی با شرکت تعداد ۱۷ نفر دانشجوی ترم آخر داروسازی اجرا گردید. هر دانشجو تعداد ۴ کارگاه، یک بخش ۱ ماهه و دو بخش ۲ هفته‌ای را گذراند. میانگین نمرات ارائه شده از طرف اساتید پزشکی بخش‌ها، نمرات گزارش کار و کنفرانس (یا آزمون شفاهی)، نمره بخش دانشجویان و نمره نهایی شامل میانگین نمرات کارگاه‌ها و نمرات بخش‌ها بود.

یافته‌ها: برنامه‌ریزی واحد در تابستان ۱۳۸۷ و اجرا دوره اول در پاییز ۱۳۸۷ انجام گردید. کارگاه‌ها در بخش آموزشی بالینی EDC و دانشکده داروسازی به صورت کارگاه‌های ۴ ساعته که شامل کارگاه‌های معرفی تشکیلات بیمارستانی و مهارت بالینی، رابطه داروساز، بیمار، پزشک و پرستار، Medical recording & Abbreviation، نحوه ساختن محلولهای تزریقی و additive های آنها و آموزش بالینی در بخشهای گوارش، نفرولوژی، غدد، اعصاب، هماتولوژی و آنکولوژی و اعصاب و روان اجرا گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: این برنامه آموزشی می‌تواند به عنوان پایه‌ای برای ایجاد تخصصهای مختلف داروسازی بالینی عمل کند و میزان شرکت داروسازان را در آموزش بیماران، سایر افراد حرف پزشکی و داروسازان دیگر را افزایش داد. این کورس می‌تواند موجب

کد مقاله: ۰۲۶۷

بررسی میزان موفقیت آموزشهای پزشکی جامعه‌نگر در دستیابی به اهداف آموزشی این دوره در مقطع پزشکی عمومی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: محمداقبر خسروی، مهرداد عسکریان، جواد کجوری، پیمان حسن پور، میترا امینی، فرهاد لطفی، لطف‌الله موصلی، مرضیه ده بزرگیان و سپیده جهان‌دیده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: در آموزش پزشکی سنتی، عمده فعالیت بالینی دانشجویان در بخش‌های تخصصی بیمارستانی و سهم کمتری در درمانگاههای تخصصی می‌باشد. بدیهی است که این شیوه، دانشجوی پزشکی را با مشکلات بهداشتی، درمانی رایج و فراگیر بیماران در جامعه آشنا نمی‌سازد، زیرا مراجعه اکثریت بیماران به مراکز سرپایی درون جامعه است. جامعه‌نگری مفهومی است که امروز توجه به آن بیش از هر زمان دیگر جهت ارائه خدمات در قلمرو رشته‌های وابسته به علوم پزشکی احساس می‌گردد. بررسی میزان موفقیت آموزشهای پزشکی جامعه‌نگر در دستیابی به اهداف آموزشی این دوره در مقطع پزشکی عمومی می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع مداخله‌ای است، که بر اساس اهداف آموزشی پزشکی جامعه‌نگر قبل و بعد از دوره آموزشی از دانشجویان شرکت کننده پیش آزمون و پس آزمون بعمل آمد و جهت انجام کار از پرسشنامه‌ای که شامل ۸ آیتم بود و پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ و روایی آن از طریق نظر صاحب‌نظران مشخص گردید، استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که قبل از برگزاری آموزش جامعه‌نگر، دانشجویان کمترین توانایی خود را در آیتم تدوین طرح جلب مشارکت سایر بخشهای توسعه اعلام نموده، بطوری که ۱۰٪ آنان در این خصوص توانایی خود را ضعیف قلمداد کردند و پس از برگزاری آموزش تنها ۱۳٪ از دانشجویان توانایی خود را ضعیف اعلام نموده بودند. قبل از برگزاری آموزش جامعه‌نگر هیچ کدام از دانشجویان با آیتم‌های مهارت در برنامه پیشگیری از سل و تدوین طرح جلب مشارکت سایر بخشهای توسعه آشنا نبودند (۰٪) و پس از برگزاری آموزش به ترتیب ۸۸٪ و ۷۵٪ آشنا گردیدند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌ها، به نظر می‌رسد برگزاری آموزش پزشکی جامعه‌نگر می‌تواند تاثیر بسزایی در آموزش دانشجویان مقطع پزشکی عمومی ایجاد کند و باعث ارتقاء آموزش مخصوصاً آموزش بیماریهای رایج و شایع و تغییر دیدگاه آنان گردد.

کد مقاله: ۰۲۶۸

نگرش دانشجویان اینترنت دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد رشته جراحی مغز و اعصاب قبل و بعد از گذراندن دوره ۱۵ روزه در این بخش

نویسندگان: مجیدرضا فرخی، محمدصادق مسعودی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: نگرش دانشجویان اینترنت در مورد رشته جراحی مغز و اعصاب نقش مهمی را در میزان بهره وری این افراد از این واحد درسی و نیز ایجاد توانائی مثبت برای کسب مهارتهای لازم جهت ارائه مسئولیت بعد از فراغت از تحصیل خواهد داشت. تعیین نوع نگرش به رشته جراحی مغز و اعصاب از دیدگاه دانشجویان اینترنت دانشگاه علوم پزشکی شیراز و همچنین مشخص کردن فاکتورهای مؤثر بر طرز تفکر و نگرش افراد هدف این پژوهش بوده است.

روش مطالعه: در این مطالعه که به صورت توصیفی-مقطعی در سال تحصیلی ۸۷-۸۶ صورت گرفت تعداد ۱۰۵ پرسشنامه به صورت Post test, Pretest توسط اینترنت‌هایی که جهت گذراندن دوره ۱۵ روزه در بخش جراحی مغز و اعصاب حضور پیدا میکردند، بلافاصله در بدو ورود و نیز در پایان دوره تکمیل گردید. با ثبت نمره نگرش بر اساس مقیاس درجه بندی لیکرت، میانگین کل آزمون به دست آمد و مثبت و منفی بودن نگرش دانشجویان معین شد. سرانجام با استفاده از تستهای آماری T-test و ضریب همبستگی پیرسون به مقایسه نگرش بر حسب فاکتورهایی از قبیل جنس، سن و سال ورود به دانشگاه پرداخته شد. همچنین تغییر نوع نگرش با استفاده از پرسشنامه Posttest در پایان دوره مشخص شد.

یافته‌ها: در ابتدای دوره ۱۵ روزه با میانگین نمره نگرش ۶۷/۳ که از میانگین کل آزمون کمتر بود، نگرش دانشجویان منفی تلقی می‌گردید. این در حالی است که دانشجویان مؤنث بیشتر دارای نگرش منفی بودند (۴۹٪ در برابر ۳۳٪). همچنین میزان علاقه‌مندی افراد به زیرشاخه‌های علم اعصاب مثل نورواناتومی نوروفیزیولوژی و نورولوژی ارتباط مستقیمی با نحوه نگرش این افراد به رشته جراحی مغز و اعصاب داشت. همچنین دیده شد نگرش افراد در مورد رشته پزشکی و علوم پایه تجربی برنگرش آنها به رشته جراحی اعصاب مؤثر است. ۸۷/۲٪ افراد با اجبار از طریق معاونت آموزشی این واحد درسی را انتخاب کرده بودند و تنها ۶۳/۱٪ دانشجویان دانشکده پزشکی در پایان دوره تحصیلی در رشته پزشکی عمومی این واحد درسی را هر چند با اجبار می‌گذراندند. جالب آنکه ۶۹/۲٪ افراد اهمیت این واحد را بیشتر از بخش ENT و چشم پزشکی و ۷۱٪ اهمیت آن را برابر با ارتوپدی و روانپزشکی

می‌دانستند. در پایان دوره ۱۵ روزه با تغییر چشمگیری نگرش دانشجویان نسبت به رشته جراحی مغز و اعصاب مثبت بود و هر چند این افراد اکثراً (۸۲/۴٪) هیچ عمل جراحی مغز و اعصاب را ندیدند. اما متأسفانه تنها ۶۸/۹٪ که اکثریت هم از جنس مذکر بودند، گذراندن این دوره را به دیگر افراد پیشنهاد می‌کردند. این در حالی بود که ۹۱٪ پسرها و ۸۹٪ دخترها، گذراندن این واحد را در دوران پزشکی عمومی ضروری می‌دانستند. فقط ۱۴ درصد دختران و ۴۳/۹٪ پسران ابراز کردند که ممکن است این رشته را به عنوان رشته تحصیلی در آینده برگزینند. ۵۳/۴٪ افراد دلیل بی‌علاقگی دانشجویان به این واحد را پرکاری و استرس زیاد آن می‌دانند و بیان می‌داشتند محول نمودن قسمتی از مسئولیتها به سیستم درمانی می‌تواند فرصت را جهت آموزش فراهم تر کند و اکثریت ۸۹/۹٪ معتقد بودند که اساتید بهترین منابع کسب اطلاعات هستند و ترجیح میدادند که آموزش را از اساتید دریافت کنند.

بحث و نتیجه‌گیری: در این پژوهش دریافته‌ایم علیرغم اهمیت رشته جراحی مغز و اعصاب و کمبود پزشکان آگاه به این رشته تعداد زیادی از دانشجویان پزشکی در طول دوره تحصیلی خود این واحد درسی را نمی‌گذرانند. این در حالی است که با توجه به فراوانی بیماران در این رشته به ویژه بیماران ترومایی نیاز به آموزش مباحث این رشته و تلاش جهت شناسایی هر چه بهتر مفاهیم و اهداف رشته جراحی مغز و اعصاب احساس می‌شود. دوره‌های بازدید از بخش جراحی مغز و اعصاب در ابتدای دوره تحصیل در رشته پزشکی و نیز بحث در مورد این رشته در علوم مرتبط با آن همچون نورواناتومی و یا نوروفیزیولوژی می‌تواند در ایجاد نگرش مثبت در دانشجویان مؤثر باشد. همچنین اصلاح شیوه‌های صحیح آموزش از قبیل راندهای منظم توسط اساتید و شرکت منظم در عملهای جراحی توسط دانشجویان و درگیری مستقیم در مسیر درمانی بیماران می‌تواند به علاقه مندی آنان کمک کند.

کد مقاله: ۰۲۶۹

محاسبه هزینه سرانه واقعی تربیت دانشجو در مقطع دکتری حرفه‌ای پزشکی عمومی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: جواد کجوری، فرهاد لطفی، علی پیلهور، میترا امینی، زهره اسماعیل زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: تحلیل هزینه - فایده روش علمی است که به تصمیم‌سازان و سیاستگذاران کمک می‌کند که از میان پروژه‌های گوناگون که با

استراتژی متفاوتی برای رسیدن به یک هدف مشخص و معین طرح شده‌اند، پروژه‌ای را انتخاب کند که با "هزینه ثابت" حداقل فایده را داشته باشد و یا با تعیین "سطح ثابتی از فایده" حداقل هزینه ممکن را موجب شود. با توجه به تعریف فوق، دانشگاهها باید در مصرف منابع در دسترس خود، دقیق‌تر و کارآتر عمل کنند. این مطالعه با هدف تهیه اطلاعات قابل استناد برای تصمیم‌سازی مبتنی بر شواهد توسط سیاستگذاران انجام گردید.

روش مطالعه: با همکاری اداره کل آموزش، تعداد دانشجویان پزشکی عمومی مشغول به تحصیل دانشکده پزشکی به تفکیک سال ورود و مقطع در حال تحصیل استخراج گردید. سپس با همکاری مدیریت بودجه دانشگاه، هزینه کردهای دانشکده در چهار زمینه آموزش، پژوهش، فرهنگی - رفاهی و مدیریت با تاکید بر پزشکی استخراج گردید و با استفاده از نرم‌افزار Excel آنالیز شد. **یافته‌ها:** بر اساس یافته‌ها، هزینه سرانه واقعی آموزشی ۲۶۸/۳ میلیون ریال، پژوهشی ۱۳/۲۵ میلیون ریال، فرهنگی - رفاهی ۷/۴ میلیون ریال، مدیریت ۱۴/۴۵ میلیون ریال حاصل گردید با تجمیع چهار جزء هزینه‌های تشکیل‌دهنده هزینه سرانه فوق، عدد ۳۰۳/۴ میلیون ریال حاصل گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: هزینه تقریبی سیصد میلیون ریال که بدون در نظر گرفتن هزینه‌های مربوط به پشتیبانی دانشگاه بدست آمده است، به تنهایی پنج برابر مبلغی است که به عنوان هزینه سرانه تربیت دانشجو به دانشگاه پرداخت می‌گردد. در سال ۱۳۸۶ دانشگاه بابت آموزش هر دانشجوی دکتری حرفه‌ای مبلغ ۵۷ میلیون ریال و بابت امور رفاهی هر دانشجو ۳ میلیون دریافت داشته و بیش از ۳۰۰ میلیون ریال هزینه نموده است. نقاط هزینه‌کرد دانشگاه بیش از سهم پرداختی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در چهار موضوع (حقوق اعضای هیأت علمی، نگهداری فضاهای آموزشی و کمک آموزشی، خرید نشریات علمی و هزینه غذا) چشمگیر بوده است

کد مقاله: ۰۲۷۰

بررسی کیفیت برگزاری کلاس‌های دروس نظری مقطع علوم پایه از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی مشهد

نویسندگان: زهرانیک فرجام، تکتم مسعودی، اکبر درخشان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: نظر به اهمیت ویژه تدریس دروس توسط اساتید و نقش اساسی آن در فهم بهتر مطلب توسط دانشجویان بر آن شدیم که به هدف بررسی و نقد کیفیت آموزش در مقطع علوم پایه به بررسی

مقدمه: هدف اصلی آموزش مداوم، بهینه سازی خدمات بهداشتی درمانی و دستیابی به استانداردهای مطلوب خدمات پزشکی است. نظر سنجی از فراگیران، امری حیاتی در فرآیند آموزش است و گام اول برنامه ریزی آموزشی شناسایی و اولویت بندی نیازهای آموزشی است، که اگر به درستی و متناسب با محتوای آموزشی طرح ریزی شود موجب اثر بخشی برنامه ها خواهد شد. هدف از این مطالعه بررسی نظرات پزشکان عمومی در مورد موضوعات برنامه های آموزش مداوم استان خوزستان می باشد.

روش مطالعه: این پژوهش مطالعه ای مقطعی بوده و جامعه پژوهش پزشکان عمومی شاغل در استان خوزستان بودند، که نمونه پژوهش ۳۰۰ پزشک عمومی و به روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسش نامه ای مشتمل بر ۱۹ بخش در ارتباط با بیماریهای مختلف که توسط پزشکان تکمیل گردید. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمونهای مقایسه میانگینها و آنالیز واریانس یکطرفه آنالیز گردید.

یافته ها: ۶۳/۱٪ مذکر و ۳۶/۹٪ مونث بودند. میانگین سنی آنان ۳۶ ± ۶/۶ بود و میانگین سابقه کار آنها ۸ ± ۶/۵ سال بود. بر اساس نظر سنجی انجام شده در زمینه تشخیص بیشترین نیاز پزشکان در مورد بیماریهای دستگاه گوارش و کبد و بیماریهای غدد متابولیسیم بود که اولویتهای فوق الذکر در رابطه با نظرات آنان در مورد اولویتهای درمان نیز همخوانی دارد، ولی در پاسخ به اولویتهای آنان در زمینه پیشگیری از بیماریها پزشکان مرد بیماریهای دستگاه گوارش و کبد، سیستم تنفسی و قلب و عروق را مطرح نمودند، ولی پزشکان زن بیماریهای دستگاه گوارش و کبد، بیماریهای زنان و زایمان و سیستم تنفسی را بیان کردند. اما همبستگی معنی دار آماری بین نیازهای آموزشی با سن پزشکان ($P < 0/05$) و سابقه کار ($P < 0/05$) مشاهده گردید.

بحث و نتیجه گیری: برای افزایش اثر بخشی برنامه های آموزش مداوم و در نهایت بهبود کیفیت خدمات بهداشتی درمانی توجه به نظرات فراگیران از اهمیت بسزایی برخوردار می باشد. اگر طراحی برنامه های آموزش مداوم مبتنی بر نیاز سنجی نباشد و خواسته های پزشکان در طراحی برنامه ها لحاظ نگردد، طبعاً انگیزه ای برای یادگیری و شرکت در برنامه ها نخواهد داشت.

کیفیت برگزاری کلاس های دروس نظری تخصصی علوم پایه از دیدگاه دانشجویان پیردازیم.

روش مطالعه: این مطالعه به روش توصیفی - مقطعی بر روی ۵۰ نفر از دانشجویان پزشکی عمومی ورودی مهرماه ۱۳۸۵ به روش نمونه گیری تصادفی و از طریق تکمیل پرسشنامه انجام گرفت. در پرسشنامه از دانشجویان خواسته شده بود نظر خود را در رابطه با علت اصلی حضور در کلاس های نظری دروس اختصاصی علوم پایه شامل: آناتومی، بافت شناسی، جنین شناسی، بیوشیمی، ایمنی شناسی، ویروس شناسی، باکتری شناسی، انگل شناسی، فیزیولوژی، فیزیک پزشکی، ژنتیک، پاتولوژی، تغذیه به گونه ای بیان نمایند که درصد تاثیر هر یک از عوامل محدودیت غیبت از لحاظ آموزش، اهمیت درس از نظر کاربرد بالینی، فهم بهتر مطلب و ویژگی های استاد نظیر تسلط علمی، اخلاق حرفه ای و شیوه بیان در آن قید شده باشد. سپس داده ها، با نرم افزار SPSS آنالیز شدند.

یافته ها: محدودیت غیبت از لحاظ آموزش در دروس فیزیک پزشکی (۶۶/۳۶٪)، انگل شناسی (۴۷/۵٪)، ژنتیک (۷/۵٪) ویروس شناسی (۳۶/۸۴٪) و بافت شناسی (۳۲/۶۱٪) و اهمیت درس از نظر کاربرد بالینی در دروس پاتولوژی (۴۹/۹٪)، آناتومی (۴۱/۸۱٪) و فیزیولوژی (۳۴/۴۵٪) و فهم بهتر مطلب در دروس ایمنی شناسی (۴۷/۶٪)، بیوشیمی (۴۳/۶۳٪)، جنین شناسی (۳۹/۹٪)، باکتری شناسی (۳۱/۹۵٪) و تغذیه (۲۷/۱٪) اصلی ترین عامل حضور در کلاس شناخته شدند. همچنین دانشجویان کمترین درصدها را در تمامی دروس به ویژگی های اساتید اختصاص دادند. بجز دروس جنین شناسی که با ۲۵/۳۸٪ دومین و بیوشیمی با ۱۴/۵۴٪ و ایمنی شناسی با ۱۶/۷٪ به عنوان سومین عامل حضور در کلاس انتخاب شد.

بحث و نتیجه گیری: باستناد یافته های حاصل از دیدگاه دانشجویان برخی از گروه های آموزشی جلسات تدریس مثرتری را ارایه دادند و همچنین تعدادی از گروه های آموزشی بایستی با برنامه ریزی های بهتر درصدد بهسازی روش های آموزشی خود بر آیند.

کد مقاله: O۲۷۱

بررسی نظرات پزشکان عمومی در مورد برنامه های آموزش مداوم در استان خوزستان

نویسندگان: طیبه مرعشی، عبدالحسین شکورنیا، شهین حیدری، حسین الهام پور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اهواز

کد مقاله: O۲۲۲

مقایسه میزان یادگیری در دو روش سخنرانی و مبتنی بر حل مسئله در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گرگان

نویسندگان: معصومه مدانلو، شهره کلاگری، حبیب عبداللهی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: با گسترش روزافزون دانش پزشکی، دانشجویان پرستاری برای ارائه مراقبت با کیفیت نیاز به تقویت مهارت تفکر نقاد و حل مسئله برای تطبیق خود با پیچیدگیهای محیط بالینی و تغییرات سریع تکنولوژی دارند. تقویت این مهارتها یکی از مهمترین محورهای انتخاب روش آموزش است. رویکردهای یادگیری فعال مانند روش حل مسئله با فعالیتهای یادگیری دانشجو محور می تواند ارزش تر از روش سخنرانی معلم محور که در آن اطلاعات مناسب توسط معلم ارائه می شود، باشد. این پژوهش با هدف مقایسه تاثیر آموزش به روش سخنرانی و حل مسئله بر یادگیری دانشجویان پرستاری اجراء گردید.

روش مطالعه: مطالعه نیمه تجربی حاضر بر روی ۳۲ دانشجوی ترم پنجم پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گرگان صورت گرفت که درس بهداشت روان را انتخاب نمودند و به روش نمونه گیری آسان وارد پژوهش شده سپس بصورت تصادفی به دو گروه حل مسئله و سخنرانی (۸ و ۲۴ نفر) تقسیم شدند. پس از آموزش به دو شیوه میزان یادگیری دانشجویان از طریق آزمون کتبی با محتوی و سطوح شناختی مشابه در دو نوبت بلافاصله و دو ماه پس از آموزش اندازه گیری شد. داده ها در نرم افزار SPSS با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی (من ویتنی) با سطح معنی داری ۰/۰۵ آنالیز شد.

یافته ها: اکثر دانشجویان مجرد ۹۰/۶۲٪ با میانگین سنی ۱۹/۷ سال، مقیم خوابگاه ۷۵٪ بودند. نتایج نشان داد میانگین نمره گروه PBL دو ماه پس از آموزش بیش از گروه سخنرانی بود، ولی تفاوت آماری معنی داری بین میزان یادگیری آنان وجود نداشت. این تفاوت در سطوح شناختی مختلف معنی داری بود ($P < 0/0001$)، دانشجویان گروه سخنرانی در سطح دانش و گروه حل مسئله در سطوح تحلیل، ترکیب و ارزشیابی نمره بیشتری کسب نمودند.

بحث و نتیجه گیری: علیرغم موثر بودن هر دو شیوه آموزشی روش حل مسئله بواسطه فعال و خود هدایت شونده بودن فراگیر با ارتقاء سطح دانش و ایجاد یادگیری مادام العمر موثرتر از روش سخنرانی میباشد.

کد مقاله: O۲۲۳

ارزیابی میزان مهارت ارتباطی و بالینی دانشجویان پزشکی در سنجش علایم حیاتی پس از گذراندن دوره نشانه شناسی

نویسندگان: مرضیه لک، فریال خمسه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله

مقدمه: مهارت های بالینی و دانش نظری دو جزء مهم آموزش پزشکی می باشند. ضعف مهارتهای بالینی و عملی اغلب می تواند منجر به عدم اطمینان بیمار و پزشک شود. از طرفی اساتید همیشه از آنچه که دانشجویان در عمل انجام می دهند آگاهی کامل ندارند، خصوصاً به این علت که در آزمون ها تنها دانش نظری دانشجویان مورد ارزیابی قرار می گیرد.

روش مطالعه: به این منظور از طریق مشاهده مستقیم مهارت عملی دانشجویان (DOPS)، با استفاده از پرسشنامه ای که بر اساس کتاب تشخیص بالینی باربارایتز، فرم تهیه شده توسط ثبت های تکنسین پزشکی اورژانس (NREMT) و فرم مربوط به دانشگاه Washburn تهیه شده بوده بطور تصادفی مهارت تعداد سی و یک دانشجوی پزشکی در برقراری ارتباط با بیمار و اندازه گیری علایم حیاتی ارزیابی گردید. جهت آمار توصیفی از فراوانی، میانگین و انحراف معیار استفاده شد، برای آنالیز تحلیلی از تستهای آماری کای دو، t test و Linear regression استفاده شد. جهت آنالیز داده ها نرم افزار SPSS مورد استفاده قرار گرفت

یافته ها: میزان مهارت دانشجویان در اندازه گیری علایم حیاتی در حد متوسط بوده (۵۰ تا ۷۰ از ۱۰۰) و رابطه ای با نمره سمیولوژی نظری و عملی و همینطور نمره جامع علوم پایه و معدل ترم قبل آنها نداشت ($P > 0/05$) میزان مهارت دانشجویان در اندازه گیری علایم حیاتی رابطه مستقیمی با زمان سپری شده از پایان دوره سمیولوژی عملی داشت ($P < 0/05$). ولی مهارت دانشجویان در برقراری ارتباط با بیمار در حد بسیار ضعیف (کمتر از ۳۰ از ۱۰۰) بوده و هیچگونه رابطه ای با زمان سپری شده از پایان دوره سمیولوژی نداشت ($P > 0/05$).

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اهمیت برقراری رابطه با بیمار و با توجه به نقص موجود در این مهارت در دانشجویان پزشکی که حتی در ماههای پایانی دوره پزشکی نیز موفق به کسب این مهارت نشده اند ضروری است که تدبیر جدی در این زمینه اندیشید و با ارائه الگوی رفتاری مناسب در برقراری ارتباط با بیمار و همینطور آموزش و سنجش مداوم مهارت عملی دانشجویان بتوان تحولی در آموزش پزشکی عمومی ایجاد نمود.

کد مقاله: O۲۷۴

مقایسه مهارت های تفکر انتقادی دانشجویان پرستاری تبریز

نویسندگان: علیرضا نفعی، سیما لک دیزجی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: آموزش پرستاری در هزاره جدید در مواجهه با موقعیتهای پیچیده بالینی نیاز به تجدید برنامه های پرستاری از تمرکز صرف به دانش پرستاری بر حوزه وسیعی از علوم یادگیری دارند. بعضی از کشورها نیاز به این تجدد و اتخاذ تفکر انتقادی را به عنوان حصول حیاتی در ارتقاء سطح عالی برنامه های آموزشی گنجانده اند. مطالعه حاضر به منظور آشنایی با سطح مهارت های تفکر انتقادی دانشجویان پرستاری در ترم های مختلف تحصیلی صورت گرفت.

روش مطالعه: در مطالعه توصیفی - تحلیلی به صورت مقطعی، مقایسه مهارت های تفکر انتقادی دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری دانشکده پرستاری تبریز با استفاده از آزمون تفکر انتقادی کالیفرنیا فرم ب حاوی ۳۴ سوال در پنج حوزه مهارتهای شناختی تفکر انتقادی صورت گرفت. در این پژوهش، ۱۷۲ نفر از دانشجویان به روش تمام شماری انتخاب و داده ها با استفاده از آزمون های تفاوت میانگین و همبستگی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین نمره کل مهارت های تفکر انتقادی دانشجویان سال اول و آخر دوره روزانه به ترتیب $9/96 \pm 3/04$ و $10/05 \pm 3/04$ سیر صعودی داشته ولی اختلاف آماری معنی داری دیده نشد. بین جنس، محل اقامت، جنس، شاغل بودن ارتباط معنی داری مشاهده نگردید.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس نتایج این پژوهش تفاوت معنی دار آماری در مهارت های تفکر انتقادی مشاهده نشد که در این راستا استفاده از سایر روشهای آموزشی نظیر پرسش و پاسخ، فعالیت در گروه های کوچک، مباحثه، ژورنال نویسی، مطالعه موردی، جهت ارتقاء استراتژی های آموزشی ضروری بنظر رسیده و پیشنهاد می گردد.

کد مقاله: O۲۷۵

مقایسه تأثیر دو روش PBL و سخنرانی در دانشجویان پزشکی

نویسندگان: مهدی متشکرآرانی، جواد نقی زاده، حمید میرزاخانی، علی فرقانیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله

مقدمه: یادگیری بر مبنای حل مسأله (PBL) بعنوان یک روش آموزش، جایگاه والایی در سطوح مختلف آموزش پیدا کرده است. اساس این روش "دانشجو محوری" بوده و با روشهای سنتی آموزش (سخنرانی) که استاد محوری می باشد، قابل مقایسه است. لذا این مطالعه با هدف مقایسه اثر بخشی دو روش فوق در آموزش دانشجویان انجام گرفته است.

روش مطالعه: این مطالعه بصورت تجربی بر روی ۲۵ نفر از دانشجویان پزشکی در بخش رادیولوژی دانشگاه انجام شد. در این مطالعه دانشجویان از نظر معدل به دو گروه همسان تقسیم و سرفصل های ثابت برای هر دو گروه یکی بصورت PBL و دیگری بصورت Lecture Based تدریس گردید. ارزیابی دانشجویان از طریق آزمون در ابتدا و انتهای دوره انجام گرفت و داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد ارزیابی آماری قرار گرفتند.

یافته ها: میانگین نتایج آزمون بعد در گروه سخنرانی $(14/31 \pm 1/72)$ است که در مقایسه با نتایج آزمون قبل تفاوت آماری معناداری را نشان می دهد ($P = 0/00$). میانگین نتایج آزمون بعد در گروه PBL $16/17 \pm 1/33$ است که با نتایج آزمون قبل تفاوت آماری معنی داری را بیان می کند ($P = 0/00$) از سویی دیگر مقایسه آزمون بعد در گروه PBL با گروه سخنرانی تفاوت آماری معنی داری نشان داد ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه گیری: PBL به عنوان یک روش نوین آموزشی بر مبنای دانشجو محوری، با درگیر کردن ذهن دانشجو و وادار کردن او به تفکر عمیق پیرامون مسائل، به پایداری هر چه بیش تر مطالب در ذهن او کمک می کند. این مطالعه نشان می دهد میزان یادگیری دانشجویان در روش PBL بعلا مشارکت فعال دانشجو و نقش اصلی او در یادگیری نسبت به دیگری روشهای سنتی (سخنرانی) بیشتر است.

کد مقاله: O۲۷۶

بررسی اجرای ۲ واحد کارآموزی در عرصه دانشجویان اتاق عمل در واحد اورژانس

نویسندگان: آسیه مبارکی، اکبر رستمی نژاد، علی محمودی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه: آموزش مهارتهای بالینی به دانشجویان اتاق عمل از اهمیت بسزایی برخوردار است. در دوره کارورزی دانشجویان قراردانی اتاق عمل چون واحدی به نام کارآموزی بخش اتفاقات ندارند و ضعف این دانشجویان در برخورد با بیمار و انجام

محاسبات دارویی آموزش داده شد. قبل از آموزش و یک هفته پس از آن مهارت دانشجویان با یک آزمون محاسبات دارویی مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: اکثر دانشجویان در انجام محاسبات دارویی دارای مهارت پایینی بودند. میانگین امتیازات دارویی هر دو گروه دانشجویان پس از آموزش به طور معنی داری افزایش یافت. میانگین تفاوت امتیاز قبل و بعد از آموزش در گروه سخنرانی $1/85 \pm 2/23$ و در گروه کوچک $1/87 \pm 2/04$ و اختلاف معنی دار نبود.

بحث و نتیجه‌گیری: دو روش آموزشی تاثیر مثبت و همسانی بر افزایش مهارت محاسبات دارویی داشتند. توصیه میشود از هر دو روش برای تدریس استفاده شود.

کد مقاله: O278

بررسی میزان شناخت کارورزان از سیستم بهداشتی و درمانی ایران

نویسندگان: زهرا محتشم‌امیری، علی داوودی، پویا نقش‌پور، اعظم جهانگیر بلورچیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مقدمه: هدف از ادغام آموزش پزشکی در وزارت بهداشت، آشنایی بیشتر پزشکان با نیازهای واقعی جامعه و پاسخگویی بهتر آنها به این نیازها بوده است. هدف از این مطالعه بررسی میزان شناخت کارورزان از سیستم بهداشتی و درمانی به عنوان اولین جایگاه شغلی آنها بوده است.

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی به مدت دو سال کلیه کارورزان ورودی به بخش پزشکی اجتماعی دانشکده پزشکی رشت تحت مطالعه قرار گرفتند. ابزار جمع آوری داده‌ها پرسشنامه‌ای مشتمل بر ۲۰ سوال در رابطه با سطوح و اجزاء سیستم شبکه بهداشتی و درمانی ایران بوده است. میزان آگاهی براساس نمره کسب شده به چهار گروه نامطلوب (کمتر از ۱۰ امتیاز)، مورد قبول (۱۴-۱۰ امتیاز)، مطلوب (۱۷-۱۵) و عالی (بیش از ۱۷ امتیاز) تقسیم‌بندی شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: ۱۴۷ کارورز تحت مطالعه قرار گرفتند که ۸۱ نفر (۵۵/۱٪) مرد و بقیه زن بودند. میانگین امتیاز کسب شده در دانشجویان $2/1 \pm 12/1$ بود که اختلاف معنی داری در دو جنس دیده نمی‌شد. از کل دانشجویان فقط ۱ نفر (۰/۷٪) آگاهی عالی و ۱۰/۲٪ شناخت مطلوب از سیستم بهداشتی و درمانی داشتند و بقیه در دو سوم موارد مورد قبول و بقیه نامطلوب بودند.

پروسیجرهای جراحی در اورژانس دارند. لذا با موافقت شورای آموزشی ۲ واحد کارورزی در اتفاقات به دانشجویان اتاق عمل جهت بخش اورژانس اجرا گردید لذا هدف از این پژوهش ارتقاء علمی و عملی دانشجویان در بخش اتفاقات بوده است.

روش مطالعه: یک مطالعه توصیفی با استفاده از یک چک لیست که قبلا روایی و پایایی آن به تایید رسیده بود اطلاعات از ۳۲ دانشجو جمع‌آوری و با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد ۹۲٪ دانشجویان عملکردی عالی در زمینه احیا قلبی و ریوی بر خوردارند و ۷۴٪ انواع تزریقات را در حد عالی یاد گرفته‌اند. همچنین ۷۲٪ آتل بندی و مراقبت از بیمار سوختگی در زمان اورژانس را تمرین کرده و اولویت بندی بیماران را با کار عملی در ۷۰٪ فرا گرفته‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: این برنامه در طی چهار ترم است که اجرا می‌شود و با ارزشیابی پایانی مشخص گردید که گذراندن دو واحد کار آموزی در عرصه از ۱۲ واحد کار آموزی در عرصه ترم آخر، باعث افزایش کارکرد علمی و عملی دانشجویان در زمینه احیای قلبی و ریوی، انجام انواع تزریقات و پانسمان، چگونگی آتل بندی و مراقبت در شکستگی‌ها، اجرای مراقبتهای اولیه در سوختگی‌ها، انجام سوچرهای اورژانس در جراحیهای کوچک و سرپایی، اولویتهای پذیرش بیماران برای تشکیل پرونده در عملهای جراحی اورژانس می‌شود.

کد مقاله: O277

مقایسه تاثیر سخنرانی و کار در گروه کوچک بر میزان مهارت محاسبات دارویی در دانشجویان پرستاری

نویسندگان: فهیمه مجیدی، بهنوش میلادپور، ابوالقاسم آوند

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: انجام محاسبات دارویی یکی از وظایف پرستاران است که نقض در یادگیری آن می‌تواند منجر به خطرات جدی برای بیمار گردد. پژوهش حاضر با هدف تعیین تاثیر دو روش سخنرانی و کار در گروه کوچک بر میزان مهارت محاسبات ریاضی دارویی در دانشجویان پرستاری انجام شد.

روش مطالعه: در مطالعه ای تجربی به صورت دو گروه قبل و بعد از آموزش کلیه دانشجویان پرستاری ترم دوم و بالاتر، ۶۵ نفر انتخاب شدند. دانشجویان به صورت تصادفی به دو گروه شاهد و تجربی تقسیم و به ترتیب با روش آموزش سخنرانی و کار در گروه کوچک بر میزان مهارت های دارویی ریاضی لازم در انجام

بحث و نتیجه گیری: رفتارهای توهین آمیز و تهدید کننده می تواند به طور محسوس بر محیط آموزشی اثر گذارد. شناخت اینگونه رفتارها پیشی را برای ما فراهم می نماید تا راهکارهایی را به منظور ایجاد محیط های یادگیری و یاددهی سالم تر فراهم نمائیم.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته ها، اکثر دانشجویان شناخت کافی از عرصه های مختلف بهداشتی و درمانی کشور را ندارند که لزوم بازنگری در برنامه آموزش پزشکی را ایجاب می کند.

کد مقاله: ۰۲۷۹

کنکاشی در رفتارهای نامحترمانه در محیط های آموزشی

نویسندگان: زهرا محمدی، لیلا جویباری، اکرم ثناگو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

کد مقاله: ۰۲۸۰

تدوین طرح درس بالینی توسط مدرسین

نویسندگان: اکبر محمدزاده، فرهاد رضانی بدر، لیلی یوسفی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه: معمولاً در متون آموزش پزشکی مواردی از قبیل کوچک شمردن دانشجو، ترس از استاد، انتظارات بی جا، رفتارهای توهین آمیز، تقلب کردن در امتحان، استفاده تلفظ همراه و آدامس جویدن را به عنوان رفتارهای توهین آمیز یا نامحترمانه معرفی می شود. این مقاله به عنوان بخشی از یک پژوهش وسیعتر به بررسی دیدگاه دانشجویان و اساتید دانشگاه علوم پزشکی گلستان در مورد رفتارهای نامحترمانه در محیط های آموزشی می پردازد.

مقدمه: فرایند تدوین طرح درس بالینی، فرایندی مهم و کلیدی در آموزش بر بالین بیمار محسوب می شود و باید در شروع کارآموزی یا کارورزی به دانشجویان ارائه شود. مدرس باید اهداف آموزشی، روش ارزشیابی دانشجو، حداقل ها یا بایدهای آموزشی، مقررات درون بخشی، فهرست مراجع مطالعاتی دانشجو، مهارتهایی که باید دانشجو در طی دوره بالینی بیاموزد، ارائه کنفرانسهای بالینی و تشخیصها و مراقبتهای پرستاری و به طور کلی انتظار نهایی از یادگیری بالینی دانشجویان در پایان دوره را تشریح نماید. با توجه به اهمیت طرح درس بالینی در پایش عملکرد دانشجویان و بالطبع ارتقاء کیفیت آموزش بالینی، تغییر در نحوه ارائه آن امری ضروری است.

روش مطالعه: در مطالعه تحلیلی، جمع آوری اطلاعات با استفاده پرسشنامه معتبر کلارک (۲۰۰۷) انجام شد. روایی و پایایی پرسشنامه نیز به تایید رسید. شرکت کنندگان به روش نمونه گیری طبقه ای و طبق فرمول حجم تعیین نمونه ۱۵۰ دانشجو از رشته های پزشکی، پرستاری، مامایی، پیراپزشکی و ۵۰ استاد از دانشگاه علوم پزشکی گلستان بودند. داده ها با نرم افزار SPSS و آمارهای توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

روش مطالعه: با استفاده از روش FOCUS - PDCA فرایند جاری ارائه طرح درس بالینی تدوین و بعد از بحث و اجماع گروه، عدم آشنایی مدرسین با نحوه نگارش طرح درس بالینی به عنوان علت اصلی عدم ارائه آن ریشه یابی شد. سپس بر اساس منابع علمی موجود و نظر گروه فرمت اولیه تدوین طرح درس بالینی آماده و بعد از تایید نهایی در طی کارگاه آموزشی در اختیار کلیه مدرسین اعم از مربیان دانشکده، مربیان مدعو و مربیان حق التدریسی قرار گرفت تا نسبت به تکمیل و ارسال آن به آموزش دانشکده اقدام نمایند.

یافته ها: ۴۲٪ اساتید و ۴۴٪ دانشجویان مورد بررسی از دانشکده پزشکی بودند. ۶۲/۵٪ از اساتید اظهار داشتند طی یک سال گذشته رفتارهای نامحترمانه را از سوی دانشجویان هرگز مشاهده نکرده اند. ۵۶٪ اساتید اظهار داشتند ظرف یکسال گذشته هرگز رفتارهای تهدید کننده ای از سوی دانشجویان مشاهده نکرده اند. بیشترین درصد رفتارهای تهدید کننده مشاهده شده از سوی دانشجویان "دست انداختن یا بی احترامی نسبت به سایر دانشجویان" با میزان ۲۶٪ بوده است. رابطه معنی داری بین دیدگاه اساتید و رفتارهای مختل کننده با قومیت و سن و سابقه کار یافت شد ($P < 0/05$). ۲۷/۱٪ دانشجویان اظهار داشتند رفتارهای نامحترمانه هم در اساتید و هم در دانشجویان به یک میزان دیده می شود. ۵۱/۳ درصد دانشجویان رفتارهای توهین آمیز در محیط آموزشی در محیط آموزشی را همیشه مختل کننده می دانستند. ۳۰/۲ درصد دانشجویان اظهار داشتند ظرف یک سال گذشته هرگز شاهد رفتار توهین آمیز از سوی اساتید نبوده اند.

یافته ها: بررسیهای انجام شده نشان داد در نیمسال دوم ۸۲-۸۱ تنها ۵٪ مدرسین طرح درس بالینی ارائه کرده بودند. بررسی به عمل آمده در نیمسال اول ۸۳-۸۲ نشان داد ۸۸٪ مدرسین، طرح درس خود را طبق فرمت تهیه شده به آموزش تحویل داده اند. از نیمسال دوم ۸۳-۸۲ تا نیمسال دوم ۸۶-۸۵ میزان ارائه طرح درس بالینی به ۱۰۰٪ افزایش یافته که نشانگر تثبیت فرایند مذکور می باشد.

دانشکده در شهرستانهای فوق را داده‌اند. دید پرسنل شاغل نیز از درمان صرف به سمت آموزشی بودن سوق داده شده است.
بحث و نتیجه‌گیری: عدم هماهنگی بین حوزه آموزش و بیمارستانهای خارج از مرکز استان بود که با برگزاری جلسات مشترک مرتفع گردید.

بحث و نتیجه‌گیری: آموزش مدرسین و ارائه فرمت استاندارد آماده شده، باعث تدوین و ارائه طرح درس بالینی توسط مدرسین شده است. انجام تحقیقات دیگری برای ارزشیابی نحوه اجرای طرح درس بالینی تدوین شده ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: ۰۲۸۱

برگزاری کارآموزی در عرصه در بیمارستانهای خارج از مرکز استان

نویسندگان: کرامت‌اله زندی‌قشقای، اکبر رستمی‌نژاد، آسیه مبارکی، زهره کریمی، محمدرضا نیکبخت، قادر زاده‌باقری، هیبت‌اله صادقی، سیدرضا چراغ‌زاده، علی عباسی، علی کامگار، ابراهیم مومنی، عبدمحمد موسوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه: کارآموزی در عرصه در دستیابی دانشجویان به توانمندیهای حرفه‌ای نقش اساسی دارد. در این دوره، دانشجو با بکارگیری اصول صحیح و تجارب عملی در کارآموزیهای عرصه و همچنین بکارگیری مهارتهای تئوری تخصصی و تطابق آنها با موازین و مقررات و تکنیکهای اختصاصی این فرصت را بدست می‌آورد تا با تمرین مکرر تحت نظارت مربی معایب عملکردی را رفع نموده و تسلط کافی در انجام مهارتها را بدست آورد. جهت بدست آوردن تسلط در مهارتها، نیاز به فضای کافی جهت کارآموزی در عرصه می‌باشد. همچنین جهت استفاده بهینه از کلیه فضاهای آموزشی سایر بیمارستانهای استان و نیز آموزشی نمودن فضاهای فوق و آموزشی نمودن و بکارگیری نیروهای کارشناس و متخصص سایر بیمارستانها و جهت فراهم آوردن فضای مناسب جهت اجرای طرحهای پژوهشی، طرح فوق پیشنهاد می‌گردد.

روش مطالعه: روش اجراء پس از برگزاری جلسات مشترک بین مسئولین حوزه آموزش با مسئولین مرتبط در شبکه بهداشت و درمان شهرستانهای خارج از مرکز استان و بعد از رفع کمبودهای آموزشی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی ویژه کارکنان و متخصصین و کارشناسان موجود در آن بیمارستان ها و تدارک خوابگاه و تغذیه و بکارگیری سرپرست آموزشی، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی یاسوج در نیمسال آخر دوره آموزشی جهت گذراندن کارآموزی در عرصه با بکارگیری متخصصین و کارشناسان موجود آن بیمارستان ها به مراکز فوق اعزام شدند.

یافته‌ها: بیمارستانهای فوق فضا را جهت هر چه پر بار شدن و آموزشی شدن آماده نموده‌اند و حتی پیشنهاد تاسیس آموزشکده و

کد مقاله: ۰۲۸۲

مشکلات آموزش بالینی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم سال ۱۳۸۷

نویسندگان: محمد عباسی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: آموزش بالینی فرآیندی پویاست که سهم مهمی در تربیت پرستارانی با کفایت و حرفه‌ای ایفا می‌کند. ارزش آموزش بالینی ایده‌آل در توسعه فردی و حرفه‌ای و مهارت‌های بالینی پرستاری غیر قابل انکار است. با این حال، در آموزش بالینی، دانشجو با مشکلاتی مواجه است. بدون تردید، شناخت مشکلات، اولین گام برای کاهش آنها به شمار می‌رود و یکی از بهترین و قابل اعتمادترین منابع جهت بررسی مشکلات آموزش بالینی، خود دانشجویان هستند؛ چرا که حضور مستقیم و بی‌واسطه با این فرایند دارند. لذا، در این پژوهش بر آن شدیم که مشکلات آموزش بالینی را از دیدگاه دانشجویان پرستاری سال سوم و چهارم دانشکده پرستاری و مامایی قم در سال ۱۳۸۷ بررسی کنیم.

روش مطالعه: این پژوهش یک نوع مطالعه توصیفی - مقطعی است، تعداد ۵۳ نفر دانشجوی سال سوم و چهارم مقطع کارشناسی پیوسته رشته پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی قم، جهت پاسخ به پرسشنامه خود ایفاء مشکلات آموزش بالینی پرستاری شامل ۵ حیطه و ۳۱ سوال، شرکت کردند. داده‌های بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها: مهم‌ترین مشکلات موجود در امر آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان مورد بررسی، عدم هماهنگی بین اهداف آموزش و انتظارات پرسنل بخش، عدم آموزش دانشجویان بر اساس اهداف مصوب و اعلام شده کارآموزی، عدم دخالت دانشجو در برنامه ریزی مراقبت از بیمار، کافی نبودن امکانات رفاهی در بخش و عدم استفاده از امکانات کمک آموزشی در بخش بود.

روش های مطالعه برای دانشجویان در دانشگاه های محل تحصیلی در نظر گرفته شود تا از ناامیدی و یاس در یادگیری دانشجویان جلوگیری بعمل آید.

کد مقاله: ۰۲۸۴

تاثیر کارگاه های آموزش سخنرانی بر نگرش اساتید نسبت به تدریس بروش سخنرانی

نویسندگان: پیمان متقی، وجیه وفامهر، محمد دادگستر نیا

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: اکثر اساتید دانشکده های پزشکی از بین متخصصین باتجربه انتخاب می شوند، اما تحقیقات نشان داده که بیشتر آنها اطلاعات کافی درباره روشهای کارآمد و نوین سخنرانی ندارند. این پژوهش بر پایه استاندارد های هیأت علمی WFME و با هدف تاثیر آموزش اساتید برای ارتقاء مهارتها و قضاوت در مورد عملکرد خود در تدریس بروش سخنرانی می باشد.

روش مطالعه: پس از انجام نیاز سنجی مقدماتی در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۸۶، نیاز های آموزشی در زمینه روشهای تدریس و سخنرانی موثر را تعیین نموده و سپس کارگاه هایی برای آموزش اساتید بر اساس آن طراحی گردید. دانش و نگرش اساتید شرکت کننده نسبت به تدریس بروش سخنرانی، توسط پرسشنامه ای بررسی و باز تاب تاثیر این کارگاه بر دانش و نگرش آنان در یکی از کلاسهای بعدی که با دانشجویان داشتند مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: اکثریت شرکت کنندگان اطلاعات خود را در مورد روشهای سخنرانی ناکافی میدانستند ۸۰٪ و داده های بدست آمده نشان داد که مابین روشی که اساتید بیشتر استفاده میکنند و روشی که بیشتر موثر مداند ارتباط وجود داد. همچنین دانش و نگرش اساتید در زمینه روشهای جدید تدریس و سخنرانی موثر با شرکت در کارگاه بطور معنی داری افزایش یافته بود ($P < 0/001$).

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که اساتید بالینی در مورد تکنیک های سخنرانی آگاهی کمی دارند و به همین علت همیشه بروش سخنرانی سنتی روی می آورند. براساس این مطالعه آموزش اساتید برای ارائه مطلوب یک سخنرانی می تواند باعث تغییر نگرش آنان و بهبود آموزش از طریق سخنرانی در کلاسهای درسی گردد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته ها، تعیین و تبیین اهداف آموزشی و هماهنگ کردن آنها با انتظارات پرسنل و فراهم نمودن امکانات رفاهی و آموزشی بخش های بالینی، می توان بسیاری از مشکلات عمده آنها را رفع نمود.

کد مقاله: ۰۲۸۳

بررسی شیوه های مطالعه در دانشجویان اتاق عمل و هوشبری

نویسندگان: آسیه مبارکی، علی اصغر محمودی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

مقدمه: پیشرفت تحصیلی دانشجویان برابندی است از توانایی های گوناگون که از یک سو توانایی های ذهنی، عاطفی و اجتماعی و از سوی دیگر عوامل برانگیزاننده مانند، انگیزه علاقه و پشتکار را در بر می گیرد. یکی از عوامل مهمی که می تواند موجب افزایش انگیزه تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان گردد، داشتن شیوه های مطالعه و یادگیری موثر است.

روش مطالعه: این پژوهش از نوع توصیفی است جامعه این پژوهش را دانشجویان رشته های پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج تشکیل دادند. که ۱۶۰ نفر دانشجویان از رشته های اتاق عمل و هوشبری به صورت تمام سرشماری به عنوان نمونه انتخاب شدند. جمع آوری داده ها با استفاده از پرسشنامه پژوهشگر ساخته که پس از تعیین روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفته بود بعمل آمد. سپس اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از آمار توصیفی از طریق نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت

یافته ها: نتایج نشان داد ۶۲٪ دانشجویان معدل بالای ۱۴ با میانگین ۲/۲۸ ترمی، از شیوه موثر برای مطالعه که شامل (استفاده از روش پس ختام، سازمان دادن مطالب، خواندن فعال، طرح سوال و خواندن برای یافتن پاسخ، و همچنین عادات مطالعه (برنامه ریزی درسی، حضور فعال در کلاس، مطالعه قبل از حضور در کلاس، مطالعه بعد از تدریس) با میانگین ۳/۰۵ برخوردار بودند. بیشترین مشکل هنگام مطالعه اکثریت دانشجویان عدم تمرکز حواس ۴۴٪، نداشتن مکان مناسب برای مطالعه ۱۸٪، نداشتن برنامه منظم ۱۲٪ را عنوان نمودند و مقایسه دانشجویان رشته اتاق عمل و هوشبری از نظر شیوه مطالعه تفاوتی نداشتند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش دانشجویانی که از شیوه موثر مطالعه استفاده می کنند دارای معدل بالاتری هستند و مهمترین مشکل آنان در زمان مطالعه عدم تمرکز حواس، نداشتن حوصله درس خواندن، کندخوانی می باشد. پیشنهاد می گردد کلاس های آموزشی شیوه های موثر مطالعه به منظور بهبود

کد مقاله: ۰۲۸۵

نظر دانشجویان پزشکی ساری درباره تقلب امتحانی

نویسندگان: محمد خادملو، علیرضا رفیعی، سیما افغانپور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: تقلب در جلسه امتحان پدیده عالمگیری است به حدی که محدود به مکان جغرافیایی خاص نمی‌باشد و از آن به عنوان اپیدمی یاد شده است این تحقیق با هدف بررسی نظر دانشجویان پزشکی درباره این پدیده شوم و غیر اخلاقی انجام شده است.

روش مطالعه: دریک مطالعه توصیفی مقطعی در سال تحصیلی ۸۸-۸۷ دیدگاه دانشجویان سه سال اول پزشکی از طریق پرسشنامه پژوهشگر- ساخته ای مجتمع بر ۱۴ سوال در مورد انواع رفتار تقلبی جمع‌آوری گردید در مورد هر یک از ۱۴ سوء رفتار در ۲ مورد سوال شد: الف) به نظر شما دانشجویان پزشکی از حداقل چند درصد تا حداکثر چند درصد مرتکب هر یک از رفتار می‌شوند؟ ب) هریک از این موارد را تا چه حد تایید می‌نمایند؟ با توجه به اینکه پرسش در مورد ارتکاب به هر یک از انواع خود پاسخگو می‌توانست حساسیت بر انگیز باشد و موجب عدم مشارکت دانشجو در تحقیق شود و یا پاسخ صریح ندهند به جای پرسیدن در مورد خود شخص، از شیوع آن در کل تمامی دانشجویان سوال شد. اکثر پرسش نامه‌ها به صورت دسته جمعی توزیع و جمع‌آوری گردید در نمره گذاری گزینه‌های نگرش سنجی با استفاده از مقیاس درجه ای لیکرت استفاده شد. اطلاعات به دست آمده توسط نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از میان ۱۶۰ دانشجوی مرد بررسی ۶۴٪ دختر و بقیه پسر بودند. بر اساس مقیاس لیکرت مورد قبول‌ترین روش تقلب در جریان نگذاشتن استاد هنگامی که به اشتباه در تصحیح ورقه به او نمره زیاد داده شده و مردود ترین شکل تقلب حضور فرد دیگری در سر جلسه امتحان می‌باشد. از نظر دانشجویان متداولترین روش تقلب نگاه کردن از روی دست دیگران و در معرض دید قرار دادن برگه‌ها و دریافت یا ارسال سوالات به صورت شفاهی و نادرترین روش تقلب حضور فرد دیگری در سر جلسه امتحان و استفاده از گوشی همراه می‌باشد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج این مطالعه لزوم توجه بیشتر به این امر مهم در دانشگاهها ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: ۰۲۸۶

بررسی تاثیر آموزش استاندارد سازی طراحی سوال به اعضاء هیات علمی گروه جراحی در ارتقای کیفیت امتحان ارتقاء سالیانه

نویسندگان: علیرضا کاظمینی، علی امینیان، ژامک خورگامی، عباس علی بخشی، عادل یزدانخواه، علی جعفریان، عباس ربانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: ارزشیابی بخش مهمی از فرآیند آموزش می‌باشد و لازم است بر پایه اصول صحیح و علمی، طراحی و اجرا شود. با برگزاری کارگاه استاندارد سازی طرح سوال می‌توان تا حدی به این هدف دست یافت. هدف از انجام این مطالعه بررسی کیفیت سوالات طرح شده در آزمون ارتقاء متعاقب شرکت در کارگاه آموزش طرح سوال می‌باشد.

روش مطالعه: در طی یک سال پیش از برگزاری آزمون ارتقاء سال ۱۳۸۷ پنج تن از اعضاء هیات علمی گروه جراحی در کارگاه های آموزش استاندارد سازی طرح سوال شرکت کردند. این گروه مسئولیت نظارت بر روند طرح سوال در آزمون ارتقاء سال ۱۳۸۷ را داشتند. در این مطالعه شاخصهای کیفی و تحلیلی سوالات آزمون ارتقاء سال ۱۳۸۷ گروه جراحی دانشگاه علوم پزشکی تهران با سال ۱۳۸۵ مقایسه گردیدند.

یافته‌ها: مقایسه آنالیز سوالات آزمون ارتقاء سال ۱۳۸۷ با آزمون سال ۱۳۸۵ نشان دهنده بهبود در شاخصهای کیفی سوالات (مانند تاکسونومی بالاتر، نگارش صحیح پایه سوال و گزینه ها، و تعداد کمتر سئوالات غلط و چندجوابی) می‌باشد. در آزمون ارتقاء سال ۱۳۸۷ میزان سوالات با قدرت افتراق بالا ۳۶٪، متوسط ۴۲٪، ضعیف ۱۷٪ و منفی ۵٪ بود. همچنین درصد سئوالات در سطح ارزیابی محفوظات و میانگین ضریب دشواری سوالات در حد مناسب سنجیده شد. اطلاعات استخراج شده از آنالیز سوالات آزمون نشان دهنده بهتر بودن اکثر شاخصهای فوق نسبت به میانگین سایر گروههای آموزشی در دانشگاه بوده است.

بحث و نتیجه گیری: بهبود شاخصهای مختلف سوالات امتحان ارتقاء سال ۱۳۸۷ نشان از تاثیر خوب و موثر کارگاههای آموزش استاندارد سازی طراحی سوال در میان اعضاء هیات علمی می‌باشد. پیشنهاد میشود روند آموزش در خصوص نحوه استاندارد سازی آزمون بطور مستمر در تمام گروهها ادامه داشته باشد.

کد مقاله: ۰۲۸۷

فراگیری لاپاروسکوپی به کمک جعبه آموزش (box trainer)
کم هزینه

نویسندگان: علی امینیان، رضا کریمیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: تنوع و پیچیدگی اعمال جراحی لاپاروسکوپی در تمام رشته های جراحی در حال افزایش است. فراگیری توانایی های انجام جراحی های لاپاروسکوپی نیاز به تمرین زیادی دارد. روش های مختلفی برای آموزش این تکنیک ها، پیش از انجام جراحی در اتاق عمل، به وجود آمده است که همگی مستلزم صرف هزینه بسیار و حضور در مراکز آموزشی مربوطه می باشد. هدف از این پروژه ساخت یک سیستم شبیه ساز آموزش لاپاروسکوپی با هزینه کم می باشد که به دستیاران جراحی جهت فراگیری تکنیک های لاپاروسکوپی کمک نماید.

روش مطالعه: جعبه ای فلزی به ابعاد ۵۰ سانتی متر به نحوی ساخته شد که در یکی از دیواره های آن شکافی جهت رویت درون جعبه ایجاد گردید. تصاویر بصورت غیر مستقیم با انعکاس در دو آینه (یکی با بزرگنمایی) به چشم می رسند تا حالت طبیعی لاپاروسکوپی تقلید گردد. این جعبه فاقد دوربین بوده و قابل حمل می باشد. دستیاران جراحی با توانایی های مختلف به تمرین با این وسیله پرداختند.

یافته ها: تمرین های مقدماتی مانند جابجا کردن حلقه ها از روی ستونها، بریدن نخ با فواصل مشخص، بریدن تصویر روی کاغذ، منتقل کردن تکه ها از ظروف مجاور، و تمرین های پیشرفته مانند سوچور کردن دستکش پاره، گره زدن، و آناستوموز روده قابل انجام بوده است. تمامی دستیاران از تجربه تمرین با این وسیله راضی بودند. با این تمرین ها مهارت های استفاده از وسایل، بکار گیری دو دست و درک تصویر دو بعدی در اعمال جراحی واقعی افزایش می یابد.

بحث و نتیجه گیری: جعبه آموزش لاپاروسکوپی با صرف هزینه کم به فراگیری تکنیک های مختلف کمک می کند. این سیستم شبیه ساز می تواند جایگزین مدل های پیچیده مشابه گردد. هر فراگیر علاقه مندی می تواند آن را برای خود تهیه نماید.

کد مقاله: ۰۲۸۸

ارزشیابی کیفیت برنامه های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران بر اساس نظر سنجی از دانش آموختگان (یک مطالعه بر اساس مدیریت توسعه آموزشی)

نویسندگان: فرشته فرزین پور، امیرحسین امامی، علی اکبر اکبری ساری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تهران

مقدمه: ارزشیابی کیفیت برنامه های آموزشی در دوره های علوم پایه و بالینی از وظایف اصلی دانشگاه های علوم پزشکی در ایران است و میزان توانمندی های شغلی و کارآیی دانش آموختگان رشته های علوم پزشکی برای عرضه خدمات بهداشتی درمانی به منظور تامین و ارتقای سطح سلامت افراد و جامعه بستگی به میزان تحقق اهداف برنامه های آموزشی دارد. هدف از ارزشیابی کیفیت برنامه های آموزشی در دانشگاه علوم پزشکی تهران جمع آوری اطلاعات از دانش آموخته گان درباره کیفیت درونداها (In put)، کیفیت فرآیند (Process)، کیفیت برونداها (Out put) و کیفیت پیامدها (Out come) به منظور قضاوت درباره برنامه های آموزشی، بهداشتی درمانی، برای تصمیم گیری جهت برنامه ریزی های آینده می باشد.

روش مطالعه: جامعه آماری پژوهش ۳۵۰ نفر از دانش آموخته گان دانشگاه علوم پزشکی تهران می باشند که بر اساس نمونه گیری تصادفی که از هفت دانشکده انتخاب شدند. این مطالعه مقطعی (cross sectional) و از نوع توصیفی-تحلیلی است. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته می باشد اعتبار پرسشنامه از نظر روایی (Validity) و پایایی (Reliability) تعیین و آلفای کرونباخ ($R=0/85$) به دست آمد تمام اطلاعات آماری با استفاده از نرم افزار (SPSS) و به کارگیری روش های آماری توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۶۲/۹٪ از جامعه مورد بررسی از دانشگاه خود راضی هستند و ۷۴/۹٪ از دانش آموختگان اظهار نمودند که مایل به ادامه تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی تهران می باشند. بر اساس آزمون X^2 نظرات دانش آموختگان در رابطه با جنسیت آنان تحلیل شد. نتایج نشان داد بین جنسیت و رضایتمندی دانش آموخته گان در رابطه با کیفیت آموزش، عملکرد مدیریت آموزشی و وسایل رفاهی رابطه آماری معنی داری وجود دارد ($P<0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج فوق نشان داد که ارزشیابی کیفیت برنامه‌های آموزشی دانشگاه از نقطه نظرات دانش‌آموختگان نه تنها در ایران بلکه در سطح بین‌المللی بسیار با ارزش می‌باشد.

کد مقاله: ۰۲۸۹

بررسی وضعیت آموزشی کارکنان حوزه معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: محمدرضا دهقانی، مرضیه ده بزرگیان، زهرا کریمیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: دانشگاه علوم پزشکی شیراز به عنوان یکی از دانشگاه‌های مادر کشور، با داشتن صدها نیروی انسانی شاغل متخصص در سطوح مختلف تحصیلی و شغلی، که اکثرا به عنوان دستیاران آموزشی اعضای هیأت علمی دانشگاه به فعالیت می‌پردازند توجه مسئولان را به این نکته معطوف می‌دارد که جهت آموزش و ارتقاء توانمندیها و رفع نیازهای شغلی و آموزشی آنها تدابیری اندیشیده شود. بدین منظور در قالب یک کار پژوهشی به بررسی وضعیت آموزشی کارکنان حوزه معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شیراز پرداخته شده است.

روش مطالعه: در این مطالعه که به صورت توصیفی انجام شد ابتدا پرسشنامه نظرسنجی تهیه گردید. که پس از تایید روایی توسط صاحب‌نظران و پایایی به روش test-retest، در بین کارکنان حوزه معاونت آموزشی که به نحوی دست‌اندرکار مسائل آموزشی بودند توزیع گردید. اطلاعات جمع‌آوری شده که شامل مشخصات فردی و کسب اطلاعاتی نظیر عادلانه بودن شرکت در دوره‌های آموزشی، کافی بودن آموزشها، ایجاد انگیزه کافی جهت آموزش، نقش آموزش در تغییر نگرش، عملکرد و دانش افراد و نحوه ارزشیابی برنامه‌های آموزشی و... بودند، توسط برنامه نرم‌افزاری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: به طور کلی از بین ۵۴ نفر از کارکنان حوزه معاونت آموزشی که مورد بررسی قرار گرفتند مردان ۱۳ نفر (۲۴/۱٪) و زنان ۴۱ نفر (۷۵/۹٪) که جوانترین افراد ۲۱ ساله و حداکثر سن آنها ۵۰ سال با میانگین سنی $34/6 \pm 7/7$ سال قرار داشتند سابقه کار پرسنل با حداقل ۲ سال تا حداکثر ۲۶ سال بود که میانگین سابقه کار $10/5 \pm 6/75$ سال بدست آمد سطح تحصیلات افراد از دیپلم تا دکترا قرار داشت که ۴۴/۴٪ افراد دیپلم، ۵۵/۶٪ آنان را فوق دیپلم تا دکترا تشکیل می‌دادند که در صد افراد لیسانس ۳۳/۳٪ بود. طبق نتایج حاصله: ۶۶/۷٪ افراد معتقد بودند که امکان استفاده

عادلانه از برنامه‌های آموزشی دانشگاه برای آنها وجود ندارد. ۲۹/۶٪ افراد اعتقاد داشتند که تا کنون آموزشهای صورت گرفته در جهت رفع نیازهای شغلی شان موثر بوده است. ۱۱/۱٪ معتقد بودند که امکانات و انگیزه کافی جهت آموزش آنان مهیا شده است. ۷۴/۱٪ افراد معتقد بودند که آموزشهایی که تا کنون انجام شده در تغییر دانش و آگاهی آنان موثر بوده است. ۵۹/۳٪ افراد معتقد بودند که آموزشهایی که تا کنون انجام شده در تغییر بینش و نگرش آنان موثر بوده است. ۷۰/۳٪ معتقد بودند که انتظارات آنان از آموزشهای قبلی برطرف نشده یا فقط تا حدودی برطرف شده است.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های این پژوهش که درصد قابل توجهی از افراد دارای تحصیلات بالای دیپلم و میانگین سنی جوان می‌باشند باید جهت کارکنان امکانات و یا سیستمهای آموزشی دست‌یافتنی ایجاد کرد تا تعداد بیشتری از افراد امکان استفاده عادلانه از برنامه‌های آموزشی ضمن خدمت را داشته باشند و با توجه به نقش و موقعیت این افراد در کمک به ارتقاء کیفیت فعالیت اساتید دانشگاه، برنامه‌های آموزشی ارتباط بیشتری با نیازهای شغلی کارکنان داشته باشند و بتوانند انتظارات فردی و سازمانی را برآورده سازند. بویژه آنکه تقریباً اغلب افراد معتقد بودند که آموزشهایی را که تا کنون دریافت کرده‌اند در تغییر آگاهی و نگرش آنها موثر بوده است.

کد مقاله: ۰۲۹۰

نظر بیماران و داروسازان در مورد ارتباط بیمار و داروساز شهرستان ساری

نویسندگان: محمد خادم‌لو، میترا محمودی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مازندران

مقدمه: آموزش دارو سازان جهت ارتباط صحیح با مراجعین به داروخانه‌ها یکی از عوامل مهم در ارائه خدمات ارزنده این قشر از جامعه به هموعان خود محسوب می‌گردد. در این کار دیدگاه مراجعین به داروخانه‌ها و داروسازان راجع به موانع موجود در ارتباط بین داروساز و مراجعین در شهرستان ساری بررسی شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی مقطعی، تعداد ۵۲ نفر دارو ساز که در داروخانه‌های شهرستان ساری مشغول به فعالیت بودند و تعداد ۴۰۰ نفر از مراجعین به دارو خانه‌ها به طور تصادفی انتخاب شده‌اند اطلاعات از طریق پرسشنامه‌ای مشتمل بر دو قسمت، اطلاعات دموگرافیک و سوالات نگرشی گردآوری شد. سپس اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS آنالیز گردید.

"استقلال در کار، کسب اعتماد به نفس، محیط بدون استرس از حضور مربی، سرعت در کار، یادگیری نانوشته ها در کتاب، الگو گرفتن از تجربیات مفید" بیانگر جنبه های مثبت یادگیری از پرسنل و "بد رفتاری با بیمار، کوچک شمردن دانشجو، انتظارات حرفه ای از دانشجو، بی حوصله بودن نسبت به دانشجو" مویده جنبه های منفی یادگیری از پرسنل می شود.

بحث و نتیجه گیری: برای رسیدن به سطح مطلوبی از یادگیری دانشجو نیاز به حمایت و نظارت دارد. دانشجو بخشی از تمرین بالینی خود را در حضور پرسنل به انجام می رساند و یک ماما واقعی بودن را در این زمان تجربه می کند. ضروری است پرسنل شاغل در بیمارستان با شناخت جایگاه واقعی خود دانشجویان را در این امر یاری کنند. امید است بدین وسیله دانشجویان اکنون، همکاری شایسته برای آینده باشند.

کد مقاله: ۰۲۹۲

بررسی مقایسه فرآیند حل مسئله در دانشجویان عضو استعداد درخشان و دانشجویان غیر عضو دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

نویسندگان: فریده صفی خانی، کریم بیت سیاح، مهدی سیاح برگرد، مرجان عابدینی، الهام موسوی

آدرس: دانشگاه جندی شاپور اهواز

مقدمه: شناسایی دقیق و صحیح نخبگان در جامعه جامعه و برنامه ریزی جهت پرورش توانایی های آنها از سرمایه گذاری های فایده می باشد. این پژوهش سعی دارد افراد را از نظر یکی از مشخصه های نخبگی ارزیابی نماید، تا در جهت شناسایی و سرمایه گذاری به روی افراد برنامه ریزی های آموزشی ویژه غنی سازی طرح ریزی گردد.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه - تحلیلی است. روش نمونه گیری، نمونه گیری تصادفی خوشه ای و با حجم ۴۰ نفر می باشد. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه مشخصات فردی و فرآیند حل مسئله بود و با نرم افزار SPSS تحلیل و بصورت آمار توصیفی و استنباطی ارائه شد.

یافته ها: دانشجویان دفتر استعداد درخشان از نظر چگونگی فرآیند حل مسئله ۴۰/۳٪ به شکل مطلوب ۲۴/۳٪ متوسط و ۵/۴٪ نامطلوب عمل نموده اند، دانشجویان غیر عضو ۷۵/۷٪ مطلوب ۲۴/۳٪ متوسط و ۰٪ به شیوه نامطلوب در حل مشکل اقدام نموده اند. ارزیابی میزان بکارگیری شیوه های متفاوت در حل مسئله نشان داده است

یافته ها: ۵۵٪ بیماران شلوعی داروخانه و ۳۱/۳٪ آنها عدم ارتباط مستقیم داروساز با بیمار را به واسطه تحویل نسخه توسط نسخه پیچ داروخانه، علت عدم ارتباط صحیح علمی با داروسازان می دانستند. عوامل فردی از قبیل اینکه فرد فکر میکند که ممکن است سوال او بی جا باشد از دیگر علل عدم ارتباط صحیح بین دارو سازان و مراجعه کنندگان به داروخانه ها است (۲۶/۳٪ مراجعه کنندگان). عوامل فیزیکی موجود در داروخانه ها از قبیل شلوعی داروخانه ها و نبودن فضای فیزیکی مناسب جهت سوال علمی بیمار از داروساز را نیز می توان از دیگر علل این عدم ارتباط دانست. اما به نظر داروسازان عدم اطلاع مراجعین از وظایف داروساز ۶۱/۵٪ را مهمترین عامل عدم ارتباط صحیح می دانستند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج آماری بدست آمده در طی این مطالعه، آموزش مهارت های ارتباطی به دانشجویان رشته های داروسازی بصورت یکی از دروس رسمی و مجزا ضروری به نظر می رسد.

کد مقاله: ۰۲۹۱

یادگیری از پرسنل: تجربیات دانشجویان مامایی در عرصه

نویسندگان: زهرا محمدی، لیلا جویباری، اکرم ثناگو

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: از محیط کار بالینی به عنوان اثر گذارترین بافت آموزشی برای کسب مهارت ها و دانش مامایی یاد می شود. نقش پرسنل بیمارستان به عنوان مثال ماماها شاغل در زایشگاه در زمان کار آموزی دانشجویان مامایی یک نقش ارزشمند است. هدف از این مقاله بررسی نقش پرسنل در امر آموزش در طی کار بالینی از دیدگاه دانشجویان مامایی می باشد.

روش مطالعه: در این پژوهش کیفی با ۱۷ دانشجوی مامایی ترم هشت دانشگاه علوم پزشکی گلستان (۱۳۸۷) که در محیط بالینی برای کارآموزی حضور داشته اند، مصاحبه های نیمه ساختار به عمل آمد. کلیه مصاحبه ها ضبط و کلمه به کلمه دست نویس و مطابق روش "تحلیل محتوا" آنالیز شدند.

یافته ها: تجربیات دانشجویان در عرصه مامایی و نقش پرسنل در یادگیری آنها نشان می دهد که دانشجویان با جدا شدن از مربی و بودن با پرسنل گامی به سوی استقلال در کار و لمس دنیای واقعی بر می دارند و در بودن با پرسنل یادگیری هایی را تجربه می نمایند که در کتاب و بودن با مربی آن را درک نمی کنند. داشتن این تجربیات می تواند هم مفید و هم مضر باشد. مضامینی از قبیل

۶۶/۶٪ از ذیعنفعان مرد و ۳۳/۴٪ زن بودند. بیشترین تعداد ۵۲/۳٪ از اساتید، استادیار، ۴۱٪ مربی، و ۱/۱٪ دانشیار بودند. ۶۷٪ در دانشکده پزشکی، ۲۱/۴٪ در دانشکده پرستاری و مامائی و ۱۱/۶٪ در دانشکده بهداشت و پیراپزشکی مشغول بکار بودند. ۲۳/۳٪ دانشجویان در دانشکده پزشکی، ۳۶/۶٪ در دانشکده پرستاری و مامائی و ۴۰/۱٪ در دانشکده‌های بهداشت و پیراپزشکی مشغول به تحصیل بودند. ۴۲/۴٪ کلیه شرکت کنندگان در پژوهش استفاده از نظر دانشجویان در ارزیابی هیأت علمی را کاملاً مناسب می‌دانستند. از نظر کلیه شرکت کنندگان در پژوهش، تسلط کافی بر موضوع درس، حضور بموقع در کلاس، برنامه ریزی جهت استفاده از تمام وقت کلاس، و بکارگیری مثالهای کاربردی حین درس بهترین جملات پرسشنامه بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: اغلب اساتید و دانشجویان نظر سنجی از دانشجو در ارزشیابی استاد را مناسب میدانستند و الویت های ارزشیابی در ۹۰٪ موارد در تمامی گروهها یکسان بود. اما برخی از اساتید نگرش منفی نسبت به این نوع ارزشیابی دارند که بهتر است در جهت رفع آن اقدام گردد. تا فرآیند ارزشیابی مخدوش نگردد.

کد مقاله: ۰۲۹۴

ارزیابی طرح دوره ارائه شده دروس علوم پایه دانشکده پزشکی شهر کرد از دیدگاه دانشجویان

نویسندگان: فروزان گنجی، علی مومنی، اسداله امینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد

مقدمه: هیچ کاری بدون برنامه ریزی فعالیتی کامل نخواهد بود. استفاده از یک برنامه ریزی استاندارد درسی و با اصول صحیح علمی، از دوباره کاری میکاهد، تعجیل و تاخیر را از بین میبرد، نظم منطقی ایجاد میکند، لحظه ها را زنده میکند و دانشجویان را از پیشرفت آگاه میکند، چگونه آموزش دادن و چگونه یاد گرفتن را می آموزد. به منظور تعیین کیفیت طرح دوره ارائه شده دروس علوم پایه دانشکده پزشکی شهر کرد در سال ۸۷ این مطالعه انجام شد

روش مطالعه: در یک مطالعه کیفی به روش مصاحبه عمیق از دانشجویانی که دارای وجه خوب بوده و صداقت ایشان محرز بود با استفاده از یک پرسشنامه نیمه ساختاری در خصوص طرح دوره ارائه شده دروس علوم پایه پرسش شد.

یافته‌ها: اکثریت دانشجویان به تاثیر ارائه طرح دوره بر افزایش کیفیت فرایند یادگیری موافق بودند. اما عدم تطابق کامل فعالیتهای استاد با طرح دوره را عامل ایجاد اضطراب و اختلال در فعالیتهای

که در مرحله Helplessness، دانشجویان (عضو دفتر ۷۸/۳٪ مطلوب، غیر عضو ۷۵/۶٪) در مرحله Problems control (عضو ۶۲/۱٪ مطلوب، غیر عضو ۶۲/۱٪ مطلوب) Creativity (عضو ۸۱/۱٪ مطلوب، غیر عضو ۹۷/۳٪ مطلوب) Problem- confidence (عضو ۶۲/۱٪ مطلوب، غیر عضو ۶۶/۷٪ مطلوب) Solving avoidance (عضو ۴۰/۵٪ مطلوب، غیر عضو ۱۸/۹٪ مطلوب) Approach (عضو ۸۹/۶٪ مطلوب، غیر عضو ۱۰۰٪ مطلوب) عمل نموده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری: یکی از مشخصه های شناسائی افراد تیز هوش خلاقیت و نوآوری در حل مسائل و نیز سازگاری و انعطاف پذیری بیشتر می‌باشد تفاوت این ویژگیها در اعضا با گروه عادی می‌تواند آغازی جهت پژوهش های بیشتر در جهت چگونگی شناسائی این گروه از افراد نخبه در جامعه گردد.

کد مقاله: ۰۲۹۳

بررسی دیدگاههای اعضاء هیأت علمی، دانشجویان و ذیعنفعان دانشگاه علوم پزشکی لرستان در مورد فرم الف) کیفیت تدریس نظری

نویسندگان: شهین رئوفی، علی شیخیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مقدمه: مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی بوده و در جامعه مورد مطالعه را کلیه اساتید، سه نفر ذیعنفع و ۳۴۰ نفر دانشجو تشکیل می دادند، ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای مشتمل بر دو بخش بود. بخش اول شامل اطلاعات فردی شرکت کنندگان و بخش دوم شامل ۲۲ سوال جهت بررسی کیفیت تدریس دروس نظری بود که در پنج درجه از بی نظر تا کاملاً مناسب تقسیم بندی گردید. یافته‌ها توسط نرم افزار SPSS و با کمک آمار توصیفی تحلیل شد.

روش مطالعه: مطالعه از نوع توصیفی-مقطعی بوده و در جامعه مورد مطالعه را کلیه اساتید، سه نفر ذیعنفع و ۳۴۰ نفر دانشجو تشکیل می دادند، ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای مشتمل بر دو بخش بود. بخش اول شامل اطلاعات فردی شرکت کنندگان و بخش دوم شامل ۲۲ سوال جهت بررسی کیفیت تدریس دروس نظری بود که در پنج درجه از بی نظر تا کاملاً مناسب تقسیم بندی گردید. داده‌ها توسط نرم افزار SPSS و با کمک آمار توصیفی تحلیل گردید.

یافته‌ها: تعداد ۹۶ نفر از اساتید، سه نفر ذیعنفع و ۳۴۰ نفر دانشجو در پژوهش شرکت کردند. ۶۱/۱٪ از اعضاء هیأت علمی مرد و ۳۸/۹٪ زن بودند. در بین دانشجویان ۲۹/۲٪ مرد و ۷۰/۸٪ زن ف

روند رو به رشدی را داشت. بین روند تحصیلی دانشجویان با، محل سکونت (خوابگاه، غیر خوابگاه) و دوره تحصیلی (شبانه، روزانه) ارتباط آماری معناداری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اینکه سال ۱۳۷۹ دومین سال تاسیس دانشکده بهداشت بوده و با کمبود هیأت علمی و فضای آموزشی مواجه بوده است و در سالهای بعد، این مشکلات تا حدود زیادی بر طرف شده‌اند. بنظر میرسد توجه به مسائلی از قبیل تکمیل کادر هیأت علمی دانشکده، ایجاد فضای فیزیکی مناسب و استفاده از مریبان با تجربه، موجب روند رو به رشد وضعیت تحصیلی دانشجویان خواهد شد.

کد مقاله: ۰۲۹۶

بررسی استفاده از ژورنالهای الکترونیکی توسط اساتید در دانشگاه علوم پزشکی کرمان از سال ۲۰۰۴-۲۰۰۷

نویسندگان: رقیه ارشادسرابی، سکینه تهرانی، لیلا نامدار

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: استفاده از منابع الکترونیکی در علوم پزشکی به سرعت در حال افزایش است. برای استفاده از ژورنالهای الکترونیکی مزایای فراوانی برشمرده شده است. دسترسی به اطلاعات روزآمد، امکان دسترسی به تعداد زیادی نشریه بدون نیاز به فضای اضافه و از جمله مهمترین موارد برای کتابخانه‌ها صرفه جویی در هزینه‌ها می‌باشد. این مطالعه به منظور تعیین چگونگی استفاده از منابع الکترونیکی خریداری شده در دانشگاه علوم پزشکی کرمان توسط اساتید دارای امتیاز اتصال به سرور دانشگاه انجام به هدف توسعه استفاده از منابع و افزایش بهره‌وری انجام گردید.

روش مطالعه: گزارشات اتصال به سرور پایگاههای ارائه کننده ژورنالهای الکترونیکی از کارگزاران دانشیار و رزنت (rose net)، فراهم کننده منابع الکترونیکی - درخواست و توسط پست الکترونیکی در محیط اکسل دریافت و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. پرسشنامه‌ای نیز تهیه و بطور تصادف بین ۸۹ نفر از اساتید در مرکز اطلاع‌رسانی دانشگاه نیز توزیع گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان دهنده افزایش ۵۷٪ استفاده از منابع از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۷ می‌باشد. مقایسه استفاده از مجموعه‌های Ovid، Science direct و Blackwell، استفاده مجموعه Science direct و Blackwell را به طور قابل ملاحظه‌ای در سطح بالاتری از مجموعه Ovid نشان می‌دهد. بیشترین مجموعه مورد استفاده از طرف کاربران نیز science direct عنوان گردیده بود.

یادگیری میدانستند. بطوریکه در نیمی از موارد زمان تشکیل جلسات با زمان مطرح شده در طرح دوره هماهنگی نداشته است. در اکثریت موارد زمان امتحان میان ترم در طرح دوره اشاره نشده است و در بین موارد اشاره شده نیز زمان امتحان میان ترم تغییر کرده است. منابع ارائه شده در طرح دوره در اکثریت موارد جهت ارزشیابی دانشجویان و طراحی آزمون‌ها مورد استفاده قرار گرفته بود. در نیمی از موارد انتظارات استاد از دانشجو در جلسات تدریس مبهم بوده است. در موارد کمی که درس بین اساتید مختلفی مشترک بوده است به زمان رویتیشن و تغییر استاد اشاره نشده است.

بحث و نتیجه گیری: اهمیت نوشتن طرح دوره و اجرای دقیق آن و عواقب اشکالات طرح دوره توسط مرکز توسعه آموزش پزشکی دانشکده بطور مستمر گوشزد گردد.

کد مقاله: ۰۲۹۵

روند تحصیلی فارغ التحصیلان بهداشت خانواده دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

نویسندگان: صدیقه عابدینی، سمیره عابدینی، تیمور آقاملائی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مقدمه: یکی از روشهای قابل توجه در ارزیابی نظام آموزشی دانشگاه‌ها بررسی روند تحصیلی فارغ التحصیلان رشته‌های مختلف در دوران تحصیل می‌باشد که این بررسی به روند رشد آموزشی کمک می‌کند. مطالعه حاضر با هدف تعیین روند تحصیلی دانشجویان بهداشت خانواده دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-تحلیلی به روش مقطعی و به صورت سرشماری بر روی تمامی ۱۴۰ نفر دانشجوی فارغ التحصیل کاردانی رشته بهداشت خانواده ورودی سال‌های شامل ۸۲-۷۹) در دو دوره شبانه و روزانه انجام شد. اطلاعات لازم از بایگانی آموزشی دانشکده بهداشت گرد آوری شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری توصیفی (فراوانی، فراوانی نسبی و میانگین) و تحلیل واریانس یکطرفه استفاده شد و $p > 0.05$ سطح معناداری در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: از چهار دوره دانشجویان فارغ التحصیل مورد مطالعه، ۷۰ نفر فارغ التحصیل دوره شبانه و ۷۰ نفر فارغ التحصیل دوره روزانه بودند. میانگین معدل کل دروس از ورودی ۱۳۷۹ به بعد، همچنین میانگین معدل نمرات ترم‌ها در کلیه فارغ التحصیلان از ترم اول به بعد

بورسیه کننده، دانشگاه محل تحصیل و رشته و طول مدت تحصیل دانشجویان. اطلاعات مربوط به با دقت و حساسیت بالا و با هماهنگی نزدیک اداره بورس وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از پرونده‌های کاغذی و الکترونیکی دانشجویان استخراج گردید. هم‌زمان، با جستجوی اسامی دانشجویان در بانک‌های اطلاعاتی مهم در اینترنت سعی شد تعداد مقالات چاپ شده توسط ایشان در مجلات خارجی به عنوان مهمترین شاخص تولید علم مورد بررسی قرار گیرد.

یافته‌ها: از مجموع ۳۶۶ دانشجوی بورسیه بیشترین تعداد دانشجویان در کشورهای اروپایی ۶۹/۷٪ و در کشورهای حوزه استرالیا و اقیانوسیه ۱۲/۶٪ تحصیل کرده بودند. میانگین مدت تحصیل برای کل دانشجویان بورسیه ۴/۰۸ سال بود. این میانگین برای دانشجویان بورسیه در دوره‌های PhD ۴/۰۷±۰/۴۶ سال و برای دانشجویان رشته‌های تخصص بالینی ۵/۱۲±۰/۵۴ سال که اختلاف بین میانگین طول مدت تحصیل بین دو دوره از نظر آماری نیز معنی دار بود ($P < 0/001$). از مجموع ۳۶۶ نفر دانشجوی بورسیه ایرانی در خارج از کشور ۳۹/۶٪ (۱۴۵ نفر) به کشور بازنگشته‌اند مقایسه دانشجویان در زیرگروه‌های تحصیلی نشان داد که که بیشترین نرخ عدم بازگشت در زیرگروه‌های بیولوژی سلولی - مولکولی و ژنتیک با ۲۲/۱٪ و آمار اپیدمیولوژی و مدیریت سلامت با ۱۷/۲٪ است. توزیع فراوانی چاپ مقاله در قاره‌های مختلف محل تحصیل نشان داد که بیش ۶۷٪ افرادی که محل تحصیل آنها در امریکای شمالی و حوزه استرالیا و اقیانوسیه بوده است دو مقاله یا بیشتر به زبان انگلیسی به چاپ رسانیده بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: بیشترین بورسیه را دانشگاه‌های بزرگ کشور داشته‌اند که البته با اطلاعات موجود تحلیل دقیق اینکه آیا تناسب رعایت شده و آیا از عدالت نسبی برخوردار بوده است، کار دشواری است. ولی نکته قابل توجه آن است که متأسفانه نرخ عدم بازگشت در دانشگاه‌های بزرگ و همچنین اعزامی از وزارت بیشتر از متوسط است و این در حالی است که در تولید علم دانشجویان بورسیه توسط دانشگاه‌های تپ سه موفق بوده‌اند. پر واضح است که برای تحلیل عمیق‌تر این نتایج، باید مطالعه مستند و با تکیه بر اطلاعات عینی صورت پذیرد و شرایط افراد اعزام شده با شرایط دانشگاه‌های مبدأ آنها مقایسه گردد.

بحث و نتیجه‌گیری: فرضیاتی مانند راحتی استفاده از سایت Science direct، ارتباط بیشتر مدارک بازیافتی از سایت در جوابگویی به کاربران، امکان دسترسی به مقالات بین‌رشته‌ای از پایگاه مذکور و پایگاه Blackwell می‌تواند دلایل بالاتر بودن راجع به این مجموعه‌های الکترونیکی باشد که نیاز به بررسی بیشتر را ایجاب می‌کند.

کد مقاله: ۰۲۹۷

نیم‌نگاهی به وضعیت تحصیلی دانشجویان اعزامی به خارج از کشور در رشته‌های علوم پزشکی در سالهای اخیر

نویسندگان: علی اکبر حقدوست، محمودرضا دهقانی، سیدامین آیت‌اللهی موسوی، یاسمین نفیسی، شیما وزیری‌نسب، پردیس ساسانی، اعظم بذرافشان، علی پورخاندانی، الهام پورخاندانی، راحله زارع‌شاهی، الهام طالبیان، بهنام صادقی، اعظم شمس‌الدینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مقدمه: اعزام دانشجو به خارج برای ادامه تحصیل اهمیت فراوان دارد، به شکلی که حتی کشورهای پیشرفته جهان نیز از این امر مهم بی‌نیاز نیستند، این در حالی است که هنوز در کشورهای در حال توسعه توجه کافی و مدیریت مناسبی برای بهره‌مندی از مزایای بورسیه دانشجویان به خارج از کشور وجود ندارد. با توجه به ضرورت بیان شده، می‌بایست در خصوص اعزام دانشجو به خارج دقت و حساسیت بیشتری در سیستم برنامه‌ریزی کشور وجود داشته باشد تا با توجه به هزینه‌های انجام شده، حداکثر بازده بدست آید. طبیعی است که شناخت آفات این فرآیند مانند عدم بازگشت دانشجویان به کشور، طولانی شدن مدت تحصیل و یا اقامت در خارج از کشور و همچنین ناموفق بودن دانشجویان در رشته تخصصی باید به دقت مورد تحلیل و تفسیر قرار گیرد و راهکارهای مناسب برای به حداقل رساندن این پیامدها اخذ شود.

روش مطالعه: مستندات ثبت شده همیشه یکی از مهمترین منابع اطلاعاتی است که در صورت تحلیل دقیق می‌تواند نتایج بسیار ارزشمندی را ارائه نمایند. معیار ورود به مطالعه سال اعزامی دانشجویان بود و در انتها ۳۶۸ دانشجویی که در فاصله زمانی بین ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۲ از کشور خارج شده بودند وارد مطالعه شدند. اطلاعاتی که به نظر رسید می‌تواند کمک‌کننده باشند عبارت بودند از مشخصات فردی دانشجو در زمان خروج از کشور، دانشگاه

کد مقاله: ۰۲۹۸

بررسی دیدگاه دانشجویان پزشکی راجع به تدریس درس ایمنولوژی به روش حل مسئله (PBL)

نویسندگان: محسن ناصری، سعید کلباسی، محمدرضا حاجی آبادی، حوریه طاهری

آدرس: -

مقدمه: در سیستم‌های سنتی آموزش پزشکی کشور بیشترین انرژی دانشجو صرف بخاطر سپردن حجم زیادی از اطلاعات علوم پایه بالینی می‌شود بدون اینکه تمامی این اطلاعات با اهدافی که در برنامه کاری وی در آینده تطبیق داشته باشد. یکی از روش‌های نوین تدریس که اساساً دانشجوی محور بوده و یادگیری فعال و خلاق و متفکرانه را تشویق می‌کند روش یادگیری بر مبنای حل مسئله (PBL) است. این مطالعه به منظور بررسی دیدگاه دانشجویان علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند راجع به تدریس درس ایمنولوژی به روش PBL انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه تجربی روی ۴۵ نفر از دانشجویان ترم ۴ پزشکی که واحد درسی ایمنولوژی به ارزش ۳ واحد تئوری و یک واحد عملی انتخاب کرده بودند و به روش سرشماری انجام شد. ابتدا گروه‌های ۷ نفری از دانشجویان تشکیل و از بین افراد همان گروه یک نفر استاد راهنما و یک نفر سخنران به انتخاب اعضا همان گروه تعیین گردید. سپس بخشی از درس ایمنولوژی (۳ مبحث از اختلالات ایمنی) به روش PBL تدریس و جهت بررسی دیدگاه دانشجویان، پرسشنامه ساختاری خودساخته شامل ۲ بخش سوالات دموگرافیک و بررسی کیفیت آموزش ایمنولوژی به روش حل مسئله؛ در سه حیطه حس مشارکت، علاقه‌مندی به مطالعه بیشتر، مدیریت و توانایی تدریس استاد با این روش، تهیه؛ که پس از تأیید اعتبار و روایی آن توسط تعدادی از اعضاء هیأت علمی دانشگاه، بکار گرفته شد. اطلاعات پس از جمع‌آوری با استفاده از نرم‌افزار SPSS آزمون آماری توصیفی تحلیلی T-test در سطح $\alpha=0/05$ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین سنی دانشجویان مورد مطالعه ۲۱ سال، میانگین معدل آنها ۱۶/۶ و ۲۹ نفر (۸۲/۹٪) دختر بودند. از نظر میزان رضایتمندی دانشجویان از شرکت در بحث گروهی (Small groups) و تعامل با یکدیگر ۱۹ نفر (۵۴٪) کاملاً موافق ۱۴ نفر (۴۰٪) موافق و تنها ۲ نفر (۵/۷٪) مخالف بودند. از دیدگاه دانشجویان مدیریت و کیفیت تدریس استاد ۴۲/۹٪ در حد عالی ۲۵/۷٪ در حد خوب ۲۸/۶٪ متوسط و ۲/۹٪ ضعیف ارزیابی کردند. همچنین تدریس PBL از نظر ۷۴/۲٪ باعث افزایش قابل ملاحظه آنها از مرکز اطلاع‌رسانی و اینترنت دانشگاه گردید. از

نظر دانشجویان حضور هر دو جنس دختر و پسر در داخل یک گروه ۲۲/۹٪ کاملاً موافق و ۱۷/۱٪ موافق و ۴۲/۹٪ نیز مخالف بودند. همچنین ۴۸٪ از دانشجویان مخالف انتخاب یک دختر بعنوان استاد راهنما بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج حاصله از این مطالعه نشان داد که از دیدگاه دانشجویان پزشکی تدریس دروس علوم پایه از جمله ایمنولوژی به روش PBL مفید و اثربخش بوده و به نظر ۶۸/۵٪ آنها باعث افزایش اعتماد بنفس ایشان در یادگیری دروس با حجم زیاد شده است. بنابراین تدریس حداقل بخشی از هر درس به کمک روش‌های نوین مانند PBL برای فهم و یادگیری عمیق‌تر دانشجویان توصیه و تاکید می‌گردد.

کد مقاله: ۰۲۹۹

رویکرد پزشکی مبتنی بر شواهد و دانش و کاربرد آن در اعضای هیأت علمی بالینی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

درسال ۱۳۸۷

نویسندگان: افسانه یخ‌فروشها، رامین سرچمی، پرویز فلاح‌عابد، نوید محمدی، رفعت محبی‌فر، مسعود شریفی

آدرس: -

مقدمه: پزشکی مبتنی بر شواهد (Evidence Based Medicine (EBM)، عبارت از استفاده موشکافانه، مدبرانه و صریح از بهترین شواهد جاری در تصمیم‌گیری در مورد بیماری خاص است. پزشکان برای استفاده بهینه از EBM نیاز به شناسایی محیط‌های خاص اطلاعاتی، آگاهی از شیوه‌های صحیح جستجو و ارزیابی منتقدانه اطلاعات دارند. هدف از این مطالعه تعیین میزان آگاهی و استفاده هیأت علمی بالینی از EBM و دانش مرتبط با آن است.

روش مطالعه: این بررسی یک مطالعه مقطعی است که نمونه آن ۵۵ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۸۷ می‌باشند. در ابتدا پرسشنامه‌ای که روایی محتوای آن به وسیله صاحب‌نظران و پایایی ثبات درونی آن در یک مطالعه اولیه مورد تأیید قرار گرفت ($r=0/9$) میان اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین توزیع و پس از تکمیل، داده‌ها جمع‌آوری گردید و در نرم‌افزار SPSS وارد و بر اساس آمار توصیفی تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج بررسی نشان داد که بیشتر اعضای هیأت علمی شرکت کننده، مذکر (۶۱/۸٪) و از نظر مرتبه علمی استادیار (۸۹/۱٪) و در گروه سنی ۵۰-۴۱ ساله (۵۰/۹٪) بودند. ۳۰/۹٪ پاسخ‌دهندگان شناختی از EBM نداشتند. ۶۹/۱٪ مستقیماً اظهار آشنایی با EBM نمودند و تنها ۴۰ درصد از اعضای هیأت علمی از

تبریز انجام گرفت. در این مطالعه ۳ نفر از دستیاران داوطلب گروه آموزشی چشم پزشکی در یک کارگاه آموزشی توسط مدرسان EBM، با روش‌های استاندارد تدریس آشنا شده و به بحث پرداختند. دستیاران در جلسات ۹۰ دقیقه‌ای بر اساس این روش‌ها به تدریس پرداختند و آموزش خود را با معرفی و بررسی یک مورد بالینی و سناریوی آن آغاز کرده و در طول تدریس توجه به آخرین مستندات معتبر علمی، آموزش و نیز پرسش و پاسخ بحث را به پیش بردند. در پایان جلسات با استفاده از پرسشنامه و مصاحبه نظرات دانشجویان جمع‌آوری شد. در طول جلسات یک کارشناس آموزش پزشکی بی‌طرف به ارزیابی جلسات می‌پرداخت.

یافته‌ها: از بین ۲۴ نفر دانشجوی شرکت‌کننده در جلسات متعدد دستیاران بالینی آموزش دیده، تمامی آنها (۱۰۰٪) از این شیوه تدریس راضی بودند و همچنین تمامی آنها (۱۰۰٪) علاقه‌مند بودند که مابقی کلاسها توسط دستیاران و به این روش تدریس شود. تمامی دانشجویان (۱۰۰٪) مایل بودند که به دوستان خود نیز توصیه کنند که در کلاسهایی که توسط دستیاران و با این روش تدریس می‌شود شرکت کنند. در مجموع اکثر دانشجویان (میانگین برابر با ۳/۲۵ براساس مقیاس لیکرت ۱ تا ۴) معتقد بودند که روش تدریس در این جلسات نسبت به هفته‌های پیش بهتر شده است. در پاسخ به علت علاقه‌مندی خود، دانشجویان روش متفاوت تدریس دستیاران نسبت به اساتید خود را مهمترین دلیل بیان کردند. آنها همچنین مطرح شدن مطالب به صورت ساده‌تر، قابل‌فهم‌تر و روزآمدتر را دومین دلیل خود بیان کردند.

بحث و نتیجه‌گیری: اگر چه تعداد شرکت‌کنندگان در این پژوهش محدود بود و نتایج آن قابل تعمیم به کل جامعه نیست اما بر اساس یافته‌های این پژوهش به نظر می‌رسد آموزش روشهای استاندارد تدریس و بویژه تدریس مبتنی بر شواهد در بهبود یادگیری دانشجویان پزشکی نقش مهمی بر عهده دارد. برنامه‌ریزی برای آموزش دستیاران و اساتید بر اساس این روشها می‌تواند تحولی اساسی در آموزش پزشکی ایفا کند.

کد مقاله: O۳۰۱

اصلاح فرم نظرخواهی آموزش بالینی مامایی و پرستاری از دیدگاه اساتید و دانشجویان رشته‌های مربوطه در دانشگاه علوم پزشکی بابل

نویسندگان: امراله مصطفی‌زاده، ایمان جهانیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

این روش در حیطه آموزشی خود استفاده کرده‌اند. ۵/۵۴٪ آموزشی درباره این رویکرد ندیده‌اند. با این حال ۲/۳۸٪ پاسخ‌دهندگان EBM را در تصمیم‌گیری بالینی خود به کار می‌برند و ۴/۳۶ اظهار کردند شواهد بازایی شده با بیماران آنها مطابقت داشته است. حدود ۶/۶۳٪ برای بازایی شواهد از pubmed، ۹/۳۰٪ از سایت‌های گوگل و یاهو و ۵/۵٪ از سایت‌های ویژه شواهد بالینی استفاده می‌نمودند. بیشتر آنها روش خاصی برای جستجو و ارزیابی شواهد نمی‌شناختند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج بررسی نشان داد اعضای هیات علمی شناخت نسبتاً خوبی از پزشکی مبتنی بر شواهد دارند و بسیاری از آنها عملاً از EBM در تصمیم‌گیری روزانه خود استفاده می‌کنند ولی از سایت‌های تخصصی پزشکی مبتنی بر شواهد و شیوه ارزیابی صحت و اعتبار اطلاعات شناخت کمی دارند. اعضای هیات علمی بالینی نیازمند آموزش جامع و صریح جستجو، بازایی، ارزیابی و استفاده از EBM هستند.

کد مقاله: O۳۰۰

بررسی تأثیر روش‌های تدریس مبتنی بر شواهد در تبدیل دستیاران بالینی به استادان توانمند برای بهبود آموزش دانشجویان پزشکی

نویسندگان: علی مصطفایی، سکینه حاج‌ابراهیمی، فاطمه صادقی غیاثی، لیلی نصرتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: دستیاران بالینی نقش مهم و اساسی در آموزش بالینی دانشجویان پزشکی ایفا می‌کنند. با توجه به اینکه بخشی از بار آموزشی دانشجویان پزشکی در مراکز آموزشی-درمانی، گزارش‌های صبحگاهی و کلاس‌های تئوری بر عهده دستیاران می‌باشد، توانمندسازی آنها در آموزش امری ضروری است. به نظر می‌رسد آموزش اصول تدریس و نیز آموزش بهره‌گیری از روش‌های تدریس «پزشکی مبتنی بر شواهد» به دستیاران، علاوه بر توانمندسازی آنها فضای یادگیری جدیدی را نیز برای دانشجویان فراهم می‌آورد. هدف این پژوهش ارزیابی میزان تأثیر آموزش روشهای استاندارد تدریس و نیز روشهای تدریس با متد EBM در قالب گروه‌های کوچک به دستیاران در میزان یادگیری دانشجویان پزشکی می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت پایلوت در گروه چشم پزشکی مرکز آموزشی-درمانی نیکوکاری دانشگاه علوم پزشکی

مقدمه: حساسیت امر آموزش و فرآیندهای آموزشی در دانشگاه‌ها، ضرورت ارزشیابی را که بهبود کیفیت آموزش و نهایتاً افزایش کارایی و اثربخشی سیستم آموزشی را بدنبال خواهد داشت، مورد تاکید قراردادده است. ارزشیابی موثرترین شیوه بهبود کیفیت آموزش بشمار می‌رود و باید تلاش شود تا نتایج ارزشیابی مدرسین به واقعیت نزدیکتر شود. در این پروژه برآن شدیم تا بر اساس نظرات اساتید و دانشجویان رشته‌های مامایی و پرستاری تغییراتی در فرم نظرخواهی آموزش بالینی این رشته‌ها جهت افزایش صحت ارزشیابی ایجاد نماییم.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی-مقطعی توسط مرکز مطالعات در سال ۸۴ انجام شده است. پرسشنامه‌ای حاوی ۲۱ سوال موجود در فرم بالینی مامایی و پرستاری، با متغیرهای "موافق، مخالف، عبارت پیشنهادی" تهیه و برای کلیه ۳۲ عضو هیأت علمی دانشگاه فرستاده شد که ۱۶ فرم به مرکز ارسال گردید. همچنین ۷۸ فرم توسط دانشجویان رشته‌های مذکور در مقاطع مختلف بصورت خودایفا تکمیل گردید. اطلاعات کدگذاری، وارد کامپیوتر شده و با نرم‌افزار SPSS آنالیز گردید. نتایج نظرسنجی در کمیته ارزشیابی و متعاقباً در شورای EDC مطرح و تغییرات لازمه داده شد.

یافته‌ها: با بررسی نظرات مشاهده شد که اکثریت با گزینه‌های طرح شده موافق بودند. بطور میانگین، اساتید در ۸۸/۹۸٪ و دانشجویان در ۷۲٪ موارد متغیر "موافق" و بترتیب در ۱۱/۰۱٪ و ۲۸٪ "مخالف" را انتخاب نمودند. با جمع‌بندی داده‌ها به تفکیک سوال و مرور پیشنهادات، نهایتاً ۸ سوال بازنویسی و ۲ سوال حذف شدند و ۲ سوال درهم ادغام گردیدند. ۹ مورد نیز بدون تغییر ماند.

بحث و نتیجه‌گیری: در دانشگاه ما سوالات فرم ارزشیابی اساتید همواره با ابهاماتی از سوی اساتید و دانشجویان مواجه بوده که طی این تحقیق درصدی از بین‌بردن اشکالات برآمدیم. پس از جرح و تعدیل‌های متنوع نهایتاً فرمی حاوی ۱۸ گزینه تصویب گردید. امید که با اصلاحات انجام‌شده و ارزشیابی دقیقتر و یافتن معایب موجود، شاهد افزایش کارایی و اثربخشی آموزش پزشکی باشیم.

کد مقاله: ۰۳۰۲

بررسی مقایسه‌ای نمرات آزمون ارتقاء و درون‌بخشی
دستیاران دانشکده پزشکی بابل بین سال‌های تحصیلی ۸۶-۸۳

نویسندگان: ایمان جهانیان، نوین نیک‌بخش

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بابل

مقدمه: آزمون ارتقاء ابزاری برای سنجش سطح دانش دستیاران می‌باشد. همچنین آزمون درون‌بخشی نیز ملاک ارزیابی توانمندی، عملکرد و مهارت دستیاران در بالین بیمار است. در سال‌های اخیر یکی از سیاست‌های وزارت بهداشت، پرداختن به فرایند تمرکززدایی در اجزای مختلف آموزش پزشکی بوده است که از جمله آنان باید به آزمون ارتقاء دستیاران اشارت نمود. هدف این پژوهش بررسی نتایج واگذاری آزمون ارتقاء به دانشگاه‌ها (از سال ۱۳۸۵) در دانشگاه علوم پزشکی بابل می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی که توسط مرکز مطالعات انجام شده نمرات ارتقاء و درون‌بخشی کلیه دستیاران دانشکده پزشکی بابل (که شامل ۵ رشته داخلی، زنان، اطفال، پاتولوژی و بیهوشی بودند) در ۴ دوره اخیر از سال ۱۳۸۳ الی ۱۳۸۶ تحت بررسی قرار گرفت. نمونه‌گیری به روش سرشماری با کل جامعه مورد مطالعه ۲۰۵ نفر بوده است که با استفاده از فرم جمع‌آوری داده‌ها اطلاعات استخراج، کدگذاری و وارد کامپیوتر شده، با نرم‌افزار SPSS آنالیز گردید.

یافته‌ها: میانگین نمره درون‌بخشی در سال‌های ۸۳ لغایت ۸۶ به ترتیب برابر $(127/05 \pm 19/30)$ ، $(130/77 \pm 7/57)$ ، $(116/76 \pm 37/82)$ ، $(103/60 \pm 48/73)$ بوده است. میانگین نمره ارتقاء در سال‌های ۸۳ لغایت ۸۶ به ترتیب برابر $(103/30 \pm 15/72)$ ، $(101/03 \pm 15/26)$ ، $(85/48 \pm 33/06)$ ، $(71/00 \pm 34/94)$ بوده است. نتایج آزمون‌های آماری نشان می‌دهد که بین نمرات ارتقاء و درون‌بخشی در هر سال همبستگی مثبت وجود دارد. (ضریب همبستگی پیرسون به ترتیب برابر ۰/۴۶، ۰/۵۰، ۰/۹۰، ۰/۹۶ بود).

بحث و نتیجه‌گیری: براساس یافته‌های این مطالعه، ماحصل واگذاری آزمون ارتقاء در دانشگاه علوم پزشکی بابل قابل‌قبول بوده است. ضمناً برنامه‌ریزی در راستای افزایش روایی و پایایی آزمون‌ها و نیز استفاده از روش‌های نوین ارزشیابی فراگیران باید ملحوظ گردد تا ارزیابی دقیق و واقعی‌تری از دانش و مهارت آنان بعمل آید. به علاوه برگزاری کارگاه‌های آموزشی مرتبط جهت اعضای محترم هیأت علمی و نیز دستیاران می‌بایست در اولویت قرار داده شود. همچنین پیشنهاد می‌گردد مطالعات مشابهی در سایر دانشگاه‌ها در دستور کار قرار گیرد.

کد مقاله: O۳۰۳

بررسی میزان رضایتمندی دستیاران رشته‌های تخصصی پزشکی از امتحانات ارتقاء سال ۱۳۸۷ در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نویسندگان: رضا پورمیرزا کلهری، فرح روشن پور، افشین الماسی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مقدمه: آزمون‌های ارتقاء یکی از مهمترین مراحل ارزشیابی دانشجویان مقاطع تخصص پزشکی است و ضروری است در برگزاری آزمون ضمن رعایت شرایط استاندارد یک آزمون پایا، به دیدگاه کاربران به عنوان ابزاری جهت بررسی کفایت خود آزمون، توجه داشت. این مطالعه مقدماتی با هدف بررسی میزان رضایتمندی دستیاران رشته‌های تخصصی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه از آزمون ارتقاء برگزار شده در سال ۱۳۸۷ صورت پذیرفته است.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی، جامعه و نمونه پژوهش، دستیاران رشته‌های تخصصی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه بودند که در دوازده رشته به ادامه تحصیل می‌پرداختند. تعداد دستیاران ۱۱۰ نفر بود که ۸۶ نفر در این مطالعه شرکت کردند. روش نمونه‌گیری به صورت سرشماری انجام گردید. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه میزان رضایتمندی دستیاران بود که دارای اطلاعات جمعیت‌شناسی و بررسی رضایتمندی است. رضایتمندی در سه مقوله قبل از برگزاری آزمون، محتوای آزمون و پس از برگزاری مورد تحقیق قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین سنی دستیاران $33/76 \pm 4/26$ سال و در طیف ۴۴ تا ۲۸ سال بود $4/8/48$ مرد و $4/6/5$ خانم بودند. $3/0/2$ در سال اول، $4/4/2$ در سال دوم، $1/6/3$ در سال سوم و $4/7/4$ در سال چهارم دستیاری مشغول به تحصیل بودند. ۲ نفر سابقه مردودی در آزمون‌های ارتقاء در ۴ سال گذشته را داشتند. بیشترین رشته‌های تحصیلی شرکت‌کننده در این پژوهش، رادیولوژی، آسیب‌شناسی و بیهوشی بودند. در زمینه آشنایی با طبقه‌بندی تاکسونومی سوالاتی از لحاظ دستیابی به اهداف آموزشی، $95/3$ افراد با این طبقه‌بندی آشنائی نداشتند، $97/7$ نیز با ضریب تمیز و ضریب دشواری سوالات آشنا نبودند. با توجه به نتایج، میزان رضایتمندی در سه سطح ضعیف، متوسط و خوب طبقه‌بندی گردید که میزان رضایتمندی در $29/1$ ضعیف، 64 متوسط و 7 خوب ارزیابی گردید میزان رضایتمندی ارتباط معنی‌داری با سال تحصیلی نداشت. ولی میزان رضایتمندی در گروه‌های مختلف آموزشی، تفاوت معنی‌داری با هم داشت ($P = 0/002$, $F = 3/73$, ANOVA)

آزمون Tukey نشان داد که بیشترین رضایتمندی به ترتیب در گروه‌های آموزشی رادیولوژی، بیهوشی، جراحی، زنان و رادیولوژی وجود دارد. بیشترین درصد رضایتمندی از موضوعات بررسی شده شامل: اطلاع‌رسانی در خصوص برگزاری آزمون، اطلاع‌رسانی راجع به منابع مورد استفاده و عملکرد کمیته ارتقاء بود و کمترین میزان رضایتمندی مربوط به خود آزمون بعنوان روشی مناسب جهت ارزیابی، تقسیم‌بندی نمرات در ارزیابی درونی و آزمون کتبی و شناور سازی حد نصاب قبولی بود.

بحث و نتیجه‌گیری: با استفاده از نتایج این مطالعه می‌توان پیشنهادات زیر را جهت برگزاری هر چه بهتر آزمون‌های ارتقاء ارائه داد: ۱- از روشهای ارزشیابی دیگری جهت محاسبه حد نصاب قبولی دانشجویان استفاده کرد. ۲- گذراندن دوره‌های بازآموزی جهت اساتید طراح سوال، در خصوص تاکسونومی و ضرائب دشواری و تمیز سوالات و انتقال این معلومات به دانشجویان مقطع دستیاری می‌تواند در افزایش رضایت آنها موثر باشد. ۳- این مطالعه با دقت بیشتر و منسجم تر با استفاده از نظرات دستیاران تمامی رشته‌ها در سطح استان و حتی کشور می‌تواند ابزاری مناسب جهت بررسی آزمون ارتقاء باشد. ۴- قدردانی از گروه‌های آموزشی فعال به منظور افزایش انگیزه آموزشی

کد مقاله: O۳۰۴

بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی در مورد علل تمایل آنها نسبت به مطالعه جزوات درسی به جای کتب مرجع

نویسندگان: علی قضاوی، محمد رفیعی، قاسم مسیبه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: در راستای دستیابی به یک سیستم آموزشی مفید و کارا با حداقل اشکالات و نواقص در زمینه منابع مطالعاتی دانشجویان، سنجش نگرش این دانشجویان در مورد علل و عوامل سوق دهنده آنها به مطالعه جزوات درسی امری ضروری است، هدف این مطالعه بررسی نگرش دانشجویان در خصوص موضوع فوق می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه یک بررسی مقطعی می‌باشد که بر روی یک نمونه تصادفی ۵۰۰ نفری از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۷ انجام شده است. ابزار جمع‌آوری داده‌ها یک پرسشنامه بوده است که اعتبار و پایائی آن دقیقاً سنجیده شده است از تحلیل چند متغیره آماری برای آنالیز داده‌های جمع‌آوری شده استفاده شده است.

تاثیر می‌گذارد. هدف، مطالعه خصوصیات یک مدرس خوب از دید اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان بوده است.

روش اجرا: این پژوهش یک مطالعه توصیفی بود که به منظور تعیین نگرش نسبت به خصوصیات یک مدرس خوب انجام شد. جامعه مورد مطالعه عبارت بود از کلیه اعضای هیئت علمی و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان که تمامی اعضای هیئت علمی به تعداد ۱۴۴ نفر از و ۵۰٪ از جامعه ۸۵۰ نفری دانشجویان که به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها عبارت بود از دو پرسشنامه معجزا که به روش کتبی توسط افراد مورد مطالعه تکمیل شد. داده‌های جمع‌آوری شده از طریق نرم‌افزار آماری اکسل استخراج و با استفاده از نرم‌افزار کامپیوتری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که در حیطه مقررات آموزشی، از نظر دانشجویان در دسترس بودن استاد و از نظر اساتید حضور به موقع استاد در کلاس، در حیطه علمی آموزشی از نظر هر دو گروه تسلط علمی استاد، در حیطه ارزیابی و نظارت از نظر دانشجویان پاسخگویی به سوالات فراگیران و از نظر اساتید طرح سوال در هر جلسه و در حیطه اخلاقی رفتاری از نظر هر دو گروه شیوایی بیان مهمترین ویژگی‌های یک مدرس خوب می‌باشند.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان به این نتیجه رسید که یک مدرس خوب فردی است که علاوه بر توانایی علمی تخصصی، لازم است در سایر حیطه‌ها و ابعاد از جمله روش تدریس، اخلاقی و رفتاری و نحوه ارزیابی و سنجش فراگیران از دانش و مهارت کافی برخوردار بوده و فراگیر برای تمامی این ابعاد اهمیت قائل می‌باشد.

کد مقاله: ۳۰۶

نگرش دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی زنجان نسبت به رشته تحصیلی خود

نویسندگان: عباسعلی نوریان، نورالدین موسوی‌نسب، فرزانه حسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه: عوامل مختلفی در دوران دانشجویی می‌توانند سبب علاقه و نگرش مثبت به رشته تحصیلی و یا برعکس منجر به خستگی، دلزدگی و یا ناامیدی از ادامه تحصیل شوند. هدف این مطالعه بررسی نوع نگرش دانشجویان رشته پزشکی نسبت به رشته تحصیلی خود و عوامل موثر بر آن می‌باشد

یافته‌ها: بر اساس نتایج مطالعه مهمترین مواردی که باعث گرایش دانشجویان به جزوات درسی بوده اند به ترتیب شامل: حجم زیاد مرجع نسبت به جزوه، نگرانی از کم شدن نمره در اثر مطالعه کتب مرجع، وجود چکیده‌ای از مهمترین مطالب کتب مرجع در جزوه، پیوستگی بهتر مطالب جزوه نسبت به کتب مرجع، ارزشیابی دانشجویان تنها با نمره امتحان نه با میزان و گستره یادگیری، کمبود وقت با توجه به میزان واحدهای ارائه شده در هر ترم، تفاوت برخی از مطالب جزوه با کتب مرجع و ایجاد سردرگمی و چند مورد دیگر بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری: علیرغم توصیه فراوان به استفاده از کتب مرجع متأسفانه استفاده از جزوات درسی به صورت گسترده‌ای در دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی ادامه دارد. سنجش علت گرایش و نگرش دانشجویان به این استفاده موضوع بسیار ارزشمندی در تحقیقات آموزش پزشکی است. در این میان پاره‌ای از عوامل از قبیل ارزشیابی دانشجویان تنها با نمره امتحان، نگرانی از کم شدن نمره در اثر مطالعات کتب مرجع و تفاوت مطالب جزوه و کتب مرجع جای بررسی و تأمل بسیار دارد. با استفاده از آنالیز چند متغیره به ارتباط این عوامل نیز پرداخته شده که این ارتباط نیز خود جای بحث بسیار دارد.

کد مقاله: ۳۰۵

خصوصیات یک مدرس خوب از دیدگاه اساتید و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زنجان

نویسندگان: محمدمسعود وکیلی، عباسعلی نوریان، نورالدین موسوی‌نسب

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی زنجان

مقدمه: اگرچه شرایط و امکانات آموزشی یکی از عوامل موثر بر جریان یادگیری است، ولی بدون شک نیروی انسانی و به خصوص معلم، یکی از مهمترین عوامل تشکیل دهنده محیط‌های آموزشی است. معلم اساسی‌ترین عامل برای ایجاد شرایط مطلوب جهت تحقق هدفهای آموزشی است. معلم می‌تواند نقص کتابهای درسی و کمبود امکانات آموزشی را جبران نماید و یا بهترین شرایط و موضوع تدریس را با عدم توانایی در ایجاد ارتباط عاطفی مطلوب، به محیطی غیر فعال و غیر جذاب تبدیل کند. در فرآیند تدریس تنها علم و مهارت معلم نیست که موثر واقع می‌شود، بلکه کل شخصیت اوست که در ایجاد شرایط یادگیری و تغییر فراگیران

انتخاب شده بودند با استفاده از پرسشنامه استاندارد خود ایفا مورد بررسی قرار گرفتند. پرسشنامه حاوی ۴ موضوع اطلاعات دموگرافیک، وضعیت سلامت روان، حمایت اجتماعی تصویری و شیوه پاسخ های مقابله ای بود. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS در سطح معنی داری ۰/۰۵ مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: با توجه به نتایج بدست آمده رابطه سلامت روان با شیوه های مقابله با استرس معنی دار ($P < ۰/۰۰۲$) ولی رابطه حمایت اجتماعی تصویری با این متغیر (شیوه پاسخ های مقابله) معنی دار نبوده است ($P < ۰/۳۱$). همچنین در یک تحلیل آماری دیگر (بدون در نظر گرفته متغیر شیوه پاسخ های مقابله ای) رابطه بین سلامت روان و حمایت اجتماعی بطور کلی نیز معنی دار بوده است ($P < ۰/۰۰۰$). علاوه بر این، وضعیت هر کدام از سه متغیر یاد شده برحسب متغیرهای جمعیت شناختی در نمونه مورد مطالعه، تفاوت های معنی داری را نشان داده است.

بحث و نتیجه گیری: وضعیت سلامت روان به عنوان یک عامل مهم می تواند در شیوه پاسخ های مقابله ای دانشجویان با فشارهای روانی و مسائل و مشکلات زندگی نقش تعیین کننده داشته باشد ولی برعکس حمایت اجتماعی بطور مستقیم در تقویت پاسخ های مقابله ای دانشجویان در برابر فشارها و مسائل زندگی، نقش کمتری دارد کما اینکه این عامل (حمایت اجتماعی) در ارتقاء سلامت روان از عوامل اثرگذار می باشد. با این توصیف می توان اینگونه بیان کرد که حمایت اجتماعی از جمله عوامل تعیین کننده در سلامت روان است و همینطور ارتقاء سلامت روان در افزایش پاسخ های مقابله ای مناسب در برابر فشارهای روانی و مسائل و مشکلات زندگی موثر است که این نتیجه بگونه ای تاثیر غیر مستقیم حمایت اجتماعی در انتخاب شیوه پاسخ های مقابله ای را هم تائید کرده است

کد مقاله: ۰۳۰۸

دوری از خانواده به عنوان یک عامل بازدارنده نشاط و یادگیری در دانشجویان

نویسندگان: اکرم ثناگو، لیلای جویباری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مقدمه: برخی از تحقیقات به اثر نشاط بر جوانب مختلف زندگی و رفتار انسان توجه داشته اند اما کمتر مطالعه ای است که به اثر نشاط بر یادگیری بپردازد. شناخت عوامل موثر و یا بازدارنده بر شادکامی افراد و یادگیری دانشجویان از اهمیت بسزایی برخوردار است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی- مقطعی، بر روی تمامی دانشجویان رشته پزشکی شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی زنجان در سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸۴ صورت گرفت. داده ها با استفاده از یک پرسشنامه خودایفای پایا و روا که حاوی ۳۷ سوال بود، جمع آوری گردید. از مجموع ۳۰۰ پرسشنامه توزیع شده، ۲۴۵ پرسشنامه بازگردانده شد. داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و انجام آزمون های آماری کای دو آنالیز گردید.

یافته ها: میانگین سن دانشجویان $22/7 \pm 2/5$ سال (دامنه: ۱۸ تا ۳۳ سال) بود. علاقه فردی، جایگاه اجتماعی رشته پزشکی و خدمت به جامعه، بیشترین انگیزه ذکر شده توسط دانشجویان از انتخاب رشته پزشکی بود. پس از ورود به دانشگاه، میزان علاقمندی دانشجویان مورد مطالعه به رشته تحصیلی خود، تغییر نکرده بود ($P = ۰/۰۵۶$). نگرش ۱۲۰ نفر (۴۹٪) از این دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی خود منفی بود. شیوه ارزشیابی دانشجویان، ضوابط و برنامه ریزی های آموزشی و نحوه برخورد برخی از اساتید در راس عوامل موثر در ایجاد نگرش منفی دانشجویان مورد مطالعه نسبت به رشته تحصیلی خود بودند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر، برنامه ریزی های دقیق آموزشی، انجام ارزشیابی های استاندارد و توجه به نحوه برخورد اساتید و برنامه ریزی برای آینده شغلی دانشجویان پزشکی می تواند این نگرش ها را بهینه سازد.

کد مقاله: ۰۳۰۷

ارتباط سلامت روانی، حمایت اجتماعی تصویری با شیوه پاسخ های مقابله ای در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

نویسندگان: کامران میرزائی، فرامرز کشکولی، ثریا زحمتکش

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

مقدمه: سلامت روانی و حمایت های اجتماعی از جمله عواملی هستند که به موازات هم می توانند در ارتقاء سلامت افراد جامعه اثر گذار باشند گرچه در تحقیقات زیادی ارتباط بین این دو متغیر بعنوان یک فرض تائید شده ولی به ارتباط بین این دو متغیر با شیوه پاسخ های مقابله ای (coping)، کمتر توجه شده است این مطالعه با هدف تعیین ارتباط سلامت روانی و حمایت اجتماعی با شیوه پاسخ های مقابله ای با استرس و مشکلات زندگی برحسب عوامل جمعیت شناختی اجرا شده است

روش مطالعه: در یک مطالعه مقطعی، ۵۵۲ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی بوشهر که بصورت نمونه گیری تصادفی طبقه ای

مقدمه: اختلال سلامت روانی از پیشرفت و اعتلای فرد و توانایی انجام وظایفی که بر عهده وی می‌باشد جلوگیری خواهد نمود که این امر می‌تواند سبب افت تحصیلی دانشجویان شود. از آنجا که افت تحصیلی یکی از مشکلات عمده در کیفیت مراکز آموزش عالی کشور محسوب می‌شود مطالعه حاضر با هدف تعیین ارتباط بین سلامت روانی و موفقیت تحصیلی و سایر عوامل مرتبط صورت گرفت.

روش مطالعه: در مطالعه‌ای مقطعی در سه ماهه سوم سال ۱۳۸۷، ۳۰۴ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و علوم پایه شهر اراک با نمونه‌گیری دو مرحله‌ای مورد مطالعه قرار گرفتند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه استاندارد GHQ-28 و پرسشنامه‌ای شامل اطلاعات دموگرافیک جمع‌آوری و با آزمونهای همبستگی اسپیرمن، کای اسکوئر و استقلال دو گروه مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار نمره سلامت عمومی دانشجویان شرکت کننده در مطالعه برابر با $11/43 \pm 26/46$ به دست آمد. موفقیت تحصیلی دانشجویان همبستگی معنی داری با نمره سلامت عمومی، سلامت جسمی و نمره افسردگی نشان داد اما بین نمره اضطراب و عملکرد اجتماعی هیچ گونه همبستگی معنی داری دیده نشد ($p > 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: بنابر این حفظ تعادل روحی دانشجویان در خانواده و دانشگاه و همچنین سیاستگذاری جامع در جهت بهبود تحصیل و اطمینان به دانشجویان در خصوص آینده از فاکتورهای موثر در موفقیت تحصیلی دانشجویان بوده و سبب کارآمدی و پویایی جامعه در آینده می‌گردد.

کد مقاله: ۳۱۰

بررسی وضعیت نیروی انسانی در مراکز مطالعات، توسعه آموزش دانشگاههای علوم پزشکی کشور

نویسندگان: آیین محمدی، ریتا مجتهدزاده، نادر ممتازمنش

آدرس: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه: مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاهها بازوی علمی و سیاستگذاری معاونتهای آموزشی بوده، نقش حساسی در ارتقای کیفی آموزش بر عهده دارند. اجرای جامع امور محوله مستلزم وجود نیروی انسانی متخصص کافی در این مراکز است. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به منظور فراهم آوردن اطلاعات مورد نیاز برای سیاستگذاری های کلان، وضعیت این مراکز را در سراسر کشور مورد بررسی کمی قرار داده است.

دانشجویانی که توان یادگیری بالاتری دارند احتمالاً از سایرین با نشاط تر هستند. هدف از این مقاله به عنوان بخشی از مطالعه وسیع تری در باره تجربیات دانشجویان علوم پزشکی گرگان در خصوص نشاط، بررسی دوری از خانواده به عنوان یک عامل بازدارنده نشاط و یادگیری در دانشجویان می‌باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه کیفی، داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته، انفرادی و باز با دانشجویان پزشکی، مامایی، پرستاری، پیراپزشکی گردآوری شد (۱۳۸۷). با نمونه‌گیری مبتنی بر هدف با ۵۰ دانشجو مصاحبه به عمل آمد. تجزیه و تحلیل بر اساس مدل "تحلیل محتوای مورس" انجام شد.

یافته‌ها: داده‌ها دال بر آن است یکی از عوامل آزار دهنده از دید دانشجویان که منجر به کاهش نشاط در دانشجویان می‌شود "دوری از خانواده" است. دوری از خانواده منجر به آن می‌شود که دانشجویان غیربومی بکرات در طول ترم برای ملاقات خانواده، از حضور در کلاس درس و یا کارآموزی خودداری ورزند. هر نوبت ملاقات خانواده منجر به افزایش نشاط دانشجویان و کسب انرژی جهت کسب ادامه تحصیل و درس خواندن می‌شده است. شرکت کنندگان مسائلی از قبیل "نیاز به حمایت خانواده، وابستگی عاطفی، استفاده از فضا و امکانات منزل، نگرانی برای بیماری خانواده، دور بودن و بی‌خبر گذاشتن آنها از اتفاقات ناگوار در خانواده" را ذکر نمودند. برخی از شرکت کنندگان دوری از خانواده را برای کسب مدرک کارشناسی را بهای بسیار سنگینی می‌دانستند.

بحث و نتیجه‌گیری: بازده و کارایی تحصیلی دانشجویان متأثر از طیف وسیعی از عوامل آموزشی و غیر آموزشی می‌باشد. نشاط و احساس تندرستی روانی، یکی از این موارد می‌باشد. فراهم آوردن امکاناتی برای تحصیل در دانشگاه محل زندگی والدین، آموزش استقلال و اعتماد به نفس و راهکارهای مثبت مقابله با تنهایی، ایجاد شبکه‌های اجتماعی حمایتی، برنامه تحصیلی انعطاف پذیر از جمله مواردی است که می‌تواند به تندرستی روان بیشتر دانشجویان کمک نماید.

کد مقاله: ۳۰۹

بررسی ارتباط بین وضعیت سلامت روانی، ابعاد آن و سایر ویژگیهای فردی با موفقیت تحصیلی در دانشجویان دانشگاههای اراک

نویسندگان: ابوالفضل محمدبیگی، نرگس محمدصالحی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

از دانشجویان در مورد مقاومت های موازی و اثر برداشته شدن یکی از اندام ها بر روی مقاومت کل محیطی مشکل داشتند. ۵- تجزیه و تحلیل آماری نشان داد که در تمامی سؤالات شیوه های رایج تدریس نقشی در کاهش موارد درک غلط نداشت.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این تحقیق نشان می دهند که تا هنگامیکه دانشجویان فعالانه با اختلافاتی که بین رفتار یک سیستم و مدل های ذهنی آنها وجود دارد برخورد نکنند امکان تصحیح موارد درک غلط وجود ندارد و بنا بر این لزوم تغییر شیوه های آموزشی بیش از پیش احساس می گردد.

کد مقاله: O۳۱۲

ارزیابی برنامه آموزش مجازی دانشگاه فردوسی مشهد از دیدگاه دانشجویان

نویسندگان: شکوفه مسعودی، معصومه محمدحسین زاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: امروزه استفاده از فناوری اطلاعات و به ویژه رایانه و اینترنت در آموزش به سرعت در حال افزایش می باشد. در این راستا بسیاری از دانشگاهها درصدد بکارگیری آموزش مجازی به جای آموزش مرسوم حضوری می باشند. یکی از مهمترین عناصر هر برنامه آموزشی، ارزشیابی آن می باشد. هدف، ارزیابی برنامه های آموزش مجازی دانشگاه از دیدگاه دانشجویان می باشد.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی مقطعی بوده و ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه ای متشکل از ۶ مولفه و ۳۵ سوال بوده که روایی و پایایی آن تایید شده است. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دانشکده علوم تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد که در ترم تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ درس کاربرد کامپیوتر را به صورت مجازی گذرانده بوده اند، می باشد. نمونه گیری به روش در دسترس انجام شده است (N=۶۰).

یافته ها: در مولفه سهولت دسترسی به برنامه، ۶۳٪ در منزل کامپیوتر و ۴۰٪ دسترسی به اینترنت نداشته اند و در زمینه استفاده از کامپیوتر ۴۲٪ مهارت بسیار کم داشته اند و ۴۸٪ راهنمای برنامه را ناکافی ارزیابی نموده اند. ۴۲٪ اهداف را در پاسخگویی به نیازها نامطلوب ارزیابی کرده اند. ۴۹٪ محتوا را از نظر متناسب بودن، واضح و روشن بودن، توالی و جذابیت مطلوب ارزیابی کرده اند. ارائه منابع و کیفیت رسانه به ترتیب ۵۶٪ و ۵۰٪ نامناسب ارزیابی شده است. اکثریت آزمون را در راستای اهداف و متناسب با محتوا و شیوه آموزش نمی دانسته اند (میانگین ۵۳٪). به طور کلی ۲۴٪ آموزش مجازی را خوب ارزیابی کرده اند. بیشتر ارتباط دانشجویان با اساتید بصورت حضوری (۴۲٪)، و با همکلاسی ها از طریق

روش مطالعه: در این بررسی که زیر نظر نمایندگان معرفی شده از خود دانشگاهها انجام شده، اطلاعات مورد نیاز توسط پرسشنامه جمع آوری شده، سپس در طی بازدیدهای حضوری تکمیل و تایید شده است.

یافته ها: تعداد کارکنان استخدامی ۱۳٪ مراکز بالای ۱۰ نفر، ۲۹٪، ۵ تا ۱۰ نفر و ۵۵٪ کمتر از ۵ نفر بوده و ۳٪ نیز فاقد کارمند استخدامی هستند. تعداد کارمندان قراردادی در ۵٪ مراکز بالای ۱۰ نفر، در ۱۰/۵٪، ۵ تا ۱۰ نفر و در بقیه کمتر از ۵ نفر می باشد. تنها ۴۷٪ از مراکز دارای عضو هیات علمی با ردیف استخدامی خود مرکز هستند که در نیمی از آنها فقط رتبه مربی وجود دارد. در مجموع ۲۴ مربی، ۱۵ استادیار و ۱ دانشیار در مراکز مشغول فعالیت هستند.

بحث و نتیجه گیری: به نظر می رسد با توجه به حجم وسیع فعالیتهای این مراکز و نیز انتظاری که از آنها در ایجاد تغییر در کیفیت آموزش می رود، باید اقدامات اساسی برای بهبود وضع نیروی انسانی این مراکز انجام شود.

کد مقاله: O۳۱۱

ارزیابی میزان شیوع درک غلط مفاهیم فیزیولوژی قلب و گردش خون در دانشجویان زیست شناسی و نقش شیوه های رایج تدریس در حذف آنها

نویسندگان: امید شفاعت، محمدرضا پالیزوان، محمدرضا طاهری نژاد، ابوالفضل ژند، محمد رفیعی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: موارد درک غلط مدل های ذهنی از پدیده هایی هستند که با مدل های علمی پذیرفته شده مغایرت دارند. این مطالعه دو هدف را دنبال می کند. ۱- ارزیابی میزان شیوع درک غلط در مورد برخی از مفاهیم قلب و گردش خون در میان دانشجویان زیست شناسی و ۲- ارزیابی توانایی شیوه های رایج تدریس در دانشگاهها در کاهش و یا حذف این موارد درک غلط.

روش مطالعه: در این مقاله از ۱۲۲ دانشجوی زیست شناسی مشغول به تحصیل در دانشکده علوم دانشگاه اراک درخواست شد تا به چهار سؤال از مبحث قلب و گردش خون جواب دهند.

یافته ها: بررسی نتایج نشان داد که ۱- شیوع درک غلط در مورد مقایسه برون ده بطن چپ و راست بین ۹۶/۰۵ تا ۹۷/۸۳٪ بود. ۲- درک غلط در مورد مقایسه سرعت حرکت موج نبض و سرعت حرکت خون در رگ در ۸۹/۱۳ تا ۹۶/۰۵٪ از دانشجویان وجود داشت. ۳- بین ۹۵/۶۵ تا ۹۶/۰۵٪ از جواب ها در مورد اثر افزایش مقاومت بر روی میزان جریان خون غلط بود. ۴- بین ۵۰ تا ۶۹/۵۷٪

بحث و نتیجه گیری: با استفاده از نتایج این طرح نقاط ضعف و قوت هر مرکز شناسایی شده و مراکز با شناخت وضعیت یکدیگر می توانند از الگوهای برتر برای بهبود وضع خود استفاده کنند.

کد مقاله: O۳۱۴

کاربرد تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات در میان دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسنده: مریم زراعتکار، آزاده اندیشه تدبیر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: در سال های گذشته پیشرفت زیادی در ICT information (communication technology) دیده شده است و گسترده بودن کاربرد اینترنت در زندگی روزانه تأثیر زیادی در آموزش دارد. هدف از این مقاله ارزیابی اطلاعات، مهارت و عقیده دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز نسبت به ICT می باشد.

روش مطالعه: در این مطالعه مقطعی، پرسشنامه ای حاوی ۲۶ سؤال چهار گزینه ای به کلیه دانشجویان دندانپزشکی داده شد و از آنها خواسته شد پس از تکمیل پرسشنامه آن را ارجاع دهند. آنالیز داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و بررسی معنی دار بودن نتایج با آزمون Chi-square انجام شد.

یافته ها: از ۳۰۰ نفر دانشجوی دندانپزشکی، ۱۹۰ دانشجو (۶۳/۳٪) پرسشنامه را تکمیل کردند. ۶۲/۶٪ دانشجویان توانایی IT خود را به صورت کار آمد در برخی مهارت های پایه ای (Internet, Microsoft office, Windows) توصیف کردند (بین زن و مرد و ارتباط با معدل دانشجویان تفاوت معنی داری دیده نشد) ($P > 0/05$). مهارت دانشجویان بعد از علوم پایه در استفاده از برنامه ی word به طور معنی داری بیشتر از دانشجویان قبل از علوم پایه بود ($P < 0/05$) ۳۱/۰۱٪ دانشجویان یکبار در هفته از کامپیوتر برای فعالیت علمی استفاده می کردند (بین معدل و دانشجویان قبل و بعد از علوم پایه تفاوت معنی داری دیده نشد) ($P > 0/05$). ۹۶/۳٪ دانشجویان به اینترنت دسترسی داشته و ۵۷/۴٪ دسترسی به اینترنت را کافی ذکر کردند. ۱۹/۵٪ دانشجویان حداقل ۲-۳ بار در هفته از E-mail استفاده می کردند. ۴۰/۵٪ از دانشجویان بیان کردند که ارایه ی مطالب درسی در سایت دانشگاه مفید است و معتقد بودند که اینکار مانع شرکت آنها در کلاس های درس نمی گردد. ۵۴/۲٪ دانشجویان حداقل یکبار در ماه از اینترنت برای موضوع دندانپزشکی استفاده می کردند (برای این متغیر بین زن و مرد و ارتباط با معدل تفاوت معنی داری دیده نشد) ($P > 0/05$).

ایمیل (۴۷٪) بوده است. موفقیت این برنامه در ارتقای دانش حرفه ای کم بوده است (۶۶٪).

بحث و نتیجه گیری: نتایج نشان می دهد که گسترش برنامه آموزش الکترونیکی با چالشهای زیادی روبرو است لیکن با شناسایی نقاط ضعف و برطرف نمودن آنها می توان گام مهمی در توسعه این برنامه ها برداشت.

کد مقاله: O۳۱۳

ارزیابی مقایسه ای و رتبه بندی مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاههای علوم پزشکی کشور

نویسندگان: آیین محمدی، ریتا مجتهدزاده، نادر ممتازمنش

آدرس: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه: رتبه بندی یکی از روش های ارزیابی وضعیت مراکز آموزشی است که در آن بدون در نظر گرفتن استاندارد خاصی برای هر معیار، وضعیت موجود مراکز با یکدیگر مقایسه می شوند.

رتبه بندی به عنوان یک مدل ارزیابی هنجاری، با شناسایی برترینهای کشوری در هر حیطه میتواند آنها را به عنوان یک الگوی عملی در اختیار سایر مراکز همتا قرار داده و آنها را در برنامه ریزی برای ارتقای کیفیت خود راهنمایی کند. مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به منظور شناسایی وضعیت موجود و چگونگی عملکرد این مراکز در کشور، این طرح را اجرا کرده است.

روش مطالعه: ابتدا مجموعه معیارهای بررسی ارائه خدمات در مراکز فوق، طراحی شده و وزن آنها در طی یک طرح دلفی در بین تمامی این مراکز تعیین و نهایی شده است. اطلاعات مراکز توسط پرسشنامه جمع آوری شده و با بازدید از آنها تایید شده است. آنالیز اطلاعات بر اساس روش رتبه بندی آماری انجام شده است.

یافته ها: مراکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی به پنج حیطه تقسیم شده اند و هر حیطه به زیرشاخه های متعددی تقسیم شده اند. این حیطه ها عبارتند از: حاکمیت و رهبری (با ۱۹/۶٪ وزن)، برنامه ریزی آموزشی (با ۲۵/۳٪ وزن)، رشد و بالندگی اعضای هیات علمی (با ۱۶/۲٪ وزن)، ارزشیابی (با ۲۳/۹٪ وزن) و پژوهش در آموزش (با ۱۵٪ وزن). در مجموع ۱۰۵ معیار در این حیطه ها بررسی شدند. مراکز مطالعات تهران، شهیدبهشتی، تهران، مازندران و تهران به ترتیب در حیطه های فوق رتبه اول را کسب کرده اند. در مجموع نیز مرکز مطالعات تهران رتبه اول را به دست آورده است.

کد مقاله: O۳۱۶

بررسی نقش دروس علوم پایه در پرورش شایستگی‌های دانش‌آموختگان پزشکی از دیدگاه دستیاران دانشگاه علوم پزشکی کاشان

نویسندگان: طاهره مازوچی، طاهره خامه‌چیان، طیبه احترام

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: اولین مرحله در آموزش پزشکی، دوره علوم پایه پزشکی می‌باشد. این تحقیق به منظور بررسی نظرات دستیاران رشته‌های مختلف تخصصی دانشگاه علوم پزشکی کاشان در رابطه با اهمیت دروس علوم پایه در کسب صلاحیت‌های حرفه‌ای شغل پزشکی در سال ۱۳۸۷ انجام گرفت.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت یک مطالعه مقطعی با نظر خواهی از کلیه دستیاران دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۳۸۷ انجام شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای با روایی و پایایی ۰/۸۵ شامل انواع شایستگی‌های دانش‌آموختگان رشته پزشکی بود. این موارد شامل: "برقراری ارتباط موثر با بیمار"، "مهارت‌های بالینی اولیه"، "کاربرد دروس علوم پایه در تشخیص بیماری، اداره بیمار، درمان و پیشگیری"، "رشد شخصی و خودآگاهی"، "یادگیری مادام‌العمر"، "حل مشکل فردی"، "استدلال و قضاوت اخلاقی"، "تشخیص نقش یک پزشک حرفه‌ای"، "استفاده از آخرین منابع علمی و بهره‌گیری از اطلاعات جدید" بود. اطلاعات جمع‌آوری شده به وسیله نرم‌افزار آماري SPSS آنالیز شد.

یافته‌ها: از دیدگاه ۵۰ نفر از دستیاران رشته‌های مختلف تخصصی دروس علوم پایه در حد بسیار زیاد یا زیاد در رشد شخصی و خودآگاهی، یادگیری مادام‌العمر و اداره بیمار به میزان ۶۴٪، ۴۸٪، ۴۸٪ موثر بود و در موارد استدلال و قضاوت اخلاقی، کاربرد دروس در تشخیص بیماری و حل مشکل فردی در حد متوسط با ۴۳٪، ۴۳٪ و ۴۳٪ و در برقراری ارتباط موثر با بیمار و تشخیص نقش یک پزشک حرفه‌ای در حد ضعیف با ۴۵٪ و ۳۳٪ موثر بود.

بحث و نتیجه‌گیری: در مجموع بازنگری در دروس علوم پایه پزشکی متناسب با رشد توانمندی و شایستگی‌های پزشکی لازم به نظر می‌رسد. بدین منظور حرکت به سوی آموزش تلفیقی دروس علوم پایه و بالینی پیشنهاد می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری: دانشجویان دندانپزشکی شیراز به منابع مهم IT دسترسی داشته و نسبت به استفاده از تکنولوژی اینترنت و کامپیوتر تمایل دارند.

کد مقاله: O۳۱۵

راه اندازی دو واحد درس "درمان شناسی و نسخه نویسی" برای گروه هدف کارورزان دانشکده پزشکی مشهد: گامی بسوی تلفیق علوم پایه و بالینی

نویسندگان: سیدهادی موسوی، رضا افشاری، محمدتقی رجیبی مشهدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: در راستای اجرای سیاستهای دبیرخانه آموزش پزشکی عمومی مشتمل بر اولویت ادغام (integration) در آموزش پزشکی عمومی و با توجه به نیاز کارورزان محترم و همچنین در جهت تقویت جایگاه درمان شناسی و نسخه نویسی در آموزش پزشکی، راه اندازی واحد جدید درسی "درمان شناسی و نسخه نویسی" برای گروه هدف کارورزان در دانشکده پزشکی مشهد مورد ارزیابی قرار گرفت.

روش مطالعه: ۱- انجام فرآیند نیازسنجی اولیه از کارورزان و کارآموزان. ۲- نوشتن طرح اولیه پس از جلسات متعدد کارشناسی. ۳- نظر سنجی از مدیران گروه و اساتید خیره دانشگاه در مورد طرح اولیه. ۴- تصحیح طرح بر اساس پیشنهادات. ۵- تصویب طرح با حضور نمایندگان گروه‌های بالینی و آموزش دانشکده و تایید نهایی آن توسط ریاست دانشکده.

یافته‌ها: بر این اساس ۱- گروه‌های آموزشی Course plan درس مربوطه را بر اساس بیماریهای مورد نیاز برای پزشک عمومی تهیه خواهند نمود. ۲- آشنایی با درمان و نسخه نویسی بیماریها در هر بخش بطور مجزا انجام خواهد شد. ۳- نمره ارزیابی نسخه نویسی در پایان هر بخش از دانشجو به عمل خواهد آمد و تجمیع نمره درس در پایان دوره پزشکی با احتساب ضریب (متناسب با طول مدت هر بخش) انجام خواهد شد. ۴- در امتحان پایان اینترنتی که در آینده نزدیک راه اندازی خواهد شد، چند سوال از درس درمان شناسی و نسخه نویسی ملحوظ می‌گردد.

بحث و نتیجه‌گیری: در صورت اجرای صحیح طرح (مروی بر فارماکولوژی بالینی و سپس ارائه نسخه هر بیماری) دانش و توانایی دانشجویان در تجویز منطقی داروها افزایش می‌یابد.

کد مقاله: O۳۱۷

بررسی نقطه نظرات پزشکان عمومی شهر کاشان در ارتباط با اثر و کاربرد دروس علوم پایه در مهارت های شغلی

نویسندگان: طاهره خامه‌چیان، طاهره مازوچی، مرتضی پنجه‌شاهی، فاطمه احترام

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی کاشان

مقدمه: شغل پزشکی یک شغل مقدس است که در آن دانشجوی پزشکی باید دوران مختلفی را بگذراند. این مطالعه به منظور اثر و کاربرد دروس علوم پایه در کسب مهارت های شغلی از دیدگاه پزشکان عمومی شهر کاشان انجام شد.

روش مطالعه: در این مطالعه توصیفی پزشکان عمومی به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای شامل انواع شایستگی‌های دانش‌آموختگان رشته پزشکی بود. این موارد شامل: "برقراری ارتباط موثر با بیمار"، "مهارت های بالینی اولیه"، "کاربرد دروس علوم پایه در تشخیص بیماری، اداره بیمار، درمان و پیشگیری"، "رشد شخصی و خودآگاهی"، "یادگیری مادام‌العمر"، "حل مشکل فردی"، "استدلال و قضاوت اخلاقی"، "تشخیص نقش یک پزشک حرفه ای"، "استفاده از آخرین منابع علمی و بهره گیری از اطلاعات جدید" بود. اطلاعات جمع آوری شده به وسیله نرم افزار آماری SPSS آنالیز شد.

یافته‌ها: از دیدگاه ۸۰ نفر از پزشکان عمومی کاشان دروس علوم پایه در حد بالا و بسیار بالایی در موارد رشد شخصی و خود آگاهی، پیشگیری و تشخیص به ترتیب با ۵۵٪، ۴۸٪ و ۴۶٪ موثر بود و به طور متوسط در برقراری ارتباط موثر با بیمار، اداره بیمار، تشخیص نقش یک پزشک حرفه ای با ۴۵٪، ۳۳٪/۸ و ۳۳٪ و به طور ضعیف در حل مشکل فردی بیمار، اداره و درمان بیمار با ۳۹٪/۴، ۳۰٪/۹ و ۳۰٪/۹ موثر بود.

بحث و نتیجه‌گیری: در مجموع نتایج این مطالعه نشان داد که یک بازنگری در دروس علوم پایه پزشکی در جهت آموزش تلفیقی ضروری به نظر می‌رسد.

کد مقاله: O۳۱۸

بررسی شیوه های رفتاری دانشجویان علوم پزشکی شیراز در محیط های علمی - پژوهشی

نویسندگان: محمدرضا فکورزیبا، کامل قبادی‌داشدبی، عباسعلی رضانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: اهمیت تحقیق دانشجویی برای تمام دست اندرکاران امور آموزش و پژوهش پزشکی آشکار است و با توجه به اینکه دانشجویان در آینده ای نه چندان دور باید چرخه های مملکت را به گردش درآورند. پرداختن به عملکرد آنها در محیط‌های علمی پژوهشی و عوامل مرتبط در حین تحصیل بسیار مهم تلقی می‌شود.

روش مطالعه: در این راستا به منظور تعیین شیوه های رفتاری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز در محیط های علمی پژوهشی این مطالعه به صورت مقطعی بر روی ۴۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام شد. پرسشنامه به صورت تصادفی بین دانشجویان توزیع شد و با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون آماری مجذور کای تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که میزان علاقه به انجام پژوهش های علمی در بین دانشجویان علوم پزشکی شیراز ۱۹ درصد در سطح ضعیف، ۳۸٪/۷۵ در سطح متوسط، ۴۲٪/۲۵ در سطح خوب عنوان کردند. پژوهش نشان داد که میزان علاقه به شرکت در کارگاه های علمی آموزشی در بین دانشجویان علوم پزشکی شیراز ۱۵٪/۷۵ در سطح ضعیف، ۴۲٪/۸ در سطح متوسط، ۴۱٪/۲۵ در سطح خوب بودند. بین مقطع تحصیلی و میزان مشروط شدن دانشجویان ارتباط معنی داری دیده شد، به طوری که تمامی دانشجویان مشروط شده در مقاطع کارشناسی و دکترای حرفه‌ای مشغول تحصیل بودند و در مقاطع کاردانی، کارشناسی ارشد و دانشجویان مقطع دستیاری هیچ کدام در ترم قبل مشروط نشده بودند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش، توجه به عواملی که باعث موفقیت تحصیلی در دانشجویان علوم پزشکی می‌شود، امری ضروری بوده و نیازمند توجه بیشتر مسئولین به بهبود کیفیت دانشگاهها، نحوه پذیرش دانشجو، بهبود امکانات رفاهی و توجه به انگیزه و علاقه دانشجویان و رفع مشکل اشتغالی می‌باشد و در جهت تسهیل ارتقای دانشجویان حضور و همکاری صمیمانه اساتید امری حیاتی است.

کد مقاله: O۳۱۹

مقایسه تأثیر دو روش PBL و سخنرانی

نویسنده: دنیا علی‌نژاد باجگیران

آدرس: -

مقدمه: در روش یادگیری بر مبنای حل مساله (PBL) دانشجویان باتشکیل SMALL GROUP و طوفان فکری ذهن (BRAIN STORMING) فعالانه خود را درگیر حل مساله می‌کنند و یک Tutor به عنوان Manager در هر گروه وجود دارد.

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: با توجه به شیوع بالای بیماریهای مرتبط با علم جراحی مغز و اعصاب به ویژه به دلیل بالا بودن میزان مرگ و میر در اثر صدمات مغزی ناشی از تصادفات جاده ای نیاز به ایجاد توانمندی و ارتقاء سطح آگاهی دانش آموختگان رشته پزشکی احساس می شود قبل از آن لازم است آگاهی دانشجویان پزشکی در مورد مباحث رشته جراحی مغز و اعصاب مشخص گردد تا با برنامه ریزی های هدفمند به ارتقاء آن پرداخته شود در این پژوهش به بررسی آگاهی دانشجویان اینترنت دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد رشته جراحی مغز و اعصاب در بدو ورود و در پایان دوره پرداخته شد.

روش مطالعه: در یک مطالعه توصیفی-مقطعی، تعداد ۱۰۵ نفر از دانشجویان اینترنت که در طول یک و نیم سال تحصیلی (۱۸ ماه) بخش جراحی مغز و اعصاب به عنوان یک واحد درسی می گذراندند انتخاب شدند و از آنان خواسته شد که هر کدام پرسشنامه ای روا و پایا شامل سؤالاتی در مورد رشته جراحی مغز و اعصاب و مباحث و بیماریهای مرتبط با آن به عنوان Pre test تکمیل کنند همچنین در پایان دوره نیز یکبار دیگر از این افراد خواسته شد که همان پرسشنامه با همان سؤالات را تحت عنوان Post test کامل نمایند اطلاعات به دست آمده توسط نرم افزارهای SPSS 11 و با محاسبه شاخصهای مرکزی و پراکندگی و با آزمون t-test تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: میانگین نمره آگاهی در ابتدای دوره $1/75 \pm 7$ بود در پایان دوره میانگین نمره آگاهی به $2/32 \pm 12$ افزایش یافت در ابتدای دوره $59/9\%$ از آگاهی اندک، $22/3\%$ از آگاهی متوسط و $17/8\%$ از آگاهی خوب برخوردار بودند. این در حالی است که در پایان دوره 15 روزه $42/1\%$ آگاهی اندک، $39/8\%$ از آگاهی متوسط و $18/1\%$ از آگاهی خوب برخوردار بودند همانگونه که انتظار می رفت به دلیل درگیری بیشتر دانشجویان با بیماران ترومایی میانگین پاسخگویی به سؤالات تروما از $1/5$ سؤال از بین 4 سؤال مبحث تروما به $2/2$ سؤال صحیح افزایش یافت که نسبت به ارتقاء آگاهی در مورد مباحث دیگر شامل ستون فقرات، اطفال، تومور و عروق بارزتر می باشد. علیرغم اینکه تمامی دانشجویان واحد رادیولوژی را در دوران اکسترنی گذرانده بودند اما آگاهی این افراد در مورد رادیولوژی سیستم عصبی و ستون فقرات بسیار اندک بود (میانگین $0/8$ سؤال صحیح از بین 4 سؤال رادیولوژی) $63/4\%$ درصد افراد معتقد بودند که در صورتی که واحد جراحی اعصاب هم در دوران اینترنت و هم دوره های قبل تر ارائه شود میزان یادگیری و آگاهی بالاتر خواهد بود.

PBL روشی نوین در آموزش است که اساس آن درگیر کردن ذهن دانشجو با موضوع درس می باشد و بدین ترتیب دانشجو به طور عمیق در مورد مباحث درسی می اندیشد. لذا این مطالعه با هدف مقایسه تاثیر دو روش فوق در یادگیری دانشجویان دوره کارآموزی پزشکی انجام شده است.

روش مطالعه: این مطالعه بصورت تجربی بر روی 30 نفر از دانشجویان پزشکی مقطع کارآموزی در بخش پوست دانشگاه انجام شده است. در این مطالعه دانشجویان از نظر معدل و توزیع جنسی به دو گروه مشابه تقسیم گردیده و مباحث یکسان برای هر دو گروه یکی بصورت PBL و دیگری بصورت Lecture Based تدریس گردید. ارزیابی دانشجویان از طریق آزمون قبل و بعد (Pretest, Post test) در ابتدا و انتهای دوره انجام گرفت. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS 16 و آزمون های آماری مستقل و زوج مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند.

یافته ها: در مقایسه میانگین نتایج آزمون قبل، معدل، توزیع جنسی در دو گروه مورد مطالعه تفاوت آماری معنی داری دیده نشد. $(P < 0/05)$ ، میانگین نتایج آزمون بعد در گروه سخنرانی $13/12 \pm 1/88$ بود که در مقایسه با نتایج آزمون قبل تفاوت آماری معنی داری را نشان می دهد $(P < 0/05)$. میانگین نتایج آزمون بعد در گروه PBL $16/93 \pm 1/66$ است که با نتایج آزمون قبل تفاوت آماری معنی داری را نشان می دهد $(P < 0/05)$. از طرفی دیگر از مقایسه آزمون بعد در گروه PBL با نتایج آزمون بعد در گروه سخنرانی تفاوت آماری معنی داری مشاهده شده است $(P < 0/05)$.

بحث و نتیجه گیری: در روش آموزشی PBL یادگیری با طرح یک مساله آغاز می شود و دانشجویان در گروه های کوچک به بحث و تبادل نظر می پردازند و خود راهی برای حل مساله پیدا می کنند. بنابراین این روش بر مبنای دانشجو محوری می باشد و به یادگیری بهتر آنها کمک می کند. این مطالعه موثر بودن روش آموزشی PBL را در یادگیری دانشجویان نشان می دهد. پس پیشنهاد می شود که از این سیستم آموزشی کاربردی در دانشگاهها برای یادگیری هر چه بهتر دانشجویان استفاده شود.

کد مقاله: O320

آگاهی دانشجویان پزشکی اینترنت دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد مباحث علم جراحی مغز و اعصاب قبل و بعد از گذراندن دوره ۱۵ روزه در این بخش

نویسندگان: مجیدرضا فرخی، محمدصادق مسعودی

جهانی شدن $1/5 \pm 3/45$ ، عوامل اجتماعی $0/8 \pm 3/33$ و فرهنگی $1/3 \pm 3/26$. همچنین، در مورد تاثیر عوامل اقتصادی، تنها در دو گروه مختلف جنسی، اختلاف معنی داری بین نظرات دانشجویان وجود دارد و سایر گروههای دموگرافیک، در مورد تاثیر این متغیر با یکدیگر هم عقیده هستند.

بحث و نتیجه گیری: به نظر می رسد در فراهم سازی شرایط مناسب اقتصادی برای نخبگان، باید تدابیری اندیشه شود. همچنین ایجاد بستر مناسب اداری و آموزشی برای نخبگان بسیار حائز اهمیت است بطوریکه این افراد به راحتی بتوانند در مقاطع تحصیلی تکمیلی ادامه تحصیل دهند و سپس جذب محیطهای کار متناسب با تخصص خود شوند. همچنین، شاید کشش تبلیغات گسترده کشورهای پیشرفته صنعتی، تمایل نخبگان را برای مهاجرت به این کشورها افزایش دهد؛ لذا فراهم سازی بستر مناسب آموزشی و شغلی برای این افراد، تاحدودی می تواند این روند مهاجرت را کند نموده و به تدریج آنرا مهار نماید.

کد مقاله: O۳۲۲

بررسی نگرش مضمولین آموزش مداوم در خصوص اثر بخشی ضوابط و برنامه های آموزش مداوم در سال ۱۳۸۶

نویسندگان: جلیل کوهپایه زاده، سیما طهرانی، شهرام آگاه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه: با توجه به نقش موثر و روز افزون آموزش مداوم در جهت ارتقای دانش پزشکی و اشاعه اطلاعات علمی، مطالعه و شناخت نیازهای آموزشی و سطح انگیزش پزشکان و ایجاد علاقه در آنها ضروریست. از این رو برای دست یابی به هدف ها و اولویت های آموزشی، بازنگری روشهای موجود در آموزش و تعیین موثرترین روشها و پی بردن به نظرات مضمولین آموزش مداوم در خصوص ضوابط موجود، این بررسی صورت گرفته است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی و با هدف بررسی نگرش پزشکان عمومی و متخصصین تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی ایران، در خصوص اثر بخشی ضوابط و برنامه های آموزش مداوم انجام شده است. جمعیت مورد مطالعه ۱۶۱۵ نفر از پزشکان عمومی و متخصص مشمول قانون آموزش مداوم بوده و بصورت نمونه گیری غیرتصادفی متوالی مورد مطالعه قرار گرفتند، ابزار مورد استفاده پرسشنامه ای شامل سوالات چند گزینه ای و تشریحی که با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و جداول توریع فراوانی و آزمون مجذور کای مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

بحث و نتیجه گیری: اگر چه با توجه به آمارهای منتشره از سوی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و دیگر نهادهای مسئول مرگ و میر در اثر بیماریهای مرتبط با رشته جراحی مغز و اعصاب به ویژه تروما جزء بالاترین ارقام است و انتظار می رود پزشکان در طول دوره تحصیلی پزشکی عمومی با مباحث علم جراحی مغز و اعصاب هر چند در سطح مقدماتی آشنا شوند اما در این پژوهش دریافتیم آگاهی دانشجویان پزشکی در این مورد حتی بعد از گذراندن واحد جراحی مغز و اعصاب به طور میانگین ضعیف است. همچنین شیوه کنونی آموزش در بخش جراحی مغز و اعصاب من جمله مدت زمان کوتاه واحد آموزشی و برنامه آموزشی اینترنرها نمی تواند به طور قابل قبولی در ارتقاء سطح آگاهی این افراد سودمند باشد لذا توصیه می شود با توجه به اهمیت موضوع با برنامه ریزهای مشخص و هدفمند از قبیل اختصاص واحدهای درسی و زمانهای بیشتر و ایجاد پروتوکولهای آموزشی مشخص تلاش گردد نقیصه های موجود در این زمینه برطرف شود.

کد مقاله: O۳۲۱

عوامل موثر بر مهاجرت نخبگان از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ایران

نویسندگان: سمیه نوری حکمت، حمیدرضا برادران، رضا دهنویه تیچنگ

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه: با توجه به اهمیت کنترل روند مهاجرت نخبگان در توسعه ملی و اهمیت فراهم ساختن زمینه مناسب برای خودشکوفایی دانشجویان استعداد درخشان و ایجاد انگیزه لازم برای باقی ماندن نخبگان در موطن خود، لازم است تا توجه ویژه ای به عوامل موثر بر روند مذکور و تلاش برای ارتقای وضعیت موجود انجام شود.

روش مطالعه: در این پژوهش که در سال ۱۳۸۷ انجام گرفت، نمونه های پژوهش شامل دانشجویان رشته های مختلف علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران در مقاطع مختلف، بود. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه ای مشتمل بر دو بخش ویژگی های فردی و ۲۵ سوال پنج گزینه ای طراحی گردید که پس از بررسی روایی مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها: نتایج این تحقیق نشان داد که مهمترین عوامل موثر بر مهاجرت نخبگان از دیدگاه نمونه های پژوهش به ترتیب اولویت، عبارت بودند از: عوامل اقتصادی با میانگین امتیاز $4/31 \pm 1/3$ عوامل اداری و آموزشی $4/29 \pm 1/5$ ، عوامل حرفه ای $4/04 \pm 0/8$

داشته‌اند و رشد نمره بیشتری از گروه بدون پیش دانشگاهی دارا بوده اند تفاوت موجود و از نظر آماری معنی دار می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتیجه بدست آمده در تحقیق انجام شده پیشرفت تحصیلی دانشجویان را با گذراندن دروس پیش دانشگاهی نشان می‌دهد و با عنایت به اینکه این دروس از مهر ۸۵ توسط شورای آموزشی دانشگاه حذف گردیده لزوم بازنگری در تصمیم اتخاذ شده احساس می‌گردد.

کد مقاله: O۳۲۴

بررسی کاربرد اصول موثر بر اجرای مدیریت کیفیت فراگیر در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از دیدگاه کارکنان و مدیران در سال ۱۳۸۲-۱۳۸۱

نویسندگان: محمدحسین یارمحمدیان، اختر امامی قهفرخی، فاطمه شفیعی، ماه منیر رحمانیان

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: در این پژوهش میزان رعایت و تاثیر اصول موثر بر اجرای مدیریت کیفیت فراگیر که شامل اصول تعهدگرایی، کسب رضایت مشتری، مشارکت کارکنان، استفاده مناسب از آمار و اطلاعات، بهبود همیشگی و مستمر در کار و توانمندسازی از دیدگاه کارکنان و مدیران مشخص شده است.

روش مطالعه: مطالعه توصیفی- پیمایشی بوده، با جمعیت آماری ۲۷۰ نفر شامل ۳۵ نفر مدیران و معاونین دانشکده ها و ۱۷۲ نفر از کارکنان با ابزار اندازه گیری پرسشنامه ۳۴ سوالی که شش اصل مدیریت کیفیت فراگیر (تعهدگرایی، رضایت مشتری، مشارکت کارکنان، استفاده مناسب از آمار، بهبود کیفیت مستمر و توانمندسازی) را مورد اندازه گیری قرار می‌دهد. داده‌ها با استفاده از روشهای آماری t تک متغیری، مقایسه دو میانگین مستقل و تحلیل واریانس تک متغیری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از دیدگاه کارکنان و مدیران اصول: تعهدگرایی، مشتری‌مداری، مشارکت کارکنان، استفاده مناسب از آمار و اطلاعات و توانمندسازی و نهادینه کردن آموزش کارکنان در حد ضعیفی استفاده شده و اصل بهبود مستمر در کار در حد مطلوب به کار رفته است.

بحث و نتیجه‌گیری: بنابر نتایج به دست آمده از شش اصل مدیریت کیفیت فراگیر، تنها اصل "بهبود مستمر در کار" به کار رفته و این نتایج طبق نظر کارکنان و مدیران، روسا و معاونین دانشکده‌ها به دست آمده و بر همین اساس علیرغم نظر مدیران هنوز اصول مدیریت کیفیت فراگیر در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان مورد استفاده قرار نگرفته است.

یافته‌ها: بر اساس نتایج ۶۳٪ از پاسخ دهندگان نقش برنامه های آموزش مداوم را در افزایش دانش پزشکی و شناختی در حد متوسط ارزیابی نموده اند. از میان انواع برنامه های آموزش مداوم برنامه های مدون با ۳۸/۸۷٪ بیشترین و کنفرانس‌ها با ۴/۵۶٪ کمترین انتخاب را از نظر موثر بودن به خود اختصاص داده اند. حدود ۶۰٪ پزشکان با ارائه انواع روشهای غیر حضوری مانند آموزش مداوم از طریق اینترنت، مکاتبه ای، و شرکت در آزمونهای علمی با معرفی منابع جهت مطالعه موافق بوده اند.

بحث و نتیجه‌گیری: بیش از نیمی از پزشکان آموزش مداوم را تا حدودی در افزایش دانش پزشکی و مهارتهای بالینی خود موثر می دانند و استفاده از روشهای آموزشی جدید تر با توجه به نیازهای پزشکان می تواند زمینه بهبود کیفیت برنامه های آموزش مداوم را فراهم نماید.

کد مقاله: O۳۲۳

بررسی میزان تأثیر دروس فیزیک، زیست‌شناسی، شیمی، ریاضی، زبان پیش‌دانشگاهی در ارتقاء سطح علمی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

نویسندگان: اصغر فروغی، فاطمه شفیعی، علی مرادی، محمدحسین فروزنده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: براساس ضوابط آموزشی دانشجویانی که درصد نمرات خام دروس کنکور آنها از ۴۰٪ کمتر باشد ملزم به گذراندن دروس پیش دانشگاهی می شوند که ارائه این دروس علاوه بر تحمیل هزینه به دانشگاه، وقت و هزینه دانشجویان نیز صرف گذراندن آنها می‌شود و این مطالعه در نظر دارد لزوم ارائه این دروس را مشخص نماید.

روش مطالعه: مطالعه توصیفی با جمعیت آماری ۱۱۶ نفر از دانشجویان ورودی ۸۱ و بعد از آن، شامل گروههای مشمول و غیر مشمول دروس پیش دانشگاهی و به روش تصادفی و از طریق مقایسه نمرات اخذ شده دروس مرتبط با دروس پیش دانشگاهی و با کمک آزمونهای test paired و wilcoxon و نرم افزار SPSS انجام گرفت.

یافته‌ها: براساس تجزیه و تحلیل آماری و براساس محاسبه معادله ریاضی که به موازات تجزیه و تحلیل آماری انجام گرفته نتایج تحقیق به ترتیب ذیل بدست آمد دانشجویانی که مشمول گذراندن دروس زیست ۹۱/۳٪، شیمی ۸۱/۲۵٪، زبان ۹۳/۱٪، ریاضی ۹۱/۶۶٪ و فیزیک ۹۵/۸٪ پیش دانشگاهی بوده اند پیشرفت تحصیلی

کد مقاله: ۰۳۲۵

روایی محتوای امتحانات کتبی کارآموزی گروه داخلی دانشکده پزشکی تبریز در سال ۸۷

نویسندگان: زینب خلیل‌زاده، محمد گرگانی، عباس شهبازی، مهستی علیزاده

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مقدمه: روایی عبارت است از میزان توانایی آزمون در اندازه گیری آن چیزی که باید اندازه بگیرد و روایی محتوایی یکی از جنبه‌های روایی است و به معنی این است که همان مفهومی را که منظور نظرماست را بسنجد. هدف شخصی محقق از پژوهش حاضر این بود که آیا سوالات امتحانی آزمونهای دوره کارآموزی گروه داخلی واجد روایی محتوایی می‌باشد یا نه؟

روش مطالعه: سوالات کتبی کارآموزی سال ۸۷ بعد از گردآوری، سوالات براساس زیر گروههای رشته داخلی (روماتولوژی - نفرولوژی - آندوکرینولوژی - گوارش - ریه). با روش مسینگ در جداولی به تعداد زیرگروههای فوق الذکر که در ردیفها متن سوالات و در سرستونها حداقلهای آموزشی و در جدولهای دیگر به جای حداقلهای آموزشی در سرستونها اهداف آموزشی (پاتورنز و نشانه شناسی و تشخیص و درمان و عوارض) نوشته شده است و با توجه سرستونها سوالات علامتگذاری شده است.

یافته‌ها: از کل ۸۰ سوال مطرح شده در طول سه دوره امتحانی کارآموزی، در مورد هر یک از اهداف (پاتورنز و نشانه شناسی و تشخیص و عوارض و درمان) به ترتیب ۱۷/۲۵، ۱۷/۵، ۴۷/۵، ۶/۲۵، ۱۸/۷۵ می‌باشد. از سوالات دو هدف را شامل است و ۹۲/۷ سوالات حداقلهای یادگیری آموزشی گروه را پوشش می‌دهند و نیز ۷/۳ از سوالات هیچ یک از حداقلهای یادگیری آموزشی گروه را پوشش نمی‌دهد.

بحث و نتیجه گیری: با ارایه نتایج فوق به گروه آموزشی داخلی دانشکده پزشکی اساتید از نحوه توزیع سوالات مطلع می‌شوند و از سوالاتی را طراحی نمایند که حتی المقدور یکی از اهداف و نیز یکی از حداقلهای آموزشی را پوشش دهد. در آخر پیشنهاد می‌شود که آموزش‌های لازم در خصوص آشنایی بیشتر با نحوه طراحی صحیح سوال برای اساتید انجام گیرد.

کد مقاله: ۰۳۲۶

ارزیابی نتایج پایان‌نامه‌های دانشجویان دوره دکتری عمومی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند در سال ۸۵-۸۱

نویسندگان: غلامرضا شریف‌زاده، کبری سرچاهی، فاطمه فنودی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مقدمه: نقش تحقیق و پژوهش به عنوان ابزاری نیرومند در ایجاد تغییر و توسعه انکار ناپذیر بوده و در این میان نقش دانشگاهها در تولید علم از اهمیت بیشتری برخوردار است. پایان‌نامه دوره دکتری پزشکی عمومی ضمن اینکه یک واحد آموزشی است می‌تواند به عنوان یک فعالیت پژوهشی در تولید دانش جدید و رفع مشکلات بهداشتی درمانی در جامعه کمک کننده باشد. این مطالعه با هدف بررسی نتایج پایان‌نامه‌های دانشجویان دوره دکتری پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند طراحی گردید.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی تحلیلی بر روی کلیه پایان‌نامه‌های دانشجویان دوره پزشکی عمومی که در بین سالهای ۸۵-۸۱ دفاع شده بود انجام گردید. برای کلیه اساتید راهنمای دانشجویان که پایان‌نامه آنها دفاع شده بود پرسشنامه طرح ارسال و از آنها خواسته شد مقالات استخراج شده از پایان‌نامه خود را در پرسشنامه در حیطه‌های مقالات علمی، پژوهشی، انگلیسی، سمینار داخلی و خارجی ثبت نام نمایند. ضمن اینکه از اطلاعات موجود در حوزه معاونت پژوهشی دانشگاه در مورد ارائه مقالات اساتید نیز به صورت منبع تکمیلی استفاده شد. داده‌ها پس از جمع‌آوری در نرم افزار SPSS وارد و آنالیز گردید.

یافته‌ها: در طول دوره ۵ ساله از ۱۵۳ پایان‌نامه دفاع شده ۱۰۶ مقاله شامل ۴۰ مقاله علمی پژوهشی در مجلات داخلی، ۱۰ مقاله انگلیسی در مجلات خارجی، ۴۴ مقاله ارائه شده در سمینار داخلی و ۱۲ مقاله در سمینارهای خارجی استخراج و ارائه گردیده بود. از کل پایان‌نامه‌ها ۷۱ پایان‌نامه (۴۶/۴٪) مقاله از آن استخراج شده بود که ۲۳/۵٪ پایان‌نامه‌ها منجر به مقاله علمی و پژوهشی در مجلات داخلی، ۵/۹٪ مقاله انگلیسی، ۲۷/۴٪ در سمینارهای داخلی و ۷/۸٪ مقالات در سمینارهای خارجی ارائه گردیده بود. از نظر نوع مطالعه ۶۶/۷٪ پایان‌نامه‌های با مطالعه مورد شاهدی، ۳۸/۵٪ پایان‌نامه‌های با مطالعه تجربی و ۴۴/۳٪ پایان‌نامه‌های با مطالعه توصیفی تحلیلی منجر به مقاله شده بود و تفاوت معنی‌داری از این نظر مشاهده نگردید. همچنین اختلاف معنی‌داری در وضعیت استخراج مقاله از پایان‌نامه‌ها بر حسب رشته استاد راهنما مشاهده نگردید و تعداد مقالات استخراج شده از پایان‌نامه‌ها بین سال‌های ۸۳-۸۱ افزایش و در سال ۸۴-۸۵ کاهش نشان داد (۰/۰۲ < p).

بحث و نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که نزدیک به نیمی از پایان‌نامه‌ها منجر به تولید مقاله شده است که نتیجه مطلوبی به نظر می‌رسد و می‌تواند ناشی از تلاش و اهمیت دانشجویان، اساتید راهنما و اساتید مشاور و حوزه پژوهش دانشگاه به پایان‌نامه‌های دانشجویی باشد و خود می‌تواند منجر به ارتقاء آگاهی محققین، مدیران و کارشناسان در زمینه مشکلات بهداشتی درمانی گردد.

کد مقاله: O۳۲۷

بازنگری کوریکولوم دندانپزشکی - تعیین توانمندیهای مورد انتظار دندانپزشکان ایرانی بر اساس اولویت های ملی و استانی سلامت دهان و دندان

نویسندگان: افسانه پاکدامن، حسین حصارى، محمدرضا خامی، احمد جعفری، رضا یزدانی، لیلا صدیق پور

مقدمه: بررسی توانمندی‌های مورد انتظار دندانپزشکان عمومی بر اساس اولویتهای ملی و استانی سلامت دهان و دندان در چارچوب اهداف سازمان بهداشت جهانی تا سال ۲۰۲۰ می‌باشد در این تحقیق از روش بحث گروهی (focus group discussion) جهت ثبت نظرات کارشناسان مسئول سلامت دهان استانها به کار برده شد.

روش مطالعه: مدعوین به سه گروه تقسیم شدند و از آنها خواسته شد تا اولویت های بخش سلامت دهان را بر اساس سند سازمان بهداشت جهانی یک بار در سطح استانی و یک بار در سطح ملی لیست کنند. واژه‌ها بمنظور یکسان سازی برداشت مفاهیم در گروه بحث و مورد توافق قرار گرفت. کد گذاری ابتدا بصورت تک تک ثبت و اولویت در گروه بر اساس مجموع کدهای وارده محاسبه گردید و برای نظر نهایی در جمع به بحث گذاشته شد. در مرحله دوم یک سوال باز به منظور ثبت نظرات کارشناسان در مورد توانمندیهای مورد انتظار از دندانپزشکان عمومی در جهت نیل به اهداف فوق طرح گردید.

یافته‌ها: از کل ۳۴ نفر کارشناس مسئول سلامت دهان استانها ۳۰ نفر در این نشست شرکت کردند که به سه گروه تقسیم شدند. از لیستی شامل ۱۵ مورد از مشکلات شایع دهان و دندان اولویت های سلامت دهان به ترتیب زیر فهرست شد: گروه اول: اطلاع رسانی و آگاهی از عوامل خطر گروه دوم: پیشگیری از پوسیدگی و بیماری لثه گروه سوم: پیشگیری از پوسیدگی. در زمینه توانمندی های مورد انتظار از مجموع ۳۰ نفر ۱۱۱ comment ثبت گردید که در ۶ گروه اصلی طبقه بندی شد. آموزش در جهت برقراری ارتباط صحیح با بیمار، ارائه روشهای پیشگیری بصورت عملی و نظری، ایجاد انگیزه در دانشجویان نسبت به سلامت، آشنایی با سیستم شبکه، آشنایی با فرهنگ بومی کشور به عنوان مهم ترین توانمندیها ثبت گردید.

بحث و نتیجه گیری: بیماری‌های شایع دهان و دندان بعلاوه اطلاع رسانی به عموم در سطح ملی همچنان حائز اهمیت میباشد.

کد مقاله: O۳۲۸

بررسی تاثیر تغییر پاسخ ها در آزمون تستی (چهار گزینه‌ای) بر نمرات دانشجویان

نویسندگان: حوا عبدالهی کاکرودی، حسین کریمی، طاهره بینقی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: آزمون چند گزینه‌ای (تستی) متداولترین آزمون عینی است که هم در سنجش تواناییهای مختلف و هم در سنجش یادگیری در زمینه های گوناگون تحصیلی مورد استفاده واقع می‌شود و بر اساس نتایج حاصله در مورد ارتقاء دانش آموزان، دانشجویان، تشخیص مشکلات یادگیرندگان و رفع نواقص یادگیری و آموزشی، راهنمایی و مشاوره دانشجویان، برنامه‌ریزی درسی و... اتخاذ می‌شود. لذا تعیین عوامل مؤثر بر نتایج این آزمون از اهمیت خاصی برخوردار است. یکی از این عوامل مهم تغییر پاسخ اول توسط دانشجویان می‌باشد. جمله پاسخ‌های خود را تغییر ندهید کراراً در آزمونهای تستی به دانشجویان گوشزد می‌شود. دلیل برای باقیماندن روی انتخاب اول مربوط به این موضوع است که عقیده اول دقیق تر از پاسخهای بعدی است. به نظر میرسد افسانه مربوط به زیان بار بودن تغییر پاسخها بطورشفاهی و از طریق دستورالعمل روی دفترچه آزمونها به ارث رسیده است. هرچند که خیلی از دانش آموزان پاسخهای خود را تغییر می‌دهند ولی عموماً معتقد هستند که این کار باعث کاهش نمره آنها می‌شود. تغییر پاسخها اخیراً با روشهای گوناگون مورد مطالعه قرار گرفته، ولی پژوهشگر در مطالعات کتابخانه‌ای پژوهشی که مستقیماً در مورد بررسی تاثیر تغییر پاسخها بر روی نتایج آزمون در ایران انجام شده باشد نیافته است لذا می‌توان گفت احتمالاً این اولین بررسی در این مورد است. هدف تعیین تاثیر تغییر پاسخ اول در آزمونهای چهار گزینه ای بر نمرات دانشجویان می‌باشد.

روش مطالعه: این مطالعه در دانشگاه علوم پزشکی مشهد (دانشکده پرستاری و مامایی تربت حیدریه) در سال تحصیلی ۸۰-۷۹ و ۸۱-۸۰ انجام شد. نمونه‌های پژوهش شامل دانشجویان مامایی شرکت کننده در امتحان جامع بودند. تعداد نمونه‌ها ۳۲ نفر، که هر کدام موظف بودند به ۱۲۰ سوال چهار گزینه‌ای پاسخ دهند. در واقع پاسخهای دانشجویان به ۳۸۴۰ سوال بررسی شد.

یافته‌ها: یافته‌های مطالعه نشان داد که همه دانشجویان حداقل یک مورد تغییر پاسخ داشته‌اند و تعداد پاسخهای تغییر یافته توسط هر دانشجو حداقل یک مورد و حداکثر ۱۲ مورد بود. کل پاسخهای تغییر یافته ۱۵۴ مورد و بقیه تغییرات به شرح ذیل بود: تعداد

داده‌ها با استفاده از چک لیستی که توسط مربی بخش مربوطه برای هر دانشجو سه بار تکمیل شده، جمع‌آوری شده است. اطلاعات جمع‌آوری شده توسط نرم افزار آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌ها: نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که میانگین و انحراف معیار امتیاز ارتباط دانشجویان با کودکان پرستاری در بیمارستان به ترتیب ۴۹/۲۸ و ۱۲/۱۴ (از حداکثر ۷۵) می‌باشد. عملکرد دانشجویان در مرحله شروع مصاحبه و بکارگیری مهارت‌های ارتباطی مناسب، در مراحل پیگیری بیمار و توصیف بیماری نسبتاً مناسب و در مرحله پایان مصاحبه غیر مناسب بوده است.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصله گرچه چگونگی ارتباط دانشجویان پرستاری با کودکان بستری در بیمارستان مناسب می‌باشد ولی بنظر می‌رسد که نیاز به بازنگری در برنامه‌های آموزشی پرستاری و افزودن مباحثی درباره برقراری ارتباط بخصوص در حیطه‌های بالینی و توجه بیش از پیش اساتید این رشته به مبحث فوق الذکر وجود دارد.

کد مقاله: O۳۳۰

بررسی نظرات دانشجویان در مورد استراتژی دو ورودی شدن دانشجویان پزشکی مهر ماه و بهمن ماه ۸۶ و مهر ماه ۸۷ و مقایسه آنها با یکدیگر

نویسندگان: محمد مهدی ثاقب، شهلا دشتی، ندا موسوی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: افزایش کیفیت آموزش پزشکی به دلیل اهمیت حساسیت شغلی فارغ‌التحصیلان این رشته که به طور مستقیم با سلامت افراد جامعه و همچنین درمان و افزایش طول عمر متوسط جامعه سر و کار دارند مورد توجه وافر سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی و دولتی می‌باشد، به همین منظور دانشگاه علوم پزشکی شیراز سهمیه تعداد دانشجویان پزشکی را تقسیم نمود که این تعداد به ترتیب برای ورودی مهر ماه ۸۶، ۱۱۳ نفر، ورودی بهمن ماه ۸۶، ۴۴ نفر و ورودی مهر ماه ۸۷، ۷۷ نفر می‌باشد که به منظور کیفیت آموزش و مقایسه آن با تعداد پذیرش شده در هر ورودی، نظرات دانشجویان ورودی مهر و بهمن ۸۶ و دانشجویان ورودی مهر ۸۷ را مورد بررسی قرار دادند.

روش مطالعه: این پژوهش یک مطالعه توصیفی - مقایسه‌ای بود که با استفاده از نظرات تعداد ۳۷ نفر از دانشجویان ورودی مهر ماه ۸۶ (۳۲/۷۴٪ از ۱۱۳ نفر)، ۲۰ نفر ورودی بهمن ۸۶ (۴۵/۴۵٪ از ۴۴ نفر)

پاسخهای تغییر یافته از صحیح به غلط ۳۲ مورد، تعداد پاسخهای تغییر یافته از غلط به صحیح ۹۶ مورد، تعداد پاسخهای تغییر یافته از غلط به غلط ۳۲ مورد. بطور کلی نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که تغییر پاسخ در مجموع به نفع دانشجویان بوده است و هر دو فرضیه پژوهش پذیرفته نشدند.

بحث و نتیجه گیری: اکثر دانشجویان علیرغم هشدارهای که به آنها داده می‌شود پاسخهای خود را تغییر می‌دهند و این مطالعه نشان داد که دانشجویان با احتمال بیشتر پاسخهای غلط را به صحیح تغییر می‌دهند. این نکته قابل توجه است که دانشجویان ممکن است قبل از اینکه روی پاسخنامه علامت بزنند تغییر پاسخ داشته باشند که کشف آنها مشکل است. بیش از ۲۵ سال پیش دیویس (davis) ادعا نمود که بی اعتبار ساختن، افسانه مربوط به تغییر پاسخها مشکل خواهد بود. گاز کین و همکارانش (۱۹۹۲) توصیه نمودند که مدرسین دانشگاهها بایستی در مورد اثرات تغییر پاسخ آگاهی لازم را داشته و بر اساس آن دانشجویان را راهنمایی کنند. آنها همچنین توصیه نموده‌اند که دانشجویان که بایستی اندیشمندانه پاسخهای خود را تغییر بدهند. ما به عنوان مدرسین و ضیفه داریم دانشجویان را با آخرین تحقیقات در مورد خدمات بهداشتی و درمانی و همچنین کسب دانش آگاه نماییم.

کد مقاله: O۳۲۹

بررسی چگونگی ارتباط دانشجویان پرستاری با کودکان بستری در بیمارستان

نویسندگان: طاهره سلیمی، لیلی شهبازی، مهسا خدایاریان، شهناز مجاهد، محمدحسن دهقانپور

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی یزد

مقدمه: یکی از مهمترین وظائف دانشجویان پرستاری برقراری ارتباط درمانی مناسب با مددجویان می‌باشد و این مسئله در بخش‌های کودکان از اهمیت بیشتری برخوردار است. این ارتباط می‌تواند بصورت کلامی یا غیر کلامی بر قرار گردد. متأسفانه عدم برقراری این ارتباط می‌تواند تأثیر منفی بر وضعیت سلامتی کودکان داشته باشد. بر این اساس پژوهش حاضر با هدف تعیین وضعیت ارتباط دانشجویان پرستاران با کودکان بستری در بیمارستان شهید صدوقی یزد صورت گرفته است.

روش مطالعه: این مطالعه توصیفی و به روش مقطعی بوده و نمونه‌ها شامل ۶۰ دانشجوی پرستاری، که برای انجام کارآموزی در بخش کودکان بیمارستان شهید صدوقی حضور داشتند، می‌باشند.

خاص بهتر یاد می‌گیرد و راهبرد مطالعه و یادگیری مقوله ای فردی ولی در عین حال علمی و اصولی است و بررسی ها نشان داده اسک که روش مطالعه در پیشرفت تحصیلی موثر است. این پژوهش با هدف بررسی روش های مطالعه و یادگیری در دانشجویان و ارتباط آن با مشخصات فردی آنان در سال ۱۳۸۷ در دانشگاه علوم پزشکی گناباد به عنوان یک مطالعه توصیفی- تحلیلی به انجام رسیده است.

روش مطالعه: جامعه آماری کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد بوده که در زمان نمونه گیری مشغول به تحصیل باشد. در این پژوهش برای انتخاب ۱۰۳ نمونه مورد پژوهش از روش نمونه گیری تصادفی- سهمیه ای (طبقه ای) متناسب با حجم استفاده شده است که با توجه به دوره های آموزشی و ترم تحصیلی سهم هر گروه مشخص و به روش تصادفی انتخاب گردیده اند. برای گرد آوری داده ها پرسش نامه تهیه شده که رویی این پرسش نامه ها توسط چند نفر از کارشناسان مورد تایید قرار گرفته و پایایی ابزارها به روش آزمون مجدد تعیین گردیده است. برای تجزیه و تحلیل داده ها در بخش آمار توصیفی از جداول توزیع فراوانی و شاخص های مرکزی و پراکندگی استفاده شده و برای تعیین ارتباط بین متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون و آزمون کای اسکور و تی استیودنت استفاده شده است.

یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد که راهبردهای مطالعه در تسهیل فرآیند یادگیری و در نهایت ارتقاء سطح آموزش کاملاً شناخته شده است و تاثیر به سزایی داشته و اهمیت راهبردها به عنوان راهکاری برای ارتقاء سطح آموزش کاملاً شناخته شده است و دانشجویان راهبردهای متفاوتی را برای مطالعه و یادگیری خود به کار می‌گیرند. این شیوه ها اختصاصی و بعضاً منحصر به فرد بوده و جنبه عمومی ندارد. اکثریت دانشجویان (۷۱/۷٪) بصورت انفرادی مطالعه نموده ولی (۲۸/۳٪) آنان نیز اکثر اوقات و یا همیشه بصورت گروهی درس می‌خوانند. مارکه کردن و مرور مجدد بیش از هر روش دیگری مورد استفاده بوده و در ۳۸/۸٪ نمونه ها این روش را به عنوان راهبرد مطالعه و یادگیری زیاد بکار می‌برند. پس از آن نت برداری و خلاصه نویسی در دانشجویان مورد استفاده قرار گرفته و در ۲۹/۱٪ نمونه ها روش مطالعه راهبرد مطالعه و یادگیری زیاد انجام می‌گردد.

بحث و نتیجه گیری: پیشرفت تحصیلی رابطه مستقیم و معنی داری با راهبردهای مطالعه و یادگیری داشته، اساتید و بخصوص اساتید راهنما باید به دانشجویان کمک نمایند تا فراگیران برای دستیابی به موفقیت تحصیلی بیشتر نسبت به اصلاح و بهبود شیوه های مطالعه و ارتقاء یادگیری خود مبادرت نمایند.

و ۴۴ نفر ورودی مهر ماه ۸۷/۱۴/۵۷٪ از ۷۷ نفر) استفاده گردید. ابزار مورد استفاده، پرسشنامه پژوهشگر ساخته و تجزیه و تحلیل داده ها با آزمون های ANOVA و Tukey با کمک اساتید بخش آمار زیستی انجام شد.

یافته ها: نتایج به دست آمده از این پژوهش نشان داد که بین دانشجویان ورودی مهر ماه ۸۶ (۳۲/۷۴٪) و دانشجویان ورودی بهمن ۸۶ (۴۵/۴۵٪) از نظر یادگیری در کلاسها تئوری، تعداد دانشجویان در کلاسهای تئوری و عملی و ارتباط علمی میان استاد و دانشجو تفاوت معنادار وجود دارد و بین ورودی مهر ماه ۸۷ (۵۷/۱۴٪) و بهمن ۸۶ (۴۵/۴۵٪) از نظر حضور دانشجویان در کلاس و تعداد دانشجویان در کلاسهای تئوری و عملی تفاوت معنادار دیده شد و همچنین بین دانشجویان ورودی مهر ماه ۸۶ (۳۲/۷۴٪) و دانشجویان ورودی مهر ماه ۸۷ (۵۷/۱۴٪) از نظر حضور دانشجویان در کلاس و ارتباط علمی میان استاد و دانشجو تفاوت معنادار مشاهده شد.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به تفاوت معنا دار مشاهده شده بین نظرات دانشجویان ورودی بهمن ۸۶ (۴۴ نفر) که از نظر تعداد کمتر از دانشجویان ورودی مهر ماه ۸۶ (۱۱۳ نفر) و مهر ماه ۸۷ (۷۷ نفر) بودند و همچنین تعداد کمتر دانشجویان ورودی مهر ماه ۸۷ نسبت به ورودی ۸۶ نتیجه گیری می‌شود که محدودیت تعداد دانشجویان در کلاس های تئوری و عملی و ارتباط بین استاد و دانشجو عامل مؤثری در ارائه کیفیت آموزش و همچنین یادگیری دانشجویان بوده است.

کد مقاله: ۰۳۳۱

روشهای مطالعه و یادگیری دانشجویان علوم پزشکی گناباد و ارتباط آن با مشخصات فردی آنان در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: محمدرضا منصوریان، سعیده یوسفی، ریحانه نجارزاده، محسن نقوی، محمود شمشیری، مجتبی کیان مهر

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گناباد

مقدمه: آنچه که بیشترین تاثیر را بر وضعیت تحصیلی دانشجویان دارد، مهارتهای عمومی مطالعه، یادگیری درسی و یادآوری مطالب آموخته شده است. شناخت راهبردهای مطالعه و یادگیری گامی اساسی برای مداخلات آموزشی است. رویکردهای جدید پژوهش در آموزش بر استفاده از راهبردهای یادگیری و مطالعه در تسهیل فرایند یاددهی- یادگیری و در نهایت ارتقاء پیشرفت تحصیلی معطوف می‌باشد، اهمیت راهبردها به عنوان راهکارهایی برای ارتقاء سطح کاملاً شناخته شده است. هر کس ترجیحاً با یک شیوه

کد مقاله: O۳۳۲

تاثیر فعالیتهای فوق برنامه بر وضعیت تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی گناباد و علل گرایش آنها به این فعالیتهای

نویسندگان: محمدرضا منصوریان، بتول رضانی ایرج، فائزه سادات موسوی نژاد، سید بهنام مظلوم

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گناباد

مقدمه: دانشجویان بعنوان قشری فعال از جامعه در دوره معینی از زمان باید فعالیتهای مشخص و پیش بینی شده‌ای را با کیفیتی قابل قبول و مطلوب به انجام رسانند که برای رسیدن به این اهداف الویت بندی کارها و داشتن یک برنامه عملیاتی قابل ارزیابی همسو با چشم اندازی که برای آینده خود دارند و ماموریت و رسالتی که برای آنان تدوین گردیده است از ضروریات محسوب می گردد. با این حال اغلب دانشجویان از کمبود وقت شکایت داشته و بعضاً در انجام بموقع تکالیف خود موفق نمی شوند که این امر ممکن است ناشی از عدم توازن منطقی و لازم در تنظیم فعالیتهای برنامه و فوق برنامه و کاهش بهره‌وری اوقات فراغت باشد. این پژوهش توصیفی- تحلیلی با هدف تعیین ارتباط فعالیتهای فوق برنامه بر وضعیت تحصیلی دانشجویان و علل گرایش آنان به شرکت در این برنامه ها در دانشگاه علوم پزشکی گناباد به انجام رسیده که در آن مشخصات فردی، نوع و میزان فعالیتهای فوق برنامه و وضعیت تحصیلی در دانشجویان بررسی و سپس ارتباط متغیرها بصورت دو به دو با هم مورد مطالعه قرار گرفته است.

روش مطالعه: جامعه آماری دانشجویان دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد می باشد. نمونه عبارت است از دانشجوی زن یا مردی که در یکی از رشته‌های هشتگانه مقاطع کاردانی یا کارشناسی در دوره های روزانه یا شبانه دانشکده علوم پزشکی گناباد در سال تحصیلی ۱۳۸۵ مشغول به تحصیل باشد. برای انتخاب ۹۶ نمونه از روش نمونه گیری تصادفی طبقه‌ای متناسب با حجم استفاده شده است. برای گردآوری داده ها از پرسشنامه‌ای استفاده شده است که روائی این پرسشنامه توسط چند نفر از کارشناسان مورد تایید قرار گرفته و پایایی ابزارها به روش آزمون مجدد تعیین شده است.

یافته‌ها: نتایج تحقیق نشان داد که فعالیتهای فوق برنامه دانشجویان مورد پژوهش به ترتیب مربوط به: ۱- فرهنگی (۵۶/۳٪)، ۲- مذهبی (۴۰/۶٪)، ۳- ورزشی (۳۶/۵٪)، ۴- اردویی (۲۹/۲٪)، ۵- اجتماعی (۲۱/۹٪)، ۶- پژوهشی (۱۴/۶٪) و ۷- موسیقی (۱۰/۴٪) می باشد. ۱۳/۵٪ از نمونه‌های مورد پژوهش تاثیر فعالیتهای فوق برنامه را بر پیشرفت تحصیلی کاملاً مثبت، ۷۲/۹٪ از آنان آن را

مثبت و ۱۰/۴٪ تاثیر این فعالیتهای نامنفی بیان کرده‌اند. علل گرایش دانشجویان مورد مطالعه به فعالیتهای فوق برنامه به ترتیب: ۱- علاقمندی فردی (۷۵٪) ۲- همراهی بادوستان (۴۰/۶٪) ۳- مفرح بودن (۳۵/۴٪) ۴- تاثیر مثبت برسلامتی (۲۵٪) ۵- بهبود یادگیری (۱۳/۵٪) ۶- بیکاری (۱۱/۵٪) و ۷- سبکی دروس (۹/۴٪) عنوان شده است.

بحث و نتیجه گیری: ۶۸/۸٪ از نمونه‌های مورد پژوهش که تاثیر فعالیتهای فوق برنامه را بر پیشرفت تحصیلی مثبت دانسته به این فعالیتهای می پرداختند و آنانکه این تاثیر را منفی ارزیابی نموده‌اند کمتر آنرا انجام می دهند، آزمون کای اسکوتر بین میزان فعالیت و نظر نمونه های مورد پژوهش رابطه معنی داری را نشان داده است. (p < ۰/۰۱۶). براساس ضریب همبستگی پیرسون بین مقدار فعالیتهای فوق برنامه دانشجویان و پیشرفت تحصیلی آنان ارتباط معکوس وجود دارد، اما این ارتباط از نظر آماری معنی دار نمی باشد (P < ۰/۰۶). به عبارت دیگر می توان گفت دانشجویانی که بیشتر به فعالیتهای فوق برنامه می پردازند دارای نمرات تحصیلی پایین تری می باشند.

کد مقاله: O۳۳۳

دلایل ادامه تحصیل دانشجویان علوم پزشکی گناباد - ۱۳۸۷

نویسندگان: محمدرضا منصوریان، زهرا جعفری، سکینه رحیمی، لاله حسینی شهیدی، محمود شمشیری، سید حسین ناظمی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی گناباد

مقدمه: اصلی ترین متغیر اثرگذار بر گرایش های فرهنگی و اجتماعی، متغیر تحصیلات و به ویژه آموزش عالی می باشد. در نظام اقتصادی بازار، امنیت شغلی یک دغدغه عمومی است. اساتید دانشگاه و افراد با تحصیلات بالاتر از امتیازات خاصی برخوردار هستند و شغلی مطمئن دارند، فراغت در طول هفته و برخورداری از تسهیلات تابستانی، دانش دوست بودن جوانان ایرانی، ازدواج مناسب، افزایش منبع درآمد، گریز از سربازی و اجبار خانواده از دلایل ادامه تحصیل می باشد.

روش مطالعه: این پژوهش بعنوان یک مطالعه توصیفی- مقطعی کاربردی و به منظور تعیین دلایل ادامه تحصیل دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد در سال ۱۳۸۷ انجام گردیده است که در آن جامعه پژوهش دانشجویان علوم پزشکی گناباد و نمونه مورد پژوهش دانشجوی مذکر یا مونثی که در یکی از رشته های نه گانه دانشگاه که در زمان نمونه گیری و جمع آوری داده ها مشغول به

و میتواند قدرت تفکر و اندیشه را در دانشجویان بارور کند. این مطالعه با هدف ارزیابی روش یادگیری مبتنی بر حل مشکل از دیدگاه دانشجویان انجام پذیرفت.

روش مطالعه: ابزار جمع آوری اطلاعات در این مطالعه توصیفی، فرم پژوهشگر ساخته ای مشتمل بر ۱۳ سوال بسته با مقیاس پنج نقطه‌ای لیکرت بود که نظر دانشجویان را در باره کارایی این روش نوین جمع آوری نمود. ۴۱ نفر از ۶۴ دانشجوی بینایی سنجی، مامایی و پرستاری که درس فیزیولوژی خود را به این روش آموزش دیده بودند، به صورت در دسترس انتخاب گردیده پرسشنامه داده شده و اطلاعات نیز جمع آوری گردید. روایی پرسشنامه به روش محتوا و پایایی آن به روش آلفای کرونباخ (۰/۷۵) به تایید رسید. داده ها به وسیله نرم افزار آماری JUMP تحلیل گردیده، به روش آمار توصیفی گزارش شدند.

یافته‌ها: دانشجویان ۸۲٪ موافق بودند که نسبت به سخنرانی مرسوم، روش PBL روش بهتری برای تدریس و یادگیری است و ۷۹٪ تمایل داشتند که سایر دروس نیز به روش مشابهی تدریس شود. دانشجویان ۷۷٪ معتقد بودند که در پایان این دوره نسبت به ابتدای آن مهارتهای جدیدی را کسب نموده‌اند و انجام کار گروهی را در تسریع یادگیری (۷۶٪) و کسب اطلاعات جدید (۷۶٪) موثر ارزیابی نمودند. دانشجویان از مشارکت خود در بحث و کارگروهی (۷۴٪) رضایت داشتند و معتقد بودند که این روش تدریس آنها را برای کار گروهی تشویق نموده (۷۳٪) و موجب صمیمیت بین اعضای گروه گردیده است (۷۳٪). بین نظر دانشجویان گروههای مختلف تفاوت آماری معنی داری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه گیری: نتایج نشان دهنده آن است که دانشجویان PBL را از ابعاد مختلف نسبت به سخنرانی روش کارآتری می‌دانند. توصیه می‌گردد که در برنامه ریزی های آینده استفاده از این روش توسعه یافته و و از نظر اثر بخشی به صورت تجربی مورد بررسی قرار گیرد.

تحصیل بوده و حاضر به شرکت در پژوهش باشد، تعریف و روش نمونه گیری به صورت تصادفی، سهمیه‌ای، طبقه‌ای متناسب با حجم بوده که تعداد نمونه‌ها برابر ۱۰۳ مورد تعیین شده است. ابزار پژوهش پرسشنامه محقق ساخته‌ای که مشتمل بر چهار بخش: ۱- مشخصات فردی دانشجو ۲- دلایل فردی ۳- دلایل اقتصادی ۴- دلایل اجتماعی ادامه تحصیل بوده که پس از تعیین روایی و پایایی به مورد اجرا گذاشته می‌شود، روایی ابزار به وسیله کارشناسان خبره تعیین و برای تعیین پایایی از روش بازآزمایی استفاده شد.

یافته‌ها: مهمترین دلایل ادامه تحصیل فردی شامل ارتقاء و تعالی فردی (۷۹/۶٪)، علاقه به رشته فعلی (۵۹/۲٪) و ارضاء علایق شخصی (۴۴/۷٪) و مهمترین دلایل اقتصادی ادامه تحصیل دانشجویان برای (۷۸/۷٪) از نمونه ارتقاء شغلی و یافتن کار بهتر در آینده و برای (۶۲٪) از آنها امنیت شغلی، برای (۷۰/۹٪) کسب شغل بهتر و برای (۶۹/۹٪) نیز افزایش درآمد بوده است. مهمترین دلایل اجتماعی ادامه تحصیل دانشجویان برای (۸۴/۵٪) از نمونه‌ها، موقعیت اجتماعی بهتر برای (۶۴/۱٪) تشویق خانواده و برای (۴۹/۵٪) تشویق اساتید و دانشگاه می‌باشد. مهمترین دلایل ادامه تحصیل نمونه های مورد پژوهش در طیف افتراق معنایی ۷ نمره‌ای، به ترتیب: موقعیت اجتماعی بهتر (۶/۸۹)، ارتقاء شغلی و یافتن کار بهتر در آینده (۶/۷۳)، ارتقاء و تعالی فردی (۶/۰۴) بوده و مهمترین دلیل ادامه تحصیل آنها دلایل اقتصادی با میانگین نمره (۵/۷۱) می‌باشد.

بحث و نتیجه گیری: تحلیل داده‌ها نیز نشان می‌دهد که بین نمره کل دلایل ادامه تحصیل در نمونه‌های مورد پژوهش با جنس، تاهل، رشته، معدل و ترم تحصیلی اختلاف معنی داری وجود ندارد به عبارت دیگر این گروه‌ها دلایل مشابهی برای ادامه تحصیل دارند. اما بین نمره دلایل فردی ادامه تحصیل و جنسیت دانشجویان ارتباط معنی داری وجود دارد. یعنی دو جنس مونث و مذکر دلایل فردی متفاوتی برای ادامه تحصیل دارند.

کد مقاله: O۳۳۴

بررسی کارآیی روش یادگیری مبتنی بر حل مشکل از دیدگاه دانشجویان

نویسندگان: سعید سمرقندیان، زهرا موفقی، الهه کوشیار، سمیه اکبری

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه: یادگیری مبتنی بر حل مشکل (PBL) یک روش آموزشی دانشجو- محور است که با اصول یادگیری بزرگسالان تناسب دارد

کد مقاله: O۳۳۵

بررسی دیدگاه دانشجویان بالینی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد پزشکی مبتنی بر شواهد

نویسندگان: علی صادقی سروسستانی، افروز صادقی سروسستانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: جهت ارتقا هرچه بیشتر کیفیت مراقبت های بالینی بیماران، در سال های اخیر تجربه بالینی با شواهد پژوهشی ترکیب شده

آگاهی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز با اصطلاحات و منابع رایج در پزشکی مبتنی بر شواهد طراحی شده است.

روش مطالعه: این مطالعه، یک مطالعه مقطعی است که نمونه آن ۱۰۰ نفر از دانشجویان مقاطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال ۱۳۸۷ هستند که به صورت تصادفی انتخاب شده اند. داده ها توسط پرسشنامه‌ای که روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفته است، جمع آوری شد. اطلاعات موجود در نرم افزارهای آماری با SPSS و با استفاده از روشهای آماری توصیفی دسته بندی شدند.

یافته‌ها: نتایج به دست آمده حاکی از آن بود که در میان دانشجویان بالینی تنها ۸٪ دانشجویان آموزشی مدون در زمینه پزشکی مبتنی بر شواهد دیده بودند. از سوی دیگر درصد قابل توجهی از دانشجویان بالینی در خصوص کلیه منابع و سایت های تخصصی بی اطلاع بودند برای نمونه تنها ۱ نفر بیومدیکال ژورنال BMJ را مطالعه می کرد و ۲۲٪ آن را می شناختند ولی استفاده نمی کردند و ۷۷ درصد به هیچ وجه آن را نمی شناختند. در مورد Cochrane تنها ۴٪ آن را می شناختند ولی استفاده نمی کردند و ۹۶٪ دیگر به هیچ وجه آن را نمی شناختند. در خصوص مفاهیم اپیدمیولوژیک و اصطلاحات مورد لزوم در تصمیم گیری بالینی نیز وضعیتی مشابه وجود دارد، برای نمونه در خصوص اصطلاح خطر نسبی (Relative Risk) تنها ۴۲ درصد اطلاع داشتند و در مورد بررسی سیستماتیک (Systematic Review) تنها ۲۲٪ اطلاع داشتند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این بررسی نشان داد که آگاهی دانشجویان بالینی نه تنها در خصوص پزشکی مبتنی بر شواهد اندک است بلکه در خصوص مفاهیم اپیدمیولوژیک و اصطلاحات رایج در تصمیم گیری بالینی و منابع رایج در پزشکی مبتنی بر شواهد نیز محدود است. بنابراین ضروری به نظر می رسد که دوره های آموزشی مدونی در خصوص این موارد در دانشگاه های علوم پزشکی برگزار شود تا دانشجویان بتوانند اطلاعات اولیه ای در خصوص پزشکی مبتنی بر شواهد و اصطلاحات و منابع رایج در آن به دست آورند.

کد مقاله: ۰۳۳۷

میزان استفاده دستیاران دانشگاه علوم پزشکی شیراز از پزشکی مبتنی بر شواهد و منابع اطلاعاتی در این زمینه در درمان بیماران

نویسندگان: نادر نوشاد، غلامرضا صفایی، تهمینه سرمدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

است. پزشکی مبتنی بر شواهد در حقیقت استفاده از بهترین شواهد پژوهشی در تصمیم گیری بالینی است. این مطالعه به منظور بررسی دیدگاه دانشجویان بالینی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در مورد پزشکی مبتنی بر شواهد طرح ریزی شده است.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت مقطعی و بر روی ۱۰۰ نفر از دانشجویان تصادفی شده از مقاطع بالینی دانشگاه علوم پزشکی شیراز در سال ۸۷ انجام گردید. داده ها توسط پرسشنامه ای که روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفته است، جمع آوری شد. اطلاعات موجود در نرم افزارهای آماری با SPSS و با استفاده از روشهای آماری توصیفی دسته بندی شدند.

یافته‌ها: نتایج به دست آمده بیانگر این بود که ۷۷٪ از دانشجویان بالینی معتقد بودند که تحقیقات پزشکی و نتایج حاصل از آن در تشخیص و درمان های روزمره موثر است. این در حالی است که ۴۹٪ از آنها در فعالیت های بالینی خود کمتر از ۲۰٪ مواقع از پزشکی مبتنی بر شواهد استفاده می کردند. ۹۱٪ از دانشجویان در منزل و ۶۴٪ نیز در بخش و بیمارستان به اینترنت دسترسی داشتند با این وجود تنها ۲۹٪ آموزش مدونی در خصوص روشهای جستجوی منابع اطلاعاتی دیده بودند. همچنین در میان دانشجویان تنها ۸٪ دانشجویان آموزشی در زمینه پزشکی مبتنی بر شواهد دیده بودند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این بررسی نشان داد که دانشجویان بالینی علیرغم وجود نگرش مثبت به پزشکی مبتنی بر شواهد و همچنین دسترسی به اینترنت در عمل از پزشکی مبتنی بر شواهد استفاده نمی کنند. شاید علت این امر این باشد که آموزش مدونی در خصوص روشهای جستجوی منابع اطلاعاتی و پزشکی مبتنی بر شواهد ندیده اند. بنابراین لزوم توجه به آموزش دانشجویان بالینی در این دو حیطه امری ضروری به نظر می رسد.

کد مقاله: ۰۳۳۶

بررسی میزان آگاهی دانشجویان بالینی دانشگاه علوم پزشکی شیراز با اصطلاحات و منابع رایج در پزشکی مبتنی بر شواهد

نویسندگان: علی صادقی سروستانی، افروز صادقی سروستانی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: پزشکی مبتنی بر شواهد عبارت از استفاده دقیق از بهترین شواهد پژوهشی در تصمیم گیری بالینی در مورد یک بیماری خاص می باشد. به منظور تشخیص و درمان درست بیماری، پزشکان نیازمند فهم و درک اصطلاحات مورد استفاده در مقالات علمی و آشنایی با منابع معتبر این زمینه می باشند. مطالعه حاضر به منظور بررسی میزان

مقدمه: اکثر اندیشمندان رشته‌های مختلف پزشکی معتقدند که "پزشکی مبتنی بر شواهد"، باعث ارتقاء نحوه درمان بیماران و میزان مراقبت از آنان می‌گردد. علی‌رغم این اعتقاد، پزشکی مبتنی بر شواهد، هنوز به میزان کافی در روند درمان حتی در مراکز پیشرفته جهان استفاده نمی‌شود. در عمل، کتاب‌های مرجع، کنسالت‌ها و کتاب‌های جیبی بیشتر از منابع پزشکی مبتنی بر شواهد مورد استفاده قرار می‌گیرند. به نظر می‌رسد وقت کمی که اکثر پزشکان در جریان تصمیم‌گیری برای درمان هر کدام از بیماران دارند مهم‌ترین مانع جهت یادگیری و استفاده صحیح از پزشکی مبتنی بر شواهد در درمان می‌باشد، در این مطالعه، با الگوگیری از موارد مشابه در مراکز آموزشی خارجی، از دستیاران مشغول به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی شیراز در رابطه با میزان اطلاعات آنان از پزشکی مبتنی بر شواهد، شرایط بخش محل تحصیل آنان در این زمینه، منابع علمی مورد استفاده آنها در درمان بیماران و منابع علمی که آنان جهت ارتقاء تحصیلی خود از آنها استفاده می‌کنند، مورد جمع‌آوری و بررسی قرار گرفته است.

روش مطالعه: در این مطالعه با الگوگیری از پرسشنامه پزشکی مبتنی بر شواهد دانشگاه Ohio و انطباق آن با شرایط فرهنگی و آموزشی کشورمان، اطلاعات ۵۰ نفر از دستیاران سال اول و دوم شاغل به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی شیراز در رشته‌های داخلی (۱۵ نفر)، اطفال (۱۵ نفر)، جراحی (۱۰ نفر)، زنان (۱۰ نفر) جمع‌آوری گردیده است. پرسشنامه اداری سه قسمت مجزا، مشتمل بر اطلاعات علمی دستیار و بخش مورد تحصیل وی در رابطه با EMB (۵ سوال)، قسمت بررسی منابع علمی مورد استفاده دستیاران در هنگام مواجهه بیماران در اتفاقات (۱۰ سوال) و قسمت بررسی منابع مورد استفاده دستیاران جهت ارتقاء سطح علمی خود (سوال) بوده است. جهت ثبت دقیق تمام پاسخ‌ها، یک پزشک عمومی توضیحات کامل را راجع به این مطالعه دستیاران ارائه نموده و در هنگام تکمیل پرسشنامه توسط آنان حضور داشته و در صورت وجود ابهامی برای ایشان، به سوالاتشان پاسخ داده است.

یافته‌ها: در رابطه با میزان اطلاعات دستیاران در زمینه EMB، ۵ نفر (۱۰٪)، اظهار نموده‌اند که اطلاع بسیار کمی، ۱۴ نفر (۲۸٪) اطلاعات ناکافی، ۱۶ نفر (۳۲٪) اطلاعات پایه‌ای، ۱۵ نفر (۳۰٪) اطلاعات در حد خوب داشته‌اند و هیچ‌کس گزینه مهارت کامل را انتخاب نکرده است. در رابطه با میزان تاکید هر بخش در زمینه آموزش EMB و استفاده از آن، در بین دستیاران داخلی ۸ نفر (۵۳٪)، آموزش‌ها در این زمینه را در حد متوسط و ۷ نفر (۴۷٪) در حد بسیار خوب داشته‌اند. در این زمینه از بین دستیاران اطفال ۱

نفر (۷٪)، آموزش‌ها را کم، ۸ نفر (۵۳٪) متوسط و ۶ نفر (۴۰٪) در حد بسیار خوب داشته‌اند. دستیاران جراحی، ۲ نفر (۲۰٪) آموزش‌ها را کم، ۷ نفر (۷۰٪) متوسط و ۱ نفر (۱۰٪) بسیار خوب داشته‌اند و تمامی ۱۰ دستیار زنان نیز آموزش بخش خود در این زمینه را در حد متوسط داشته‌اند. از نظر اعتقاد شخصی دستیاران راجع به EBM و کارایی آن نیز، هیچ دستگیری‌گزینه "تنها وقت تلف کرده است" را انتخاب ننموده و ۳۶ نفر (۷۲٪) معتقدند که این آموزش‌ها گاهی مفید است و بقیه (۱۴ نفر)، این روش را اکثر اوقات راهگشا می‌دانند. میزان رتبه‌ای استفاده دستیاران از منابع در درمان بیماران به صورت زیر است: (۱) نظر اساتید و صاحبان نظران (کنسالت) (۲) کتب مرجع (۳) مقالات خلاصه (۴) Guideline ها (۵) منابع اینترنتی (۶) نظرات پزشکان هم‌رده (۷) Randomized trials (۸) کتب مربوط به اطلاعات دارویی (۹) درمان‌های احساسی (۱۰) استفاده از نشریات. میزان رتبه استفاده دستیاران از منابع جهت ارتقاء علمی خود به صورت زیر است: (۱) کتب مرجع (۲) Pocket Pc (۳) اینترنت (۴) اساتید (۵) کتب آموزشی غیر رسمی (۶) نت‌های شخصی (۷) سایر همکاران بیمارستان

بحث و نتیجه‌گیری: با بررسی نتایج فوق، به نظر می‌رسد که علی‌رغم این که در دانشگاه علوم پزشکی شیراز به عنوان یکی از دانشگاه‌های مادر کشور، اقدامات موثری در زمینه آموزش و کاربردی سازی EBM انجام گردیده است و لیکن آموزش‌های بیشتر و همچنین تغییر و ارتقاء نگرش دستیاران و دانشجویان راجع به EBM ضروری است. همچنین به نظر می‌رسد که روش ارزیابی دستیاران و دانشجویان نیز باید بیشتر بر تکیه بر EBM بوده و از مطالب حفظی صرف، اجتناب شود.

کد مقاله: ۳۳۸۰

بررسی نقش نمایندگان دانشجویی در انتقال و پیگیری مشکلات آموزشی، پژوهشی و رفاهی دانشجویان پزشکی در مقاطع مختلف تحصیلی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نویسندگان: زینب خادم‌الحسینی، میترا خادم‌الحسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: اساس چرخش چرخ‌های اجرایی در امور مهم جامعه بر مشورت با نمونه‌های منتخب جامعه می‌باشد. بی‌شک برای ایجاد یک سیستم مناسب جهت حل مشکلات و نواقص، نمایندگانی باید حضور داشته و مسائل را ضمن اولویت‌بندی و بررسی‌های منطقی در راستای بهبود شرایط موجود به مراجع ذیربط انتقال دهند. در جامعه دانشجویی نیز همواره نمایندگان ورودی نقش موثری در این

اخلاقی، ۷۰/۲٪ به قدرت بیان و سخنوری و ۸۴/۲٪ به مصر بودن در پیگیریها، نمره ۱۰ (خیلی زیاد) می‌دهند. در این میان ۲۸/۱٪ به داشتن معدل بالای ۱۷ نمره ۵ و ۱۵/۸٪ به عدم سو سابقه تحصیلی نمره ۶ می‌دهند.

بحث و نتیجه‌گیری: در پژوهش حاضر به این نتیجه رسیدیم که نمایندگان هر ورودی نقش به سزایی در انتقال و پیگیری مشکلات آموزشی، رفاهی و پژوهشی دانشجویان پزشکی داشته و حتی نقش آنان در این امر پررنگ‌تر از نقش سایر گروه‌ها و تشکل‌های دانشجویی می‌باشد، علیرغم این که اکثر دانشجویان ترجیح می‌دهند مشکلات شخصی و خصوصی خود را شخصاً پیگیری نمایند و همچنین با توجه به این که بیشترین نقش نمایندگان در راستای انتقال و پیگیری مشکلات آموزشی دانشجویان می‌باشد، این امر لزوم توجه هر چه بیشتر به نظرات و پیشنهادات این گروه دانشجویی را می‌طلبد. نظرات دانشجویان حاکی از این است که اخلاق خوب نماینده، منطقی، بیطرف بودن و عدم وابستگی به اقلیت یا گروه خاص، عدم سوء سابقه اخلاقی، قدرت بیان و سخنوری و مصر بودن در پیگیری مشکلات از ویژگی‌های یک نماینده ایده‌آل بوده که به وی در پیگیری هرچه بیشتر مسائل کمک می‌نمایند. همچنین داشتن معدل بیشتر از ۱۷ و عدم سوء سابقه تحصیلی چندان از نظر دانشجویان مهم نمی‌باشد.

کد مقاله: ۳۳۹۰۳

بررسی میزان آگاهی دانشجویان پزشکی از وظایف آموزشی-درمانی خود به عنوان دانشجوی پزشکی در بیمارستانهای آموزشی دانشگاه شیراز

نویسندگان: میترا خادم‌الحسینی، زینب خادم‌الحسینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: یکی از دغدغه‌های مهم دانشجویان پزشکی پس از پایان دوره علوم پایه و ورود به بیمارستان و شروع کارآموزی و کارورزی در زمینه‌ی چگونگی انجام وظایف محوله‌ی آموزشی، درمانی و مهارتی دانشجویان در بخش‌های مختلف می‌باشد. علیرغم تهیه و تنظیم آیین‌نامه‌هایی نه چندان قاطع و واضح، هنوز در این زمینه بین کادر مختلف درمان، دانشجویان پزشکی و رزیدنت‌های بخش‌ها اختلاف نظر وجود دارد و این مسأله گاهی منجر به ایجاد مشکلاتی در فضای آموزشی درمانی حاکم بر بیمارستان‌ها و ضربه به روابط دوستانه‌ی کادر درمان و دانشجویان شده و موجب متشنج شدن اوضاع می‌گردد. آنچه مسلم است این است که هرگاه وحدت عمل و همکاری بین پزشکان، دانشجویان و

راستا ایفا می‌کنند. اگرچه حوزه‌ی وظایف و فعالیت‌های آنها بسیار گسترده می‌باشد اما قسمت عمده‌ای از فعالیت‌های آنها مربوط به پیگیری و ارجاع و حل مشکلات آموزشی، پژوهشی و رفاهی به مراجع ذیربط در سطح گروه‌های آموزشی و مسوولین دانشکده‌ها و دانشگاه‌ها می‌باشد. این نمایندگان بی‌شک به علت داشتن پایگاه دانشجویی قوی بیش از سایر گروه‌ها مورد اعتماد دانشجویان می‌باشند و به جهت همکاری‌های صادقانه و اصرار بر حل مشکلات دانشجویان مورد توجه مسوولین دانشگاه‌ها نیز هستند. بدون شک تنها کسانی که می‌توانند قضاوت نمایند که نمایندگان دانشجویان تا چه اندازه به عنوان اولین افرادی که از سوی دانشجویان و بعضاً مسوولین در امور مختلف دانشجویی مورد مشورت قرار می‌گیرند و همچنین این که آیا ویژگی‌های فردی و درسی آنها در این راستا بر تلاش‌های آنها تاثیر می‌گذارد؟ خود دانشجویان و مسوولین می‌باشند. این پژوهش سعی بر این دارد تا ضمن معرفی نمایندگان کلاسی دانشجویان به عنوان کسانی که بار زیادی را جهت شناخت، پیگیری و حل مشکلات مختلف بر دوش می‌کشند، نظرات دانشجویان را در مورد اهمیت نقش آنان و ویژگی‌های یک نماینده ایده‌آل بطوری که بتواند حامل خوبی جهت انتقال نظرات دانشجویان باشند را بررسی نماید.

روش مطالعه: جمع‌آوری داده‌ها در این پژوهش از طریق پرسشنامه‌ی که توسط دانشجویان رشته پزشکی در مقاطع مختلف، شامل دوره‌های علوم پایه و بالینی، تکمیل گردید، صورت گرفته است. حجم نمونه شامل ۱۰۰ نفر از دانشجویان رشته پزشکی در مقاطع مختلف تحصیلی اعم از علوم پایه و بالینی از دانشگاه علوم پزشکی شیراز می‌باشد که به صورت تصادفی و داوطلبانه وارد مطالعه شدند.

یافته‌ها: حجم نمونه شامل ۳۶٪ مذکر و ۶۴٪ مونث می‌باشد. ۵۶/۱٪ از پرسش‌شوندگان مشکلات آموزشی خود را از طریق نمایندگان ورودی خود پیگیری می‌نمایند. همچنین ۳۶/۸٪ مشکلات پژوهشی و ۴۷/۴٪ مشکلات رفاهی خود را از طریق نمایندگان پیگیری می‌نمایند. ۶۶/۷٪ از دانشجویان ترجیح می‌دهند مشکلات شخصی خود را، خود پیگیری نمایند که بیشترین مراجعه آنها به علت مشکلات آموزشی می‌باشد (۲۲/۸٪) و ۲۶/۳٪ از نمایندگان کمک می‌گیرند. ۶۶/۷٪ از آنها سطوح مختلف سازمانی را در پیگیری رعایت می‌نمایند. ۴۹/۱٪ از دانشجویان تلاش نمایندگان را در این راستا متوسط و ۲۶/۳٪ زیاد بیان می‌کنند. در مورد ویژگی‌های یک نماینده ایده‌آل ۶۴/۹٪ به داشتن اخلاق خوب، ۷۵/۴٪ به منطقی و بیطرفی و عدم وابستگی به گروه خاص، ۴۵/۶٪ به عدم سوء سابقه

نباشد آن را انجام می‌دهند که بیشتر آنها (۲۴/۴٪) در درجه اول علت این امر را کمک به بیمار و جلوگیری از به تعویق افتادن کارهای وی و سپس در درجات بعدی ۱۱/۱٪ یادگیری و آموزش، ۶/۷٪ اجبار و ... می‌دانند. ۲۸/۹٪ پروسیجر را انجام نمی‌دهند که بیشترین علت آن را نبودن وظیفه آن‌ها بیان می‌کنند. ۶۲/۲٪ از آنها log book‌های ارائه شده توسط بخش‌ها را به میزان کم در رفع ابهام‌ها موثر می‌دانند.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به پژوهش حاضر به این نتایج می‌رسیم که اکثر دانشجویان هنگام ورود به بیمارستان از وظایف خود به عنوان دانشجو مطلع نیستند و منابع اطلاعاتی آنها دانشجویان سالهای بالاتر می‌باشند که این امر تلاش بیشتر مسئولین را در زمینه تنظیم آیین‌نامه‌های شفاف و همچنین اطلاع‌رسانی دقیق آن به تمامی گروه‌های کادر درمان، می‌طلبد. همچنین با توجه به این که بیشترین ابهام‌ها در انجام وظایف در حیطه درمانی و در بخش‌های داخلی و اطفال و در انجام پروسیجرهایی مثل نمونه‌گیری و پیگیری کارهای بیمارانی می‌باشد لذا بررسی‌های بیشتر جهت رفع ابهام‌ها لازم است. آنچه در این پژوهش چشمگیر است وجود بیشترین بحث و کشمکش در این زمینه بین دانشجویان پزشکی و کادر پرستاری در انجام خدمات می‌باشد که قطعاً وجود فضای ناآرام و متشنج نه به نفع بیمار، و نه به نفع آموزش در بیمارستان‌های آموزشی-درمانی می‌باشد. اگر چه هر بخش جهت شفاف‌سازی وظایف و اهداف اقدام به تهیه log book‌هایی نموده است، اما اکثر دانشجویان آنها را مفید نمی‌دانند که این امر یا به علت تنظیم آنها بر پایه آمارهای غلط است یا به دلیل نبود یک آیین‌نامه واحد و قاطع این امر نیز تحت‌الشعاع قرار گرفته است.

کد مقاله: O۳۴۰

بررسی تاثیر مهارت‌های آموخته شده دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی - درمانی در محیط کار

نویسندگان: فاطمه میر، محبوبه صابر، آذر میر، هاجر شیعه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: امروزه در کلیه مراکز علمی، آموزش رشته مدیریت خدمات بهداشتی-درمانی به منظور پرورش نیروی انسانی متخصص و کارآمد جهت هماهنگی هرچه بیشتر خدمات بهداشتی-درمانی در سطح کشوری و منطقه‌های صورت می‌پذیرد. در این راستا با توجه به مفاد مطالب آموزش داده شده به کارشناسان این رشته طی حدود ۴ سال بر آن شدیم تا تاثیر آموزش‌ها و دانشهای آموخته شده این دانشجویان و فراگیران را پس از فراغت از تحصیل و در

پرستاران وجود داشته باشد، بیماران در فضایی سالم و توأم با آرامش از خدمات لازم بهره می‌گیرند، اما وجود اختلاف در این زمینه بیشترین آسیب را متوجه بیماران می‌سازد. در این پژوهش سعی شده است، آگاهی دانشجویان از وظایف خویش و آیین‌نامه‌های موجود سنجیده شده تا با شناخت بخش‌ها و پروسیجرهایی که بیشترین ابهام در آنها وجود دارد و همچنین بررسی اختلافات بین بیشترین گروه‌های درگیر جهت رفع نواقص موجود اقدام نمود.

روش مطالعه: جمع‌آوری داده‌ها در این پژوهش از طریق پرسشنامه‌ای که توسط دانشجویان رشته پزشکی در مقاطع مختلف، شامل دوره‌های علوم پایه و بالینی، تکمیل گردید، صورت گرفته است. حجم نمونه شامل ۱۰۰ نفر از دانشجویان پزشکی در مقاطع مختلف تحصیلی اعم از علوم پایه و بالینی از دانشگاه علوم پزشکی شیراز می‌باشد که به صورت تصادفی و داوطلبانه وارد مطالعه شدند.

یافته‌ها: حجم نمونه شامل ۴۰٪ مذکر و ۶۰٪ مونث می‌باشد. ۴۴/۴٪ از دانشجویان از وظایف آموزشی، درمانی خود هنگام ورود به بخش آگاه هستند و ۵۳/۳٪ ابراز بی‌اطلاعی می‌نمایند و ۱۵/۶٪ نیز آن را تا حدودی اعلام می‌کنند. ۵۳/۳٪ منبع اطلاعاتی خود را دانشجویان سال‌های بالاتر و رزیدنت بخش، ۱۷/۸٪ اساتید بخش، ۱۵/۶٪ پرسنل و پرستاران، ۱۳/۳٪ آن را به شکل مکتوب اما در بخش نصب نشده و ۲/۲٪ مکتوب و در بخش نصب شده معرفی می‌کنند. ۴۸/۹٪ بیشترین ابهام را در حیطه وظایف درمانی، ۲۲/۲٪ در حیطه آموزشی بیان می‌دارند. ۲۴/۴٪ بیشترین ابهام را در انجام وظایف، در بخش‌های داخلی، ۲۴/۴٪ اطفال، ۶/۷٪ جراحی و ۶/۷٪ نیز زنان اعلام می‌کنند. ۲۰٪ از دانشجویان معتقدند بیشترین بحث و کشمکش در بخش‌های اطفال، ۱۱/۱٪ داخلی، ۶/۷٪ زنان، ۲/۲٪ جراحی و ۲/۲٪ اتفاقات در این زمینه که انجام خدمات آموزشی، درمانی وظیفه کیست، می‌باشد. ۵۳/۳٪ از آنها بیان می‌کنند که بیشترین بحث و کشمکش را در انجام کارها با گروه پرستاران، ۱۵/۶٪ با رزیدنت بخش، ۱۳/۳٪ با استیودنت، ۱۱/۱٪ با اساتید، ۸/۹٪ با اکسترن، ۴/۴٪ با اینترن، ۲/۲٪ با رزیدنت ارشد، داشته‌اند. ۱۷/۸٪ از آنها در نمونه‌گیری، ۱۳/۳٪ پیگیری کارهای بیناران، ۸/۹٪ در گذاشتن فولی، ۶/۷٪ در عوض کردن پانسمان، ۴/۴٪ همراهی بیمار به عنوان پزشک در انجام پروسیجرهای مختلف، ۴/۴٪ در نوشتن درخواست، ۲/۲٪ در گذاشتن NG، نوشتن Green sheet و انجام LP، بیشترین ابهام را داشته‌اند. ۶۸/۹٪ از آنها بیان کردند که اگر انجام یک پروسیجر از وظایف آنها

روش مطالعه: در انجام این طرح فرم نظرسنجی نحوه ارائه مطالب و اهداف اصلی آموزشی طراحی و در اختیار دانشجویان قرار گرفت. این مطالعه توصیفی - تحلیلی می‌باشد که با استناد از پرسشنامه‌ای که روایی و پایایی آن با استفاده از نظرات صاحب نظران آموزش پزشکی مورد تأیید قرار گرفت و کلیه دانشجویان شرکت کننده در دوره پرسشنامه مذکور را تکمیل کردند. داده‌ها پس از جمع‌آوری توسط نرم افزار آماری SPSS و Excel مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان می‌دهد که ۱۰۰٪ دانشجویان از شیوه ارائه مطالب، مناسب بودن منابع و مآخذ استناد شده، فاصله زمانی کلاسها رضایت داشتند و ۸۰٪ دانشجویان در خصوص کاربردی بودن مطالب ارائه شده و توالی کلاسها نیز نظر مساعد داده‌اند. بیش از ۸۰٪ دانشجویان شرکت کننده در دوره این نوع آموزش را موثر قلمداد کرده بودند. پس از نظرسنجی بعمل آمده همگی دانشجویان اذعان داشتند که این کلاسها در تحریک انگیزشی ایشان نقش موثری داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به موثر بودن این کلاسها پیشنهاد می‌گردد که در برگزاری کلاسها در دوره بعدی از وسایل کمک آموزشی بیشتر استفاده شود و این کلاسها در رشته‌های دندانپزشکی و داروسازی نیز تشکیل گردد. ضمناً پیشنهاد می‌گردد جهت تعیین نیازهای درسی دانشجویان قبل از برگزاری کلاسها لازم است جلسه‌ای توجیهی با حضور مدرسان و نماینده دانشجویان برگزار و اهداف آموزشی کلاسها بر اساس نیاز دانشجویان طراحی گردد.

کد مقاله: ۰۳۴۲

ارزیابی میزان شیوع درک غلط مفاهیم فیزیولوژی قلب و گردش خون در دانشجویان پرستاری و نقش شیوه‌های رایج تدریس در حذف آنها

نویسندگان: محمدرضا طاهری‌نژاد، محمدرضا پالیزوان، امید شفاعت، ابوالفضل ژند، محمد رفیعی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: موارد درک غلط مدل‌های ذهنی از پدیده‌هایی هستند که با مدل‌های علمی پذیرفته شده مغایرت دارند. این مطالعه دو هدف را دنبال می‌کند. ۱- ارزیابی میزان شیوع درک غلط در مورد برخی از مفاهیم قلب و گردش خون در میان دانشجویان پرستاری و ۲- ارزیابی توانایی شیوه‌های رایج تدریس در دانشگاه‌ها در کاهش و یا حذف این موارد درک غلط.

محیط کار بسنجیم و رضایت‌مندی آنها را از میزان اندوخته‌های علمی ایشان مورد ارزیابی قرار دهیم.

روش مطالعه: در انجام این طرح ۱۴ مهارت آموخته شده اصلی دوران تحصیلی رشته مدیریت خدمات بهداشتی - درمانی در مقطع کارشناسی طراحی شد و طی پرسشنامه‌ای در اختیار فارغ التحصیلان رشته مذکور که اکنون در بیمارستانها مشغول بکارند توزیع شد و طی پرسشنامه‌ای در اختیار فارغ‌التحصیلان رشته مدیریت که اکنون مشغول بکار هستند توزیع شد.

یافته‌ها: نتایج کلی حاصله از این تحقیق نشان می‌دهد که سطح آموزش در مورد مباحث کامپیوتری، ارزیابی صورتهای مالی، بیمه‌ها و تعرفه‌های خدمات بهداشتی و درمانی، آشنایی با خدمات پرستاری، اصول و تجهیز و استانداردها و واحدهای بیمارستانی و اصول برنامه‌ریزی در سیستم بهداشتی و درمانی نسبتاً مناسب بوده و در بقیه موارد لازم است تبیین اهداف آموزشی با جدیت و دقت نظر بیشتری صورت پذیرد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به بررسی نتایج و میزان رضایت فارغ‌التحصیلان از کیفیت اندوخته‌های علمی لازم است برنامه طراحی شده تطابق بیشتری با وضعیت فعلی این گروه در محیطهای کاری داشته باشد.

کد مقاله: ۰۳۴۱

بررسی میزان رضایت دانشجویان از برگزاری کلاسهای Rapid review جهت امتحان پیش کارورزی

نویسندگان: جواد کجوری، فاطمه میر، محبوبه صابر، آذر میر، هاجر شیعه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: امتحان پیش کارورزی مهمترین آزمون دانشجویان پزشکی است که می‌تواند تا حدود زیادی توانایی‌های حرفه‌ای آنان را در به عهده گرفتن مسئولیت پزشکی عمومی ارزیابی کند. استرس وارد شده به دانشجویان در زمان امتحان که به دلیل حجم زیاد مطالب و نبودن فرصت کافی در مرور مطالب می‌باشد باعث عدم تمرکز و عدم توانایی آنان در جمع‌آوری مطالب شده است. در این راستا جهت آمادگی دانشجویان ۲۳ جلسه کلاس جهت مرور و بازخوانی مطالب مهمی که در آزمون مورد سنجش قرار می‌گیرد برگزار شد. هدف از انجام این تحقیق بررسی میزان تاثیر برگزاری یک دوره مرور سریع مطالب مهم آموزشی جهت اکسترنها در دانشکده پزشکی شیراز می‌باشد.

یافته‌ها: نتایج نشان دادند که در تمام موارد میزان روشنایی پایین تر از مقادیر استاندارد است ($P=0/00$). نتایج اندازه گیری و ارزیابی صدا نیز مشخص ساخت که در فضای عمومی کتابخانه‌ها، قرائت خانه‌ها، فضای مربوط به کارهای کامپیوتری، فضای باز کاری کارکنان و دفاتر شخصی اعداد به دست آمده به طور معنی داری بالاتر از مقادیر استاندارد می‌باشند ($P<0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج می‌توان چنین اظهار داشت که شرایط فیزیکی کلیه کتابخانه‌ها نیاز به اصلاح و نزدیک شدن به استانداردها را دارد تا بدین وسیله فضای مناسب جهت مطالعه در کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی شیراز فراهم گردد.

کد مقاله: O۳۴۴

بررسی نظرات و میزان رضایت دانش‌پذیران اولین دوره آموزش پزشکی از راه دور در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در سال ۱۳۸۷

نویسندگان: شهرام یزدانی، فتحیه مرتضوی، ژیلا عابد سعیدی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه: رضایت دانشجویان از دوره‌های از راه دور حایز اهمیت است. هدف از این پژوهش بررسی رضایت دانشجویان از جنبه‌های مختلف برنامه اولین دوره آموزش پزشکی از راه دور در مقطع کارشناسی ارشد می‌باشد.

روش مطالعه: همه شرکت‌کنندگان در اولین دوره آموزش پزشکی از راه دور در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در سال ۱۳۸۷ پرسشنامه‌ای خود-ایفا را کامل نمودند

یافته‌ها: از ۱۰۲ نفر شرکت کننده در جلسه امتحان ۸۹ نفر یعنی ۸۷٪ پرسشنامه را پر کردند. از این تعداد ۴۸ نفر مؤنث و ۴۱ نفر مذکر بودند ۵۴٪ زن و ۴۶٪ مرد، از این تعداد ۷۸٪ متأهل بودند. از این تعداد ۵۴٪ هیأت علمی و ۴۶٪ غیر هیأت علمی بودند. از اعضای هیأت علمی ۱ نفر استاد، ۲ نفر دانشیار، ۱۹ نفر استادیار و ۲۵ نفر مربی بودند. محل سکونتی ۴۴٪ تهران و ۵۶٪ شهرستان بود. و ۸۰ دانش‌پذیران مهارت استفاده از کامپیوتر را داشتند.

و فقط ۷٪ دانش‌پذیران قبلاً در دوره‌های غیر حضوری شرکت نموده بودند. ۷۰٪ دانش‌پذیران از محتوای علمی بسته‌های آموزشی راضی و ۲۸٪ نسبتاً راضی و ۲٪ ناراضی بودند. از کیفیت صدای بسته‌های آموزشی ۶۰٪ راضی و ۳۵٪ نسبتاً راضی و ۵٪ ناراضی بودند. از طول مدت هر جلسه درس ۵۰٪ راضی، ۴۵٪ نسبتاً راضی و

روش مطالعه: در این مقاله از ۱۰۰ دانشجوی زیست‌شناسی مشغول به تحصیل در دانشکده علوم دانشگاه اراک درخواست شد تا به چهار سؤال از مبحث قلب و گردش خون جواب دهند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۱- شیوع درک غلط در مورد مقایسه برون ده بطن چپ و راست بین ۸۳/۳۳ تا ۸۴/۷۸٪ بود. ۲- درک غلط در مورد مقایسه سرعت حرکت موج نبض و سرعت حرکت خون در رگ در ۷۲/۲۲ تا ۸۹/۱۳٪ از دانشجویان وجود داشت. ۳- بین ۹۳/۴۸ تا ۹۸/۱۵٪ از جواب‌ها در مورد اثر افزایش مقاومت بر روی میزان جریان خون غلط بود. ۴- بین ۶۶/۶۷ تا ۷۸/۲۶٪ از دانشجویان در مورد مقاومت‌های موازی و اثر برداشته شدن یکی از اندام‌ها بر روی مقاومت کل محیطی مشکل داشتند. ۵- تحلیل آماری نشان داد که در تمامی سؤالات شیوه‌های رایج تدریس نقشی در کاهش موارد درک غلط نداشت.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهند مادامی که دانشجو فعالانه با اختلافاتی که بین رفتار یک سیستم و مدل‌های ذهنی آنها وجود دارد برخورد نکنند امکان تصحیح موارد درک غلط وجود ندارد و بنابراین لزوم تغییر شیوه‌های آموزشی بیش از پیش حس می‌گردد.

کد مقاله: O۳۴۳

بررسی میزان صدا و روشنایی در کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی شیراز و مقایسه آن با استانداردهای داخلی و خارجی، ۱۳۸۶

نویسندگان: زهرا قنبری، علیرضا چوبینه

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: مطالعه فعالیت‌های علمی و محیط‌های آموزشی در سطح وسیعی رایج و متداول است. عوامل فیزیکی از جمله صدا و روشنایی عواملی هستند که بر محیط مطالعه و در نتیجه راندمان مطالعه و نیز سلامت جسمی و روحی فرد تاثیر گذارند. با توجه به اهمیت عوامل فیزیکی یاد شده، اندازه‌گیری و ارزیابی آنها در محیط‌های کتابخانه و در صورت نیاز بهبود شرایط ضروری به نظر می‌رسد. این تحقیق با هدف اندازه‌گیری و ارزیابی این دو عامل و بهبود شرایط فیزیکی کتابخانه‌ها انجام شده است.

روش مطالعه: محل انجام این مطالعه تمامی کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی شیراز می‌باشد. روشنایی در دو نوبت صبح و بعدازظهر با استفاده از دستگاه لوکس متر Lutron اندازه‌گیری شد. از صداسنج Simpson مجهز به آنالیزور جهت اندازه‌گیری تراز فشار صوت استفاده گردید. داده‌ها توسط نرم افزار SPSS 11.5 آنالیز شدند و نتایج به صورت میانگین و در قالب جداول ارائه شدند.

کد مقاله: O۳۴۵

نظام آموزشی ایده آل درمقطع علوم پایه برای دانشجویان رشته پزشکی شیراز

نویسندگان: امین رفیعی زاده، علی درینی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: نظام آموزشی مهم ترین فاکتور در آموزش عالی است که در دانشگاه ها برای تربیت نیروی متخصص جامعه وجود دارد. دیر زمانی است که نظام های آموزشی در کشور ایران در همه ی مقاطع تحصیلی به خصوص دانشگاه ها بیمار است و متأسفانه این امر باعث هدررفتن بسیاری از منابع مادی و معنوی کشور می شود. جایگاه آموزش پزشکی به علت حساسیت شغلی، خاص تر و نیازمند توجه فوق العاده است. در این تحقیق قصد داریم به بررسی نظام آموزشی درمقطع علوم پایه از دیدگاه دانشجویان بپردازیم. از آنجا که آموزش دوره ی علوم پایه نقش بسیار اساسی در رشته ی پزشکی بازی می کند بنابراین در این تحقیق سعی شده مشکلات فعلی نظام آموزشی علوم پایه و همچنین فاکتورهای اساسی آموزشی این دوره از نظر دانشجویان شناسایی گردد و راهکارهایی پیشنهاد شود.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت مقطعی در بین ۱۳۰ نفر (همگی به سوالات پاسخ دادند) از دانشجویان مشغول به تحصیل در مقطع علوم پایه و فیزیوپات دانشکده پزشکی شیراز و با استفاده از یک پرسشنامه استاندارد شده در طی ۳ ماه انجام گرفت. اطلاعات در نهایت توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. سوالات پرسشنامه حول دو محور بود:

- ۱) مشکلات موجود در نظام آموزشی علوم پایه از نظر دانشجویان.
- ۲) فاکتورهای اساسی که در یک نظام آموزشی علوم پایه ایده آل از نظر دانشجویان وجود دارد.

نتایج: براساس اطلاعات آماری نتایج زیر به دست آمد:

- ۱) ۷۹٪ دانشجویان از نظام فعلی آموزشی علوم پایه ناراضی هستند.
- ۲) مهمترین مشکل علوم پایه تئوری بودن مطالب و حجم بالای دروس و عدم ارتباط این مطالب با کاربرد های بالینی بوده است. ۷۲٪ پاسخ دهنده ها این عامل را مهمترین میدانند.
- ۳) ۹۲٪ از دانشجویان موافق عدم رشد فاکتور قوه ی خلاقیت دانشجو و یا دگیری دانشجو محور در آموزش فعلی علوم پایه هستند.
- ۴) ۷۵٪ از دانشجویان موافق آموزش روش تحقیق و انجام کارهای تحقیقاتی در رشته های علوم پایه هستند.
- ۵) ۹۷٪ دانشجویان اظهار داشته اند مطالبی از علوم پایه در ذهنشان باقی مانده که کاربرد بالینی داشته است.

۵٪ ناراضی بودند. از کیفیت اسلاید، نمودارها ۸۰٪ راضی، ۱۹٪ نسبتاً راضی و ۱٪ ناراضی بودند. از استفاده راحت از DVD، ۵۸٪ راضی، ۳۵٪ نسبتاً راضی و ۷٪ ناراضی بودند. از نحوه ثبت نام ۷۶٪ راضی، ۱۶٪ نسبتاً راضی و ۸٪ ناراضی بودند. امکان دسترسی به منابع معرفی شده، ۳۰٪ راضی، ۴۰٪ نسبتاً راضی و ۳۰٪ ناراضی بودند. امکان تنظیم رفت جهت یادگیری ۲۶٪ راضی، ۴۳٪ نسبتاً راضی و ۲۹٪ ناراضی بودند. از تعداد دروس ارائه شده در نیمسال ۲۰٪ راضی، ۳۰٪ نسبتاً راضی و ۵۰٪ ناراضی بودند. امکان ارتباط و تبادل نظر با مدرسین ۲۰٪ راضی، ۴۰٪ نسبتاً راضی و ۴۰٪ ناراضی بودند. از میزان تکالیف ارائه شده ۳۰٪ راضی، ۴۰٪ نسبتاً راضی و ۳۰٪ ناراضی بودند. از برگزاری کلاسهای رفع اشکال ۳۶٪ راضی، ۴۳٪ نسبتاً راضی و ۲۱٪ ناراضی بودند.

بحث و نتیجه گیری: بطور کلی از محتوای علمی بسته های آموزشی، کیفیت اسلایدها و نمودارها، طول مدت هر جلسه درسی، استفاده راحت از DVD ها و نحوه ثبت نام دانش پذیران راضی بودند. بیشترین میزان عدم رضایت دانش پذیران از تعداد واحد دروس ارائه شده در نیمسال و باطبع آن میزان تکالیف ارائه شده بود که علت آن تأخیر در ارسال آئین نامه و دستورالعمل آموزش از راه دور از وزارتخانه بود (تیرماه ۱۳۸۷) در حالیکه ثبت نام در اسفندماه ۱۳۸۶ صورت گرفته بود و ما پیش بینی ۶ ماه دوره دانش پذیری را داشتیم که در آئین نامه ۴ ماه در نظر گرفته شده بود و این مسئله در پذیرش دوره دوم لحاظ و تعداد واحدها به ۹ تقلیل داده شد. یکی دیگر از موارد عدم رضایت دانش پذیران ارتباط و تبادل نظر با مدرسین بود که مرکز در جهت تعاملی نمودن برنامه و راه اندازی LMS می باشد. دسترسی به منابع معرفی شده یکی دیگر از موارد عدم رضایت بود که بسیاری از منابع معرفی شده که غیر الکترونیکی بود بصورت الکترونیکی در آمد و همراه با بسته های آموزشی در اختیار دانش پذیران دوره دوم قرار گرفت. در مورد میزان رضایت از کلاسهای رفع اشکال بعلت اینکه حدود ۴۰٪ از شرکت کنندگان در امتحان در کلاسهای رفع اشکال بعلت اختیاری بودن شرکت نمودند نمی توان نتیجه گیری نمود و یکی دیگر از موارد عدم رضایت تنظیم وقت جهت یادگیری بود که این مسئله بعلت مسوولیت های متعدد دانش پذیران در زمینه های مختلف می باشد که با راه اندازی LMS و تعاملی بودن برنامه الزام مطالعه مستمر این مشکل کاهش خواهد یافت.

مهمترین علت یا علل عدم حضور دانشجویان در کلاس درس را در دانشکده پزشکی شیراز بررسی کنیم.

روش مطالعه: به منظور بررسی میزان شرکت دانشجویان مقطع علوم پایه و فیزیو پاتولوژی دانشکده پزشکی شیراز پرسشنامه ای مشتمل بر ۳۲ سؤال طراحی گردید که به بررسی علل و عوامل انگیزش دانشجویان برای حضور و یا عدم حضور آنها در کلاس درس می پرداخت. روایی صوری پرسش نامه توسط متخصصین امر تأیید گردید. سپس پرسش نامه توسط ۱۵۰ نفر از دانشجویان که به شیوه نمونه گیری تصادفی انتخاب شده بودند، تکمیل گردید. در نهایت اطلاعات به دست آمده توسط نرم افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: اکثریت دانشجویان در کلاس درس حاضر می شوند. (۸۸/۵٪) اما درصد زیادی از آنها بر این باورند که حضور در کلاس درس مفید نیست. (۶۹/۸٪). در این مطالعه ۱۹ فاکتور در مورد عدم حضور دانشجویان در کلاس درس و ۱۳ فاکتور مؤثر بر حضور دانشجویان در کلاس در نظر گرفته شده است. از میان فاکتورهای عدم حضور دانشجو در کلاس مطالعه جزوات تهیه شده توسط نوارپیون با ۸۶/۴٪ در صدر قرار گرفت، رتبه های بعدی را خستگی ناشی از کلاس های قبل با ۷۷٪ و کاربردی نبودن درس از دیدگاه دانشجو با ۷۰/۸٪ داشتند. در میان عوامل مؤثر بر شرکت دانشجویان در کلاس بیشترین عامل مؤثر اهمیت درس از نظر دانشجو با ۹۴/۴٪ در صدر قرار گرفت و رتبه های بعدی علاقه مندی به کل علوم پزشکی با ۸۵/۱٪ (یا درسی خاص ۸۴/۳٪) و دیدن دوستان با ۶۰/۲٪ بودند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج حاصل از این مطالعه گویای این مطلب است که مطالعه جزوات تهیه شده توسط نوارپیون مهمترین دلیل عدم شرکت دانشجویان در کلاس درس بوده است لذا با انجام اقدامات فرهنگی به ویژه توسط بیان تجربیات ضرر های ناشی از عدم حضور در کلاس، دانشجویان را متوجه تفاوت فارغ التحصیلی با استفاده از حضور در کلاس و فارغ التحصیلی همراه با استفاده از جزوات تهیه شده توسط نوارپیون نمود. نتایج این مطالعه نشان داد که مهمترین دلیل حضور دانشجویان در کلاس، اهمیت درس از دیدگاه آنان است که بایستی با کاربردی بیان کردن دروس و جلوگیری از خستگی ناشی از تدریس بی وقفه دروس آن را تقویت کرد. علاوه بر آن علیرغم آنکه اکثریت دانشجویان در کلاس شرکت مینمایند اما به این حضور اعتقاد جدی ندارند، که ضرورت افزایش این باور از طریق جلب مشارکت ایشان در تدریس را یادآوری می نماید.

بحث و نتیجه گیری: حال با توجه به نتایج ۲۰۱ و ۵ که در بالا ذکر شد بین یادگیری دروس علوم پایه و آموزش نکات بالینی مرتبط با آن رابطه مستقیم وجود دارد. همچنین با توجه به نتایج ۴ و ۲ انجام تحقیقات دانشجویی و رشد قوه ی خلاقیت دانشجو باعث بهبود وضعیت آموزش در این دوره می گردد. بنابراین باید آموزش علوم پایه به سمت ادغام مطالب علوم پایه و بالینی رود و رشد قوه ی خلاقیت و انجام کارهای تحقیقاتی در آن مد نظر قرار گیرد. برای تحقق این امر می توان به صورت زیر عمل کرد:

(۱) آموزش پایه: شامل مطالبی از علوم پایه است که یک پزشک عمومی «باید» بداند و آموزش این بخش باید کاملاً ادغام شده با مسائل بالینی باشد. (۲) آموزش فوق العاده: یعنی هر یک از دانشجویان براساس علائقش در یکی از رشته های علوم پایه و زیر نظر یکی از گروه های آموزشی علوم پایه، حجم بیشتری از اطلاعات مربوط به آن رشته را فرا می گیرد. آموزش روش تحقیق، انجام تحقیقات و رشد قوه ی خلاقیت دانشجو از اهداف آموزشی این دوره است که در ۲/۵ سال علوم پایه محقق خواهد شد.

کد مقاله: ۰۳۴۶

بررسی عوامل مؤثر بر حضور دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز در کلاس درس

نویسندگان: سید محمد حسینی اصل، محمد حسین ایمانی، سهیل اشکانی اصفهانی

مقدمه: دانشگاه به عنوان بالاترین مرجع علمی هر کشور مکانی است جهت شکوفایی استعدادها، تکامل توانایی ها و تکمیل ایده های نو و بالقوه دانشجویان. سالانه حجم زیادی از سرانه دولت ها صرف ارتقای وضعیت و کیفیت بخشی به دانشگاه ها می شود. به نظر می رسد دانشجویان از بدو ورود به دانشگاه دچار نوعی دوگانگی و تناقض نسبت به پیش زمینه فکری خود از دانشگاه می شوند و علاقه ی خود را نسبت به حضور در کلاس درس از دست می دهند. در واقع عدم حضور دانشجویان در محیط آموزشی به نوعی هدر رفتن سرمایه های انسانی و اقتصادی هر کشور است. غیبت دانشجویان در کلاس های درس به خصوص در رشته ی پزشکی به علت آن که تجارب استاد نقش بسیار مهمی را در پرورش شخصیت یک پزشک چه از لحاظ علمی و چه از لحاظ اجتماعی دارد باعث ضعف بنیه علمی، اجتماعی و فرهنگی پزشکان آینده این مرز و بوم می شود. جهت رفع نواقص پیش رو بایستی به ریشه یابی آن ها بپردازیم، از این رو بر آن شدیم که

احتشامی طیبه، ۱۳۳، ۲۱۰
احدیبرزکی مهدی، ۶۶
احرامپوش محمد حسن، ۱۶۶ و ۲۵۶
احمدنیا الهه، ۲۸۴
احمدی آملی هادی، ۲۸۹
احمدی فضل اله، ۶۰
احمدی کشور، ۲۰۱
احمدی مریم، ۷۰، ۱۵۱، ۳۲۵
احمدی معروف، ۳۰۶
احمدیان سهیلا، ۱۳۳، ۱۳۴
احمدی نژاد زهرا، ۲۴۱
احمری طهران هدی، ۶۲، ۸۴، ۲۴۹، ۱۳۵، ۱۳۴، ۲۱۱، ۳۸۵
ادهمی اشرف، ۸۰، ۱۳۶، ۴۰۴
ادهمی شهزاد، ۱۹۹
ارج عباس، ۲۶۱
اردلان محمدرضا، ۴۰
ارژه سمیه، ۳۲۷
ارشاد سرابی رقیه، ۹۵، ۲۷۹ و ۴۳۵
اسبکیان بهاره، ۹۵، ۳۲۳
اسد پور محمد، ۱۴۲
اسداللهی پوراندخت، ۱۳۶
اسدی رضا، ۴۵، ۳۱۹
اسدی سکینه، ۱۶۵
اسدی نوقایی فریبا، ۳۷۲
اسعدی سیده نگار، ۹۶ و ۲۷۹
اسفندیاری خلیل، ۲۸۹
اسکروچی رقیه، ۳۳۴، ۳۳۵
اسکندرزاده ایوب، ۱۶۸
اسلامی اکبر رسول، ۹۳، ۲۸۰
اسماعیل زاده زهره، ۱۲۵، ۴۲۲
اسماعیل زاده محمود، ۲۱۲
اسماعیلی آتوسا، ۹۷، ۲۸۰
اسودی کرمانی اتابک، ۶۹، ۳۲۲، ۳۲۸، ۳۳۰
اشرفی زهرا، ۲۲۲
اشک تراب طاهره، ۳۶۹
اصغری نسرتین، ۲۱۱، ۲۸۱، ۳۰۳، ۳۸۷
اصل مرز بهزاد، ۳۱۸
اصیلیان علی، ۲۷۸
اعلایی سیف اله، ۳۳۴
افراسیابی زهره، ۳۴۵
افراسیابی صدیقه، ۲۸۲
افشار محمد، ۱۶۹
افشارپور بهیه، ۶۳
افشاری پوراندخت، ۷۹، ۱۱۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۸۰
افشاری رضا، ۹۶، ۲۷۹، ۴۰۱، ۴۴۶
افشاریان رویا، ۳۵، ۱۱۷، ۱۲۲

B

Barr Hugh, ۱۳۹

ا

آخوندزاده کبری، ۲۷۷، ۳۶۲
آذرکار قدسیه، ۳۸۱
آذرکلاه آنتیا، ۲۰۱، ۴۰۹
آزرمی یداله، ۴۲۰
آذین حسین، ۲۱۲
آراد حسین، ۷۵
آربونی فریبا، ۲۳۲، ۳۲۲
آرتیمانی طیبه، ۲۷۷
آرین پور ناهید، ۱۷
آزادی آرمان، ۴۳
آزما کامران، ۱۰۴، ۱۹۰، ۱۹۶، ۲۲۳
آز نضال، ۲۷۸
آستانه محمد ابراهیم، ۶۳
آصف زاده سعید، ۸۷
آصف زاده مینا، ۸۷
آفرنگان فرح، ۳۵۶
آقاخانی نادر، ۴۴، ۱۳۱
آقاملایی تیمور، ۱۳۲، ۱۶۹، ۲۱۶، ۳۸۶، ۳۸۸، ۴۳۵
آگاه شهرام، ۴۴۹
آملایی خاور، ۲۵، ۶۹، ۷۷، ۱۳۳
آوند ابوالقاسم، ۴۲۶
آویژگان مریم، ۹۵، ۹۷، ۲۵۱، ۲۷۸
آهنگر علی، ۱۷
آهنگری مهدی، ۲۳۹، ۲۵۹
آی جعفر، ۶۳
آیت الهی موسوی سیدامین، ۳۱۱، ۴۳۶

ا

ابراهیم زاده سعید، ۷۸ و ۳۶۱
ابراهیم زاده سعید، ۳۶۱
ابراهیمی فاطمه، ۲۱۰
ابراهیمی محبوبه، ۱۳۵
ابراهیمی قوام صغری، ۲۴
ابن رسولی شاهرخ، ۳۰۶
احترام طیبه، ۴۴۶
احترام فاطمه، ۴۴۷
احتشامی اصغر، ۸۹، ۲۷۸
احتشامی سارا، ۷۷، ۲۰۳، ۳۵۵، ۳۵۶

امینی ابوالقاسم, ۳۷۸	افشاریانی رها, ۲۷۴
امینی اسداله, ۳۲۰, ۴۳۴	افضلی پریسا, ۲۸۲
امینی بتول, ۳۷, ۱۶۵, ۲۵۶, ۲۶۰, ۴۱۳, ۴۱۴, ۴۱۵	افضلی حسن, ۳۹۷
امینی سیده نورا, ۳۷, ۲۵۶	افغانپور سیما, ۴۳۰
امینی میترا, ۲۸, ۳۸, ۴۳, ۵۱, ۵۳, ۶۵, ۱۰۴, ۱۰۵, ۱۱۹, ۱۲۵, ۱۲۶, ۱۳۸, ۲۰۵, ۲۲۷, ۲۶۶, ۲۸۷, ۲۸۸, ۴۲۱, ۴۲۲	افغان نژاد فرزانه, ۴۱۷, ۴۱۸
امینیان بهاره, ۳۷۶	افلاطونیان عباس, ۲۸۳, ۲۸۲
امینیان علی, ۲۸۸, ۲۸۹, ۴۳۰, ۴۳۱	اقبال حسین, ۲۷۴
انتظاری محمدحسن, ۳۶۰	اقبال عبدالعظیم, ۲۱۲
انتظاری اصل مسعود, ۹۱, ۲۰۴	اکابریان شرافت, ۴۷, ۱۵۰
انداده فاطمه, ۱۶۵	اکبرزاده مهدی, ۱۷, ۳۳۳
اندیشه تدبیر آزاده, ۴۴۵	اکبری حسین, ۱۴۱
انصاری فاطمه, ۱۰۱	اکبری ساری علی اکبر, ۴۳۱
انصاری نیکی مهری, ۴۶	اکبری سمیه, ۱۶۰, ۴۵۶
انوری مهتاب, ۳۲۴	اکبری مجید, ۹۹, ۳۴۶
انوری میلاد, ۲۹۶	اکبری نسرن, ۳۷۹
اوجی سیدمحمد, ۱۲۵	اکبری فارمد سمیه, ۱۲۱, ۴۰۰
اوجی علی اکبر, ۶۸, ۳۲۱	اکرامی زلیخا, ۱۰۶, ۲۳۵, ۲۶۵
اوجی محمدعلی, ۴۱۹	اکراهی محمد, ۱۳۸, ۲۳۰
اوراضی زاده محمود, ۹۲	اکملی معصومه, ۶۸, ۳۲۱
اورنگ زیبا, ۱۱۵, ۱۸۰	الفتی زاده مسعود, ۲۳۴, ۲۶۲
اولی پور علیرضا, ۹۲	الماسی افشین, ۴۴۰
اولیاء محمدباقر, ۳۳۱	الهام پور حسین, ۳۶۹, ۴۲۳
اویسی نسیم, ۹۷, ۹۸, ۹۹, ۲۱۲, ۲۱۳	الهقلی لو رعنا, ۱۶۳
ایران پور حمید, ۳۱, ۳۴۸, ۳۴۹	الهی نسرن, ۱۱۵, ۱۸۰
ایران شاهی لیلا, ۲۶۱, ۳۹۷, ۳۹۸	الهیاری الهام, ۱۶۳
ایرانفر شیرین, ۷۲	الهیاری الهه, ۱۷۵, ۲۷۴
ایرج پور علیرضا, ۱۳۹, ۲۴۷	امامقلی خوشه چین ترانه, ۲۸۴
ایزدی بهروز, ۳۴۶	امامی امیرحسین, ۹۰, ۲۶۹, ۳۷۰, ۴۱۵, ۴۳۱
ایلخچویی فرزاد, ۳۲۵	امامی رضوی سیدحسن, ۳۱, ۲۷۰
ایلغمی هادی, ۱۲۱, ۱۹۷	امامی قهفرخی اختر, ۴۵۰
ایمانیه محمدهادی, ۸۲, ۱۲۵	امانی ملاح, ۴۱۹
اینالو سرور, ۲۲۸, ۲۳۱	امانی نسرن, ۳۸۷
	امجدی زهرا, ۲۱۲
	امجدی محسن, ۱۹۱
	امدادی شهره, ۴۰۶
	امری پرویز, ۱۴۴, ۲۹۸
	امید چهری علی, ۳۹۱, ۳۹۲
	امید خدا سیده مریم, ۳۴۳
	امیر چقماقی مریم, ۲۸۴
	امیرزاده جمیله, ۱۵۳
	امیرشکاری طاهره, ۳۲۷
	امیرلو فرحناز, ۱۳۷, ۱۷۱, ۱۷۲
	امیری محمد, ۳۴۵, ۳۴۸
	امین خندقی مقصود, ۲۸۵, ۲۸۷
	امین شکروی فرخنده, ۱۵۲
	امین فر الناز, ۱۶۵

ب

بابائی فرزاد, ۳۳۸
بابائی نژاد شهلا, ۲۵۸
باباشهابی روناک, ۱۴۶
بادله محمدتقی, ۲۳۵, ۲۶۵
بازرگانی عبدالله, ۱۲۵
باغبانی معصومه, ۲۴۶
باغداران المیرا, ۱۶۳
باقرزاده راضیه, ۱۸
باقری اعظم, ۱۲۷, ۲۶۱, ۳۰۰, ۳۰۱, ۳۹۸

بهبشتی فاطمه، ۱۶۶	باقری ربابه، ۲۰۶
بهمن‌زیاری فرهاد، ۲۶	باقریان رضا، ۲۵۱
بهنام‌پور ناصر، ۲۰۷، ۴۰۷	باقیانی‌مقدم بهنام، ۲۸۲، ۲۸۳
بیابانگردی زینب، ۲۳۸	بامشاد زهرا، ۱۹۲
بیت‌سیاح کریم، ۱۹۲، ۳۸۰، ۳۸۱، ۴۳۳	بانی سهیلا، ۱۳۳، ۱۳۴
بیجاری پروانه، ۴۱۲	باوندپور کتابون، ۱۸۳، ۳۹۱
بیرانوند لیلا، ۳۶۱	باهری فاطمه صغری، ۲۵۸
بیرجندی مهدی، ۱۵۱	بحرانی سونیا، ۱۳۹، ۲۱۳
بیگلرخانی مهدی، ۵۲، ۱۲۳	بحرینی مسعود، ۴۷، ۳۹۶
بیان‌نعمت، ۱۸، ۵۵، ۱۰۰، ۲۹۱	بخشش مرتضی، ۱۸۱
بیناجورشری سارا، ۳۲۷	بخشی حمید، ۴۶، ۱۰۰، ۱۸۱، ۲۱۲، ۲۸۹، ۲۹۰
بین‌پژوه غلامرضا، ۲۹۸	بخشی عباس علی، ۲۸۸، ۲۸۹
بینش‌پژوه غلامرضا، ۵۷، ۱۴۴	بذرافشان اعظم، ۳۱۳، ۴۳۶
بینقی طاهره، ۴۵۲	بذرافکن لیلا، ۲۸، ۴۳، ۵۳، ۱۱۹، ۱۳۸، ۲۶۶، ۲۷۴، ۲۸۸، ۳۵۹، ۳۸۹

پ

پاداش لیلا، ۷۵، ۲۰۷، ۴۰۷، ۴۱۷	برادران حسن، ۳۷۲
پارچه‌بافی سمانه، ۱۶۷، ۳۴۷	برادران حمیدرضا، ۵۲، ۱۲۳، ۴۴۹
پارسانیان نیره، ۳۴۵، ۳۴۷، ۳۴۸	بزاز پردنجانی شهرام، ۴۷، ۴۸، ۱۶۰، ۲۶۷ و ۳۲۸
پاسیار نیلوفر، ۴۰	برخورداری معصومه، ۲۹۰
پاک‌آیین جمیله، ۳۰، ۱۹۰	بردبار اختر، ۲۴۹
پاکدامن افسانه، ۶۰، ۷۰، ۴۵۲	برزگر محمد، ۱۰۰
پاکدل فرزاد، ۳۸۷	برزو سیدرضا، ۶۸
پاک‌فطرت آتس‌سا، ۳۴۶	برومند ایمان، ۲۸۶
پالیزوان محمدرضا، ۳۳۶، ۴۴۴، ۴۶۱	بزرگی بهمن دشت، ۷۹
پاییزی رضا، ۱۲۰	بسطامی زهرا، ۶۶
پرتوی پریناز، ۲۸۲، ۲۸۳	بشارتی افسانه، ۳۹۹
پرنیا آیدین، ۳۴۶	بشردوست نصرالله، ۴۰۷
پروانه منیره، ۷۴، ۱۰۸	بطیار محمد مهدی، ۱۰۶
پرویزپور علیرضا، ۴۲۰	بلورچی فرد فریبا، ۳۶۹
پروین‌نژاد نیکو، ۲۳۹، ۳۵۴، ۳۵۶	بنائیان شایسته، ۳۵۳
پنجه‌شاهی مرتضی، ۴۴۷	بنایی صدیقه، ۳۲۷
پور اسماعیل فاطمه، ۲۶	بنی‌هاشمیان کورش، ۱۹۸
پور فرضی فرهاد، ۲۰۱، ۳۷۳	بهدارانی مهناز، ۲۰۴
پوراسماعیل سیوکی فاطمه، ۳۵	بهدارخانی زاد مجید، ۴۹
پوراسمعیل فاطمه، ۲۸۵	بهدادی کریم، ۳۷۴
پورامیر مهدی، ۲۵۴	بهدادی محمد هادی، ۴۹، ۸۰، ۱۴۰ و ۲۶۴
پورتنقی سربه، ۱۳۳	بهاری علی، ۲۲۹، ۲۵۷، ۲۶۳، ۲۶۹
پورحاجی فاطمه، ۱۰۸	بهاری‌تبار سیمین، ۲۳۴، ۲۶۲
پورحاجی فهیمه، ۱۰۸	بهرام‌پور قمر، ۴۱۳
پورحسینی سید مصطفی، ۷۹، ۳۱۹	بهرام‌خان لیلا، ۱۸۲، ۱۸۹
پورخاندانی الهام، ۳۱۳، ۴۳۶	بهرامخانی لیلا، ۵۰، ۱۱۰، ۱۸۲، ۳۵۲
پورخاندانی علی، ۳۱۳، ۴۳۶	بهرامی سوسن، ۲۰۴
پورسلیمانی علیرضا، ۱۴۹	بهرامی نسیم، ۳۷۲
	بهریزی محمد، ۲۵۶
	بهبزادی سودابه، ۴۷
	بهبشتی اشرف‌السادات، ۴۶

ث

ثابت‌سروستانی راحله، ۳۱۰
 ثاقب محمد مهدی ۱۰۴، ۱۲۵، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۳۱، ۲۸۸، ۲۸۳
 ثاقبی روشنگر، ۹۵، ۱۹
 ثبوتی بهنام، ۹۱
 ثقفی زهرا، ۱۴۲
 ثقه‌الاسلام عاطفه، ۶۸، ۳۲۱
 ثمودی سعید، ۳۴، ۷۸، ۸۶، ۲۵۵، ۳۶۵
 ثناگو اکرم، ۵۴، ۵۵، ۷۵، ۸۹، ۹۰، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۷۲، ۲۱۴، ۲۱۷، ۲۱۸،
 ۲۸۶، ۲۹۲، ۲۹۳، ۳۰۰، ۳۱۸، ۴۰۱، ۴۲۷، ۴۳۳، ۴۴۲

ج

جاجوندیان رویا، ۲۹۴
 جعفریان مریم، ۳۶۳
 جام شیر محسن، ۲۹۴
 جامه بزرگ زهرا، ۱۰۱، ۲۱۵
 جامه بزرگی سودابه، ۲۸۴
 جباری لطیفه، ۲۸۲
 جدیدی رحمت‌اله، ۱۹۷، ۲۱۵
 جعفری احمد، ۶۰، ۷۰، ۷۵، ۴۵۲
 جعفری جواد، ۲۱۶، ۲۹۵
 جعفری زهرا، ۴۵۵
 جعفری قوام آباد احمد، ۸۱
 جعفری مصطفی، ۳۴۰، ۳۴۱
 جعفری مهدی، ۱۹
 جعفری ندوشن سمیه، ۲۹۹
 جعفری نسرین، ۲۹۵
 جعفریان علی، ۲۸۸، ۲۸۹، ۴۳۰
 جعفری روحی امیرحسین، ۵۵
 جعفری فرد غلامعلی، ۲۶۲
 جفاکش آسیه، ۲۹۴
 جلال پور شهرام، ۲۶۰
 جلال منش شمس‌الملوک، ۲۹۰
 جلالی زهرا، ۲۸
 جلالی شیدا، ۲۳۰
 جلالی فاطمه، ۲۸۲
 جلالی مهدی، ۳۶۸
 جلاهی حسین، ۲۰
 جلیلی زهرا، ۱۳۶، ۴۰۴
 جلیلی محمد، ۲۴۱
 جلیلیان حامدحسین، ۱۸۴
 جلیلیان حسن، ۲۴۸
 جلیلیان سمیه، ۳۰۵

پورعبداله‌هی محبوبه، ۷۵
 پورفرضی فرهاد، ۱۵۶، ۱۷۰، ۳۷۳، ۴۰۹
 پورملک لاهیجی مریم، ۲۶۶
 پورمیرزا رضا، ۲۳۴، ۳۳۶، ۳۳۸
 پورمیرزا کلهری رضا، ۳۴۱، ۴۴۰
 پورنجف عبدالحسین، ۳۰۵
 پورنورمحمدی شیرین، ۳۴۰، ۳۴۱
 پوریزدانپرست لیلا، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸
 پوزش شهیندخت، ۱۴۸
 پوشنه کامبیز، ۲۳۰
 پولادی شهناز، ۱۵۰
 پولادی محمدرضا، ۱۵۰
 پهلوانی نژاد فرحناز، ۸۸
 پیری سعیده، ۱۵۱
 پیله‌ور علی، ۴۲۲
 پیمان ندا، ۱۵۲
 پیمان نوشین، ۱۵۲
 پیمان هادی، ۲۳۶
 پیمانی علی، ۲۱۲

ت

تابعی سیدضیاء‌الدین، ۳۸۹
 تابعی محمدباقر، ۱۲۵
 تابنده سیدمحمد، ۱۹
 تبریزی جعفرصادق، ۲۹۱
 تدریسی سیدداود، ۳۵۷
 تذکری زهرا، ۲۰۱، ۲۱۰
 تراب فریدون، ۱۶۸
 ترابی امین، ۱۴۰
 ترابیان سعادت، ۶۴
 تربتی نژاد فرهاد، ۲۳۵ و ۲۶۵
 ترکمان بیتا، ۶۸
 ترکمن معصومه، ۲۰۱
 تفنگچی‌ها شهناز، ۱۰۴، ۱۹۶، ۲۲۳
 تقربی زهرا، ۵۳، ۱۴۱
 تقربی لیلا، ۵۳
 تقی نژاد حمید، ۳۰۵
 تقی‌پور شکوه، ۵۷
 توحیدنیا محمدرسول، ۲۲۶
 توفیقی شهرام، ۳۷۴
 توکلین احمدرضا، ۱۷۵، ۲۷۴
 تولائی عباس، ۳۵۷
 تهرانی سکینه، ۴۳۵
 تیموری مریم، ۵۴، ۲۲۲، ۲۲۹

ح

حائری مریم، ۱۵۰
حاتم گلاره، ۳۹۱
حاتمی گیسو، ۳۷
حاج ابراهیمی سکینه، ۸۱
حاج ابراهیمی سکینه، ۳۴، ۱۹۱، ۲۰۵، ۲۵۵، ۲۶۳، ۳۶۵، ۴۳۸
حاجعلیلو مهرزاد، ۶۹
حاجی آبادی محمدرضا، ۴۳۷
حاجی آبادی محمد رضا، ۳۸۳
حاجی آبادی محمدرضا، ۱۹۴، ۲۰۳، ۲۱۸، ۲۲۰، ۲۵۸
حاجی آقاجانی سعید، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۵، ۱۷۰
حاجی احمدی محمود، ۷۴
حاجی علیزاده شروین، ۳۲۷
حاجی فروش لیلا، ۱۲۷، ۳۰۰
حاجی نژاد فاطمه، ۱۵۰
حافظان صدف، ۸۶
حبشی زاده اعظم، ۱۰۲، ۱۴۵
حبیبی اصغر، ۲۲۰
حجت شکوفه، ۳۳۰
حجت مهربان، ۱۹۰
حریرچیان سیدمهران، ۲۰۴
حسابی مهدی، ۲۹۳
حسام زاده، ۳۷
حسن پور پیمان، ۴۲۱
حسن پور کبری، ۱۰۵
حسن زاده سلماسی سوسن، ۲۱
حسن زاده طاهری محمد مهدی، ۱۶۹
حسن پور شیرین، ۱۳۴
حسنزاده سلماسی سوسن، ۲۱، ۵۸، ۱۰۲، ۱۰۳، ۲۰۶
حسنزاده کمال الدین، ۱۹۱
حسنزاده طاهری محمدمهدی، ۳۸۳
حسینی اکبری امید، ۲۹۶
حسینیان مرضیه، ۱۸۴، ۲۷۷
حسینی قوام محمد رضا، ۲۵۵
حسینی قوام محمدرضا، ۱۰۱، ۲۵۹
حسین خانی فاطمه، ۲۰۱
حسین زاده مرتضی، ۲۴۰
حسینزاده کاظم، ۲۷۸
حسینزاده محمد، ۱۲۸
حسینزاده مسعود، ۱۲۵
حسین علی محمدی، ۲۰۱، ۴۰۹
حسینی بی بی مریم، ۲۱۹
حسینی تشنیزی سعید، ۳۰۳، ۳۰۴
حسینی تودشکی حسن، ۷۵

جلیلیان ناهید، ۵۶، ۱۸۳، ۲۳۴، ۲۶۲، ۳۵۶، ۳۹۱
جلیلیان نسرين، ۴۱، ۵۶
جمالی داوود، ۳۲۶
جمشیدیگی اسحاق، ۱۸۵
جمشیدی کیومرث، ۲۳۶
جمشیدی مهین، ۳۸۷
جمشیدیان سپیده، ۱۷۳، ۲۷۳، ۳۷۶
جمعهزاده محمدرضا، ۲۹۶
جمند طیبه، ۱۵۰
جوادیور صدیقه، ۲۱۶
جوادیزاده عباس، ۳۴۶
جوادی امیر، ۵۰، ۲۷۸
جوادی مریم، ۵۰
جوادی منیره، ۳۴، ۸۶، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵
جوادیان یحیی، ۱۴۴
جوان رشید عبدالله، ۹۹
جوانیان مصطفی، ۵۷، ۹۵
جوزای مریم، ۳۵۹
جوزایی مریم، ۲۹۹
جوکار اکرم، ۵۷، ۱۰۱، ۲۵۵، ۲۵۹، ۲۹۹
جویباری لیلا، ۵۴، ۵۵، ۷۵، ۸۹، ۹۰، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۷۲، ۲۱۴، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۸۶، ۲۹۲، ۲۹۳، ۳۰۰، ۳۱۸، ۴۰۱، ۴۲۷، ۴۳۳، ۴۴۲
جهانبخش محمدعلی، ۲۹۶، ۳۹۴، ۴۰۸
جهان پور فائزه، ۱۵۸، ۲۹۷
جهانزاده سپیده، ۴۲۱
جهانگیر بلورچیان اعظم، ۴۲۶
جهانگیر زهرا، ۳۸۷
جهانگیری زرکانی زهرا، ۲۹۸
جهانیان ایمان، ۵۷، ۱۴۴، ۲۹۸، ۴۳۸، ۴۳۹
جهانی هاشمی حسن، ۱۸۲، ۲۲۴، ۲۲۵، ۳۰۹

ج

چالاکی ثمانه، ۴۶
چراغزاده سیدرضا، ۳۱۷، ۴۲۸
چراغعلی فاطمه، ۷۵، ۲۱۴، ۲۱۷، ۲۱۸
چراغی معصومه، ۲۹۹، ۳۵۹
چراغیان یوسف آباد طیبه، ۱۵۱
چرکزی عبدالرحمان، ۱۰۶، ۲۰۷، ۲۳۵، ۲۶۵، ۴۰۷
چنگیز طاهره، ۷۶، ۹۵، ۱۷۳، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۳۳، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۵۴
چوبینه علیرضا، ۴۶۲، ۴۶۳
چوهدری عبدالحمید، ۱۷۵، ۲۷۴
چهرزاد مینومیترا، ۷۳، ۳۳۷، ۳۴۲
چهری عبدالشهاب، ۳۹۱، ۳۹۲

- حسینی دوست سید رضا، ۵۹
حسینی رزیتا ۲۱۹، ۲۶۰
حسینی سعید، ۲۱۱، ۳۸۷، ۴۱۲
حسینی سودابه، ۱۱۸، ۱۷۰
حسینی سیدمسعود، ۲۱۹
حسینی سیدمهران، ۲۹۴
حسینی شهیدی لاله، ۴۵۵
حسینی شیوا، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۴۰۳، ۴۰۴
حسینی فرزانه، ۳۷۰، ۴۴۱
حسینی فریده، ۴۹، ۲۶۴
حسینی محمدحسین، ۵۷
حسینی محمدعلی، ۲۲
حسینی مرضیه، ۵۸، ۹۷، ۲۵۱، ۲۷۸، ۲۸۰، ۳۷۶
حسینیان معصومه، ۳۰۱
حسینی شکوه مرتضی، ۳۷۴
حسینی نژاد زهرا، ۳۱۴
حصاری حسین، ۴۵۲
حضرتی حکیمه، ۲۱، ۱۰۳
حضرتیان ت.، ۲۳۹
حقانی حمید، ۶۰
حقانی فریبا، ۲۲، ۵۹، ۱۲۳
حق دوست علی اکبر، ۸۰، ۳۱۱، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۴۰، ۳۷۴، ۴۳۶
حق نگهدار علی، ۱۸۷
حقیقی مقدم یوسف، ۳۷۳
حکیم اشرف السادات، ۱۱۵، ۱۴۵، ۱۸۰، ۱۸۵، ۳۲۸
حلالخور سهراب، ۲۵۴
حمزه‌ای زهرا، ۲۹۱
حنفی بجد راضیه، ۱۱۷، ۱۹۴
حیدرانلو اسمائیل، ۳۵۷
حیدرزاده آبتین، ۴۹، ۱۴۰، ۲۶۴
حیدری امیر علی، ۲۸۲
حیدری پوران، ۲۴۴
حیدری حسین، ۱۲۰
حیدری شهین، ۴۲۳
حیدری محمدرضا، ۹۹، ۱۶۶، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۴۵، ۲۵۶
حیدریان اسفندیار، ۱۸۱
حیدری فر معصومه، ۱۶۵
- خادمی زهرا، ۳۸۷
خادمی سعید، ۲۳، ۱۳۸
خاطره شریعتی، ۱۶۱
خاقانی زاده مرتضی، ۲۴، ۳۵۷
خامنه سعید، ۷۸
خامه چیان طاهره، ۳۸، ۴۴۶، ۴۴۷
خامی محمدرضا، ۶۰، ۷۰، ۷۵، ۸۱، ۴۵۲
خانی جزنی رضا، ۲۴، ۱۰۸، ۱۶۱
خبازی علیرضا، ۳۲۲، ۳۳۰
خدائینی عفت، ۲۵۸
خدادادی عیسی، ۱۸۵، ۳۰۵
خداویسی مسعود، ۶۸
خدایاریان مهسا، ۱۴۵، ۳۰۶، ۴۵۳
خدیوزاده طلعت، ۲۵، ۶۱
خدییوی رضا، ۱۰۲
خرازی محمدجواد، ۶۰، ۷۰، ۷۵
خرم‌رودی رزیتا، ۱۵۰
خرمی‌راد اشرف، ۶۲، ۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶
خزالی پیام، ۹۵، ۳۴۱
خزائی ناهید، ۳۶۹
خزاعی زهره، ۱۷۰، ۲۰۳، ۲۱۸، ۲۵۸، ۳۸۴
خزاعی طاهره، ۶۲، ۲۰۳، ۲۱۸، ۲۲۰، ۲۵۸
خزاعی طیبه، ۱۰۳، ۲۵۲
خسته‌فکر فرزانه، ۳۲۷
خسروی آذردخت، ۳۶۹
خسروی احمد، ۴۰۲
خسروی محمدباقر، ۱۲۵، ۴۲۱
خسروی مهسا، ۲۸۲
خطیبی راز، ۱۴۶، ۳۰۶
خلعتبری محمود، ۳۶، ۱۹۳
خلقی بهناز، ۳۴۵
خلیفه‌زاده اصغر، ۲۴۴
خلیل‌زاده زینب، ۴۵۱
خلیلی رویا، ۱۲۶
خلیلی مجید، ۴۰
خمسه فریال، ۴۲۴
خمیرچی رضانعلی، ۶۳
خواجوی راد ابوالفضل، ۱۲۰
خواجه آزاد مجتبی، ۲۲۱، ۳۰۷
خورشید علیرضا، ۶۳
خورگامی ژامک، ۲۸۸، ۲۸۹، ۴۳۰
خوروش فریبرز، ۱۳۹، ۲۱۳
خوش باطن منوچهر، ۶۴
خوش باطن منوچهر، ۲۰۴
خوش‌رنگ حسین، ۲۵۱، ۳۹۷
خوش‌نژاد سعیده، ۳۵۰

خ

- خاتونی علیرضا، ۶۰، ۳۵۷
خادم نیره، ۱۱۶، ۳۸۲
خادم‌الحسینی زینب، ۴۵۸، ۴۵۹
خادم‌الحسینی میترا، ۴۵۸، ۴۵۹
خادملو محمد، ۳۰۴، ۴۳۰، ۴۳۲

خیاطیان محمود، ۳۸۷
خیلتاش آریتا، ۶۴

د

دهقان حقیقی جاوید، ۲۳۷، ۲۵۷
دهقان حمیدرضا، ۸۵، ۴۰۲
دهقان زاده آیدین، ۱۱۶
دهقان فاطمه، ۵۷، ۱۰۱، ۲۵۵، ۲۵۹
دهقان هاجر، ۱۰۴، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۳۱
دهقانپور محمدحسن، ۴۵۳
دهقان حقیقی جاوید، ۲۲۹، ۲۶۳، ۲۶۹
دهقان نیری ناهید، ۶۰
دهقانی پوده مصطفی، ۵۴، ۲۲۹
دهقانی جواد، ۱۲۵
دهقانی عاطفه، ۲۸۳
دهقانی غلامعلی، ۱۴۷، ۱۴۸
دهقانی محمدرضا، ۲۸، ۵۱، ۵۳، ۶۵، ۱۱۹، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۳۸، ۱۷۵، ۲۰۵، ۲۷۴، ۲۸۸، ۴۳۲
دهقانی محمودرضا، ۳۱۱، ۳۱۳، ۳۱۴، ۴۳۶
دهقانی پوده مصطفی، ۲۶، ۲۲۲
دهقانی تفتی عارفه، ۳۱۱
دهقانی تفتی عباسعلی، ۲۵۶
دهنویه تیجنگ رضا، ۴۴۹
دیانت محمد، ۶۶، ۱۰۵
دیانت مهین، ۲۷، ۳۴، ۶۶، ۱۰۵، ۱۳۷، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۹۲
دیلمی محمد، ۲۹۶

دادجو هادی، ۴۱۵
دادخواه تهرانی تهمینه، ۶۲، ۱۳۴، ۸۴، ۱۳۵، ۲۱۱
دادصفت سیدرضا، ۳۹۵
دادگری علی، ۲۲۲
دادگستر نیا محمد، ۷۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۵۴، ۴۲۹
دادمان میترا، ۵۴، ۲۲۲، ۲۲۹
دارابی فاطمه، ۲۵، ۱۳۳، ۲۲۳
دارش مریم، ۳۰۸، ۳۶۴
داستانی مصطفی، ۱۲۱، ۴۰۰
دانایی مریم، ۲۲
دانایی نوید، ۴۰۹
دانش آموز سعید، ۳۴۴
دانشدوست رزگار، ۳۰۶
داوری محمدحسین، ۳۸۳
داوودی علی، ۴۲۶
دباغی قلعه وجیهه، ۳۸۸
درتاج راوری اسحاق، ۳۰
درخشان اکبر، ۲۴، ۲۵، ۱۶۱، ۲۹۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۴۲۲
درخشان فریبا، ۲۲۴، ۲۲۵، ۳۰۹
درگاهی حسین، ۱۶۶، ۲۲۵، ۲۲۶
دری پور فاطمه، ۳۰، ۱۹۰، ۳۱۰، ۳۳۱
دزفولی منش ژاله، ۲۲۳، ۲۲۶، ۲۳۴
دژکام ایمان، ۲۵۶
دستجردی رضا، ۴۱۲
دشتی رحمت‌آبادی مرضیه، ۲۶
دشتی زمهریر شهلا، ۱۰۴
دشتی شهلا، ۱۰۴، ۴۵۳
دشتی محمدحسین، ۳۴۵
دشتی زمهریر شهلا، ۲۲۷
دقایقی اعظم، ۳۸۱
دل‌آرام معصومه، ۱۴۶، ۲۲۸، ۳۱۰
دل‌آوران زهرا، ۳۴۶
دل‌پیشه علی، ۲۳۶
دماری بهزاد، ۶۴
دوایی مهدی، ۲۳۰
دوبختی فرامرز، ۶۶
دوستداری الهام، ۱۲۰
دولتخواه حمیدرضا، ۲۳۰، ۲۴۹
ده بزرگیان مرضیه، ۶۵، ۲۰۵، ۲۴۲، ۴۲۱، ۴۳۲
ده‌حقی علی‌اکبر، ۵۶، ۱۸۳

ذ

ذاکری پروین، ۴۲۰
ذبحی الهه، ۳۱۹
ذوالفقاری بنفشه، ۲۲۰
ذوالفقاری شیدا، ۷۹، ۳۱۹
ذوالفقاری قربانعلی، ۱۵۳
ذوالفقاری وحیده، ۳۳۵
ذوالقدر راضیه، ۳۱۱
ذوالقدر فاطمه، ۲۰۱
ذهنی کامبیز، ۱۸۶

ر

رئوفی رحیم، ۳۷۶
رئوفی شهین، ۴۳۴
رئوفی محمدباقر، ۱۴۸
رئوسی مرضیه، ۶۲، ۸۴، ۳۸۵
رائی مرزآبادی لیلا، ۶۷
رائی مرزآبادی لیلا، ۳۳۹
راحتی طلب نادیا، ۶۷
راحتی طلب نادیا، ۳۲۶، ۳۳۱

رضایی پروین، ۷۱، ۳۲۷	راز راضیه، ۳۲۷
رضایی عاطفه، ۸۴	رازقی نژاد محمدرضا، ۱۰۴
رضایی محمدجعفر، ۱۴۶	رازقی نژاد محمد حسین، ۱۰۰
رضایی مریم، ۱۴۰	راستی مؤگان، ۶۸، ۱۲۵، ۲۲۷، ۳۲۱
رضایی مفرد محمد رضا، ۷۰	راسخ اطهر، ۲۸
رضایی منصور، ۶۹، ۷۷، ۱۸۳، ۳۹۱، ۳۹۲	رافت فاطمه، ۲۷۱
رضاییان بی بی سیده، ۶۷، ۳۳۱	رامید معصومه، ۲۳۱
رضایی سیاسی رعنا، ۳۲۳	ربانی عباس، ۲۸۸، ۲۸۹، ۴۳۰
رضایی مفرد محمد رضا، ۳۲۵	رجایی سیامک، ۵۴، ۵۵، ۹۰، ۱۰۹، ۱۵۲، ۲۶۴، ۴۱۸
رضوانی محمدابراهیم، ۲۱۲	رجبی فاطمه، ۵۸، ۹۷، ۲۷۸، ۳۷۶
رضوانی محمدرضا، ۴۱۲	رجبی مشهدی محمدتقی، ۴۰۱
رضوی زاده محسن، ۳۷۷	رجبی مشهدی محمدتقی، ۴۴۶
رفاهی سهیلا، ۴۱۹	رحمانی رمضان، ۳۵۷
رفعتی علی، ۱۲۵	رحمانی علیرضا، ۳۲۹
رفیع زاده فرخنده، ۲۳۳	رحمانیان ماه منیر، ۴۵۰
رفیعی حسن، ۳۲۹	رحمتی کلثوم، ۲۹۴
رفیعی علیرضا، ۴۳۰	رحمتی معصومه، ۱۵۰
رفیعی محمد، ۲۶۷، ۲۶۸، ۳۳۶، ۴۴۰، ۴۴۴، ۴۶۱	رحمدل کتایون، ۵۴، ۵۵، ۹۰، ۱۰۹، ۱۵۲، ۲۶۴
رفیعی محمدرضا، ۱۰۴، ۲۲۳	رحیمی سکینه، ۴۵۵
رفیعی مریم، ۱۹	رحیمی فاطمه، ۲۲۸، ۳۳۱
رمضانی ایرج بتول، ۴۵۵	رحیمی محمد، ۳۲۰
رمضانی سمیه، ۳۲۰	رحیمی مسعود، ۲۹
رمضانی طاهره، ۳۰	رخزادی محمد زاهد، ۱۸۶
رمضانی عباسعلی، ۴۴۷	رزازیان نازنین، ۱۸۳، ۳۵۶
رمضانی مهسا، ۵۴، ۵۵، ۹۰	رزاق کریمی الهام، ۲۵۸
رمضانی بدر فرهاد، ۳۲۹، ۴۲۷	رزاقی رضا، ۳۹۷
رنجبر اکرم، ۳۷	رزاقی فاطره، ۹۵، ۳۲۳
رنجبر فاطمه، ۴۱۰، ۴۱۱	رژه ناهید، ۱۸۶
رنجبر منصور، ۳۵۶	رسیایی محبوبه، ۱۴۵، ۳۰۶
رنجبر مهوش، ۷۲	رستگار کریم، ۱۲۵
رنجبریان اسماء، ۳۰۵	رستمی آریتا، ۷۶
رنگرز جدی فاطمه، ۷۰، ۱۰۷، ۱۵۹، ۱۹۶، ۱۹۹	رستمی حسین، ۳۷۳
رنگرز جدی مریم، ۷۰، ۱۰۷، ۳۲۵	رستمی مریم، ۴۸
رنگرز جدی فاطمه، ۱۵۱، ۱۵۹، ۱۹۸، ۳۲۵	رستمیان ناهید، ۳۵۸
روانگرد زینت، ۹۵	رستمی نژاد اکبر، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۴۲۵، ۴۲۸
روح الامینی آزاده، ۳۷۴	رسولیان بهرام، ۶۹
روح الامینی آزاده، ۳۱۴	رسولی نژاد سیداصغر، ۱۴۱
روحانی ساره، ۷۳	رشادت سهیلا، ۶۹
رودباری سوده، ۷۲	رضائی رضا، ۱۵۹، ۱۹۶، ۱۹۸
رودباری مسعود، ۷۲، ۳۱۸	رضائی منصور، ۳۳۶، ۳۳۸
روزبه پگاه، ۶۷، ۳۲۶، ۳۳۱	رضائیان بی بی سیده، ۳۲۶
روزبه جمشید، ۲۷۴	رضائی سیاسی رعنا، ۳۷۷
روزی طلب مهین، ۱۰۷	رضائی فرد محمدرضا، ۱۵۹
روستاخیز عمرالدین، ۲۲۹	رضائی مفرد محمدرضا، ۱۵۱
روشن پور فرح، ۵۶، ۱۸۳، ۲۳۴، ۲۶۲، ۳۳۶، ۳۳۸، ۳۴۱، ۴۴۰	رضازاده سورتا، ۲۲۷
روشنگر لیلا، ۶۷، ۱۶۸، ۳۳۹	رضاماسوله شادمان، ۳۳۷، ۳۴۲

س

- سادات زگردی بیبا، ۲۳
سادات زهره، ۳۰۱
ساربان محمدتقی، ۲۳۱
ساسانی پردیس، ۳۱۳، ۴۳۶
ساعدپناه مجتبی، ۱۴۶
ساکیان محمدی سارا، ۲۰۲
سالک رنجبرزاده فریبا، ۲۱، ۵۸، ۱۰۲، ۲۰۶
سالک فریبا، ۲۱، ۵۸، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۹۷
سالم صافی رضا، ۱۵۳
سالم صافی رضا، ۱۵۳، ۳۵۲
سالمی لادن، ۱۹
سیحانیاں سعید، ۹۳
سبزمکان لیلا، ۱۱۰، ۱۸۲، ۱۸۹، ۳۵۲
سبزی زهرا، ۸۹، ۲۱۷، ۲۹۳
سپهری سروش، ۳۸۹
ستارزاده محمد، ۳۰۶
سجادی پروین، ۱۰۸
سجادی شکوه، ۱۵۷، ۱۷۱
سجادی نیا راحله سادات، ۳۹۰
سختایی شهریار، ۳۷۳
سر رشته داری مجید، ۳۰۹، ۳۵۲
سرابادانی جواد، ۲۸۴، ۳۴۶
سراوانی سلیمان، ۲۲۷
سرایش وحید، ۳۹۵
سرباز معصومه، ۳۶۰
سربازوطن حوریه، ۱۲۱، ۱۹۷
سرچاهی کبری، ۳۸۳، ۴۵۱
سرچمی رامین، ۱۰۶، ۱۱۰، ۱۶۴، ۱۸۲، ۱۸۸، ۲۱۹، ۲۳۸، ۴۱۳، ۴۳۷
سررشته داری مجید، ۱۸۲
سرشتی منیژه، ۱۱۱، ۳۵۳
سرمدی پیام، ۲۹۴
سرمدی تهمنه، ۴۵۷
سروستانی افروز صادقی، ۴۵۶، ۴۵۷
سروستانی علی صادقی، ۴۵۶، ۴۵۷
سروش مهدی، ۶۰، ۷۰، ۷۵
سعادتجو سید علیرضا، ۲۵۰
سعادتجو سیدعلیرضا، ۱۷۰، ۳۸۱
سعادتمند زهره، ۷۶، ۱۳۳، ۲۱۰
سعادتیان رامین، ۳۵۲
سعید دانش فرانک، ۱۵۶
سعیدبخش سعید، ۲۱۳
سعیدیان معصومه، ۱۸۷
سعیدی نجات شهین، ۳۶۸

- رهاوی اعظم، ۲۸۲
رهبی نرگس، ۴۴، ۱۳۱
ریاسی حمیدرضا، ۱۶۹

ز

- زادگان علیرضا، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۸۷، ۱۹۵، ۲۰۲، ۲۳۵، ۲۳۶، ۳۸۸
زادگان نادره، ۱۶۷، ۱۸۷، ۲۳۵
زاده باقری قادر، ۳۱۷، ۴۲۸
زارع اعظم، ۳۳۷، ۳۴۲
زارع شهرام، ۱۳۲
زارع نجف، ۱۲۵
زارع پور روح الله، ۲۸۲
زارع شاهی راحله، ۳۱۳، ۴۳۶
زارعی اقبال، ۲۷۱
زارعی الهه، ۳۵۰
زارعی عدالت، ۳۲۷
زارعی علی، ۲۲۱
زارعی فاطمه، ۳۶۵
زارعیان پروین، ۲۲۷
زارعیان جهرمی مرجان، ۷۴
زاهدی زهرا، ۲۷۱
زجاجی فائقه، ۲۴۵
زحمتکش ثریا، ۱۵۸، ۳۴۲، ۴۴۲
زحمتکشان نسرين، ۱۵۰
زراعتکار مریم، ۴۴۵
زرشناس لادن، ۲۰۶، ۳۴۳
زرگران آرمان، ۳۴۴
زرین سحر، ۳۶
زرمعی ابراهیم، ۳۹، ۲۷۱
زمانی حسین، ۳۵۴
زمانی فرود، ۵۸، ۳۷۶
زمانی وحیده، ۸۴، ۱۷۰
زند قشقای کرامتاله، ۳۱۲، ۳۱۳
زندى هنگامه، ۵۷، ۲۰۰، ۲۵۹، ۳۲۶، ۳۴۵، ۳۴۷
زندى قشقای کرامتاله، ۳۱۷، ۴۲۸
زنگویی سمیه، ۶۲
زیبایی محمد، ۱۵۱، ۲۰۲
زینالو علی اکبر، ۳۷۰، ۴۱۵

ژ

- ژند ابوالفضل، ۳۳۶، ۴۴۴، ۴۶۱

ش

- سفیدی فاطمه، ۱۹۴، ۳۸۲
 سلاجقه سمیرا، ۳۹۰
 سلامی کهن شهرزاد، ۳۹
 سلطانی حمیدرضا، ۴۰۷
 سلطانی عربشاهی سیدکامران، ۵۲، ۱۲۳
 سلطانی محمدحسین، ۳۷۱
 سلطانی نیتون، ۳۸۷
 سلطانی عربشاهی سیدکامران، ۹۱
 سلمانزاده حسین، ۲۲۸، ۳۷۲
 سلیمان نژاد مریم، ۳۲۴
 سلیمانی زهرا، ۲۶۱، ۳۹۷، ۳۹۸
 سلیمانی محمدعلی، ۳۷۲
 سلیمانیان ملیحه، ۲۰۴
 سلیمانی راد جعفر، ۳۳۹
 سلیمی طاهره، ۵۷، ۲۵۹، ۳۰۶، ۴۵۳
 سلیمی محمد، ۱۰۱، ۲۱۵
 سلیمیان مرتضی، ۱۵۹
 سمرقندی محمدرضا، ۴۰۶
 سمرقندیان سعید، ۳۵۵، ۴۵۶
 سمیعی ابوالفضل، ۱۲۹
 سمیعی راد فاطمه، ۴۱۳
 سمیعی راد فاطمه، ۱۶۴
 سمیعی فرد فاطمه، ۳۴۸، ۳۵۰
 سنایی نسب هرمز، ۲۴۸
 سوادی اسکویی داریوش، ۷۸
 سوادی اسکویی داریوش، ۱۸۴، ۱۹۱، ۲۰۵، ۲۵۵، ۲۶۳
 سوادی اسکویی داریوش، ۳۶۵
 سورگی زهره، ۱۱۷
 سوکی زهرا، ۵۳
 سهرابی محمدرضا، ۶۴
 سیابانی ثریا، ۷۷، ۱۸۳، ۳۵۶
 سیابانی حسین، ۷۷
 سیابانی سارا، ۷۷
 سیاح برگرد مهدی، ۲۷، ۳۴، ۶۶
 سیاح زهرا، ۲۲۰
 سیاح منصور، ۲۷۲
 سیاح برگرد مهدی، ۱۹۲، ۳۸۰، ۳۸۱، ۴۳۳
 سیاوش وهابی یدالله، ۳۵۷
 سید طیب مریم، ۱۳۷
 سیدطیب مریم، ۱۷۱
 سیدی حمید رضا، ۱۵۹
 سیفی اکرم، ۲۶۷، ۲۶۸
 سیفی فرح، ۲۲۳
 شادمان رضا ماسوله، ۳۳۷
 شاکر زهرا، ۱۹۰
 شاکری سپیده، ۳۵۸
 شاولی لیلا، ۲۹۹، ۳۵۹
 شاه جعفری فاطمه سادات، ۳۹۰
 شاهرخ مقصودی، ۷۳
 شاهرخی اکرم، ۲۸۴
 شاهمرادی رضوان، ۳۲۰
 شایان شهرام، ۹۷، ۳۶۰
 شایسته علی اکبر، ۱۰۵
 شایق صدیقه، ۱۱۹، ۳۵۹
 شجاع مهدیه، ۱۱۶، ۳۸۲
 شجاعی پریسا، ۱۸۹
 شجاعی فاطمه، ۲۶۶
 شجاعی فرد ابوالفضل، ۲۸۹
 شخص کالایی مسعود، ۱۲۰، ۴۰۵
 شرقی افشان، ۷۲، ۴۱۹
 شریعتی خاطره، ۲۴
 شریف زاده غلامرضا، ۴۱۲
 شریف علیرضا، ۳۹۷
 شریف فرخنده، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸
 شریف زاده غلامرضا، ۲۴۵، ۳۸۳، ۴۵۱
 شریفی حمید، ۲۶
 شریفی خدیجه، ۵۳
 شریفی راضیه، ۴۳
 شریفی فوزیه، ۲۲۳
 شریفی مسعود، ۴۳۷
 شعوری بیدگلی علیرضا، ۱۳۴، ۱۳۵، ۲۴۹
 شعوری بیدگلی علیرضا، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴
 شعبی ناصر، ۲۹۵
 شغلی علیرضا، ۳۲۲
 شفاتیان منصوره، ۴۶
 شفاعت امید، ۳۳۶، ۴۴۴، ۴۶۱
 شفیعیان هاجر، ۲۷۹
 شفیعی اکبر، ۳۲۰
 شفیعی فاطمه، ۴۵۰
 شفیعی مهدی، ۳۰۸، ۳۶۴
 شقاقیان سهیلا، ۲۰۶
 شکارچی بابک، ۱۰۴، ۱۹۰، ۱۹۶، ۲۲۳
 شکور مهسا، ۳۳
 شکورنیا عبدالحسین، ۷۹، ۱۳۶، ۳۶۹، ۴۲۳
 شکوری امین، ۸۰
 شکوری خاطره، ۳۴، ۲۵۵

شکوه فروزان، ۲۲، ۳۶۵	صادقی مصطفی، ۱۸۱، ۲۸۹
شکیبایی داریوش، ۶۹	صادقی هیبت‌اله، ۳۱۷، ۴۲۸
شمس بهزاد، ۱۷۳، ۲۷۳	صادقی‌راد بهنام، ۳۷۴
شمس‌آبادی مرضیه، ۱۶۵	صادقی غیائی فاطمه، ۲۵۵، ۴۳۸
شمس‌الدینی اعظم، ۳۱۳، ۴۳۶	صادقیه اهری سعید، ۷۲، ۱۱۳، ۱۱۴
شمس‌دین سیده‌ندا، ۱۵۵	صالح صدق‌پور بهرام، ۴۸، ۱۸۰
شمس‌دین عذرا، ۱۱۸، ۱۵۵	صالح نرگس، ۲۴۱
شمسی فریماه، ۶۷، ۳۲۶	صالحی بهمن، ۱۵۷، ۱۷۱
شمسی‌خانی سهیلا، ۱۹۷	صالحی پریسا، ۳۴۳
شمشیری محمود، ۴۵۴، ۴۵۵	صالحی رسول، ۹۷، ۲۸۰
شوقی شفق آریا فرنگیس، ۱۱۲	صالحی زنجانی زینب، ۴۰۸
شهبازی نژاد مریم، ۲۱۲، ۳۶۷	صالحی شایسته، ۲۴۴، ۲۷۷
شهام گلسا، ۲۲۵، ۲۲۶	صالحی علیرضا، ۸۲
شهامت شهره، ۴۷، ۳۹۶	صالحی محمد، ۴۰۷
شهناز نژاد لیلا، ۷۷، ۲۵۹، ۲۶۱، ۳۵۴، ۳۵۷، ۳۵۸	صالحی مدینه، ۳۱۳
شهنازی، ۲۵۵	صالحی میثم، ۳۲۷
شهنازی شهربانو، ۱۷۵	صالحی زنجانی زینب، ۳۷۵
شهنازی عباس، ۱۲۲، ۲۱۹، ۲۴۸، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۶۰، ۲۹۵، ۴۵۱	صالحی‌ویسی محمد، ۴۱۶
شهنازی لیلی، ۴۵۳	صباحی محمدی زهرا، ۳۶
شهریاری حسین، ۲۶۹	صباغیان زهرا، ۴۸، ۱۸۰
شهواری سکینه، ۳۶۸	صبری محمدرضا، ۳۲۴
شیخها محمد حسن، ۲۴۵	صبور بیژن، ۳۴۱
شیخها محمدحسن، ۵۷، ۹۹، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۵۹، ۲۹۹، ۳۹۴، ۳۹۵	صبوری مریم، ۲۶۱، ۳۹۷، ۳۹۸
شیخی فاطمه، ۳۵۰	صبوری کاشانی احمد، ۴۱۵
شیخی ناصر، ۱۵۳	صبوری کاشانی مریم، ۲۷۲
شیخیان علی، ۴۳۴	صداقت کامران، ۱۴۸، ۲۵۸
شیخی‌علی‌بنی‌آدم ناصر، ۳۵۲	صداقت مجتبی، ۹۱
شیرازی ماندانا، ۳۷۰	صدرائی هدی، ۱۱۴
شیرافکن آرزو، ۳۲۳	صدقی هاجر، ۲۴۵
شیرزاده زهرا، ۳۶۵	صدقی ثابت میترا، ۳۹
شیروی ابوالفضل، ۱۳۷	صدوقی فرحناز، ۷۰، ۱۵۹، ۳۲۵
شیعه هاجر، ۲۴۲، ۲۴۳، ۴۶۰، ۴۶۱	صدیق پور لیلا، ۷۰، ۷۵، ۴۵۲
شیوا سیامک، ۱۰۰، ۲۹۱	صدیق‌پور لیلا، ۶۰
	صرافی خیرآباد سمیه، ۳۱۸
	صفا طاهره، ۳۸۹
	صفارانی سمانه، ۱۷
	صفاری محمد حسین، ۳۷۷
	صفایی اردکانی غلامرضا، ۱۰۵
	صفایی غلامرضا، ۴۵، ۴۵۷
	صفایی ناصر، ۵۸
	صفایی اردکانی غلامرضا، ۱۳۸، ۲۸۸
	صفدری ده چشمه فرانک، ۸۳
	صفدری زینت، ۳۲۳، ۳۷۷
	صفدری فاطمه، ۲۲۴، ۳۵۲
	صفری محمود، ۶۸
	صفری واریانی علی، ۱۸۹
	صابر محبوبه، ۴۵، ۵۱، ۸۲، ۱۳۸، ۱۷۴، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۸۸، ۴۶۰، ۴۶۱
	صابری فرزانه، ۳۰۱
	صابری فیروزی مهدی، ۳۸
	صادقی امیر، ۲۷۷
	صادقی بهنام، ۴۳۶
	صادقی خراشاد محمود، ۱۱۸
	صادقی شکوه، ۲۵
	صادقی طاهره، ۳۷۲
	صادقی غیائی معصومه، ۳۴

ص

ظ

ظاهری فرزانه، ۳۸۵

ع

عابد سعیدی ژیلا، ۴۶۲

عابدی احمدرضا، ۲۷۷

عابدی پور سمیه، ۲۵۷

عابدی حیدرعلی، ۱۳۹، ۲۴۷

عابدی غلامعلی، ۱۲۴

عابدینی زهرا، ۶۲، ۸۴، ۱۳۴، ۲۱۱، ۳۸۵، ۳۸۶

عابدینی سمیرا، ۲۱۱

عابدینی سمیره، ۱۶۹، ۲۱۶، ۳۸۶، ۳۸۸، ۴۳۵

عابدینی صدیقه، ۱۶۹، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۴۳۵

عابدینی کبری، ۱۹۱

عابدینی مرجان، ۱۹۲، ۳۸۰، ۳۸۱، ۴۳۳

عالی دانی نسیم، ۳۶

عامری سیاهویی مزده، ۳۲۷

عاملی حسین، ۱۴۱

عبادی عباس، ۳۵۷

عباسپور زهرا، ۲۷۲، ۴۰۸

عباسی بیت‌اله، ۷۸

عباسی علی، ۳۱۷، ۴۲۸

عباسی کریم، ۱۱۹، ۳۸۹

عباسی محمد، ۳۳۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۹۰، ۴۲۸

عباسی مرتضی، ۱۸۱

عباسی‌ماکرانی عمار، ۲۹۲، ۳۰۰

عبدالغفوریان حامد، ۳۹۰

عبدالکریمی امیر، ۲۹۹، ۳۰۸، ۳۵۹، ۳۶۴

عبدالله‌زاده فرحناز، ۱۶۷

عبداللهی حبیب، ۴۲۴

عبداللهی فرد مهدی، ۸۶

عبدالمالکی پروانه، ۶۹، ۳۹۱، ۳۹۲

عبدالمالکی سعید، ۳۹۱

عبداللهی کاکرودی حوا، ۴۵۲

عبدلی علی، ۲۸۲، ۲۸۳

عبیدی نرگس، ۱۹۵، ۳۹۳

عتیقه چی سعید، ۲۹۹

عجمی بهجت‌الملوک، ۱۲۰

عدالتخواه حسن، ۱۱۳، ۱۱۴

عذار مشایخی سیمین، ۴۲۰

عربان مرضیه، ۱۴۵

عربی سعیر، ۲۰۳

عرفانی تکتیم، ۲۶، ۳۵، ۲۱۶

صفوی حمیده، ۹۷، ۹۸

صفی‌خانی فریده، ۳۴، ۱۳۷، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۹۲، ۳۸۰، ۳۸۱، ۴۳۳

صلواتی محسن، ۶۸

صمدی علی، ۳۳۵

صمدی‌راد بهرام، ۴۱۹

صولتی پریا، ۳۶، ۱۹۳، ۳۲۵

صولتی سید مهرداد، ۳۰۳

صومی محمدحسین، ۱۱۶، ۱۲۲، ۱۵۷

صیادجو سکینه، ۴۶

صیادی مهدی، ۳۳۳

ض

ضیائی فرد محسن، ۲۲۰

ضیائی مسعود، ۱۱۸، ۳۸۱

ضیایی امیر، ۵۰، ۳۰۹

ط

طارق شجاع‌الحق، ۱۷۵

طالبیان الهام، ۳۱۳، ۴۳۶

طالبیان سمیه، ۲۶۱، ۳۹۸

طاهرپور مریم، ۱۹۴، ۳۸۲

طاهری احسان، ۱۱۶، ۳۸۲

طاهری حوریه، ۴۳۷

طاهری سارا، ۱۷۰

طاهری محمدحسین، ۳۲۷

طاهری‌بجد سارا، ۸۴

طاهری‌نژاد محمدرضا، ۳۳۶، ۴۴۴، ۴۶۱

طباطبائی سیدعلی، ۳۵، ۱۱۷

طباطبائی سیدتقی، ۲۱۲

طباطبائی محمدجواد، ۳۲۷

طیب‌نژاد نسیم، ۲۸۲، ۲۸۳

طیبی مریم، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴

طراحی تبریزی رقیه، ۳۴۰

طراحی رقیه، ۳۴۰، ۳۸۸

طراحی تبریزی رقیه، ۴۱۶

طلائی طاهره، ۱۲۵

طهرانی سیما، ۴۴۹

طهماسبی سیامک، ۲۲

طیبی زهرا، ۳۸۴

طیبی علی، ۳۵۷

غ

غریبی طیبه، ۱۸، ۱۵۰
غضنفری طوبی، ۳۲۶
غفارزاده میترا، ۲۷۱
غفاری رضا، ۲۱، ۵۸، ۱۰۲، ۱۳۴، ۲۰۶
غفاری صمد، ۲۱
غفاری محمدرضا، ۲۹۵
غفاريفر سعیده، ۶۴، ۱۲۲، ۲۰۴، ۲۴۸
غفورزاده مهین، ۴۰۶
غفوری نسب محمد، ۲۴۸
غلامی جاوید، ۲۰۳
غلامی حسن، ۲۶، ۲۱۶
غلامی مریم، ۱۸۷، ۲۳۷
غیاثوندیان شهرزاد، ۱۶۷، ۳۴۷

ف

فاضل اسماعیل، ۱۳۲
فاضل اکبر، ۶۰، ۸۱
فاضلی حسین، ۹۷
فاطمی سید امیر علی، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۴۰۳، ۴۰۴
فتاحی زاده لیدا، ۴۰۵
فتاحی زهرا، ۱۳۶، ۴۰۴
فتاحی بافقی علی، ۴۰۶
فتاحی زاده لیدا، ۱۶۱، ۱۶۲
فتح اللهی یوسف، ۳۰۸، ۳۶۴
فتحی یداله، ۴۰۶
فتوحی سکینه، ۱۳۳
فتوحی اردکانی احسان، ۴۰۷
فخاری علی، ۱۴۹
فخاریان اسماعیل، ۱۴۱، ۲۴۶
فرج زاده سعیده، ۱۵۶
فرح نژاد زهره، ۲۳۷
فرخی مجیدرضا، ۴۲۱، ۴۴۸
فرزندی پور مهرداد، ۱۹۶
فرزبان پور فرشته، ۴۳۱
فرقانیان علی، ۴۲۵
فرمانبر ربیع اله، ۲۴۶
فروتن عباس، ۸۵، ۲۸۵
فروتنی فرد الهه، ۲۹۸
فروزانمهر محمدجواد، ۲۲۱
فروزنده محمدحسین، ۴۵۰
فروغی اصغر، ۴۵۰
فرهادی پویا، ۲۸۶، ۲۹۶، ۳۷۵، ۳۹۴، ۴۰۸، ۴۰۹

عرفانی سیدهادی، ۳۹۰
عرفانیان فاطمه، ۶۱
عروجن علی اکبر، ۱۴۵
عزالدینی اردکانی فاطمه، ۲۴۵، ۳۹۴، ۳۹۵
عزیزی فتانه، ۲۵، ۲۲۳
عسکریان مهرداد، ۴۲۱
عسگری فریبا، ۳۹، ۸۰، ۲۴۶، ۲۵۱، ۲۷۱، ۳۹۶، ۳۹۷
عسگری غنچه کریم، ۸۷، ۳۵۱
عشاق مرتضی، ۳۴۳
عشوریون وحید، ۵۸، ۹۵، ۲۸۰، ۳۷۶
عصار راشین، ۷۳
عصاره زادگان مژده، ۲۵، ۲۲۳
عضدی پرویز، ۱۵۸، ۲۹۷
عطایی ماری، ۳۵۶
عطایی خواه مشهد قلی، ۱۰۶
عطرکار روشن زهرا، ۳۴۲
علالدینی فرشید، ۳۷۰
علمی ملکه، ۳۶۵
علوی موسی، ۲۴۷
علوی نیا فاطمه، ۹۷، ۹۸
علوی نیا فاطمه، ۹۸
علی بخشی عباس، ۴۳۰
علی محمدی رقیه، ۱۳۱
علی اصغر زاده اکبر، ۱۵۱، ۱۵۹، ۱۹۸، ۱۹۹
علی اصغر زاده علی اکبر، ۱۹۶
علیپور اعظم، ۱۳۵، ۲۴۹
علیپور جهانپور، ۳۰۴
علیپور یگانه فاطمه، ۸۱، ۳۴، ۲۰۵، ۲۶۳
علیجانی هوشنگ، ۱۶۰، ۲۶۷، ۳۲۸
علیخانی فریده، ۵۶، ۱۸۳، ۲۶۲، ۳۴۱، ۳۹۱
علیپوری حسین، ۲۴، ۱۰۸، ۱۶۱
علیزاد سجاده، ۳۵۹
علیزاده آذین، ۱۲۱
علیزاده سجاده، ۲۹۹، ۳۰۸، ۳۶۴
علیزاده مهستی، ۲۱، ۳۶، ۷۸، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۶۳، ۱۷۳، ۱۸۴، ۱۹۳، ۱۹۷، ۲۰۰
۴۱۱، ۴۲۰، ۴۵۱
علیزاده اصل آذین، ۱۹۷
علی عسگرزاده اکبر، ۱۵۷
علی محمدی حسین، ۲۰۱
علی نژاد باجگیران دنیا، ۴۴۷
عمادی ساناز، ۲۸۲
عمادی جمالی سیده اعظم، ۳۵۴، ۳۵۶
عنبری زهره، ۱۹۷، ۲۱۵
عیسی زاده خاطره، ۹۱، ۲۰۴
عین اللهی ناهید، ۱۶۶

- فرهادی مریم، ۱۱۶، ۱۵۷
 فرهمند امیر حسین ۷۵، ۸۱
 فرهودی مهدی، ۸۱
 فریدونی ژبلا، ۲۴۹
 فصیحی هرندی مجید، ۳۷۴
 فضل زاده آیلا، ۱۹۳، ۳۶، ۳۲۵
 فضلی نژاد نوید، ۲۸۷
 فغانی معصومه، ۸۰، ۱۴۰
 فقیهی ماریا، ۳۹۴
 فکورزیبا محمدرضا، ۴۴۷
 فلاح پرویز، ۱۰۶، ۱۱۰، ۲۰۱
 فلاح زاده حسین، ۲۵۹
 فلاح صدیقه، ۲۷۱
 فلاح عابد پرویز، ۱۰۶، ۱۱۰
 فلاحت پیشه فرزانه، ۳۴۸
 فلاحتی سیداحمد، ۲۰۰، ۳۷۱
 فلاحتی مجید، ۳۶۰
 فلاح زاده حسین، ۳۱۱
 فلاح زاده محمدحسین، ۲۳۷
 فلاح عابد پرویز، ۱۶۴، ۱۸۸، ۴۱۳، ۴۳۷
 فلاحی ابراهیم، ۴۱۴
 فنودی فاطمه، ۴۵۱
 فولادوند مرادعلی، ۱۶۵، ۱۹۵، ۲۶۰، ۴۱۳، ۴۱۵
 فولادی نسرین، ۲۰۱، ۴۰۹
 فیروزی مریم، ۳۰
 فیروزی نگار، ۴۱۰
 فیضی آرام، ۴۴، ۱۳۱، ۱۵۳

ک

- قربانی مصطفی، ۲۰۷، ۴۰۷
 قریب میترا، ۱۶۶، ۴۱۵
 قضاوی علی، ۴۴۰
 قضاوی مهدیه، ۳۴۰، ۳۴۱
 قلیپوری چنگیز، ۵۵، ۱۷۳، ۱۹۱
 قمی حبیب الله، ۱۶۸
 قمی حبیب الله، ۱۶۷، ۱۸۷، ۱۹۵، ۲۰۲، ۲۳۵، ۲۳۶، ۳۴۰، ۳۸۸، ۴۱۶
 قنبری احمد علی، ۴۱۹
 قنبری زهرا، ۴۶۲
 قنبری عاطفه، ۲۵۱
 قنبری محمدرضا، ۲۹۴، ۴۱۷، ۴۱۸
 قنبروش محمدرضا، ۴۲۰
 قوجازاده مرتضی، ۱۲۲، ۱۶۸، ۲۴۸، ۲۵۳، ۲۵۴، ۳۴۷
 قوجق دردی، ۲۵۴
 قیومی محمدعلی، ۱۱۹
 کارگزار محمدرضا، ۳۳۵
 کاشفی نوشین، ۳۹۲
 کاظم نژاد کاظم، ۱۵۲
 کاظمی حدیقه، ۱۹۴
 کاظمی طوبی، ۲۲۰
 کاظمی عبدالحسن، ۱۴۹
 کاظمی منیره، ۲۸۶
 کاظمی میرابوطالب، ۲۴، ۱۶۱
 کاظمینی علیرضا، ۲۸۸، ۲۸۹، ۴۳۰
 کامران عزیز، ۷۲
 کامکار علی، ۶۵، ۳۱۷، ۴۲۸
 کامیابی عباس، ۳۱۴
 کاوسی علی، ۲۹۳
 کاویانی احمد، ۲۸۹
 کاهنی سیما، ۱۰۳، ۲۵۲
 کاهویی مهدی، ۳۳۴، ۳۳۵
 کبودی مرضیه، ۱۳۳
 کجوری جواد، ۱، ۲۸، ۴۳، ۴۵، ۵۱، ۵۳، ۱۰۵، ۱۱۹، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۴۸، ۲۸۸
 کچوی احمد، ۱۳۴، ۱۴۵، ۲۱۱
 کدیور محمدرحیم، ۱۲۵
 کرباسچی رکسانا، ۳۳۳
 کرباسی سیدحسن، ۲۲۰، ۳۸۱
 کردافشاری غلامرضا، ۳۳۳
 کردی آرش، ۲۲۴، ۲۲۵
 کرمانی عالمتاج، ۱۳۳
 کرمی آرزیتا، ۱۳۳

ق

- قائم دوست محمدجواد، ۳۲۷
 قائم مقامی ج، ۲۳۹
 قادری رضا، ۱۲۴، ۴۱۲
 قاسم زاده مریم، ۱۹۵، ۲۰۲، ۳۸۸
 قاسم زاده نازآفرین، ۳۶
 قاسمی زهرا، ۱۶۴، ۴۱۳
 قاسمیان سمانه، ۸۵
 قاضی شیرین، ۴۱۴
 قبادی داشدبی کامل، ۴۴۷
 قجری علی، ۳۶۰
 قدسی بوشهری سحر، ۱۲۸، ۳۹۶
 قدسی رقیه، ۲۴۹
 قدمی احمد، ۱۵۷، ۱۷۱
 قدوسی جمیله، ۹۹
 قربانی راهب، ۱۶۵

- گرگی کوروش، ۱۵۱، ۲۰۲
گرگانی محمد، ۴۵۱
گشمرد رقیه، ۲۹
گلشاهی غزاله، ۲۰
گنجی فروزان، ۳۲۰، ۴۳۴
گودرزی محمدرضا، ۳۱، ۳۴۹
گودینی علی اشرف، ۶۹
گوران نصرت‌الله، ۲۳۹، ۲۵۹
- کریمی افسانه، ۳۵۶
کریمی متین بهزاد، ۳۹۱
کریمی متین بهزاد، ۶۹
کریم قاسمی اسماعیل، ۳۶۷
کریمان نورالسادات، ۳۳۲
کریمی ابراهیم، ۷۷
کریمی اقدس، ۲۵
کریمی حسین، ۲۹۹، ۴۵۲

- کریمی زهره، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۴۲۸
کریمی شهناز، ۳۰، ۱۹۰، ۳۱۰، ۳۳۱
کریمی مهران، ۶۷، ۲۰۰، ۳۲۶، ۳۳۱
کریمیان رضا، ۴۳۱

- کریمیان زهرا (شیراز) ۷، ۴۳، ۴۵، ۴۸، ۵۱، ۵۳، ۶۵، ۱۰۵، ۱۲۵، ۱۲۸، ۱۸۰، ۴۳۲، ۲۸۸

- کریمیان زهرا (قم)، ۲۱۱، ۲۴۹، ۳۳۰
کریمیان علی، ۳۳۰
کریمی پور فیروزه، ۴۷
کسانی اصفهانی مهتاب، ۸۹، ۲۷۸

- کسائیان امیر، ۲۲۲

- کشاوری صدیقه، ۲۶۰

- کشاوری نسترن، ۱۸۸

- کشتکار عباسعلی، ۱۰۶

- کشکولی فرامرز، ۳۴۲، ۴۴۲

- کلاگری شهره، ۴۲۴

- کلانتر معتمدی محمدرضا، ۲۸۵

- کلانتری هادی، ۲۹۱

- کلاهی سوسن، ۶۹، ۲۲۲، ۳۲۸، ۳۳۰

- کلباسی سعید، ۸۴، ۱۲۴، ۱۷۰، ۳۸۴، ۴۳۷

- کمال زاده حسام‌الدین، ۱۶۹

- کمالی فرحناز، ۱۵۰، ۳۶۲

- کمیلی ثانی حسین، ۴۷، ۱۶۰، ۲۶۷، ۳۲۸

- کوچکی قربان محمد، ۲۳۵، ۲۶۵

- کوشیار الهه، ۳۵۵، ۴۵۶

- کوهپایه زاده جلیل، ۵۲، ۹۱، ۱۲۳، ۴۴۹

- کهربزی فرحناز، ۵۶

- کیانفر صدیقه، ۱۰۳

- کیان مهر مجتبی، ۴۵۴

- کیانی تیم، ۲۰۲

- کیانی موسی، ۴۱۸

- کیخاونی ستار، ۲۴۰

- کیهانی علیرضا، ۲۴، ۱۶۱

ل

لالوها فاطمه، ۵۰

لطفی فرهاد، ۴۳، ۴۵، ۵۱، ۵۳، ۱۰۵، ۱۱۹، ۱۲۵، ۱۲۶، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۶۶، ۳۸۹، ۴۲۲، ۴۲۱

لک مرضیه، ۳۰۷، ۴۲۴

لک‌دیجی سیما، ۱۶۷، ۳۴۷، ۴۲۵

لوری زاده محمدرضا، ۴۸

م

مارامائی محمد، ۳۴۶

مازوچی طاهره، ۳۲، ۳۸، ۳۹، ۴۴۶، ۴۴۷

مازوچی مجید، ۳۸، ۳۹

مالکی نسرن، ۴۲۰

مبارکی آسیه، ۲۷، ۶۵، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۷، ۴۲۵، ۴۲۸، ۴۲۹

متذکر مرتضی، ۱۳۱

متشکر آرائی محسن، ۲۸۶، ۲۹۶، ۳۷۵، ۳۹۴، ۴۰۸

متشکر آرائی مهدی، ۲۸۶، ۴۲۵

متعارفی حسین، ۳۷۳

متقی پیمان، ۱۲۶، ۴۲۹

مجاهد شهناز، ۵۷، ۲۵۹، ۴۵۳

مجتبائی سهیلا، ۲۵۳، ۲۵۴

مجتهدزاده ریتا، ۹۰، ۱۲۷، ۲۶۹، ۲۷۰، ۴۴۳، ۴۴۵

مجیدی پریسا، ۲۴۰

مجیدی فهیمه، ۱۱۸، ۱۹۰، ۴۲۶

محبوبی عبدالعلی، ۳۲۷

محبی فر رفعت، ۱۰۶، ۱۱۰، ۲۰۱

محبی فر رفعت، ۸۷، ۱۶۴، ۱۸۸، ۳۵۱، ۴۳۷

محبی‌نوبندگانی زینت، ۳۱۴

محتشم‌امیری زهرا، ۴۲۶

محل شجا محمدعلی، ۴۰

محبوب سلیمان، ۲۵۴

محبوب مودب هاجر، ۳۹۶

محدث گیسو، ۱۶۸

محسنی مهدی، ۲۰۲

گ

گرجانی علیرضا، ۳۷۸

مدانلو معصومه، ۴۲۴	محسنی مهران، ۶۶
مداین سیدکاظم، ۱۴۹	محسنی نجمه‌السادات، ۱۶۶
مددی سحر، ۳۶، ۱۹۳، ۳۲۵	محقق‌زاده عبدالعلی، ۳۴۴
مدنی سید حمید، ۳۵۶	محقق‌ی محمد علی، ۳۱
مدیری مهرزاد، ۳۴، ۱۰۵	محمد پور آمنه، ۱۲۱
مرادی علی، ۴۵۰	محمد حسین زاده معصومه، ۲۸۷
مرادی فاطمه، ۲۳۹	محمد زاده اکبر، ۳۲۹
مرادی لاکه مازیار، ۶۴	محمد قاسمی فهیمه، ۸۰
مرادی محمود رضا، ۷۷	محمدیگی ابوالفضل، ۴۴۳
مرتضوی فتحیه، ۲۰، ۱۲۸، ۴۶۲	محمدپور آمنه، ۱۹۷
مرتضوی میرفتاح، ۸۷، ۳۵۱	محمدپور شهرام، ۲۳۶
مرتضوی مینا، ۲۰۱	محمدجعفری حمید، ۳۵۷
مردانی لادن، ۲۹۱	محمدحسین‌زاده معصومه ۲۸۵، ۴۴۴
مرشدی هادی، ۳۶۵	محمدزاده اکبر، ۴۲۷
مرعشی طبیه، ۴۲۳	محمدزاده زهرا، ۳۶۰
مروجی علیرضا، ۳۲	محمدزاده محمد، ۱۲۲، ۲۴۸
مزارعی الهام، ۲۰۶	محمدصالحی نرگس، ۴۴۳
مژده‌ی فرد مصطفی، ۱۲۰	محمدعلیزاده سکینه، ۱۳۶، ۴۰۴
مسائلی میلاد، ۳۰۶	محمدقاسمی فهیمه، ۴۹، ۲۶۴
مسجدی منصور، ۱۷۵	محمدی آیین، ۹۰، ۱۲۷، ۲۶۹، ۲۷۰، ۴۴۳، ۴۴۵
مسعودی تکت، ۳۶۶، ۳۶۷، ۴۲۲	محمدی بیژن، ۱۰۷
مسعودی شکوفه، ۴۴۴	محمدی حسین علی، ۴۰۹
مسعودی علوی نگین، ۴۲۰	محمدی حوریه، ۱۹، ۹۵، ۳۲۳
مسعودی محمدصادق، ۴۲۱، ۴۴۸	محمدی زهرا، ۴۲۷، ۴۳۳
مسنن مظفری پگاه، ۲۸۴	محمدی صونا، ۱۵۵
مسیبی قاسم، ۴۴۰	محمدی فرد مائده، ۳۳
مشایخی ناصر، ۱۰۰	محمدی کناری حوریه، ۱۹، ۳۳۳
مشعوفی مهرناز، ۴۱۹	محمدی گلناز، ۲۹۳
مشکانی زهراسادات، ۳۱، ۴۱۵	محمدی محمد علی، ۱۱۳، ۱۱۴
مشکی باف محمد حسن، ۱۳۸، ۳۳۱	محمدی مریم، ۲۴۹
مشیری زهرا، ۳۵۲	محمدی ناهید، ۲۷۷
مصری رامین، ۸۱، ۸۶، ۲۰۵، ۲۶۳، ۳۲۸	محمدی نوید، ۱۰۶، ۱۱۰، ۱۶۴، ۱۸۸، ۴۱۳، ۴۳۷
مصطفایی علی، ۸۱، ۴۳۸	محمدی نی امیر، ۱۱۳، ۱۱۴
مصطفایی محمد رضا، ۲۷۷	محمدیان‌باجگیران امیرحسین، ۴۰۵
مصطفوی پور زهره، ۶۸، ۳۲۱	محمودآبادی فاطمه، ۹۹
مصطفی‌زاده امراله، ۴۳۸	محمودزاده حسین، ۲۸۹
مصلی نژاد لیلا، ۸۶، ۹۳	محمودنیا محمد، ۳۲۷
مظاهری عفت، ۲۱۰	محمودی عزت‌الله، ۳۲۴
مظاهری مهشید، ۹۷، ۲۵۱	محمودی علی، ۴۲۵
مظفری علیرضا، ۳۶۹	محمودی علی اصغر، ۴۲۹
مظفری فاطمه، ۴۱۶	محمودی فاطمه، ۲۷، ۲۷، ۳۱۴، ۳۱۵
مظلوم سید بهنام، ۴۵۵	محمودی محمود، ۲۹۰
مظلومی سیدسعید، ۵۷، ۱۶۶، ۲۵۹، ۲۹۹	محمودی میترا، ۷۷، ۲۰۳، ۲۳۹، ۲۵۹، ۲۶۱، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸
معتد نیلوفر، ۲۹، ۳۷، ۱۵۸، ۱۶۵، ۱۹۵، ۲۵۶، ۲۶۰، ۳۹۳، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵	۴۳۲
معتدی نیا، ۱۱۳، ۱۱۴	محتنی پریناز، ۱۶۸
معروضی پرویز، ۲۴، ۱۶۱، ۳۴۶	مخملباف غلامرضا، ۲۲۰

معدی محمد مهدی، ۱۲۵	معزی معصومه، ۱۶۴
مؤذن منصور، ۱۹۸	معصومی سمیرا، ۱۷۶
موسوی آرمان، ۲۰۲	معصومی نسرین، ۲۶۶
موسوی الهام، ۳۸۰، ۴۳۳	معطری مرضیه، ۳۲۰، ۳۹۹
موسوی یزاز سید مجتبی، ۳۵، ۱۱۷	معقول شهین، ۸۰
موسوی یزاز مجتبی، ۱۲۲	معمار افتخاری لیدا، ۱۳۳
موسوی پروانه، ۱۱۵، ۱۸۰، ۱۸۵، ۴۰۰	معمارزاده مهرداد، ۱۲۳
موسوی زهرا، ۹۲، ۴۱۶	معیاری اعظم، ۵۲، ۱۲۳
موسوی سید جواد، ۱۵۳	معین سهیلا، ۴۱۲
موسوی سید رضا، ۱۷۴	معین موسوی صدیقه، ۲۶۷
موسوی سید علی، ۲۲۹	معین موسوی صدیقه، ۱۶۰، ۳۲۸
موسوی سید عباس، ۴۰۲	مقبولی لیلی، ۱۶۳، ۴۱۰، ۴۱۱
موسوی سیدهادی، ۴۰۱، ۴۴۶	مقبولی مینا، ۴۱۰، ۴۱۱
موسوی عاتکه، ۱۰۴، ۲۲۳	مقدس مهدی، ۱۵۲
موسوی عبد محمد، ۳۱۷	مقدسیان نیاکی نوا، ۱۶۳
موسوی عبد محمد، ۴۲۸	مقدم زهرا، ۲۳۵، ۲۶۵
موسوی مریم، ۳۳۰	مقدمی محسن، ۳۸، ۱۲۵
موسوی ندا، ۲۲۷، ۴۵۳	مقرب مرضیه، ۲۵۰
موسوی نسب نورالدین، ۱۵۴	مقسمی صدیقه، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴
موسوی یزاز مجتبی، ۳۵، ۱۲۰	مکارم سحر، ۴۵
موسوی خورشیدی سیده زهرا، ۴۰۱	مکارم عباس، ۲۱۶، ۲۹۶، ۳۵۵
موسوی لطفی مریم، ۶۲، ۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶	ملاباشی رویا، ۱۲۳
موسوی نژاد فائزه سادات، ۴۵۵	ملک مطیعی نفیسه، ۴۰۹
موسوی نسب نورالدین، ۲۳۲، ۳۷۰، ۴۴۱	ملکی آتنا، ۲۲۲
موسی پور نعمت اله، ۳۱۴	ملکی حسن، ۲۴
موصلی لطف الله، ۳۸۹، ۴۲۱	ملکی نگین، ۱۶۳
موقفی زهرا، ۱۲۱، ۱۶۰، ۳۵۵، ۴۰۰، ۴۵۶	ممتاز منش نادر، ۱۱۲، ۱۲۷، ۲۷۰، ۴۴۳، ۴۴۵
مولائی منش زهرا، ۴۱۴	ممقانی اقدس، ۱۶۸، ۲۳۶
مومن نسب مرضیه، ۳۷۸، ۳۹۹	منادی اصل محمد علی، ۱۹۱
مومن هروی منصوره، ۲۴۶، ۲۶۱، ۳۹۷، ۳۹۸	منافی فرید ریحانه، ۲۰۰
مومنی ابراهیم، ۳۱۷، ۴۲۸	مناقب سید اسماعیل، ۲۴۹
مومنی علی، ۳۲۰، ۴۳۴	منتصری محمد علی، ۳۶۸
مومنی دانایی شهلا، ۱۲۸، ۲۰۶، ۳۴۳، ۳۹۶	منتظری سیمین، ۲۷۲، ۴۰۰، ۴۰۸
مهاجرزاده سعید، ۳۷۵	منجمی علیرضا، ۳۴۶
مهاجری سید امیر رضا، ۴۰۵	منزوی عباس، ۶۰
مهاجری سید محمد رضا، ۴۰۵	منشی حسام الدین، ۴۱۴
مهاجری منصور، ۳۲۲	منصوریان محمدرضا، ۴۵۴، ۴۵۵
مهبودی علی، ۱۳۸	منصوریان مرتضی، ۲۰۷، ۴۰۷
مهدوی ر، ۲۳۹	منفرد علی، ۳۹۷
مهدیان مهرداد، ۱۵۱، ۱۹۸، ۱۹۹	منوچهری امیر، ۱۹۹
مهران ناهید، ۲۱۱، ۲۴۹، ۳۳۰، ۳۶۴	منیری رضوان، ۲۷۲
مهربانی فر زینب، ۱۲۹	منیری سید علیرضا، ۴۱۰
مهرعلیزاده سمیرا، ۷۹، ۳۱۹	موحد سیدیوسف، ۱۹
میر آذر، ۴۶۰، ۴۶۱	موحد نیا مهران، ۴۱۵
میر فاطمه، ۴۵، ۲۲۷، ۲۴۳، ۴۶۰، ۴۶۱	موحدپور آسیه، ۴۱۹
میر جلیلی محمدرضا، ۲۵۹	موحد کر الهام، ۲۲۶

- میرحسینی فخرالسادات، ۱۴۱، ۱۵۹، ۱۵۱، ۱۹۶، ۱۹۸، ۱۹۹
میرزائی کامران، ۴۴۲
میرزاییگنی حنا، ۲۳۶
میرزاجانی حمیدرضا، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۳۹۴
میرزاخانی حمید، ۲۸۶، ۲۹۶، ۴۲۵
میرزازاده عظیم، ۲۴۱
میرزایی حامد، ۳۱۱
میرزایی دیزگاه ایرج، ۱۰۴، ۲۲۳
میرزایی کامران، ۱۵۸، ۳۴۲
میرزایی مهشید، ۷۳
میرزایی وحید، ۲۱۲
میرزایی دیزگاه ایرج، ۱۹۶
میرشمس مهران، ۵۸
میرعلوی فخرالسادات، ۱۶۶
میرفاضلی آرزو، ۲۹۲، ۳۰۰
میرمحمدی سیدجلیل، ۲۴۵
میری امیر، ۲۴۸
میری محمدرضا، ۳۸۳
میلاذپور بهنوش، ۱۱۸، ۴۲۶
- نجفی سعید، ۳۹۹
نجفی سیدسعید، ۳۷۸، ۳۹۹
نجفی مسلم، ۳۷۸، ۳۸۰
نجفی میترا، ۲۱۹
نجفی پور سهراب، ۱۵۵، ۳۷۶
نجفی پور صدیقه، ۳۷۶
نخعی مریم، ۲۵۰
نخل احمدی حنا، ۳۸۴
نرگس عبیدی، ۳۹۳
نزاریان سیمین، ۳۸۵
نسیمی کتابون، ۱۲۱
نشاط‌آور راضیه، ۳۸۹
نشاطی امیر، ۲۸۳
نصر احمدرضا، ۳۲۴
نصرتی لیلی، ۱۹۱، ۴۳۸
نصری پروانه، ۵۸، ۲۷۸، ۲۸۰، ۳۷۶
نصری خدیجه، ۲۱۵
نصیبی مهدی، ۷۰، ۸۱
نصیری ابراهیم، ۸۰، ۱۴۰
نصیری جعفر، ۳۲۰
نصیری طه، ۳۷۴
نصیری افرایی فاطمه، ۲۴۰
نظام‌الدینی مژگان، ۱۹۷
نظری کریم، ۱۰۳، ۲۰۶
نعمتی مینو، ۲۷۱
نفتچی پروانه، ۱۵۶، ۱۷۰، ۳۷۳
نفعی علیرضا، ۳۷۳، ۴۲۵
نقیسی یاسمین، ۴۳۶
نقش پور پویا، ۴۲۶
نقوی محسن، ۴۵۴
نقیب‌الحسینی فخرالدین، ۳۲۱
نقیب‌الحسینی فخرالدین، ۶۸
نقیبی محمود آبادی ترانه، ۶۶
نقی‌زاده جواد، ۴۲۵
نقی‌زاده محمدمهدی، ۳۰، ۱۹۰
نکوئیان علی‌اکبر، ۱۲۵
نمائی محمد مهدی، ۳۷۲
نمازی شجاع‌الدین، ۳۸۷
نمایی محمدحسن، ۳۸۱
نوابی نسیرین، ۸۸
نوبهار منیر، ۸۸
نوحی عصمت، ۸۰، ۱۳۶، ۱۵۶
نوروزی محمد، ۱۳۴
نوروزی نسیم، ۵۸
نوری حکمت سمیه، ۴۴۹
نوری حمیده، ۱۲۱

ن

- نائبی علیرضا، ۴۲۰
نادرقام شاپور، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۸۷، ۱۹۵، ۲۰۲، ۲۳۵، ۲۳۶، ۳۸۸
نادری سلما، ۷۱
نادری مصطفی، ۳۰۷
نادری نادره، ۲۱۱، ۲۸۱، ۲۹۸، ۳۰۳، ۳۲۷، ۳۸۷
نادری پور ارسلان، ۳۴۱
ناصح نرگس، ۲۰۳
ناصری محسن، ۸۴، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۹۴، ۲۴۵، ۳۸۳، ۳۸۴، ۴۳۷
ناصری نیره، ۲۴۴
ناصری پور طاهره، ۵۶
ناظمی سید حسین، ۴۵۵
نامدار لیلا، ۴۳۵
نامی ماریه، ۳۲۷
ناوی پور حسن، ۱۰۲
نبی‌لو بهرام، ۱۵۳
نجابت محمود، ۸۲
نجات‌الهی فروغ، ۱۲۵، ۱۹۳
نجاتی محمدعلی، ۱۱۵، ۲۴۴
نجانر شهناز، ۱۱۵، ۱۸۰
نجانر زاده ریحانه، ۴۵۴
نجف‌پور علی اصغر، ۲۴، ۱۶۱
نجفی زاده سیده شهناز، ۴۱۳
نجفی زهرا، ۴۳

۵

هاشمی امیرطاهر، ۶۲
هاشمی فاطمه، ۴۰
هاشمی فریبا، ۲۷۸، ۳۶۵
هرمزی مریم، ۲۶۳
هریزچی حمیده، ۷۸، ۳۶۵
همتی پیمان، ۲۸۲، ۲۸۳
هوشمند مطلق ناهید، ۸۸
هوشیار نیره، ۲۸۷
هوشیار هاشم، ۱۹۴

ی

یادگاری راضیه، ۳۲۷
یارایی رویا، ۳۲۶
یارمحمدیان محمد ۸۹، ۲۰۴، ۲۷۸، ۴۵۰
یاری ناهید، ۵۶
یاقوتی محمدهدی، ۴۶
بیخفروشها افسانه، ۸۷، ۱۰۶، ۱۱۰، ۱۸۸، ۳۵۱، ۴۳۷
یزدان پناه سیامک، ۱۵۰
یزدانپناه علی، ۲۰
یزدانخواه عادل، ۲۸۸، ۲۸۹، ۴۳۰
یزدانخواه فرد محمد رضا ۱۵۰
میرزایی کامران، ۱۵۰
یزدانی رضا، ۶۰، ۷۰، ۷۵، ۸۱، ۴۵۲
یزدانی شهرام، ۲۰، ۱۲۸، ۴۶۲
یزدانی جو جواد، ۱۹۰
یزدچی هومن، ۳۲۵
یعقوبی منیره، ۳۲۴
یعقوبی مینا، ۲۰۱
یکه فلاح فرشته، ۳۱، ۳۴۹
یکه فلاح لیلی، ۳۱، ۱۱۰
یکه فلاح لیلی، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۰
یمانی نیکو، ۵۴، ۲۲۲، ۲۲۹، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴
یمنی دوزی سرخابی محمد، ۱۴۷، ۱۴۸، ۲۲۱
یوسفی سعیده، ۴۵۴
یوسفی علیرضا، ۷۶، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۴۴، ۲۵۴
یوسفی قاسم، ۱۸۷، ۲۳۷
یوسفی کامیار، ۳۹۴
یوسفی لیلی، ۴۲۷
یوسفی محمد رضا، ۵۵، ۹۰، ۱۰۹
یوسفی محمدحسین، ۲۷۷
یوسفی محمدرضا، ۳۱، ۵۴، ۱۵۲، ۲۶۴، ۴۱۷
یوسفی مریم، ۲۲۲

نوری سیمین، ۸۵، ۲۸۵
نوری اصل حمیده، ۱۹۷
نوریان اکرم، ۱۵۱
نوریان عباسعلی، ۱۵۴، ۲۳۲، ۳۷۰، ۴۴۱
نوشاد نادر، ۱۷۴، ۴۵۷
نهنگی حسین، ۲۰۰، ۳۲۶، ۳۷۱
نیشابوری معصومه، ۱۵۶، ۲۳۹، ۳۶۹، ۳۷۲
نیک خلق زبیده، ۲۵۷
نیکبخت محمدرضا، ۳۱۷، ۴۲۸
نیکبخش نوین، ۴۳۹
نیک خلق زبیده، ۲۶۳
نیکخواه روناز، ۷۹، ۳۱۹
نیکروش محمدرضا، ۳۶۸
نیکفرجام زهرا، ۳۶۶، ۳۶۷، ۴۲۲
نیکنمای شمس الدین، ۳۶۰

و

واحد جباری مرتضی، ۲۳۶
واحدپرست حکیمه، ۲۹، ۳۶۲
واحدجباری مرتضی، ۱۶۷، ۱۸۷، ۲۳۵، ۲۳۹ ف
واحدی لیلا، ۲۱، ۱۰۳
واحدیان محمد، ۱۰۸، ۱۵۵، ۳۶۰، ۳۶۱
وارطانوسیان ژاکلین، ۳۳۳
واقعی سعید، ۷۸
والستروم رولف، ۳۷۰
وثوق مقدم عباس، ۶۴
وجدانی زهرا، ۱۲۵
وجدی فر محمود، ۳۴۰، ۴۱۶
وحید حمیده، ۱۲۱، ۴۰۰
وحیدشاهی کوروش، ۷۷، ۲۰۳، ۲۳۹، ۲۵۹، ۲۶۱، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۸، ۳۵۹
وزیری نسب شیما، ۳۱۳، ۴۳۶
وفاجوی دیانتی زهرا، ۳۸۶
وفامهر وجیه، ۴۲۹
وفامهر وجیهه، ۷۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۵۴
وفایی عباسعلی، ۸۸
وفایی نجار علی، ۲۴، ۱۰۸
وفایی نجار علی، ۱۶۱
وکیلی زریچهر، ۳۲، ۳۸، ۳۹، ۱۹۸، ۲۶۱، ۲۷۲، ۳۹۷، ۳۹۸
وکیلی زین العابدین، ۷۹
وکیلی محمدمسعود، ۱۵۴، ۴۴۱
ولی پور مهدی، ۱۵۱
ونکی زهره، ۱۰۲
ویسی علی اکبر، ۱۰۱

استاد بوانگسده

د، مهن گنگره

علوم پزشکی

و
کنگره دانشجویی
دانشجو، آموزش و اخلاق حرفه ای

شیراز / خیابان زند / دانشکده پزشکی / ساختمان شماره ۳
طبقه هفتم / مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
تلفکس: ۰۷۱۱ - ۲۳۴۹۳۳۸

<http://shirazcong.sums.ac.ir>
shirazcong@sums.ac.ir